

DE APOCALYPS ONTHULD

waarin de verborgenheden die daar voorzegt zijn en tot nu toe verborgen waren, worden onthuld.

INLEIDING

Velen hebben zich ingespannen om het Boek Openbaring te verklaren, maar omdat de geestelijke zin van het Woord tot nu toe onbekend is geweest, hebben zij de verborgenheden die daarin verscholen liggen niet kunnen zien; alleen de geestelijke zin immers onthult die; en daarom hebben de uitleggers allerlei veronderstellingen gedaan en de meesten van hen hebben de dingen die daar staan toegepast op de staten van wereldrijken en daarin ook kerkelijke zaken vermengd.

Het Boek Openbaring echter, zoals het gehele Woord, handelt in haar geestelijke zin in het geheel niet over wereldse zaken, maar over hemelse dingen, dus niet over keizer- en koninkrijken, maar over de hemel en de Kerk.

Men dient te weten dat na het Laatste Oordeel dat in het jaar 1757 in de geestelijke wereld is voltrokken - waarover in een apart werkje dat in Londen in 1758 is uitgegeven - een nieuwe hemel vanuit de christenen is geformeerd, maar vanuit diegenen die hebben kunnen aannemen dat de Heer de God van hemel en aarde is, volgens Zijn woorden bij, (Mattheüs 28:18)

en tevens boete hebben gedaan voor hun boze werken in de wereld; vanuit deze hemel daalt neer en zal neerdalen de Nieuwe Kerk op aarde, te weten het Nieuwe Jeruzalem.

Dat deze Kerk alleen de Heer zal erkennen is duidelijk uit deze woorden in de Openbaring: *'Er kwam tot mij een van de zeven engelen en hij sprak met mij, zeggende: Kom, ik zal u tonen de Bruid, de Echtgenote des Lams; en hij toonde mij de grote heilige stad Jeruzalem, nederdalende vanuit de hemel uit God'*, (Openbaring 21:9,10).

En elders:

'Laten wij ons verheugen en laten wij opspringen, omdat gekomen is de tijd van de bruiloft des Lams en Zijn Echtgenote heeft zichzelf bereid: gezegend zij die tot de bruiloftsmaaltijd van het Lam geroepen zijn', (Openbaring 19:7,9).

Dat er een nieuwe hemel zal zijn en dat daaruit een nieuwe Kerk op aarde zal neerdalen, blijkt uit deze woorden daar:

'Ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde en ik zag de heilige stad Jeruzalem, nederdalende uit God vanuit de hemel, toebereid als een bruid versierd voor haar echtgenoot: en Hij die op de Troon zat, zei: Schrijf, Ik maak alle dingen nieuw; en Hij zei tot mij: Schrijf, omdat deze woorden waar en getrouw zijn', (Openbaring 21:1,2,5).

De nieuwe hemel is de nieuwe hemel vanuit de christenen; het nieuwe Jeruzalem is de nieuwe Kerk op aarde, die met de nieuwe hemel één zal maken; het Lam is de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke.

Hieraan zullen enige dingen worden toegevoegd ter toelichting: de christelijke hemel is beneden de oude hemelen; in die hemel zijn vanaf de tijd dat de Heer in de wereld was, diegenen toegelaten die één God onder drie personen hebben vereerd en niet tegelijk de idee van drie goden hebben gehad; de oorzaak hiervan is dat de Drievuldigheid van personen is aanvaard in de gehele christelijke wereld; maar zij die over het Menselijke van de Heer niet een ander idee hebben gekoesterd, dan zoals over het menselijke van een ander mens, hebben het geloof van het Nieuwe Jeruzalem niet kunnen opnemen, namelijk dat alleen de Heer God is, in Wie de Drievuldigheid is; dezen zijn daarom afgescheiden en heengezonden tot de uithoeken.

Het werd mij gegeven de scheidingen en de verwijderingen na het Laatste Oordeel te zien; want op de juiste idee van God wordt de gehele hemel gegrondvest en op aarde de gehele Kerk en in het algemeen alle godsdienst; door die idee immers is er verbinding en door de verbinding: licht, wijsheid en eeuwige gelukzaligheid.

Eenieder kan zien dat het Boek Openbaring geenszins kan worden verklaard dan door de Heer alleen; immers de afzonderlijke woorden daar bevatten verborgenheden die zonder een afzonderlijke verlichting en openbaring zo nooit geweten zouden kunnen worden; en daarom heeft het de Heer behaagd het gezicht van mijn geest te openen en te onderwijzen.

Geloof dus niet dat ik iets vanuit mijzelf daar heb genomen of vanuit enige engel, maar vanuit de Heer alleen.

Ook heeft de Heer gezegd door de engel tot Johannes:

'Verzegel niet de woorden der profetie van dit Boek', (Openbaring 22:10),
waaronder moet worden verstaan dat die woorden geopenbaard moeten worden.

De leerstellingen van de rooms-katholieke Kerk en religie in een korte samenvatting

Aangezien in het Boek Openbaring, in de hoofdstukken 17,18 en 19, ook wordt gehandeld over Babylonië, te weten het rooms-katholieke godsdienstige, zo moeten bij de aanvang de leerstellingen ervan geopend worden en wel in deze orde: ten aanzien van de Doop, de Eucharistie of het Heilig Avondmaal, de Missen, de Boetedoening, de Rechtvaardigmaking, het Vagevuur, de Zeven Sacramenten, de Heiligen en de Macht.

1. Ten aanzien van de Doop leren zij deze dingen: dat de gehele Adam na de aanstoot van de overtreding, ten aanzien van het lichaam en ziel, tot erger is vervallen; dat die zonde in het gehele menselijke geslacht is overgebracht; dat deze erfzonde slechts alleen door verdienste van Christus wordt weggenomen; en dat de verdienste van Christus door het sacrament van de doop wordt toegevoegd; en dat zo de gehele schuld van de erfzonde door de doop wordt weggenomen; dat in de gedoopte mens niettemin de begeerte aanblijft, zoals brandstof tot de zonden; niet echter de zonde; dat zij zo Christus aantrekken, een nieuw schepsel worden en de volle en volledige vergeving van de zonden verkrijgen.

De doop wordt genoemd het ‘bad der wederverwekking en van het geloof’.

Dat de gedoopten, wanneer zij volwassen zijn geworden, ondervraagd moeten worden over de door de peten gedane beloften; dit is het ‘sacrament der bevestiging’.

Dat vanwege de val na de doop het ‘sacrament van de boetedoening’ noodzakelijk is.

2. Ten aanzien van de Eucharistie of het Heilig Avondmaal; dat terstond na de consecratie het ware lichaam en het ware bloed van Jezus Christus onder de gedaante van het brood en de wijn, tezamen met Zijn Ziel en Goddelijkheid, werkelijk en substantieel zijn bevat, het Lichaam onder de gedaante van het brood en het Bloed onder de gedaante van de wijn, vanwege de kracht van de woorden; maar het Lichaam zelf onder de gedaante van de wijn en het bloed onder de gedaante van het brood en de ziel onder het ene en het andere, door de kracht van een natuurlijke aaneenschakeling en een natuurlijk samengaan, waardoor de delen van de Heer Christus onderling verbonden worden en de Goddelijkheid, wegens haar wonderbaarlijke hypostatische vereniging met het lichaam en de ziel; en wel zo dat het evenveel onder de ene van de twee gedaanten is bevat als onder de ene en de andere; in één woord, dat Christus geheel en volledig bestaat onder de gedaante van het brood en onder elk deel van die gedaante en ook geheel onder de gedaante van de wijn en onder de delen van deze gedaante; dat derhalve beide gedaanten worden gescheiden en het brood aan de leken wordt gegeven en de wijn voor de geestelijkheid is.

Dat water met de wijn gemengd moet worden in de beker.

Dat de leken de communie van de geestelijkheid aannemen en dat de geestelijken zichzelf communiceren.

Dat het ware lichaam en het ware bloed van Christus na de consecratie is in de hosties, in de gewijde deeltjes; en dat derhalve de hostie moet worden aanbeden wanneer zij getoond en rondgedragen wordt.

Dat die wonderbaarlijke en zeldzame omzetting en de gehele substantie van het brood in het lichaam en van de gehele substantie van de wijn in het bloed, de ‘transsubstantiatie’ wordt genoemd.

Dat de communie onder de ene en de andere gedaante onder bepaalde voorwaarden door de Paus kan worden toegestaan.

Het brood wordt ‘suprasubstantieel’ genoemd en het ‘brood der engelen’, dat zij eten zonder omhulsels; het wordt ook geestelijke spijs genoemd; verder een tegengif, waardoor men wordt bevrijd van de zonden.

3. Ten aanzien van de Missen; gezegd wordt misoffer, aangezien het offer waaronder Christus Zich opdroeg aan God de Vader, daarin wordt uitgebeeld onder de gedaante van het brood en de wijn; dat het vandaar een waarlijk verzoenend offer is, zuiver, en daarin niets dan alleen het heilige.

Dat indien het volk niet sacramentueel communiceert, maar alleen de bedienaar, dan het volk geestelijk communiceert, omdat de bedienaren niet alleen voor zich, maar voor alle gelovigen, die tot het lichaam van Christus behoren, dit verrichten.

Dat de missen niet gehouden moeten worden in de volkstaal, omdat zij een grote onderwijzing voor het gelovige volk bevatten, maar laten de bedienaren iets ervan op de zondagen verklaren; dat het is ingesteld dat sommige dingen, die mystiek zijn, met gedempte stem en sommige met meer verheven stem worden uitgesproken; en dat er om majesteit te geven aan zo'n groot offer dat aan God wordt gebracht, lichten, reukwerken, gewaden en andere dingen van dat soort moeten zijn.

Het offer moet worden opgedragen voor de zonden, de straffen, de genoegdoeningen en alle mogelijke noodzakelijkheden van de levenden; en voor de overledenen.

Dat de missen ter ere van de heiligen dankzeggingen zijn, deswege dat zij hun tussenkomst verlenen als zij worden afgesmeekt.

4. Ten aanzien van de Boetedoeningen; dat er behalve de doop het sacrament der boetedoening is, waardoor aan de gevallenen na de doop de weldaad van de dood en van de verdienste van Christus wordt toegevoegd en daarom wordt het een zekere uitwerking van de doop genoemd.

Dat de stappen van de boetedoening zijn: de wroeging, de biecht en de genoegdoening; dat de wroeging een gave van God is en een aandrijving van de Heilige Geest die nog niet inwonend, maar slechts bewegend is in iemand, dus dat zij een schikking is.

Dat de biecht er een van alle doodzonden moet zijn, ook van de meest verborgene en van de bedoelingen; dat de zonden die worden achtergehouden, niet vergeven worden, maar dat die welke na doorvorsing niet bij iemand opkomen, in de biecht zijn opgesloten; dat zij tenminste eenmaal per jaar gedaan moet worden; dat de zonden moeten worden kwijtgescholden door de 'bedienaren der sleutels' en dat zij vergeven worden wanneer zij zeggen: Ego absolvo; dat de kwijtschelding als het ware de daad van een rechter is, wanneer het vonnis wordt uitgesproken; dat de zwaardere zonden door de bisschoppen en de nog zwaardere door de paus moeten worden kwijtgescholden.

De genoegdoening; dat zij geschiedt door genoegdoening gevende straffen die door de bedienaar naar goeddunken volgens de mate van het vergrijp zijn op te leggen; dat met de eeuwige straf ook de tijdelijke straf wordt vergeven.

Dat de bevoegdheid van de aflaten door Christus is overgelaten aan de Kerk en dat het gebruik ervan hoogst heilzaam is.

5. Ten aanzien van de Rechtvaardigmaking: dat de overdraging uit die staat waarin de mens als zoon van Adam wordt geboren, in de staat van de genade van de tweede Adam Zaligmaker, zonder het 'bad der wederverwekking en van het geloof', of de doop, niet mogelijk is.

Dat de tweede inleiding van de rechtvaardigmaking is uit de voorafgaande genade, namelijk de 'roeping', waarmee de mens samenwerkt door zich te bekeren.

Dat de schikking plaatsvindt door het geloof, wanneer hij gelooft dat de dingen die zijn onthuld, waar zijn, tot welk geloof hij vrijelijk wordt bewogen; en verder door de hoop, als hij gelooft dat God ter wille van Christus goedgunstig is; en door de naastenliefde, met welke hij aanvangt de naaste te beminnen en de zonde te haten.

Dat de rechtvaardigmaking die volgt, niet alleen de vergeving van de zonde is, maar de heiligmaking en de vernieuwing van de innerlijke mens; dat men dan niet rechtvaardig wordt

geacht, maar dat men rechtvaardig is, de gerechtigheid in zich opnemende; en dat, omdat men de verdienste van het lijden van Christus aanneemt, zo dus de rechtvaardigmaking wordt ingezaaid door het geloof, de hoop en de naastenliefde.

Dat het geloof het begin van het menselijk heil is, het fundament en de wortel van de rechtvaardigmaking en dat dit is door het geloof rechtvaardig gemaakt worden; en dat, omdat niets van die dingen die aan de rechtvaardigmaking voorafgaan, hetzij het geloof, hetzij de werken, de genade van de rechtvaardigmaking verdienen, dit is rechtvaardig gemaakt worden om niet; de genade immers is voorafgaand; en dat nochtans de mens krachtens de werken rechtvaardig wordt gemaakt en niet slechts krachtens het geloof; dat de rechtvaardigen in lichte en vergeeflijke zonden vallen en dat zij nochtans rechtvaardig zijn; en dat de rechtvaardigen derhalve zich aanhoudend door gebeden, offerandes, aalmoezen, vasten, moeten inspannen opdat zij niet vallen, omdat zij wedergeboren zijn tot de hoop op de heerlijkheid en niet tot de heerlijkheid.

Dat de rechtvaardigen, indien zij uit de genade van de rechtvaardigmaking gevallen zijn, wederom rechtvaardig gemaakt kunnen worden door het sacrament van de boetedoening; dat door elke doodzonde de genade wordt verloren, maar niet het geloof; maar dat door het ongelooft, namelijk de afval van de godsdienst, ook het geloof wordt verloren.

Dat de werken van de rechtvaardig gemaakte mens verdiensten zijn en dat de rechtvaardig gemaakte mensen, door die dingen die zij doen, door de genade van God en de verdienste van Christus geschieden, het eeuwige leven verdienen.

Dat de vrije keuze na de zonde van Adam niet verloren en uitgeblust is en dat de mens meewerkt door in te stemmen met God die hem roept en dat hij anders een onbezield lichaam zou zijn.

Zij stellen de voorbeschikking, door te zeggen dat niemand weet, of hij tot het getal der voorbeschikten behoort en onder diegenen die God voor zich had uitgekozen, tenzij vanuit een speciale openbaring.

6. Ten aanzien van het Vagevuur: dat door de rechtvaardigmaking niet de gehele betichting van de uit te boeten tijdelijke straf wordt opgeheven; dat derhalve allen in het vagevuur komen om haar uit te boeten, voordat de toegang tot de hemel openstaat.

Dat de daar vastgehouden zielen zijn gebaat met de voorbeden van de gelovigen en voornamelijk door het misoffer; en dat dit met ijver moet worden geleerd en gepredikt. De kwellingen daar worden op verschillende wijze beschreven, maar het zijn verzinsels, in zich verdichtsels.

7. Ten aanzien van de zeven sacramenten: dat er zeven sacramenten zijn: de Doop, het Vormsel, de Eucharistie, de Boetedoening, het Laatste Oliesel, de Ordening en de Echtverbintenis; dat er niet meer en ook niet minder zijn; dat het ene meer waarde heeft dan het andere; dat zij genade bevatten; en dat krachtens het verrichte werk door die sacramenten de genade wordt verleend; dat er even zovele sacramenten van de Oude Wet zijn geweest. Over de Doop, het Vormsel, de Eucharistie en de Boetedoening is eerder gehandeld.

Ten aanzien van het sacrament van het Laatste Oliesel: dat dit is vanuit, (Jakobus 5:14,15); dat het de zieke wordt omstreeks het einde van het leven, waarvandaan dit het 'sacrament der stervenden' wordt genoemd; dat het, indien zij weer herstellen, wederom kan worden verleend; dat het geschiedt met van de bisschop gezegende olie en met deze woorden: God schenke u aflat voor al wat gij door een zonde van de ogen of van de neusvleugels, of van de tast, misdreven hebt.

Ten aanzien van het Sacrament der Ordening: dat er zeven orden zijn in het priesterambt; die in waardigheid verschillen en tezamen de kerkelijke hiërarchie worden genoemd, namelijk zoals in een slagorde gesteld legerkamp; dat de inwijdingen in het ambt plaatsvinden door zalvingen en door overdragingen van de Heilige Geest op hen.

Dat voor de ordeningen van bisschoppen en priesters de wereldlijke macht of de toestemming van de overheid of haar beroep of gezag, niet vereist wordt; dat zij die tot de ambtsbediening opklimmen alleen van overheidswege daartoe beroepen zijnde, geen bedienaren zijn, maar dieven en rovers, die niet door de deur binnengaan.

Ten aanzien van het sacrament van de Echtverbintenis: dat de dispensatie van graden en echtscheidingen aan de Kerk toebehoort; dat de geestelijken geen echtverbintenis aangaan; dat die allen de gave der kuisheid kunnen hebben en dat als iemand van hen zegt dat hij haar niet kan hebben, terwijl hij toch de gelofte heeft afgelegd, hij in de ban is gedaan, omdat God dit niet onthoudt aan hen die naar behoren daar om vragen en niet toelaat dat iemand boven dat wat hij bij machte is, verzocht wordt.

Dat de staat van de maagdelijkheid en van het celibaat te stellen is boven de echtelijke staat; behalve meer dingen.

8. Ten aanzien van de Heiligen: dat de heiligen, tezamen met Christus regerende, aan God hun gebeden voor de mensen opdragen; dat Christus moet worden aanbeden en dat de heiligen moeten worden aangeropen; dat de aanroeping van de heiligen niet afgoderij is, noch indruist tegen de eer van de ene Middelaar tussen God en de mensen; zij wordt 'latrie' genoemd; dat de beelden van Christus, van de Godbarende Maria en van de heiligen, vereerd en geëerd moeten worden; niet dat men moet geloven dat in dezelve Goddelijkheid en kracht is, maar dat de eer die eraan wordt betoond, teruggebracht wordt op de voorbeelden die zij voorstellen; en dat men door de beelden die men kust en voor welke men vooroverbuigt en het hoofd ontbloot, Christus aanbidt en de heiligen vereert; dat de wonder Gods door de heiligen geschieden.

9. Ten aanzien van de Mogendheid: dat de roomse paus de opvolger van de apostel Petrus is en de stedehouder van Jezus Christus, het hoofd van de Kerk en de universele bisschop; dat hij boven de concilies staat; dat hij de sleutels heeft om de hemel te openen en te sluiten en dus zo de macht om de zonden te vergeven en te behouden: dat hij derhalve als sleuteldrager van het eeuwige leven de rechten heeft van de aardse en van de hemelse heerschappij, tegelijk; dat uit hem ook de bisschoppen en de priesters een zodanige macht hebben, omdat zij ook aan de overige apostelen is gegeven en dat zij daarom 'bedienaren der sleutels' worden genoemd.

Dat het van de Kerk is om te oordelen over de ware zin en de uitlegging van de Gewijde Schrift en dat zij die daarmee in strijd zijn, met de krachtens het recht vastgestelde straffen gestraft moeten worden; dat het de leken niet betaamt de Gewijde Schrift te lezen, aangezien niet dan alleen de Kerk de zin ervan weet; vandaar laten de bedienaren van de Kerk er zich op voorstaan dat zij die zin weten.

10. Deze dingen zijn ontleend aan de concilies en de bullen, vooral aan het Concilie van Trente en de pauselijke bekrachtigingsbul, waarin allen die tegen de dingen die uitgevaardigd zijn, namelijk in het algemeen wat hier eerder is aangevoerd, denken, geloven en doen, in de ban worden gedaan.

De leerstellingen van de Kerk en religie van de hervormden in een korte samenvatting.

Aangezien in het Boek Openbaring in de geestelijke zin ervan veel gehandeld wordt over de hervormden, moeten derhalve ook bij de aanvang tot de ontvouwingen, de leerstellige dingen van hen geopend worden en wel in deze orde: ten aanzien van God, ten aanzien van Christus de Heer, ten aanzien van de Rechtvaardigmaking door het Geloof en ten aanzien van de Goede Werken, ten aanzien van de Wet en het Evangelie, ten aanzien van de Boetedoening en de Belijdenis, ten aanzien van de Erfzonde, ten aanzien van de Doop, ten aanzien van het Heilig Avondmaal, ten aanzien van de Vrije Keuze en ten aanzien van de Kerk.

1. Ten aanzien van God: ten aanzien van God gelooft men volgens de Athanasiaanse geloofsbelijdenis en omdat deze in ieders hand is, [hoewel in de huidige tijd deze niet meer in ieders hand is, is deze zin wel vertaald] wordt zij hier niet opgenomen; dat men gelooft in God de Vader als Schepper en Instandhouder, in God de Zoon als Heiland en Verlosser en in de Heilige Geest als Verlichter en Heiligmaker, is ook bekend.

2. Ten aanzien van Christus de Heer: de Persoon van Christus wordt niet op dezelfde wijze door alle hervormden geleerd; door de Luthersens als volgt: dat de maagd Maria niet alleen een werkelijk mens, maar ook de ware Zoon Gods ontvangen en gebaard heeft, weswege zij met recht de moeder Gods wordt genoemd en inderdaad is; dat in Christus twee naturen zijn: de Goddelijke en de Menselijke, de Goddelijke uit het eeuwige en de Menselijke in de tijd; dat die twee naturen persoonlijk verenigd zijn, dus geheel en al dat zij niet twee Christussen zijn, de een de Zoon Gods, de ander de Zoon des mensen, maar dat een en dezelfde is de Zoon Gods en de Zoon des mensen; niet dat die twee naturen tot één substantie zijn vermengd, noch dat de ene in de andere is veranderd, maar dat de ene en de andere natuur haar wezenlijke eigenschappen behoudt; en hoedanig deze zijn wordt ook beschreven; dat de vereniging ervan hypostatisch is en dat deze de hoogste gemeenschap is, zodanig als die van ziel en lichaam is; dat zo met recht wordt gezegd, dat in Christus God is Mens en de Mens God.

Dat Hij niet als alleen maar een Mens voor ons gebeden heeft, maar als een zodanig Mens, van wie de Menselijke natuur met de Zoon Gods een zo nauwe, onuitsprekelijke vereniging en gemeenschap heeft, dat zij daarmee één Persoon is geworden; die waarlijk de Zoon Gods is en voor ons heeft geleden, maar nochtans volgens de eigenschappen van de Menselijke natuur; dat de Zoon des mensen, onder wie Christus ten aanzien van de Menselijke natuur wordt verstaan, tot de rechterhand Gods werkelijk is verhoogd, toen Hij als God was aangenomen, hetgeen is geschied zodra Hij in de baarmoeder van de moeder uit de Heilige Geest was ontvangen; dat Christus die majesteit om reden van de persoonlijke vereniging altijd heeft gehad, maar dat Hij zich van die majesteit in de staat van de ontleding niet bediende dan alleen voor zoveel als het Hem goed scheen; maar dat Hij de vorm van dienstknecht na de wederopstanding ten volle en algeheel heeft afgelegd en de Menselijke natuur of het Menselijk Wezen in het volledige gebruik van de Goddelijke Majesteit heeft gesteld; en dat Hij op deze wijze tot de heerlijkheid is ingegaan; in één woord, Christus is en blijft tot in het eeuwige de ware God en Mens in één ongedeelde Persoon; en de ware, almachtige en eeuwige God, ook ten aanzien van het Menselijke aan de rechterhand Gods aanwezig, bestuurt Hij alle dingen in de hemelen en op aarde en vervult eveneens alle dingen, is met ons, woont en werkt in ons; dat er geen verschil in aanbidding is, omdat men door de natuur die wordt waargenomen, de Godheid aanbidt welke niet wordt waargenomen; dat het Goddelijk Wezen zijn eigen uitmuntendheden aan de Menselijke natuur vergemeenscht en verleent; en dat het Zijn Goddelijke werkingen door het lichaam zoals door een orgaan volbrengt; dat zo al de volheid van de Godheid in Christus lichamelijk woont, volgens Paulus.

Dat de vleeswording is geschied, opdat Hij de Vader met ons zou verzoenen en een zoenoffer zou worden voor de zonden van de gehele wereld, zowel voor de oorspronkelijke als voor de daadwerkelijke zonden; dat Hij vleesgeworden is vanuit het Wezen van de Heilige Geest, maar dat de Menselijke natuur, welke Hij als het Woord aannam en met zich verenigde, uit de Maagd Maria is voortgebracht; dat Hij diegenen heiligt die in Hem geloven, in hun harten zendende de Heilige Geest om hen te regeren, te troosten en levend te maken en te verdedigen tegen de duivel en de kracht van de zonde.

Dat Christus is nedergedaald tot de onderwereld en de hel voor alle gelovigen heeft vernietigd; op welke wijze deze dingen echter werden bewerkstelligd, wil Hij niet nieuwsgierig nagevorst hebben, maar de erkenning van deze zaak wordt aan een andere eeuw voorbehouden, wanneer niet slechts dit mysterie, maar ook vele andere onthuld zullen worden.

Deze dingen zijn uit Luther, de Augsburgse Confessie en het Concilie van Nicea, de Smalkaldische Artikelen; zie de *Formula Concordiae*.

Door een bepaald deel van de hervormden over wie ook in de *Formula Concordiae* wordt gehandeld, wordt geloofd dat Christus naar de Menselijke natuur door verhoging alleen, geschapen gaven en een eindige macht heeft ontvangen, dus dat Hij een Mens was zoals een ander, behoudende de eigenschappen des vlezes; dat Hij derhalve ten aanzien van de Menselijke natuur niet alomtegenwoordig en alwetend is; dat Hij, hoewel afwezig, regeert zoals een koning de verder van Hem afgelegene dingen; dat Hij als God uit het eeuwige is bij de Vader en als mens geboren in de tijd, is bij de engelen in de hemel; en dat het gezegde: In Christus is God Mens en de Mens God, beeldspraak is; behalve andere dergelijke dingen. Maar dit meningsverschil wordt beslecht door de geloofsbelijdenis van Athanasius, welke door allen in de christelijke wereld is aanvaard, waar het volgende staat: het ware geloof is, dat wij geloven en belijden, dat onze Heer Jezus Christus, de Zoon van God, God en Mens is, God vanuit het Wezen van de Vader, geboren vóór de wereld en mens vanuit de substantie van de moeder, geboren in de wereld; volmaakt God en volmaakt Mens; Die, hoewel Hij God en Mens is, toch niet twee zijn, maar één Christus; één niet door de vermenging van het Goddelijk Wezen in een lichaam, maar door de opname van zijn Menselijke in God; volstrekt één, niet door vermenging van substantie, maar door de Eenheid van Persoon; aangezien evenals de redelijke ziel en het lichaam één mens is, zo ook God en Mens één Christus.

2 [a] Ten aanzien van de Rechtvaardigmaking door het Geloof en ten aanzien van de Goede Werken.

Het rechtvaardigmakende en zaligende geloof van de geestelijken is dit: dat God de Vader zich heeft afgewend van het menselijk geslacht vanwege de ongerechtigheden ervan en zo dit vanuit de gerechtigheid tot de eeuwige dood heeft verdoemd en dat Hij derhalve de Zoon in de wereld heeft gezonden, om de boeten te betalen en te verlossen en voldoening te geven en te verzoenen; en dat de Zoon dit heeft gedaan door de verdoemenis van de wet op Zich te nemen en Zich te laten kruisigen; en dat Hij zo en door gehoorzaamheid de gehele gerechtigheid van God heeft vervuld, totdat Hijzelf de Gerechtigheid is geworden; en dat God de Vader deze gerechtigheid als de verdienste van Hemzelf aan de gelovigen toerekent en toevoegt en tot hen de Heilige Geest zendt, die de naastenliefde, de goede werken, het berouw, werkt, zoals een goede boom goede vruchten, en rechtvaardig maakt, vernieuwt, wederverwekt en heilig maakt; en dat dit geloof het enige middel des heils is en dat alleen daardoor de zonden aan de mens worden vergeven.

Zij maken een onderscheid tussen de daad en de staat van de rechtvaardiging; onder de daad van de rechtvaardiging verstaan zij het begin van de rechtvaardigmaking, dat plaatsvindt op het moment wanneer de mens door dat geloof-alleen met vertrouwen de verdienste van Christus aangrijpt; onder de staat van de rechtvaardigmaking verstaan zij de voortschrijding van dat geloof, wat geschiedt door de innerlijke werking van de Heilige Geest, welke werking zich niet openbaart dan alleen door zekere tekenen, waarover zij verschillende dingen leren; zij hebben het ook over de waarneembare goede werken, die door de mens en diens wil worden gedaan en die dat geloof volgen; maar zij sluiten die van de rechtvaardigmaking uit, omdat daarin het eigene en zo de verdienste van de mens is; dit is in samenvatting het huidige geloof, maar de bevestigingen ervan en de overleveringen daarover zijn talrijk en menigvuldig; enige ervan zullen ook worden aangevoerd, namelijk deze: dat de mensen niet vóór God rechtvaardig gemaakt kunnen worden door eigen krachten, verdiensten en werken, maar om niet ter wille van Christus, door het geloof; door dit geloof, dat zij geloven dat zij in genade zijn aangenomen en de zonden vergeven zijn ter wille van Hem, Die met Zijn dood voor ons voldoening heeft gegeven en dat God de Vader dit aan de gelovigen toerekent om de gerechtigheid vóór Hem; dat dit geloof niet slechts een historische kennis is, dat Christus voor ons geleden heeft en gestorven is, maar ook een instemming met het hart, een betrouwen en vertrouwen, dat om niet ter wille van Christus de zonden vergeven worden en men rechtvaardig wordt gemaakt; en dat dan deze drie dingen samenkomen: de belofte om niet, de verdienste van Christus als prijs en de verzoening; dat het geloof de gerechtigheid is, waardoor wij vóór God gerecht worden geacht vanwege de belofte; en dat rechtvaardig gemaakt worden is verlost worden van zonden en dat men ook in zeker opzicht kan zeggen dat het is levend gemaakt en wederverwekt worden; dat het geloof ons tot gerechtigheid wordt aangerekend, niet omdat het een zo goed werk is, maar omdat het de verdienste van Christus aangrijpt; dat de verdienste van Christus is Zijn gehoorzaamheid, lijden, dood en wederopstanding; dat het nodig is, dat er iets is waardoor God kan worden toegegaan en dat dit niet iets anders is dan het geloof waardoor de opneming geschiedt.

Dat het geloof bij de daad van de rechtvaardigmaking binnentreedt door het Woord en het gehoor en dat het niet de daad van de mens is, maar dat het de werking van de Heilige Geest is en dat de mens dan niet méér meewerkt dan een zoutpilaar, een boomstronk of een steen, vanuit zich niets handelende en daarover niets wetende, maar dat hij na de daad meewerkt, echter niet met enige eigen wil in de geestelijke dingen; anders in de natuurlijke, de burgerlijke en de zedelijke dingen; dat zij dan evenwel in de geestelijke dingen tot daaraan toe kunnen voortgaan, dat zij het goede willen en daardoor verlustigd worden, maar dit zelf niet uit hun wil, maar uit de Heilige Geest en dat zij zo meewerken niet uit hun krachten, maar uit nieuwe krachten en gaven, waarmee de Heilige Geest bij de bekering heeft ingezet; en dat in de ware bekering een verandering, een vernieuwing en een beweging plaatsvindt in des mensen verstand en hart; dat de naastenliefde, de goede werken en de boetedoening, niet binnengaan in de daad der rechtvaardigmaking, maar dat zij noodzakelijk zijn in de staat van de rechtvaardigmaking, vooral wegens het gebod Gods; en dat zij daardoor de lichamelijke gunstbewijzen van dit leven verdienen, maar niet de vergeving van de zonden en de heerlijkheid van het eeuwige leven, omdat het geloof-alleen zonder de werken der wet rechtvaardig maakt en zaligt; dat het geloof de mens rechtvaardig maakt door de daad, maar dat het geloof vernieuwt door de staat; dat in de vernieuwing vanwege het gebod Gods noodwendig gedaan moeten worden de eerbare werken die de Tien Geboden gebiedt, omdat God wil dat vleselijke begeerten bedwongen worden door de burgerlijke tucht; en daarom heeft Hij gegeven: een leer, wetten, overheden en straffen; dat derhalve volgt dat het vals is dat wij door de werken de vergeving van de zonden en het heil verdienen en verder dat de werken iets toedoen tot de instandhouding van het geloof; en dat het ook vals is, dat de mens gerecht wordt geacht vanwege de gerechtigheid van zijn rede en dat de rede door eigen krachten God boven alle dingen kan liefhebben en Zijn wet doen; in één woord dat het geloof

en het heil in de mensen in stand worden gehouden en behouden niet door de goede werken, maar alleen door de Geest Gods en door het geloof; maar dat nochtans de goede werken getuigenissen zijn, dat de Heilige Geest tegenwoordig is en in hen woont; als verderfelijk wordt verdoend het gezegde dat de goede werken schadelijk zijn voor het heil, omdat men moet verstaan de innerlijke werken van de Heilige Geest, die goed zijn, niet de uiterlijke die uit de eigen wil van de mens voortgaan en die niet goed maar boos zijn, omdat zij op verdienste zijn gericht.

Bovendien leren zij, dat Christus bij het Laatste Oordeel uitspraak zal doen over de goede en de boze werken als over uitwerkingen die eigen en niet eigen zijn aan het geloof van de mens. Dit geloof regeert heden in de gehele hervormde christelijke wereld bij de geestelijken, maar niet bij de leken, dan alleen bij zeer weinigen; de leken toch verstaan onder het geloof niet iets anders dan geloven in God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest en dat hij die goed leeft en goed gelooft, wordt gezaligd; en over de Heer dat Hij de Heiland is; zij zijn immers onbekend met de verborgenheden van de rechtvaardigmaking van hun predikanten, welke verborgenheden, hoewel zij ze prediken, niettemin bij de leken-toehoorders het ene oor in en het andere oor uitgaan; zelfs houden de leraren zelf zich voor geleerd vanwege de wetenschap van die dingen en geven zij zich in de gymnasia en lycea veel moeite om ze te vatten; en daarom werd er eerder gezegd dat dat geloof van de geestelijkheid is.

Toch leren de leraren ditzelfde geloof in de koninkrijken waar de hervormden zijn, op verschillende wijze; in Duitsland, Zweden en Denemarken, dat de Heilige Geest door dat geloof werkt en de mensen rechtvaardig maakt en heilig maakt en daarna achtereenvolgens vernieuwt en wederverwekt, maar zonder de werken der wet; en dat zij die vanuit vertrouwen en betrouwen in dat geloof zijn, in de genade bij God de Vader zijn; en dat dan de boze dingen die zij doen, weliswaar verschijnen, maar bij voortduur vergeven worden.

In Engeland, dat dit geloof de naastenliefde werkt zonder dat de mens het weet en dat datgene ook het goede van de naastenliefde is, waarvan de mens innerlijk voelt dat de Heilige Geest het bij hem werkt; en dat het, indien hij het niet voelt en toch om het heil het goede doet, het goede genoemd kan worden, maar dat het toch vanuit de mens dit trekt dat het in hem een verdienste is; verder dat dat geloof dit kan bewerken in het laatste doodsuur, ook al weet men niet hoe.

In Holland, dat God de Vader ter wille van de Zoon door de Heilige Geest de mens innerlijk rechtvaardig maakt en zuivert door dat geloof, maar toch volgens diens eigen wil, van welke Hij zich afbuigt en die Hij ook niet aanraakt; sommigen zeggen dat Hij hem lichtelijk aanraakt en dat zo de boze dingen van de wil van de mens niet vóór God verschijnen; maar over deze verborgenheden van de geestelijkheid weten weinigen van de leken iets; en de geestelijken willen die verborgenheden, zoals ze zijn, ook niet algemeen bekendmaken, omdat zij weten dat ze niet in de smaak vallen.

3. Ten aanzien van de Wet en het Evangelie:

dat de Wet door God is gegeven opdat men zal weten wat zonde is en opdat deze zo door bedreiging en vrees en daarna door belofte en aankondiging van genade, wordt afgeweerd; en daarom is het de voornaamste dienst der Wet om de erfzonde en al de vruchten ervan te onthullen en te doen weten op welke huiveringwekkende wijze de natuur van de mens is gevallen en tot op de grond toe is ontaard; op deze wijze verschrikt de Wet de mens, vernedert hem, werpt hem neder, totdat hij over zichzelf vertwijfelt en angstig naar hulp verlangt; deze uitwerking van de Wet wordt de wroeging genoemd, die niet actief of werkdadig is, maar passief en een kwelling van het geweten; het Evangelie echter is de gehele leer over Christus en over het geloof en zo over de vergeving van de zonden, dus de meest verheugende boodschap, niet betichtend en verschrikkend, maar vertroostend; door de Wet wordt de toorn Gods onthuld over alle goddeloosheid en de mens wordt verdoemd en daarom maakt dat de mens zal opzien tot Christus en tot het Evangelie; de prediking zal over het ene en het andere

zijn, omdat zij verbonden zijn; het Evangelie leert, dat Christus de gehele vervloeking van de Wet op zich heeft genomen en alle zonden heeft uitgeboet en dat wij de vergeving door het geloof ontvangen.

Dat de Heilige Geest niet door de prediking van de Wet, maar door die van het Evangelie wordt gegeven en aangenomen en des mensen hart wordt vernieuwd en dat de Geest daarna gebruik maakt van de dienst van de Wet, om te leren en in de Tien Geboden te tonen welke de goede en welgevallige wil Gods is; zo vermurwd de geest en maakt hij levend.

Dat er een onderscheid gemaakt moet worden tussen de werken van de Wet en tussen de werken van de Geest en daarom zijn de gelovigen niet onder de Wet, maar onder de genade, namelijk om die reden.

Dat de gerechtigheid van de Wet niet rechtvaardig maakt, dat wil zeggen, niet verzoent, noch wederverwekt, noch op zichzelf maakt dat men door God is aangenomen, maar wanneer de Heilige Geest gegeven is, volgt de vervulling van de Wet; dat de werken van de tweede tafel van de Tien Geboden niet rechtvaardig maken, omdat wij door die tafel handelen met de mensen en niet eigenlijk met God en toch moet in de rechtvaardigmaking gehandeld worden met God.

Dat Christus, omdat Hij zonder zonde de straf der zonde heeft ondergaan en een slachtoffer voor ons is geworden, dat recht der Wet heeft opgeheven, opdat zij de gelovigen niet zal verdoemen, omdat Hij een verzoening voor hen is, ter oorzake waarvan zij gerecht worden geacht.

4. Ten aanzien van de Boetedoening en de Belijdenis:

dat de boetedoening uit twee delen bestaat: het ene de wroeging of een het geweten aangejaagde schrik vanwege de zonden; het tweede zijnde het geloof, dat wordt ontvangen uit het Evangelie en door de vergeving van de zonden het geweten wordt vertroost en van de verschrikkingen bevrijd.

Wie belijdt dat hij geheel en al zonde is, die vat alle zonden samen, sluit er geen buiten en vergeet er geen; zo worden de zonden verwijderd, de mens gezuiverd, rechtgezet, geheiligd, aangezien de Heilige Geest niet gedooft dat de zonde heerst, maar die neerdrukt en bedwingt. Dat de opsomming van de zonden vrij moet zijn, indien men wil of niet wil; en dat de private biecht en absolutie hooggehouden moet worden; en daarom kan men, indien men wil, zijn zonden belijden en van een biechtvader de absolutie aannemen en dan zijn de zonden vergeven; de woorden die de bedienaar dan heeft te antwoorden, zijn deze: God zij u goedgunstig en versterk uw geloof; u geschiede gelijk als gij gelooft; en ik krachtens des Heren gebod vergeef u de zonden.

Maar anderen antwoorden: Ik verkondig u de vergeving der zonden; dat desondanks de zonden niet door de boetedoening, evenals ook niet door de werken, maar door het geloof vergeven worden.

En daarom is de boetedoening van de geestelijkheid slechts een belijdenis vóór God dat zij zondaren zijn en een gebed om in het geloof te mogen volharden.

Dat de verzoeningen en voldoeningen niet nodig zijn, omdat Christus de verzoening en de voldoening is.

5. Ten aanzien van de Erfzonde

leren zij: dat na de val van Adam alle mensen volgens de natuur voortgeplant, met de zonde geboren worden, dat wil zeggen, zonder vrees voor God en met begeerten; en dat dit verdoemt en nu ook de eeuwige dood brengt over hen die niet wedergeboren worden door de doop en door de Heilige Geest; dat het is een verstoken zijn van de oorspronkelijke gerechtigheid en met dit verstoken zijn een ongeordende schikking van de delen van de ziel en een verdorven gesteldheid.

Dat er een onderscheid is tussen de natuur zelf, waarin de mens geschapen is, welke ook na de val Gods schepsel is en blijft en tussen de erfzonde; dus dat er een onderscheid is tussen de verdorven natuur en tussen het bederf dat aan de onderliggende natuur is ingehecht en waardoor de natuur verdorven is; dat niemand dan God alleen het bederf van de natuur kan afscheiden van de natuur zelf; hetgeen in de gezegende wederopstanding volledig zal geschieden, omdat dan de natuur zelf, die de mens in de wereld ronddraagt, zonder de erfzonde zal wederopstaan en de eeuwige gelukzaligheid zal genieten; dat het een onderscheid is zoals tussen het werk Gods en het werk des duivels; dat deze zonde niet op die wijze de natuur is binnengevallen, alsof de satan een of ander boze substantieel geschapen had en dat met de natuur vermengd had, maar dat de medegeschapen en oorspronkelijke gerechtigheid was verloren; dat de erfzonde een bijkomend iets is; en dat de mens om reden hiervan vóór God geestelijk als het ware dood is.

Dat dit boze door Christus alleen wordt toegedekt en vergeven; dat het zaad zelf vanuit waar de mens wordt geformeerd, met die zonde besmet is; dat het ook vandaar is, dat de mens van zijn ouders slechte neigingen en een innerlijke onreinheid des harten ontvangt.

6. Ten aanzien van de Doop:

dat de doop niet eenvoudigweg water is, maar dat het is een op Goddelijk bevel genomen en met Gods Woord bezegeld en zo geheiligd water; dat de deugd, het werk, de vrucht en het einddoel van de doop is, dat de mensen gezaligd en tot de christelijke gemeenschap samen gekozen worden; dat door de doop wordt aangeboden de overwinning over de dood en de duivel, de vergeving van de zonde, de genade Gods, Christus met al Zijn werken en de Heilige Geest met al Zijn gaven en de eeuwige gezegendheid aan allen en de afzonderlijke mensen die geloven; of het geloof ook door de doop aan de kleine kinderen wordt gegeven, ligt te diep dan dat men naarstig op het onderzoek hiervan moet ingaan.

Dat de onderdompeling in het water de afsterving van de oude mens en de wederopstanding van de nieuwe betekent; dat zij derhalve ‘het bad der wederverwekking’ genoemd kan worden en waarlijk een bad in het Woord en verder in de dood en de begrafenis van Christus; dat het leven van de christen een dagelijkse doop is, eenmaal zo aangevangen zijnde; dat het water dit niet uitwerkt, maar het Woord Gods, dat in en met het water is en het geloof van Gods Woord, aan het water toegevoegd; dat daaruit volgt dat de doping in de Naam Gods, weliswaar door mensen plaatsvindt, maar niet is, maar uit God zelf; dat de doop de erfzonden niet wegneemt, door de slechte begeerten uit te blussen, maar de toerekening ervan.

Anderen echter onder de hervormden geloven dat de doop een uiterlijk waterbad is, waardoor de innerlijke afwassing van zonden wordt aangeduid; dat hij niet de wederverwekking, het geloof, de genade Gods en het heil aanbrengt, maar die slechts betekent en bezegelt; en dat die dingen niet in en met de doop worden aangebracht, maar daarna met de groeiende leeftijd; en dat alleen de uitverkorenen de genade van Christus en de gave van het geloof ontvangen; en dat, omdat het heil niet afhangt van de doop, bij afwezigheid van een gewone bedienaar de doop door een ander verricht kan worden.

7. Ten aanzien van het Heilig Avondmaal:

de hervormden, die Lutheranen worden genoemd, leren dat in het Heilig Avondmaal of Sacrament des Altaars, het Lichaam en het Bloed van Christus waarlijk en substantieel aanwezig zijn en dat zij tezamen met het brood en de wijn waarlijk worden uitgedeeld en aangenomen; en dat derhalve het ware Lichaam en het ware Bloed van Christus in, met en onder het brood en de wijn zijn en aan de christenen te nuttigen en te drinken worden gegeven; en dat zij derhalve niet eenvoudig brood en wijn zijn, maar opgesloten in en vastgehecht aan het Woord en dat dit maakt dat zij het Lichaam en het Bloed van Christus zijn; want wanneer het Woord tot het element toetreedt, ontstaat het Sacrament; dat het evenwel niet een transsubstantiatie is, zodanig als het voor de pauselijken is; dat het een spijs

.....

van de ziel is, de nieuwe mens voedende en versterkende; dat het werd ingesteld, opdat het geloof zijn krachten zal herstellen en hervatten, vergeving van de zonde gegeven zal worden en het nieuwe leven, dat Christus voor ons heeft verdiend; dat zo het lichaam en het bloed van Christus niet slechts geestelijk door het geloof, maar ook met de mond, op bovennatuurlijke wijze, op grond van de sacramentale vereniging met het brood en de wijn, worden genomen; dat de waardigheid van dat Avondmaal alleen in gehoorzaamheid bestaat en in de verdienste van Christus, welke door het ware geloof wordt toegevoegd; in één woord, dat de sacramenten, het avondmaal van de Heer en de doop, de getuigenissen van de wil en van de genade Gods jegens de mensen zijn; en dat het sacrament van het Avondmaal de belofte is van de vergeving van de zonden door het geloof; dat het de harten beweegt om te geloven; en dat de Heilige Geest door het Woord en de sacramenten werkt; dat de wijding van de bedienaar die dingen niet voortbrengt, maar dat het alleen aan de almachtige kracht van de Heer moet worden toegekend; dat zowel waardige als onwaardige mensen het ware Lichaam en het ware Bloed van Christus, zoals Hij op het kruis hing, ontvangen, maar de waardige mens tot heil, de onwaardige tot verdoemenis; dat diegenen waardig zijn, die geloof hebben; dat niemand tot dat Avondmaal gedwongen moet worden, maar dat eenieder, wanneer de geestelijke honger hem dringt, toetrede.

Andere hervormden echter leren, dat in het Heilig Avondmaal het Lichaam en het Bloed van Christus slechts geestelijk worden genomen en dat het brood en de wijn daar slechts tekenen, typen, symbolen, merktekenen, figuren en gelijkenissen zijn; dat Christus niet met het Lichaam tegenwoordig is, maar alleen met de kracht en de werking vanuit Zijn Goddelijk Wezen; maar dat er in de hemel verbinding is volgens de vergemeenschapping van de afzonderlijke eigenschappen; dat de waardigheid van dit Avondmaal niet slechts van het geloof, maar ook van de voorbereiding afhangt; dat alleen de waardige mens de deugd ervan ontvangt, maar de onwaardige slechts het brood en de wijn.

Hoewel deze meningsverschillen er zijn, komen niettemin alle hervormden hierin samen, dat zij die waardig dat Heilig Avondmaal willen houden, in elk geval boete hebben te doen; de Lutheranen, dat indien zij niet van de boze werken boete hebben gedaan en toch toetreden, tot in het eeuwige verdoemd zijn; en de Engelsen, dat anders de duivel in hen zal binnengaan zoals in Judas; dit staat vast uit de gebeden die vóór de communie worden voorgelezen.

8. Ten aanzien van de Vrije Keuze:

zij maken onderscheid tussen de staat vóór de val, na de val, na het ontvangen geloof en de vernieuwing en na de wederopstanding.

Dat de mens na de val in de geestelijke en de Goddelijke dingen vanuit eigen krachten volstrekt niets kan aanvangen, denken, verstaan, geloven, willen, werken en medewerken, noch zich tot de genade kan aanvoegen of aanpassen, maar dat de natuurlijke keuze zich alleen tot die dingen uitstrekt die tegen God zijn en God mishagen; aldus dat de mens in de geestelijke dingen is zoals een stronk, maar dat hij toch een vatbaarheid heeft, niet actief maar passief, waardoor hij tot het goede gekeerd kan worden door de genade Gods; dat evenwel de vrije keuze aan de mens na de val is overgelaten om het Woord Gods te kunnen horen en niet te kunnen horen en dat zo een vonkje geloof in het hart kan worden ontstoken, dat de vergeving van de zonde ter wille van Christus omhelst en vertroost.

Dat evenwel de menselijke wil de vrijheid heeft om de burgerlijke gerechtigheid te betrachten en om de dingen uit te kiezen die aan de rede zijn onderworpen.

9. Ten aanzien van de Kerk: dat de Kerk de vergadering en gemeenschap der heiligen is en dat zij verspreid is over het algehele wereldronde bij hen die dezelfde Christus en dezelfde Heilige Geest en dezelfde sacramenten hebben, om het even of zij eendere dan wel niet eendere overleveringen hebben; en dat het voornamelijk een gezelschap van het geloof is; en

dat deze Kerk alleen het Lichaam van Christus is en dat de goeden feitelijk en in naam de Kerk zijn, maar de bozen alleen in naam; dat de bozen en de huichelaars, omdat zij er tussendoor zijn gemengd, leden van de Kerk zijn volgens de uiterlijke tekenen ervan, als zij slechts niet zijn uitgebannen, maar dat zij niet leden zijn van het lichaam van Christus. Dat de kerkelijke riten, die ceremonies worden genoemd, niet ter zake doen en dat die niet de eredienst Gods zijn, noch een deel van de eredienst Gods; dat derhalve de Kerk de vrijheid heeft om zulke dingen in te stellen, te veranderen en af te schaffen, zoals de verschillen in kleding, tijden, dagen, spijsen en andere dingen; en dat derhalve geen Kerk een andere om zulke dingen moet veroordelen.

10. Dit zijn in kort bestek de leerstellingen van de Kerk en religie van de hervormden; aan de leerstellingen echter die worden geleerd door: de schwengfeldianen, de pelagianen, de manicheeërs, de donatisten, de anabaptisten, de arminianen, de zwinglianen, de antitrinitariërs, de socianen, de arianen en heden ten dage de quakers en de hernhutters, wordt voorbijgegaan, omdat die als ketters door de Kerk der hervormden zijn afgekeurd en verworpen.

APOCALYPS of het BOEK OPENBARING

Hoofdstuk 1

1. *De openbaring van Jezus Christus, welke God hem gegeven heeft om Zijn dienstknechten aan te wijzen de dingen die snellijk moeten geschieden en die Hij heeft aangeduid, zendende door Zijn engel aan Zijn dienstknecht Johannes.*
2. *Dewelke betuigt heeft het Woord Gods en de getuigenis van Jezus Christus, alle dingen die hij heeft gezien.*
3. *Gezegend hij die leest en zij die horen de woorden der profetie en die de dingen bewaren welke in dezelve geschreven zijn, omdat de tijd nabij is.*
4. *Johannes aan de zeven Kerken die in Azië zijn: Genade zij u en vrede van Hem, Die is en Die was en Die komen zal; en van de zeven Geesten die in de aanblik van Zijn troon zijn.*
5. *En van Jezus Christus, Hijzelf de getrouwe Getuige, Hijzelf de Eerstgeborene vanuit de doden en Hijzelf de Vorst der koningen der aarde, liefhebbende ons en wassende ons van onze zonden in Zijn bloed.*
6. *En ons maakt koningen en priesters van God en Zijn Vader: Hem zij de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen.*
7. *Zie, Hij komt met de wolken en zien zal Hem alle oog en zij die Hem doorstoken hebben en alle stammen der aarde zullen over Hem rouw bedrijven; ja, amen.*
8. *Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, zegt de Heer, Die is en Die was en Die komen zal, Die de Almachtige is.*
9. *Ik, Johannes, die en uw broeder en medegenoot in de verdrukking is en in het koninkrijk en in de geduldige verwachting van Jezus Christus. Ik was op het eiland genaamd Patmos, om het Woord Gods en om de getuigenis van Jezus Christus.*
10. *Ik werd in de geest op de dag des Heren en ik hoorde achter mij een grote stem evenals van een bazuin.*
11. *Zeggende: Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste; hetgeen gij ziet, schijf dat in een boek en zend het aan de Kerken: aan die in Azië, naar Efeze en naar*

Smyrna en naar Pergamus en naar Thyatire en naar Sardes en naar Filadelfia en naar Laodicea.

12. En ik keerde mij om, om te zien de stem die met mij sprak; en mij omgekeerd hebbende, zag ik zeven gouden kandelaren.

13. En in het midden van de zeven kandelaren een, de Zoon des mensen gelijk zijnde, bekleed met een talaar en omgord aan de borsten met een gouden gordel.

14. En Zijn hoofd en de haren blank evenals blanke wol, evenals sneeuw en Zijn ogen evenals een vlam vuurs.

15. En Zijn voeten aan blinkend koper gelijk, evenals in een oven geblaakt en Zijn stem evenals een stem van vele wateren.

16. En hebbende in Zijn rechterhand zeven sterren en vanuit Zijn mond een tweesnijdend scherp slagzwaard uitgaande; en Zijn aangezicht evenals de zon schijnt in haar macht.

17. En toen ik Hem zag, viel ik aan Zijn voeten evenals dood en Hij legde Zijn rechterhand op mij, zeggende tot mij: Vrees niet; Ik ben de Eerste en de Laatste.

18. En Die levend ben en Ik ben dood geweest; en zie, levend ben Ik tot in de eeuwen der eeuwen, amen; en Ik heb de sleutels der hel en des doods.

19. Schrijf de dingen die gij gezien hebt en de dingen die zijn en de dingen die zullen zijn na deze.

20. Het mysterie der zeven sterren die gij gezien hebt in Mijn rechterhand en de zeven gouden kandelaren: de zeven sterren zijn de engelen der zeven Kerken en de zeven kandelaren die gij gezien hebt, zijn de zeven Kerken.

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

Dat deze openbaring uit de Heer alleen is en dat zij wordt opgenomen door hen die in Zijn Nieuwe Kerk, die het Nieuwe Jeruzalem is, zullen zijn en de Heer erkennen als de God van hemel en aarde: beschreven wordt ook de Heer ten aanzien van het Woord.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

De openbaring van Jezus Christus, betekent de voorzeggingen uit de Heer ten aanzien van Hemzelf en over Zijn Kerk, hoedanig deze zal zijn in haar einde en hoedanig zij daarna zal worden; welke God hem gegeven heeft om Zijn dienstknechten aan te wijzen, betekent voor hen die in het geloof vanuit de naastenliefde zijn; de dingen die snellijk moeten geschieden, betekent dat zij zeker zullen gebeuren, opdat de Kerk niet zal vergaan; en die Hij heeft aangeduid, zendende door Zijn engel aan Zijn dienstknecht Johannes, betekent die uit de Heer zijn geopenbaard door de hemel aan hen die in het goede van het leven zijn vanuit de naastenliefde en het geloof ervan; dewelke betuigd heeft het Woord Gods en de getuigenis van Jezus Christus, betekent hen die vanuit het hart en zo in het licht, het Goddelijk Ware vanuit het Woord opnemen en erkennen dat het Menselijke van de Heer Goddelijk is; alle dingen die hij heeft gezien, betekent de verlichting van hen in alle dingen die in deze openbaring zijn; gezegend hij die leest en zij die horen de woorden van de profetie en die de dingen bewaren die in dezelve geschreven zijn, betekent de gemeenschap van degenen met de engelen van de hemel, die leven volgens de Leer van het Nieuwe Jeruzalem; omdat de tijd nabij is, betekent dat de staat van de Kerk zodanig is dat zij niet langer kan aanhouden, wil er verbinding van haar met de Heer zijn; Johannes aan de zeven Kerken, betekent tot allen die in de christelijke wereld zijn, waar het Woord is en daardoor de Heer bekend is en die tot de

Kerk toetreden; die in Azië zijn, betekent tot hen die vanuit het Woord in het licht van de waarheid zijn; genade zij u en vrede, betekent de Goddelijke begroeting; van Hem Die is en Die was en Die komen zal, betekent uit de Heer, Die eeuwig en oneindig en Jehovah is; en van de zeven geesten, die in de aanblik van de troon zijn, betekent uit de algehele hemel, waar de Heer in Zijn Goddelijk Ware is; van Jezus Christus, betekent het Goddelijk Menselijke; Hijzelf de getrouwe Getuige, betekent, namelijk het Goddelijk Ware Zelf; de Eerstgeborene vanuit de doden, betekent, Hij is het Goddelijk Goede Zelf; en Hijzelf de Vorst [der koningen] der aarde, betekent vanuit Wie al het ware vanuit het goede in de Kerk is; liefhebbende ons en wassende ons van onze zonden, betekent Die vanuit de Liefde en de Barmhartigheid de mensen hervormt en wederverwekt door Zijn Goddelijke ware dingen vanuit het Woord; en ons maakt koningen en priesters, betekent Die geeft dat zij die geboren zijn uit Hem, dat wil zeggen, wederverwekt, in de wijsheid vanuit de Goddelijke ware dingen en in de liefde vanuit de Goddelijke goede dingen zijn; Gode en Zijn Vader, betekent aldus beelden van Zijn Goddelijke Wijsheid en van Zijn Goddelijke Liefde; Hem zij de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen, betekent Wie alleen de Goddelijke Majesteit en de Goddelijke Almacht is tot in het eeuwige; amen, betekent de Goddelijke bevestiging vanuit de Waarheid, dus vanuit Hemzelf; en Hij komt met de wolken des hemels, betekent dat de Heer Zich zal openbaren in de zin van de letter van het Woord en de geestelijke zin ervan zal openen aan het einde van de Kerk; en zien zal Hem alle oog, betekent dat zij allen zullen erkennen die vanuit de aandoening in het verstand van het Goddelijk Ware zijn; en zij die Hem doorstoken hebben, betekent dat ook degenen zullen zien die in de Kerk in de valse dingen zijn; en alle stammen der aarde zullen rouw bedrijven, betekent dat dit zal zijn wanneer er geen goede en ware dingen langer in de Kerk zijn; ja, amen, betekent de Goddelijke bevestiging dat het zo zal zijn; Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, betekent Die is het Zelf en het Enige van Eersten tot Laatste, vanuit Wie alle dingen zijn; dus Die de Liefde Zelf en de Enige Liefde is, de Wijsheid Zelf en de Enige Wijsheid en het Leven Zelf en het Enige Leven in Zich en zo de Schepper, Heiland en Verlichter uit Zich en vandaar het al in alle dingen van de hemel en van de aarde; zegt de Heer, Die is en Die was en Die komen zal, betekent Die eeuwig en oneindig en Jehovah is; en de Almachtige, betekent Die is, leeft en kan vanuit Zichzelf en Die alle dingen regeert vanuit eersten door laatsten; Ik, Johannes, die en uw broeder en uw medegenoot is, betekent hen die in het goede van de naastenliefde en daaruit in de ware dingen van het geloof zijn; in de verdrukking en in het koninkrijk en in de geduldige verwachting van Jezus Christus, betekent de dingen die in de Kerk bestookt zijn door de boze en valse dingen, maar die door de Heer, wanneer Hij komen zal, verwijderd moeten worden; ik was op het eiland Patmos, betekent de staat en de plaats waarin hij verlicht heeft kunnen worden; om het Woord Gods en de getuigenis van Jezus Christus, betekent opdat vanuit het hart en zo in het licht zal worden opgenomen het Goddelijk Ware vanuit het Woord en erkend zal worden dat het Menselijke van de Heer Goddelijk is; ik werd in de geest op de dag des Heren, betekent de geestelijke staat toen vanuit de Goddelijke invloeiing; en ik hoorde achter mij een grote stem evenals van een bazuin, betekent de duidelijke doorvatting van het Goddelijk Ware vanuit de hemel onthuld; zeggende, Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste, betekent Die is het Zelf en het Enige van eersten tot laatste, vanuit Wie alle dingen zijn; en meer dingen zoals eerder; hetgeen gij ziet, schrijf dat in een Boek, betekent dat die dingen onthuld mogen worden aan het nageslacht; en zend het aan de Kerken; aan die in Azië, betekent voor degenen in de christelijke wereld die in het licht van de waarheid vanuit het Woord zijn; naar Efeze en naar Smyrna en naar Pergamus en naar Thyatire en naar Sardes en naar Filadelfia en naar Laodicea, betekent in het bijzonder volgens de staat van de opneming van eenieder; en ik keerde mij om, om te zien de stem die met mij sprak, betekent de omkering van de staat van hen die in het goede van het leven zijn, ten aanzien van de doorvatting van het ware in het Woord, als zij zich tot de Heer keren; en mij omgekeerd hebbende, zag ik zeven gouden kandelaren, betekent de Nieuwe Kerk, die uit de verlichting

uit de Heer vanuit het Woord zal zijn; en in het midden van de zeven kandelaren een, de Zoon des mensen gelijk zijnde, betekent de Heer ten aanzien van het Woord, uit Wie zij is; bekleed met een telaar, betekent het Goddelijke, voortgaande, namelijk het Goddelijk Ware; en omgord aan de borsten met een gouden gordel, betekent het Goddelijke, voortgaande en tevens verbindend, namelijk het Goddelijk Goede; en Zijn hoofd en de haren blank evenals wol, evenals sneeuw, betekent de Goddelijke Liefde van de Goddelijke Wijsheid in eersten en in laatsten; en Zijn ogen evenals een vlam vuurs, betekent de Goddelijke Wijsheid van de Goddelijke Liefde; en Zijn voeten aan blinkend koper gelijk, evenals in een oven geblaakt, betekent het natuurlijk Goddelijk Goede; en Zijn stem evenals een stem van vele wateren, betekent het natuurlijk Goddelijk Ware; en hebbende in Zijn rechterhand zeven sterren, betekent alle erkentnissen van het goede en het ware in het Woord vanuit Hemzelf; en vanuit Zijn mond een tweesnijdend scherp slagzwaard uitgaande, betekent de verstrooiing van de valse dingen door het Woord en door de leer daaruit, uit de Heer; en Zijn aangezicht evenals de zon schijnende in macht, betekent de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid, welke Hijzelf zijn en uit Hemzelf voortgaan; en toen ik hem zag, viel ik aan Zijn voeten evenals dood, betekent ten gevolge van een zodanige aanwezigheid van de Heer het begeven van het eigen leven; en Hij legde Zijn rechterhand op mij, betekent het leven uit Hem toen ingeblazen; zeggende tot mij: Vrees niet, betekent de wederopwekking en dan vanuit de diepste vernedering de aanbedding; Ik ben de Eerste en de Laatste, betekent dat Hij eeuwig en oneindig is, dus Hij alleen is God; en Die levende ben, betekent Die alleen het Leven is en uit Wie alleen het Leven is; en Ik ben dood geweest, betekent dat Hij in de Kerk is veronachtzaamd en Zijn Goddelijk Menselijke niet erkend; en zie, levend ben Ik tot in de eeuwen, betekent dat Hij het eeuwige Leven is; amen, betekent de Goddelijke bevestiging dat het de waarheid is; en Ik heb de sleutels van de hel en van de dood, betekent dat Hij alleen kan zaligen; schrijf de dingen die gij gezien hebt en de dingen die zijn en de dingen die zullen zijn na deze, betekent opdat alle dingen die nu worden geopenbaard, voor het nageslacht zijn; het mysterie der zeven sterren die gij gezien hebt in Mijn rechterhand en de zeven gouden kandelaren, betekent de verborgenheden in de gezichten ten aanzien van de nieuwe hemel en ten aanzien van de Nieuwe Kerk; de zeven sterren zijn de engelen van de zeven Kerken, betekent de Nieuwe Kerk in de hemelen, namelijk de nieuwe hemel; en de zeven kandelaren die gij gezien hebt, zijn de zeven Kerken.

DE ONTVOUWING

1. Wat de geestelijke zin is, was tot dusver onbekend; dat die is in de afzonderlijke dingen van het Woord, is in het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem ten aanzien van de Gewijde Schrift’ nrs. 5-26, getoond en dat het Woord zonder die in vele plaatsen niet kan worden verstaan; die zin verschijnt niet in de zin van de letter, die is immers daarin gelegen zoals de ziel in het lichaam.

Het is bekend dat er het geestelijke en het natuurlijke is en dat het geestelijke invloed in het natuurlijke en zich zichtbaar en voelbaar vertoont in de vormen die onder het gezicht en de tast vallen en dat het geestelijke zonder die vormen niet anders wordt doorvat, dan zoals de aandoening en het denken of zoals de liefde en de wijsheid, die van het gemoed zijn; dat de aandoening en het denken of de liefde waardoor het is te worden aangedaan, geestelijk zijn, erkent men; dat die beide vermogens van de ziel zich vertonen in de vormen in het lichaam, die de zin- en beweegorganen worden genoemd, is bekend; en verder ook dat zij één maken en wel zozeer één dat als het gemoed denkt, de mond het op hetzelfde ogenblik uitspreekt en als het gemoed wil, het lichaam het op hetzelfde moment uitvoert; daaruit blijkt dat er een volmaakt één-zijn is van de geestelijke en de natuurlijke dingen bij de mens.

Iets eenders is in alle en de afzonderlijke dingen van de wereld; daar is het geestelijke, dat het binnenste van de oorzaak is en is het natuurlijke, dat van de uitwerking ervan is en die twee maken één; en in het natuurlijke verschijnt het geestelijke niet, omdat dit daarin gelegen is zoals de ziel in het lichaam en zoals het binnenste van de oorzaak in de uitwerking, zoals gezegd.

Iets eenders is het met het Woord; dat dit in zijn schoot geestelijk is, omdat het Goddelijk is, kan door niemand worden ontkend; maar omdat het geestelijke niet verschijnt in de zin van de letter, die natuurlijk is, was derhalve de geestelijke zin tot dusver onbekend; ook heeft hij niet eerder bekend kunnen worden dan toen de echte ware dingen uit de Heer werden onthuld, want daarin is die zin.

Vandaar is het dat de Apocalyps tot dusver niet werd verstaan.

Opdat er echter geen twijfel zal zijn dat zulke dingen daarin gelegen zijn, moeten de afzonderlijke dingen worden ontvouwd en aangetoond door eendere dingen elders in het Woord.

De ontvouwing en aantoning volgt nu.

2. De openbaring van Jezus Christus, betekent de voorzeggingen uit de Heer over Hemzelf en over Zijn Kerk, hoedanig deze zal zijn in haar einde en hoedanig zij daarna zal worden, zowel in de hemelen als op aarde.

Met de openbaring van Jezus Christus worden alle voorzeggingen aangeduid en omdat deze uit de Heer zijn, wordt er gezegd de ‘openbaring van Jezus Christus’; dat zij gaan over de Heer en over Zijn Kerk, zal uit de ontvouwingen blijken.

In het Boek Openbaring wordt niet gehandeld over de opeenvolgende staten van de Kerk, te minder over de opeenvolgende staten van koninkrijken, zoals sommigen tot dusver hebben geloofd; maar daar wordt vanaf de aanvang tot het einde gehandeld over de laatste staat van de Kerk in de hemelen en op aarde en dan over het Laatste Oordeel en daarna over de Nieuwe Kerk, die het Nieuwe Jeruzalem is; dat deze Nieuwe Kerk het einddoel van dit werk is, is duidelijk en daarom handelen die dingen die voorafgaan over de staat van de Kerk zodanig als hij is vlak vóór die Kerk; maar in welke reeks over die dingen wordt gehandeld, kan men zien uit de inhoud van de afzonderlijke hoofdstukken en duidelijker onderscheiden uit de ontvouwing van de afzonderlijke verzen.

3. Welke God hem gegeven heeft om Zijn dienstknechten aan te wijzen, betekent voor hen die in het geloof vanuit de naastenliefde zijn, of in de ware dingen van de wijsheid vanuit het goede van de liefde.

Met aanwijzen wordt aangeduid openbaren en met de dienstknechten worden hier degenen aangeduid die in het geloof vanuit de naastenliefde zijn; aan hen worden deze dingen geopenbaard, omdat zij verstaan en opnemen; onder de dienstknechten worden in de geestelijke zin diegenen verstaan die in de ware dingen zijn en omdat de ware dingen vanuit het goede zijn, worden onder de dienstknechten degenen verstaan die in de ware dingen vanuit het goede zijn en dus eveneens degenen die in de wijsheid vanuit de liefde zijn, omdat de wijsheid is van het ware en de liefde is van het goede; en verder diegenen die in het geloof vanuit de naastenliefde zijn, omdat ook het geloof is van het ware en de naastenliefde van het goede is; en omdat de echte geestelijke zin los staat van de persoon, worden daarom in die zin door de dienstknechten de ware dingen aangeduid; omdat nu de ware dingen aan de goede van dienst zijn, door dat te leren, wordt daarom in het algemeen en eigenlijk onder de dienstknecht in het Woord het ‘van dienst zijn’ verstaan, of hij die, of dat wat van dienst is; in die zin worden niet alleen de profeten dienstknechten Gods genoemd, maar ook de Heer ten aanzien van Zijn Menselijke; dat de profeten dienstknechten Gods werden genoemd, staat vast uit deze plaatsen: *‘Jehovah heeft tot u gezonden al Zijn dienstknechten, de profeten’*, (Jeremia

25:4); *‘Hij heeft Zijn verborgenheid onthuld aan Zijn dienstknechten, de profeten’*, (Amos 3:7).

‘Hij heeft voor ons gegeven door de hand van Zijn dienstknechten, de profeten’, (Daniël 9:10); en Mozes wordt de dienstknecht van Jehovah genoemd, (Maleachi 3:22); de oorzaak hiervan is deze, dat onder de profeet in de geestelijke zin het Ware van de leer wordt verstaan, waarover hierna.

En omdat de Heer het Goddelijk Ware zelf was, dat ook het Woord is en Hijzelf uit hoofde hiervan de Profeet werd geheten en in de wereld van dienst was en tot in het eeuwige aan allen van dienst is door te leren, wordt daarom ook Hijzelf hier en daar de Dienstknecht van Jehovah genoemd, zoals in de volgende plaatsen: *‘Vanwege de arbeid Zijner ziel zal Hij zien, Hij zal verzadigd worden; door Zijn wetenschap zal Mijn gerechte Dienstknecht velen rechtvaardig maken’*, (Jesaja 53:11).

‘Zie Mijn dienstknecht zal voorzichtig handelen; Hij zal opgeheven en verhoogd en zeer verheven worden’, (Jesaja 52:13).

‘Zie, Mijn Dienstknecht op wie Ik steun, Mijn Uitverkorene, welbehagen heeft Mijn ziel; Ik heb Mijn Geest op Hem gegeven’, (Jesaja 42:1,19); deze dingen over de Heer.

Evenzo David, waar onder hem de Heer wordt verstaan, zoals in deze plaatsen:

‘Ik, Jehovah, zal hun tot een God zijn en Mijn Dienstknecht David Vorst in het midden van hen’, (Ezechiël 34:24).

‘Mijn Dienstknecht David zal Koning over hen zijn, opdat zij allen één Herder hebben’, (Ezechiël 37:24).

‘Ik zal deze stad beschermen om haar te behouden, om Mijnentwil en om Davids, Mijns Dienstknechts wil’, (Jesaja 37:35; Psalm 78:70-72; Psalm 89:4,5,21); dat onder David in deze plaatsen de Heer wordt verstaan, zie het werk *‘De Leer van het Nieuwe Jeruzalem over de Heer’*, de nrs. 43,44.

De Heer Zelf zegt van Zich evenzo: *‘Zo wie onder u zal willen groot worden, zal uw dienaar moeten zijn en zo wie onder u zal willen de eerste zijn, hij zal uw knecht moeten zijn; zoals de Zoon des mensen niet is gekomen om bediend te worden, maar om te bedienen’*, (Mattheüs 20:25-28; Markus 10:42-44; Lukas 22:27; 12:37); dit zegt de Heer, omdat onder de dienstknecht en de dienaar degene wordt verstaan die van dienst is en bedient door te leren en los van de persoon het Goddelijk Ware, dat Hijzelf was.

Wanneer dus onder de dienstknecht degene wordt verstaan die het Goddelijk Ware leert, dan is het duidelijk dat onder de dienstknechten in deze plaats van het Boek Openbaring degenen worden verstaan die in de ware dingen vanuit het goede zijn, of in het geloof vanuit de naastenliefde.

Omdat dezen kunnen leren vanuit de Heer, dat wil zeggen, de Heer kan leren en bedienen door hen; in deze zin worden zij dienstknechten genoemd, bij Mattheüs: *‘In de voleinding der eeuw, wie is de getrouwe en voorzichtige Dienstknecht, die Zijn Heer zal aanstellen over zijn dienstvolk, om hun lieden spijs te geven te zijner tijd: gezegend deze Dienstknecht die de Heer zal gevonden hebben aldus doende’*, (Mattheüs 24:45); en bij Lukas:

‘Gezegend deze Dienstknechten die de Heer komende, zal wakende gevonden hebben; voorwaar, Ik zeg u, dat Hij Zich zal aangorden en hen zal doen aanzitten en bij hen komende zal Hijzelf hen bedienen’, (Lukas 12:37).

In de hemel worden al degenen dienstknechten van de Heer genoemd die in het geestelijk rijk van Hem zijn, maar dienaren zij die in het hemels rijk van Hem zijn; de oorzaak hiervan is deze, dat zij die in het geestelijk rijk van Hem zijn, in de wijsheid vanuit het Goddelijk Ware zijn en zij die in het hemels rijk zijn, in de liefde vanuit het Goddelijk Goede zijn; en het Goede bedient en het Ware is van dienst.

In de tegengestelde zin echter worden onder de dienstknechten degenen verstaan die de duivel dienen; dezen zijn in de staat zelf van het knechtschap; degenen echter die de Heer dienen, zijn in de staat van de vrijheid; zoals eveneens de Heer leert, (Johannes 8:32-36).

4. De dingen die snellijk moeten geschieden, betekent dat zij zeker zullen geschieden, opdat de Kerk niet zal vergaan.

Onder snellijk moeten geschieden, wordt niet verstaan dat die dingen die in het Boek Openbaring zijn voorzgd, terstond en snel zullen plaatsvinden, maar dat zij zeker zullen geschieden en dat indien zij niet geschieden, de Kerk moet vergaan; in de Goddelijke idee en vandaar in de geestelijke zin, is geen tijd, maar in plaats van tijd is er staat; en omdat snellijk tot de tijd behoort, wordt daarmee het zekere aangeduid en dat het vóór zijn tijd zal geschieden; het Boek Openbaring immers is in de eerste eeuw gegeven en nu zijn er zeventien eeuwen voorbijgegaan; waaruit blijkt dat met snellijk datgene wordt aangeduid wat ermee overeenstemt, namelijk het zekere.

Eendere dingen liggen ook opgesloten in de woorden van de Heer: *‘Zo die dagen niet verkort werden, niet enig vlees zou behouden worden, maar om der uitverkorenen wil zullen die dagen verkort worden’*, (Mattheüs 24:22), waaronder ook wordt verstaan, dat indien niet de Kerk vóór haar tijd beëindigd zou worden, zij geheel en al zou vergaan; er wordt in dat hoofdstuk gehandeld over de Voleinding der eeuw en over de Komst van de Heer; en onder de Voleinding der eeuw wordt de laatste tijd van de oude Kerk verstaan en onder de Komst van de Heer de eerste staat van de nieuwe Kerk.

Gezegd werd, dat er in de Goddelijke idee geen tijd is, maar de tegenwoordigheid van alle dingen die geweest zijn en die zullen zijn; en daarom wordt bij David gezegd: *‘Duizend jaren in Uw ogen zoals de dag van gisteren’*, (Psalm 90:4); en bij dezelfde: *‘Ik zal verkondigen aangaande het besluit: Jehovah heeft tot mij gezegd: Mijn Zoon, Gij, heden heb Ik U gegeneerd’*, (Psalm 2:7); heden is de tegenwoordigheid van de Komst van de Heer.

Vandaar is het ook, dat een volledige periode in het Woord wordt genoemd ‘dag’ en de eerste staat ervan ‘ochtendschemering en morgen’ en de laatste ‘avond en nacht’.

5. En die Hij heeft aangeduid, zendende door Zijn engel aan Zijn dienstknecht Johannes, betekent die uit de Heer zijn onthuld door de hemel aan hen die in het goede van het leven zijn vanuit de naastenliefde en het geloof ervan.

Onder Hij heeft aangeduid, zendende door Zijn engel, wordt in de geestelijke zin verstaan de dingen die onthuld zijn vanuit de hemel of door de hemel uit de Heer; onder engel immers wordt in het Woord hier en daar de engelenhemel verstaan en in de hoogste zin de Heer Zelf; de oorzaak hiervan is deze: dat nooit enig engel afgescheiden van de hemel spreekt met de mens; er is immers een zodanige verbinding van eenieder met allen daar, dat eenieder vanuit de gemeenschap spreekt, hoewel de engel zich daarvan niet bewust is; de hemel immers is in de aanblik van de Heer zoals één mens, wiens Ziel de Heer Zelf is; en daarom spreekt de Heer door de hemel met de mens, zoals de mens vanuit zijn ziel door het lichaam met een ander; en dit vindt plaats in verbinding met alle en de afzonderlijke dingen van zijn gemoed en in het midden daarvan zijn de dingen die hij spreekt; maar deze verborgenheid kan niet in het kort ontwikkeld worden; zij is voor een deel ontvouwd in het werk ‘de Wijsheid der engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’; daaruit blijkt, dat met de engel de hemel wordt aangeduid en in de hoogste zin de Heer; dat de Heer onder de engel in de hoogste zin wordt verstaan, is omdat de hemel niet hemel is vanuit het eigene van de engelen, maar vanuit het Goddelijke van de Heer, vanuit welke zij de liefde en de wijsheid, ja zelfs het leven hebben; vandaar is het, dat de Heer Zelf in het Woord Engel wordt geheten.

Hieruit blijkt, dat niet de engel vanuit zich met Johannes sprak, maar de Heer door middel van de hemel door hem. Dat onder die woorden wordt verstaan dat de dingen zijn onthuld aan hen die in het goede van het leven zijn vanuit de naastenliefde en het geloof ervan, omdat dezen onder Johannes worden verstaan; onder de twaalf discipelen van de Heer of de apostelen immers zijn allen verstaan die uit de Kerk in de ware dingen vanuit het goede zijn en in de abstracte zin alle dingen van de Kerk en onder Petrus allen die in het geloof zijn en abstract

genomen het geloof zelf; onder Jakobus zij die in de naastenliefde zijn en abstract genomen de naastenliefde zelf; en onder Johannes zij die in het goede van het leven zijn vanuit de naastenliefde en het geloof ervan en abstract genomen het goede van het leven zelf daaruit; dat deze dingen onder Johannes, Petrus en Jakobus in het Woord van de evangelisten zijn verstaan, zie het werkje ‘Het Nieuwe Jeruzalem en haar hemelse Leer’, uitgegeven in Londen in het jaar 1758, nr. 122.

Omdat nu het goede van het leven vanuit de naastenliefde en het geloof ervan de Kerk maakt, werden daarom door de apostel Johannes de verborgenheden ten aanzien van de staat van de Kerk onthuld die in zijn gezichten zijn bevat.

Dat met alle namen van personen en plaatsen in het Woord dingen van de hemel en van de Kerk worden aangeduid, is met vele dingen getoond in het werk ‘Hemelse Verborgenheden’, ook in Londen uitgegeven.

Hieruit kan vaststaan dat onder ‘Hij heeft aangeduid, zendende door Zijn engel aan Zijn dienstknecht Johannes’ in de geestelijk zin wordt verstaan: de dingen die uit de Heer door de hemel zijn onthuld aan hen die in het goede van het leven zijn vanuit de naastenliefde en het geloof ervan; de naastenliefde immers werkt door het geloof het goede en niet de naastenliefde op zichzelf, noch het geloof op zichzelf.

6. Dewelke betuigd heeft het Woord Gods en de getuigenis van Jezus Christus, betekent hen die vanuit het hart en zo in het licht, het Goddelijk Ware vanuit het Woord opnemen en erkennen dat het Menselijke van de Heer Goddelijk is.

Van Johannes wordt gezegd, dat hij betuigd heeft het Woord Gods; maar omdat onder Johannes al degenen worden verstaan die in het goede van het leven vanuit de naastenliefde en het geloof ervan zijn, zoals eerder in nr. 5 is gezegd, worden daarom in de geestelijke zin al diegenen verstaan; de engelen die in de geestelijke zin van het Woord zijn, weten nooit enige persoonsnaam die in het Woord wordt genoemd, maar alleen dat wat de persoon uitbeeldt en vandaar aanduidt, namelijk voor Johannes in de plaats het goede van het leven of het goede met de daad; dus allen in één samenvatting die in dat goede zijn; dezen getuigen, dat wil zeggen, zien, erkennen, nemen op vanuit het hart in het licht en belijden de ware dingen van het Woord, vooral dat ware daar, dat het Menselijke van de Heer Goddelijk is, zoals kan vaststaan uit de plaatsen vanuit het Woord in het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’ overvloedig aangevoerd.

Onder Jezus Christus en onder het Lam in het Boek Openbaring, wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Menselijke en onder God de Heer ten aanzien van het Goddelijke Zelf.

Wat de geestelijke betekenis van de ‘getuigen’ aangaat, daarvan wordt gesproken met betrekking tot de Waarheid; de oorzaak hiervan is dat de waarheid in de wereld betuigd moet worden en dat wanneer zij betuigd is, wordt erkend; maar in de hemel getuigt de Waarheid zelf van zichzelf, omdat zij het Licht zelf van de hemel is; als immers de engelen de Waarheid horen, kennen zij haar terstond en erkennen haar ook; en omdat de Heer de Waarheid Zelf is, zoals Hijzelf leert bij, (Johannes 14:6), is Hijzelf in de hemel de Getuigenis van Zich; daaruit blijkt wat onder de getuigenis van Jezus Christus wordt verstaan; en daarom zegt de Heer: *‘Gijlieden, gij hebt tot Johannes gezonden en hij was der waarheid een getuige; doch Ik neem niet van een mens getuigenis aan’*, (Johannes 5:33,34); en elders: *‘Johannes kwam tot een getuigenis om van het Licht te getuigen; hij was het Licht niet; het Woord, hetwelk was bij God en God was en Vlees is geworden, was het ware Licht, hetwelk verlicht elk mens’*, (Johannes 1:1,2,7,8,14,34); en elders: *‘Jezus zei: Ik, Ik getuig van Mijzelven en Mijn Getuigenis is waar, omdat Ik weet vanwaar Ik gekomen ben en waarheen Ik ga’*, (Johannes 8:14); *‘Wanneer de Parakleet, de Geest der Waarheid, zal gekomen zijn, Die zal van Mij getuigen’*, (Johannes 15:26); onder de Parakleet, de Geest der Waarheid, wordt verstaan de

Waarheid zelf, voortgaande uit de Heer; en daarom wordt van die gezegd, dat hij niet zal spreken uit zich, maar vanuit de Heer, (Johannes 16:13-15).

7. Alle dingen die hij heeft gezien, betekent de verlichting van hen in alle dingen die in deze openbaring zijn.

Onder alle dingen die hij heeft gezien, wordt in de geestelijke zin niet verstaan de dingen die Johannes heeft gezien; die dingen waren alleen visioenen; maar die welke zij zien die onder Johannes worden verstaan, namelijk degenen die in het goede van het leven zijn vanuit de naastenliefde en het geloof ervan, zoals eerder is gezegd; dezen zien in de visioenen van Johannes de verborgenheden ten aanzien van de staat van de Kerk, niet zozeer wanneer zijzelf ze lezen, maar wanneer zij ze onthuld zien.

Bovendien betekent zien verstaan en daarom wordt ook in de gewone spreektaal gezegd, dat men die zaak ziet en dat men ziet dat het een waarheid is; de mens heeft immers een gezicht ten aanzien van zijn geest, evenzeer als hij een gezicht heeft ten aanzien van zijn lichaam, maar de mens ziet met zijn geest geestelijke dingen, omdat hij ze vanuit het licht van de hemel ziet; maar met het lichaam de natuurlijke dingen, omdat hij ze vanuit het licht van de wereld ziet; en de geestelijke dingen zijn werkelijkheden, maar de natuurlijke dingen zijn de vormen ervan; het is het gezicht van de geest van de mens, dat het verstand wordt genoemd. Hieruit blijkt, wat onder ‘alle dingen die hij heeft gezien’ in de geestelijke zin wordt verstaan; evenzo in hetgeen volgt, waar gezegd wordt dat ‘hij zag’.

8. Gezegend hij die leest en zij die horen de woorden der profetie en die de dingen bewaren welke in dezelve geschreven zijn, betekent de gemeenschap van degenen met de engelen van de hemelen, die leven volgens de Leer van het Nieuwe Jeruzalem.

Onder gezegend wordt hier degene verstaan die ten aanzien van de geest in de hemel is; en dus, terwijl hij in de wereld leeft, in gemeenschap met de hemelse engelen is; deze immers is ten aanzien van de geest in de hemel; onder de woorden der profetie wordt niet iets anders verstaan dan de Leer van het Nieuwe Jeruzalem, want met de profeet wordt in de abstracte zin de Leer van de Kerk vanuit het Woord aangeduid, hier dus de Leer van de Nieuwe Kerk, namelijk het Nieuwe Jeruzalem; iets eenders met de profetie: met lezen, horen en bewaren de dingen die daarin geschreven zijn, wordt aangeduid die Leer willen weten en letten op de dingen die daar zijn en de dingen die daarin staan, doen, kortom die Leer leven; dat niet gezegend zijn diegenen die alleen maar lezen, horen en bewaren of in het geheugen vasthouden de dingen die door Johannes werden gezien, is duidelijk, zie nr. 944.

Dat met de profeet de Leer van de Kerk vanuit het Woord wordt aangeduid en iets eenders met de profetie, is omdat het Woord is geschreven door profeten en in de hemel wordt de persoon beschouwd vanuit datgene wat van zijn ambt en functie is; vanuit dat wordt ook elke mens, geest en engel daar een naam gegeven; en daarom wordt, wanneer profeet wordt gezegd, omdat diens functie was het Woord te schrijven en te leren, het Woord verstaan ten aanzien van de leer, of de leer vanuit het Woord.

Vandaar is het, dat de Heer, omdat Hij het Woord Zelf is, de Profeet wordt genoemd, (Deuteronomium 18:15-20; Mattheüs 13:57; 21:11; Lukas 13:33).

Omdat men zal weten, dat onder de profeet de leer van de Kerk vanuit het Woord wordt verstaan, zullen enige plaatsen worden aangevoerd, waaruit het kan worden opgemaakt, bij Mattheüs: *‘In de voleinding der eeuw zullen vele valse profeten opstaan en zullen er velen verleiden; er zullen valse christussen en valse profeten opstaan en in dwaling brengen, zo mogelijk, de uitverkorenen’*, (Mattheüs 24:11,24); de voleinding der eeuw is de laatste tijd van de Kerk, welke nu is, wanneer er niet valse profeten, maar valse dingen van leer zijn.

Bij dezelfde: *‘Al wie een profeet in de naam van een profeet opneemt, zal het loon van een profeet ontvangen; en al wie een gerechte opneemt in de naam van een gerechte, zal het loon van een gerechte ontvangen’*, (Mattheüs 10:41); een profeet in de naam van een profeet

opnemen, is het ware van de leer opnemen, omdat het het ware is; en een gerechte opnemen in de naam van een gerechte, is het goede opnemen ter wille van het goede; en loon ontvangen, is gezaligd worden volgens de opneming; dat niet iemand loon ontvangt of gezaligd wordt, omdat hij een profeet en een gerechte in hun naam opneemt, is duidelijk; die woorden kunnen zonder de erkenning daarover wat een profeet en wat een gerechte is, door niemand worden verstaan, noch de woorden die volgen: *‘Dat al wie een van deze kleinen alleenlijk een dronk van het koude te drinken zal hebben gegeven, in de naam van een discipel, zal het loon niet verliezen’*; onder de discipel wordt de naastenliefde en tevens het geloof uit de Heer verstaan. Bij Joël: *‘Ik zal Mijn Geest uitgieten over alle vlees, aldus dat uw zonen en uw dochters zullen profeteren’*, (Joël 2:28); deze dingen over de Kerk die moet worden geïnstalleerd uit de Heer, in welke zij niet hebben geprofeteerd, maar de leer hebben opgenomen, hetgeen profeteren is. Bij Mattheüs: *‘Jezus zei: Velen zullen tot Mij zeggen te dien dage: Heer, Heer, hebben wij niet in Uw Naam geprofeteerd, maar dan zal Ik hun belijden: Ik ken u niet; gaat weg van Mij, gij werkers der ongerechtigheid’*, (Mattheüs 7:22,23); wie ziet niet, dat zij niet zullen zeggen dat zij geprofeteerd hebben, maar dat zij de leer van de Kerk hebben geweten en geleerd. In de Openbaring: *‘De tijd is gekomen om de doden te oordelen en om het loon te geven aan de profeten’*, (Openbaring 11:18); en elders: *‘Springt op, hemel, gij heilige apostelen en profeten, omdat God uw oordeel heeft geoordeeld’*, (Openbaring 18:20); dat het loon niet alleen aan de profeten gegeven moet worden en dat niet alleen de apostelen en de profeten zullen opspringen wanneer het Laatste Oordeel er zal zijn, is duidelijk, maar dat allen die de ware dingen van de leer hebben opgenomen en daarnaar hebben geleefd; dezen worden verstaan onder de apostelen en profeten.

Bij Mozes: *‘Jehovah zei tot Mozes: Ik heb u gesteld tot God voor Farao en Aharon, uw broeder, zal u een profeet zijn’*, (Exodus 7:1); onder God wordt verstaan het Goddelijk Ware ten aanzien van de opneming, uit de Heer, in welke zin ook de engelen goden worden genoemd; en onder de profeet wordt degene verstaan die de leer onderwijst en spreekt; vandaar is het dat Aharon daar een profeet wordt genoemd.

Iets elders wordt elders onder de profeet verstaan, zoals in deze plaatsen: *‘De wet zal niet vergaan van de priester, noch het Woord van de profeet’*, (Jeremia 18:18); *‘Van de profeten van Jeruzalem is de huichelarij uitgegaan in het algehele land’*, (Jeremia 23:15,16).

‘De profeten zullen tot wind zijn, ook is het Woord niet in hen’, (Jeremia 5:13).

‘De priester en de profeet dwalen door de sterke drank, zij worden verzwolgen door de wijn, zij waggelen in het gericht’, (Jesaja 28:7).

‘De zon zal ondergaan over de profeten en de dag zal over hen zwart worden’, (Micha 3:6).

‘Van de profeet tot de priester toe, doet eenieder de leugen’, (Jeremia 8:10); in deze plaatsen worden onder de profeten en de priesters in de geestelijke zin niet profeten en priesters verstaan, maar de algehele Kerk, onder de profeten de Kerk ten aanzien van het ware van de leer en onder de priesters de Kerk ten aanzien van het goede van het leven, waarvan het ene en het andere te gronde was gegaan; zo worden die dingen dus door de engelen in de hemel verstaan, terwijl zij door de mensen in de wereld volgens de zin van de letter worden verstaan. Dat de profeten de staat van de Kerk ten aanzien van de leer hebben uitgebeeld en dat de Heer haar heeft uitgebeeld ten aanzien van het Woord zelf, zie het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’, nrs. 15-17.

9. Omdat de tijd nabij is, betekent dat de staat van de Kerk zodanig is, dat zij niet langer kan aanhouden, wil er verbinding van haar met de Heer zijn.

Er zijn twee wezenlijke dingen waardoor de verbinding met de Heer en daaruit de zaliging plaatsvindt: de erkenning van één God en de boetedoening van het leven; maar heden ten dage is er in plaats van de erkenning van één God een erkenning van drie goden en in plaats van de boetedoening van het leven is er een boetedoening van de mond alleen dat men een zondaar is en door deze twee is er niet enige verbinding; en daarom kan, indien niet een nieuwe Kerk

verrijst, welke die twee wezenlijke dingen erkent en die ook leeft, niet iemand gezaligd worden; vanwege de oorzaak van dit gevaar is de tijd door de Heer verkort, volgens Zijn woorden bij Mattheüs: *‘Alsdan zal grote verdrukking zijn, hoedanige niet is geweest van het begin van de wereld tot nu toe en ook niet zijn zal; ja zelfs, indien die dagen niet verkort werden, niet enig vlees zou behouden worden’*, (Mattheüs 24:21,22).

Dat niet verstaan wordt nabij of een nabije tijd, zie nr. 947.

10. Johannes aan de zeven Kerken, betekent tot allen die in de christelijke wereld zijn, waar het Woord is en waardoor de Heer bekend is en die tot de Kerk toetreden.

Onder de zeven Kerken worden niet zeven Kerken verstaan, maar allen die van de Kerk in de christelijke wereld zijn; want getallen in het Woord betekenen dingen en zeven betekent alle dingen en allen en vandaar ook het volle en het volmaakte en zeven wordt in het Woord gezegd daar waar gehandeld wordt over een heilige zaak en in de tegengestelde zin over een profane zaak en daarom sluit dat getal het heilige in en in de tegenovergestelde zin het profane.

Dat getallen dingen betekenen, of liever dat die als het ware adjectieven bij substantieven zijn, die de een of andere hoedanigheid aan de zaak toevoegen, is omdat het getal in zich natuurlijk is; de natuurlijke dingen immers worden door getallen bepaald, de geestelijke dingen echter door zaken en de staten ervan; en daarom kan degene die de betekenis van de getallen in het Woord en vooral in de Openbaring, niet weet, de vele verborgenheden die daarin zijn bevat, niet weten.

Omdat nu met zeven alle dingen en allen worden aangeduid, is het duidelijk dat onder de zeven Kerken allen worden verstaan die in de christelijke wereld zijn, waar het Woord is en daardoor de Heer bekend is; dezen maken, indien zij volgens de geboden van de Heer in het Woord leven, de Kerk zelf.

Vandaar is het, dat de sabbat op de zevende dag was ingesteld en dat het zevende jaar het sabbatjaar werd genoemd; en dat het zevenmaal zevende jaar het Jubileum was, met welke dingen al het heilige in de Kerk werd aangeduid; vandaar is het ook, dat de ‘week’ bij Daniël en elders, een volledige periode van aanvang tot einde betekenen en daarvan wordt gesproken met betrekking tot de Kerk.

Eendere dingen worden met zeven aangeduid in de volgende plaatsen, zoals: *‘met de zeven gouden kandelaren, in welker midden de Zoon des mensen was’*, (Openbaring 1:13); *‘met de zeven sterren in Zijn rechterhand’*, (Openbaring 1:16,20); *‘met de zeven Geesten Gods’*, (Openbaring 1:4; 4:5); *‘met de zeven lampen van vuur’*, (Openbaring 4:5); *‘met de zeven engelen aan wie zeven bazuinen waren gegeven’*, (Openbaring 8:2); *‘met de zeven engelen hebbende de zeven laatste plagen’*, (Openbaring 15:5,6); *‘met de zeven fiolen vol van de zeven laatste plagen’*, (Openbaring 16:1; 21:9); *‘met de zeven zegels waarmee het Boek verzegeld was’*, (Openbaring 5:1).

Evenzo in deze volgende plaatsen: *‘Dat de handen zeven dagen gevuld zouden worden’*, (Exodus 29:35); *‘dat zij zeven dagen geheiligd zouden worden’*, (Exodus 29:37); dat zij wanneer zij ingewijd werden, *‘zeven dagen met de klederen der heiligheid bekleed zouden lopen’*, (Exodus 29:30); *‘dat zij zeven dagen niet uit de tent zouden wijken, wanneer zij in het priesterschap werden ingewijd’*, (Leviticus 8:33,35); *‘dat het altaar zevenmaal op de hoornen verzoend zou worden’*, (Leviticus 16:18,19); *‘dat het altaar door de olie zevenmaal geheiligd zou worden’*, (Leviticus 8:11); *‘dat het bloed zevenmaal gesprengd zou worden naar de voorhang’*, (Leviticus 4:16,17); *‘en eveneens zevenmaal naar het oosten’*, (Leviticus 16:12-15); *‘dat het water der afzondering zevenmaal gesprengd zou worden naar de Tent’*, (Numeri 19:4); *‘dat het Pascha zeven dagen gevierd zou worden; en zeven dagen het ongezuurde gegeten zou worden’*, (Exodus 12:1 e.v.; Deuteronomium 16:4-7).

Evenzo, dat de Joden om hun *zonden* ‘zevenvoudig gestraft zouden worden’, (Leviticus 26:18,21,24,28); en daarom zegt David: ‘Vergeld de naburen zevenvoudig in hun schoot’, (Psalm 79:12); zevenvoudig is ten volle.

En verder in deze plaatsen: ‘De redenen van Jehovah zijn zuivere redenen, zilver in de smeltoven gezuiverd zevenmaal’, (Psalm 12:7).

‘De hongerigen hebben opgehouden, totdat de onvruchtbare zeven heeft gebaard en die vele kinderen had, is krachteloos geworden’, (1 Samuël 2:5); de onvruchtbare is de Kerk vanuit de natiën, die het Woord niet hadden; die vele kinderen had, is de Kerk vanuit de Joden, die het Woord hadden.

‘Zij die zeven had gebaard, zal verkwijnen, zij zal haar ziel uitblazen’, (Jeremia 15:8,9) evenzo.

‘De bewoners der steden Israëls zullen de wapenen aansteken en verbranden en daarmee een vuur stoken zeven jaren; zij zullen Gog begraven en het land reinigen, zeven maanden’, (Ezechiël 39:9,12).

‘De onreine geest zal zeven andere geesten, erger dan hijzelf, met zich nemen’, (Mattheüs 12:45); daar wordt de ontwijding beschreven en met de zeven geesten met wie hij zal terugkeren, worden alle valse dingen van het boze aangeduid, dus de volledige uitblussing van het goede en het ware.

Met ‘de zeven hoofden van de draak en met de zeven diademen op de hoofden’, (Openbaring 12:3), wordt de ontwijding van al het goede en ware aangeduid.

Hieruit blijkt, dat zeven het heilige of het profane in zich sluit en alle dingen en het volle betekent.

11. Die in Azië zijn, betekent tot hen die vanuit het Woord in het licht van de waarheid zijn. Aangezien onder alle namen van personen en plaatsen in het Woord dingen van de hemel en van de Kerk worden verstaan, zoals eerder is gezegd en dus eveneens onder Azië, evenzo onder de namen van de zeven Kerken daar, zoals uit wat volgt zal blijken.

Dat onder Azië degenen worden verstaan die in het licht van de waarheid vanuit het Woord zijn, is omdat de Oudste Kerk en na haar de Oude en daarna de Israëlitische, in Azië is geweest; en verder omdat bij hen het Oude Woord en daarna het Israëlitische Woord was; en vanuit het Woord is alle licht van de waarheid.

Dat de Oude Kerken in de Aziatische wereld zijn geweest en dat zij een Woord hebben gehad dat daarna verloren is gegaan en tenslotte het Woord dat heden ten dage bestaat, zie het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’, nrs. 101-103.

Vandaar nu is het, dat met Azië hier allen worden aangeduid die vanuit het Woord in het licht van de waarheid zijn.

Over dit Oude Woord, dat vóór het Israëlitische Woord in Azië was geweest, verdient dit nieuws te worden meegedeeld: dat het daar nog bewaard is bij de volken die in Groot Tartarije wonen; ik sprak met geesten en engelen die in de geestelijke wereld daarvandaan waren en dezen zeiden dat zij een Woord bezitten en dat zij het vanaf de Oude tijden bezeten hebben en dat zij volgens dit Goddelijke Woord hun eredienst verrichten en dat het uit louter overeenstemmingen bestaat; zij zeiden dat daarin ook het Boek Jaschar [Boek des Oprechten] is, dat wordt vermeld bij, (Jozua 10:12,13 en bij 2 Samuël 1:17,18); en verder dat bij hen ook zijn de boeken ‘de Oorlogen van Jehovah’ en ‘de Profetieën’ die door Mozes worden vermeld, (Numeri 21:14,15,27,30); en toen ik voor hen de woorden las die Mozes daaruit genomen had, zochten zij na of die woorden daarin voorkomen en zij vonden die; hieruit bleek mij, dat het Oude Woord nog bij hen is; onder het gesprek met hen zeiden zij, dat zij Jehovah vereren, sommigen als een onzichtbare God en sommigen als een zichtbare God. Verder vertelden zij, dat zij niet dulden dat buitenlanders tot hen binnenkomen, uitgezonderd de Chinezen, met wie zij vreedzame betrekkingen onderhouden, omdat de Chinese keizer daarvandaan is; en verder ook dat zij zo volkrijk zijn, dat zij niet geloven dat er enige streek in

de gehele wereld volkrijker is, wat ook geloofwaardig is, gezien de ‘muur’ van zo vele mijlen die de Chinezen oudtijds hebben gebouwd voor hun bescherming tegen een inval van hen. Zoekt daarnaar in China en wellicht zult u het daar bij de Tartaren vinden.

12. Genade zij u en vrede, betekent de Goddelijke begroeting.

Wat in het bijzonder onder de genade en onder de vrede wordt verstaan, zal gezegd worden in wat volgt: dat vrede zij u, de begroeting van de Heer tot de discipelen is geweest, dus de Goddelijke begroeting, zie, (Lukas 24:36,37; Johannes 20:19-21) en op het bevel van de Heer de begroeting van de discipelen aan allen tot wie zij zouden binnengaan, (Mattheüs 10:11-15).

13. Van Hem Die is en Die was en Die komen zal, betekent uit de Heer, Die eeuwig en oneindig en Jehovah is.

Dat het de Heer is, blijkt duidelijk uit wat in dit hoofdstuk volgt, waar gezegd wordt dat hij een stem hoorde vanuit de Zoon des mensen, zeggende *‘Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste’*, (vers 11, 13); en daarna *‘Ik ben de Eerste en de Laatste’*, vers 17; en in het volgende hoofdstuk, vers 8 en daarna hoofdstuk 21:6; hoofdstuk 22:12,13; en bij Jesaja: *‘Jehovah zei, de Koning van Israël en zijn Verlosser, Jehovah Zebaoth; Ik ben de Eerste en Ik ben de Laatste en behalve Mij geen God’*, (Jesaja 44:6; 48:12); en Hij Die is de Eerste en de Laatste, is Hij Die is, Die was en Die komen zal.

Dit wordt ook onder Jehovah verstaan; de naam van Jehovah immers betekent ‘Hij is, en Hij Die is, of Die Zijn zelf is, is ook Hij Die was en Die komen zal, want de dingen die voorbij zijn gegaan en de toekomstige dingen zijn in Hem tegenwoordige dingen; vandaar is Hij zonder tijd eeuwig en zonder plaats oneindig; dit belijdt de Kerk ook krachtens de leer van de Drievuldigheid, de Athanasiaanse genoemd, waar deze woorden staan: ‘De Vader is eeuwig en oneindig, de Zoon is eeuwig en oneindig en de Heilige Geest is eeuwig en oneindig, maar toch zijn het niet drie eeuwigen en oneindigen, maar Eén’; dat Die Ene de Heer is, is in het werk, ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer aangetoond’.

14. En van de zeven geesten die in de aanblik van de troon zijn, betekent uit de algehele hemel, waar de Heer in Zijn Goddelijk Ware is, en Zijn Goddelijk Ware wordt opgenomen. Onder de zeven geesten worden allen verstaan die in het Goddelijk Ware zijn en in de abstracte zin het Goddelijk Ware zelf of de Goddelijke Waarheid zelf; dat onder ‘zeven’ in het Woord allen en alle dingen worden verstaan, zie eerder in nr. 10; en dat onder de troon de algehele hemel wordt verstaan, zal men hierna zien; vandaar wordt onder ‘in de aanblik van de troon’ verstaan: daar waar Zijn Goddelijk Ware is; want de hemel is niet de hemel vanuit het eigene van de engelen, maar vanuit het Goddelijke van de Heer, zoals met vele dingen is getoond in het werk [‘De Wijsheid der Engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid en aangaande de Goddelijke Liefde’](#).

Dat de troon van de Heer de hemel betekent, blijkt uit de volgende plaatsen: *‘Jehovah zei: De hemelen Mijn troon’*, (Jesaja 66:1); *‘Jehovah heeft in de hemelen Zijn troon gevestigd’*, (Psalm 103:19); *‘Wie zweert bij de hemel, zweert bij de troon Gods en bij Hem Die daarop zit’*, (Mattheüs 23:22).

‘Boven het uitspansel, dat was boven het hoofd der cherubim, als het ware de gedaante van een saffiersteen, de gelijkenis van een troon en op dezelve de gedaante van een mens’, (Ezechiël 1:26; 10:1); onder het uitspansel boven het hoofd van de cherubim wordt de hemel verstaan; en in de Openbaring: *‘Die overwint, Ik zal hem geven te zitten in Mijn troon’*, (Openbaring 3:21); in de troon is in de hemel, in het bijzonder waar Zijn Goddelijk Ware regeert; en daarom wordt ook daar waar over het ‘gericht’ wordt gehandeld, gezegd dat de Heer op een troon zal zitten; het gericht immers vindt plaats door de ware dingen.

15. En van Jezus Christus, betekent het Goddelijk Menselijke.

Dat onder Jezus Christus en onder het Lam in het Woord wordt verstaan de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, zie nr. 6.

16. Hijzelf de getrouwe Getuige, betekent dat Hijzelf het Goddelijk Ware is.

Dat getuige wordt gezegd en dat de Waarheid van Zichzelf getuigt, dus de Heer, die het Goddelijk Ware Zelf en het Woord is, zie nr. 6.

17. Hijzelf de Eerstgeborene vanuit de doden, betekent dat Hijzelf het Goddelijk Goede is.

Wat de eerstgeborene vanuit de doden is, weet nog niemand; en daarover wat het betekent, is door de Ouden geredetwist; het was hun bekend dat met het eerstgeborene wordt aangeduid het eerste en het primaire waar vanuit het al van de Kerk is; en door velen werd het geloofd dat het was het ware in leer en geloof, maar door weinigen dat het was het ware met de daad en met het werk, namelijk het goede van het leven; dat dit het eerste en primaire van de Kerk is en vandaar in de eigenlijke zin onder het eerstgeborene wordt verstaan, zal men zien; maar eerst zal gesproken worden over de mening van hen die hebben geloofd, dat het ware in leer en geloof het eerste en primaire van de Kerk is, dus het eerstgeborene; zij hebben dat geloofd, omdat dit het eerst wordt geleerd en omdat de Kerk Kerk wordt door het ware, maar toch niet eerder dan wanneer het ware van het leven wordt; daarvóór is het slechts in het denken van het verstand en het geheugen en niet in de daad van de wil en een ware dat niet het ware met de daad of met het werk is, leeft niet; het is slechts zoals een boom die weelderig uitspruit in takken en bladeren, zonder vrucht; en het is zoals een wetenschap zonder toepassing op een nut; en het is zoals het fundament waarop een huis wordt gebouwd, waarin men moet wonen; deze dingen zijn de eerste dingen naar de tijd, maar zij zijn niet de eerste dingen naar het einddoel; want de eerste dingen naar het einddoel zijn de primaire dingen; want het eerste naar het einddoel is het wonen in het huis en het eerste naar de tijd is het fundament; het eerste immers naar het einddoel is het nut en het eerste naar de tijd is de wetenschap; evenzo is het eerste naar het einddoel wanneer een boom wordt geplant, de vrucht, maar het eerste naar de tijd zijn de takken en de bladeren.

Iets eenders is het geval met het verstand, dat het eerst bij de mens wordt geformeerd, maar te dien einde, dat de mens dat wat hij met het verstand ziet, zal doen; anders is het verstand zoals een prediker, die goed leert maar boos leeft.

Bovendien wordt al het ware gezaaid in de innerlijke mens en wortelt in de uiterlijke; en daarom, indien het gezaaide ware niet in de uiterlijke mens wortelt, wat plaatsvindt door handelen, wordt het zoals een boom die geplaatst is niet ‘in’ de grond, maar ‘daarop’ en die dus bij verwarming van de zonnehitte terstond verdort; deze wortel draagt de mens die de waarheden heeft gedaan, na de dood met zich mee, niet echter de mens die ze met het geloof alleen heeft gekend en erkend.

Omdat nu velen van de Ouden dat wat het eerste naar de tijd is, tot het eerste naar het einddoel, namelijk het primaire, hebben gemaakt, hebben zij daarom gezegd dat het eerstgeborene het ware naar leer en geloof in de Kerk betekende, omdat zij niet wisten dat dit schijnbaar het eerstgeborene is, maar niet daadwerkelijk.

Maar allen die het ware naar leer en geloof tot het primaire hebben gemaakt, zijn verdoemd geworden, omdat in dat ware niets van daad of van werk of niets van leven ligt; daarom is Kaïn, die de eerstgeborene van Adam en Eva was, verdoemd geworden; dat door hem het ware naar leer en geloof wordt aangeduid, zie het werk ‘de Wijsheid der Engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid’, nr. 242.

Daarom is ook Ruben, die de eerstgeborene van Jakob was, door zijn vader verdoemd geworden, (Genesis 49:3,4) en is hem het eerstgeboorterecht afgenomen, (1 Kronieken 5:1); dat onder Ruben in de geestelijke zin het ware naar leer en geloof wordt verstaan, zal men zien in wat hierna volgt.

Onder de eerstgeboorten van Egypte, die alle geslagen werden, omdat zij verdoemd waren, wordt ook in de geestelijke zin niet anders verstaan dan het ware naar leer en geloof, gescheiden van het goede van het leven en dit ware is in zich dood.

Onder de bokken bij Daniël en Mattheüs worden ook geen anderen verstaan dan zij die in een van het leven gescheiden geloof zijn, waarover het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande het Geloof’, nrs. 61-68.

Dat degenen die in een van het leven gescheiden geloof waren geweest, omstreeks het Laatste Oordeel zijn verworpen en verdoemd, zie het werk [‘Voortzetting aangaande het Laatste Oordeel’](#) nr. 16 e.v..

Uit deze weinige dingen kan het vaststaan, dat het Ware naar leer en geloof niet het eerstgeborene van de Kerk is, maar het Ware met de daad of met het werk, namelijk het goede van het leven; want niet eerder is de Kerk bij de mens, dan wanneer het Ware van het leven wordt en wanneer het Ware van het leven wordt, dan is dit het goede; het denken immers van het verstand en het geheugen vloeit niet in de wil in en door de wil in de daad, maar de wil vloeit in het denken van het verstand en het geheugen in, en handelt; en dat wat vanuit de wil door het verstand voortgaat, dit gaat voort vanuit de aandoening die van de liefde is, door het denken dat van het verstand is; en dit alles wordt het goede genoemd en gaat het leven binnen; en daarom zegt de Heer *‘dat hij die de waarheid doet, het in God doet’*, (Johannes 3:21).

Aangezien Johannes het goede van het leven uitbeeldde en Petrus het ware van het geloof, zie eerder in nr. 5, *‘lag derhalve Johannes aan des Heren borst en volgde hij Jezus, niet echter Petrus’*, (Johannes 21:18-23; ook zei de Heer over Johannes *‘dat hij zou blijven totdat Hij kwam’*, (Johannes 22 en 23); dus tot de huidige dag, namelijk de Komst van de Heer; en daarom ook wordt door de Heer nu het goede van het leven geleerd voor hen die vanuit Zijn Nieuwe Kerk, namelijk het Nieuwe Jeruzalem, zullen zijn.

Kort samengevat, het eerstgeborene is dat wat het ware vanuit het goede het eerst voortbrengt, dus het verstand vanuit de wil; omdat het ware van het verstand is en het goede van de wil; dit eerste is, omdat het zoals een zaad is, waar vanuit de overige dingen voortgaan, het primaire. Wat de Heer betreft, Hijzelf is de Eerstgeborene vanuit de doden, omdat Hij ook ten aanzien van Zijn Menselijke, het Ware Zelf is, verenigd met het Goddelijk Goede, vanuit Wie alle mensen, die in zich dood zijn, leven.

Iets eenders wordt verstaan bij David: *‘Ik zal Hem ten Eerstgeborene geven, een Hoge voor de Koningen der aarde’*, (Psalm 89:28); dit ten aanzien van het Menselijke van de Heer.

Vandaar is het, dat Israël de eerstgeborene wordt genoemd, (Exodus 4:22,23); onder Israël wordt het ware met de daad verstaan en onder Jakob het ware naar de leer en omdat vanuit dit alleen er niet enige Kerk is, werd Jakob daarom Israël genoemd; in de hoogste zin echter wordt onder Israël de Heer verstaan.

De oorzaak van deze uitbeelding van de eerstgeborene, werden voor Jehovah alle eerstgeborenen en alle eerstgeboorten geheiligd, (Exodus 13:2,12; 22:28,29).

Door de oorzaak van die uitbeelding van de eerstgeborene werden de Levieten aangenomen in de plaats van alle eerstgeborenen in de Israëlitische Kerk en wordt gezegd dat zij van Jehovah waren, (Numeri 3:12,13,40-46; 18:15-18); met Levi immers wordt het ware met de daad aangeduid, namelijk het goede van het leven en daarom werd aan zijn nageslacht het priesterschap gegeven, waarover in wat volgt.

Daarom werd ook aan de eerstgeborene het dubbele van de erfenis gegeven en werd hij het ‘beginsel der sterkte’ genoemd, (Deuteronomium 21:15-17).

Dat het eerstgeborene het primaire van de Kerk betekent, is omdat in het Woord met de natuurlijke geboorten geestelijke geboorten worden aangeduid; en dat wat dan voor het eerst bij de mens die geboorten maakt, wordt onder het eerstgeborene van hem verstaan; niet eerder immers is de Kerk bij hem, dan wanneer het ware van de leer, ontvangen in de innerlijke mens, in de uiterlijke wordt geboren.

18. En Hijzelf de Vorst der koningen der aarde, betekent vanuit Wie al het ware vanuit het goede in de Kerk is.

Dit volgt vanuit het voorafgaande, omdat met de getrouwe Getuige de Heer wordt aangeduid ten aanzien van het Goddelijk Ware en met de Eerstgeborene Hijzelf ten aanzien van het Goddelijk Goede; en zo wordt dus met de Vorst der aarde aangeduid: uit Hemzelf al het Ware vanuit het Goede in de Kerk; dat dit door de Vorst der koningen der aarde wordt aangeduid, is omdat onder de koningen in de geestelijke zin van het Woord degenen worden verstaan die in de ware dingen vanuit het goede zijn en abstract genomen de ware dingen vanuit het goede; en onder de aarde wordt de Kerk verstaan; dat zij en die dingen met de koningen en de aarde worden aangeduid, zie nr. 20 en nr. 285.

19. Liefhebbende ons en wassende ons van onze zonden [in Zijn bloed], betekent Die vanuit de liefde en de barmhartigheid de mensen hervormt en wederverwekt door Zijn Goddelijke ware dingen vanuit het Woord.

Dat ons wassen van zonden, is van de boze dingen zuiveren, dus hervormen en wederverwekken, is duidelijk, want de wederverwekking is een geestelijke wassing; dat onder Zijn bloed echter niet het lijden aan het kruis wordt verstaan, zoals door velen wordt geloofd, maar het Goddelijk Ware voortgaande uit Hem, kan vaststaan uit vele plaatsen in het Woord, maar om die alle hier aan te voeren zou te wijldopig zijn; zij zullen later worden aangevoerd, nrs. 379, 684.

Intussen zie men wat over de betekenis van het bloed en het vlees van de Heer in het Heilig Avondmaal is gezegd en aangetoond in het werk '[Het Nieuwe Jeruzalem en haar Hemelse Leer](#)', te Londen in 1758 uitgegeven, nrs. 210-222; en over de geestelijke wassing, te weten de wederverwekking, nrs. 202-209 daar.

20. En ons maakt koningen en priesters, betekent Die geeft dat zij die geboren zijn uit Hem, dat wil zeggen, wederverwekt, in de wijsheid vanuit de Goddelijke Ware dingen en in de liefde vanuit de Goddelijke goede dingen zijn.

Het is bekend dat de Heer in het Woord koning en eveneens priester wordt genoemd: koning wordt Hij genoemd vanuit de Goddelijke Wijsheid en priester vanuit de Goddelijke Liefde en daarom worden zij die uit de Heer in de wijsheid zijn, zonen des konings en ook koningen genoemd en zij die uit Hem in de liefde zijn, worden dienaren en priesters genoemd; de wijsheid immers en de liefde bij hen is niet uit hen, dus is zij niet van hen, maar van de Heer; vandaar is het, dat zij onder de koningen en de priesters in het Woord worden verstaan; niet dat zij het zijn, maar dat de Heer in hen is en maakt dat zij zo worden genoemd. Zij worden ook genoemd 'uit Hem geboren; zonen des koninkrijks; zonen des Vaders; en erfgenamen.

Uit Hem geboren, (Johannes 1:12,13), dat wil zeggen, vanuit het nieuwe geboren of wederverwekt, (Johannes 3:1 e.v.); zonen des koninkrijks, (Mattheüs 8:12; 13:38); zonen des Vaders in de hemel, (Mattheüs 5:45); erfgenamen, (Psalm 127:3; 1 Samuël 2:8; Mattheüs 25:34); en omdat zij erfgenamen, zonen des koninkrijks en uit de Heer als Vader, geboren worden genoemd, worden zij koningen en priesters genoemd; verder wordt ook gezegd '*dat zij met de Heer in Zijn troon zullen zitten*', (Openbaring 3:21).

Er zijn twee rijken waarin de gehele hemel is onderscheiden, het geestelijk rijk en het hemels rijk; het geestelijk rijk is dat wat het koningschap van de Heer wordt genoemd en omdat allen die daar zijn, in de wijsheid vanuit de ware dingen zijn, worden zij daarom verstaan onder de koningen, tot wie de Heer de mensen zal maken die in de wijsheid vanuit Hem zijn; en het hemels rijk is dat wat het priesterschap van de Heer wordt genoemd en omdat allen die daar zijn in de liefde vanuit de goede dingen zijn, worden zij daarom verstaan onder priesters, tot wie de Heer de mensen zal maken die in de liefde uit Hem zijn; eender

wordt de Kerk van de Heer op aarde in twee rijken onderscheiden; over die rijken zie het werk [‘Over de Hemel en de Hel’](#), te Londen in het jaar 1758 uitgegeven, nrs. 24,26.

Wie de geestelijke betekenis van koningen en priesters niet weet, kan dwalen in vele dingen die bij de profeten en in de Openbaring over hen wordt vermeld; zoals bij de profeten:

‘De zonen van de vreemdeling zullen uw muren bouwen en hun koningen zullen u bedienen; gij zult de melk der natiën zuigen, ja zelfs de borsten der koningen zuigen; opdat gij zult weten, dat Ik ben Jehovah, uw Heiland en uw Verlosser’, (Jesaja 60:10,16).

‘Koningen zullen uw voedsterheren zijn en hun vorsten uw voedstervrouwen’, (Jesaja 49:23) en elders zoals in (Genesis 49:20; Psalm 2:10; Jesaja 14:9; 49:3; Klaagliederen 2:6,9; Ezechiël 7:26,27; Hosea 3:4; Zefanja 1:8).

Onder de koningen worden daar niet koningen verstaan, maar degenen die in de Goddelijke Ware dingen uit de Heer zijn en abstract genomen de Goddelijke Ware dingen, waaruit de wijsheid is.

Onder de koning van het zuiden en onder de koning van het noorden, die onder elkaar krijg voerden, (Daniël 11:1) e.v., worden ook niet koningen verstaan, maar onder de koning van het zuiden, zij die in de ware dingen zijn en onder de koning van het noorden degenen die in de valse dingen zijn.

Evenzo in de Openbaring, waar vele malen koningen worden genoemd, zoals in deze plaatsen: *‘De zesde engel goot de fiool uit over de grote rivier, de Eufraat en zijn water is uitgedroogd, opdat bereid zou worden de weg der koningen van de opgang der zon’*, (Openbaring 16:12).

‘Met de grote hoer, zittende op vele wateren, hebben de koningen der aarde gehoereerd’, (Openbaring 17:2).

‘Van de wijn des toorns der hoererij van Babylon hebben alle natiën gedronken en de koningen der aarde hebben met haar gehoereerd’, (Openbaring 18:3).

‘En ik zag het beest en de koningen der aarde en hun heirlegers vergaderd om krijg te voeren met Hem die op het witte Paard zat’, (Openbaring 19:19).

‘En de natiën die behouden zijn, zullen in Zijn schijnsel wandelen en de koningen der aarde zullen brengen hun heerlijkheid en hun eer in het Nieuwe Jeruzalem’, (Openbaring 21:24; 16:14; 17:2,9-14; 18:9,10); onder de koningen worden daar diegenen verstaan die in de ware dingen zijn en in de tegengestelde zin zij die in de valse dingen zijn en abstract genomen de ware of de valse dingen; onder de hoererij van Babylon met de koningen der aarde wordt de vervalsing van het ware van de Kerk verstaan; dat Babylon of de vrouw die zat op het scharlaken beest, niet heeft gehoereerd met koningen, maar dat zij de ware dingen van het Woord heeft vervalst, staat vast.

Uit deze dingen blijkt, dat onder de koningen tot wie de Heer degenen zal maken die uit Hem wijs zijn, niet wordt verstaan dat zij koningen zullen zijn, maar dat zij wijzen zullen zijn; dat dit zo is, ziet ook de verlichte rede; evenzo in wat volgt: *‘Gij hebt ons onze God gemaakt tot koningen en priesters, opdat wij zullen heersen op de aarde’*, (Openbaring 5:10).

Dat de Heer onder de koning de Waarheid heeft verstaan, blijkt uit Zijn woorden tot Pilatus: *‘Pilatus zei tot Hem: Zijt Gij dan een koning? Jezus antwoordde: Gij hebt het gezegd, omdat Ik koning ben; hiertoe ben Ik geboren en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen, opdat Ik de waarheid getuigenis geven zou; een elk die vanuit die waarheid is, hoort Mijn stem.*

Pilatus zei tot Hem: Wat is waarheid?’ (Johannes 18:37,38); van de waarheid getuigenis brengen, wil zeggen dat Hijzelf de Waarheid is; en omdat Hij Zich krachtens haar koning noemde, zei Pilatus: Wat is waarheid?, dat wil zeggen, is de waarheid wel koning?

Dat de priesters degenen betekenen die in het goede van de liefde zijn en abstract genomen, de goede dingen van de liefde, zal men hierna zien.

21. Gode en Zijn Vader, betekent aldus beelden van Zijn Goddelijke Wijsheid en van Zijn Goddelijke Liefde.

Onder God en de Vader worden in de geestelijk zin niet twee personen verstaan, maar onder God wordt verstaan het Goddelijke ten aanzien van de Wijsheid en onder de Vader het Goddelijke ten aanzien van de Liefde; in de Heer immers zijn twee hoedanigheden: de Goddelijke Wijsheid en de Goddelijke Liefde of het Goddelijk Ware en het Goddelijk Goede; deze twee worden in het Oude Testament verstaan onder God en Jehovah, hier onder God en de Vader.

Omdat nu de Heer leert, dat Hij en de Vader één zijn en dat Hij in de Vader en de Vader in Hem is, (Johannes 10:30; 14:10,11), worden niet twee personen onder God en de Vader verstaan, maar de Heer alleen; het Goddelijke is één en ondeelbaar, en daarom wordt daarmee, dat Jezus Christus ons tot 'koningen en priesters heeft gemaakt Gode en Zijn Vader', aangeduid dat zij vóór Hem mogen verschijnen als beelden van Zijn Goddelijke Wijsheid en van Zijn Goddelijke Liefde; in die twee bestaat ook het beeld van God bij de mensen en de engelen.

Dat het Goddelijke dat in zich één is, met verschillende namen in het Woord wordt gekenmerkt, zie het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer'.

Dat de Heer zelf ook de Vader is, staat vast uit deze teksten, bij Jesaja: *'Een Knaap is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, Wiens Naam is Wonderlijk, God, Held, Vader der eeuwigheid, Vorst des vredes'*, (Jesaja 9:5).

Bij dezelfde: *'Gij, Jehovah, Onze Vader, onze Verlosser van de eeuw af Uw Naam'*, (Jesaja 63:16); en bij Johannes: *'Indien gijlieden Mij gekend hebt, hebt gij ook Mijn Vader gekend en van nu hebt gij Hem gekend en hebt Hem gezien'*.

'Filippus zegt: Heer, toon ons de Vader'.

'Jezus zegt tot hem: Die Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien; hoe zegt gij dan: Toon ons de Vader; gelooft Mij dat Ik in de Vader ben en de Vader in Mij is', (Johannes 14:7-9,11) zie verder nr. 962.

22. Hem zij de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen, betekent, aan Wie de Goddelijke majesteit en de Goddelijke almacht is tot in het eeuwige.

Onder de heerlijkheid in het Woord, waar over de Heer gehandeld wordt, de Goddelijke majesteit verstaan en het wordt gezegd met betrekking tot Zijn Goddelijke Wijsheid; en onder de sterkte wordt de Goddelijke almacht verstaan en het wordt gezegd met betrekking tot Zijn Goddelijke Liefde; en onder de eeuwen der eeuwen wordt het eeuwige verstaan.

Dat die dingen onder de heerlijkheid, de sterkte en de eeuwen worden verstaan, waar zij worden gezegd van Jehovah of de Heer, kan uit vele plaatsen in het Woord worden bevestigd.

23. Amen, betekent de Goddelijke bevestiging vanuit de Waarheid, dus vanuit Hemzelf.

Amen betekent de waarheid en omdat de Heer de Waarheid Zelf was, zei Hij daarom zo vaak: Amen, Ik zeg ulieden, zoals in (Mattheüs 5:18,26; 6:16; 19:23,42; 17:20; 18:13,18; 25:12; 28:20; Johannes 3:11, 5:19,24,25; 6:26,32,47,53; 8:34,51,58; 10:7; 12:24; 13:16,20,21; 21:18,25); en in het volgende in de Apocalyps: *'Deze dingen zegt Amen, de trouwe en de ware Getuige'*, (Openbaring 3:14), dat wil zeggen, de Heer.

Dat de Heer de Waarheid Zelf is, leert Hij in (Johannes 14:6; 17:19).

24. En Hij komt met de wolken des hemels, betekent dat de Heer Zich zal onthullen in de zin van de letter van het Woord en de geestelijke zin ervan zal openen aan het einde van de Kerk. Wie niets over de innerlijke of geestelijke zin van het Woord kent, kan niet weten wat door de Heer daaronder verstaan is, dat *'Hij zal komen in de wolken des hemels'*; Hij zei immers tot de hogepriester die Hem bezwoer te zeggen of Hij de Christus, de Zoon Gods was: *'Gij hebt het gezegd, Ik ben; en gij zult zien de Zoon des mensen, zittende aan de rechterzijden der macht'*

en komende met de wolken des hemels’, (Mattheüs 26:63,64; Markus 14:61,62); en waar de Heer over ‘de voleinding der eeuw’ spreekt tot de discipelen, zei Hij: *‘En alsdan zal het teken van de Zoon des mensen verschijnen en zij zullen Hem zien, komende in de wolken des hemels met kracht en heerlijkheid*’, (Mattheüs 24:30; Markus 13:26); onder de wolken des hemels, waarin Hij komen zal, wordt niet iets anders verstaan dan het Woord in de zin van de letter en onder de heerlijkheid waarin zij Hem zullen zien, het Woord in de geestelijke zin.

Dat het zo is, kan bezwaarlijk worden geloofd door degenen die niet verder dan de zin van de letter van het Woord denken; voor hen is de wolk een wolk en vandaar is het geloof dat de Heer zal verschijnen in de wolken des hemels als het Laatste Oordeel aanstaande is; maar dit valt weg wanneer men weet wat ‘de wolk’ is, namelijk het Goddelijk Ware in laatsten, dus het Woord in de letterlijke zin.

In de geestelijke wereld verschijnen evenzeer wolken als in de natuurlijke wereld; maar de wolken in de geestelijke wereld verschijnen beneden de hemelen bij hen die in de zin van de letter van het Woord zijn, donkerder en lichter naarmate het verstand en tegelijk de opneming van het Woord bij hen is; de oorzaak hiervan is deze, dat het licht van de hemel daar het Goddelijk ware is en de duisternissen daar de valse dingen zijn; vandaar zijn de lichtende wolken het Goddelijk ware, dat is oversluiert met de schijnbaarheden van het ware, zodanig als het Woord in de letter is bij hen die in de ware dingen zijn; en de donkere wolken zijn het Goddelijk Ware omhuld met begoochelingen vanuit bevestigde schijnbaarheden, zodanig als het Woord is bij hen die in de valse dingen zijn; ik heb die wolken vaak gezien en het werd ontdekt vanwaar en wat zij zijn.

Omdat nu de Heer na verheerlijking van Zijn Menselijke het Goddelijk Ware of het Woord ook in laatsten is geworden, zei Hij tot de hogepriester ‘dat zij van nu aan zullen zien de Zoon des mensen komende in de wolken des hemels’.

Dat Hij echter tot de discipelen zei, dat ‘in de voleinding der eeuw het teken van de Zoon des mensen zal verschijnen en dat zij Hem zullen zien komende in de wolken des hemels met kracht en heerlijkheid’, betekent dat Hij aan het einde van de Kerk, wanneer het Laatste Oordeel zal plaatsvinden, in het Woord zal verschijnen en de geestelijke zin zal onthullen, hetgeen ook heden heeft plaatsgevonden, omdat nu het einde van de Kerk daar is en het Laatste Oordeel is voltrokken, zoals kan vaststaan uit de kort geleden uitgegeven werkjes; dit is het dus wat hier in de Apocalyps wordt verstaan onder ‘Zie, Hij komt met de wolken’ en verder in wat volgt, *‘Ik zag, en zie, een witte wolk en op de wolk Een zittende, des Mensen Zoon gelijk*’, (Openbaring 14:14); zoals ook bij Daniël: *‘Ik was ziende in de visioenen des nachts en zie, met de wolken de Zoon des Mensen komende*’, (Daniël 7:13); dat onder de Zoon des Mensen de Heer ten aanzien van het Woord wordt verstaan, zie het werk [‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’](#), nrs. 19-28.

Dat onder de wolken ook elders in het Woord het Goddelijk Ware in laatsten wordt verstaan en vandaar eveneens het Woord in de letter, kan men uit vele plaatsen daar zien, waar het woord ‘wolken’ wordt gelezen, zoals hier *‘Niemand zoals de God van Jesurun, rijdende in de hemel en in grootmachtigheid op de wolken*’, (Deuteronomium 33:26,27).

‘Zingt Gode, looft Zijn Naam, verheft Hem die op de wolken rijdt’, (Psalm 48:5). *‘Jehovah rijdende op een lichte wolk*’, (Jesaja 19:1).

Rijden op de wolken, betekent in de wijsheid van het Woord zijn; het paard betekent immers het verstand van het Woord; wie ziet niet dat God niet op de wolken rijdt.

‘God reed op de cherubim en Hij stelde de wolken der hemelen tot Zijn tent’, (Psalm 18:11-13), evenzo; ook de cherubim betekenen het Woord, zie de nrs. 239, 672; de tent betekent de woning.

‘Jehovah zoldert Zijn opperzalen met wateren, Hij stelt de wolk tot Zijn wagen’, (Psalm 104:3); de wateren betekenen de ware dingen, de opperzalen de leerstellige dingen en de wagen de leer en al deze dingen, omdat die vanuit de letterlijke zin vanuit het Woord zijn, worden wolken genoemd.

‘Hij bindt de wateren in Zijn wolken en de wolk wordt onder dezelve niet verscheurd en Hij spreidt over de zetel Zijn wolk’, (Job 26:8,9), evenzo; ‘God doet het licht van Zijn wolk blinken’, (Job 37:15).

‘Geeft Gode sterkte, sterkte op de wolken’, (Psalm 68:35); het licht van de wolk betekent het Goddelijk Ware van het Woord en de sterkte betekent de Goddelijke macht daar.

‘Lucifer, gij zei in uw hart: Ik zal klimmen op de hoogten der wolk, ik zal de Allerhoogste gelijk worden’, (Jesaja 14:14).

‘Verlaat Babel, omdat zij zich verheven heeft tot aan de wolken’, (Jeremia 51:9);

met Lucifer en Babel worden diegenen aangeduid die de goede en de ware dingen van het Woord ontwijden en daarom zijn het deze dingen die daar onder de wolken worden verstaan.

‘Jehovah breidde een wolk uit tot een deksel’, (Psalm 105:39).

‘Jehovah schiep op elk habitakel Zions een wolk des daags, want op alle heerlijkheid is een overdekking’, (Jesaja 4:5); onder de wolk wordt ook hier het Woord in de zin van de letter verstaan en die zin, omdat hij de geestelijke zin insluit en bedekt, een deksel op de heerlijkheid wordt genoemd; dat de zin van de letter van het Woord een deksel is, opdat de geestelijke zin ervan niet gekwetst zal worden, zie het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’, nr. 33; en dat hij een bewaking is, nr. 97.

Het Goddelijk Ware in laatsten, dat eender is aan het Woord in de zin van de letter, werd ook uitgebeeld door de wolk waarin Jehovah neerdaalde op de berg Sinai en de Wet afkondigde, (Exodus 19:9; 34:5).

Verder door de wolk die Petrus, Jakobus en Johannes overdekte, toen Jezus van gedaante was veranderd, waarover deze dingen: *‘Terwijl Petrus nog sprak, zie, een wolk heeft hen overschaduwde; en zie, een stem vanuit de wolk, zeggende: Deze is Mijn beminde Zoon, hoort Hem’, (Mattheüs 17:5; Markus 9:7; Lukas 9:34,35); de Heer liet Zich in deze gedaanteverandering zien als het Woord en daarom overschaduwde hen een wolk en werd een stem vanuit de wolk gehoord, dat Hij de Zoon Gods is; de stem vanuit de wolk is vanuit het Woord.*

Dat onder de wolk in de tegengestelde zin het Woord ten aanzien van de vervalste zin van de letter wordt verstaan, zal men elders zien.

25. En zien zal Hem alle oog, betekent dat zij allen zullen erkennen die vanuit de aandoening in het verstand van het Goddelijk Ware zijn.

In de geestelijke zin wordt onder het oog niet het oog verstaan, maar het verstand; en daarom wordt met alle oog zal zien, aangeduid dat zij allen zullen erkennen die vanuit de aandoening in het verstand van het Goddelijk Ware zijn, aangezien die alleen verstaan en erkennen; de overigen zien weliswaar en eveneens verstaan, maar zij erkennen niet; die worden aangeduid, omdat er volgt, dat ook degenen zullen zien die Hem doorstoken hebben, onder wie degenen worden verstaan die in de valse dingen zijn.

Dat het oog het verstand betekent, zie nr. 48.

26. En zij die Hem doorstoken hebben, betekent dat ook degenen zullen zien die in de Kerk in de valse dingen zijn.

Onder Jezus Christus doorsteken wordt niet iets anders verstaan dan Zijn Goddelijk Ware in het Woord vernietigen; dit wordt ook daaronder verstaan *‘dat een der krijgsknechten Zijn zijde doorstak en dat bloed en water uitging’, (Johannes 19:34); bloed en water zijn het geestelijk en natuurlijk ware, dus het Woord in de geestelijke en natuurlijke zin; en de zijde van de Heer doorsteken is de ene en de andere zin vernietigen door valse dingen, zoals ook is gebeurd door de Joden; alle dingen van het lijden van de Heer immers beeldden de staat van de Joodse Kerk ten aanzien van het Woord uit, over welke zak men zie in het werk [‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’, nrs. 15-17.](#)*

Dat met Hem doorsteken wordt aangeduid het Woord door de valse dingen vernietigen, is omdat dit wordt gezegd aangaande Jezus Christus, die terstond daarop de Zoon des Mensen wordt genoemd en onder de Zoon des Mensen wordt de Heer ten aanzien van het Woord verstaan en daarom is de Zoon des Mensen doorsteken het Woord doorsteken.

27. En alle stammen der aarde zullen rouw bedrijven, betekent dat dit zal zijn, wanneer er geen goede en ware dingen langer in de Kerk zijn.

Dat de stammen van de aarde de goede en ware dingen van de Kerk betekenen, zal men zien in de ontvouwing in hoofdstuk 7, waar over de twaalf stammen Israëls wordt gehandeld; met rouw bedrijven wordt de rouw aangeduid dat zij dood zijn.

Iets eenders wordt onder die dingen verstaan als onder de woorden van de Heer bij Mattheüs: *‘Na de verdrukking dier dagen zal de zon verduisterd worden en de maan zal haar schijnsel niet geven en de sterren zullen van de hemel vallen; en alsdan zal verschijnen het teken van de Zoon des Mensen en dan zullen alle stammen der aarde rouw bedrijven’*, (Mattheüs 24:29,30); deze dingen met betrekking tot de ‘voleinding der eeuw’, te weten het einde van de Kerk; de zon zal verduisterd worden, betekent dat er niet langer liefde en naastenliefde is; de maan zal haar schijnsel niet geven, betekent dat er niet langer inzicht en geloof is; de sterren zullen van de hemel vallen, betekent dat er niet langer erkentissen van het goede en ware zijn; alle stammen zullen rouw bedrijven, betekent dat er niet langer goede en ware dingen zijn; de verdrukking betekent die staat van de Kerk.

28. Ja, amen, betekent de Goddelijke bevestiging dat het zo zal zijn; dit blijkt uit wat eerder is ontvouwd, nr. 19.

29. En Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, betekent Die is het Zelf en het Enige van eersten tot laatsten, vanuit Wie alle dingen zijn; dus Die de Liefde zelf en de enige Liefde is, de Wijsheid zelf en de enige Wijsheid en het Leven zelf en het enige Leven in Zich en zo de Schepper, Heiland en Verlichter uit Zich en vandaar het al in alle dingen van de hemel en van de Kerk.

Deze en nog meer dingen zijn het, die zijn bevat in deze woorden, waarmee de Heer wordt beschreven; dat zij over de Heer gaan en wel over Zijn Menselijke zijn gezegd, blijkt duidelijk, want er volgt *‘dat hij een stem hoorde, zeggende: Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste; en dat hij zich omkeerde om te zien de stem die met hem sprak en dat hij zag de Zoon des Mensen in het midden van de zeven kandelaren’*, (Openbaring 1:10-13); en Die kort daarop zei: *Ik ben de Eerste en de Laatste en Die leeft en Ik ben dood geweest’*, (Openbaring 2:8) en de verzen 17 en 18.

Dat echter al die dingen die eerder zijn gezegd, in die woorden zijn bevat, kan niet in het kort worden bevestigd, want om die dingen begrijpelijk te bevestigen, zouden tal van bladzijden nodig zijn; niettemin zijn zij voor een deel bevestigd in het werk [‘de Wijsheid van de engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’](#) kort geleden uitgegeven in Amsterdam.

Dat de Heer Zich de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde noemt, is omdat de Alfa en de Omega betrekking hebben op Zijn Goddelijke Liefde en de Aanvang en het Einde op Zijn Goddelijke Wijsheid; er is immers in de afzonderlijke dingen van het Woord een huwelijk van de liefde en de wijsheid, of van het goede en het ware, zie hierover het werk [‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’](#), nrs. 80-90.

De Heer wordt de Alfa en de Omega genoemd, omdat de alfa de eerste en de omega de laatste letter is in het Griekse alfabet en zij vandaar alle dingen in samenvatting betekenen; de

oorzaak hiervan is deze, dat elke alfabetische letter in de geestelijke wereld het een of ander betekent en elke klinker, omdat deze de klank van dienst is, iets van aandoening of liefde; vanuit deze oorsprong is de geestelijke spraak en die van de engelen en eveneens het schrift; maar dit is een tot dusver verborgenheid; er is immers een universele taal, waarin alle engelen en geesten zijn en deze heeft niets gemeen met enige taal van de mensen in de wereld; in deze taal komt elk mens na de dood; zij is immers aan ieder mens vanuit de schepping ingeënt; en daarom kan eenieder de ander in de gehele geestelijke wereld verstaan; het is mij vaak gegeven die taal te horen en ook te spreken en ik heb haar vergeleken met de talen in de wereld en bevonden dat zij zelfs niet in het allerkleinste één maakt met enig natuurlijke taal op aarde; zij verschilt van deze vanuit haar eerste beginsel, dat daarin bestaat dat iedere letter van elk woord een of andere zin zowel in de spraak als in het schrift betekent; vandaar nu is het, dat de Heer de Alfa en de Omega wordt geheten, waarmee wordt aangeduid dat Hij het Al is in alle dingen van de hemel en van de Kerk; en omdat het twee klinkers zijn, hebben zij betrekking op de liefde, zoals eerder is gezegd.

Over deze taal en het schrift ervan, die vloeien vanuit het geestelijk denken van de engelen, zie ook het werk [‘de Wijsheid van de engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’](#), nr. 295.

30. Zegt de Heer, Die is en Die was en Die komen zal, dat dit betekent Die eeuwig en oneindig en Jehovah is, zie eerder nr. 13, waar dit werd ontvouwd.

31. En de Almachtige, betekent Die is, leeft en kan vanuit Zichzelf en Die alle dingen regeert vanuit eersten door laatsten.

Aangezien alle dingen zijn vanuit de Heer, geschapen vanuit eersten die uit Hemzelf zijn en er niets is dat niet daaruit ontstaat, zoals met vele voorbeelden is getoond in het werk [‘de Wijsheid van de engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’](#), zo volgt dat Hij almachtig is.

Stel een Ene, waar vanuit alle dingen zijn, zijn dan niet alle dingen ván het Ene, waarvan zij in volgorde afhangen, zoals de schakels van een keten van de hoofdschakel, of zoals de bloedvaten van het gehele lichaam afhangen van het hart, of zoals alle en de afzonderlijke dingen van het heelal van de zon; dus van de Heer, Die de Zon van de geestelijke wereld is, uit Wie alle Wezen, Leven en Macht is, die bij hen is die onder die Zon zijn; in één woord, uit Hem zijn wij, leven wij en worden wij bewogen, (Handelingen 17:28); dit is de Goddelijke Almacht.

Dar de Heer alle dingen regeert uit eersten door laatsten, is een tot dusver niet onthulde verborgenheid, maar zij is ontvouwd in [‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer en aangaande de Gewijde Schrift’](#), op vele plaatsen; en verder in [‘de Wijsheid van de engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid’](#), nr. 124; en [‘aangaande de Goddelijke Liefde’](#) nr. 221.

Het is bekend dat het Goddelijke, omdat het oneindig is, niet valt in de ideeën van het denken van enig mens, noch van enige engel, omdat zij eindig zijn en de eindige niet bij machte is het oneindige te doorvatten; opdat het evenwel toch op enigerlei wijze zal worden doorvat, heeft het de Heer behaagd Zijn oneindigheid met deze dingen te beschrijven: Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde; Die is en Die was en Die komen zal; en daarom sluiten deze woorden alle dingen in, die de engel en de mens ooit met betrekking tot het Goddelijke geestelijk en natuurlijk kan denken; namelijk in het algemeen die dingen die eerder op universele wijze zijn aangevoerd.

32. Ik, Johannes, die en uw broeder en medegenoot, betekent hen die in het goede van de naastenliefde en daaruit in de ware dingen van het geloof zijn.

Dat Johannes de apostel, degenen heeft uitgebeeld die in het goede van de naastenliefde zijn, is eerder in nr. 5 gezegd en zij die in het goede van de naastenliefde zijn, zijn ook in de ware dingen van het geloof; aangezien de naastenliefde de ziel en het leven van het geloof is; vandaar is het, dat Johannes zich de broeder en de medegenoot noemt van degenen in de Kerk aan wie hij schrijft, hij heeft immers geschreven aan de zeven Kerken; onder de broeder wordt in de geestelijke zin van het Woord degene verstaan die in het goede van de naastenliefde is en onder de genoot hij die daaruit in de ware dingen van het geloof is; allen zijn immers als het ware bloedverwanten door de naastenliefde, maar aanverwanten door het geloof; de naastenliefde immers verbindt, niet zozeer het geloof, tenzij dit vanuit de naastenliefde is; als het geloof vanuit de naastenliefde is, dan verbindt de naastenliefde en vergezelschap het geloof; en omdat zij één maken, heeft de Heer daarom bevolen, dat allen broeders zouden zijn; Hij zegt immers: *‘Eén is uw leraar, Christus, gij allen echter zijt broeders’*, (Mattheüs 23:8); ook noemt de Heer diegenen broeders, die in het goede van de naastenliefde zijn of in het goede van het leven; *‘Hij zegt: Mijn moeder en Mijn broeders zijn dezen, die het Woord Gods horen en dit doen’*, (Lukas 8:21; Mattheüs 12:49; Markus 3:33-35); onder de moeder wordt de Kerk verstaan en onder de broeders degenen die in de naastenliefde zijn; en omdat het goede van de naastenliefde de broeder is, noemt de Heer daarom degenen die daarin zijn, broeders, ook bij, (Mattheüs 25:40) en dus eveneens de discipelen, (Mattheüs 28:10; Johannes 20:17); maar men leest niet dat de discipelen de Heer broeder hebben genoemd, omdat de broeder het goede is dat uit de Heer is; het is hiermee vergelijkenderwijs gesteld als met een koning, vorst en rijksgrote, die de bloedverwanten en aanverwanten broeders noemen, maar andersom noemen dezen hem toch niet broeders; want de Heer zegt: *‘Eén is uw leraar, Christus, gij allen zijt broeders’*, (Mattheüs 23:8); en verder: *‘Gij noemt Mij Meester en Heer en gij zegt het recht, want Ik ben het’*, (Johannes 13:13).

De zonen Israëls noemden al degenen broeders die van hun vader Jakob waren en in bredere zin ook hen die van Ezau waren, maar zij zeiden genoten tegen anderen die niet vanuit die waren.

Maar omdat het Woord in de geestelijke zin alleen handelt over hen die in de Kerk van de Heer zijn, worden daarom in die zin onder broeders degenen verstaan die in het goede van de naastenliefde uit de Heer zijn en onder de genoten zij die in de ware dingen van het geloof zijn; dus in de volgende plaatsen: *‘Zo zult gij zeggen, eenieder tot zijn genoot, en eenieder tot zijn broeder: Wat heeft Jehovah geantwoord’*, (Jeremia 23:35).

‘Gij hebt de vrijheid niet uitgeroepen, eenieder voor zijn broeder en eenieder voor zijn genoot’, (Jeremia 34:17).

‘Niemand dwinge zijn genoot, noch broeder’, (Deuteronomium 15:1,2).

‘Om mijner broederen en mijner genoten wil ik spreken’, (Psalm 122:8).

‘Eenieder helpt zijn genoot en zegt tot zijn broeder: Wees vast’, (Jesaja 40:6).

En in de tegengestelde zin: *‘Wacht u, eenieder van zijn genoot en vertrouwt niet op enige broeder; elke broeder licht de voet en elke genoot lastert’*, (Jeremia 9:4).

‘Ik zal Egypte met Egypte vermengen, zodat men strijde tegen zijn broeder en tegen zijn genoot’, (Jesaja 19:2) en elders; deze dingen zijn aangevoerd, opdat men zal weten waarom Johannes zich broeder en medegenoot noemt; en dat onder de broeder in het Woord degene wordt verstaan die in de naastenliefde of het goede is en onder de medegenoot hij die in het geloof of het ware is.

Maar omdat het de naastenliefde is waar vanuit het geloof is, wordt daarom niemand door de Heer genoot genoemd, maar broeder of naaste; eenieder is ook de naaste volgens de hoedanigheid van het goede, (Lukas 10:36,37).

33. In de verdrukking en in het koninkrijk en in de geduldige verwachting van Jezus Christus, betekent de dingen die in de Kerk bestoekt zijn door de boze en de valse dingen, maar die door de Heer, wanneer Hij komen zal, verwijderd zullen worden.

Onder de verdrukking wordt verstaan de staat van de Kerk wanneer er niet langer enige goede dingen van de naastenliefde en ware dingen van het geloof zijn, maar in de plaats ervan boze en valse dingen; onder het koninkrijk wordt de Kerk verstaan; en onder de geduldige verwachting van Jezus Christus, wordt de komst van de Heer verstaan; en daarom betekenen deze dingen: ‘In de verdrukking en in het koninkrijk en in de geduldige verwachting van Jezus Christus’, in één zin samengebracht: wanneer de goede en de ware dingen van de Kerk bestookt zijn door de boze en de valse dingen, maar die door de Heer wanneer Hij komen zal, verwijderd zullen worden.

Dat onder de verdrukking de staat van de Kerk wordt verstaan, wanneer zij bestookt is door boze en valse dingen, blijkt uit het volgende: *‘In de voleinding der eeuw zullen zij u overleveren in de verdrukking en zullen u doden.*

Er zal grote verdrukking zijn, hoedanige niet is geweest van het begin der wereld, noch zijn zal.

Na de verdrukking van die dagen zal de zon verduisterd worden, de maan zal haar schijnsel niet geven en de sterren zullen van de hemel vallen’, (Mattheüs 24:9,21,29; Markus 13:19,24). Dat het koninkrijk de Kerk betekent, zal worden gezien in wat volgt.

34. Ik was op het eiland genaamd Patmos, betekent de staat en de plaats waarin hij verlicht heeft kunnen worden.

Dat de Openbaring van Johannes heeft plaatsgevonden op Patmos, was omdat het een eiland in Griekenland was, niet ver van het land Kanaän en tussen Azië en Europa; en met de eilanden worden de natiën aangeduid die verder verwijderd zijn van de eredienst van God, maar die er toch tot zullen naderen, omdat zij verlicht kunnen worden; evenzo met Griekenland; de Kerk zelf echter met het land Kanaän; met Azië degenen van de Kerk die vanuit het Woord in het licht van de waarheid zijn en met Europa zij tot wie het Woord zal komen; vandaar is het, dat met het eiland Patmos de staat en de plaats wordt aangeduid, waarin hij verlicht heeft kunnen worden.

Dat met de eilanden in het Woord de natiën worden aangeduid die verder verwijderd zijn van de eredienst van God, maar die er toch tot zullen naderen, blijkt uit deze plaatsen: *‘In Urim eert Jehovah, in de eilanden der zee de naam van de God van Israël’,* (Jesaja 24:15).

‘Hij zal niet uitblussen, noch verbreken, totdat Hij op aarde het gericht stelt en naar Zijn wet de eilanden zullen hopen; zingt Jehovah een nieuw lied; de eilanden en hun inwoners zullen Jehovah heerlijkheid stellen; en Zijn lof zullen zij in de eilanden verkondigen’, (Jesaja 42:4,10,12).

‘Let op Mij, gij eilanden en gij volken van verre’, (Jesaja 49:1).

‘Op Mij zullen de eilanden hopen en op Mijn arm vertrouwen’, (Jesaja 51:5).

‘Op Mij zullen de eilanden vertrouwen en de schepen van Tarsis’, (Jesaja 60:9).

‘Hoort de woorden van Jehovah, gij natiën en verkondigt in de eilanden van verre’, (Jeremia 31:10).

‘Opdat zij Jehovah aanbidden, eenieder in zijn plaats, alle eilanden der natiën’, (Zefanja 2:11); en elders; dat zij eender ook met Griekenland worden aangeduid, blijkt niet zozeer uit het Woord, omdat Griekenland alleen met name genoemd is in, (Daniël 8:21; 10:20; 11:2; Johannes 12:20; Markus 7:26).

Dat onder het land Kanaän de Kerk van de Heer wordt verstaan, dat vandaar het heilige land en het hemelse Kanaän wordt genoemd, blijkt uit vele plaatsen in het Woord; dat onder Azië worden verstaan degenen in de Kerk die vanuit het Woord in het licht van de waarheid zijn, zie eerder in nr. 11; en dat onder Europa worden verstaan degenen tot wie het Woord zal komen, staat vast.

35. Om het Woord Gods en om de getuigenis van Jezus Christus, betekent opdat vanuit het hart en zo in het licht zal worden opgenomen het Goddelijk Ware vanuit het Woord en erkend zal worden dat het Menselijke van de Heer Goddelijk is: dit is eerder in nr. 6 ontvouwd.

36. Ik werd in de geest op de dag des Heren, betekent de geestelijke staat toen vanuit de Goddelijke invloeiing.

Ik werd in de geest, betekent de geestelijke staat, waarin hij was toen hij in de gezichten was, over welke staat hierna; op de dag des Heren, betekent uit de Heer toen de invloeiing; op die dag immers is de tegenwoordigheid van de Heer, omdat het een heilige dag is; waaruit blijkt, dat 'ik werd in de geest op de dag des Heren', de geestelijke staat toen vanuit de Goddelijke invloeiing betekent.

In de profeten leest men, dat zij in de geest of in het gezicht waren en verder dat het Woord tot hen is geschied uit Jehovah; toen zij in de geest of het gezicht waren, waren zij niet in het lichaam, maar in hun geest, in welke staat zij zulke dingen zagen die in de hemel zijn; wanneer echter het Woord tot hen kwam, waren zij in het lichaam en hoorden zij Jehovah spreken; deze beide staten van de profeten dienen terdege onderscheiden te worden; in de staat van het gezicht waren de ogen van hun geest geopend en de ogen van hun lichaam gesloten en dan hoorden zij de dingen die de engelen spraken of die de Heer door de engelen sprak; en eveneens zagen zij de dingen die aan hen in de hemel werden uitgebeeld; en dan scheen het hun soms toe dat zij van de ene plaats naar de andere gevoerd werden, terwijl het lichaam op zijn dezelfde plaats bleef; in deze staat was Johannes toen hij de Openbaring schreef; en soms ook Ezechiël, Zacharia en Daniël en dan wordt gezegd dat zij in het gezicht of in de geest waren; Ezechiël immers zegt: *'De Geest hief mij op en bracht mij terug in Chaldea tot de gevangenschap in het gezicht Gods, in de Geest Gods; aldus klom over mij op het gezicht dat ik zag'*, (Ezechiël 11:1,24).

Hij zegt ook *'dat de geest hem ophief en hij hoorde achter zich een aardbeving en andere dingen'*, (Ezechiël 3:12,24).

Verder *'dat de Geest hem ophief tussen de aarde en de hemel, hem heenleidde naar Jeruzalem in de gezichten Gods en dat hij gruwelen zag'*, (Ezechiël 8:3) en vervolg.

Evenzo was hij in het gezicht Gods of in de geest, toen hij de vier dieren zag, die cherubim waren, zie hoofdstuk 1 en 10; en ook toen *'hij de nieuwe aarde en de nieuwe tempel zag en de engel die dezelve mat'*, (Ezechiël hoofdstuk 40 tot 48); dat hij was in de *'gezichten Gods'*, zegt hij in hoofdstuk 40:2; en dat de geest hem ophief in hoofdstuk 43:5.

Evenzo is geschied met Zacharia, met wie toen een engel was toen hij de man zag die tussen de mirten reed, (Zacharia 1:8) e.v.); toen hij de vier hoornen zag en daarna de man in wiens hand een meetsnoer was, (Zacharia 2:1,5) e.v.; toen hij Jozua, de hogepriester zag, (Zacharia 3:1) e.v.; toen hij de kandelaar en de twee olijfbomen zag, (Zacharia 4:1) e.v.; toen hij de vliegende boekrol en de efa zag, (Zacharia 5:1,6); en toen hij de vier wagens zag, uitgaande tussen de twee bergen en de paarden, (Zacharia 6:1) e.v..

In een eendere staat was Daniël toen hij de vier beesten zag, opklimmende vanuit de zee, (Daniël 7:1) e.v.; en toen hij de gevechten van de ram en de geitenbok zag, (Daniël 8:1) e.v.; dat hij die dingen heeft gezien in gezichten, zegt hijzelf, (Daniël 7:1,2,7,13); 8:2; 10:1,7,8); en dat de engel Gabriël hem verschenen was in een gezicht, (Daniël 9:21).

Iets eenders is geschied met Johannes; zoals toen hij de Zoon des Mensen zag in het midden van de zeven kandelaren, (Openbaring 1); toen hij de troon in de hemel zag en Hem die daarop zat en rondom de troon de vier dieren, (Openbaring 4); toen hij zag het Boek verzegeld met zeven zegelen, (Openbaring 5).

Toen hij zag de vier paarden, van het geopende boek uitgaande, (Openbaring 6).

Toen hij zag de vier engelen staande op de vier hoeken der aarde, (Openbaring 7).

Toen hij zag de sprinkhanen uitgaande van de put des afgronds, (Openbaring 9).

Toen hij de engel zag in wiens hand een boekje was, hetwelk hij hem te eten gaf, (Openbaring 10).

Toen hij de zeven engelen hoorde die de bazuinen bliezen, (Openbaring 11).

Toen hij de draak zag en de vrouw die de draak achtervolgde; en diens strijd met Michaël, (Openbaring 12); en daarna de twee beesten, het ene vanuit de zee, het andere vanuit de aarde, opklimmende, (Openbaring 13).

Toen hij zag de zeven engelen hebbende de zeven laatste plagen, (Openbaring 15 en 16); toen hij zag de loonhoer, zittende op het scharlaken beest, (Openbaring 17 en 18); en daarna het witte paard en hem die daarop zat, (Openbaring 19); en tenslotte de nieuwe hemel en de nieuwe aarde en dan het Nieuwe Jeruzalem, vanuit de hemel neerdalende, (Openbaring 21 en 22).

Dat Johannes deze dingen heeft gezien in de geest en het gezicht, zegt hijzelf in, (Openbaring 1:10; 4:2; 9:7; 21:10); dit wordt ook overal bij hem verstaan onder ‘ik zag’.

Hieruit blijkt, dat ‘in de geest zijn’ is in het gezicht zijn, welk gezicht plaatsvindt door de opening van het gezicht van de geest van de mens en wanneer dit gezicht wordt geopend, dan verschijnen de dingen die in de geestelijke wereld zijn, zo helder als voor het gezicht van het lichaam de dingen die in de natuurlijke wereld zijn.

Dat dit zo is, kan ik door de ondervinding gedurende vele jaren betuigen.

In deze staat waren de discipelen toen zij de Heer na de wederopstanding zagen en daarom wordt gezegd dat hun ogen geopend werden, (Lukas 24:30,31).

In een eendere staat was Abraham, toen hij de drie engelen zag en met hen sprak.

Evenzo Hagar, Gideon, Jozua en anderen, toen zij de engelen van Jehovah zagen; evenzo toen de knaap van Elisa de berg vol wagens en vurige paarden rondom Elisa zag; Elisa immers bad en zei: Jehovah, open, ik bid u, zijn ogen dat hij zie; en Jehovah opende de ogen van de knaap en hij zag, (2 Koningen 6:7).

Wat echter het Woord aangaat, dit is niet onthuld in de staat van de geest of in het gezicht, maar uit de Heer met levende stem aan de profeten gedicteerd; en daarom wordt nergens gezegd dat zij spraken vanuit de Heilige Geest, maar vanuit Jehovah; zie hierover het werk [‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’](#), nr. 53.

37. En ik hoorde achter mij een grote stem evenals van een bazuin, betekent de duidelijke doorvatting van het Goddelijk Ware vanuit de hemel onthuld.

Een grote stem, als die vanuit de hemel wordt gehoord, betekent het Goddelijk Ware, waarover hierna; dat zij gehoord werd als die van een bazuin, is omdat wanneer het Goddelijk Ware vanuit de hemel afdaalt, het soms zo wordt gehoord door de engelen van de laatste hemel en dan duidelijk doorvat; vandaar is het, dat met de stem als van een bazuin de duidelijke doorvatting wordt aangeduid; bovendien zie men over de betekenis van de bazuin verderop in de nrs. 397, 519.

Dat de grote stem, als die vanuit de hemel wordt gehoord, het Goddelijk Ware betekent, blijkt uit deze plaatsen: *‘De stem van Jehovah op de wateren; de stem van Jehovah in de kracht; de stem van Jehovah met ere; de stem van Jehovah brekende de cederen; de stem van Jehovah invallende als een vlam des vuurs; de stem van Jehovah doet de woestijn dreunen; de stem van Jehovah doet de hinden baren’*, (Psalm 29:3-9).

‘Gij koninkrijken der aarde, psalmzingt de Heer; zie, Hij zal in Zijn stem de stem der sterkte geven’, (Psalm 68:33,34).

‘Jehovah heeft Zijn stem uitgegeven vóór het leger, opdat het, talloos, Zijn Woord doet’, (Joël 2:11).

‘Jehovah zal vanuit Jeruzalem Zijn stem geven’, (Joël 3:16).

En omdat de stem het Goddelijk Ware vanuit de Heer betekent, zei de Heer daarom

‘dat de schapen zijn stem horen; dat zij zijn stem weten; Ik heb ook andere schapen, welke Ik moet toebrengen en zij zullen Mijn stem horen; Mijn schapen horen Mijn stem en Ik ken dezelve en zij volgen Mij’, (Johannes 10:3,4,16,27).

En elders: *‘De ure komt, wanneer de doden zullen horen de stem van de Zoon des Mensen en zij die horen zullen leven’*, (Johannes 5:25); de stem is hier het Goddelijk Ware van de Heer vanuit Zijn Woord.

38. Zeggende, Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste, betekent Die is het Zelf en het Enige van eersten tot laatsten, vanuit Wie alle dingen zijn; dus Die is de Liefde Zelf en de Enige Liefde, de Wijsheid Zelf en de Enige Wijsheid en het Leven Zelf en het Enige Leven in Zich en zo de Schepper, de Heiland en Verlichter Zelf en de enige Schepper, Heiland en Verlichter uit Zich en vandaar het al in alle dingen van de hemel en van de Kerk; Die alleen is oneindig en eeuwig en Jehovah; en dat Hij de Heer is.

Dat al deze dingen in die woorden bevat zijn en oneindig veel meer, zie eerder de nrs. 13,29. Daar is gezegd, dat alle letters in het alfabet in de geestelijke wereld dingen betekenen; en dat daarvandaan de spraak en het schrift is van hen die daar zijn en dat daarom de Heer Zijn Goddelijkheid en oneindigheid beschrijft met alfa en omega, waarmee wordt aangeduid, dat Hij is het al in alle dingen van de hemel en van de Kerk.

Aangezien elke letter een ding betekent in de geestelijke wereld en vandaar in de taal van de engelen, schreef daarom (David Psalm 119) in een orde volgens de letters van het alfabet, beginnend met alef en eindigend met tau, zoals kan vaststaan uit de beginletters van de verzen daar; iets eenders verschijnt in Psalm 111, maar daar komt dit niet zo duidelijk uit.

Daarom ook werd Abram Abraham genoemd en werd Sarai Sarah genoemd, wat geschied is ter wille hiervan, dat in de hemel onder Abraham en onder Sarah niet verstaan zouden worden zij, maar het Goddelijke, zoals het eveneens verstaan wordt; de H immers sluit de oneindigheid in, omdat zij alleen een aanblazing is, meer daarover eerder in nr. 29.

39. Hetgeen gij ziet, schrijf het in een boek; dat dit betekent opdat die dingen onthuld mogen worden aan het nageslacht, blijkt zonder ontvouwing.

40. En zend het aan de Kerken, aan die in Azië, betekent voor degenen in de christelijke wereld die in het licht van de waarheid vanuit het Woord zijn.

Dat die onder de Kerken in Azie worden verstaan, zie eerder in de nrs. 10,11.

41. Naar Efeze en naar Smyrna en naar Pergamus en naar Thyatire en naar Sardes en naar Filadelfia en naar Laodicea, betekent in het bijzonder volgens de staat van de opneming van eenieder.

Dat alle staten van de opneming van de Heer en van Zijn Kerk door die zeven namen in de geestelijke zin worden aangeduid, zal men hierna zien; Johannes was immers toen hem dit bevolen werd, in de geestelijke staat en in die staat wordt niet iets met een naam genoemd wat niet een ding of een staat betekent; en daarom werden door Johannes ook niet deze dingen die geschreven zijn, aan enige Kerk in die plaatsen gezonden, maar gezegd aan de engelen van die Kerken, onder wie worden verstaan zij die opnemen.

Dat onder alle namen van plaatsen en personen in het gehele Woord geestelijke dingen worden verstaan, is met vele dingen getoond in het werk *‘Hemelse Verborgenheden’* te Londen uitgegeven, zoals wat onder Abraham, Izaäk en Jakob en verder onder Israël en onder de namen van de twaalf zonen; en ook wat onder de verschillende plaatsen van het land Kanaän en onder de naburige plaatsen van dat land, zoals wat onder Egypte, Syrië, Assyrië en tal van andere.

Iets eenders is het geval met deze zeven namen.

Maar laat degene die in de zin van de letter wil blijven, daarin blijven, omdat die zin verbindt; hij hoeft alleen maar te weten dat de engelen met die namen en staten de Kerk doorvatten.

42. En ik keerde mij om, om te zien de stem die met mij sprak, betekent de omkering van staat van hen die in het goede van het leven zijn, ten aanzien van de doorvatting van het ware in het Woord, als zij zich tot de Heer wendden.

Johannes zegt, dat hij een stem achter zich hoorde, vers 10; en nu dat hij zich omkeerde om de stem te zien; en wederom, dat hij zich omgekeerd hebbende zeven kandelaren zag; waaruit blijkt dat hij de stem hoorde van achter de rug en dat hij zich omkeerde, om te zien vanwaar zij kwam; dat hierin een verborgenheid ligt is duidelijk; de verborgenheid is deze, dat de mens vóórdat hij zich tot de Heer wendt en Hem erkent als de God van hemel en aarde, het Goddelijk Ware in het Woord niet kan zien; de oorzaak hiervan is deze, dat God één is, zowel in Persoon als in Wezen, in Wie de Drievuldigheid is en die God is de Heer; en daarom schouwen zij die een Drievuldigheid van Personen erkennen, primair tot de Vader en sommigen tot de Heilige Geest en zelden tot de Heer; en indien zij tot de Heer schouwen, denken zij over Zijn Menselijke zoals over een gewoon mens; wanneer de mens dit doet, kan hij geenszins verlicht worden in het Woord; de Heer immers is het Woord, het is immers uit Hem en betreft Hem; daarom schouwen degenen die niet tot de Heer alleen gaan, Hem en Zijn Woord achter zich en niet vóór zich of van de rug en niet van aangezicht.

Dit is de verborgenheid die schuilt in deze woorden dat Johannes een stem achter zich hoorde en dat hij zich omkeerde om de stem te zien en zich omgekeerd hebbende zeven gouden kandelaren zag en in het midden ervan de Zoon des Mensen; de stem immers, die hij hoorde, kwam van de Zoon des Mensen, namelijk de Heer.

Dat de Heer alleen de God van hemel en aarde is, leert Hij nu met een duidelijke stem; *Hij immers zegt: Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, zegt de Heer, Die is en Die was en Die komen zal*, vers 8; en hier: *Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste*, vers 11; en daarna: *Ik ben de Eerste en de Laatste*, vers 17 en (Openbaring 2:8).

Dat onder de stem, wanneer zij van de Heer komt, het Goddelijk Ware wordt verstaan, zie men eerder in nr. 37 en dat onder Johannes worden verstaan diegenen van de Kerk die in het goede van het leven zijn, in de nrs. 5 en 6.

Hieruit kan nu vaststaan dat met deze woorden ‘en ik keerde mij om, om te zien de stem die met mij sprak’, wordt aangeduid de omkering van staat van hen die in het goede van het leven zijn, ten aanzien van het doorvatten van het ware in het Woord, wanneer zij zich tot de Heer wendden of keren.

43. En mij omgekeerd hebbende, zag ik zeven gouden kandelaren, betekent een nieuwe Kerk, die in de verlichting zal zijn uit de Heer vanuit het Woord.

Dat de zeven kandelaren de zeven Kerken zijn, wordt in het laatste vers van dit hoofdstuk gezegd; en dat onder de zeven Kerken worden verstaan al degenen die in de christelijke wereld zijn en tot de Kerk toetreden, zie eerder in nr. 10; en in het bijzonder volgens de staat van de opneming van eenieder, nr. 41.

Dat onder de zeven kandelaren een nieuwe Kerk wordt verstaan, is omdat in haar en in haar midden de Heer is; er wordt immers gezegd, dat Hij in het midden van de zeven kandelaren iemand zag, de Zoon des Mensen gelijk en onder de Zoon des Mensen wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Woord.

Die kandelaren verschenen van goud, omdat goud het goede betekent en elke Kerk is Kerk vanuit het goede dat geformeerd wordt door de ware dingen; dat goud het goede betekent, zal men zien in wat volgt.

Die kandelaren waren niet de ene naast de andere of de ene tegen de andere aan geplaatst, maar op afstanden en in een soort cirkel, zoals blijkt uit deze woorden in het volgende hoofdstuk: *‘Deze dingen zei Hij Die in het midden van de zeven kandelaren wandelt’*, vers 1.

Niet wordt er iets gezegd over de lampen van de kandelaars, maar in wat volgt wordt gezegd dat het Heilige Jeruzalem, dat wil zeggen, de Nieuwe Kerk, niet behoeft de zon, noch de maan, omdat haar Lamp het Lam is en de natiën die gezaligd worden, in Zijn Licht zullen wandelen, (Openbaring 21:23,24); en verder: *'Zij hebben geen lamp van node, omdat de Heer God hen verlicht'*, (Openbaring 22:5); zij immers die vanuit de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn, zijn alleen de kandelaars, die zullen lichten uit de Heer.

Door de gouden kandelaar in de tabernakel werd ook niet iets anders uitgebeeld dan de Kerk ten aanzien van de verlichting uit de Heer, over welke kandelaar men zie, (Exodus 25:31 tot het einde; 37:17-24; Leviticus 24:3,4; Numeri 8:2-4); dat die kandelaar de Kerk van de Heer ten aanzien van de geestelijke Goddelijke Liefde, namelijk de liefde jegens de naaste, heeft uitgebeeld, zie in het werk *'Hemelse Verborgenheden'*, te Londen uitgegeven, de nrs. 9548, 9555, 9558, 9561, 9570, 9783 en verder hierna in nr. 493.

Met de kandelaar wordt ook de door de Heer te instaureren Nieuwe Kerk aangeduid bij, (Zacharia 4), aangezien hij het nieuwe Huis van God of de Nieuwe Tempel betekent, zoals blijkt uit wat daar volgt en met het huis van God of de tempel wordt de Kerk aangeduid en in de hoogste zin het Goddelijk Menselijke van de Heer, zoals Hijzelf leert in, (Johannes 2:19-21) en elders; maar het zal worden gezegd wat in volgorde wordt aangeduid in, (Zacharia 4), toen hem de kandelaar verscheen: *'Door die dingen die bevat zijn van vers 1 tot 7, wordt aangeduid de verlichting van een nieuwe Kerk uit de Heer vanuit het goede van de liefde door het ware; de olijfbomen daar duiden aan de Kerk ten aanzien van het goede van de liefde; met de dingen van vers 8 tot 10 daar, wordt aangeduid dat deze dingen uit de Heer zijn; door Zerubabel daar, die het huis, dus de Kerk, zal bouwen, wordt uitgebeeld de Heer; met de dingen van vers 11 tot 14 wordt aangeduid dat in die Kerk ook de ware dingen vanuit hemelse oorsprong zullen zijn'*; deze ontvouwing van het hoofdstuk is mij door de hemel uit de Heer gegeven.

44. En in het midden van de zeven kandelaars een, de Zoon des Mensen gelijk zijnde, betekent de Heer ten aanzien van het Woord, uit Wie zij is.

Het is vanuit het Woord bekend, dat de Heer Zich de Zoon Gods en eveneens de Zoon des Mensen heeft genoemd; dat Hij onder de Zoon Gods Zich ten aanzien van het Goddelijk Menselijke heeft verstaan en onder de Zoon des Mensen Zich ten aanzien van het Woord, is ten volle aangetoond in het werk *'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer'*, nrs. 19-28; en omdat het daar vanuit het Woord ten volle is bevestigd, wordt er hier van afgezien het nog verder te bevestigen.

Omdat nu de Heer Zich vóór Johannes heeft uitgebeeld als het Woord, wordt daarom de door hem geziene, de Zoon des Mensen genoemd.

Hij heeft Zich uitgebeeld als het Woord, omdat gehandeld wordt over de nieuwe Kerk, welke Kerk is vanuit het Woord en volgens het verstand ervan; dat de Kerk is vanuit het Woord en dat zij zodanig is hoedanig verstand van het Woord zij heeft, zie het werk ['de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift'](#), nrs. 76-79.

Aangezien de Kerk is de Kerk uit de Heer door het Woord, wordt daarom de Zoon des Mensen gezien in het midden van de kandelaars; in het midden betekent in het binnenste, waar vanuit die dingen die rondom zijn of die buiten zijn, hun wezen trekken, hier hun licht of inzicht; dat het binnenste het al is in de dingen die rondom of buiten zijn, is met vele dingen getoond in het werk *'de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid'*; het is zoals het licht en de vlam in het midden, vanuit waar alle omtrekken opblinken en warm zijn.

Iets eenders betekent *'in het midden'* in de volgende plaatsen in het Woord: *'Roep uit en jubel, gij inwoonster van Zion, omdat groot in uw midden de Heilige Israëls is'*, (Jesaja 12:6). *'God mijn Koning, heilen werkende in het midden der aarde'*, (Psalm 74:12). *'God, werkende barmhartigheid in het midden des tempels'*, (Psalm 48:10).

‘God heeft Zich gesteld in de gemeente Gods, in het midden der Goden zal Hij richten’, (Psalm 82:1).

Goden worden genoemd, zij die in de Goddelijke ware dingen uit de Heer zijn en abstract genomen de ware dingen zelf.

‘Zie, Ik zal een engel zenden vóór u; hoedt u voor zijn aangezichten, aangezien Mijn naam in het midden van Hem is’, (Exodus 23:20,21); de Naam van Jehovah is al het Goddelijke; in het midden is in het binnenste en vandaar in het al ervan.

Het midden betekent ook het binnenste en vandaar het ‘al,’ op tal van andere plaatsen in het Woord, ook waar gehandeld wordt over de boze dingen, zoals in, (Jesaja 24:13; Jeremia 23:9; Psalm 5:10; Jeremia 9:4,5; Psalm 36:2; Psalm 55:5; Psalm 62:5).

Deze plaatsen zijn aangevoerd, opdat men zal weten dat in het midden van de kandelaars betekent in het binnenste van waaruit de Kerk en het al ervan is, want de Kerk en het al ervan is uit de Heer door het Woord.

Dat de kandelaars een nieuwe Kerk betekenen, zie hiervoor in nr. 43.

45. Bekleed met een talaar, betekent het Goddelijke, voortgaande, te weten het Goddelijk Ware.

Dat de talaar betekent het Goddelijk voortgaande, namelijk het Goddelijk Ware, is omdat de bekleedselen in het Woord de ware dingen betekenen; vandaar betekent talaar, dat een algemeen bekleedsel [opperkleed] is, wanneer over de Heer wordt gehandeld, het Goddelijk Ware, voortgaande.

Dat de bekleedselen de ware dingen in het Woord betekenen, is omdat zij in de hemel worden bekleed volgens de ware dingen voortgaande vanuit het goede van hen, waarover men zie in het werk [‘Hemel en Hel’](#) in het jaar 1758 te Londen uitgegeven, nrs. 177-182.

In wat volgt, zal men ook zien dat niet iets anders onder de bekleedselen in het Woord in de geestelijke zin ervan wordt verstaan en dus niet iets anders onder de bekleedselen van de Heer, toen Hij van gedaante werd veranderd, welke bekleedselen blank, zoals het licht verschenen, (Mattheüs 17:1-4; Markus 9:2-8; Lukas 9:28-36) en verder ook niet iets anders onder de bekleedselen van de Heer die de soldaten verdeelden, (Johannes 19:23,24).

Dat eendere dingen werden uitgebeeld en vandaar aangeduid door de klederen van Aharon, zie men in het werk ‘Hemelse Verborgenheden’, te Londen uitgegeven, nr. 9814, 10068; in het bijzonder wat door de efod, nrs. 9477, 9824, 10005; wat door de mantel, nrs. 9825, 10005; wat door de tunica, nrs. 9826, 9942; en wat door de tulband, nr. 9827; Aharon immers beeldde het priesterlijk ambt van de Heer uit.

Ten aanzien van de betekenis van de klederen vanuit het Woord, zie hierna in de nrs. 166, 328.

46. En omgord aan de borsten met een gouden gordel, betekent het Goddelijke, voortgaande en tevens verbindende, te weten het Goddelijk Goede.

Dat de gouden gordel dit betekent, is omdat met de borst van de Heer en in het bijzonder met de borsten daar, Zijn Goddelijke Liefde wordt aangeduid; vandaar met de gouden gordel welke die gordde, het Goddelijke, voortgaande en tevens verbindende, namelijk het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde; het goud betekent ook het goede, zie verder nr. 913.

Ook betekent de zone of de gordel in het Woord de gemeenschappelijke band, waarmee alle dingen in samenhangende orde worden gehouden, zoals bij Jesaja: ‘Er zal een roede uitgaan vanuit de tronk van Isai, Gerechtigheid zal de gordel Zijner lenden zijn en de Waarheid de gordel Zijner dijen’, (Jesaja 11:1,5); de roede uitgaand van de tronk van Isai is de Heer.

Dat de gordel van de efod en de bandelier van de tunica van Aharon de verbinding hebben aangeduid, zie in het werk [‘Hemelse Verborgenheden’](#), te Londen uitgegeven, nrs. 9837, 9944.

Aangezien de gordel betekent de band die de goede en de ware dingen van de Kerk verbindt, werd daarom, toen de Kerk bij de zonen Israëls vernietigd was, aan de profeet Jeremia bevolen *‘dat hij zich een gordel zou kopen en op zijn lenden leggen en die daarna verbergen in een gat van de rots naast de Eufraat; en aan het einde der dagen, toen hij dezelve hernam, zie, deze was verdorven en deugde nergens toe’*, (Jeremia 13:1-12); waardoor werd uitgebeeld, dat het goede van de Kerk er toen niet meer was en vandaar de ware dingen verstrooid waren.

Iets eenders wordt met de gordel aangeduid bij Jesaja:

‘In plaats van een gordel zal zijn verscheuring’, (Jesaja 3:24) en ook elders.

Dat met de tepels of met de borsten de Goddelijke Liefde wordt aangeduid, blijkt uit vele plaatsen in het Woord waar zij met name genoemd worden en verder uit de overeenstemming ervan met de liefde.

47. En Zijn hoofd en de haren waren blank evenals wol, evenals sneeuw, betekent de Goddelijke Liefde van de Goddelijke Wijsheid in eersten en in laatsten.

Met het hoofd van de mens wordt het al van diens leven aangeduid en het al van het leven van de mens heeft betrekking op de liefde en de wijsheid en daarom wordt met het hoofd de wijsheid en tevens de liefde aangeduid; maar omdat er geen liefde is zonder haar wijsheid, noch wijsheid zonder haar liefde, is het daarom de liefde van de wijsheid, die onder het hoofd wordt verstaan en is het, wanneer over de Heer wordt gehandeld, de Goddelijke Liefde van de Goddelijke Wijsheid; ten aanzien van de betekenis van het hoofd vanuit het Woord, zie verder in de nrs. 538, 568.

Waar dus onder het hoofd de liefde en tevens de wijsheid in eersten wordt verstaan, volgt dat onder de haren de liefde en de wijsheid in laatsten wordt verstaan; en omdat hier haren wordt gezegd met betrekking tot de Zoon des Mensen, te weten de Heer ten aanzien van het Woord, zo wordt met Zijn haren het Goddelijk Goede, dat van de liefde is, aangeduid en het Goddelijk Ware, dat van de wijsheid is, in de laatsten van het Woord; en de laatsten van het Woord zijn de dingen die bevat zijn in de letterlijke zin ervan; dat het Woord in deze zin wordt aangeduid met de haren van de Zoon des Mensen of van de Heer, lijkt een paradox, niettemin is het waar; dit kan vaststaan uit de plaatsen in het Woord, aangevoerd in het werk [‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’](#), nrs. 35, 49; waar ook is getoond, dat de Nazireeërs in de Israëlitische Kerk de Heer hebben uitgebeeld ten aanzien van het Woord in laatsten, namelijk de zin van de letter ervan; Nazireeër is immers in de Hebreeuwse taal ‘haar of lok’; vandaar had Simson, die Nazireeër vanuit de baarmoeder was, macht in de haarlokken; dat evenzo het Goddelijk Ware in de zin van de letter van het Woord in de macht is, zie in de aangehaalde ‘Leer aangaande de Gewijde Schrift’, nrs. 37 tot 49; daarom was het ook aan de hogepriester en diens zonen streng verboden om het hoofd te scheren; daarom werden ook de 42 knapen door twee berinnen verscheurd, omdat zij Elisa ‘Kale’ noemden; Elisa beeldde, evenals Elias, de Heer uit ten aanzien van het Woord; ‘Kale’ betekent dit zonder het laatste ervan, dat, zoals gezegd, de letterlijke zin is; en de berinnen betekenen deze zin van het Woord, afgescheiden van de innerlijke zin ervan; zij die hen scheiden, verschijnen ook in de geestelijke wereld als beren, maar van verre; daaruit blijkt, waarom het zo met de knapen is gebeurd; daarom was het ook de grootste oneer en de uiterste rouw om kaalheid over zich te brengen.

Daarom geschiedde, toen de Israëlitische natie de gehele letterlijke zin van het Woord had verdraaid, deze weeklacht over hen: *‘De Nazireeërs waren witter dan de sneeuw, blanker dan melk; van zwartigheid is hun vorm verduisterd, zij worden niet gekend in de straten’*, (Klaagliederen 4:7,8); en verder: *‘Alle hoofd is kaal geworden en alle schouder onthaard’*, (Ezechiël 29:18).

‘Op alle aangezichten schaamte en in alle hoofden kaalheid’, (Ezechiël 7:18; Jesaja 15:2; Jeremia 48:37; Amos 8:10).

Omdat de zonen Israëls door de valse dingen de gehele zin van de letterlijke betekenis van het Woord hadden verstrooid, werd daarom aan de profeet Ezechiël bevolen dat hij dit daarmee zou uitbeelden, *‘dat hij het hoofd met een scheermes zou scheren en een derde deel der lokken verbranden met vuur, een derde deel slaan met het zwaard, en een derde deel verstrooien in de wind en dat hij iets zou verzamelen in de slippers, dat hij daarna ook in het vuur zou werpen’*, (Ezechiël 5:1-4 e.v.).

Daarom wordt ook bij Micha gezegd: *‘Maak u kaal en scheer u, om de zonen van uw verrukkingen, verwijd de kaalheid als de arend, omdat zij van u zijn heenverhuisd’*, (Micha 1:16); de zonen der verrukkingen zijn de echte ware dingen van de Kerk vanuit het Woord. En omdat Nebukadnezar, koning van Babylon, de Babelse vervalsing van het Woord en de vernietiging van al het ware daar heeft uitgebeeld, is het vandaar geschied *‘dat zijn haar wies als der arenden’*, (Daniël 4:33).

Aangezien de haren dat heilige van het Woord betekenden, wordt daarom van de Nazireeërs gezegd *‘dat zij niet het haar van hun hoofd zouden scheren, omdat hetzelfde het Nazireeërschap Gods op hun hoofd is’*, (Numeri 6:1-21); en daarom was het vastgesteld *‘dat de hogepriester en zijn zonen hun hoofd niet zouden scheren, opdat zij niet sterven zouden en toorn zou komen over het ganse huis Israëls’*, (Leviticus 10:6).

Omdat nu met de haren het Goddelijk Ware in laatsten wordt aangeduid, dat in de Kerk het Woord in de zin van de letter is, werd daarom ook over de ‘Oude van dagen’ iets eenders gezegd bij Daniël: *‘Ik zag totdat tronen werden voortgeworpen en de Oude van dagen Zich zette; Zijn kleed was zoals de sneeuw wit en het haar Zijns hoofd als reine wol’*, (Daniël 7:9); dat de Oude van dagen de Heer is, blijkt duidelijk bij Micha: *‘Gij Bethlehem Efrata, slechts weinig zijt gij om te wezen onder de duizenden van Jehudah; vanuit u zal Mij uitgaan, Die een Heerser zal zijn in Israël en Wiens uitgangen van ouds zijn, van de dagen der eeuwigheid’*, (Micha 5:1); en bij Jesaja, waar Hij de Vader der Eeuwigheid wordt genoemd, (Jesaja 9:5). Uit deze plaatsen en uit vele andere, die om de hoeveelheid ervan niet worden aangevoerd, kan vaststaan dat onder het hoofd en de haren van de Zoon des Mensen, die blank waren evenals wol, evenals sneeuw, het Goddelijke van de Liefde en van de Wijsheid in eersten en in laatsten wordt verstaan en omdat onder de Zoon des Mensen de Heer ten aanzien van het Woord wordt verstaan, volgt dat ook dit in eersten en laatsten wordt verstaan; wat zou het anders zijn, dat de Heer hier in de Openbaring en de Oude van dagen bij Daniël, ook ten aanzien van de haren wordt beschreven.

Dat met de haren de letterlijke zin van het Woord wordt aangeduid, blijkt duidelijk uit degenen die in de geestelijke wereld zijn; zij die de zin van de letter van het Woord hebben veracht, verschijnen daar kaal en andersom zij die de zin van de letter van het Woord hebben liefgehad, verschijnen daar met verzorgde hardos.

Evenals wol en evenals sneeuw wordt er gezegd, omdat wol het goede in laatsten betekent en sneeuw het ware in laatsten, zoals eveneens bij, (Jesaja 1:18); wol immers komt van schapen, waarmee het goede van de naastenliefde wordt aangeduid en sneeuw is van water, waarmee de ware dingen van het geloof worden aangeduid.

48. En zijn ogen evenals een vlam vuurs, betekent de Goddelijke Wijsheid van de Goddelijke Liefde.

Onder de ogen wordt in het Woord het verstand verstaan en vandaar onder het gezicht van de ogen, het inzicht en daarom wordt, wanneer over de Heer wordt gehandeld, de Goddelijke Wijsheid verstaan; met de vlam vuurs echter wordt de geestelijke liefde aangeduid, namelijk de naastenliefde; en daarom wordt, wanneer over de Heer wordt gehandeld, de Goddelijke Liefde verstaan; vandaar nu wordt daarmee dat Zijn ogen als een vlam vuurs waren, de Goddelijke Wijsheid van de Goddelijke Liefde aangeduid.

Dat het oog het verstand betekent, is omdat zij overeenstemmen, want evenals het oog ziet vanuit het natuurlijk licht, evenzo ziet het verstand vanuit het geestelijk licht; en daarom wordt van 'zien' gesproken met betrekking tot het ene en het andere.

Dat met het oog in het Woord het verstand wordt aangeduid, blijkt uit de volgende plaatsen: *'Leidt uit het blinde volk hetwelk ogen heeft en de doven die oren hebben'*, (Jesaja 43:8).

'Te dien dage zullen de doven horen de woorden des Boeks en vanuit de donkerheid zullen de ogen der blinden zien', (Jesaja 29:18).

'Alsdan zullen van de blinden ogen geopend worden en van de doven de oren', (Jesaja 35:5,6).

'Ik zal U geven tot een licht der natiën om te openen der blinden ogen', (Jesaja 42:6,7); deze dingen ten aanzien van de Heer, Die, als Hij komen zal, het verstand zal openen bij degenen die in onwetendheid omtrent het ware zijn.

Dat dit wordt verstaan onder de ogen openen, blijkt verder uit deze plaatsen:

'Maak het hart van dit volk vet en bestrijk zijn ogen, opdat zij niet misschien zien met hun ogen', (Jesaja 6:9,19; Johannes 12:40).

'Jehovah heeft over ulieden uitgegoten een geest der slaperigheid en Hij heeft uw ogen toegesloten; de profeten en uw hoofden, de zienden heeft Hij bedekt', (Jesaja 29:10; 30:10).

'Die zijn ogen toesluit, opdat hij het boze niet zie', (Jesaja 33:15).

'Hoor deze dingen, o dwaas volk, dewelke ogen hebben en niet zien', (Ezechiël 12:2).

'Straf van de Herder die de kudde van kleinvee verlaat; het zwaard over het rechteroog en het rechteroog zal door te verdonkeren verdonkerd worden', (Zacharia 14:12).

'Ik zal elk paard met verbijstering slaan en elk paard der volkeren met blindheid', (Zacharia 12:4); het paard is in de geestelijke zin het verstand van het Woord, nr. 298.

'Verhoor mij, Jehovah, mijn God, verlicht mijn ogen, opdat ik niet misschien de dood slape', (Psalm 13:4); dat in deze plaatsen door de ogen het verstand wordt aangeduid, ziet eenieder.

Daaruit blijkt, wat er door de Heer onder het oog wordt verstaan in deze plaatsen: *'De lamp des lichaams is het oog; indien uw oog eenvoudig is, zo zal uw ganse lichaam lichtend zijn; indien uw oog boos zal zijn geweest, zo zal uw ganse lichaam verduisterd zijn; indien dan het schijnsel dat in u is, duisternis is, hoe groot de duisternis'*, (Mattheüs 6:22,23; Lukas 11:34).

'Indien uw rechteroog u ergert, ruk het uit en werp het van u, want het is beter eenogig tot het leven in te gaan, dan twee ogen hebbende in de gehenna des vuurs gezonden te worden', (Mattheüs 5:29; 18:9); onder het oog wordt op deze plaatsen niet het oog verstaan, maar het verstand van het ware.

Aangezien met het oog het verstand van het ware wordt aangeduid, behoorde het daarom tot de inzetten bij de zonen Israëls *'dat een blinde of een troebele van oog vanuit het zaad van Aharon niet zou toetreden om slachtoffer te offeren, noch zou binnentreden binnen de voorhang'*, (Leviticus 21:19,20) en verder *'dat het blinde niet ten slachtoffer geofferd zou worden'*, (Leviticus 22:22; Maleachi 1:8).

Hieruit blijkt wat onder het oog wordt verstaan, wanneer over de mens wordt gehandeld; daaruit volgt dat onder het oog, wanneer over de Heer wordt gehandeld, Zijn Goddelijke Wijsheid wordt verstaan en verder de Alwetendheid en de Voorzienigheid, zoals in deze plaatsen: *'Open, Jehovah, Uw ogen, en zie'*, (Jesaja 37:17).

'Ik zal Mijn oog op hen stellen ten goede en Ik zal hen bouwen', (Jeremia 24:6).

'Zie, het oog van Jehovah over hen die Hem vrezen', (Psalm 33:18).

'Jehovah in de tempel der heiligheid; Zijn ogen zien en Zijn oogleden beproeven de zonen des mensen', (Psalm 11:4).

Aangezien met de cherubim de bewaking en de voorzienigheid van de Heer wordt aangeduid, opdat de geestelijke zin niet zal gekwetst worden, wordt daarom van de vier dieren, die cherubim waren, gezegd, *'dat zij vol ogen waren van voren en van achteren en hun vleugelen evenzo vol ogen waren'*, (Openbaring 4:6,8); en verder *'dat de raderen waarop de cherubim reden, vol ogen rondom waren'*, (Ezechiël 10:12).

Dat onder de vlam vuurs Zijn Goddelijke Liefde wordt verstaan, zal men zien in wat volgt, waar de vlam en het vuur worden genoemd; en omdat er wordt gezegd dat Zijn ogen evenals een vlam vuurs waren, wordt de Goddelijke Wijsheid van de Goddelijke Liefde aangeduid. Dat in de Heer de Goddelijke Liefde is van de Goddelijke Wijsheid en de Goddelijke Wijsheid is van de Goddelijke Liefde en deze zo dus wederkerig één zijn, is een verborgenheid onthuld in het werk '[de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid](#)', nrs. 34-39 en elders.

49. En zijn voeten aan blinkend koper gelijk, in een oven geblaakt, betekent het natuurlijk Goddelijk Goede.

De voeten van de Heer betekenen Zijn Goddelijk natuurlijke; het vuur of het geblaakte betekent het goede; en het blinkend koper betekent het natuurlijk goede van het ware; en daarom wordt met 'de voeten van de Zoon des mensen aan blinkend koper gelijk' evenals 'in een oven geblaakt', het natuurlijk Goddelijk Goede aangeduid.

Dat Zijn voeten dit betekenen, is vanwege de overeenstemming.

Er is in de Heer en vandaar uit de Heer, het Goddelijk hemelse, het Goddelijk geestelijke en het Goddelijk natuurlijke; het Goddelijk hemelse wordt verstaan onder het hoofd van de Zoon des Mensen, het Goddelijk geestelijke onder Zijn ogen, en onder de borst die gegord was met een gouden gordel en het Goddelijk natuurlijke onder Zijn voeten; omdat deze drie in de Heer zijn, zijn die drie daarom ook in de engelenhemel: de derde of de hoogste hemel is in het Goddelijk hemelse, de tweede of de middelste hemel is in het Goddelijk geestelijke; en de eerste of de laatste hemel is in het Goddelijk natuurlijke; eender de Kerk op aarde; de algehele Kerk immers is vóór de Heer zoals één mens, in wie degenen die het Goddelijk hemelse van de Heer zijn, het hoofd maken, zij die in het Goddelijk geestelijke zijn, het lichaam maken en zij die in het Goddelijk natuurlijke zijn, de voeten maken; vandaar zijn ook in ieder mens, omdat hij geschapen is naar het beeld Gods, die drie graden en naarmate deze geopend worden, wordt hij een engel òf van de derde, òf van de tweede òf van de laatste hemel; eveneens is het zo dat er in het Woord drie zinnen zijn: de hemelse, de geestelijke en de natuurlijke; dat dit zo is, zie het werk 'de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid', in het bijzonder in het derde deel, waarin over die drie graden wordt gehandeld.

Dat de voeten, de zolen en de hielen overeenstemmen met de natuurlijke dingen bij de mens en daarom in het Woord de natuurlijke dingen betekenen, zie het werk 'Hemelse Verborgenheden' in Londen uitgegeven, nrs. 2162, 4938-4952.

Het natuurlijk Goddelijk Goede wordt ook door de voeten aangeduid in de volgende plaatsen, bij Daniël: *'Ik hief mijn ogen op en zag, zie, een man bekleed met linnen, wiens lenden waren gegord met goud van Ufaz, Zijn lichaam zoals turkoois en Zijn ogen zoals fakkelen van vuur, Zijn armen en Zijn voeten zoals de glans van gepolijst brons'*, (Daniël 10:5,6).

In de Openbaring: *'Ik zag een engel nederdalende vanuit de hemel, zijn voeten evenals kolommen van vuur'*, (Openbaring 10:1); en bij Ezechiël: *'De voeten der cherubim waren glinsterend zoals de glans van gepolijst brons'*, (Ezechiël 1:7); dat de engelen en de cherubim zo werden gezien, was omdat het Goddelijke van de Heer in hen werd uitgebeeld.

Aangezien de Kerk des Heren onder de hemelen is, dus onder de voeten van Hem, wordt zij daarom de voetbank Zijner voeten genoemd, in deze plaatsen: *'De heerlijkheid van Libanon zal tot u komen, om te versieren de plaats van Mijn heiligdom; de plaats van Mijn voeten zal Ik eerbaar maken en zij zullen nederbuigen tot de zolen van uw voeten'*, (Jesaja 60:13,14).

'De hemel is Mijn troon en de aarde is de voetbank Mijner voeten', (Jesaja 66:1).

'God heeft niet gedacht aan de voetbank Zijner voeten in de dag des toorns', (Klaagliederen 2:1).

'Aanbidt Jehovah naar de voetbank Zijner voeten', (Psalm 99:5).

'Zie, wij hebben van Hem gehoord in Efrata, Bethlehem; wij zullen ingaan in Zijn habitakels, wij zullen ons nederbuigen voor de voetbank Zijner voeten', (Psalm 132:6,7).

Vandaar is het, dat *'zij aanbeddend nedervielen aan de voeten van de Heer', (Mattheüs 28:9; Markus 5:22; Lukas 8:41; Johannes 11:32).*

En verder, dat *'zij Zijn voeten kusten en afwiesen met hun haren', (Lukas 7:37,38,44,46; Johannes 11:2; 12:3).*

Omdat met de voeten het natuurlijke wordt aangeduid, zei dan ook de Heer tot Petrus, toen hij Diens voeten waste: *'Die gewassen is, heeft niet van node dan dat hij naar de voeten gewassen worde en hij is gans rein', (Johannes 13:10); de voeten wassen is de natuurlijke mens zuiveren en wanneer deze gezuiverd is, is ook de gehele mens gezuiverd, zoals met vele dingen is getoond in het werk 'Hemelse Verborgenheden' en in 'de Leren van het Nieuwe Jeruzalem'; de natuurlijke mens, die ook de uiterlijke mens is, wordt gezuiverd als hij de boze dingen schuwt, waarvan de geestelijke of innerlijke mens ziet dat zij boos zijn en vermijd moeten worden.*

Omdat nu het natuurlijke van de mens onder de voeten wordt verstaan en dit alle dingen verdraait, indien het niet gewassen of gezuiverd is, zegt de Heer dan daarover:

'Indien uw voet u geërgerd zal hebben, houw hem af; het is u beter kreupel het leven in te gaan, dan de twee voeten te hebben en geworpen te worden in de gehenna, in het onuitblusselijk vuur', (Markus 9:45); hier wordt niet de voet verstaan, maar de natuurlijke mens.

Iets eenders wordt verstaan *onder 'met de voeten de goede graasweide vertreden'; en onder 'met de voeten de wateren vertroebelen', (Ezechiël 32:2; 34:18,19; Daniël 7:7,19) en elders. Aangezien onder de Zoon des Mensen de Heer ten aanzien van het Woord wordt verstaan, is het duidelijk dat onder Zijn voeten ook het Woord in de natuurlijke zin wordt verstaan, waarover veel is gehandeld in 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift'; en ook, dat de Heer in de wereld is gekomen om alle dingen van het Woord te vervullen en daardoor het Woord ook in laatsten te worden, nrs. 98,100; maar dit is een verborgenheid voor hen die in het Nieuwe Jeruzalem zullen zijn.*

Het Goddelijk natuurlijke van de Heer werd ook aangeduid door de bronzen slang die op bevel door Mozes in de woestijn was opgericht, op het aanzien waarvan allen die van slangen gebeten waren, werden genezen, (Numeri 21:6,8,9); dat zij het Goddelijk natuurlijke van de Heer heeft aangeduid en dat diegenen gezaligd worden die daarnaar schouwen, leert de Heer Zelf bij Johannes: *'Zoals Mozes de slang in de woestijn heeft verhoogd, zo moet de Zoon des Mensen verhoogd worden, opdat een elk die in Hem gelooft, niet verga, maar het eeuwige leven hebbe', (Johannes 3:14,15); dat de slang van brons was gemaakt, komt omdat brons evenals blinkend koper, het natuurlijke ten aanzien van het goede betekent, zie hierna nr. 775.*

50. En Zijn stem evenals een stem van vele wateren, betekent het natuurlijk Goddelijk Ware. Dat de stem wanneer die uit de Heer is, het Goddelijk Ware betekent, zie nr. 37; dat de wateren de ware dingen betekenen en in het bijzonder de natuurlijke ware dingen, die de erkenningen van het Woord zijn, staat vast uit vele plaatsen in het Woord, waaruit alleen de volgende zullen worden aangevoerd: *'De aarde is vol van de wetenschap van Jehovah, zoals de wateren de zee bedekken', (Jesaja 11:9).*

'Dan zult gij wateren scheppen met blijdschap vanuit de fonteinen des heils', (Jesaja 12:3).

'Die in gerechtigheden wandelt en rechtheden spreekt, brood zal hem gegeven worden en het getrouwe water', (Jesaja 33:15,16).

'De armen en de nooddriftigen zoeken water, maar het is niet; hun tong versmacht van dorst: Ik zal rivieren op de hellingen openen en in het midden der valleien fonteinen stellen; de woestijn tot poel der wateren en het droge land tot springbronnen der wateren, opdat zij zien, erkennen, opletten en verstaan', (Jesaja 41:17,18,20).

'Ik zal wateren uitgieten op de dorstige en vloeden op het dorre, Ik zal Mijn geest uitgieten', (Jesaja 44:3).

'In de duisternis zal uw licht opgaan, opdat gij zijt zoals een gewaterde tuin en zoals een uitgang der wateren, welks wateren niet zullen liegen', (Jesaja 58:10,11).

'Twee boze dingen heeft Mijn volk gedaan, Mij hebben zij verlaten, de Bron der levende wateren, om voor zich kuilen uit te houwen welke geen wateren houden', (Jeremia 2:13).

'De rijksgroten hebben de minderjarigen om water gezonden, zij zijn tot de kuilen gekomen en hebben niet wateren gevonden; hun ledige vaten zijn omgekeerd', (Jeremia 14:3).

'Zij hebben verlaten de bron der levende wateren, Jehovah', (Jeremia 17:13).

'Met gewezen zullen zij komen, met gewezen zal Ik hen toeleiden; Ik zal hen leiden tot de bron der wateren, in de weg van het rechte', (Jeremia 31:9).

'Ik zal de stok des broods breken en zij zullen de wateren bij mate en met verbijstering drinken, opdat zij uitteren vanwege de ongerechtigheden', (Ezechiël 4:16,17; 12:18,19; Jesaja 51:14).

'Zie de dagen zullen komen waarop Ik een honger in het land zal zenden, niet een honger naar brood, noch dorst naar wateren, maar om te horen het Woord van Jehovah; zij zullen zwerven van zee tot zee en omlopen om het Woord van Jehovah te horen en niet vinden; te dien dage zullen de maagden en de jongemannen van dorst versmachten', (Amos 8:11-13).

'Te dien dage zullen levende wateren uitgaan vanuit Jeruzalem', (Zacharia 14:8).

'Jehovah is Mijn Herder, tot wateren der rusten zal Hij mij heenleiden', (Psalm 23:2).

'Zij zullen niet dorsten; Hij zal voor hen wateren vanuit de rots doen uitvloeien en Hij zal de rots klieven opdat de wateren uitvloeien', (Jesaja 48:21).

'God, des morgens zoek ik U, mijn ziel dorst, ik ben mat zonder wateren', (Psalm 63:2).

'Jehovah zendt het Woord, doet de wind waaien, opdat de wateren vloeien', (Psalm 147:18,19).

'Looft Jehovah, gij hemelen der hemelen en gij wateren die van boven de hemelen zijt', (Psalm 148:4).

'Jezus, gezeten aan de bron Jakobs, zei tot de vrouw: Eenieder die van dit water zal gedronken hebben, zal wederom dorsten; maar zo wie gedronken zal hebben van het water dat Ik hem geven zal, die zal niet dorsten tot in het eeuwige; en het water dat Ik hem zal geven, zal in hem worden een bron des waters, springende tot in het eeuwige leven', (Johannes 4:7-15).

'Jezus zei: Zo iemand gedorst zal hebben, die kome tot Mij en drinke; al wie in Mij gelooft, gelijkerwijs de Schrift zegt, stromen des levenden waters zullen uit zijn buik vloeien', (Johannes 7:37,38).

'Aan de dorstige zal vanuit de bron van het water des levens gegeven worden om niet', (Openbaring 21:6).

'Hij toonde hem een rivier van het water des levens, uitgaande van de troon Gods en des Lams', (Openbaring 22:1).

'De Geest en de Bruid zeggen en die het hoort, zegge: Kom; en die dorst heeft, zal komen; en die wil, zal nemen het water des levens om niet', (Openbaring 22:17); onder wateren worden op deze plaatsen de ware dingen verstaan, waaruit blijkt, dat onder de stem van vele wateren het Goddelijk ware van de Heer in het Woord wordt verstaan; evenzo op deze plaatsen: 'Zie, de heerlijkheid des Gods van Israël kwam vanuit de weg van het oosten en Zijn stem was als een stem van vele wateren en de aarde werd verlicht van Zijn heerlijkheid', (Ezechiël 43:2).

'Ik hoorde een stem vanuit de hemel evenals een stem van vele wateren', (Openbaring 14:2).

'De Stem van Jehovah op de wateren, Jehovah op vele wateren', (Psalm 29:3).

Wanneer men weet, dat onder de wateren in het Woord de ware dingen in de natuurlijke mens worden verstaan, kan het vaststaan wat er is aangeduid met de 'wassingen' in de Israëlitische Kerk; en eveneens wat wordt aangeduid met de doop; en eveneens met deze woorden van de Heer bij Johannes: *'Indien de mens niet zal verwekt geweest vanuit water en geest, zo kan hij*

in het koninkrijk Gods niet ingaan, (Johannes 3:5); vanuit water, betekent door de ware dingen en vanuit geest, betekent door een leven daarmee overeenkomend.

Dat de wateren in de tegengestelde zin de valse dingen betekenen, zal men zien in hetgeen volgt.

51. En hebbende in Zijn rechterhand zeven sterren, betekent alle erkentnissen van het goede en het ware in het Woord, die daaruit bij de engelen des hemels en bij de mensen van de Kerk zijn.

Rondom de engelen, wanneer zij beneden de hemelen zijn, verschijnen als het ware sterretjes in een grote menigte; evenzo rondom de geesten die, toen zij in de wereld leefden, erkentnissen van het goede en het ware, of ware dingen van het leven en van de leer vanuit het Woord hadden verworven; maar die sterretjes verschijnen vast bij hen die in de echte ware dingen vanuit het Woord zijn, maar dwalend bij hen die in de vervalste ware dingen zijn.

Over deze sterretjes en ook over de sterren die daar in het uitspannel verschijnen, kan ik wonderbaarlijke dingen meedelen, maar dit behoort niet tot dit werk; uit deze dingen blijkt, dat met sterren de erkentnissen van het goede en het ware vanuit het Woord worden aangeduid.

Dat de Zoon des Mensen die in Zijn rechterhand had, betekent dat zij zijn uit de Heer alleen door het Woord; dat zeven betekent allen, zie eerder nr. 10.

Dat de erkentnissen van het goede en het ware vanuit het Woord met sterren worden aangeduid, kan men ook zien uit deze plaatsen: *'Ik zal het land stellen tot woestheid; de sterren der hemelen en de gesternten ervan zullen met haar licht niet lichten'*, (Jesaja 13:9,10); het land dat tot woestheid gesteld zal worden, is de Kerk, waar na de verwoesting ervan de erkentnissen van het goede en het ware niet verschijnen.

'Ik zal bedekken wanneer Ik u zal uitgeblust hebben en Ik zal zwart maken de sterren; alle luchters des lichts zal Ik over u zwart maken en Ik zal duisternissen over het land geven', (Ezechiël 32:7,8); duisternissen over het land, zijn de valse dingen in de Kerk.

'De zon en de maan zijn zwart gemaakt en de sterren hebben de glans ingetrokken', (Joël 2:10; 3:15).

'Na de verdrukking dier dagen zal de zon verduisterd worden, de maan zal haar schijnsel niet geven en de sterren zullen van de hemel vallen', (Mattheüs 24:29; Markus 13:24).

'De sterren des hemels vielen ter aarde, zoals een vijgenboom zijn onrijpe vijgen afwerpt', (Openbaring 6:13).

'Een ster vanuit de hemel viel ter aarde', (Openbaring 9:1); onder de vanuit de hemel vallende sterren, worden niet sterren verstaan, maar dat de erkentnissen van het goede en het ware zullen vergaan; dit blijkt nog hieruit *'dat de draak het derde deel der sterren neertrok van de hemel'*, (Openbaring 12:4); en verder, *'dat de geitenbok van de sterren nederwierp en ze vertrad'*, (Daniël 8:9-11); en daarom wordt in het volgende vers bij Daniël ook gezegd *'dat hij de waarheid ter aarde wierp'*, vers 12.

De erkentnissen van het goede en het ware worden met sterren ook aangeduid in deze plaatsen: *'Jehovah telt de sterren, Hij noemt ze alle bij namen'*, (Psalm 147:4).

'Looft Jehovah, alle gij sterren des lichts', (148:3).

'De sterren streden van hare wegen uit', (Richter 5:20).

Hieruit blijkt, wat er wordt verstaan onder het volgende bij Daniël: *'De inzichtsvollen zullen glanzen zoals de glans des uitspannels, zij die velen rechtvaardigen, zoals de sterren, tot in de eeuwen der eeuwen'*, (Daniël 12:3); de inzichtsvollen zijn zij die in de ware dingen zijn en de rechtvaardigen zijn zij die in de goede dingen zijn.

52. En vanuit Zijn mond een tweesnijdend scherp slagzwaard uitgaande, betekent de verstrooiing van de valse dingen door het Woord en door de leer daaruit, uit de Heer.

In het Woord wordt meermalen gesproken van ‘zwaard, degen en slagzwaard’, en daarmee wordt niet iets anders aangeduid dan het ware, strijdend tegen de valse dingen en die vernietigend en eveneens in de tegengestelde zin het valse, strijdend tegen de ware dingen; met de oorlogen worden immers in het Woord geestelijke oorlogen aangeduid, namelijk die van het ware tegen het valse en van het valse tegen het ware; en daarom worden met de oorlogswapens zulke dingen aangeduid waarmee in deze oorlogen wordt gestreden.

Dat de verstrooiing van de valse dingen uit de Heer hier onder het slagzwaard wordt verstaan, is duidelijk, omdat het werd gezien uitgaande van Zijn mond en uitgaan van de mond van de Heer is vanuit het Woord; Dit immers heeft de Heer met de mond gesproken; en omdat het Woord door de leer daaruit wordt verstaan, wordt ook deze aangeduid; gezegd wordt een tweesnijdend scherp slagzwaard, omdat het hart en ziel doordringt.

Omdat men weten moge, dat onder het slagzwaard hier de verstrooiing van de valse dingen door het Woord uit de Heer wordt verstaan, zullen enige plaatsen worden aangevoerd waar het zwaard wordt genoemd, waaruit men dit kan zien: *‘Zwaard tegen Babel; de vorsten en de wijzen van haar: Zwaard, tegen de leugenaars, opdat zij verdwazen; zwaard tegen de sterken, opdat zij ontsteld worden; zwaard tegen haar paarden en haar wagens.*

Zwaard tegen haar schatten, opdat zij geplunderd worden; droogte over haar wateren, zodat zij uitdrogen’, (Jeremia 1:35-38); deze dingen met betrekking tot Babel, waaronder degenen worden verstaan die het Woord vervalsen en echtbreken; vandaar worden met de leugenaars die zullen verdwazen, met de paarden en de wagens over welke het zwaard zal zijn en met de schatten die geplunderd zullen worden, de valse dingen van hun leer aangeduid; dat met de wateren over welke droogte zal zijn zodat zij uitdrogen, de ware dingen worden aangeduid, zie hiervoor nr. 50.

‘Profeteer en zeg: het zwaard is gescherpt en ook gepolijst, opdat het een slachting slachte, is het gescherpt; het zwaard worde verdubbeld ten derde male; het zwaard der doorboorden; het zwaard der grote doorboring, doordringende de binnenste kameren, opdat de aanstoten vermenigvuldigd worden’, (Ezechiël 21:9-15,19,20); onder het zwaard wordt hier ook de verwoesting van het ware in de Kerk verstaan.

‘Jehovah zal met Zijn zwaard in het recht treden over alle vlees en de doorboorden van Jehovah zullen vermenigvuldigd worden’, (Jesaja 66:16); doorboorden van Jehovah worden hier en elders in het Woord degenen genoemd die door de valse dingen vergaan.

‘Op alle heuvelen in de woestijn zijn de verwoesters gekomen; het zwaard van Jehovah verterende van het einde des lands tot aan het einde des lands’, (Jeremia 12:12).

‘Met gevaar onzer zielen halen wij ons brood, vanwege het zwaard der woestijn’, (Klaagliederen 5:9).

‘Wee de herder van niets die de kudde verlaat; het zwaard over zijn arm en over zijn rechteroog’, (Zacharia 11:17); het zwaard over het rechteroog van de herder is het valse van het verstand.

‘De zonen der mensen ontvlammen, hun tong is een scherp zwaard’, (Psalm 57:5).

‘Zie, zij rispen op met hun mond, het zwaard in hun lippen’, (Psalm 59:8).

‘De werkers der ongerechtigheid scherpen hun tong zoals een zwaard’, (Psalm 64:4).

Eendere dingen worden elders met het zwaard aangeduid, zoals in, (Jesaja 13:13,15; 21:14,15; 27:1; 31:7,8; 37:7,38; Jeremia 2:30; 5:12; 11:22; 14:13-18; Ezechiël 7:15; 32:10-12).

Hieruit kan vaststaan, wat door de Heer onder het zwaard werd verstaan in deze plaatsen: *‘Jezus zei niet gekomen te zijn om vrede te zenden op aarde, maar het zwaard’*, (Mattheüs 10:34).

‘Jezus zei: ‘Wie niet een buidel en een ransel heeft, verkope zijn bekleedselen en kope een zwaard’.

‘De discipelen zeiden: Heer, zie, twee zwaarden; en Hij zei: Het is genoeg’, (Lukas 22:36,38).

‘Allen die het zwaard nemen, zullen door het zwaard vergaan’, (Mattheüs 26:51,52).

Ten aanzien van de voleinding der eeuw zegt Jezus: *‘Zij zullen vallen door de mond des zwaards en gevankelijk weggevoerd worden onder alle natiën en tenslotte zal Jeruzalem vertreden worden’*, (Lukas 21:24); de voleinding der eeuw is de laatste tijd van de Kerk, het zwaard is het valse dat het ware verwoest; de natiën zijn de boze dingen; Jeruzalem dat vertreden zal worden, is de Kerk.

Hieruit nu blijkt, dat met de scherpe degen, uitgaande van de mond van de Zoon des Mensen, wordt aangeduid de verstrooiing van de valse dingen door het Woord uit de Heer; evenzo in het volgende in de Openbaring: *‘Gegeven werd een grote degen aan hem die op het rossige paard zat’*, (Openbaring 6:4).

‘Vanuit de mond van Hem die op het witte paard zat, ging een scherp slagzwaard uit, opdat hij daarmee de natiën slaan zou; de overigen werden gedood met het slagzwaard van Hem die op het paard zat’, (Openbaring 19:15,21); onder Hem die op het paard zat, wordt de Heer ten aanzien van het Woord verstaan, hetgeen daar openlijk wordt gezegd in de verzen 13 en 16. Iets eenders wordt verstaan bij David: *‘Gord het zwaard aan op Uw dij, o Machtige; rijd op het Woord der waarheid, Uw pijlen zijn scherp’*, (Psalm 45:4-6); deze dingen ten aanzien van de Heer; en elders: *‘De heiligen zullen opspringen en het zwaard der monden in hun hand’*, (Psalm 149:5,6); en bij Jesaja: *‘Jehovah heeft mijn mond gesteld tot een scherp zwaard’*, (Jesaja 49:2).

53. En Zijn aangezicht evenals de zon schijnende in haar macht, betekent de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid, welke Hijzelf zijn en uit Hemzelf voortgaan.

Dat onder het aangezicht van Jehovah of van de Heer wordt verstaan het Goddelijke Zelf in zijn wezen, namelijk de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid, dus Hijzelf, zal men in de ontvouwingen verderop zien, daar waar het ‘aangezicht Gods’ wordt genoemd; iets eenders wordt aangeduid met ‘de zon schijnende in haar macht’.

Dat de Heer als zon wordt gezien in de hemel vóór de engelen en dat Zijn Goddelijke Liefde tezamen met Zijn Goddelijke Wijsheid verschijnen, zie men in het werk [‘Hemel en Hel’](#), te Londen uitgegeven, nrs. 116 tot 125 en in [‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’](#), nrs. 83 tot 172; hier blijft slechts over om vanuit het Woord te bevestigen dat de Zon, wanneer over de Heer wordt gehandeld, Zijn Goddelijke Liefde en tegelijk Zijn Goddelijke Wijsheid is; dit kan vaststaan uit deze volgende plaatsen: *‘Te dien dage zal het licht van de maan zijn zoals het licht van de zon, [en het licht van de Zon] zal zeventvoudig zijn zoals het licht van zeven dagen’*, (Jesaja 30:25,26); die dag is de komst van de Heer, wanneer de oude Kerk vernietigd is en de nieuwe geïnstalleerd moet worden; het licht van de maan is het geloof vanuit de naastenliefde en het licht van de zon in het inzicht en de wijsheid vanuit de liefde dus uit de Heer.

‘Uw zon zal niet meer ondergaan en uw maan zal zich niet intrekken, omdat Jehovah tot het licht der eeuwigheid zal zijn’, (Jesaja 60:20); de zon die niet zal ondergaan, is de Liefde en de Wijsheid uit de Heer.

‘De Rots Israëls heeft tot mij gesproken; zoals het licht des morgens, wanneer de zon opgaat’, (2 Samuël 23:3,4); de Rots Israëls is de Heer.

‘Zijn troon zal zijn zoals de zon’, (Psalm 89:37,38); dit wordt gezegd over David, maar onder David wordt daar de Heer verstaan.

‘Zij zullen U vrezen met de zon; in Zijn dagen zal de gerechte bloeien en veel vrede, totdat de maan niet is; vóór de zon zal Hij de naam van Zoon hebben en in Hem zullen alle natiën gezegend worden’, (Psalm 72:5,7,17); dit eveneens aangaande de Heer.

Omdat de Heer als zon verschijnt in de hemel vóór de engelen, blonk daarom, toen Hij van gedaante werd veranderd, *‘Zijn aangezicht zoals de zon en werden Zijn bekleedselen zoals het licht’*, (Mattheüs 17:1,2); en van de sterke engel, nederdalende vanuit de hemel, wordt gezegd dat *‘hij was omgeven met een wolk en het aangezicht van hem was zoals de zon’*, (Openbaring 10:1); en van *‘de vrouw dat zij gezien werd omgeven met de zon’*, (Openbaring 12:1);

de zon is ook daar de Liefde en de Wijsheid uit de Heer; de vrouw daar is de Kerk, die het Nieuwe Jeruzalem wordt genoemd.

Aangezien onder de zon de Heer wordt verstaan ten aanzien van de Liefde en de Wijsheid, is het duidelijk wat met de zon wordt aangeduid in de volgende plaatsen:

‘Zie, de dag van Jehovah komt, woest; de zon zal verduisterd worden in haar opgang en de maan zal haar schijnsel niet laten blinken; Ik zal over het wereldrond de boosheid bezoeken en over de goddelozen hun ongerechtigheid’, (Jesaja 13:9-11; 24:21,23).

‘Ik zal, wanneer Ik u zal uitgeblust hebben, de hemelen bedekken en hun sterren zwart maken; Ik zal de zon met een wolk bedekken en de maan zal haar schijnsel niet laten lichten en Ik zal een duisternis over uw land geven’, (Ezechiël 32:7,8).

‘De dag van Jehovah komt, een dag van duisternis, de zon en de maan zullen haar licht niet laten lichten en de sterren hebben hun glans getrokken’, (Joël 2:10).

‘De zon zal verkeerd worden in duisternis en de maan in bloed, voordat de grote dag van Jehovah komt’, (Joël 2:31).

‘De dag van Jehovah is nabij, in het vervallen dal; de zon en de maan zijn zwart geworden’, (Joël 3:14,15).

‘De vierde engel bazuinde en het derde deel der zon werd geslagen, het derde deel der sterren en de dag lichtte niet voor zijn derde deel’, (Openbaring 8:12).

‘De zon werd zwart zoals een haren zak en de maan werd evenals bloed’, (Openbaring 6:12).

‘De zon werd verdonkerd van de rook des afgronds’, (Openbaring 9:2); in deze plaatsen wordt onder de zon niet de zon van de wereld verstaan, maar de zon van de engelenhemel, te weten de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid van de Heer en daarvan wordt gezegd, dat zij verdonkerd, verduisterd, bedekt en zwart gemaakt worden, wanneer bij de mens valse en boze dingen zijn; daaruit blijkt, dat iets eenders wordt verstaan onder de woorden van de Heer, waar Hij spreekt over ‘de voleinding der eeuw’, namelijk de laatste tijd van de Kerk:

‘Terstond na de verdrukking dier dagen zal de zon verdonkerd worden en de maan zal haar schijnsel niet geven en de sterren zullen van de hemel vallen’, (Mattheüs 24:29; Markus 13:24,25); evenzo in deze: *‘De zon zal over de profeten ondergaan en de dag zal over hen zwart worden’*, (Micha 3:5,6).

‘Te dien dage zal Ik de zon op de middag doen ondergaan en het land verduisteren op de dag des lichts’, (Amos 8:9).

‘Zij die zeven baarde, zal de ziel uitblazen; haar zon zal ondergaan als het nog dag is’, (Jeremia 15:9); deze dingen met betrekking tot de Joodse Kerk, die de ziel zal uitblazen, dat wil zeggen, vergaan; de zon zal ondergaan, wil zeggen dat er niet langer liefde en naastenliefde zal zijn.

Dat bij Jozua wordt gezegd dat *‘de zon stilstond in Gibeon en de maan in het dal van Ajalon’*, (Jozua 10:12,13), verschijnt als een historisch gegeven, maar het is profetisch, want het is uit het Boek Jaschar, dat een profetisch boek was; hij immers zegt: Is dit niet geschreven in het Boek Jaschar, vers 13; hetzelfde Boek wordt ook door David als profetisch genoemd, (2 Samuël 1:17,18); iets eenders wordt ook gezegd bij Habakuk: *‘De bergen werden bewogen, ter standplaats stond stil zon en maan’*, (Habakuk 3:10,11).

‘Uw zon zal niet meer ondergaan en uw maan zal niet ingetrokken worden’, (Jesaja 60:7); want de zon en de maan laten stilstaan, zou gelijk staan met het heelal vernietigen.

Aangezien de Heer ten aanzien van de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid onder de zon wordt verstaan, keerden derhalve de Ouden in de heilige eredienst het aangezicht naar het oosten, naar de rijzende zon en eveneens hun tempels, welke ritus nog voortduurt.

Dat in die plaatsen niet de zon van de wereld onder de zon wordt verstaan, staat hieruit vast, dat het profaan en verfoeilijk was de zon en de maan van de wereld te aanbidden, zie hierover, (Numeri 25:1-4; Deuteronomium 4:19; 17:3,5; Jeremia 8:1,2; 43:10,13; 44:17-19,25; Ezechiël 8:16); onder de zon van de wereld wordt immers de liefde van zich en de trots van het eigen inzicht verstaan en deze eigenliefde is lijnrecht tegenovergesteld aan de Goddelijke Liefde en

de trots van het eigen inzicht tegenovergesteld aan de Goddelijke Wijsheid; de zon van de wereld aanbidden is eveneens de natuur als schepper erkennen en de eigen voorzichtigheid als de bewerkstelliger van alle dingen, wat de loochening van God en de loochening van de Goddelijke Voorzienigheid insluit.

54. En toen ik Hem zag, viel ik aan Zijn voeten evenals dood, betekent ten gevolge van een zodanige aanwezigheid van de Heer het begeven van het eigen leven..

Het eigen leven van de mens houdt de aanwezigheid van de Heer niet uit, zodanig als de Heer in Zich is, ja zelfs niet zodanig als Hij is in de binnenste dingen van Zijn Woord; want Zijn Goddelijke Liefde is geheel en al zoals [de gloed] van de Zon, die niemand zodanig als deze in zich is, kan uithouden, hij zou immers verteerd worden; dat wordt daaronder verstaan *'dat niemand God kan zien en leven'*, (Exodus 33:20; Richteren 13:32).

Omdat dit zo is, verschijnt de Heer daarom aan de engelen in de hemel als zon op een afstand van hen, zoals de zon van de wereld op een afstand van de mensen; de oorzaak hiervan is deze, dat de Heer in die zon is in Zich.

Niettemin regelt en tempert de Heer Zijn Goddelijke zodanig, dat de mens Zijn aanwezigheid kan uithouden; dit vindt plaats door oversluitingen; zo vond dit ook plaats toen Hij Zich aan velen in het Woord onthulde; ja zelfs is Hij door oversluitingen aanwezig bij eenieder die Hem vereert; zoals Hijzelf zegt bij Johannes: *'Die Mijn geboden doet, bij hem zal Ik woning maken'*, (Johannes 14:21,23); *'Dat Hij zal zijn in hen en zij in Hem'*, (Johannes 15:4,5).

Hieruit blijkt waarom Johannes, toen hij de Heer in zo'n heerlijkheid zag, aan Zijn voeten viel zoals dood; en verder ook, waarom de drie discipelen, toen zij de Heer in de heerlijkheid zagen, met slaap bezwaard werden en een wolk hen oversluisde, (Lukas 9:32,34).

55. En Hij legde Zijn rechterhand op mij, betekent het leven uit Hem toen ingeblazen.

Dat de Heer de rechterhand op hem legde, is omdat de vergemeenschapping plaatsvindt door de aanraking van de handen; de oorzaak hiervan is deze, dat het leven van het gemoed en vandaar van het lichaam zich uitstrekt in de armen en door deze heen in de handen; daarom is het, dat de Heer degenen, die Hij tot het leven wederopwekte en genas, met de hand aanraakte, (Markus 1:31,41; 7:32,33; 8:22-26; 10:13,16; Lukas 5:12,13; 7:14; 18:15; 22:51) en evenzo, *'de discipelen, nadat zij Jezus van gedaante veranderd hadden gezien en op het aangezicht waren gevallen'*, (Mattheüs 17:6,7).

De oorsprong zelf is, omdat de aanwezigheid van de Heer bij de mens een aanbinding is, dus een verbinding door het contigue en deze contiguiteit nader en voller is naarmate de mens de Heer liefheeft, dat wil zeggen, Zijn geboden doet.

Uit deze weinige dingen kan vaststaan, dat met Zijn rechterhand op hem leggen, wordt aangeduid hem Zijn leven inblazen.

56. Zeggende tot mij: Vrees niet, betekent de wederopwekking en dan vanuit de diepste vernedering de aanbidding.

Dat het de wederopwekking ten leven is, volgt uit de voorafgaande dingen, nr. 55; en dat het de aanbidding is vanuit de diepste vernedering, is duidelijk, want hij was aan de voeten van de Heer gevallen; en omdat hem, toen hij was wederopgewekt, een heilige vreze heeft bevangen, zei de Heer: Vrees niet; de heilige vreze, die soms verbonden is met een heilige beving van de innerlijke dingen die van het gemoed zijn en soms met een huivering die de haren te berge doet rijzen, komt op wanneer het leven uit de Heer in de plaats van het eigen leven binnentreedt; het eigen leven is schouwen uit zich tot de Heer, het leven uit de Heer echter is schouwen uit de Heer tot de Heer en toch evenals uit zich; als de mens in dit leven is, ziet hij zichzelf niet iets te zijn, maar alleen de Heer.

In deze heilige vrees was ook Daniël, toen hij de met linnen beklede man zag, wiens lenden gegord waren met goud van Ufaz, het lichaam zoals turkoois, het aangezicht zoals een

bliksem, de ogen zoals fakkels van vuur, de armen en de voeten zoals de glans van gepolijst brons, op het zien waarvan ook Daniël zoals dood werd; en hem raakte een hand aan en er werd gezegd: *Vrees niet, Daniël*, (Daniël 10:5-12).

Iets eenders gebeurde ook met Petrus, Jacobus en Johannes, toen de Heer van gedaante werd veranderd en naar het aangezicht verscheen als de zon en ten aanzien van de bekleedselen als het licht, ten gevolge waarvan ook zij op de aangezichten vielen en zeer bevreesd werden; en toen, naderbij tredende, raakte Jezus hen aan, zeggende: *Vreest niet*, (Mattheüs 17:6,7).

De Heer zei ook tot de vrouwen die Hem aan het graf zagen: *Vreest niet*, (Mattheüs 28:10). En eveneens zei de engel, wiens aangezicht verscheen zoals een bliksem en zijn kleding zoals sneeuw, tot de vrouwen: *Vreest niet*, (Mattheüs 28:3-5).

De engel zei ook tot Zacharias: *Vrees niet*, (Lukas 1:12,13).

Evenzo de engel tot Maria: *Vrees niet*, (Lukas 1:30); eveneens de engel tot de herders, wie de heerlijkheid van de Heer omflitste: *Vrees niet*, (Lukas 2:9,10).

Een eendere heilig vrezende beving Simon met als oorzaak de visvangst; en daarom zei hij: *Ga van mij uit, omdat ik een zondaar ben, Heer; maar Jezus zei tot hem: Vrees niet*, (Lukas 5:8-10); behalve elders.

Deze dingen zijn aangevoerd, opdat men zal weten waarom de Heer tot Johannes zei: *Vrees niet*; en dat daaronder de wederopwekking wordt verstaan en dan vanuit de diepste vernedering de aanbedding.

57. Ik ben de Eerste en de Laatste; dat dit betekent dat Hij alleen oneindig en eeuwig is, dus enig en alleen God, kan vaststaan uit wat eerder in de nrs. 13, 29, 38 is ontvouwd.

58. En Die levende ben, betekent Die alleen het leven is en uit wie alleen het leven is.

Jehovah, in het Woord van het Oude Testament, noemt Zich de Levende en Hij die leeft, omdat Hij alleen leeft; Hij is immers de Liefde Zelf en de Wijsheid Zelf en deze zijn het Leven; dat er het enige leven is, dat God is en dat de engelen en de mensen ontvangers van het leven zijn uit Hem, is met vele dingen getoond in [‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’](#).

Jehovah noemt Zich de Levende en Hij die leeft, in (Jesaja 38:18,19; Jeremia 5:2; 12:16; 16:14,15; 23:7,8; 46:18; Ezechiël 5:11).

De Heer is ook en aanzien van het Goddelijk Menselijke het leven, omdat de Vader en Hij één zijn; en daarom zegt Hij: *Gelijkerwijs de Vader het leven heeft in Zichzelf, also heeft Hij de Zoon gegeven, het leven te hebben in Zichzelf*, (Johannes 5:26).

Jezus zei: *Ik ben de opstanding en het leven*, (Johannes 11:25).

Jezus zei: *Ik ben de weg, de waarheid en het leven*, (Johannes 14:6).

‘In de aanvang was het Woord en God was het Woord; in Hem was het Leven; en het Woord is Vlees geworden’, (Johannes 1:1-4,14).

Omdat de Heer alleen het leven is, volgt dat uit Hem alleen het leven is; en daarom zegt Hij: *Omdat Ik leef, zult ook gij leven*, (Johannes 14:19).

59. En Ik ben dood geweest, betekent dat Hij veronachtzaamd is, en Zijn Goddelijk Menselijke niet erkend.

Onder ‘dood geweest zijn’, wordt niet verstaan dat Hij gekruisigd is en zo dood geweest, maar dat Hij veronachtzaamd is in de Kerk en Zijn Goddelijk Menselijke niet erkend is; zo immers is Hij bij de mensen dood; erkend wordt weliswaar Zijn Goddelijke uit het eeuwige, maar dit is Jehovah Zelf; maar niet wordt erkend dat Zijn Menselijke Goddelijk is, hoewel het Goddelijke en het Menselijke in Hem is zoals de ziel en het lichaam en zij zijn zo niet twee, maar één, ja zelfs één persoon, volgens de in de gehele christelijke wereld aanvaarde leer, die de naam heeft van Athanasius; wanneer dus het Goddelijke van Zijn Menselijke wordt gescheiden, door te zeggen dat het Menselijke niet Goddelijk is, maar eender aan het

menselijke van een ander mens, dan is Hij bij de mensen dood; maar over deze scheiding en het op deze wijze dood maken van de Heer, zie men in het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’ en ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid’, nrs. 262, 263.

60. En zie, levend ben Ik tot in de eeuwen der eeuwen, betekent dat Hij het eeuwige Leven is. Aangezien ‘Die levende ben’ betekent dat Hij alleen het leven is en uit Hem alleen het leven is, nr. 58, zo volgt dat ‘zie, levend ben Ik tot in de eeuwen der eeuwen’ betekent dat Hij alleen het leven is tot in het eeuwige en zo uit Hem alleen het eeuwige leven is; het eeuwige leven immers is in Hem en vandaar uit Hem; de eeuwen der eeuwen betekenen het eeuwige. Dat uit de Heer alleen het eeuwige leven is, staat vast uit deze volgende plaatsen: ‘Jezus zei: Een elk die in Mij gelooft, zal niet vergaan, maar zal het eeuwige leven hebben’, (Johannes 3:16).

‘Die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; die echter de Zoon niet gelooft, zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem’, (Johannes 3:36; 6:40,47,48).

‘Voorwaar zeg Ik u: Die in Mij gelooft, heeft het eeuwige leven’ (Johannes 6:47).

‘Ik ben de opstanding en het leven; die in Mij gelooft, zal niet sterven tot in het eeuwige’, (Johannes 11:25,26); en elders.

Vandaar nu wordt de Heer ‘*de Levende tot in de eeuwen der eeuwen*’ genoemd; ook in wat volgt in de, (Openbaring 4:9,10; 5:14; 10:6; Daniël 4:31).

61. *Amen* betekent de Goddelijke bevestiging dat het de waarheid is.

Dat amen de waarheid is, die de Heer is, zie nr. 23.

62. En ik heb de sleutel der hel en des doods, betekent dat Hij alleen kan zaligen.

Met de sleutels wordt aangeduid de macht van openen en sluiten, hier de macht van de hel te openen, opdat de mens kan worden uitgeleid en van die te sluiten, opdat de mens, als hij is uitgeleid, niet opnieuw zal intreden; de mens immers is geboren in boze dingen van elk geslacht, dus in de hel, want de boze dingen zijn de hel; daaruit wordt hij uitgeleid door de Heer, Die de macht heeft om die te openen.

Dat onder de sleutels van de hel en van de dood hebben, niet wordt verstaan de macht om in de hel te werpen, maar de macht om te zaligen, is omdat het terstond volgt op dit; ‘Zie, levend ben Ik tot in de eeuwen der eeuwen’, waarmee wordt aangeduid, dat Hij alleen het eeuwige leven is, nr. 60; en de Heer werpt nooit iemand in de hel, maar de mens zichzelf.

Door de sleutels wordt de macht van openen en sluiten aangeduid, ook in, (Openbaring 3:7; 9:1; 20:1; Jesaja 22:21,22; Mattheüs 16:19; Lukas 11:52).

De macht van de Heer is niet alleen over de hemel, maar ook over de hel, want de hel wordt in orde en verband gehouden door tegenstellingen tegen de hemel; en daarom moet Hij die het ene regeert, noodzakelijkerwijs het andere ook regeren; anders zou de mens niet gezaligd hebben kunnen worden; gezaligd worden is uitgeleid worden uit de hel.

63. Schrijf de dingen die gij gezien hebt en de dingen die zullen zijn na deze; dat dit betekent opdat alle dingen die nu worden onthuld, voor het nageslacht zijn, staat zonder ontvouwing vast.

64. Het mysterie der zeven sterren die gij gezien hebt in Mijn rechterhand en de zeven gouden kandelaren, betekent de verborgenheden in de gezichten ten aanzien van de nieuwe hemel en ten aanzien van de nieuwe Kerk.

Dat met de zeven sterren de Kerk in de hemelen wordt aangeduid en met de zeven kandelaren de Kerk op aarde, zal men zien in hetgeen volgt.

65. De zeven sterren zijn de engelen van de zeven Kerken, betekent de nieuwe Kerk in de hemelen, namelijk de Nieuwe Hemel.

In de hemelen is evenzeer de Kerk als op aarde, want in de hemelen is evenzeer het Woord als op aarde en daar zijn de leringen en de predikingen uit; zie daarover het werk '[Het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift](#)', nrs. 70-75; 104-113; die Kerk is de nieuwe hemel, waarover in de voorrede iets is gezegd.

Dat de Kerk in de hemelen, of de nieuwe hemel, wordt verstaan onder de zeven sterren, is omdat gezegd wordt dat de zeven sterren de engelen van de zeven Kerken zijn en met de engel wordt een hemels gezelschap aangeduid.

In de geestelijke wereld verschijnt een uitspannel vol sterren net zoals inde natuurlijke wereld en dit verschijnt vanuit de gezelschappen van engelen in de hemel; ieder gezelschap daar licht als een ster vóór hen die beneden zijn; daaruit weet men daar, in welke ligging de gezelschappen van de engelen zijn.

Dat zeven niet zeven betekent, maar allen die van de Kerk daar zijn, volgens de opneming van eenieder, zie eerder de nrs. 10,14,41; zo wordt dus onder 'de engelen van de zeven Kerken' de algehele Kerk in de hemelen verstaan, dus de Nieuwe Hemel in de gehele samenvatting.

66. En de zeven kandelaren die gij gezien hebt, zijn de zeven Kerken, betekent de nieuwe Kerk op aarde, namelijk het Nieuwe Jeruzalem, nederdalende uit de Heer vanuit de nieuwe hemel.

Dat de kandelaren de Kerk zijn, zie nr. 43; en omdat zeven betekent allen, nr. 10, zo worden onder de zeven kandelaren niet zeven Kerken verstaan, maar de Kerk in de gehele samenvatting, die in zich één is, maar verscheiden volgens de opneming; die verscheidenheden kunnen worden vergeleken met de verschillende diademen in de kroon van een koning; en zij kunnen eveneens worden vergeleken met verschillende leden en organen in een volmaakt lichaam, die niettemin één maken; de volmaaktheid van elke vorm ontstaat vanuit de verschillende dingen die op overeenkomende wijze in hun orde zijn gesteld; vandaar is het dat de algehele Nieuwe Kerk met haar verschillende dingen in wat nu volgt met de zeven Kerken wordt beschreven.

* * *

67.

**Het geloof van de Nieuwe Hemel
en van de Nieuwe Kerk
in de universele idee is de volgende:**

Dat de Heer uit het eeuwige, Die Jehovah is, in de wereld is gekomen om de hellen te onderwerpen en Zijn Menselijke te verheerlijken; en dat zonder dit niemand van de stervelingen gezaligd had kunnen worden; en dat diegenen gezaligd worden die in Hem geloven.

Gezegd wordt in de universele idee, omdat dit het universele van het geloof is en het universele van het geloof is dat wat in alle en de afzonderlijke dingen zal zijn.

Het is het universele van het geloof, dat God één is in Persoon en Wezen, in Wie de Drievuldigheid is en dat de Heer die God is.

Het is het universele van het geloof, dat geen sterveling gezaligd had kunnen worden tenzij de Heer in de wereld was gekomen.

Het is het universele van het geloof, dat Hij in de wereld is gekomen om de hel van de mens te verwijderen en die ook verwijderd heeft door gevechten ertegen en door overwinningen erop; zo heeft Hij de hel onderworpen en tot de orde teruggebracht en onder Zijn gehoorzaamheid gebracht.

Het is ook het universele van het geloof dat Hij in de wereld is gekomen om het menselijke dat Hij in de wereld heeft opgenomen, te verheerlijken, dat wil zeggen: om het te verenigen met het Goddelijk Zelf; zo houdt Hij de door Hem onderworpen hel in de orde en onder Zijn gehoorzaamheid tot in het eeuwige.

Aangezien dit niet heeft kunnen geschieden dan door verzoeken tot aan de laatste ervan toe en de laatste ervan het lijden aan het kruis was, heeft Hij die daarom ondergaan.

Deze zijn de universele dingen van het geloof aangaande de Heer.

Het universele van het christelijk geloof van de zijde van de mens is: dat hij zal geloven in de Heer, want door in Hem te geloven vindt verbinding met Hem plaats en daardoor de zaliging; in Hem geloven is vertrouwen hebben dat Hij zaligt; en omdat niet dan alleen hij die goed leeft vertrouwen kan hebben, wordt daarom ook dit onder geloven in Hem verstaan.

Over deze beide universele onderwerpen van het christelijk geloof is in het bijzonder gehandeld; over het eerste, dat de Heer betreft, in het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer; over het tweede, dat de mens betreft, in het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Naastenliefde en aangaande het Geloof en in de Leer des Levens voor het Nieuwe Jeruzalem; en nu beschouwen we beide in de ontvouwingen over het Boek Openbaring.

DE APOCALYPS ONTHULD

*waarin de verborgenheden die daar voorzien zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.*

TWEEDE HOOFDSTUK

1. *Aan de engel van de Efezische Kerk schrijf: deze dingen zegt Hij die de zeven sterren in Zijn rechterhand houdt, wandelende in het midden van de zeven gouden kandelaars.*
2. *Ik ken uw werken en uw arbeid en uw lijdzaamheid en dat gij de bozen niet kunt verdragen en hebt beproefd degenen die zeggen dat zij apostelen zijn en zijn het niet en ze leugenaars hebt bevonden.*
3. *En gij hebt verdragen en gij hebt lijdzaamheid en gij hebt om Mijns naams wil gearbeid en gij zijt het niet moede geworden.*
4. *Maar Ik heb tegen u, dat gij uw eerste naastenliefde hebt verlaten.*
5. *Gedenk dan vanwaar gij uitgevallen zijt en kom tot inkeer en doe de eerste werken; en zo niet, Ik zal u snellijk komen en Ik zal uw kandelaar van zijn plaats verwijderen, indien gij niet tot inkeer komt.*
6. *Maar dit hebt gij, dat gij de werken der Nikolaïeten haat, welke ook Ik haat.*
7. *Die een oor heeft, hore wat de Geest zegt aan de Kerken: die overwint, Ik zal hem geven te eten van de boom des levens, die in het midden van het paradijs Gods is.*
8. *En aan de engel van de Kerk van die van Smyrna schrijf: deze dingen zegt de Eerste en de Laatste, Die dood is geweest en leeft.*
9. *Ik ken uw werken en verdrukking en behoefte en de lastering van degenen die zeggen dat zij Joden zijn en zijn het niet, maar een synagoge van de satan.*
10. *Vrees niets van de dingen die gij zult lijden; zie het zal zijn dat de duivel er vanuit u in de gevangenis zal werpen, opdat gij verzocht wordt en gij zult een verdrukking hebben tien dagen; zijt getrouw tot de dood toe en Ik zal u geven de kroon des levens.*
11. *Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt; die overwint, zal van de tweede dood niet beschadigd worden.*
12. *En aan de engel van de Kerk in Pergamus schrijf: deze dingen zegt Hij Die het tweesnijdend scherp slagzwaard heeft.*
13. *Ik ken uw werken en waar gij woont, waar de troon van satan is; en gij houdt Mijn naam en gij hebt Mijn geloof niet verloochend, ook in de dagen in welke Antipas was, Mijn trouwe martelaar, die gedood is bij ulieden waar de satan woont.*
14. *Maar Ik heb enkele dingen tegen u, dat gij daar hebt die houden de leer van Bileam, die Balak leerde een aanstoot te werpen vóór de zonen Israëls om dingen van de afgodenoffers te eten en te hoereren.*
15. *Aldus hebt ook gij er die de leer van de Nikolaïeten houden, hetgeen Ik haat.*
16. *Kom tot inkeer; en zo niet, Ik zal u snellijk komen en Ik zal met hen strijden met het slagzwaard van Mijn mond.*
17. *Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt; die overwint, Ik zal hem geven te eten van het weggeborgen manna; en Ik zal hem geven een witte keursteen en in de keursteen een nieuwe naam geschreven, welke niemand kent dan die hem ontvangt.*
18. *En aan de engel van de Kerk in Thyatira schrijf: deze dingen zegt de Zoon Gods, hebbende Zijn ogen evenals een vlam vuurs en Zijn voeten blinkend koper gelijk.*

19. *Ik ken uw werken en naastenliefde en dienst en geloof en uw lijdzaamheid en uw werken en de laatste zijnde meer dan de eerste.*
20. *Maar Ik heb enkele dingen tegen u, dat gij toelaat de vrouw Jezabel, die zichzelf zegt een profetes te zijn, Mijn dienstknechten te leren en te verleiden om te hoereren en dingen van de afgodenoffers te eten.*
21. *En Ik heb haar tijd gegeven opdat zij tot inkeer zou komen van haar hoererij en zij is niet tot inkeer gekomen.*
22. *Zie, Ik zal haar te bed werpen en die met haar boeleren, in een grote verdrukking, indien zij niet tot inkeer komt van haar werken.*
23. *En haar zonen zal Ik door de dood ombrengen en alle Kerken zullen het leren kennen dat Ik het ben Die nieren en harten doorvors; en Ik zal eenieder van u geven naar zijn werken.*
24. *Tot ulieden echter zeg Ik en tot de overigen in Thyatira, zovelen als er deze leer niet hebben en die de diepten van de satan niet hebben leren kennen, zoals zij zeggen; Ik leg op u niet een andere last.*
25. *Evenwel, hetgeen gij hebt, behoudt dat totdat Ik kom.*
26. *En die overwint en tot het einde toe Mijn werken bewaart, Ik zal hem macht geven over de natiën.*
27. *En hij zal die regeren met een ijzeren roede; zij zullen evenals pottenbakkersvaten verbrijzeld worden; zoals ook Ik ontvangen heb van Mijn Vader.*
28. *En Ik zal hem de morgenster geven.*
29. *Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt.*

DE GEESTELIJKE ZIN

68. De inhoud van het gehele hoofdstuk.

Tot de Kerken in de christelijke wereld: tot hen daar die hoofdzakelijk de ware dingen van de leer beschouwen en niet de goede dingen van het leven, die worden verstaan onder de Efezische Kerk, nrs. 72 tot 90.

Tot hen daar, die in de goede dingen ten aanzien van het leven zijn en in de valse dingen ten aanzien van de leer, die worden verstaan onder de Kerk van Smyrna, nrs. 91 tot 106.

Tot hen daar, die het al van de Kerk stellen in de goede werken en niet iets in de ware dingen, die worden verstaan onder de leer in Pergamus, nrs. 107 tot 123.

En tot hen daar, die in het geloof vanuit de naastenliefde zijn en eveneens tot hen die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn, die worden verstaan onder de Kerk van Thyatira, nrs. 124 tot 152.

Al degenen worden geroepen tot de Nieuwe Kerk, te weten het Nieuwe Jeruzalem.

De inhoud van de afzonderlijke verzen

Aan de engel van de Efezische Kerk schrijf, betekent tot degenen en over hen, die hoofdzakelijk de ware dingen van de leer beschouwen en niet de goede dingen van het leven; deze dingen zegt Hij Die de zeven sterren in Zijn rechterhand houdt, betekent de Heer, uit Wie door het Woord alle ware dingen zijn; wandelende in het midden van de zeven gouden kandelaren, betekent uit Wie alle verlichting is voor hen die van de Kerk zijn; Ik ken uw werken, betekent dat Hijzelf alle innerlijke en uiterlijke dingen van de mens tegelijk ziet; en uw arbeid en uw lijdzaamheid, betekent hun ijver en geduld; en dat gij de bozen niet kunt verdragen, betekent dat zij het niet verdragen dat de boze dingen goede dingen worden genoemd en omgekeerd; en hebt beproefd degenen die zeggen dat zij apostelen zijn en zijn het niet en ze leugenaars hebt bevonden, betekent dat zij de dingen doorvorsen die in de Kerk goede en ware dingen worden genoemd maar die toch boze en valse dingen zijn; en gij hebt

verdragen en hebt lijdzaamheid, betekent het geduld met hen; en gij hebt om Mijns naams wil gearbeid en gij zijt het niet moede geworden, betekent de ijver en de moeite om zich te verwerven de dingen die van de godsdienst en van de leer ervan zijn; maar Ik heb tegen u, dat gij uw eerste naastenliefde hebt verlaten, betekent dat dit tegen hen is, dat zij in de eerste plaats niet de goede dingen van het leven hebben; gedenk dan vanwaar gij uitgevallen zijt, betekent de herinnering aan de afdwaling; en kom tot inkeer en doe de eerste werken, betekent opdat zij de staat van hun leven omkeren; en zo niet, Ik zal u snellijk komen en Ik zal uw kandelaar van zijn plaats verwijderen, indien gij niet tot inkeer komt, betekent dat het anders zeker is dat er niet verlichting wordt gegeven om de ware dingen langer te zien; maar dit hebt gij, dat gij de werken van de Nikolaïeten haat, welke ook Ik haat, betekent dat zij dit vanuit hun ware dingen weten en vandaar niet willen dat de werken op verdienste gericht zijn; die een oor heeft, hore wat de Geest zegt aan de Kerken, betekent dat degene die deze dingen verstaat, zal gehoorzamen aan de dingen die het Goddelijk ware van het Woord leert aan hen die vanuit de Nieuwe Kerk, te weten het Nieuwe Jeruzalem, zullen zijn; die overwint, betekent die strijdt tegen de boze en de valse dingen en hervormd wordt; Ik zal hem geven te eten van de boom des levens, betekent de toe-eigening van het goede van de liefde en van de naastenliefde uit de Heer; die in het midden van het paradijs Gods is, betekent innerlijk in de ware dingen van de wijsheid en van het geloof.

En aan de engel van de Kerk van die van Smyrna schrijf, betekent tot hen en over hen die in de goede dingen ten aanzien van het leven zijn, maar in de valse dingen ten aanzien van de leer; deze dingen zegt de Eerste en de Laatste, betekent de Heer, dat Hij alleen God is; Die dood is geweest en leeft, betekent dat Hij in de Kerk is veronachtzaamd en Zijn Menselijke niet als Goddelijk is erkend, terwijl Hij toch ten aanzien van Dit ook alleen het Leven is en uit Hem alleen het eeuwige Leven is; Ik ken uw werken, betekent dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van hen tegelijk ziet; en verdrukking en behoefte, betekent dat zij in de valse dingen zijn en vandaar niet in de goede dingen; en de lastering van degenen die zeggen dat zij Joden zijn en zijn het niet, betekent de valse bewering dat bij hen de goede dingen van de liefde zijn, terwijl die er toch niet zijn; maar een synagoge van de satan, betekent omdat zij in de valse dingen ten aanzien van de leer zijn; vrees niet van de dingen die gij zult lijden, betekent wanhoopt niet wanneer gij wordt bestookt door de boze dingen en aangevochten door de valse dingen; zie, het zal zijn dat de duivel er vanuit u in de gevangenis zal werpen, betekent dat het goede van hun leven door de boze dingen, die uit de hel zijn, zal worden bestookt; opdat gij verzocht wordt, betekent door de valse dingen die tegen hen strijden; en gij zult een verdrukking hebben tien dagen, betekent dat het een volle tijd zal duren; zijt getrouw tot de dood toe, betekent de opneming van de waarheden, totdat de valse dingen verwijderd zijn; en Ik zal u geven de kroon des levens, betekent dat zij dan het eeuwige leven zullen hebben als prijs van de overwinning; die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, betekent hier wat het eerder betekent; die overwint, betekent die strijdt tegen de boze en de valse dingen en hervormd wordt; zal van de tweede dood niet beschadigd worden, betekent dat zij daarna niet zullen bezwijken door de boze en de valse dingen uit de hel.

En aan de engelen van de Kerk in Pergamus schrijf, betekent tot hen en over hen, die het al van de Kerk stellen in de goede werken en niet iets in de ware dingen van de leer; deze dingen zegt Hij Die het tweesnijdend scherp slagzwaard heeft, betekent de Heer ten aanzien van de ware dingen van de leer vanuit het Woord, door welke de boze en de valse dingen worden verstrooid; Ik ken uw werken, betekent hier wat het eerder betekent; en waar gij woont, betekent hun leven in de donkerheid; en gij houdt Mijn naam en gij hebt Mijn geloof niet verloochend, betekent terwijl zij toch godsdienst hebben en een eredienst volgens die; ook in de dagen in welke Antipas was, Mijn trouwe martelaar, die gedood is bij ulieden waar de satan woont, betekent wanneer alle waarheid door de valse dingen in de Kerk is uitgeblust; maar Ik heb enkele dingen tegen u, betekent dat tegen hen deze dingen zijn die volgen; dat gij daar hebt die houden de leer van Balaam, die Balak leerde een aanstoot te werpen vóór de

zonen Israëls om dingen van de afgodenoffers te eten en te hoereren, betekent dat onder hen degenen zijn die huichelachtige werken doen, waardoor de eredienst Gods in de Kerk wordt bezoedeld en verechtreukt; aldus hebt gij er ook die de leer van de Nikolaiëten houden, hetgeen ook Ik haat, betekent dat er onder hen ook zijn die op verdienste gerichte werken doen; kom tot inkeer, betekent dat zij zich mogen wachten voor die werken; en zo niet, Ik zal u snellijk komen en Ik zal met hen strijden met het slagzwaard van Mijn mond, betekent dat, indien zij dat niet doen, de Heer met hen zal strijden vanuit het Woord; die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, betekent hier wat het eerder betekent; die overwint, betekent hier wat het eerder betekent; Ik zal hem geven te eten van het weggeborgen manna, betekent dan de toe-eigening van het goede van de hemelse liefde en zo de verbinding van de Heer met hen die werken; en Ik zal hem geven een witte keursteen, betekent de ware dingen door het goede begunstigd en daarmee verenigd; en in de keursteen een nieuwe naam geschreven, betekent dat zij zo het hoedanige van het goede zullen hebben als zij eerder niet hadden; welke niemand kent dan die hem ontvangt, betekent dat dit aan niemand verschijnt omdat het aan hun leven is ingeschreven.

En aan de engel van de Kerk in Thyatira schrijf, betekent tot hen en over hen, die in het geloof vanuit de naastenliefde zijn en vandaar in de goede werken; en eveneens tot hen en over hen die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn en vandaar in de boze werken; deze dingen zegt de Zoon Gods, hebbende ogen zoals een vlam vuurs, betekent de Heer ten aanzien van de Goddelijke Wijsheid van de Goddelijke Liefde; en Zijn voeten blinkend koper gelijk, betekent het natuurlijk Goddelijk Goede; Ik ken uw werken, betekent hier wat het eerder betekent; en naastenliefde en dienst, betekent de geestelijke aandoening, die de naastenliefde wordt genoemd en de werking ervan; en geloof en uw lijdzaamheid, betekent de waarheid en de ijver om die te verwerven en te leren; en de laatste zijnde meer dan de eerste, betekent de aanwassing ervan vanuit de geestelijke aandoening van het ware; maar Ik heb enkele dingen tegen u, betekent deze dingen die volgen; dat gij toelaat de vrouw Jezabel, betekent dat in de Kerk er bij hen zijn die het geloof scheiden van de naastenliefde; die zichzelf zegt een profetes te zijn, betekent en die het geloof-alleen maken tot de leer van de Kerk; Mijn dienstknechten te leren en te verleiden om te hoereren, betekent vanuit welk geloof dit gebeurt dat de ware dingen van het Woord worden vervalst; en dingen van de afgodenoffers te eten, betekent de bevuiling van de eredienst en de ontwijdingen; en Ik heb haar tijd gegeven opdat zij tot inkeer zou komen van haar hoererie en zij is niet tot inkeer gekomen, betekent dat degenen die zich in die leer hebben bevestigd, niet daarvan afzien, hoewel zij de tegengestelde dingen in het Woord zien; en Ik zal haar te bed werpen en die met haar boeleren, in een grote verdrukking, betekent dat zij zo overgelaten moeten worden in hun leer met de vervalsingen en dat zij zwaar bestookt moeten worden door de valse dingen; indien zij niet tot inkeer komt, betekent indien zij er niet van willen afzien het geloof van de naastenliefde te scheiden; en haar zonen zal Ik door de dood ombrengen, betekent dat alle ware dingen vanuit het Woord in valse dingen verkeerd zullen worden; opdat alle Kerken het zullen leren kennen dat Ik het ben die nieren en harten doorvors, betekent opdat de Kerk zal weten dat de Heer ziet hoedanig ware en hoedanig goede eenieder heeft; en Ik zal eenieder geven naar zijn werken, betekent dat Hij eenieder geeft volgens de naastenliefde en het geloof ervan, welke in de werken zijn; tot ulieden echter zeg Ik en tot de overigen in Thyatira, zovelen als er deze leer niet hebben, betekent tot hen bij wie de leer is van het geloof gescheiden van de naastenliefde en tot hen bij wie de leer is van het geloof verbonden met de naastenliefde; en die de diepten van de satan niet hebben leren kennen, betekent die de innerlijke dingen van hen, die louter valse dingen zijn, niet verstaan; Ik leg op u niet een andere last, betekent, alleen dat zij voor hen op hun hoede moeten zijn; evenwel, hetgeen gij hebt, behoudt dat totdat Ik kom, betekent dat zij die weinige dingen die zij over de naastenliefde en het geloof daaruit vanuit het Woord weten, mogen behouden en daarnaar

leven, tot aan de Komst van de Heer toe; en die overwint en tot het einde toe Mijn werken bewaart, betekent die daadwerkelijk in de naastenliefde en het geloof daaruit zijn en daarin blijven tot aan het einde van het leven; Ik zal hem macht geven over de natiën, betekent dat zij bij zich de boze dingen die uit de hel zijn, zullen overwinnen; en hij zal die regeren met een ijzeren roede, betekent door de ware dingen vanuit de letterlijke zin van het Woord en tevens door de redelijke dingen vanuit het natuurlijk schijnsel; zij zullen evenals pottenbakkersvaten verbrijzeld worden, betekent zoals van weinig of geen waarde; zoals ook Ik ontvangen heb van Mijn Vader, betekent dit uit de Heer, Die Zich, toen Hij in de wereld was, alle macht over de hellen vanuit Zijn Goddelijke dat in Hem was, heeft verworven; en Ik zal hem de morgenster geven, betekent het inzicht en de wijsheid dan; die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, betekent hier wat het eerder betekent.

DE ONTVOUWING

69. Er wordt in dit en in het volgende hoofdstuk gehandeld over de zeven Kerken, waarmee al degenen worden beschreven die in de christelijke Kerk zijn, die godsdienst hebben en vanuit wie de Nieuwe Kerk, te weten het Nieuwe Jeruzalem, geformeerd kan worden; en zij wordt geformeerd uit degenen die alleen tot de Heer gaan en tevens boete doen van de boze werken; de overigen, die niet alleen tot de Heer gaan, vanwege de bevestigde ontkenning, namelijk dat Zijn Menselijke niet Goddelijk is en die niet boete doen van de boze werken, zijn weliswaar in de Kerk, maar zij hebben niets van de Kerk in zich.

70. Aangezien alleen de Heer als de God van hemel en aarde wordt erkend door hen die vanuit Zijn Nieuwe Kerk in de hemelen zijn en door hen die het op aarde zullen zijn, wordt daarom in het eerste hoofdstuk van de Openbaring alleen gehandeld over de Heer en is het in deze beide volgende hoofdstukken, Hij alleen die tot de Kerken spreekt en Hij alleen die de gelukzalige dingen van het eeuwige leven zal geven.

Dat Hij alleen het is die tot de Kerken spreekt, blijkt uit deze dingen: *‘Aan de engel van de Efezische Kerk schrijf: deze dingen zegt Hij die de zeven sterren in Zijn rechterhand houdt; Die wandelt in het midden van de zeven gouden kandelaren’*, (Openbaring 2:1).

‘Aan de engel van de Kerk van die van Smyrna schrijf: deze dingen zegt de Eerste en de Laatste’, (Openbaring 2:8).

‘Aan de engel van de Kerk die in Pergamus is schrijf: deze dingen zegt Hij die het tweesnijdend scherp slagzwaard heeft’, (Openbaring 2:12).

‘Aan de engel van de Kerk in Thyatira schrijf: deze dingen zegt de Zoon Gods, Die ogen heeft zoals een vlam vuurs en voeten blinkend koper gelijk’, (Openbaring 2:18).

‘Aan de engel van de Kerk die in Sardis is schrijf: deze dingen zegt Hij die de zeven Geesten Gods heeft en de zeven sterren’, (Openbaring 3:1).

‘Aan de engel van de Kerk die in Filadelfia is schrijf: deze dingen zegt de Heilige Ware, Die de sleutel Davids heeft’, (Openbaring 3:7).

‘En aan de engel van de Kerk in Laodicea schrijf: deze dingen zegt Amen, de trouwe en ware Getuige, de Aanvang van het schepsel Gods’, (Openbaring 3:14).

Deze teksten zijn genomen uit het eerste hoofdstuk, waarin alleen over de Heer wordt gehandeld en Hij wordt daar door al die dingen beschreven.

71. Dat de Heer de gelukzalige dingen van het eeuwige leven alleen zal geven aan hen die van Zijn Kerk zijn en zullen zijn, blijkt uit het volgende: De Heer zei tot de Efezische Kerk: *‘Die overwint, Ik zal hem geven te eten van de boom des levens, die in het midden van het paradijs Gods is’*, (Openbaring 2:7).

Tot de Kerk van die van Smyrna: *'Ik zal u geven de kroon des levens; en die overwint, zal van de tweede dood niet beschadigd worden'*, (Openbaring 2:10,11)

Tot de Kerk in Pergamus: *'Die overwint, Ik zal hem te eten geven van het weggeborgen manna; en Ik zal hem geven een witte keursteen en in de keursteen een nieuwe naam geschreven, die niemand kent dan die hem ontvangt'*, (Openbaring 2:17).

Tot de Kerk in Thyatira: *'Ik zal hem macht geven over de natiën en Ik zal hem de morgenster geven'*, (Openbaring 2:26,28).

Tot de Kerk in Filadelfia: *'Die overwint, Ik zal hem maken tot een pilaar in de tempel Mijns Gods en Ik zal op hem schrijven de naam Mijns Gods, de naam van het Nieuwe Jeruzalem en Mijn nieuwe naam'*, (Openbaring 3:12).

Tot de Kerk in Laodicea: *'Die overwint, Ik zal hem geven te zitten met Mij in Mijn troon'*, (Openbaring 3:21).

Hieruit blijkt ook, dat de Heer alleen in de Nieuwe Kerk wordt erkend; vandaar is het, dat die Kerk wordt genoemd *'de Bruid des Lams'*, (Openbaring 19:7,9; 21:9,10).

72. Dat de Nieuwe Kerk, namelijk het Nieuwe Jeruzalem, wordt geformeerd uit hen die boete doen van de boze werken, staat ook vast uit de woorden van de Heer tot de Kerken:

'Ik ken uw werken; Ik heb tegen u dat gij de eerste naastenliefde hebt verlaten; doe boete en doe de eerdere werken; en zo niet, Ik zal uw kandelaar van zijn plaats verwijderen, indien gij niet boete zult gedaan hebben', (Openbaring 2:2,4,5).

Tot de Kerk in Pergamus: *'Ik ken uw werken; doe boete'*, (Openbaring 2:13,16).

Tot de Kerk in Thyatira: *'Ik zal haar in verdrukking overgeven, indien zij niet boete zal gedaan hebben van haar werken; Ik zal ulieden geven, eenieder naar zijn werken'*, (Openbaring 2:19,22,23).

Tot de Kerk in Sardis: *'Ik heb uw werken niet volmaakt gevonden vóór God; doe boete'*, (Openbaring 3:1-3).

Tot de Kerk in Laodicea: *'Ik ken uw werken; wees ijverig en doe boete'*, (Openbaring 3:15,19).

Nu volgt de ontvouwing zelf.

73. Aan de engel van de Efezische Kerk schrijf; betekent tot en over hen die hoofdzakelijk de ware dingen van de leer beschouwen en niet de goede dingen van het leven.

Eerder in nr. 66 is getoond, dat onder de zeven Kerken niet zeven kerken worden verstaan, maar de Kerk in de gehele samenvatting; en deze is in zich één, maar verscheiden volgens de opneming; en dat die verscheidenheden kunnen worden vergeleken met de verschillende leden en organen in een volmaakt lichaam, die niettemin één maken; ja zelfs, dat zij kunnen worden vergeleken met de verschillende diademen in de kroon van een koning; en dat het vandaar is dat de gehele Nieuwe Kerk met haar verschillende dingen in wat nu volgt, met de zeven Kerken wordt beschreven.

Dat onder de Efezische Kerk degenen worden verstaan die hoofdzakelijk de ware dingen van de leer beschouwen en niet de goede dingen van het leven, blijkt uit de dingen die tot haar zijn geschreven, maar dan in de geestelijke zin verstaan.

Dat er aan de engel van die Kerk wordt geschreven, is omdat onder een engel een gezelschap van engelen wordt verstaan dat met een Kerk vanuit zulke mensen overeenstemt, zoals eerder in nr. 65.

74. Deze dingen zegt Hij Die de zeven sterren in Zijn rechterhand houdt, betekent de Heer, uit Wie door het Woord alle ware dingen zijn.

Dat Hij Die de zeven sterren in Zijn rechterhand houdt, de Heer is en dat de zeven sterren in Zijn rechterhand alle erkentnissen van het goede en het ware in het Woord zijn, die vandaar

uit de Heer bij de engelen van de hemel en bij de mensen van de Kerk zijn, zie eerder in nr. 51; de erkenningen van het goede en het ware vanuit het Woord zijn de ware dingen.

75. Wandelende in het midden van de zeven gouden kandelaren, betekent uit Wie alle verlichting is voor hen die van Zijn Kerk zijn.

Dat de zeven kandelaren waar in het midden de Zoon des Mensen is, de Kerk betekenen die in de verlichting uit de Heer is, zie de nrs. 43, 66.

Hier wordt gezegd wandelend, omdat wandelen leven betekent, nr. 167 en in het midden betekent in het binnenste en vandaar in alle dingen, nrs. 44, 383.

76. Ik ken uw werken, betekent dat Hijzelf alle innerlijke en uiterlijke dingen van de mens tegelijk ziet.

Meermalen leest men in de Openbaring van ‘werken’, maar wat er onder werken wordt verstaan, weten weinigen; maar wel is bekend, dat tien mensen werken kunnen doen die in de uiterlijke dingen eender verschijnen, maar die toch bij allen niet eender zijn, omdat die vanuit een ander einddoel en vanuit een andere oorzaak voortgaan; en het einddoel en de oorzaak maken dat de werken òf goed òf boos zijn; elk werk immers is een werk van het gemoed; en vandaar hoedanig het gemoed is, zodanig is het werk.

Indien het gemoed naastenliefde is, wordt het werk naastenliefde, indien echter het gemoed niet naastenliefde is, wordt het werk dat ook niet, maar het ene en het andere kan niettemin hetzelfde verschijnen in de uiterlijke vormen.

De werken verschijnen aan de mensen in de uiterlijke vormen, daarentegen aan de engelen in de innerlijke vormen en aan de Heer zodanig als zij zijn van het binnenste tot het buitenste; de werken in de uiterlijke vorm verschijnen niet anders dan zoals vruchten aan de oppervlakte, maar de werken in de innerlijke vorm verschijnen zoals de vruchten binnen de oppervlakte, waar ontelbare eetbare delen zijn en in het midden de zaden, waarin weer ontelbare dingen zijn, die ver binnen alle gezichtsscherpte liggen, ja zelfs boven de verstandelijke sfeer van de mens liggen; zodanig zijn alle werken; en hoedanig deze van binnen zijn, ziet de Heer alleen en vanuit de Heer doorvatten ook de engelen die, wanneer de mens die verricht.

Maar meer hierover in het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’, nrs. 209-220; 277-281; en eveneens verder in dit werk, in de nrs. 141, 641, 868.

Hieruit kan vaststaan, dat met ‘Ik ken uw werken’ wordt aangeduid, dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van de mens tegelijk ziet.

77. En uw arbeid en uw lijdzaamheid; dat dit hun ijver en geduld betekent, staat zonder ontvouwing vast.

78. En dat gij de bozen niet kunt dragen, betekent dat zij het niet verdragen dat de boze dingen goede dingen worden genoemd en omgekeerd, omdat dit tegen de ware dingen van de leer is.

Dat dit met die woorden wordt aangeduid, blijkt uit wat gelijk erna volgt, waarmee wordt aangeduid dat zij de dingen doorvorsen die in de Kerk goede en ware dingen worden genoemd, terwijl het toch boze en valse dingen zijn.

Weten of de goede dingen goed dan wel boos zijn, is van de leer en het behoort tot de ware dingen ervan, maar de goede of de boze dingen doen is van het leven; en daarom wordt dit gezegd over hen die hoofdzakelijk de ware dingen van de leer beschouwen en niet de goede dingen van het leven, nr. 73.

Onder de bozen worden in de geestelijke zin niet de bozen verstaan, maar de boze dingen, omdat die zin los staat van personen.

79. En hebt beproefd degenen die zeggen dat zij apostelen zijn en zijn het niet en ze leugenaars hebt bevonden, betekent dat zij de dingen doorvorsen die in de Kerk goede en ware dingen worden genoemd, maar die evenwel boze en valse dingen zijn.

Dat dit wordt aangeduid, kan men niet zien tenzij door de geestelijke zin en tenzij men daaruit weet, wat er wordt verstaan onder apostelen en leugenaars; onder de apostelen worden niet de apostelen verstaan, maar allen die de goede en de ware dingen van de Kerk leren en in abstracte zin de goede en de ware dingen zelf van haar leer.

Dat onder de apostelen niet de apostelen worden verstaan, blijkt duidelijk uit het volgende dat tot hen werd gezegd: *‘Wanneer de Zoon des Mensen zal zitten op de troon Zijner heerlijkheid, zo zult ook gij zitten op twaalf tronen, richtende de twaalf stammen Israëls’*, (Mattheüs 19:28; Lukas 22:30); wie ziet niet dat de apostelen niemand zullen richten en dat zij het ook niet kunnen, te minder de twaalf stammen Israëls, maar alleen de Heer, volgens de goede en de ware dingen van de leer van de Kerk vanuit het Woord.

Verder ook hieruit: *‘De muur van de stad van het Nieuwe Jeruzalem had twaalf fundamenten en daarin waren de namen van de twaalf apostelen van het Lam’*, (Openbaring 21:14); aangezien met het Nieuwe Jeruzalem de Nieuwe Kerk wordt aangeduid, nrs. 880, 881 en met de fundamenten ervan alle goede en ware dingen van haar leer, nr. 902 e.v..

En eveneens hieruit: *‘Spring op, gij hemel en gij heilige apostelen en profeten’*, (Openbaring 18:20); wat is het opspringen van de apostelen en de profeten, tenzij onder hen al degenen worden verstaan die in de goede en de ware dingen van de leer van de Kerk zijn.

Onder de discipelen van de Heer worden degenen verstaan die uit de Hem worden onderricht in de goede en de ware dingen van de leer, maar onder de apostelen zij die na onderricht te zijn, die dingen leren, want er wordt gezegd: *‘Jezus zond Zijn twaalf discipelen uit om te prediken het koninkrijk Gods en wedergekeerd zijnde verhaalden de apostelen Hem al wat zij gedaan hadden’*, (Lukas 9:1,2,10; Markus 6:7,30).

Dat onder de leugenaars degenen worden verstaan die in de valse dingen zijn en abstract genomen de valse dingen zelf, kan vast staan uit zeer vele plaatsen in het Woord waar leugenaars en leugens worden genoemd; indien deze plaatsen zouden worden genoemd zouden die bladzijden vullen.

Leugens zijn ook in de geestelijke zin niets anders dan valse dingen.

Hieruit kan nu vaststaan, dat met ‘gij hebt degenen beproefd die zeggen dat zij apostelen zijn en zijn het niet en hebt ze leugenaars bevonden’ wordt aangeduid dat zij de dingen doorvorsen die in de Kerk worden genoemd goede en ware dingen te zijn, maar die evenwel boze en valse dingen zijn.

80. En gij hebt verdragen en hebt lijdzaamheid; dat dit het geduld met hen betekent, blijkt zonder ontvouwing.

81. En gij hebt om Mijns naams wil gearbeid, en gij zijt het niet moede geworden, betekent de ijver en de moeite om zich de dingen die van de godsdienst en van de leer ervan zijn, te verwerven en ze eveneens te leren.

Onder de naam van Jehovah of van de Heer in het Woord, wordt niet Zijn naam verstaan, maar alles waardoor Hij wordt vereerd; en omdat Hij wordt vereerd volgens de leer van de Kerk, wordt onder Zijn naam het al van de leer verstaan en in de universele zin het al van de godsdienst.

De oorzaak dat deze dingen onder de naam van Jehovah worden verstaan, is deze, dat er in de hemel niet andere namen worden gegeven dan die welke de hoedanigheid van iemand behelzen en het hoedanige van God is alles waardoor Hij wordt vereerd.

Wie deze betekenis van de naam in het Woord niet weet, kan alleen de naam verstaan en daarin alleen is niets van eredienst en godsdienst.

Wie dus de voorstelling houdt in deze betekenis van de naam van Jehovah in het Woord, waar die gelezen wordt, zal vanuit zichzelf verstaan wat daarmee wordt aangeduid in de volgende plaatsen: *'Gij zult te dien dage zeggen: Belijdt Jehovah, roept Zijn naam aan'*, (Jesaja 12:4). *'Jehovah, wij hebben U verwacht, tot Uw naam is het verlangen van onze ziel, door U zullen wij Uw naam gedenken'*, (Jesaja 26:8,13).

'Van de opgang der zon zal Mijn naam aangeroept worden', (Jesaja 41:25).

'Van de opgang der zon tot de ondergang zal Mijn naam groot zijn onder de natiën; gij, gij ontwijdt Mijn naam, wanneer gij zegt: De tafel van Jehovah is bezoedeld; doch gij blaast Mijn naam weg, wanneer gij aanbrengt het geroofde, het kreupele en het kranke', (Maleachi 1:11-13).

'Alle volken wandelen in de naam van hun God en wij zullen wandelen in de naam van Jehovah, onze God', (Micha 4:5).

'Ik heb eenieder die in Mijn naam geroepen is, tot Mijn heerlijkheid geschapen, Ik heb hem geformeerd', (Jesaja 43:7).

'Gij zult de naam uws Gods niet in het ijdele brengen; Jehovah zal niet onschuldig houden degene die Zijn naam in het ijdele gebracht zal hebben', (Deuteronomium 5:11).

'Zij zullen Jehovah vereren in één plaats, waar Hij Zijn naam zal zetten', (Deuteronomium 12:5,11,13,14,18; 16:2,6,11,15,16); en tevens in vele andere plaatsen; wie kan niet zien, dat in die plaatsen niet alleen de naam wordt verstaan?

Evenzo in het Nieuwe Testament onder de naam van de Heer, zoals in de volgende:

'Jezus zei: Gij zult van allen gehaat worden om Mijn naam', (Mattheüs 10:22; 24:9,10).

'Waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn naam, daar ben Ik in het midden van hen', (Mattheüs 18:20).

'Zo wie zal verlaten hebben huizen, broeders, zusters, om Mijns naams wil, die zal honderdvoudig ontvangen en het eeuwige leven', (Mattheüs 19:29).

'Zo velen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven zonen Gods te zijn; degenen die in Zijn naam geloven', (Johannes 1:12).

'Velen geloofden in Zijn naam', (Johannes 2:23).

'Die niet gelooft, is alreeds geoordeeld, omdat hij niet heeft geloofd in de naam van de eniggeboren Zoon Gods', (Johannes 3:17,18).

'De gelovenden zullen het leven hebben in Zijn naam', (Johannes 20:31).

'Gezegend hij die komt in de naam van de Heer', (Mattheüs 21:9; 23:39; Lukas 13:35; 19:38).

Dat de Heer ten aanzien van het Menselijke de naam van de Vader is, in deze plaatsen:

'Vader, verheerlijk Uw naam', (Johannes 12:28).

'Uw naam worde geheiligd en Uw koninkrijk kome', (Mattheüs 6:9; Exodus 23:20,21; Jeremia 23:6; Micha 5:3).

Dat de naam bij anderen de hoedanigheid van de eredienst is, in deze plaatsen: *'De herder der schapen roept zijn eigen schapen bij hun naam'*, (Johannes 10:3).

'Gij hebt weinige namen in Sardis', (Openbaring 3:4).

'Ik zal op hem schrijven de naam van Mijn God en de naam van de stad van Mijn God, van het Nieuwe Jeruzalem en Mijn nieuwe naam', (Openbaring 3:12) en elders.

Hieruit kan nu vaststaan dat *'gij hebt om Mijns naams wil gearbeid en zijt het niet moede geworden'* betekent de ijver en de moeite om zich de dingen die van de godsdienst en van de leer ervan zijn, te verwerven en ze eveneens te leren.

82. Maar Ik heb tegen u, dat gij uw eerste naastenliefde hebt verlaten, betekent dat dit tegen hen is, dat zij in de eerste plaats niet de goede dingen van het leven hebben, zoals het toch steeds was en nog is in de aanvang van elke Kerk.

Dit wordt gezegd tot de Kerk, omdat daaronder verstaan wordt degenen in de Kerk die hoofdzakelijk of in de eerste plaats de ware dingen van de leer beschouwen en niet de goede dingen van het leven, nr. 73; terwijl toch de goede dingen van het leven op de eerste plaats,

dat wil zeggen, hoofdzakelijk moeten worden beschouwd, want voor zoveel als de mens in de goede dingen van het leven is, is hij werkelijk in de ware dingen van de leer, niet echter omgekeerd; de oorzaak hiervan is deze: dat de goede dingen van het leven de innerlijke dingen van het gemoed openen en wanneer deze geopend zijn, verschijnen de ware dingen in hun licht, en dan worden die niet alleen verstaan, maar ook geliefd; anders is het gesteld, wanneer de leerstellige dingen hoofdzakelijk of op de eerste plaats worden beschouwd; dan kunnen de ware dingen weliswaar worden geweten, maar niet innerlijk gezien en vanuit de geestelijke aandoening geliefd worden; zie eerder in nr. 17 toegelicht.

Elke Kerk beschouwt, wanneer zij inzet, de goede dingen van het leven op de eerste plaats en de ware dingen van de leer op de tweede, maar naarmate de Kerk afhelt, vangt zij aan de ware dingen van de leer op de eerste plaats te beschouwen en de goede dingen van het leven op de tweede; en tenslotte in het einde, beschouwt zij het geloof-alleen en dan scheidt zij niet alleen de goede dingen van de naastenliefde af van het geloof, maar laat ze ook na.

Hieruit kan nu vaststaan dat met ‘dat gij uw eerste naastenliefde hebt verlaten’ wordt aangeduid dat zij op de eerste plaats niet de goede dingen van het leven hebben, zoals dat toch gebeurd is en gebeurt in de aanvang van elke Kerk.

83. Gedenk dan vanwaar gij uitgevallen zijt; dat dit de herinnering aan de afdwaling betekent, blijkt uit wat eerder is gezegd.

84. En kom tot inkeer en doe de eerste werken, betekent opdat zij de staat van hun levens omkeren.

Elk mens beschouwt de ware dingen van de leer op de eerste plaats, maar zolang hij dit doet, is hij zoals een onrijpe vrucht; maar hij die wordt wederverwekt, beschouwt, nadat hij van die dingen is doordrenkt, de goede dingen van het leven in de eerste plaats en voor zoveel als hij dit doet, rijpt hij zoals een vrucht en voor zoveel als hij rijpt, voor zoveel wordt het zaad in hem vruchtbaar.

Die beide staten zijn mij verschenen bij mensen toen zij geesten waren: in de eerste staat verschenen zij toegewend naar de dalen die boven de hel zijn en in de tweede staat tot de paradijzen die in de hemel zijn; het is deze omkering van de staat van het leven, die hier wordt verstaan; dat dit plaatsvindt door boetedoening en daarna door het goede van het leven, wordt verstaan onder ‘kom tot inkeer en doe de eerste werken’.

85. En zo niet, Ik zal u snellijk komen en Ik zal uw kandelaar van zijn plaats verwijderen, indien gij niet tot inkeer komt, betekent dat het anders zeker is dat er niet verlichting wordt gegeven om de ware dingen langer te zien.

Met snellijk wordt de zekerheid aangeduid, nrs. 4, 947; en met de kandelaar de Kerk ten aanzien van de verlichting, nrs. 43, 66; en vandaar wordt met ‘van zijn plaats verwijderen’ aangeduid, de verlichting verwijderen, zodat zij de ware dingen niet in hun licht zien en tenslotte die niet langer zien.

Dit volgt uit wat eerder in nr. 82 is gezegd, namelijk dat de ware dingen van de leer indien die hoofdzakelijk of op de eerste plaats worden beschouwd, weliswaar geweten kunnen worden, maar niet innerlijk gezien en vanuit geestelijke aandoening geliefd en daarom geleidelijk vergaan; want de ware dingen vanuit hun licht zien, is die zien vanuit het innerlijk gemoed van de mens, dat het geestelijk gemoed wordt genoemd en dit gemoed wordt geopend door de naastenliefde en wanneer het geopend is, vloeit het licht en de aandoening van de ware dingen te verstaan, in vanuit de hemel uit de Heer; vandaar is er dan verlichting; de mens die in deze verlichting is, erkent de ware dingen zodra hij die leest of hoort, bij de mens bij wie het geestelijk gemoed niet is geopend, namelijk degenen die niet in de goede dingen van de naastenliefde zijn, vindt dit niet plaats, hoezeer hij ook in de ware dingen van de leer is.

86. Maar dit hebt gij, dat gij de werken der Nikolaïeten haat, welke ook Ik haat, betekent dat zij vanuit hun ware dingen weten en vandaar niet willen, dat de werken op verdienste gericht zijn, omdat dit tegen de verdienste en de gerechtigheid van de Heer is.

Dat de werken van de Nikolaïeten de op verdienste gerichte werken zijn, is vanuit onthulling te weten gegeven.

Dat er wordt gezegd dat zij die werken haten, is omdat de Kerk vanuit de ware dingen van haar leer dit weet en vandaar ook niet wil; en daarom wordt gezegd ‘dit hebt gij’.

Niettemin doen al degenen op verdienste gerichte werken, die de ware dingen van het geloof op de eerste plaats stellen en de goede dingen van de naastenliefde op de tweede; maar niet degenen die de goede dingen van de naastenliefde op de eerste plaats stellen; de oorzaak hiervan is deze: dat de echte naastenliefde geen verdienste wil hebben; zij heeft het immers lief het goede te doen; zij is immers daarin en handelt er vanuit en vanuit het goede schouwt zij de Heer en vanuit de ware dingen ziet zij dat al het goede uit Hem is; en daarom verafschuwt zij de verdienste.

Omdat nu degenen die de ware dingen van het geloof op de eerste plaats beschouwen, niet andere werken dan op verdienste gerichte werken kunnen doen en zij toch vanuit hun waarheden weten, dat ze gehaat moeten worden, volgt dit daarom nadat er gezegd is dat zij, indien zij niet de naastenliefde op de eerste plaats hebben, werken doen die te verafschuwen zijn.

Gezegd wordt dat het tegen de verdienste en de gerechtigheid van de Heer is; degenen immers die verdienste in de werken stellen, eisen de gerechtigheid voor zichzelf op, want zij zeggen dat de gerechtigheid aan hun zijde is, omdat zij verdienste hebben, terwijl het toch het toppunt van ongerechtigheid is, omdat alleen de Heer verdienste heeft en Hij alleen het goede bij hen doet; dat alleen de Heer de Gerechtigheid is, wordt geleerd bij Jeremia: ‘Zie de dagen zullen komen, wanneer Ik aan David een gerechte Spruit zal opwekken en dit zal Zijn naam zijn waarmee zij Hem zullen noemen: Jehovah onze Gerechtigheid’, (Jeremia 23:5,6; 33:15,16).

87. Die een oor heeft, hore wat de Geest zegt aan de Kerken, betekent dat hij die deze dingen verstaat, zal gehoorzamen aan de dingen die het Goddelijk Ware van het Woord leert aan hen die vanuit de Nieuwe Kerk, te weten het Nieuwe Jeruzalem, zullen zijn.

Met horen wordt zowel doorvatten als gehoorzamen aangeduid, omdat men oplet om te doorvatten en om te gehoorzamen; dat die beide worden aangeduid met horen, blijkt uit de gewone spreektaal, waarin men zegt, iemand horen en ook naar iemand luisteren; het laatstgenoemde betekent gehoorzamen en het eerstgenoemde doorvatten; dat horen die twee betekenissen heeft, is vanuit de overeenstemming; want in de streek van de oren in de hemel zijn degenen die in de doorvatting en tevens in de gehoorzaamheid zijn.

Aangezien beide door horen wordt aangeduid, zei daarom de Heer zo vaak: ‘*Wie een oor heeft om te horen, die hore*’, (Mattheüs 11:15; 13:43; Markus 4:9,23; 7:16; Lukas 8:8; 14:35) en eveneens wordt iets eenders gezegd tot alle Kerken, zoals blijkt uit de verzen 11, 17, 29 van dit hoofdstuk en uit de verzen 6, 13, 22 van het volgende.

Met de Geest echter, die het aan de Kerken zegt, wordt het Goddelijk Ware van het Woord aangeduid en met de Kerken de algehele Kerk in de christelijke wereld; dat onder de Geest Gods, die ook de Heilige Geest is, wordt verstaan de Goddelijke Waarheid, voortgaand uit de Heer, zie het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’, nr. 51; en omdat de algehele Kerk wordt verstaan, wordt er niet gezegd wat de Geest zegt aan de Kerk, maar wat de Geest zegt aan de Kerken.

88. Die overwint, betekent die strijd tegen zijn boze en valse dingen en hervormd wordt.

Omdat nu in de aan de zeven Kerken geschreven dingen de staat van al degenen in de christelijke Kerk wordt beschreven, die de leer van het Nieuwe Jeruzalem kunnen opnemen en daarnaar leven en zo door worstelingen tegen de boze en de valse dingen hervormd kunnen

worden, wordt daarom tot elke Kerk gezegd: die overwint; zoals hier tot de Efezische Kerk: *‘Die overwint, Ik zal hem geven te eten van de boom des levens’*, (Openbaring 2:7).

Tot de Kerk van die van Smyrna: *‘Die overwint, zal van de tweede dood niet beschadigd worden’*, (Openbaring 2:11).

Tot de Kerk in Pergamus: *‘Die overwint, Ik zal hem geven te eten van het weggeborgen manna’*, (Openbaring 2:17).

Tot de Kerk in Thyatira: *‘Die overwint en die Mijn werken tot het einde toe bewaart, Ik zal hem macht geven over de natiën’*, (Openbaring 2:26).

Tot de Kerk in Sardis: *‘Die overwint, deze zal bekleed worden met witte bekleedselen’*, (Openbaring 3:5).

Tot de Kerk in Filadelfia: *‘Die overwint, Ik zal hem maken tot een pilaar in de tempel Mijns Gods’*, (Openbaring 3:12).

En tot de Kerk in Laodicea: *‘Die overwint, Ik zal hem geven te zitten in Mijn troon’*, (Openbaring 3:21).

Die overwint, betekent in die plaatsen: die strijdt tegen de boze en valse dingen en zo wordt hervormd.

89. Ik zal hem geven te eten van de boom des levens, betekent de toe-eigening van het goede van de liefde en van de naastenliefde uit de Heer.

Met eten wordt in het Woord toe-eigenen aangeduid en met de ‘boom des levens’ wordt de Heer aangeduid ten aanzien van het goede van de liefde; vandaar wordt met eten van de boom des levens, aangeduid de toe-eigening van het goede van de liefde uit de Heer.

Dat met eten toe-eigenen wordt aangeduid, is omdat evenals de natuurlijke spijs, wanneer die gegeten wordt, aan het leven van het lichaam van de mens wordt toegeëigend, evenzo geestelijke spijs, wanneer die wordt opgenomen, aan het leven van de ziel van iemand wordt toegeëigend.

Dat met de boom des levens de Heer wordt aangeduid ten aanzien van het goede van de liefde, is omdat niet iets anders met de boom des levens in de ‘tuin van Eden’ wordt aangeduid; en verder omdat de mens het hemels en het geestelijk leven heeft vanuit het goede van de liefde en van de naastenliefde, dat wordt opgenomen uit de Heer.

In vele plaatsen wordt de boom genoemd en daaronder wordt de mens van de Kerk verstaan en in de universele zin de Kerk zelf en onder de vrucht ervan het goede van het leven; de oorzaak hiervan is de volgende, dat de Heer de Boom des Levens is, vanuit Wie al het goede bij de mens van de Kerk en in de Kerk is; maar hierover op de bestemde plaats meer.

Gezegd wordt het goede van de liefde en van de naastenliefde, omdat het goede van de liefde het hemels goede is, namelijk van de liefde tot de Heer en het goede van de naastenliefde het geestelijk goede is, namelijk de liefde jegens de naaste; wat en hoedanig het ene en het andere goede is, zal worden gezegd in wat volgt; men zie enige dingen hierover in het werk

[‘Hemel en Hel’](#), nrs. 13 tot 19.

90 Die in het midden van het paradijs Gods is, betekent innerlijk in de ware dingen van de wijsheid en van het geloof.

In het midden betekent het binnenste, nrs. 44, 383, hier innerlijk; het paradijs betekent ‘de boom des levens, die in het midden van het paradijs Gods is’ de Heer met het goede van de liefde en van de naastenliefde innerlijk in de ware dingen van de wijsheid en van het geloof; het goede is ook binnenin de ware dingen, want het goede is het ‘Zijn’ van het leven en het ware is het ‘Bestaan’ van het leven daaruit, zoals met vele dingen is getoond in het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’.

Dat het paradijs Gods het ware van de wijsheid en van het geloof is, blijkt uit de betekenis van de ‘tuin’ in het Woord; de tuin betekent daar de wijsheid en het inzicht, omdat de bomen de mensen van de Kerk betekenen en de vruchten ervan de goede dingen van het leven; met de

Tuin van Eden wordt niet iets anders aangeduid; de wijsheid van Adam wordt daar immers mee beschreven.

Iets eenders wordt onder de tuin Gods verstaan bij Ezechiël: *‘In uw wijsheid en in uw inzicht hebt gij u schatten gemaakt: in Eden, Gods Tuin, zijt gij geweest; alle kostelijke steen was uw deksel’*, (Ezechiël 28:4,13); dit met betrekking tot Tyrus, waarmee wordt aangeduid de Kerk ten aanzien van de erkentissen van het ware en het goede, dus ten aanzien van het inzicht; en daarom wordt gezegd *‘in uw wijsheid en in uw inzicht hebt gij u schatten gemaakt’*; door de kostbare stenen die een deksel waren, worden de ware dingen van het inzicht aangeduid. Bij dezelfde: *‘Aschur was een ceder in de Libanon; de cederen verborgen hem niet in de tuin Gods; geen boom in Gods tuin was hem gelijk in schoonheid; alle bomen van Eden in de tuin Gods wedijverden met hem’*, (Ezechiël 31:3,8,9); dit wordt gezegd ten aanzien van Egypte en Aschur; omdat met Egypte de wetenschap wordt aangeduid en met Aschur de redelijkheid, waardoor het inzicht is; evenzo met de ceder.

Maar omdat het door zijn redelijkheid in de trots van het eigen inzicht kwam, wordt er daarom van gezegd: *‘Wie zijt gij zo gelijk geworden in heerlijkheid en in grootheid onder de bomen van Eden, wanneer gij zult nedergevoerd worden met de bomen van Eden tot de lagere aarde en zult liggen in het midden van de met de voorhuid behepten’*, (Ezechiël 31:18); de met voorhuid behepten, zijn zij die zonder het goede van de naastenliefde zijn.

Bij Jesaja: *‘Jehovah zal Zion troosten en Hij zal haar woestijn stellen tot Eden en haar verlatenheid tot de tuin van Jehovah’*, (Jesaja 51:3).

Zion is daar de Kerk; de woestijn en de verlatenheid zijn het tekort aan en de onwetendheid omtrent het ware; Eden en de tuin Gods zijn de wijsheid en het inzicht.

De wijsheid en het inzicht wordt ook aangeduid met de tuin, in (Jesaja 58:11; 61:11; Jeremia 31:12; Amos 9:14; Numeri 24:6).

De mens van de Kerk is ook zoals een tuin ten aanzien van het inzicht, wanneer hij in het goede van de liefde is uit de Heer, omdat de geestelijke warmte die hem levend maakt, de liefde is en het geestelijk licht het inzicht daaruit is; dat vanuit die twee: de warmte en het licht, de tuinen in de wereld bloeien, is bekend; evenzo in de hemel; in de hemel verschijnen paradijselijke tuinen met vruchtdragende bomen volgens de wijsheid van hen vanuit het goede van de liefde uit de Heer; en rondom hen die in het inzicht zijn en niet in het goede van de liefde, verschijnt niet een tuin, maar gras; maar rondom hen die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn, zelfs niet eens gras, maar zand.

91. En aan de engel van de Kerk van die van Smyrna schrijf, betekent tot hen en over hen die in de goede dingen ten aanzien van het leven zijn, maar in de valse dingen ten aanzien van de leer.

Dat die onder de Kerk van die van Smyrna worden verstaan, blijkt uit de dingen die aan haar geschreven zijn, in de geestelijke zin verstaan.

92. Deze dingen zegt de Eerste en de Laatste, betekent de Heer, dat Hij alleen God is.

Dat de Heer Zich de Eerste en de Laatste en verder de Aanvang en het Einde en de Alfa en de Omega en Die is en Die was en Die komen zal noemt, zie (Openbaring 1:4,8,11,17) en wat dit betekent, eerder in de nrs. 13,29-31,38,57), waar blijkt dat daaronder eveneens wordt verstaan dat Hij alleen God is.

93. Die dood is geweest en leeft, betekent dat Hij in de Kerk is veronachtzaamd en Zijn Menselijke niet als God is erkend, terwijl Hij toch ten aanzien van Zijn Menselijke ook alleen het Leven is en uit Hem alleen het eeuwige Leven is.

Dat deze dingen onder die woorden worden verstaan, zie de nrs. 58-60, waar die ontvouwd zijn.

Dat deze en de hieraan voorafgaande dingen worden gezegd, is omdat het voornaamste valse van hen die met deze Kerk worden beschreven, is dat zij het Goddelijk Menselijke van de Heer niet erkennen en daarom niet tot Hem gaan.

94. Ik ken uw werken; dat dit betekent dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van hen tegelijk ziet, staat vast uit wat eerder in nr. 76 is ontvouwd; hier, dat Hij ziet dat zij in de valse dingen zijn en toch ten aanzien van het leven in de goede dingen, waarvan zij geloven dat het de goede dingen van het leven zijn, terwijl zij het toch niet zijn.

95. En verdrukking en behoefte, betekent dat zij in de valse dingen zijn; en de behoefte kennen, betekent zien dat zij niet in de goede dingen zijn; van verdrukking wordt immers in het Woord gesproken met betrekking tot de valse dingen, zoals eerder in nr. 33 en van behoefte met betrekking tot de niet goede dingen; de geestelijke behoefte is ook niets anders; meermalen leest men in het Woord ‘arm en behoeftig’ en in de geestelijke zin wordt onder de arme degene verstaan die niet in de ware dingen is en onder de behoeftige degene die niet in de goede dingen is.

Er worden ook deze woorden aan toegevoegd: ‘Doch gij zijt rijk’, maar tussen haakjes en wel omdat zij in sommige handschriften zijn weggelaten.

96. En de lastering van degenen die zeggen dat zij Joden zijn en zijn het niet, betekent de valse bewering dat bij hen de goede dingen van de liefde zijn, terwijl die er toch niet zijn. De lastering betekent hier de valse bewering; met de Joden worden niet de Joden aangeduid, maar zij die in het goede van de liefde zijn en abstract genomen de goede dingen van de liefde; vandaar wordt met de ‘lastering van degenen die zeggen dat zij Joden zijn en zijn het niet’ de valse bewering aangeduid dat bij hen de goede dingen van de liefde zijn, terwijl die er toch niet zijn.

Dat onder de Joden degenen worden verstaan die in het goede van de liefde zijn, is omdat onder Jehudah in de hoogste zin in het Woord de Heer wordt verstaan ten aanzien van het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde en onder Israël de Heer ten aanzien van het Goddelijk ware van de Goddelijke Wijsheid; vandaar worden met de Joden degenen aangeduid die in het goede van de liefde uit de Heer zijn en met Israël degenen die in de Goddelijke ware dingen uit de Heer zijn; dat die onder de Joden worden verstaan, kan vaststaan uit vele plaatsen daar, die verderop in nr. 350 zullen worden aangevoerd; zie ook enige vermeldingen in het werk [‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’](#), nr. 51.

Dat onder de Joden abstract genomen de goede dingen van de liefde worden verstaan, is omdat de geestelijke zin los is van personen, zie eerder de nrs. 78, 79.

Wie niet weet, dat onder de Joden in het Woord degenen worden verstaan die van de hemelse Kerk van de Heer zijn, dus zij die in de liefde tot Hem zijn, kan daardoor zeer misleid worden wanneer hij het Woord bij de profeten leest, zie hierna nr. 350.

97. Maar een synagoge des satans, betekent omdat zij in de valse dingen ten aanzien van de leer zijn.

Synagoge wordt gezegd, omdat de Joden genoemd zijn en omdat dezen in synagogen leerden, wordt met de synagoge de leer aangeduid; en omdat onder de satan de hel wordt verstaan vanuit hen die in de valse dingen zijn, wordt daarom gezegd een synagoge van de satan. De hel wordt duivel en satan genoemd en onder de hel die duivel wordt genoemd, worden degenen daar verstaan die in de boze dingen, eigenlijk die in de eigenliefde zijn; en onder de hel die satan wordt genoemd, worden degenen verstaan die daar in de valse dingen zijn, eigenlijk zij die in de trots van het eigen inzicht zijn.

Dat die hellen satans en duivels worden genoemd, is omdat allen die daarin zijn, duivels en satans worden genoemd.

Hieruit nu kan vaststaan dat daarmee dat zij een synagoge van de satan zijn, wordt aangeduid dat zij ten aanzien van de leer in de valse dingen zijn.

Maar omdat hier wordt gehandeld over hen die in het goede ten aanzien van het leven zijn, maar in valse dingen ten aanzien van de leer en zij niet anders weten dan dat zij in het goede zijn en ook dat de valse dingen van hen ware dingen zijn, daarom zal iets over hen worden gezegd.

Al het goede van de eredienst wordt door de ware dingen gevormd en al het ware wordt gevormd uit het goede en daarom is het goede zonder het ware het goede niet, noch is het ware zonder het goede het ware; zij verschijnen weliswaar in de uiterlijke vorm alsof zij het zijn, maar toch zijn zij het niet.

De verbinding van het goede en het ware wordt het hemels huwelijk genoemd; daar vanuit is de Kerk bij de mens en is de hemel bij hem; indien dus valse dingen in plaats van ware dingen zijn bij de mens, dan doet hij het goede van het valse, maar dit is niet het goede; immers, het is of een farizeïsch, of een op verdienste gericht, of een aangeboren natuurlijk goede.

Maar laten enige voorbeelden volgen ter toelichting.

Wie in dit valse is, dat hij gelooft het goede vanuit zichzelf te doen, omdat hij het vermogen heeft om het goede te doen, diens goede is niet het goede, omdat hijzelf daarin is en niet de Heer.

Wie in dit valse is, dat hij het goede dat het goede is, kan doen zonder de erkenning wat het boze bij hem is, dus zonder boetedoening, deze doet, als hij het goede doet, niet het goede, omdat hij zonder de boetedoening in het boze is.

Wie in dit valse is, dat het goede hem van de boze dingen zuivert en niet iets weet over de boze dingen waarin hij is, die doet niet een ander dan een onecht goede, dat van binnen besmet is met de boze dingen van hem.

Wie in dit valse is, dat er verscheidene goden zijn en zich daarin bevestigt, het goede dat hij doet, is een verdeeld goede en een verdeeld goede is niet het echte goede.

Wie in dit valse is dat hij gelooft dat het Goddelijke in het Menselijke van de Heer niet is zoals de ziel in het lichaam, die kan niet het goede vanuit Hem doen en het goede dat niet vanuit de Heer is, is niet het goede; het is immers tegen deze woorden van de Heer:

‘Zo iemand in Mij niet gebleven zal zijn en Ik in hem, die kan niet enige vrucht dragen; want zonder Mij kunt gij niet wat ook doen; zo iemand in Mij niet gebleven zal zijn, die is buiten uitgeworpen, zoals de verdorde rank en wordt in het vuur geworpen en verbrand’, (Johannes 15:4-6); evenzo in vele andere plaatsen; want het goede trekt zijn hoedanigheid uit de ware dingen en de ware dingen trekken hun ‘zijn’ uit het goede.

Wie weet niet, dat een Kerk geen Kerk is zonder leer en de leer zal leren hoe de mens over God en vanuit God zal denken en hoe hij zal handelen vanuit God en met God; en daarom zal de leer vanuit de ware dingen zijn; en volgens die handelen is dat wat het goede wordt genoemd; waaruit volgt, dat handelen overeenkomstig de valse dingen, niet het goede is.

Men gelooft, dat in het goede dat de mens doet, niet iets vanuit de ware of de valse dingen is, terwijl toch nergens anders vandaan de hoedanigheid van het goede is; zij hangen immers samen zoals de liefde en de wijsheid en eveneens zoals de liefde en de dwaasheid; het is de liefde van de wijze die het goede doet, maar de liefde van de dwaas die iets eenders doet in uiterlijke dingen, maar dat volstrekt oneender is in de innerlijke dingen; en daarom is het goede van de wijze zoals zuiver goud, maar het goede van de dwaas is zoals mest met eromheen goud.

98. Vrees niets van de dingen die gij zult lijden; dat dit betekent; wanhoop niet wanneer gij wordt bestookt door de boze dingen en aangevochten door de valse dingen, aangezien het bij

hen die in de goede dingen ten aanzien van het leven zijn en in de valse dingen ten aanzien van de leer, niet anders kan, blijkt uit wat nu volgt.

99. Zie, het zal zijn dat de duivel er vanuit u in de gevangenis zal werpen, betekent dat het goede van hun leven door de boze dingen, die uit de hel zijn, zal worden bestookt.

Dat dit wordt aangeduid met in de gevangenis of in de kerker geworpen worden door de duivel, is omdat onder de duivel de hel wordt verstaan, waar degenen zijn die in de boze dingen zijn en zo abstract genomen het boze dat daar en daaruit is, nr. 97.

Dat in de gevangenis of in de kerker gezonden worden, is bestookt worden, is omdat degenen die door de boze dingen vanuit de hel worden bestookt, zijn zoals de gebondenen in de kerker; zij kunnen immers alleen maar het boze denken, terwijl zij toch het goede willen; vandaar strijd en innerlijke benauwdheid, waaruit zij niet verlost kunnen worden, nauwelijks anders dan zij die geboeid zijn; de oorzaak ervan is de volgende, dat het goede van hen niet het goede is voor zoveel als het vastgebonden is met valse dingen; en voor zoveel als het vastgebonden is met valse dingen, is het boze daarmee verbonden; dit dus is het dat bestookt wordt.

Maar die bestoking vindt niet plaats in de natuurlijke wereld maar in de geestelijke wereld, dus na de dood; het is mij gegeven dat bestoken van hen meermalen te zien; zij weelagen en zeggen dat zij het goede hebben gedaan en het goede willen doen, maar het nu niet kunnen door de boze dingen rondom.

Toch worden niet allen op dezelfde wijze bestookt; zij worden harder bestookt naarmate zij zich in de valse dingen hebben bevestigd; en daarom wordt gezegd: de duivel zal er vanuit u in de gevangenis werpen; dat de bevestiging van het valse schadelijk is, zie het werk [‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’](#), nrs. 91-97.

In het Woord wordt met de gebondenen iets eenders aangeduid als hier door ‘in de gevangenis geworpenen’, zoals in deze plaatsen: *‘Ik zal u geven tot een verbond des volks, om uit te leiden vanuit de gevangenis de gebondenen en vanuit het huis van bewaring zij die in de duisternis zitten’*, (Jesaja 42:6,7; 49:8,9).

‘Jehovah heeft Mij gezonden om de gevangenen vrijheid te prediken en de gebondenen’, (Jesaja 61:1).

‘Door het bloed Uws verbonds zal Ik de gebondenen vanuit de kuil uitlaten’, (Zacharia (9:11).

‘God leidde uit de met boeien gebondenen’, (Psalm 68:7).

‘Het gezucht van de gebondene zal vóór U komen’, (Psalm 79:11).

‘Om te horen het gezucht van de gebondene, om te openen voor de zonen des doods’, (Psalm 102:21).

‘Jehovah, die de gebondenen losmaakt’, (Psalm 146:7).

Dat onder de gebondenen in deze plaatsen niet gebondenen in de wereld worden verstaan, maar zij die gebonden zijn door de hel, dus door de boze en de valse dingen, is duidelijk.

Iets eenders wordt aangeduid met deze woorden van de Heer: *‘Ik ben in de gevangenis geweest en gij zijt niet tot Mij gekomen’*, (Mattheüs 25:43).

Aangezien de Heer diegenen uit de gevangenis uitleidt of van het bestoken bevrijdt, die in het goede ten aanzien van het leven zijn geweest, hoewel in de valse dingen ten aanzien van de leer, zegt Hij: ‘Vrees niets van de dingen die gij lijden zult’; en verder ‘zijt getrouw’, en ‘Ik zal u geven de kroon des levens’.

100. Opdat gij verzocht wordt, betekent door de valse dingen die tegen hen strijden.

Dat dit wordt aangeduid, is omdat alle geestelijke verzoeking een strijd is van de duivel en de Heer, wie hem zal bezitten; de duivel of de hel haalt de valse dingen van hem tevoorschijn en verwijt en verdoemt; de Heer echter de ware dingen en leidt uit de valse dingen weg en bevrijdt.

Deze strijd is het, die aan de mens verschijnt alsof die in hem was, omdat die is vanuit de boze geesten die bij hem zijn en deze wordt verzoeking genoemd.

Dat de geestelijke verzoeking niet iets anders is, weet ik uit ondervinding, omdat ik in mijn verzoeken de helsen gezien heb die ze binnenleiden en de invloeiing doorvatte uit de Heer, Die bevrijdde.

101. En gij zult een verdrukking hebben tien dagen, betekent dat dit een volle tijd zal duren, dat wil zeggen, zolang als zij in die valse dingen willen blijven.

De verdrukking hier betekent het bestoken, nrs. 33, 95; dus de verzoeking; en tien dagen betekenen de duur van die staat tot het volle; en daarom volgt ‘Zijt getrouw tot de dood toe’, waarmee de opneming en de erkenning van de waarheden wordt aangeduid, totdat door haar de valse dingen verwijderd en als het ware tenietgedaan zijn.

Dat tien dagen de duur van de staat tot het volle toe betekenen, is omdat dagen staten betekenen en tien het volle; tijden immers in het Woord betekenen staten, nr. 947 en de getallen voegen daaraan het hoedanige van de staten toe, nr. 10.

Aangezien tien het volle betekent, betekent het ook veel en velen en verder ook alles en allen, zoals uit deze volgende plaatsen kan vaststaan: ‘*De mannen die Mijn heerlijkheid hebben gezien, hebben Mij tienmaal verzocht*’, (Numeri 14:22).

Gij hebt Mij tienmaal schande aangedaan’, (Job 19:3).

‘Daniël werd tienmaal wijzer bevonden dan de sterrenwichelaars,’ (Daniël 1:20).

‘Tien vrouwen zullen het brood bakken in één oven’, (Leviticus 26:26).

‘Tien mannen vanuit alle tongen der natiën zullen de slip grijpen van de Judese man’, (Zacharia 8:23).

Omdat tien betekent vele dingen en eveneens alle dingen, worden daarom die dingen die op de tafels van de Tien Geboden door Jehovah werden geschreven, de Tien Woorden genoemd, (Deuteronomium 4:13; 10:4); de tien woorden zijn alle ware dingen, zij sluiten immers die in. En omdat tien allen en alle dingen betekent, heeft daarom de Heer het koninkrijk der hemelen vergeleken met tien maagden, (Mattheüs 25:1); en verder zei Hij in de gelijkenis ten aanzien van de edelman, dat hij aan zijn knechten tien mina’s gaf om handel te drijven, (Lukas 19:12-27).

Vele dingen worden ook aangeduid met de tien hoornen van het beest, opklimmende vanuit de zee, (Daniël 7:7); en met de tien hoornen en met de tien diademen op de hoornen, van het beest ook opklimmende vanuit de zee, (Openbaring 13:1); en verder met de tien hoornen van de draak, (Openbaring 12:3) en met de tien hoornen van het scharlaken beest, waarop de vrouw zat, (Openbaring 17:3,7,12); tien hoornen betekent veel macht.

Uit de betekenis van het getal tien, te weten het volle, kan men zien waarom het was ingesteld, dat het tiende deel vanuit alle inkomen aan Jehovah gegeven zou worden en door Jehovah aan Aharon en aan de Levieten, (Numeri 18:24,28; Deuteronomium 14:22); en verder waarom Abraham aan Melchizedek tienden gaf van alle dingen, (Genesis 14:18-20); daarmee immers werd aangeduid, dat zo alle dingen van hen uit Jehovah waren en geheiligd, (Maleachi 3:10).

Hieruit kan nu vaststaan dat met ‘tien dagen verdrukking’ wordt aangeduid dat de verzoeking een volle tijd zal duren, dat wil zeggen, zolang als zij in de valse dingen willen blijven; de valse dingen immers worden nooit van de mens weggenomen tégen zijn wil, maar mèt zijn wil.

102. Zijt getrouw tot de dood toe, betekent de opneming en de erkenning van de waarheden totdat de valse dingen verwijderd en als het ware tenietgedaan zijn.

Onder zijt getrouw tot de dood toe, wordt in de natuurlijke zin verstaan, dat zij van de trouw niet zullen afwijken tot aan het einde van het leven; maar in de geestelijke zin, dat zij de waarheden zullen opnemen en erkennen, totdat de valse dingen daardoor verwijderd en als het ware tenietgedaan zijn.

Deze zin is immers eigenlijk voor hen die in de geestelijke wereld zijn, voor wie er niet enige dood is en daarom wordt hier onder de dood het einde van hun verzoeking verstaan.

Gezegd wordt ‘totdat zij als het ware tenietgedaan zijn’, omdat de valse en de boze dingen bij de mens niet worden tenietgedaan, maar verwijderd en wanneer zij verwijderd zijn, schijnt het alsof zij zijn tenietgedaan, omdat de mens, nadat de boze en de valse dingen verwijderd zijn, in de goede en de ware dingen wordt gehouden door de Heer.

103. En Ik zal u geven de kroon des levens, betekent dat zij dan het eeuwige leven zullen hebben als prijs van de overwinning.

Omdat er gehandeld wordt over de verzoeken tot de dood toe, wordt gezegd dat hun de kroon des levens gegeven moet worden, zodanig als van de martelaren, die trouw tot aan de dood toe zijn geweest; en omdat de martelaren dit wensten, werd aan hen daarom na de dood kronen gegeven, waarmee de prijs van de overwinning werd aangeduid; zij verschijnen nog met hun kronen in de hemel, wat mij te zien is gegeven.

104. Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt; dat dit betekent dat degene die deze dingen verstaat, zal gehoorzamen aan de dingen die het Goddelijk Ware van het Woord leert aan hen die vanuit de Nieuwe Kerk, namelijk het Nieuwe Jeruzalem, zullen zijn, blijkt uit wat eerder in nr. 87 is ontvouwd, waar eendere dingen staan.

105. Die overwint, dat dit betekent die strijdt tegen de boze en de valse dingen en hervormd wordt, blijkt uit de ontvouwingen in nr. 88, waar eendere dingen staan.

106. Zal van de tweede dood niet beschadigd worden, betekent dat zij daarna niet zullen bezwijken door de boze en de valse dingen uit de hel.

Onder de eerste dood wordt de dood van het lichaam verstaan en onder de tweede dood de dood van de ziel, namelijk de verdoemenis, zie verderop de nrs. 853, 873; en omdat met ‘Zij getrouw tot de dood toe’ wordt aangeduid, dat zij de waarheden zullen erkennen totdat de valse dingen door die verwijderd zijn, nr. 102, zo volgt dat met ‘zal van de tweede dood niet beschadigd worden’ wordt aangeduid dat zij daarna niet zullen bezwijken door de boze en de valse dingen uit de hel; daardoor immers worden zij aan de verdoemenis onttrokken.

107. En aan de engel van de Kerk in Pergamus schrijf, betekent tot hen en over hen, die het al van de Kerk stellen in de goede werken, en niet iets in de ware dingen van de leer.

Dat die onder de Kerk van Pergamus worden verstaan, blijkt uit de dingen die aan haar zijn geschreven, verstaan in de geestelijke zin.

Maar over dezen moet iets vooraf worden gezegd, opdat men zal weten wie zij zijn in de Kerk en hun hoedanigheid: er zijn twee soorten van mensen, vanuit wie de christelijke Kerk heden voor het merendeel bestaat: de ene soort maken diegenen uit die in de werken-alleen en in geen ware dingen zijn; de tweede degenen die in de eredienst-alleen zijn en niet in de werken, noch in de ware dingen; over de eerstgenoemde soort wordt hier gehandeld, over de laatstgenoemde in de dingen die geschreven zijn aan de Kerk in Sardis, nr. 154 e.v..

Zij die in de werken-alleen en in geen ware dingen zijn, zijn zoals degenen die handelen en niet verstaan; en daden zonder verstand zijn onbezielt; zij verschijnen voor de engelen zoals uit hout gesneden beelden en zij die verdienste in hun werken hebben gesteld, zoals die gesneden beelden, naakt zonder een bedekking over de schaamdelen; zij verschijnen ook zoals schapen zonder wol en zij die verdienste in de werken stellen, zoals schapen met drek overdekt; alle werken immers gebeuren uit de wil door het verstand en in het verstand ontvangen zij het leven en tevens klederen; vandaar is het dat die werken, zoals gezegd, voor de engelen als onbezielt en naakt verschijnen.

108. Deze dingen zegt Hij Die het tweesnijdend scherp slagzwaard heeft, betekent de Heer ten aanzien van de ware dingen van de leer vanuit het Woord, waardoor de boze en de valse dingen worden verstrooid.

In het voorafgaande hoofdstuk werd, waar de Zoon des Mensen wordt beschreven, namelijk de Heer ten aanzien van het Woord, gezegd dat er gezien werd dat vanuit Zijn mond een tweesnijdend scherp slagzwaard uitging, vers 16; dat daarmee de verstrooiing van de valse dingen wordt aangeduid door het Woord en door de leer daaruit, uit de Heer, zie eerder in nr. 52.

Dit wordt gezegd tot hen en over hen, die het al van de Kerk stellen in de werken-alleen en niet iets in de ware dingen van de leer; en omdat dezen de ware dingen van de leer nalaten of geringschatten, en die toch noodzakelijk zijn, wordt tot hen in wat volgt, gezegd: *‘Kom tot inkeer; en zo niet; Ik zal u snellijk komen en zal met hen strijden met het slagzwaard Mijns monds’*, (Openbaring 2:16).

109. Ik ken uw werken; dat dit betekent dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van hen tegelijk ziet; zie eerder nr. 76, waar het is ontvouwd; hier, dat de Heer ziet dat zij in de werken-alleen zijn en niet in de leerstellige dingen.

110. En waar gij woont, waar de troon des satans is, betekent hun leven in de donkerheid. Dat onder de satan de hel wordt verstaan vanuit hen die in de valse dingen zijn, zie eerder in nr. 97; en in de valse dingen zijn, is in geestelijke donkerte zijn; de geestelijke donkerheid, de schaduw des doods en de duisternissen, zijn niets anders dan de staat van degenen in de hel die in de valse dingen zijn van het boze en daarom worden de valse dingen in het Woord daarmee beschreven; waaruit kan vaststaan, dat met de troon des satans louter donkerheid wordt aangeduid.

Maar hier wordt onder de donkerheid niet verstaan dat zij in louter valse dingen zijn, maar dat zij in geen ware dingen van de leer zijn; de ware dingen immers van de leer die vanuit het Woord zijn, zijn in het licht; vandaar is ‘niet in de ware dingen zijn’ niet in het licht zijn, dus in de donkerheid; dat de ware dingen in het licht van de hemel zijn, zie men in het werk [‘Hemel en Hel’](#), nrs. 126-140; en in het werk [‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’](#), ns. 73, 104-113.

In het Woord wordt op vele plaatsen gehandeld over hen die in de duisternissen, in de schaduw des doods en in de donkerheid zijn, en van wie de Heer de ogen zal openen en onder hen worden de heidenen verstaan die in de goede werken zijn geweest, maar niet in enige ware dingen, omdat zij de Heer niet gekend, noch het Woord hebben gehad; volslagen eender aan hen zijn degenen in de christelijke wereld die in de werken-alleen en in geen ware dingen van de leer zijn en daarom zijn zij niet anders dan heidenen te noemen; zij kennen weliswaar de Heer, maar toch gaan zij niet tot Hem en zij hebben het Woord, maar toch zoeken zij daar de ware dingen niet op.

Met ‘kennen waar gij woont’ wordt aangeduid weten hoedanig iemand is, aangezien in de geestelijke wereld eenieder woont volgens de hoedanigheid van zijn aandoening.

Hieruit kan vaststaan, dat met ‘gij woont waar de troon des satans is’ een leven van het goede in de donkerheid wordt aangeduid.

De satanische geesten hebben ook macht in de geestelijke wereld door hen die in de werken-alleen zijn, maar zonder hen in het geheel geen enkele macht; zij binden hen immers aan zich aan, als een van de satans slechts tegen hen zegt: Ik ben uw naaste en daarom moeten mij goede diensten worden betoond; en wanneer zij dit hebben gehoord, treden zij naderbij en verlenen hulp, zonder te onderzoeken wie en hoedanig zo iemand is, omdat zij de ware dingen niet hebben en alleen door de ware dingen wordt de een van de ander onderkend; dit wordt eveneens aangeduid met ‘gij woont waar de troon des satans is’.

111. En gij houdt Mijn naam en gij hebt Mijn geloof niet verloochend, betekent terwijl zij toch godsdienst hebben en een eredienst volgens die en eveneens het Woord erkennen, dat het de Goddelijke Waarheid is.

Dat onder de naam van Jehovah of van de Heer wordt verstaan alles waardoor Hij vereerd wordt, dus het al van de godsdienst, zie nr. 81; hier dus dat zij godsdienst hebben en volgens de godsdienst een eredienst; onder het geloof wordt hier niet het geloof verstaan zoals het geloof heden in de Kerk is, maar de Goddelijke Waarheid, aangezien het geloof is van het ware en het ware is van het geloof; niet wordt iets anders onder het geloof verstaan in de hemel, noch iets anders onder het geloof Gods in het Woord; vandaar is het, dat geloof en waarheid in de Hebreeuwse taal één en hetzelfde woord zijn namelijk ‘amuna’; omdat nu onder het geloof Gods de Goddelijke Waarheid wordt verstaan en het Woord het Goddelijk Ware zelf is, is het duidelijk dat onder ‘gij hebt Mijn geloof niet verloochend’, wordt verstaan dat zij erkennen dat het Woord de Goddelijke Waarheid is.

112. Ook in de dagen in welke Antipas was, Mijn trouwe martelaar, die gedood is bij ulieden waar de satan woont, betekent wanneer alle waarheid door de valse dingen in de Kerk is uitgeblust.

Met de martelaar wordt de belijdenis van de waarheid aangeduid, iets eenders als met de getuige eerder in de nrs. 6, 16, omdat martelaar en getuige in de Griekse taal één en hetzelfde woord zijn; dat hij met name Antipas wordt genoemd, is vanuit de geestelijke taal of die van de engelen.

Aangezien met Antipas de martelaar, de belijder van de waarheid en abstract genomen de waarheid zelf wordt aangeduid, is het duidelijk dat met ‘in de dagen in welke Antipas was, Mijn trouwe martelaar, die gedood is bij ulieden waar de satan woont’, wordt aangeduid wanneer de waarheid door de valse dingen in de Kerk is uitgeblust.

Dat onder de satan de hel wordt verstaan, waar en vanwaar de valse dingen zijn, zie nr. 97.

113. Maar Ik heb enkele dingen tegen u; dat dit betekent dat tegen hen deze dingen zijn die volgen, blijkt zonder ontvouwing.

114. Dat gij daar hebt die houden de leer van Balaâm, die Balak leerde een aanstoot te werpen vóór de zonen Israëls om dingen van de afgodenoffers te eten en te hoereren, betekent dat onder hen degenen zijn die huichelachtige werken doen, waardoor de eredienst van God in de Kerk wordt bezoedeld en verechtbreukt.

Dat onder deze dingen degenen worden verstaan die werken doen waardoor de eredienst wordt bezoedeld en verechtbreukt, blijkt uit de historische zaken in het Woord met betrekking tot Bileam en Balak, de koning van Moab; Bileam immers was een huichelaar en een tovenaar, want hij sprak vanuit Jehovah goed over de zonen Israëls en toch koesterde hij het in zijn hart om hen te verderven en verdoemde hij hen ook door de aan Balak gegeven raad; waaruit blijkt, dat zijn werken huichelachtig waren; dat hij een tovenaar is geweest, leest men in, (Numeri 22:7; 24:1; Jozua 13:22).

Dat hij ten gunste van de zonen Israëls sprak, door hen te zegenen, (Numeri 23:7-15, 18-24; 24:5-9, 16-19; maar dat hij dit sprak vanuit Jehovah, (Numeri 23:5, 12, 16; 24:13); dat hij het in zijn hart koesterde om hen te verderven en hen ook verdoemde door de aan Balak gegeven raad, (Numeri 31:16); de raad die hij had gegeven, (Numeri 25:1, 9, 18).

Dit was de aanstoot die hij de zonen Israëls voorwierp, waarover het volgende: in Sittim ving het volk aan te hoereren met de dochters van Moab en zij riepen het volk tot de slachtoffers van haar goden; het volk at en kromde zich in voor haar goden; vooral bond het zich Baal Peor aan; daarom werden van Israël vierentwintigduizend gedood, (Numeri 25:1-3, 9, 18); met de zonen Israëls wordt de Kerk aangeduid; met eten van haar slachtoffers wordt de toe-

eigening van het heilige aangeduid; en daarom wordt met het eten van de slachtoffers van andere goden, of het eten van dingen van de afgodenoffers, de bezoedeling en de ontwijding van het heilige aangeduid; met hoereren wordt aangeduid echtbreken en de eredienst verdraaien; dat met Moab en vandaar met zijn koning en met zijn dochters, ook degenen worden aangeduid die de eredienst bezoedelen en echtbreken, zie het werk '[Hemelse Verborgenheden](#)' te Londen uitgegeven, nr. 2468.

Hieruit blijkt nu dat de geestelijke zin van die woorden deze is.

115. Aldus hebt gij er ook die de leer der Nikolaïeten houden, hetgeen Ik haat, betekent dat onder hen er ook zijn die op verdienste gerichte werken doen.

Dat de werken van de Nikolaïeten de op verdienste gerichte werken zijn, zie nr. 86.

Bij degenen die het al van de Kerk en van het heil, in de goede werken en niet iets in de ware dingen van de leer stellen, namelijk degenen die onder de Kerk in Pergamus worden verstaan, zijn er die huichelachtige werken en ook die op verdienste gerichte werken doen, maar niet allen; en daarom wordt gezegd 'dat gij daar hebt die de leer van Bileam houden'; en verder 'hebt gij er ook die de leer van de Nikolaïeten houden'; en alle werken van de eredienst zijn of goed of op verdienste gericht of huichelachtig; en daarom wordt hier over de laatstgenoemde twee gesproken en over de goede werken na die, in wat volgt.

116. Kom tot inkeer, betekent dat zij zich mogen wachten voor die werken en de werken mogen doen die goed zijn.

Dat deze dingen worden aangeduid met tot inkeer komen, is omdat nu gehandeld is over de op verdienste gerichte en de huichelachtige werken, waarvoor degenen zich zullen wachten die het al van de Kerk en van het heil in de goede werken stellen en niet iets in de ware dingen van de leer, terwijl toch de ware dingen van de leer leren hoe en wat men moet willen en denken of moet liefhebben en geloven, opdat de werken goed zijn.

117. En zo niet, Ik zal u snellijk komen en Ik zal met hen strijden met het slagzwaard Mijnsmonds, betekent dat, indien niet, de Heer met hen zal strijden vanuit het Woord en hen overtuigen dat hun werken boos zijn.

Maar dit zie men eerder ontvouwd in nr. 108.

118. Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt; dat dit betekent dat degene die deze dingen verstaat, zal gehoorzamen aan de dingen die het Goddelijk Ware van het Woord leert aan hen die vanuit de Nieuwe Kerk zijn, namelijk het Nieuwe Jeruzalem, zullen zijn, blijkt uit wat eerder in nr. 87 is ontvouwd, waar eendere woorden staan.

119. Die overwint, dat dit betekent die strijdt tegen zijn boze en valse dingen en hervormd wordt, blijkt ook uit wat eerder in nr. 88 is ontvouwd.

120. Ik zal hem geven te eten van het weggeborgen manna, betekent de wijsheid en daarna de toe-eigening van het goede van de hemelse liefde in de werken en zo de verbinding van de Heer met hen die werken verrichten.

Onder het weggeborgen manna, dat degenen zullen hebben die in de goede werken zijn en tevens de ware dingen van de leer aan de werken toevoegen, wordt de verborgen wijsheid verstaan zodanig als diegenen hebben die in de derde hemel zijn; dezen immers zijn, omdat zij in de wereld in de goede werken en tevens in de ware dingen van de leer zijn geweest, in wijsheid boven de overige engelen, maar in een weggeborgen wijsheid; deze is immers aan hun leven ingeschreven en zo dus niet aan het geheugen; en daarom zijn zij zodanig, dat zij niet spreken over de ware dingen van de leer, maar die doen en zij doen die omdat zij die weten en ze eveneens zien wanneer zij daarover met anderen spreken.

Dat aan hen het goede van de liefde wordt toegeëigend en de Heer Zich verbindt met hen, die de ware dingen van de leer aan de goede werken toevoegen en zo hun wijsheid in hun goede dingen geeft en dat dit is ‘te eten geven van het weggeborgten manna’, kan vaststaan uit deze woorden van de Heer: *‘Het Brood Gods is Hij Die vanuit de hemel neerdaalt en aan de wereld het leven geeft; Ik ben het Brood des levens; uw vaders hebben het manna gegeten in de woestijn en zij zijn gestorven’*.

‘Dit is het Brood dat vanuit de hemel neerdaalt, opdat hij die daarvan eet, niet zal sterven: Ik ben het levende Brood, Die vanuit de hemel ben neergedaald; indien iemand van dit Brood eet, die zal leven tot in het eeuwige’, (Johannes 6:31-51); waaruit blijkt, dat de Heer Zelf het weggeborgten Manna is, dat in hun werken zal zijn, indien zij tot Hem alleen gaan; of men zegt de Heer, dan wel het goede van de hemelse Liefde of de Wijsheid van die Liefde; het is hetzelfde.

Maar dit is een verborgenheid die bezwaarlijk valt in iemands natuurlijke idee, zolang die oversluierd met een wolk uit wereldse dingen, maar zij valt wel daarin wanneer die idee het serene en het zonnige heeft, zoals over deze dingen kan worden gezien in het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’, van het begin tot het einde.

121. En Ik zal hem geven een witte keursteen, betekent de ware dingen die het goede begunstigen en zich daarmee verenigen.

De witte keursteen betekent dit, omdat in de oordelen de stemmen met keurstenen werden verzameld en met witte die stemmen die bevestigden; dat het de bevestigende ware dingen zijn die worden aangeduid, is omdat van wit wordt gesproken met betrekking tot de ware dingen, nrs. 167, 379; vandaar is het dat met de witte keursteen worden aangeduid de ware dingen die het goede begunstigen; dat zij ook verenigd zijn met het goede, is omdat het goede ze naar zich toehaalt en ze met zich verenigt; elk goede immers heeft het ware lief en verbindt een zodanig ware met zich als daarmee overeenkomt, vooral het goede van de hemelse liefde; dit verbindt het ware zo met zich, dat zij geheel en al één maken; vandaar is het dat zij de ware dingen zien vanuit het goede alleen.

Dezen worden verstaan onder hen die de wet aan hun harten hebben ingeschreven, over wie bij Jeremia: *‘Ik zal Mijn wet in het midden van hen geven en zal die op hun hart schrijven; en zij zullen niet langer, eenieder zijn gezet, of eenieder zijn broeder, leren door te zeggen: Leert Jehovah kennen; want eenieder zal Mij leren kennen’*, Jeremia 31:33,34).

Zodanig zijn allen die in de derde hemel zijn; zij spreken niet vanuit enig geheugen over de ware dingen, maar zien die helder als zij anderen over de ware dingen horen spreken, bovenal als zij het Woord lezen; de oorzaak hiervan is deze, dat zij in het huwelijk zelf van het goede en het ware zijn; zodanig worden diegenen in de wereld die alleen tot de Heer zijn gegaan en de goede werken hebben gedaan, omdat zij volgens de ware dingen van het Woord zijn; over hen zie men enige dingen in het werk ‘[Hemel en Hel](#)’, nrs. 25,26,270,271.

122. En in de keursteen een nieuwe naam geschreven, betekent dat zij zo het hoedanige van het goede zullen hebben zoals zij eerder niet hadden.

Dat de naam het hoedanige van een zaak aanduidt, zie nr. 81; hier daarom het hoedanige van het goede; al het hoedanige van het goede is vanuit de ware dingen daarmee verenigd; het goede immers zonder de ware dingen is zoals brood en spijs zonder wijn en water, welke niet voeden; en eveneens zoals een vrucht waarin geen sap is; zij verschijnen ook zoals bomen zonder bladeren, waaraan droge, van de herfst overgelaten, appels hangen; dit wordt ook verstaan onder deze woorden van de Heer: *‘Een elk zal met vuur gezouten worden en elk slachtoffer zal met zout gezouten worden; het zout is goed; indien echter het zout zoutloos wordt, waarmee zult gij het smakelijk maken; heb zout in uzelf’*, (Markus 9:49,50); het zout daar is het verlangen naar het ware.

123. Welke niemand kent dan die hem ontvangt, betekent dat aan niemand verschijnt omdat het aan hun leven is ingeschreven.

Dat de met het goede verenigde ware dingen bij hen niet aan het geheugen, maar aan hun leven zijn ingeschreven, zie de nrs. 121, 122; en datgene wat alleen aan het leven en niet aan het geheugen is ingeschreven, verschijnt aan niemand, zelfs niet aan hen, tenzij daarvanuit dat zij doorvatten of het waar is en wat het ware is, wanneer zij horen en lezen; de innerlijke dingen van hun gemoed zijn immers geopend tot aan de Heer; en omdat de Heer in hen is en Hijzelf alle dingen ziet, maakt Hij daarom dat zij zien zoals uit zich; niettemin weten zij vanuit hun wijsheid, dat zij de ware dingen niet uit zich zien, maar uit de Heer.

Hieruit kan nu vaststaan wat er wordt verstaan onder deze dingen: *'Ik zal hem geven te eten van het weggeborgen manna en Ik zal hem geven een witte keursteen en in de keursteen een nieuwe naam geschreven, welke niemand kent dan die hem ontvangt'*; waarmee kort samengevat wordt aangeduid, dat zij engelen van de derde hemel zullen zijn, indien zij het Woord lezen, daaruit de ware dingen van de leer putten en tot de Heer gaan.

124. En aan de engel van de Kerk in Thyatira schrijf, betekent tot hen en over hen die in het geloof vanuit de naastenliefde zijn en vandaar in de goede werken; en eveneens tot hen en over hen die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn en vandaar in de boze werken. Dat deze beide worden beschreven door de Kerk van die van Thyatira, blijkt uit de dingen die aan haar geschreven zijn, in de geestelijke zin verstaan.

125. Deze dingen zegt de Zoon Gods, hebbende ogen zoals een vlam vuurs, betekent de Heer ten aanzien van de Goddelijke Wijsheid van de Goddelijke Liefde.

Dat dit wordt aangeduid, zie nr. 48 waar dit wordt ontvouwd.

126. En Zijn voeten blinkend koper gelijk; dat dit het Natuurlijk Goddelijk Goede betekent, staat vast uit wat eerder in nr. 49 is ontvouwd.

127. Ik ken uw werken; dat dit betekent dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van hen tegelijk ziet, zie eerder in nr. 76, waar het is ontvouwd.

128. En naastenliefde en dienst, betekent de geestelijke aandoening, die de naastenliefde wordt genoemd en de werking ervan.

Dat de naastenliefde een geestelijke aandoening is, is omdat de naastenliefde de liefde jegens de naaste is en de liefde jegens de naaste is die aandoening; dat de dienst de werking ervan is, is omdat in het Woord 'dienaren' diegenen worden genoemd die de dingen uitvoeren die van de naastenliefde zijn; de mens die een vereerder van God is, wordt nu eens dienstknecht dan weer dienaar genoemd; en dienstknecht Gods wordt hij genoemd die in de ware dingen is en dienaar Gods hij die in de goede dingen is; de oorzaak hiervan is dat het ware aan het goede van dienst is en het goede het ware bedient; dat diegene een dienstknecht wordt genoemd die in de ware dingen is, zie eerder in nr. 3; dat echter diegenen een dienaar wordt genoemd die in het goede is, blijkt uit deze plaatsen: *'Gijlieden zult priesters van Jehovah worden genoemd, dienaren uws Gods'*, (Jesaja 61:6).

'Mijn verbond zal niet tevergeefs worden met de Levieten, Mijn dienaren', (Jeremia 33:21); zij worden dienaren genoemd, omdat de priesters de Heer uitbeeldden ten aanzien van Zijn Goddelijk Goede.

'Zegent Jehovah, al Zijn heirscharen, gij dienaren die Zijn wil doet', (Psalm 103:21,22).

'Jehovah maakt Zijn engelen geesten, Zijn dienaren een vlamvend vuur', (Psalm 104:4); de engelgeesten zijn zij die in de ware dingen zijn en de engeldienaren zij die in de goede dingen zijn; het vlamvende vuur betekent ook het goede van de liefde.

.....
'Jezus zei: Zo wie zal willen groot zijn, die moet uw dienaar zijn en zo wie zal willen de eerste zijn, die moet uw dienstknecht zijn', (Mattheüs 20:26,27; 23:11,12); dienaar wordt daar gezegd van het goede en dienstknecht van het ware.

Iets eenders wordt met bedienen en dienst aangeduid, bij (Jesaja 61:6; Johannes 12:26; Lukas 12:37) en elders.

Hieruit blijkt dat met naastenliefde en dienst, de geestelijke aandoening en de werking ervan wordt aangeduid; het goede immers is van de naastenliefde en het ware is van het geloof.

129. En geloof en uw lijdzaamheid, betekent de waarheid en de ijver om haar te verwerven en te leren.

Dat het geloof de waarheid betekent, zie nr. 111 en dat dan de lijdzaamheid betekent de ijver en de arbeid om haar te verwerven en te leren volgt daaruit.

130. En de laatste zijnde meer dan de eerste, betekent de aanwassing ervan vanuit de geestelijke aandoening van het ware, welke de naastenliefde is.

Onder 'de werken, de laatste meer dan de eerste' worden alle dingen van hun naastenliefde en geloof verstaan, want deze zijn de innerlijke dingen waar vanuit de werken zijn, nrs. 73, 76, 94; deze aanwassing vinden plaats wanneer de naastenliefde op de eerste plaats en het geloof op de tweede is, want de naastenliefde is de geestelijke aandoening van het goede te doen en daar vanuit is de geestelijke aandoening van het ware te weten; want het goede heeft het ware lief, zoals de spijs de drank; het wil immers gevoed worden en het wordt gevoed door de ware dingen; vandaar is het, dat zij die in de echte naastenliefde zijn, aanhoudende aanwassing van het ware hebben; dezen zijn het dus die worden aangeduid met 'Ik ken uw werken, de laatste meer dan de eerste'.

131. Maar Ik heb enkele dingen tegen u, betekent dat deze dingen die volgen, hun tot een aanstoot kunnen zijn.

Nu volgt immers over het van de naastenliefde gescheiden geloof, dat aan hen die in het geloof vanuit de naastenliefde zijn, tot aanstoot kan zijn.

132. Dat gij toelaat de vrouw Jezabel, betekent dat er in de Kerk bij hen zijn, die het geloof scheiden van de naastenliefde en dat alleen zaligmakend maken.

Dat het van de naastenliefde gescheiden geloof onder de vrouw Jezabel wordt verstaan, blijkt uit wat nu volgt, als het door de geestelijke zin in een reeks wordt ontwikkeld en met dat geloof vergeleken wordt; de misdaden immers van Jezabel, de echtgenote van Achab, waren de volgende: dat zij heenging en Baäl diende en voor hem een altaar oprichtte in Samaria en een bos maakte, (1 Koningen 16:31-33).

Dat zij de profeten van Jehovah doodde, (1 Koningen 18:4,13).

Dat zij Elia wilde doden, (1 Koningen 19:1,2).

Dat zij met list door valse getuigen in te schuiven, aan Naboth de wijngaard wegnam en hem doodde, (1 Koningen 21:6,7) e.v..

Dat haar vanwege die misdaden door Elia werd voorzien, dat de honden haar zouden eten, (1 Koningen 21:23).

Dat zij uit het venster geworpen werd waar zij opgemaakt stond en dat van haar bloed gesprengd werd aan de wand en aan de paarden die haar vertraptten, (2 Koningen 9:30-34).

Aangezien alle historische evenzeer als de profetische dingen van het Woord de geestelijke dingen van de Kerk betekenen, dus ook deze dingen; dat deze dingen het van de naastenliefde gescheiden geloof betekenen, staat vast uit de geestelijke zin en dan uit de vergelijking; want met heengaan en Baäl dienen en hem een altaar oprichten en een bos maken, wordt aangeduid de begeerten van elk geslacht dienen, of wat hetzelfde is, de duivel, door niet te denken over enige boze begeerte, noch over enige zonde, zoals degenen doen die geen leer van de

naastenliefde en van het leven hebben, maar die van het geloof-alleen; met de profeten doden, wordt aangeduid de ware dingen van de leer vanuit het Woord vernietigen; met Elia willen doden, wordt aangeduid het Woord zelf eveneens vernietigen; met aan Naboth de wijngaard afnemen en hem doden, wordt aangeduid de Kerk zelf willen vernietigen, want de wijngaard is de Kerk; met de honden die haar aten, worden de begeerten aangeduid; met het neerwerpen vanuit het venster, het spatten van het bloed aan de wand en de vertrapping door de paarden, wordt de ondergang van hen aangeduid, want die afzonderlijke dingen duiden ook aan; het venster het ware in het licht, het bloed het valse, de wand het ware in laatsten, het paard het verstand van het Woord.

Daaruit kan men opmaken, dat die dingen, vergeleken met het van de naastenliefde gescheiden geloof, daarmee samenvallen, zoals nog meer kan vaststaan uit wat volgt in de Openbaring, waar over dat geloof wordt gehandeld.

133. Die zichzelf zegt een profetes te zijn, betekent en die het geloof maken tot de leer zelf van de Kerk en daarop alle theologie grondvesten.

Dat met de profeet in het Woord de leer van de Kerk wordt aangeduid, zie eerder in nr. 8; evenzo dus met de profetes.

Dat in de hervormde christelijke Kerk het geloof-alleen als enig middel van de zaliging is aanvaard en dat vandaar de werken van de naastenliefde als niet zaligmakend van het geloof zijn gescheiden, is bekend; vandaar is het, dat de gehele leer met betrekking tot de zaliging van de mens, die de theologie wordt genoemd, heden dat geloof is, dus de vrouw Jezabel.

134. Mijn dienstknechten te leren en te verleiden om te hoereren, betekent vanuit welk geloof het plaatsvindt dat de ware dingen van het Woord worden vervalst.

De dienstknechten van de Heer leren en verleiden, is diegenen leren en verleiden die in de ware dingen vanuit het Woord onderricht kunnen en willen worden; dat diegenen dienstknechten van de Heer worden genoemd die in de ware dingen zijn, zie eerder de nrs. 3,128; en met hoereren wordt aangeduid het Woord echtbreken en vervalsen; dat dit met hoereren wordt aangeduid, is omdat in de afzonderlijke dingen van het Woord het huwelijk van het goede en het ware is en dit huwelijk wordt verbroken, wanneer het goede wordt gescheiden en weggenomen van het ware; dat in de afzonderlijke dingen van het Woord het huwelijk van de Heer met de Kerk is en vandaar het huwelijk van het goede en het ware, zie het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’, nrs. 80-90; daarvandaan is het dat met hoereren wordt aangeduid de goede dingen van het Woord echtbreken en de ware dingen van het Woord vervalsen; en omdat dit geestelijke hoererij is, worden daarom ook zij die vanuit de eigen rede het Woord hebben vervalst, na de dood, als zij in de geestelijke wereld komen hoereerders; en wat nog voor de wereld ligt verscholen, is dit, dat degenen die het geloof-alleen hebben bevestigd tot aan het buitensluiten van de werken van de naastenliefde toe, in de begeerte van de echtbreuk van een zoon met zijn moeder zijn; dat dezen in de begeerte van zo’n schandelijke echtbreuk zijn, is meermalen in de geestelijke wereld doorvat; onthoud dit en vors het na, na de dood en gij zult bevestigd worden; dit heb ik eerder niet durven onthullen, omdat het de oren kwetst.

Deze echtbreuk wordt aangeduid met de echtbreuk van Ruben met Bilha, de bijvrouw van zijn vader, (Genesis 35:22), want met Ruben wordt dat geloof aangeduid, waarom hij ook vervloekt werd door Israël, zijn vader en hem daarna het eerstgeboorterecht werd ontnomen; immers, Israël, zijn vader, zei toen hij over zijn zonen profeteerde, over Ruben: ‘Ruben, mijn eerstgeborene, gij, mijn sterkte en het beginsel van mijn krachten, licht zoals water, gij zult niet uitmunten, omdat gij uws vaders leger hebt beklommen; toen hebt gij ontwijld; hij heeft mijn sponde beklommen’, (Genesis 49:3,4); dat hem daarom het eerstgeboorterecht werd ontnomen: ‘*Ruben, de eerstgeborene Israëls; maar omdat hij zijn vaders sponde bezoedeld had, werd zijn eerstgeboorterecht gegeven aan de zonen van Jozef*’, (1 Kronieken 5:1).

Dat door Ruben werd uitgebeeld het ware vanuit het goede, of het geloof vanuit de naastenliefde en daarna het van het goede gescheiden ware, of het van de naastenliefde gescheiden geloof, zal men zien in de ontvouwing van, (Openbaring 7:5) zien.

Dat met de hoererijen de echtbrekingen van het goede en de vervalsingen van het ware in het Woord worden aangeduid, kan vaststaan uit deze plaatsen: *'Toen Jehoram Jehu zag, zei hij: Is het vrede, Jehu. Deze zei: Wat vrede, tot aan de hoererijen van uw moeder, Isabel en haar vele bezweringen'*, (2 Koningen 9:22); onder de hoererijen van Isabel worden niet deze of gene hoererijen verstaan, maar haar daden, waarover in nr. 132.

'Uw zonen zullen zeventig jaren weidende zijn in de woestijn en zullen uw hoererijen dragen', (Numeri 14:33).

'Ik zal de ziel uitroeien die acht geeft op de bezweerders en waarzeggers om die na te hoereren', (Leviticus 20:5,6).

'Niet moet een verbond gesloten worden met de inwoners des lands, opdat zij niet hoereren achter hun goden', (Exodus 34:15).

'Jeruzalem, gij hebt vertrouwd op uw schoonheid en hebt gehoereerd vanwege uw faam, dermate dat gij uw hoererijen hebt uitgestort over elke voorbijganger; gij hebt gehoereerd met de zonen van Egypte, uw naburen, groot van vlees en gij hebt uw hoererijs vermenigvuldigd.

Gij hebt gehoereerd met de zonen van Assur sedert er voor u geen verzadigdheid is, met wie gij hebt gehoereerd; gij hebt uw hoererijs vermenigvuldigd tot aan Chaldea toe.

Overspelige vrouw, onder haar man neemt zij de vreemden aan.

Allen gaven aan hun loonhoeren loon, doch gij hebt lonen gegeven aan allen, opdat zij van rondom tot u in uw hoererijen zouden komen en daarom loonhoer, hoor het woord van Jehovah', (Ezechiël 16:15,16,26,28,29,32,33,35) e.v..

Daar is Jeruzalem de Israëlitische en de Joodse Kerk; onder haar hoererijen worden de echtbrekingen en de vervalsingen van het Woord verstaan; en omdat in het Woord met Egypte de wetenschap van de natuurlijke mens wordt aangeduid en met Assur de redenering daaruit, met Chaldea de ontwijding van het ware en met Babel de ontwijding van het goede, wordt daarom gezegd dat zij met hen heeft gehoereerd.

'Twee vrouwen, dochters van één moeder, hebben gehoereerd in Egypte, in haar jeugd hebben zij gehoereerd; de ene heeft gehoereerd onder Mij en zij beminde de minnaren, de Assyriërs die nabij waren; zij gaf haar hoererijen op hen; evenwel verliet zij haar hoererijen in Egypte niet.

De andere verloor haar liefde meer dan zij en haar hoererijen boven de hoererijen van de zuster; zij deed tot de hoererijen toe, zij had de Chaldeeën lief; tot haar kwamen de zonen van Babel tot de bijligging der liefden en zij bezoedelden haar door hun hoererijs', (Ezechiël 23:2,3,5,7,8,11,14,16,17) e.v..

De twee dochters van dezelfde moeder zijn ook de Israëlitische en de Joodse Kerk; de echtbrekingen en vervalsingen daar worden in het Woord evenals hiervoor beschreven door hoererijen.

Evenzo in deze plaatsen: *'Gij hebt gehoereerd met vele gezellen; gij hebt het land ontwijd met uw hoererijen en uw boosheid; hebt gij gezien wat de afgekeerde Israëel gedaan heeft; zij ging heen op alle hoge berg en hoereerde; ook de trouweloze Juda ging heen en heeft gehoereerd; dermate dat zij van de stem van haar hoererijs het land heeft ontwijd; zij pleegde echtbreuk met steen en hout'*, (Jeremia 3:1,2,6,8,9).

En elders: *'Gaat om door de straten van Jeruzalem en zoekt of gij een man vindt die is doende gericht en zoekende de waarheid; toen Ik hen verzadigd had, hebben zij gehoereerd en zijn bij hopen gekomen in het huis van de loonhoer'*, (Jeremia 5:1,7).

'Uw echtbreuken, uw gehinnik, de snoodheid van uw hoererijs, uw verfoeiselen, op de heuvelen in het veld heb Ik gezien; wee u, Jeruzalem, gij zult niet rein worden', (Jeremia 13:27).

‘In de profeten van Jeruzalem heb Ik een verschrikkelijke verstoktheid gezien tot echtbreken en in leugen te gaan’, (Jeremia 23:14).

‘Zij hebben dwaasheid gedaan in Israël; zij hebben gehoereerd en zij hebben Mijn Woord in Mijn Naam leugenachtig gesproken’, (Jeremia 29:23).

‘Zij hebben tegen Mij gezondigd; Ik zal hun heerlijkheid in schande verkeren; zij hoereerden omdat zij Jehovah verlaten hebben; hoererij heeft hun hart in beslag genomen; uw dochters hoereren en uw schoondochters plegen echtbreuk’, (Hosea 4:7,10,11,13).

‘Ik ken Efraïm, dat hij stellig gehoereerd heeft en Israël bezoedeld is’, (Hosea 5:3).

‘In het huis Israëls heb Ik een schandelijke zaak gezien; daar heeft Efraïm gehoereerd en is Israël bezoedeld’, (Hosea 6:10); Israël is daar de Kerk en Efraïm het verstand van het Woord, waar vanuit en volgens welke de Kerk is; en daarom wordt gezegd *‘Efraïm heeft gehoereerd en Israël is bezoedeld’.*

Aangezien de Kerk het Woord had vervalst, werd aan de profeet Hosea bevolen zich een loonhoer tot echtgenote te nemen, al zeggende: *‘Neem u een vrouw der hoererijen en kinderen der hoererijen, omdat het land door te hoereren hoereert achter Jehovah’, (Hosea 1:2); en ook, ‘bemin een vrouw, bemind van een genoot en een echtbreekster’, (Hosea 3:1).*

Aangezien de Joodse Kerk zodanig was, werd de Joodse natie daarom door de Heer een overspelig geslacht genoemd, (Mattheüs 12:39; 16:4; Markus 8:38) en *‘zaad des echtbrekers’,* bij (Jesaja 57:3); en bij Nahum: *‘Wee der stad der bloeden, gans in leugen, veelheid der doorboorden vanwege de veelheid der hoererijen der hoer, verkopende de natiën door haar hoererijen’, (Nahum 3:1,3,4).*

Aangezien Babylon meer dan de overigen in de christelijke wereld het Woord schendt en vervalst, wordt zij daarom de grote loonhoer genoemd en van haar wordt het volgende gezegd in de Openbaring: *‘Babylon heeft uit de wijn des toorns harer hoererij alle natiën gedrenkt’, (Openbaring 14:8).*

‘Babylon heeft uit de wijn der woede harer hoererij alle natiën gedrenkt en de koningen der aarde hebben met haar gehoereerd’, (Openbaring 18:3).

‘De engel zei: Ik zal u tonen het gericht der grote loonhoer, met welke de koningen der aarde gehoereerd hebben’, (Openbaring 17:1,2).

‘Hij heeft gericht de grote loonhoer, die de aarde verdorven heeft met haar hoererij’, (Openbaring 19:2).

Hieruit nu blijkt duidelijk dat echtbreken en hoereren betekenen de goede en de ware dingen van het Woord echtbreken en vervalsen.

135. En dingen der afgodenoffers te eten; dat dit betekent vandaar de bevuiling van de eredienst en de ontwijdingen, blijkt uit wat eerder in nr. 114 is ontvouwd; want degenen die de goede dingen echtbreken, eigenen zich onreine dingen toe en daardoor bevullen en ontwijden zij de eredienst.

136. En Ik heb haar tijd gegeven opdat zij tot inkeer zou komen van haar hoererij en zij is niet tot inkeer gekomen, betekent dat zij die zich in die leer bevestigd hebben, niet terugtreden, hoewel zij de tegengestelde dingen in het Woord zien.

Met terugtreden van hoererij, wordt hier aangeduid daarvan terugtreden het Woord te vervalsen; dat zij er de dingen zien die tegengesteld zijn aan hun leer, blijkt uit duizend plaatsen in het Woord, waar gezegd wordt dat de boze dingen geschuwd en de goede dingen gedaan moeten worden; en verder dat degenen die de goede dingen doen, in de hemel komen en die de boze dingen doen in de hel; en tevens dat het geloof zonder de werken dood en duivels is.

Men kan vragen: wat van het Woord hebben zij vervalst of waar hebben zij met het Woord gehoereerd?

Het antwoord is dat zij het gehele Woord hebben vervalst; het gehele Woord immers is niets anders dan de leer van de liefde tot de Heer en van de liefde jegens de naaste, want de Heer zegt ‘dat van de geboden aangaande die beide liefden de wet en de profeten afhangen’, (Mattheüs 22:40); er is in het Woord eveneens de leer van het geloof, maar niet van een zodanig geloof, maar van het geloof van de liefde.

137. Zie, Ik zal haar te bed werpen en die met haar boeleren, in een grote verdrukking, betekent dat zij zo overgelaten moeten worden in hun leer met de vervalsingen en dat zij zwaar bestookt moeten worden door de valse dingen.

Dat met het bed de leer wordt aangeduid, zal men aanstonds zien; dat met degenen die overspel plegen, de vervalsingen van het ware worden aangeduid, zie de nrs. 134, 136; en dat met de verdrukking de bestoking door de valse dingen wordt aangeduid, nrs. 33. 95. 101; vandaar met de grote verdrukking een zware bestoking.

Dat het bed de leer betekent, is vanuit de overeenstemming; want zoals het lichaam neerligt in zijn bed, zo ligt het gemoed in zijn leer; maar met het bed wordt de leer aangeduid die eenieder zich òf vanuit het Woord òf vanuit eigen inzicht verwerft, want daarin rust zijn gemoed en slaapt als het ware.

De bedden waarin men in de geestelijke wereld neerligt, zijn niet vanuit een andere oorsprong; daar heeft ieder een bed volgens het hoedanige van zijn wetenschap en inzicht; de wijzen hebben prachtige bedden, de onwijzen minderwaardige en de vervalsers smerige.

Dit wordt met het bed aangeduid bij Lukas: *‘Ik zeg u: In die nacht zullen twee in één bed zijn; de een zal aangenomen, de ander verlaten worden’*, (Lukas 17:34); dit over het Laatste Oordeel; twee in één bed, zijn twee in één leer, maar niet in een eender leven.

Bij Johannes: *‘Jezus zei tot de kranke: ‘Sta op, neem uw bed op en wandel; en hij nam zijn bed op en wandelde’*, (Johannes 5:8-12); en bij Markus: *‘Jezus zei tot de verlamde: Zoon, uw zonden zijn u vergeven; en Hij zei tot de schriftgeleerden: Wat is lichter, te zeggen: de zonden zijn u vergeven; of te zeggen: Sta op, neme uw bed op en wandel?’*

Toen zei Hij: Sta op, neem uw bed op en wandel; en hij nam het bed op en ging uit van hen’, (Markus 2:5,9,11,12); dat hier met het bed iets wordt aangeduid, is duidelijk, omdat Jezus zegt: Wat is lichter, te zeggen: de zonden zijn u vergeven, of te zeggen: neem uw bed op en wandel’.

Met het bed dragen en wandelen wordt aangeduid; de leer overdenken; zo wordt het in de hemel verstaan.

Met het bed wordt ook de leer aangeduid bij Amos: *‘Zoals de herder ontruikt aan de mond des leeuws, aldus zullen de zonen Israëls ontruikt worden, die wonen in Samaria, in de hoek van het bed en in het uiterste einde van de sponde’*, (Amos 3:12); in de hoek van het bed en in het uiterste einde van de sponde, is verder verwijderd van de ware en de goede dingen van de leer.

Met het bed en de sponde en met de legerstede, wordt elders iets eenders aangeduid, zoals in, (Jesaja 28:20; 57:2,7,8; Ezechiël 23:41; Amos 6:4; Micha 2:1; Psalm 4:4; Psalm 36:5; 41:4; Job 7:13; Leviticus 15:4,5).

Aangezien met Jakob in de profetische dingen van het Woord de Kerk ten aanzien van de leer wordt aangeduid, wordt er derhalve van hem gezegd *‘dat hij zich inkromde op het hoofd des beds’*, (Genesis 47:31); *‘dat hij, toen Jozef kwam, op het bed zat’*, (Genesis 48:2); *‘dat hij de voeten samenlegde op het bed en de geest gaf’*, (Genesis 49:33); aangezien met Jakob de leer van de Kerk wordt aangeduid, verscheen mij daarom enige malen, wanneer ik over Jakob nadacht, van boven naar voren een in bed liggende man.

138. Indien zij niet tot inkeer komt van haar werken; dat dit betekent indien zij niet ervan willen terugtreden, het geloof van de naastenliefde te scheiden en het Woord te vervalsen, kan vaststaan zonder verdere ontvouwing.

139. En haar zonen zal Ik door de dood ombrengen, betekent dat alle ware dingen vanuit het Woord bij hen in valse dingen verkeerd zullen worden.

Met de zonen worden in het Woord de ware dingen aangeduid; en in de tegengestelde zin de valse dingen; en daarom betekent de zonen doden, de ware dingen in valse dingen verkeren; zo immers vergaan zij; onder de gedoden en de doorboorden van Jehovah wordt ook niet iets anders verstaan; met haar zonen door de dood ombrengen, wordt ook verstaan de valse dingen van hen verdoemen.

Dat de zonen de ware dingen aanduiden en in de tegengestelde zin de valse dingen, is omdat in de geestelijke zin van het Woord onder de verwekkingen geestelijke verwekkingen worden verstaan, evenzo onder bloedverwantschappen en aanverwantschappen en dus onder de namen ervan, zoals: vader, moeder, zonen dochters, broeders, zusters, schoonzonen, schoondochters en de overigen; vanuit de geestelijke verwekking worden ook geen andere zonen en dochters geboren dan ware dingen en goede dingen; zie de nrs. 542,543.

140. Opdat alle Kerken het zullen leren kennen, dat Ik het ben die nieren en harten doorvors, betekent opdat de Kerk zal weten dat de Heer de hoedanigheid van het ware en het goede van eenieder weet.

Met de zeven Kerken wordt de algehele Kerk aangeduid, zoals eerder; en met de nieren en de harten doorvorsen, wordt aangeduid alle dingen zien die de mens gelooft en die hij liefheeft, hoedanig zijn ware en hoedanig zijn goede is; dat dit met de nieren en de harten doorvorsen wordt aangeduid, is vanuit de overeenstemming; het Woord immers bestaat in de letterlijke zin van het Woord uit louter overeenstemmingen; de overeenstemming is daarvandaan, dat evenals de nieren het bloed zuiveren van de onzuivere stoffen, die de urine-achtige worden genoemd en het hart het bloed zuivert van onreinheden, die vervuilingen worden genoemd, evenzo het ware van het geloof de mens zuivert van valsheden en het goede van de liefde van de boosheden.

Vandaar is het dat de Ouden de liefde en de aandoeningen ervan in het hart stelden en het inzicht en de doorvatting ervan in de nieren; zoals in het volgende uit het Woord kan vaststaan: ‘Zie, Gij verlangt de waarheid in de nieren en in het verborgene maakt Gij mij de wijsheid bekend’, (Psalm 51:8).

‘Gij bezit de nieren; mijn been was voor u niet verholen, als ik in het verborgene gemaakt ben’, (Psalm 139:13,15).

‘Mijn hart verbitterde zich en met mijn nieren prikkel ik mij, maar ik, dwaas, leer niet kennen’, (Psalm 73:21,22).

‘Ik Jehovah, doorvorsende het hart en beproevende de nieren en om eenieder te geven naar zijn wegen’, (Jeremia 17:10).

‘Gij zijt nabij in hun mond en verre van hun nieren; Jehovah, Gij zult mij zien en mijn hart beproeven’, (Jeremia 12:2,3).

‘Jehovah, Rechter der gerechtigheid, beproevende de nieren en het hart’, (Jeremia 11:20; 20:12).

‘Bevestig de gerechte, want Gij die de harten en de nieren beproeft zijt een gerechte God’, (Psalm 7:10).

‘Proef mij, Jehovah en verzoek mij, onderzoek mijn nieren en mijn hart’, (Psalm 26:2); met de nieren worden in deze plaatsen de ware dingen van het inzicht en het geloof aangeduid en met het hart het goede van de liefde en van de naastenliefde.

Dat het hart de liefde en de aandoeningen ervan betekent, zie het werk ‘[de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid](#)’, nrs. 371-393.

141. En Ik zal eenieder geven naar zijn werken, betekent dat Hij eenieder geeft volgens de naastenliefde en het geloof ervan, welke in de werken zijn.

Dat de werken de samenhoudende dingen van de naastenliefde en van het geloof zijn en dat de naastenliefde en het geloof zonder de werken slechts zoals luchtspiegelingen zijn die verdwijnen na verschenen te zijn, zie nr. 76.

142. Tot ulieden echter zeg Ik en tot de overigen in Thyatira, zovelen als er deze leer niet hebben; dat dit betekent tot hen bij wie de leer is van het geloof gescheiden van de naastenliefde en tot hen bij wie de leer is van het geloof verbonden met de naastenliefde, blijkt uit wat eerder is gezegd, dus zonder ontvouwing.

143. En die de diepten des satans, zoals zij zeggen, niet hebben leren kennen, betekent die de innerlijke dingen van hen, die louter valse dingen zijn, niet verstaan.

Dat onder de satan de hel wordt verstaan vanuit degenen die in de valse dingen zijn en abstract genomen de valse dingen, zie nr. 97; vandaar wordt met de diepten van hem de innerlijke dingen van de van de naastenliefde gescheiden leer aangeduid, welke louter valsheden zijn; de diepten en de innerlijke dingen van die leer zijn die zaken die in hun boeken en in de voorlezingen in de scholen en vandaar in de predikingen worden overgeleverd; en hoedanig deze zijn, zie men wat aan het eerste hoofdstuk vooraf is gemeld, waar de leerstellingen van hen zijn aangevoerd; in het bijzonder daar over ‘de rechtvaardigmaking door het geloof en aangaande de goede werken’, waar vermeld wordt dat alleen geestelijken de verborgenheden van die leer kennen, maar niet de leken; en daarom worden laatstgenoemden voornamelijk verstaan onder hen die de diepten niet hebben leren kennen.

144. Ik leg op u niet een andere last, betekent dat zij zich mogen wachten voor hen.

De oorzaak hiervan is, dat zij hun valse dingen door redeneringen vanuit de natuurlijke mens bevestigen en door enige dingen vanuit het Woord, die zij vervalsen; hierdoor immers kunnen zij verleiden; zij zijn zoals slangen in het gras die de voorbijgangers bijten; of zoals verborgen vergiften die degenen die geen kwaad vermoeden, doden.

145. Evenwel, hetgeen gij hebt, behoudt dat totdat Ik kom, betekent dat zij die weinige dingen die zij vanuit de naastenliefde en het geloof vanuit het Woord weten, mogen behouden en daarnaar leven, totdat de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Kerk in wording komt, hetgeen de Komst van de Heer is; dezen immers en geen anderen, nemen de dingen op die de leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer en de naastenliefde leert.

146. En die overwint en tot het einde toe Mijn werken bewaart, betekent die strijden tegen de boze en de valse dingen en hervormd worden en daadwerkelijk in de naastenliefde en het geloof daaruit zijn en daarin aanblijven tot aan het einde van het leven.

Dat overwinnen is strijden tegen de boze en de valse dingen, zie nr. 88; en dat de werken zijn de naastenliefde en het geloof daaruit in de daad, nr. 76,141; dat bewaren tot het einde toe, is daarin zijn en blijven tot aan het einde van het leven, is duidelijk.

147. Ik zal hem macht geven over de natiën, betekent dat zij bij zich de boze dingen die uit de hel zijn, zullen overwinnen.

Dat onder de natiën in het Woord degenen worden verstaan die in het goede zijn en in de tegengestelde zin degenen die in het boze zijn, dus abstract genomen: de goede en de boze dingen, zie nr. 483; hier dus wordt met macht geven over de natiën aangeduid, geven dat zij bij zich de boosheden uit de hel overwinnen.

148. En Hij zal hen regeren met een ijzeren roede, betekent door de ware dingen vanuit de letterlijke zin van het Woord en tevens door de redelijke dingen vanuit het natuurlijk schijnsel.

Dat deze dingen worden aangeduid met een roede of stuk van ijzer, is omdat met de roede of de stok in het Woord de macht wordt aangeduid en met het ijzer het natuurlijk ware, dus de natuurlijke zin van het Woord en tevens het natuurlijk schijnsel van de mens; in deze twee bestaat de macht van het ware.

Dat het Goddelijk Ware in de natuurlijke zin van het Woord, namelijk de letterlijke zin ervan, in zijn macht is, zie het werk '[de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift](#)', nrs. 37-49; de oorzaak hiervan is dat de zin van de letter is de basis, de samenhouder en het firmament van de geestelijke zin ervan, nrs. 27-36; en dat alle macht is in de laatsten, die de natuurlijke dingen worden genoemd, zie het werk '[de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid](#)', nrs. 205-221; dus in de natuurlijke zin van de letter van het Woord en in het natuurlijk schijnsel van de mens; deze dingen zijn dus de ijzeren roede, waarmee hij de natiën zal regeren, dat wil zeggen, de boze dingen die uit de hel zijn, zal overwinnen.

Eendere dingen worden met de ijzeren roede aangeduid in deze plaatsen: '*Gij zult de natiën verpletteren met een ijzeren roede, zoals een pottenbakkersvat zult Gij dezelve in stukken slaan*', (Psalm 2:9).

'De vrouw baarde de manlijke die alle natiën zal regeren met een ijzeren roede', (Openbaring 12:5).

'Vanuit de mond van Hem die op het witte paard zat, ging voort een scherp slagzwaard, opdat Hij daarmee de natiën zou slaan; Hij echter zal dezelve regeren met een ijzeren roede', (Openbaring 19:15).

'Jehovah zal de goddelozen slaan met de roede Zijns monds', (Jesaja 11:4).

149. Zij zullen evenals pottenbakkersvaten verbrijzeld worden, betekent zoals van geen enkele waarde.

Gezegd wordt pottenbakkersvaten omdat daarmee wordt aangeduid de dingen die van het eigen inzicht zijn, die alle vals en in zich van geen waarde zijn; zoals bij David:

'Gij zult de natiën verpletteren met een ijzeren roede, zoals een pottenbakkersvat zult Gij dezelve in stukken slaan', (Psalm 2:9).

150. Zoals ook Ik ontvangen heb van Mijn Vader, betekent dat zij dit zullen hebben uit de Heer, Die Zich, toen Hij in de wereld was, alle macht over de hellen vanuit Zijn Goddelijke dat in Hem was, heeft verworven.

Dat de Heer, toen Hij in de wereld was, door in Zich toegelaten verzoeken en tenslotte door de laatste ervan, wat het lijden aan het kruis was, de hellen onderworpen en Zijn Menselijke verheerlijkt heeft, zie het werk '[de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer](#)', nrs. 29-36; en verder eerder in nr. 67; waaruit kan vaststaan, dat 'ontvangen uit Zijn Vader' wil zeggen, uit het Goddelijke dat in Hem was; Hij zei immers dat de Vader in Hem is en Hij in de Vader; dat de Vader en Hij één zijn; en ook: de Vader die in Mij is; en meer uitspraken.

151. En Ik zal hem de morgenster geven, betekent het inzicht en de wijsheid dan.

Dat met de sterren de erkentissen van het goede en het ware worden aangeduid, zie eerder in nr. 51; en omdat daardoor het inzicht en de wijsheid is, worden die daarom met de morgenster aangeduid; dat er gezegd wordt de morgenster, is omdat het inzicht en de wijsheid aan hen uit de Heer zal worden gegeven wanneer Hij zal komen om de Nieuwe Kerk, namelijk het Nieuwe Jeruzalem, te instaureren, want Hij zegt: Hetgeen gij hebt, behoudt dat totdat Ik kom', vers 25, waarmee wordt aangeduid dat zij die weinige ware dingen mogen

behouden die zij weten over de naastenliefde en het geloof ervan vanuit het Woord en volgens die mogen leven, totdat de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Kerk in wording komt en dit is de komst van de Heer, nr. 145.

Dat gezegd wordt de morgenster, komt omdat met de ochtend of de morgen de komst van de Heer wordt aangeduid, wanneer de Nieuwe Kerk komt; dat dit onder de morgen in het Woord wordt verstaan, blijkt uit het volgende: *‘Tot aan de avond en de morgen tweeduizenddriehonderd, dan zal het Heilige gerechtvaardigd worden; het gezicht van de avond en de morgen, is de waarheid’*, (Daniël 8:14,26).

‘Tot mij roepende vanuit Seïr: Wachter, wachter, wat is er van de nacht; de wachter zei: De morgen is gekomen en ook de nacht’, (Jesaja 21:11,12); met de avond en de nacht wordt de laatste tijd van de oude Kerk aangeduid en met de morgen de eerste tijd van de Nieuwe Kerk. *‘Het einde is gekomen, de morgen is gekomen over u, o inwoner des lands; zie, de dag is gekomen, de morgen is uitgegaan’*, (Ezechiël 7:6,7,10).

‘Jehovah in de morgen, in de morgen zal Hij Zijn gericht geven in het licht en er zal niet ontbreken’, (Zefanja 3:5).

‘God in het midden van haar; God zal haar helpen, wanneer de morgen aanbreekt’ (Psalm 46:6).

‘Ik heb Jehovah verwacht; mijn ziel verwacht de Heer van de zijde des wachters op de morgen, de wachters op de morgen, omdat met Hem zeer veel verlossing is en Hij zal Israël verlossen’, (Psalm 130:5-8) en elders; onder de morgen wordt in deze plaatsen de komst van de Heer verstaan, toen Hijzelf in de wereld kwam en een nieuwe Kerk instelde; evenzo nu; en omdat de Heer alleen aan hen die van Zijn Nieuwe Kerk zullen zijn het inzicht en de wijsheid geeft en alle dingen die de Heer geeft, Hijzelf zijn, omdat zij van Hemzelf zijn, zegt de Heer daarom dat Hijzelf de Morgenster is: *‘Ik ben de wortel en het geslacht Davids, de Blinkende en Morgenster’*, (Openbaring 22:16); Hij wordt ook de Morgen genoemd in Samuël:

‘De God Israëls heeft gezegd, tot mij heeft de Rots Israëls gesproken, Hij, zoals het Licht van de Morgen, een Morgen zonder wolken’, (2 Samuël 23:3,4).

152. Die ene oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, betekent dat hij die deze dingen verstaat, zal gehoorzamen aan de dingen die het Goddelijk Ware van het Woord leert aan hen die vanuit de Nieuwe Kerk, namelijk het Nieuwe Jeruzalem, zullen zijn, zoals eerder in nr. 87.

* * * * *

153.

Ik zal nu iets gedenkwaardigs aan het voorgaande toevoegen met betrekking tot het lot van diegenen na het overlijden, die zich in het geloof-alleen tot aan de rechtvaardigmaking toe, zowel naar de leer als naar het leven, hebben bevestigd.

1. Wanneer zij overleden zijn en ten aanzien van de geest herleven, wat gewoonlijk op de derde dag plaatsvindt nadat het hart heeft opgehouden te kloppen, verschijnen zij aan zichzelf in een eender lichaam als waarin zij eerder in de wereld waren, en wel zodanig dat zij niet anders weten dan dat zij in de vorige wereld leven; zij zijn echter niet in een stoffelijk lichaam maar in een geestelijk lichaam, dat voor hun zinnen, die ook geestelijk zijn, zoals stoffelijk verschijnt, hoewel het dit niet is.

2. Na enige dagen zien zij dat ze in een wereld zijn, waar verschillende gezelschappen zijn ingesteld en die de wereld der geesten wordt genoemd en midden tussen de hemel en de hel is; alle gezelschappen daar, die ontelbaar zijn, zijn op wonderbaarlijke wijze geordend

.....

volgens de natuurlijke aandoeningen, de goede zowel als de boze; de gezelschappen die geordend zijn volgens de goede natuurlijke aandoeningen, hebben verbinding met de hemel en de gezelschappen die geordend zijn volgens de boze aandoeningen hebben verbinding met de hel.

3. De nieuweling-geest of de geestelijke mens, wordt begeleid en overgebracht naar verschillende gezelschappen, zowel goede als boze, en hij wordt ernaar onderzocht of hij door ware dingen wordt aangedaan, en hoe, dan wel of hij door valse dingen wordt aangedaan, en hoe.

4. Indien hij door ware dingen wordt aangedaan, wordt hij weggeleid uit de boze gezelschappen en binnengeleid in de goede gezelschappen, en daar eveneens in verschillende, totdat hij in het gezelschap komt dat met zijn natuurlijke aandoening overeenstemt; en daar geniet hij het goede dat met die aandoening overeenkomt, en dit gaat zo door totdat hij de natuurlijke aandoening aflegt en de geestelijke aantrekt, en dan wordt hij tot de hemel verheven. Echter, dit vindt alleen plaats met hen die in de wereld het leven van de naastenliefde en zo eveneens het leven van het geloof hebben geleefd, welk leven is dat zij in de Heer hebben geloofd en de boze dingen als zonden hebben geschuwd.

5. Maar zij die zich in het geloof zelfs tot aan de rechtvaardigmaking toe, en dat geloof-alleen naar leer en leven hebben bevestigd, worden, omdat zij niet door de ware dingen, maar door valse dingen worden aangedaan, en omdat zij de goede dingen van de naastenliefde, dus de goede werken, uit het midden van het heil hebben verworpen, weggeleid uit de goede gezelschappen en binnengeleid in de boze gezelschappen, en eveneens in verschillende, totdat zij komen in een gezelschap dat met de begeerten van hun liefden overeenstemt; want wie de valse dingen liefheeft, kan niet anders dan de boze dingen liefhebben.

6. Maar omdat zij in de wereld goede aandoeningen in de uiterlijke dingen hebben geveinsd, hoewel er in hun innerlijke dingen niet dan boze aandoeningen of begeerten waren, worden zij eerst bij beurten in de uiterlijke dingen gehouden en zij, die in de wereld over gezelschappen hadden gestaan, worden hier en daar in de wereld der geesten over gezelschappen aangesteld, in het geheel of voor een deel volgens de omvang van de ambten die zij hadden bekleed, maar omdat zij het ware niet liefhebben, noch rechtvaardigheid, noch verlicht kunnen worden totdat zij weten wat waar en rechtvaardig is, worden zij daarom na enige dagen afgezet. Ik heb gezien hoe dezen werden overgebracht van het ene gezelschap naar het andere, en overal aan hen een bestuurspost werd gegeven, maar hoe zij na korte tijd telkens weer werden afgezet.

7. Na herhaald te zijn afgedankt willen sommigen uit verveling, en durven anderen uit vrees voor het verlies van de goede naam, niet langer naar functies te dingen en daarom trekken zij zich terug en zitten er dan treurig bij; daarna worden zij weggeleid naar een eenzame plaats waar hutten staan die zij binnengaan; daar wordt hun enig werk te doen gegeven en naar gelang zij dat doen, ontvangen zij te eten, en indien zij het niet doen, lijden zij honger en ontvangen niets; daarom dwingt de noodzaak hen. Voedsel daar is eender aan de spijzen in onze wereld, maar ze zijn vanuit geestelijke oorsprong en worden vanuit de hemel uit de Heer gegeven aan allen volgens de nutten die zij doen; aan de luiaards wordt het niet gegeven, omdat zij onnuttig zijn.

8. Na enige tijd walgen zij van het werk en gaan dan de hutten uit; en als zij priesters zijn geweest, willen zij bouwen; terstond verschijnen er dan stapels gehouwen stenen, tegels, latten en planken van hout, verder ook stapels riet en biezen, leem, kalk en pek; wanneer zij

dit zien, ontbrandt in hen de lust tot bouwen en beginnen dan een huis te bouwen, door nu eens steen, dan weer hout, dan weer riet en dan weer klei te nemen; en zij leggen het ene ongeordend op het andere, maar in hun eigen ogen geordend.

Maar wat zij overdag bouwen, zakt 's nachts in elkaar; en de volgende dag halen zij de in elkaar gezakte rommel uit de puinhopen en bouwen weer opnieuw, en dit net zolang tot het hen verveelt.

De oorzaak dat dit gebeurt is, omdat zij valse dingen op elkaar hebben gestapeld om de zaliging door het geloof-alleen te bevestigen en die valsheden bouwen de Kerk niet op een andere wijze op.

9. Daarna gaan zij uit verveling weg en zitten eenzaam niets te doen; en omdat aan luiards geen voedsel vanuit de hemel wordt gegeven, zoals gezegd, beginnen zij honger te lijden en aan niets anders te denken dan hoe aan voedsel te komen en de honger te stillen.

Wanneer zij in deze staat zijn komen er enigen tot hen aan wie zij een aalmoes vragen, en dezen zeggen dan tegen hen: 'Waarom zit u hier zo niets te doen? Komt met ons mee in onze huizen, en wij zullen u werk te doen geven en eten geven'; dan staan zij blij op en gaan met hen mee naar hun huizen, en daar wordt aan eenieder zijn werk gegeven en wordt voor het werk te eten gegeven.

Maar omdat allen die zich in de valse dingen van het geloof bevestigd hebben, geen werken van goed nut, maar alleen van boos nut kunnen doen, doen zij die werken ook niet getrouw, maar alleen voor de schijn ter wille van eer of gewin; daarom verlaten zij hun werken en houden er slechts van om zich met anderen te onderhouden, te spreken, te wandelen en om te slapen en dan worden zij, omdat ze door hun meesters niet langer aan het werk gezet kunnen worden, daarom als onnutigen uitgeworpen.

10. Wanneer zij uitgeworpen zijn, worden hun ogen geopend en zien zij een weg die naar een bepaalde grot voert.

Wanneer zij daar zijn aangekomen, wordt een deur geopend en gaan zij naar binnen en vragen of daar te eten is en wanneer geantwoord wordt dat daar voedsel is, verzoeken ze daar te mogen blijven; en er wordt gezegd dat dit mag en dan worden zij binnengeleid en achter hen wordt de deur gesloten.

Dan komt de opzichter van de grot en zegt tegen hen: 'U kunt hier niet meer uitgaan; ziet uw metgezellen; iedereen werkt; en al naar zij arbeid verrichten, wordt aan hen voedsel vanuit de hemel gegeven; dit zeg ik u, opdat u dit weet.

De metgezellen zeggen eveneens: 'Onze opzichter weet voor welk werk eenieder geschikt is en legt aan allen dagelijks een zodanig werk op; op de dag dat u het afheeft, wordt u te eten gegeven, en indien het niet af is, wordt geen spijs gegeven, noch kleding; en indien iemand een ander boos doet, wordt hij naar een hoek van de grot geworpen, op een zeker bed van verdoemde stof, waar hij jammerlijk wordt gemarteld en dit net zolang tot de opzichter een teken van berouw bij hem ziet; dan wordt hij daaruit gehaald en wordt hem bevolen zijn werk te doen.

Er wordt hem ook gezegd dat het aan eenieder is geoorloofd om na zijn werk te wandelen, te praten en daarna te slapen; en hij wordt dieper de grot ingebracht, waar hoeren zijn, uit wie eenieder er zich een tot vrouw mag nemen, en het is bij straf verboden met elkaars hoeren te hoereren; uit zulke grotten, die niets anders zijn dan eeuwige tuchthuizen, bestaat de gehele hel.

Het werd mij gegeven er enige binnen te gaan en rond te zien, met het doel dat ik het bekend zou maken; allen daar verschenen als minderwaardigen en ook wist geen van hen wie en in welk ambt hij in de wereld was geweest.

De engel die bij mij was, zei mij dat deze in de wereld een bediende was geweest, deze een soldaat, deze een officier, deze een priester, deze een grootwaardigheidsbekleder, deze in

rijkdom was geweest en toch weten allen niet anders dan dat zij slaven en kornuiten van een zelfde slag zijn.

De oorzaak hiervan was, dat zij innerlijk eender zijn geweest, hoewel uiterlijk verschillend; en de innerlijke dingen vergezelschappen allen in de geestelijke wereld.

Zodanig is het lot van hen die het leven van de naastenliefde hebben verwijderd en vandaar dit in de wereld niet hebben geleefd.

Wat de hellen in het algemeen betreft, deze bestaan uit louter zulke grotten en tuchthuizen, maar andere waar de satans zijn en andere waar de duivels zijn.

Satans zijn zij die in valse dingen en vandaaruit in boze dingen zijn geweest en duivels zijn zij die in boze dingen en vandaaruit in valse dingen zijn geweest.

De satans verschijnen in het licht van de hemel zoals lijken en sommigen zwart als mummies en de duivels verschijnen in het licht van de hemel donkervurig en sommigen zwart als roet; maar allen, wat de aangezichten en de lichamen betreft, verschijnen monsterachtig; maar in hun eigen licht, dat gelijk is aan het licht van vurige kolen, verschijnen zij niet als monsters maar als mensen; dit is hun gegeven opdat zij in een gezelschap kunnen zijn.

Einde hoofdstuk 2

DE APOCALYPS ONTHULD

*waarin de verborgenheden die daar voorzien zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.*

DERDE HOOFDSTUK

1. *En aan de engel van de Kerk in Sardis schrijf: deze dingen zegt Hij Die heeft de zeven geesten Gods en de zeven sterren: Ik ken uw werken, dat gij de naam hebt dat gij leeft en gij zijt dood.*
2. *Zijt wakende en bevestig de overige dingen die gaan sterven; Ik heb immers uw werken niet vol gevonden voor God.*
3. *Gedenk dan hoe gij ontvangen en gehoord hebt en neme in acht en kom tot inkeer, zo zal Ik komen over u evenals een dief en gij zult niet weten op wat ure Ik zal komen over u.*
4. *Gij hebt weinige namen ook in Sardis, welke hun bekleedselen niet hebben bevlekt en zij zullen met Mij wandelen in witte, omdat zij het waardig zijn.*
5. *Die overwint, die zal bekleed worden met witte bekleedselen; en Ik zal zijn naam niet uitdelgen uit het boek des levens; en Ik zal zijn naam belijden vóór Mijn Vader en vóór Zijn engelen.*
6. *Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt.*
7. *En aan de engel van de Kerk van Filadelfia schrijf: deze dingen zegt de Heilige Ware, Die de sleutel Davids heeft, Die opent en niemand sluit en Die Sluit en niemand opent.*
8. *Ik ken uw werken; zie, Ik heb vóór u een geopende deur gegeven en niemand kan die sluiten, omdat gij kleine macht hebt en Mijn woord hebt in acht genomen en Mijn naam niet hebt verloochend.*
9. *Zie, Ik zal er geven vanuit de synagoge des satans, die zeggen van zichzelf dat zij Joden zijn en zijn het niet, maar liegen; zie, Ik zal maken dat die zullen komen en aanbidden aan uw voeten en weten dat Ik u bemind heb.*
10. *Omdat gij het woord Mijner lijdzaamheid hebt bewaard, zo zal Ik ook u bewaren van de ure der verzoeking die over het algehele wereldrond zal komen, om te onderzoeken die op de aarde wonen.*
11. *Zie, Ik kom snelijk; behoud hetgeen gij hebt, opdat niemand uw kroon neme.*
12. *Die overwint, Ik zal hem maken tot een pilaar in de tempel Mijns Gods en hij zal niet meer naar buiten uitgaan; en Ik zal op hem schrijven de naam Mijns Gods en de naam van de stad Mijns Gods, van het Nieuwe Jeruzalem, welke neerdaalt vanuit de hemel uit Mijn God en Mijn nieuwe naam.*
13. *Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt.*
14. *En aan de engel van de Kerk der Laodicenzen schrijf: deze dingen zegt de Amen, de trouwe en ware Getuige, de Aanvang van het werken Gods.*
15. *Ik ken uw werken, dat gij noch koud zijt, noch warm; och, of gij koud waart, of warm.*
16. *Zo dan, omdat gij lauw zijt en noch koud noch warm, zal het geschieden dat Ik u zal uitbraken vanuit Mijn mond.*
17. *Dat gij zegt: Ik ben rijk en verrijkt geworden en heb aan geen ding gebrek; en gij weet niet dat gij zijt deerniswekkend en ellendig en arm en blind en naakt.*
18. *Ik raad u, van Mij te kopen goud dat met vuur beproefd is, opdat gij rijk moogt worden en witte bekleedselen, opdat gij bekleed moogt worden, opdat niet de*

schaamte van uw naaktheid verschijne en zalf uw ogen met oogzalf, opdat gij moogt zien.

19. Zo wie Ik liefheb, die bestraf en kastijd Ik; handel dan met ijver en komt tot inkeer.

20. Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop; indien iemand Mijn stem gehoord en de binnendeur geopend zal hebben, Ik zal tot hem binnentreden en avondmalen met hem en hij met Mij.

21. Die overwint, Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn troon, zoals Ik heb overwonnen en ben gezeten met de Vader in Zijn troon.

22. Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt.

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk: er wordt gehandeld over diegenen in de christelijke wereld die in een dode eredienst zijn, die zonder naastenliefde en geloof is; die worden beschreven met de Kerk in Sardis, nrs. 154 tot 171.

Over hen die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer zijn; die worden beschreven met de Kerk in Filadelfia, nrs. 172 tot 197.

Over degenen die beurtelings geloven vanuit zich en dan weer vanuit het Woord en zo de heilige dingen ontwijden; die worden beschreven met de Kerk in Laodicea, nrs. 193 tot 223.

Ook deze en eerstgenoemden worden geroepen tot de Nieuwe Kerk van de Heer.

De inhoud van de afzonderlijke verzen:

Aan de engel van de Kerk in Sardis schrijf, betekent tot hen en over hen, die in een dode eredienst zijn of in een eredienst die is zonder de goede dingen die van de naastenliefde zijn en zonder de ware dingen die van het geloof zijn; deze dingen zegt Hij die heeft de zeven geesten Gods en de zeven sterren, betekent de Heer, uit Wie alle waarheden zijn en alle erkenissen van het goede en het ware.

Ik ken uw werken, betekent dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van hen tegelijk ziet; dat gij de naam hebt dat gij leeft en gij zijt dood, betekent dat het aan henzelf toeschijnt en door henzelf en door anderen wordt geloofd dat zij geestelijk levend zijn, terwijl zij toch geestelijk dood zijn; Zijt wakende, betekent laten zij in de ware dingen en in het leven volgens die zijn; bevestig de overige dingen die gaan sterven, betekent opdat die dingen die van hun eredienst zijn, het leven ontvangen; Ik heb immers uw werken niet vol gevonden vóór God, betekent dat de innerlijke dingen van hun eredienst niet verbonden zijn met de Heer; Gedenk dan hoe gij ontvangen en gehoord hebt, betekent laten zij bedenken dat elke eredienst in de aanvang natuurlijk is en daarna door de ware dingen geestelijk wordt, behalve meer dingen; en neme in acht en kom tot inkeer, betekent laten zij op die dingen letten en hun dode eredienst levend maken; indien gij dan niet gewaakt zult hebben, betekent hier wat het eerder betekent; zo zal Ik komen over u zoals een dief en gij zult niet weten op wat ure Ik zal komen over u, betekent dat die dingen die van de eredienst zijn, worden weggenomen en dat men niet zal weten wanneer en hoe dit zal geschieden; gij hebt weinige namen ook in Sardis, betekent dat er onder hen ook zijn die in hun eredienst het leven hebben; die hun bekleedselen niet bevlekt hebben, betekent die in de ware dingen zijn en niet door de boze dingen van het leven en de valse dingen daaruit de eredienst hebben bezoedeld; en zij zullen met Mij wandelen in witte, omdat zij het waardig zijn, betekent dat zij zullen leven met de Heer, omdat zij in de ware dingen zijn uit Hem; die overwint, die zal bekleed worden met witte bekleedselen, betekent dat hij die hervormd wordt, geestelijk wordt; en Ik zal zijn naam niet uitdelgen uit het boek des levens, betekent dat hij gezaligd zal worden; en Ik zal zijn naam belijden vóór Mijn Vader en vóór Zijn engelen, betekent dat diegenen opgenomen zullen worden, die in het

Goddelijk Goede en in de Goddelijke Ware dingen uit de Heer zijn; Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, betekent hier wat het eerder betekent.

En aan de engel van de Kerk in Filadelfia schrijf, betekent tot hen en over hen die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer zijn; deze dingen zegt de Heilige Ware; Die de sleutel Davids heeft, en Die opent en niemand sluit en Die sluit en niemand opent, betekent Wie alleen de Almacht is om te zaligen.

Ik ken uw werken, betekent hier wat het eerder betekent; zie, Ik heb vóór u een geopende deur gegeven, betekent dat voor hen die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer zijn, de hemel geopend is; en niemand kan die sluiten, betekent dat de hel niet de overhand op hen heeft; omdat gij kleine macht hebt, betekent omdat zij weten dat zij niets vermogen vanuit zichzelf; en Mijn woord hebt in acht genomen, betekent omdat zij leven volgens de geboden van de Heer in Zijn Woord; en Mijn naam niet hebt verloochend, betekent dat zij in de eredienst van de Heer zijn; en Ik zal er geven vanuit de synagoge van de satan, betekent degenen die in de valse dingen ten aanzien van de leer zijn; die zeggen van zichzelf dat zij Joden zijn en zijn het niet, maar liegen, betekent die zeggen dat bij hen de Kerk is en evenwel is zij het niet; zie, Ik zal maken dat zij zullen komen en aanbidden aan uw voeten, betekent dat velen die in de valse dingen ten aanzien van de leer zijn, de ware dingen van de Nieuwe Kerk zullen opnemen; en weten dat Ik u bemind heb, betekent dat zij zullen zien dat zij geliefd en opgenomen worden in de hemel door de Heer; omdat gij het woord van Mijn lijdzaamheid hebt bewaard, betekent omdat zij gestreden hebben tegen de boze dingen; zo zal Ik ook u bewaren van de ure der verzoeking, die over het algehele wereldrond zal komen, om te onderzoeken die op de aarde wonen, betekent dat zij beschermd en bewaard moeten worden ten dage van het Laatste Oordeel; Zie, Ik kom snellijk, betekent de komst van de Heer; behoudt hetgeen gij hebt, betekent laten zij intussen in hun ware en goede dingen blijven; opdat niemand uw kroon neme, betekent opdat de wijsheid niet zal vergaan, waar vanuit de eeuwige gelukzaligheid is; die overwint, betekent degenen die in de ware dingen vanuit het goede standhouden; Ik zal hem maken tot een pilaar in de tempel van Mijn God, betekent dat de ware dingen vanuit het goede uit de Heer, bij hen bij wie zij zijn, de Kerk ondersteunen; en hij zal niet meer naar buiten uitgaan, betekent dat zij daar zullen blijven tot in het eeuwige; en Ik zal op hem schrijven de naam van Mijn God, betekent dat aan hun harten het Goddelijk Ware ingeschreven zal zijn; en de naam van de stad van Mijn God, van het Nieuwe Jeruzalem, betekent dat aan de harten de leer van de Nieuwe Kerk ingeschreven zal zijn; welke nederdaalt vanuit de hemel uit Mijn God, betekent welke zal zijn vanuit het Goddelijk Ware uit de Heer zodanig als het in de hemel is; en Mijn nieuwe naam, betekent de eredienst van de Heer alleen, met nieuwe dingen die er in de vorige Kerk niet zijn geweest; die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, betekent hier wat het eerder betekent.

En aan de engel van de Kerk der Laodicezen schrijf, betekent tot hen en over hen in de Kerk, die beurtelings geloven vanuit zich en dan weer vanuit het Woord en zo de heilige dingen ontwijden; deze dingen zegt de Amen, de getrouwe en ware Getuige, betekent de Heer ten aanzien van het Woord, namelijk het Goddelijk Ware uit Hem; de Aanvang van het werken van God betekent het Woord; Ik ken uw werken, betekent hier wat het eerder betekent; dat gij noch koud zijt noch warm, betekent dat degenen die zodanig zijn, nu eens ontkennen dat het Woord Goddelijk en Heilig is en het dan weer erkennen; och, of gij koud waart of warm betekent dat het beter is dat zij òf vanuit het hart de heilige dingen van het Woord en van de Kerk ontkennen, òf vanuit het hart die erkennen; zo dan, omdat gij lauw zijt en niet koud noch warm, zal het geschieden dat Ik u zal uitbraken vanuit Mijn mond, betekent de ontwijding en de afscheiding weg van de Heer; Dat gij zegt: Ik ben rijk en verrijkt geworden, betekent dat zij geloven de erkenningen van het goede en het ware, welke van de hemel en van de Kerk zijn, in alle overvloed te bezitten; en heb aan geen ding gebrek, betekent dat zij het niet nodig hebben in meerdere mate wijs te zijn; en gij weet niet dat gij zijt jammerlijk, betekent dat alle dingen die zij daarover weten, niet in het minst samenhangen; en ellendig en arm, betekent dat

.....

zij zonder ware en goede dingen zijn; en blind en naakt betekent dat zij zonder verstand van het ware en wil van het goede zijn; Ik raad u, van Mij te kopen goud dat met vuur beproefd is, opdat gij rijk moogt worden, betekent de aanmaning om zich uit de Heer door het Woord het goede van de liefde te verwerven, opdat zij wijs worden; en witte bekleedselen, opdat gij moogt bekleed worden, betekent opdat zij zich de echte ware dingen van de wijsheid verwerven; opdat niet de schaamte van uw naaktheid verschijne, betekent opdat niet het goede van de hemelse liefde ontwijd en verechtreukt zal worden; en zalf uw ogen met oogzalf, opdat gij zien moogt, betekent opdat het verstand geheeld zal worden; zo wie Ik liefheb, die bestraf en kastijd Ik, betekent dat het, omdat zij dan worden geliefd, niet anders kan dan dat zij in verzoeken worden gebracht; handel dan met ijver en kom tot inkeer, betekent laat dit geschieden vanuit de aandoening van het ware; Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop, betekent dat de Heer voor eenieder aanwezig is in het Woord en daar erop aandringt dat Hij moet worden opgenomen en leert hoe; indien iemand Mijn stem gehoord en de deur geopend zal hebben, betekent wie het Woord gelooft en daarnaar leeft; Ik zal tot hem binnentreden en avondmalen met hem en hij met Mij, betekent dat de Heer Zich met hen verbindt; die overwint, Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn troon, betekent dat er voor hen de verbinding van de Heer in de hemel zal zijn; zoals Ik heb overwonnen en ben gezeten met de Vader in Zijn troon, betekent zoals Hijzelf en de Vader één zijn en de hemel zijn; die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, betekent hier wat het eerder betekent.

DE ONTVOUWING

154. En aan de engel van de Kerk in Sardis schrijf, betekent tot hen en over hen, die in een dode eredienst zijn of in een eredienst die is zonder de goede dingen die van de naastenliefde zijn en zonder de ware dingen die van het geloof zijn.

Dat zij die in deze eredienst zijn, worden verstaan onder de Kerk in Sardis, blijkt uit de dingen die aan haar zijn geschreven, verstaan in de geestelijke zin.

Onder de dode eredienst wordt de eredienst-alleen verstaan, die daarin bestaat dat zij de tempels geregeld bezoeken, de predikingen aanhoren, aan het Heilig Avondmaal deelnemen, het Woord en boeken van vroomheid lezen, spreken over God, over de hemel en de hel, over het leven na de dood, vooral over vroomheid, 's morgen en 's avonds bidden, maar toch niet de ware dingen van het geloof verlangen te weten, noch de goede dingen van de naastenliefde willen doen, omdat zij geloven dat zij het heil hebben door de eredienst-alleen; terwijl toch de eredienst zonder de ware dingen en zonder het leven daarnaar, slechts een uiterlijk teken van naastenliefde en geloof is, waarbinnen boze en valse dingen van elk geslacht kunnen schuilen, indien de naastenliefde en het geloof niet daarin gelegen zijn; want van deze is de echte eredienst; anders is de eredienst zoals een huid of de schil van een of andere vrucht, waarbinnen een verrot en wormstekig vlees schuilt, die de vrucht dood.

Dat een zodanige eredienst heden ten dage in de Kerk heerst, is bekend.

155. Deze dingen zegt Hij die heeft de zeven Geesten Gods en de zeven sterren, betekent de Heer, vanuit Wie alle waarheden zijn en alle erkennenissen van het goede en het ware.

Dat onder de zeven Geesten Gods wordt verstaan het Goddelijk Ware, voortgaande uit de Heer of de Goddelijke Waarheid, zie nr. 14, vanuit welke de Kerk in de hemel is, nr. 65.

Die dingen worden nu door de Heer gezegd, omdat gehandeld wordt over de dode eredienst en over de levende eredienst en de eredienst leeft vanuit de ware dingen en vanuit het leven volgens die waarheden.

156. Ik ken uw werken, betekent dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van hen tegelijk ziet, zoals in nr. 76.

157. Dat gij de naam hebt dat gij leeft en gij zijt dood, betekent dat het aan henzelf en anderen toeschijnt en door henzelf en anderen wordt geloofd dat zij geestelijk levend zijn, terwijl zij toch geestelijk dood zijn.

Met de naam hebben, wordt aangeduid de schijn hebben en geloofd worden zodanig te zijn, hier dat zij levend zijn, terwijl zij toch dood zijn; het geestelijk leven immers, dat het eigenlijke leven is, is niet alleen van de eredienst, maar het is binnenin de eredienst en van binnen zullen de Goddelijke Ware dingen vanuit het Woord zijn; en wanneer de mens daarnaar leeft, dan is het leven in de eredienst; de oorzaak hiervan is deze, dat het uiterlijke zijn hoedanigheid trekt uit de innerlijke dingen en de innerlijke dingen van de eredienst de ware dingen van het leven zijn

Dezen zijn het die verstaan worden onder deze woorden van de Heer:

‘Alsdan zult gij beginnen buiten te staan en aan de deur te kloppen, zeggende: Heer, doe ons open; maar antwoordende zal Hij zeggen: Ik ken u niet, van waar gij zijt; en gij zult beginnen te zeggen: Wij hebben gegeten vóór u en wij hebben gedronken vóór u en Gij hebt in onze straten geleerd; maar Ik zal u zeggen: Ik ken u niet, van waar gij zijt; wijkt van Mij af, alle gij werkers der ongerechtigheid’, (Lukas 13:25-27).

Het werd ook gegeven velen in de geestelijke wereld te horen zeggen, dat zij meermalen aan de gewijde communie hadden deelgenomen en zo het heilige hadden gegeten en gedronken en dat hun even zovele malen de zonden waren kwijtgescholden; dat zij op elke sabbatdag de leraren hadden toegehoord; en thuis ’s morgens en ’s avonds devoot gebeden en meer dingen; maar toen de innerlijke dingen van hun eredienst werden ontsloten, verschenen die vol ongerechtigheden en hels; en daarom werden zij verworpen; en toen zij zeiden: Waarvandaan is dit? kregen zij als antwoord, dat zij zich in het geheel niet om de Goddelijke Ware dingen hadden bekommerd; en een leven niet volgens de Goddelijke ware dingen, is niet het leven zodanig als degenen hebben die in de hemel zijn; en zij die niet in het leven van de hemel zijn, kunnen het licht van de hemel niet uithouden, dat het Goddelijk Ware is, voortgaande uit de Heer als de Zon daar, te minder de warmte in de hemel, namelijk de Goddelijke Liefde; maar hoewel zij deze dingen gehoord en eveneens verstaan hadden, zeiden zij toch, toen zij weer tot zichzelf en tot hun eredienst waren teruggebracht: Waar zijn ware dingen voor nodig en wat zijn ware dingen?

Maar omdat zij niet langer de ware dingen konden opnemen, werden zij overgelaten aan hun begeerten, die van binnen in hun eredienst waren geweest en door deze begeerten wierpen zij tenslotte geheel hun eredienst van God van zich; want de innerlijke dingen passen de uiterlijke aan zich aan en verwerpen die welke niet samenstemmen; bij allen immers worden na de dood de uiterlijke dingen ertoe gebracht met de innerlijke dingen overeen te komen.

158. Zijt wakende, betekent laten zij in de ware dingen en in het leven volgens die zijn. Niet iets anders wordt met waken in het Woord aangeduid; want wie de ware dingen aanleert en ernaar leeft, is zoals degene die uit een slaap ontwaakt en wakker wordt; maar wie niet in de ware dingen is, maar alleen in de eredienst, is zoals iemand die slaapt en droomt; het natuurlijke leven in zich beschouwd, of zonder het geestelijke leven, is ook niet iets anders dan een slaap; maar het natuurlijke leven waarin het geestelijk leven is, is een waaktoestand en die wordt nergens anders vandaan verworven dan door de ware dingen die in hun licht en in hun dag zijn wanneer de mens in een leven is volgens die.

Dit wordt met waken aangeduid in deze plaatsen: *‘Waakt, omdat gij niet weet in welke ure de Heer komen zal’*, (Mattheüs 24:42).

‘Gezegend de knechten die de Heer, wanneer Hij komt, zal wakende vinden; zijt bereid, omdat in welke ure gij het niet meent, de Zoon des Mensen komen zal’, (Lukas 12:37,40).

‘Waakt, omdat gij niet weet wanneer de heer des huizes komen zal, opdat Hij niet, wanneer hij onvoorziën komt, u slapende zal vinden; en hetgeen Ik u zeg, zeg Ik allen: Waakt’, (Markus 13:35-37).

.....
‘Als de bruidegom vertoefde, werden de maagden sluimerig en vielen in slaap; en de vijf dwaze, komende, zeiden: Heer, doe ons open; maar de heer zal antwoorden: Ik ken u niet; Waakt dan, omdat gij noch die dag, noch die ure weet in dewelke de Zoon des Mensen komen zal’, (Mattheüs 25:1-13).

Omdat de komst van de Heer ‘morgen’ wordt genoemd, nr. 151 en dan de ware dingen worden geopend en het licht wordt, wordt die tijd daarom genoemd ‘*de aanvang der waken*’, (Klaagliederen 2:19) en de Heer genoemd de Wachter, (Daniël 4:13); en wordt bij Jesaja gezegd: *Uw doden zullen leven, Waakt op, gij inwoners van het stof*’, (Jesaja 26:19). Dat echter de staat van de mens die niet in de ware dingen is, een sluimering en een slaap wordt genoemd, zie, (Jeremia 51:39,57; Psalm 13:4; Psalm 76:7; Mattheüs 13:25) en elders.

159. En bevestig de overige dingen die gaan sterven, betekent opdat die dingen die van hun eredienst zijn, het leven ontvangen en niet uitgeblust worden.

Hoe deze dingen moeten worden verstaan, zal worden gezegd: de dode eredienst is geheel en al eender aan de levende eredienst in de uiterlijke vorm, want zij die in de ware dingen zijn, doen eendere dingen; zij horen immers de predikingen aan, nemen aan het Gewijde Avondmaal deel, bidden op de knieën ’s morgens en ’s avonds, behalve de overige dingen, die de gemeenschappelijke en gebruikelijke dingen van de eredienst zijn; en daarom is er voor hen die in de dode eredienst zijn, niet méér nodig dan dat zij de waarheden leren en daarnaar leven; zo worden dus de overige dingen die gaan sterven, bevestigd.

160. Ik heb immers uw werken niet vol gevonden vóór God, betekent dat de innerlijke dingen van hun eredienst niet verbonden zijn met de Heer.

Dat onder de werken de innerlijke en de uiterlijke dingen worden verstaan en onder Ik ken uw werken, dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van de mens tegelijk ziet, zie nr. 76; die vol voor God worden genoemd, wanneer zij met de Heer zijn verbonden.

Men moet weten dat de dode eredienst of de slechts alleen uiterlijke eredienst, de tegenwoordigheid van de Heer maakt, maar niet de verbinding; maar de uiterlijke eredienst waarin de innerlijke dingen leven, maakt èn de tegenwoordigheid èn de verbinding; want de verbinding met de Heer is met die dingen bij de mens die uit de Heer zijn, namelijk de ware dingen vanuit het goede; indien die niet in de eredienst zijn, zijn de werken niet vol vóór God, maar zijn leeg; leeg wordt in het Woord gezegd van de mens in wie louter valse en boze dingen zijn, (Mattheüs 12:44) en elders; vandaar wordt vol gezegd van de mens in wie de ware en de goede dingen zijn.

161. Gedenk dan, hoe gij ontvangen en gehoord hebt, betekent, laat het in het denken komen dat elke eredienst in de aanvang natuurlijk is en daarna door de ware dingen vanuit het Woord en door het leven daarnaar, geestelijk wordt, behalve meer dingen.

Het zijn deze dingen die onder die woorden worden verstaan; en verder ook dat eenieder weet vanuit het Woord, vanuit de leer van de Kerk vanuit het Woord en vanuit predikingen, dat de ware dingen moeten worden aangeleerd en dat de mens door de ware dingen het geloof, de naastenliefde en alle dingen van de Kerk heeft; dat dit zo is, is met vele dingen getoond in het werk ‘[Hemelse Verborgenheden](#)’ te Londen uitgegeven; zoals dat door de ware dingen het geloof is, nrs. 4353, 4977, 7178, 10367.

Dat door de ware dingen de liefde jegens de naaste of de naastenliefde is, nrs. 4368, 7623, 7624, 8034.

Dat door de ware dingen de liefde tot de Heer is, nrs. 10143, 10153, 10310, 10578, 10645.

Dat door de ware dingen het inzicht en de wijsheid is, nrs. 3182, 3190, 3387, 10064.

Dat door de ware dingen de wederverwekking is, nrs. 1555, 1904, 2046, 2189, 9088, 9959, 10028; dat door de ware dingen de macht is tegen de boze en valse dingen en tegen de hel, nrs. 3091, 4015, 10488.

Dat door de ware dingen de zuivering is van de boze en de valse dingen, nrs. 2799, 5954, 7044, 7918, 10229, 10237.

Dat door de ware dingen de Kerk is, nrs. 1798, 1799, 3963, 4468, 4672.

Dat door de ware dingen de hemel is, nrs. 6690, 9832, 9931, 10303.

Dat door de ware dingen de onschuld van de wijsheid is, nrs. 3183, 3494, 6013.

Dat door de ware dingen het geweten is, nrs. 1077, 2053, 9113.

Dat door de ware dingen de orde is, nrs. 3316, 3417, 3470, 4104, 5339, 5343, 6028, 10303.

Dat door de ware dingen de engelen en eveneens de mensen de schoonheid hebben ten aanzien van de innerlijke dingen, die van hun geest zijn, nrs. 553, 3080, 4985, 5199.

Dat door de ware dingen de mens echt mens is, nrs. 3175, 3387, 8370, 10298.

Al die dingen evenwel door de ware dingen vanuit het goede en niet door de ware dingen zonder het goede en het Goede uit de Heer, nrs. 2434, 4070, 4736, 5147.

Dat al het Goede uit de Heer is, nrs. 1614, 2016, 2904, 4151, 9981, 5147.

Maar wie denkt daarover: geldt het heden ten dage niet als hetzelfde of men deze, dan wel die ware dingen weet, als men slechts in de eredienst is; en omdat weinigen het Woord doorvorsen ten einde de ware dingen te leren en te leven, weet men daarom niets over de eredienst, of die dood is dan wel levend; en toch is volgens de hoedanigheid van de eredienst de mens zelf dood of levend; waartoe anders het Woord en de Leer daaruit, waartoe de sabbat en de predikingen en verder de theologische boeken, ja zelfs, waartoe anders de Kerk en de godsdienst?

Dat elke eredienst in de aanvang natuurlijk is en daarna door de ware dingen vanuit het Woord en door het leven daarnaar geestelijk wordt, is bekend; de mens wordt immers natuurlijk geboren, maar hij wordt opgevoed om burgerlijk en zedelijk en daarna geestelijk te worden; zo immers wordt hij wedergeboren.

Al deze dingen dus worden aangeduid met ‘Gedenk hoe gij ontvangen en gehoord hebt’.

162. En neem in acht en kom tot inkeer, betekent laten zij op die dingen letten en hun dode eredienst levend maken.

Dat in acht nemen is op die dingen letten die worden verstaan onder ‘gedenk hoe gij ontvangen en gehoord hebt’, is duidelijk; en dat tot inkeer komen, is de dode eredienst door de ware dingen vanuit het Woord en door het leven daarnaar levend maken, volgt daaruit.

163. Indien gij dan niet gewaakt zult hebben; dat dit betekent indien zij niet in de ware dingen zijn en in het leven volgens die, staat vast uit de eerder in nr. 158 ontvouwde dingen.

164. Zo zal Ik komen over u zoals een dief en gij zult niet weten, op wat ure Ik zal komen over u, betekent dat die dingen die van de eredienst zijn, zullen worden weggenomen en dat men niet zal weten, wanneer en hoe dit zal plaatsvinden.

Gezegd wordt dat de Heer zal komen als een dief, omdat van de mens die in de dode eredienst is, het uiterlijk goede van de eredienst wordt weggenomen; er is immers in de dode eredienst iets van het goede, omdat zij over God en over het eeuwige leven denken; toch is het goede zonder de ware dingen ervan het goede niet, tenzij een op verdienste gericht of een huichelachtig goede; maar de boze en de valse dingen nemen het weg zoals een dief; dit vindt geleidelijk aan plaats in de wereld en volledig na de dood en eveneens zonder dat de mens weet wanneer en hoe.

Het wordt aan de Heer toegeschreven dat Hij komen zal zoals een dief, maar in de geestelijke zin wordt verstaan dat de hel dit zal wegnemen en stelen; het is hiermee iets eenders als daarmee dat in het Woord wordt gezegd dat God de mens het boze doet, hem verwoest, zich wreekt, ontsteekt, in verzoeking leidt, terwijl toch de hel die dingen doet; zo wordt het dus gezegd vanwege de schijn voor de mens.

Dat van de mens het talent en de mina om handel mee te drijven, wordt weggenomen indien daarmee niets gewonnen wordt, zie, (Mattheüs 25:26-30; Lukas 19:24-26); handel drijven en gewinnen, betekent zich de ware en goede dingen verwerven.

Aangezien het wegnemen van het goede en het ware aan hen die in de dode eredienst zijn, geschiedt zoals door een dief in de duisternis, wordt dit in het Woord enige malen met een dief gelijkgesteld, zoals in de volgende plaatsen: *‘Zie, Ik kom evenals een dief; gezegend hij die waakt en zijn bekleedselen bewaart, opdat hij naakt zal wandelen’*, (Openbaring 16:15).

‘Waakt dan, gij weet immers niet in welke ure uw Heer komen zal; weet dit, dat zo de heer des huizes geweten had in welke ure de dief komen zou, hij voorzeker zou gewaakt hebben en zijn huis niet zou hebben laten doorgraven’, (Mattheüs 24:42,43).

‘Indien dieven tot u gekomen waren, indien vernielers ’s nachts, hoe zult gij afgehouden zijn; zullen zij niet stelen zoveel hun genoeg is’, (Obadja vers 5).

‘Zij zullen in de stad omlopen, zij zullen lopen op de muur, zij zullen klimmen in de huizen, zij zullen door de vensters inkomen zoals een dief’, (Joël 2:9).

‘Zij hebben de leugen gedaan en de dief is gekomen en de bende heeft zich naar buiten uitgestort’, (Hosea 7:1).

‘Legt schatten weg, niet op de aarde, maar in de hemel, waar dieven niet komen, noch zullen stelen’, (Mattheüs 6:19,20).

Dat de mens zal waken en het uur niet weten zal waarop de Heer komt, heeft als oorzaak dat de mens zoals uit zich denkt en handelt, dus in het vrije volgens zijn rede en dat de vrees er niet enig aandeel in zal nemen; eenieder immers zou vrees hebben, indien hij het wist; en wat de mens vanuit zich in het vrije doet, dit blijft aan tot in het eeuwige; wat men echter vanuit vrees doet, dat blijft niet aan.

165. Gij hebt weinige namen ook in Sardis, betekent dat er onder hen ook zijn die in hun eredienst wel het leven hebben.

Met weinige namen worden enigen aangeduid die zodanig zijn als nu volgt; de naam immers betekent de hoedanigheid van iemand; de oorzaak hiervan is deze: dat eenieder in de geestelijke wereld wordt genoemd volgens zijn hoedanigheden, nr. 81; het hoedanige van hen over wie nu gehandeld wordt, is dat zij in hun eredienst het leven hebben.

166. Welke hun bekleedselen niet bevlekt hebben, betekent die in de ware dingen zijn en niet door de boze dingen van het leven en de valse dingen daaruit de eredienst hebben bezoedeld. Met de bekleedselen worden in het Woord de ware dingen aangeduid die het goede bekleden en in de tegengestelde zin de valse dingen die het boze bekleden; de mens immers is òf zijn goede òf zijn boze; vandaar zijn de ware dingen of de valse dingen de bekleedselen van hem; alle engelen en geesten verschijnen bekleed volgens de ware dingen van hun goede of volgens de valse dingen van hun boze, over welke zaak men zie het werk [‘Hemel en Hel’](#) in Londen uitgegeven, nrs. 177-182; waaruit blijkt, dat met ‘niet hun bekleedselen bevleken’, wordt aangeduid in de ware dingen zijn en niet door de boze dingen van het leven en de valse dingen daaruit de eredienst bezoedelen.

Dat de bekleedselen in het Woord de ware dingen betekenen en in de tegengestelde zin de valse dingen, blijkt uit deze plaatsen: *‘Waak op, waak op, trek uw sterkte aan, o Zion; trek aan de klederen uws sieraads, o Jeruzalem’*, (Jesaja 52:1).

‘Jeruzalem, Ik bekleedde u met gestikt werk, Ik schoeide u met dassenvel, Ik gordde u aan met fijn linnen, Ik versierde u met sieraad; gij waart aangedaan met goud en zilver en uw klederen waren fijn linnen, zijde en gestikt werk, waarvandaan gij zeer schoon geworden zijt. Maar gij hebt van uw klederen genomen en u gemaakt geplekte hoogten, om daarop te hoereren; gij hebt ook uw klederen van gestikt werk genomen en hebt mansbeelden gemaakt, met welke gij gehoereerd hebt’, (Ezechiël 16:10-18); daar wordt de Joodse Kerk beschreven,

dat haar de ware dingen gegeven waren omdat haar het Woord gegeven was, maar dat zij die hebben vervalst; hoereren is vervalsen, nr. 134.

‘Gans heerlijk is des konings dochter van binnen en vanuit vlechtsels van goud haar kleet; in stiksels zal zij tot de koning geleid worden’, (Psalm 45:14,15); de dochter des konings is de Kerk ten aanzien van de aandoening van het ware.

‘Gij dochteren Israëls, weent over Saul, die u kleetde met dubbelgedoopt scharlaken met verrukkelijkheden en een sieraad van goud op uw kleet legde’, (2 Samuël 1:24); deze dingen worden gezegd met betrekking tot Saul, omdat met hem als koning het Goddelijk Ware wordt aangeduid, nr. 20.

‘Ik zal bezoeking doen over de vorsten en over de zonen des konings en over allen die bekleed zijn met bekleedselen van de vreemdeling’, (Zefanja 1:8).

‘De vijanden zullen u de klederen uittrekken en de vaten uws sieraads nemen’, (Ezechiël 23:26).

‘Jozua was bekleed met bevlekte klederen en zo stond hij voor de engel, die zei: Doet de bevlekte klederen van over hem weg en doet hem andere klederen aan’, (Zacharia 3:3-5).

‘De koning was ingegaan en hij zag de aanzittenden en hij zag een mens niet aangedaan met het bruiloftskleet; en hij zei tot hem: Vriend, hoe zijt gij hier ingekomen, geen bruiloftskleet hebbende’, (Mattheüs 22:11-13); het bruiloftskleet is het Goddelijk Ware vanuit het Woord.

‘Wacht u van de valse profeten, die tot u komen in klederen der schapen’, (Mattheüs 7:15).

‘Niemand zet een lap van een nieuw bekleedsel op een oud bekleedsel, anders scheurt dat nieuwe het oude en met het oude komt de lap uit het nieuwe niet overeen’, (Lukas 5:36,37); omdat het bekleedsel het ware betekent, vergelijkt daarom de Heer de ware dingen van de vorige Kerk, die uiterlijk waren en uitbeeldend voor de geestelijke dingen, met een lap van een oud bekleedsel en de ware dingen van de nieuwe Kerk, die innerlijk en geestelijk waren, met een lap van een nieuw bekleedsel.

‘Op de tronen vierentwintig ouderen, bekleed zijnde met witte bekleedselen’, (Openbaring 4:4).

‘Die vóór de troon in de aanblik des Lams stonden, waren omhuld met witte lange klederen; en dezen hebben hun lange klederen gewassen en hun lange klederen wit gemaakt in het bloed des Lams’, (Openbaring 7:9,13,14).

‘Aan eenieder die onder het altaar was, werden witte lange klederen gegeven’, (Openbaring 6:11).

‘De heirlegers van Hem die op het witte paard zat, volgden Hem gekleet met wit en rein fijn lijnwaad’, (Openbaring 19:14).

Omdat engelen de Goddelijke Ware dingen betekenen, verschenen daarom *‘de in het graf van de Heer geziene engelen in witte en blinkende klederen’*, ((Mattheüs 28:3; Lukas 24:4).

Omdat de Heer het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware is en de ware dingen worden verstaan onder de klederen, blonk daarom toen Hij van gedaante was veranderd, *‘het aangezicht van Hem zoals de Zon en werden de bekleedselen van Hem zoals het Licht’*, (Mattheüs 17:2) en *‘bliksemend wit’*, (Lukas 9:29) en *‘blinkend wit zoals sneeuw, hoedanige geen voller [beroep in de lakenindustrie] wol op aarde zo wit maken kan’*, (Markus 9:3).

Ten aanzien van de Oude der dagen, die ook de Heer is, wordt gezegd dat *‘het kleet van Hem wit was zoals de sneeuw’*, (Daniël 7:9); en bovendien deze dingen over de Heer:

‘Hij zalfde met mirre, aloë en kassie al uw klederen’, (Psalm 45:9).

‘Hij wast in de wijn zijn bekleedsel en in het bloed der druiven zijn mantel’, (Genesis 49:11). *‘Wie is Deze die komt vanuit Edom, met besprenkelde klederen vanuit Bozra; Deze eerwaardig in Zijn gewaad; waarom zijt Gij rood naar Uw kleet; Uw klederen zoals van een die in de wijnpers treedt; de overwinning is gesprengd op Mijn klederen en al Mijn bekleedsel, heb Ik bezoedeld’*, (Jesaja 63:1-3); deze dingen eveneens over de Heer; Zijn klederen zijn daar de ware dingen van het Woord.

‘Die op het witte paard zat, was omkleed met een bekleedsel, dat met bloed geverfd was en Zijn naam wordt genoemd het Woord Gods’, (Openbaring 19:13,16).

Uit de betekenis van de klederen kan men zien, waarom de *‘discipelen van de Heer hun bekleedselen leiden op de ezelin en het veulen, toen de Heer Jeruzalem binnenging’*; en waarom *‘het volk zijn bekleedselen spreidde op de weg’*, (Mattheüs 21:7-9; Markus 11:7,8; Lukas 19:35,36); en wat daarmee wordt aangeduid dat *‘de soldaten de bekleedselen van de Heer in vier delen verdeelden’*, (Johannes 19:23,24); en dus ook wat wordt aangeduid met deze dingen bij David: *‘Zij hebben Mijn klederen verdeeld en over Mijn bekleedsel het lot geworpen’*, (Psalm 22:19).

Uit de betekenis van de klederen blijkt ook waarom zij hun klederen verscheurden, wanneer iemand tegen het Goddelijk Ware van het Woord sprak, (Jesaja 37:1) en elders; en verder dat zij de klederen wasten om gezuiverd te worden, (Exodus 19:14; Leviticus 11:25,40; 14:8,9; Numeri 19:11); en dat zij vanwege de overtredingen tegen de Goddelijke Ware dingen de klederen uittrokken en een zak aantrokken, (Jesaja 15:3; 22:12; 37:1,2; Jeremia 4:8; 6:26; 48:37; 49:3; Klaagliederen 2:10; Ezechiël 27:31; Amos 8:10; Jonas 3:5,6,8).

Wie weet, wat de bekleedselen in het algemeen en in het bijzonder betekenen, kan weten wat de klederen van Aharon en zijn zonen hebben betekent; deze waren: de efod, de mantel, de geblokte tunica, de bandelier, de broek en de tulband.

Aangezien het licht het Goddelijk Ware betekent en het kleed evenzo, wordt daarom bij David gezegd: *‘Jehovah bedekt Zich met het licht zoals met een kleed’*, (Psalm 104:2).

167. En zij zullen met Mij wandelen in witte, omdat zij het waardig zijn, betekent dat zij zullen leven met de Heer in Zijn geestelijk rijk, omdat zij in de ware dingen zijn uit Hem. Dat dit de zin van die woorden is, is omdat wandelen in het Woord betekent leven en wandelen met God betekent leven uit Hem; en omdat in witte betekent in de ware dingen; van het witte wordt immers in het Woord gesproken met betrekking tot de ware dingen, omdat het de oorsprong ontleent aan het licht van de zon; en van het rode wordt gesproken met betrekking tot de goede dingen, omdat het de oorsprong ontleent aan het vuur van de zon; en van het zwarte wordt gesproken met betrekking tot de valse dingen omdat het de oorsprong ontleent aan de duisternis van de hel; zij die in de ware dingen uit de Heer zijn, omdat zij met Hem verbonden zijn, worden waardig genoemd; alle waardigheid immers in de geestelijke wereld is vanuit de verbinding met de Heer; uit deze dingen blijkt dat met *‘zij zullen met Mij wandelen in witte, omdat zij waardig zijn’* wordt aangeduid dat zij zullen leven met de Heer, omdat zij in de ware dingen uit Hem zijn.

Gezegd wordt dat zij zullen leven met de Heer in het geestelijk rijk, omdat de algehele hemel in twee rijken is onderscheiden: het hemelse en het geestelijke; en in het hemels rijk zijn degenen die in het goede van de liefde uit de Heer zijn en in het geestelijk rijk zijn degenen die in de ware dingen van de wijsheid uit de Heer zijn; en van dezen wordt gezegd dat zij wandelen met de Heer in witte; zij zijn ook bekleed met witte bekleedselen.

Dat wandelen leven betekent en wandelen met God leven met Hem en vanuit Hem, staat vast uit de volgende plaatsen: *‘In vrede en rechtheid wandelen zij met Mij’*, (Jesaja 2:6).

‘Gij hebt mijn voeten bevrijd van aanstoot, om voor God te wandelen in het licht der levenden’, (Psalm 56:14).

‘David heeft Mijn geboden gehouden en gewandeld achter Mij met het ganse hart’, (1 Koningen 14:8).

‘Jehovah, gedenk dat ik voor U gewandeld heb in de waarheid’, (Jesaja 38:3).

‘Indien gij met Mij zult gewandeld hebben in tegenheid en ook Mijn stem niet zult gehoorzaamd hebben, zo zal Ik ook met u in tegenheid wandelen’, (Leviticus 26:23,24,27,28).

‘Zij hebben niet willen wandelen in de wegen van Jehovah’, (Jesaja 42:24; Deuteronomium 11:22; 19:9; 26:17).

.....
'Alle volken wandelen in de naam huns Gods en wij zullen wandelen in de naam van Jehovah', (Micha 4:5).

'Nog slechts een weinig licht is met u; wandelt terwijl gij het Licht hebt, geloof in het Licht', (Johannes 12:35,36; 8:12).

'De schriftgeleerden vroegen: Waarom wandelen de discipelen niet naar de overlevering der ouderen', (Markus 7:5).

Wandelen wordt ook gezegd van Jehovah, namelijk dat Hij onder hen wandelt, dat wil zeggen, in hen en met hen leeft.

'Ik zal Mijn habitakel in het midden van hen geven en Ik zal in uw midden wandelen en Ik zal u tot God zijn', (Leviticus 26:11,12).

Hieruit blijkt, wat er eerder verstaan wordt onder *'Deze dingen zegt Hij, Die wandelt in het midden der zeven kandelaren'*, (Openbaring 2:1).

168. Die overwint, die zal bekleed worden met witte bekleedselen, betekent dat hij die hervormd wordt, geestelijk wordt.

Dat wie overwint betekent hij die hervormd wordt, nr. 88; en dat met witte bekleedselen bekleed worden, betekent door de ware dingen geestelijk worden, nrs. 166, 167; al degenen worden geestelijk die in de ware dingen en in het leven volgens die zijn.

169. En Ik zal zijn naam niet uitdelgen uit het boek des levens, betekent dat hij gezaligd zal worden.

Wat de naam is, is eerder gezegd en wat het boek des levens is, zal verderop worden gezegd; dat zijn naam niet uitdelgen uit het boek des levens, is gezaligd worden, is voor eenieder duidelijk.

170. En Ik zal zijn naam belijden vóór de Vader en vóór Zijn engelen, betekent dat diegenen zullen worden opgenomen, die in het Goddelijk Goede en in de Goddelijke Ware dingen uit de Heer zijn, dus die het leven van de hemel in zich hebben.

Dat 'de naam belijden is', de hoedanigheid van iemand erkennen of erkennen dat hij zodanig is, staat vast uit de betekenis van de naam, nrs. 81, 122; onder de Vader wordt het Goddelijk Goede verstaan en onder de engelen worden de Goddelijke ware dingen verstaan, beide vanuit de Heer.

In het Woord van de evangelisten wordt door de Heer meermalen de Vader genoemd en overall wordt Jehovah verstaan, uit Wie en in Wie Hij was en Hetgeen in Hem was en nooit enig Goddelijke gescheiden van Hem; dat dit zo is, is met vele dingen getoond in het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer' en eveneens in het werk '[de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid](#)', nrs. 262, 263; dat de Heer Zelf de Vader is, nrs. 21, 962.

De Heer heeft de Vader genoemd, omdat met de Vader in de geestelijke zin het goede wordt aangeduid en met God de Vader het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde; de engelen verstaan nooit iets anders onder de Vader, wanneer dit in het Woord wordt gelezen; zij kunnen ook niets anders verstaan, omdat niemand in de hemel zijn vader weet, uit wie zij gezegd worden geboren te zijn en wiens zonen en erfgenamen zij worden genoemd, dan de Heer; dit wordt verstaan onder de woorden van de Heer bij, (Mattheüs 23:9).

Hieruit blijkt, dat onder zijn naam vóór de Vader belijden, wordt aangeduid dat zij zullen worden opgenomen onder hen die in het Goddelijk Goede zijn uit Hem.

Dat onder de engelen degenen worden verstaan die in de Goddelijke Ware dingen zijn uit de Heer en abstract genomen de Goddelijke Ware dingen, is omdat de engelen de opnemenden zijn van het Goddelijk Goede in de Goddelijke Ware dingen die uit de Heer bij hen zijn.

171. Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, betekent dat degene die deze dingen verstaat, zal gehoorzamen aan de dingen die het Goddelijk Ware van het Woord leert aan hen die vanuit de Nieuwe Kerk, te weten het Nieuwe Jeruzalem, zullen zijn, nr. 87.

172. En aan de engel van de Kerk in Filadelfia schrijf, betekent tot hen en over hen die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer zijn.

Dat dezen onder de Kerk in Filadelfia worden verstaan, blijkt uit zaken die aan haar geschreven zijn, in de geestelijke zin verstaan.

173. Deze dingen zegt de Heilige Ware, betekent de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware.

Dat het de Heer is, is duidelijk; dat de Heilige Ware de Heer is ten aanzien van het Goddelijk Ware, is omdat de Heer de Heilige wordt genoemd krachtens Zijn Goddelijk Ware en de Gerechte krachtens Zijn Goddelijk Goede; vandaar is het, dat het Goddelijke van Hem, voortgaande, namelijk de Goddelijke Waarheid, de Heilige Geest wordt genoemd en de Heilige Geest is hier de Heilige Ware.

In het Woord wordt meermalen gezegd het Heilige en wel overal ten aanzien van het Ware; en omdat al het Ware dat in zich waar is, is vanuit het Goede en uit de Heer, zo is het dat Ware dat het Heilige wordt genoemd; maar het Goede, waar vanuit het Ware is, wordt het Gerechte genoemd; vandaar is het, dat de engelen die in de ware dingen van de wijsheid zijn en geestelijke engelen worden genoemd, heiligen worden genoemd; en de engelen die in het goede van de liefde zijn en hemelse engelen worden genoemd, gerechten worden genoemd; evenzo de mensen in de Kerk.

Vandaar is het, dat de profeten en de apostelen heiligen worden genoemd; met de profeten immers en de apostelen worden de ware dingen van de leer van de Kerk aangeduid.

Vandaar ook is het, dat het Woord heilig wordt genoemd; het Woord immers is het Goddelijk Ware; en ook dat de Wet in de ark in de tabernakel het heilige der heiligen werd genoemd en eveneens het heiligdom.

Vandaar ook is het dat Jeruzalem de heilige wordt genoemd; met Jeruzalem immers wordt de Kerk aangeduid, die in de Goddelijke ware dingen is.

Vandaar ook is het, dat het altaar, de tabernakel, de klederen van Aharon en van diens zonen, heilig werden genoemd, nadat zij met olie gezalfd waren; olie immers betekent het goede van de liefde en dit heiligt en al het geheiligde heeft betrekking op het ware.

Dat alleen de Heer Heilig is, omdat Hij het Goddelijk Ware Zelf is, blijkt uit deze plaatsen: *'Wie zou Uw naam niet verheerlijken, Heer, omdat Gij alleen Heilig zijt'*, (Openbaring 15:4). *'Uw Verlosser, de Heilige Israëls, Hij zal de God der ganse aarde genoemd worden'*, (Jesaja 54:5).

'Zo zei Jehovah, Israëls Verlosser, Zijn Heilige', (Jesaja 49:7).

'Wat onze Verlosser betreft, Jehovah Zebaoth is Zijn naam, de Heilige Israëls', (Jesaja 47:4).

'Jehovah uw Verlosser, de Heilige Israëls heeft gezegd', (Jesaja 43:14).

'Te dien dage zullen zij steunen op Jehovah, de Heilige Israëls in de waarheid', (Jesaja 10:20).

En elders in, (Jesaja 1:4; 5:19; 12:6; 17:7; 29:19; 30:11,12; 41:16; 45:11,15; 48:17; 55:5; 60:9; Jeremia 50:29; Daniël 4:13,23; Psalm 78:41).

Aangezien de Heer het Heilige Zelf is, zei daarom de engel tot Maria: *'Het Heilige hetwelk vanuit u geboren wordt, zal Gods Zoon genoemd worden'*, (Lukas 1:35) en de Heer ten aanzien van Zichzelf: *'Vader, heilig hen in de Waarheid, Uw Woord is de Waarheid; voor hen heilig Ik Mijzelf, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in de Waarheid'*, (Johannes 17:17,19); hieruit blijkt, dat de Waarheid die uit de Heer is, het Heilige Zelf is, omdat Hij alleen heilig is, waarover de Heer het volgende spreekt: *'Wanneer gekomen zal zijn de Geest der Waarheid,*

zo zal Hij u in al de waarheid leiden; Hij zal niet vanuit Zichzelf spreken; vanuit het Mijne zal Hij nemen en het u verkondigen', (Johannes 16:13-15).

'De Parakleet, de Heilige Geest, die zal u alle dingen leren', (Johannes 14:26).

Dat de Heilige Geest het Leven van de Wijsheid van de Heer is, dus de Goddelijke Waarheid, zie in het werk '[de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer](#)', nr. 51.

Hieruit kan nu vaststaan, dat de Heilige Ware de Heer is ten aanzien van het Goddelijk Ware.

Dat het Heilige wordt gezegd van het Ware en het Gerechte van het Goede, blijkt uit die plaatsen in het Woord, waar het ene en het andere wordt gezegd, zoals hieruit: 'Die gerecht is, worde nog gerechtvaardigd, die heilig is, worde nog geheiligd', (Openbaring 22:11).

'Gerecht en waar zijn Uw wegen, Gij Koning der Heiligen', (Openbaring 15:3).

'Om Hem te dienen in heiligheid en gerechtigheid', (Lukas 1:75).

'Herodes vreesde Johannes, wetende dat hij een gerecht en heilig man was', (Markus 6:20).

'Fijn linnen zijn de gerechtigheden der heiligen', (Openbaring 19:8).

174. Die de sleutel Davids heeft en Die opent en niemand sluit en Die sluit en niemand opent, betekent Wie alleen de Almacht is om te zaligen.

Onder David wordt de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware verstaan; met de sleutel wordt de almacht van de Heer over de hemel en de hel aangeduid; en met openen opdat niemand sluit en met sluiten opdat niemand opent, wordt aangeduid; uit de hel uitleiden en in de hemel binnenleiden, dus zaligen, eender als eerder in nr. 62 waar het ontvouwd is.

Dat onder David de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware wordt verstaan zie het werk '[de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer](#)', nrs.43, 44.

Iets eenders als hier met de sleutel Davids wordt aangeduid met de sleutels van Petrus, (Mattheüs 16:15-19), zie in nr. 798 ontvouwd; en verder ook met deze woorden tot alle discipelen: 'Al wat gij op de aarde gebonden zult hebben, zal in de hemel gebonden wezen en al wat gij op aarde losgemaakt zult hebben, zal in de hemel losgemaakt wezen', (Mattheüs 18:18); de twaalf discipelen immers beeldden alle dingen van de Kerk uit ten aanzien van de goede en de ware dingen ervan en Petrus beeldde de Kerk uit ten aanzien van het ware en de ware en de goede dingen zaligen de mens, dus de Heer alleen uit Wie deze zijn.

Iets eenders wordt ook verstaan onder de sleutel Davids gegeven aan Eliakim, waarover het volgende: 'Ik zal de heerschappij in zijn hand geven, opdat hij tot een vader zij van de inwoner van Jeruzalem en van het huis van Jehudah; en Ik zal de sleutel van het huis van David op zijn schouder geven, opdat hij opene en niemand sluit en sluite en niemand opent', (Jesaja 22:21,22); hij was over het huis van de koning en met het huis des konings wordt de Kerk aangeduid ten aanzien van het Goddelijk Ware.

175. Ik ken uw werken, betekent dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van hen tegelijk ziet, nr. 76.

176. Zie, Ik heb vóór u een geopende deur gegeven, betekent dat voor hen die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer zijn, de hemel geopend is.

Dat met de geopende deur het binnenlaten wordt aangeduid, is duidelijk; dat gezegd wordt dat voor hen die van de Kerk in Filadelfia zijn, de deur is geopend, is omdat onder die Kerk degenen worden verstaan die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer zijn en de Heer de hemel voor hen opent.

Maar over deze zaak zal iets gezegd worden dat eerder niet bekend was; de Heer alleen is de God van hemel en aarde, (Mattheüs 28:18); en daarom zien zij die niet rechtstreeks tot Hem gaan, de weg naar de hemel niet en vinden vandaar ook de deur niet en indien zij bij geval tot haar worden toegelaten, is zij gesloten en voor degene die aanklopt wordt niet opengedaan.

In de geestelijke wereld zijn ook werkelijk wegen die tot de hemel leiden en zijn ook hier en daar poorten en zij die door de Heer tot de hemel worden geleid, gaan de wegen die daar

naartoe leiden en gaan door de poorten naar binnen; dat daar wegen zijn, zie in het werk [‘Hemel en Hel’](#), nrs. 479, 534, 590; dat er ook poorten zijn, nrs. 429, 430, 583, 584; alle dingen immers die in de hemelen worden aanschouwd, zijn overeenstemmingen; vandaar ook de wegen en poorten; want de wegen stemmen overeen met de ware dingen en betekenen die vandaar.

Aangezien alleen de Heer de mens tot de hemel leidt en de deur opent, noemt Hij Zich daarom ‘de Weg’ en eveneens ‘de Deur’; de Weg bij Johannes: *‘Ik ben de weg, de waarheid en het leven’*, (Johannes 14:6).

De Deur bij dezelfde: *‘Ik ben de deur der schapen; indien iemand door Mij zal zijn ingegaan, die zal gezaligd worden’*, (Johannes 10:7,9).

Aangezien er zowel wegen als deuren zijn in de geestelijke wereld en de engelgeesten ook werkelijk de wegen gaan en door deuren binnengaan als zij in de hemel komen, wordt daarom meermalen in het Woord gesproken van: (binnen)deuren, poorten en (buiten)deuren en daarmee wordt de ingang aangeduid, zoals in deze plaatsen: *‘Heft, poorten, uw hoofden op, heft op, gij deuren der wereld, opdat de Koning der heerlijkheid inga’*, (Psalm 24:7,9).

‘Doet de poorten open, opdat de gerechte natie inga, doende getrouwigheden’, (Jesaja 26:2).

‘De vijf voorzichtige maagden gingen in tot de bruiloft en de deur werd gesloten; en de vijf dwaze maagden kwamen en klopten, maar er werd niet opengedaan’, (Mattheüs 25:10-12).

‘Jezus zei: ‘Strijdt om in te gaan door de enge poort, omdat velen zullen zoeken in te gaan en zullen niet kunnen’, (Lukas 13:24,25) en ook elders.

Omdat de deur de ingang betekent en het Nieuwe Jeruzalem de Kerk is uit hen die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer zijn, wordt daarom het Nieuwe Jeruzalem ook beschreven ten aanzien van de poorten, waarop engelen zijn en gezegd *‘dat zij niet gesloten zullen worden’*, (Openbaring 21:12,13,25).

177. En niemand kan die sluiten, betekent dat de hel niet de overhand op hen heeft.

Alleen de Heer immers opent en sluit de deuren tot de hemel en de deur die Hij opent, is voortdurend geopend voor hen die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer zijn en voortdurend gesloten voor hen die in de valse dingen vanuit het boze zijn; en omdat de Heer alleen opent en sluit, volgt dat de hel niet de overhand heeft op hen; meer hierover zie eerder in nr. 174.

178. Omdat gij kleine macht hebt, betekent omdat zij weten dat zij niets vermogen vanuit zichzelf.

Zij die in de ware dingen vanuit het goede zijn uit de Heer, weten dat zij niet enige macht hebben tegen de boze en de valse dingen, dus tegen de hel, vanuit zich; en eveneens weten zij, dat zij niet vanuit enige macht vanuit zich het goede kunnen doen en zichzelf de hemel binnenleiden, maar dat de Heer alle macht heeft en zo hebben zij haar uit de Heer en dat zij voor zoveel als zij in de ware dingen vanuit het goede zijn, in de macht zijn uit de Heer; welke macht aan hen niettemin als die van hunzelf verschijnt; deze dingen dus zijn het, die worden verstaan onder ‘omdat gij kleine macht hebt’.

179. En Mijn woord hebt in acht genomen; dat dit betekent omdat zij leven volgens de geboden van de Heer in Zijn Woord, is zonder ontvouwing duidelijk.

180. En Mijn naam niet hebt verloochend, betekent dat zij in de eredienst van de Heer zijn. Dat de naam van Jehovah of van de Heer in het Woord betekent alles waardoor Hij wordt vereerd, dus alles van de leer van de Kerk en universeel genomen alles van de godsdienst, zie eerder nr. 81; waaruit vaststaat, wat hier wordt aangeduid met ‘gij hebt Mijn naam niet verloochend’.

181. En Ik zal er geven vanuit de synagoge des satans; dat dit degenen betekent die in de valse dingen ten aanzien van de leer zijn, zie eerder in nr. 97.

182. Die zeggen van zichzelf dat zij Joden zijn en zijn het niet, maar liegen, betekent die zeggen dat bij hen de Kerk is, terwijl toch bij hen geen Kerk is.

Onder de Joden worden hier degenen verstaan die van de Kerk zijn, omdat de Kerk bij hen was ingesteld en daarom wordt ook onder hun Jeruzalem nu nog de Kerk ten aanzien van de leer verstaan; in het bijzonder echter worden onder de Joden degenen verstaan die in het goede van de liefde zijn, nr. 96, dus eveneens de Kerk, want de Kerk is vanuit het goede van de liefde; dat er evenwel bij hen geen Kerk is, wordt aangeduid met ‘en zijn het niet, maar liegen’.

183. Zie, Ik zal maken dat zij zullen komen en aanbidden aan uw voeten, betekent dat degenen die in de valse dingen ten aanzien van de leer zijn, als zij slechts niet in de valse dingen vanuit het boze zijn, de ware dingen van de Nieuwe Kerk zullen opnemen en erkennen.

Dit wordt gezegd over degenen die vanuit de synagoge des satans zijn, en zeggen dat zij Joden zijn en het niet zijn, maar liegen; waaronder degenen worden verstaan die in de valse dingen ten aanzien van de leer, maar niet in de valse dingen vanuit het boze zijn, maar in de valse dingen ten aanzien van de leer, maar in het goede ten aanzien van het leven; dezen nemen op, eerdergenoemden niet, en zij erkennen de ware dingen wanneer zij die horen; de oorzaak hiervan is deze, dat het goede het ware liefheeft en het ware vanuit het goede het valse verwerpt; de ware dingen opnemen en erkennen, wordt aangeduid met komen en aanbidden aan de voeten; niet aan de voeten van hen, maar aan de voeten van de Heer, uit Wie zij de ware dingen vanuit het goede hebben; en daarom wordt iets eenders als dit hier aangeduid met het volgende bij David: *‘Aanbidt Jehovah, onze God, aanbidt aan de voetbank Zijner voeten’*, (Psalm 119:5).

184. En weten dat Ik u bemind heb, betekent dat zij zullen zien dat zij die in de ware dingen vanuit het goede zijn, geliefd en opgenomen worden in de hemel door de Heer; dit volgt in de reeks vanuit de voorafgaande dingen.

185. Omdat gij het woord van Mijn lijdzaamheid hebt bewaard, betekent omdat zij gestreden hebben tegen de boze dingen en toen de valse dingen hebben verworpen.

Dat met ‘het woord der lijdzaamheid’ de geestelijke strijd wordt aangeduid, die de verzoeking wordt genoemd, is duidelijk uit wat nu volgt, ‘Zo zal ook Ik u bewaren van de ure der verzoeking die komen zal’; want wie verzocht wordt in de wereld, wordt niet verzocht na de dood.

De geestelijke strijd, dus de verzoeking, wordt genoemd ‘het woord der lijdzaamheid’ of ‘het geduld van de Heer’, omdat de Heer in de verzoeken strijdt voor de mens en Hij strijdt door de ware dinge vanuit Zijn Woord.

186. Zo zal ook Ik u bewaren van de ure der verzoeking, die over het algehele wereldrond zal komen, om te onderzoeken die op de aarde wonen, betekent dat zij beschermd en bewaard moeten worden ten dage van het Laatste Oordeel.

Dat de bescherming en de bewaring van hen ten dage van het Laatste Oordeel onder die woorden wordt verstaan, kan men zien vanuit de dingen die over het [Laatste Oordeel](#) in een afzonderlijk werkje en daarna in ‘[de Voortzetting](#)’ daarover zijn geschreven en vermeld, waaruit vaststaat, dat zij die dit ondergingen, in verzoeking werden gebracht en onderzocht hoedanig zij waren; en dat diegenen verworpen werden die innerlijk boos waren geweest en

dat degenen werden gezaligd die innerlijk goed waren geweest; en innerlijk goed waren diegenen die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer waren geweest.

187. Zie, Ik kom snellijk, betekent de komst van de Heer en de Nieuwe Kerk vanuit hen. De Heer zei hier: *Zie, Ik kom snellijk*, omdat onder de vlak voorafgaande woorden het Laatste Oordeel wordt verstaan en het Laatste Oordeel wordt ook de Komst van de Heer genoemd, zoals bij Mattheüs: *‘De discipelen zeiden tot Jezus: Welk is het teken van Uw komst en van de voleinding der eeuw’*, (Mattheüs 24:3); de voleinding der eeuw is de laatste tijd van de Kerk, wanneer het Laatste Oordeel plaatsvindt. Dat onder de woorden ‘Zie, Ik kom snellijk’ ook de Nieuwe Kerk wordt verstaan, is omdat na het Laatste Oordeel de Kerk uit de Heer wordt geïnstaureerd; die Kerk nu is het Nieuwe Jeruzalem, waarin degenen zullen komen die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer zijn, tot wie hier het woord wordt gericht.

188. Behoud hetgeen gij hebt; dat dit betekent, laten zij intussen in hun ware dingen en in hun goede aanblijven, staat zonder ontvouwing vast.

189. Opdat niemand uw kroon neme, betekent opdat de wijsheid niet zal vergaan, vanuit welke de eeuwige gelukzaligheid is. De mens heeft de wijsheid nergens anders vandaan dan vanuit het goede door de ware dingen uit de Heer; dat de mens door deze ware dingen de wijsheid heeft, is omdat de Heer Zich hierdoor met de mens verbindt en de Heer is de Wijsheid Zelf en daarom vergaat de wijsheid bij de mens, wanneer hij ophoudt de ware dingen te doen, dat wil zeggen, volgens die te leven; dan houdt hij ook op de wijsheid lief te hebben en als gevolg daarvan de Heer. Onder de wijsheid wordt verstaan wijsheid in geestelijke dingen; daarvanuit wordt als vanuit een bron afgeleid de wijsheid in overige dingen, dat het inzicht wordt genoemd en door dit de wetenschap, die is vanuit de aandoening van de ware dingen te weten. Dat de kroon de wijsheid betekent, is omdat de wijsheid de hoogste plaats bij de mens inneemt en hem dus kroont; de kroon van een koning betekent ook niets anders, want een koning is in de geestelijke zin het Goddelijk Ware, nr. 20 en vanuit het Goddelijk Ware is alle wijsheid. De wijsheid wordt met de kroon ook aangeduid in de volgende plaatsen: *‘Ik zal David een hoorn doen uitspruiten en op hem zal zijn kroon bloeien’*, (Psalm 132:17,18). *‘Jehovah gaf oorringen op uw oren en een kroon des sieraads op uw hoofd’*, (Ezechiël 16:12); deze dingen ten aanzien van Jeruzalem, waarmee de Kerk wordt aangeduid ten aanzien van de leer; en daarom is de kroon des sieraads de wijsheid vanuit het Goddelijk Ware of vanuit het Woord. *‘Te dien dage zal Jehovah Zebaoth tot een kroon des sieraads zijn en tot een tulband der sierlijkheid de overblijfselen Zijns volks’*, (Jesaja 28:5); deze dingen over de Heer, omdat gezegd wordt ‘te dien dage’; de kroon des sieraads tot welke Hij zijn zal, is de wijsheid; en de tulband der sierlijkheid is het inzicht; de overblijfselen des volks zijn zij bij wie Zijn Kerk zal zijn. Iets eenders wordt met de kroon en de tulband aangeduid bij, (Jesaja 62:1,3); en verder iets eenders met de gouden plaat op de tulband van Aharon, (Exodus 28:36,37) die ook de bekroning werd genoemd. Bovendien in deze plaatsen: *‘Zeg tot de koning en de heerseres: Laat u neder, zet u, omdat het ornament uws hoofds is nedergedaald, de kroon uwer sierlijkheid’*, (Jeremia 13:18). *‘De vreugde onzes harten heeft opgehouden, de kroon onzes hoofds is gevallen’*, (Klaagliederen 5:15,16). *‘Mijn heerlijkheid heeft Hij van mij afgetrokken en de kroon mijns hoofds heeft Hij verwijderd’*, (Job 19:9).

‘Gij hebt de kroon Uws Gezalfde gedoemd tot de aarde’, (Psalm 89:40); in deze plaatsen wordt met de kroon de wijsheid aangeduid.

190. Die overwint; dat dit degenen betekent die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer stand houden, blijkt uit de reeks en dus zonder ontvouwing.

191. Ik zal hem maken tot een pilaar in de tempel Mijns Gods, betekent dat de ware dingen vanuit het goede uit de Heer, bij hen bij wie die zijn, de Kerk van de Heer in de hemel ondersteunen.

Met de tempel wordt de Kerk aangeduid en met de tempel Mijns Gods de Kerk van de Heer in de hemel; daaruit blijkt dat met de pilaar datgene wordt aangeduid wat de Kerk ondersteunt en vast doet staan en dit is het Goddelijk Ware van het Woord.

Met de tempel wordt in de hoogste zin aangeduid de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, in het bijzonder ten aanzien van het Goddelijk Ware, in de uitbeeldende zin wordt echter met de tempel de Kerk van de Heer in de hemel aangeduid; en ook de Kerk van de Heer in de wereld.

Dat met de tempel in de hoogste zin de Heer wordt aangeduid ten aanzien van het Goddelijk Menselijke en in het bijzonder ten aanzien van het Goddelijk Ware, blijkt uit deze plaatsen:

‘Jezus zei tot de Joden: *Breekt deze tempel af en in drie dagen zal Ik dezelve opwekken; Hij sprak van de tempel van Zijn lichaam*’, (Johannes 2:19,21).

‘Een tempel zag ik niet in het Nieuwe Jeruzalem, want de Heer God almachtig is de Tempel ervan en het Lam’, (Openbaring 21:22).

‘Zie, snel zal tot Zijn tempel komen de Heer en de engel des verbonds die gij zoekt’, (Maleachi 3:1).

‘Ik zal mij nederbuigen naar de tempel Uwer heiligheid’, (Psalm 138:2).

‘Ik zal voortgaan op te zien tot de tempel Uwer heiligheid en tot U kwam mijn gebed, tot de tempel Uwer heiligheid’, (Jona 2:4,7).

‘Jehovah in de tempel Zijner heiligheid’, (Habakuk 2:20).

De tempel der heiligheid van Jehovah of van de Heer is het Goddelijk Menselijke van Hem, want tot dit wordt ingekromd, opgezien en gebeden en niet tot een tempel alleen; deze immers is in zich niet heilig; het wordt de tempel der heiligheid genoemd, omdat van heiligheid wordt gesproken met betrekking tot het Goddelijk Ware, nr. 173.

Onder ‘de tempel die het goud heiligt’, (Mattheüs 23:16,17), wordt niet iets anders verstaan dan het Goddelijk Menselijke van de Heer.

Dat met de tempel in de uitbeeldende zin de Kerk van de Heer in de hemel wordt aangeduid, blijkt uit deze plaatsen: ‘De stem van Jehovah vanuit de tempel’, (Jesaja 66:6).

‘Een grote stem ging voort vanuit de tempel des hemels’, (Openbaring 16:17).

‘De tempel Gods in de hemel is geopend geworden en de ark Zijns verbond is gezien in de tempel’, (Openbaring 11:19).

‘De tempel des tabernakels der getuigenis in de hemel werd geopend en vanuit de tempel gingen zeven engelen voort en de tempel werd vervuld met rook vanuit de heerlijkheid Gods’, (Openbaring 15:5,6,8).

‘Ik riep Jehovah aan en Ik schreeuwde tot mijn God; Hij hoorde vanuit Zijn tempel de stem’, (Psalm 18:7).

‘Ik zag de Heer zittende op een hoge en verheven troon en Zijn franjes vulden de tempel’, (Jesaja 6:1).

Dat de tempel de Kerk in de wereld betekent, blijkt uit deze plaatsen: ‘Ons huis der heiligheid is tot een brand geworden’, (Jesaja 64:10).

‘Ik zal alle natiën beroeren opdat Ik dit huis met heerlijkheid vervulle; de heerlijkheid van het latere huis zal groter zijn dan van het vorige’, (Haggai 2:8,10).

De Kerk die uit de Heer moet worden geïnstaureerd, wordt met de nieuwe tempel beschreven bij, (Ezechiël 40 tot 48); en zij wordt verstaan onder *'de tempel die de engel mat'*, (Openbaring 11:1); evenzo elders, zoals in, (Jesaja 44:28; Jeremia 7:2-4,9-11); Zacharia 8:9). *'De discipelen naderden Jezus om Hem te tonen de bouwsels des tempels; en Jezus zei tot hen: Voorwaar, Ik zeg u, er zal niet steen op steen gelaten worden, welke niet afgebroken zal worden'*, (Mattheüs 24:1,2; Markus 13:1-5; Lukas 21:5-7); met de tempel wordt hier de huidige Kerk aangeduid en met het afbreken ervan zodat geen steen op steen blijft, wordt het einde van de Kerk aangeduid, namelijk dat er dan niet enig ware over zou zijn; want toen de discipelen met de Heer over de tempel spraken, voorzegde de Heer de opeenvolgende staten van die Kerk tot aan het einde ervan, of aangaande de *'voleinding der eeuw'* en onder de voleinding der eeuw wordt de laatste tijd van de Kerk verstaan en die tijd is heden daar; dit werd daarmee aangeduid dat die tempel tot de grond toe werd vernietigd.

De tempel betekent deze drie dingen: de Heer, de Kerk in de hemel en de Kerk in de wereld. Aangezien die drie één maken kunnen zij niet gescheiden worden en dus kan het ene niet zonder het andere verstaan worden; wie daarom de Kerk in de wereld scheidt van de Kerk in de hemel en die beide van de Heer, is niet in de waarheid.

Dat hier onder de tempel de Kerk in de hemel wordt verstaan, is omdat in vervolg daarop over de Kerk in de wereld wordt gehandeld, nr. 194.

192. En hij zal niet meer naar buiten uitgaan; dat dit betekent dat zij daar zullen blijven tot in het eeuwige, is zonder ontvouwing duidelijk.

193. En Ik zal op hem schrijven de naam mijns Gods, betekent dat aan hun harten het Goddelijk Ware ingeschreven zal zijn.

Schrijven op iemand, betekent het aan iemand zo inschrijven dat het in hem evenals van hem is; en de naam mijns Gods betekent het Goddelijk Ware.

Hier zal iets daarover worden gezegd dat *'mijn God'* het Goddelijk Ware is: in het Woord van het Oude Testament wordt op talloze plaatsen gezegd, Jehovah God en dan ook gescheiden, nu eens Jehovah en dan weer God; en onder Jehovah wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Goede en onder God de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware, of wat hetzelfde is, onder Jehovah wordt verstaan de Heer ten aanzien van de Goddelijke Liefde en onder God de Heer ten aanzien van de Goddelijke Wijsheid; het een en het ander wordt gezegd ter wille van het hemelse huwelijk in de afzonderlijke dingen van het Woord, namelijk het huwelijk van de Liefde en de Wijsheid of het huwelijk van het Goede en het Ware, zie over dit huwelijk het werk ['de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift'](#), nrs. 80-90.

In het Woord van het Nieuwe Testament echter wordt niet gezegd Jehovah God, maar de Heer God; want Heer betekent evenals Jehovah het Goddelijk Goede of de Goddelijke Liefde; hieruit kan vaststaan, dat met de naam mijns Gods het Goddelijk Ware van de Heer wordt aangeduid.

Dat de naam, wanneer over de Heer wordt gehandeld, alles is waardoor Hij wordt vereerd, zie eerder in nr. 81; en alles waardoor Hij wordt vereerd, heeft betrekking op het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware.

Omdat men niet weet, wat wordt verstaan onder deze woorden van de Heer: *'Vader, verheerlijk Uw naam; en een stem ging uit vanuit de hemel: en Ik heb verheerlijkt en Ik zal wederom verheerlijken'*, (Johannes 12:28), zal dit daarom worden gezegd.

Toen de Heer in de wereld was, maakte Hij Zijn Menselijke het Goddelijk Ware, dat ook het Woord is; en toen Hij uit de wereld heenging, verenigde Hij het Goddelijk Ware ten volle met het Goddelijk Goede, dat in Hem was vanuit de ontvangenis; de Heer immers heeft Zijn Menselijke verheerlijkt, dat wil zeggen, Goddelijk gemaakt, zoals Hij de mens geestelijk

maakt; Hij brengt immers eerst de ware dingen vanuit het Woord in de mens en daarna verenigt Hij die met het goede en door die vereniging wordt de mens geestelijk.

194. En de naam van de stad van Mijn God, van het Nieuwe Jeruzalem, betekent dat aan de harten de leer van de Nieuwe Kerk ingeschreven zal zijn.

Met het Nieuwe Jeruzalem wordt de Nieuwe Kerk aangeduid en met haar, wanneer zij stad wordt genoemd, de Nieuwe Kerk ten aanzien van de leer aangeduid; en daarom wordt met ‘op hem de naam van de stad van Mijn God, van het Nieuwe Jeruzalem, schrijven’ aangeduid dat aan hen de leer van de Nieuwe Kerk ingeschreven zal zijn; dat met Jeruzalem de Kerk wordt aangeduid en met haar als stad de Kerk ten aanzien van de leer, zie de nrs. 880, 881.

Dat met de stad de leer wordt aangeduid, is omdat met het land, in het bijzonder het land Kanaän, de Kerk in haar gehele omvang wordt aangeduid en vandaar werden met de erfenissen waarin het land Kanaän verdeeld was, de verschillende dingen van de Kerk aangeduid en met de steden in die erfenissen de leerstellingen; daarvandaan is het, dat onder de steden waar die in het Woord worden genoemd, niet iets anders door de engelen wordt verstaan; wat mij ook door veel ondervinding is bewezen; het is hiermee iets eenders als met de betekenis van: bergen, heuvels, dalen, bronnen en rivieren, die alle zulke dingen betekenen die van de Kerk zijn.

Dat de steden de leerstellige dingen betekenen, kan enigermate vaststaan uit de volgende plaatsen: *‘Het land zal ontwricht worden, het land zal verward worden, het land zal ontwaard worden, de ledige stad zal gebroken worden, het overige in de stad woestheid en tot aan de verwoesting zal de poort verbroken worden’*, (Jesaja 24:3,4,10,12).

‘De leeuw is opgeklommen vanuit de doornhaag, om het land tot woestheid te stellen; uw steden zullen vernietigd worden; ik heb Karmel als een woestijn gezien en de steden ervan verlaten; het land zal treuren, verlaten zal de ganse stad vluchten’, (Jeremia 4:7) en de nrs. 26-29; het land daar is de Kerk en de stad is de leer ervan; zo wordt dus de verwoesting van de Kerk beschreven door de valse dingen van de leer.

‘De verwoester zal komen over elke stad, opdat de stad niet zal ontkomen en het dal zal vergaan en de vlakke niet verdorven zal worden’, (Jeremia 48:8).

‘Zie, Ik heb u gegeven tot een stad versterkt tegen het algehele land’, (Jeremia 1:18); deze dingen tot de profeet, omdat met de profeet de leer van de Kerk wordt aangeduid, nr. 8.

‘Te dien dage zal in het land van Jehudah gezongen worden: Wij hebben een sterke stad; heil zal Hij stellen tot muren en voorschans’, (Jesaja 26:1).

‘Gebroken is de grote stad in drie delen en de steden der natiën zijn samengevallen’, (Openbaring 16:19).

‘De profeet zag op de hoge berg het bouwsel van een stad uit het zuiden en de engel mat de muur, de poorten, de binnenvertrekken, het voorhuis van de poort; en de naam van de stad was: Jehovah aldaar’, (Ezechiël 40:1) e.v..

‘Een rivier waarvan de beekjes zullen verblijden de stad Gods’, (Psalm 46:5).

‘Ik zal Egypte met Egypte doorenmengen, opdat stad tegen stad strijde en koninkrijk tegen koninkrijk’, (Jesaja 19:2).

‘Elk koninkrijk dat tegen zichzelf verdeeld is, wordt verlaten en elke stad die tegen zichzelf verdeeld is, zal niet blijven bestaan’, (Mattheüs 12:25); in deze plaatsen worden onder de steden in de geestelijke zin de leren verstaan, zoals eveneens bij, (Jesaja 6:11; 14:12,17,21; 19:18,19; 25:1-3; 33:8,9; 54:3; 64:10; Jeremia 7:17,34; 13:18,19; 32:42,44; 33:4, Zefanja 3:6; Psalm 48:2; Psalm 55:10; Psalm 107:4,7; Mattheüs 5:14) en elders.

Uit de betekenis van de stad kan vaststaan, wat er verstaan wordt onder de steden in deze gelijkenis van de Heer: *‘Een edelman, heengaande om voor zichzelf een koninkrijk te ontvangen, gaf aan zijn dienstknechten mina’s om handel te drijven; toen hij terugkwam, riep hij de dienstknechten.’*

De eerste naderde, zeggende: Uw mina heeft tien mina's gewonnen; en tot deze zei hij: Goede knecht, gij zult mogendheid hebben over tien steden.

En de tweede kwam, zeggende: Uw mina heeft vijf mina's gewonnen en tot deze zei hij: Gij, wees over vijf steden', (Lukas 19:12-19); met de steden worden ook hier de leerstellige dingen of de ware dingen van de leer aangeduid en met 'over die zijn' wordt aangeduid inzichtsvol en wijs zijn; zo is dus 'mogendheid over die geven' het inzicht en de wijsheid geven; tien betekent vele en vijf enige; dat onder handel drijven en winnen wordt aangeduid, zich inzicht verwerven door gebruik te maken van zijn vermogens, is duidelijk.

Dat de heilige stad Jeruzalem de leer van de Nieuwe Kerk betekent, blijkt duidelijk uit de beschrijving ervan, (Openbaring 21); zij wordt immers beschreven naar de afmetingen en verder naar de poorten en naar de muur en de fundamenten ervan, die, omdat Jeruzalem de Kerk betekent, geen andere dingen kunnen betekenen dan die van de leer ervan zijn; de Kerk is ook niet ergens anders vandaan 'Kerk'.

Omdat onder de stad Jeruzalem de Kerk ten aanzien van de leer wordt verstaan, wordt die stad daarom 'de stad der waarheid' genoemd, (Zacharia 8:3,4) en op vele plaatsen 'de heilige stad' en wel omdat van het heilige wordt gesproken met betrekking tot de ware dingen vanuit de Heer, nr. 173.

195. Welke nederdaalt vanuit de hemel uit Mijn God, betekent welke zal zijn vanuit het Goddelijk Ware van de Heer zodanig als het in de hemel is.

Aangezien met Mijn God het Goddelijk ware wordt aangeduid, nr. 193, volgt dat met nederdalen vanuit de hemel uit Mijn God, wanneer dit wordt gezegd van de Heer en van de leer van de Nieuwe Kerk, wordt aangeduid: welke zal zijn vanuit het Goddelijk Ware zodanig als het is in de hemel.

196. En Mijn nieuwe naam, betekent de eredienst van de Heer alleen, met nieuwe dingen die er in de vorige Kerk niet zijn geweest.

Dat met de naam van de Heer wordt aangeduid alles waardoor Hij wordt vereerd, zie nr. 81; hier dus de eredienst van de Heer alleen, met nieuwe dingen die er in de vorige Kerk niet zijn geweest; dat in de Nieuwe Kerk de eredienst van de Heer alleen is, blijkt uit, (Openbaring 21:9,10), waar die Kerk wordt genoemd 'de Echtgenote des Lams'; dat er nieuwe dingen in die Kerk zijn, blijkt uit, (Openbaring 21:5), waar gezegd wordt: 'Zie Ik maak alle dingen nieuw'; dit wordt daarom aangeduid met Mijn nieuwe naam die op hen zal worden geschreven.

197. Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, betekent dat wie verstaat, gehoorzame aan de dingen die het Goddelijk Ware van het Woord leert aan hen die vanuit de Nieuwe Kerk, namelijk het Nieuwe Jeruzalem, zullen zijn, nr. 87.

198. En aan de engel van de Kerk der Laodicensen schrijf, betekent tot hen en over hen in de Kerk, die beurtelings geloven vanuit zich en dan weer vanuit het Woord en zo de heilige dingen ontwijden.

Maar over dezen zal iets vooruit worden gezegd: er zijn er in de Kerk die geloven en niet geloven, zoals dat God is, het Woord heilig is, het eeuwige leven is en meer dingen die van de Kerk en van haar leer zijn en toch geloven zij niet; zij geloven die dingen als zij in hun zinlijk natuurlijke zijn; maar zij geloven het niet als zij in hun redelijk natuurlijke zijn; dus geloven zij het als zij in de uiterlijke dingen zijn, dus als zij in gezelschap en in gesprek met anderen zijn, maar zij geloven het niet als zij in de innerlijke dingen zijn, dus als zij niet in gezelschap met anderen zijn, maar dan in gesprek met zichzelf; van deze mensen wordt gezegd dat zij noch koud, noch warm zijn en dat zij uitgespuugd moeten worden.

199. Deze dingen zegt de Amen, de getrouwe en ware Getuige, betekent de Heer ten aanzien van het Woord, namelijk het Goddelijk Ware uit Hem.

Dat de Amen de Goddelijke bevestiging vanuit de Waarheid zelf is, welke de Heer is, dus vanuit de Heer, zie eerder in nr. 23; en dat de getrouwe en ware Getuige, wanneer over de Heer wordt gehandeld, de Goddelijke Waarheid is die uit Hem in het Woord is, nrs. 6, 16; of men zegt dat de Heer van Zichzelf getuigt, dan wel dat het Woord van Hem getuigt, het is hetzelfde, aangezien de Zoon des Mensen, Die hier tot de Kerken spreekt, de Heer ten aanzien van het Woord is, nr. 44.

Deze dingen worden tot deze Kerk vooruitgezonden, omdat hier gehandeld wordt over diegenen in de Kerk die èn vanuit zich èn vanuit het Woord geloven; en zij die vanuit het Woord geloven, geloven vanuit de Heer.

200. De aanvang van het werken Gods, betekent het Woord.

Dat het Woord de aanvang van het werken Gods is, is in de Kerk nog niet bekend, omdat deze dingen niet verstaan zijn bij Johannes:

'In de aanvang was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God; alle dingen zijn door Hem gemaakt en zonder Hem is niets gemaakt dat gemaakt is.

In Hem was het leven en het leven was het licht der mensen.

Hij was in de wereld en de wereld is door Hem gemaakt, maar de wereld heeft Hem niet gekend.

En het Woord is Vlees geworden en heeft onder ons gewoond en wij hebben Zijn heerlijkheid gezien een heerlijkheid zoals van de Eniggeborene uit de Vader', (Johannes 1:1-14).

Wie deze dingen ten aanzien van de innerlijke zin verstaat en die tegelijk vergelijkt met de dingen die in het werk ['de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift'](#) en ook de dingen die in het werk ['de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer'](#) zijn geschreven, kan zien, dat het Goddelijk Ware zelf in het Woord dat eerder in deze wereld is geweest, nr. 11 en verder dat in dit Woord is dat heden is, wordt verstaan onder het Woord dat in de aanvang was bij God en dat God was; maar niet het Woord beschouwd in de woorden en letters van de talen, maar beschouwd in zijn wezen en leven, namelijk in het binnenste in de zinnen van de woorden en van de letters ervan; vanuit dit leven maakt het Woord de aandoeningen van de wil van de mens die het heilig leest, levend en verlicht vanuit het licht van dat leven het denken van diens verstand; en daarom wordt bij Johannes gezegd: *'In het Woord was het leven en het leven was het licht der mensen'*, (Johannes 4); dit doet het Woord, omdat het Woord vanuit de Heer en over de Heer en zo de Heer is; alle denken, spreken en geschriften trekken hun wezen en leven uit hem die denkt, spreekt en schrijft; de menselijke hoedanigheid is daarin; in het Woord echter is alleen de Heer.

Maar niemand voelt en doorvat het Goddelijk leven in het Woord, dan alleen degene die in de geestelijke aandoening van het ware is wanneer hij het leest; deze immers is in de verbinding van de Heer door het Woord; het is een zeker iets dat op binnenste wijze het hart en de geest aandoet, wat met het licht in het verstand invloeit en getuigt.

Iets eenders als bij Johannes wordt met het volgende in Genesis aangeduid: *'In de aanvang schiep God de hemel en de aarde; en de Geest Gods bewoog zich over de aangezichten der wateren; en God zei: Daar zij licht; en daar werd licht'*, (Genesis 1:1-3); de Geest Gods is het Goddelijk Ware, evenzo het licht; het Goddelijk Ware is het Woord; en daarom noemt de Heer Zich, wanneer Hij Zich het Woord noemt, ook het Licht, (Johannes 1:4,8,9).

Iets eenders wordt ook onder het volgende bij David verstaan: *'Door het Woord van Jehovah zijn de hemelen gemaakt en door de Geest Zijns Monds al hun heir'*, (Psalm 33:6).

Kortom, zonder het Goddelijk Ware van het Woord, dat in zijn wezen is het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde en het Goddelijk Ware van de Goddelijke Wijsheid van de Heer, kan de mens niet het leven hebben; door het Woord is de verbinding van de Heer met de mens en van de mens met de Heer en door die verbinding is het leven; er moet iets zijn uit de Heer,

dat door de mens kan worden opgenomen waardoor de verbinding en vandaar het eeuwige leven is.

Hieruit kan vaststaan dat onder ‘de aanvang van het werken Gods’, het Woord wordt verstaan; en indien men het geloven wil, het Woord zodanig als het is in de letterlijke zin; deze zin immers is de samenvatting van de innerlijke heiligheden ervan, zoals met vele dingen is getoond in het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’.

En wat wonderbaarlijk is, het Woord is zodanig geschreven, dat het gemeenschap heeft met de algehele hemel en afzonderlijk met elk gezelschap daar, wat mij door levende ondervinding te weten is gegeven, maar hierover elders.

Dat het Woord in zijn wezen zodanig is, blijkt nog uit deze woorden van de Heer:

‘De woorden die Ik tot u spreek, zijn geest en zijn leven’, (Johannes 6:63).

201. Ik ken uw werken, betekent dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van hen tegelijk ziet, zoals eerder in nr. 76.

202. Dat gij noch koud zijt, noch warm, betekent dat zij die zodanig zijn, nu eens ontkennen dat het Woord Goddelijk en Heilig is en het dan weer wel erkennen.

Nu eens bij zich de heiligheid van het Woord ontkennen en dan weer erkennen, is noch koud, noch warm zijn; zij zijn immers tegen het Woord en eveneens voor het Woord; deze mensen zijn ook zodanig ten opzichte van God, nu eens ontkennen zij Hem en dan erkennen zij hem weer; eender ten opzichte van alle dingen van de Kerk; daarom zijn zij het nu eens met degenen die in de hel zijn en dan weer met degenen die in de hemel zijn; zij vliegen als het ware tussen het ene en het andere omhoog en omlaag en waarheen zij vliegen daarheen keren zij het aangezicht.

Zodanig worden degenen die bij zich hebben bevestigd dat God is, de hemel en de hel zijn en het eeuwige leven is en daarna daarvan terugtreden; wanneer bij hen de vorige bevestiging terugkeert, dan erkennen zij; wanneer die echter niet terugkeert, dan ontkennen zij; dat zij terugtreden, is omdat zij daarna alleen over zich en over de wereld denken en aanhoudend daarop uit zijn boven anderen uit te blinken en zich daardoor in hun eigene onderdompelen; en zo slorpt de hel hen op.

203. Och, of gij koud waart of warm, betekent dat het beter is dat zij òf vanuit het hart de heilige dingen van het Woord en van de Kerk ontkennen, òf vanuit het hart die ontkennen; de oorzaak zal worden gezegd in het nu volgende artikel.

204. Zo dan, omdat gij lauw zijt en niet koud noch warm, zal het geschieden dat Ik u zal uitbraken vanuit Mijn mond, betekent de ontwijding en vandaar de afscheiding wèg van de Heer.

Met uitgebraakt worden vanuit Mijn mond, wordt aangeduid afgescheiden worden van de Heer en zo van de Heer afgescheiden worden is niet zijn in de hemel noch in de hel, maar in een afgescheiden plaats, beroofd van het menselijk leven, waar louter fantasieën zijn; de oorzaak hiervan is de volgende: dat zij de ware dingen met valse en de goede dingen met boze, dus de heilige dingen met profane, hebben doorengemengd, zodat zij niet gescheiden kunnen worden; en omdat de mens dan niet kan worden voorbereid om òf in de hemel òf in de hel te zijn, wordt alles van diens redelijk leven uitgerukt, waarbij de laatste dingen van het leven achterblijven, die, omdat zij van de innerlijke dingen zijn gescheiden, louter fantasieën zijn.

Over de staat en het lot van deze mensen zie in het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid’, nrs. 226-228,231, wat voor de erkenning van hen voldoende is.

Van hen wordt gezegd dat zij worden uitgebraakt, omdat de wereld der geesten, die midden tussen de hemel en de hel is, waarin elk mens eerst na de dood komt en daar wordt voorbereid, overeenstemt met de maag, waarin alle ingebrachte stoffen worden voorbereid om of bloed en vlees, of uitwerpselen en urine te worden; laatstgenoemde dingen hebben overeenstemming met de hel, eerstgenoemde echter met de hemel; maar de dingen die vanuit de maag worden uitgebraakt, zijn die welke niet gescheiden, maar vermengd zijn.

Vanwege deze overeenstemming wordt er in de volgende plaatsen gesproken van uitgebraakt worden en uitbraaksel: *'Drinkt en wordt dronken, opdat uw voorhuid onthuld worde; rondgaan zal tot u de beker van Jehovah, opdat een schandelijk uitbraaksel zij over de heerlijkheid'*, (Habakuk 2:15,16).

'Maakt Moab dronken, opdat hij handklappe in zijn uitbraaksel', (Jeremia 48:26).

'Alle tafels zijn vol van uitbraaksel van de ontlasting; welke wetenschap zal hij leraren', (Jesaja 28:7-9) en elders, zoals in, (Jeremia 25:27; Leviticus 18:24,25,28).

Dat lauwwater braken verwekt, is eveneens vanuit overeenstemming.

206. Dat gij zegt: Ik ben rijk en verrijkt geworden, betekent dat zij geloven erkenningen van het ware en het goede, die van de Kerk en van de hemel zijn, in alle overvloed te bezitten. Rijk en verrijkt zijn betekent hier niet iets anders dan ten volle zulke dingen te weten en te verstaan, die van de Kerk en van de hemel zijn en die de geestelijke en theologische dingen worden genoemd, omdat hier daarover wordt gehandeld; geestelijke rijkdommen en voorraden zijn niet iets anders.

Diegenen die vanuit zich en niet vanuit de Heer door het Woord geloven, geloven ook alle dingen te weten en te verstaan; de oorzaak hiervan is deze, dat hun geestelijk gemoed gesloten is en alleen het natuurlijk gemoed geopend is en dit gemoed zonder het geestelijk licht niet anders ziet.

Dat met de rijkdommen en de schatten in het Woord de geestelijke rijkdommen en schatten worden aangeduid, blijkt uit deze plaatsen: *'In uw wijsheid en in uw inzicht hebt gij u schatten gemaakt, goud en zilver in uw schatkamers; door de vermenigvuldiging van uw wijsheid hebt gij u schatten vermenigvuldigd'*, (Ezechiël 28:4,5); dat gaat over Tyrus, waarmee de Kerk wordt aangeduid ten aanzien van de erkenningen van het ware en het goede; evenzo: *'De dochter van Tyrus zal u een gave aanbrenge, de dochter des konings; uw aangezichten zullen zij aansmeken, de rijken des volks'*, (Psalm 45:13).

'Jehovah zal Tyrus verarmen, Hij zal haar schatten in de zee uitstoten', (Zacharia 9:4).

'Tyrus, zij zullen uw schatten plunderen', (Ezechiël 26:12).

'Assur heeft gezegd: In de kracht van mijn hand heb ik het gedaan en door mijn wijsheid, omdat ik inzichtsvol ben; weswege ik de schatkamers der volken zal plunderen; mijn hand zal vinden de schatten der volken', (Jesaja 10:13,14).

Met Assur wordt het redelijke aangeduid, hier dat het de goede en de ware dingen van de Kerk verdraait, namelijk hier de schatkamers en de schatten der volken, welke het plundert.

'Ik zal u de schatkamers der duisternissen en de verborgen schatten der schuilplaatsen geven', (Jesaja 45:3).

'Gezegend de man die Jehovah vreest; schatten en rijkdommen zijn in zijn huis en zijn gerechtigheid staat voor altijd', (Psalm 112:1,3).

'God heeft de hongerigen met goederen vervuld en de rijken heeft Hij ledig weggezonden', (Lukas 1:53).

'Wee u, gij rijken, aangezien gij uw vreugde weg hebt, wee u, die gevuld zijt, aangezien gij zult hongerigen', (Lukas 6:24,25); onder de rijken worden hier degenen verstaan die de erkenningen van het ware en het goede bezaten, omdat zij het Woord hadden; en dezen waren de Joden; evenzo onder *'de rijke die gekleed was met purper en fijn lijnwaad'*, (Lukas 16:19).

Evenzo onder de rijken en de rijkdommen elders, zoals in, (Jesaja 30:6; Jeremia 17:11; Micha 4:13; 6:12; Zacharia 14:14; Mattheüs 12:35; 13:44; Lukas 12:21).

207. En heb aan geen ding gebrek; dat dit betekent dat zij het niet nodig hebben in meerdere mate en ergens anders vandaan te weten en wijs te zijn, blijkt uit wat eerder is gezegd, omdat dit er het gevolg van is.

208. En gij weet niet dat gij zijt deerniswekkend, betekent dat zij niet weten dat alle dingen die zij over de ware en de goede dingen van de Kerk weten en denken, niet in het minst samenhangen en dat het lemen muren zijn.

Met het deerniswekkende wordt hier aangeduid het niet-samenhangen en dus met de deerniswekkende, degene die zonder samenhang over de dingen van de Kerk denkt; de oorzaak hiervan is deze, dat degenen over wie deze dingen worden gezegd, nu eens God, de hemel, het eeuwige leven, de heiligheid van het Woord ontkennen en ze dan weer erkennen; en wat zij daarom met de ene hand opbouwen, breken ze met de andere af; zo zijn zij als degenen die een huis bouwen en het direct daarop omverhalen; of zoals degenen die zich met fraaie kleding kleden en die terstond daarop verscheuren en daarom zijn hun huizen puinhopen en zijn hun kleren lompen; zodanig zijn alle dingen die zij over de Kerk en over de hemel denken; maar dit weten zij niet.

Deze dingen worden ook onder de deernis verstaan in de volgende plaatsen: *‘Uw wijsheid en uw wetenschap heeft u verleid, toen gij in uw hart zei: Ik ben het en niemand meer dan ik; daarom zal op u de deernis vallen’*, (Jesaja 47:10,11).

‘Deernis zal op ellende komen, de koning zal rouw bedrijven en de vorst zal met verbijstering bekleed worden’, (Ezechiël 7:26,27).

De koning die rouw zal bedrijven en de vorst die met verbijstering bekleed zal worden, zijn zij die in de ware dingen van de Kerk zijn.

‘In hun mond is niet het rechte, in het midden van hen ellende’, (Psalm 5:10).

Eendere dingen worden aangeduid met de lemen muren, (Jeremia 49:3; Ezechiël 13:11,12; Hosea 2:5).

209. En ellendig en arm, betekent dat zij zonder ware en goede dingen zijn.

Onder de ellendigen en de armen worden in de geestelijke zin van het Woord degenen verstaan die zonder erkentnissen van het ware en het goede zijn; zij immers zijn geestelijk genomen ellendig en arm; zij worden ook onder degenen verstaan in de volgende plaatsen:

‘Ik ben ellendig en arm, Heer, gedenk Mijner’, ((Psalm 40:18; 70:6).

‘Jehovah, neig Uw oor en antwoord, omdat ik ellendig en arm ben’, (Psalm 86:6).

‘De goddelozen ontbloten het zwaard en spannen hun boog, om de ellendige en de arme neder te werpen’, (Psalm 37:14).

‘De goddeloze heeft de ellendige en de arme vervolgd en de verslagene van hart om te doden’, (Psalm 109:16).

‘God zal richten de ellendigen des volks; Hij zal redden de zonen der armen; Hij zal bevrijden de arme die schreeuwt en de ellendige’, (Psalm 72:4,12,13).

‘Jehovah ontruikt de ellendige aan hem die sterker is dan hij en de arme aan hen die hem beroven’, (Psalm 35:10).

‘De goddeloze beraadslaagt misdaden om de ellendigen te verderven door woorden van leugen, zelfs wanneer de arme het oordeel spreekt’, (Jesaja 32:7).

‘De ellendigen zullen vreugde hebben in Jehovah en de armen der mensen zullen opspringen in de Heilige Israëls’, (Jesaja 29:19).

‘Gezegend de armen van geest, omdat hunner het koninkrijk der hemelen is’, (Mattheüs 5:3).

En elders, zoals in, (Jesaja 10:2; Jeremia 22:16; Ezechiël 16:49; 18:12; 22:29; Amos 8:4; Psalm 9:19; 69:33;34; Psalm74:21; Psalm 109:22; Psalm 140:13; Deuteronomium 15:11; 24:14; Lukas 14:13,21,23).

Onder de ellendigen en de armen worden voornamelijk degenen verstaan die niet in de erkenissen van het ware en het goede zijn, maar die ze echter wel verlangen, aangezien onder de rijken degenen worden verstaan die de erkenissen van het ware en het goede bezitten.

210. En blind en naakt, betekent dat zij zonder verstand van het ware en wil van het goede zijn.

Onder de blinden in het Woord worden degenen verstaan die zonder ware dingen zijn, òf vanwege het gemis daaraan in de Kerk en dus zo vanuit onwetendheid, òf vanwege het niet verstaan ervan; en onder de naakten worden degenen verstaan die vandaar zonder goede dingen zijn; al het geestelijk goede immers wordt door ware dingen verworven.

Onder de blinden worden geen anderen verstaan in de volgende plaatsen:

‘Dan zullen te dien dage de doven horen de woorden des Boeks en vanuit de donkerheid zullen de ogen der blinden zien’, (Jesaja 29:18).

‘Zie, ulieder God zal komen; alsdan zullen de ogen van de blinden geopend worden’, (Jesaja 35:4-6).

‘Ik zal u geven tot een licht der natiën om te openen de ogen der blinden’, (Jesaja 42:6-8)

‘Ik zal de blinden leiden op een weg die zij niet gekend hebben, Ik zal hun duisternis tot licht stellen’, (Jesaja 42:16).

‘Leid uit het blinde volk dat ogen heeft en de doven die oren hebben’, (Jesaja 43:8).

‘Zijn uitkijkers zijn allen blind en weten niet te verstaan’, (Jesaja 56:10,11).

‘Hij heeft hun ogen verblind en hun hart dichtgestopt, opdat zij met de ogen niet zien en met het hart verstaan’, (Johannes 12:40).

‘Jezus zei: Tot het gericht ben Ik in de wereld gekomen, opdat degenen die niet zien, zien mogen en die zien, blind worden’, (Johannes 9:39-41).

‘Gij blinde leidlieden, dwazen en blinden’, (Mattheüs 23:16,17,19,24).

‘Blinde leidlieden der blinden’, (Mattheüs 15:14; Lukas 6:39).

Vanwege de betekenis van de blinde en de blindheid, was het verboden *‘het blinde te offeren tot slachtoffer’*, (Leviticus 21:18; Deuteronomium 15:21).

‘Dat zij voor de blinde geen aanstoot zouden geven’, (Leviticus 19:14).

‘Dat vervloekt zou zijn hij die een blinde zou doen dwalen’, (Deuteronomium 27:18).

Over de betekenis van de naakte en de naaktheid zie hierna in nr. 213.

211. Ik raad u, van Mij te kopen goud dat met vuur beproefd is, opdat gij verrijkt moogt worden, betekent de aanmaning om zich uit de Heer door het Woord het goede van de liefde te verwerven, opdat zij wijs worden.

Kopen betekent zich verwerven; van Mij, betekent uit de Heer door het Woord; het goud betekent het goede en met vuur beproefd goud, het goede van de hemelse liefde; en daaruit verrijkt worden betekent verstaan en wijs zijn.

Dat het goud het goede betekent, is omdat metalen in hun orde zulke dingen betekenen die van het goede en het ware zijn: goud het hemels en het geestelijk goede; zilver het ware van die liefden; brons, het natuurlijk goede en ijzer het natuurlijk ware.

Deze dingen worden aangeduid met de metalen waaruit het beeld van Nebukadnezar bestond, waarvan *‘het hoofd was goud, borst en armen zilver, buik en dijen brons, benen ijzer en voeten, deels ijzer en deels leem’*, (Daniël 2:32,33); waarmee de opeenvolgende staten van de Kerk ten aanzien van het goede van de liefde en het ware van de wijsheid werden uitgebeeld.

Omdat de staten van de Kerk zo op elkaar waren gevolgd, gaven daarom de Ouden eendere namen aan de tijdsperioden, door die te noemen: de gouden, zilveren, bronzen en de ijzeren eeuwen.

Onder de gouden eeuw verstonden zij de eerste tijd, toen het goede van de hemelse liefde regeerde; de hemelse liefde is de liefde tot de Heer uit de Heer; vanuit deze liefde hadden zij toen de wijsheid.

Dat het goud het goede van de liefde betekent, zie nr. 913.

212. En witte bekleedselen, opdat gij moogt bekleed worden, betekent opdat zij zich de echte ware dingen van de wijsheid verwerven.

Dat de bekleedselen de ware dingen betekenen die het goede bekleden, zie nr. 166; en dat wit wordt gezegd van de ware dingen, nr. 167; vandaar betekenen de witte bekleedselen de echte ware dingen van de wijsheid en wel omdat het met vuur gezuiverde goud het goede van de hemelse liefde betekent en de ware dingen van deze liefde zijn de echte ware dingen van de wijsheid.

213. Opdat niet de schaamte van uw naaktheid zal verschijnen, betekent opdat niet het goede van de hemelse liefde ontwijd en verechtreukt zal worden.

Niemand kan weten, wat de schaamte van de naaktheid betekent, dan alleen hij die weet dat de leden van de verwekking in het ene en het andere geslacht, die ook de geslachtsorganen worden genoemd, overeenstemmen met de hemelse liefde; dat er een overeenstemming is van de mens en van al zijn leden met de hemelen, zie het werk ‘Hemel en Hel’ te Londen uitgegeven in het jaar 1758, nrs. 87 tot 102; en dat de geslachtsdelen overeenstemmen met de hemelse liefde, in het werk ‘[Hemelse Verborgenheden](#)’ ook te Londen uitgegeven, nrs. 5050 tot 5062.

Omdat nu die leden overeenstemmen met de hemelse liefde, namelijk de liefde van de derde of binnenste hemel en de mens uit de ouders wordt geboren in de aan die liefde tegenovergestelde liefden, is het duidelijk dat hij, indien hij zich niet uit de Heer het goede van de liefde en het ware van de wijsheid verwerft, die worden aangeduid met het vuur beproefde goud en met witte bekleedselen, in de tegengestelde liefde zal verschijnen, die in zich profaan is.

Dit wordt aangeduid met de naaktheid ontdekken en de schaamte ervan openbaren, in de volgende plaatsen: ‘Gezegend hij die waakt en zijn bekleedselen bewaart, opdat hij niet naakt wandele en zijn schaamdelen gezien worden’, (Openbaring 16:15).

‘Dochter van Babel en van Chaldea, zit in de aarde, onthul uw lokken, onthul de dij, ga over de stromen; uw naaktheid worde onthuld en ook worde uw schande gezien’, (Jesaja 47:1-3).

‘Wee de stad der bloeden, vanwege de veelheid harer hoererijen; Ik zal de franjes over uw aangezichten opendekken en Ik zal aan de natiën tonen uw naaktheid en aan de koningen uw schande’, (Nahum 3:1,4,5).

‘Twist met uw moeder, opdat Ik haar niet wellicht naakt zette’, (Hosea 2:2,3).

‘Als Ik u voorbijging, dekte Ik uw naaktheid; en Ik waste u en Ik bekleedde u, maar gij hebt gehoereerd, gij hebt niet gedacht aan uw jonkheid, toen gij naakt en ontbloot waart; deswege is uw naaktheid onthuld’, (Ezechiël 16:6) e.v..

‘Jeruzalem heeft zonde gezondigd; derhalve achten allen haar onwaardig, omdat zij haar naaktheid gezien hebben’, (Klaagliederen 1:8); onder Jeruzalem, waarover die dingen gezegd zijn, wordt de Kerk verstaan en onder ‘het Woord hoereren’ echtbreken en vervalsen, nr. 134.

‘Wee hem die de genoot doet drinken, door hem dronken te maken, opdat gij zijn naaktheid aanschouwt; drink ook gij, opdat de voorhuid onthuld worde’, (Habakuk 2:15,16).

Wie weet wat naaktheid betekent, kan verstaan wat daarmee wordt aangeduid dat

‘Noach, toen hij van de wijn dronken was geworden, naakt neerlag in het midden van zijn tent en dat Cham zijn naaktheid zag en daarover lachte; en dat Sem en Jafet zijn naaktheid dekten, de aangezichten afkerende om die niet te zien’, (Genesis 9:21-23).

Verder, waarom het was ingesteld dat *‘Aharon en zijn zonen niet met treden op het altaar zouden klimmen, opdat niet hun naaktheid onthuld zou worden’, (Exodus 20:26).*

En eveneens *‘dat zij hun zouden maken linnen broeken om het vlees der naaktheid te bedekken en dat zij op hen zouden zijn wanneer zij tot het altaar naderden en dat zij anders de ongerechtigheid zouden dragen en sterven zouden’, (Exodus 28:42,43).*

Met de naaktheid worden in die plaatsen de boze dingen aangeduid waarin de mens geboren is en die, omdat zij aan het goede van de hemelse liefde tegenovergesteld zijn, in zich profaan zijn en deze worden niet verwijderd dan door de ware dingen en door het leven daarnaar; linnen betekent ook het ware, nr. 671.

Met de naaktheid wordt ook de onschuld aangeduid en eveneens de onwetendheid ten aanzien van het goede en het ware; de onschuld met het volgende: *‘Zij waren beiden naakt, de mens en zijn echtgenote en zij hadden geen oorzaak tot schaamte’, (Genesis 2:25).*

De onwetendheid ten aanzien van het goede en het ware, met het volgende:

‘Dit is het vasten dat Ik verkies; de hongerige het brood breken en wanneer gij een naakte ziet, hem bekleden’, (Jesaja 58:6,7).

‘De hongerige geve hij zijn brood en de naakte dekke hij met een kleed’, (Ezechiël 18:7).

‘Ik ben hongerig geweest en gij hebt Mij te eten gegeven; Ik was naakt en gij hebt Mij gekleed’, (Mattheüs 25:35,36).

214. En zalf uw ogen met ogenzalf, opdat gij zien moogt, betekent opdat het verstand geheeld zal worden, opdat de echte ware dingen van de wijsheid niet ontwijd en vervalst worden.

Dat met de ogen het verstand wordt aangeduid en met het gezicht van de ogen het inzicht en de wijsheid, zie nr. 48; en aangezien met ogenzalf een geneesmiddel ervoor wordt aangeduid, volgt dat met ‘zalf de ogen met ogenzalf’ wordt aangeduid het verstand genezen, opdat het de ware dingen zal zien en wijs zal zijn; en indien dit niet gebeurt, worden de echte ware dingen van het Woord ontwijd en verechtreukt.

215. Zo wie Ik liefheb, die bestraf en kastijd Ik, betekent dat degenen van hen die zo doen, door de Heer worden geliefd en dat het dan niet anders kan dan dat zij in de verzoeken gebracht worden, opdat zij tegen zichzelf strijden.

Dat dit de zin van die woorden is, is duidelijk, want er wordt gezegd: zo wie Ik liefheb; waaronder wordt verstaan die van de Heer met vuur gezuiverd goud kopen en die met ogenzalf de ogen zalven opdat zij zullen zien; er wordt gezegd: die bestraf en kastijd Ik, waaronder de verzoeking wordt verstaan ten aanzien van de valse en de boze dingen; met bestraffen, de verzoeking ten aanzien van de valse dingen en met kastijden, de verzoeking ten aanzien van de boze dingen.

Degenen over wie hier wordt gehandeld, kunnen niet anders dan in verzoeken gebracht worden, aangezien zonder die de ontkenningen en de bevestigingen tegen de Goddelijke ware dingen niet kunnen worden uitgeroeid.

Verzoeken zijn geestelijke worstelingen tegen de valse en de boze dingen bij zich; wat verder verzoeken zijn, vanwaar zij zijn en wat voor goeds zij uitwerken, zie in het werk [‘het Nieuwe Jeruzalem en haar Hemelse Leer’](#) te Londen uitgegeven in het jaar 1758, nrs. 187 tot 201.

216. Handel dan met ijver en kom tot inkeer, betekent laat dit geschieden vanuit de aandoening van het ware en de afkeer van het valse.

Hier wordt gezegd ‘handel met ijver’, omdat eerder in vers 15 is gezegd: ‘Och, of gij koud waart of warm’; hier dat hij warm moge zijn, want de ijver is een geestelijke warmte en de

geestelijke warmte is een aandoening van de liefde, hier de aandoening van de liefde van het ware en wie vanuit de aandoening van de liefde van het ware handelt, die handelt eveneens vanuit de afkeer van het valse; en daarom worden deze dingen aangeduid met ‘kom tot inkeer’.

De ijver betekent in het Woord, waar over de Heer wordt gehandeld: de liefde en de ontsteking.

De liefde in, (Johannes 2:17; Psalm 69:10; Jesaja 37:32; 63:15; Ezechiël 39:25; Zacharia 1:14; 8:2).

De ontsteking in, (Deuteronomium 32:16,21; Psalm 79:5,6; Ezechiël 8:3,5; 16:42; 23:25; Zefanja 1:18; 3:8).

Maar de ijver bij de Heer is niet ontsteking; het verschijnt slechts alsof hij het is in de uiterlijke dingen, innerlijk is het de liefde; dat het in de uiterlijke dingen verschijnt alsof het dit is, komt omdat het schijnt alsof de Heer ontsteekt wanneer Hij de mens berispt, vooral wanneer diens boze hem straft; wat wordt toegelaten door de Liefde, opdat zijn boze verwijderd zal worden; zij is geheel en al zoals een ouder, die, indien hij de kinderen liefheeft, de kastijding toelaat om hun boze dingen te verwijderen.

Hieruit blijkt, waarom Jehovah zich IJveraer noemt, (Deuteronomium 4:24; 5:9,10; 6:14,15).

217. Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop, betekent dat de Heer voor eenieder aanwezig is in het Woord en daar er op aandringt dat Hij moet worden opgenomen en leert hoe.

Eendere dingen als deze woorden door de Heer gezegd bij Lukas: *‘Gij zult de mensen gelijk zijn die op hun heer wachten, wanneer hij wederkomen zal van de bruiloft, opdat als hij gekomen zal zijn en geklopt zal hebben, zij hem terstond mogen opendoen’*, (Lukas 12:36).

Dat de deur de toelating en de ingang betekent zie eerder in nr. 176.

218. Indien iemand Mijn stem gehoord en de deur geopend zal hebben, betekent wie het Woord geloofd en daarnaar leeft.

De stem horen is het Woord geloven, want het Goddelijk Ware van het Woord is de stem van Jehovah, nrs. 37, 50 en de deur openen is daarnaar leven, aangezien de deur niet geopend en de Heer niet opgenomen wordt door alleen de stem te horen, maar door volgens die stem te leven; de Heer zegt immers: *‘Die Mijn geboden heeft en dezelve doet, Ik zal Mijzelf aan hem openbaren en Ik zal tot hem komen en woning bij hem maken;’*, (Johannes 14:21-24).

Dat de mens de deur moet opendoen zoals uit zich, door de boze dingen als zonden te schuwen en door de goede dingen te doen, is getoond in het werk *‘de Leer van het Leven voor het Nieuwe Jeruzalem’*; en dat dit zo is, blijkt ook uit de woorden van de Heer hier: *‘indien iemand geopend zal hebben’*, en verder uit Zijn woorden in, (Lukas 12:36).

219. Ik zal tot hem binnentreden en avondmalen met hem en hij met Mij, betekent dat de Heer Zich met hen en hen met Zich verbindt.

Binnentreden en avondmalen met hem, betekent zich met hem verbinden en omdat er het wederkerige zal zijn opdat er verbinding zal zijn, wordt ook gezegd *‘en hij met Mij’*.

Dat verbonden worden met binnentreden en avondmalen wordt aangeduid, blijkt uit het Gewijde Avondmaal, dat door de Heer is ingesteld, waardoor de tegenwoordigheid van de Heer plaatsvindt bij hen die Zijn stem horen, dat wil zeggen, die het Woord geloven, maar de verbinding bij hen die volgens het Woord leven; leven volgens het Woord is boete doen en in de Heer geloven.

Gezegd wordt *‘avondmalen’* en *‘het avondmaal van de Heer’*, omdat het avondmaal ’s avonds plaatsvindt en met de avond de laatste tijd van de Kerk wordt aangeduid; en daarom heeft de Heer, toen Hij uit de wereld heenging en het toen de laatste tijd van de Kerk was, met de discipelen het avondmaal gebruikt en *‘het sacrament van het avondmaal’* ingesteld; dat de

avond de laatste tijd van de Oude Kerk betekent en de morgen de eerste tijd van de Nieuwe Kerk, zie nr. 151.

220. Die overwint; dat dit degenen betekent die in verbinding met de Heer zijn door een leven volgens Zijn geboden in het Woord, blijkt uit wat eerder is gezegd.

221. Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn troon, betekent dat er verbinding van hen met de Heer in de hemel zal zijn.

Dat de troon van de Heer de hemel is, zie nr. 14; en daarom betekent zitten met de Heer in Zijn troon, de verbinding met Hem in de hemel.

222. Zoals Ik heb overwonnen en ben gezeten met de Vader in Zijn troon, betekent zoals Hijzelf en de Vader één zijn en de hemel zijn.

Dat de Vader en de Heer één zijn, is ten volle getoond in het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’; en verder elders, dat de hemel niet de hemel is vanuit het eigene van de engelen, maar vanuit het Goddelijke van de Heer, dat in de engelen is en bij hen; en daarom wordt met dit, ‘zoals Ik ben gezeten met de Vader in Zijn troon’ aangeduid, zoals Hijzelf en de Vader één zijn en de hemel zijn; de troon is de hemel, nrs. 14, 221.

Zoals Ik overwonnen heb, betekent dat Hij door de in Zijn Menselijke toegelaten verzoeken en door de laatste ervan, die het lijden aan het kruis was en verder door de vervulling van alle dingen van het Woord, de hellen heeft overwonnen en Zijn Menselijke heeft verheerlijkt, dat wil zeggen, dat Hij Zijn Menselijke heeft verenigd met Zijn Goddelijke, dat in Hem was vanuit de ontvangenis en Jehovah de Vader wordt genoemd, waarover men zie in het werk ‘[de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer](#)’, nrs. 8-14, 29-36 en eveneens eerder in nr. 67 in dit werk.

Dat de Heer zegt: ‘Die overwint, Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn troon, zoals Ik overwonnen heb en ben gezeten met de Vader in Zijn troon’, is omdat de vereniging van de Heer met de Vader, dat wil zeggen, met Zijn Goddelijke in Zich, ten doel had, dat de mens verbonden kan worden met het Goddelijke dat de Vader in de Heer wordt genoemd, omdat het onmogelijk is, dat de mens rechtstreeks met het Goddelijke van de Vader verbonden kan worden, maar hij kan het door middel van Zijn Goddelijk Menselijke, te weten het Goddelijk Natuurlijke; en daarom zegt de Heer: *‘Niemand heeft ooit God gezien; de Eniggeboren Zoon, Die in de schoot van de Vader is, Die heeft Hem doen kennen’*, (Johannes 1:18); en elders: *‘Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij’*, (Johannes 14:6).

De verbinding van de Heer met de mens is door Zijn Goddelijk Ware en dit in de mens is van de Heer, dus is de Heer en in het geheel niet van de mens, dus is niet de mens; weliswaar voelt de mens dit als van hemzelf, maar toch is het niet van hem, het is immers niet met hem verenigd, maar aan hem aangebonden; anders is het gesteld met het Goddelijke van de Vader; Dit is niet aangebonden, maar verenigd met het Menselijke van de Heer, zoals de ziel met haar lichaam.

Wie deze dingen verstaat, kan ook de volgende woorden van de Heer verstaan:

‘Die in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht, omdat gij zonder Mij niet wat ook kunt doen’, (Johannes 15:4,5).

‘In dien dag zult gij bekennen, dat Ik in Mijn Vader ben en gij in Mij en Ik in u’, (Johannes 14:20).

En deze woorden: *‘Heilig hen in Uw waarheid; Uw Woord is de waarheid: voor hen heilig Ik Mijzelf, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in de waarheid; opdat zij allen één zijn, zoals Gij, Vader, in Mij en Ik in U, dat ook zij in Ons één zijn; Ik in hen en Gij in Mij’*, (Johannes 17:17,19,21,23)

223. Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, betekent dat wie verstaat, gehoorzame aan de dingen die het Goddelijk Ware van het Woord leert aan hen die vanuit de Nieuwe Kerk, namelijk het Nieuwe Jeruzalem, zullen zijn, zie eerder nr. 87.

* * * * *

224. Aan deze dingen zal ik deze gedenkwaardigheid toevoegen.

Ik zag een menigte geesten, allen op de knieën, tot God bidden, dat Hij engelen tot hen mocht zenden, met wie zij van mond tot mond zouden kunnen spreken en aan wie zij de gedachten die in hun hart opkwamen zouden kunnen openen.

Toen zij opstonden, werden drie engelen gezien, gekleed in fijn lijnwaad, staande voor hun ogen, en zij zeiden: ‘De Heer Jezus Christus heeft uw gebeden verhoord en ons daarom tot u gezonden; opent ons de gedachten van uw hart’; zij antwoordden: ‘De priesters hebben ons gezegd, dat het verstand in theologische zaken niets vermag, alleen het geloof en dat het verstandelijke geloof in die dingen niemand van nut is, omdat dit vanuit de mens wordt gehaald; wij zijn Engelsen en wij hebben van onze gewijde geestelijkheid verscheidene dingen gehoord die wij hebben geloofd; maar wanneer wij met anderen spraken, die zich ook hervormden noemden en met anderen die zich rooms-katholieken noemden, en verder met sekte-aanhangers, schenen zij ons allen geleerd toe, en toch stemde in vele dingen de een niet met de ander overeen, en toch zeiden allen, gelooft ons, en anderen, wij zijn dienaren van God, en wij weten het.

Maar omdat wij weten, dat niet wie ook de Goddelijke Ware dingen, die van het geloof worden genoemd en van de Kerk zijn, heeft op grond van geboorte, noch vanuit overerving, maar vanuit de hemel uit God, en omdat die dingen de weg wijzen naar de hemel, en het leven binnentreden tezamen met het goede van de naastenliefde en zo leiden tot het eeuwige leven, zijn wij angstig geworden en hebben wij op de knieën tot God gebeden.

Toen antwoordden de engelen: ‘Leest het Woord en gelooft in de Heer, en u zult de ware dingen zien die van uw geloof en leven zullen zijn; allen in de christelijke wereld putten vanuit het Woord als vanuit de enige bron hun leerstellige dingen; maar twee uit de groep zeiden: ‘Wij hebben het gelezen, maar hebben het niet verstaan’.

De engelen antwoordden: ‘U bent niet tot de Heer gegaan en ook hebt u zich bevestigd in valse dingen’, en verder zeiden de engelen: ‘Wat is het geloof zonder licht en wat denken zonder verstaan; dit is niet menselijk; de raven en de eksters kunnen ook leren spreken, maar zonder verstand; wij kunnen u verzekeren dat ieder mens wiens ziel daarnaar verlangt, de ware dingen van het Woord in het licht kan zien; er is niet één dier dat niet het voedsel van zijn leven weet wanneer hij dit ziet en de mens is een redelijk en geestelijk dier.

Hij ziet de spijs van zijn leven, niet zozeer die van zijn lichaam, maar die van de ziel, wat het ware van het geloof is, indien hij daarnaar hongert en hij haar vraagt van de Heer; al wat ook niet met het verstand wordt opgenomen, blijft niet in het geheugen hangen wat de zaak betreft, maar alleen ten aanzien van de woorden; daarom hebben wij, toen wij vanuit de hemel in de wereld neerschouwden, niet wat ook gezien, maar hebben slechts klanken gehoord, merendeels wanklanken.

Maar wij zullen enige dingen opsommen die de geleerden onder de geestelijkheid verwijderd hebben van het verstand, omdat zij niet weten dat er twee wegen naar het verstand zijn, de ene vanuit de wereld en de andere vanuit de hemel, en dat de Heer het verstand aan de wereld onttrekt wanneer Hij het verlicht; maar wanneer het verstand wordt gesloten vanuit godsdienstige overwegingen, dan wordt daarvoor de weg vanuit de hemel gesloten, en dan ziet de mens niet méér in het Woord dan een blinde.

Wij hebben verscheidenen met die overwegingen in kuilen zien vallen waaruit zij niet zijn opgestaan.

Ter toelichting moeten hier enige voorbeelden volgen: Kunt u niet verstaan wat de naastenliefde en wat het geloof is? Dat de naastenliefde is: goed met de naaste handelen, en dat het geloof is: goed over God en de wezenlijke dingen van de Kerk denken, en vandaar dat wie goed handelt en goed denkt, dat wil zeggen, wie goed leeft en goed gelooft, wordt gezaligd'; op deze dingen zeiden zij dat zij het verstonden.

Verder zeiden de engelen: 'Verstaat u niet dat boete moet worden gedaan voor de zonden, opdat de mens gezaligd kan worden, en dat de mens indien hij geen boete doet in de zonden blijft waarin hij geboren is; en dat boete doen is: de boze dingen niet willen omdat die tegen God zijn; en zich eenmaal of tweemaal per jaar onderzoeken, zijn boze dingen zien, ze vóór de Heer belijden, om hulp smeken, daarvan aflaten en een nieuw leven ingaan; en voor zoveel als hij dit doet en gelooft in de Heer, worden de zonden van hem vergeven'.

Toen zeiden enigen uit het gezelschap: 'Wij verstaan deze dingen en vandaar ook wat de vergeving van de zonden is'; en toen vroegen zij de engelen om hen nog meer in te lichten, en wel nu over God, over de onsterfelijkheid van de ziel, over de wederverwekking en over de doop.

De engelen antwoordden hierop: 'Wij zullen niet wat ook zeggen dan alleen dat wat u verstaat; anders valt ons spreken evenals regen in het zand en in de zaden daar, die, hoezeer ook vanuit de hemel besproeid, niettemin verdorren en vergaan'.

Zij zeiden over God: 'Allen die in de hemel komen ontvangen daar een plaats en vandaar de eeuwige vreugde volgens hun idee van God, omdat deze idee universeel regeert in alle dingen van de erediens: de idee van een onzichtbare God wordt niet bepaald tot iemand en vindt ook geen grens in iemand en daarom houdt zij op en vergaat.

De idee over God als Geest, wanneer men gelooft dat de geest is zoals ether of een windvlaag, is een leeg idee; maar de idee over God als Mens is de juiste idee; God is immers de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid, met alle hoedanigheden ervan; en het subject van deze is de mens en niet ether of lucht.

De idee van God in de hemel is de idee van de Heer; Hijzelf is de God van de hemel en van de aarde, zoals Hijzelf heeft geleerd; laat uw idee van God eender zijn aan de onze en wij zullen samen verbonden worden'; toen zij dit zeiden, blonken hun aangezichten.

Over de onsterfelijkheid van de ziel zeiden zij: 'De mens leeft tot in het eeuwige, omdat hij met God verbonden kan worden door de liefde en het geloof; dit geldt voor eenieder. Dat dit vermogen de onsterfelijkheid van de ziel maakt, kunt u verstaan indien u enigszins dieper daarover nadenkt'.

Over de wederverwekking: 'Wie ziet niet dat elk mens de vrijheid heeft om over God te denken of om niet over Hem te denken, als hij slechts is onderricht dat God is; zo heeft eenieder de vrijheid evenzeer in de geestelijke als in de burgerlijke en de zedelijke dingen. De Heer geeft dit aanhoudend aan allen, en daarom wordt de mens schuldig indien hij niet denkt. De mens is immers mens juist daarom dat hij dit kan, maar het beest is beest daarom dat het dit niet kan; en daarom kan de mens zich hervormen en wederverwekken zoals uit zichzelf, als hij slechts van harte erkent dat het uit de Heer is; ieder die boete doet en gelooft in de Heer, wordt hervormd en wederverwekt; beide dingen moet de mens doen zoals uit zichzelf, maar 'zoals uit zichzelf', is uit de Heer.

Het is waar dat de mens hierbij niet wat ook kan bijdragen, niet het minste; evenwel bent u niet geschapen als standbeelden, maar u bent geschapen als mensen, opdat u dit doet uit de Heer, zoals uit uzelf; dit is het enige wederkerige van de liefde en van het geloof, dat de Heer alleszins wil dat het aan Hem door de mens gedaan wordt; in één woord: doet dit uit uzelf en gelooft dat het uit de Heer is; dan doet u het zoals uit uzelf'.

Maar toen vroegen de Engelsen, of het doen zoals uit zichzelf de mens is ingelegd vanuit de schepping.

De engel antwoordde: 'Het is niet ingelegd, omdat doen uit Zich, van God alleen is, maar het wordt aanhoudend gegeven, dat wil zeggen, aanhoudend toegevoegd, en voor zoveel de mens

dan het goede doet en het ware gelooft zoals uit zich, is hij een engel van de hemel; maar voor zoveel hij het boze doet en vandaar het valse gelooft, wat ook is zoals uit zich, is hij een engel van de hel.

Dat dit ook is zoals uit zich, verwondert u, maar toch kunt u dit zien, wanneer u bidt dat u van de duivel bewaard mag worden opdat hij u niet zal verleiden, niet in u zal binnentreden zoals in Judas, u met alle ongerechtigheid zal vervullen en zowel ziel als lichaam zal vernietigen; maar ieder wordt schuldig die gelooft dat hij handelt uit zich, hetzij het goede is, hetzij het boze; maar niet schuldig wordt hij die gelooft dat hij handelt zoals uit zich’.

Over de doop zeiden zij dat dit een geestelijke wassing is en de hervorming en de wederverwekking, en dat het kleine kind hervormd en wederverwekt wordt wanneer het, als het volwassen is geworden, die dingen doet die de peten voor hem hebben beloofd, namelijk twee dingen: de boetedoening en het geloof in God; want ten eerste beloven zij dat hij af zal zien van de duivel en van al diens werken en ten tweede dat hij in God zal geloven.

Alle kleine kinderen in de hemel worden in die twee dingen ingewijd, maar voor hen is de duivel de hel en is God de Heer; bovendien is de doop een teken voor de engelen dat de mens van de Kerk is.

Na deze dingen te hebben gehoord zeiden degenen vanuit de groep: ‘Deze dingen verstaan wij’; maar van de zijkant werd een stem gehoord die riep: ‘Wij verstaan het niet’, en een andere stem: ‘Wij willen het niet verstaan’.

Er werd nagegaan van wie die stemmen waren en het werd ontdekt dat deze kwamen van hen die zich in de valse dingen van het geloof hadden bevestigd en voor orakels gehouden wilden worden en zo aanbeden hadden willen worden.

De engelen zeiden: ‘Verwondert u niet, zodanig zijn er heden ten dage zeer velen; zij verschijnen aan ons vanuit de hemel zoals gesneden beelden, met zo’n kunst gemaakt dat zij de lippen kunnen bewegen en geluid geven zoals orgels; en zij weten niet of de adem van waaruit zij geluid geven, vanuit de hel is dan wel vanuit de hemel, omdat zij niet weten of het vals is dan wel waar; zij redeneren en redeneren en bevestigen almaar door, en zien ook niet van wat ook of iets zo is; maar weet, dat het menselijk vernuft al wat het maar wil kan bevestigen totdat het schijnt of iets zo is, en daarom kunnen kettters en goddelozen, ja zelfs de atheïsten bevestigen dat God niet is, maar alleen de natuur’.

Na deze dingen zei die groep Engelsen, aangestoken met een verlangen van wijs zijn, tot de engelen: ‘Er worden zoveel verschillende dingen over het Gewijde Avondmaal gesproken; zegt ons wat de waarheid is’; de engelen zeiden dat de waarheid is dat de mens die tot God schouwt en boete doet, door dat heiligste met de Heer verbonden en in de hemel wordt binnengeleid.

Maar enkelen uit de groep zeiden dat dit een mysterie is en de engelen antwoorden hierop: ‘Het is zeker een mysterie, maar toch zodanig dat het begrepen kan worden: het brood en de wijn maken dit niet, niet enig heilige is daarin, maar het stoffelijke brood en het hemelse Brood, en de stoffelijke wijn en de hemelse Wijn stemmen wederzijds met elkaar overeen; en het hemelse Brood is het Heilige van de Liefde en de hemelse Wijn is het Heilige van het Geloof, beide uit de Heer, en beide de Heer; vandaar de verbinding van de Heer met de mens en van de mens met de Heer, niet met het brood en de wijn, maar met de liefde en het geloof van de mens die boete heeft gedaan; en de verbinding met de Heer is eveneens de binnenleiding in de hemel’.

Nadat de engelen hun iets hadden geleerd over de overeenstemming en de uitwerking ervan, zeiden enkelen uit de groep: ‘Nu verstaan wij het voor het eerst’, en toen zij dit zeiden verbond een vlam die vanuit de hemel met licht neerdaalde, hen met de engelen en hadden zij elkaar wederzijds lief.

Einde hoofdstuk 3.

DE APOCALYPS ONTHULD

*waarin de verborgenheden die daar voorzien zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.*

VIERDE HOOFDSTUK

- 1. Na deze zag ik, en zie, een deur geopend in de hemel; en de eerste stem die ik gehoord had, gelijk als een bazuin, sprekende met mij, zei: Klim hierheen op, en Ik zal u tonen de dingen die geschieden moeten na deze.*
- 2. En terstond werd ik in de geest; en zie, een troon gesteld in de hemel en op de troon Eèn Zittende.*
- 3. En de Zittende was in het aanzien de steen jaspis en sardius gelijk en een regenboog rondom de troon, in het aanzien de smaragd gelijk.*
- 4. En om de troon vierentwintig tronen en op de tronen zag ik vierentwintig ouderen zittende, omkleed met witte klederen en zij hadden op hun hoofden gouden kronen.*
- 5. En vanuit de troon gingen voort bliksemen en donderslagen en stemmen; en zeven lampen van vuur brandende vóór de troon, welke zijn de zeven Geesten Gods.*
- 6. En in de aanblik van de troon een glazen zee, kristal gelijk. En in het midden van de troon en om de troon, vier dieren vol ogen van voren en van achteren.*
- 7. En het eerste dier een leeuw gelijk en het tweede dier een kalf gelijk en het derde dier hebbende het aangezicht zoals een mens en het vierde dier een vliegende arend gelijk.*
- 8. En de vier dieren, elkeen voor zichzelf, hadden zes vleugels rondom en van binnen waren zij vol ogen en zij hadden niet rust dag en nacht, zeggende: Heilig, Heilig, Heilig de Heer God Almachtig, Die was en Die is en Die komen zal.*
- 9. En wanneer de dieren heerlijkheid en eer en dankzegging gaven Hem Die op de troon zat, de Levende tot in de eeuwen der eeuwen.*
- 10. Zo vielen de vierentwintig Ouderen neder vóór Hem Die op de troon zat en aanbaden de Levende tot in de eeuwen der eeuwen en wierpen af hun kronen vóór de troon, zeggende:*
- 11. Waardig zijt Gij, te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de mogendheid, omdat Gij alle dingen hebt geschapen en door Uw wil zijn zij en zijn zij geschapen.*

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

Er wordt gehandeld over de ordening en de voorbereiding van alle dingen in de hemel tot het gericht, dat geschieden zal vanuit het Woord en volgens het Woord; en verder over de erkenning dat alleen de Heer Rechter is.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

Na deze zag ik en zie, een deur geopend in de hemel, betekent de openbaring ten aanzien van de ordening van de hemelen tot en volgens het Laatste Gericht uit de Heer, wat zal plaatsvinden volgens Zijn Goddelijke ware dingen in het Woord; en de eerste stem die ik gehoord had, gelijk als van een bazuin, sprekende met mij, zeggende: Klim hierheen op, betekent de Goddelijke invloed en vandaar de verheffing van het gemoed en daarop de duidelijke doorvatting; en Ik zal u tonen de dingen die geschieden moeten na deze, betekent

de onthullingen ten aanzien van de toekomstige dingen vóór het Laatste Gericht en over dit en na dit; en terstond werd ik in de geest, betekent dat hij gebracht werd in de geestelijke staat, waarin duidelijk de dingen verschijnen die in de hemel bestaan; en zie, een troon gesteld, betekent het gericht in de uitbeeldende vorm; en op de troon Eén Zittende, betekent de Heer; en de Zittende was in het aanzien de steen jaspis en sardius gelijk, betekent de verschijning van de Goddelijke Wijsheid en de Goddelijke Liefde van de Heer in laatsten; en een regenboog rondom de troon, in het aanzien de smaragd gelijk, betekent de verschijning ervan ook rondom de Heer; en om de troon vierentwintig tronen en op de tronen zag ik vierentwintig Ouderen zitten, betekent de ordening van alle dingen in de hemel tot het gericht; omkleed met witte klederen, betekent vanuit de Goddelijke ware dingen van het Woord; en zij hadden op hun hoofden gouden kronen, betekent die zijn van de wijsheid vanuit de liefde; en vanuit de troon gingen voort bliksems en donderslagen en stemmen, betekent uit de Heer verlichting, doorvatting en onderricht; en zeven lampen van vuur brandende vóór de troon, welke zijn de zeven geesten Gods, betekent daaruit de Nieuwe Kerk in de hemel en op de aarde uit de Heer door het Goddelijk Ware, uit Hem voortgaande; en in de aanblik van de troon een glazen zee, kristal gelijk, betekent de Nieuwe Hemel vanuit de christenen, die in de algemene ware dingen waren vanuit de letterlijke zin van het Woord; en in het midden van de troon en om de troon, vier dieren, betekent het Woord van de Heer uit eersten in laatsten en de bewakingen ervan; vol ogen van voren en van achteren, betekent de Goddelijke Wijsheid daarin; en het eerste dier een leeuw gelijk, betekent het Goddelijk ware van het Woord ten aanzien van de macht; en het tweede dier een kalf gelijk, betekent het Goddelijk ware van het Woord ten aanzien van de aandoening; en het derde dier hebbende een aangezicht zoals een mens, betekent het Goddelijk Ware van het Woord ten aanzien van de wijsheid; en het vierde dier een vliegende arend gelijk, betekent het Goddelijk Ware van het Woord ten aanzien van de erkenningen en van het verstand daaruit; en de vier dieren, elk voor zichzelf, hadden zes vleugels rondom, betekent het Woord ten aanzien van de machten en ten aanzien van de bewakingen ervan; en van binnen waren zij vol ogen, betekent de Goddelijke Wijsheid in het Woord in de natuurlijke zin vanuit de geestelijke en de hemelse zin ervan; en zij hadden niet rust dag en nacht, zeggende: Heilig, Heilig, Heilig de Heer God Almachtig, betekent dat het Woord aanhoudend de Heer leert en dat alleen Hij God is en vandaar dat Hij alleen vereerd moet worden; Die was, Die is, en Die komen zal, betekent de Heer; en wanneer de dieren heerlijkheid en eer en dankzegging gaven Hem Die op de troon zat, betekent dat het Woord al het ware en al het goede en alle erediens toekeent aan de Heer, Die rechten zal; de Levende tot in de eeuwen der eeuwen, betekent dat alleen de Heer het Leven is en uit Hem alleen het eeuwige leven; zo vielen de vierentwintig Ouderen neder vóór Hem Die op de troon zat en aanbaden de Levende tot in de eeuwen der eeuwen, betekent de vernedering van allen in de hemel vóór de Heer; en wierpen af hun kronen vóór de troon, betekent de erkenning dat de wijsheid van hen uit Hem alleen is; zeggende: Waardig zijt Gij, Heer, te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de mogendheid, betekent de belijdenis dat voor de Heer, omdat Hij het Goddelijk Ware en het Goddelijk Goede is, het Koninkrijk is krachtens de verdienste en de gerechtigheid; omdat Gij alle dingen hebt geschapen en door Uw wil zijn zij en zijn zij geschapen, betekent dat alle dingen van de hemel en van de Kerk vanuit de Goddelijke Liefde van de Heer door de Goddelijke Wijsheid of vanuit het Goddelijk Goede door het Goddelijk Ware, dat ook het Woord is, gemaakt en geformeerd zijn en dat de mensen hervormd en wederverwekt worden.

DE ONTVOUWING

225. Na deze zag ik en zie, een deur geopend in de hemel, betekent de openbaring ten aanzien van de ordening van de hemelen tot het Laatste Gericht uit de Heer, wat zal plaatsvinden volgens Zijn Goddelijke Ware dingen in het Woord.

Met een geopende deur wordt, wanneer over de hemel wordt gehandeld, het binnenlaten aangeduid, nr. 176, hier ook de openbaring, omdat hij zegt: Ik zag en zie; en omdat toen de dingen werden gezien die in dit hoofdstuk worden vermeld, namelijk over de ordening van de hemelen tot het Laatste Gericht, wat zal plaatsvinden volgens Zijn Goddelijke Ware dingen in het Woord, daarom wordt met ‘ik zag en zie, een deur geopend in de hemel’ de openbaring ten aanzien van die dingen aangeduid.

226. En de eerste stem die ik gehoord had, gelijk als van een bazuin, sprekende met mij, zei: Klim hierheen op, betekent de Goddelijke invloeiing en vandaar de verheffing van het gemoed en daarop de duidelijke doorvatting.

Dat een stem, wanneer die vanuit de hemel wordt gehoord, het Goddelijk Ware is dat invloeit, zie nrs. 37, 50; dus de Goddelijke invloeiing; en dat met een stem gelijk als van een bazuin, de duidelijke doorvatting wordt aangeduid, zie nr. 37; en met ‘klim hierheen op’ wordt de verheffing van het gemoed aangeduid, want in de geestelijke wereld, hoe hoger iemand opklimt, in des te zuiverder licht komt hij, door welk licht het verstand bij graden wordt geopend, dat wil zeggen, het gemoed wordt verheven; daarom volgt ook, dat hij toen in de geest werd, waaronder wordt verstaan dat hij werd binnengelaten in de geestelijke staat, waarin de dingen die in de hemelen zijn, duidelijk verschijnen.

Dat die stem werd gehoord gelijk als van een bazuin, is omdat er gehandeld wordt over de ordening van de hemelen tot het Laatste Gericht; en stemmen zoals van een bazuin worden in de hemel gehoord, wanneer samenroepingen en ordeningen plaatsvinden; en daarom ook was het bij de zonen Israëls, bij wie alle dingen uitbeeldend zijn geweest van de hemel en de Kerk, ingesteld *‘dat bazuinen van zilver vervaardigd zouden worden en dat de zonen van Aharon die zouden doen schallen tot de samenroepingen, tot de voortrekkingen, in de dagen der blijdschap, in de feesten, in de aanvangen der maanden, over de slachtoffers en ter gedachtenis en tot de oorlog’*, (Numeri 10:1-10).

Maar over de bazuinen en over het geschal daarmee, zal gesproken worden in de ontvouwing van hoofdstuk 8, waar gehandeld wordt over de zeven engelen aan wie de bazuinen werden gegeven.

227. En Ik zal u tonen de dingen die geschieden moeten na deze, betekent de onthullingen ten aanzien van de toekomstige dingen vóór het Laatste Gericht en daarover en daarna.

Deze dingen worden aangeduid, omdat in de Openbaring over geen andere zaak wordt gehandeld dan over de staat van de Kerk in haar eindfase, dus over toekomstige dingen vóór het Laatste Gericht en daarover en daarna, zoals in nr. 2 is gezegd.

228. En terstond werd ik in de geest, betekent dat hij gebracht werd in de geestelijke staat, waarin de dingen die in de hemel bestaan, duidelijk verschijnen.

Dat ‘in de geest worden’ is binnengelaten worden in de geestelijke staat vanuit de Goddelijke invloeiing, en verder wat de geestelijke staat is en de hoedanigheid ervan en dat de mens in die staat even duidelijk de dingen ziet die in de geestelijke wereld zijn, als hij in de natuurlijke staat van het lichaam de dingen ziet die in deze wereld zijn, zie nr. 36.

229. En zie, een troon gesteld, betekent het gericht in de uitbeeldende vorm.

Dat de troon de hemel betekent, blijkt uit deze plaatsen: *‘Wanneer de Zoon des Mensen gekomen zal zijn in Zijn heerlijkheid en al de heilige engelen met Hem, dan zal Hij zitten op*

de troon Zijner heerlijkheid', (Mattheüs 25:31) e.v.; daar wordt gehandeld over het Laatste Gericht.

'Jehovah, Gij hebt mijn gericht gedaan; Gij hebt gezeten op de troon, o Rechter der gerechtigheid. Jehovah zal Zijn troon bereiden ten gerichte', (Psalm 9:5,6,8).

'Ik zag toen de Oude der dagen Zich zette, Zijn troon zoals een vlam vuurs, duizend en duizenden bedienden Hem en een myriade van myriaden stonden vóór Hem; het gericht zette zich en de boeken werden geopend', (Daniël 7:9,10).

'Jeruzalem is gebouwd, daarheen klimmen de stammen op en daar zetelen de tronen tot het gericht', (Psalm 122:3-5).

'Ik zag tronen en zij zaten op dezelve en het gericht werd hun gegeven', (Openbaring 20:4).

De troon die door Salomo was gebouwd, waarover in (1 Koningen 10:18-20), betekende èn het koningschap èn het gericht, aangezien de koningen, wanneer zij gericht hielden, op tronen zaten.

Gezegd wordt dat de troon betekent het gericht in de uitbeeldende vorm, omdat de dingen die Johannes zag, gezichten waren die uitbeeldden; zij werden gezien zoals hij het beschreef, maar het waren de uitbeeldende vormen van de toekomstige dingen, zoals kan vaststaan uit wat volgt, namelijk dat gezien werden: dieren, de draak, beesten, de tempel, de tabernakel, de ark en verscheidene andere dingen; het zijn dezelfde dingen geweest die aan de profeten verschenen, zie eerder nr. 36.

230. En op de troon Eén Zittende; dat dit de Heer betekent, blijkt duidelijk uit wat volgt en uit de plaatsen in het Woord waar gezegd wordt dat de Heer het gericht zal houden, zoals in, (Mattheüs 25:32,33) e.v. en (Johannes 5:22,27) en elders.

231. En de Zittende was in het aanzien de steen jaspis en sardius gelijk, betekent de verschijning van de Goddelijke Wijsheid en de Goddelijke Liefde van de Heer in laatsten. De steen in het Woord betekent het ware in laatsten en de kostbare steen het ware doorschijnend uit het goede, nr. 915.

Er zijn twee fundamentele kleuren vóór de overige in de geestelijke wereld: de witte en de rode kleur; de witte kleur trekt haar oorsprong vanuit het licht van de Zon in de hemel, dus vanuit het geestelijk licht, dat blank is; en de rode kleur trekt haar oorsprong vanuit het vuur van de Zon daar, dus vanuit het hemels licht, dat vlamig is; de geestelijke engelen zijn, omdat zij in de ware dingen van de wijsheid zijn vanuit de Heer, in dat blinkend witte licht en daarom zijn zij in het wit gekleed; en de hemelse engelen zijn, omdat zij in het goede van de liefde zijn uit de Heer, in dat vlamige licht en daarom zijn zij in het rood gekleed; vandaar zijn die beide kleuren ook in de kostbare stenen in de hemel, waar die er in grote overvloed zijn; daarvandaan is het dat de kostbare stenen in het Woord zulke dingen betekenen die òf van het ware van de wijsheid òf van het goede van de liefde zijn; en dat de jaspis, omdat die wit blinkend is, de dingen betekent die van het ware van de wijsheid zijn en de sardius, omdat die rood is, de dingen betekent die van het goede van de liefde zijn.

Dat die stenen de verschijning van de Goddelijke Wijsheid en de Goddelijke Liefde in laatsten betekenen, is omdat alle kostbare stenen in de hemel de oorsprong ontlene aan de laatsten van het Woord en de doorschijnendheid aan de geestelijke zin van de laatsten daar; dat dit zo is, zie in het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heilige Schrift', nrs. 44, 45; de laatsten van het Woord zijn de ware en de goede dingen van de letterlijke zin ervan.

Dat dit de oorsprong van de kostbare stenen in de hemel is, kan bezwaarlijk door iemand in onze wereld worden geloofd, omdat men niet weet dat alle dingen die in de geestelijke wereld bestaan, overeenstemmingen zijn; en dat daaruit alle dingen die in de natuurlijke wereld zijn, hun oorsprong trekken; dat daaruit de oorsprong van de kostbare stenen in de hemel is, is mij

te weten gegeven vanuit gesprekken met de engelen en eveneens met de ogen te zien; maar de formering ervan is uit de Heer alleen.

De zwarte kleuren echter trekken hun oorsprong uit de hel, deze kleuren zijn er ook twee: de ene tegenovergesteld aan het wit; deze zwartheid is bij hen die de ware dingen van het Woord vervalst hebben; de andere tegenovergesteld aan het rood; deze zwartheid is bij hen die de goede dingen van het Woord verechtreuken hebben; laatstgenoemde zwartheid is duivels, de eerstgenoemde echter satanisch.

Wat de jaspis en de sardius betekenen, daarover zie de ontvouwing in hoofdstuk 21, de verzen 11, 18, 19.

232. En een regenboog rondom de troon, in het aanzien de smaragd gelijk, betekent de verschijning ervan ook rondom de Heer.

In de geestelijke wereld verschijnen regenbogen van verscheidene geslachten; er verschijnen er veelkleurig zoals op aarde en er verschijnen er die één van kleur zijn; hier één van kleur, omdat gezegd wordt de smaragd gelijk; deze verschijning was rondom de Heer, omdat gezegd wordt rondom de troon; rondom Hem is eveneens in de engelenhemel; de Goddelijke sfeer die de Heer omgeeft, is vanuit Zijn Goddelijke Liefde en tegelijkertijd Zijn Goddelijke Wijsheid, die wanneer die in de hemelen worden uitgebeeld, in het hemelse rijk roodgloeiend verschijnt zoals een robijn en in het geestelijk rijk blauwglanzend als lazuraalsteen en in het natuurlijk rijk groenglanzend zoals een smaragd, overal met een onuitsprekelijke glans en straling.

233. En om de troon vierentwintig tronen en op de tronen zag ik vierentwintig Ouderen zittende, betekent de ordening van alle dingen in de hemel tot het Laatste Gericht.

Wie de geestelijke zin van het Woord en tegelijk de echte ware dingen van de Kerk niet weet, kan geloven dat de Heer, wanneer het Laatste Gericht zal komen, op een troon zal zitten en dat rondom Hem andere rechters ook op tronen zullen zitten; maar wie de geestelijke zin van het Woord en tegelijk de echte waarheden van de Kerk weet, die is het bekend dat de Heer dan niet op een troon zal zitten, noch andere rechters rondom Hem, ja zelfs, dat de Heer ook niet iemand tot de hel zal oordelen, maar dat het zal geschieden dat het Woord eenieder oordeelt, terwijl de Heer het matigend regelt dat alle dingen volgens de gerechtigheid plaatsvinden; de Heer zegt weliswaar: *‘De Vader oordeelt niet wie ook, maar heeft al het oordeel de Zoon gegeven; Hij heeft Hem mogendheid gegeven gericht te houden, omdat Hij de Zoon des Mensen is’*, (Johannes 5:22,27); maar elders zegt Hij: *‘Ik ben niet gekomen opdat Ik de wereld oordele, maar opdat Ik de wereld zalige; het Woord dat Ik gesproken heb, dat zal hem oordelen ten uitersten dage’*, (Johannes 12:47,48); deze twee plaatsen stemmen samen; wanneer men weet dat de Zoon des Mensen de Heer is ten aanzien van het Woord, zie nr. 44; en daarom zal het Woord oordelen, terwijl de Heer matigend regelt.

Dat met de twaalf stammen Israëls en hun Ouderen allen worden aangeduid die van de Kerk van de Heer zijn in de hemelen en op aarde en abstract genomen alle ware en goede dingen daar, zie de nrs. 251, 349, 369, 808; en eendere dingen met de apostelen in de nrs. 79, 790, 903; hieruit blijkt, wat wordt aangeduid met deze woorden van de Heer: *‘Jezus zei tot de discipelen: Gij, die Mij gevolgd zijt, wanneer de Zoon des Mensen zal gezeten zijn op de troon Zijner heerlijkheid, zo zult ook gij zitten op twaalf tronen, oordelende de twaalf stammen Israëls’*, (Mattheüs 19:28; Lukas 22:30); met twaalf worden alle dingen aangeduid en er wordt daarvan gesproken met betrekking tot de ware en de goede dingen van de hemel en van de Kerk, nr. 348; evenzo vierentwintig; en daarom betekenen de twaalf apostelen en de vierentwintig ouderen alle dingen van de Kerk; en de twaalf en ook de vierentwintig tronen betekenen het gehele gericht; wie kan het niet verstaan, dat niet de apostelen en de ouderen zullen oordelen; en dat zij het niet kunnen.

Hieruit nu kan vaststaan, waarom tronen en ouderen wordt gezegd, waar over het gericht wordt gehandeld, zoals eveneens bij Jesaja: *‘Jehovah zal tot gericht komen met de ouderen*

Zijns volks’, (Jesaja 3:14); bij David: *‘Jeruzalem is gebouwd en daarheen klimmen de stammen op en daar zetelen de tronen tot het gericht*’, (Psalm 122:3-5); en in de Openbaring: *‘Ik zag tronen en zij zaten op dezelve en het gericht werd hun gegeven*’, (Openbaring 20:4).

234. Omkleed met witte klederen, betekent vanuit de Goddelijke ware dingen van het Woord. Dat de witte klederen de echte ware dingen van het Woord betekenen, zie eerder in de nrs. 166, 212.

235. En zij hadden op hun hoofden gouden kronen, betekent die zijn van de wijsheid vanuit de liefde.

Dat de kroon de wijsheid betekent, zie nr. 189; en dat goud het goede van de liefde betekent, nrs. 211, 913; vandaar betekent de gouden kroon de wijsheid vanuit de liefde.

Omdat vanuit die wijsheid alle dingen van de hemel en van de Kerk zijn, die met de 24 ouderen worden aangeduid, nr. 233, werden daarom gouden kronen op hun hoofden gezien. Men moet weten dat de geestelijke zin los is van personen zoals eerder in de nrs. 78, 79, 96, evenzo hier.

236. En vanuit de troon gingen voort bliksemen en donderslagen en stemmen, betekent uit de Heer verlichting, doorvatting en onderricht.

De bliksems betekenen vanwege de vlam die tegen de ogen slaat, de verlichting en de donderslagen betekenen vanwege het dreunen dat tegen de oren slaat, doorvatten; en wanneer deze beide verlichting en doorvatting betekenen, dan betekenen de stemmen het onderricht. Deze dingen werden gezien als die voortgingen vanuit de troon, omdat zij voortgaan uit de Zoon des Mensen of uit de Heer ten aanzien van het Woord; en uit de Heer door het Woord komt alle verlichting, doorvatting en onderricht.

Eendere dingen worden met bliksems, donderslagen en stemmen elders in het Woord aangeduid: *‘Met de arm hebt Gij Uw volk verlost; de ethers gaven een stem, de stem des donders in het wereldrond, de bliksemen verlichtten het wereldrond*’, (Psalm 77:16,18,19).

‘De bliksemen van Jehovah zullen het wereldrond verlichten’, (Psalm 117:3,4).

‘In de benauwdheid riept Gij Mij aan en Ik heb U losgerukt; Ik antwoordde U in de verborgen donder’, (Psalm 81:8).

‘Ik hoorde het gedruis van een grote schare, evenals het gedruis van heftige donderslagen, zeggende halleluja, omdat de Heer onze God almachtig het koninkrijk genomen heeft’, (Openbaring 19:6).

Omdat met bliksems, donderslagen en stemmen, worden aangeduid: de verlichting, de doorvatting en het onderricht, waren er daarom, *‘toen Jehovah op de berg Sinai nederdaalde en de wet verkondigde: bliksems, donderslagen en stemmen*’, (Exodus 19:16).

En *‘toen tot de Heer vanuit de hemel een stem werd uitgezonden, werd die gehoord evenals die van de donder*’, (Johannes 12:28,29).

En omdat Jacobus en Johannes de naastenliefde en de werken ervan uitbeeldden en vanuit deze alle doorvatting van het ware en het goede is, werden zij door de Heer *‘boanerges*’ genoemd, dat wil zeggen, zonen van de donder, (Markus 3:17).

Hieruit blijkt, dat eendere dingen met bliksems, donderslagen en stemmen worden aangeduid in wat volgt in de Openbaring: *‘Ik hoorde een vanuit de vier dieren, evenals de stem van een donderslag*’, (Openbaring 6:1).

‘Ik hoorde een stem vanuit de hemel evenals de stem van een grote donderslag’, (Openbaring 14:2).

‘Toen de engel het wierookvat op de aarde wierp, geschiedden donderslagen, stemmen en bliksems’, (Openbaring 8:5).

‘Toen de engel geroepen had, spraken de zeven donderslagen hun stemmen’, (Openbaring 10:3,4).

‘Toen de tempel Gods in de hemel geopend werd, geschiedden bliksems en stemmen en donderslagen’, (Openbaring 11:19); evenzo elders.

237. En zeven lampen van vuur brandende vóór de troon, welke zijn de zeven geesten Gods, betekent daaruit de Nieuwe Kerk in de hemel en op aarde uit de Heer door het Goddelijk Ware, dat uit Hem voortgaat.

Met de zeven lampen wordt hier iets eenders aangeduid als met de zeven kandelaars en eveneens met de zeven sterren eerder; dat onder de zeven kandelaars de Nieuwe Kerk op aarde wordt verstaan, die in de verlichting uit de Heer zal zijn, zie nr. 43; en dat onder de zeven sterren de Nieuwe Kerk in de hemelen wordt verstaan, nr. 65; en omdat de Kerk, Kerk is vanuit het Goddelijke dat uit de Heer voortgaat, namelijk de Goddelijke Waarheid en de Heilige Geest wordt genoemd, wordt daarom gezegd ‘welke zijn de zeven geesten Gods’; dat met de zeven geesten Gods dat Goddelijke, voortgaande, wordt aangeduid, zie de nrs. 14,155.

238. En in de aanblik van de troon een glazen zee, kristal gelijk, betekent de Nieuwe Hemel vanuit de christenen, die in de algemene ware dingen waren vanuit de zin van de letter van het Woord.

In de geestelijke wereld verschijnen atmosferen en eveneens wateren, zoals in onze wereld; atmosferen zoals van ether, waar de engelen van de hoogste hemel zijn, atmosferen zoals van lucht waar de engelen van de middelste hemel zijn en atmosferen zoals van water waar de engelen van de laatste hemel zijn; en deze zijn de zeeën die verschijnen in de grenzen van de hemel en daar zijn degenen die in de algemene ware dingen vanuit de letterlijke zin van het Woord zijn; dat de wateren de ware dingen betekenen, zie nr. 50; vandaar betekent de zee waarin de wateren uitlopen en verzameld worden, het Goddelijk Ware in de grenzen.

Aangezien dus onder ‘de Zittende op de troon’ de Heer wordt verstaan, nr. 230 en onder de zeven lampen, die zijn de zeven geesten Gods vóór de troon, wordt verstaan de Nieuwe Kerk die in het Goddelijk ware uit de Heer zal zijn, nr. 237, zo blijkt dat onder de glazen zee die in de aanblik van de troon was, de Kerk wordt verstaan bij hen die in de grenzen zijn.

Het is mij ook gegeven de zeeën in de grenzen van de hemelen te zien en te spreken met hen die daar waren en zo de waarheid van deze zaak door ondervinding te leren kennen; zij verschenen mij als het ware in een zee, maar zij zeiden dat zij niet in een zee, maar in een atmosfeer zijn; waaruit het voor mij duidelijk was, dat de zee een verschijning is van het Goddelijk Ware voortgaande uit de Heer in de grenzen.

Dat er zeeën in de geestelijke wereld zijn, blijkt helder hieruit dat zij meermalen aan Johannes verschenen, zoals hier in, (Openbaring 5:13; 7:1-3; 8:8,9; 10:2,8; 12:18; 13:1; 14:7; 15:2; 16:3; 18:17,19,21; 20:13).

Gezegd wordt een glazen zee, kristal gelijk, vanwege de doorschijnendheid van het Goddelijk ware voortgaande uit de Heer.

Aangezien het Goddelijk Ware in de grenzen in de geestelijke wereld de verschijning van een zee maakt, wordt daarom met de zee elders in het Woord iets eenders aangeduid, zoals in deze plaatsen: ‘Te dien dage zullen levende wateren vanuit Jeruzalem uitgaan, een deel ervan tot de oostelijke zee en een deel ervan tot de achtergelegen zee’, (Zacharia 14:8); de levende wateren vanuit Jeruzalem zijn de Goddelijke Ware dingen van de Kerk uit de Heer; vandaar is de zee daar waar zij stilstonden.

‘Jehovah, in de zee is Uw weg en Uw pad in vele wateren’, (Psalm 77:20).

‘Zo zei Jehovah, Ik Die in de zee een weg gegeven heb, en in vele wateren een pad’, ((Jesaja 43:16).

‘Jehovah heeft op de zeeën het wereldrond gegrond en heeft het gevestigd op de stromen’, (Psalm 24:2).

‘Jehovah heeft de aarde gegrond op haar grondvesten, zodat zij niet zal wankelen tot in het eeuwige; met de afgrond of met de zee hebt Gij haar zoals met een kleed oversluierd’, (Psalm

104:5,6); dat de aarde is gegrond op de zee, wil zeggen dat de Kerk, die onder de aarde wordt verstaan, is gegrond op de algemene ware dingen; deze immers zijn de grondvesten en de fundamenten ervan.

‘Ik zal de zee van Babel uitdrogen en haar springader droog maken; de zee zal over Babel opklimmen, met de veelheid van haar golven zal zij overdekt zijn’, (Jeremia 51:36,42); met de zee van Babel uitdrogen en haar springader droog maken, wordt aangeduid al het ware van de Kerk ervan van eersten tot laatsten uitblussen.

‘Achter Jehovah zullen zij gaan, en met eer zullen de zonen uit de zee toetreden’, (Hosea 11:10); de zonen uit de zee zijn degenen die in de algemene of laatste ware dingen zijn.

‘Jehovah, Die in de hemel Zijn treden bouwt en de wateren der zee roept en ze uitgiet op de aangezichten der aarde’, (Amos 9:6).

‘Door het Woord van Jehovah zijn de hemelen gemaakt; Hij verzamelt zoals een hoop de wateren der zee, gevende in de schatkamers de afgronden’, (Psalm 33:6,7).

‘Door Mijn dreigen droog Ik de zee uit, Ik stel de rivieren tot een woestijn’, (Jesaja 50:2); behalve in andere plaatsen.

Aangezien met de zee het Goddelijk Ware wordt aangeduid bij hen die in de grenzen van de hemelen zijn, wordt daarom met Tyrus en Sidon, omdat die aan de zee lagen, de Kerk aangeduid ten aanzien van de erkenningen van het goede en het ware en worden daarom eveneens met de eilanden van de zee degenen aangeduid die in een meer verwijderde Goddelijke eredienst zijn, nr. 34 en daarom is de zee in de Hebreeuwse taal het westen, dat wil zeggen, waar het licht van de zon heengaat tot zijn avond of het ware tot het duistere. Dat de zee ook betekent het natuurlijke van de mens, gescheiden van het geestelijke, dus eveneens de hel, zal men zie in hetgeen volgt.

239. En in het midden van de troon en om de troon, vier dieren, betekent het Woord van de Heer uit eersten in laatsten en de bewakingen ervan.

Ik weet dat men zich zal verwonderen, dat gezegd wordt dat de vier dieren het Woord betekenen; maar dat zij dat niettemin betekenen zal men hierna zien.

Deze dieren zijn hetzelfde als de cherubim bij Ezechiël; daar ook worden zij in het eerste hoofdstuk dieren genoemd, maar in het tiende hoofdstuk cherubim; en zij waren, evenals hier: een leeuw, een os, een mens en een arend; in de Hebreeuwse taal worden zij chajoth genoemd; dit woord betekent weliswaar dieren, maar is afgeleid van chaja, namelijk leven, waarnaar ook de echtgenote van Adam Chaja [Eva] werd genoemd, (Genesis 3:20); het dier in het enkelvoud wordt ook bij Ezechiël chaja genoemd en daarom kunnen die dieren ook levend worden genoemd.

Het maakt ook niets uit, dat het Woord met dieren wordt beschreven, aangezien de Heer Zelf in het Woord hier en daar Leeuw en meermalen Lam wordt genoemd en degenen die in de naastenliefde uit de Heer zijn, worden schapen genoemd; en ook het verstand van het Woord in wat volgt paard.

Dat met de dieren of de cherubim het Woord wordt aangeduid, blijkt hieruit, dat zij gezien werden in het midden van de troon en om de troon; en in het midden van de troon was de Heer en omdat de Heer het Woord is, konden ze ook niet elders gezien worden; dat zij ook om de troon waren, was, omdat dit was in de engelenhemel, waar eveneens het Woord is.

Dat met de cherubim het Woord wordt aangeduid en de bewaking ervan, is getoond in het werk *‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’*, nr. 97, waar het volgende staat: de zin van de letter van het Woord is de bewaking voor de echte ware dingen, die van binnen schuilen; en de bewaking bestaat hierin, dat die zin zowel hierheen als daarheen wordt gekeerd, dat wil zeggen, ontvouwd kan worden volgens de eigen opvatting en daardoor dus het innerlijke van het Woord niet gekwetst of verkracht kan worden; het schaadt immers niet als de letterlijke zin door de een anders wordt verstaan dan door de ander, maar het schaadt wel, indien de Goddelijke ware dingen die van binnen schuilen, worden verdraaid;

daarmee immers wordt het Woord geweld aangedaan; opdat dit niet zal gebeuren, houdt de zin van de letter de wacht en hij houdt de wacht bij hen die in de valse dingen vanuit godsdienst zijn en die valse dingen niet bevestigen, want dezen doen het Woord niet enig geweld aan.

Deze bewaking wordt aangeduid met de cherubim en zij wordt ook met die in het Woord beschreven; deze bewaking wordt aangeduid met de cherubim die, nadat Adam met zijn echtgenote uit de Tuin van Eden was geworpen, aan de ingang ervan werden gesteld, waarover men het volgende leest: *‘Toen Jehovah God de mens had uitgedreven, deed Hij wonen uit het oosten van de Tuin van Eden cherubim en de vlam des zwaards zich heen en weder wendende, om te bewaken de boom des levens’*, (Genesis 3:23,24); met de cherubim wordt de bewaking aangeduid, met de weg van de boom des levens de ingang tot de Heer, die de mensen hebben door het Woord; met de vlam des zwaards zich heen en weer wendende, wordt het Goddelijk Ware in laatsten aangeduid, namelijk zoals het Woord in de zin van de letter is, die dus gekeerd kan worden, zoals gezegd is.

Iets eenders wordt aangeduid met *‘de cherubim van goud, die gesteld waren op de twee uiteinden van het verzoendeksel, dat was op de ark in de tabernakel’*, (Exodus 25:18-21); omdat dit werd aangeduid met de cherubim, *‘sprak daarom Jehovah met Mozes tussen die’*, (Exodus 25:22; 30:6; Numeri 7:89).

Ook werd niet iets anders aangeduid met *‘de cherubim op de gordijnen van de tabernakel en op de voorhang daar’*, (Exodus 26:1,31); want de gordijnen en de voorhangen van de tabernakel beeldden de laatsten van de hemel en de Kerk uit, dus ook de laatsten van het Woord.

Ook werd niet iets anders aangeduid met *‘de cherubim in het midden van de tempel van Jeruzalem’*, (1 Koningen 6:22-28); en met *‘de cherubim gesneden op de wanden en op de vleugeldeuren van de tempel’*, (1 Koningen 6:29,32,35); evenzo met *‘de cherubim in de Nieuwe Tempel’*, (Ezechiël 41:18-20).

Aangezien met de cherubim de bewaking werd aangeduid opdat niet tot de Heer, de hemel en het Goddelijk Ware, zodanig als het van binnen in het Woord is, rechtstreeks kan worden toegegaan, maar alleen indirect door laatsten, wordt daarom van de koning van Tyrus zo gesproken: *‘Gij die de som verzegelt, vol van wijsheid en volmaakt in schoonheid, in Eden, de tuin, waart gij, alle kostelijke steen was uw deksel, gij, cherub, uitspanning van een overdekkende: Ik heb u verdaan, gij cherub, overdekkende, in het midden der stenen van vuur’*, (Ezechiël 28:12-14,16); met Tyrus wordt de Kerk aangeduid ten aanzien van de erkenningen van het ware en het goede; en vandaar met de koning ervan het Woord, waar en vanwaar die erkenningen zijn; dat het Woord hier in zijn laatste, namelijk de letterlijke zin, wordt aangeduid met de koning en de bewaking met de cherub, is duidelijk, want er wordt gezegd *‘gij die de som verzegelt, alle kostelijke steen uw deksel; en gij cherub, uitspanning van een overdekkende’*; met de kostbare stenen, die daar ook worden genoemd, worden de ware dingen van de zin van de letter van het Woord aangeduid, nr. 231.

Aangezien met de cherubim het Goddelijk Ware in laatsten als een bewaking wordt aangeduid, wordt daarom bij David gezegd: *‘Herder Israëls, die op de cherubim zit, blink flitsend op’*, (Psalm 80:2).

‘Jehovah zetelende op de cherubim’, (Psalm 99:1).

‘Jehovah boog de hemelen en Hij daalde neder en Hij reed op de cherubim’, (Psalm 18:10,11); rijden op de cherubim, zitten en op die zetelen, is op de laatste zin van het Woord. Het Goddelijk Ware in het Woord en het hoedanige ervan, wordt beschreven met cherubim bij, (Ezechiël 1;9;10); en omdat niemand kan weten, wat met de afzonderlijke dingen van de beschrijving ervan wordt aangeduid, dan alleen aan degene aan wie de geestelijke zin is geopend en omdat deze aan mij is onthuld, zo zal gezegd worden wat in samenvatting wordt aangeduid met al die dingen die over de vier dieren of cherubim worden vermeld in, (Ezechiël 1), te weten de volgende:

vers 4: beschreven wordt de uiterlijke Goddelijke sfeer van het Woord,
 vers 5: dit uitgebeeld zoals een mens,
 vers 6: verbonden met de geestelijke en hemelse dingen,
 vers 7: het natuurlijke van het Woord, het hoedanige ervan,
 vers 8 en 9: het geestelijke en het hemelse van het Woord, verbonden met het natuurlijke en het hoedanige,
 vers 10 en 11: de Goddelijke Liefde van het hemels, geestelijk en natuurlijk goede en ware daarin, onderscheiden van elkaar en tegelijk,
 vers 12: dat zij tot het ene heenschouwen,
 vers 13 en 14: de sfeer van het Woord vanuit het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware van de Heer, waar vanuit het Woord leeft,
 vers 15 tot 21: de leer van het goede en het ware in het Woord en vanuit het Woord,
 vers 22 en 23: het Goddelijke van de Heer op die en in die,
 vers 24 en 25: en vanuit die,
 vers 26: dat de Heer boven de hemelen is,
 vers 27 en 28: dat Hijzelf de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid heeft.
 Dit zijn de korte samenvattingen.

240. Vol ogen van voren en van achteren, betekent de Goddelijke Wijsheid daarin. Met de ogen wordt, wanneer over de mens wordt gehandeld, het verstand aangeduid en wanneer over de Heer wordt gehandeld, de Goddelijke Wijsheid, nrs. 48, 125. Evenzo wanneer over het Woord wordt gehandeld, zoals hier, omdat het Woord is uit de Heer en betreffende de Heer en zo de Heer. Iets eenders wordt over de cherubim bij Ezechiël gezegd, namelijk *'dat zij vol ogen waren'*, (Ezechiël 10:12); met van voren en van achteren, wanneer gehandeld wordt over het Woord uit de Heer, aangeduid de Goddelijke Wijsheid en de Goddelijke Liefde daarin.

241. En het eerste dier een leeuw gelijk, betekent het Goddelijk ware van het Woord ten aanzien van de macht. Dat de leeuw het ware in zijn macht betekent, hier het Goddelijk ware van het Woord ten aanzien van de macht, kan vaststaan uit de macht van de leeuw boven elk ander dier van de aarde en eveneens uit de leeuwen in de geestelijke wereld, namelijk dat zij de uitbeeldingen van de macht van het Goddelijk Ware zijn; en eveneens uit het Woord, waar zij het Goddelijk Ware in Zijn macht betekenen; hoedanig de macht van het Goddelijk Ware in Zijn macht is, zie het werk *'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem over de Hemel en de Hel'*, nr. 49 en in het werk *'Hemel en Hel'*, nrs. 228 tot 233; vandaar is het dat Jehovah of de Heer met een leeuw wordt vergeleken en eveneens leeuw wordt genoemd, zoals in de volgende plaatsen: *'De Leeuw brult, wie zou niet vrezen; de Heer Jehovah heeft gesproken, wie zou niet profeteren'*, (Amos 3:8). *'Ik zal niet wederkeren om Efraïm te verderven, achter Jehovah zullen zij gaan, zoals een leeuw brult Hij'*, (Hosea 11:9,10). *'Gelijkerwijs de leeuw brult en de jonge leeuw, zo zal Jehovah nederdalen om krijg te voeren op de berg Zions'*, (Jesaja 31:4). *'Zie, overwonnen heeft de Leeuw, die is vanuit de stam van Jehudah, de wortel Davids'*, (Openbaring 5:5). *'De welp eens leeuws, Jehudah; hij heeft zich gekromd, hij heeft zich nedergelegd zoals een oude leeuw; wie wekt hem op'*, (Genesis 49:9); in deze plaatsen wordt de macht van het Goddelijk Ware, dat uit de Heer is, beschreven met een leeuw; brullen betekent vanuit de macht spreken en handelen tegen de hellen die de mens willen wegsleuren en waaraan de Heer hem ontrukkt, zoals de leeuw zijn prooi; zich krommen is zich in de macht stellen; Jehudah in de hoogste zin betekent de Heer, nrs. 96, 266.

*‘De engel riep met een grote stem, zoals een leeuw brult’, (Openbaring 10:3).
 ‘Hij kromt zich in, hij legt zich neder zoals een oude leeuw, wie wekt hem op’, (Numeri 24:9).
 ‘Zie, het volk staat op zoals een oude leeuw en zoals een jonge leeuw verheft het zich’,
 (Numeri 23:24); deze dingen ten aanzien van Israël, met wie de Kerk wordt aangeduid, van
 wie de macht, die in de Goddelijke Ware dingen is, op deze wijze wordt beschreven.
 Evenzo: ‘De overblijfselen van Jakob in het midden der volken zullen zijn zoals een leeuw
 onder de beesten des wouds, zoals een jonge leeuw onder de kudden der volken’,
 (Micha5:6,7) en op vele andere plaatsen, (Jesaja 11:6; 21:6-9; 35:9; Jeremia 2:15; 4:7; 5:6;
 7:8; 50:17; 51:38; Ezechiël 19:3,5,6; Hosea 13:7,8; Joël 1:6,7; Nahum 2:12; Psalm 17:12;
 Psalm 22:14; Psalm 57:5; Psalm 58:7,8; Psalm 91:13; Psalm 104:21,22; Deuteronomium
 33:20).*

242. En het tweede dier een kalf gelijk, betekent het Goddelijk Ware van het Woord ten aanzien van de aandoening.

Met de beesten der aarde worden de verschillende natuurlijke aandoeningen van weten aangeduid; zij zijn het ook; en met het kalf wordt de aandoening van weten aangeduid; deze aandoening wordt door een kalf uitgebeeld in de geestelijke wereld en daarom wordt zij ook met een kalf aangeduid in het Woord, zoals bij Hosea: *‘Wij zullen Jehovah ter vergelding geven de kalveren onzer lippen’,* (Hosea 14:3); de kalveren der lippen zijn de belijdenissen vanuit de aandoening van het ware.

Bij Maleachi: *‘Ulieden die Mijn naam vreest, zal de zon der gerechtigheid opgaan en gezondheid zal zijn in de vleugelen, opdat zij groeit zoals mestkalveren’,* (Maleachi 4:2); een vergelijking wordt gemaakt met mestkalveren, omdat met die degenen worden aangeduid, die vervuld zijn met erkenningen van het ware en het goede vanuit de aandoening van die te weten.

Bij David: *‘De stem van Jehovah doet de cederen van Libanon springen zoals een kalf’,* (Psalm 29:6); met de cederen van Libanon worden de erkenningen van het ware aangeduid; vandaar wordt gezegd dat de stem van Jehovah ze doet springen zoals een kalf; de stem van Jehovah is het Goddelijk Ware, hier dat aandoet.

Aangezien de Egyptenaren de wetenschappen liefhadden, maakten zij daarom voor zich kalveren ten teken van de aandoening daarvan; maar nadat zij aanvingen de kalveren als goden te vereren, werden toen daarmee in het Woord de aandoeningen van de valsheden aangeduid, zoals in, (Jeremia 46:20; Psalm 68:31) en elders.

Iets eenders dus wordt aangeduid met het kalf dat de zonen Israëls voor zich maakten in de woestijn, (Exodus 32); en ook iets dergelijks met de kalveren van Samaria, (1 Koningen 12:28-32; Hosea 8:4,5; 10:5) en daarom wordt bij Hosea gezegd: *‘Zij maken zich een gegoten beeld van zilver, offerende de mens, zij kussen de kalveren’,* (Hosea 13:2); zich een gegoten beeld van zilver maken, betekent het ware vervalsen; de mens offeren, betekent de wijsheid vernietigen en de kalveren kussen, betekent de valse dingen erkennen vanuit aandoening.

Bij Jesaja: *‘Daar zal het kalf weiden, daar zal het nederliggen en zijn takken verteren’,* (Jesaja 27:20); iets eenders wordt met het kalf aangeduid bij, (Jeremia 34:18-20).

Aangezien alle Goddelijke eredienst is vanuit de aandoeningen van het ware en het goede en vandaar vanuit de erkenningen ervan, vond daarom het slachtofferen plaats, waarin de eredienst van de Kerk bij de zonen Israëls voornamelijk bestond, uit verschillende beesten, zoals : lammeren, geiten, geitenbokken, schapen, bokjes, kalveren, ossen; en uit kalveren, omdat zij betekenden de aandoening van de ware en de goede dingen te weten, hetgeen de eerste natuurlijke aandoening was; deze aandoening werd aangeduid met de slachtoffers van kalveren in, (Exodus 29:11,12; Leviticus 4:3,13 e.v.; 8:14 e.v.; 9:2; 16:3; 23:18; Numeri 8:8 e.v.; 15:24; 28:19,20; Richteren 6:25-28; 1 Samuël 1:25; 16:2; 1 Koningen 18:23-26,33). Het tweede dier werd gelijk een kalf gezien, omdat het Goddelijk Ware van het Woord, dat daarmee wordt aangeduid, het hogere gemoed aandoet en zo onderricht en doordrenkt.

243. En het derde dier hebbende het aangezicht zoals een mens, betekent het Goddelijk Ware van het Woord ten aanzien van de wijsheid.

Met de mens wordt in het Woord de wijsheid aangeduid, omdat hij geboren is om de wijsheid uit de Heer op te nemen en een engel te worden; voor zoveel als vandaar iemand wijs is, voor zoveel is hij mens; de echte menselijke wijsheid is wijs zijn daarin: dat God is, wat God is en wat van God is; deze dingen leert het Goddelijk Ware van het Woord.

Dat met de mens de wijsheid wordt aangeduid, blijkt uit deze plaatsen: *'Ik zal de man-mens zeldzamer maken dan zuiver goud en de mens dan goud van Ofir'*, (Jesaja 13:12); de man-mens is het inzicht en de mens is de wijsheid.

'Verbrand zullen de inwoners des lands worden en de mens zal zeldzaam overgelaten zijn', (Jesaja 24:6).

'Ik zal het huis van Israëel en het huis van Jehudah bezaaien met het zaad des mensen en met het zaad des beestes', (Jeremia 31:27).

'Gij, Mijn kudde van kleinvee, Mens gijlieden, Ik uw God', (Ezechiël 34:31).

'De verwoeste steden zullen vol zijn van de kudde des mensen', (Ezechiël 36:38).

'Ik zag het land en zie, het was leeg en ijl, en naar de hemelen en hun licht was er niet; Ik zag, toen zie, geen mens', (Jeremia 4:23,25).

'Zij offeren de mens, zij kussen de kalveren', (Hosea 13:2).

'Hij mat de muur van het Heilige Jeruzalem, 144 ellen, de maat eens mensen, zijnde die eens engels', (Openbaring 21:7); behalve in vele andere plaatsen, waarin met de mens de wijze wordt aangeduid en in de abstracte zin de wijsheid.

244. En het vierde dier een vliegende arend gelijk, betekent het Goddelijk Ware van het Woord ten aanzien van de erkennenissen en van het verstand daaruit.

Met arenden worden verschillende dingen aangeduid en met vliegende arenden worden aangeduid de erkennenissen, waar vanuit het verstand is, aangezien zij, wanneer zij vliegen, verkennen en zien; zij hebben ook scherpe ogen om te doorschouwen en met ogen wordt het verstand aangeduid, nrs. 48, 214; met vliegen wordt doorvatten en onderrichten aangeduid en in de hoogste zin, waarin over de Heer wordt gehandeld, vooruitzien en voorzien.

Dat arenden in het Woord zulke dingen betekenen, blijkt uit deze plaatsen: *'Die Jehovah verwachten, worden met sterkte vernieuwd, zij varen op met vleugelen zoals de arenden'*, (Jesaja 40:31); opvaren met vleugelen zoals de arenden, is verheven worden in de erkennenissen van het ware en het goede en vandaar in het inzicht.

'Verheft de arend zich door uw inzicht en naar uw mond; en speurt hij de spijs, in de verte schouwen zijn ogen vooruit', (Job 39:29-32); het vermogen van leren kennen, verstaan en vooruitschouwen wordt hier met de arend beschreven en dat dit niet geschiedt vanuit het eigen inzicht.

'Jehovah Die uw mond verzadigt met het goede, opdat uw knapen jaren vernieuwd worden zoals de arend', (Psalm 103:5); de mond met het goede verzadigen, is door erkennenissen inzicht geven, vandaar wordt een vergelijking gemaakt met de arend.

'Een grote arend, groot van vleugelen, lang van vederen, kwam op de Libanon en nam een takje van een ceder en stelde het in een veld van het gezaaide en het sproot uit.'

'En er was een andere grote arend, tot welke de wijnstok zijn wortelen boog', (Ezechiël 17:1-8); met de beide arenden wordt daar de Joodse en de Israëlitische Kerk beschreven, de ene en de andere ten aanzien van de erkennenissen van het ware en daaruit het inzicht.

Arenden betekenen echter in de tegengestelde zin de erkennenissen van het valse, waar vanuit het verdraaide verstand is, zoals in, (Mattheüs 24:28; Jeremia 4:13; Habakuk 1:8,9) en elders.

245. En de vier dieren, elkeen voor zichzelf, hadden zes vleugelen rondom, betekent het Woord ten aanzien van de machten en ten aanzien van de bewakingen ervan.

Dat met de vier dieren het Woord wordt aangeduid, is hiervoor getoond; dat met de vleugels de machten worden aangeduid en eveneens de bewakingen, zal hierna worden gezien; met zes wordt aangeduid alles ten aanzien van het ware en het goede; zes immers ontstaat uit 2 en 3, met elkaar vermenigvuldigd en met drie wordt alles ten aanzien van het ware aangeduid, nr. 505 en met twee alles ten aanzien van het goede, nr. 762.

Met de vleugels worden de machten aangeduid, omdat zij zich daarmee omhoog verheffen en de vleugels zijn bij vogels in de plaats van armen bij de mensen; en met armen worden machten aangeduid.

Aangezien met de vleugels de machten worden aangeduid en elk dier zes vleugels had, zo blijkt wat daarover eerder is gezegd, welke macht met de vleugels van eenieder wordt aangeduid, namelijk dat met de vleugels van de leeuw wordt aangeduid de macht van te strijden tegen de boze en de valse dingen vanuit de hel; deze macht is van het Goddelijk ware van het Woord van de Heer; dat met de vleugels van het kalf wordt aangeduid de macht om het hogere gemoed aan te doen, want het Goddelijk Ware van het Woord doet degenen aan die het Woord heilig lezen; dat met de zes vleugels van de mens wordt aangeduid de macht van wijs te zijn daarin: wat God is en wat van God is, want deze is de eigenlijke macht van de mens bij het lezen van het Woord; en dat met de vleugels van de arend wordt aangeduid de macht van het ware en het goede te leren kennen en zich zo inzicht te verwerven.

Ten aanzien van de vleugels van de cherubim leest men bij Ezechiël: *‘Dat de vleugelen elkaar over en weer kusten en dat zij ook hun lichamen bedekten en dat de gelijkenis van handen onder dezelve was’*, (Ezechiël 1:23,24; 3:13; 10:5,21); met elkaar over en weer kussen, wordt aangeduid verbonden en eensgezind handelen; met de lichamen bedekken, wordt aangeduid verhoeden dat de innerlijke ware dingen, die van de geestelijke zin van het Woord zijn, worden geschonden; en met handen onder de vleugelen worden de machten aangeduid.

Van de serafim wordt ook gezegd dat *‘zij zes vleugelen hadden; met twee waarmee zij het aangezicht bedekten, met twee de voeten en met twee vlogen zij’*, (Jesaja 6:2); met de serafim wordt evenzo het Woord aangeduid, eigenlijk de leer vanuit het Woord en met de vleugels waarmee zij de aangezichten en de voeten bedekten, worden eveneens de bewakingen aangeduid en met de vleugels waarmee zij vlogen de machten, zoals eerder; dat met vliegen wordt aangeduid doorvatten en onderrichten en in de hoogste zin vooruitzien en voorziening treffen, staat vast uit deze teksten: *‘God reed op een cherub, Hij vloog en Hij werd gevoerd op de vleugelen des winds’*, (Psalm 18:11; 2 Samuël 22:11).

‘Ik zag een engel, vliegende door het midden des hemels, hebbende het eeuwige Evangelie’, (Openbaring 14:6).

Dat met de vleugels de bewakingen worden aangeduid, blijkt uit het volgende: *‘Jehovah dekt u onder Zijn vleugelen’*, (Psalm 91:4).

‘Verborgten worden onder de schaduw der vleugelen Gods’, (Psalm 17:8).

‘Vertrouwen in de schaduw Zijner vleugelen’, (Psalm 36:8; Psalm 57:2; Psalm 63:8).

‘Ik breidde de vleugel over u uit en dekte uw naaktheid’, (Ezechiël 16:8).

‘Er zal voor u gezondheid zijn in Zijn vleugelen’, (Maleachi 4:2).

‘Zoals de arend zijn nest opwekt, over zijn jongen zich wiegelt, zijn vleugelen uitbreidt, draagt met zijn vleugelen, zo leidt Jehovah hem’, (Deuteronomium 32:11,12).

‘Jezus zei: Jeruzalem, hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen haar kuikens onder haar vleugelen’, (Mattheüs 23:37; Lukas 13:34).

246. En van binnen waren zij vol ogen, betekent de Goddelijke Wijsheid in het Woord in de natuurlijke zin vanuit de geestelijke en de hemelse zin ervan.

Dat met de vier dieren vol ogen van voren en van achteren de Goddelijke Wijsheid in het Woord wordt aangeduid, zie nr. 240; iets eenders hier daarmee dat de vleugels vol ogen waren; en omdat de Goddelijke Wijsheid van het Woord in de natuurlijke zin is vanuit de

geestelijke en de hemelse zin, die van binnen verscholen liggen, wordt daarom gezegd dat zij van binnen vol ogen waren.

Over de geestelijke en de hemelse zin, die van binnen in de afzonderlijke dingen van het Woord zijn, zie ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’, nrs. 5 tot 26.

247. En zij hadden niet rust dag en nacht, zeggende: Heilig, Heilig, Heilig de Heer God Almachtig, betekent dat het Woord aanhoudend de Heer leert en dat Hij alleen God is en vandaar dat Hij alleen vereerd moet worden.

Dat de dieren niet rust hadden dag en nacht, betekent dat het Woord aanhoudend en zonder onderbreking leert; en dat het dat leert wat de dieren zeggen en deze dingen zijn: Heilig, Heilig, Heilig, de Heer God Almachtig, dat wil zeggen, dat de Heer alleen God is en vandaar dat Hij alleen vereerd moet worden; dit betekent het driemaal genoemde Heilig, want de verdrievoudiging behelst al het Heilige in Hem alleen.

Dat de Goddelijke Drievuldigheid in de Heer is, is ten volle getoond in het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’; en verder ook dat het Woord alleen over de Heer handelt, dat daarvandaan de heiligheid ervan is.

Dat alleen de Heer heilig is, zie eerder in nr. 173.

248. Die was en Die is en Die komen zal, betekent de Heer.

Dat het de Heer is, blijkt duidelijk in het eerste hoofdstuk, verzen 4,8,11,17, waar gehandeld wordt over de Zoon des Mensen, namelijk de Heer ten aanzien van het Woord en daar wordt openlijk gezegd dat Hij is de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, de Eerste en de Laatste, Die was en Die is en Die komen zal en de Almachtige; wat echter daarmee wordt aangeduid, is ontvouwd in de nrs. 13, 29-31, 38, 57; hier nu, dat de Heer wordt verstaan onder Heilig, Heilig, Heilig, de Heer God Almachtig, Die was en Die is en Die komen zal.

249. En wanneer de dieren heerlijkheid en eer en dankzegging gaven Hem Die op de troon zat, betekent dat het Woord al het Ware en al het Goede en alle eredienst toekent aan de Heer, Die rechten zal.

De dieren zijn het Woord, zoals is aangetoond; de heerlijkheid en de eer, wanneer over de Heer wordt gehandeld, zijn, dat al het ware en al het goede zijn van Hem en uit Hem; de dankzegging is alle eredienst; Die op de troon zit, is de Heer ten aanzien van het gericht, zoals eerder; daaruit blijkt, dat met ‘wanneer de dieren heerlijkheid en eer en dankzegging gaven Hem die op de troon zat’, wordt aangeduid dat het Woord al het ware en al het goede en alle eredienst toekent aan de Heer Die rechten zal.

Onder de Heer heerlijkheid en eer geven wordt niet iets anders verstaan, dan erkennen en belijden, dat al het ware en al het goede uit Hem is, dus dat Hij alleen God is; Hem immers is de heerlijkheid vanuit het Goddelijk Ware en de eer vanuit het Goddelijk Goede.

Dit wordt met de heerlijkheid en de eer aangeduid in de volgende plaatsen: ‘*Jehovah maakt de hemelen, heerlijkheid en eer zijn vóór Hem*’, (Psalm 96:5,6).

‘*Jehovah God zeer groot, Gij hebt U met heerlijkheid en eer bekleed*’, (Psalm 104:1).

‘*Groot zijn de werken van Jehovah, heerlijkheid en eer Zijn werk*’, (Psalm 11:2,3).

‘*Heerlijkheid en eer zult Gij op Hem stellen, zegeningen tot in het eeuwige*’, (Psalm 21:6,7); ten aanzien van de Heer.

‘*Gord Uw zwaard aan op Uw dij, o Machtige, met heerlijkheid en eer; klim op in Uw eer, rijd op het Woord der Waarheid*’, (Psalm 45:4,5).

‘*Gij hebt Hem een klein weinig doen achterstaan bij de engelen; met heerlijkheid en eer hebt Gij Hem bekroond*’, (Psalm 8:6).

.....
‘De heerlijkheid van Libanon is Hem gegeven; de eer van Uw Karmel en Saron ; zij zullen zien de heerlijkheid van Jehovah en de eer onzes Gods’, (Jesaja 35:1,2) deze dingen over de Heer, behalve elders, zoals in, (Psalm 145:4,5,12; Openbaring 21:24,26).

Bovendien wordt er, waar in het Woord over het Goddelijk Ware wordt gehandeld ‘heerlijkheid’ gezegd, nr. 629; en waar over het Goddelijk Goede wordt gehandeld, wordt ‘eer’ gezegd.

250. De Levende tot in de eeuwen der eeuwen; dat dit de Heer betekent, dat Hij alleen het Leven is en uit Hem alleen het eeuwige leven is, zie eerder in de nrs. 58, 60.

251. Zo vielen de vierentwintig Ouderen neder vóór Hem Die op de troon zat en aanbaden de Levende tot in de eeuwen der eeuwen, betekent de vernedering van allen in de hemel vóór de Heer.

Onder de vierentwintig ouderen worden al degenen verstaan die van de Kerk van de Heer zijn, zie nr. 233; hier alleen die van Zijn Kerk in de hemel zijn; de ouderen als hoofden beeldden allen uit; dat het de vernedering vóór de Heer is en vanuit de vernedering de aanbidding, is zonder ontvouwing duidelijk.

252. En wierpen af hun kronen vóór de troon, betekent de erkenning dat de wijsheid van hen uit Hem alleen is.

Dat de kroon de wijsheid betekent, zie eerder de nrs. 189, 235; vandaar wordt met afwerpen de kronen voor de troon, aangeduid erkennen dat de wijsheid niet is van hen, maar van de Heer bij hen.

253. Zeggende: Waardig zijt Gij, Heer, te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de mogendheid, betekent de belijdenis dat voor de Heer, omdat Hij het Goddelijk Ware en het Goddelijk Goede is, het Koninkrijk is krachtens de verdienste en de gerechtigheid.

254. Omdat Gij alle dingen hebt geschapen en door Uw wil zijn zij en zijn zij geschapen, betekent dat alle dingen van de hemel en van de Kerk vanuit de Goddelijke Liefde van de Heer door Zijn Goddelijke Wijsheid, of vanuit het Goddelijk Goede door het Goddelijk Ware, dat ook het Woord is, gemaakt en geformeerd zijn en dat de mensen worden hervormd en wederverwekt.

Dit is de geestelijke zin van die woorden, omdat met scheppen wordt aangeduid hervormen en wederverwekken door het Goddelijk Ware; en met de wil van de Heer wordt het Goddelijk Goede aangeduid; hetzij men zegt het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware, hetzij de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid, het is hetzelfde, omdat al het goede van de liefde is en al het ware van de wijsheid is.

Dat vanuit de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid alle dingen van de hemel en van de Kerk zijn, ja dat daar vanuit de wereld is geschapen, is met vele dingen getoond in ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’; en ook dat de liefde en het goede van de wil is en de wijsheid en het ware van het verstand; daaruit blijkt dat onder de wil van de Heer het Goddelijk Goede of de Goddelijke Liefde van Hem wordt verstaan.

Dat scheppen in het Woord betekent hervormen en wederverwekken, blijkt uit deze plaatsen: *‘Schep mij een rein hart, o God en vernieuw in het midden van mij een vaste geest’*, (Psalm 51:12).

‘Doet Gij de hand open, zij worden met het goede verzadigd; zendt Gij de geest uit, zo worden zij geschapen’, (Psalm 104:28,30).

‘Het volk dat geschapen zal worden, zal Jah loven’, (Psalm 102:19).

‘Zie, Ik schep een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; verblijdt u tot in het eeuwige, om de dingen die Ik schep; zie, Ik zal Jeruzalem scheppen tot een opspringing’, (Jesaja 65:17,18).

‘Jehovah Die de hemelen schept, de aarde uitbreidt, de volke op haar een ziel geeft en een geest degenen die op haar wandelen’, (Jesaja 42:5; 45:12,18).

‘Zo zei Jehovah:, uw Schepper, o Jakob, uw Formeerder, o Israë!, Ik heb u verlost, Ik heb u geroepen bij Mijn naam; eenieder die naar Mijn naam genoemd is, tot Mijn heerlijkheid heb Ik hem geschapen’, (Jesaja 43:1,7).

‘Ten dage als gij geschapen werd, waren de dingen bereid; gij waart volmaakt in uw wegen ten dage als gij geschapen waart, totdat er verdraaidheid in u gevonden is’, (Ezechiël 28:13,15); deze dingen ten aanzien van de koning van Tyrus, met wie degenen worden aangeduid die in het inzicht door het Goddelijk ware zijn.

‘Opdat zij zien, erkennen, daarop letten en verstaan, dat de hand van Jehovah dit gedaan en de Heilige Israëls dit geschapen heeft’, (Jesaja 41:20).

* * * * *

255. Aan deze dingen zal ik deze gedenkwaardigheid toevoegen.

Opdat niemand in de geestelijke zin van het Woord binnentreedt en het echte ware, dat van die zin is, verdraait, zijn er door de Heer wachten gesteld, die in het Woord onder de cherubim, die hier de vier dieren zijn, worden verstaan.

Dat er wachten zijn gesteld werd voor mij als volgt voorgesteld: het werd gegeven grote beurzen te zien die als zakken verschenen, waarin zilver in grote overvloed was opgeborgen; en omdat ze open waren werd het doorvat alsof eenieder het daar weggelegde zilver tevoorschijn zou kunnen halen, ja zelfs wegstelen.

Maar dichtbij die beurzen zat een tweetal engelen die wachters waren.

De plaats waar de beurzen waren neergelegd, verscheen zoals een kribbe in een stal.

In een aangrenzende kamer werden zedige maagden gezien met een kuise echtgenote.

Dichtbij de kamer stond een tweetal kleine kinderen en er werd gezegd dat met hen niet kinderlijk maar wijs gespeeld moest worden.

Daarna verscheen een hoer, verder ook nog een paard dat dood neerlag.

Nadat ik deze dingen had gezien werd ik onderricht dat met die dingen de zin van de letter van het Woord werd uitgebeeld, in welke zin de geestelijk zin is.

De grote beurzen vol zilver betekenden de erkenningen van het ware en het goede in grote overvloed; dat ze open waren en toch door de engelen bewaakt, betekende dat eenieder erkenningen van het ware kan nemen, maar dat ervoor wordt gewaakt dat niet iemand de geestelijke zin, waarin louter waarheden zijn, vervalst.

De kribbe in de stal waarin de beurzen lagen, betekende het geestelijk onderricht voor het verstand; dit betekent de kribbe waarin de Heer als klein kind lag, omdat het paard dat daaruit eet, het verstand van het Woord betekent.

De zedige maagden die in de aangrenzende kamer werden gezien, betekenden de aandoeningen van het ware en de kuise echtgenote de verbinding van het goede en het ware.

De kleine kinderen betekenden de onschuld van de wijsheid in het Woord; dit waren engelen vanuit de derde hemel die allen zoals kleine kinderen verschijnen.

De hoer met het dode paard betekende de vervalsing van het Woord door velen heden ten dage, waardoor alle verstand van het ware vergaat; de hoer betekent de vervalsing en het dode paard geen verstand van het ware.

Het werd gegeven te spreken met velen na de dood, die van zichzelf geloofd hadden als sterren in de hemel te zullen lichten, omdat zij, zoals ze zeiden, het Woord heilig hadden gehouden en het meermalen doorgelezen hadden, verscheidene dingen daaruit verzameld, waarmee zij de dogma's van hun geloof hadden bevestigd, en daardoor in de wereld als

geleerden werden gevierd, ten gevolge waarvan zij geloofden Michaëls en Rafaëls te zullen zijn.

Velen van hen echter werden onderzocht vanuit welke liefde zij het Woord hadden bestudeerd en er werd bevonden, dat enigen het hadden gedaan vanuit de liefde van zich, om groot in de wereld te verschijnen en zoals primaten van de Kerk vereerd te worden; anderen echter vanuit de liefde van de wereld, om schatten te verkrijgen.

Toen dezen daarnaar werden onderzocht wat zij vanuit het Woord wisten, werd bevonden, dat zij daaruit niets van het echte ware wisten, maar slechts iets zodanigs dat het vervalste ware wordt genoemd, wat het valse is, en dit stinkt in de geestelijke wereld voor de neusvleugels van de engelen.

Er werd hun gezegd dat dit zo bij hen was vanwege de oorzaak dat zijzelf en de wereld de einddoelen waren geweest, of wat het zelfde is, hun liefden, en niet de Heer en de hemel. En wanneer zijzelf en de wereld de einddoelen zijn, zo blijft hun gemoed, wanneer zij het Woord lezen, in henzelf en in de wereld hangen en vandaar denken zij bij voortduur vanuit hun eigene, dat in donkerheid is ten aanzien van alle dingen die van de hemel zijn. In deze staat kan de mens niet onttrokken worden aan het eigen schijnsel en zo verheven tot het licht van de hemel en kan daarom ook niet enige invloeiing uit de Heer door de hemel opnemen.

Ik heb deze geesten ook in de hemel zien opnemen, en toen bevonden werd dat zij zonder ware dingen waren, werden hun de klederen afgenomen en verschenen zij in hun naaktheid; en zij die de ware dingen hadden vervalst, werden, omdat zij stonken, uitgedreven, maar toch bleef bij hen de trots en het geloof dat zij verdienste hadden. Anders gebeurde met hen die het Woord hadden bestudeerd vanuit de aandoening van het ware te weten omdat het waar is, en omdat het aan de nutten van het geestelijk leven van dienst is, niet alleen van het eigen leven, maar ook van dat van de naaste.

Die heb ik zien verheven worden tot de hemel en zo in het licht waarin het Goddelijk ware daar is en toen tevens verhoogd tot de wijsheid van de engelen en tot de gelukzaligheid daarvan, hetgeen het eeuwige leven is.

EINDE HOOFDSTUK VIER

DE APOCALYPS ONTHULD

*waarin de verborgenheden die daar voorzegd zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.*

VIJFDE HOOFDSTUK

1. *En ik zag in de rechterhand van Degene Die op de troon zat, een Boek geschreven van binnen en van buiten, verzegeld met zeven zegels.*
2. *En ik zag een sterke engel, verkondigende met een grote stem: Wie is waardig het Boek te openen en zijn zegels los te maken.*
3. *En niemand kon in de hemel, noch op de aarde, noch onder de aarde, het Boek openen en het inzien.*
4. *En ik weende zeer, dat niemand waardig gevonden was om het Boek te openen en te lezen, noch het in te zien.*
5. *En een van de ouderen zei tot mij: Ween niet; zie, overwonnen heeft de Leeuw Die is vanuit de stam van Jehudah, de Wortel Davids, om het Boek te openen en zijn zeven zegels los te maken.*
6. *En ik zag en zie, in het midden van de troon en van de vier levende wezens en in het midden van de ouderen, een Lam, staande evenals gedood, hebbende zeven hoornen en zeven ogen, welke zijn de zeven geesten Gods, uitgezonden tot de gehele aarde.*
7. *En Het kwam en nam het Boek vanuit de rechterhand van Degene Die op de troon zat.*
8. *En toen Het genomen had het Boek, vielen de vier levende wezens en de vierentwintig ouderen neder voor het Lam, hebbende eenieder citers en gouden fiolen vol reukwerken, welke zijn de gebeden van de heiligen.*
9. *En zij zongen een nieuw lied, zeggende: Waardig zijt Gij om het Boek te nemen en zijn zegels te openen, omdat Gij gedood zijt en ons voor God hebt vrijgekocht en verlost in Uw bloed, vanuit alle stam en tong en volk en natie.*
10. *En Gij hebt ons voor onze God gemaakt tot koningen en priesters en wij zullen regeren op de aarde.*
11. *En ik zag en ik hoorde een stem van vele engelen rondom de troon en de levende wezens en de ouderen en hun getal tienduizenden van tienduizenden en duizenden van duizenden.*
12. *Zeggende met een grote stem: Waardig is het gedode Lam om te ontvangen de mogendheid en de rijkdommen en de wijsheid en de eer en de heerlijkheid en de zegen.*
13. *En al het geschapene, dat is in de hemel en op de aarde en onder de aarde en in de zee, de dingen die zijn en alle dingen die daarin zijn, hoorde ik zeggen: Hem Die op de troon zit en het Lam, zij de zegen en de eer en de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen.*
14. *En de vier levende wezens zeiden: Amen; en de vierentwintig ouderen vielen neder en aanbaden de Levende tot in de eeuwen der eeuwen.*

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

Dat de Heer in het Goddelijk Menselijke het gericht zal houden vanuit het Woord en volgens dit, omdat Hijzelf het Woord is; en dat dit erkend is door allen in de drie hemelen.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

En ik zag in de rechterhand van Degene Die op de troon zat, een Boek geschreven van binnen en van buiten, betekent de Heer ten aanzien van Zijn Goddelijke Zelf uit het eeuwige, in Wie de almacht en de alwetendheid is en Die het Woord is; verzegeld met zeven zegels, betekent dit geheel en al verborgen voor engel en mens; en ik zag een sterke engel, verkondigende met een grote stem, betekent het Goddelijk Ware uit de Heer diep invloeiend bij de engelen en de mensen; wie is waardig het Boek

te openen en zijn zegels los te maken, betekent, wie is in de macht om te kennen de staten van de levens van allen in de hemelen en op aarde en eenieder te richten volgens zijn staat; en niemand kon in de hemel, noch op de aarde, noch onder de aarde, betekent dat niemand het kon in de hogere hemelen noch in de lagere hemelen; het Boek openen, betekent de staten van het leven van eenieder kennen en eenieder volgens zijn staat richten; noch het inzien, betekent niet in het minst; ik weende zeer, dat niemand waardig gevonden was om het Boek te openen en te lezen, noch het in te zien, betekent de smart van het hart, dat indien niet iemand het kon, allen zouden vergaan; en een van de ouderen zei tot mij: Ween niet, betekent de vertroosting; zie, overwonnen heeft de Leeuw Die is vanuit de stam van Jehudah, de Wortel Davids, betekent de Heer, dat Hij vanuit eigen macht de hellen heeft onderworpen en alle dingen in de orde heeft teruggebracht toen Hij in de wereld was, door het Goddelijk Goede, verenigd met het Goddelijk Ware in Zijn Menselijke; om het Boek te openen en zijn zeven zegels los te maken, betekent hier wat het eerder betekent; en ik zag en zie, in het midden van de troon en van de vier levende wezens en in het midden van de ouderen, betekent uit de binnenste dingen en daaruit in alle dingen van de hemel, van het Woord en van de Kerk; een Lam, staande evenals gedood, betekent de Heer ten aanzien van het Menselijke dat niet in de Kerk als Goddelijk wordt erkend; hebbende zeven hoornen, betekent Zijn almacht; en zeven ogen, betekent Zijn alwetendheid en Goddelijke Wijsheid; welke zijn de zeven geesten Gods, uitgezonden tot de gehele aarde, betekent dat vanuit haar is het Goddelijk Ware in het algehele wereldrond waar godsdienst is; en Het kwam en nam het Boek vanuit de rechterhand van Degene Die op de troon zat, betekent dat de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke het Woord is en dat dit is vanuit Zijn Goddelijke in Hemzelf en dat Hij dus vanuit Zijn Goddelijk Menselijke het gericht zal houden; en toen Het genomen had het Boek, betekent toen de Heer het op Zich nam om het gericht te houden en daardoor alle dingen in de hemelen en op aarde in de orde terug te brengen; vielen de vier levende wezens en de vierentwintig ouderen neder voor het Lam, betekent de vernedering en de aanbedding van de Heer vanuit de hogere hemelen; hebbende eenieder citers, betekent de belijdenis van het Goddelijk Menselijke van de Heer vanuit de geestelijke ware dingen; en gouden fiolen vol reukwerken, betekent de belijdenis van het Goddelijk Menselijke van de Heer vanuit de geestelijke goede dingen; welke zijn de gebeden van de heiligen, betekent de gedachten die van het geloof zijn vanuit de aandoeningen die van de naastenliefde zijn bij hen die vanuit de geestelijke goede en ware dingen de Heer vereren; en zij zongen een nieuw lied, betekent de erkenning en de verheerlijking van de Heer, dat Hij alleen, is de Rechter, de Verlosser en de Heiland, dus de God van hemel en aarde; zeggende: Waardig zijt Gij om het Boek te nemen en zijn zegels te openen, betekent hier wat het eerder betekent; omdat Gij gedood zijt en ons voor God hebt vrijgekocht en verlost in Uw bloed, betekent de bevrijding uit de hel en de zaliging door de verbinding met Hem; vanuit alle stam en tong en volk en natie, betekent dat degenen door de Heer zijn verlost, die in de Kerk of in de een of andere godsdienst in de ware dingen ten aanzien van de leer en in de goede dingen ten aanzien van het leven zijn; en Gij hebt ons voor onze God gemaakt tot koningen en priesters, betekent dat zij uit de Heer in de wijsheid vanuit de Goddelijke ware dingen en in de liefde vanuit de Goddelijke goede dingen zijn; en wij zullen regeren op de aarde, betekent en zij zullen zijn in Zijn rijk, Hij in hen en zij in Hem; en ik zag en ik hoorde een stem van vele engelen rondom de troon en de levende wezens en de ouderen, betekent de belijdenis en de verheerlijking van de Heer door de engelen van de lagere hemelen; en hun getal was tienduizenden van tienduizenden en duizenden van duizenden, betekent allen in de ware dingen en in de goede dingen; zeggende met een grote stem: Waardig is het gedode Lam om te ontvangen de mogendheid en de rijkdommen en de wijsheid en de eer en de heerlijkheid, betekent de belijdenis vanuit het hart, dat de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke heeft: de almacht, de alwetendheid, het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware; en de zegen, betekent al die dingen in Hem en uit Hem in hen; en al het geschapene, dat is in de hemel en op aarde en onder de aarde en in de zee, de dingen die zijn en alle dingen die daarin zijn, hoorde ik zeggen, betekent de belijdenis en de verheerlijking van de Heer door de engelen van de laagste hemelen; Hem Die op de troon zit en het Lam, zij de zegen en de eer en de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen, betekent dat in de Heer uit het eeuwige en vandaar in Zijn Goddelijk Menselijke, is het al van de hemel en van de Kerk, het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware en de Goddelijke Macht en uit Hem in hen; en de vier levende wezens zeiden: Amen, betekent de Goddelijke bevestiging vanuit het Woord; en de vierentwintig ouderen vielen neder en aanbaden de Levende tot in de eeuwen der eeuwen, betekent de vernedering vóór de Heer en vanuit de vernedering de aanbedding van Hem door allen in de hemelen, uit Wie en In Wie het eeuwige Leven is.

DE ONTVOUWING

256. En ik zag in de rechterhand van Degene Die op de troon zat, een Boek geschreven van binnen en van buiten, betekent de Heer ten aanzien van Zijn Goddelijke Zelf uit het eeuwige, Wie de almacht en de alwetendheid is en Die het Woord is, Die ook de staat van het leven van allen in de hemelen en op aarde, in elk bijzondere en in elk algemene vanuit Zichzelf kent.

Onder Hem Die op de troon zat, wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijke Zelf, waar vanuit Zijn Menselijke is, want er volgt dat het Lam het Boek nam uit de rechterhand van Degene Die op de troon zat, vers 7 en onder het Lam wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Menselijke; onder het Boek geschreven van binnen en van buiten, wordt het Woord verstaan in elk bijzondere en in elk algemene, onder van binnen in elk bijzondere en onder van buiten in elk algemene; onder van binnen en van buiten wordt ook verstaan de innerlijke zin van het Woord, die geestelijk is en de uiterlijke zin ervan, die natuurlijk is; onder de rechterhand wordt Hijzelf verstaan ten aanzien van de almacht en de alwetendheid, omdat gehandeld wordt over de onderzoeking van allen in de hemel en op aarde, over wie het Laatste Gericht zal zijn en over de afscheiding van hen. Dat de Heer als het Woord de staten van het leven van allen in de hemelen en op aarde uit Zichzelf weet, is omdat Hij het Goddelijk Ware Zelf is en het Goddelijk Ware Zelf kent vanuit Zichzelf alle dingen; maar dit is een verborgenheid, die in het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’ is onthuld.

Dat de Heer ten aanzien van het Goddelijke Zelf uit het eeuwige het Woord is geweest, dat wil zeggen, het Goddelijk Ware, blijkt uit deze teksten bij Johannes: *‘In de aanvang was het Woord en het Woord was bij God en God was het Woord’*, (Johannes 1:1); en dat de Heer ook ten aanzien van het Menselijke het Woord is geworden, bij dezelfde: *‘En het Woord is Vlees geworden’*, (Johannes 1:4); daaruit kan vaststaan wat daaronder wordt verstaan dat het Boek was in de rechterhand van Degene Die op de troon zat en dat het Lam het Boek daaruit nam, vers 7.

Aangezien de Heer het Woord is en het Woord het Goddelijk Ware is, dat in het algemeen de hemel en de Kerk maakt en in het bijzonder de engel, zodat in hem de hemel zal zijn en de mens opdat in hem de Kerk zal zijn en omdat het Woord hier wordt verstaan onder het Boek, waar vanuit en volgens welke allen gericht moeten worden, wordt daarom hier en daar gezegd ‘in het Boek geschreven worden, vanuit het Boek gericht worden, uit het Boek gedelgd worden’ waar over de staat van iemands eeuwige leven wordt gehandeld, zoals in volgende plaatsen: *‘De Oude der dagen zette Zich tot het gericht en de Boeken werden geopend’*, (Daniël 7:10).

‘Elk volk zal weggerukt worden, al wie gevonden wordt geschreven te zijn in het Boek’, (Daniël 12:1). *‘Mijn been was voor u niet verholen, op uw Boek zijn alle dagen geschreven en niet één ervan ontbreekt’*, (Psalm 139:15,16).

‘Mozes zei: Veeg mij, ik bid U, uit het Boek dat Gij geschreven hebt; en Jehovah zei: Wie werkelijk tegen Mij gezondigd heeft, die zal Ik wegvegen uit het Boek’, (Exodus 32:32,33).

‘Laat hen uitgeveegd worden uit het Boek des levens en met de gerechten niet aangeschreven worden’, (Psalm 69:29).

‘Ik zag dat de Boeken geopend werden en een ander Boek werd geopend, hetwelk des levens is en de doden werden gericht naar de dingen die in het Boek geschreven waren, volgens hun werken; en indien iemand niet gevonden werd geschreven in het Boek des levens, die werd uitgeworpen in de poel des vuurs’, (Openbaring 20:12,15).

‘Niet zullen in het Nieuwe Jeruzalem binnenschrijven tenzij zij die geschreven zijn in het Boek des levens van het Lam’, (Openbaring 21:27).

‘Allen zullen het beest aanbidden, welker namen niet zijn geschreven in het Boek des levens van het Lam’, (Openbaring 13:8; 17:8).

Dat onder het Boek het Woord wordt verstaan, bij David: *‘In de rol des Boeks is van Mij geschreven’*, (Psalm 40:8); en bij Ezechiël: *‘Ik zag en zie, er was een hand tot mij uitgezonden en in dezelve de rol eens Boeks, beschreven voor en achter’*, (Ezechiël 2:9,10).

‘Het Boek der woorden van Jesaja’, (Lukas 3:4).

‘Het Boek der psalmen’, (Lukas 20:42).

257. Verzegeld met zeven zegels, betekent dat dit geheel en al verborgen is voor engelen en mensen.

Dat met een zegel verzegeld, betekent verborgen, is duidelijk; vandaar betekent verzegeld met zeven zegels geheel en al verborgen; zeven immers betekent alles, nr. 10, dus eveneens geheel en al; dat het geheel en al verborgen was voor de engel en de mens, wordt direct erna gezegd met deze woorden: ‘En niemand in de hemel, noch op de aarde, noch onder de aarde, kon het Boek openen en lezen, noch hetzelfde inzien’, vers 3,4; zodanig is het Boek voor allen, voor wie het Lam, dat wil zeggen, de Heer, het niet opent; omdat hier wordt gehandeld over de onderzoeking van allen vóór het Laatste Gericht, zijn het de staten van de levens van allen in het algemeen en in het bijzonder, die geheel en al verborgen zijn.

258. En ik zag een sterke engel, verkondigende met een grote stem, betekent het Goddelijk Ware uit de Heer diep invloeiend in het denken van de engelen en van de mensen en de navorsing. Onder de verkondigende engel wordt in de geestelijke zin de Heer verstaan, omdat een engel uit zich niet verkondigt en leert, maar uit de Heer, niettemin zoals uit zich; een sterke engel wordt er gezegd, omdat het met macht is en wat met macht wordt verkondigd, vloeit diep in het denken in; de grote stem betekent het Goddelijk Ware uit de Heer in de macht of in de kracht; dat het ook de navorsing betekent, is omdat hij vraagt: ‘Wie is waardig het Boek te openen’, zoals nu volgt.

259. Wie is waardig het Boek te openen en zijn zegels los te maken, betekent wie is in de macht om te kennen de staten van het leven van allen in de hemelen en op aarde en te richten eenieder volgens zijn eigen staat.

Wie is waardig, betekent wie kan of wie is in de macht; het Boek openen en zijn zegels los maken, betekent hier de staten kennen van de levens van allen in de hemelen en op aarde en eveneens eenieder richten volgens zijn staat, want wanneer het Boek wordt geopend, vindt een onderzoek plaats naar de hoedanigheid van hen en daarna de uitspraak of het oordeel, vergelijkbaar zoals een rechter doet met het wetboek en vanuit dit recht spreekt; dat met het Boek openen het onderzoek wordt aangeduid daarnaar hoedanig de staat van het leven is bij allen en de afzonderlijke mens, blijkt uit het volgende hoofdstuk, waar beschreven wordt wat er gezien werd, toen het Lam de zeven zegels ervan in hun volgorde opende.

260. En niemand kon in de hemel, noch op de aarde, noch onder de aarde, betekent dat niemand het kon in de hogere hemelen en in de lagere hemelen.

Onder ‘in de hemel, op de aarde en onder de aarde’ wordt verstaan in de hogere en lagere hemelen, zoals eveneens eerder in vers 13, waar dit staat: ‘En al het geschapene, dat in de hemel is, op de aarde en onder de aarde en in de zee, de dingen die zijn en daarin alle dingen, hoorde ik zeggen’; omdat hij hen allen hoorde zeggen, is het duidelijk dat het engelen en geesten waren die spraken; Johannes was ook in de geest, zoals hijzelf in het voorgaande hoofdstuk 4, vers 2 zegt, in welke staat niet een andere aarde aan hem verscheen dan de aarde van de geestelijke wereld; er zijn daar immers aarden zoals in de natuurlijke wereld, zoals kan vaststaan uit de beschrijving van die wereld in het werk ‘Hemel en Hel’ en verder in ‘de Voortzetting aangaande de Geestelijke Wereld’, nrs. 32 tot 38.

De hogere hemelen daar verschijnen op bergen en heuvels, de lagere hemelen op de landen beneden en de laatste hemelen als het ware onder de landen; de hemelen immers zijn uitspansels, het ene boven het andere en elk uitspansel is zoals een aarde onder de voeten van hen die daar zijn; het bovenste uitspansel is zoals het hoofd van een berg; het tweede uitspansel is daaronder, maar strekt zich breder uit aan de zijden en rondom en het laagste uitspansel is nog breder en omdat dit onder het tweede is, zijn daar degenen die onder de aarde zijn; de drie hemelen verschijnen ook zo aan de engelen die in de hogere hemelen zijn, omdat de twee aan hen verschijnen onder hen; evenzo dus aan Johannes, omdat hij bij hen was, want hij was tot hen opgeklommen, zoals blijkt uit hoofdstuk 4, vers 1, waar gezegd wordt ‘Klim hierheen op en Ik zal u tonen de dingen die na dezen geschieden moeten’.

Wie niet iets weet over de geestelijke wereld en over de aarden of landen daar, kan geenszins weten wat er wordt verstaan onder ‘onder de aarde’; evenmin wat onder de lagere dingen van de aarde in het Woord, zoals bij Jesaja: ‘Zingt, gij hemelen, jubelt, gij lagere dingen van de aarde, dreunt, gij bergen, met gezang, omdat Jehovah Jakob heeft verlost’, (Jesaja 44:23) en elders.

Wie ziet niet, dat daar de aarden of de landen van de geestelijke wereld worden verstaan; niet enig mens immers woont in de natuurlijke wereld onder de aarde of de landen.

261. Het Boek openen; dat dit betekent de staten van het leven van allen kennen en eenieder volgens zijn eigen staat richten, blijkt uit wat eerder in nr. 259 is ontvouwd.

262. Noch dit inzien, betekent niet in het minst.

Aangezien met het Boek openen wordt aangeduid de staten van het leven van allen kennen, wordt met het inzien ervan, aangeduid de hoedanigheid van de staat van leven van iemand; en daarom wordt met ‘niemand kon het Boek openen, noch hetzelfde inzien’ aangeduid dat zij het niet in het minst kunnen; alleen de Heer immers ziet de staat van eenieder van binnensten tot buitensten en verder hoedanig de mens is geweest vanaf de kindertijd tot de ouderdom toe en hoedanig hij zijn zal tot in het eeuwige, en ook welke plaats hij zal krijgen in de hemel of in de hel; en dit ziet de Heer in één ogenblik en vanuit Zichzelf, omdat Hij het Goddelijk Ware Zelf of het Woord is; de engelen echter en de mens zien niet het minste, omdat zij eindig zijn en de eindigen zien slechts weinige en de uiterlijke dingen en zelfs zien zij niet eens deze uit zich, maar uit de Heer.

263. En ik weende zeer, dat niemand waardig gevonden was om het Boek te openen en te lezen, noch het in te zien, betekent de smart van het hart, dat indien niet iemand het kon, allen zouden vergaan. Dat zeer wenen is smart in het hart voelen, is duidelijk; dat het van harte smartte had als oorzaak dat anders allen zouden moeten vergaan; want indien niet door het Laatste Gericht alle dingen in de hemelen en op aarde in orde werden teruggebracht, zou het niet anders kunnen; er wordt immers in de Openbaring gehandeld over de laatste staat van de Kerk, wanneer haar einde er is en hoedanig deze staat is, wordt door de Heer met deze woorden beschreven: *‘Er zal een zodanige grote verdrukking wezen, hoedanig niet is geweest van het begin der wereld tot nu toe en ook niet zijn zal; en daarom, indien die dagen niet verkort werden, niet enig vlees zou behouden worden’*, (Mattheüs 24:21,22); deze dingen gaan over de laatste tijd van de Kerk, wanneer het gericht plaatsvindt.

Dat de staat van de Kerk heden zodanig is, kan alleen al vanuit deze dingen gekend worden, dat in het grootste deel van de christelijke wereld er zijn die de Goddelijke mogendheid van de Heer op zich hebben overgedragen en zoals goden vereerd willen worden en die dode mensen aanroepen en nauwelijks iemand daar de Heer; en dat de overigen van de Kerk, God drie en de Heer twee maken en de zaliging stellen niet in de verbetering van het leven, maar in bepaalde woorden, met een devote zucht uitgesproken; en dus niet in de boetedoening, maar in het vertrouwen dat zij gerechtvaardigd en geheiligd worden, als zij slechts de handen vouwen en omhoog zien en een plechtige formule bidden.

264. En een van de ouderen zei tot mij: Ween niet; dat dit de vertroosting betekent, is duidelijk.

265. Zie, overwonnen heeft de Leeuw, betekent de Heer, dat Hij vanuit eigen macht de hellen heeft onderworpen en alle dingen in de orde heeft teruggebracht toen Hij in de wereld was.

Dat de Leeuw het Goddelijk Ware van het Woord ten aanzien van de macht betekent, zie eerder in nr. 241; en omdat de Heer het Goddelijk Ware Zelf of het Woord is, wordt Hij daarom Leeuw genoemd. Dat de Heer, toen Hij in de wereld was, de hellen heeft onderworpen en alle dingen in de hemelen in de orde heeft teruggebracht en tevens Zijn Menselijke heeft verheerlijkt, zie nr. 67; en hoe Hij dit gedaan heeft, in ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’, nrs. 12-14; daaruit blijkt wat er verstaan wordt onder ‘de Leeuw heeft overwonnen’.

266. Die is vanuit de stam van Jehudah, de Wortel Davids, betekent door het Goddelijk Goede verenigd met het Goddelijk Ware in Zijn Menselijke.

Onder Jehudah wordt in het Woord verstaan de Kerk die in het goede van de liefde tot de Heer is en in de hoogste zin de Heer ten aanzien van het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde; en onder David wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Ware van de Goddelijke Wijsheid; dat dit Ware onder David wordt verstaan, zie het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’, nr. 43,44; en dat dit Goede onder Jehudah wordt verstaan, zie de nrs. 96, 182, 350; hieruit blijkt, dat met ‘Zie, overwonnen heeft de Leeuw, Die is vanuit de stam van Jehudah, de Wortel Davids’ wordt aangeduid dat de Heer de hellen heeft overwonnen en alle dingen in de orde heeft teruggebracht door het Goddelijk Goede verenigd met het Goddelijk Ware in Zijn Menselijke. Dat dit de zin van die woorden is, kan men niet zien in de letterlijke zin, maar alleen dat Hijzelf Diegene is die vanuit de stam van Jehudah en vanuit Davids nakomelingschap in de wereld is geboren;

toch bevatten die zelfde woorden een geestelijke zin in zich, waarin onder de namen van personen zaken worden verstaan, zoals hier en daar eerder is gezegd; dus onder Jehudah niet Jehudah, noch onder David, David, maar onder Jehudah de Heer ten aanzien van het Goddelijk Goede en onder David de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware; vandaar is het, dat die zin daaruit voortvloeit; dat die zin hier uiteengezet wordt, is omdat de Openbaring ten aanzien van de geestelijke zin nu wordt geopend.

267. Om het Boek te openen en zijn zeven zegels los te maken, betekent kennen de staten van de levens van allen in de hemelen en op aarde en richten eenieder volgens zijn eigen staat, zoals eerder in de nrs. 258, 259.

268. En Ik zag en zie in het midden van de troon en van de vier levende wezens en in het midden van de ouderen, betekent uit de binnenste dingen en daaruit in alle dingen van de hemel, van het Woord en van de Kerk.

In het midden betekent in de binnenste dingen en van daaruit in alle dingen, nr. 44; de troon betekent de hemel, nr. 14; de vier levende wezens of de cherubim betekenen het Woord, nr. 239; en de vierentwintig ouderen betekenen de Kerk ten aanzien van alle dingen ervan, nrs. 233, 251; hieruit volgt dat met ‘in het midden van de troon en van de vier levende wezens en in het midden van de ouderen’, wordt aangeduid, uit de binnenste dingen in alle dingen van de hemel, van het Woord en van de Kerk.

269. Een Lam, staande evenals gedood, betekent de Heer ten aanzien van het Menselijke niet in de Kerk als Goddelijk erkend.

Onder het Lam wordt in de Openbaring verstaan de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, en onder het Lam gedood, dat Zijn Menselijke niet in de Kerk is erkend als Goddelijk; eerder in, (Openbaring 1:8) waar gezegd wordt: *“Ik ben dood geweest, en zie, Ik ben levend tot in de eeuwen der eeuwen”*, waaronder wordt verstaan dat de Heer in de Kerk is veronachtzaamd en Zijn Menselijke als Goddelijk niet erkend, nr. 59; dat dit zo is, zie hierna in nr. 294.

Aangezien dus de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke onder het Lam wordt verstaan en van Dit wordt gezegd, dat Het nam het Boek uit de rechterhand van Hem die op de troon zat en daarna dat Het dit opende en de zeven zegels ervan losmaakte en aangezien dit niemand onder de stervelingen kon, maar alleen God, zo volgt daaruit dat onder het Lam de Heer wordt verstaan ten aanzien van het Goddelijk Menselijke en onder gedood dat Hij niet erkend is als God ten aanzien van Zijn Menselijke.

270. Hebbende zeven hoornen, betekent Zijn almacht.

Meermalen wordt de hoorn in het Woord genoemd en daarmee wordt overal de macht aangeduid; en daarom wordt waar hoorn wordt gezegd met betrekking tot de Heer, de almacht aangeduid; dat gezegd wordt zeven hoornen, is omdat zeven alles betekent, nr. 10, dus de almacht.

Dat de hoorn de macht betekent en wanneer het de Heer betreft, de almacht, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: ‘Gij die zich over niets verblijden, die zeggen: Hebben wij niet door onze sterkte ons hoornen genomen’, (Amos 6:13).

‘Ik heb tot de goddelozen gezegd: Verheft de hoorn niet; verheft uw hoorn niet in de hoogte; Ik zal alle hoornen der goddelozen afhouden; de hoornen van de gerechte zullen verhoogd worden’, (Psalm 75:5,6,10).

‘Jehovah heeft de hoorn van uw vijanden verhoogd’, (Klaagliederen 2:17).

‘Moabs hoorn is afgesneden en zijn arm is verbroken’, (Jeremia 48:25).

‘Gij verdringt met de zijde en met de schouder en met uw hoornen stoot gij alle zwakke schapen’, (Ezechiël 34:21).

‘Jehovah heeft de hoorn Zijns volks verhoogd’, (Psalm 148:14).

‘Jehovah God Zebaoth, het sieraad hunner sterkte, heeft onze hoorn verhoogd’, (Psalm 89:18).

‘De glans van Jehovah God zal zijn zoals het licht, hoornen zijn Hem vanuit Zijn hand en daar is de verberging Zijner sterkte’, (Habakuk 3:4).

‘Mijn arm zal David versterken en in Mijn naam zal zijn hoorn verhoogd worden’, (Psalm 89:21,22,25).

‘Jehovah, mijn sterkte, mijn Rots, mijn Hoorn’, (Psalm 18:2,3; 2 Samuël 22:3).

‘Maak u op, dochter Zions, omdat Ik uw hoorn ijzer zal maken, opdat gij vele volken zult verpletteren’, (Micha 4:13).

‘Jehovah heeft in Zijn ontsteking de vesting der dochter van Jehudah vernietigd en afgehouden de gehele hoorn Israëls’, (Klaagliederen 2:2,3).

De machten worden ook aangeduid met de hoornen van de draak, (Openbaring 12:3); met *‘de hoornen van het beest, opklimmende vanuit de zee’*, (Openbaring 13:1); met *‘de hoornen van het scharlaken beest, waarop de vrouw zat’*, (Openbaring 17:3,7,12).

Met *‘de hoornen van de ram en de geitenbok’*, (Daniël 8:3-5,7-12,21,25); met *‘de hoornen van het beest opklimmende vanuit de zee’*, (Daniël 7:3,7,8,20,21,23,24); met *‘de vier hoornen, welke Jehudah en Israël verstrooid hebben’*, (Zacharia 1:18-21); met *‘de hoornen der altaren van de brandoffers en het reukwerk’*, (Exodus 27:2; 30:2,3,10); met deze dingen werd de macht van het Goddelijk Ware in de Kerk aangeduid; en omgekeerd werd met de hoornen van de altaren in Bethel aangeduid dat de macht zal vergaan, bij Amos: *‘Ik zal bezoeking doen over de overtredingen Israëls, Ik zal bezoeking doen over de altaren van Bethel, opdat afgehouden worden de hoornen des altaars en zij ter aarde vallen’*, (Amos 3:14).

271. En zeven ogen, betekent Zijn alwetendheid en Goddelijke Wijsheid.

Dat de ogen, wanneer over de Heer wordt gehandeld, Zijn Goddelijke Wijsheid betekenen zie de nrs. 48, 125; dus eveneens de alwetendheid; en dat zeven alles betekent en dit gezegd wordt over een heilige zaak, nr. 10; vandaar wordt met de zeven ogen van het Lam de Goddelijke Wijsheid van de Heer aangeduid, welke ook de alwetendheid is.

272. Welke zijn de zeven geesten Gods, uitgezonden tot de gehele aarde, betekent dat vanuit haar is het Goddelijk Ware in het gehele wereldrond waar godsdienst is.

De zeven geesten Gods zijn het Goddelijk Ware, voortgaande uit de Heer, nrs. 14, 155; dat *‘uitgezonden tot de gehele aarde’* is tot het gehele wereldrond waar godsdienst is, is duidelijk; waar immers godsdienst is, wordt geleerd dat God is en dat de duivel is en dat God het Goede zelf is en Degene uit Wie het goede is en dat de duivel het boze zelf is en degene uit wie het boze is; en dat, omdat zij tegengesteld zijn, het boze, omdat het uit de duivel is, geschuwd moet worden en dat het goede, omdat het uit God is, gedaan moet worden; vandaar dat voor zoveel als iemand het boze doet, hij de duivel liefheeft en tegen God handelt; zodanig Goddelijk Ware is er in het gehele wereldrond, waar enige godsdienst is; en daarom is er meer niet nodig dan te weten wat het boze is; dit weten ook allen die godsdienst hebben; de geboden immers van alle godsdiensten zijn zodanig als in de Decalogo of de Tien Geboden staan, namelijk dat men niet moet doden, niet moet hoereren, niet moet stelen, niet vals getuigen; dit zijn in het algemeen de Goddelijke Ware dingen, door de Heer uitgezonden tot de gehele aarde, zie het werk *‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’*, nrs. 101 tot 118; en daarom wordt hij die volgens die dingen leeft, omdat het Goddelijke Ware dingen zijn, of de geboden van God en vandaar van de godsdienst zijn, gezaligd; maar hij die slechts alleen leeft volgens die dingen, omdat het burgerlijke en zedelijke ware dingen zijn, wordt niet gezaligd; want de ontkenner van God kan ook zo leven, maar niet de belijder van God.

273. En Het kwam en nam het Boek vanuit de rechterhand van Degene Die op de troon zat, betekent dat de Heer ten aanzien van Zijn Goddelijk Menselijke het Woord is en dat dit is vanuit Zijn Goddelijke in Hemzelf en dat Hij dus vanuit Zijn Goddelijk Menselijke het gericht zal houden. Hier blijkt het duidelijk, dat Hij Die op de troon zat en het Lam, één Persoon zijn en dat onder Hem Die op de troon zat, verstaan wordt Zijn Goddelijke Zelf en onder het Lam Zijn Goddelijk Menselijke, want in het voorafgaande vers wordt gezegd, dat Johannes een Lam zag, staande in het midden van de troon en nu, dat Het het Boek nam van Hem Die op de troon zat.

Dat de Heer vanuit Zijn Goddelijk Menselijke het gericht zal houden, omdat Hij het Woord is, staat vast uit deze plaatsen: *‘Dan zullen zij zien het teken van de Zoon des Mensen; en zij zullen zien de Zoon des Mensen komende in de wolken des hemels met kracht en heerlijkheid’*, (Mattheüs 24:30).

‘Wanneer de Zoon des Mensen zal gezeten zijn op Zijn troon, om te richten de twaalf stammen Israëls’, (Mattheüs 19:28).

‘De Zoon des Mensen zal komen in de heerlijkheid Zijns Vaders en alsdan zal Hij eenieder vergelden naar zijn daden’, (Mattheüs 16:27).

‘Waakt te allen tijd, dat gij moogt waardig geacht worden om te staan vóór de Zoon des Mensen’, (Lukas 21:36).

‘In welke ure gij het niet meent, komt de Zoon des Mensen’, (Mattheüs 24:44).

‘De Vader richt niet iemand, maar heeft al het gericht de Zoon gegeven, omdat Hij de Zoon des Mensen is’, (Johannes 5:27); de Zoon des Mensen is de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke en Dit is het Woord dat *‘God was en Vlees geworden is’*, (Johannes 1:14).

274. En toen Het genomen had het Boek, betekent toen de Heer het op Zich nam om het gericht te houden en daardoor alle dingen in de hemelen en op aarde in de orde terug te brengen. Met het Boek nemen en dit openen, wordt aangeduid de staten van leven van allen onderzoeken en eenieder richten volgens zijn eigen staat, zoals eerder; hier wordt dus dat ‘Het het Boek genomen had’, aangeduid: het voornemen hebben om het Laatste Gericht te houden en omdat het Laatste Gericht plaatsvindt opdat alle dingen in de orde worden teruggebracht in de hemelen en op aarde, zo wordt ook dit aangeduid.

275. Vielen de vier levende wezens en de vierentwintig ouderen neder voor het Lam, betekent de vernedering en vanuit de vernedering de aanbidding van de Heer vanuit de hogere hemelen. Nu volgt daarop de verheerlijking van de Heer, want zoals eerder in nr. 263 is gezegd, indien niet de Heer nu het Laatste Gericht hield en daardoor alle dingen in de hemelen en op aarde in de orde terugbracht, zouden allen vergaan.

De verheerlijking van de Heer, welke nu volgt, geschiedt eerst uit de hogere hemelen, daarna uit de lagere hemelen en tenslotte uit de laagste hemelen; de verheerlijking uit de hogere hemelen, vers 8-10; uit de lagere hemelen vers 11,12; en uit de laagste hemelen, vers 13; en tenslotte de bevestiging en de aanbidding uit de hogere hemelen, vers 14.

De hogere hemelen worden daarom aangeduid met de vier levende wezens en de vierentwintig ouderen; want met de cherubim die de vier levende wezens zijn, in het midden van de troon, wordt de Heer ten aanzien van het Woord aangeduid; maar met de cherubim of de vier levende wezens, rondom de troon, wordt de hemel aangeduid ten aanzien van het Woord; er wordt immers gezegd, *‘dat in het midden van de troon en rondom de troon vier levende wezens werden gezien, vol ogen van voren en van achteren’*, (Openbaring 4:6); de hemelen immers zijn de hemelen krachtens de opnemings van het Goddelijk Ware door het Woord uit de Heer.

Met de vierentwintig ouderen worden ook de engelen in de hogere hemelen aangeduid, aangezien die ouderen het naast rondom de troon waren, (Openbaring 4:4).

Dat nedervallen voor het Lam de vernedering is en vanuit de vernedering de aanbidding, is duidelijk.

276. Hebbende eenieder citers, betekent de belijdenis van het Goddelijk Menselijke van de Heer vanuit de geestelijke ware dingen.

Het is bekend dat de belijdenissen van Jehovah in de tempel van Jeruzalem met gezang en tevens met muziekinstrumenten werden gehouden, die overeenstemden; de instrumenten waren voornamelijk: trompetten, trommels, luiten en citers; de hemelse goede en ware dingen stemden overeen met de trompetten en de trommels en de geestelijke goede en ware dingen met de luiten en de citers; de overeenstemmingen waren met de klanken ervan; wat het hemels goede en ware is en wat het geestelijk goede en ware, zie het werk ‘Hemel en Hel’, nrs. 13-19, 20-28.

Dat de citers betekenen de belijdenissen van de Heer vanuit de geestelijke ware dingen, kan vaststaan uit deze plaatsen: *‘Belijdt Jehovah met de citer, psalmzingt Hem op de tiensnarige luit*, (Psalm 33:2,3). *‘Ik zal U belijden met de citer, o God, mijn God’*, (Psalm 43:3,4).

‘Ik zal U belijden met het instrument van de luit, ik zal U zingen met de citer, o Heilige Israëls’, (Psalm 71:22).

‘Wek mij op, gij luit en citer, ik zal U belijden onder de natiën, Heer’, (Psalm 57:8-10; 108:2-4).

‘Antwoordt Jehovah met belijdenis, psalmzingt onze God met de citer’, (Psalm 147:7).

‘Het is goed Jehovah te belijden op de luit en op de tokkelslag met de citer’, (Psalm 92:2-4).

‘Juicht Jehovah, gij gehele aarde, zingt Jehovah, met de citer, met de citer en met de stem des gezangs’, (Psalm 98:4-6) en in vele andere plaatsen, zoals in, (Psalm 49:5; 137:1,2; Job 30:31; Jesaja 24:7-9; 30:31,32; Openbaring 14:2; 18:22).

Aangezien de citer overeenstemde met de belijdenis van de Heer en de boze geesten haar niet uithouden, verjoeg daarom David met de citer de boze geest uit Saul, (1 Samuël 16:14-16, 23). Dat het niet citers waren, maar dat de belijdenissen van de Heer door Johannes werden gehoord zoals citers, zie nr. 661.

277. En gouden fiolen vol reukwerken, betekent de belijdenis van het Goddelijk Menselijke van de Heer vanuit de geestelijke goede dingen.

Dat het reukwerk de eredienst vanuit de geestelijke goede dingen betekent, hier echter de belijdenis vanuit die goede dingen, is omdat de voornaamste eredienst in de Joodse en Israëlitische Kerk bestond in slachtoffers en in reukwerken; en daarom waren er twee altaren, het ene voor de slachtoffers en het andere voor de reukwerken; het laatstgenoemde altaar was in de tabernakel en werd het gouden altaar genoemd; het eerstgenoemde was echter buiten de tabernakel en werd het altaar des brandoffers genoemd; de oorzaak hiervan was deze, dat er twee geslachten van goede dingen zijn, vanuit welke elke eredienst geschiedt: het hemels goede en het geestelijk goede; het hemels goede is het goede van de liefde tot de Heer en het geestelijk goede is het goede van de liefde jegens de naaste; de eredienst door de slachtoffers was de eredienst vanuit het hemels goede en de eredienst door reukwerk was de eredienst vanuit het geestelijk goede.

Of men zegt eredienst ofwel belijdenis, het is hetzelfde, want elke eredienst is belijdenis.

Iets eenders als wordt aangeduid met het reukwerk, wordt ook aangeduid met de fiolen, waarin de reukwerken waren, aangezien het inhoudende en de inhoud, evenals het instrumentale en het principale, als één oorzaak handelen.

De eredienst vanuit het geestelijk goede wordt met reukwerk aangeduid in de volgende plaatsen:

'Van de opgang der zon tot haar ondergang zal Mijn Naam groot zijn onder de natiën en in alle plaats zal Mijn Naam reukwerk toegebracht worden', (Maleachi 1:11).

'Zij zullen Uw gerichten leren, zij zullen reukwerk tot Uw neus stellen en brandoffer op Uw altaar', (Deuteronomium 33:10).

'Brandoffers van mergbeesten zal ik U offeren met reukwerk', (Psalm 66:13,15).

'Zij zullen komen vanuit de omtrek van Jehudah, aanbrengeende brandoffer, spijsoffer en wierook', (Jeremia 17:26).

'Vanuit Sheba zullen zij komen, goud en wierook zullen zij dragen en de lofprijzingen van Jehovah zullen zij verkondigen', (Jesaja 9:6); met de wierook wordt iets eenders aangeduid als met het reukwerk, omdat wierook de voornaamste specerij was, waaruit het reukoffer aangeboden.

Evenzo bij Mattheüs: *'De wijzen vanuit het oosten, openden hun schatten en brachten de pas geboren Heer goud, wierook en mirre'*, (Mattheüs 2:11); dat zij die drie dingen brachten, was omdat goud betekende het hemels goede, wierook het geestelijk goede en mirre het natuurlijk goede en vanuit deze drie goeden vindt alle eredienst plaats.

278. Welke zijn de gebeden der heiligen, betekent het denken dat van het geloof is vanuit de aandoeningen die van de naastenliefde zijn bij degenen die vanuit de geestelijk goede en ware dingen de Heer vereren.

Onder de gebeden worden verstaan de dingen die van het geloof zijn en tegelijk de dingen die van de naastenliefde zijn, bij hen die de gebeden uitstorten, aangezien gebeden zonder die dingen niet gebeden zijn maar lege klanken; dat de heiligen betekenen degenen die in de geestelijke goede en ware dingen zijn, zie nr. 173.

Dat de reukwerken de gebeden van de heiligen worden genoemd, heeft als oorzaak dat de welriekende geuren overeenstemmen met de aandoeningen van het goede en het ware; vandaar is het dat zo vaak in het Woord wordt gezegd 'de aangename reuk' en 'de reuk der rust voor Jehovah', zoals in (Exodus 29:18,25,41; Leviticus 1:9,13,17; 2:2,9,12; 3:5; 4:31; 6:15,21; 8:28; 23:13,18; 26:31; Numeri 15:3,7; 28:6,8,13; 29:2,6,8,13,36; Ezechiël 20:41; Hosea 14:7).

Eendere dingen worden aangeduid met de gebeden, die reukwerken worden genoemd, in het volgende in de Openbaring: *'Een engel staande aan het altaar, hebbende een gouden fiool en hem werden vele reukwerken gegeven, opdat hij ze met de gebeden aller heiligen zou offeren op het gouden altaar; en de rook ging op der reukwerken met de gebeden der heiligen vanuit de hand des engels tot de aanblik Gods'*, (Openbaring 8:3-5); en bij David: *'Leen het oor aan mijn stem; mijn gebeden zijn aangenaam reukwerk vóór U'*, (Psalm 141:1,2).

279. En zij zongen een nieuw lied, betekent de erkenning en de verheerlijking van de Heer, dat Hij alleen is de Rechter, de Verlosser en de Heiland, dus de God van de hemel en van de aarde. Deze dingen zijn bevat in het lied dat zij zongen en de dingen die de inhoud zijn, worden ook aangeduid; zoals de erkenning dat de Heer de rechter is in deze volgende woorden: ‘Waardig zijt Gij om het Boek te nemen en zijn zegels te openen’, dat Hij de Verlosser is in deze woorden: ‘Omdat Gij gedood zijt en hebt ons verlost in Uw bloed’; dat Hij de Heiland is, in deze woorden: ‘Gij hebt ons voor onze God gemaakt tot koningen en priesters en wij zullen regeren over de aarde’; dat Hij de God van hemel en aarde is, in deze woorden: ‘Zij vielen neder en aanbaden de Levende tot in de eeuwen der eeuwen’, vers 14.

Aangezien de erkenning dat de Heer alleen de God van hemel en aarde is en dat Zijn Menselijke Goddelijk is en dat Hij anders niet de Verlosser en de Heiland genoemd kan worden, niet eerder in de Kerk geweest, wordt daarom gezegd ‘een nieuw lied’.

Dat het ook de verheerlijking betekent, te weten de belijdenis vanuit de vreugde van het hart, komt omdat zingen verheft en maakt dat de aandoening vanuit het hart uitbreekt in klank en zich intens vertoont in haar leven.

De psalmen van David zijn ook niet iets anders dan liederen, zij werden immers gepsalmodieerd en gezongen en daarom worden zij ook in vele plaatsen liederen of gezangen genoemd, zoals in, (Psalm 18:1; 33:1,3; 45:1; 46:1; 48:1; 65:1; 66:1; 67:1; 68:1; 75:1; 76:1; 87:1; 88:1; 92:1; 96:1; 98:1; 108:1; 120:1; 121:1; 122:1; 123:1; 124:1; 125:1; 126:1; 127:1; 128:1; 129:1; 130:1; 132:1; 133:1; 134:1).

Dat de liederen waren ter verhoging van het leven van de liefde en vandaar van de vreugde, blijkt uit deze plaatsen: *‘Zingt Jehovah een nieuw lied, juicht Jehovah, gij gehele aarde, roept luide uit, jubelt’*, (Psalm 98:1,4-8).

‘Zingt Jehovah een nieuw lied, dat Israël zich verblijde in Zijn Maker, dat zij Hem psalmzingen’, (Psalm 149:1-3).

‘Zingt Jehovah een nieuw lied; laten zij de stem verheffen’, (Jesaja 42:10-12).

‘Zingt, gij hemelen, jubelt, gij lagere dingen der aarde, maakt gedreun met gezang, gij bergen’, (Jesaja 44:23; 49:13).

‘Jubelt Gode, onze sterkte, juicht toe de God Jakobs, verheft een gezang’, (Psalm 81:2-4).

‘Blijdschap en vreugde zal gevonden worden in Zion, belijdenis en een stem des gezangs’, (Jesaja 51:3; 52:8,9).

‘Zingt Jehovah, roept uit en jubel, gij dochter Zions, omdat de Heilige Israëls groot is in het midden van u’, (Jesaja 12:1-6).

‘Mijn hart is bereid, ik zal zingen en psalmzingen; wek u op, mijn heerlijkheid; ik zal u belijden onder de natiën, Heer, ik zal U psalmzingen onder de volken’, (Psalm 57:8-10) en vele malen elders.

280. Zeggende: Waardig zijt Gij om het Boek te nemen en zijn zegels te openen, betekent dat Hij alleen de staten van het leven van allen kan kennen en eenieder richten volgens zijn staat, zoals eerder in de nrs. 256, 259, 261, 267, 273.

281. Omdat Gij gedood zijt en ons voor God hebt verlost in Uw bloed, betekent de bevrijding uit de hel en de zaliging door de verbinding met Hem.

Het is niet nodig om door de geestelijke zin te ontwikkelen wat in het bijzonder met die afzonderlijke dingen wordt aangeduid, zoals wat wordt aangeduid met ‘gedood zijn, ons voor God verlossen’ en wat ‘met Zijn bloed’; het zijn immers verborgenheden die niet verschijnen in de zin van de letter; het is voldoende dat het de verlossing is die zo wordt beschreven; en omdat de verlossing de bevrijding uit de hel is en de zaliging door de verbinding met de Heer, zijn het deze dingen die worden aangeduid; hier zal alleen vanuit het Woord bevestigd worden, dat Jehovah Zelf in de wereld is gekomen, als Mens geboren en de Verlosser en Heiland geworden voor allen die door het leven van de naastenliefde en door het geloof ervan verbonden worden met Zijn Goddelijk Menselijke en dat Jehovah de Heer uit het eeuwige is en dus dat het Goddelijk Menselijke van de Heer, met Wie de verbinding zal zijn, het Goddelijk Menselijke van Jehovah Zelf is; hier zullen dus plaatsen worden aangevoerd die bevestigen dat Jehovah en de Heer één zijn; en dat, omdat zij één zijn en niet twee, de Heer uit het eeuwige, Die Jehovah Zelf is, door de aanneming van het Menselijke, de Verlosser en de Heiland is; dit blijkt uit deze plaatsen: *‘Gij, Jehovah, onze Vader, onze Verlosser van de eeuw aan is Uw naam’*, (Jesaja 63:16).

'Zo zei de Koning Israëls en zijn Verlosser, Jehovah Zebaoth: Ik de Eerste en de Laatste en behalve Mij geen God', (Jesaja 44:6).

'Zo zei Jehovah, uw Verlosser en uw Formeerder; Ik, Jehovah, makende alle dingen en alleen uit Mijzelf', (Jesaja 44:24).

'Zo zei Jehovah, uw Verlosser, de Heilige Israëls, Ik, Jehovah, uw God', (Jesaja 48:17).

'Jehovah, mijn Rots en mijn Verlosser', (Psalm 19:15).

'Sterk is hun Verlosser, Jehovah Zebaoth Zijn Naam', (Jeremia 50:34)

'Jehovah Zebaoth Zijn Naam en Uw Verlosser, de Heilige Israëls, de God der ganse aarde zal Hij genoemd worden', (Jesaja 54:5).

'Opdat alle vlees wete dat Ik, Jehovah, uw Heiland en uw Verlosser, de Sterke Jakobs', (Jesaja 49:26; 60:16).

'Wat onze Verlosser betreft, Jehovah Zebaoth Zijn Naam', (Jesaja 47:4).

'Met de barmhartigheid der eeuwigheid zal Ik Mij ontfermen, zo zei Jehovah, uw Verlosser', (Jesaja 54:8).

'Jehovah zei: uw Verlosser, de Heilige Israëls', (Jesaja 43:14).

'Jehovah zei, de Heilige Israëls, uw Verlosser', (Jesaja 49:7).

'Gij had mij verlost, Jehovah der waarheid', (Psalm 31:6).

'Israël hope op Jehovah omdat met Hem zeer veel verlossing is; Hij zal Israël verlossen van al zijn ongerechtigheden', (Psalm 130:7,8).

'Heer, sta op ons ter hulp en verlos ons om Uwer barmhartigheid wil', (Psalm 49:27).

'Jehovah God zei: Vanuit de hand der hel zal Ik hen verlossen', (Hosea 13:4,14).

'Jehovah, verhoor mijn stem; Hij zal mijn ziel verlossen', (Psalm 55:18,19; 49:16; 69:19; 71:23;

103:1,4; 107:2; Jeremia 15:20,21); dat de Heer ten aanzien van Zijn Menselijke de Verlosser is, wordt in de Kerk niet ontkend, omdat het is volgens de Schrift en eveneens volgens dit daaruit:

'Wie is Deze Die vanuit Edom komt, voorttrekkende in de veelheid Zijner sterkte; het jaar Zijner verlost is gekomen; Deze verlost hen', (Jesaja 63:1,4,9).

'Zegt der dochter Zions: Zie, uw Heil komt, zie, Zijn loon is met Hem; en zij zullen hen noemen het volk der heiligheid, de verlost van Jehovah', (Jesaja 62:11,12).

'Gezegend zij de Heer, de God Israëls, omdat Hij bezocht heeft en verlossing teweeggebracht Zijn volk', (Lukas 1:68) en ook elders.

Nog meer bevestigende plaatsen dat de Heer uit het eeuwige, Die Jehovah Zelf is, in de wereld is gekomen en het Menselijke heeft opgenomen om de mensen te verlossen, zie men in het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer', nrs. 37 tot 46.

Jehovah wordt ook de Heiland genoemd in vele plaatsen, er is vanwege de veelheid ervan geen plaats om ze aan te voeren.

282. Vanuit alle stam en tong en volk en natie, betekent dat degenen door de Heer verlost zijn, die in de Kerk of in de een of andere godsdienst in de ware dingen ten aanzien van de leer en in de goede dingen ten aanzien van het leven zijn.

Met de stam wordt de Kerk ten aanzien van de godsdienst aangeduid; met de tong haar leer, waarover hierna; met het volk worden aangeduid degenen die in de ware dingen van de leer zijn en abstract genomen de ware dingen van de leer, nr. 483; en met de natie worden zij aangeduid die in de goede dingen van het leven zijn en abstract genomen de goede dingen van het leven, nr. 483; uit deze dingen blijkt dat met 'vanuit alle stam en tong en volk en natie' zulke dingen zoals gezegd werden, worden aangeduid, zoals eveneens in nr. 627.

Hier zal nu bevestigd worden, dat met de tong in de geestelijke zin de leer, die van de Kerk is en die van iedere godsdienst is, wordt aangeduid; dit blijkt uit het volgende: *'Mijn tong overdenkt Uw gerechtigheid, de gehele dag Uw lof', (Psalm 35:28; 71:24).*

'Alsdan zal de kreupelen springen zoals een hert en de tong des stommen zal zingen, omdat wateren in de woestijn zullen uitbarsten', (Jesaja 35:6).

'De tong der stamelenden zal vlug zijn tot spreken', (Jesaja 32:4); het schijnt alsof daar onder de tong het spreken wordt verstaan, maar in de geestelijke zin wordt datgene verstaan wat zij spreken, namelijk het ware van de leer, dat zij zullen hebben uit de Heer.

Evenzo: *'Ik heb gezworen dat Mij alle knie zal inkrommen en alle tong zal zweren', (Jesaja 45:23).*

‘De tijd zal komen om te vergaderen alle natiën en tongen, opdat zij komen en Mijn heerlijkheid zien’, (Jesaja 66:18).

‘In die dagen zullen tien mannen vanuit alle tongen der natiën de slip grijpen van een Jehudaïsche man, zeggende: Wij zullen met ulieden gaan, omdat wij gehoord hebben dat God met ulieden is’, (Zacharia 8:23); deze dingen eveneens ten aanzien van de bekering van de natiën door de Heer tot het ware van de leer.

Met de tongen worden echter in de tegengestelde zin de valse leren aangeduid, in deze plaatsen:

‘Laat de man der tong op de aarde niet stand houden’, (Psalm 140:12).

‘Gij versteekt hen in Uw tabernakel voor de twist der tongen’, (Psalm 31:21).

‘Ik zal over u een natie brengen, welke tong gij niet zult kennen’, (Jeremia 5:15,16).

‘Gezonden worden tot volken zwaar van tong’, (Ezechiël 3:5,6).

‘Tot een volk barbaars van tong’, (Jesaja 33:19).

Men moet weten, dat de tong als orgaan de leer betekent en als spraak ook de godsdienst betekent. Wie weet dat de tong de leer betekent, kan verstaan wat er wordt aangeduid met de woorden van de rijke in de hel tot Abraham, *‘dat hij Lazarus zenden zou, om het uiterste des vingers in het water te dopen en zijn tong verkoelen, opdat hij niet gemarteld worde in de vlam’, (Lukas 16:24);* het water betekent het ware en de tong de leer, door de valse dingen ervan werd hij gemarteld en niet door de vlam; er is immers niet iemand in de hel in een vlam, maar de vlam is daar de verschijning van de liefde van het valse en het vuur de verschijning van de liefde van het boze.

283. En gij hebt ons onze God gemaakt tot koningen en priesters, betekent dat zij uit de Heer in de wijsheid vanuit de Goddelijke ware dingen en in de liefde vanuit de Goddelijke goede dingen zijn en dus zo de beelden van Zijn Goddelijke Wijsheid en Zijn Goddelijke Liefde, zoals beschreven in de nrs. 20, 21.

284. En wij zullen regeren op de aarde, betekent en zij zullen zijn in Zijn rijk, Hij in hen en zij in Hem. Onder regeren op de aarde wordt niet iets anders verstaan dan in het rijk van de Heer zijn en daar één met Hem, volgens deze woorden van de Heer: *‘Opdat allen die in Mij geloven, één zijn; en één zijn zoals Gij, Vader, in Mij en Ik in U, opdat ook zij in Ons zijn; Ik heb hun de heerlijkheid gegeven welke Gij Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn zoals Wij één zijn, Ik in hen en Gij in Mij, opdat waar Ik ben, ook zij zijn met Mij’, (Johannes 17:20-24);* aangezien zij dus zo één zijn met de Heer en tegelijk met de Heer het rijk maken, dat het rijk Gods wordt genoemd, zo is het duidelijk dat niet iets anders met regeren wordt aangeduid.

Gezegd wordt regeren, omdat eerder werd gezegd *‘Gij hebt ons koningen en priesters gemaakt’,* en met koningen worden degenen aangeduid die in de wijsheid vanuit de Goddelijke Ware dingen uit de Heer zijn en met priesters zij die in de liefde vanuit het Goddelijk Goede uit Hem zijn; vandaar is het, dat het rijk van de Heer ook *het ‘koninkrijk der heiligen’* wordt genoemd, (Daniël 7:18,27); en van de apostelen wordt gezegd, dat zij *‘met de Heer de twaalf stammen Israëls zullen richten’, (Mattheüs 19:28);* hoewel alleen de Heer regeert; Hij richt immers en regeert vanuit het Goddelijk Goede door het Goddelijk Ware, dat uit Hem ook in hen is; maar wie gelooft dat datgene wat uit de Heer in hen is, van hen is, wordt uit het rijk, dat wil zeggen, uit de hemel geworpen.

Iets eenders wordt met regeren aangeduid in de volgende plaatsen in de Openbaring: *‘Zij zullen zijn priesters van God en van Christus en zij zullen met Hem regeren duizend jaren’, (Openbaring 20:4,6);* en over degenen die in het Nieuwe Jeruzalem zullen komen *‘Het Lam zal hen verlichten en zij zullen regeren tot in de eeuwen der eeuwen’, (Openbaring 22:5).*

285. Gezegd wordt *‘zij zullen regeren op de aarde’,* omdat onder de aarde hier en elders de Kerk van de Heer in de hemelen en op aarde wordt verstaan; de Kerk van beide zijden is het rijk van de Heer; opdat daarom niemand zal geloven, dat allen die door de Heer verlost zijn, koningen en priesters worden en dat zij op de aarde zullen regeren, is het van belang om vanuit het Woord aan te tonen, dat de aarde [het land] de Kerk betekent; dit kan men zien uit de volgende plaatsen:

‘Zie, Jehovah maakt de aarde ledig en Hij ledigt de aarde uit en Hij zal derzelver aangezichten omkeren; door ledig te maken zal de aarde ledig gemaakt worden; de bewoonbare aarde zal treuren en verward worden; de aarde zal ontwijfd worden onder haar inwoners; deswege zal de vervloeking de

aarde verteren en de bewoners der aarde zullen verbrand worden; en de mens zal zeldzaam overgelaten zijn; er zal in het midden der aarde zoals de afschudding des olijfbooms zijn. De sluizen uit de hoogte zijn geopend en de fundamenten der aarde zijn bewogen; door te verbreken is de aarde verbroken; door te scheuren is de aarde gescheurd; door te bewegen is de aarde bewogen; door te waggelen waggelt de aarde, zoals een dronkaard', (Jesaja 24).

'De Leeuw is opgeklommen uit de doornhaag om uw land te stellen tot woestheid; Ik zag de aarde, en zie, het ledige en het ijle; Jehovah zei: Woestheid zal het ganse land zijn; hierom zal het land treuren', (Jeremia 4:7,23-28).

'Hoe lang zal het land treuren; verlaten is het ganse land, omdat er geen man is die het ter harte neemt', (Jeremia 12:4,11-13).

'Het land treurt en verkwijnt, de Libanon was schaamrood en verwelkte', (Jesaja 33:9).

'Het land zal tot gloeiende pek zijn en woest zijn', (Jesaja 34:9,10).

'Voleinding en beslissing heb ik van de Heer gehoord over de algehele aarde', (Jesaja 28:2,22).

'Zie, de dag van Jehovah zal komen om het land te stellen tot woestheid en de aarde zal van haar plaats geschud worden', (Jesaja 13:9-12).

'De aarde werd bewogen en beefde en de fundamenten der bergen sidderden', (Psalm 18:7,8).

'Wij zullen niet vrezen wanneer de aarde veranderd zal worden; wanneer Hij Zijn stem geeft, zal de aarde smelten', (Psalm 46:3,4,7,9).

'Verstaat gij niet de fundamenten der aarde', (Jesaja 40:21,23).

'God, Gij hebt ons verlaten, Gij hebt de aarde doen trillen; genees haar breuken, omdat zij bewogen is', (Psalm 60:3,4).

'Het land en al zijn inwoners zullen versmelten; Ik zal zijn pilaren bevestigen', (Psalm 75:3,4).

'Wee het land overschaduwd van vleugelen: gaat, gezanten, tot de vertrede natie, welke land de rivieren beroofd hebben', (Jesaja 18:1,2).

'In de ontsteking van Jehovah Zebaoth is het land verduisterd', (Jesaja 9:18).

'Gij zult zijn een land des welbehagens', (Maleachi 3:12).

'Ik heb u gegeven tot een verbond des volks, om de aarde te herstellen; zingt, gij hemelen en spring op, gij aarde', (Jesaja 49:8,13).

'Ik zal Jah niet zien in het land der levenden', (Jesaja 38:11).

'Die een schrik gegeven hebben in het land der levenden', (Ezechiël 32:23-27).

'Zo ik niet had geloofd het goede te zien in het land des levens', (Psalm 27:13).

'Gezegend de zachtmoedigen, omdat zij de erfenis van de aarde zullen ontvangen', (Mattheüs 5:5).

'Ik, Jehovah, makende alle dingen, Ik uitbreidende de hemelen alleen, uitspannende de aarde uit Mijzelf', (Jesaja 44:23,24; Zacharia 12:1; Jeremia 10:11-13; 51:15; Psalm 136:6).

'De aarde opene zich, moge zij het heil bevruchten; aldus zei Jehovah, scheppende de hemelen, formerende de aarde', (Jesaja 45:8,12,18,19).

'Zie, Ik scheppende nieuwe hemelen en een nieuwe aarde', (Jesaja 65:17; 66:22); behalve in vele andere plaatsen, die, wanneer die zouden worden aangevoerd vele bladzijden zouden vullen.

De oorzaak dat met de aarde [het land] de Kerk wordt aangeduid, is deze, dat vele malen onder het land het land Kanaän wordt verstaan en daar de Kerk is geweest; het hemelse Kanaän is niet iets anders; en verder, wanneer de aarde wordt genoemd, de engelen, die geestelijk zijn, niet denken aan de aarde, maar aan het menselijk geslacht dat daarop is en aan de staat ervan en de geestelijke staat is de staat van de Kerk.

De aarde heeft ook een tegengestelde zin en betekent daarin de verdoemenis, aangezien, wanneer er geen Kerk bij de mens is, de verdoemenis er is; in die zin wordt de aarde genoemd in, (Jesaja 14:12; 21:9; 26:19,21; 29:4; 57:1; 63:6; Klaagliederen 2:2,10; Ezechiël 26:20; 32:24; Numeri 16:29-33; 26:10) en elders.

286. En ik zag en ik hoorde een stem van vele engelen rondom de troon en de levende wezens en de ouderen, betekent de belijdenis en de verheerlijking van de Heer door de engelen van de lagere hemelen.

Dat de belijdenis en de verheerlijking van de Heer plaatsvond door de engelen van de drie hemelen, zie eerder nr. 275; en dat dit plaatsvond door de engelen van de hogere hemelen, vers 8-10; en vandaar nu door de engelen van de lagere hemelen, vers 11 en 12; en daarom wordt onder de stem der engelen

rondom de troon de belijdenis en de verheerlijking van de Heer door de engelen van de lagere hemelen verstaan.

Dat hij toen ook de levende wezens en de ouderen tegelijk met hen zag, is omdat met de levende wezens en de ouderen de engelen van de hogere hemelen worden aangeduid, nr. 275 en de lagere hemelen nooit afgescheiden van de hogere hemelen handelen, maar in verbinding met die; de Heer immers vloeit rechtstreeks vanuit Zich in alle hemelen in, dus eveneens in de lagere en tegelijk door middel van de hogere hemelen in de lagere.

Dit is dus de oorzaak, dat hij de levende wezens en de ouderen eerst op zichzelf zag en hoorde en daarna tezamen met die lagere engelen.

287. En hun getal was tienduizenden en duizenden van duizenden, betekent allen in de ware dingen en in de goede dingen.

Onder het getal wordt in de natuurlijke zin datgene verstaan wat betrekking heeft op maat of gewicht, maar onder een getal in de geestelijke zin dat wat betrekking heeft op het hoedanige; en hier wordt het hoedanige van hen daarmee beschreven, dat zij tienduizenden en duizenden van duizenden waren; van tienduizend immers wordt gesproken met betrekking tot de ware dingen en van duizend met betrekking tot de goede dingen, is omdat tienduizend een groter getal is en duizend een kleiner, en de ware dingen zijn veelvoudig, maar de goede dingen zijn enkelvoudig, en omdat in het Woord daar waar over de ware dingen wordt gehandeld, ook over de goede dingen wordt gehandeld, ter wille van het huwelijk van het ware en het goede in de afzonderlijke dingen van het Woord; zonder dit had alleen ‘tienduizenden van tienduizenden’ gezegd kunnen worden.

Omdat die beide getallen zulke dingen betekent, worden zij ook elders genoemd, zoals in deze plaatsen: *‘Gods wagenen zijn tweemaal tienduizend, duizenden engelen des vredes; de Heer in hen, Sinai in het heiligdom’*, (Psalm 68:18).

‘Ik zag, toen de Oude der dagen zat, duizenden van duizenden bedienden Hem en tienduizenden van tienduizenden stonden voor Hem’, (Daniël 7:9,10).

Mozes over Jozef: *‘De hoornen des eenhoorns zijn hoornen; met deze zal hij de volken tezamen stoten tot de einden der aarde; en dezen zijn de tienduizenden van Efraïm en de duizenden van Menasse’*, (Deuteronomium 33:17).

‘Gij zult niet vrezen voor de pest, welke in de donkerheid sluipt en voor de dood, welke op de middag verwoest, aan uw zijde zullen er duizend vallen en tienduizend aan uw rechter’, (Psalm 91:5-7).

‘Onze kudden van kleinvee duizenden, tienduizenden in onze straten’, (Psalm 144:13).

‘Zal Jehovah verlustigd worden met duizenden van rammen met tienduizenden van oliebekken’, (Micha 6:7).

‘Wanneer de ark rustte, zei Mozes: Kom weder, Jehovah, tot de tienduizenden der tienduizenden van Israël’, (Numeri 10:36); in al deze plaatsen wordt tienduizenden gezegd van de ware dingen en duizenden van de goede dingen.

288. Zeggende met een grote stem: Waardig is het gedode Lam om te ontvangen de mogendheid en de rijkdommen en de wijsheid en de eer en de heerlijkheid, betekent de belijdenis vanuit het hart, dat de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke heeft: de almacht, de alwetendheid, het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware.

Zeggen met een grote stem, betekent de belijdenis vanuit het hart; gij zijt waardig, betekent dat in Hem de dingen zijn die volgen; het Lam betekent de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke; de mogendheid betekent de Goddelijke macht, die de almacht is; de rijkdommen en de wijsheid betekenen de Goddelijke wetenschap en wijsheid, die de alwetendheid zijn; de eer en de heerlijkheid betekenen het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware.

Dat de rijkdommen de erkenningen van het goede en het ware betekenen en dus de wetenschap, zie eerder in nr. 206; vandaar wanneer over de Heer wordt gehandeld, de alwetendheid; en dat de eer en de heerlijkheid, wanneer over Hem wordt gehandeld, het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware betekenen, zie eerder in nr. 249.

289. En de zegen, betekent al die dingen in Hem en uit Hem in Hem.

Onder de zegen wordt verstaan al het goede dat de mens uit de Heer heeft, zoals macht en welgesteldheid en de zaken die daartoe behoren, maar vooral het geestelijk goede, zoals de liefde en

de wijsheid, de naastenliefde en het geloof en daaruit de vreugde en de gelukzaligheid, die van het eeuwige leven zijn; en omdat al deze dingen uit de Heer zijn, zo volgt daaruit dat zij in Hem zijn, want indien zij niet in Hem waren, zouden zij niet kunnen zijn in anderen uit Hem; vandaar is het, dat de Heer in het Woord de Gezegende en eveneens de Zegen wordt genoemd; dat wil zeggen, de Zegen Zelf.

Dat Jehovah, dat wil zeggen, de Heer, de Gezegende wordt genoemd, blijkt uit deze plaatsen: *'De overste der priesters vroeg Jezus: Zijt Gij de Christus, de Zoon des Gezegenden'*, (Markus 14:61). *'Jezus zei: Gij zult Mij van nu aan niet zien, totdat gij zeggen zult: Gezegend Hij die komt in de naam des Heren'*, (Mattheüs 23:39; Lukas 13:35).

'Melchizedek zegende Abram en zei: Gezegend God de Allerhoogste, Die uw vijanden in uw hand gegeven heeft', (Genesis 14:18-20).

'Gezegend Jehovah, de God van Sem', (Genesis 9:26).

'Gezegend Jehovah, Die hoorde mijn stem', (Psalm 28:6).

'Gezegend Jehovah, omdat Hij Zijn goedertierenheid wonderlijk gemaakt heeft', (Psalm 31:22).

'Gezegend Jehovah, van de eeuw tot in de eeuw', (Psalm 41:14; 66:20; 68:20,36; 72:18,19; 89:53; 119:12; 124:6; 135:21144:1; Lukas 1:68).

Vandaar is het dat hier wordt gezegd 'de Zegen', zoals eveneens in vers 12 en in hoofdstuk 7:12; en bij David: *'Heerlijkheid en eer stelt Gij op Hem, aangezien Gij Hem stelt tot een Zegen eeuwigdurend'*, (Psalm 21:6,7); deze dingen ten aanzien van de Heer.

Hieruit kan men zien, wat er in het Woord wordt verstaan onder 'God zegenen', namelijk aan Hem alle zegen toekennen en verder bidden dat Hij zal zegenen en dan zeggen dat Hij gezegend heeft, zoals uit deze volgende plaatsen kan vaststaan: *'De mond van Zacharias werd geopend en hij sprak: God zegenende'*, (Lukas 1:64,68).

'Simeon nam het kindeke Jezus in de armen en zegende God', (Lukas 2:28,30,31).

'Ik zal Jehovah zegenen, Die mij raad heeft gegeven', (Psalm 16:7).

'Zegent de naam van Jehovah, boodschapt Zijn heil van dag tot dag', (Psalm 96:1-3).

'Gezegend de Heer dag bij dag; in de vergaderingen zegent God, de Heer vanuit de bron van Israël', (Psalm 68:20,27).

290. En al het geschapene, hetwelk is in de hemel en op de aarde en onder de aarde en in de zee, de dingen die zijn en alle dingen die daarin zijn, hoorde ik zeggen, betekent de belijdenis en de verheerlijking van de Heer door de engelen van de laagste hemelen.

Dat dit de belijdenis en de verheerlijking van de Heer door de engelen van de laagste hemelen is, blijkt uit de reeks, omdat de belijdenissen en de verheerlijkingen van de Heer die voorafgaan, plaatsvinden door de engelen van de hogere hemelen en van de lagere hemelen, nrs. 275 e.v., 286 e.v..

Er zijn immers drie hemelen en in elke hemel talloze gezelschappen waarvan elk 'hemel' wordt genoemd.

Dat onder 'al het geschapene, hetwelk is in de hemel en op de aarde en onder de aarde en in de zee' de engelen worden verstaan, is duidelijk, want hij zegt: 'Ik hoorde hen zeggen: en zij zeiden: Hem Die op de troon zit en het Lam de zegen en de eer en de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen'.

Dat zij 'het geschapene' worden genoemd, is volgens de stijl van het Woord, waarin met alle geschapene dingen, zowel met die welke in het dierenrijk zijn, als met die welke van het plantenrijk zijn, worden aangeduid de verschillende dingen bij de mens, in het algemeen die welke zijn van zijn wil of aandoening en die welke zijn van zijn verstand of zijn denken; dat die dit betekenen, is omdat zij overeenstemmen; en omdat het Woord in louter overeenstemmingen is geschreven, worden daar daarom over de engelen van de hemel en over de mensen van de Kerk eendere dingen gezegd; ter bevestiging hiervan zullen alleen een paar plaatsen worden aangevoerd, die de volgende zijn:

'Jezus zei tot de discipelen: Gaande in de algehele wereld, predikt het Evangelie aan alle creatuur', (Markus 16:15).

'Vraag, ik bid u, de beesten en zij zullen het leren en de vogelen des hemels en zij zullen het u verkondigen, of de struik der aarde en zij zullen het u leren en de vissen der zee zullen het u vertellen; wie kent niet uit al deze, dat de hand van Jehovah hetzelfde gedaan heeft', (Job 12:7-10).

'Dat Jehovah prijzen de hemel en de aarde, de zeeën en al wat daarin kruipt, omdat God Zion zal zaligen', (Psalm 69:35,36).

‘Looft Jehovah vanuit de aarde, gij walvissen en alle afgronden’, (Psalm 148:7).

‘Door te verteren zal Ik verteren alle dingen van over de aangezichten der aarde; Ik zal verteren de mens en het beest, Ik zal verteren de vogels der hemelen en de vissen der zee’, (Zefanja 1:2,3; Jesaja 50:2,3; Ezechiël 38:19,20; Hosea 4:2,3; Openbaring 8:7-9).

‘De hemelen zullen zich verblijden, de aarde zal zich verheugen, de zee en haar volheid zal zich bewegen, het veld zal opspringen en al wat daarin is; dan zullen alle bomen des wouds zingen vóór Jehovah, omdat Hij komt, omdat Hij komt om de aarde te richten’, (Psalm 96:11-13) en in vele andere plaatsen.

Gezegd wordt al het geschapene en daaronder wordt verstaan al het hervormde, of alle hervormden; met scheppen wordt immers hervormen en wederverwekken aangeduid, nr. 254.

Wat er wordt verstaan onder ‘in de hemel en op aarde en onder de aarde’ zie nr. 260; en wat onder de zee, nr. 238; daaruit blijkt, wat er wordt aangeduid met de dingen die in de zee zijn en alle dingen die daarin zijn; dit zijn de dingen die in het Woord worden verstaan onder de vissen der zee, namelijk de zinlijke aandoeningen, die de laagste van de natuurlijke mens zijn; hun aandoeningen immers verschijnen in de geestelijke wereld zoals vissen van verre en zoals in de zee, omdat de atmosfeer waarin zij zijn, zoals van water verschijnt en vandaar in de ogen van hen die in de hemelen en op de aarde daar zijn, zoals een zee; zie eerder nr. 238; en over de vissen, nr. 405.

291. Hem die op de troon zit en het Lam, zij de zegen en de eer en de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen, betekent dat in de Heer uit het eeuwige en vandaar in Zijn Goddelijk Menselijke, is het al van de hemel en van de Kerk, het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware en de Goddelijke Macht en uit Hem in hen die in de hemel en in de Kerk zijn.

Dat de Heer uit het eeuwige Jehovah is, Die in de tijd het Menselijke op Zich heeft genomen, om de mensen te verlossen en te zaligen, zie nr. 281; en daarom wordt onder Hem Die op de troon zit, verstaan de Heer uit het eeuwige, Die de Vader wordt genoemd en onder het Lam de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, dat de Zoon is; en omdat de Vader in de Zoon is en de Zoon in de Vader en Zij één zijn, zo staat vast dat onder de Een en de Ander, de Zittende op de troon en het Lam, de Heer wordt verstaan; en omdat Zij één zijn, wordt ook gezegd dat het Lam in het midden van de troon was, vers 6 en verder, (Openbaring 7:17).

Dat de zegen, wanneer over de Heer wordt gehandeld, het al van de hemel en van de Kerk is in Hem en uit Hem in hen die in de hemel en in de Kerk zijn, zie nr. 289; dat de eer en de heerlijkheid het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware zijn, zie nr. 249; en dat de sterkte, wanneer over de Heer wordt gehandeld, de Goddelijke Macht is, is duidelijk; dat de Heer al deze eigenschappen heeft, kan vaststaan uit het volgende bij Daniël: *‘Zie, er kwam met de wolken der hemelen Een zoals de Zoon des Mensen en tot de Oude der dagen; en Hem werd gegeven de heerschappij en de heerlijkheid en het koninkrijk en alle volken, natiën en tongen zullen Hem vereren; Zijn heerschappij is de heerschappij der eeuw, welke niet voorbij zal gaan en Zijn koninkrijk hetwelk niet vergaan zal’, (Daniël 7:13,14).*

Dat de Oude der dagen de Heer uit het eeuwige is, blijkt uit het volgende bij Micha: *‘Gij, Bethlehem in Efrata, het is slechts weinig dat gij zijt onder de duizenden van Jehudah; vanuit u zal Mij uitgaan, Die een heerser zal zijn in Israël en Wiens uitgangen zijn van het Oude, van de dagen der eeuwigheid’, (Micha 5:1); en verder uit dit bij Jesaja: ‘Een Knaap is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, op Wiens schouder is het oppergezag; Zijn Naam zal genoemd worden Raad, God, Held, Vader der eeuwigheid, Vorst des vredes’, (Jesaja 9:5).*

292. En de vier levende wezens zeiden: Amen, betekent de Goddelijke bevestiging vanuit het Woord. Dat de vier levende wezens of de cherubim het Woord betekenen, zie nr. 239 en dat Amen de Goddelijke bevestiging vanuit de waarheid zelf betekent, nrs. 23, 28, 61; dus vanuit het Woord.

293. En de vierentwintig ouderen vielen neder en aanbaden de Levende tot in de eeuwen der eeuwen, betekent de vernedering vóór de Heer en vanuit de vernedering de aanbidding van Hem door allen in de hemelen, in Wie en uit Wie het eeuwige leven is, nrs. 251 en de nrs. 58,60.

* * * * *

294. Hieraan zal ik deze gedenkwaardigheid toevoegen:

In de natuurlijke wereld heeft de mens een tweevoudige spraak, omdat hij een tweevoudig denken heeft: een uiterlijk en een innerlijk.

De mens immers kan spreken vanuit het innerlijke denken en dan tegelijk vanuit het uiterlijke en hij kan spreken vanuit het uiterlijke denken en niet vanuit het innerlijke, ja zelfs tegen het innerlijke; vandaar het veinzen, vleien en huichelen.

Maar in de geestelijke wereld heeft de mens niet een tweevoudige spraak, maar een enkelvoudige; hij spreekt daar zoals hij denkt, anders snerpt het geluid en kwetst de oren. Maar toch kan hij het stilzwijgen bewaren en zo de gedachten van zijn gemoed niet openbaar maken; daarom gaat de huichelaar, wanneer hij onder wijzen komt, snel heen, òf trekt zich ijlings terug naar een hoek in de kamer en maakt zich onzichtbaar en zit daar stil.

Eens waren er velen in de geestenwereld vergaderd en zij spraken met elkaar over deze aangelegenheid en zeiden, dat niet te kunnen spreken dan alleen zoals men denkt hard is voor degenen, wanneer zij samen zijn met goeden, die niet juist gedacht hebben over God en over de Heer.

In het midden van de vergaderden waren hervormden en velen uit de geestelijkheid en naast hen waren pauselijken, met monniken, dezen en eedergenoemden zeiden eerst dat dit niet zo moeilijk is.

‘Waartoe is het nodig anders te spreken dan zoals men denkt, kan men dan niet de lippen op elkaar houden en het stilzwijgen bewaren?’

Een geestelijke zei: ‘Wie denkt er niet juist over God en over de Heer?’

Maar enigen uit het gezelschap zeiden: ‘Laten wij er toch eens een proef op nemen’.

En tot hen, die zich hadden bevestigd in een drievuldigheid van personen met betrekking tot God, vooral volgens deze woorden in de Athanasiaanse Leer: één Persoon is die van de Vader, een andere die van de Zoon en een andere die van de Heilige Geest; en zoals de Vader God is, aldus is de Zoon God en is de Heilige Geest God.

Er werd gezegd, dat zij zouden zeggen: één God, maar zij konden het niet, ze wrongen en plooiden de lippen in verscheidene bochten, maar zij konden het geluid niet articuleren in andere woorden dan in die, welke met de voorstellingen van hun denken eensluidend waren, en dit waren voorstellingen van drie personen en vandaar van drie goden.

Verder werd tot hen die het van de naastenliefde gescheiden geloof hadden bevestigd, gezegd dat zij de naam Jezus zouden noemen, maar zij konden het niet; maar zij konden alleen Christus zeggen en eveneens God de Vader, hierover verwonderden zij zich en zochten de oorzaak.

Zij vonden deze: dat zij tot God de Vader ter wille van de Zoon hadden gebeden en niet tot de Heiland Zelf; Jezus betekent immers Heiland; verder werd hun gezegd, om vanuit hun denken over het Menselijke van de Heer te zeggen: het Goddelijk Menselijke, maar niemand uit de geestelijkheid, die daar aanwezig was, kon het, maar enigen uit de leken konden het en daarom werd dit in een ernstige bespreking gebracht en toen werd het volgende aan hen voorgelezen:

(1). Ten eerste dit bij de evangelisten: ‘De Vader heeft alle dingen in de hand van de Zoon gegeven’, (Johannes 3:35).

‘De Vader heeft aan de Zoon de mogendheid van alle vlees gegeven’, (Joannes 17:2). ‘Alle dingen zijn Mij overgegeven van de Vader’, (Mattheüs 11:27).

‘Mij is gegeven alle mogendheid in de hemel en op aarde’, (Mattheüs 28:18); en er werd hun gezegd: ‘Houdt daaruit in uw denken vast dat Christus zowel ten aanzien van Zijn Goddelijke als ten aanzien van Zijn Menselijke de God van hemel en aarde is, en spreekt dan uit: het Goddelijk Menselijke’.

Maar zij konden dit niet en zeiden dat zij weliswaar daaruit iets van het denken vanuit het verstand daarover vasthielden, maar toch niet iets van erkenning en dat zij het daarom niet konden.

(2). Daarna werd voor hen gelezen uit, (Lukas 1:32,34,35); dat de Heer ten aanzien van het Menselijke de Zoon van Jehovah God was, en dat Hij overal in het Woord ten aanzien van het Menselijke de Zoon van God wordt genoemd, en eveneens de Enigverwekte, en men verzocht dat zij dit in hun denken zouden vasthouden; en eveneens dat de Enigverwekte Zoon van God, in de wereld geboren, wel niet anders dan God kan zijn, evenals de Vader God is, en dat zij het Goddelijk Menselijke zouden uitspreken.

Maar zij zeiden: ‘Wij kunnen dit niet; de oorzaak hiervan is dat ons geestelijk denken, dat innerlijk is, in het denken dat het naast aan de spraak is gelegen, niet andere ideeën dan eendere toelaat’, en verder dat zij daaruit doorvatten dat het nu niet is geoorloofd hun denken te verdelen zoals in de natuurlijke wereld.

(3). Toen werden aan hen deze woorden van de Heer tot Filippus voorgelezen: ‘Filippus zei: Heer, toon ons de Vader; en de Heer zei: Die Mij ziet, ziet de Vader; gelooft gij niet dat Ik in de Vader ben en de Vader in Mij is’, (Johannes 10:30), en elders.

Het werd hun gezegd dit in hun denken vast te houden en dan te zeggen ‘het Goddelijk Menselijke’, maar omdat dit denken niet geworteld was in de erkenning dat de Heer ook God was ten aanzien van het Menselijke, konden zij dit daarom niet, zij wrongen de lippen in plooiën tot aan een verontwaardiging toe, en zij wilden hun mond dwingen om het te uiten, en wilden het loswrikken, maar zij konden het niet.

De oorzaak hiervan was, dat de ideeën van het denken, die vanuit de erkenning vloeien, één maken met de woorden van de taal bij hen die in de geestelijke wereld zijn; en waar die ideeën niet zijn, bestaan de woorden niet, want de ideeën worden woorden in de spraak.

(4). Verder werden aan hen deze dingen voorgelezen uit de Leer van de Kerk die in het gehele wereldrond is aanvaard: ‘Dat het Goddelijke en het Menselijke in de Heer niet zijn twee, maar één, ja zelfs één Persoon, geheel en al verenigd zoals de ziel en het lichaam’; deze dingen zijn vanuit de Athanasiaanse geloofsbelijdenis; en er werd aan hen gezegd: ‘Daaruit kunt u stellig de idee vanuit de erkenning hebben, dat het Menselijke van de Heer Goddelijk is, omdat de Ziel van Hem het Goddelijke is; dit is immers uit de Leer van uw Kerk, welke u in de wereld hebt erkend; bovendien is de ziel het wezen zelf en het lichaam is de vorm en het wezen en de vorm maken één, zoals zijn en bestaan, en zoals de uitwerkende oorzaak van de uitwerking en de uitwerking zelf’.

Zij hielden die idee vast en wilden daarvanuit ‘het Goddelijk Menselijke’ uiten, maar zij konden het niet; de innerlijke idee immers over het Menselijke van de Heer verbande en schrapte deze nieuw toegevoegde idee, zoals zij haar noemden.

(5). Nog meer werd aan hen voorgelezen, nu uit Johannes: ‘Het Woord was bij God, en God was het Woord; en het Woord is vlees geworden’, (Johannes 1:1,14); en uit Paulus dit: ‘In Christus Jezus woont al de volheid van de Godheid lichamelijk’, (Colossenzen 2:9); en er werd tot hen gezegd dat zij dit stevig in de gedachten vast zouden houden dat God, Die het Woord was, Vlees is geworden, en dat al het Goddelijke in hem lichamelijk woont; misschien kunt u zo het Goddelijk Menselijke uitspreken, maar toch konden zij het niet en zeiden openlijk dat zij niet de idee van het Goddelijk Menselijke kunnen hebben, omdat God God is en de mens mens is, en God een Geest is, en ‘over de Geest hebben wij niet anders gedacht dan zoals over wind of ether’.

(6). Tot slot werd tot hen gezegd: ‘U weet dat de Heer heeft gezegd: Blijft in Mij en Ik in u; die in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht, omdat gij zonder Mij niet wat ook kunt doen’, (Johannes 15:4,5).

Omdat enigen uit de geestelijkheid van Engeland aanwezig waren, werd aan hen het volgende voorgelezen uit een gebed van hen dat voorafgaat aan de Heilige Communie: ‘For when we spiritually eat the flesh of Christ, and drink the blood, then we dwell in Christ, and Christ in us’.

Indien u nu denkt, dat dit niet kan bestaan, tenzij het Menselijke van de Heer Goddelijk is, zo spreek daarom uit, het Goddelijk Menselijke vanuit de erkenning in uw denken; maar zij konden het niet; aan hen was immers deze idee zo diep ingeprent dat iets anders het Goddelijke van Heer was en iets anders Zijn Menselijke; zoals dat het Goddelijke van Hem eender was aan het Goddelijke van de Vader en het Menselijke eender aan het menselijke van een ander mens; maar er werd tot hen gezegd: ‘Hoe kunt u toch zo denken; kan het redelijk gemoed ooit denken dat God drie is, en de Heer twee?’

(7). Daarna keerden zij zich tot de Lutheranen, en zeiden dat de Augsburgse belijdenis en Luther, hebben geleerd, dat de Zoon van God en de Zoon des Mensen in Christus één Persoon zijn, en dat Hijzelf ook ten aanzien van de Menselijke Natuur de ware, almachtige en eeuwige God is, en dat Hij ten aanzien daarvan ook aanwezig is aan de rechterhand van de almachtige God en alle dingen in de hemelen en op aarde bestuurt, alle dingen vervult, met ons is, en in ons woont en werkt; en dat er niet een verschil van aanbidding is, omdat door de natuur, die met de ogen onderscheiden wordt, de goddelijkheid wordt aanbeden die niet met de ogen onderscheiden wordt, aldus dat in Christus God Mens is en de Mens God.

Nadat ze deze dingen gehoord hadden, antwoordden ze daarop: ‘Is het niet zo?’

Zij keken in het rond en zeiden gelijk daarop: ‘Deze dingen hebben wij eerder niet geweten en daarom kunnen wij het ook niet’; maar anderen zeiden: ‘Wij hebben het gelezen en hebben het geschreven, maar toch waren het, zodra wij daarover in onszelf en vanuit onszelf dachten, slechts woorden geweest, waarvan wij de innerlijke idee niet hadden’.

(8). Tenslotte zeiden zij terwijl zij zich tot de pauselijke keerden: ‘Misschien kunt u het Goddelijk Menselijke noemen, omdat u gelooft dat in uw Eucharistie in het Brood en de Wijn, en in elk deel ervan de volledige Christus is, en eveneens Hem als God aanbidt wanneer u de hosties toont en ronddraagt en verder omdat u Maria de moeder Gods noemt en dus erkent dat zij God, dat wil zeggen, het Goddelijk Menselijke, heeft gegenereerd’.

Toen wilden dezen hetzelfde uiten vanuit de ideeën van hun denken over de Heer, maar zij konden het niet, vanwege de stoffelijke voorstelling over Zijn Lichaam en Bloed, en vanwege de bewering dat de Menselijke mogendheid en niet de Goddelijke uit Hem is overgedragen op de paus.

Een van de monniken stond op en zei dat hij het Goddelijk Menselijke kan denken met betrekking tot de allerheiligste maagd Maria, de moeder Gods, en eveneens met betrekking tot de heilige van zijn klooster; een andere monnik kwam naderbij en zei: ‘Ik kan vanuit de idee van mijn denken het Goddelijk Menselijke eerder zeggen van de allerheiligste paus dan van Christus’.

Maar toen trokken de andere monniken hem terug en zeiden: ‘Schaam je’.

Na deze dingen werd de hemel open gezien en er verschenen tongen zoals kleine vlammetjes, die neerdaalden en bij sommigen invloeden; dezen vierden toen het Goddelijk Menselijke van de Heer, en zeiden: ‘Verwijdert de voorstelling van drie goden en gelooft dat in de Heer al de volheid van de Godheid lichamenlijk woont, en dat de Vader en Hij één zijn zoals de ziel en het lichaam één zijn, en dat God niet wind of ether is, maar dat Hij Mens is, en dan zult u met de hemel verbonden worden, en daardoor uit de Heer, Jezus kunnen zeggen, en het Goddelijk Menselijke kunnen zeggen’.

Einde hoofdstuk 5

DE APOCALYPS ONTHULD

*waarin de verborgenheden die daar voorzien zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.*

ZESDE HOOFDSTUK

- 1 En ik zag, toen het Lam het eerste van de zegels had geopend en ik hoorde een uit de vier levende wezens zeggen: evenals met de stem van een donderslag: Kom en zie toe.
2. En ik zag en zie, een wit paard en die daarop zat had een boog; en hem is een kroon gegeven; en hij ging uit, overwinnende en opdat hij overwonne.
3. En toen Het geopend had het tweede zegel, hoorde ik het tweede levende wezen zeggen: Kom en zie toe.
4. En een ander paard ging uit, rossig; en degene die daarop zat, werd gegeven de vrede te nemen van de aarde, opdat zij elkaar zouden doden; en hem werd een grote degen gegeven.
5. En toen Het geopend had het derde zegel, hoorde ik het derde levende wezen zeggen: Kom en zie toe, ik zag en zie, een zwart paard en Die daarop zat, had een weegschaal in zijn hand.
6. En ik hoorde en stem in het midden van de vier levende wezens, zeggende: Een maatje tarwe voor een penning en drie maatjes gerst voor een penning; en beschadig de olie en de wijn niet.
7. En toen Het geopend had het vierde zegel, hoorde ik de stem van het vierde levende wezen zeggen: Kom en zie toe.
8. En ik zag en zie, een vaal paard en die daarop zat, had de naam de dood en de hel volgde met hem; en hun werd gegeven de mogendheid van af te slachten over het vierde deel der aarde, met het slagzwaard en met de honger en met de dood en door de beesten der aarde.
9. En toen Het geopend had het vijfde zegel zag ik onder het altaar de zielen van degenen die gedood waren om het Woord Gods en om de getuigenis die zij hadden.
10. En zij riepen me grote stem, zeggende: Hoelang Heer, Die heilig en waar zijt, richt en wreekt Gij ons bloed niet van degenen die op de aarde wonen
11. En aan eenieder werden witte lange klederen gegeven; en hun werd gezegd, dat zij nog een kleine tijd rusten zouden, totdat zij voltallig zouden zijn en hun mededienstknechten en hun broeders, die gedood zouden worden zoals zij.
12. En ik zag, toen Het geopend had het zesde zegel, en zie, er werd een grote aardbeving en de zon werd zwart evenals een haren zak en de maan werd evenals bloed.
13. En de sterren des hemels vielen op de aarde, zoals een vijgenboom afwerpt zijn onrijpe vijgen, door een grote wind geschud.
14. En de hemel is weggeveken zoals een boek dat toegerold is; en alle berg en eiland zijn van hun plaatsen bewogen.
15. En de koningen der aarde en de magnaten en de rijken en de oversten over duizend en de machtigen en alle knecht en alle vrije, verborgen zichzelf in de spelonken en in de rotsen der bergen.
16. En zij zeiden tot de bergen en de rotsen: Valt op ons en verbergt ons van het aangezicht van Hem Die op de troon zit en van de toorn des Lams.
17. Omdat de grote dag van Zijn toorn is gekomen, en wie kan bestaan.

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

Er wordt gehandeld over het onderzoek van hen over wie het Laatste Gericht gehouden zal worden en het werd onderzocht hoedanig verstand van het Woord geweest is bij hen en vandaar de staat van hun levens; dat er waren die in de ware dingen vanuit het goede waren, vers 1,2; die zonder het goede waren, vers 3,4; die in de verachting van het ware waren, vers 5,6; en die ten aanzien van het goede en ten aanzien van het ware geheel en al verwoest waren, vers 7,8.

Over de staat van hen, die in de lagere aarde vanwege de bozen door de Heer werden behoed, dat zij ten tijde van het Laatste Gericht bevrijd moeten worden, vers 9-11.

Over de staat van hen die in de boze dingen en daaruit in de valse dingen zijn, hoedanig die staat is ten dage van het Laatste Gericht.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

En ik zag toen het Lam het eerste van de zegels geopend had, betekent uit de Heer het onderzoek van allen over wie het Laatste Gericht gehouden zal worden, ten aanzien van het verstand van het Woord en daaruit ten aanzien van de staten van de levens van hen; en ik hoorde een uit de vier levende wezens zeggen, evenals met de stem van een donderslag, betekent volgens het Goddelijk Ware van het Woord; kom, en zie toe, betekent de openbaring ten aanzien van de eersten in de volgorde; en ik zag en zie, een wit paard, betekent het verstand van het ware en het goede vanuit het Woord bij dezen; en die daarop zat, had een boog, betekent dat zij de leer van het ware en het goede vanuit het Woord hadden, waar vanuit zij stredden tegen de valse en de boze dingen die uit de hel zijn; en hem is een kroon gegeven, betekent het onderscheidingsteken van hun strijd; en hij ging uit, overwinnende en opdat hij overwonnen, betekent de overwinning op de boze en de valse dingen tot in het eeuwige; en toen Het geopend had het tweede zegel, hoorde ik het tweede levende wezen zeggen: Kom en zie toe, betekent hier hetzelfde als eerder; en een ander paard ging uit, rossig, betekent het verstand van het Woord te gronde gericht ten aanzien van het goede en vandaar ten aanzien van het leven bij hen; en die daarop zat, werd gegeven de vrede te nemen van de aarde, betekent de weggenomen naastenliefde, geestelijke zekerheid en innerlijke rust; opdat zij elkaar zouden doden, betekent de ingekankerde haatgevoelens, de bestokingen uit de hellen en de innerlijke onrusten; en hem werd een grote degen gegeven, betekent de vernietiging van het ware door de valse dingen van het boze; en toen Het geopend had het derde zegel, hoorde ik het derde levende wezen zeggen: Kom en zie toe, betekent hier hetzelfde als eerder; en ik zag, en zie, een zwart paard, betekent het verstand van het Woord te gronde gericht ten aanzien van het ware, dus en aanzien van de leer bij hen; en die daarop zat had een weegschaal in zijn hand, betekent de schatting van het goede en het ware zodanig als die bij hen zijn; en ik hoorde een stem in het midden van de vier levende wezens, zeggende, betekent de Goddelijke bewaking van het Woord uit de Heer; een maatje tarwe voor een penning en drie maatjes gerst voor een penning, betekent, omdat de schatting van het goede en het ware zo nietig is, dat het er nauwelijks een is; en beschadig de olie en de wijn niet, betekent dat er uit de Heer in wordt voorzien dat de heilige goede en ware dingen, die binnenin het Woord schuilen, niet verkracht en ontwijfd worden; en toen Het geopend had het vierde zegel, hoorde ik de stem van het vierde levende wezen zeggen: Kom en zie toe, betekent hetzelfde als eerder; en ik zag en zie, een vaal paard, betekent het verstand van het Woord te gronde gericht, zowel ten aanzien van het goede als ten aanzien van het ware; en die daarop zat had de naam de dood en de hel volgde hem, betekent de uitblussing van het geestelijk leven en vandaar de verdoemenis en hun werd gegeven de mogendheid van af te slachten over het vierde deel der aarde, betekent de vernietiging van al het goede van de Kerk; met het slagzwaard en met de honger en met de dood en door de beesten der aarde, betekent door de

valse dingen van de leer, door de boze dingen van het leven, door de liefde van het eigene en door de begeerten; en toen Het geopend had het vijfde zegel, betekent uit de Heer het onderzoek van de staat van de levens van degenen die op de dag van het Laatste Gericht gezaligd moesten worden en intussen bewaard waren; zag ik onder het altaar de zielen van degenen die gedood waren om het Woord Gods en om de getuigenis die zij hadden, betekent degenen die door de bozen verworpen waren, vanwege het leven volgens de ware dingen van het Woord en de erkenning van het Goddelijk Menselijke van de Heer en door de Heer behoed werden opdat zij niet verleid zouden worden; en zij riepen met grote stem, betekent de smart des harten; zeggende: Hoelang, Heer, Die heilig en waar zijt, richt en wreekt Gij ons bloed niet van degenen die op de aarde wonen, betekent daarover dat het Laatste Gericht uitgesteld wordt en diegenen niet verwijderd worden die het Woord en het Goddelijke van de Heer geweld aandoen; en aan eenieder werden witte lange klederen gegeven, betekent de vergemeenschapping en de verbinding van hen met de engelen die in de Goddelijke ware dingen zijn; en hun werd gezegd, dat zij nog een kleine tijd rusten zouden, totdat zij voltallig zouden zijn en hun mededienstknechten en hun broeders, die gedood zouden worden zoals zij, betekent dat het Laatste Gericht nog slechts een weinig uitgesteld zou worden, totdat degenen verzameld waren, die evenzo verworpen zijn door de bozen; en ik zag, toen het geopend had het zesde zegel, betekent uit de Heer het onderzoek van de staat van leven van degenen die innerlijk boos waren, over wie het gericht gehouden zal worden; en zie, er werd een grote aardbeving, betekent de staat van de Kerk bij hen geheel en al veranderd en de schrik; en de zon werd zwart evenals een haren zak en de maan werd evenals bloed, betekent bij hen al het goede van de liefde geschonden en al het ware van het geloof vervalst; en de sterren des hemels vielen op de aarde, betekent alle erkentnissen van het goede en het ware verstrooid; zoals een vijgenboom afwerpt zijn onrijpe vruchten, door een grote wind geschud, betekent door de redeneringen van de natuurlijke mens gescheiden van de geestelijke; en de hemel is weggeweken zoals een boek dat toegerold is, betekent de afscheiding van de hemel en de verbinding met de hel; en alle berg en eiland zijn van hun plaatsen bewogen, betekent dat al het goede van de liefde en ware van het geloof terugweken; en de koningen der aarde en de magnaten en de rijken en de oversten over duizend en de machtigen en alle knecht en alle vrije, betekent hen die voor de scheiding waren geweest in het verstand van het ware en het goede, in de wetenschap van de erkentnissen ervan, in de geleerdheid, uit anderen of uit zichzelf, maar toch niet in een leven daarnaar; verborgen zichzelf in de spelonken en in de rotsen van de bergen, betekent dat zij nu in de boze dingen en in de valse dingen van het boze zijn; en zij zeiden tot de bergen en de rotsen: Valt op ons en verbergt ons van het aangezicht van Hem Die op de troon zit en van de toorn des Lams, betekent de bevestigingen van het boze door de valse dingen vanuit het boze, totdat zij niet enig Goddelijke van de Heer erkennen; omdat de grote dag van Zijn toorn is gekomen en wie kan bestaan, betekent dat zij zodanig zijn geworden uit zichzelf door de afscheiding van de goeden en de gelovigen door het Laatste Gericht, dat zij anders niet zouden uithouden.

DE ONTVOUWING

295. En ik zag, toen het Lam het eerste van de zegels geopend had, betekent uit de Heer het onderzoek van allen over wie het laatste Gericht gehouden zal worden, ten aanzien van het verstand van het Woord en daaruit ten aanzien van de staten van de levens bij hen. Deze dingen worden aangeduid, omdat nu in de orde volgt het onderzoek van allen over wie het laatste Gericht gehouden zal worden ten aanzien van de staten van de levens bij hen; dit geschiedt uit de Heer volgens het Woord; dit dus is het, wat wordt aangeduid daarmee dat het Lam de zegels van het Boek opende; dat het Boek openen en de zegels ervan losmaken,

.....
 betekent de staten van de levens van allen kennen en eenieder volgens zijn eigen staat richten, zie de nrs. 259, 265-267, 273, 274.

296. En ik hoorde een uit de vier levende wezens zeggen, evenals met de stem van een donderslag, betekent volgens het Goddelijk Ware van het Woord.

Dat onder de vier levende wezens of cherubim het Woord wordt verstaan, zie de nrs. 239, 275, 286; en onder de stem van een donderslag de doorvatting van het Goddelijk Ware, nr. 236.

De stem van een donderslag wordt hier gezegd, omdat onder dit levende wezen de leeuw wordt verstaan, waarmee het Goddelijk Ware van het Woord ten aanzien van de macht wordt aangeduid, nr. 241; vandaar is het, dat gezegd wordt dat dit levende wezen sprak evenals met een stem van een donderslag; gezegd wordt immers daarna, dat het tweede levende wezen sprak, daarop het derde en het vierde.

297. Kom, en zie toe, betekent de openbaring aangaande de eersten in de volgorde.

Eerder werd gezegd, dat in dit hoofdstuk wordt beschreven het onderzoek van allen over wie het gericht gehouden zal worden ten aanzien van de staten van de levens van allen en dat dit geschiedt uit de Heer volgens het Woord, nr. 295; hier wordt dus beschreven het onderzoek ten aanzien van de eersten in de volgorde, hoedanig zij zijn ten aanzien van het verstand van het Woord en daaruit ten aanzien van de staten van de levens van hen; dat de Kerk is vanuit het Woord en dat zij zodanig is, hoedanig verstand van het Woord zij heeft, zie het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’, nrs. 76-79.

298. En ik zag en zie, een wit paard, betekent het verstand van het ware en het goede vanuit het Woord bij dezen.

Met het paard wordt het verstand van het Woord aangeduid en met het witte paard het verstand van het ware vanuit het Woord; van het witte immers wordt gesproken met betrekking tot de ware dingen, nr. 167.

Dat het paard het verstand van het Woord betekent, is getoond in een afzonderlijk werkje over ‘het Witte Paard’; maar omdat daar alleen enkele plaatsen zijn aangevoerd, zullen hier ter bevestiging meerdere worden aangevoerd; dit blijkt duidelijk hieruit dat er paarden gezien werden die uitgingen van het Boek dat het Lam opende en dat de levende wezens zeiden: Kom en zie toe; met de levende wezens immers wordt het Woord aangeduid, nrs. 239, 275, 286; met het Boek evenzo, nr. 256; en met de Zoon des Mensen, Die hier het Lam is, de Heer ten aanzien van het Woord, nr. 44; uit deze dingen blijkt ineens, dat niet iets anders hier onder het paard wordt verstaan dan het verstand van het Woord; dit kan nog duidelijker vaststaan uit het volgende in de Openbaring: *‘Ik zag de hemel geopend, toen, zie, een wit paard en Die op hetzelfde zat, wordt genaamd het Woord Gods; en Hij heeft op Zijn bekleedsel en op Zijn dij de naam geschreven: Koning der koningen en Heer der heren; en de heirlegers van Hem in de hemelen volgden Hem op witte paarden’*, (Openbaring 19:11,13,14,16).

Dat het paard het verstand van het Woord betekent, kan verder nog vaststaan uit de volgende plaatsen: *‘Is Uw ontsteking tegen de zee, Jehovah, dat Gij rijdt op Uw paarden; Uw wagens zijn heil; Gij vertrad met Uw paarden de zee, het slijk der wateren’*, (Habakuk 3:8,15).

‘De hoeven der paarden van Jehovah worden geacht zoals steenrotsen’, (Jesaja 5:28).

‘Te dien dage zal Ik alle paard met verbijstering slaan en zijn ruiters met woede; en alle paard der volken zal Ik slaan met blindheid’, (Zacharia 12:4).

‘Te dien dage zal op de bellen der paarden staan: Heiligheid van Jehovah’, (Zacharia 14:20).

‘Omdat God haar de wijsheid heeft doen vergeten en haar ook niet het inzicht heeft toebedeeld; op de tijd waarop zij zich in hoogte verheft, belacht zij het paard en zijn ruiters’, (Job 39:17,18) e.v..

‘Ik zal het paard vanuit Jeruzalem afhouden; daarentegen zal Hij de natie vrede spreken’, (Zacharia 9:10).

‘Van Uw schelden, o Jehovah, is zowel wagen als paard ingesluimerd’, (Psalm 76:6,7).

‘Ik zal de troon der koningen omkeren en Ik zal omkeren de wagen en die daarin rijden en de paarden en hun ruiters zullen nederdalen’, (Haggai 2:13).

‘Ik zal door U koninkrijken verstrooien, Ik zal door U het paard en zijn ruiter verstrooien’, (Jeremia 51:20,21).

‘Vergadert u van de omtrek over Mijn slachtoffer; gij zult verzadigd worden aan Mijn tafel met het paard en de wagen; zo zal Ik Mijn heerlijkheid geven onder de natiën’, (Ezechiël 39:17,20,21).

‘Vergadert u tot het grote Avondmaal Gods en gij zult eten de vlezen der paarden en van degenen die daarop zitten’, (Openbaring 19:17,18).

‘Dan zal een adder zijn op het pad, bijtende des paards verzenen en zijn ruiter zal achterovervallen; Uw heil verwacht ik, o Jehovah’, (Genesis 49:17,18).

‘Gord Uw zwaard aan, Machtige, stijg op, rijd op het Woord der Waarheid’, (Psalm 45:4-6).

‘Zingt Gode, verhoogt Hem die op de wolken rijdt’, (Psalm 68:5).

‘Zie, Jehovah rijdende op de wolk’, (Jesaja 19:1,2).

‘Psalmzingt de Heer, Die daar rijdt op de hemel des hemels der oudheid’, (Psalm 68:33,34).

‘God reed op een cherub’, (Psalm 18:11).

‘Dan zult gij verlustigd worden in Jehovah en Ik zal u doen rijden op de hoogten der aarde’, (Jesaja 58:14).

‘Jehovah alleen leidde hem, en deed hem rijden op de hoogten der aarde’, (Deuteronomium 32:12,13).

‘Ik zal Efraïm doen rijden’, (Hosea 10:11); Efraïm betekent ook het verstand van het Woord. Daar Elia en Elisa de Heer uitbeelden ten aanzien van het Woord, werden zij daarom ‘de wagen Israëls en zijn ruiters’ genoemd; Elisa zei tot Elia: ‘Mijn vader, mijn vader, wagen Israëls en zijn ruiters’, (2 Koningen 2:12); en de koning Joas zei tot Elisa: ‘Mijn vader, wagen Israëls en zijn ruiters’, (2 Koningen 13:14).

‘Jehovah opende de ogen van de knaap van Elisa, en hij zag, en zie, de berg was vol vurige paarden en wagens rondom Elisa’, (2 Koningen 6:17); de wagen betekent de leer vanuit het Woord en de ruiter hij die wijs is daaruit.

Eendere dingen worden aangeduid met ‘de vier wagens uitgaande tussen de bergen van brons en met de vier daaraan gebonden paarden, die rossig, zwart, wit en hagelvlekkig waren’, die ook de vier geesten worden genoemd en waarvan gezegd wordt dat ‘zij uitgingen van te staan naast de Heer der ganse aarde’, (Zacharia 6:1-8,15).

In deze plaatsen wordt met de paarden het verstand van het Woord aangeduid of het verstand van het ware vanuit het Woord; evenzo in andere plaatsen.

Dit kan verder nog vaststaan uit de in de tegengestelde zin genoemde paarden, waarin zij betekenen, het verstand van het Woord en van het ware, maar door redeneringen vervalst en eveneens te gronde gericht en ook het eigen inzicht, zoals in de volgende plaatsen:

‘Wee degenen die tot Egypte om hulp afklimmen en op paarden steunen en niet zien op de Heilige Israëls, want Egypte is mens en niet God en zijn paarden vlees en niet geest’, (Jesaja 31:1,3).

‘Stel over Israël een koning, die Jehovah verkiezen zal, alleen zal hij voor zich de paarden niet vermenigvuldigen, opdat hij niet het volk zal terugleiden tot Egypte, om de paarden te vermenigvuldigen’, (Deuteronomium 17:14-16).

Deze dingen zijn gezegd, omdat met Egypte wordt aangeduid de wetenschap en de redenering vanuit het eigen inzicht, vanwaar de vervalsing van het ware van het Woord, welke hier het paard is.

‘Assur zal ons niet behouden, op paarden zullen wij niet rijden’, (Hosea 14:4).

‘Dezen beroemen zich op de wagen en genen op paarden, wij echter zullen ons beroemen op de Naam van onze God’, (Psalm 20:8,9).

‘De leugen, het paard tot heil’, (Psalm 33:17).

‘Jehovah heeft geen lust aan de sterkte des paards’, (Psalm 147:10).

‘De Heilige Israëls zei: In het vertrouwen zal uw kracht zijn; maar gij zei: Neen; op het paard zullen wij vlieden en op het snelle zullen wij rijden’, (Jesaja 30:15,16).

‘Jehovah zal Jehudah stellen gelijk het paard der heerlijkheid; beschaamd zullen zijn zij die op paarden rijden’, (Zacharia 10:3-5).

‘Wee de stad der bloeden, gans vol van leugen en het paard hinnikend en de wagen opspringend; de ruiter doende opklimmen’, (Nahum 3:1-4).

‘Ik zal tegen Tyrus de koning van Babel toevoeren met paard en met wagen en met ruiters; vanwege de overvloed der paarden zal u hun stof bedekken; vanwege de stem des ruiters en des wagens zullen uw muren geschud worden; met de hoeven van zijn paarden zal hij al uw straten vertreden’, (Ezechiël 26:7-15); met Tyrus wordt de Kerk aangeduid ten aanzien van de erkenningen van het ware, hier de vervalste erkenningen van het ware van de Kerk, namelijk de paarden van Babel, behalve in andere plaatsen, zoals in, (Jesaja 5:26,28; Jeremia 6:22,23; 8:16; 46:4,9; 50:37,38,42; Ezechiël 17:15; 23:6,20; Habakuk 1:6,8-10; Psalm 66:11,12).

Het te gronde gerichte verstand van het Woord wordt ook aangeduid met het: rossige, het zwarte en het vale paard in wat nu volgt.

Dat het paard het verstand van het ware vanuit het Woord betekent is vanuit de verschijningen in de geestelijke wereld, zie het werkje ‘het Witte Paard’.

299. En die daarop zat, had een boog, betekent dat zij de leer van het ware en het goede vanuit het Woord hadden, waar vanuit zij strenden tegen de valse en de boze dingen die vanuit de hel zijn, dus tegen de hel.

Onder Hem die op het witte paard zat, waarover in (Openbaring 19:13), wordt de Heer ten aanzien van het Woord verstaan, maar onder hem die op dit witte paard zat, wordt de engelmens verstaan ten aanzien van de leer van het ware en het goede vanuit het Woord, dus vanuit de Heer, eender als onder het heirleger van de Heer in de hemel, *‘dat de Heer volgde op witte paarden’*, (Openbaring 19:14).

Van hem die op het witte paard zat, (Openbaring 19) wordt gezegd, dat vanuit Zijn mond uitging een scherp tweesnijdend slagzwaard, opdat Hij daarmee de natiën zou slaan; en met het slagzwaard vanuit Zijn mond wordt aangeduid het Goddelijk Ware van het Woord, dat strijdt tegen de boze en de valse dingen, nrs. 52, 108, 117; hier wordt echter gezegd, dat hij die op het witte paard zat, een boog had en met de boog wordt de leer aangeduid van het ware en het goede vanuit het Woord dat strijdt tegen de boze en de valse dingen; strijden tegen de boze en de valse dingen is eveneens strijden tegen de hellen, omdat de boosheden en valsheden daaruit zijn; en daarom wordt ook dit aangeduid.

Dat de boog in het Woord de strijdende leer in de ene en de andere zin betekent kan vaststaan uit deze plaatsen: *‘De pijlen van Jehovah zijn scherp, en al Zijn bogen gespannen; de hoeven Zijner paarden zijn geacht evenals steenrotsen’*, (Jesaja 5:28).

‘De Heer heeft Zijn boog gespannen zoals een onvriend’, (Klaagliederen 2:4).

‘Jehovah, Gij rijdt op Uw paarden, Uw boog zal ontbloot worden’, (Habakuk 3:8,9).

‘Hij gaf de natiën voor Hem en deed Hem over de koningen heersen; Hij gaf ze zoals stof van Zijn zwaard, zoals een stoppel zijn boog’, (Jesaja 40:2); in deze plaatsen betekent de boog, omdat over Jehovah of de Heer wordt gehandeld, het Woord, waar vanuit de Heer met de mens strijdt tegen de boze en de valse dingen.

‘Ik zal de wagen afsnijden van Efraïm en het paard van Jeruzalem en de boog des krijgs zal afgesneden worden, daarentegen zal Hij de natiën vrede spreken’, (Zacharia 9:10).

‘Zij spannen hun tong, de boog van hen is leugen en niet waarheid’, (Jeremia 9:3).

‘Zie, de goddelozen spannen de boog, zij bereiden de pijlen op hun pees, om in de duisternis te beschieten de rechten van harte’, (Psalm 11:2).

‘Zij zullen Jozef verbitteren en beschieten, boogschutters zullen hem haat toedragen, maar hij zal zitten in de stevigheid zijns boogs door de handen van de Sterke Jakobs’, (Genesis 49:23,24).

‘Rust uw slagorde tegen Babel, gij allen die de boog spant, schiet in haar en spaart de pijl niet, omdat zij tegen Jehovah heeft gezondigd’, (Jeremia 50:14,29).

‘David weeklaagde over Saul, om de zonen van Jehudah de boog te leren’, (2 Samuël 1:17); in die weeklage wordt gehandeld over de strijd van het ware tegen de valse dingen.

‘Jehovah Zebaoth zei: Zie, Ik verbrekende de boog van Elam, het beginsel zijner sterkte’, (Jeremia 49:35).

‘Jehovah heeft mij gesteld tot een uitgezuiverde pijl; in Zijn pijlkoker heeft Hij mij verborgen’, (Jesaja 49:2).

‘Ziet, de erfenis van Jehovah, de zonen; gezegend hij die zijn pijlkoker met hen gevuld heeft’, (Psalm 127:3-5); de zonen betekenen hier als elders de ware dingen van de leer.

‘In Salem zal de tabernakel van Jehovah zijn; daar heeft Hij de pezen des boogs verbroken, het schild, het zwaard en de krijg’, (Psalm 76:2-4).

‘Jehovah zal de oorlogen doen ophouden, Hij zal de boog verbreken, de spies aan twee slaan, de wagens met vuur verbranden’, (Psalm 46:10; Ezechiël 39:8,9; Hosea 2:17).

In die plaatsen betekent de boog de leer van het ware dat strijdt tegen de valse dingen en in de tegengestelde zin de leer van het valse, strijdend tegen de ware dingen; vandaar betekenen de pijlen en de werpspiesen de ware of de valse dingen.

Aangezien de oorlog in het Woord een geestelijke oorlog betekent, betekenen daarom de oorlogswapens zoals: het zwaard, de speer, het ronde schild, het lange schild, de boog en de pijlen, zulke dingen als van die oorlog zijn.

300. En hem is een kroon gegeven, betekent het onderscheidingsteken van zijn strijd.

Dat de kroon het onderscheidingsteken van de strijd is, is omdat in de oude tijden de koningen in de veldslagen kronen droegen, zoals kan vaststaan uit de historische gegevens en voor een deel uit, (2 Samuël 1:10) waar de man tot David zei over Saul, dat hij *‘toen Saul in de slag ging sterven, de kroon nam die op diens hoofd was en de armbanden die op diens arm waren’*; en verder ook uit de teksten die over de koning van Rabba en David worden vermeld in, (2 Samuël 12:29,30).

En omdat de verzoeken geestelijke gevechten zijn, die de martelaren doorstonden, werden daarom aan hen als onderscheidingsteken van de overwinning kronen gegeven, nr. 103.

Hieruit blijkt, dat met de kroon hier het onderscheidingsteken van hun strijd wordt aangeduid; en daarom volgt ook, *‘en hij ging uit, overwinnende en opdat hij overwonne’*.

301. En hij ging uit, overwinnende en opdat hij overwonne, betekent de overwinning op de valse en de boze dingen tot in het eeuwige.

Dat er gezegd wordt *‘overwinnende en opdat hij overwonne’* is omdat hij die in geestelijke gevechten is, dus verzoeken, overwint in deze wereld, overwint tot in het eeuwige, want de hellen kunnen niemand aanvallen die overwonnen heeft.

302. En toen Het geopend had het tweede zegel, betekent uit de Heer het onderzoek van hen over wie het Laatste Gericht gehouden zal worden, ten aanzien van de staten van de levens van hen.

Hier worden eendere dingen aangeduid als eerder in nr. 295; met het onderscheid waarover wordt gehandeld in hetgeen volgt.

303. En ik hoorde het tweede levende wezen zeggen, betekent volgens het Goddelijk Ware van het Woord, zoals eerder in nr. 296.

304. Kom en zie toe; dat dit betekent de openbaring ten aanzien van de mensen die tweede in de volgorde zijn, kan vaststaan uit wat eerder in nr. 297 is ontvouwd, maar daar over degenen die eerste in de volgorde zijn, hier echter over de tweede in volgorde.

305. En een ander paard ging uit, rossig, betekent het verstand van het Woord te gronde gericht ten aanzien van het goede en vandaar ten aanzien van het leven bij dezen. Met het paard wordt het verstand van het Woord aangeduid, nr. 298; en met rossig wordt aangeduid het te gronde gerichte goede; dat van de witte kleur wordt gesproken met betrekking tot de ware dingen, omdat die is vanuit het licht van de zon van de hemel en van de rode kleur wordt gesproken met betrekking tot de goede dingen, omdat die is vanuit het vuur van de zon van de hemel, zie eerder in de nrs. 167, 231; dat echter van het rossige wordt gesproken met betrekking tot het te gronde gerichte goede, is omdat onder het rossige het helse rode wordt verstaan, dat wil zeggen vanuit het vuur van de hel, te weten de liefde van het boze; het rossige dat het helse rode is, is lelijk en afschuwelijk, omdat niets levends daarin is, maar alles is dood; vandaar is het, dat met het rossige paard wordt aangeduid het verstand van het Woord, te gronde gericht ten aanzien van het goede; dit kan eveneens vaststaan uit de beschrijving ervan ‘dat hem gegeven werd de vrede te nemen van de aarde, opdat zij elkaar zouden doden’, zoals volgt; ook zei het tweede levende wezen, dat een kalf gelijk was, waarmee het Goddelijk Ware van het Woord ten aanzien van de aandoening wordt aangeduid, nr. 241, ‘Kom en zie toe’ en toonde zo dat er geen aandoening van het goede, en dus geen goede bij hen was.

Dat het rode wordt gezegd van de liefde, zowel in de goede als de boze zin, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *‘Die in de wijn zijn bekleedsel wast, in het bloed der druiven zijn mantel, rood van ogen door de wijn en wit van tanden door de melk’*, (Genesis 49:11,12); deze dingen over de Heer.

‘Wie is deze die komt vanuit Edom, rood naar het kleed en het kleed zoals van een die in de wijnpers treedt’, (Jesaja 63:1,2); ook hier over de Heer.

‘De Nazireeërs witter dan de sneeuw, blanker dan de melk, zij waren roder ten aanzien van de beenderen dan roodflonkerende edelstenen’, (Klaagliederen 4:7); in deze plaatsen wordt van het rode gesproken met betrekking tot de liefde van het goede; in de volgende plaatsen met betrekking tot de liefde van het boze: *‘Het schild is rood gemaakt en de mannen purperrood, in het vuur der fakkels hun wagens, hun gedaante zoals van een fakkel’*, (Nahum 2:3,4).

‘Indien uw zonden waren zoals scharlaken, zij zullen wit worden zoals de sneeuw; indien zij rood waren zoals purper, zij zullen zijn zoals wol’, (Jesaja 1:18).

Ook wordt niet iets anders aangeduid met *‘de rossige draak’*, (Openbaring 12:3), en met *‘het rossige paard staande tussen de mirten’*, (Zacharia 1:8).

Van eendere dingen wordt gesproken met betrekking tot de kleuren die vanuit het rode trekken, zoals met betrekking tot scharlaken en purper.

306. En die daarop zat, werd gegeven de vrede te nemen van de aarde, betekent de weggenomen naastenliefde, geestelijke zekerheid en innerlijke rust.

Met de vrede worden alle dingen in een samenvatting aangeduid welke uit de Heer zijn en vandaar alle dingen van de hemel en van de Kerk; en in die dingen de gezegdheden van het leven; deze dingen zijn van de vrede in de hoogste of binnenste zin.

Dat de vrede is de naastenliefde, de geestelijke zekerheid en de innerlijke rust, volgt daaruit, want wanneer de mens in de Heer is, is hij in de vrede met de naaste, namelijk de naastenliefde; en in de bescherming tegen de hellen, namelijk de geestelijke zekerheid; en

wanneer hij is in de vrede met de naaste en in de bescherming tegen de hellen, dan is hij in de innerlijke rust wat betreft de boze en de valse dingen; daar al deze dingen dus vanuit de Heer zijn, kan het vaststaan wat in het algemeen en in het bijzonder met de vrede wordt aangeduid in de volgende plaatsen: *‘Een Knaap is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, op Wiens schouder het oppergezag is; Zijn Naam zal genoemd worden God, Held, Vader der eeuwigheid, Vorst des vredes; aan Hem die het oppergezag en de vrede vermenigvuldigt, zal er geen einde zijn’*, (Jesaja 9:5,6).

‘Jezus zei: Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u’, (Johannes 14:27).

‘Jezus zei: Deze dingen heb Ik gesproken opdat gij in Mij vrede hebt’, (Johannes 16:33).

‘In Zijn dagen zal de gerechte bloeien en veel vrede’, (Psalm 72:3,7).

‘Dan zal Ik een verbond des vredes sluiten’, (Ezechiël 34:25,27; 37:25,26; Maleachi 2:4,5).

‘Hoe verkwikkelijk zijn op de bergen de voeten van hem die het goede boodschapt, die de vrede doet horen, die tot Zion zegt: Uw Koning regeert’, (Jesaja 52:7).

‘Jehovah zegene u en verheffe Zijn aangezichten over u en geve u vrede’, (Numeri 6:24-26).

‘Jehovah zegene Zijn volk in de vrede’, (Psalm 29:11).

‘Jehovah zal in de vrede mijn ziel verlossen’, (Psalm 55:19).

‘Het werk van Jehovah is vrede en de arbeid der gerechtigheid rust en zekerheid tot in het eeuwige; opdat zij wonen in de tabernakel des vredes en in de tenten der zekerheid en in de kalme rusten’, (Jesaja 32:17,18).

‘Jezus zei tot zeventig die Hij uitzond: In wat huis gij zult zijn ingegaan, zegt eerst: Vrede zij de huize; en indien aldaar een zoon des vredes is, zo zal uw vrede op hem rusten’, (Lukas 10:5,6; Mattheüs 10:12-14).

‘De ellendigen zullen de aarde bezitten en zich verlustigen over de veelheid des vredes; zie het rechte; zo is het laatste voor de man vrede’, (Psalm 37:11,37).

‘Zacharias, profeterende zei: De opgang vanuit het hoge is verschenen om onze voeten te richten tot de weg des vredes’, (Lukas 1:78,79).

‘Wijk af van het boze en doe het goede, zoek de vrede en achtervolg die’, (Psalm 34:15).

‘Veel vrede hebben zij die Mijn wet liefhebben’, (Psalm 119:165,166).

‘Och, dat gij naar Mijn geboden geluisterd had, dan zou uw vrede zoals een rivier zijn; er is niet vrede, zegt Jehovah, voor de goddelozen’, (Jesaja 48:18,22).

‘Jehovah zal vrede spreken tot Zijn volk; de gerechtigheid en de vrede zullen elkaar kussen’, (Psalm 85:9,11).

‘Er is niet vrede in mijn beenderen vanwege mijn zonde’, (Psalm 38:4).

‘Hij heeft mij verzadigd met bitterheden; verwijderd is van de vrede mijn ziel, ik heb het goede vergeten’, (Klaagliederen 3:15,17); en nog meer in andere plaatsen, waaruit men kan zien dat de eerder gezegde dingen onder de vrede worden verstaan: houdt het gemoed in de geestelijke vrede en gij zult het helder zien; eveneens in de volgende plaatsen: (Jesaja 26:12; 53:5; 54:10,13; Jeremia 33:6,9; Haggai 2:9; Zacharia 8:16,19; Psalm 4:7-9; Psalm 120:6,7; Psalm 122:6-9; Psalm 128:5,6; Psalm 147:14).

Dat de vrede datgene is wat het binnenst met al het goede en gezegendheid aandoet, zie het werk ‘Hemel en Hel’, nrs. 284 tot 290.

307. Opdat zij elkaar zouden doden, betekent de ingekankerde haatgevoelens, de bestokingen uit de hellen en de innerlijke onrusten.

Deze dingen worden aangeduid, aangezien met de vrede nemen wordt aangeduid de naastenliefde, de geestelijke zekerheid en de innerlijke rust wegnemen en aangezien met het rossige paard wordt aangeduid het verstand van het Woord dat te gronde is gericht ten aanzien van het goede; want die dingen zijn daar, wanneer er niet langer het goede is; en niet langer is er het goede, wanneer niet wordt geweten wat het goede is.

Dat er ingekankerde haatgevoelens zijn wanneer er geen naastenliefde is en verder bestokingen uit de hellen, wanneer er geen geestelijke zekerheid is en dat er innerlijke

onrusten zijn, wanneer er geen rust is van de boze dingen en de begeerten ervan, is duidelijk; maar deze dingen zijn er na de dood, zo al niet in de wereld.

Dat doden die dingen betekent, staat vast uit de betekenis van de grote degen, waarover nu wordt gehandeld in wat volgt.

308. En hem werd een grote degen gegeven, betekent de vernietiging van het ware door de valse dingen van het boze.

Dat het zwaard, de grote degen en het slagzwaard betekenen: het ware dat strijdt tegen de valse dingen en die vernietigt en in de tegengestelde zin het valse dat strijdt tegen de ware dingen en die vernietigt, zie eerder in nr. 52; hier betekent de grote degen de valse dingen van het boze dat de ware dingen van het goede vernietigt.

Zij worden de valse dingen van het boze genoemd, omdat er valse dingen van het niet-boze zijn en deze vernietigen de ware dingen niet, maar eerdergenoemde doen dat wel.

Dat dit met de grote degen wordt aangeduid, blijkt hieruit dat terstond daarop het zwarte paard werd gezien, waarmee wordt aangeduid het verstand van het Woord te gronde gericht ten aanzien van het ware en het ware wordt niet te gronde gericht dan alleen door het boze.

309. En toen Het geopend had het derde zegel, betekent uit de Heer het onderzoek van hen over wie het Laatste Gericht zal zijn, ten aanzien van de staten van de levens van hen. Eendere dingen worden hiermee aangeduid als eerder in nr. 295, met een onderscheid waarover in hetgeen volgt wordt gehandeld.

310. En ik hoorde het derde levende wezen zeggen, betekent volgens het Goddelijk Ware van het Woord, zoals eerder in nr. 296.

311. Kom, en zie toe, dat dit de openbaring ten aanzien van de derde in de volgorde betekent, kan vaststaan uit wat eerder in nr. 297 is ontvouwd, maar daar over de eersten in de orde, maar hier over de derden.

312. En ik zag en zie, een zwart paard, betekent het verstand van het Woord dat te grond is gericht ten aanzien van het ware, dus ten aanzien van de leer bij dezen.

Dat het paard het verstand van het Woord betekent is eerder getoond; dat het zwarte het niet-ware, dus het valse betekent, is omdat zwart tegengesteld is aan wit en van het witte wordt gesproken met betrekking tot het ware, nrs. 167, 231, 232; het witte trekt ook zijn ontstaan vanuit het licht en het zwarte vanuit de duisternis, dus de afwezigheid van licht, en het licht is het ware; maar in de geestelijke wereld is de zwartheid vanuit tweevoudige oorsprong: de ene is vanuit de afwezigheid van het vlammeende licht, dat bij degenen is die in het hemels rijk van de Heer zijn; en het andere is vanuit de afwezigheid van het blinkend witte licht, dat bij degenen is die in het geestelijk rijk van de Heer zijn; deze zwartheid betekent iets eenders als de duisternis, eerdergenoemde echter iets eenders als de donkerheid; die zwartheiden verschillen van elkaar: de ene is afschuwelijk, de andere niet zozeer; evenzo de valsheden die zij betekenen.

In de afschuwelijke zwartheid verschijnen zij die duivels worden genoemd, zij verafschuwen ook het ware zoals oehoe's het licht van de zon; in de niet zo afschuwelijke zwartheid echter verschijnen zij die satans worden genoemd; deze verafschuwen het ware niet, maar zijn er afkerig van en daarom kunnen dezen worden vergeleken met nachtuilen, terwijl eerstgenoemden met oehoe's kunnen worden vergeleken.

Dat zwart in het Woord wordt gezegd van het valse, kan uit deze plaatsen vaststaan:

'De Nazireeërs waren witter dan de sneeuw, verduisterd is vanwege de zwartheid hun vorm', (Klaagliederen 4:7,8).

'Over de profeten zal de dag zwart worden', (Micha 3:6).

‘Ten dage als gij in de hel zult nederdalen, zal Ik de Libanon over u zwartmaken’, (Ezechiël 31:15).

‘De zon werd zwart zoals een haren zak’, (Openbaring 6:12).

‘De zon, de maan en de sterren werden zwart’, (Jeremia 4:27,28; Ezechiël 32:7; Joël 2:10; 3:15) en elders.

Dat het derde levende wezen het zwarte paard toonde, was omdat hij een aangezicht had zoals een mens, waarmee het Goddelijk Ware van het Woord ten aanzien van de wijsheid werd aangeduid, nr. 243; en daarom toonde dit wezen, dat er niet langer enig ware van de wijsheid was bij hen die in de derde orde waren.

313. En die daarop zat, had een weegschaal in zijn hand, betekent de schatting van het goede en het ware, zodanig als die bij dezen zijn.

Met de weegschaal in de hand wordt de schatting van het ware en het goede aangeduid; alle maten en verder alle gewichten immers in het Woord betekenen de schatting van de zaak waarover wordt gehandeld.

Dat maten en gewichten zulke dingen betekenen, blijkt uit het volgende bij Daniël: *‘Er verscheen een schrift voor Balthazar, de koning van Babel, toen hij wijn dronk uit de vaten van goud en zilver genomen uit de tempel van Jeruzalem: Mene, mene, thekel, oefarsien, dat wil zeggen: geteld, geteld, gewogen, gedeeld; waarvan de uitlegging deze is: Mene, God heeft uw koninkrijk geteld en heeft het voleindigd; thekel, gij zijt in de weegschaal gewogen en ontoereikend bevonden; oefarsien, het koninkrijk is verdeeld en is de Meed en de Pers gegeven’*, (Daniël 5:1,2,25-28); met drinken uit de vaten van goud en zilver van de tempel van Jeruzalem en tegelijk andere goden vereren, wordt de ontwijding van het goede en het ware aangeduid, zoals ook met Babel; met mene of tellen, wordt aangeduid het hoedanige ervan kennen ten aanzien van het ware; met thekel of wegen, wordt aangeduid het hoedanige ervan kennen ten aanzien van het goede; met oefarsien of verdelen wordt verstrooien aangeduid.

Dat het hoedanige van het ware en het goede wordt aangeduid met maten en met weegschalen in het Woord, blijkt bij Jesaja: *‘Wie heeft de wateren met de vuist gemeten en van de hemelen met de span de maat genomen en heeft in een drieling het stof der aarde begrepen en de bergen gewogen in een waag en de heuvelen in een weegschaal’*, (Jesaja 40:12).

En in de Openbaring: *‘De engel mat de muur van het heilige Jeruzalem, honderdvierenveertig ellen, zijnde de maat eens mensen, dat wil zeggen, eens engels’*, (Openbaring 21:17).

314. En ik hoorde een stem in het midden van de vier levende wezens, zeggende, betekent de Goddelijke bewaking van het Woord uit de Heer.

Dat de vier levende wezens of de cherubim het Woord uit eersten in laatsten betekenen en de bewakingen opdat de innerlijke ware en goede dingen ervan niet verkracht worden, zie eerder nr. 239; en omdat die bewakingen uit de Heer zijn, werd dus de stem gehoord in het midden van de vier levende wezens; onder ‘in het midden ervan’ wordt het Woord verstaan ten aanzien van de innerlijke geestelijke zin, die de Heer bewaakt; dat de bewaking wordt aangeduid, blijkt uit wat de stem zei: *‘Een maatje tarwe voor een penning en drie maatjes gerst voor een penning; en beschadig de olie en de wijn niet’*, waarmee wordt aangeduid; omdat de schatting van het goede en het ware zo nietig is dat er nauwelijks een is, zal daarin worden voorzien dat de heilige ware en goede dingen, die innerlijk in het Woord schuilen, niet verkracht en ontwijd worden; en hierin wordt door de Heer voorzien daardoor dat zij tenslotte niet enig goede en vandaar ook niet enig ware weten, maar louter het boze en het valse; want zij die de goede en de ware dingen weten, kunnen ze verkrachten, ja zelfs ontwijden, niet echter degenen die ze niet weten.

Dat dit de Goddelijke Voorzienigheid tot het bewaken van het Woord is, zie het werk *‘de Wijsheid der Engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid’*, nrs. 221-233, 257, 258.

315. Een maatje tarwe voor een penning en drie maatjes gerst voor een penning, betekent omdat de schatting van het goede en het ware zo nietig is, dat het er nauwelijks een is. Deze dingen worden aangeduid, omdat met het maatje, dat een maat en een afgemeten hoeveelheid was, de hoedanigheid wordt aangeduid, zoals eerder in nr. 314; met de tarwe en de gerst wordt het goede en het ware aangeduid; en met een penning, die de kleinste munt is, een zo nietige schatting, dat het er nauwelijks een is; dat gezegd wordt drie maatjes gerst, is omdat drie alles betekent en daarvan gesproken wordt met betrekking tot het ware, nr. 505. Dat de tarwe en de gerst het goede en het ware betekenen, hier het goede en ware van de Kerk vanuit het Woord, is omdat alle dingen die van het veld [of akker] en van de wijngaard zijn, zulke dingen betekenen als die welke van de Kerk zijn; de oorzaak hiervan is dat het veld de Kerk betekent ten aanzien van het goede en van het ware daaruit en de wijngaard de Kerk ten aanzien van het ware en van het goede daaruit; en daarom verstaan de engelen, die alle dingen geestelijk doorvatten, waar die zaken in het Woord worden vermeld, niet iets anders; zoals het volgende bij Joël: *‘Het veld is verwoest, het land treurt, omdat het koren verwoest is; de most is verdroogd, de olie is flauw, de akkerlieden zijn beschaamd, de wijngaardeniers huilen, over de tarwe en de gerst, deswege dat de oogst des velds is vergaan’*, (Joël 1:10-12); al deze dingen betekenen die dingen als die welke van de Kerk zijn. Dat de tarwe en de gerst het goede en het ware van de Kerk betekenen, kan men uit deze plaatsen zien: *‘Johannes over Jezus, dat Hij de tarwe in de schuur zal verzamelen en het kaf met vuur verbranden’*, (Mattheüs 3:11,12). *‘Jezus zei: Laat het onkruid en de tarwe tezamen opgroeien en in de tijd van de oogst zal Ik tot de maaiers zeggen: Verzamelt eerst het onkruid om te verbranden, vergadert echter de tarwe in Mijn schuur’*, (Mattheüs 13:24-30). *‘Voleinding en beslissing heb ik gehoord van Jehovah God; hij werpt er de gemeten tarwe in, en de uitgelezen gerst; aldus onderricht Hij hem tot het gericht, zijn God leert hem’*, (Jesaja 28:21-26). *‘Jehovah zal u heenleiden tot een land van tarwe en gerst’*, (Deuteronomium 8:7,8); het land van tarwe en gerst is hier het land Kanaän, waarmee de Kerk wordt aangeduid. *‘Zij zullen komen en zingen in de hoogte Zions en toevloeien tot het goede van Jehovah, tot de tarwe en de most’*, (Jeremia 31:12). *‘Jehovah zal u verzadigen met het vette der tarwe’*, (Deuteronomium 32:13,14; Psalm 81:14,17; Psalm 147:12-14). Jehovah zei tot de profeet Ezechiël, *‘dat hij maken zou een koek van gerst, gemengd met drek en die eten’*, (Ezechiël 4:12,15) en tot de profeet Hosea *‘dat hij een overspelige vrouw zou nemen, die hij zich verwierf voor een homer gerst en een halve homer gerst’*, (Hosea 3:1,2), deze dingen zijn door die profeten gedaan om de vervalsingen van het ware in de Kerk uit te beelden; de gerst immers zijn de ware dingen en de gerst gemengd met drek zijn de vervalste en ontwijde ware dingen; de overspelige vrouw betekent ook het vervalste ware, nr. 134.

316. En beschadig de olie en de wijn niet, betekent dat er uit de Heer in wordt voorzien dat de heilige goede en ware dingen, die innerlijk in het Woord schuilen, niet verkracht en ontwijd worden.

Met de olie wordt het goede van de liefde aangeduid en met de wijn het ware vanuit het goede; zo wordt dus met de olie het heilig goede aangeduid en met de wijn het heilig ware; dat er uit de Heer in wordt voorzien dat zij niet verkracht en ontwijd worden, wordt aangeduid met ‘beschadig niet’; dit werd immers gehoord uit het midden van de vier levende wezens, dus uit de Heer, nr. 314; datgene wat uit de Heer wordt gezegd, daarin wordt eveneens uit Hem voorzien; dat daarin wordt voorzien zie de nrs. 314 en 255.

Dat olie het goede van de liefde betekent, zie de nrs. 778, 779; dat echter de wijn het ware vanuit dat goede betekent, staat vast uit de volgende plaatsen: *‘Alle gij dorstigen, gaat tot de*

wateren en die geen zilver heeft, gaat, koopt en eet en koopt zonder zilver wijn en melk', (Jesaja 55:1).

'Het zal te dien dage geschieden, de bergen zullen van most druipen en de heuvels van melk vloeien', (Joël 3:18; Amos 9:13,14).

'Weggenomen is de vreugde vanuit Karmel en in de wijngaarden wordt niet gezongen, de wijn wordt in de wijnpers niet getreden, Ik heb de hedad [uitroep van vreugde] doen ophouden', (Jesaja 16:10; Jeremia 48:32,33); met Karmel wordt de geestelijke Kerk aangeduid, omdat daar wijngaarden waren.

'Huult, alle gij wijndrinkers, om de most, dewijl hij van uw mond is afgesneden; de wijngaardeniers huilen', (Joël 1:5,10,11); bijna eendere dingen in, (Hosea 9:2,3; Zefanja 1:13; Klaagliederen 2 :11,12; Micha 6:15; Amos 5:11; Jesaja 24:6,7,9,10).

'Hij wast in de wijn zijn bekleedsel en in het bloed der druiven zijn mantel; rood van ogen door de wijn', (Genesis 49:11); deze dingen ten aanzien van de Heer; en de wijn betekent het Goddelijk Ware.

Vandaar is het dat het Gewijde Avondmaal door de Heer is ingesteld, waarin het Brood de Heer betekent ten aanzien van het Goddelijk Goede en de Wijn de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware en bij degenen die dit opnemen betekent het brood het heilig goede en de wijn het heilig ware, uit de Heer; en daarom zei Hij: 'Ik zeg u, dat Ik van nu aan niet zal drinken van dit gewas des wijnstoks, tot op die dag wanneer Ik met u hetzelfde zal drinken in het koninkrijk van Mijn Vader', (Mattheüs 26: 29; Lukas 22:18).

Omdat het brood en de wijn die dingen betekenden, daarom 'bracht ook Melchizedek, uitgaande Abram tegemoet, voort brood en wijn; en deze was een priester Gods van de Allerhoogste en hij zegende Abram', (Genesis 14:18,19).

Met het spijsoffer en het drankoffer in de slachtoffers werden eendere dingen aangeduid, waarover in, (Exodus 29:40; Leviticus 23:12,13,18,19; Numeri 15:2-15; 28:6,7,18; 29:1-7 e.v.).

Het spijsoffer was uit meel van tarwe; vandaar in de plaats van brood en het drankoffer was uit wijn.

Hieruit kan vaststaan wat wordt aangeduid met deze woorden van de Heer: 'Niet doet men nieuwe wijn in oude zakken, maar men doet de wijn in nieuwe zakken en beide tezamen worden behouden', (Mattheüs 9:17; Lukas 5:37,38); de nieuwe wijn is het Goddelijk Ware van het Nieuwe Testament, dus van de Nieuwe Kerk; en de oude wijn is het Goddelijk Ware van het Oude Testament, dus van de Oude Kerk.

Iets eenders wordt aangeduid met deze woorden van de Heer op de bruiloft te Kana in Gallilea: 'Elk man zet eerst de goede wijn op en wanneer men wel gedronken heeft, alsdan de mindere; gij hebt de goede wijn tot nu toe bewaard', (Johannes 2:1-10).

Iets eenders wordt ook met de wijn aangeduid in de gelijkenis van de Heer over de door rovers gewonde man, 'dat de Samaritaan olie en wijn in zijn wonden goot', (Lukas 10:33,34); want onder de door rovers gewonde man worden diegenen verstaan die geestelijk door de Joden gewond zijn met boze en valse dingen, aan wie de Samaritaan hulp verleent door olie en wijn in zijn wonden te gieten, dat wil zeggen, door het goede en het ware te leren en voor zoveel als hij kon, te genezen.

Het Heilig Ware wordt ook elders in het Woord met most en wijn aangeduid, zoals in, (Jesaja 1:21,22; 25:6; 36:17; Hosea 7:4,5,14; 14:6-8; Amos 2:8; Zacharia 9:15,17; Psalm 104:14-16). Vandaar is het dat met de wijngaard in het Woord de Kerk wordt aangeduid die in de ware dingen uit de Heer is.

Dat de wijn het Heilig Ware betekent, kan ook vaststaan uit de tegengestelde zin ervan, waarin deze het vervalste en ontwijde ware betekent, zoals in deze plaatsen: 'Hoererij, wijn en most, nam het hart in beslag; hun wijn is geweken, door te hoereren hebben zij gehoereerd', (Hosea 4:11,17,18); de hoererij betekent de vervalsing van het ware, evenzo hier de wijn en de most.

'De beker is in de hand van Jehovah en Hij heeft met wijn gemengd, Hij heeft gevuld met het gemengde en uitgegoten; en alle goddelozen der aarde zullen zijn droesem uitzuigen en drinken', (Psalm 75:9).

'Een beker van goud was Babel in de hand van Jehovah, dronken makende de algehele aarde; van haar wijn hebben de natiën gedronken; daarom zijn zij dol geworden', (Jeremia 51:7).

'Babylon is gevallen, omdat zij vanuit de wijn des toorns harer hoererij alle natiën heeft gedrenkt; indien iemand het beest aanbidt, hij zal drinken vanuit de wijn des toorns Gods, gemengd met louteren in de beker des toorns Gods', (Openbaring 14:8-10).

'Vanuit de wijn des toorns harer hoererij heeft Babylon alle natiën gedrenkt', (Openbaring 18:3).

'Het grote Babylon is gedacht geworden vóór God; om haar te geven de beker van de wijn der woede des toorns Gods', (Openbaring 16:19).

'Dronken geworden van de wijn harer hoererij zijn zij die de aarde bewonen', (Openbaring 17:1,2).

Met de wijn die Belsjatsar, de koning van Babel en zijn rijksgroten en vrouwen-echtgenoten en bijwijven dronken uit de vaten van de tempel van Jeruzalem en *'waarbij zij tegelijk de goden van goud, zilver, brons, ijzer, hout en steen prezen'*, (Daniël 5:2-5), wordt ook niet iets anders aangeduid dan het ontwijde Heilig Ware van het Woord en van de Kerk en daarom werd er toen op de wand geschreven en werd de koning in die nacht gedood, vers 25, 30. Met de wijn wordt het vervalste ware ook aangeduid in, (Jesaja 5:11,12,21,22; 28:1,3,7; 29:9,10; 56:11,12; Jeremia 13:12,13; 23:9,10).

Iets eenders wordt aangeduid door het drankoffer dat zij plengden voor de afgoden, (Jesaja 65:11; 57:6; Jeremia 7:18; 44:17-19; Ezechiël 20:28; Deuteronomium 32:38).

Dat de wijn het Heilig Ware betekent en in de tegengestelde zin het ontwijde ware, is vanuit de overeenstemming; de engelen immers, die alle dingen geestelijk doorvatten, verstaan niet iets anders wanneer door de mens wijn in het Woord wordt gelezen; een zodanige overeenstemming is er tussen de natuurlijke dingen van de mensen en tussen het geestelijk denken van de engelen; iets eenders is het geval met de wijn in het Gewijde Avondmaal; vandaar is het dat door het Gewijde Avondmaal de binnenleiding in de hemel plaatsvindt, nr. 224 aan het einde.

317. En toen Het geopend had het vierde zegel, betekent uit de Heer het onderzoek van hen over wie het Laatste Gericht zal zijn, ten aanzien van de staten van hun levens, zoals eerder gezegd in de nrs. 295, 302, met het onderscheid waarover gehandeld wordt in hetgeen volgt.

318. Hoorde ik de stem van het vierde levende wezen zeggen, betekent volgens het Goddelijk Ware van het Woord, nrs. 296, 303.

319. Kom en zie toe; dat dit de openbaring betekent ten aanzien van de vierden in de orde, staat vast uit wat eerder in nr. 297 is ontvouwd; maar daar met betrekking tot de eersten in de orde; hier echter ten aanzien van de vierden.

320. En ik zag en zie, een vaal paard, betekent het verstand van het Woord te gronde gericht, zowel ten aanzien van het goede als ten aanzien van het ware.

Met het paard wordt het verstand van het Woord aangeduid, nr. 298; en met het vale wordt het niet levenskrachtige aangeduid; het niet levenskrachtige in het Woord hebben degenen die niet in de goede dingen van het leven vanuit de ware dingen van de leer zijn; het Woord immers wordt in de letterlijke zin niet verstaan zonder de leer en de leer wordt niet doorvat zonder het leven ernaar; de oorzaak hiervan is de volgende: dat het leven volgens de leer, die vanuit het Woord is, het geestelijk gemoed opent en dan daarin het licht vanuit de hemel

invloeit en verlicht en te doorvatten geeft; dat dit zo is, weet diegene niet die de ware dingen van de leer weet maar er niet naar leeft.

Dat het vierde levende wezen het vale paard toonde, is omdat dat dier een vliegende arend gelijk was en daarmee het Goddelijk Ware van het Woord ten aanzien van de erkentissen en het verstand daaruit werd aangeduid, nr. 244; en daarom toonde het dat bij degenen die nu werden gezien, niet enige erkentissen van het goede en het ware vanuit het Woord, noch het verstand ervan waren; en omdat zij zodanig zijn, verschijnen zij in de geestelijke wereld vaal, zoals zij die zonder leven zijn.

321. En die daarop zat, had de naam de dood en de hel volgde met hem, betekent de uitblussing van het geestelijk leven en vandaar de verdoemenis.

Met de dood wordt hier de geestelijke dood aangeduid, namelijk de uitblussing van het geestelijk leven en met de hel wordt de verdoemens aangeduid, die de dood volgt.

Elk mens heeft weliswaar vanuit de schepping en vandaar vanuit geboorte, het geestelijk leven, maar dat leven wordt uitgeblust wanneer God, de heiligheid van het Woord en het eeuwige leven wordt ontkend; het wordt uitgeblust in de wil, maar het blijft achter in het verstand, of liever in het vermogen van verstaan; hierdoor wordt de mens van de beesten onderscheiden.

Aangezien de dood de uitblussing van het geestelijk leven betekent en de hel de verdoemenis daardoor, worden daarom de dood en de hel tegelijk genoemd in enkele plaatsen, zoals hier:

‘Vanuit de hand der hel zal Ik hen verlossen, vanuit de dood zal Ik hen bevrijden; Ik zal uw pest zijn, o dood, Ik zal uw ondergang zijn, o hel’, (Hosea 13:14).

‘De snoeren des doods hebben mij omgeven; de snoeren der hel hebben mij omgeven, de strikken des doods kwamen mij voor’, (Psalm 18:5,6;116:3).

‘Zoals vee zullen zij in de hel worden gesteld, de dood zal hen weiden; de hel tot habitakel voor hem, maar God zal mij ziel verlossen vanuit de hand der hel’, (Psalm 49:15,16).

‘Ik heb de sleutels der hel en des doods’, (Openbaring 1:18).

322. En hun werd gegeven de mogendheid van af te slachten over het vierde deel der aarde, betekent de vernietiging van al het goede van de Kerk.

Aangezien onder de dood de uitblussing van het geestelijk leven van de mens wordt verstaan en onder de hel de verdoemenis, zo volgt dat onder afslachten hier wordt verstaan het leven van de ziel van de mens vernietigen, het leven van de ziel is het geestelijk leven; met het vierde deel der aarde wordt al het goede van de Kerk aangeduid; de aarde is de Kerk, nr. 285.

Dat het vierde deel al het goede is, kan niet door iemand worden geweten, tenzij hij weet wat de getallen in het Woord betekenen; de getallen 2 en 4 in het Woord, worden gezegd van de goede dingen en betekenen die; en de getallen 3 en 6 worden gezegd van de ware dingen en betekenen die; vandaar betekent het vierde deel, of eenvoudigweg het vierde, al het goede en betekent het derde deel, of eenvoudigweg het derde, al het ware; en daarom wordt met het vierde deel der aarde afslachten hier aangeduid: al het goede van de Kerk vernietigen; dat er niet aan hem die op het vale paard zat, mogendheid werd gegeven om het vierde deel van de bewoonbare aarde af te slachten, is duidelijk.

Bovendien betekent vier in het Woord de verbinding van het goede en het ware.

Dat deze en eerdergenoemde dingen met vier worden aangeduid, kan weliswaar uit het Woord bevestigd worden, zoals uit de vier levende wezens of cherubim, (Ezechiël 1;3;10;

Openbaring 4); met de vier wagens tussen de twee bergen van brons, (Zacharia 6); met de vier hoornen, (Zacharia 2); en met de vier hoornen des altaars, (Exodus 27:1-8; Openbaring 9:13);

met de vier engelen staande op de vier hoeken der aarde, houdende de vier winden,

(Openbaring 7:1; Mattheüs 24:31) en verder met de ongerechtigheid bezoeken over de derden en vierden, (Numeri 14:18); en elders met het derde en vierde geslacht; met deze en meer

dingen in het Woord, zeg ik, kan het bevestigd worden, dat vier gezegd wordt van de goede

dingen en die dingen betekent en eveneens de verbinding van het goede en het ware maar omdat het zonder een uitvoerige ontvouwing van die plaatsen niet blijkt, is het voldoende wanneer wordt aangewezen dat niet iets anders onder vier en onder het vierde deel in de hemel wordt verstaan.

323. Met het slagzwaard en met de honger en met de dood en door de beesten der aarde, betekent door de valse dingen van de leer, door de boze dingen van het leven, door de eigenliefde en door begeerten.

Dat met het slagzwaard wordt aangeduid het ware dat strijdt tegen de boze en de valse dingen en die vernietigt en in de tegengestelde zin het valse dat strijdt tegen de goede en de ware dingen en die vernietigt, zie de nrs. 52, 108, 117; hier worden dus door het zwaard, omdat gehandeld wordt over de vernietiging van al het goede van de Kerk, de valse dingen van de leer aangeduid; dat met de honger de boze dingen van het leven worden aangeduid, zal hierna worden bevestigd; dat met de dood wordt aangeduid de eigenliefde van de mens, is omdat met de dood de uitblissing van het geestelijk leven wordt aangeduid en vandaar het natuurlijk leven gescheiden van het geestelijk leven, zoals eerder in nr. 321; en dit leven is het leven van de liefde van het eigene van de mens; vanuit dit leven immers heeft de mens niets anders lief dan zichzelf en de wereld en vandaar heeft hij eveneens de boze dingen van elk geslacht lief, die vanuit de liefde van dat leven voor hem verkwikkelijk zijn; dat met de beesten der aarde de begeerten vanuit die liefde worden aangeduid, zie nr. 567.

Hier zal iets worden gezegd over de betekenis van de honger: de honger betekent de beroving en de verwerping van de erkentissen van het ware en het goede, dat opkomt uit de boze dingen van het leven; en verder betekent het de onwetendheid omtrent de erkentissen van het ware en het goede, dat opkomt uit het gebrek daaraan in de Kerk; en eveneens betekent dit het verlangen om die erkentissen te weten en te verstaan.

I. Dat de honger de beroving en de verwerping van de erkentissen van het ware en het goede betekent, die opkomt uit de boze dingen van het leven en vandaar de boze dingen van het leven, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *‘Door het zwaard en de honger zullen zij verteerd worden, zodat hun lijk tot spijsze zij voor de vogelen der hemelen en voor het beest der aarde’*, (Jeremia 16:4).

‘Deze twee dingen zullen u wedervaren: verwoesting en verbreking en honger en zwaard’, (Jesaja 51:19).

‘Zie, Ik doe bezoeking over hen; de jongelingen zullen sterven door het zwaard; de zonen en de dochters zullen sterven door de honger’, (Jeremia 11:22).

‘Geef zijn zonen de honger over en doe ze wegvloeien op de handen des zwaards, opdat de mensen gedood worden met de dood’, (Jeremia 18:21).

‘Ik zal tot hen zenden het zwaard, de honger en de pest en Ik zal hen geven zoals de afgrijselijke vijgen, die vanwege de boosheid niet gegeten kunnen worden, en Ik zal hen achtervolgen met het zwaard, de honger en de pest’, (Jeremia 29:17,18).

‘Ik zal onder hen zenden het zwaard, de honger en de pest, totdat zij verteerd worden van over de aarde’, (Jeremia 24:10).

‘Ik roep voor u vrijheid uit ten zwaarde, ten honger en ter pest, en Ik zal u overgeven ter beroering aan alle natiën’, (Jeremia 34:17).

‘Omdat gij Mijn heiligdom verontreinigd hebt, zo zullen een derde deel van u door de pest sterven en door de honger verteerd worden en een derde deel zullen door het zwaard vallen; wanneer Ik de boze pijlen des hongers tot hen zal gezonden hebben, welke ten verderf zullen zijn’, (Ezechiël 5:11,12,16,17).

‘Het zwaard is buiten en de pest en de honger van binnen’, (Ezechiël 7:15).

‘Om alle boze gruwelen zullen zij door het zwaard, door de honger en door de pest vallen’, (Ezechiël 6:11,12).

‘Mijn vier boze gerichten: het zwaard, de honger en het boze beest en de pest zal Ik zenden over Jeruzalem om vanuit haar af te snijden de mens en het beest’, (Ezechiël 14:13,15,21) behalve elders, zoals in’, (Jeremia 14:12,13,15,16; 42:13,14,17,18,22; 44:12,13,27; Mattheüs 24:7,8; Markus 13:8; Lukas 21:11); met het zwaard, de honger, de pest en het beest, worden in die plaatsen eendere dingen aangeduid als hier met het slagzwaard, de honger, de dood en de beesten der aarde; in het Woord immers is een geestelijke zin in de afzonderlijke dingen, waarin het zwaard de vernietiging is van het geestelijk leven door de valse dingen, de honger de vernietiging van het geestelijk leven door de boze dingen, het beest de vernietiging van het geestelijk leven door de begeerten van het valse en het boze en de pest en de dood de volledige uittering en zo de verdoemenis.

II. Dat de honger betekent de onwetendheid omtrent de erkenningen van het goede en het ware, dat opkomt uit het gebrek daaraan in de Kerk, staat vast uit verschillende plaatsen in het Woord, zoals in, (Jesaja 5:13; 8:19-22; Klaagliederen 2:19; 5:8-10; Amos 8:11-14; Job 5:17,20) en elders.

III. Dat de honger of het hongeren betekent het verlangen om de ware en de goede dingen van de Kerk te weten en te verstaan, blijkt uit het volgende, bij (Jesaja 8:21; 32:6; 49:10; 58:6,7; 1 Samuël 2:4,5; Psalm 33:18,19; Psalm 34:10,11; Psalm 37:18,19; Psalm 107:8,35-37; Psalm 146:7; Mattheüs 5:6; 25:35,37,44; Lukas 1:53; Johannes 6:35) en elders.

324. En toen Het geopend had het vijfde zegel, betekent uit de Heer het onderzoek van de staat van de levens van degenen die op de dag van het Laatste Gericht gezaligd moesten worden en intussen bewaard waren.

Dat hier over die wordt gehandeld, blijkt uit wat hierna volgt.

Maar men moet weten dat over dezen en gelijken wordt gehandeld in het gehele twintigste hoofdstuk, waarvan de ontvouwing men kan zien in de nrs.840 tot 874, waaruit blijkt wie zij zijn en waarom zij bewaard waren.

325. Zag ik onder het altaar de zielen van degenen die gedood waren om het Woord Gods, en om de getuigenis die zij hadden, betekent degenen die door de bozen gehaat, met smaad bejegend en verworpen waren om het leven volgens de ware dingen van het Woord en de erkenning van het Goddelijk Menselijke van de Heer en door de Heer werden behoed opdat zij niet verleid zouden worden.

Onder het altaar, betekent de lagere aarde, waar zij door de Heer behoed werden; het altaar betekent de eredienst van de Heer vanuit het goede van de liefde; met ‘zielen van degenen die gedood waren’, worden hier niet de martelaren aangeduid, maar zij die gehaat, met smaad bejegend en verworpen worden, door de bozen in de wereld der geesten en die door de drakonisten en de ketters verleid kunnen worden; om het Woord Gods en om de getuigenis die zij hadden, betekent om het leven volgens de ware dingen van het Woord en om de erkenning van het Goddelijk Menselijke van de Heer; de getuigenis wordt in de hemel aan geen anderen gegeven dan aan hen die het Goddelijk Menselijke van de Heer erkennen; het is immers de Heer Die getuigt en aan de engelen te getuigen geeft, nr. 16; immers *‘de getuigenis van Jezus is de geest der profetie’*, (Openbaring 19:10).

Aangezien zij onder het altaar waren, is het duidelijk dat zij door de Heer werden behouden; allen immers die enig leven van naastenliefde hebben geleid, worden door de Heer behoed, opdat zij niet door de bozen gekwetst worden; en na het Laatste Gericht, wanneer de bozen verwijderd zijn, worden zij uit de bewaarplaatsen gehaald en in de hemel geheven; ik heb na het Laatste Gericht meermalen gezien dat er geesten uit de lagere aarde werden losgelaten en overgebracht in de hemel.

Dat onder de gedoden degenen worden verstaan die verworpen, met smaad bejegend en gehaat worden door de bozen in de wereld der geesten en die verleid kunnen worden en verder degenen die verlangen te weten, maar dat vanwege de valse dingen in de Kerk niet

kunnen, kan vaststaan uit deze plaatsen: *‘Jehovah God zei: Weidt de schapen der doding, welker bezitters hen doden; en Ik heb de schapen der doding geweid op uwentwil, gij ellendigen der kudde’*, (Zacharia 11:4,5,7).

‘Wij zijn elke dag gedood, wij zijn geacht zoals een kudde der slachting; verlaat ons niet Jehovah’, (Psalm 44:23,24).

‘Zij die komen zullen, zal Jakob doen wortelen; is hij soms naar de slachting zijner gedoden gedood’, (Jesaja 27:6,7).

‘Ik heb de stem der dochter Zions gehoord: wee mij, mijn ziel is afgemat van de doden’, (Jeremia 4:31).

‘Zij zullen u overleveren in verdrukking en zullen u doden en gij zult gehaat zijn om Mijns Naams wil’, (Mattheüs 24:9; Johannes 16:2,3); deze dingen zegt de Heer tot de discipelen, maar onder de discipelen worden allen verstaan die de Heer vereren en leven volgens de ware dingen van Zijn Woord; dezen willen de bozen in de wereld der geesten voortdurend doden; omdat zij dit echter niet kunnen doen ten aanzien van het lichaam, willen zij dit voortdurend ten aanzien van de ziel; en aangezien zij dit ook niet kunnen, blaken zij van zo’n haat tegen hen, dat zij niets verkwikkelijkers voelen dan hen kwaad te doen; wat de oorzaak is dat eerstgenoemden door de Heer worden behoed en wanneer de bozen in de hel zijn geworpen, wat plaatsvindt na het Laatste Gericht, worden zij uitgeleid uit hun bewaarplaatsen; zie ook de ontvouwingen over het twintigste hoofdstuk en ten aanzien van dezen daar nr. 846.

Dat doden in het Woord betekent de zielen verderven, wat geestelijk doden is, blijkt uit vele plaatsen daar, zoals eveneens uit deze, (Jesaja 14:19-21; 26:21; Jeremia 25:33; Klaagliederen 2:21; Ezechiël 9:1,6; Openbaring 18:24).

326. En zij riepen met grote stem; dat dit de smart des harten betekent, blijkt uit wat nu volgt.

327. Zeggende: Hoelang, Heer [Die heilig en waar zijt] richt en wreekt Gij ons bloed niet van degenen die op de aarde wonen, betekent daarover dat het Laatste Gericht uitgesteld wordt en diegenen niet verwijderd worden die het Woord en het Goddelijke van de Heer geweld aandoen.

Hoelang, Heer, richt Gij niet, betekent: waarom wordt het Laatste Gericht uitgesteld; en wreekt Gij niet ons bloed, betekent: waarom worden niet vanuit de gerechtigheid diegenen veroordeeld die hun geweld hebben aangedaan om de erkenning van het Goddelijk Menselijke van de Heer en om het leven volgens de ware dingen van Zijn Woord; met het bloed wordt het geweld dat hun is aangedaan aangeduid, nr. 379; onder degenen die op de aarde wonen, worden de bozen in de wereld der geesten verstaan, voor wie zij behoed waren opdat zij niet gekwetst worden.

328. En aan eenieder werden witte lange klederen gegeven, betekent dat aan hen werd gegeven de vergemeenschapping en de verbinding met de engelen die in de Goddelijke ware dingen waren.

De klederen betekenen de ware dingen, nr. 166 en de witte klederen de echte ware dingen, nr. 212; dat deze met de klederen worden aangeduid, is omdat allen in de hemelen bekleed zijn volgens de ware dingen bij hen en eenieder heeft een kleed volgens de verbinding met de gezelschappen van de engelen; en daarom verschijnen zij, wanneer die verbinding gegeven wordt, terstond eender gekleed; vandaar is het dat ‘met aan eenieder werden witte lange klederen gegeven’, wordt aangeduid dat aan hen werd gegeven de vergemeenschapping en de verbinding met de engelen die in de Goddelijk ware dingen waren; lange klederen, toga’s, mantels betekenen de ware dingen in het algemeen, omdat het de algemene bekledingen waren.

Wie deze betekenis ervan kent, kan de verborgenheden kennen die in de volgende teksten schuilen, *‘dat Elia, toen hij Elisa vond, de toga op hem wierp’*, (1 Koningen 19:19);

'dat Elia met zijn toga, de wateren van de Jordaan verdeelde', (2 Koningen 2:8), evenzo Elisa, (2 Koningen 2:14).

'Dat de toga van over Elia, toen hij werd opgeheven, afviel en Elisa dezelve opraapte', (2 Koningen 2:12,13); met Elia immers en Elisa werd uitgebeeld de Heer ten aanzien van het Woord en vandaar betekende hun toga het Goddelijk Ware van het Woord in het algemeen; verder ook wat betekende 'de mantel des efods van Aharon, op welks franjes hemelsblauwe en purperen granaatappels waren en schelletjes van goud', (Exodus 28:31-35); dat deze het Goddelijk Ware in het algemeen betekende, zie het werk 'Hemelse Verborgenheden, te Londen uitgegeven, nr. 9825.

Eendere dingen worden met mantels en toga's aangeduid in deze plaatsen: *'Alle vorsten der zee zullen van op hun tronen afdalen en hun mantels afwerpen', (Ezechiël 26:16).*

'De schriftgeleerden en de Farizeeërs maken, om van de mensen gezien te worden, de franjes van hun mantels groot', (Mattheüs 23:5).

'Mijn volk stelde zich als vijand op om een kleed; gij trekt de toga uit aan hen die voorbijgaan', (Micha 2:8) en elders.

329. En hun werd gezegd, dat zij nog een kleine tijd rusten zouden, totdat voltallig zouden zijn en hun mededienstknachten en hun broeders, die gedood zouden worden zoals zij, betekent dat het Laatste Gericht nog slechts een weinig uitgesteld zou worden, totdat degenen overal vandaan verzameld waren die evenzo gehaat, met smaad bejegend en verworpen worden door de bozen om de erkenning van het Goddelijk Menselijke van de Heer en het leven volgens de ware dingen van Zijn Woord.

Dat deze dingen worden aangeduid, blijkt uit wat eerder is gezegd.

Eendere dingen worden met het volgende bij Jesaja aangeduid: *'Uw doden zullen leven; waakt op en jubelt, gij bewoners des stofs; ga heen, Mijn volk, ga binnen in uw kamers en sluit de deur achter u toe; verberg u zoals een klein ogenblik, totdat de toorn overga; want zie, Jehovah is uitgaande vanuit Zijn plaats, om de ongerechtigheid van de bewoner der aarde over hem te bezoeken; dan zal de aarde haar bloeden onthullen en zij zal haar gedoden niet langer verhelen', (Jesaja 26:19-21).*

Maar er wordt, zoals eerder is gezegd, over dezen en gelijken gehandeld in het twintigste hoofdstuk en volgende, dat is ontvouwd vanaf nr. 840 tot 874.

330. En ik zag, toen Het geopend had het zesde zegel, betekent uit de Heer het onderzoek van de staat van leven van hen die innerlijk boos waren, over wie het Gericht gehouden zal worden.

Dat over dezen wordt gehandeld, blijkt uit wat nu volgt: maar opdat die dingen worden verstaan, moeten eerst twee verborgenheden worden onthuld:

I. Dat het Laatste Gericht niet over anderen is gehouden dan over hen die in de uiterlijke vorm zoals christenen verschenen en met de mond hebben beleden de dingen die van de Kerk zijn, maar in de innerlijke vorm of in hun hart daar tegen zijn geweest; en omdat zij zodanig waren, waren zij daarom ten aanzien van de uiterlijke dingen verbonden met de laatste hemel en ten aanzien van de innerlijke dingen met de hel.

II. Dat zolang als zij met de laatste hemel verbonden waren, de innerlijke dingen van hun wil en liefde gesloten waren, als gevolg daarvan verschenen zij niet aan anderen als boos; maar toen zij van de laatste hemel werden gescheiden, werden hun innerlijke dingen ontsloten en deze waren lijnrecht tegenovergesteld aan de uiterlijke dingen, waar vanuit zij hadden geveinsd en voorgelogen dat zij engelen van de hemel waren en dat de plaatsen waar zij woonden de hemelen waren.

Het waren deze zogenaamde hemelen, die ten tijde van het Laatste Gericht zijn voorbijgegaan, (Openbaring 21:1).

Maar meer hierover zie het werkje 'Het Laatste Gericht', nrs. 70,71 en in 'de Voortzetting aangaande het Laatste Gericht', nr. 10.

331. En zie, er werd een grote aardbeving, betekent de staat van de Kerk bij hen geheel en al veranderd en de schrik.

Dat de aardbevingen de veranderingen van de staat in de Kerk betekenen, is omdat de aarde de Kerk betekent, nr. 285; en omdat in de geestelijke wereld, wanneer ergens een staat van de Kerk wordt verdraaid en een verandering plaatsvindt en omdat deze hun ondergang van te voren aankondigt, ontstaat er een schrik; de landen immers in de geestelijk wereld, zijn naar gedaante eender aan de landen in de natuurlijke wereld, nr. 260; maar omdat de landen [aarden] daar, zoals alle andere dingen in die wereld, vanuit geestelijke oorsprong zijn, worden zij daarom volgens de staat van de bewoners van de Kerk daarop, veranderd en wanneer de staat van de Kerk wordt verdraaid, worden zij bewogen en beven, ja zij verzinken dan en worden van hun plaats verwijderd; dat dit zo plaatsvond toen het Laatste Gericht nabij was, kan men zien in het werkje *‘Over het Laatste Gericht’*.

Hieruit kan vaststaan, wat wordt aangeduid met de bewegingen, de schuddingen en de beroeringen van de aarde in de volgende plaatsen: *‘Er zullen zijn pestilentiën, hongersnoden, aardbevingen in verschillende plaatsen’*, (Mattheüs 24:7; Markus 13:8; Lukas 21:11); die dingen zijn daar gezegd ten aanzien van het Laatste Gericht.

‘In het vuur der verontwaardiging zal Ik spreken: Indien er niet te dien dage een grote aardbeving zal zijn, zodat alle mens op de aangezichten der aarde beeft en de bergen omgekeerd worden’, (Ezechiël 38:18-20).

‘Er geschiedde een grote aardbeving, hoedanige niet is geschied, van dat de mensen gemaakt zijn op de aarde’, (Openbaring 16:18).

‘Ik zal de hemel beroeren en de aarde zal vanuit haar plaats beroerd worden, in de verontwaardiging van Jehovah Zebaoth’, (Jesaja 13:12,13).

‘De fundamenten der aarde zijn geschokt, door te beroeren is de aarde beroerd, omdat haar overtreding zwaar op haar is’, (Jesaja 24:18-20).

‘De aarde is geschud en beroerd en de fundamenten der bergen, omdat ontsteking over Hem kwam’, (Psalm 18:8).

‘De bergen beven voor Jehovah en de steenrotsen worden omgekeerd’, (Nahum 1:5,6); evenzo elders, zoals in, (Jeremia 10:10; 49:21; Joël 2:10; Haggai 2:6,7; Openbaring 11:19) en elders; maar deze dingen moeten zo worden verstaan, dat zij in de geestelijke wereld plaatsvinden, maar niet in de natuurlijke; in deze betekenen zij zulke dingen zoals hier werden gezegd.

332. En de zon werd zwart evenals een haren zak en de maan werd evenals bloed, betekent dat bij hen al het goede van de liefde geschonden en al het ware van het geloof vervalst was. Dat met de Zon de Heer wordt aangeduid ten aanzien van de Goddelijke Liefde en vandaar het goede van de liefde uit Hem en in de tegengestelde zin het Goddelijke van de Heer ontkend en vandaar het goede van de liefde geschonden, zie nr. 53; en omdat de Zon het goede van de liefde betekent, betekent vandaar de maan het Ware van het geloof; de zon immers is rood vanwege het vuur en de maan is blank vanwege het licht uit de zon; en het vuur betekent het goede van de liefde en het licht het ware vanuit dat goede; ten aanzien van de maan, zie ook eerder in nr. 53.

Dat van de zon wordt gezegd dat zij zwart werd zoals een haren zak, is omdat het geschonden goede in zich het boze is en het boze is zwart; dat van de maan wordt gezegd dat zij werd zoals bloed, is omdat het bloed het Goddelijk Ware betekent en in de tegengestelde zin het vervalste Goddelijk Ware, zie de nrs. 379, 684.

Ten aanzien van de zon en de maan wordt bijna iets eenders gezegd bij Joël: *‘De zon zal verkeerd worden in duisternis en de maan in bloed, eer dat de grote en vreselijke dag van Jehovah komt’*, (Joël 2:31).

333. En de sterren des hemels vielen op de aarde, betekent alle erkenningen van het goede en het ware verstrooid.

Dat de sterren de erkenningen van het goede en het ware betekenen, zie eerder in nr. 51; dat vanuit de hemel op de aarde vallen, is verstrooid worden, is duidelijk; in de geestelijke wereld schijnen ook sterren vanuit de hemel op de aarde te vallen daar waar de erkenningen van het goede en ware vergaan.

334. Zoals een vijgenboom zijn onrijpe vruchten afwerpt, door een grote wind geschud, betekent door de redeneringen van de natuurlijke mens gescheiden van de geestelijke.

Dat gezegd wordt dat zij dit betekenen, terwijl het toch een vergelijking is, is omdat alle vergelijkingen in het Woord eveneens overeenstemmingen zijn en in de geestelijke zin samenhangen met de zaak waarover wordt gehandeld; eveneens hier; de vijgenboom immers betekent krachtens de overeenstemming het natuurlijk goede van de mens verbonden met zijn geestelijk goede, hier echter in de tegengestelde zin het natuurlijk goede van de mens gescheiden van zijn geestelijk goede, en dit is niet het goede; maar omdat de natuurlijke mens gescheiden van de geestelijke mens, de erkenningen van het goede en ware, die met de sterren worden aangeduid, door redeneringen verdraait, zo volgt daaruit dat dit wordt aangeduid met een vijgenboom door een grote wind geschud; dat met de wind en de stormwind de redenering wordt aangeduid, blijkt uit verscheidene plaatsen in het Woord, maar het is niet nodig om die hier aan te voeren, omdat het een vergelijking is.

Dat de vijgenboom het natuurlijk goede van de mens betekent, is omdat elke boom iets van de Kerk bij de mens betekent, dus eveneens de mens ten aanzien ervan; ter bevestiging dienen deze teksten: *‘Al het heir des hemels zal neervallen, zoals een blad afvalt van de wijnstok en zoals het afvalt van de vijgenboom’*, (Jesaja 34:4).

‘Ik zal hen verteren, geen druiven aan de wijnstok, noch vijgen aan de vijgenboom en het blad zijgt neder’, (Jeremia 8:13).

‘Al uw vestingen zijn als vijgenbomen met de eerstelingen, die, indien zij beroerd worden, neervallen op de mond van de etende’, (Nahum 3:12; Jeremia 24:2,3,5,8; Jesaja 38:21; Jeremia 29:17,18; Hosea 2:12; 9:10; Joël 1:7,12; Zacharia 3:10; Mattheüs 21:18-21; 24:32,33; Markus 11:12-15, 19-25; Lukas 6:44; 13:6-9) in deze plaatsen wordt niet iets anders onder de vijgenboom verstaan.

335. En de hemel is weggeweken zoals een boek dat toegerold is, betekent de afscheiding van de hemel en de verbinding met de hel.

Dat gezegd wordt dat de hemel is weggeweken zoals een boek dat toegerold is, is omdat het innerlijk verstand en vandaar het denken van de mens is zoals een hemel; immers, zijn verstand kan worden verheven in het licht van de hemel en in die verheffing samen met de engelen denken over God, over de liefde en het geloof en over het eeuwige leven; maar indien zijn wil niet eveneens wordt verheven in de warmte van de hemel, is de mens toch niet verbonden met de engelen daar, zo is hij dus niet zoals een hemel; dat dit zo is, zie het werk *‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’*, in het vijfde deel.

Door dat vermogen van het verstand hebben de bozen over wie hier gehandeld wordt, in vergezelschapping kunnen zijn met de engelen van de laatste hemel; maar toen dezen van hen werden gescheiden, is hun hemel weggeweken zoals een boek dat toegerold is.

Onder het toegerolde boek wordt een opgerold perkament verstaan, aangezien hun boeken perkamenten waren en de vergelijking wordt gemaakt met een boek, omdat het Boek ook het Woord is, nr. 256; en daarom verschijnt, wanneer dit zoals een perkament wordt toegerold, niet wat ook van hetgeen daarin staat en het is alsof het er niet is; daarom wordt iets eenders gezegd bij Jesaja: *‘Al het heir der hemelen zal uitteren en de hemelen zullen toegerold worden’*

zoals een boek en het valt af zoals het blad afvalt van de vijgenboom', (Jesaja 34:4); het heir zijn de goede en de ware dingen van de Kerk vanuit het Woord, nr. 447.

Hieruit kan vaststaan dat met 'de hemel is weggeweken zoals een boek dat toegerold is', wordt aangeduid de afscheiding van de hemel en de verbinding met de hel; dat de afscheiding van de hemel de verbinding is met de hel, is duidelijk.

336. En alle berg en eiland zijn van hun plaatsen bewogen, betekent dat al het goede van de liefde en ware van het geloof terugweken.

Dat dit daarmee wordt aangeduid, kan niemand weten dan alleen door de geestelijke zin; dat dit wordt aangeduid, is omdat onder bergen diegenen worden verstaan die in het goede van de liefde zijn, omdat de engelen op de bergen wonen, op de hogere die uitsteken, zij die in de liefde tot de Heer zijn en op minder hoog uitstekend zij die in de liefde jegens de naaste zijn en daarom wordt met alle berg al het goede van de liefde aangeduid; dat onder de eilanden diegenen worden verstaan die verder van de erediens van God verwijderd zijn, zie nr. 34; hier degenen die in het geloof zijn en niet zozeer in het goede van de liefde; vandaar wordt in de abstracte zin met alle eiland al het ware van het geloof aangeduid; met 'bewogen worden van hun plaatsen' wordt aangeduid, terugwijken; van de woningen van de engelen op de bergen en de heuvels wordt het daarom afgeleid, dat met bergen en heuvels in het Woord wordt aangeduid de hemel en de Kerk, waar de liefde tot de Heer en de liefde jegens de naaste is en in de tegengestelde zin de hel, waar de eigenliefde en de liefde van de wereld is.

Dat de hemel en de Kerk, waar de liefde tot de Heer en de liefde jegens de naaste is en dus waar de Heer is, met bergen en heuvels wordt aangeduid, blijkt uit deze volgende plaatsen:

'Ik hef de ogen tot de bergen, vanwaar de hulp komt', (Psalm 121:1).

'Zie, op de bergen de voeten van hem die de vrede boodschapt', (Nahum 1:15; Jesaja 52:7).

'Looft Jehovah, gij bergen en heuvels', (Psalm 148:9).

'De berg Gods de berg van Basan, de berg der heuvelen de berg van Basan; waarom springt gij op, bergen, heuvelen des bergs, Jehovah verlangt die te bewonen, ook zal Jehovah ze bewonen voor altijd', (Psalm 68:16,17).

'De bergen sprongen zoals rammen, de heuvelen zoals de zonen der kudde van kleinvee; voor de Heer baart gij, o aarde', (Psalm 114:2-7).

'Ik zal vanuit Jakob zaad voortbrengen en vanuit Jehudah een erfgenaam van Mijn bergen, opdat Mijn uitverkorenen die zullen bezitten en Mijn knechten daar wonen', (Jesaja 65:9).

'In de voleinding der eeuw; dat alsdan zij die in Judea zijn, vlieden op de bergen', (Mattheüs 24:16).

'Jehovah, Uw gerechtigheid zijn de bergen Gods', (Psalm 36:7).

'Jehovah zal uitgaan en strijden, Zijn voeten zullen te dien dage staan op de Olijfberg voor de aangezichten van Jeruzalem uit het oosten', (Zacharia 14:3,4).

Aangezien de Olijfberg de Goddelijke Liefde betekende, *'predikte de Heer derhalve op de dagen in de tempel; in de nachten echter ging Hij uit en vernachtte op de Olijfberg'*, (Lukas 21:37; 22:39; Johannes 8:1) en daarom *'sprak de Heer op die berg met de discipelen over Zijn Komst en over de voleinding der eeuw'*, (Mattheüs 24:3; Markus 13:3) e.v..

En eveneens *'ging Hij van daar naar Jeruzalem en heeft geleden'*, (Mattheüs 21:1; 26:30; Markus 11:1; 14:26; Lukas 19:29,37; 21:37; 22:39).

Aangezien de berg de hemel en de liefde betekent, *'daalde vandaar Jehovah neder op het hoofd van de berg Sinai en verkondigde de Wet'*, (Exodus 19:20; 24:17).

En daarom *'veranderde de Heer voor Petrus, Jakobus en Johannes op een hoge berg van gedaante'*, (Mattheüs 17:1).

En daarom was Zion op een berg en eveneens Jeruzalem en werden deze genoemd: de berg van Jehovah en de berg der heiligheid, in vele plaatsen in het Woord.

Eendere dingen worden elders door bergen en heuvels aangeduid, zoals in, (Jesaja 7:25; 30:25; 40:9; 44:25; 49:11,13; 55:12; Jeremia 16:15,16; Ezechiël 36:8; Joël 3:17,18; Amos 4:1,13; 9:13,14; Psalm 65:7; Psalm 80:9,11; Psalm 104:5-10).

Dat die bergen en heuvels die liefden betekenen, kan nog duidelijker vaststaan uit de tegengestelde zin ervan, waarin zij de helse liefden betekenen, namelijk de liefde van zich en van de wereld, zoals blijkt uit deze plaatsen: *‘De dag van Jehovah zal komen over alle hoge bergen en over alle verheven heuvelen’*, (Jesaja 2:12,14).

‘Alle dal zal verhoogd worden en alle berg en heuvel zal vernederd worden’, (Jesaja 40:3-5).

‘De bergen zullen omgekeerd worden en de treden zullen vallen’, (Ezechiël 38:20,21).

‘Zie, Ik ben tegen u, gij berg verdervende de gehele aarde; Ik zal u stellen tot een berg der verbranding’, (Jeremia 51:25).

‘Ik zag de bergen, en zie, zij werden beroerd en al de heuvelen werden omgekeerd’, (Jeremia 4:23-25).

‘Een vuur is aangestoken in Mijn toorn en het zal de fundamenten der bergen in vlam zetten’, (Deuteronomium 32:22).

‘Ik zal de bergen en de heuvelen woest maken’, (Jesaja 42:15).

‘Zie, Jakob, Ik heb u gesteld zoals een dorsslede, opdat gij de bergen dorst en vermaalt en de heuvelen stelt zoals kaf, opdat de wind ze wegneemt’, (Jesaja 41:15,16).

‘Geeft Jehovah heerlijkheid, eer uw voeten zich stoten aan de bergen der schemering’, (Jeremia 13:16).

Niet iets anders wordt verstaan onder *‘de zeven bergen waarop de vrouw zat die Babylon was’*, (Openbaring 17:9) en ook elders, zoals in, (Jesaja 14:13; Jeremia 50:6; 9:10; Ezechiël 6:3,13; 34:6; Micha 6:1,2; Nahum 1:5,6; Psalm 46:3,4).

Hieruit kan nu vaststaan, wat daaronder wordt verstaan, dat alle berg en eiland vanuit hun plaats zijn bewogen en verder wat in hetgeen volgt daaronder wordt verstaan, *‘dat alle eiland is gevloeden en de bergen niet zijn gevonden’*, (Openbaring 16:20) en nr. 714.

337. En de koningen der aarde en de magnaten en de rijken en de oversten over duizend en de machtigen en alle knecht en alle vrije, betekent degenen die voor de scheiding waren geweest in het verstand van het ware en het goede, in de wetenschap van de erkenningen ervan, in de geleerdheid, uit anderen of uit zichzelf en toch niet in een leven daarnaar.

Dat al deze dingen met bovengenoemde teksten in hun volgorde worden aangeduid, kan niemand weten dan hij die weet wat in de geestelijke zin wordt aangeduid met: koningen, magnaten, rijken, oversten over duizend, machtigen en met knecht en vrije; in de geestelijke zin worden met koningen degenen aangeduid die in de ware dingen zijn, met de magnaten zij die in de goede dingen zijn, met de rijken zij die in de erkenningen van het ware zijn, met de oversten over duizend zij die in de erkenningen van het goede zijn, met de machtigen zij die in de geleerdheid zijn, met de knechten zij die in zulke zaken vanuit anderen zijn, dus vanuit het geheugen, met de vrijen zij die in zulke dingen vanuit zichzelf zijn, dus vanuit oordeel; maar het zou al te ver voeren om vanuit het Woord te bevestigen dat die met al die namen worden aangeduid; wat de koningen betekenen is eerder in nr. 20 getoond; en wat de rijken in nr. 206; wat de magnaten [rijksgroten], blijkt bij, (Jeremia 5:5; Nahum 3:10; Jona 3:7); van groot immers wordt gesproken met betrekking tot het goede, nrs. 896, 898; dat de machtigen en de knechten en de vrijen diegenen zijn die in de geleerdheid zijn, vanuit anderen of vanuit zichzelf, zal hierna worden gezien.

Gezegd wordt *‘zij die daarin waren geweest en toch niet in een leven daarnaar’*, aangezien de bozen, ja zelfs de slechtsten in de wetenschap en in het verstand van de erkenningen van het ware en het goede kunnen zijn en eveneens in veel geleerdheid; maar omdat zij niet daarnaar leven, zijn zij niet daadwerkelijk in die dingen; want wat alleen in het verstand is en niet tevens in het leven, dat wil zeggen niet in de mens, maar het is buiten hem zoals in een

voorhof; maar wat tevens in het leven is, dit is in de mens; het is binnenin hem zoals in een huis; en daarom werden dezen bewaard en de anderen verworpen.

338. Verborgten zichzelf in de spelonken en in de rotsen der bergen, betekent dat zij nu in de boze dingen en in de valse dingen van het boze zijn.

Dat met zich verbergen in de spelonken en in de rotsen der bergen, wordt aangeduid: in de boze dingen zijn en in de valse dingen van het boze, is omdat degenen die voor de wereld hebben geveinsd dat zij in het goede van de liefde waren maar toch in het boze waren geweest, zich na de dood in spelonken verborgen; en zij die hebben geveinsd dat zij in de ware dingen van het geloof waren, maar toch in de valse dingen van het boze waren geweest, zich verbergen in de rotsen der bergen; de ingangen verschijnen zoals gaten in de aarde en zoals spleten in de bergen, waarin zij zich zoals slangen begeven en zich daarin verbergen. Dat zulke plaatsen hun woonplaatsen zijn, heb ik meermalen gezien.

Vandaar is het, dat met spelonken de boze dingen bij zulke geesten worden aangeduid en met de gaten en de spleten de valse dingen van het boze, in de volgende plaatsen: *‘Te dien dage zullen zij binnengaan in de spelonken der rotsen en in de spleten der steenrotsen, wanneer Jehovah zal opstaan om de aarde te verschrikken’*, (Jesaja 2:19).

‘Te dien dage zullen zij binnengaan in de retsen der rotsen en in de spleten der steenrotsen vanwege de vrees voor Jehovah’, (Jesaja 2:21).

‘Zij zullen wonen in de spleten der dalen en in de gaten der aarde en in de rotsen’, (Job 30:6).

‘De trotsheid uws harten heeft u bedrogen, gij die woont in de spleten’, (Obadja 3).

‘Te dien dage zullen zij komen en rusten in de rivieren der verlatingen en in de spleten der rotsen’, (Jesaja 7:19).

‘Het paleis zal verlaten zijn, de helling en de wachttorens zullen zijn op de spelonken tot in het eeuwige’, (Jesaja 32:14).

‘De trotsheid uws harten heeft u bedrogen, gij die woont in de gaten der rots’, (Jeremia 49:16).

‘Zij zullen hen jagen van over alle berg en heuvel en vanuit de gaten der rotsen; zij zullen niet verborgen worden voor Mij, noch zal hun ongerechtigheid verholten zijn’, (Jeremia 16:16,17).

‘Te dien dage zal het zoogkind spelen op het gat van een adder en een gespeend kind zal zijn hand uitsteken op de spelonk van de basilisk’, (Jesaja 11:8).

339. En zij zeiden tot de bergen en de rotsen: Valt op ons en verbergt ons van het aangezicht van Degene Die op de troon zit en van de toorn des Lams, betekent de bevestigingen van het boze door het valse en van het valse vanuit het boze, totdat zij niet enig Goddelijke van de Heer erkenden.

Met de bergen worden de liefden van het boze, dus de boosheden aangeduid, nr. 336; met de rotsen worden de valsheden van het geloof aangeduid; met op hen vallen en hen verbergen, wordt aangeduid: beschermd worden tegen de invloeiing vanuit de hemel en omdat dit plaatsvindt door bevestigingen van het boze door het valse en van het valse vanuit het boze, worden vandaar deze bevestigingen aangeduid.

Met ‘zich verbergen van het aangezicht van Degene Die op de troon zit en van de toorn des Lams’ wordt aangeduid; totdat zij niet enig Goddelijke van de Heer erkenden; onder Hem Die op de troon zit, wordt verstaan het Goddelijke van de Heer in Zich en onder het Lam Hijzelf ten aanzien van het Goddelijk Menselijke; de Heer was ten aanzien van het ene en het andere op de troon, zoals eerder is getoond.

Dat gezegd wordt ‘van het aangezicht en van de toorn van Hem’, is omdat al diegenen die in de spelonken en in de rotsen zijn, niet een voet daaruit naar buiten durven brengen, zelfs niet een vinger uitsteken, vanwege de marteling en de kwelling indien zij dit zouden doen; de oorzaak hiervan is deze, dat zij de Heer haat toedragen, totdat zij Zijn Naam niet kunnen noemen; en de Goddelijke sfeer van de Heer vult alle dingen, die zij niet van zich kunnen

verwijderen dan door bevestigingen van het boze door het valse en van het valse vanuit het boze; de verkwikkingen van de boze dingen doen dit.

Eendere dingen worden aangeduid met het volgende bij Hosea: ‘Zij zullen tot de bergen zeggen: Bedekt ons; en tot de heuvelen: Valt op ons’, (Hosea 10:8); en bij Lukas: *‘Alsdan zullen zij aanvangen te zeggen tot de bergen: Valt op ons; en tot de heuvelen: Verbergt ons’*, (Lukas 23:30).

Dat dit de geestelijke zin van die woorden is, kan niet verschijnen in de letter, maar het verschijnt in de geestelijke zin uit hoofde hiervan dat wanneer het Laatste Gericht wordt voltrokken, dan diegenen die in het boze zijn en in het goede willen zijn, in het begin harde dingen ondergaan, maar minder harde dan diegenen die zich in hun boze door valse dingen bevestigen, want dezen bedekken hun boosheden door valse dingen; eerdergenoemden ontbloten hun boze; en dan houden zij de Goddelijke invloed niet uit, zoals volgt; de spelonken en de holen waarin zij zich werpen, zijn overeenstemmingen.

340. Omdat de grote dag Zijns toorns is gekomen en wie kan bestaan, betekent dat zij zodanig zijn geworden uit zichzelf door de afscheiding van de goede en de gelovigen met als oorzaak het Laatste Gericht, dat zij anders niet zouden uithouden.

Met de grote dag van de toorn des Lams wordt de dag van het Laatste Gericht aangeduid; en met ‘wie kan bestaan’ wordt aangeduid dat zij het vanwege de kwelling niet kunnen uithouden; wanneer immers het Laatste Gericht aanstaande is, nadert de Heer met de hemel en van diegenen die beneden in de wereld der geesten zijn, kunnen geen anderen de Komst van de Heer uithouden dan zij die innerlijk goed zijn; en diegenen zijn innerlijk goed, die de boze dingen als zonden schuwen en tot de Heer schouwen.

Dat de dag van de toorn van de Heer het Laatste Gericht betekent, blijkt duidelijk uit deze plaatsen: *‘Zolang de ontsteking van de toorn van Jehovah nog niet over ulieden komt, zolang de dag van de toorn van Jehovah nog niet over ulieden komt, zult gij misschien verborgen worden in de dag van de toorn van Jehovah’*, (Zefanja 2:2,3).

‘Zie, de dag van Jehovah komt, wreed en der verontwaardiging en der ontsteking des toorns’, (Jesaja 13:9,13).

‘De grote dag van Jehovah is nabij, de dag der ontsteking deze dag, een dag der benauwdheid en der beklemming, een dag der duisternis en der donkerheid’, (Zefanja 1:14,15).

‘Uw toorn is gekomen en de tijd om de doden te richten en om het loon te geven aan Uw knechten en om te verderven degenen die de aarde verderven’, (Openbaring 11:18).

‘Kust de Zoon, opdat Hij niet toorne en gij in de weg vergaat, omdat Zijn toorn binnenkort ontbrandt; gezegend allen die op Hem betrouwen’, (Psalm 2:12).

* * * * *

341. Hieraan zal ik deze gedenkwaardigheid toevoegen:

Ik zag uit de engelse geestelijkheid tot aan zo’n 600 geesten verzameld, die tot de Heer baden dat het hun geoorloofd mocht zijn om in een gezelschap van de hogere hemel op te klimmen. Dit werd hun gegeven en zij klommen op; en toen ze binnengekomen waren, zagen zij hun koning, de grootvader van de koning die heden regeert en zij waren verheugd; deze trad toen op een tweetal bisschoppen toe die onder hen waren en die hij in de wereld gekend had en hij vroeg aan hen: ‘Hoe bent u hier gekomen?’

Zij antwoordden dat zij tot de Heer hadden gesmeekt en dat het hun gegeven was en hij zei tot hen: ‘Waarom tot de Heer en niet tot God de Vader?’

En zij zeiden dat zij beneden zo waren onderricht en hij zei: ‘Heb ik het u niet ettelijke malen in de wereld gezegd dat men tot de Heer moet gaan; voorts ook dat de naastenliefde het

belangrijkste is; wat heeft u toen ten aanzien van de Heer geantwoord?’ Het werd toen gegeven zich te herinneren dat zij hadden geantwoord, dat wanneer men tot de Vader gaat, ook tot de Zoon gaat, maar de engelen die rondom de koning waren, zeiden: ‘U vergist u; niet dit heeft u gedacht; ook gaat men niet tot de Heer wanneer men tot God de Vader gaat, maar men gaat tot God de Vader wanneer men tot de Heer gaat, omdat zij één zijn, zoals de ziel en het lichaam.

Wie gaat tot de ziel van de mens en zo tot zijn lichaam; gaat men niet, wanneer men tot de mens gaat ten aanzien van het lichaam dat men ziet, ook tot zijn ziel, die men niet ziet?’

Op deze twee dingen bewaarden zij het stilzwijgen.

De koning trad op de twee bisschoppen toe en hield twee geschenken in de hand en zei: ‘Dit zijn twee geschenken van de hemel’.

Het waren hemelse vormen van goud; en hij wilde ze geven; maar toen overdekte hen een grauwe wolk en scheidde hen, en zij daalden af langs de weg die zij opgeklommen waren en zij schreven deze dingen in een boek.

De overigen van de engelse geestelijkheid die hadden gehoord dat het aan hun medegenoten was gegeven om tot de hogere hemel op te klimmen, waren bijeen aan de voet van de berg, waar zij hun terugkeer afwachtten; toen zij terugkwamen, groetten zij hun broeders en vertelden ze wat hun in de hemel was overkomen, en dat door de koning aan de bisschoppen twee hemelse vormen van goud van een allerschoonste aanblik waren gegeven, maar dat die uit hun handen waren gevallen.

Toen gingen zij van de open plek waar zij waren, heen naar een bos dat nabij lag en zij spraken daar met elkaar, terwijl ze in het rond keken of iemand hen hoorde, niettemin werden zij gehoord.

Zij spraken over de eensgezindheid en de eendracht en toen over het oppergezag en de heerschappij; de bisschoppen spraken en de overigen schonken hun bijval.

Plotseling, wat mij verwonderde, verschenen zij niet langer als velen, maar als één enkele grote figuur, wiens aangezicht eender was aan het aangezicht van een leeuw, die op het hoofd een getorende tiaar had waarop een kroon stond.

Hij sprak op hoge toon en stapte voort met afgemeten pas en terwijl hij achterom keek zei hij: ‘Wie anders dan mij komt rechtens het oppergezag toe’.

De koning schouwde vanuit de hemel neer, en hij zag eerst allen als één en daarna als verscheidenen eensgezinden en zoals hij zei, in een wereldlijk kled.

Einde zesde hoofdstuk

DE APOCALYPS ONTHULD

***waarin de verborgenheden die daar voorzegd zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.***

HET ZEVENDE HOOFDSTUK

1. *Na deze dingen zag ik vier engelen staan op de vier hoeken der aarde, houdende de vier winden der aarde, opdat de wind niet zou waaien op de aarde, noch op de zee, noch op enige boom.*
2. *En ik zag een andere engel opklimmen uit de opgang der Zon, hebbende het zegel van de levende God; en hij riep met een grote stem tot de vier engelen aan wie het gegeven was de aarde en de zee te beschadigen.*
3. *Zeggende: Beschadigt de aarde niet, noch de zee, noch de bomen, totdat wij de dienstknechten van onze God gezegeld hebben op hun voorhoofden.*
4. *En ik hoorde het getal van degenen die gezegeld waren; honderdvierenveertigduizend gezegeld vanuit elke stam Israëls.*
5. *Vanuit de stam van Jehudah twaalfduizend gezegelden; vanuit de stam van Ruben twaalfduizend gezegelden; vanuit de stam van Gad twaalfduizend gezegelden.*
6. *Vanuit de stam van Aser twaalfduizend gezegelden; vanuit de stam van Naftali twaalfduizend gezegelden; vanuit de stam van Menasse twaalfduizend gezegelden.*
7. *Vanuit de stam van Simeon twaalfduizend gezegelden; vanuit de stam van Levi twaalfduizend gezegelden; vanuit de stam van Issachar twaalfduizend gezegelden.*
8. *Vanuit de stam van Zebulon twaalfduizend gezegelden; vanuit de stam van Jozef twaalfduizend gezegelden; vanuit de stam van Benjamin twaalfduizend gezegelden.*
9. *Na deze dingen zag ik en zie, een grote schare, welke niemand tellen kon, vanuit alle natie en stammen en volken en tongen, staande voor de troon en voor het Lam, bekleed met witte lange klederen en palmen in hun handen.*
10. *En roepende met een grote stem, zeggende: Het heil zij onze God, Die op de troon zit en het Lam.*
11. *En alle engelen stonden rondom de troon en de ouderen en de vier levende wezens, en zij vielen voor de troon op hun aangezichten en aanbaden God.*
12. *Zeggende: Amen, de zegen en de heerlijkheid en de wijsheid en de dankzegging en de eer en de kracht en de sterkte, zij onze God tot in de eeuwen der eeuwen, amen.*
13. *En een uit de ouderen antwoordde, zeggende tot mij: Dezen die bekleed zijn met de witte lange klederen, wie zijn zij en van waar zijn zij gekomen?*
14. *En ik zei tot hem: Heer, gij kent het; en hij zei tot mij: Dezen zijn het die komen vanuit de grote verdrukking en zij hebben hun lange klederen gewassen en hebben hun lange klederen wit gemaakt in het bloed des Lams.*
15. *Daarom zijn zij voor de troon Gods en dienen Hem dag en nacht in Zijn tempel; en Die op de troon zit, zal over hen wonen.*
16. *Zij zullen niet meer hongeren en zullen ook niet meer dorsten en de zon zal op hen niet vallen, noch enige hitte.*
17. *Aangezien het Lam, Dat in het midden van de troon is, hen zal weiden en hen zal heenleiden tot de levende bronnen der wateren en God zal alle traan uit hun ogen afwissen.*

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

In dit hoofdstuk wordt gehandeld over hen die in de christelijke hemel zijn en zullen zijn; en eerst over hun afscheiding van de bozen, vers 1 tot 3; daarna, over hen die in de liefde tot de Heer zijn en daaruit in de wijsheid, vanuit hen zijn de hogere hemelen, vers 4 tot 8; en over hen die in de naastenliefde en

het geloof ervan uit de Heer zijn, omdat zij tegen de boze dingen hebben gestreden, vanuit hen zijn de lagere hemelen, vers 9 tot 17.

De inhoud van de afzonderlijke verzen:

Daarna zag ik vier engelen staan op de vier hoeken der aarde, betekent nu de algehele hemel in het streven om het Laatste Gericht te houden; houdende de vier winden der aarde, opdat de wind niet zou waaien op de aarde, noch op de zee, noch op enige boom, betekent de meer nabije en vandaar sterkere invloeiing in de lagere gebieden, waar de goeden verbonden waren met de bozen en deze invloeiing werd door de Heer teruggehouden en verhinderd; en ik zag een andere engel opklimmen vanuit de opgang van de zon, betekent de Heer Die voorziening treft en regelt; hebbende het zegel van de levende God, betekent Die enig en alleen allen en de afzonderlijken kent en hen van elkaar kan onderscheiden en scheiden; en hij riep met een grote stem tot de vier engelen, aan wie het gegeven was de aarde en de zee te beschadigen, zeggende: Beschadigt de aarde niet, noch de zee, noch de bomen, betekent uit de Heer de verhindering en het terughouden van de meer nabije en sterkere invloeiing in de lagere gebieden; totdat wij de dienstknechten van onze God gezegeld hebben op hun voorhoofden, betekent voordat zij zijn afgescheiden die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer zijn; ik hoorde het getal van degenen die gezegeld waren, honderdvierenveertigduizend, betekent allen die de Heer als de God van hemel en aarde erkennen en in de ware dingen van de Heer vanuit het goede van de liefde uit Hem door het Woord zijn; gezegeld vanuit elke stam Israëls, betekent de hemel en de Kerk van de Heer uit hen; vanuit de stam van Jehudah 12000 gezegelden, betekent de hemelse liefde, namelijk de liefde tot de Heer en wel bij allen die in de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Kerk zullen zijn; vanuit de stam van Ruben 12000 gezegelden, betekent de wijsheid vanuit de hemelse liefde bij hen die daar zullen zijn; vanuit de stam van Gad 12000 gezegelden, betekent de nutten van het leven, die van de wijsheid vanuit die liefde zijn, bij hen die daar zullen zijn; vanuit de stam van Aser 12000 gezegelden, betekent de wederzijdse liefde, bij hen; vanuit de stam van Naftali 12000 gezegelden, betekent de doorvatting van het nut en wat het nut is bij hen; vanuit de stam van Menasse 12000 gezegelden, betekent de wil om van dienst te zijn en de daad, bij hen; vanuit de stam van Simeon 12000 gezegelden, betekent de geestelijke liefde, te weten de liefde jegens de naaste, bij hen; vanuit de stam van Levi 12000 gezegelden, betekent de aandoening van het ware vanuit het goede, waar vanuit het inzicht is, bij hen; vanuit de stam van Issachar 12000 gezegelden, betekent het goede van het leven, bij hen; vanuit de stam van Zebulon 12000 gezegelden, betekent de echtelijke liefde van het goede en het ware, bij hen; vanuit de stam van Jozef 12000 gezegelden, betekent de leer van het goede en het ware, bij hen; vanuit de stam van Benjamin 12000 gezegelden, betekent het leven van het ware vanuit het goede volgens de leer, bij hen; na dezen zag ik, en zie, een grote schare, die niemand tellen kon, betekent alle overigen die niet onder de opgesomden zijn en toch in de Nieuwe Hemel en in de Nieuwe Kerk van de Heer zijn en diegenen zijn zij die de laatste hemel en de uiterlijke Kerk maken, waarvan niemand de hoedanigheid kent dan alleen de Heer; vanuit alle natie en stammen en volken en tongen, betekent allen in de christelijke wereld die in de godsdienst vanuit het goede zijn en in de ware dingen vanuit de leer; staande voor de troon en voor het Lam, betekent horende de Heer en doende de dingen die Hij gebiedt; bekleed met witte lange klederen en palmen in de handen, betekent de vergemeenschapping en de verbinding met de hogere hemelen en de belijdenis vanuit de Goddelijke waarheden; roepende met een grote stem, zeggende: Het heil zij onze God, Die op de troon zit, en het Lam, betekent de erkenning vanuit het hart dat de Heer hun Heiland is; en alle engelen stonden rondom de troon en de ouderen en de vier levende wezens, betekent allen in de algehele hemel, horende en doende de dingen die de Heer gebiedt; en zij vielen voor de troon op hun aangezichten en aanbaden God, betekent de vernedering van hun harten en vanuit de vernedering de aanbidding van de Heer, zeggende: Amen, betekent de Goddelijke Waarheid en vanuit die de bevestiging; de zegen en de heerlijkheid en de wijsheid en de dankzegging, betekent de Goddelijke Geestelijke dingen van de Heer; en de eer en de kracht en de sterkte betekent de Goddelijke Hemelse dingen van de Heer; zij onze God tot in de eeuwen der eeuwen, betekent die dingen in de Heer en uit Hem tot in het eeuwige; Amen, betekent de samenstemming van allen; en een uit de ouderen antwoordde, zeggende tot mij: Dezen die bekleed zijn met witte lange klederen, wie zijn zij en van waar zijn zij gekomen; en ik zei tot hem: Heer, gij kent het, betekent het verlangen van te weten en de wil van te vragen en het antwoord en de inlichting; en hij zei tot mij: Dezen zijn het, die komen vanuit de grote verdrukking, betekent dat het diegenen zijn die in verzoeken zijn geweest en gestreden hebben tegen de boze en

de valse dingen; en zij hebben hun lange klederen gewassen, betekent, en die hun godsdienstige dingen gereinigd hebben van de boze dingen van het valse; en hebben hun lange klederen wit gemaakt in het bloed van het Lam, betekent, en zij hebben die gezuiverd van de valse dingen van het boze door de ware dingen en zijn zo hervormd uit de Heer; daarom zijn zij voor de troon Gods en dienen Hem dag en nacht in Zijn tempel; en Die op de troon zit, zal over hen wonen, betekent dat zij in de tegenwoordigheid van de Heer zijn en bestendig en getrouw leven volgens de ware dingen die zij uit Hem in Zijn Kerk opnemen; zij zullen niet meer hongeren en zullen ook niet meer dorsten, betekent dat hierna hun de goede en de ware dingen niet zullen ontbreken; en de zon zal op hen niet vallen, noch enige hitte, betekent dat zij hierna geen begeerten tot het boze, noch tot het valse van het boze, zullen hebben; aangezien het Lam Dat in het midden van de troon is, hen zal weiden, betekent dat de Heer alleen hen zal leren; en hen zal heenleiden tot de levende bronnen der wateren, betekent, en hen zal leiden door de ware dingen van het Woord tot de verbinding met Zich; en God zal alle traan uit hun ogen afwissen, betekent dat zij niet meer in de gevechten tegen de boze dingen en de valse dingen ervan en zo niet in smarten zullen zijn, maar in de goede en de ware dingen en vandaar in de hemelse vreugden uit de Heer.

DE ONTVOUWING

342. Daarna zag ik vier engelen staan op de vier hoeken der aarde, betekent nu de algehele hemel in het streven om het Laatste Gericht te houden over hen die in de wereld der geesten waren.

Nu volgen verscheidene dingen over de staat van de geestelijke wereld vlak voor het Laatste Gericht, die niemand kan weten tenzij door onthulling uit de Heer; en omdat het mij gegeven is te zien hoe het Laatste Gericht voltrokken werd en ook de veranderingen die voorafgingen en de ordeningen die volgden, kan ik vandaar meedelen die zaken die in dit hoofdstuk en in de volgende hoofdstukken met alle dingen daar worden aangeduid.

Hier wordt met de vier engelen de algehele hemel aangeduid, met de vier hoeken van de aarde wordt de algehele wereld der geesten aangeduid, die midden tussen de hemel en de hel is; over hen immers die in de wereld der geesten waren, werd het Laatste Gericht gehouden, maar niet over iemand in de hemel, noch over iemand in de hel; dat met de engelen de hemel wordt aangeduid, is omdat onder de engel in de hoogste zin wordt verstaan de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, nr. 344; en omdat de hemel de hemel is uit de Heer, wordt ook met de engelen de hemel aangeduid; dat met de vier engelen hier de algehele hemel wordt aangeduid, is omdat er werd gezien dat zij stonden op de vier hoeken van de aarde en met de vier hoeken worden de vier windstreken aangeduid.

Dat er wordt aangeduid dat de algehele hemel nu in het streven was om het Laatste Gericht te houden, is omdat de Heer, toen het gericht aanstaande was, de hemelen deed naderen over de wereld der geesten en door de nadering van de hemelen een zodanige verandering van staat plaatsvond van de innerlijke dingen die van het gemoed zijn bij hen die beneden waren, dat zij niets dan verschrikkingen voor ogen zagen.

Dat de hoeken de windstreken betekenen en vandaar de vier hoeken alle windstreken, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *'Gij zult meten van buiten de stad, de hoek naar de opgang, de hoek naar het zuiden, de hoek naar het westen en de hoek naar het noorden'*, (Numeri 35:5).

'Gij zult de planken voor het habitakel maken, voor de hoek van het zuiden en voor de hoek van het noorden ervan', ((Exodus 26:18,20,23).

'En de voorhof tot de hoek van het zuiden, tot de hoek van het noorden, tot de hoek van het westen en tot de hoek van het oosten', (Exodus 27:9,11-13).

De vier windstreken worden ook meermalen de vier hoeken genoemd bij Ezechiël, zoals in, (Ezechiël 47:18-20; 48).

Aangezien de hoeken de windstreken betekenen, betekenen zij daarom ook alle dingen, zoals alle dingen van de hemel of van de hel, of van het goede of het ware, wat uit het volgende blijkt: *'De satan zal uitgaan om de natiën te verleiden, welke in de vier hoeken der aarde zijn'*, (Openbaring 20:8).

'Ik zal de natiën afsnijden en haar hoeken zullen verwoest worden', (Zefanja 3:6).

'Israël was vergaderd als één man en zij stelden zich, de hoeken van het gehele volk', (Richteren 20:1,2).

'Een scepter zal vanuit Israël opstaan, welke de hoeken van Moab zal verbrijzelen', (Numeri24:17).

‘Dag der bazuin en des geklanks over de hoge hoeken’, (Zefanja 1:16).

‘Tot de uiterste hoeken zal Ik hen uitwerpen’, (Deuteronomium 32:26).

Dat de hoek het laatste betekent dat de hogere dingen ondersteunt zoals het fundament een huis en zo eveneens alle dingen, blijkt uit het volgende: ‘Hij zal in Zion een steen des hoeks leggen, die kostbaar is, van gegrondveste grondvesting’, (Jesaja 28:16).

‘Zij zullen daaruit geen steen nemen voor een hoek’, (Jeremia 51:26).

‘Vanuit Jehudah zal de hoeksteen zijn’, (Zacharia 10:4).

‘De steen die zij verworpen hebben, is geworden tot een hoofd des hoeks’, (Psalm 118:22; Mattheüs 21:42; Markus 12:10; Lukas 20:17,18).

343. Houdende de vier winden der aarde, opdat de wind niet zou waaien op de aarde, noch op de zee, noch op enige boom, betekent de meer nabije en vandaar sterkere invloeiing in de lagere gebieden, waar de goeden verbonden waren met de bozen, welke invloeiing door de Heer werd teruggehouden en verhinderd.

Men moet weten dat een laatste gericht plaatsvindt wanneer de bozen beneden de hemelen in de wereld der geesten zozeer worden vermenigvuldigd, dat de engelen in de hemelen niet in de staat van hun liefde en van hun wijsheid kunnen blijven bestaan; zij hebben dan immers geen schraag en fundament; en omdat dit ontstaat ten gevolge van de vermenigvuldiging van de bozen beneden, vloeit daarom de Heer, opdat Hij de staat van de engelen zal bewaren, met Zijn Goddelijke steeds sterker en sterker in, en dit vindt plaats totdat zij niet langer door enige invloeiing bewaard kunnen worden, tenzij de bozen beneden van de goeden worden gescheiden; en dit gebeurt door een neerdalen en toenaderen van de hemelen en vandaar door een sterkere invloeiing, totdat de bozen die niet uithouden en dan vluchten zij weg en storten zichzelf in de hel; zo wordt dit eveneens aangeduid in wat in het vorige hoofdstuk staat: *‘Zij zeiden tot de bergen en de rotsen: Valt op ons en verbergt ons van het aangezicht van Degene Die op de troon zit en van de toorn des Lams, omdat de grote dag Zijns toorns is gekomen, en wie kan bestaan’, (Openbaring 6:16).*

De ontvouwing hiervan is: met de vier winden wordt de invloeiing van de hemelen aangeduid; met de aarde, de zee en alle boom, worden alle lagere gebieden aangeduid en de dingen die daar zijn.

Dat de wind de invloeiing betekent, eigenlijk de invloeiing van het ware in het verstand, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *‘De Heer Jehovih zei: Van de vier winden kom geest en blaas in deze gedoden, opdat zij leven’, (Ezechiël 37:9,10).*

‘Er werden gezien vier wagens, waaraan vier paarden waren; deze zijn de vier winden der hemelen’, (Zacharia 6:1-5).

‘Gij moet opnieuw verwekt worden; de wind blaast waarheen hij wil en gij weet niet van waar hij komt en waar hij heen gaat’, (Johannes 3:7,8).

‘De Maker der aarde bereidt het wereldronde door Zijn wijsheid; Hij brengt de wind voort vanuit Zijn schatkamers’, (Jeremia 10:12,13; 51:15,16; Psalm 135:7).

‘Jehovah doet Zijn wind blazen en de wateren zij vloeien, Hij verkondigt Zijn Woord, Zijn inzettingen en Zijn gerichten’, (Psalm 147:17-19).

‘Hij love Jehovah, de wind des storms, die Zijn Woord doet’, (Psalm 148:8).

‘Jehovah maakt Zijn winden engelen’, (Psalm 18:10,11; Psalm 104:3); de vleugelen des winds zijn de Goddelijke ware dingen die invloeiën: daarom wordt de Heer genoemd ‘de Geest der neusgaten’, (Klaagliederen 4:20) en er wordt gezegd ‘dat Hij in de neusgaten van Adam de ziel des levens inblies’, (Genesis 2:7); en verder, ‘dat Hij in de discipelen inblies, en zei: Ontvangt de Heilige Geest’, (Johannes 20:21,22); de Heilige Geest is het Goddelijk Ware voortgaande uit de Heer, waarvan de invloeiing in de discipelen daardoor wordt uitgebeeld en vandaar aangeduid, dat Hij in hen inblies.

Dat de wind en de ademing de invloeiing van het Goddelijk Ware in het verstand betekenen, is vanuit de overeenstemming van de long met het verstand, waarover men zie het werk *‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’, nrs 371 tot 429.*

Aangezien de meer nabije en sterkere invloeiing door de hemelen heen de ware dingen bij de bozen verstrooit, betekent de wind daarom de verstrooiing van het ware bij hen en vandaar de verbinding van hen met de hel en de ondergang; zoals men kan zien uit deze plaatsen: *‘Ik zal over Elam de vier winden vanuit de vier einden der hemelen aanbrengen en Ik zal hem verstrooien’, (Jeremia 49:36).*

‘Gij zult ze verjagen, zodat de wind ze wegneemt; de stormwind ze verstrooit’, (Jesaja 41:16).

‘Het waaien van Jehovah steekt hen aan zoals een stroom van zwavel’, (Jesaja 30:33).

‘De beramers der ongerechtigheid vergaan van het waaien Gods en van de Geest van Zijn neus worden zij verteerd’, (Job 4:8,9).

‘Onthuld zijn de fundamenten van het wereldrond van het schelden van Jehovah, van het waaien des Geestes van Uw neus’, (Psalm 18:15).

‘Ik was ziende in het gezicht, en zie, de vier winden stortten zich in de grote zee en er klommen vier beesten op’, (Daniël 7:2,3 e.v.).

‘Vanuit de stormwind van Jehovah ging toorn uit, op het hoofd der goddelozen zal hij zich storten’, (Jeremia 23:19; 30:23).

‘Mijn God, vervolg hen met Uw stormwind, verschrik hen met Uw storm’, (Psalm 83:16).

‘De weg van Jehovah in stormwind en storm’, (Nahum 1:4; Jeremia 25:32; Ezechiël 13:13; Hosea 8:7; Amos 1:14; Zacharia 9:14; Psalm 11:6; Psalm 50:3; Psalm 55:9; Psalm 107) waar het volgende staat:

‘Hij zei dat de wind des storms zou waaien; God deed de stormwind stilstaan, zodat de golven ervan stilzweven’, vers 25,29; daaruit blijkt wat in de geestelijke zin wordt aangeduid met het volgende:

‘Jezus in het schip bestrafte de wind en Hij zei tot de zee: Verstom; en het werd rustig’, (Markus 4:39,40; Lukas 8:23,24); met de zee wordt hier de hel aangeduid en met de wind de invloeiing daaruit.

Ook wordt niet iets anders dan de sterke invloeiing aangeduid met de oostelijke wind, (Ezechiël 17:10; Jeremia 18:17; Ezechiël 19:12; Hosea 13:15; Psalm 48:8) en verder met diezelfde wind *‘waardoor de zee Suph werd uitgedroogd’, (Exodus 14:21);* waarover bij Mozes het volgende: *‘Door het waaien Uwer neusgaten, zijn de wateren opgehoopt geworden, Gij hebt Uw wind geblazen, de zee heeft hen bedekt’, (Exodus 15:8-10).*

Hieruit kan nu vaststaan dat met *‘de vier winden terughouden opdat de wind niet zou waaien op de aarde’* wordt aangeduid de meer nabije en sterkere invloeiing in de lagere gebieden terughouden en verhinderen.

344. En ik zag een andere engel opklimmen vanuit de opgang der zon, betekent de Heer Die voorziening treft en regelt.

Onder de engel wordt hier de Heer verstaan ten aanzien van de Goddelijke Liefde, omdat hij opklom vanuit de opgang der zon; en uit de opgang der zon of uit het oosten, is vanuit de Goddelijke Liefde; de Heer is immers in de geestelijke wereld de Zon en het Oosten en eveneens wordt Hij zo genoemd ten aanzien van die Liefde; dat Hij voorziening treft en regelt, blijkt uit Zijn bevel aan de vier engelen, aarde en zee niet te beschadigen totdat de dienstknechten Gods op hun voorhoofden gezegeld waren.

Dat het Goddelijk Menselijke van de Heer in de hoogste zin onder de engel wordt verstaan, blijkt uit deze dingen: *‘De Engel der aangezichten van Jehovah heeft hen bevrijd, vanwege Zijn liefde en mildheid; Deze heeft hen verlost en hen opgenomen en hen gedragen alle dagen der eeuwigheid’, (Jesaja 63:9).*

‘De Engel Die mij verlost heeft van al het boze, zegene hen’, (Genesis 48:16).

‘Snellijk zal tot Zijn tempel komen de Heer, Die gijlieden zoekt en de Engel des Verbonds Die gijlieden verlangt’, (Maleachi 3:1).

‘Ik zend een Engel voor u, om u te behoeden in de weg; hoedt u voor Zijn aangezichten, omdat Mijn Naam in het midden van Hem is’, (Exodus 23:20-23).

Engel en Gezondene zijn in het Hebreeuws één woord; vandaar is het dat de Heer Zich zo vaak de *‘van de Vader Gezondene’* noemt, waaronder het Goddelijk Menselijke wordt verstaan.

In de betrekkelijke zin echter is de engel iedereen die de Heer opneemt, zowel degenen die in de hemel is, als hij die in de wereld is.

345. Hebbende het zegel van de levende God, betekent Die enig en alleen allen en de afzonderlijken kent en hen van elkaar kan onderscheiden en scheiden.

Aangezien zij op de voorhoofden door het zegel werden gezegeld, wordt daarom onder *‘het zegel van de levende God hebben’,* omdat over de Heer wordt gehandeld, verstaan: allen en de afzonderlijken kennen en de dienstknechten van God kunnen onderscheiden van hen die niet dienstknechten van God zijn.

346. En hij riep met een grote stem tot de vier engelen, aan wie het gegeven was de aarde en de zee te beschadigen, zeggende: Beschadigt de aarde niet, noch de zee, noch de bomen, betekent uit de Heer de verhoging en het terughouden van de meer nabije en sterkere invloeiing in de lagere gebieden.

Dat dit wordt aangeduid, blijkt uit wat eerder in nr. 343 is ontvouwd; het is vanuit de zin van de letter, dat de vier engelen de invloeiing terughielden; maar vanuit de geestelijke zin is het dat de Heer het deed; dat zij de aarde, de zee en de bomen niet zouden beschadigen, betekent dat het niet zou plaatsvinden door een hevige, maar door een gematigde invloeiing; de Heer immers, door verschillende graden van invloeiing in de hemelen, beschikt, ordent, tempert en matigt alle dingen daar en in de hellen en door de hemelen en de hellen alle dingen in de wereld.

347. Totdat wij de dienstknechten van onze God gezegeld hebben op hun voorhoofden, betekent voordat diegenen zijn afgescheiden die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer zijn, dus die innerlijk goed zijn.

Onder ‘op de voorhoofden zegelen’ wordt niet verstaan hen daar zegelen, maar diegenen onderscheiden die in het goede van de liefde uit de Heer zijn; het voorhoofd immers betekent het goede van de liefde; dat het diegenen zijn, die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer zijn, is omdat die onder de dienstknechten van God worden verstaan, nr. 3.

Dat het voorhoofd het goede van de liefde betekent, is omdat het aangezicht het beeld van de aandoeningen van de mens is en het voorhoofd het hoogste deel van het aangezicht; de grote hersenen, waar vanuit de oorsprong van alle dingen van het leven van de mens is, is vlak achter het voorhoofd gelegen.

Omdat het voorhoofd de liefde betekent, bij de goede mens de goede liefde en bij de boze mens de boze liefde, wordt daarom met ‘op de voorhoofden zegelen’ aangeduid: *de een van de ander onderscheiden en scheiden volgens de liefde; iets eenders wordt aangeduid bij Ezechiël: ‘Ga door, door het midden van Jeruzalem en teken een teken op de voorhoofden van degenen die zuchten over de gruwelen’, (Ezechiël 9:4-6).*

Aangezien het voorhoofd de liefde betekent, wordt daarom van de gouden plaat op de tulband van Aharon, waarop ‘Heiligheid voor Jehovah’ gegraveerd was, gezegd ‘dat zij zou zijn tegenover de aangezichten van zijn tulband, opdat die zal zijn op het voorhoofd van Aharon en zal zijn op het voorhoofd van Aharon bij voortduur, hem tot een welbehagen vóór Jehovah’, (Exodus 28:36-38).

En eveneens werd het bevolen dat deze woorden: ‘Gij zult uw God liefhebben vanuit uw ganse hart en vanuit uw ganse ziel, zouden zijn op de hand en op het voorhoofd’, (Deuteronomium 6:5,8; 11:18).

‘Dat zij de Naam van de Vader geschreven hadden op de voorhoofden’, (Openbaring 14:1).

‘De Naam Gods en van het Lam in de voorhoofden’, (Openbaring 22:4).

Men moet weten dat de Heer de engelen aanziet in de voorhoofden en dezen van hun kant de Heer door de ogen; de oorzaak hiervan is dat de Heer allen vanuit het goede van de liefde aanziet en Hij wil, dat zij van hun kant Hem aanzien vanuit de ware dingen van de wijsheid en zo vindt de verbinding plaats.

Met het voorhoofd wordt in de tegengestelde zin de boze liefde aangeduid, in deze plaatsen: ‘Die het merkteken van het beest op de voorhoofden hebben’, (Openbaring 13:16; 14:9; 20:4); ‘en eveneens de naam van Babylon op de voorhoofden’, (Openbaring 17:5).

‘Het voorhoofd van de vrouw-hoer’, (Jeremia 3:3).

‘Verstijfd van voorhoofd en hard van hart’, (Ezechiël 3:7,8).

‘Gij zijt hard en uw voorhoofd van brons’, (Jesaja 48:4).

348. En ik hoorde het getal van degenen die gezegeld waren, honderdvierenveertigduizend, betekent allen die de Heer als de God van hemel en aarde erkennen en in de ware dingen van de leer vanuit het goede van de liefde uit Hem door het Woord zijn.

Dat die door de 144000 vanuit de twaalf stammen Israëls worden aangeduid, is omdat door de twaalf stammen Israëls wordt aangeduid de Kerk vanuit hen die in het goede en ware uit de Heer zijn en Hem als de God van hemel en aarde erkennen; onder het getal 144000 worden al diegenen verstaan; met dat getal wordt immers iets eenders aangeduid als met twaalf, aangezien het voortkomt uit de vermenigvuldiging van 12 met 12 en daarna uit de vermenigvuldiging met 100 en met 1000; en elk getal, met zichzelf vermenigvuldigd en daarna met 10, 100 of duizend, betekent iets eenders als het oorspronkelijke getal; dus het getal 14400 iets eenders als 144 en dit iets eenders als het getal 12, omdat 12 maal 12, 144 maakt; evenzo 12000 gezegelden vanuit elke stam maal twaalf maken er 144000.

Dat het getal twaalf alle dingen betekent en daarvan gesproken wordt met betrekking tot de ware dingen vanuit het goede, is omdat 12 voortkomt uit de vermenigvuldiging van 3 en 4, en het getal 3 betekent alles ten aanzien van het ware en het getal 4 alles ten aanzien van het goede, vandaar hier twaalf alles ten aanzien van het ware vanuit het goede van de liefde.

Dat alle getallen toevoegsels tot de dingen betekenen die de hoedanigheid of de hoeveelheid ervan bepalen, kan duidelijk vaststaan uit de getallen in de Openbaring, die, indien zij niet zouden aanduiden, in vele plaatsen niet enige zin zouden hebben.

Uit wat nu is gezegd kan men zien, dat onder de 144000 gezegelden en onder de 12000 vanuit elke stam, niet wordt verstaan dat zovelen vanuit de stammen Israëls gezegeld en uitverkoren zijn, maar dat het allen zijn die in de ware dingen van de leer vanuit het goede van de liefde uit de Heer zijn.

Dit wordt in het algemeen aangeduid met de twaalf stammen Israëls en eveneens met de twaalf apostelen van de Heer, in het bijzonder echter een of ander ware vanuit het goede met elke stam en met elke apostel; wat echter hier met elke stam wordt aangeduid, zal hierna worden gezegd.

Aangezien de twaalf stammen alle ware dingen van de leer vanuit het goede van de liefde uit de Heer betekenen, betekenen zij daarom ook alle dingen van de Kerk en daarom beeldden de twaalf stammen Israëls de Kerk uit en evenzo de twaalf apostelen.

Omdat 12 wordt gezegd van de ware en de goede dingen van de Kerk, wordt daarom het Nieuwe Jeruzalem, waaronder de Nieuwe Kerk van de Heer wordt verstaan, in de afzonderlijke dingen beschreven met 12; zoals dat 'de stad in lengte en breedte was 12000 stadiën; dat de muur ervan was 144 ellen; 144 is 12 maal 12; dat er 12 poorten waren en de poorten van 12 paaren; dat op de poorten 12 engelen waren; en de namen geschreven van de 12 stammen Israëls; dat er twaalf fundamenten van de muur waren; en daarin de namen van de twaalf apostelen van het Lam; en dat zij bestonden uit 12 kostbare stenen; en verder dat daar de Boom des Levens was, makende 12 vruchten, naar de twaalf maanden; zie over al deze dingen de hoofdstukken 21 en 22.

Vanuit degenen waarover hier wordt gehandeld, werd de Nieuwe Hemel gevormd en wordt de Nieuwe Kerk gevormd, uit de Heer; dezen immers zijn dezelfde die vermeld worden in hoofdstuk 14 e.v., waar het volgende over hen gezegd wordt: *'En ik zag, en zie, het Lam stond op de berg Zion en met Hem 144000; en zij zongen een nieuwe lied voor de troon en niemand kon het lied leren dan die 144000 van de aarde gekochten; zij zijn maagden en zij volgen het Lam waar Het ook heengaat'*, (Openbaring 14:3,4).

Aangezien de twaalf stammen de Kerk van de Heer betekenen ten aanzien van al haar ware en goede dingen, is daarom het getal 12 het getal van de Kerk geworden en in plechtig gebruik in haar heiligheden, zoals dat op *'de borstlap des gericht, waar de urim en de thumim waren, 12 kostbare stenen waren'*, (Exodus 28:21).

Dat *'12 broden der aangezichten op de tafel in de tabernakel werden gelegd'*, (Leviticus 24:5,6).

Dat *'Mozes een altaar bouwde onder aan de berg Sinaï en 12 gedenkzuilen oprichtte'*, (Exodus 24:4).

Dat *'12 mannen gezonden werden om het land Kanaän uit te speuren'*, (Deuteronomium 1:23).

Dat *'12 mannen 12 stenen vanuit het midden van de Jordaan heendroegen'*, (Jozua 4:1-9,20).

Dat *'de 12 vorsten ter inwijding van het altaar aandroegen 12 schotels van zilver, 12 sprengebekens van zilver, 12 reukschalen van goud, 12 varren, 12 rammen, 12 lammeren en 12 geitenbokken'*, (Numeri 7:84,87).

Dat *'Elia 12 stenen nam en een altaar bouwde'*, (1 Koningen 18:31,32).

Dat *'Elia Elisa vond, toen hij met 12 juk ploegde en hijzelf onder de twaalf was en dat hij toen de toga op hem wierp'*, (1 Koningen 19:19).

Dat *'Salomo onder de bronzen zee 12 ossen stelde'*, (1 Koningen 7:25,44).

Dat *'hij een troon maakte, bij de trappen ervan 12 leeuwen staande'*, (1 Koningen 10:19,20).

Dat *'op het hoofd van de met de zon omgeven vrouw een kroon van 12 sterren was'*, (Openbaring 12:1).

Hieruit kan nu vaststaan, dat onder de 144000 gezegelden, 12000 vanuit elke stam, niet evenzovele in getal van de Joden en de Israëlieten worden verstaan, maar allen die vanuit de Nieuwe Christelijke Hemel en vanuit de Nieuwe Kerk, in de ware dingen van de leer vanuit het goede van de liefde door het Woord uit de Heer zullen zijn.

349. Gezegeld vanuit elke stam Israëls, betekent de hemel en de Kerk van de Heer uit hen.

Met de stam wordt de godsdienst aangeduid ten aanzien van het goede des levens en met elke stam wordt de Kerk aangeduid ten aanzien van al het goede van de liefde en ten aanzien van al het ware vanuit het goede, vanuit welke dingen het goede van het leven is; twee dingen immers zijn het die de Kerk maken: het goede van de liefde en het ware van de leer; het huwelijk van die beide is de Kerk; de twaalf stammen Israëls beeldden uit en betekenden vandaar de Kerk ten aanzien van dat huwelijk en iedere stam een of ander universeel ware van het goede of goede van het ware daarin; maar wat iedere stam betekende, is tot dusver niet aan iemand onthuld en kon ook niet onthuld worden, opdat niet door een kwalijk samengeflanste verklaring het Heilige ontwaard zou worden, dat in die stammen, die tot één verbonden zijn, schuilt; want volgens de verbinding duiden zij aan; anders in de reeks waarin zij worden genoemd volgens de geboorten, (Genesis 29,30,35:18); de reeks van de stammen is daar als volgt: Ruben, Simeon, Levi, Jehudah, Dan, Naftali, Gad, Aser, Issachar, Zebulon, Jozef, Benjamin.

Anders in de reeks waarin zij worden genoemd, toen zij in Egypte kwamen, namelijk: Ruben, Simeon, Levi Jehudah, Issachar, Zebulon, Gad, Aser Jozef, Benjamin, Dan, Naftali, (Genesis 46:8-24).

Anders in de reeks wanneer zij door vader Israël gezegend worden, namelijk: Ruben, Simeon, Levi, Jehudah, Zebulon, Issachar, Dan, Gad, Aser, Naftali, Jozef, Benjamin, (Genesis 49).

Anders in de reeks wanneer zij door Mozes gezegend worden, namelijk: Ruben, Jehudah, Levi, Benjamin, Jozef, Efraïm, Menasse, Zebulon, Gad, Dan, Naftali, Aser, (Deuteronomium 33); daar Efraïm en Menasse en niet Simeon en Issachar.

Anders in de reeks wanneer zij legerden en optrokken, namelijk: de stam van Jehudah, Issachar en Zebulon aan de opgang; de stam van Ruben, Simeon, Gad aan het zuiden; de stam van Efraïm, Menasse en Benjamin aan het westen; de stam van Dan, Aser en Naftali aan het noorden; en de stam van Levi in het midden, (Numeri 2:1) tot het einde.

Anders in de reeks, waarin zij elders worden genoemd, zoals in, (Genesis 35:23-26; Numeri 1:5-16; 7:1 tot einde; 13:4-15; 26:5-57; 34^o17-28; Deuteronomium 27:12,13; Jozua 15 tot 19; Ezechiël 48:1 tot einde).

En daarom *'zei Bileam toen hij Israël zag, wonende naar zijn stammen: Hoe goed zijn uw tabernakels, Jakob en uw habitakels, Israël'*, (Numeri 24:1-4 e.v.).

In de borstlap des gericht, die de urim en de thumim was, waarin 12 kostbare stenen naar de namen der zonen Israëls waren, (Exodus 28:15-24) duiden de stammen in een reeks aan, volgens de vraag waarop zij antwoord kregen.

Wat zij echter aanduiden in de reeks waarin zij hier in de Openbaring worden genoemd, welke nog weer een andere is, zal in het vervolg worden gezegd.

Dat de stammen de godsdienst betekenen en de twaalf stammen de Kerk ten aanzien van al haar dingen, is omdat stam en scepter in de Hebreeuwse taal één woord zijn en de scepter is het koninkrijk en het Koninkrijk van de Heer is de Hemel en de Kerk.

350. Vanuit de stam van Jehudah twaalfduizend gezegelden, betekent de hemelse liefde, te weten de liefde tot de Heer en wel bij allen die in de Nieuwe Hemel en in de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn.

Met Jehudah wordt in de hoogste zin de Heer aangeduid ten aanzien van de hemelse liefde; in de geestelijke zin het hemels rijk van de Heer en het Woord; en in de natuurlijke zin de leer van de hemelse Kerk vanuit het Woord; hier echter wordt met Jehudah de hemelse liefde aangeduid, namelijk de liefde tot de Heer; en omdat hij het eerst in de reeks wordt genoemd, wordt die liefde aangeduid bij allen die in de Nieuwe Hemel en in de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn; de stam die in de eerste plaats wordt genoemd is immers het al in de overige; hij is zoals het hoofd ervoor en zoals het universele, en gaat binnen in alle dingen die volgen en bindt deze samen en geeft daaraan hoedanigheid en aandoening; dit is de liefde tot de Heer.

Dat twaalfduizend allen betekent die in die liefde zijn, zie eerder in nr. 348.

Het is bekend, dat de twaalf stammen van Israël na Salomo verdeeld waren in twee rijken: het Joodse en het Israëlitische; het Joods rijk beeldde het hemelse rijk of het Priesterlijke van de Heer uit en het Israëlitische rijk beeldde het geestelijk rijk of het Koningschap van de Heer; maar dit werd vernietigd, toen bij hen niet enig geestelijke meer over was; maar het Joodse rijk is bewaard, ter wille van het Woord en omdat de Heer daar geboren zou worden; maar toen zij het Woord geheel en al geschonden hadden en zo de Heer niet konden leren kennen, werd het rijk van hen vernietigd.

Hieruit kan vaststaan, dat met de stam van Jehudah de hemelse liefde wordt aangeduid, namelijk de liefde tot de Heer; maar omdat zij zodanig zijn geweest ten aanzien van het Woord en ten aanzien van de Heer, wordt met de stam van Jehudah ook de tegengestelde liefde aangeduid, namelijk de liefde van zich; eigenlijk de liefde tot heersen vanuit de eigenliefde; deze liefde wordt de duivelse liefde genoemd.

Dat met Jehudah en zijn stam wordt aangeduid het hemelse rijk en de liefde ervan, te weten de liefde tot de Heer, staat vast uit deze plaatsen: 'Jehudah, gij, uw broeders zullen u vieren; de scepter zal niet verwijderd worden van Jehudah, totdat Silo komt en voor hem de aankleving der volken; hij bindt zijn jonge ezel aan de wijnstok, de zoon van zijn ezelin aan de voortreffelijke wijnstok; hij wast in de wijn zijn bekleedsel; rood van ogen door de wijn en wit van tanden door de melk', (Genesis 49:8-12).

'David zal vorst voor hen zijn tot in het eeuwige; en Ik zal een verbond des vredes met hen maken; het zal een verbond der eeuwigheid met hen zijn, en Ik zal het heiligdom in het midden van hen zetten tot in het eeuwige', (Ezechiël 37:25,26).

'Jubel en verblijd u, gij dochter Zions; Jehovah zal Zich Jehudah tot een ergernis maken, tot Zijn deel op het land der heiligheid', (Zacharia 2:14,16).

'Vier, Jehudah, uw vierdagen, betaal uw geloften, omdat Belial voortaan niet meer door u zal doorgaan; hij zal geheel afgehouden worden', (Nahum 1:15).

'Plotseling zal tot Zijn tempel komen de Heer; dan zal voor Jehovah zoet wezen het spijsoffer van Jehudah en Jeruzalem, naar de dagen der eeuw', (Maleachi 3:1,4).

'Jehudah zal tot in het eeuwige zitten en Jeruzalem van geslacht tot geslacht', (Joël 3:20).

'Zie, de dagen komen, wanneer Ik aan David een gerechte spruit zal opwekken; in Zijn dagen zal Jehudah gezaligd worden', (Jeremia 23:5,6).

'Ik zal vanuit Jakob zaad voortbrengen en vanuit Jehudah een erfgenaam van Mijn bergen, opdat de uitverkorenen ze bezitten', (Jesaja 65:9).

'Jehudah is tot heiligdom geworden en Israël tot Zijn heerschappijen', (Psalm 114:2).

'Zie, de dagen komen waarop Ik met het huis van Jehudah een nieuw verbond zal maken; dit zal het verbond zijn: Ik zal Mijn wet in het midden van hen geven en zal die op hun hart schrijven', (Jeremia 31:27,31,33,34).

'In die dagen zullen tien mannen de slip van een Jehudaïsche man grijpen, zeggende: Wij zullen met ulieden gaan, omdat wij gehoord hebben dat God met ulieden is', (Zacharia 8:22,23).

'Gelijk als de nieuwe hemelen en de nieuwe aarde welke Ik zal maken, zullen staan vóór Mij, zo zullen ulieder zaad en ulieder naam staan; de koningen der natiën zullen uw voedsterheren zijn, hun vorstinnen de zoogvrouwen, zij zullen zich met het aangezicht ter aarde voor u inkrommen en het stof uwer voeten lekken', (Jesaja 66:20,22; 49:22,23).

Uit deze en tal van andere plaatsen waarvoor vanwege de menigte geen plaats is om ze aan te voeren, kan duidelijk vaststaan, dat onder Jehudah niet Jehudah wordt verstaan, maar de Kerk; zoals dat de Heer met die natie een nieuw en eeuwig verbond zal sluiten, haar tot Zijn erfenis en tot Zijn heiligdom zal maken tot in het eeuwige en dat de koningen der natiën en hun vorstinnen zich voor haar zullen inkrommen, het stof van haar voeten lekkende, behalve meer dingen.

Dat onder de stam van Jehudah in zich beschouwd, het duivelse rijk wordt verstaan, namelijk dat van de liefde van zich, kan vaststaan uit deze plaatsen: *'Ik zal Mijn aangezichten van hen verbergen, Ik zal zien wat hun nageslacht zal zijn; een geslacht der verdraaidheid is dat, zonen in wie geen getrouwheid is; een natie door raadslagen verloren zijn zij; van de wijnstok van Sodom is hun wijnstok en van de velden van Gomorra; zijn druiven zijn druiven van gal, zij hebben beziën [bessen] der bitterheden; venijn van draken is hun wijn en wrede gal van adders; al dit is weggeborgen bij Mij, verzegeld in Mijn schatten'*, (Deuteronomium 32:20-35).

'Weet, dat niet om uw gerechtigheid en de rechtheid uws harten Jehovah u het land Kanaän geeft, omdat gij een volk hard van nek zijt', (Deuteronomium 9:5,6).

'Naar het getal uwer steden waren uw goden, o Jehudah, naar het getal der straten van Jeruzalem hebt gijlieden altaren gesteld om Baäl te roken', (Jeremia 2:28; 11:13).

'Gij zijt uit de vader de duivel en wilt de verlangens uws vaders doen', (Johannes 8:44).

Zij worden genoemd 'vol huichelarij, ongerechtigheid en onreinheid', (Mattheüs 23:27,28); *'een overspelig geslacht'*, (Mattheüs 12:39; Markus 8:38); en *'Jeruzalem, hun woning, wordt Sodom geheten'*, (Jesaja 3:9; Jeremia 23:14; Ezechiël 16:46,48; Openbaring 11:8); behalve in andere plaatsen, waar gezegd wordt dat die natie geheel en al te gronde is gericht en dat Jeruzalem vernietigd moet

worden, zoals in (Jeremia 5:1; 6:6,7; 7:17,18 e.v.; 8:6-8 e.v.; 9:10,11,13 e.v.; 13:9,10,14; 14:16; Klaagliederen 1:8,9,17; Ezechiël 4:1; 5:5; 12:18,19; 15:6-8; 16:1-63; 23:1-49).

351. Vanuit de stam van Ruben twaalfduizend gezegelden, betekent de wijsheid vanuit de hemelse liefde bij hen die in de Nieuwe Hemel en in de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn.

Met Ruben wordt in de hoogste zin de Alwetendheid aangeduid; in de geestelijke zin de wijsheid, het inzicht en de wetenschap en verder het geloof; in de natuurlijke zin het gezicht; hier echter wordt met Ruben de wijsheid aangeduid, omdat hij volgt na Jehudah, met wie de hemelse liefde wordt aangeduid en de hemelse liefde brengt de wijsheid voort; er is immers geen liefde zonder haar gade, te weten de wetenschap, het inzicht en de wijsheid; de gade van de natuurlijke liefde is de wetenschap, die van de geestelijke liefde is het inzicht en die van de hemelse liefde is de wijsheid.

Dat zij met Ruben worden aangeduid, is omdat hij genoemd is naar het gezicht; en het geestelijk-natuurlijk gezicht is de wetenschap, het geestelijk gezicht is het inzicht en het hemels gezicht is de wijsheid.

Ruben was ook de eerstverwekte van Jakob en werd daarom door Israël genoemd ‘zijn sterkte, het begin zijner krachten, uitmuntend in voortreffelijkheid en uitmuntend in vermogen’, (Genesis 49:3); zodanig is ook de wijsheid vanuit de hemelse liefde.

En omdat Ruben krachtens zijn eerstgeboorte de wijsheid van de mensen van de Kerk uitbeelde en vandaar aanduidde, vermaande hij daarom zijn broers om Jozef niet te doden en smartte het hem, toen Jozef in de kuil niet werd gevonden, (Genesis 37:21,22,29).

En daarom was zijn stam gelegd aan het zuiden en werd het kamp van Ruben genoemd, (Numeri 2:10-16); het zuiden betekent ook de wijsheid vanuit de liefde; en daarom wonen zij die in deze wijsheid zijn, in de hemel aan het zuiden; zie het werk ‘Hemel en Hel’, nrs 148-150.

Deze wijsheid wordt met Ruben aangeduid in de profetische uitspraak van Debora en Barak met deze dingen: *‘In de klassen van Ruben zijn groot de besluiten des harten; waarom zit gij, Issachar, tussen de pakken om te horen het geblaas der kudden van kleinvee; in de klassen van Ruben, waar grote doorvorsingen des harten’*, (Richteren 5:15,16); de klassen van Ruben zijn de erkentissen van elk geslacht, die van de wijsheid zijn.

Omdat alle stammen ook tegengestelde dingen betekenen, dus eveneens de stam van Ruben en in de tegengestelde zin betekent hij de wijsheid gescheiden van de naastenliefde; en daarom werd hij door zijn vader Israël vervloekt, (Genesis 49:3,4); en daarom werd hij van zijn eerstgeboorterecht beroofd, (1 Kronieken 5:1), zie ook nr. 17; en daarom werd hem een erfenis gegeven buiten de Jordaan en niet in het land Kanaän; en ook werden voor Ruben en Simeon in de plaats de zonen van Jozef, Efraïm en Menasse, erkend, (Genesis 48:5); niettemin behield hij toch de uitbeelding en vandaar de aanduiding van de wijsheid.

352. Vanuit de stam van Gad twaalfduizend gezegelden, betekent de nutten des levens, die van de wijsheid vanuit die liefde zijn, ook bij hen die in de Nieuwe Hemel en in de Nieuwe Kerk zullen zijn.

Met Gad wordt in de hoogste zin de Almacht aangeduid, in de geestelijke zin het goede van het leven, wat ook het nut is, en in de natuurlijke zin het werk; hier de nutten van het leven, omdat hij volgt na Ruben en Jehudah, en de hemelse liefde door de wijsheid de nutten voortbrengt.

Er zijn drie dingen die samenhangen en niet gescheiden kunnen worden: de Liefde, de Wijsheid en het Nut van het leven; indien er één afgescheiden wordt, dan vallen de twee overige; zie het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’ nrs. 241, 297, 316.

Dat met Gad het nut van het leven wordt aangeduid, dat ook de vrucht wordt genoemd, kan vaststaan uit zijn benaming naar ‘*schare of hoop*’, (Genesis 30:10,11); en verder uit de zegening van hem door vader Israël, (Genesis 49:19); en uit de zegening van hem door Mozes, (Deuteronomium 33:20,21); en eveneens uit zijn erfenis, (Numeri 32:1; 34:14; Deuteronomium 3:16,17; Jozua 13:24-28).

Ook uit zijn betekenis in de tegengestelde zin, (Jesaja 65:11; Jeremia 49:1-3).

Men moet weten dat alle stammen van Israël hier in vier klassen zijn onderscheiden, zoals in de urim en de thumim en in de legering en dat elke klasse drie stammen bevat; de oorzaak hiervan is dat drie als één samenhangen, zoals de liefde, de wijsheid en het nut; en zoals de naastenliefde, het geloof en het werk; want, zoals gezegd, indien één ontbreekt, zijn de twee overige niet iets.

353. Vanuit de stam van Aser twaalfduizend gezegelden, betekent de wederzijdse liefde, namelijk de liefde van het goede van het nut te doen voor het algemeen welzijn van het gezelschap, bij hen die vanuit de Nieuwe Hemel en vanuit de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn.

Met Aser wordt in de hoogste zin de eeuwigheid aangeduid; in de geestelijke zin de eeuwige gezegendheid en in de natuurlijke zin de aandoening van het goede en het ware; hier echter wordt met Aser de liefde van nutten te doen, aangeduid, die bij degenen is die in het hemels rijk van de Heer zijn en die daar de wederzijdse liefde wordt genoemd; deze liefde daalt naastvolgend vanuit de liefde tot de Heer neer, aangezien de liefde van de Heer is nutten doen aan het algemene en aan elk gezelschap in het algemene en Hij doet die door de mensen die in de liefde tot Hem zijn.

Dat de bovengenoemde dingen met Aser worden aangeduid, kan men enigermate zien uit de zegening van hem door vader Israël: *'Aangaande Aser: vet zal zijn brood zijn; en hij zal lekkernijen des konings geven'*, (Genesis 49:20); en uit de zegening van hem door Mozes: *'Gezegend meer dan de zonen, Aser; hij zij zijn broederen aangenaam, zoals de dagen zijn faam'*, (Deuteronomium 33:24,25).

Hij is ook genoemd naar de gezegendheid en degenen die zijn in de liefde van nutten te doen aan het algemeen welzijn en het gezelschap, zijn in de hemel in een gezegendheid boven de overigen.

354. Vanuit de stam van Naftali, twaalfduizend gezegelden, betekent de doorvatting van het nut en wat het nut is, bij hen die in de Nieuwe Hemel en in de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn.

Met Naftali wordt in de hoogste zin de Eigen Macht van het Goddelijk Menselijke van de Heer aangeduid, in de geestelijke zin de verzoeking en de overwinning en in de natuurlijke zin het tegenstreven van de zijde van de natuurlijke mens; hij is immers genoemd naar de worstelingen; dat hier echter met Naftali de doorvatting van het nut en wat het nut is, wordt aangeduid, is omdat hij in de reeks volgt na Aser, met wie de liefde van de nutten wordt aangeduid; en ook hebben zij die in de verzoeken hebben overwonnen, de innerlijke doorvatting van de nutten; door verzoeken immers worden de innerlijke dingen van het gemoed geopend.

De doorvatting die zij hebben, wordt beschreven bij, (Jeremia 31:33,34); zij voelen in zich wat het goede is en zien in zich wat het ware is.

Dat de stam van Naftali aanduidt de engelen en de mensen ten aanzien van die doorvatting, kan uit deze dingen in het Woord bevestigd worden: *'Naftali op de hoogten des velds'*, (Richteren 5:18); de hoogten des velds zijn de innerlijke dingen van de Kerk ten aanzien van de doorvatting.

'Naftali is verzadigd van het welbehaaglijke en vol van de zegen van Jehovah; bezit het westen en het zuiden', (Deuteronomium 33:23); het westen bezitten is het goede bezitten van de ten dienste zijnde liefde en het zuiden bezitten is het licht van de wijsheid bezitten, namelijk die doorvatting.

'Naftali is een losgelaten hinde, gevende gezegden der sierlijkheid', (Genesis 49:21); zo wordt de staat na de verzoeking beschreven ten aanzien van het vrije uitspreken vanuit de doorvatting.

Vermeld wordt ook dat *'één uit de stam van Naftali, vervuld van wijsheid, inzicht en wetenschap, al het werk van Salomo tot de tempel maakte uit brons'*, (1 Koningen 7:14); de historische dingen van het Woord duiden ten aanzien van de namen en ten aanzien van de stammen, evenzeer aan als de profetische dingen.

355. Vanuit de stam van Menasse twaalfduizend gezegelden, betekent de wil om van dienst te zijn en de daad, ook bij hen die vanuit de Nieuwe Hemel en vanuit de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn.

Er zijn drie dingen die in orde op elkaar volgen: de liefde tot de Heer, de wijsheid en het nut, zoals eerder in nr. 352 is gezegd; dus eveneens hier; de wederzijdse liefde, het verstand of de doorvatting en de wil of de daad; deze maken eveneens één en wel dermate dat indien het ene ontbreekt, de twee overige niet iets zijn; de wil om van dienst te zijn met de daad, is de uitwerking, dus het laatste, waarin de twee eerdere zijn en samen bestaan.

Dat Menasse dit betekent, is omdat Jozef, die de vader van Menasse en Efraïm was, het geestelijke van de Kerk betekent en het geestelijke van de Kerk is het goede van de wil en tevens het ware van het verstand; vandaar is het dat Menasse het wilsdeel van de Kerk betekent en Efraïm het verstandelijke van haar.

Dat Menasse het wilsdeel van de Kerk betekent, is omdat Efraïm het verstandelijke betekent, zoals duidelijk blijkt bij Hosea, waar Efraïm zo vaak wordt genoemd; en omdat Menasse het wilsdeel van de Kerk betekent, betekent hij ook de daad, want de wil is het streven van elke daad en waar het streven is, daar is de daad, wanneer het mogelijk is.

Menasse wordt in enige plaatsen genoemd, zoals toen hij geboren werd, (Genesis 41:50-52); toen hij door Jakob als het ware voor Simeon in de plaats werd aangenomen, (Genesis 48:3-5) en door hem gezegend, (Genesis 48:15,16) en door Mozes, (Deuteronomium 33:17; Jesaja 9:18-20; Psalm 60:9; Psalm 81:3; Psalm 108:9) waaruit men enigermate kan opmaken, dat onder Menasse het wilsdeel van de Kerk wordt verstaan.

356. Vanuit de stam van Simeon twaalfduizend gezegelden, betekent de geestelijke liefde, namelijk de liefde jegens de naaste of de naastenliefde, bij hen die vanuit de Nieuwe Hemel en vanuit de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn.

Met Simeon wordt in de hoogste zin de Voorzienigheid aangeduid, in de geestelijke zin de liefde jegens de naaste of de naastenliefde en in de natuurlijke zin de gehoorzaamheid en het gehoor.

In de beide vorige reeksen is gehandeld over degenen die in het hemels rijk van de Heer zijn; in deze reeks nu wordt gehandeld over hen die in het geestelijk rijk van de Heer zijn; de liefde van hen wordt de geestelijke liefde genoemd, namelijk de liefde jegens de naaste of de naastenliefde.

Dat Simeon en zijn stam deze liefde heeft uitgebeeld en vandaar in het Woord haar betekent, is omdat hij geboren is na Ruben en vlak vóór Levi en met die drie: Ruben, Simeon en Levi, werd in hun orde aangeduid het ware met het verstand of het geloof, het ware met de wil of de naastenliefde en het ware met de daad of het goede werk; iets eenders als met: Petrus, Jakobus en Johannes; opdat dus Simeon en zijn stam het ware met de wil zou uitbeelden, te weten zowel de naastenliefde als de gehoorzaamheid, werd hij daarom genoemd naar ‘horen’, en horen betekent zowel het ware verstaan als dat willen en gehoorzamen; dat ware verstaan, wanneer gezegd wordt iemand horen en dat ware willen en gehoorzamen, wanneer gezegd wordt naar iemand horen of luisteren.

Hier zal iets worden gezegd ten aanzien van de liefde jegens de naaste of de naastenliefde; de liefde jegens de naaste, is de liefde van te gehoorzamen de geboden van de Heer, vooral die van de Tweede Tafel van de Decalooq, te weten: gij zult niet doden, gij zult niet hoereren, gij zult niet stelen, gij zult niet vals getuigen, gij zult niet begeren de dingen die van de naaste zijn; de mens die zulke dingen niet wil doen omdat het zonden zijn, heeft de naaste lief; niet immers heeft hij de naaste lief die hem haat toedraagt en hem uit haat wil doden; niet heeft hij de naaste lief die met diens echtgenote wil hoereren, noch heeft hij de naaste lief, die wil stelen en diens goederen roven, enzovoort.

Dit leert ook Paulus met deze woorden: *‘Die de ander liefheeft, die heeft de Wet vervuld; want dit: Gij zult niet hoereren, gij zult niet doden, gij zult niet stelen, gij zult geen valse getuige zijn, gij zult niet begeren; en zo er enig ander gebod is, het wordt in dit woord begrepen: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf: zo is dan de volheid der Wet, de naastenliefde’*, (Romeinen 13:8-10).

357. Vanuit de stam van Levi twaalfduizend gezegelden, betekent de aandoening van het ware vanuit het goede, waar vanuit het inzicht is bij hen die vanuit de Nieuwe Hemel en vanuit de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn.

Met Levi wordt in de hoogste zin de Liefde en de Barmhartigheid aangeduid, in de geestelijke zin de naastenliefde met de daad, namelijk het goede van het leven en in de natuurlijke zin de vergezelschapping en de verbinding; hij werd ook genoemd naar ‘aankleven’, waarmee in het Woord de verbinding door de liefde wordt aangeduid; hier echter wordt met Levi de liefde of de aandoening van het ware en het inzicht daaruit aangeduid, omdat hij volgt op Simeon en in deze reeks de middelste is.

Aangezien Levi die dingen uitbeelde, is daarom die stam het priesterschap geworden, (Numeri 3:1-einde; Deuteronomium 21:5) en elders.

Dat de stam van Levi de liefde van het ware, namelijk de liefde zelf waar vanuit de Kerk Kerk is en vandaar het inzicht, betekent, kan vaststaan uit deze plaatsen: *‘De zonen van Levi zijn door Jehovah verkoren om Hem te bedienen en om in Zijn naam te zegenen’*, (Deuteronomium 21:5); zegenen in de naam van Jehovah, is leren; wat alleen diegenen kunnen die in de aandoening van het ware en daaruit in het inzicht zijn.

‘Zij behoeden Uw Woord en onderhouden Uw verbond, zij zullen Jakob Uw gericht leren en Israël Uw wet’, (Deuteronomium 33:8-11).

‘Plotseling zal tot Zijn tempel komen de Heer en Hij zal zitten, uitzuiverende en smeltende het zilver en Hij zal de zonen van Levi zuiveren en hen louteren zoals goud en zilver’, (Maleachi 3:1-4); de zonen van Levi zuiveren, is degenen zuiveren die in de aandoening van het ware zijn.

Omdat die aandoening bloeit vanuit het inzicht, bloesemde daarom de stok van Levi, waarop de naam van Aharon was geschreven en droeg amandelen', (Numeri 17:6-8).

358. Vanuit de stam van Issachar twaalfduizend gezegelden, betekent het goede van het leven bij hen die vanuit de Nieuwe Hemel en vanuit de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn.

Met Issachar wordt in de hoogste zin het Goddelijk Goede van het Ware en het Ware van het Goede aangeduid, in de geestelijke zin de hemelse echtelijke liefde, te weten die van het goede en het ware; en in de natuurlijke zin de beloning; hier echter het goede van het leven, omdat hij in deze klasse de derde in de volgorde is en de derde in elke klasse betekent het laatste, dat wordt voortgebracht vanuit de twee vorige, zoals de uitwerking vanuit haar oorzaken; en de uitwerking vanuit de geestelijke liefde, dus de liefde jegens de naaste die wordt aangeduid met Simeon, brengt door de aandoening van het ware, die met Levi wordt aangeduid, het goede van het leven voort, te weten Issachar; hij is ook genoemd naar het 'loon', (Genesis 30:17,18); dus naar de beloning en het goede van het leven heeft in zich de beloning.

Iets zodanigs wordt ook met Issachar aangeduid in de zegening van hem door Mozes:

'Verblijd u, Zebulon, in uw uittocht; Issachar in uw tenten; zij zullen de volken tot de berg roepen; daar zullen zij slachtoffers der gerechtigheid slachtofferen, omdat zij de toevloeiing van de zee zullen zuigen en de bedekte dingen der verholene dingen des zands', (Deuteronomium 33:18,19).

Met Issachar wordt echter in de zegening van hem door vader Israël, (Genesis 49:14,15), het op verdienste gerichte goede van het leven aangeduid, zie het werk 'Hemelse Verborgenheden' te Londen uitgegeven, nr. 6388.

359. Vanuit de stam van Zebulon twaalfduizend gezegelden, betekent de echtelijke liefde van het goede en het ware, ook bij hen die vanuit de Nieuwe Hemel en vanuit de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn.

Met Zebulon wordt in de hoogste zin het één zijn van het Goddelijke Zelf en het Goddelijk Menselijke in de Heer aangeduid; in de geestelijke zin het huwelijk van het goede en het ware bij hen die in de Hemel en in de Kerk zijn; en in de natuurlijke zin de echtelijke liefde zelf; vandaar wordt hier met Zebulon de echtelijke liefde van het goede en het ware aangeduid; hij is ook genoemd naar de 'samenwoning', (Genesis 30:19,20); en samenwoning wordt gezegd van echtelieden van wie de gemoederen tot één zijn verbonden; die verbinding is immers de geestelijke samenwoning.

De echtelijke liefde van het goede en het ware, die hier met Zebulon wordt aangeduid, is de echtelijke Liefde van de Heer en de Kerk; de Heer is het Goede Zelf van de Liefde; en Hij geeft dat de Kerk het Ware vanuit dat Goede is; en de samenwoning vindt plaats, wanneer de mens van de Kerk in de Ware dingen het Goede uit de Heer opneemt; dan komt bij de mens het huwelijk van het goede en het ware in wording, dus de Kerk zelf en wordt hij een hemel; vandaar is het dat het koninkrijk Gods, dat wil zeggen, de hemel en de Kerk, zo vaak in het Woord met een huwelijk wordt vergeleken.

360. Vanuit de stam van Jozef twaalfduizend gezegelden, betekent de leer van het goede en het ware bij hen die vanuit de Nieuwe Hemel en vanuit de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn.

Met Jozef wordt de Heer aangeduid ten aanzien van het Goddelijk Geestelijke; in de geestelijke zin het geestelijk rijk; en in de natuurlijke zin de vruchtmaking en de vermenigvuldiging; hier wordt echter met Jozef aangeduid de leer van het goede en het ware, die bij degenen is die in het geestelijk rijk van de Heer zijn; deze wordt hier aangeduid met Jozef, omdat hij wordt genoemd na de stam van Zebulon en vóór de stam van Benjamin, dus in het midden; en de stam die het eerst in een reeks of klasse wordt genoemd, betekent de een of andere liefde, die van de wil is; en de stam die daarna genoemd wordt, betekent iets van wijsheid, dat van het verstand is; en de stam die het laatst wordt genoemd, betekent een of ander nut of een of andere uitwerking daarvan; vandaar is elke reeks vol.

Aangezien Jozef het geestelijk rijk van de Heer betekende, werd hij ook heerser in Egypte, (Genesis 41:38-44; Psalm 105:17-23, waar de afzonderlijke dingen betekenen de dingen die van het geestelijk rijk van de Heer zijn.

Het geestelijk rijk is het Koningschap van de Heer en het hemels rijk is Zijn Priesterschap.

Dat Jozef hier de leer van het goede en het ware betekent, is omdat hij hier in de plaats van Efraïm is en met Efraïm wordt het verstandelijke van de Kerk aangeduid; zie het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift', nr. 79; en het verstandelijke van de Kerk is geheel vanuit de

leer van het goede en het ware vanuit het Woord; dat Jozef hier is in de plaats van Efraïm, is omdat Menasse, die de andere zoon van Jozef was en het wilsdeel van de Kerk betekende, eerder onder de stammen is opgenomen, nr. 355.

Omdat het verstandelijke van de Kerk is vanuit de leer van het goede en het ware, wordt daarom dat verstandelijke en eveneens die leer met Jozef aangeduid in de volgende plaatsen:

‘Een zoon der vruchtbare Jozef, der vruchtbare aan de bron; hij zal zitten in het sterke van zijn boog; hij zal gezegend worden met zegeningen des hemels van boven en met zegeningen des afgronds welke daaronder ligt’, (Genesis 49:22-26); de bron betekent het Woord en de boog de leer, nr. 299.

‘Gezegend van Jehovah zij het land van Jozef, van de kostbare dingen des hemels, van de dauw, van de afgrond ook liggende beneden; en van de kostbare dingen der inkomsten der zon, van de kostbare dingen van het voortgebrachte der maanden en van de kostbare dingen der aarde en van haar volheid, het kome op het hoofd van Jozef’, (Deuteronomium 33:13-17); met die kostbare dingen worden de erkentissen van het goede en het ware aangeduid, waar vanuit de leer is.

‘Zij die drinken uit wijnschalen en niet met smart worden aangedaan over de verbreking van Jozef’, (Amos 6:5,6).

‘Ik zal het huis van Jehudah machtig maken en het huis van Jozef zal Ik zaligen; vandaar zullen zij zijn zoals de machtige Efraïm en hun hart zal zich verblijden zoals van de wijn’, (Zacharia 10:6,7); hier eveneens staat Jozef voor de leer; de wijn betekent haar ware vanuit het goede, nr. 316.

361. Vanuit de stam van Benjamin twaalfduizend gezegelden, betekent het leven van het ware vanuit het goede volgens de leer bij hen die in de Nieuwe Hemel en in de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn.

Daar met Zebulon wordt aangeduid de echtelijke liefde van het goede en het ware en met Jozef de leer van het goede en het ware, wordt met Benjamin, omdat hij de derde in de reeks is, het leven van het ware vanuit het goede aangeduid; Benjamin kreeg deze betekenis, omdat hij het laatst geboren werd en hij werd door vader Jakob *‘de zoon der rechter[hand]’* genoemd, (Genesis 35:18); en met de zoon der rechter wordt het ware vanuit het goede aangeduid; en daarom woonde de stam van hem rondom Jeruzalem, waar de stam van Jehudah was en de stad Jeruzalem betekende de Kerk ten aanzien van de leer en met de omtrekken ervan worden de dingen aangeduid, die vanuit de leer zijn, zie, (Jozua 18:11-28; Jeremia 17:26; 32:8,44; 33:13) en elders.

362. In de opsomming van de stammen Israëls wordt Dan niet genoemd, noch Efraïm; de oorzaak hiervan is deze: dat Dan de laatste van de stammen was en zijn stam het verst verwijderd in het land Kanaän woonde en zo niet iets in de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Kerk van de Heer heeft – waar alleen de hemelsen en de geestelijken zullen zijn - heeft kunnen aanduiden; vandaar is voor Dan in de plaats Menasse; dat voor Efraïm in de plaats Jozef is, zie eerder in nr. 360.

363. Na dezen zag ik, en zie, een grote schare, welke niemand tellen kon, betekent alle overigen die niet onder de opgesomden zijn en toch in de Nieuwe Hemel en in de Nieuwe Kerk van de Heer zijn en diegenen zijn die de laatste hemel en de uiterlijke Kerk maken en van wie de hoedanigheid niemand kent dan alleen de Heer.

Dat met de grote schare de overigen worden aangeduid, die niet onder de opgesomden zijn en toch in de hemel en de Kerk van de Heer zijn, blijkt uit de verzen 9,10,13-17, waar gezegd wordt *‘dat zij stonden vóór de troon en vóór het Lam, bekleed met witte lange klederen en palmen in hun handen; en dat zij Hem zullen dienen in Zijn tempel; en Die op de troon zit zal over hen wonen’*, behalve meer dingen; met tellen wordt in de geestelijke zin aangeduid de hoedanigheid leren kennen of leren kennen hoedanig zij zijn; dat dit met tellen wordt aangeduid, zal in het vervolg hiervan worden gezien.

Maar wie zij wel in het bijzonder zijn onder dezen, die een grote schare worden genoemd, kan men niet weten zonder een verborgenheid, die eerst moet worden onthuld; deze verborgenheid is de volgende: de gehele hemel is tezamen met de Kerk op aarde vóór de Heer zoals één Mens; en omdat deze is zoals één mens, zijn er daar, die het hoofd samenstellen en dus zo het aangezicht met alle organen van de zinnen ervan; en er zijn daar, die het lichaam samenstellen met alle leden ervan; zij die tot dusver zijn opgesomd, zijn degenen die het aangezicht met alle organen van de zinnen ervan samenstellen; dezen echter die nu worden vermeld, zijn degenen die het lichaam samenstellen met alle leden ervan; dat dit zo is, is mij onthuld; en verder ook, dat zij die de eerste klasse van de stammen

maken, vers 5, degenen zijn die overeenstemmen met het voorhoofd tot aan de ogen; dat zij die de tweede klasse maken, vers 6, degenen zijn die overeenstemmen met de ogen tezamen met de neusvleugels; dat zij die de derde klasse maken, vers 7, degenen zijn die overeenstemmen met de oren en de wangen' en dat zij die de vierde klasse maken, vers 8, degenen zijn die overeenstemmen met de mond en de tong.

De Kerk van de Heer is ook innerlijk en uiterlijk; zij die onder de twaalf stammen van Israël werden verstaan, zijn degenen die de innerlijke Kerk van de Heer maken; degenen echter die nu worden vermeld, zijn degenen die de uiterlijke Kerk maken en zij hangen zoals één met de eerder opgesomden samen, zoals de lagere dingen met de hogere en dus ook zoals het lichaam met het hoofd; en daarom betekenen de twaalf stammen van Israël de hogere hemelen en eveneens de innerlijke Kerk, dezen echter de lagere hemelen en de uiterlijke Kerk; dat dezen ook elders een grote schare worden genoemd, zie nr. 803 e.v. en nr. 811.

364. Dat tellen in de geestelijke zin betekent de hoedanigheid leren kennen, is omdat het getal in het Woord niet een getal betekent, maar de hoedanigheid van een zaak, nr. 10; hier daarom wordt onder 'een grote schare, die niemand tellen kon' in de natuurlijke zin volgens de woorden verstaan, dat het een zo ontzaglijke menigte was; maar in de geestelijke zin wordt verstaan, dat niemand dan alleen de Heer bekend is, hoedanig zij zijn; want de hemel van de Heer bestaat uit talloze gezelschappen en de gezelschappen zijn onderscheiden volgens de verscheidenheden van de aandoeningen in het algemeen; evenzo allen in elk gezelschap in het bijzonder; de hoedanigheid van de aandoening van eenieder kent alleen de Heer en Hij schikt allen in een orde volgens dat hoedanige; dit hoedanige kennen wordt door de engelen verstaan onder tellen; evenzo in het Woord door deze plaatsen:

'Toen Belsazar wijn dronk uit de vaten van de Jeruzalemse tempel, werd op de wand geschreven: Gij zijt geteld, gij zijt geteld', (Daniël 5:2,5,25).

'Ik zal heengaan tot de poorten der hel, ik ben geteld', (Jesaja 38:10).

'Een stem van gedruis der koninkrijken, Jehovah Zebaoth telt het heir des krijgs', (Jesaja 13:4).

'Ziet, Wie deze dingen geschapen heeft, die uitleidt in getal hun heir', (Jesaja 40:26).

'Jehovah, Die het heir der sterren telt', (Psalm 147:4).

'Nog zullen de kudden van kleinvee doorgaan aan de handen des Tellers', (Jeremia 33:13).

'Mijn schreden zijn geteld', (Job 14:16).

'De huizen en de torens van Zion en Jeruzalem zijn geteld', (Jesaja 22:9,10; 33:18,19; Psalm 48:12-14); tellen voor kennen hoedanig zij zijn.

Vanuit de betekenis van het getal en van tellen kan vaststaan, waarom aan David een straf werd aangekondigd vanwege de telling van het volk of de stammen Israëls en dat hij tot de profeet Gad zei: *'Ik heb zeer gezondigd in hetgeen ik gedaan heb'*, (2 Samuël 24:1 tot einde).

En dat, toen door Mozes het volk werd geteld naar al zijn stammen, er bevolen werd *'dat eenieder de verzoening van zijn ziel aan Jehovah zou geven bij het tellen, opdat er onder hen geen plaag zij bij het tellen van hen'*, (Exodus 30:12); de oorzaak hiervan was deze: dat tellen betekende de hoedanigheid van hen leren kennen ten aanzien van de geestelijke staat, dus ten aanzien van de staat van de Kerk, onder de twaalf stammen Israëls verstaan, welke staat alleen de Heer kent.

365. Vanuit alle natie en stammen en volken en tongen, betekent allen in de christelijke wereld, die in de godsdienst vanuit het goede zijn en in de ware dingen vanuit de leer.

Onder alle natie en stammen worden degenen verstaan, die in de godsdienst vanuit het goede zijn, namelijk vanuit de laatste hemel, nr. 363; onder de natiën zij die in het goede zijn, nrs. 920, 921; en onder de stam de godsdienst, nr. 349; onder de volken en de tongen worden degenen verstaan die in de ware dingen vanuit de leer zijn; onder de volken zij die in de ware dingen zijn, nr. 483; en onder de tong de leer, nr. 282.

Vandaar worden met 'vanuit alle natie, stammen, volken en tongen' in de geestelijke zin tezamen genomen al degenen die in de godsdienst vanuit het goede zijn en in de ware dingen vanuit de leer.

366. Staande vóór de troon en vóór het Lam, betekent horende de Heer en doende de dingen die Hij gebiedt.

Met 'staan vóór God' wordt aangeduid: horen en doen de dingen die Hij gebiedt, zoals hij die staat vóór een koning; dit wordt ook elders in het Woord met staan vóór God aangeduid, zoals:

*'De engel zei tot Zacharias: Ik ben Gabriël, staande vóór God', (Lukas 1:19).
 'Niet zal worden afgesneden de man staande vóór Mij al de dagen', (Jeremia 35:19).
 'Dezen zijn de twee zonen der olie, staande vóór de Heer der ganse aarde', (Zacharia 4:4).
 'Hij scheidde de stam van Levi af om te staan vóór Jehovah', (Deuteronomium 10:8) en elders.*

367. Bekleed met witte lange klederen en palmen in de handen, betekent de vergemeenschapping en de verbinding met de hogere hemelen en de belijdenis vanuit de Goddelijke Ware dingen.

Dat bekleed met witte lange klederen, vergemeenschapping en verbinding hebben met de hemelen betekent, zie eerder nr. 328; dat palmen in de handen houden de belijdenissen vanuit de Goddelijke Ware dingen betekent, is omdat 'palmen' de Goddelijke Ware dingen betekenen; elke boom immers duidt iets van de Kerk aan en palmen het Goddelijk Ware in laatsten, namelijk het Goddelijk Ware in de zin van de letter van het Woord; daarom 'waren op alle wanden van de Jeruzalemse tempel van binnen en van buiten en eveneens *'op de deuren, cherubim en palmen gesneden'*, (1 Koningen 6:29,32).

Eender in de Nieuwe Tempel, (Ezechiël 41:18 -20).

Met de cherubim werd het Woord aangeduid, nr. 239 en met de palmen de Goddelijke Ware dingen daar; dat met de palmen de Goddelijke Ware dingen van het Woord worden aangeduid en met de palmen in de handen de belijdenissen daarvanuit, kan hieruit vaststaan dat bevolen was *'dat zij op het feest der tabernakels vruchten van de boom der eer en twijgen van palmen zouden nemen en verblijd zijn vóór Jehovah'*, (Leviticus 23:39,40).

'Dat zij, toen Jezus naar Jeruzalem ging tot het feest, takken van palmen namen en Hem tegemoet gingen, roepende: Gezegend Hij Die komt in de Naam des Heren', (Johannes 12:12,13); waarmee werd aangeduid de belijdenis vanuit de Goddelijke Ware dingen ten aanzien van de Heer.

De palm betekent ook het Goddelijk Ware bij David: *'De gerechte zal bloeien zoals de palm, hij zal groeien, geplant in het huis van Jehovah, in de voorhoven onzes Gods zal hij spruiten'*, (Psalm 92:13,14), evenzo elders.

Omdat Jericho een stad was nabij de Jordaan en met de rivier de Jordaan datgene werd aangeduid, wat het eerste in de Kerk is en dit het Goddelijk Ware is, zodanig als het is in de zin van de letter van het Woord, zo werd die stad daarom genoemd *'de stad der palmen'*, (Deuteronomium 34:3; Richteren 1:16; 3:13); de Jordaan immers was de eerste grens of de ingang tot het land Kanaän en met het land Kanaän wordt de Kerk aangeduid.

368. En roepende met een grote stem, zeggende: Het heil zij onze God, Die op de troon zit en het Lam, betekent de erkenning vanuit het hart, dat de Heer hun Heiland is.

Roepen met een grote stem, betekent de erkenning vanuit het hart; het heil zij onze God, Die op de troon zit en het Lam, betekent dat de Heer het heil zelf is en dat het heil van allen uit Hem is, dus dat Hij de Heiland is.

Onder Hem Die op de troon zit en het Lam wordt de Heer alleen verstaan, onder Hem Die op de troon zit, Zijn Goddelijke 'ZIJN' en onder het Lam Zijn Goddelijk Menselijke, zoals ook eerder in nr. 273.

Het ene en het andere wordt gezegd, omdat Hij uit Zijn Goddelijke 'ZIJN' door Zijn Goddelijk Menselijke, de Heiland was; dat zij één zijn, blijkt uit de plaatsen waar gezegd wordt *'het Lam in het midden van de troon'*, (Openbaring 5:6; 7:17).

De Heer wordt in het Woord vele malen het Heil genoemd, waaronder wordt verstaan dat Hij de Heiland is, zoals: *'Mijn Heil zal niet vertoeven en Ik zal in Zion het Heil geven'*, (Jesaja 46:13).

'Zegt der dochter van Zion: Zie, uw Heil komt', (Jesaja 62:11).

'Ik heb u gegeven om Mijn Heil te zijn tot het uiterste der aarde', (Jesaja 49:6).

'Deze is Jehovah, Die wij verwacht hebben; laten wij opspringen en ons verblijden in Zijn Heil', (Jesaja 35:0).

Heil heet in de Hebreeuwse taal 'Joschia', hetgeen is Jezus.

369. En alle engelen stonden rondom de troon en de ouderen en de vier levende wezens, betekent allen in de gehele hemel, horende en doende de dingen die de Heer gebiedt.

Onder de levende wezens en de ouderen worden de engelen van de hogere hemelen verstaan, zoals eerder en eveneens hierna in nr. 808; onder de engelen worden echter hier de engelen van de lagere

hemelen verstaan, dus allen in de algehele hemelen; met staan wordt aangeduid horen en doen de dingen die Hij gebiedt, nr. 366.

370. En zij vielen voor de troon op hun aangezichten en aanbaden God, betekent de vernedering van hun harten en vanuit de vernedering de aanbidding van de Heer.

Dat op de aangezichten vallen, is de vernedering van het hart en daaruit de aanbidding, is duidelijk; dat de vernedering vóór de Heer en de aanbidding van Hem wordt aangeduid met vallen vóór de troon en God aanbidden, is omdat onder God, Zijn Goddelijke wordt verstaan, namelijk het Goddelijke ‘ZIJN’ en tevens het Goddelijk Menselijke, nr. 368; het ene en het andere immers is één God, omdat het één Persoon is.

371. Zeggende amen, betekent de Goddelijke Waarheid en vanuit die de bevestiging; zie de nrs. 23, 28, 61.

372. De zegen en de heerlijkheid en de wijsheid en de dankzegging, betekent de Goddelijke Geestelijke dingen van de Heer.

Alle erkenning en belijdenis van de Heer omvat in het algemeen deze twee dingen; dat Hij de Goddelijke Liefde Zelf en de Goddelijke Wijsheid Zelf is en dat vandaar de liefde en alles daarvan voor hen die in de hemel en in de Kerk zijn, uit Hem is, evenzo de wijsheid en alles daarvan.

Alles wat vanuit de Goddelijke Liefde van de Heer voortgaat, wordt het Goddelijk Hemelse genoemd en wat vanuit Zijn Goddelijke Wijsheid voortgaat wordt het Goddelijk Geestelijke genoemd.

Het Goddelijk Geestelijke van de Heer wordt verstaan onder de heerlijkheid, de wijsheid en de dankzegging; en het Goddelijk Hemelse onder de eer, de kracht en de sterkte, die volgen.

De zegen die voorafgaat, betekent het ene en het andere, zie nr. 289.

Dat de heerlijkheid wordt gezegd van het Goddelijk Ware, dus van het Goddelijk Geestelijke, zie nr. 249; en dat de wijsheid van hetzelfde wordt gezegd, is duidelijk; dat de dankzegging ook daarvan wordt gezegd, is omdat die plaatsvindt vanuit het Goddelijk Ware; de mens immers zegt dank vanuit en door dit.

373. En de eer en de kracht en de sterkte, betekent de Goddelijke Hemelse dingen van de Heer.

In de voorafgaande tekst is gezegd dat deze drie: de eer, de kracht en de sterkte, in het Woord, waar over de Heer wordt gehandeld, gezegd worden van het Goddelijk Hemelse of van de Goddelijke Liefde dan wel van Zijn Goddelijk Goede; dat de eer het wordt, zie nr. 249; dat de sterkte het wordt, nr. 22; dat ook de kracht het wordt, kan vaststaan uit de plaatsen in het Woord waar zij genoemd wordt.

Men moet weten, dat dit in de afzonderlijke dingen van het Woord het huwelijk van het goede en het ware is en dat er woorden zijn die betrekking hebben op het goede en dat er woorden zijn die betrekking hebben op het ware; maar die woorden kunnen niet worden onderkend door een ander dan door degenen die zich op de geestelijke zin toelegt; vanuit die zin blijkt namelijk, welk woord is van het goede of van de liefde en welk woord is van het ware of van de wijsheid; en vanuit vele plaatsen is het te weten gegeven dat: eer, kracht en sterkte wordt gezegd daar waar over het Goddelijk Goede wordt gehandeld; en dat ook de kracht het wordt, kan men zien in, (Mattheüs 13:54; 24:30; Markus 13:25,26; Lukas 1:17,35; 9:1; 21:27) en elders.

Dat dit in de afzonderlijke dingen van het Woord het huwelijk van de Heer en de Kerk is en vandaar het huwelijk van het goede en het ware, zie het werk ‘de Leer van het Heilige Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’, nrs. 80-90.

374. Zij onze God tot in de eeuwen der eeuwen, dat dit betekent: die dingen in de Heer en uit de Heer tot in het eeuwige, blijkt uit wat eerder is gezegd en daaruit dat tot in de eeuwen der eeuwen is tot in het eeuwige.

375. Amen, betekent de samenstemming van allen.

In dit vers wordt amen gezegd in de aanvang en nu aan het einde ervan; wanneer het wordt gezegd in de aanvang, dan betekent het de waarheid en vanuit die de bevestiging, nr. 371; wanneer het echter aan

het einde wordt gezegd, dan betekent het de bevestiging en de samenstemming van allen dat het de waarheid is.

376. En een uit de Ouderen antwoordde, zeggende tot mij: Dezen die bekleed zijn met witte lange klederen, wie zijn zij en van waar zijn zij gekomen; en ik zei tot hem: Heer, gij kent het, betekent het verlangen van te weten en van de wil van te vragen en het antwoord en de inlichting.

De oorzaak dat Johannes over deze dingen een vraag werd gesteld, is deze dat het in alle Goddelijke eredienst gebruikelijk is, dat de mens eerst zal willen, verlangen en bidden en de Heer dan antwoordt, inlicht en doet; anders neemt de mens niet enig Goddelijke op.

Omdat nu Johannes hen zag die met witte lange klederen bekleed waren en verlangde te weten en te vragen wie zij wel waren en dit in de hemel werd doorvat, werd hem daarom eerst de vraag gesteld en werd hij daarna daaromtrent ingelicht.

Evenzo vond dit plaats met de profeet Zacharia toen hij tal van dingen voor zich zag uitgebeeld, zoals kan vaststaan uit, (Zacharia 1:9,19,21; 4:2,5,11,12; 5:2,6,10; 6:4).

Bovendien leest men zeer vaak in het Woord, dat de Heer antwoordt wanneer men Hem aanroept en tot Hem roept, zoals in, (Psalm 4:2; 17:6; 20:10; 34:5; 91:15; 120:1); en ook dat hij geeft wanneer men vraagt, (Mattheüs 7:7,8; 21:22; Johannes 14:13,14; 15:7; 16:23-27); niettemin geeft de Heer het dat men vraagt en wat men zal vragen en dus weet Hij het van tevoren, toch wil de Heer dat de mens eerst zal vragen; de oorzaak hiervan is dat hij het doet zoals uit zich en het hem zo wordt toegeëigend; anders zou het, indien de vraag waarvoor gebeden wordt zelf niet uit de Heer was, in die plaatsen niet gezegd zijn, dat men alles zou ontvangen wat men vragen zou.

377. En hij zei tot mij: Dezen zijn het, die komen vanuit de grote verdrukking, betekent dat het diegenen zijn die in verzoeken zijn geweest en gestreden hebben tegen de boze en de valse dingen.

Dat de verdrukking de bestoking door de boze en de valse dingen is en de geestelijke strijd daartegen, namelijk de verzoeking, zie de nrs. 33, 95, 100, 101.

378. En zij hebben hun lange klederen gewassen, betekent, en die hun godsdienstige dingen gereinigd hebben van de boze dingen van het valse.

Met wassen in het Woord wordt aangeduid zich reinigen van de boze en de valse dingen en met de lange klederen worden de algemene ware dingen aangeduid, nr. 328; de algemene ware dingen zijn de erkenningen van het ware en het goede vanuit de letterlijke zin van het Woord, volgens welke zij hebben geleefd en vandaar zijn het de godsdienstige dingen; en omdat al het godsdienstige betrekking heeft op het goede en het ware, worden daarom de lange klederen tweemaal genoemd, namelijk, 'zij hebben de lange klederen gewassen en de lange klederen witgemaakt'.

De lange klederen of de godsdienstige dingen worden alleen bij diegenen gereinigd die tegen de boze dingen strijden en zo de valse dingen verwerpen, dus door verzoeken, die worden aangeduid met de grote verdrukking, nr. 377.

Dat gewassen worden betekent gereinigd worden van de boze en de valse dingen en zo hervormd en wederverwekt worden, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *'Wanneer de Heer zal afgewassen hebben de drek der dochteren Zions en de bloeden van Jeruzalem zal afgespoeld hebben in de geest des gericht's en in de geest der reiniging'*, (Jesaja 4:4).

'Wast u, reinigt u, doet het boze van uw werken weg van Mijn ogen; laat af van boos te doen', (Jesaja 1:16).

'Was uw hart van boosheid, o Jeruzalem, opdat gij behouden wordt', (Jeremia 4:14).

'Was mij van mijn ongerechtigheid en ik zal witter zijn dan sneeuw', (Psalm 51:4,9).

'Al wiest gij u met salpeter en vermenigvuldigt gij u de zeep, zo zal uw ongerechtigheid nochtans de vlekken behouden', (Jeremia 2:22).

'Indien ik mij zal gewassen hebben in wateren der sneeuw en mijn handen zal gereinigd hebben met zeep, nochtans zullen mijn klederen mij verafschuwen', (Job 9:30,31).

'Die in de wijn zijn bekleedsel wast en in het bloed der druiven zijn mantel', (Genesis 49:11); dit ten aanzien van de Hemelse Kerk, waar vanuit diegenen zijn die in de liefde tot de Heer en in de hoogste zin ten aanzien van de Heer; de wijn en het bloed der druiven is het geestelijk en het hemels Goddelijk Ware.

'Ik wies u met wateren en Ik spoelde de bloeden af van over u', (Ezechiël 16:9); dit over Jeruzalem; de wateren zijn de ware dingen en de bloeden zijn de echtbrekingen van het ware.

Hieruit kan vaststaan, wat werd uitgebeeld en vandaar aangeduid met de wassingen in de Israëlitische Kerk, zoals dat *'Aharon zich wassen zou alvorens de klederen der bediening aan te trekken'*, (Leviticus 16:4,24).

'En alvorens te naderen tot het altaar voor de eredienst', (Exodus 30:18-21; 40:30,31).

'Evenzo de Levieten', (Numeri 8:6,7).

'Evenzo anderen, die door zonden onrein geworden waren; ja zelfs, dat zij vaten wiesen', (Leviticus 11:32; 14:8,9; 15:5-12; 17:15,16; Mattheüs 23:25,26).

'Dat zij geheiligd werden door de wassingen', (Exodus 29:4; 40:12; Leviticus 8:6).

'Dat Naäman uit Syrië zich wies in de Jordaan', (2 Koningen 5:10,14).

En daarom waren, opdat zij zich zouden wassen, de bronzen zee en tal van *'wasvaten gesteld bij de tempel'*, (1 Koningen 7:23-39).

En dat 'de Heer de voeten van de discipelen wies', (Johannes 13:10); 'en tot de blinde zei, dat hij zich zou wassen in het badwater van Siloam', (Johannes 9:6,7,11,15).

Hieruit kan vaststaan dat de wassing bij de zonen Israëls de geestelijke wassing heeft uitgebeeld, namelijk de reiniging van de boze en de valse dingen en vandaar de hervorming en de wederverwekking.

Uit wat eerder is gezegd, blijkt ook wat werd aangeduid met de doop in de Jordaan door Johannes, (Mattheüs 3; Markus 1:4-13); en wat met deze woorden van Johannes ten aanzien van de Heer 'dat Hij zou dopen met de Heilige Geest en met Vuur', (Lukas 3:16; Johannes 1:33) en over zichzelf *'dat hij met water doopt'*, (Johannes 1:26), waaronder werd verstaan dat de Heer de mens wast of zuivert door het Goddelijk Ware en het Goddelijk Goede en dat Johannes met zijn doop die dingen heeft uitgebeeld; want de Heilige Geest is het Goddelijk Ware, het Vuur is het Goddelijk Goede en het Water is het uitbeeldende daarvan; het water betekent immers het Ware van het Woord, dat het goede wordt door het leven ernaar.

379. En hebben hun lange klederen wit gemaakt in het bloed des Lams; en zij hebben die gezuiverd van de valse dingen van het boze door de ware dingen en zijn zo hervormd uit de Heer.

Er zijn boze dingen van het valse en valse dingen van het boze; boze dingen van het valse bij hen die vanuit godsdienst geloven dat boosheden niet verdoemen, als zij slechts met de mond belijden dat zij zondaars zijn; en valsheden van het boze bij hen die de boze dingen bij zich bevestigen.

Met de lange klederen worden hier, zoals eerder in nr. 378, de algemene ware dingen vanuit het Woord aangeduid, die de godsdienstige dingen bij hen maken; dat er gezegd wordt dat zij hun lange klederen hebben wit gemaakt in het bloed des Lams, is omdat wit wordt gezegd van de ware dingen, nrs. 167, 212, 231; dus dat zij de valse dingen door de ware dingen gezuiverd hebben; dat ook wordt aangeduid dat zij zo uit de Heer hervormd zijn, is omdat allen die tegen de boze dingen hebben gestreden in de wereld en in de Heer hebben geleefd, na het heengaan uit de wereld door de Heer worden geleerd en van de valse dingen van hun godsdienst door de waarheden worden weggeleid en zo hervormd; de oorzaak hiervan is de volgende: dat zij die de boze dingen als zonden schuwen, in het goede van het leven zijn en het goede van het leven verlangt de ware dingen en erkent die en neemt ze aan; maar het boze van het leven doet dit nooit.

Men gelooft, dat met het bloed des Lams hier en elders in het Woord het lijden aan het kruis van de Heer wordt aangeduid; maar het lijden aan het kruis was de laatste verzoeking, waardoor de Heer ten volle de hellen heeft overwonnen en ten volle Zijn Menselijke heeft verheerlijkt; door deze twee dingen heeft Hij de mens behouden; zie het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer', nrs. 32-34; 35-37, 67; en omdat de Heer daardoor Zijn Menselijke ten volle heeft verheerlijkt, dat wil zeggen, Goddelijk gemaakt, kan daarom niet iets anders onder het vlees en het bloed van Hem worden verstaan dan het Goddelijke in Hem en uit Hem: onder het vlees het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde en onder het bloed het Goddelijk Ware uit dat Goede.

In vele plaatsen in het Woord wordt het bloed genoemd en daarmee wordt overal in de geestelijke zin het Goddelijk Ware van de Heer aangeduid, en dit is ook het Goddelijk Ware van het Woord; en in de tegengestelde zin het vervalste of ontwijde Goddelijk Ware van het Woord, zoals kan vaststaan uit de volgende plaatsen.

Ten eerste: dat met het bloed het Goddelijk Ware van de Heer of van het Woord wordt aangeduid, hieruit dat het bloed het ‘bloed van het verbond’ werd genoemd en het verbond is de verbinding en deze vindt plaats uit de Heer door Zijn Goddelijk Ware, zoals bij Zacharia: *‘Door het bloed van uw verbond zal Ik de gebondenen uit de kuil uitlaten’*, (Zacharia 9:11); en bij Mozes: *‘Nadat Mozes het Boek der Wet had gelezen in de orden van het volk, sprengde hij de helft van het bloed op het volk en hij zei: Zie, het bloed van het verbond, dat Jehovah met ulieden gemaakt heeft over al deze woorden’*, (Exodus 24:3-8).

‘Jezus nam de beker en gaf die aan hen, zeggende: Drinkt allen daaruit; dit is Mijn bloed, dat van het Nieuwe Verbond’, (Mattheüs 26:27,28; Markus 14:24; Lukas 22:20); met het bloed van het Nieuwe Verbond of Testament, wordt niet iets anders verstaan dan het Woord, dat het Verbond en het Testament, het Oude en het Nieuwe wordt genoemd, dus het Goddelijk Ware daar.

Aangezien dat met het bloed wordt aangeduid, gaf de Heer hun daarom de wijn, zeggende: Dit is Mijn Bloed; en de wijn betekent het Goddelijk Ware, nr. 316; en daarom wordt het ook genoemd *‘het bloed der druiven’*, (Genesis 49:11; 32:14).

Dit blijkt verder nog uit deze woorden van de Heer: *‘Voorwaar, voorwaar zeg Ik ulieden: Tenzij gij het Vlees van de Zoon des Mensen zult gegeten hebben en Zijn Bloed zult gedronken hebben, zo zult gij het leven niet in uzelf hebben; want Mijn Vlees is waarlijk Spijs en Mijn Bloed is waarlijk Drank; die Mijn Vlees eet en Mijn Bloed drinkt, die blijft in Mij en Ik in hem’*, (Johannes 6:53-56); dat onder het bloed hier het Goddelijk Ware wordt verstaan, blijkt duidelijk, omdat gezegd wordt dat hij die het drinkt, het leven heeft en in de Heer blijft en de Heer in Hem; dat het Goddelijk Ware en het leven daarnaar dit bewerkt en dat het Heilig Avondmaal dit bevestigt, kan in de Kerk bekend zijn.

Aangezien het Bloed het Goddelijk Ware van de Heer betekent, dat ook het Goddelijk Ware van het Woord is en dit het Verbond zelf of het Oude en het Nieuwe Testament is, was daarom het bloed het allerheiligste uitbeeldende in de Israëlitische Kerk, waarin alle en de afzonderlijke dingen de overeenstemmingen van de geestelijke dingen waren, zoals ‘dat zij van het paasbloed zouden nemen en het strijken op de zijposten en de bovendorpel der huizen, opdat de plaag niet over hen zou komen’, (Exodus 12:7,13,22).

‘Dat het bloed van het brandoffer gesprengd zou worden op het altaar, aan de fundamenten van het altaar, op Aharon, zijn zonen en hun klederen’, (Exodus 29:12,16,20,21; Leviticus 1:5,11,15; 3:2,8,13; 4:25,30,34; 5:9; 8:15,24; 17:6; Numeri 18:17; Deuteronomium 12:27); en verder ‘op de voorhang, welke op de ark was, op het verzoendeksel daar en op de hoornen van het reukaltaar’, (Leviticus 4:6,7,17,18; 16:12-15).

Onder het Bloed des Lams wordt iets eenders verstaan in het volgende in de Openbaring: *‘Er werd krijg in de hemel; Michaël en de engelen streden tegen de draak en zij hebben hem overwonnen door het Bloed des Lams en door het Woord van hun getuigenis’*, (Openbaring 12:7,11); men kan zich immers niet indenken dat Michaël en zijn engelen de draak door iets anders hebben overwonnen dan door het Goddelijk Ware van de Heer, in het Woord; want de engelen in de hemel kunnen niet over enig bloed denken en ook denken zij niet over het lijden van de Heer, maar over het Goddelijk Ware en over Zijn wederopstanding; en daarom doorvatten de engelen, wanneer de mens over het bloed van de Heer denkt, Zijn Goddelijk Ware; en wanneer de mens over het lijden van de Heer denkt, doorvatten zij Zijn verheerlijking en dan alleen de wederopstanding; dat dit zo is, werd door veel ondervinding te kennen gegeven.

Dat het bloed het Goddelijk Ware betekent, blijkt ook bij David: *‘God zal de zielen der nooddriftigen redden; hun bloed zal kostbaar zijn in Zijn ogen en zij zullen leven en Hij zal hun van het goud van Sheba geven’*, (Psalm 72:13-16); het bloed kostbaar in de ogen van God, voor het Goddelijk Ware bij hen; het goud van Sheba is de wijsheid daaruit.

Bij Ezechiël: *‘Vergadert u tot het grote slachtoffer op de bergen Israëls, opdat gij vlees eet en bloed drinkt; het bloed der vorsten der aarde zult gij drinken en gij zult drinken het bloed tot dronkenschap toe, van Mijn slachtoffer hetwelk Ik voor u slachtoffer; zo zal Ik Mijn heerlijkheid geven onder de natiën’*, (Ezechiël 39:17-21); onder het bloed hier kan niet bloed worden verstaan, omdat er wordt gezegd dat zij het bloed van de vorsten der aarde zullen drinken en dat zij het bloed tot dronkenschap toe zullen drinken; maar de ware zin van het Woord springt dan tevoorschijn, wanneer onder het bloed het Goddelijk Ware wordt verstaan; daar wordt ook gehandeld over de Kerk van de Heer, welke Hij bij de natiën zal gaan instaureren.

Ten tweede: dat het bloed het Goddelijk Ware betekent, kan duidelijk worden gezien uit de tegengestelde zin, waarin het bloed het vervalste of ontwijde Goddelijk Ware van het Woord betekent, wat blijkt uit het volgende: *‘Die zijn oren toestopt, opdat hij de bloeden niet hore en de ogen toesluit, opdat hij het boze niet zie’*, (Jesaja 33:15).

‘Gij zult de leugensprekers verdoen, de man der bloeden en der arglist verafschuwt Jehovah’, (Psalm 5:7).

‘Een elk die geschreven is ten leven in Jeruzalem, wanneer de Heer zal afgespoeld hebben haar bloeden vanuit haar midden door de geest des gericht en door de geest der zuivering’, (Jesaja 4:3,4).

‘Te dien dage toen gij geboren waart, zag Ik u vertreden in de bloeden en Ik zei: Leef in uw bloeden; Ik wies en spoelde af de bloeden van over u’, (Ezechiël 16:5,6,9,22,36,38).

‘De blinden dwaalden in de straten, zij waren bevekt met bloed en de dingen die zij niet kunnen, raken zij met hun bekleedselen aan’, (Klaagliederen 4:13,14).

‘Het kleed is bevekt met bloeden’, (Jesaja 9:4).

‘Ook in uw slippen is het bloed gevonden van de zielen der onschuldigen’, (Jeremia 2:33,34).

‘Uw handen zijn vol bloeden; wast u, zuivert u, doe de boosheid van uw werken weg’, (Jesaja 1:15,16).

‘Uw handen zijn met bloed bevekt en uw vingers met ongerechtigheid, uw lippen hebben leugen gesproken; zij haasten om onschuldig bloed te vergieten’, (Jesaja 59:3,7).

‘Jehovah is uitgaande om te bezoeken de ongerechtigheid der aarde; dan zal de aarde haar bloeden onthullen’, (Jesaja 26:21).

‘Zo velen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij mogendheid gegeven zonen Gods te zijn, die niet zijn vanuit de bloeden’, (Johannes 1:12,13).

‘In Babylon is gevonden het bloed der profeten en der heiligen’, (Openbaring 18:24).

‘De zee werd evenals het bloed van een dode en de fonteinen der wateren werden bloed’, (Openbaring 16:3,4; Jesaja 15:6,9; Psalm 105:23,28,29).

Iets eenders wordt aangeduid daarmee *‘dat de stromen, de verzamelingen en de poelen der wateren in Egypte verkeerd werden in bloed’*, (Exodus 7:15-27).

‘De maan zal verkeerd worden in bloed eer dat de grote dag van Jehovah komt’, (Joël 2:31).

‘De maan werd bloed’, (Openbaring 6:12).

In deze en in tal van andere plaatsen betekent het bloed het vervalste en eveneens het ontwijde Ware van het Woord; maar dit kan men duidelijker zien uit die plaatsen in het Woord, wanneer zij in haar reeks worden gelezen.

Aangezien dus met het bloed in de tegengestelde zin het vervalste of ontwijde Ware van het Woord wordt aangeduid, is het duidelijk dat met het bloed in de echte zin het niet vervalste Ware van het Woord wordt aangeduid.

380. Daarom zijn zij vóór de troon Gods en dienen Hem dag en nacht in Zijn tempel en Die op de troon zit, zal over hen wonen, betekent, dat zij in de tegenwoordigheid van de Heer zijn en bestendig en getrouw leven volgens de ware dingen die zij uit Hem in Zijn Kerk opnemen en dat de Heer bij voortduur aan hun ware dingen het goede ingeeft.

Daarom zijn zij vóór de troon Gods, betekent dat zij in de tegenwoordigheid van de Heer zijn; en zij dienen Hem dag en nacht, betekent dat zij bestendig en getrouw leven volgens de ware dingen, dat wil zeggen, de geboden, die zij uit Hem opnemen; met de Heer dienen, wordt niet iets anders aangeduid; in Zijn tempel, betekent in de Kerk, nr. 191; Die op de troon zit, zal over hen wonen, betekent dat de Heer bij voortduur het goede ingeeft aan de ware dingen die zij uit Hem opnemen; dat dit met ‘over hen wonen’ wordt aangeduid, is omdat in het Woord van wonen wordt gesproken met betrekking tot het goede en van dienen met betrekking tot het ware.

Hier moet nu deze verborgenheid onthuld worden, dat het huwelijk van de Heer met de Kerk daarin bestaat, dat de Heer bij de engelen en de mensen invloeit met het goede van de liefde en dat de engelen en de mensen Hem of het goede van Zijn liefde opnemen in de ware dingen en dat daardoor het huwelijk van het goede en het ware in wording komt, dit huwelijk is de Kerk zelf, en de hemel bij hen wordt; omdat de invloeiing van de Heer en de opneming van Hem zodanig is, ziet daarom de Heer de engelen en de mensen aan in het voorhoofd en dezen schouwen tot de Heer terug door de ogen; het voorhoofd immers stemt overeen met het goede van de liefde en de ogen stemmen overeen met de ware dingen vanuit dat goede, die zo door de verbinding de ware dingen van het goede worden; de invloeiing van de Heer echter met de ware dingen bij de mensen en de engelen is niet zoals de

invloeiing van het goede bij hen, het is immers een indirecte invloeiing, voortvloeiend vanuit het goede, zoals het licht vanuit het vuur en die invloeiing wordt door hen opgenomen met het verstand en voor zoveel met de wil als zij de ware dingen doen.

Dit dus is het huwelijk van de liefde en de wijsheid, of van het goede en het ware uit de Heer, bij de opnemenden in de hemelen en op aarde.

Deze verborgenheid is onthuld, opdat men zal weten hoe het moet worden verstaan, dat de Heer aan hun ware dingen bij voortduur het goede ingeeft.

381. Zij zullen niet meer hongeren en zullen ook niet meer dorsten, betekent dat na hierna hun de goede en de ware dingen niet zullen ontbreken.

Met niet hongeren wordt aangeduid; geen gebrek aan het goede hebben en met niet dorsten wordt aangeduid: geen gebrek aan het ware hebben; hongeren wordt immers gezegd van brood en spijs en dorsten van wijn en water; en met brood en spijs wordt het goede aangeduid en met wijn en water wordt het ware aangeduid, zie eerder nr. 323.

382. En de zon zal op hen niet vallen, noch enige hitte, betekent dat zij hierna geen begeerte tot het boze meer zullen hebben, noch tot het valse van het boze.

De zon zal op hen niet vallen, betekent dat zij geen begeerten tot het boze zullen hebben; noch zal enige hitte op hen vallen, betekent dat zij geen begeerten tot het valse zullen hebben; dat de Zon de Goddelijke Liefde en daaruit de aandoeningen van het goede betekent en in de tegengestelde zin de duivelse liefde en daaruit de begeerten tot het boze, zie nr. 53; dat echter de hitte de begeerten tot het valse van het boze betekent, is omdat het valse wordt voortgebracht vanuit het boze, zoals de hitte uit de zon; wanneer immers de wil het boze liefheeft, heeft het verstand het valse lief en wordt heet uit de begeerte om dit te bevestigen en het in het verstand bevestigde boze is het valse van het boze; het valse van het boze is vandaar het boze in zijn vorm.

De hitte en heet zijn betekent eendere dingen in de volgende plaatsen: *‘Gezegend de man die op Jehovah vertrouwt; hij zal niet zien wanneer de hitte komt’*, (Jeremia 17:7,8).

‘Gij zijt een toevlucht geworden de nooddriftige tegen de overstroming, een schaduw tegen de hitte; de hitte zal Hij nederdrukken door de schaduw der wolk’, (Jesaja 25:4,5).

‘Wanneer zij verhit zijn, zal Ik hen dronken maken, opdat zij de slaap der eeuw slapen’, (Jeremia 51:39).

‘Allen zijn verhit zoals een bakoven; er is niemand onder hen die Mij roept’, (Hosea 7:7).

‘Hij ziet niet op de weg der wijngaarden; de droogte en de hitte zullen de wateren der sneeuw roven’, (Job 24:18,19).

‘De vierde engel goot de fiool uit op de zon en haar werd gegeven de mensen te verzengen met grote hitte en zij lasterden de Naam Gods’, (Openbaring 16:8,9).

‘Om te zeggen tot de gebondenen: Gaat uit; zij zullen niet hongeren, noch dorsten, niet zal de hitte hen treffen’, (Jesaja 49:9,10).

383. Aangezien het Lam, Dat in het midden des troons is, hen zal weiden, betekent dat de Heer alleen hen zal leren.

Met het Lam in het midden des troons wordt aangeduid de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke in het binnenste en zo in alle dingen van de hemel; in het midden is in het binnenste en zo in alle dingen, nr. 44; de troon is de hemel, nr. 14; en het Lam is de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, nrs. 269, 291; en Wie in het binnenste is en zo in alle dingen van de hemel, Die alleen weidt, dat wil zeggen, leert allen.

Indien er gevraagd wordt, hoe Hij alleen allen kan weiden, dan moet men weten dat dit zo is, omdat Hij God is en omdat Hij in de algehele hemel is zoals de ziel in haar lichaam; de hemel immers is uit Hem zoals één Mens.

Dat weiden is leren, is omdat de Kerk in het Woord kudde wordt genoemd en de mensen van de Kerk worden schapen en lammeren genoemd, vandaar betekent weiden, leren en de Herder degene Die leert en dit is in vele plaatsen te vinden, zoals: *‘De kudden zullen te dien dage in een weid veld weiden’*, (Jesaja 30:23).

‘Als een Herder zal Hij Zijn kudde weiden’, (Jesaja 40:11).

‘Op de wegen zullen zij weiden en op alle hellingen hun weide’, (Jesaja 49:9).

'Israël zal weiden in Karmel en Basan', (Jeremia 50:19).
'Ik zal Mijn kudde zoeken, Ik zal hen weiden in een goede weide en in een vette weide op de bergen Israëls', (Ezechiël 34:12-14).
'Weid uw volk; laat ze weiden in Basan en Gilead', (Micha 7:14).
'De overblijfselen van Israël zullen weiden en zij zullen rusten', (Zefanja 3:13).
'Jehovah is mijn Herder, mij zal niets ontbreken; in weiden des kruids zal Hij mij doen nederliggen', (Psalm 23:1,2).
'De Heer verkoos David om te weiden Jakob en Israël en hij heeft hen geweid', (Psalm 78:70-72).
'Jezus zei tot Petrus: Weid Mijn lammeren; ten tweede en ten derde maal zei Hij: Weid Mijn schapen', (Johannes 21:15-17).

384. En hen zal heenleiden tot de levende bronnen der wateren, betekent: en hen zal leiden door de ware dingen van het Woord tot de verbinding met Zich.

Aangezien met de levende bron der wateren de Heer en eveneens het Woord wordt aangeduid en met de wateren de ware dingen worden aangeduid, nr. 50 en omdat door de Goddelijke Ware dingen van het Woord, wanneer die van het leven worden, wat zij worden wanneer men daarnaar leeft, de verbinding met de Heer plaatsvindt, wordt daarom met hen heenleiden tot de levende bronnen der wateren aangeduid: leiden door de ware dingen van het Woord tot de verbinding met de Heer.

Dat met de Bron en de Bronnen de Heer en eveneens het Woord wordt aangeduid, staat vast uit deze plaatsen: *'Al mijn bronnen in U, Jehovah', (Psalm 87:7).*

'Zij hebben verlaten de Bron der levende wateren, Jehovah', (Jeremia 17:13).

'Het volk, zij hebben Mij, de Bron der levende wateren, verlaten', (Jeremia 2:12,13).

'Vanuit de stroom Uwer verrukkingen drenkt Gij hen, omdat met U de Bron des levens is', (Psalm 36:9,10).

'Te dien dage zal er een Bron geopend zijn voor de inwoners van Jeruzalem', (Zacharia 13:1).

'Israël woonde zeker eenzaam aan de Bron Jakobs', (Deuteronomium 33:28).

'Toen de Heer nederzat aan de bron Jakobs, zei Hij tot de vrouw: Het water hetwelk Ik geven zal, zal worden een bron des waters springende tot in het eeuwige leven', (Johannes 4:5-20).

'Jozef, de zoon der vruchtbare aan de bron', (Genesis 49:22).

'Zegent de Heer, vanuit de Bron Israëls', (Psalm 68:27).

'Dan zult gij de wateren scheppen met blijdschap vanuit de Bronnen des heils', (Jesaja 12:3).

'Ik zal de dorstige geven vanuit de Bron van het water des levens om niet', (Openbaring 21:6).

'Ik zal hen leiden tot Bronnen der wateren in de weg des rechten', (Jeremia 31:9).

Eendere dingen zoals hier in de Openbaring, worden ook gezegd bij Jesaja: *'Zij zullen niet hongeren, noch dorsten en de hitte zal hen niet treffen, want hun Ontfermer zal ze ook leiden tot de Bronnen der wateren', (Jesaja 49:10).*

385. En God zal alle traan uit hun ogen afwissen, betekent dat zij niet meer in de gevechten tegen de boosheden en de valse dingen ervan, en zo niet in smarten zullen zijn, maar in de goede en de ware dingen en vandaar in de hemelse vreugden uit de Heer.

Dat deze dingen daarmee worden aangeduid, dat het Lam alle traan uit hun ogen zal afwissen, is omdat eerder in vers 14 wordt gezegd, dat zij diegenen zijn die vanuit de grote verdrukking komen, waarmee wordt aangeduid, dat het diegenen zijn die in verzoekingingen zijn geweest en gestreden hebben tegen de boze dingen, nr. 377; en zij die daarna niet in de gevechten tegen de boze dingen zijn, dezen zijn in de goede en de ware dingen en vandaar in de hemelse vreugden.

Eendere dingen worden met het volgende aangeduid bij Jesaja: *'Hij zal de dood verzwelgen tot in het eeuwige en de Heer Jehovih zal de traan afwissen van over alle aangezichten; dan zullen zij te dien dage zeggen: Zie, Deze is onze God, Die wij verwacht hebben om ons te bevrijden; Deze is Jehovah, Die wij verwacht hebben, laten wij opspringen en ons verblijden in Zijn heil', (Jesaja 25:8,9).*

* * * * *

386. Hieraan zal ik deze gedenkwaardigheid toevoegen.

Eens toen ik (Swedenborg) rondzag in de geestelijke wereld, hoorde ik als het ware een geknars van tanden en ook iets kloppends, en daarmee vermengd zoiets als een schor geluid.

Toen ik vroeg wat dat was, zeiden de engelen die bij mij waren: ‘Het zijn colleges, die door ons herbergen worden genoemd; zij debatteren daar met elkaar en dit wordt van veraf zo vernomen, maar van nabij hoort men alleen maar redetwisten’.

Ik naderde en zag toen huisjes die waren samengevlochten uit biezen en met slijk waren samengeplakt; ik wilde door een venster naar binnen kijken, maar er was er geen; het was ook niet toegestaan door de deur naar binnen te gaan, omdat dan het licht vanuit de hemel zou invloeien en verwarring stichten.

Plotseling echter ontstond er een venster aan de rechterzijde en toen hoorde ik hen klagen dat zij in duisternis waren; vlak daarop echter ontstond een venster aan de linkerzijde, nadat het venster aan de rechterzijde gesloten was en toen werd de duisternis geleidelijk aan verstrooid en het scheen hun toe dat zij in het licht waren; daarna werd het mij gegeven door de deur naar binnen te gaan en te horen.

Er stond een tafel in het midden en rondom stonden banken, het scheen mij echter toe dat allen óp de banken stonden en heftig met elkaar redetwisten over het geloof en de naastenliefde; aan de ene kant, dat het geloof het voornaamste van de Kerk was, en aan de andere kant, dat de naastenliefde dit was.

Zij die het geloof tot het voornaamste maakten, zeiden: ‘Hebben wij niet in het geloof met God te doen en in de naastenliefde met mensen; is vandaar het geloof niet hemels en de naastenliefde aards; worden wij niet door het hemelse gezaligd en niet door wat aards is en verder kan God niet het geloof geven vanuit de hemel, omdat het hemels is, en zal niet de mens zichzelf de naastenliefde geven, omdat die aards is?’

Datgene immers wat de mens zichzelf geeft, is niet van de Kerk en zaligt daarom niet; kan zo wel iemand vanuit de werken, die van de naastenliefde worden genoemd, rechtvaardig gemaakt worden voor God?

Gelooft ons, dat wij door het geloof-alleen niet slechts rechtvaardig gemaakt, maar ook geheiligd worden, vooropgesteld dat het geloof niet wordt bezoedeld door op verdienste gerichte dingen, die vanuit de werken van de naastenliefde worden onttrokken; behalve meer dingen’.

Maar zij die de naastenliefde tot het voornaamste van de Kerk maakten, bestreden die dingen heftig, door te zeggen dat de naastenliefde zaligt en niet het geloof.

‘Zijn niet allen God dierbaar en wil Hij niet voor allen het goede?’

Hoe kan God dit doen, tenzij door de mensen?

Geeft God het alleen aan de mensen om over de dingen te spreken die van het geloof zijn, en geeft Hij het niet aan de mensen om de dingen te doen die van de naastenliefde zijn? Ziet u niet dat het ongerijmd is om van de naastenliefde te zeggen dat die aards is?

De naastenliefde is hemels en omdat u het goede van de naastenliefde niet doet, is uw geloof aards; hoe ontvangt u het geloof anders dan zoals een boomstronk of een steen?

U zegt door het horen alleen van het Woord, maar hoe kan het Woord werken als het alleen maar gehoord wordt, en hoe kan het werken in een stronk of een steen; misschien wordt u zonder het te weten, levend gemaakt, maar wat voor levendmaking is dit anders dan dat u kunt uitspreken dat het geloof-alleen zaligt.

Maar wat het geloof is en welk geloof zaligend is, weet u niet’.

Maar toen stond iemand op, die door de engel die bij mij was, een syncretist [iemand die begrippen vermengd] werd genoemd; deze nam zijn tulband van zijn hoofd en legde die op de tafel, maar zette die gelijk daarna weer op, omdat hij kaal was.

Hij zei: ‘Hooft, u dwaalt allen; het is waar dat het geloof geestelijk is en de naastenliefde zedelijk, niettemin worden ze verbonden en ze worden verbonden door het Woord, door de Heilige Geest en door de uitwerking, terwijl de mens dit niet weet; dit kan weliswaar gehoorzaamheid worden genoemd, maar de mens heeft daar geen enkel deel aan.’

Ik heb over deze dingen lang in mijzelf nagedacht en ik heb tenslotte bevonden, dat de mens uit God het geloof kan ontvangen, en dit is geestelijk, maar dat hij niet uit God bewogen kan worden tot de naastenliefde, die geestelijk is, dan alleen zoals een zoutpilaar’.

Toen hij deze dingen had gezegd, schonken zij die in het geloof-alleen waren, hem hun bijval; maar zij die in de naastenliefde waren, gaven luide tekenen van afkeuring.

Dezen zeiden verontwaardigd: ‘Luister beste vriend, u weet niet dat er een geestelijk zedelijk leven is en dat er een louter natuurlijk zedelijk leven is; een geestelijk zedelijk leven bij hen die het goede doen uit God, en toch zoals uit zichzelf, en een louter natuurlijk zedelijk leven bij hen die het goede doen

vanuit de hel, eveneens zoals uit zichzelf.’

Zoals werd gezegd, werd de woordenwisseling gehoord zoals een geknars van tanden, en zoals iets kloppends, waarmee een schor geluid was vermengd; dit kwam van hen die van het geloof-alleen waren; de zoals iets kloppends gehoorde woordenwisseling kwam echter van hen die in de naastenliefde-alleen waren; en het daarmee vermengde schorre geluid kwam van de syncretist.

Dat hun geluiden uit de verte zo werden gehoord, was omdat al deze personen in de wereld hadden geredetwist en niet enig boze hadden geschuwd en daarom dus niet enig geestelijk zedelijk goede hadden gedaan; en eveneens wisten zij in het geheel niet dat het al van het geloof het ware is en het al van de naastenliefde het goede is, en dat het ware zonder het goede niet het ware naar de geest is en dat het goede zonder het ware niet het goede naar de geest is en dat zo het ene het andere moet maken.

De oorzaak waarom het duister werd toen er een venster aan de rechterzijde ontstond, is omdat het licht vanuit de hemel dat van die zijde invloeit, de wil aandoet; en dat het licht werd toen het venster dat aan de rechterzijde gesloten was, en een venster aan de linkerzijde ontstond, is omdat het licht dat van de linkerzijde vanuit de hemel invloeit, het verstand aandoet; en elk mens kan in het licht van de hemel zijn ten aanzien van het verstand, als slechts de wil ten aanzien van het boze ervan gesloten wordt.

Einde hoofdstuk 7

DE APOCALYPS ONTHULD

*waarin de verborgenheden die daar voorzien zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.*

ACHTSTE HOOFDSTUK

1. *En toen Het het zevende zegel geopend had, werd er een stilte in de hemel, omtrent van een half uur.*
2. *En ik zag de zeven engelen die vóór God stonden; en hun werden zeven bazuinen gegeven.*
3. *En een andere engel kwam en stond aan het altaar, hebbende een gouden wierookvat; en hem werden veel reukwerken gegeven, opdat hij ze zou geven voor de gebeden aller heiligen op het gouden altaar, hetwelk vóór de troon is.*
4. *En de rook der reukwerken voor de gebeden der heiligen klon op van de hand des engels vóór God.*
5. *En de engel nam het wierookvat en hij vulde dat van het vuur des altaars en wierp het op de aarde; en er geschiedden stemmen en donderslagen en bliksemen en aardbeving.*
6. *En de zeven engelen hebbende de zeven bazuinen bereidden zich om te bazuinen.*
7. *En de eerste engel heeft gebazuind en er is geworden hagel en vuur gemengd met bloed en zij zijn gezonden op de aarde en het derde deel der bomen is verbrand en al het groene gras is verbrand.*
8. *En de tweede engel heeft gebazuind en als het ware een grote berg, van vuur brandende, werd in de zee geworpen; en het derde deel der zee is bloed geworden.*
9. *En gestorven is het derde deel van de schepselen in de zee, hebbende zielen en het derde deel der schepen is vergaan.*
10. *En de derde engel heeft gebazuind en gevallen is vanuit de hemel een grote ster brandende als ware het een fakkel en is gevallen op het derde deel der rivieren en op de bronnen der wateren.*
11. *En de naam der ster wordt geheten alsem; en het derde deel der wateren werd alsem; en vele mensen zijn gestorven vanwege de wateren, omdat zij bitter waren geworden.*
12. *En de vierde engel heeft gebazuind en geslagen werd het derde deel der zon en het derde deel der maan en het derde deel der sterren en het derde deel ervan werd verduisterd, zodat de dag niet lichtte voor zijn derde deel en de nacht evenzo.*
13. *En ik zag en ik hoorde een engel vliegen in het midden des hemels, zeggende met grote stem: Wee, wee, wee degenen die op aarde wonen, vanwege de overige stemmen van de bazuin van de drie engelen die bazuinen zullen.*

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

Hier wordt gehandeld over de Kerk van de hervormden, hoedanig diegenen daar zijn die in het geloof-alleen zijn; de voorbereiding van de geestelijke hemel tot de vergemeenschapping met hen, vers 1 tot 6.

Het onderzoek en de openbaring van hen daar die in de innerlijke dingen van dat geloof zijn, vers 7; van hen die in de uiterlijke dingen ervan zijn, vers 8 en 9.

Hoedanig zij zijn van het verstand van het Woord, vers 10 en 11.
Dat zij zijn in de valse dingen en daaruit in de boze dingen, vers 12, 13.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

En toen Het het zevende zegel geopend had, betekent uit de Heer het onderzoek van de staat van de Kerk en vandaar van het leven van hen die in Zijn geestelijk rijk zijn, namelijk zij die in de naastenliefde en het geloof ervan zijn, hier die in het geloof-alleen zijn; werd er een stilte in de hemel omtrent van een half uur, betekent dat de engelen vanuit het geestelijk rijk van de Heer zeer versteld stonden, toen zij degenen die zeiden dat zij in het geloof waren, in zo'n staat zagen; en ik zag de zeven engelen die vóór God stonden, betekent de algehele geestelijke hemel in de tegenwoordigheid van de Heer, horende en doende de dingen die Hij zou gebieden; en hun werden zeven bazuinen gegeven, betekent het onderzoek en het openleggen van de staat van de Kerk en vandaar van het leven van degenen die in het geloof-alleen zijn; en een andere engel kwam en stond aan het altaar, hebbende een gouden wierookvat, betekent de geestelijke eredienst, die plaatsvindt vanuit het goede van de naastenliefde door de ware dingen van het geloof; en hem werden vele reukwerken gegeven, opdat hij ze zou geven voor de gebeden aller heiligen op het gouden altaar, dat vóór de troon is, betekent de verzoening, opdat niet de engelen van het geestelijk rijk van de Heer gekwetst zouden worden door de geesten van het satanische rijk, die beneden waren; en de rook der reukwerken voor de gebeden der heiligen klom op van de hand des engels vóór God, betekent de bescherming van hen door de Heer; en de engel nam het wierookvat en hij vulde dat van het vuur des altaars en wierp het op de aarde, betekent de geestelijke liefde, waarin de hemelse liefde is en de invloeiing ervan in de lagere gebieden, waar degenen waren die in het van de naastenliefde gescheiden geloof waren; en er geschiedden stemmen en donderslagen en bliksemen en aardbeving, betekent dat er, nadat de vergemeenschapping met hen was geopend, redeneringen over het geloof-alleen en bevestigingen ten gunste van dat geloof werden gehoord; en de zeven engelen hebbende de zeven bazuinen, betekent dat zij voorbereid en aangegord waren om de staat van de Kerk te onderzoeken en vandaar van het leven bij hen voor wie de godsdienst het geloof-alleen is; en de eerste engel heeft gebazuind, betekent het onderzoek en de openbaring hoedanig de staat van de Kerk is bij hen die innerlijk in dat geloof zijn; en er is geworden hagel en vuur gemengd met bloed, betekent het valse vanuit de helse liefde, dat het goede en het ware vernietigt en het Woord vervalst; en zij zijn gezonden op de aarde en het derde deel der bomen is verbrand, betekent dat bij hen alle aandoening en doorvatting van het ware, welke de mens van de Kerk maken, vergingen; en al het groene gras is verbrand, betekent, zo al het levende van het geloof; en de tweede engel heeft gebazuind, betekent het onderzoek en de openbaring hoedanig de staat van de Kerk is bij hen die uiterlijk in dat geloof zijn; en als het ware een grote berg, van vuur brandende, werd in de zee geworpen, betekent de verschijning van de helse liefde bij hen; en het derde deel der zee is bloed geworden, betekent dat alle algemene ware dingen bij hen vervalst waren; en gestorven is het derde deel van de schepselen in de zee, hebbende zielen, betekent dat zij die dat geloof geleefd hebben en leven, niet hervormd kunnen worden en het leven ontvangen; en het derde deel der schepen is vergaan, betekent dat alle erkentissen van het goede en het ware vanuit het Woord, die het nut van het leven ten dienste staan, bij hen te gronde waren gericht; en de derde engel heeft gebazuind, betekent het onderzoek en de openbaring van de staat van de Kerk bij hen van wie de godsdienst het geloof-alleen is ten aanzien van de aandoening en de opneming van de waarheden vanuit het Woord; en gevallen is vanuit de hemel een grote ster, brandende als ware het een fakkel, betekent de verschijning van het eigen inzicht vanuit de trots opkomend vanuit de helse liefde; en is gevallen op het derde deel der rivieren en op de bronnen der wateren, betekent dat daaruit alle ware dingen van het Woord geheel en al vervalst zijn; en de naam van de ster wordt geheten alsem en het derde deel der wateren werd alsem, betekent het helse valse waar vanuit hun eigen inzicht is,

.....

waardoor alle ware dingen van het Woord vervalst zijn geworden; en vele mensen zijn gestorven vanwege de wateren, omdat zij bitter waren geworden, betekent de uitblussing van het geestelijk leven ten gevolge van de vervalste ware dingen van het Woord; en de vierde engel heeft gebazuind, betekent he onderzoek en de openbaring van de staat van de Kerk bij hen voor wie de godsdienst het geloof-alleen is, dat zij zijn in de boze dingen van het valse en in de valse dingen van het boze; en geslagen werd het derde deel der zon en het derde deel der maan en het derde deel der sterren en het derde deel ervan werd verduisterd, betekent dat zij vanwege de oorzaak, dat zij van de boze vanuit het valse en van de valse dingen vanuit het boze, niet wisten wat de liefde is, noch wat het geloof is, noch wat enig ware, zodat de dag niet lichtte voor zijn derde deel en de nacht evenzo, betekent niet langer enig geestelijk ware, noch natuurlijk ware, dat dienstig is voor de leer en het leven vanuit het Woord bij hen; en ik zag en ik hoorde een engel vliegen in het midden van de hemel, betekent het onderricht en de voorzegging uit de Heer; zeggende met grote stem: Wee, wee, wee degenen die op de aarde wonen, vanwege de overige stemmen van de bazuin van de drie engelen die bazuinen zullen, betekent de opperste weeklacht over de verdoemde staat van diegenen in de Kerk, die met leer en leven het van de naastenliefde gescheiden geloof bij zich hebben bevestigd.

DE ONTVOUWING

387. Het zijn twee rijken, waarin de algehele hemel is onderscheiden: het hemels rijk en het geestelijk rijk; het hemels rijk bestaat uit hen die in de liefde tot de Heer zijn en daaruit in de wijsheid; en het geestelijk rijk uit hen die in de liefde jegens de naaste zijn en daaruit in het inzicht; en omdat de liefde jegens de naaste heden ten dage ‘naastenliefde’ wordt genoemd en het inzicht ‘geloof’, bestaat dit rijk uit degenen die in de naastenliefde en daaruit in het geloof zijn.

Omdat nu de hemel in twee rijken is onderscheiden, is ook de hel in twee rijken, daaraan tegenovergesteld, onderscheiden, namelijk het duivelse rijk en het satanische rijk; het duivelse rijk bestaat uit hen die in de liefde van heersen vanuit de liefde van zich zijn en daaruit in dwaasheid zijn; die liefde immers is tegenovergesteld aan de hemelse liefde en de dwaasheid ervan is tegenovergesteld aan de hemelse wijsheid; het satanische rijk echter bestaat uit degenen die in de liefde van heersen zijn vanuit de trots van het eigen inzicht en daaruit in de waanzin; die liefde immers is tegenovergesteld aan het geestelijk inzicht; onder de dwaasheid en de waanzin wordt verstaan de dwaasheid en de waanzin in hemelse en geestelijke dingen. Eendere dingen moeten worden verstaan ten aanzien van de Kerk op aarde als over de hemel zijn gezegd; zij maken immers één.

Over die beide rijken zie het werk ‘Hemel en Hel’ te Londen uitgegeven, nrs. 20 tot 28 en meermalen elders.

Omdat nu in de Openbaring alleen maar wordt gehandeld over de staat van de Kerk aan haar einde, zoals in de voorrede en in nr. 2 is gezegd, wordt daarom van nu af aan gehandeld over degenen die in de twee rijken van de hemel zijn en over degenen die in de twee rijken van de hel zijn en hoedanig zij zijn; vanaf dit hoofdstuk 8 tot hoofdstuk 16 over hen die in het geestelijk rijk en in het daaraan tegenovergestelde satanische rijk zijn; in hoofdstuk 17 en 18 over hen die in het hemelse rijk en in het daaraan tegenovergestelde duivelse rijk zijn; en daarna over het Laatste Gericht; en tenslotte over de Nieuwe Kerk, namelijk het Nieuwe Jeruzalem; deze besluit alle voorgaande dingen, omdat zij het einddoel is.

In het Woord wordt hier en daar duivel en satan genoemd en onder de een zowel als de ander wordt de hel verstaan; zij worden zo genoemd, omdat allen in de ene hel duivels worden genoemd en allen in de andere satans worden genoemd.

388. En toen Het het zevende zegel geopend had, betekent uit de Heer het onderzoek van de staat van de Kerk en vandaar van het leven van hen die in Zijn geestelijk rijk zijn, namelijk degenen die in de naastenliefde en het geloof ervan zijn, hier die in het geloof-alleen zijn. Dat deze dingen worden aangeduid, kan vaststaan uit de afzonderlijke dingen van dit hoofdstuk, in de geestelijke zin verstaan; in dit hoofdstuk immers en in de volgende tot hoofdstuk 16, wordt gehandeld over hen die in het geestelijk rijk zijn, dus, zoals gezegd in nr. 387, degenen die in de liefde jegens de naaste zijn en daaruit in het inzicht; maar omdat heden voor de liefde jegens de naaste in de plaats ‘naastenliefde’ wordt gezegd en voor het inzicht in de plaats ‘geloof’ en hier niet onderzoek plaatsvindt over hen die in de naastenliefde en in het geloof daaruit zijn, omdat dezen tot degenen behoren die in de hemel zijn, vindt hier daarom het onderzoek plaats over hen die in het geloof-alleen zijn.

Het geloof-alleen is ook het van de naastenliefde gescheiden geloof, omdat er geen verbinding is, zie nr. 417.

Dat het zegel openen betekent de staten van het leven onderzoeken, of wat hetzelfde is, de staten van de Kerk en van het leven daaruit, zie eerder in de nrs. 295, 302, 309, 317, 324.

389. Werd er een stilte in de hemel omtrent van een half uur, betekent dat de engelen vanuit het geestelijk rijk van de Heer zeer versteld stonden, toen zij degenen die zeiden dat zij in het geloof waren, in zo’n staat zagen.

Onder de stilte in de hemel wordt niet iets anders verstaan dan de ontsteltenis daar over degenen die zeggen in het geloof te zijn en toch in zo’n staat zijn; hun staat immers wordt beschreven in wat volgt en hoedanig deze is, kan uit de ontvouwingen vaststaan; met een half uur wordt aangeduid ‘zeer’ omdat met een uur een volle staat wordt aangeduid.

Dat de tijd de staat betekent zal men verderop zien.

390. En ik zag de zeven engelen die vóór God stonden, betekent de gehele geestelijke hemel in de tegenwoordigheid van de Heer, horende en doende de dingen die Hij zou gebieden.

Dat met de zeven engelen de gehele hemel wordt aangeduid, is omdat met zeven allen of alle dingen worden aangeduid en vandaar het algehele, nr. 10; en met de engelen in de hoogste zin de Heer en in de betrekkelijke zin de hemel, nrs. 5, 65, 342, 344, hier de geestelijke hemel, zoals kan vaststaan uit wat eerder is gezegd in de nrs. 387, 388; dat staan vóór God betekent horen en doen de dingen die Hij gebiedt, zie nr. 366.

391. En hun werden zeven bazuinen gegeven, betekent het onderzoek en het openleggen van de staat van de Kerk en vandaar van het leven van degenen die in het geloof-alleen zijn.

Met de bazuinen wordt hier op deze plaats iets eenders aangeduid als met schallen, omdat zij ze deden schallen en met de bazuinen doen schallen wordt aangeduid samenroepen tot plechtigheden, die er verschillende waren; hier om te onderzoeken en bloot te leggen hoedanig degenen zijn die in het geloof-alleen zijn, dus hoedanig zij zijn die van de Kerken van de hervormden heden ten dage zijn.

Men moet weten dat de Kerk in de hervormde wereld heden ten dage in drieën is verdeeld, naar de drie voorgangers: Luther, Calvijn en Melancton en dat die drie Kerken in verschillende dingen van elkaar afwijken, maar dat zij in dit artikel ‘Dat de mens rechtvaardig wordt gemaakt door het geloof zonder de werken der wet’ alle overeenkomen; wat wonderlijk is.

Dat met de bazuinen doen schallen wordt aangeduid samenroepen, zie nr. 397.

392. En een andere engel kwam en stond aan het altaar, hebbende een gouden wierookvat, betekent de geestelijke eredienst, die vanuit het goede van de naastenliefde is door de ware dingen van het geloof.

Met het altaar waaraan de engel stond en met het gouden wierookvat dat hij in de hand had, wordt de eredienst van de Heer vanuit de geestelijke liefde aangeduid; deze eredienst is vanuit het goede van de naastenliefde door de ware dingen van het geloof.

Er waren bij de zonen Israëls twee altaren, het ene buiten de tent en het andere binnen de tent; het altaar buiten de tent werd het ‘altaar des brandoffers’ genoemd, omdat de brandoffers en de slachtoffers daarop plaatsvonden; het altaar binnen de tent werd het ‘reukaltaar’ en ook het ‘gouden altaar’ genoemd; dat het twee altaren waren, had als oorzaak dat de eredienst van de Heer is vanuit de hemelse liefde en vanuit de geestelijke liefde; vanuit de hemelse liefde door hen die in Zijn hemels rijk zijn en vanuit de geestelijke liefde door hen die in Zijn geestelijk rijk zijn; over die beide rijken, zie nr. 387.

Ten aanzien van beide altaren zie ook de volgende plaatsen bij Mozes: ten aanzien van het altaar des brandoffers, (Exodus 20:21; 27:1-8; 39:36-43; Leviticus 7:1-5; 8:11; 16:18,19,33,34); over het reukaltaar, (Exodus 30:1-10; 31:8; 37:25-29; 40:5,26; Numeri 7:1). Dat er altaren, wierookvaten en reukwerk werden gezien door Johannes, was niet omdat er zulke dingen in de hemel bestaan, maar het waren slechts de uitbeeldingen van de eredienst van de Heer daar; de oorzaak hiervan is deze: dat zulke dingen bij de zonen Israëls waren ingesteld en daarom in het Woord meermalen genoemd zijn; en die Kerk was een uitbeeldende Kerk; alle dingen immers van hun eredienst beeldden uit en duiden vandaar nu aan de Goddelijke Hemelse en Geestelijke dingen van de Heer, die van Zijn Kerk in de hemelen en op aarde zijn.

Eendere dingen worden daarom door die twee altaren in het Woord aangeduid in de volgende plaatsen: *‘Zend Uw licht en Uw waarheid; deze zullen mij leiden tot Uw habitakels en ik zal ingaan tot het altaar Gods tot God’*, (Psalm 43:3,4).

‘Ik was in de onschuld mijn handen en ik ga rondom Uw altaar, Jehovah en Ik zal doen horen de stem der belijdenis’, (Psalm 26:6,7).

‘De zonde van Jehudah is geschreven met een ijzeren griffel op de tafel van hun hart en aan de hoornen Uwer altaren’, (Jeremia 17:1,2).

‘God Jehovah, Die ons verlicht; bindt het feest met snoeren tot aan de hoornen des altaars’, (Psalm 118:27).

‘Te dien dage zal voor Jehovah een altaar zijn in het midden van het land van Egypte’, (Jesaja 19:19).

Een altaar voor Jehovah in het midden van het land van Egypte, betekent de eredienst van de Heer vanuit de liefde in de natuurlijke mens.

‘Distel en doorn zullen op hun altaren opkomen’, (Hosea 10:8); waarmee de eredienst vanuit de boze dingen en de valse dingen van het boze wordt aangeduid.

Verder ook in (Jesaja 27:9; 56:6,7; 60:7; Klaagliederen 2:7; Ezechiël 6:4-6,13; Hosea 8:11; 10:1,2; Amos 3:14; Psalm 51:2-,21; Psalm 84:3-5; Mattheüs 5:23,24; 23:18-20).

Aangezien de eredienst van de Heer met het altaar werd uitgebeeld en vandaar aangeduid, zo is het duidelijk dat onder het altaar hier in de Openbaring niet iets anders wordt verstaan en eveneens elders, zoals: *‘Ik zag onder het altaar de zielen van degenen die gedood waren om het Woord Gods’*, (Openbaring 6:9).

‘De engel stond daar en zei: Meet de tempel Gods en het altaar en degenen die daarin aanbidden’, (Openbaring 11:1).

‘Ik hoorde een andere engel vanuit het altaar zeggen: Waar en gerecht zijn Uw gerichten’, (Openbaring 16:7).

Aangezien de uitbeeldende eredienst, die voornamelijk op de beide altaren werd verricht, door de Heer werd afgeschaft toen Hij in de wereld kwam, omdat Hijzelf de innerlijke dingen van de Kerk opende, wordt daarom bij Jesaja gezegd: *‘Te dien dage zal de mens opzien tot zijn Maker en zijn ogen zullen tot de Heilige Israëls zien en niet tot de altaren, het werk zijner handen’*, (Jesaja 17:7,8).

393. En hem werden vele reukwerken gegeven, opdat hij ze zou geven voor de gebeden aller heiligen op het gouden altaar, hetwelk vóór de troon is, betekent de verzoening, opdat niet de engelen van het geestelijk rijk van de Heer gekwetst zouden worden door de geesten van het satanische rijk, die beneden waren.

Met de reukwerken en met het gouden altaar wordt de eredienst van de Heer vanuit de geestelijke liefde aangeduid, nrs. 277, 392; met de gebeden worden aangeduid de dingen die van de naastenliefde en daaruit van het geloof zijn in de eredienst, nr. 278; en onder de heiligen worden degenen verstaan die vanuit het geestelijk rijk van de Heer zijn en onder de gerechten zij die vanuit Zijn hemels rijk zijn, nr. 173; hieruit kan vaststaan, dat hier wordt gehandeld over hen die in het geestelijk rijk van de Heer zijn.

Dat hier met de vele reukwerken, gegeven voor de gebeden aller heiligen op het gouden altaar, de verzoening wordt aangeduid, opdat zij niet gekwetst zouden worden door de geesten van het satanische rijk, die beneden waren, is omdat de verzoeningen en ontzondigingen werden verricht met reukwerken, vooral wanneer gevaren dreigden, zoals uit het volgende kan vaststaan: *‘Toen de vergadering murmureerde tegen Mozes en Aharon en zij met een plaag waren aangedaan, nam Aharon vuur vanuit het altaar en deed reukwerk in het wierookvat en hij snelde tussen de levenden en de doden, om te ontzondigen en de plaag werd opgehouden’*, (Numeri 16:42-50).

‘Het reukaltaar was ook gesteld in de tent vóór het verzoendeksel, dat op de ark was en elke morgen, wanneer de lampen werden toegericht, werd daarop gerookt’, (Exodus 30:1-10).

‘En het werd bevolen dat Aharon telkens wanneer hij binnen de voorhang ging, zou roken en de wolk des reukwerks het verzoendeksel zou bedekken, opdat hij niet sterven zou’, (Leviticus 16:11-13).

Hieruit kan vaststaan dat de verzoeningen in de Israëlitische uitbeeldende Kerk werden verricht met rokingen; evenzo hier, opdat zij niet gekwetst zouden worden door de satanische geesten, die beneden waren.

394. En de rook der reukwerken voor de gebeden der heiligen klom op van de hand des engels vóór God, betekent de bescherming van hen door de Heer.

Met de rook der reukwerken opklimmende vóór God, wordt het aanvaarde en het aangename aangeduid; en daarom zegt David iets eenders: *‘Laten de gebeden aanvaard zijn, reukwerk vóór U’*, (Psalm 141:2); de oorzaak hiervan was deze, dat de rook van het reukwerk welriekend was door de specerijen, die waren: mirre, galban en wierook, waaruit het reukwerk werd bereid, (Exodus 30:34); en de welriekendheden vanuit die specerijen stemmen overeen met zulke dingen als van de geestelijke liefde of van de naastenliefde en daaruit van het geloof zijn; in de hemel immers worden de allerwelriekendste geuren geroken, overeenstemmend met de doorvattingen van de engelen, opkomend vanuit hun liefde; en daarom wordt ook in verscheidene plaatsen in het Woord gezegd dat Jehovah *‘de reuk der rust’* rook.

Dat de bescherming door de Heer wordt aangeduid, volgt uit wat eerder in nr. 393 is gezegd.

395. En de engel nam het wierookvat en hij vulde dat van het vuur des altaars en wierp het op de aarde, betekent de geestelijke liefde, waarin de hemelse liefde is en de invloeiing ervan in de lagere gebieden, waar degenen waren die in het van de naastenliefde gescheiden geloof waren.

Dat met het wierookvat evenzeer als met het reukwerk de eredienst vanuit de geestelijke liefde wordt aangeduid, blijkt uit wat eerder is getoond; en hieruit, dat in het Woord de bevatter of het bevattende hetzelfde betekent als de inhoud, zoals ook de beker en de schotel hetzelfde als de wijn en de spijs, (Mattheüs 23:25,26; Lukas 22:20) en elders.

Dat met het vuur van het altaar des brandoffers de Goddelijke hemelse liefde wordt aangeduid, is omdat met dit altaar de eredienst vanuit die liefde wordt aangeduid, zie nr. 392; en met het vuur wordt in de hoogste zin de Goddelijke Liefde aangeduid, nr. 494.

De geestelijke liefde, die de naastenliefde is, trekt haar wezen vanuit de hemelse liefde, die de liefde tot de Heer is; zonder deze liefde is het levenskrachtige niet in de geestelijke liefde of de naastenliefde; de geest en het leven immers is nergens anders vandaan dan uit de Heer.

Dit werd in de Israëlitische Kerk daarmee uitgebeeld dat zij niet ergens vandaan het vuur tot de wierookvaten zouden nemen en roken, dan vanuit het altaar des brandoffers, zoals kan vaststaan bij Mozes, (Leviticus 16:12,13; Numeri 16:46,47); *'en dat de twee zonen van Aharon verteerd werden door het vuur vanuit de hemel, omdat zij gerookt hadden vanuit een vreemd vuur'*, dat wil dus zeggen, vanuit een vuur dat niet vanuit het altaar was genomen, (Leviticus 10:1,2); en daarom was ook vastgesteld *'dat het vuur geduriglijk zou branden op het altaar des brandoffers en ook niet uitgeblust zou worden'*, (Leviticus 6:6); de oorzaak hiervan was dat het vuur van dat altaar de Goddelijke Liefde van de Heer betekende en vandaar de liefde tot de Heer.

Met het wierookvat op de aarde werpen, wordt de invloeiing in de lagere gebieden aangeduid.

396. En er geschieden stemmen en donderslagen en bliksemen en aardbeving, betekent dat er, nadat de vergemeenschapping met hen was geopend, redeneringen over het geloof-alleen en bevestigingen ten gunste van dat geloof, werden gehoord en het werd doorvat dat de staat van de Kerk bij hen de ondergang tegemoet wankelde.

Dat de bliksemen, de donderslagen en de stemmen de verlichtingen, de doorvattingen en de onderrichtingen door de invloeiing vanuit de hemel betekenen, zie nr. 236; hier echter worden bij hen die in het geloof-alleen waren en die geen verlichting, doorvatting en onderricht door invloeiing vanuit de hemel hadden, met de stemmen, de donderslagen en de bliksemen aangeduid de redeneringen over het geloof-alleen en de bewijsvoeringen en de bevestigingen ten gunste van dat geloof; met de aardbevingen worden de veranderingen van de staat van de Kerk aangeduid, nr. 331; hier, dat het werd doorvat dat de staat van de Kerk bij hen de ondergang tegemoet wankelde; er vinden immers veel aardbevingen plaats in de wereld der geesten, wanneer de staat van de Kerk in de gezelschappen wordt verdraaid en omgekeerd. Dat het wierookvat door de engel op de aarde was geworpen voordat de zeven engelen aanvingen op de bazuinen te blazen, was opdat door de invloeiing de vergemeenschapping geopend zou worden tussen hen die in de geestelijke hemel waren, met degenen beneden die in het geloof-alleen waren; vanuit deze vergemeenschapping rezen de redeneringen en de bevestigingen ten gunste van dat geloof op en werden ook gehoord en doorvat; en daarom wordt gezegd dat nadat de vergemeenschapping geopend was, die dingen werden gehoord en doorvat.

397. En de zeven engelen hebbende de zeven bazuinen bereidden zich om te bazuinen, betekent dat zij voorbereid en aangegord waren om de staat van de Kerk te onderzoeken en vandaar van de levens bij hen voor wie de godsdienst het geloof-alleen is.

Wat met de bazuinen wordt aangeduid, staat vast uit het ingestelde gebruik ervan bij de zonen Israëls, waarover het volgende bij Mozes: *'Jehovah sprak tot Mozes, dat hij maken zou zilveren trompetten voor de samenroeping der vergadering en voor het optrekken der kampen; en dat zij daarmee geschal zouden maken in de dagen der vreugde, in de feesten, in de nieuwe manen, over de brandoffers en de slachtoffers; voorts dat zij, wanneer zij in de krijg kwamen tegen de hen bestokende vijanden, zouden samenroepen met de trompetten en dat zij dan in de gedachtenis zouden komen vóór Jehovah God en van de vijanden gered zouden worden'*, (Numeri 19:1-10); hieruit kan men zien, wat er wordt aangeduid met de trompetten blazen; dat hier daarmee *'dat de zeven engelen bazuinden'*, wordt aangeduid het onderzoek en de openbaring hoedanig de staat van de Kerk is bij hen voor wie de godsdienst

het geloof-alleen is, blijkt uit de afzonderlijke dingen van dit hoofdstuk en uit de afzonderlijke dingen van de volgende hoofdstukken tot en met het zestiende, in de geestelijke zin verstaan. Uit het gebruik van de trompetten bij de zonen Israëls kan men ook zien, wat met de trompetten en met die doen schallen wordt aangeduid in de volgende plaatsen: *'Blaast de bazuin in Zion en blaast op de berg der heiligheid, omdat de dag van Jehovah komt'*, (Joël 2:1,2).

'Jehovah zal over hen verschijnen en Zijn pijl zal zoals een bliksem uitgaan en de Heer Jehovih zal de bazuin blazen', (Zacharia 9:14).

'Jehovah zal zoals een leeuw uitgaan en geschal maken', (Jesaja 42:13).

'Te dien dage zal met een grote bazuin geblazen worden en zullen zij komen die vergaan in het land van Aschur en de heengedrevenen in het land van Egypte en zullen zich nederbuigen voor Jehovah, op de berg der heiligheid', (Jesaja 27:13).

'Hij zal engelen zenden met grote stem der trompet en zij zullen zijn uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden, van de grenzen der hemelen tot de grenzen ervan', (Mattheüs 24:31).

'Gezegend het volk, zij die het geschal kennen, o Jehovah, in het licht van Uw aangezichten zullen zij wandelen', (Psalm 89:16).

'Wanneer de morgensterren zingen en de zonen Gods geschal maken', (Job 38:7).

Aangezien de klanken van de trompetten zulke dingen betekenen en in de Israëlitische Kerk alle dingen zich naar het leven vertoonden volgens de overeenstemmingen en vandaar volgens de betekenissen, heeft het daarom ook plaatsgevonden dat *'toen Jehovah op de berg Sinai nederdaalde, er stemmen waren en bliksemen en een zware wolk en de hevige stem van een bazuin; en de stem van de bazuin gaande en zich zeer versterkende en het volk in het legerkamp sidderde zeer'*, (Exodus 19:16-25).

Daarom gebeurde het ook dat *'toen de driehonderd met Gideon de bazuinen bliezen tegen Midian, het zwaard van de man toen was tegen de genoot en zij wegluchtten'*, (Richteren 7:16-22); evenzo *'dat de twaalfduizend vanuit de zonen Israëls met de vaten der heiligheid en met de trompetten in de handen Midian overwonnen'*, (Numeri 31:1-8).

En ook dat *'de muur van Jericho neerviel, nadat de zeven priesters met de zeven bazuinen zevenmaal rondom de stad waren gegaan'*, (Jozua 6:1-29).

En daarom wordt bij Jeremia gezegd: *'Maakt geschal tegen Babel rondom, haar muren zij afgebroken'*, (Jeremia 50:15); en bij Zefanja: *'Dag der duisternis en der donkerheid, dag der bazuin en des geklanks over de versterkte steden'*, (Zefanja 1:15,16).

398. En de eerste engel heeft gebazuind, betekent het onderzoek en de openbaring hoedanig de staat van de Kerk is bij hen die innerlijk in dat geloof zijn.

Met geschal maken wordt onderzoeken en openbaren aangeduid, nr. 397; dat onder het bazuinen van deze eerste engel wordt verstaan het onderzoek en de openbaring van de staat van de Kerk bij hen die innerlijk in dat geloof zijn, is omdat de werking ervan plaatsvond gericht op de aarde, zoals volgt en de werking van het bazuinen van de tweede engel op de zee en onder de aarde en de zee wordt overal in de Openbaring, wanneer de ene en de andere wordt genoemd, de algehele Kerk verstaan: onder de aarde de Kerk vanuit hen die in de innerlijke dingen ervan zijn, onder de zee de Kerk vanuit hen die in de uiterlijke dingen ervan zijn; de Kerk immers is innerlijk en uiterlijk: innerlijk bij de geestelijken en uiterlijk bij de leken, of innerlijk bij hen die zich innerlijk op de leerstellingen ervan hebben toegelegd en die bevestigd hebben vanuit het Woord en uiterlijk bij hen die dit niet zozeer hebben gedaan.

Dezen zijn het die onder de aarde en de zee worden verstaan in deze plaatsen in de Openbaring: *'Opdat de wind niet zou waaien op de aarde, noch op de zee'*, (Openbaring 7:1).

'Beschadigt de aarde niet, noch de zee', (Openbaring 7:3).

'De engel, nederdalende vanuit de hemel, zette zijn rechtersoet op de zee en de linker op de aarde', (Openbaring 10:2,8) en verder vers 6.

‘Ik zag een beest opklimmen vanuit de zee en een ander beest opklimmen vanuit de aarde’, (Openbaring 13:1,11).

‘Looft God, Die heeft gemaakt de hemel, de aarde en de zee’, (Openbaring 14:7).

‘De eerste engel goot zijn fiool uit op de aarde en de tweede engel de zijne op de zee’, (Openbaring 16:2,3).

Dat met de aarde en de zee de innerlijke en de uiterlijke Kerk wordt aangeduid, dus de gehele Kerk, is omdat in de geestelijke wereld zij die in de innerlijke dingen van de Kerk zijn, op het droge verschijnen en zij die in de uiterlijke dingen ervan zijn, als het ware in zeeën, maar de zeeën zijn schijnbaarheden vanuit de algemene ware dingen waarin zij zijn.

Dat de aarde de Kerk aanduidt, zie nr. 285 en dat dit ook geldt voor het wereldrond, nr. 551.

399. En er is geworden hagel en vuur gemengd met bloed, betekent het valse vanuit de helse liefde, dat het goede vernietigt en het ware van het Woord vervalst.

Met de hagel wordt aangeduid het valse dat het goede en het ware vernietigt; met het vuur wordt aangeduid de helse liefde en met het bloed wordt aangeduid de vervalsing van het ware. Dat de hagel het valse aanduidt dat het goede en het ware vernietigt, zal men hierna zien; dat het vuur de liefde is in de ene en de andere zin: de hemelse en de helse, zie nr. 468; dat het bloed het Goddelijk Ware van de Heer is, dat ook het Woord is en in de tegengestelde zin het vervalste Woord, nr. 379; vanuit deze dingen tot één enkele zin samengevat, blijkt dat met ‘er is geworden hagel en vuur gemengd met bloed’ wordt aangeduid, het valse vanuit de helse liefde, dat het goede en ware vernietigt en het Woord vervalst.

Dat zij worden aangeduid, is omdat in de geestelijke wereld zulke dingen verschijnen, wanneer de sfeer van de Goddelijke Liefde en van de Goddelijke Wijsheid van de Heer vanuit de hemel neerglijdt in de gezelschappen beneden, waar de valse dingen vanuit de helse liefde zijn en daardoor het Woord vervalst wordt.

Eendere dingen worden met de hagel en tegelijk met het vuur aangeduid in de volgende plaatsen: *‘Van de glans vóór Hem gingen de wolken voorbij, met hagel en kolen van vuur; de Allerhoogste gaf de stem, hagel en kolen van vuur; en Hij zond Zijn vele pijlen en verstrooide ze’,* (Psalm 18:13-15).

‘Ik zal rechten door pest en bloed en hagelstenen, vuur en zwavel zal Ik op hen doen regenen’, (Ezechiël 38:22).

‘Dan zal Jehovah Zijn stem doen horen, in een vlam van verterend vuur en hagelsteen’, (Jesaja 30:30,31).

‘Hij gaf hun regens tot hagel, vuur der vlammen in hun land en Hij verbrak de boom van hun grens’, (Psalm 105:32,33).

‘De hagel, sloeg hun wijnstok en de wilde vijgenbomen sloeg Hij met zware hagel en hun vee met kolen; Hij zond in de ontsteking Zijns toorns een inzending van boze engelen’, (Psalm 78:47-49); deze dingen ten aanzien van Egypte, waarover het volgende bij Mozes:

‘Mozes strekte de stok uit en Jehovah gaf stemmen en hagel; en er was hagel en vuur, tegelijk wandelende in het midden van zware hagel; en de hagel sloeg alle kruid des velds en alle boom des velds verbrak hij’, (Exodus 9:23-25); alle wonderen die in Egypte hebben plaatsgevonden, betekenden de boze en de valse dingen vanuit de helse liefde die bij de Egyptenaren waren; elk wonder een of ander boze en valse; bij hen was immers de uitbeeldende Kerk geweest, zoals in tal van koninkrijken van Azië, maar zij was afgodisch en magisch geworden; met de zee Suph wordt de hel aangeduid, waarin zij tenslotte vergingen. Iets eenders wordt aangeduid met de hagelstenen waardoor er meer van de vijanden vergingen dan door het zwaard’, (Jozua 10:11); eveneens wordt ook met de hagel aangeduid in de volgende plaatsen: *‘Wee, der kroon van de hoogmoed; krachtig de Heer, zoals een overstroming van hagel; de hagel keert de toevlucht der leugen om’,* (Jesaja 28:1,2,7).

‘Het zal hagelen, totdat het woud zich zal nederlaten’, (Jesaja 32:19).

‘De tempel Gods in de hemel is geopend geworden en er werden bliksemen, stemmen en donderslagen en aardbeving en grote hagel’, (Openbaring 11:19).

‘En een grote hagel van een talent gewicht, daalde van de hemel op de mensen neer’, (Openbaring 16:21).

‘Hebt gij de schatkamers des hagels gezien, die worden opgehouden tot de dag van de veldslag en van de oorlog’, (Job 38:22,23).

‘Zeg tot hen die het loze pleisteren, dat het zal vallen; er zal een overstromende regen geschieden, waardoor gij, grote hagelstenen, zult vallen’, (Ezechiël 13:11); het loze pleisteren, is het valse bevestigen zodat het zoals waar verschijnt; en daarom worden degenen die dit doen, hagelstenen genoemd.

400. En zij zijn gezonden op de aarde en het derde deel der bomen is verbrand, betekent dat bij hen die in de innerlijke dingen van de Kerk zijn en in het geloof-alleen, alle aandoening en doorvatting van het ware, die de mens van de Kerk maken, verging.

Met de aarde waarop hagel en vuur gemengd met bloed, gezonden werden, wordt aangeduid de Kerk bij hen die in de innerlijke dingen ervan zijn en in het geloof-alleen en dat dezen de geestelijken zijn, zie nr. 398; met het derde deel wordt alles ten aanzien van het ware aangeduid, zoals met het vierde deel alles ten aanzien van het goede, nr. 322; dat met ‘drie dingen’ of met ‘drie’ alles, het volle en geheel en al, wordt aangeduid, zal men verder in nr. 505 zien; vandaar wordt met een derde, te weten het derde deel, iets eenders aangeduid; met verbranden wordt aangeduid vergaan, hier door het valse vanuit de helse liefde, dat wordt verstaan onder de hagel en het vuur met bloed gemengd, nr. 399.

Met de boom wordt de mens aangeduid en omdat de mens is vanuit de aandoening, die van de wil is en vanuit de doorvatting die van het verstand is, worden deze daarom eveneens met de boom aangeduid; er is ook een overeenstemming tussen de mens en de boom; en daarom verschijnen er in de hemel paradijzen uit bomen, die overeenstemmen met de aandoeningen van de engelen en de doorvattingen daaruit; en eveneens zijn er op sommige plaatsen in de helle wouden uit bomen die boze vruchten dragen, volgens de overeenstemming met de begeerten en het denken daaruit van hen die daar zijn.

Dat bomen in het algemeen mensen aanduiden ten aanzien van hun aandoeningen en hun doorvattingen daaruit, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *‘Alle bomen des velds zullen bekennen dat Ik, Jehovah, de hoge boom verneder, de nederige boom verhoog en de groene boom verdroog en de droge boom doe spruiten’, (Ezechiël 17:24).*

‘Gezegend de man die op Jehovah vertrouwt; hij zal zijn zoals een boom, geplant aan wateren; hij zal niet ophouden vrucht te dragen’, (Jeremia 17:7,8).

‘Gezegend de man wiens welbehagen is in de Wet; hij zal zijn zoals een boom, geplant aan de beken der wateren, die vrucht zal geven op zijn tijd’, (Psalm 1:1-3).

‘Looft Jehovah, gij vruchtbomen’, (Psalm 148:9).

‘De bomen van Jehovah worden verzadigd’, (Psalm 104:16). ‘De bijl ligt aan de wortel des booms; alle boom die geen goede vrucht maakt, zal worden uitgehouwen’, (Mattheüs 3:10; 7:16-21).

‘Of maakt de boom goed en de vrucht goed of maakt de boom rot en de vrucht rot; vanuit de vrucht immers wordt de boom gekend’, (Mattheüs 12:33; Lukas 6:43,44).

‘Ik zal een vuur aansteken dat alle groene boom en alle dorre boom verteren zal’, (Ezechiël 21:3).

Aangezien de boom de mens aanduidt, was het daarom vastgesteld, dat *‘de vrucht van de boom, die tot spijs van dienst was, in het land Kanaän, aan de voorhuid besneden zou worden’, (Leviticus 19:23-25); verder ‘dat zij, wanneer enige stad belegerd werd, de bijl niet zouden drijven in enige boom van goede vrucht’, (Deuteronomium 20:19,20); en ook ‘dat zij op het feest der tabernakels zouden nemen de vruchten van de boom van de eer en zich*

verblijden vóór Jehovah', (Leviticus 23:40,41); behalve meer plaatsen, die hier vanwege de hoeveelheid ervan niet worden aangevoerd.

401. En al het groene gras is verbrand, betekent: zo al het levende van het geloof.

Met verbranden wordt aangeduid vergaan, zoals eerder in nr. 400; met het groene gras wordt in het Woord aangeduid dat goede en ware van de Kerk of van het geloof dat in de natuurlijke mens het eerst wordt geboren; iets eenders wordt ook aangeduid met het kruid des velds; en omdat het geloof leeft vanuit het goede en het ware, wordt daarom daarmee dat al het groene gras is verbrand, aangeduid dat al het levende van het geloof is vergaan; en al het levende van het geloof vergaat, wanneer er niet enige aandoening van het goede en doorvatting van het ware is, waarover eerder.

Dat dit met het gras wordt aangeduid, is eveneens vanuit overeenstemming; en daarom vertoeven degenen die het geloof van de naastenliefde scheiden, niet alleen in de leer maar ook in het leven daarnaar, in de geestelijke wereld in de woestijn, waar zelfs geen gras is. Aangezien de vruchtboom de mens betekent ten aanzien van de aandoeningen van het goede en van de doorvattingen van het ware, betekent zo dus het groene gras de mens ten aanzien van datgene van de Kerk dat het eerst bij hem ontvangen en eveneens geboren wordt en het niet-groene gras betekent dit, maar dan te gronde gericht.

In het algemeen betekenen alle dingen die in: tuinen, wouden, akkers en velden zijn, de mens ten aanzien van iets van de Kerk, of wat hetzelfde is, iets van de Kerk bij hem; de oorzaak is deze dat zij overeenstemmen; dat het gras dat betekent, kan vaststaan uit deze plaatsen:

'De stem zei: Roep; en hij zei: Wat zal ik roepen. Alle vlees is gras; het gras is verdord en de bloem is afgevallen, omdat de wind daarin geblazen heeft; voorwaar, gras is het volk, het gras is verdord en de bloem is afgevallen en het Woord van onze God zal bestaan tot in het eeuwige', (Jesaja 40:5-8).

'De bewoners des lands zijn kruiden des velds geworden, grasscheutjes, gras der daken en de akker is verbrand eer hij zaaiveld was', (Jesaja 37:27; 2 Koningen 19:26).

'Ik zal Mijn zegen uitgieten op uw geborenen en zij zullen uitspruiten in het midden van het gras', (Jesaja 44:3,4; 51:12; Psalm 37:2; Psalm 103:15; Psalm 129:6; Deuteronomium 32:2).

Dat met het groenende of het groene dat wat leeft of het levende wordt aangeduid, blijkt bij, (Jeremia 17:8; 11:16; Ezechiël 17:24; 20:47; Hosea 14:9; Psalm 37:35; Psalm 52:10; Psalm 92:15).

Iets eenders als hier in de Openbaring wordt gezegd, vond plaats in Egypte, namelijk *'dat vanwege de hagel en het vuur, met elkaar vermengd, alle boom en alle kruid des velds verbrand werden'*, (Exodus 9:23-35; Psalm 78:47-49; Psalm 105:32,33).

402. En de tweede engel heeft gebazuind, betekent het onderzoek en de openbaring hoedanig de staat van de Kerk is bij hen die uiterlijk in dat geloof zijn.

Dat de bazuin blazen betekent onderzoeken en openbaren de staat van de Kerk en vandaar van het leven bij hen voor wie de godsdienst het geloof-alleen is, zie nr. 397; dat deze dingen worden gezegd van hen die uiterlijk in dat geloof zijn, is omdat hier wordt gehandeld over hen die in de zee zijn en eerder over degenen die op aarde zijn; en onder hen die op aarde zijn, worden degenen verstaan die in de innerlijke dingen van de Kerk zijn, namelijk de geestelijken; en onder hen die in de zee zijn, te weten de leken; zie nr. 398; dat zij in de geestelijke wereld als het ware in de zee verschijnen, zie de nrs. 238, 290.

403. En als het ware een grote berg, van vuur brandende, werd in de zee geworpen, betekent de verschijning van de helse liefde bij hen die in de uiterlijke dingen van de Kerk zijn en in het geloof-alleen.

Met de zee wordt de Kerk aangeduid bij hen die in de uiterlijke dingen zijn en in het geloof-alleen; en zij die in de uiterlijke dingen zijn, worden met een algemeen woord leken genoemd,

omdat degenen die in de innerlijke dingen zijn geestelijken worden genoemd, nrs. 398, 402; met de berg wordt de liefde aangeduid, nr. 336; en met de van vuur brandende berg wordt de helse liefde aangeduid, nrs. 494, 599; de verschijning van deze liefde is bij hen over wie hier wordt gehandeld; die liefde uit dezen verschijnt immers bij de engelen; de oorzaak hiervan is, omdat het geloof-alleen het van de naastenliefde gescheiden geloof is, dat wil zeggen, de liefde jegens de naaste, dus de geestelijke liefde, daar is de helse liefde; er is niet een liefde die het midden houdt, dan alleen bij de lauwen, over wie gehandeld wordt in de (Openbaring 3:15,16).

404. En het derde deel der zee is bloed geworden, betekent dat alle algemene ware dingen bij hen vervalst waren.

Met het derde deel worden alle dingen aangeduid, nr. 400; met het bloed wordt de vervalsing van het ware van het Woord aangeduid, nr. 379; met de zee wordt de Kerk aangeduid bij hen die in de uiterlijke dingen ervan zijn en in het geloof-alleen, nrs. 398, 402; dat bij dezen de algemene ware dingen vervalst zijn, is omdat zij alleen daarin zijn; zij weten immers niet de afzonderlijke dingen van het geloof, zoals de geestelijken; het is krachtens de algemene ware dingen bij hen, dat zij als het ware in de zee verschijnen in de geestelijke wereld; de oorzaak hiervan is deze, dat de wateren de ware dingen betekenen, nr. 50 en de zee het algemene bewaarvat ervan is, nr. 238.

405. En gestorven is het derde deel van die schepselen in de zee, hebbende zielen, betekent dat degenen die dat geloof geleefd hebben en leven, niet kunnen worden hervormd en het leven ontvangen.

Met het derde deel worden al dezen aangeduid, zoals eerder is gezegd; onder de schepselen worden zij verstaan die hervormd kunnen worden, nr. 290; de oorzaak hiervan is deze: dat met scheppen hervormen wordt aangeduid, nr. 254; met ‘zielen hebbende’ wordt aangeduid: het leven door de hervorming kunnen ontvangen; daarmee, dat zij gestorven zijn, wordt aangeduid, dat zij die in het geloof-alleen leven, dit niet kunnen; dat zij het niet kunnen, is omdat allen worden hervormd door het met de naastenliefde verenigd geloof, dus door het geloof van de naastenliefde en niet iemand door het geloof-alleen; de naastenliefde immers is het leven van het geloof.

Aangezien de aandoeningen en daaruit de doorvattingen en het denken van geesten en engelen in de geestelijke wereld uit de verte verschijnen in vormen van dieren of schepselen op de aarde, die beesten worden genoemd, van de schepselen van de lucht, die vogels worden genoemd en van schepselen van de zee, die vissen worden genoemd, worden daarom in het Woord zo vaak beesten, vogels en vissen genoemd, waaronder evenwel niet iets anders wordt verstaan, zoals in deze dingen: *‘De twist van Jehovah met de bewoners des lands, omdat er niet waarheid, niet barmhartigheid en niet erkenenis Gods is; en verkwijnen zal een elk die daarin woont, wat betreft het beest des velds en de vogel der hemelen; ook de vissen der zee zullen weggeraapt worden’*, (Hosea 4:1,3).

‘Ik zal verteren de mens en het beest, de vogel der hemelen en de vissen der zee, de aanstoten met de goddelozen’, (Zefanja 1:3).

‘Er zal een grote aardbeving zijn op het land Israëls en voor Mij zullen beven de vissen der zee, de vogel der hemelen en het beest des velds’, (Ezechiël 38:18-20).

‘Gij deed Hem heersen over de werken van Uw handen; alle dingen hebt Gij onder Zijn voeten gezet, de beesten der velden, de vogel des hemels en de vis der zee, welke de weg der zeeën doorgaat’, (Psalm 8:7-9); deze dingen ten aanzien van de Heer.

‘Vraag, ik bid u, de beesten en zij zullen u leren of de vogelen des hemels en zij zullen het u verkondigen en de vissen der zee zullen het u vertellen; wie weet niet uit alle deze dat de hand van Jehovah dat doet’, (Job 12:7-9) en nog in vele andere plaatsen.

Onder de vissen echter of de schepselen der zee waarover hier wordt gehandeld, worden verstaan de aandoeningen en daaruit het denken van die mensen die in de algemene ware dingen zijn en die zo meer vanuit het natuurlijke dan vanuit het geestelijke trekken; dezen worden onder de vissen in de voorgaande plaatsen verstaan en eveneens in de volgende hierna: *‘Door Mijn schelding maak Ik de zee droog, stel Ik de rivieren tot een woestijn; haar vis zal verrotten en van dorst sterven’*, (Jesaja 50:2).

‘Koning van Egypte, grote walvis, die ligt in het midden van uw rivieren; gij hebt gezegd: Mijn is de rivier, ik heb mij gemaakt; daarom zal Ik de vis van uw rivieren aan uw schubben doen kleven en Ik zal u verlaten in de woestijn en al de vis van uw rivieren’, (Ezechiël 29:3-5); deze dingen zijn gezegd tot de koning van Egypte, omdat met Egypte het van het geestelijk gescheiden natuurlijke wordt aangeduid en vandaar met ‘de vissen zijner rivieren’ degenen die in de leerstellige dingen zijn en daar vanuit in het afgescheiden geloof, maar dit geloof is slechts een wetenschap; de oorzaak ervan is deze, dat de afscheiding die daar ook tot de wonderen behoorde *‘dat de wateren van hen werden verkeerd in bloed en dat vandaar de vissen stierven’*, (Exodus 7:17-25; Psalm 105:29).

Verder: *‘Waarom maakt Gij de mens zoals de vissen der zee; een elk trekt met de angel op en vergadert in het net’*, (Habakuk 1:14-16); de vissen hier voor hen die in de algemene ware dingen zijn en in het van de naastenliefde gescheiden geloof; maar de vissen voor hen die in de algemene ware dingen zijn en in het met de naastenliefde verbonden geloof, bij Ezechiël: *‘Hij zei tot mij: Deze wateren, uitgaande tot de oostelijke grens, komen tot de zee en daaruit wordt alle ziel die kruipt, levend en zeer veel vis; daarop staan vissers met uitspreiding der netten; naar de aard zal haar vis zijn zoals de vis van de grote zee, zeer veel’*, (Ezechiël 47:1,8-10).

Bij Mattheüs: *‘Jezus zei: Het koninkrijk der hemelen is gelijk aan een net, geworpen in de zee en zij verzamelden de vissen en deden de goede in vaten en wierpen de slechte uit’*, (Mattheüs 13:47-49); en bij Jeremia: *‘Ik zal de zonen Israëls wederbrengen op hun land en Ik zal zenden tot vele vissers, die hen vissen zullen’*, (Jeremia 16:15,16).

Wie dus weet, dat dit met vissen wordt aangeduid, kan zien waarom de Heer vissers tot discipelen had gekozen en had gezegd: *‘Komt tot Mij en Ik zal u tot vissers der mensen maken’*, (Mattheüs 4:18,19; Markus 1:16,17).

Dat de discipelen, terwijl de Heer zegende, een ontzaglijke menigte vissen vingen en de Heer tot Petrus zei: *‘Vrees niet; van nu aan zult gij mensen vangen’*, (Lukas 5:2-10).

Waarom de Heer, toen zij van Hem schatting wilden eisen, tot Petrus zei, *‘dat hij naar de zee zou gaan en een vis daaruit ophalen en de daarin gevonden stater zou geven voor Zich en voor hem’*, (Mattheüs 17:24-27).

‘Waarom de Heer na de wederopstanding aan de discipelen een vis en brood te eten gaf’, (Johannes 21:2-13) en tot hen zei: *‘dat zij in de algehele wereld zouden gaan en het evangelie zouden predikingen aan alle schepsel’*, (Markus 16:15); immers, de natiën die zij bekeerden, waren niet dan in de algemene ware dingen en meer in het natuurlijke dan in het geestelijke.

406. En het derde deel der schepen is vergaan, betekent dat alle erkenningen van het goede en het ware vanuit het Woord, dienstig tot nut van het leven, bij hen te gronde waren gericht. Het derde deel betekent alles, zoals eerder in de nrs. 400, 404, 405; de schepen betekenen de erkenningen van het goede en het ware vanuit het Woord, dienstig tot nut van het leven; dat die met de schepen worden aangeduid, is omdat de schepen over de zee gaan en de noodzakelijke zaken aanbrengen, die de natuurlijke mens in elk opzicht tot diens nut strekken; en de erkenningen van het goede en het ware zijn de noodzakelijke dingen, die de geestelijke mens in elk opzicht tot diens nut strekken; vanuit die erkenningen immers is de leer van de Kerk en volgens die leer het leven.

De schepen duiden die erkenningen aan, omdat zij de bevatters zijn en in het Woord wordt op vele plaatsen het bevattende voor de inhoud genomen, zoals de beker voor de wijn, de

schotel voor de spijs, de tabernakel en de tempel voor de heiligheden daarin, de ark voor de wet, de altaren voor de eredienst, enzovoort.

De schepen betekenen de erkenningen van het goede en het ware in de volgende plaatsen: *'Zebulon zal aan de oever der zeeën wonen en hij aan de haven der schepen'*, (Genesis 49:13); met Zebulon wordt de verbinding van het goede en het ware aangeduid.

'Tyrus, de bouwers hebben uw schoonheid vervolmaakt; vanuit de dennen van Senir hebben zij u alle denningen gebouwd, de ceder vanuit de Libanon gehaald om een mast te maken; van de eiken van Basan hebben zij uw riemen gemaakt, uw vaarboom hebben zij gemaakt van elpenbeen, de dochter der schreden uit de eilanden Kittim; de inwoners van Sidon en Arvad waren uw roeiers, uw wijzen waren uw scheepskapiteins; alle schepen der zee en haar zeelieden waren in u om handel te drijven; de schepen van Tarsis waren uw vloten in uw koophandel, waarvandaan gij vervuld waart en zeer geëerd in het hart der zeeën', (Ezechiël 27:4-9,25); deze dingen over Tyrus, omdat met Tyrus in het Woord wordt aangeduid de Kerk ten aanzien van de erkenningen van het ware en goede, zoals kan vaststaan uit de afzonderlijke dingen in dit hoofdstuk en in het volgende, hoofdstuk 28, in de geestelijke zin verstaan; en omdat de erkenningen van het ware en het goede van de Kerk met Tyrus worden aangeduid, wordt daarom een schip beschreven ten aanzien van de afzonderlijke dingen ervan en met de afzonderlijke dingen wordt enige hoedanigheid van die erkenningen aangeduid, dat tot inzicht bevorderlijk is.

Wat heeft het Woord gemeen met de schepen van Tyrus en zijn handel?

De verwoesting van die Kerk wordt daarna als volgt beschreven: *'Tot de stem des geschreeuws uwer scheepskapiteins zullen de voorsteden beven en nederklimmen zullen van uw schepen allen die de riem houden, alle zeelieden en scheepskapiteins der zee zullen over u bitterlijk schreeuwen'*, (Ezechiël 27:28-30; Jesaja 23:14,15).

Evenzo wordt de verwoesting van Babylon beschreven ten aanzien van alle erkenningen van het ware, in het volgende in de Openbaring: *'In één uur zijn zo grote rijkdommen verwoest; alle stuurman en een elk die op schepen verkeert en de bootsgezellen, riepen, zeggende: Wee, wee, de grote stad Babylon, in dewelke allen die schepen in de zee hebben, rijk geworden zijn'*, (Openbaring 18:17,19); zie de ontvouwing hierna.

Met de schepen worden de erkenningen van het ware en het goede ook aangeduid in de volgende plaatsen: *'Mijn dagen zijn snel geweest, zij zijn gevluht, zij hebben het goede niet gezien, zij zijn voorbijgegaan met de schepen van het verlangen'*, (Job 9:25,26).

'Die met schepen ter zee bevoeren, werk doende in vele wateren, zij hebben de werken van Jehovah gezien en Zijn wonderbaarlijke dingen in de diepte', (Psalm 107:23,24).

'De eilanden zullen op Mij vertrouwen en de schepen van Tarsis in de aanvang, om uw geborenen van verre aan te brengen', (Jesaja 60:9).

'De koningen hebben zich vergaderd, de schrik heeft hen aangegrepen, door de oostelijke wind zult gij de schepen van Tarsis verbreken', (Psalm 48:5,7,8).

'Huult, gij schepen van Tarsis', (Jesaja 23:1,14; Numeri 24:24; Richteren 5:17; Psalm 104:26; Jesaja 33:21).

407. En de derde engel heeft gebazuind, betekent het onderzoek en de openbaring van de staat van de Kerk bij hen van wie de godsdienst het geloof-alleen is, hoedanig zij zijn ten aanzien van de aandoening en de opneming van de waarheden vanuit het Woord.

Dat deze dingen worden aangeduid, staat vast uit wat nu volgt, in de geestelijke zin verstaan.

408. En gevallen is vanuit de hemel een grote ster, brandende als ware het een fakkel, betekent de verschijning van het eigen inzicht vanuit de trots opkomende vanuit de helse liefde.

Dat met 'de vanuit de hemel vallende grote ster' wordt aangeduid de verschijning van het eigen inzicht vanuit de trots opkomend vanuit de helse liefde, is omdat zij werd gezien te branden als een fakkel en omdat haar naam alsem was, zoals volgt; en met de ster en eveneens

met de fakkel wordt het inzicht aangeduid, hier het eigen inzicht, omdat zij gezien werd te branden en alle eigen inzicht brandt vanuit de trots en de trots ervan komt op uit de helse liefde, die met de van vuur brandende berg, nr. 403, wordt aangeduid; met de alsem wordt het helse valse aangeduid, waar vanuit dat inzicht ontstaat en wordt angeblazen. Dat de ster het inzicht betekent, zie de nrs. 151, 954; evenzo ook de fakkel of de lamp, nr. 796.

409. En is gevallen op het derde deel der rivieren en op de bronnen der wateren, betekent dat daaruit alle ware dingen van het Woord geheel en al vervalst zijn.

Met de rivieren worden de waarheden van het Woord in overvloed aangeduid, omdat met de wateren de ware dingen worden aangeduid, nr. 50; en met de bronnen der wateren wordt het Woord aangeduid, nr. 384; dat de ware dingen van het Woord geheel en al vervalst zijn, is omdat er volgt dat het derde deel der wateren alsem is geworden en met alsem wordt het helse valse aangeduid, nr. 410.

Dat de rivieren de ware dingen in overvloed betekenen, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *'Zie, Ik makende het nieuwe; Ik zal in de woestijn wateren geven en in de eenzaamheid rivieren, om Mijn volk, Mijn uitverkorene, te drenken'*, (Jesaja 43:19,20).

'Ik zal wateren uitgieten op de dorstige en rivieren op de droge; Ik zal Mijn geest uitgieten op uw zaad en de zegen op uw geborenen', (Jesaja 44:3).

'Dan zal de tong des stommen zingen, omdat in de woestijn wateren zullen uitbarsten en rivieren in de vlakte der woestijn', (Jesaja 35:6).

'Ik zal rivieren op de hellingen openen en in het midden der valleien zal Ik bronnen stellen, de woestijn tot een poel der wateren en het droge land tot springbronnen der wateren', (Jesaja 41:18).

'Jehovah heeft op de zeeën het wereldrond gegrond, op de rivieren heeft Hij het gevestigd', (Psalm 24:2).

'Ik zal in de zee Zijn hand zetten en in de rivieren Zijn rechter', (Psalm 89:26).

'Ontsteekt Jehovah tegen de rivieren, is tegen de rivieren Uw toorn, tegen de zee Uw ontsteking, omdat Gij op Uw paarden rijdt', (Habakuk 3:8).

'De rivieren welker beken de stad Gods zullen verblijden', (Psalm 46:3-5).

'Hij toonde mij een zuivere rivier van het water des levens, uitgaande vanuit de troon Gods en des Lams', (Openbaring 22:1).

'Hij kliefde de rotsen in de woestijn en deed de grote afgronden drinken; Hij sloeg de rots en de rivieren vloeiden uit', (Psalm 78:15,16,20; Psalm 105:41).

'Dan zullen de wateren in de zee ontbreken en de rivier zal verdrogen', (Jesaja 19:5-7; 42:15; 50:2; Nahum 1:4; Psalm 107:33; Job 14:10,11; 50:2; Nahum 1:4; Psalm 107:33; Job 14:10,11).

'Jezus zei: Indien iemand tot Mij komt, zoals de Schrift heeft gezegd, stromen des levenden waters zullen vanuit zijn buik vloeien', (Johannes 7: 37,38; Jesaja 33:21; Jeremia 17:7,8; Ezechiël 31:3,4; 47:1-12; Joël 3:18; Zacharia 9:10; Psalm 80:12; 93:2-4; Psalm 98: 7,8; Psalm 110:7; Numeri 24:6,7; Deuteronomium 8:7).

Dat echter de rivieren in de tegengestelde zin de valse dingen in overvloed aanduiden, kan hieruit vaststaan: 'Hij zal gezanten zenden over de zee tot de vertreden natie, welker land de rivieren beroofd hebben', (Jesaja 18:2).

'Als niet Jehovah voor ons was, de wateren zouden ons overlopen hebben en een rivier zou over onze ziel gegaan zijn', (Psalm 124:2,4,5).

'Wanneer gij door de wateren zult gaan, Ik zal met u zijn en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen', (Jesaja 43:2).

'De snoeren des doods hadden mij omgeven en de stromen belials verschrikten mij', (Psalm 18:5).

‘De draak wierp achter de vrouw vanuit zijn mond water zoals een rivier, opdat hij haar door de stroom zou doen verzwelgen’, (Openbaring 12:15).

‘Zie, Jehovah zal over u doen opkomen geweldige en vele wateren der rivier en zij zal overstromen en over gaan en tot aan de hals reiken’, (Jesaja 8:6-8).

‘De stromen zijn gekomen en zijn tegen dat huis aangevallen en toch is het niet gevallen, het was immers op een rots gegrond’, (Mattheüs 7:25,27; Lukas 6:48,49); ook hier staan de stromen voor de valse dingen in overvloed, omdat met de Rots de Heer wordt aangeduid ten aanzien van het Goddelijk Ware; met de stromen worden ook de verzoeken aangeduid, omdat de verzoeken overstromingen van de valse dingen zijn.

410. En de naam der ster wordt geheten Alsem; en het derde deel der wateren werd alsem, betekent het helse valse waar vanuit hun eigen inzicht is, waardoor alle ware dingen van het Woord vervalst zijn.

Met de ster wordt aangeduid het eigen inzicht vanuit de trots, opkomende vanuit de helse liefde, nr. 408; met de naam wordt de hoedanigheid ervan aangeduid, nrs. 81, 122, 165; met de alsem wordt het helse valse aangeduid, waarover hierna; met de wateren worden de waarheden aangeduid, nr. 50, hier de ware dingen van het Woord, omdat over het geloof wordt gehandeld; met het derde deel worden alle dingen aangeduid, zoals eerder; vanuit deze dingen, wanneer die tot één zijn samengenomen, spruit de eerder aangegeven zin voort.

Dat alsem het helse valse betekent, is vanwege de erge bitterheid ervan, waarmee de spijzen en dranken afschuwelijk worden gemaakt; daarom wordt met zo’n valse met alsem aangeduid in de volgende plaatsen: *‘Zie, Ik spijzig dit volk met alsem en Ik zal hen drinken met wateren der gal’, (Jeremia 9:14,15).*

‘Zo zei Jehovah tegen de profeten: Zie, Ik spijzig hen met alsem en Ik zal hen drinken met wateren der gal; omdat van Jeruzalems profeten de huichelarij is uitgegaan in het algehele land’, (Jeremia 23:15).

‘Gij verkeert in gal het gericht en de vrucht der gerechtigheid in alsem’, (Amos 5:7; 6:12).

‘Er zij onder ulieden niet een wortel die gal en alsem voortdrage’, (Deuteronomium 29:17).

Aangezien de Joodse Kerk alle ware dingen van het Woord vervalst had, zoals de Kerk waarover hier wordt gehandeld en de Heer met alle dingen van Zijn lijden haar heeft uitgebeeld, door toe te laten dat de Joden Hem zo behandelden als zij het Woord behandelden, omdat Hijzelf het Woord was, gaven zij Hem daarom *‘edik met gal gemengd te drinken’ – wat gelijk aan alsem is – maar die proevende, wilde Hij niet drinken’, (Mattheüs 27:34; Markus 15:23; Psalm 69:22).*

Omdat de Joodse Kerk zodanig is geweest, wordt zij daarom als volgt beschreven; *‘Hij heeft Mij met bitterheden verzadigd; hij heeft Mij met alsem dronken gemaakt’, (Klaagliederen 3:15,19,19).*

411. En vele mensen zijn gestorven vanwege de wateren, omdat zij bitter waren geworden, betekent de uitblussing van het geestelijk leven bij verscheidenen ten gevolge van de vervalste ware dingen van het Woord.

Vele mensen zijn gestorven, betekent de uitblussing van het geestelijk leven; de mens immers wordt krachtens het geestelijk leven bij hem levend genoemd, maar vanwege het van het geestelijk leven gescheiden natuurlijk leven, wordt hij dood genoemd; vanwege de wateren, omdat zij bitter waren geworden, betekent, ten gevolge van de vervalste ware dingen van het Woord; dat de wateren de ware dingen van het Woord zijn, zie nr. 410; dat het bittere het vervalste betekent, is omdat het bittere van de alsem wordt verstaan en met alsem wordt het helse aangeduid, nr. 410.

De christelijke mens heeft het geestelijk leven nergens anders vandaan dan vanuit de ware dingen van het Woord; daarin immers is het leven; maar wanneer die waarheden zijn vervalst en de mens die volgens de valsheden van zijn godsdienst verstaat en beschouwt, dan wordt

het geestelijk leven bij hem uitgeblust; de oorzaak is deze, dat het Woord gemeenschap heeft met de hemel; en daarom klimmen, wanneer het Woord door de mens wordt gelezen, de ware dingen daar op in de hemel en de valse dingen waaraan de ware dingen zijn aangebonden of waarmee zij zijn verbonden, nemen hun richting naar de hel; vandaar ontstaat een verscheuring, ten gevolge waarvan het leven van het Woord wordt uitgeblust; maar dit vindt alleen plaats bij hen die de valse dingen door het Woord bevestigen, niet echter bij hen die ze niet bevestigen; ik heb die verscheuringen gezien en het geknetter gehoord, zoals van hout dat in een oven door het vuur wordt gespleten, dit is van hen afkomstig.

Het bittere betekent ook het vervalste in de volgende plaatsen: *'Wee degenen die het boze goed heten en het goede boos; die het bittere tot zoet stellen en het zoete tot bitter'*, (Jesaja 5:20,22).

'Met gezang zullen zij niet wijn drinken, bitter zal de sterke drank zijn degenen die hem drinken', (Jesaja 24:9).

Iets eenders wordt aangeduid met *'het verslonden boekje, dat in de mond zoet was en waardoor de buik bitter werd gemaakt'*, (Openbaring 10:9,10); en met deze woorden:

'Zij kwamen tot Mara, maar zij konden de wateren niet drinken vanwege de bitterheid, maar Jehovah wees hem een hout; dat wierp hij in de wateren en zij werden zoet', (Exodus 15:23-25); het hout in het Woord betekent het goede.

Iets eenders ook met *'de kolokwinten in het moes gedaan, ten gevolge waarvan de zonen van de profeten riepen: De dood is in de pot; hetgeen Elisa genas door er meel in te doen'*, (2 Koningen 4:38-41); het meel betekent het ware vanuit het goede.

412. En de vierde engel heeft gebazuind, betekent het onderzoek en de openbaring van de staat van de Kerk bij hen voor wie de godsdienst het geloof-alleen is, dat zij zijn in de boze dingen van het valse en in de valse dingen van het boze.

Dat dit wordt aangeduid, staat vast uit wat hierna volgt, in de geestelijke zin verstaan; bazuinen betekent hier evenals eerder in de nrs. 398, 402, 407, onderzoeken en openbaren.

413. En geslagen werd het derde deel der zon en het derde deel der maan en het derde deel der sterren en het derde deel ervan werd verduisterd, betekent, met als oorzaak van de boze dingen van uit de valse en van de valse vanuit de boze dingen, niet wisten wat de liefde is, wat het geloof, noch enig ware.

Met het derde deel wordt alles aangeduid, nr. 400; met de zon wordt de liefde aangeduid, nr. 53; met de maan wordt het inzicht en het geloof aangeduid, nr. 332; met de sterren worden de erkenningen van het ware en het goede vanuit het Woord aangeduid, nr. 51; met verduisterd worden, wordt aangeduid, niet gezien en geweten worden, vanwege de boze dingen vanuit de valse en van de valse vanuit de boze dingen; de boosheden vanuit de valsheden hebben degenen die valse dingen van de godsdienst aannemen en die bevestigen totdat zij zoals ware dingen verschijnen; en wanneer zij volgens die leven, doen zij de boze dingen vanuit de valsheden of de boosheden van het valse; de valse dingen vanuit de boze dingen echter hebben zij die de boze dingen niet voor zonden houden en te meer zij die door redeneringen vanuit de natuurlijke mens en bovendien vanuit het Woord, bij zich bevestigen dat de boze dingen niet zonden zijn; de bevestigingen zelf zijn de valsheden vanuit het boze en worden de valse dingen van het boze genoemd.

Dat duisternis die dingen aanduidt, is omdat het licht het ware aanduidt en wanneer het licht is uitgedoofd, ontstaat duisternis; ter bevestiging zullen eerst plaatsen worden aangevoerd waar eendere dingen worden gezegd, zoals hier in de Openbaring over de zon, de maan en de sterren en over de duisternis die ontstaat door de uitblussing ervan: *'De zon zal verkeerd worden in duisternis; en de maan in bloed, voordat de grote en verschrikkelijke dag van Jehovah komt'*, (Joël 2:31).

‘De sterren der hemelen en hun gesternte zullen met haar licht niet lichten; de zon zal verduisterd worden in haar opgang en de maan zal haar schijnsel niet laten glanzen’, (Jesaja 13:10; 24:23).

‘Ik zal wanneer Ik u zal uitgeblust hebben, de hemelen bedekken; Ik zal de zon met een wolk bedekken en de maan zal haar licht niet laten lichten; alle luchters des lichts in de hemelen zal Ik zwart maken over u en Ik zal duisternis over uw land maken’, (Ezechiël 32:7,8).

‘Nabij is de dag van Jehovah; de zon en de maan zijn zwart geworden en de sterren zullen haar glans intrekken’, (Joël 2:10).

‘Terstond na de verdrukking van die dagen zal de zon verduisterd worden en de maan zal haar schijnsel niet geven en de sterren zullen van de hemel vallen’, (Mattheüs 24:29; Markus 13:24,25); wie die het gemoed verheft, kan niet zien, dat op deze plaatsen niet de zon, de maan en de sterren van de wereld worden verstaan.

Dat met de duisternis de valsheden van verschillend geslacht worden aangeduid, staat vast uit het volgende: *‘Wee degenen die de dag van Jehovah verlangen; die zal der duisternis en niet des lichts zijn; zal dan niet de dag van Jehovah duisternis zijn en geen licht, donkerheid en geen glans’, (Amos 5:18,20).*

‘De dag van Jehovah een dag der duisternis en der donkerheid, een dag der wolk en der omneveling’, (Zefanja 1:15).

‘Te dien dage zal Hij neerzien op de aarde en deze, zie, is duisternis en het licht zal zich verduisteren in haar ruïnes’, (Jesaja 5:30; 8:22).

‘Zie, duisternis bedekt de aarde en donkerheid de volken’, (Jesaja 60:2).

‘Geef Jehovah heerlijkheid, voordat Hij duisternis teweegbrengt; wij verwachten het licht, maar Hij stelt dat in donkerheid’, (Jeremia 13:16).

‘Wij verwachten het licht, maar zie, duisternis en geen glanzen; wij wandelen in donkerheden; wij stoten ons op de middag zoals in de schemering; onder de levenden zijn wij zoals de doden’, (Jesaja 59:9,10).

‘Wee degenen die duisternis tot licht stellen en het licht tot duisternis’, (Jesaja 5:20).

‘Het volk dat in duisternis wandelt, heeft een groot licht gezien’, (Jesaja 9:1; Mattheüs 4:16).

‘De opgang uit de hoge is degenen verschenen die in de duisternis en in de schaduw des doods gezeten zijn’, (Lukas 1:79).

‘Indien gij aan de hongerige uw ziel geeft, zo zal in de duisternis uw licht opgaan en uw donkerheid zal zijn zoals de middag’, (Jesaja 58:10).

‘Te dien dage zullen de ogen der blinden die zijn in de donkerheid en in de duisternis, zien’, (Jesaja 29:18; 42:16; 49:9).

‘Jezus zei: Ik ben het Licht der wereld; die Mij volgt, zal in de duisternis niet wandelen, maar zal het licht des levens hebben’, (Johannes 8:12).

‘Wandelt zolang gij het Licht hebt, opdat de duisternis u niet bevange; Ik het Licht, in de wereld ben Ik gekomen; opdat een elk die in Mij gelooft, in de duisternis niet blijve’, (Johannes 12:35,46).

‘Wanneer ik in de duisternis zit, is Jehovah mij een Licht’, (Micha 7:8).

‘Dit is het oordeel, dat het Licht in de wereld is gekomen, maar de mensen hebben de duisternis meer bemind dan het Licht’, (Johannes 3:19; 1:4,5).

‘Indien het schijnsel dat in u is, duisternis is, hoe grote duisternis’, (Mattheüs 6:23; Lukas 11:34-36).

‘Dit is uw ure en de mogendheid der duisternis’, (Lukas 22:53); met de duisternis wordt in die plaatsen aangeduid het valse dat is opgekomen òf vanuit onwetendheid omtrent het ware, òf vanuit een vals beginsel van godsdienst, òf vanuit het leven van het boze.

Ten aanzien van hen die in de valse dingen van de godsdienst zijn en daaruit in de boze dingen van het leven, zegt de Heer, *‘dat zij uitgeworpen moeten worden in de uiterlijke duisternis’, (Mattheüs 8:12; 22:13; 25:30).*

414. Zodat de dag niet lichtte voor zijn derde deel en de nacht evenzo, betekent niet langer enig geestelijk ware, noch natuurlijk ware, dienstig voor de leer en het leven vanuit het Woord bij hen.

Daaronder dat de dag niet lichtte, wordt verstaan, dat er geen licht vanuit de zon was en onder de nacht evenzo, wordt verstaan dat er geen licht vanuit de maan en de sterren was; met het licht wordt in het algemeen het Goddelijk Ware aangeduid, namelijk het Ware vanuit het Woord; met het licht der zon het geestelijk Goddelijk Ware en met het licht der maan en der sterren, het natuurlijk Goddelijk Ware, het ene en het andere vanuit het Woord; het Goddelijk Ware in de geestelijke zin van het Woord is zoals het licht van de zon overdag en het Goddelijk Ware in de natuurlijke zin van het Woord is zoals het licht van de maan en de sterren 's nachts.

Ook vloeit de geestelijke zin van het Woord in de natuurlijke zin ervan, zoals de zon met haar licht in de maan en deze vertoont het licht van de zon op indirecte wijze; zo verlicht dus eveneens de geestelijke zin van het Woord de mensen, ook degenen die niet iets over die zin weten, als zij het Woord in de natuurlijke zin lezen; maar hij verlicht de geestelijke mens zoals het licht uit de zon diens oog verlicht; de natuurlijke mens echter verlicht hij zoals het licht vanuit de maan en de sterren het oog van deze verlicht; eenieder wordt verlicht volgens de geestelijke aandoening van het ware en het goede en tevens volgens de echte ware dingen waardoor hij zijn redelijke heeft geopend.

Deze dingen worden ook onder de dag en de nacht verstaan in de volgende plaatsen: 'God zei: Dat er luchters zijn in het uitspansel der hemelen, om onderscheid te maken tussen de dag en tussen de nacht; en God maakte de twee grote luchters, de grote luchter tot heerschappij op de dag en de kleine luchter tot heerschappij in de nacht en de sterren; en God stelde ze in het uitspansel der hemelen om licht te geven op de aarde en om te heersen in de dag en in de nacht en om onderscheid te maken tussen het licht en tussen de duisternis', (Genesis 1:14-19). *'Jehovah maakte de grote luchters, de zon tot heerschappij in de dag, de maan en de sterren tot heerschappij in de nacht'*, (Psalm 136:7-9).

'U, Jehovah, is de dag en U de nacht; Gij hebt het licht en de zon bereid', (Psalm 74:16).

'Jehovah gevende de zon ten lichte des daags, de inzettingen der maan en der sterren ten lichte des nachts', (Jeremia 31:35).

'Indien gijlieden Mijn verbond van de dag en Mijn verbond van de nacht teniet gedaan zult hebben, zodat er niet is dag en nacht op hun tijd, zo zal Mijn verbond met Mijn knecht David teniet worden gedaan; indien Ik niet Mijn verbond van de dag en van de nacht, de inzettingen des hemels en der aarde, gesteld had, zo zou Ik ook het zaad van Jakob en van David verstoten', (Jeremia 33:20,21,25,26); deze dingen zijn aangehaald, opdat men zal weten dat daaronder de verduistering van het ene en het andere licht wordt verstaan.

415. En ik zag en ik hoorde een engel vliegen in het midden des hemels, betekent de onderrichting en de voorzegging uit de Heer.

Onder de engel wordt in de hoogste zin de Heer verstaan en vandaar ook iets uit de Heer, nr. 344; en met vliegen in het midden des hemels en zeggen, wordt aangeduid doorvatten en verstaan en wanneer over de Heer wordt gehandeld, vooruitzien en voorziening treffen, nr. 245; hier echter onderrichten en voorzeggen.

416. Zeggende met grote stem: Wee, wee, wee degenen die op de aarde wonen, vanwege de overige stemmen van de bazuin der drie engelen die bazuinen zullen, betekent de opperste weklacht over de verdoemde staat van degenen in de Kerk die met leer en leven bij zich hebben bevestigd het van de naastenliefde gescheiden geloof.

Met wee, wordt aangeduid de weklacht over het boze bij iemand en vandaar over diens rampzalige staat; hier over de verdoemde staat van degenen over wie in het volgende hoofdstuk en daarna wordt gehandeld; en met wee, wee, wee, wordt de opperste weklacht

aangeduid; de verdrievoudiging immers maakt de versterking, omdat drie alles en het volle betekent, nr. 505; onder hen die op de aarde wonen, worden verstaan degenen die in de Kerk zijn waar het Woord is en waardoor de Heer bekend is; dat de aarde de Kerk betekent zie eerder in nr. 285; met de stemmen der bazuin der drie engelen die bazuinen zullen, wordt aangeduid het onderzoek en de openbaring van de staat van de Kerk van het leven bij degenen, die bij zich met leer en leven hebben bevestigd het van de naastenliefde gescheiden geloof, over de staat van hen wordt de weeklacht gehouden.

Wee betekent de weeklacht over de tegenwoordige of toekomstige staat van rampspoed, rampzaligheid of verdoemenis van de anderen, in deze dingen die volgen: *‘Wee, gij farizeeërs en geveinsden’*, (Mattheüs 23:13-16,23,25,27,29).

‘Wee de mens door wie de Zoon des mensen verraden wordt’, (Lukas 22:22).

‘Wee hem door wie de ergernissen komen’, (Lukas 17:1).

‘Wee degenen die huis aan huis trekken.’

‘Wee degenen die opstaande morgens met de dageraad, sterke drank najagen.’

‘Wee degenen die de ongerechtigheid tot zich trekken. Wee degenen die het boze goed noemen.’

‘Wee degenen die wijs zijn in hun ogen.’

‘Wee degenen die helden zijn om wijn te drinken’, (Jesaja 5:8,11,18,20-22) en elders meermalen.

* * * * *

417. Hieraan zal ik deze gedenkwaardigheid toevoegen.

Ik zag in de geestelijke wereld een tweetal kudden: de ene bestond uit bokken en de andere uit schapen; verwonderd vroeg ik mij af, wie zij wel waren, aangezien ik wist, dat dieren die in de geestelijke wereld worden gezien niet dieren zijn, maar dat het overeenstemmingen zijn van aandoeningen en daaruit van het denken bij hen die daar zijn.

Daarom ging ik dichterbij en naarmate ik naderde, verdwenen de gelijkenissen van dieren en in de plaats ervan werden mensen gezien; toen werd geopenbaard dat zij, die de kudde van de bokken vormden, degenen waren die zich bevestigd hadden in de leer van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen en dat zij die de kudde van de schapen vormden, degenen waren die geloof hadden dat de naastenliefde en het geloof één zijn, zoals het goede en het ware één zijn.

Toen sprak ik met hen die gezien werden als bokken, en ik zei: ‘Waarom bent u op deze wijze bijeen?’

De meesten waren uit de geestelijkheid, die zich beroemden op de faam van geleerdheid, omdat zij de verborgenheden van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen kenden. Zij zeiden dat zij vergaderd waren om een concilie te houden, omdat zij gehoord hadden dat het gezegde van Paulus (Romeinen 3:28): dat ‘de mens door het geloof rechtvaardig gemaakt wordt zonder de werken der wet’, niet naar behoren is begrepen, aangezien Paulus onder de ‘werken der wet’, de Mozaïsche heeft verstaan, die voor de Joden gold. ‘Dit zien wij ook duidelijk uit zijn woorden tot Petrus, die hij daarover berispte dat hij judaïseerde, terwijl hij toch wist, dat niemand door de werken van de wet wordt rechtvaardig gemaakt’, (Galaten 2:14,15,16).

‘Voorts dat hij onderscheid maakt tussen de wet van het geloof en de wet der werken, en tussen Joden en heidenen, of tussen de besnijdenis en de voorhuid; en onder de besnijdenis, verstaat men het Jodendom, zoals overal elders; en eveneens dat hij die dingen besluit met deze woorden, ‘doen wij dan de Wet teniet door het geloof? Dat zij verre; maar wij bevestigen de Wet’.

‘Al deze dingen zegt hij in één reeks’, (Romeinen 3:27 t/m 31) ‘eveneens zegt hij in het hoofdstuk dat voorafgaat: Niet de hoorders van de Wet zullen rechtvaardig gemaakt worden, maar de daders van de Wet zullen rechtvaardig gemaakt worden’, (Romeinen 2:13).

‘En verder, ‘dat God eenieder zal vergelden naar zijn werken’, (Romeinen 2:6); en verder nog: Wij allen moeten geopenbaard worden vóór de rechterstoel van Christus, opdat eenieder wegdrage hetgeen hij door het lichaam gedaan heeft, hetzij goed hetzij boos’, (2 Korinthen 5:10) ‘behalve meer dingen bij hem, waaruit bleek dat Paulus het geloof zonder de goede werken verworpen heeft, evenzeer als Jacobus.’ (brief hoofdstuk 2:17 tot 26).

‘Dat door Paulus de werken van de Mozaïsche wet, die voor de Joden gold, werd verstaan, daarover zijn wij bovendien uit hoofde hiervan bevestigd, dat alle inzettingen voor de Joden bij Mozes de Wet worden genoemd, en dus de werken van de wet, hetgeen wij uit deze dingen zien: dit is de Wet des spijsoffers, (Leviticus 6:14 e.v.); dit is de Wet des slachtoffers, (Leviticus 7:1); dit is de Wet des vredesoffers, (Leviticus 7:7,11) e.v; dit is de Wet voor het brandoffer, voor het spijsoffer, voor het zondoffer, en het schuldoffer, voor de vullingen’, (Leviticus 7:37).

‘Dit is de Wet van het beest en de vogel, (Leviticus 11:46 e.v.); dit is de Wet voor haar die gebaard heeft, een zoon of een dochter, (Leviticus 12:7); dit is de Wet van de melaatsheid, (Leviticus 13:59; 14:2,32,54,57); dit is de Wet van degene die met de vloed is aangedaan, (Leviticus 15:31); dit is de Wet van de ijverzucht, (Numeri 5:29,30); dit is de Wet van de Nazireër, (Numeri 6:13,21); dit is de Wet van de reiniging, (Numeri 19:14); dit is de Wet met betrekking tot de rode vaars, (Numeri 19:2); de Wet voor de koning’, (Deuteronomium 17:15 tot 19).

‘Ja, zelfs wordt het gehele Boek van Mozes het Boek der Wet genoemd, (Deuteronomium 31:9,11,12,26); verder ook bij de evangelisten, (Lukas 2:22; 24:44; Johannes 1:46; 7:22,23; 8:5, en elders).’

Aan deze dingen voegden zij eveneens toe, dat zij bij Paulus hadden gezien, dat men de Wet van de Decaloog moet naleven en dat zij wordt vervuld door de naastenliefde, hetgeen is de liefde jegens de naaste, (Romeinen 3:8 tot 11) en dus niet door het geloof-alleen.

Zij zeiden dat zij ter wille van deze dingen waren samengeroepen; maar om hen niet te storen, trok ik mij terug, en toen verschenen zij opnieuw uit de verte zoals bokken en soms als het ware alsof zij neerlagen en soms staande.

Maar zij keerden zich van de kudde schapen af en verschenen alsof zij neerlagen als zij beraadslaagden en als het ware rechtopstaand als zij besluiten namen.

Ik vestigde mijn blik op hun horens en verwonderde mij daarover dat de horens aan hun voorhoofden, die nu eens als het ware naar voren en omhoog gestrekt waren en dan weer achterover rugwaarts ingekromd en tenslotte geheel en al teruggebogen.

Toen keerden zich plotseling allen naar de kudde schapen, maar verschenen nog steeds als bokken; daarom ging ik opnieuw naar hen toe en vroeg: ‘Wat is er nu aan de hand?’ Zij zeiden dat zij tot het besluit waren gekomen, dat het geloof-alleen de goede dingen van de naastenliefde voortbrengt en dat die de goede werken worden genoemd, zoals een boom vruchten voortbrengt.

Maar toen werd een donderslag gehoord en een bliksemstraal hoog boven hen gezien. Vlak daarop verscheen een engel die stond tussen beide kudden; hij riep tot de kudde schapen: ‘Luistert niet daarnaar; zij zijn niet afgeweken van hun vorig geloof, dat wil zeggen, dat God de Vader Zich erbarmt ter wille van de Zoon, welk geloof niet het geloof in de Heer is; ook is het geloof niet een boom, maar de mens is de boom; maar doet boete en schouwt tot de Heer en u zult geloof hebben; een geloof voor dit, is niet een geloof waarin iets levends is.’

De bokken met de teruggebogen horens wilden toen op de schapen afgaan, maar de engel, die tussen hen in stond, verdeelde de schapen in twee kudden, en hij zei tot die aan de linkerzijde: ‘Sluit u aan bij de bokken, maar ik zeg u, dat de wolf zal komen die ze zal wegsleuren, en u met hen’.

Maar nadat de beide kudden schapen gescheiden waren en zij die aan de linkerzijde waren, de dreigende woorden van de engel hadden gehoord, keken elkaar wederzijds aan en zeiden: ‘Laten wij met onze voormalige gezellen spreken’.

Toen sprak de linkerkudde tot de rechterkudde: ‘Waarom hebt u zich van uw herders verwijderd, zijn niet het geloof en de naastenliefde één, zoals de boom en de vrucht één zijn; de boom immers zet zich door de tak heen voort in de vrucht; scheur van de tak iets af dat door de voortzetting in de vrucht invloeit, zal de vrucht dan niet vergaan?’

Vraagt onze priesters of dit niet zo is’.

Zij vroegen dit toen en de priesters zagen rondom de overigen aan die knipoogden dat zij zeggen zouden dat zij goed hadden gesproken; en daarna antwoordden zij dat het zo was, dat het geloof wordt behouden door de vrucht, maar zij wilden niet zeggen: het geloof zet zich voort in de vruchten.

Maar toen stond een van de priesters op, die onder de schapen aan de rechterzijde was, en hij zei: ‘Zij hebben aan u geantwoord dat het zo is, maar toch aan hun gezelschap dat het niet zo is; zij denken immers anders’.

Daarom vroegen zij: ‘Hoe denken zij dan, denken zij niet zoals zij leren?’

Hij zei: ‘Nee, zij denken dat al het goede van de naastenliefde, dat wordt genoemd het goede werk dat door de mens wordt gedaan, ter wille van het heil of het eeuwige leven, niet goed maar boos is, met als oorzaak, dat de mens door dat werk uit zich, zichzelf wil zaligen, door voor zich de gerechtigheid en de verdienste van de éne Heiland op te eisen; en dat het zo is met elk goed werk waarin de mens zijn wil voelt; daarom noemen zij voor zichzelf de goede werken uit de mens niet gezegend maar vervloekt, en dat zij veeleer de hel dan de hemel verdienen’.

Maar zij van de linkerkudde zeiden: ‘U spreekt leugens tegen hen; prediken zij niet op duidelijke wijze voor ons de naastenliefde en haar werken, die zij de werken van het geloof noemen’.

Hij antwoordde: ‘Zij verstaan hun preken niet, alleen een geestelijke die aanwezig is let daarop en verstaat ze; zij denken slechts aan de zedelijke naastenliefde en de burgerlijke en politieke goede dingen ervan, die zij van het geloof noemen en die het volstrekt niet zijn. Een mens die God loochent kan ze immers evenzo en onder dezelfde vorm doen; en daarom zeggen zij eensgezind dat niemand door welk enig werk dan ook wordt gezaligd, maar slechts door het geloof-alleen.

Dit zal met vergelijkingen worden toegelicht: een appelboom brengt appels voort, maar als de mens goede dingen doet om het heil zoals die boom de appels door het continue, dan zijn de appels van binnen verrot en vol wormen.

Zij zeggen ook dat de wijnstok druiven voortbrengt, maar dat de mens, als hij geestelijke goede dingen zou gaan doen zoals de wijnstok druiven voortbrengt, wilde druiven zou voortbrengen’.

Maar toen vroegen zij: ‘Hoedanig zijn dan voor hen de goede dingen van de naastenliefde of de werken, welke de vruchten van het geloof zijn?’

Hij antwoordde dat zij onzichtbaar zijn, van binnen, in de mens uit de Heilige Geest en daarover weet de mens niets.

Maar zij zeiden: ‘Indien de mens over die dingen niets weet, moet er toch in ieder geval de een of andere verbinding zijn; hoe kunnen ze anders de werken van het geloof worden genoemd?’

‘Misschien worden die onwaarneembare goede dingen dan ingeboezemd in de werken van de wil van de mens door de een of andere bemiddelende invloed, zoals door de een of andere aandoening, aanblazing, inblazing, aansporing of opwekking van de wil, door een stille doorvatting in het denken en daarvandaan in het aanmanen, de wroeging, en zo door tot het geweten, en vandaar door een aandrijving, de gehoorzaamheid aan de Decaloog en het Woord zoals een klein kind of zoals een wijze, of door een ander bepaald iets, daaraan eender’.

Maar hij antwoordde: ‘Nee! en indien zij zeggen dat het door zulke dingen plaatsvindt, omdat het door het geloof geschiedt, dan kneden zij die in hun redevoeringen samen met woorden waaruit dit voortvloeit, dat zij niet vanuit het geloof zijn; sommigen maken niettemin van zulke dingen melding, maar als tekenen van het geloof, maar niet als de banden ervan met de naastenliefde; enigen hebben evenwel een verbinding door het Woord uitgedacht’.

Toen zeiden zij: ‘Is de verbinding niet zo, dat de mens vrijwillig handelt volgens het Woord?’ Maar hij antwoordde: ‘Dit denken zij niet, maar dat dit plaatsvindt door het horen alleen van het Woord, en dus niet door het verstaan van het Woord, opdat niet door het verstand iets duidelijk in het denken en de wil van de mens binnen zal gaan; zij beweren immers, dat alles van de wil van de mens gericht is op verdienste, en dat de mens in geestelijke dingen niet iets kan aanvangen, willen, denken, verstaan, geloven, werken en meewerken, méér dan een boomstronk; toch is het iets anders met de invloeiing van de Heilige Geest door het geloof in de toespraken van de predikanten, omdat deze de daden van de mond en niet de daden van het lichaam zijn en verder omdat door het geloof de mens met God handelt, maar door de naastenliefde met de mensen’.

Maar toen een van hen gehoord had dat het was door het horen alleen van het Woord en niet door het verstaan van het Woord, zei hij verontwaardigd: ‘Geschiedt dit door het verstaan van het Woord van de zijde van de Heilige Geest alleen, terwijl de mens tijdens de preek zich afwendt, of er doof bij zit zoals een boomstronk, of wanneer hij slaapt, of gaat het uit van de ademtocht alleen welke van het boek van het Woord uitgaat; maar wat is wel meer belachelijk!’

Hierna verzocht een zeker iemand uit de rechterkudde, die de overigen in oordeel overtrof, om gehoord te worden; hij nam het woord en zei: ‘Ik heb niemand horen zeggen: Ik heb een wijngaard geplant; nu zal ik wijn drinken tot dronkenheid toe’.

Maar een ander vroeg: ‘Zult u de wijn niet uit uw glas met uw rechterhand drinken?’

Hij zei: ‘Nee, maar uit een onzichtbaar glas met een onzichtbare hand’.

De ander antwoordde: ‘Dan zult u zeker niet dronken worden’.

Vlak daarna sprak dezelfde man: ‘Maar hoort naar mij, verzoek ik u; ik zeg u: drinkt de wijn van het Woord dat verstaan is; weet u niet dat de Heer het Woord is; is het Woord niet vanuit de Heer; is Hij zo niet Zelf daarin? Indien u daarom het goede doet vanuit het Woord, doet u dit dan niet vanuit de Heer, vanuit Zijn mond en wil; en indien u dan schouwt tot de Heer, zal Hijzelf u ook leiden en zal Hij het doen, en dit zal Hij doen door u, en u zoals vanuit uzelf; wie, die iets doet vanuit een koning, vanuit diens mond en wil, kan zeggen: ‘Dit doe ik vanuit mijzelf, vanuit mijn mond of bevel, vanuit mijn wil?’ Daarna keerde hij zich tot de geestelijkheid en zei: ‘Dienaren Gods, verleidt de kudde niet’.

Na deze dingen gehoord te hebben, trad het grootste deel van de linkerkudde terug en sloot zich bij de rechterkudde aan; ook zeiden toen enigen uit de geestelijkheid: ‘Wij hebben iets gehoord wat we tevoren niet gehoord hebben; wij zijn herders en wij zullen de schapen niet verlaten’.

Daarop traden zij tezamen met hen terug en zeiden: ‘Die man heeft het ware woord gesproken; wie die handelt vanuit het Woord, en dus vanuit de Heer, vanuit Zijn mond en wil, kan zeggen: dit doe ik vanuit mijzelf; wie die handelt vanuit een koning, vanuit diens mond en wil, zegt: dit doe ik vanuit mijzelf; nu zien wij de Goddelijke Voorzienigheid, en waarom de verbinding van het geloof en de werken niet gevonden werd, welke door de kerkelijke gemeenschap is erkend; dit kon niet gevonden worden omdat het niet bestaanbaar is, het is immers niet het geloof in de Heer, Die het Woord is, en vandaar is het ook niet het geloof vanuit het Woord’. Maar de overige priesters gingen heen en zwaaiden met hun hoeden en riepen: ‘Het geloof-alleen, het geloof-alleen zal niettemin leven’.

Einde hoofdstuk 8.

DE APOCALYPS ONTHULD

***waarin de verborgenheden die daar voorzien zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.***

NEGENDE HOOFDSTUK

1. *En de vijfde engel heeft gebazuind en ik zag een ster vanuit de hemel neergevallen op de aarde en haar werd gegeven de sleutel van de put van de afgrond.*
2. *En zij heeft de put van de afgrond geopend en er is opgegaan rook vanuit de put van de afgrond, zoals de rook van een grote oven; en verduisterd werd de zon en de lucht vanwege de rook van de put.*
3. *En vanuit de rook gingen sprinkhanen uit op de aarde en hun werd mogendheid gegeven, zoals de schorpioenen van de aarde mogendheid hebben.*
4. *En hun werd gezegd dat zij het gras van de aarde niet zouden beschadigen, noch enig groen, noch enige boom, dan de mensen alleen die het zegel Gods in hun voorhoofden niet hadden.*
5. *En hun werd gegeven, niet dat zij hen zouden doden, maar dat zij hen zouden pijnigen vijf maanden; en hun pijniging was zoals de pijniging van een schorpioen, wanneer hij de mens steekt.*
6. *En in die dagen zullen de mensen de dood zoeken en zij zullen die niet vinden; en zij zullen begeren te sterven en de dood zal hen ontvlieden.*
7. *En de gelijkenissen van de sprinkhanen waren eender aan paarden bereid tot de oorlog en op hun hoofden waren als kronen eender aan goud en hun aangezichten zoals aangezichten van mensen.*
8. *En zij hadden haren zoals haren van vrouwen en hun tanden waren zoals van leeuwen.*
9. *En zij hadden borstharnassen zoals ijzeren borstharnassen en de stem van hun vleugels was zoals de stem van de wagens van vele paarden rennende tot de oorlog.*
10. *En zij hadden staarten eender aan de schorpioenen en er waren engels in hun staarten en hun mogendheid was de mensen te beschadigen vijf maanden.*
11. *En zij hadden over zich een koning, de engel van de afgrond, wiens naam was in het Hebreeuws Abaddon en in het Grieks heeft hij de naam Apollyon.*
12. *Het ene wee is voorbij gegaan, zie, er komen nog twee weeën na deze.*
13. *En de zesde engel heeft gebazuind en ik hoorde één stem vanuit de vier hoornen van het gouden altaar dat vóór God was.*
14. *Zeggende tot de zesde engel, die de bazuin had: Ontbind de vier engelen gebonden aan de grote stroom, de Eufraat.*
15. *En ontbonden werden de vier engelen, die bereid waren tegen de ure en dag en maand en jaar, opdat zij het derde deel van de mensen zouden doden.*
16. *En het getal van de heirlegers van de ruitery was twee myriaden van myriaden; en ik hoorde hun getal.*
17. *En aldus zag ik de paarden in het visioen en die daarop zaten, hebbende vurige en hemelsblauwe en zwavelige borstharnassen en de hoofden van de paarden waren zoals hoofden van leeuwen en uit hun monden ging uit vuur en rook en zwavel.*
18. *Door deze drie werd gedood het derde deel van de mensen vanwege het vuur en vanwege de rook en vanwege de zwavel uitgaande vanuit hun monden.*

19. *En hun mogendheid was in hun mond, want hun staarten waren eender aan de slangen, hebbende hoofden en met deze beschadigen zij.*

20. *En de overige mensen die niet gedood zijn in deze plagen, hebben ook niet boete gedaan van de werken van hun handen, dat zij niet zouden aanbidden de demonische dingen en de gouden en zilveren en bronzen en stenen en houten afgoden, die noch kunnen zien, noch horen, noch wandelen.*

21. *En zij hebben niet boete gedaan van hun doodslagen, noch van hun bezweringen, noch van hun hoererijen, noch van hun dieverijen.*

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

Ten aanzien van het onderzoek en de openbaring van de staat van de levens van degenen in de Kerk van de hervormden, die geleerden en wijzen worden genoemd vanwege de bevestiging van het geloof gescheiden van de naastenliefde en van de rechtvaardigmaking en de zaliging alleen daardoor; over dezen wordt gehandeld van vers 1 tot 13.

Over het onderzoek en de openbaring van degenen daar die niet zo geleerd en wijs zijn en in het geloof-alleen en naar hun believen leven; over dezen wordt gehandeld van vers 13 tot 20. Tenslotte over degenen daar die alleen weten dat het geloof het al is waardoor de mens wordt gezaligd en niet iets meer dan dat, vers 20,21.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

De vijfde engel heeft gebazuind, betekent het onderzoek en de openbaring van de staat van het leven van degenen in de Kerk van de hervormden, die geleerden en wijzen worden genoemd vanwege de bevestiging van het geloof gescheiden van de naastenliefde en van de rechtvaardigmaking en de zaliging alleen daardoor; en ik zag een ster vanuit de hemel neergevallen op de aarde, betekent het geestelijk Goddelijk Ware dat invloeit uit de hemel in de Kerk bij hen, dat onderzoekt en openbaart; en haar werd gegeven de sleutel van de put van de afgrond, betekent dat hun hel werd geopend; en zij heeft de put van de afgrond geopend en er is opgegaan rook vanuit de put, zoals de rook van een grote oven betekent de valse dingen van de begeerten van de natuurlijke mens, opwellend vanuit hun boze liefden; en verduisterd werd de zon en de lucht vanwege de rook van de put, betekent dat vandaar het licht van het ware, donkerheid is geworden; en vanuit de rook gingen sprinkhanen uit op de aarde, betekent dat vanuit die voortkwamen valse dingen in uitersten, zodanig als degenen hebben die zinlijk zijn geworden en alle dingen zien en oordelen vanuit de zinnen en de begoochelingen ervan; en hun werd mogendheid gegeven, zoals de schorpioenen van de aarde mogendheid hebben, betekent de macht van te overreden dat hun valse dingen waar zijn; en hun werd gezegd dat zij het gras van de aarde niet zouden beschadigen, noch enig groen, noch enige boom, dan de mensen alleen die het zegel Gods in hun voorhoofden niet hadden, betekent de Goddelijke Voorzienigheid van de Heer, dat zij niet enig ware en goede van het geloof, noch de aandoening en de doorvatting ervan kunnen afnemen van anderen dan van hen die niet in de naastenliefde en vandaar niet in het geloof zijn; en hun werd gegeven, niet dat zij hen zouden doden, maar dat zij hen zouden pijnigen vijf maanden, betekent, dat zij ook dezen niet kunnen afnemen het vermogen van het ware en het goede te verstaan en te willen, maar dat zij slechts voor korte tijd een verdoving teweeg kunnen brengen; en hun pijniging was zoals de pijniging van een schorpioen, wanneer hij de mens steekt, betekent, dat dit is vanuit hun overredende; wanneer hij de mens steekt, betekent, dat dit is vanuit hun overredende; en in die dagen zullen de mensen de dood zoeken en zij zullen die niet vinden; en zij zullen begeren te sterven en de dood zal hen ontvlieden, betekent, dat zij willen dat in de dingen van het geloof het verstand toegesloten en de wil toegestopt zal zijn, waardoor het geestelijk licht en leven wordt

uitgeblust en dat dit evenwel niet kan gebeuren; en de gelijkenissen van de sprinkhanen, betekent de verschijningen en de beelden van hen die het van de naastenliefde gescheiden geloof bij zich bevestigd hebben; eender aan paarden bereid tot de oorlog, betekent dat het hun, omdat zij kunnen redeneren, toescheen alsof zij streden vanuit het verstand van het ware vanuit het Woord; en op hun hoofden waren als kronen eender aan goud, betekent dat het hun toescheen alsof zij overwinnaars waren; en hun aangezichten zoals aangezichten van mensen, betekent, dat het hun toescheen alsof zij wijzen waren; en zij hadden haren zoals de haren van de vrouwen, betekent dat het hun toescheen alsof zij in de aandoening van het ware waren; en hun tanden waren zoals van leeuwen, betekent dat zinlijke dingen, die de laatste zijn in het leven van de natuurlijke mens, hun toeschenen in de macht over alle dingen te zijn; en zij hadden borstharnassen, zoals ijzeren borstharnassen, betekent de bewijsvoeringen vanuit de begoochelingen, door middel waarvan zij strijden en macht hebben, en die hun zo stevig toeschenen, dat zij niet weerlegd zouden kunnen worden; en de stem van hun vleugels was zoals de stem van de wagens van vele paarden rennende tot de oorlog, betekent hun redeneringen alsof zij vanuit de ten volle verstande ware dingen van de leer vanuit het Woord waren, waarvoor vurig gestreden moet worden; en zij hadden staarten eender aan de schorpioenen, betekent de ware dingen van het Woord vervalst, waardoor zij verdoving veroorzaken; en er waren angels in hun staarten en hun macht was de mensen te beschadigen vijf maanden, betekent de geslepen vervalsingen van het Woord, door middel waarvan zij voor een korte tijd het verstand verduisteren en betoveren en zo bedriegen en vangen; en zij hadden over zich een koning, de engel van de afgrond, wiens naam was in het Hebreeuws Abaddon en in het Grieks heeft hij de naam Apollyon, betekent dat in de satanische hel degenen zijn die in de valse dingen vanuit de begeerten zijn en door de totale vervalsing van het Woord de Kerk verdorven hebben; en het ene wee is voorbijgegaan, zie, er komen nog twee weeën na deze, betekent de verdere weeklachten over de staat van de Kerk. En de zesde engel heeft gebazuind, betekent het onderzoek en de openbaring van de staat van het leven bij degenen in de Kerk van de hervormden, die niet dermate wijzen zijn en toch het al van de godsdienst in het geloof stellen en alleen dáár aan denken en naar hun goeddunken leven; en ik hoorde één stem vanuit de vier hoornen van het gouden altaar, dat vóór God was, zeggende tot de zesde engel, die de bazuin had, betekent het bevel uit de Heer vanuit de geestelijke hemel tot hen die zouden onderzoeken en openbaren; ontbind de vier engelen gebonden aan de grote stroom de Eufraat, betekent dat van hen de uiterlijke banden zouden worden weggenomen, opdat de innerlijke dingen van hun gemoed zouden verschijnen; en ontbonden werden de vier engelen, betekent dat nadat de uiterlijke banden waren afgenomen, de innerlijke dingen van hun gemoed verschenen; welke bereid waren tegen de ure en dag en maand en jaar, opdat zij het derde deel van de mensen zouden doden, betekent dat zij in het voortdurend streven waren om van de mensen van de Kerk het geestelijk licht en leven weg te nemen; en het getal van de heirlegers van de ruitery was twee myriaden van myriaden, betekent de redeneringen ten aanzien van het geloof-alleen, waarvan de innerlijke dingen van hun gemoed overvol waren, vanuit louter valse dingen van het boze in menigte; en ik hoorde hun getal, betekent, hun hoedanigheid werd doorvat; en aldus zag ik de paarden in het visioen en die daarop zaten, betekent, er werd toen ontdekt, dat de redeneringen van de innerlijke dingen van hun gemoed ten aanzien van het geloof-alleen denkbeeldig en gefantaseerd waren en zij zelf als gevolg daarvan waanzinnig; hebbende vurige, hemelsblauwe en zwavelige borstharnassen, betekent hun denkbeeldige en gefantaseerde bewijsvoeringen vanuit de helse liefde en het eigen inzicht en vanuit de begeerten daar vandaan; en de hoofden van de paarden waren zoals de hoofden van leeuwen, betekent de fantasieën over het geloof-alleen alsof zij in de macht waren; en uit hun monden ging uit vuur en rook en zwavel, betekent dat in hun denken en gesprekken, innerlijk beschouwd, niet iets anders is en daar vanuit niet iets anders voortgaat dan de liefde van zich en van de wereld, de trots van het eigen inzicht en de begeerten van het boze en het valse vanuit die twee; vanwege deze drie werd gedood het

derde deel van de mensen, vanwege het vuur en vanwege de rook en vanwege de zwavel, uitgaande vanuit hun monden, betekent dat het ten gevolge van die dingen gebeurt dat de mensen van de Kerk vergaan; en hun macht was in hun mond, betekent dat zij alleen vermogen door hun betoog dat het geloof bevestigt; want hun staarten waren eender aan de slangen, hebbende hoofden en met deze beschadigen zij, betekent de oorzaak, dat zij zinlijk zijn en verdraaid, ware dingen sprekend met de mond, maar die vervalsend vanuit het beginsel dat het hoofd van hun godsdienst uitmaakt en zo bedriegen zij.

En de overige mensen die niet gedood zijn in deze plagen, betekent degenen in de Kerk van de hervormden, die niet dermate geestelijk dood zijn ten gevolge van de gefantaseerde redeneringen en vanuit de liefde van zich, de trots van het eigen inzicht en vanuit de begeerten daaruit, zoals de vorigen en toch het geloof-alleen tot het hoofd van hun godsdienst maken; hebben ook niet boete gedaan van de werken van hun handen, betekent dat zij ook niet hun eigen dingen, namelijk de boze dingen van elk geslacht, als zonden hebben geschuwd; dat zij niet zouden aanbidden de demonische dingen, betekent dat zij zo in de boze dingen van hun begeerten zijn en één maken met de degenen die eender zijn in de hel; en de gouden en zilveren en bronzen en stenen en houten afgoden, betekent, dat zij dus zo in een eredienst zijn vanuit louter valse dingen; die noch kunnen zien, noch horen, noch wandelen, betekent waarin niets van het geestelijk en waarlijk redelijk leven is; en zij hebben niet boete gedaan van hun doodslagen, noch van hun bezweringen, noch van hun hoererijen, noch van hun dieverijen, betekent dat het ketterse ten aanzien van het geloof-alleen stompzinnigheid over de harten brengt, het verzinnen van uitvluchten en hardheid, zodat zij niet iets denken over de geboden van de Decaloog, zelfs niet over enige zonde, dat die geschuwd moet worden omdat die met de duivel is en tegen God.

DE ONTVOUWING

419. En de vijfde engel heeft gebazuind, betekent het onderzoek en de openbaring van de staat van de levens van degenen in de Kerk van de hervormden, die geleerden en wijzen worden genoemd vanwege de bevestiging van het geloof gescheiden van de naastenliefde en van de rechtvaardigmaking en de zaliging door dat alleen.

Dat over dezen wordt gehandeld in wat hierna volgt tot aan vers 13, staat vast uit de afzonderlijke dingen, in de geestelijke zin verstaan.

Dat met de bazuinen wordt aangeduid de staat van de Kerk en vandaar van het leven onderzoeken en openbaren bij hen van wie de godsdienst het geloof-alleen is, zie eerder in nr. 397.

420. En ik zag een ster vanuit de hemel neergevallen op de aarde, betekent het geestelijk Goddelijk Ware, invloeiend vanuit de hemel in de Kerk bij hen, onderzoekend en openbarend. Met de ster wordt hier het geestelijk Goddelijk Ware aangeduid, omdat zij was neergevallen vanuit de geestelijke hemel, waarover eerder in de nrs. 387, 388; en met de aarde wordt hier de Kerk aangeduid bij hen die in de innerlijke dingen van haar zijn, zoals in nr. 398.

Met het geestelijk Goddelijk Ware wordt het inzicht verstaan vanuit de geestelijke liefde, welke de liefde jegens de naaste is; en omdat dat inzicht heden ten dage ‘geloof’ wordt genoemd en die liefde ‘naastenliefde’, zo is het geloof dan vanuit de naastenliefde, of liever, is het ware van het geloof vanuit het goede van de naastenliefde, en dit wordt hier met de ster aangeduid.

Iets eenders wordt met de ster in het enkelvoud aangeduid in, (Openbaring 2:28; 22:16); met de sterren immers in het meervoud worden de erkentissen van het goede en ware aangeduid, nr. 51; en daardoor is het inzicht; dat het is het Goddelijk Ware dat onderzoekt en openbaart, blijkt uit wat volgt.

421. En haar werd gegeven de sleutel van de put van de afgrond, betekent dat hun hel werd geopend.

Met de sleutel wordt aangeduid de macht van te openen en eveneens het openen, nrs. 62, 174, 840; en met de afgrond wordt aangeduid de hel, waar degenen zijn die bij zich hebben bevestigd de rechtvaardigmaking en de zaliging door het geloof-alleen, die allen van de Kerk van de hervormden zijn, hier evenwel zij die in hun eigen ogen en vandaar in die van verscheidene anderen zoals geleerd en ontwikkeld verschijnen, terwijl zij toch voor de engelen in de hemel verschijnen zoals van verstand beroofd ten aanzien van de dingen die van de hemel en van de Kerk zijn, aangezien zij dat geloof tot aan de innerlijke dingen ervan toe bevestigen, echter de hogere dingen van hun verstand sluiten en tenslotte zozeer, dat zij niet langer enig geestelijk ware in het licht kunnen zien; de oorzaak hiervan is deze: dat de bevestiging van het valse, de ontkenning van het ware is; en daarom houden zij, wanneer zij enig geestelijk ware horen – namelijk het ware van het Woord dat aan hen die van de Kerk zijn, van dienst is voor de leer en het leven – het gemoed vast in de valse dingen die zij bevestigd hebben en dan òf zij oversluieren het ware dat zij horen met valse dingen, òf zij verwerpen het als iets dat louter geluid is, òf zij gapen erbij en keren zich af en dit des te meer naarmate zij meer in de hoogmoed vanuit hun geleerdheid zijn; de hoogmoed immers plakt de valse dingen samen, zodat die tenslotte samenkleven zoals verdikt zeeschuim; en daarom is het Woord voor hen weggeborgen zoals een Boek met zeven zegels verzegeld; hoedanig zij verder zijn en hoedanig hun hel, zal ook worden gezegd, omdat het gegeven was die te zien en ook met hen te spreken die daar zijn en eveneens de sprinkhanen te zien die daarvan uitgingen.

Die put, die is zoals de opening van een oven, verschijnt in de zuidelijke streek en de afgrond daaronder is zeer uitgestrekt, oostwaarts; zij hebben daarin licht, maar indien daar het licht vanuit de hemel wordt binnengelaten, ontstaat daar duisternis en daarom is die put van boven gesloten; er verschijnen daar barakken en de zolderingen ervan zijn als het ware met tegels bedekt; deze barakken zijn verdeeld in kleine cellen, cel naast cel en in elke cel staat een tafel waarop vellen papier met enige boeken liggen; aan zijn eigen tafel zit hier ieder die in de wereld de rechtvaardigmaking en de zaliging door het geloof-alleen had bevestigd, door de naastenliefde te maken tot een louter natuurlijke, zedelijke daad en de werken ervan tot werken slechts van het burgerlijk leven, waarmee mensen onderscheidingen kunnen behalen in de wereld, maar die, indien zij die ter wille van het heil hebben gedaan, verdoemen en sommigen zwaar, omdat de menselijke rede en wil daarin is; allen die in deze afgrond zijn, waren in de wereld geleerden en ontwikkelde mensen geweest en enigen onder hem metafysici en scholastici, die daar hoger dan de anderen in achting staan; toen het gegeven was met hen te spreken, herkende ik enigen.

Maar hun lot is het volgende: zodra zij hier worden binnengelaten, gaan ze in de eerste kleine cellen zitten, maar naar gelang zij het geloof bevestigen door de werken van de naastenliefde buiten te sluiten, verlaten zij de eerste verblijven en gaan kleine cellen binnen die dichter naar het oosten liggen en zo achtereenvolgens naar het einde, waar degenen zijn die deze dogma's vanuit het Woord bevestigen en omdat zij dan wel niet anders kunnen dan het Woord vervalsen, verdwijnen hun barakken en zien zij zichzelf in een woestijn en dan vindt met hen plaats zoals eerder in nr. 153 is beschreven.

Er is ook een afgrond beneden die afgrond, waar degenen zijn die eveneens de rechtvaardigmaking en de zaliging door het geloof-alleen hebben bevestigd, maar die bij zichzelf in hun geest God geloofend hebben en in hun hart om de heilige dingen van de Kerk hebben gelachen; daar doen ze niets anders dan ruzie maken, de klederen verscheuren, op tafels klimmen, achteruit schoppen, elkaar met scheldwoorden bevechten en omdat het daar niet is geoorloofd iemand naar het lichaam te mishandelen, bedreigen zij met de mond en met de vuisten; het is daar onrein en smerig.

Maar over dezen wordt hier niet gehandeld.

422. En zij heeft de put van de afgrond geopend en er is opgegaan rook vanuit de put, zoals de rook van een grote oven, betekent de valse dingen van de begeerten van de natuurlijke mens die opwellen vanuit hun boze liefden.

Met de put van de afgrond wordt de hel aangeduid, waarover eerder in nr. 421; met de rook daaruit worden de valsheden vanuit begeerten aangeduid en omdat er gezegd wordt ‘rook zoals van een grote oven’, worden de valse dingen van de begeerten, die opwellen vanuit de boze liefden, verstaan; het vuur betekent immers de liefde, nr. 468 en het vuur van de hel de boze liefde, nr. 494; evenzo de grote oven, aangezien deze rookt vanwege het vuur; de helse geesten zijn niet in enig materieel vuur, maar in een geestelijk vuur, dat hun liefde is en daarom voelen zij niet een ander vuur, zie ook het werk ‘Hemel en Hel’ uitgegeven in Londen in 1758, nrs. 134, 566 tot 575.

Elke liefde in de geestelijke wereld verschijnt, wanneer die wordt opgewekt, uit de verte zoals vuur, binnen de hellen zoals een witgloeiend vuur en daarbuiten zoals de rook van een brand of zoals de rook van een oven.

De valsheden van de begeerten, die opwellen vanuit de boze liefden, worden met de rook vanuit vuur of vanuit een oven ook elders in het Woord beschreven, zoals in deze plaatsen: *‘Abraham zag heen tegen de aangezichten van Sodom en Gomorra, en zie, er ging een rook van het land op, zoals de rook van een oven’*, (Genesis 19:28).

‘De zon ging onder en er werd donkerheid, en zie, een oven van rook en een fakkel des vuurs, welke tusschen van de stukken doorging’, (Genesis 15:17).

‘Zij varen voort te zondigen; daarom zullen zij zijn zoals rook vanuit een schoorsteen’, (Hosea 13:2,3).

‘De goddelozen zullen vergaan, in de rook zullen zij verteerd worden’, (Psalm 37:20).

‘Ik zal wondertekenen geven in de hemel en op de aarde, vuur en kolommen van rook’, (Joël 2:30).

‘Zij zullen de bozen in de oven des vuurs werpen; daar zal zijn wening en knersing van de tanden’, (Mattheüs 13:41,42,49,50) en elders.

423. En verduisterd werd de zon en de lucht vanwege de rook van de put, betekent dat vandaar het licht van het ware donkerheid is geworden.

Met de zon en de lucht wordt hier het licht van het ware aangeduid; met de zon immers wordt de liefde aangeduid en met het licht daaruit het Goddelijk Ware; en daarom wordt, wanneer gezegd wordt dat de zon verduisterd is en tegelijk de lucht, aangeduid dat het Goddelijk Ware donkerheid is geworden; dat dit plaatsvond vanwege de valse dingen van de begeerten, wordt daarmee aangeduid dat het was vanwege de rook van de put.

424. En vanuit de rook gingen sprinkhanen uit op de aarde, betekent dat vanuit die voortkwamen valse dingen in uitersten, zodanig als degenen hebben die zinlijk zijn geworden en alle dingen zien en oordelen vanuit de zinnen en de begoochelingen ervan.

Valse dingen in uitersten worden de dingen genoemd die in de uitersten van het leven van de mens zijn, die de zinlijke dingen worden genoemd, waarover later; deze dingen worden met sprinkhanen in het Woord aangeduid; maar men moet weten, dat zij niet verschenen zoals de sprinkhanen in het veld, die rondspringen en de weiden en het gewas dat op de velden staat verwoesten, maar dat zij verschenen zoals pygmeeën of dwergen, wat ook uit de beschrijving blijkt, zoals dat zij kronen op hun hoofden hadden, aangezichten zoals van mensen, haren zoals van vrouwen, tanden zoals van leeuwen, ijzeren borstharnassen en over zich een koning, de engel van de afgrond; dat de dwergen ook door de Ouden sprinkhanen werden genoemd, kan men uit deze dingen opmaken: *‘De verspieders van het land Kanaän zeiden: Wij hebben de Nefilim, de zonen van Enak gezien en wij waren in hun ogen zoals sprinkhanen’*, (Numeri 13:33).

‘Jehovah Die woont op de cirkel van de aarde en de bewoners ervan zijn zoals sprinkhanen’, (Jesaja 40:22).

Maar omdat de valse dingen in uitersten, zodanig als die bij hen zijn, in het Woord met sprinkhanen worden aangeduid, werden zij daarom sprinkhanen genoemd en ook gekroonden en bevelhebbers, bij Nahum: *‘Het vuur zal u verteren, het zal u afeten zoals de kruidwormen; vermenigvuldig u zoals de kruidworm, vermenigvuldig u zoals de sprinkhaan en uw bevelhebbers zoals de sprinkhaan van de sprinkhanen’, (Nahum 3:15-17).*

Dat de valse dingen in uitersten, omdat zij de ware en de goede dingen van de Kerk die bij de mens geboren worden, verteren, met de sprinkhanen, die de grassen in de velden en de kruiden in de akkers verteren, worden aangeduid, staat vast uit deze plaatsen: *‘Gij zult veel zaad op de akker uitbrengen, maar de sprinkhaan zal het verteren’, (Deuteronomium 28:38).*

‘Het overschot van de rups zal de sprinkhaan eten en het overschot van de sprinkhaan zal de meikever eten, en het overschot van de meikever zal de kruidworm eten’, (Joël 1:4,5).

‘Ik zal ulieden de jaren vergelden die de sprinkhaan, de meikever, de kruidworm en de rups heeft verteerd’, (Joël 2:24,25).

Iets eenders wordt aangeduid met de sprinkhanen in Egypte, waarover het volgende bij Mozes: *‘Mozes strekte de stok over het land van Egypte en de oostelijke wind bracht de sprinkhaan voort; en de sprinkhaan klom op over het ganse land van Egypte; vóór dezen is er niet zulk een sprinkhaan geweest en hij at al het kruid van het veld; en daarna strekte Mozes de stok en de sprinkhaan werd geworpen in de zee Suph’, (Exodus 10:12 e.v.); en bij David:*

‘Hij gaf hun gewas de kruidworm en hun arbeid de sprinkhaan’, (Psalm 78:46; Psalm 105:34,35); met de wonderen in Egypte wordt de verwoesting van de Kerk beschreven en met dit wonder de verwoesting door de valse dingen in uitersten en de uitersten van het leven van

de mens zijn, wanneer de innerlijke dingen, waarvan zij afhangen, gesloten zijn, hels; en daarom werden de sprinkhanen geworpen in de zee Suph, waarmee de hel wordt aangeduid.

Aangezien weinigen heden ten dage weten, wat er verstaan wordt onder het zinlijke en hoedanig de zinlijke mens is en de sprinkhanen die mens betekenen, zullen daarom uit het werk ‘Hemelse Verborgenheden’ daarover de volgende dingen worden aangevoerd: dat het zinlijke het laatste is van het leven van het gemoed van de mens, dit kleeft aan en kleeft samen met de vijf zinnen van diens lichaam, nrs. 5077, 5767, 9212, 9216, 9331, 9730.

Dat hij een zinlijk mens wordt genoemd, die alle dingen oordeelt vanuit de zinnen van het lichaam en die niets gelooft dan alleen dat wat hij met de ogen kan zien en met de handen kan aanraken en dan zegt dat deze dingen iets zijn en dan de overige dingen verwerpt, nrs. 5094, 7693.

Dat de innerlijke dingen van diens gemoed, die zien vanuit het licht van de hemel, gesloten zijn, zodat hij daar niets ziet van het ware dat van de hemel en van de Kerk is, nrs. 6564, 6844, 6845.

Dat een zodanig mens in uitersten denkt en niet innerlijk vanuit enig geestelijk licht, nrs. 5089, 5094, 6564, 7693.

In één woord dat zij in een grof natuurlijk schijnsel zijn, nrs. 6201, 6310, 6564, 6844, 6845, 6612, 6614, 6622, 6624.

Dat zij vandaar innerlijk zijn tegen de dingen van de hemel en van de Kerk, maar dat zij uiterlijk ten gunste ervan kunnen spreken, vurig volgens hun overheersing door die dingen, nrs. 6201, 6316, 6844, 6845, 6948, 6949.

Dat de geleerden en de ontwikkelden die zich diep in de valse dingen hebben bevestigd, meer dan de overigen zinlijk zijn, nr. 6316.

Dat de zinlijke mensen scherp en bedreven redeneren, omdat hun denken zó dicht aan de spraak ligt, dat zij er bijna in is en als het ware in de lippen en omdat zij het gehele inzicht in de spraak en alleen vanuit het geheugen stellen; verder dat sommigen van hen handig valse dingen kunnen bevestigen en dat zij na de bevestiging geloven dat het waarheden zijn, nrs. 195, 196, 5700, 10236.

Maar dat zij redeneren en bevestigen vanuit de begoochelingen van de zinnen, waardoor het gewone volk wordt gevangen en overreed, nrs. 5084, 6948, 6949, 7693.

Dat zinlijke mensen meer dan de overigen, geslepen en boosaardig zijn, nrs. 7693, 10236.

Dat gierigaards, echtbrekers, wellustelingen en geraffineerde mensen bovenal zinlijk zijn, hoewel zij voor de wereld niet zodanig verschijnen, nr. 6310.

Dat de innerlijke dingen van hun gemoed schandelijk en vuil zijn, nr. 6201.

Dat zij daardoor verbinding hebben met de hellen, nr. 6311.

Dat zij die in de hellen zijn, zinlijk zijn en des te meer naarmate zij dieper daarin zijn, nrs. 4623, 6311.

Dat de sfeer van de helse geesten zich verbindt met het zinlijke van de mens van achteren, nr. 6312.

Dat zij die redeneerden vanuit de zinlijke dingen alleen en vandaar tegen de echte ware dingen van de Kerk, door de Ouden ‘slangen van de boom van de wetenschap’ werden genoemd, nrs. 195-197, 6398, 6399, 10313.

Het zinlijke van de mens en de zinlijke mens wordt verder beschreven, nr. 10236; en de uitbreiding van de zinlijke dingen bij de mens, nr. 9731.

Dat de zinlijke dingen op de laatste plaats moeten zijn en niet op de eerste en dat zij bij de wijze en inzichtsvolle mens op de laatste plaats zijn en onderworpen aan de innerlijke dingen, maar dat zij bij de onwijze mens op de eerste plaats en overheersend zijn; dezen zijn het die eigenlijk zinlijken worden genoemd, nrs. 5077, 5125, 5128, 7645.

Dat indien de zinlijke dingen op de laatste plaats zijn, daardoor een weg wordt geopend tot het verstand en de ware dingen door een wijze van uittrekking fijn worden bijgewerkt, nr. 5580.

Dat die zinlijke dingen het dichtst naar de wereld uit staan en dingen toelaten die vanuit de wereld aanspoelen en die als het ware zeven, nr. 9726.

Dat de mens door die zinlijke dingen gemeenschap heeft met de wereld en door de redelijke dingen met de hemel, nr. 4009.

Dat de zinlijke dingen zaken aanleveren die aan de innerlijke dingen van het gemoed van dienst zijn, nrs. 5077, 5081.

Dat er zinlijke dingen zijn die aan het verstandelijk deel leveren en die welke aan het wilsdeel leveren, nr. 5077.

Dat de mens, indien het denken niet uit de zinlijke dingen wordt verheven, slechts weinig wijsheid heeft, nr. 5089.

Dat de wijze mens boven de zinlijke dingen denkt, nrs. 5089, 5094.

Dat de mens wanneer zijn denken boven de zinlijke dingen wordt verheven, in een helderder schijnsel komt en tenslotte in het hemelse licht, nrs. 6183, 6313, 6315, 9407, 9730, 9922.

Dat de verheffing boven de zinlijke dingen en de wegleiding daar vandaan, aan de Ouden bekend is geweest, nr. 6313.

Dat de mens met zijn geest dingen kan ontwaren die in de geestelijke wereld plaatsvinden, indien hij van de zinlijke dingen kan worden afgeleid en opgeheven in het licht van de hemel door de Heer, nr. 4622; de oorzaak hiervan is deze, dat niet het lichaam denkt, maar de geest van de mens in het lichaam; en voor zoveel als hij denkt in het lichaam, denkt hij duister en in de duisternis en voor zoveel als hij niet denkt in het lichaam, denkt hij helder en in het licht; maar alleen in geestelijke dingen, nrs. 4622, 6614, 6622.

Dat het laatste van het verstand het zinlijk wetenschappelijke is en het laatste van de wil het zinlijk verkwikkelijke, nr. 9996.

Welk verschil er is tussen de zinlijke dingen die de mens gemeen heeft met de beesten en tussen de zinlijke dingen die hij niet met hen gemeen heeft, nr. 10236.

Dat er zinlijken zijn die niet boos zijn, omdat hun innerlijke dingen niet dermate gesloten zijn; over de staat van diegenen in het andere leven, zie nr. 6311.

425. En hun werd mogendheid gegeven, zoals de scorpioenen van de aarde mogendheid hebben, betekent de macht om te overreden dat hun valse dingen waar zijn.

Met de scorpioen wordt het dodelijk overredende aangeduid en met de scorpioen van de aarde het overredende in de zaken van de Kerk, want de aarde betekent de Kerk, nr. 285; de scorpioen immers brengt, wanneer hij de mens steekt, een verstijving over diens leden en indien die niet wordt genezen, veroorzaakt het de dood; iets eenders brengt hun overredende over het verstand; iets dergelijks wordt ook met de scorpioen aangeduid in deze plaatsen:

‘Vrees niet voor hen en voor hun woorden; zij zijn doornig; gij, tussen de scorpioenen woont gij; zij zijn hard van aangezichten en verstijfd van hart’, (Ezechiël 2:4,6).

‘Jezus zei tot de zeventig die Hij uitzond: Zie, Ik zal u geven de mogendheid om op de slangen en de scorpioenen te treden en over alle mogendheid van de vijand, zodat niets hoegenaamd u enigszins zal schaden’, (Lukas 10:19).

426. En hun werd gezegd dat zij het gras van de aarde niet zouden beschadigen, noch enig groen, noch enige boom, dan de mensen alleen die het zegel Gods in hun voorhoofden niet hadden, betekent de Goddelijke Voorzienigheid van de Heer, dat zij niet enig ware en goede van het geloof, noch de aandoening en de doorvatting ervan kunnen afnemen van anderen dan van hen die niet in de naastenliefde en vandaar niet in het geloof zijn.

Met ‘hun werd gezegd’ wordt de Goddelijke Voorzienigheid van de Heer aangeduid, omdat het vanuit de hemel werd gezegd; met ‘niet beschadigen het gras van de aarde, noch enig groen’ wordt aangeduid; niet enig ware en goede van het geloof kunnen afnemen; met het gras immers wordt het ware van het geloof aangeduid dat het eerst wordt geboren bij de mens, nr. 401; en met het groen wordt het levende van het geloof aangeduid, dat vanuit het goede is, nr. 401; met ‘niet beschadigen enige boom’ wordt aangeduid: niet de aandoening en de doorvatting van het ware en het goede kunnen afnemen, nr. 400; met hen die niet het zegel Gods in hun voorhoofden hebben, worden degenen aangeduid die niet in de naastenliefde en in het geloof daaruit zijn; het voorhoofd immers betekent de liefde en de naastenliefde, nr. 347; en het zegel hebben, betekent hen kennen en onderscheiden van de anderen, nr. 345. Dat zij die het geloof-alleen bevestigd hebben tot aan de verborgenheden van de rechtvaardigmaking en van de zaliging erdoor toe, niet enig ware en goede van het geloof kunnen afnemen, noch de aandoening en de doorvatting, van anderen dan van hen die niet in het geloof van de naastenliefde zijn, daarvan is dit de oorzaak, dat nauwelijks iemand behalve de voorganger die ze leert en predikt, die begrijpt; de leek hoort ze aan, maar ze vliegen het ene oor in en het andere uit, wat de priester, die de verborgenheden leert, zelf met zekerheid kan weten uit hoofde hiervan, dat hij in zijn jongelingsjaren al de kracht van zijn vernuft daaraan heeft moeten besteden om die dingen in zich op te nemen en daarna om ze te onthouden in de volgende leeftijd; en verder, dat hij zich vanwege die dingen voor hoogst geleerd houdt; wat moet dan het geval zijn met de leek, die eenvoudig denkt over het geloof vanuit de naastenliefde, wanneer hij die mystieke dingen hoort?

Hieruit kan men zien, dat het rechtvaardigmakende geloof-alleen het geloof van de geestelijken is en niet van de leken, dan alleen van hen die onbezorgd voortleven; dezen halen vanuit de verborgenheden van hen alleen dit, dat het geloof-alleen zaligt en dat zij het goede niet kunnen doen uit zich, dat zij de wet niet kunnen vervullen en dat Christus voor hen geleden heeft en nog enkele daaraan eendere universele dingen.

427. En hun werd gegeven, niet dat zij hen zouden doden, maar dat zij hen zouden pijnigen vijf maanden, betekent dat het vanuit de Goddelijke Voorzienigheid van de Heer is, dat zij van hen die niet in het geloof van de naastenliefde zijn, niet kunnen afnemen het vermogen van het ware en goede te verstaan en te willen, maar dat zij slechts voor korte tijd een verdoving teweeg kunnen brengen.

Met ‘hun werd gegeven’ wordt aangeduid dat het vanuit de Goddelijke Voorzienigheid van de Heer is, zoals eerder; hen niet kunnen doden, betekent, niet kunnen afnemen van hen die niet in het geloof van de naastenliefde zijn, het vermogen van het ware en het goede te verstaan en te willen; wanneer immers dit vermogen is afgenomen, dan is de mens geestelijk gedood; met pijnigen vijf maanden, wordt aangeduid: voor korte tijd een verdoving teweegbrengen; vijf betekent slechts een weinig of voor een korte tijd en pijnigen betekent een verdoving teweegbrengen, omdat die met de schorpioen wordt aangeduid, nr. 425 en met de pijniging zoals van een schorpioen, zoals volgt in nr. 428; dat de mens niet het vermogen van het ware te verstaan en dat te willen, of de redelijkheid en de vrijheid, kan worden afgenomen, is met vele dingen getoond in het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid’, nrs. 73, 74, 82-86, 92-99, 138-149, 322.

Dat vijf maanden betekent ‘slechts een weinig en voor korte tijd’ is omdat dit met vijf wordt aangeduid; de tijden immers, hetzij het uren, dagen, weken, maanden of jaren zijn, betekent niet een tijd, maar een staat; en de getallen bepalen de hoedanigheid ervan, nrs. 4, 10, 348, 947.

Dat vijf, iets betekent en eveneens slechts een weinig, kan vaststaan uit deze plaatsen:

‘Duizend zullen voor het dreigen van vijf vluchten’, (Jesaja 30:17).

‘Vijf zullen honderd vervolgen’, (Leviticus 26:8).

‘Jezus zei dat het koninkrijk van de hemelen gelijk is aan tien maagden, van wie er vijf voorzichtig waren en vijf dwaas’, (Mattheüs 25:1,2); met de tien maagden worden allen in de Kerk aangeduid.

Eendere dingen worden aangeduid met tien en vijf in de gelijkenis *‘dat aan de knechten mina’s waren gegeven om handel te drijven en dat de een met de mina tien mina’s had verkregen en de ander vijf’*, (Lukas 19:13-20); de tien mina’s betekent veel en vijf mina’s slechts weinig; ook elders in, (Jesaja 17:6; 19:18,19; Mattheüs 14:15-21).

428. En hun pijniging was zoals de pijniging van een schorpioen wanneer deze de mens steekt, betekent dat dit is vanuit hun overredende.

Dit volgt uit wat eerder in nr. 427 is gezegd; met de pijniging immers wordt de verdoving aangeduid, die hun overredende over het verstand brengt, zoals een schorpioen over het lichaam wanneer hij steekt; de schorpioen betekent het overredende, nr. 425.

In de geestelijke wereld bestaat er een overredende dat het verstand van het ware wegneemt en een verdoving en zo smart over het gemoed brengt; maar dit overredende is in de natuurlijke wereld onbekend.

429. En in die dagen zullen de mensen de dood zoeken en zij zullen die niet vinden; en zij zullen begeren te sterven en de dood zal hen ontvluchten, betekent dat zij die in de leer van het afgescheiden geloof zijn, willen dat in de dingen van het geloof het verstand toegesloten en de wil toegestopt zal zijn en dat zij zo niet enig geestelijk licht en leven hebben; maar dat er niettemin door de Heer in is voorzien, dat het verstand niet toegesloten, noch de wil toegestopt wordt, opdat het geestelijk licht en leven bij de mens niet wordt uitgeblust. In die dagen, betekent de laatste tijd van de Kerk, wanneer de leer over het geloof-alleen universeel aanvaard is; zullen de mensen de dood zoeken, betekent dat zij willen dat het verstand in de dingen van het geloof toegesloten zal zijn; en zullen die niet vinden, betekent dat er uit de Heer in is voorzien, dat dit niet gebeurt; en zij zullen begeren te sterven betekent, dat zij willen dat ook de wil in hen toegestopt zal zijn; en de dood zal hen ontvluchten, betekent dat daarin is voorzien dat ook dit niet gebeurt; zo immers zou het geestelijk licht en leven worden uitgeblust en de mens geestelijk sterven; van zoeken wordt gesproken met betrekking tot het verstand en van begeren met betrekking tot de wil en van de dood met betrekking tot beide.

Dat deze dingen met die woorden worden aangeduid, is duidelijk; wat zou het anders te zeggen hebben, dat de mensen in die dagen de dood zullen zoeken en die niet zullen vinden en zullen begeren te sterven en de dood hen zal ontvluchten; onder de dood immers wordt geen andere dood verstaan dan de geestelijke dood, die wordt veroorzaakt wanneer het verstand wordt verwijderd van de dingen die men moet geloven; zo immers weet de mens niet of hij het ware dan wel het valse denkt en doet, dus of hij met de hemelse engelen dan wel met duivels van de hel denkt en handelt.

430. En de gelijkenissen van de sprinkhanen, betekent de verschijningen en de beelden van hen die het van de naastenliefde gescheiden geloof bij zich hebben bevestigd. Met de gelijkenissen worden de verschijningen van hen in een kenmerkend beeld aangeduid; met de sprinkhanen worden de valse dingen in uitersten aangeduid, nr. 424; en omdat de valse dingen één maken met hen die in de valse dingen zijn, worden zijzelf ook met sprinkhanen aangeduid; dat zij die bij zich het geloof-alleen hebben bevestigd, of hun valse dingen, onder de sprinkhanen worden verstaan, bleek mij duidelijk hieruit dat de ouderlingen die in dat geloof waren, de geziene sprinkhanen omhelsden en kusten en in hun huizen wilden binnenbrengen; de beelden immers, die de uitbeeldende vormen zijn van de aandoeningen en het denken van de engelen en van de geesten in de geestelijke wereld, verschijnen zoals levend, evenzo als de dieren, de vogels en de vissen, waarover eerder.

431. Eender aan paarden tot de oorlog bereid, betekent dat het hun, omdat zij kunnen redeneren, toescheen alsof zij streden vanuit het verstand van het ware vanuit het Woord. Met het paard wordt het verstand van het Woord aangeduid, nr. 298; met de oorlog wordt aangeduid de geestelijke oorlog, die plaatsvindt door redeneringen en bewijsvoeringen, nrs. 500, 586; met ‘gelijk aan’ of gelijkenissen, worden verschijningen aangeduid, zoals eerder in nr. 430.

432. En op hun hoofden waren als kronen eender aan goud, betekent dat het hun toescheen alsof zij overwinnaars waren. Met de kronen op de hoofden eender aan goud, worden de onderscheidingsteken van de overwinning aangeduid, omdat de koningen oudtijds in de veldslagen gouden kronen droegen, nr. 300; want er is gezegd, dat zij gezien werden de paarden gelijk, dat wil zeggen, op paarden bereid tot de oorlog, nr. 431; zij hadden immers aangezichten van mensen, zoals volgt; en zij zijn in een zodanige overreding dat zij niet overwonnen kunnen worden.

433. En hun aangezichten zoals aangezichten van mensen, betekent dat het hun toescheen alsof zij wijzen waren. Met de mens wordt in het Woord de wijze en de inzichtsvolle aangeduid, nr. 243; en met diens aangezicht de wijsheid en het inzicht; vandaar is het, dat met hun aangezichten zoals aangezichten van mensen, wordt aangeduid dat het hun toescheen alsof zij wijzen waren; zij worden ook wijzen, geleerden en ontwikkelden genoemd, hoewel zij zijn ‘*onder de dwaze maagden, die geen olie in de lampen hadden*’, (Mattheüs 25:1-3); de olie duidt de liefde en de naastenliefde aan; zij zijn onder ‘*de dwazen die de Heer horen*’, dat wil zeggen, het Woord lezen ‘*en hetzelfde niet doen*’, (Mattheüs 7:26).

434. En zij hadden haren zoals de haren van vrouwen, betekent dat het hun toescheen alsof zij in de aandoening van het ware waren. In het Woord wordt met de man het verstand van het ware aangeduid en met de vrouw de aandoening van het ware, omdat de man wordt geboren als verstand en de vrouw als aandoening, zie het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande het Huwelijk’; met de haren in het Woord wordt aangeduid het laatste van het leven van de mens, namelijk het zinlijke, nr.

424. Dit is het wat hun de schijn geeft alsof zij in de aandoening van het ware zijn, terwijl zij toch in de aandoening van het valse zijn, daarvan geloven zij immers dat dit het ware is. Dat de vrouw de aandoening van het ware betekent, kan vaststaan uit vele plaatsen in het Woord; vandaar is het dat de Kerk wordt genoemd ‘echtgenote, vrouw, dochter, maagd’ en de kerk is Kerk vanuit de liefde of de aandoening van het ware, daarvanuit immers komt het verstand van het ware in wording.

De Kerk wordt vrouw genoemd in deze plaatsen: *‘Twee vrouwen van één moeder, die hoereerden in Egypte, Ohola, zijnde Samaria en Oholiba, zijnde Jeruzalem’*, (Ezechiël 23:2-4).

‘Als een vrouw verlaten en verslagen van geest, heeft Jehovah u geroepen en als de vrouw van de jeugd’, (Jesaja 54:6,7).

‘Jehovah zal het nieuwe op aarde scheppen: de vrouw zal de man omgeven’, (Jeremia 31:21,22).

Met de vrouw omgeven door de zon, die de draak vervolgde’, (Openbaring 12), wordt de Nieuwe Kerk aangeduid, namelijk het Nieuwe Jeruzalem.

Met de vrouwen worden de aandoeningen van het ware aangeduid, waar vanuit de kerk Kerk is, in tal van plaatsen, zoals in deze: *‘De vrouwen van Mijn volk verdrijft gij uit het huis van hun verrukkingen’*, (Micha 2:9).

‘De families van de huizen zullen rouw bedrijven afzonderlijk en de vrouwen afzonderlijk’, (Zacharia 12:11-13).

‘Staat stil, gij geruste vrouwen, hoort Mijn rede’, (Jesaja 32:9).

‘Waarom doet gij het boze om u af te snijden de man en de vrouw’, (Jeremia 44:7).

‘Ik zal verstrooien de man en de vrouw’, (Jeremia 51:22); met de man en de vrouw wordt hier en elders in de geestelijke zin, het verstand van het ware en de aandoening van het ware aangeduid.

435. En hun tanden waren zoals van de leeuwen, betekent dat de zinlijke dingen, die de laatsten zijn van het leven van de natuurlijke mens, hun toeschienen in de macht over alle dingen te zijn.

De tanden betekenen de laatsten van het leven van de natuurlijke mens, die de zinlijke dingen worden genoemd, nr. 424; er zijn twee geslachten van zinlijkheden: het ene van de wil en het andere van het verstand; de zinlijke dingen van de wil worden aangeduid met de haren van de vrouwen, nr. 434; en de zinlijke dingen van het verstand worden aangeduid met de tanden; aan deze zinlijke dingen, dat wil zeggen, aan de zinlijke mensen die in de valsheden vanuit bevestiging zijn, schijnt het toe in de macht over alle dingen te zijn, zodat zij niet overwonnen kunnen worden; en daarom waren de tanden van de sprinkhanen, waarmee zulke zinlijkheden worden aangeduid, zoals van leeuwen; met de leeuw wordt de macht aangeduid, nr. 241.

Dat de tanden de laatsten van het leven van de mens betekenen, die de zinlijke dingen worden genoemd, die wanneer zij van de innerlijke dingen van het gemoed gescheiden zijn, in louter valsheden zijn en de waarheden geweld aandoen en die vernietigen, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *‘Met mijn ziel lig ik in het midden der leeuwen; hun tanden zijn spiesen en pijlen’*, (Psalm 57:5).

‘O God, vernietig de tanden in hun mond, weer af de hoektanden van de jonge leeuwen’, (Psalm 58:7).

‘Een natie is opgeklommen over Mijn land, geweldig, haar tanden de tanden van een leeuw en haar hoektanden die van een leeuw’, (Joël 1:6,7).

‘Jehovah, Gij verbreekt de tanden van de goddelozen’, (Psalm 3:8).

‘Een beest klom op vanuit de zee, schrikkelijk en gruwelijk en zeer geweldig en het had grote ijzeren tanden; het at en verbrijzelde’, (Daniël 7:7).

‘Gezegend Jehovah, Die ons niet heeft overgegeven tot roof aan hun tanden’, (Psalm 124:6).

Aangezien zinlijke mensen niet enig ware in zijn licht zien, maar over elke zaak redeneren en redetwisten of iets zo is en deze redetwisten in de hellen worden gehoord daarbuiten zoals het knarsen van tanden, dat in zich beschouwd de botsingen zijn van het valse en ware, dan is het duidelijk wat er wordt aangeduid met de knersing van de tanden in, (Mattheüs 8:12; 13:42,50; 22:13; 24:51; 25:30; Lukas 13:28) en enigmate wat wordt aangeduid met de tanden knersen in, (Job 16:9; Psalm 35:15,16; Psalm 37:12; Psalm 112:10; Micha 3:5; Klaagliederen 2:16).

436. En zij hadden borstharnassen zoals ijzeren borstharnassen, betekent de bewijsvoeringen vanuit de begoochelingen door middel waarvan zij strijden en vermogen, die hun zó stevig toeschenen, dat zij niet weerlegd zouden kunnen worden.

Met de borstharnassen worden de beschermingen aangeduid, omdat zij de borst beschermen; hier de bescherming van de valse dingen, die plaatsvinden door de bewijsvoeringen vanuit de begoochelingen, door middel waarvan het valse beginsel wordt verdedigd; vanuit een vals beginsel immers kunnen niet anders dan valsheden voortvloeien; indien waarheden worden aangevoerd, dan worden die niet beschouwd dan alleen aan de buitenkant of aan de oppervlakte, dus eveneens zinlijk en zo worden zij vervalst en worden zij bij hen begoochelingen.

Dat de borstharnassen zulke dingen betekenen, is omdat de oorlogen in het Woord geestelijke oorlogen betekenen en vandaar betekenen de oorlogswapenen de verschillende dingen die van de oorlog zijn, zoals bij Jeremia: *‘Spant de paarden aan en klimt op, gij ruiters, en stelt u in helmen, scherpt de lansen, trekt het pantser aan’*, (Jeremia 46:4); bij Jesaja: *‘Hij trok de gerechtigheid aan zoals een pantser en de helm van de heils op Zijn hoofd’*, (Jesaja 59:17). Bij David: *‘Onder Zijn vleugelen zult gij betrouwen, rondas en beukelaar is Zijn waarheid’*, (Psalm 91:4) en elders in, (Ezechiël 23:24; 38:4; 39:9; Nahum 2:3; Psalm 5:13; Psalm 35:2,3). Dat de borstharnassen zoals ijzeren borstharnassen waren, betekent dat de bewijsvoeringen hun zó stevig toeschenen, dat die niet weerlegd zouden kunnen worden; het ijzer immers betekent vanwege de hardheid het stevige.

437. En de stem van hun vleugels was zoals de stem van de wagens van vele paarden rennende tot de oorlog, betekent hun redeneringen alsof zij vanuit de ten volle verstane dingen van de leer vanuit het Woord waren, waarvoor vurig gestreden moet worden.

De stem van de vleugels betekent de redeneringen, omdat vliegen doorvatten en onderrichten betekent, nrs. 245, 415; de wagens betekenen de leerstellingen, waarover hierna; de paarden betekenen het verstand van het Woord, nr. 298; en vele paarden het volledige; dat rennen tot de oorlog de gloed om te strijden betekent, is duidelijk.

Dat de wagen de leer betekent, staat uit deze plaatsen vast: *‘Gods wagenen zijn tweemaal tienduizend, duizenden van vreedzamen, de Heer in hen’*, (Psalm 68:18).

‘Jehovah stelt de wolken tot Zijn wagens, Hij wandelt op de vleugels van de wind’, (Psalm 104:2,3).

‘Jehovah, Gij rijdt op Uw paarden, Uw wagens zijn het heil’, (Habakuk 3:8).

‘Zie, Jehovah zal in het vuur komen en Zijn wagens zoals een wervelwind’, (Jesaja 66:15).

‘Gij zult verzadigd worden op Mijn tafel met paard en met wagen; zo zal Ik Mijn heerlijkheid geven onder de natiën’, (Ezechiël 39:20,21).

‘Ik zal de wagen afsnijden vanuit Efraïm en het paard vanuit Jeruzalem’, (Zacharia 9:10).

‘Ik zal de troon van de koninkrijken omkeren, Ik zal de wagen omkeren en die daarin rijden’, (Haggai 2:22).

‘Zet een uitkijker, die schouwe, verkondige; hij zag dan een wagen, een paar ruiters, een wagen van de kameel, een wagen van de man; en hij zei: Zij is gevallen, zij is gevallen, Babel’, (Jesaja 21:6,7,9).

Aangezien Elia en Elisa de Heer ten aanzien van het Woord uitbeeldden en vandaar de leer vanuit het Woord betekenen, zoals alle profeten, nr. 8, werden zij daarom genoemd *‘wagen*

Israëls en zijn ruiters’; en werd daarom gezien *‘dat Elia ten hemel werd gevoerd in een wagen van vuur en werden rondom Elisa door zijn knaap gezien vurige wagens en paarden*’, (2 Koningen 2:11,12; 6:17; 13:14) en elders waar wagens worden vermeld, zoals bij, (Jesaja 31:1; 37:24; 66:20; Jeremia 17:25; 22:4; 46:2,3,8,9; 50:37,38; 51:20,21; Ezechiël 26:7,8,10,11; Daniël 11:40; Nahum 3:1-3; Joël 2:1-5).

438. En zij hadden staarten eender aan de schorpioenen, betekent de ware dingen van het Woord vervalst, waardoor zij verdoving veroorzaken.

Met de staart wordt het laatste van het hoofd aangeduid, omdat de hersenen zich door de ruggengraat heen voortzetten in de staart en daarom maken hoofd en staart één zoals het eerste en het laatste; als dus met het hoofd het rechtvaardigmakende en zaligende geloof-alleen wordt aangeduid, worden met de staart alle bevestigingen ervan in één samenvatting aangeduid, die zijn vanuit het Woord, dus de waarheden van het Woord vervalst; ieder die vanuit het eigen inzicht een beginsel van godsdienst neemt en dat tot hoofd stelt, die neemt vanuit het Woord bevestigingen en stelt deze tot staart; zo brengt hij over anderen een verdoving en zo beschadigt hij hen; en daarom wordt er gezegd *‘dat zij staarten hadden eender aan de schorpioenen*’ en vlak daarna *‘dat er engels waren in hun staarten en dat hun mogendheid was de mensen te beschadigen*’; met de schorpioen immers wordt het overredende aangeduid, dat verdoving over het verstand brengt, nr. 425.

Dat de staart de voortzetting van de hersenen door de ruggengraat heen tot het laatste ervan is, vraag daarover een ontleedkundige en hij zal het u tonen; of beschouw een hond of een ander wild dier dat een staart heeft en wees er vriendelijk tegen en aai het en men zal zien dat de wervelkam van zijn rug soepel wordt en de staart op overeenstemmende wijze wordt bewogen en omgekeerd dat de wervelkam zich opricht, indien men het kwaad maakt.

Het eerste van het verstand, dat als beginsel wordt genomen, wordt met het hoofd aangeduid en het laatste ervan met de staart, ook in deze plaatsen: *‘Hij zal uit Israël afhouden het hoofd en de staart; de oude en de geëerde is het hoofd, de profeet echter, de leraar van de leugen, de staart*’, (Jesaja 9:13,14).

‘Er zal geen werk wezen voor Egypte, hetwelk hoofd en staart maakt’, (Jesaja 19:15).

Met *‘de zeven hoofden van de draak en met de staart waarmee hij het derde deel van de sterren van de hemels neertrok en op de aarde wierp*’, (Openbaring 12:3,4); en verder ook met *‘de staarten eender aan de slangen hebbende hoofden waarmee zij beschadigen*’, (Openbaring 9:19), wordt ook niets anders aangeduid.

Aangezien met de staart het laatste wordt aangeduid en het laatste de samenvatting van alle dingen is, zei daarom Jehovah tot Mozes: *‘Grijp de staart van de slang; en hij greep en zij werd tot een stok*’, (Exodus 4:3,4); en werd het daarom bevolen, *‘dat zij de hele staart dicht aan de ruggengraat zouden afnemen en die met de vetten die op de ingewanden, de nieren, de darmen en de lever zijn, zouden offeren*’, (Leviticus 3:9-11; 8:25; 9:19; Exodus 29:22); dat het laatste het samenhoudende en het complex van alle vorige dingen is, zie het werk *‘de Leer van het Heilige Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift*’, nrs. 38, 65; het werk *‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid*’, nrs. 209-222.

439. En er waren engels in hun staarten en hun mogendheid was de mensen te beschadigen vijf maanden, betekent de geslepen vervalsingen van het Woord, door middel waarvan zij voor korte tijd het verstand verduisteren en betoveren en zo bedriegen en vangen.

Met de engels in de staarten worden de geslepen vervalsingen van het Woord aangeduid, met de engels de geslepenheden en met de staarten de vervalsingen van het Woord, nr. 438; met de mogendheid om te beschadigen, wordt aangeduid, dat zij daarmee verdoving teweeg kunnen brengen, dat wil zeggen: het verstand verduisteren en betoveren en zo bedriegen en vangen; de staarten waren immers eender aan de schorpioenen en met de schorpioenen worden zulke dingen aangeduid, nr. 425; met vijf maanden wordt aangeduid: voor korte tijd,

zoals eerder in nr. 427; dit gebeurt wanneer zij enige dingen uit het Woord halen en die aanhechten; het Woord immers is in overeenstemmingen geschreven en de overeenstemmingen zijn voor een deel schijnbaarheden van het ware en deze verbergen van binnen in zich de echte ware dingen; indien deze in de Kerk niet worden geweten kunnen vanuit het Woord tal van dingen genomen worden, die eerst verschijnen als samenstemmend, met een ketterij, maar wanneer in de Kerk de echte ware dingen worden geweten, dan worden de schijnbaarheden van het ware blootgelegd en worden de echte waarheden zichtbaar; maar voordat dit plaatsvindt, kan een ketter door verschillende dingen vanuit het Woord het verstand oversluieren en betoveren en zo bedriegen en vangen.

Dat zo wordt gedaan door hen die beweren dat aan de mens de zonden worden gegeven, dat wil zeggen, dat hij rechtvaardig gemaakt wordt door de daad van het geloof, waarvan niemand iets weet en wel in één ogenblik en indien niet eerder, in het laatste doodsuur, kan met voorbeelden worden toegelicht; maar dit is niet de juiste plaats hier.

Met de angels worden aangeduid, de valse dingen vanuit het boze die beschadigen, ook bij Amos: *'Zie, de dagen zullen over ulieden komen, waarop zij u zullen optrekken met angels'*, (Amos 4:2); en bij Mozes: *'Dat zij de bewoners van het land zouden uitroeien, opdat zij niet zouden zijn tot doornen in de ogen en tot angels in de zijden'*, (Numeri 33:55); de doornen, de doornstruiken, de braamstruiken en de distels, betekenen ook de valse dingen van het boze vanwege hun stekels.

440. En zij hadden over zich een koning, de engel van de afgrond, wiens naam was in het Hebreeuws Abaddon en in het Grieks heeft hij de naam Apollyon, betekent dat in de satanische hel zij zijn die in de valse dingen vanuit begeerten zijn en door de totale vervalsing van het Woord de Kerk hebben verdorven.

Met een koning, de engel van de afgrond, wordt niet enig engel-koning daar aangeduid, maar het valse dat daar regeert; met de koning wordt immers in de echte zin degene aangeduid die in de ware dingen vanuit de aandoening van het goede is en abstract genomen dat ware zelf, nr. 20; en vandaar wordt in de tegengestelde zin met de koning diegene aangeduid die in de valse dingen vanuit de begeerte van het boze is en abstract genomen dat valse zelf; met de afgrond wordt de satanische hel aangeduid waar die geesten zijn, nrs. 387, 421; met de naam wordt aangeduid de hoedanigheid van de staat, nrs. 81, 122, 165.

Abaddon in de Hebreeuwse taal is de verdervende en de verderver; eender is Apollyon in de Griekse taal; en dit is het valse in uitersten, dat door de totale vervalsing van het Woord de Kerk had verdorven.

Met Abaddon in de Hebreeuwse tekst wordt de verderving aangeduid in de volgende teksten:

'Uw waarheid in het verderf', (Psalm 88:12).

'De hel is naakt vóór Hem en geen deksel voor het verderf', (Job 26:6).

'Want het vuur zal tot de verderving toe verteren', (Job 31:12).

'Het verderf en de dood zeggen', (Job 28:12).

Overigens worden de hel en de duivel de verderving en de verderver genoemd in, (Jesaja 54:16; Ezechiël 5:16; 9:1; Exodus 12:13), maar met een ander woord.

441. En het ene wee is voorbijgegaan, zie, er komen nog twee weeën na deze, betekent de verdere weeklachten over de verwoesting van de Kerk.

Dat wee betekent de weklacht over de rampspoed, de rampzaligheid en de verdoemenis, zie nr. 416; hier worden daarom met 'twee weeën na deze' de verdere weeklachten over de staat van de Kerk aangeduid.

442. En de zesde engel heeft gebazuind, betekent het onderzoek en de openbaring van de staat van leven bij degenen in de Kerk van de hervormden, die niet dermate wijzen zijn en toch

alles van de godsdienst in het geloof stellen en alleen aan dat denken en aan niets anders, behalve dat en aan de plechtige eredienst en zo naar hun believen leven.

Dat over dezen tot aan het einde van het hoofdstuk toe wordt gehandeld, zal uit de ontvouwing in wat volgt blijken.

Dat bazuinen betekent onderzoeken en openbaren de staat van de Kerk en vandaar van de levens bij hen voor wie de godsdienst het geloof-alleen is, zie eerder in nr. 397.

Dezen over wie nu wordt gehandeld, zijn geheel en al onderscheiden van hen over wie tot hiertoe in dit hoofdstuk is gehandeld en van wie de valse dingen van het geloof in de vormen van sprinkhanen zijn gezien; zij zijn hierin onderscheiden dat degenen over wie gehandeld is, er zich met ijver op toeleggen om de verborgenheden van de rechtvaardigmaking door het geloof te onderzoeken en eveneens de tekenen ervan aan te geven en verder ook de getuigenissen ervan, die voor hen de goede dingen van het zedelijk en burgerlijk leven zijn, door vast te stellen dat de geboden van het Woord in zich weliswaar Goddelijk zijn, maar dat zij bij de mens, omdat zij uit diens wil voortgaan, natuurlijk worden en dezen hebben met de geestelijke dingen van het geloof geen verbinding; en omdat zij deze dingen met de redelijke dingen, die naar geleerdheid smaken, bevestigen, verblijven zij in de zuidelijke streek in de afgrond, volgens de beschrijving eerder in nr. 421.

Daarentegen bestuderen zij – dus degenen over wie in wat volgt tot aan het einde van dit hoofdstuk wordt gehandeld - die verborgenheden niet, maar maken slechts het blote geloof tot het al van de godsdienst en uitgezonderd dat en de plechtige eredienst en verder niets en leven zo naar hun goeddunken; het werd ook gegeven dezen te zien en met hen te spreken; zij vertoeven in de noordelijke streek in hutten opgetrokken uit biezen en riet, met kalk bepleisterd, waarin de grond de vloer is; die hutten staan her en van de verspreid; de meer vernuftigen, die vanuit een natuurlijk schijnsel dat geloof met redeneringen weten vast te leggen en te bevestigen dat dit geloof niets gemeen heeft met het leven, wonen vooraan, de meer eenvoudigen achter hen en de meer stompzinnigen naar het westen van die streek; de menigte van hen is zó groot, dat men het niet kan geloven.

Zij worden onderwezen door engelgeesten, maar zij die de ware dingen van het geloof niet opnemen en daarnaar leven, worden in de hel neergelaten die onder hen is en zij worden ingekerkerd.

443. En ik hoorde één stem vanuit de vier hoornen van het gouden altaar, dat vóór God was, zeggende tot de zesde engel, die de bazuin had, betekent het bevel uit de Heer vanuit de geestelijke hemel tot hen die zouden onderzoeken en openbaren.

Met één stem wordt het Goddelijk bevel aangeduid; met het gouden altaar of het altaar waarop de reukwerken gerookt werden, wordt de geestelijke hemel aangeduid, nrs. 277, 392; met de vier hoornen van dat altaar wordt de macht ervan aangeduid, nr. 270; hier de macht van te ontbinden de vier engelen gebonden aan de stroom, de Eufraat, zoals volgt; met de zesde engel, die de bazuin had, worden degenen aangeduid op wie de taak was gelegd om die dingen te onderzoeken en te openbaren, nr. 442.

444. Ontbind de vier engelen gebonden aan de grote stroom, de Eufraat, betekent dat van hen de uiterlijke banden zouden worden weggenomen, opdat de innerlijke dingen van hun gemoed zouden verschijnen.

Dat deze dingen met die woorden worden aangeduid, kan niemand weten en nauwelijks vermoeden, tenzij hij weet wat onder de grote stroom, de Eufraat en wat onder de daar gebonden engelen wordt verstaan; met de Eufraat worden in het Woord de innerlijke dingen van het gemoed van de mens aangeduid, die de redelijke dingen worden genoemd, die bij hen die in de waarheden vanuit het goede zijn, vol wijsheid zijn, maar bij hen die in de valse dingen vanuit het boze zijn, vol waanzin zijn; dit wordt met de rivier de Eufraat aangeduid; de oorzaak hiervan is deze, dat die rivier het land Kanaän begrenste van Assyrië en met het land

Kanaän werd de Kerk aangeduid en met Assyrië het redelijke ervan; en vandaar worden met de begrenzende stroom de innerlijke dingen van het gemoed aangeduid, die de redelijke dingen worden genoemd in de ene zowel als de andere zin; er zijn immers drie dingen die de mens van de Kerk maken: het geestelijke, het redelijke of het verstandelijke en het natuurlijke, dat ook het wetenschappelijke is; het geestelijke van de Kerk werd aangeduid met het land Kanaän en met de rivieren daarin; het redelijke of het verstandelijke van de Kerk met Assur of Assyrië en met de rivier de Eufraat; en het natuurlijke van de Kerk, dat ook het wetenschappelijke is, met Egypte en zijn rivier de Nijl; maar meer hierover zie nr. 503; met de vier engelen aan de stroom de Eufraat gebonden, worden aangeduid die innerlijke dingen bij de mensen van de Kerk, die gebonden worden genoemd, omdat zij niet openbaar worden gemaakt; het zijn immers de helse geesten die onder deze vier engelen worden verstaan, omdat er van hen wordt gezegd dat zij bereid waren om het derde deel van de mensen te doden, zoals volgt in nr. 446; en de innerlijke dingen van de mensen maken één met de geesten, hetzij met de helse, hetzij met de hemelse, aangezien zij samenwonen; met hen ontbinden, wordt aangeduid; de uiterlijke banden wegnemen, opdat de innerlijke dingen van hun gemoed verschijnen; deze zaken worden met die woorden aangeduid.

Dat met de Eufraat de innerlijke dingen van het gemoed van de mens wordt aangeduid, die grenzen aan de geestelijke dingen van de Kerk, kan vaststaan uit die plaatsen in het Woord, waar Assur of Assyrië wordt genoemd; de Eufraat komt echter in de tegengestelde zin voor, waarin die de innerlijke dingen vol van valsheden en van waanzinnigheden daaruit aanduidt, in deze plaatsen: *‘Zie, God doet over hen opkomen de geweldige en vele wateren van de rivier [de Eufraat], de koning van Assur; deze zal gaan door Jehudah, hij zal overstromen en er doorheen gaan’*, (Jesaja 8:7,8).

‘Wat hebt gij te doen met de weg van Egypte om de wateren van Sichor te drinken; en wat hebt gij te doen met de weg van Assyrië, om de wateren van de rivier te drinken’, (Jeremia 2:18).

‘Jehovah zal de tong van de zee van Egypte vervloeken en Hij zal de hand bewegen over de rivier de Eufraat’, (Jesaja 11:15,16).

‘De zesde engel goot zijn fiool uit over de rivier de Eufraat, welks water is uitgedroogd’, (Openbaring 16:12).

‘Het werd de profeet bevolen een gordel op de lenden te leggen, en die daarna in het gat van een rots aan de Eufraat te verstoppen; en toen hij deze na korte tijd opnam, zie, hij was verdorven en deugde nergens toe’, (Jeremia 13:1-7,11).

En eveneens werd het hem bevolen *‘om nadat hij geëindigd zou hebben het boek te lezen, dit heen te werpen in het midden van de Eufraat en te zeggen: Zo zal Babel ondergedompeld worden en niet weder opstaan’*, (Jeremia 51:63,64).

Hiermee werden de innerlijke dingen van de staat van de Kerk bij de zonen Israëls uitgebeeld. Dat de rivier van Egypte, de Nijl en de rivier van Assyrië, de Eufraat, de grenzen waren van het land Kanaän, blijkt uit het volgende: *‘Jehovah maakte met Abram een verbond, zeggende: Aan uw zaad zal Ik dit land geven, van de rivier van Egypte af tot aan de grote rivier, de Eufraat’*, (Genesis 15:18); dat de Eufraat een grens was, zie, (Exodus 23:31; Deuteronomium 1:7,8; 11:24; Jozua 1:4; Micha 7:12).

445. En ontbonden werden de vier engelen, betekent dat nadat de uiterlijke banden waren afgenomen, de innerlijke dingen van hun gemoed verschenen; dit volgt uit wat eerder is gezegd.

446. Welke bereid waren tegen de ure en dag en maand en jaar, opdat zij het derde deel van de mensen zouden doden, betekent dat zij in het voortdurend streven waren om van de mensen van de Kerk het geestelijk licht en leven weg te nemen.

Met bereid zijn wordt aangeduid, in het streven zijn; met het uur, de dag, de maand het jaar, wordt aangeduid aanhoudend en voortdurend, iets eenders als met elke tijd; met doden wordt aangeduid: van de mensen van de Kerk het geestelijk licht en leven wegnemen, nr. 325; en met het derde deel, allen, nr. 400.

447. En het getal van de heirlegers van de ruitery was twee myriaden van myriaden, betekent de redeneringen over het geloof-alleen, waarvan de innerlijke dingen van hun gemoed overvol waren, vanuit een massa louter valsheden van het boze.

Met de heirlegers worden de goede en de ware dingen aangeduid en in de tegengestelde zin de boze en de valse dingen, hier de valse dingen van het boze, waarover hierna; met de ruitery worden de redeneringen ten aanzien van het geloof-alleen aangeduid, omdat met het paard het verstand van het Woord wordt aangeduid, nr. 298 en eveneens het te gronde gerichte verstand van het Woord, nrs. 305, 313, 320; vandaar worden met de ruitery aangeduid, de redeneringen vanuit het te gronde gerichte verstand van het Woord, hier over het geloof-alleen, omdat over hen die daarin zijn wordt gehandeld; onder twee myriaden van myriaden worden niet evenzovele in aantal verstaan, maar een grote overvloed; dat twee wordt gezegd, is omdat van twee wordt gesproken met betrekking tot het goede en in de tegengestelde zin met betrekking tot het boze, nr. 322 en omdat van myriaden wordt gesproken met betrekking tot de ware dingen en in de tegengestelde zin met betrekking tot de valse dingen, nr. 287.

Hieruit kan men zien dat met het getal van de heirlegers van de ruitery twee myriaden van myriaden, de redeneringen worden aangeduid ten aanzien van het geloof-alleen, waarvan de innerlijke dingen van hun gemoed vol waren, vanuit een massa louter valse dingen van het boze.

Dat met de heirlegers in het Woord de goede en de ware dingen van de hemel en de Kerk worden aangeduid en in de tegengestelde zin het boze en het valse, kan vaststaan uit de plaatsen waar de zon, de maan en de sterren heirlegers worden genoemd en met de zon het goede van de liefde wordt aangeduid en met de maan het ware van het geloof en met de sterren de erkenningen van het goede en het ware; en omgekeerd in de tegengestelde zin, nrs. 51, 53, 332, 413; beide worden heirlegers genoemd in deze plaatsen: *'Looft Jehovah, al Zijn heirscharen, looft Hem, zon en maan, alle gij sterren'*, (Psalm 148:2,3).

'Mijn handen hebben de hemelen uitgebreid en Ik heb al hun heir geboden', (Jesaja 45:12).

'Door het Woord van Jehovah zijn de hemelen gemaakt en door de geest van Zijn mond al hun heir', (Psalm 33:6).

'Volbracht zijn de hemelen en de aarde en al hun heir', (Genesis 2:1).

'De hoorn van de geitenbok groeide tot aan het heir van de hemelen en hij wierp er ter aarde neder van het heir en van de sterren; ja, hij verhief zich tot aan de vorst van het heir; en het heir werd overgegeven over het gedurige ter overtreding, omdat hij de waarheid ter aarde heeft geworpen; de Heilige zei: Tot hoe lang wordt het Heilige en het heir ter vertreding gegeven', (Daniël 8:10-14).

'Jehovah heeft Zijn stem uitgegeven voor het heir', (Joël 2:11).

'Op de daken van de huizen hebben zij gerookt aan al het heir van de hemelen', (Jeremia 19:13).

'Opdat gij u niet nederbuigt en dient de zon, de maan, de sterren en al het heir van de hemelen', (Deuteronomium 4:19; 17:3; Jeremia 8:2; Jesaja 13:4; 34:4; 40:26; Jeremia 33:22; Zacharia 9:8; Openbaring 19:4).

Aangezien met de heirlegers van de hemelen de goede en de ware dingen van de hemel en van de Kerk worden aangeduid, wordt daarom de Heer genoemd Jehovah Zebaoth, dat wil zeggen, Jehovah van de heirscharen; en werd daarom de bediening van de Levieten krijgsveld genoemd, (Numeri 4:3,23,30,39); en wordt bij David gezegd: *'Zegent Jehovah, al Zijn heirscharen, gij Zijn dienaren doende Zijn wil'*, (Psalm 103:21).

De boze en de valse dingen in de Kerk worden aangeduid met het heir van de natiën, (Jesaja 34:2).

‘Met het heir van de koning van het noorden, waarmee hij kwam tegen de koning van het zuiden’, (Daniël 11:13,15,20).

De koning van het noorden is het valse van het boze in de Kerk en de koning van het zuiden is het ware en het goede daar.

Door de Heer wordt gezegd: *‘Wanneer gij zult zien dat Jeruzalem van heirlegers is omgeven, zo weet dat haar verwoesting nabij is’, (Lukas 21:20); met Jeruzalem wordt daar de Kerk aangeduid en met de legers de boze en de valse dingen die haar zullen verwoesten; daar wordt gehandeld over ‘de voleinding van de eeuw’, te weten de laatste tijd van de Kerk; de boosheden en valsheden worden met de heirlegers aangeduid bij Joël: *‘Ik zal ulieden de jaren vergelden, welke de sprinkhaan, de meikever, de kruidworm en de rups heeft afgegeten, het grote heir, hetwelk Ik onder u gevonden heb’, (Joël 2:25); dat met de sprinkhaan en de overige dingen het valse in uitersten wordt aangeduid, zie eerder in nr. 424.**

448. En ik hoorde hun getal, betekent: hun hoedanigheid werd doorvat, namelijk zoals die nu volgt.

Met horen wordt doorvatten aangeduid; met het getal wordt de hoedanigheid van de zaak en van de staat aangeduid, nrs. 10, 348, 364; dat het de hoedanigheid van hun staat is zoals nu volgt, is omdat dit in wat nu volgt wordt beschreven; en daarom wordt er gezegd, ‘en aldus zag ik’.

449. En aldus zag ik de paarden in het visioen en die daarop zaten, betekent, er werd toen ontdekt dat de redeneringen van de innerlijke dingen van het gemoed over het geloof-alleen denkbeeldig en gefantaseerd waren en zichzelf daarom waanzinnig.

Met zien wordt aangeduid: hun hoedanige ontdekken; met de paarden worden de redeneringen van de innerlijke dingen van hun gemoed over het geloof-alleen aangeduid, hier de denkbeeldige en gefantaseerde redeneringen, omdat gezegd wordt dat hij ze zag in het visioen; met hen die op de paarden zaten, worden degenen aangeduid die inzichtsvol vanuit het verstande Woord zijn.

Omdat de innerlijke dingen van hun gemoed onder zulke vormen verschenen, waarmee de denkbeeldige en gefantaseerde dingen ten aanzien van het geloof-alleen worden aangeduid, moeten daarover enige zaken openbaar worden gemaakt, die ik uit hun mond heb vernomen; zoals deze: is na de zo zware val van de mens het geloof-alleen niet het enige middel van het heil geworden?

Hoe kunnen wij voor God verschijnen zonder dit middel?

Is er niet alleen dit middel?

Zijn wij niet in zonden geboren?

Is niet onze natuur door de overtreding van Adam geheel en al verdorven?

Is er wel een ander middel tot genezing dan het geloof-alleen?

Wat zouden onze werken daartoe kunnen bijdragen?

Wie kan enig goed werk uit zich doen?

Wie kan zichzelf zuiveren, vrijspreken, rechtvaardig maken en zaligen?

Schuilt niet in ieder kleinste werk dat de mens doet uit zich, de verdienste en de eigen gerechtigheid?

En indien wij bij geval eens iets deden dat goed was, zouden wij dan wel alle dingen kunnen doen en de wet vervullen?

En bovendien, indien iemand tegen het ene zondigt, zondigt hij tegen alle, omdat zij samenhangen?

Waarom is de Heer in de wereld gekomen en heeft Hij een zo zwaar kruis geleden, dan opdat Hij van ons de verdoemenis en de vervloeking van de wet zou wegnemen, God de Vader verzoenen en alleen de verdienste en de gerechtigheid worden, die de mens zouden worden toegerekend door het geloof?

Wat voor goeds zou Zijn komst anders gehad hebben of voor welk goede zou zij anders zijn geweest?

Nu dus Christus voor ons geleden heeft en voor ons de wet vervuld heeft en haar recht van verdoemenis heeft opgeheven, kan ons dan het boze nog langer verdoemen en kan het goede ons zaligen?

En daarom zijn wij die het geloof hebben in de volle vrijheid van denken, willen, spreken en doen al wat ons belieft, als wij daarmee maar niet het verlies van goede naam, eer en gewin bewerken en de straffen van de burgerlijke wet over ons brengen, waaruit scha en schande voortvloeit.

Sommigen die verderaf in het noorden zwierven, zeiden dat de goede werken die ter wille van het heil worden gedaan, schadelijk, verderfelijk en vervloekt zijn; onder hen waren ook enige ouderlingen.

Dit zijn de dingen die ik heb gehoord, maar zij leuterden en prevelden nog meer dingen, die ik niet heb gehoord.

Bovendien spraken zij driest in alle bandeloosheid en waren wulps in woorden en daden, zonder voor enige misdaad te vrezen, of het moest dan zijn uit geveinsdheid ter wille van de schijn van het eerbare.

Zodanig zijn de innerlijke dingen van het gemoed en vandaar de uiterlijke dingen van het lichaam van hen die het geloof-alleen tot het al van de godsdienst maken.

Maar al die dingen die door hen zijn gezegd, vallen weg, indien men tot de Heer Heiland Zelf rechtstreeks gaat en in Hem gelooft en indien het goede gedaan wordt, het ene en het andere ter wille van het heil en door de mens zoals uit hem, met het geloof evenwel, dat het uit de Heer is; en indien deze dingen niet gebeuren zoals uit de mens, is er niet enig geloof, noch enige naastenliefde en dus ook geen godsdienst en zo dus geen zaliging.

450. Hebbende vurige, hemelsblauwe en zwavelige borstharnassen, betekent hun denkbeeldige en gefantaseerde bewijsvoeringen vanuit de helse liefde en het eigen inzicht en vanuit de begeerten daaruit.

Met de borstharnassen worden de bewijsvoeringen aangeduid, waarmee zij voor het geloof-alleen strijden, nr. 436; met het vuur wordt de hemelse liefde aangeduid en in de tegengestelde zin de helse liefde, nrs. 452, 468, 494; met het hemelsblauwe wordt het inzicht vanuit de geestelijke liefde aangeduid en in de tegengestelde zin het inzicht vanuit de helse liefde, namelijk het eigen inzicht, waarover hierna; en met zwavel wordt de begeerte vanuit die liefde door het eigen inzicht aangeduid.

De oorzaak dat hun bewijsvoeringen voor het geloof-alleen zo worden beschreven, is deze, dat al degenen die geloven dat zij rechtvaardig gemaakt worden, dat wil zeggen, vrijgesproken van zonden, door het geloof-alleen, nooit denken over de boetedoening en dat de onboetvaardige mens in louter zonden is en dat alle zonden worden afgeleid van en vandaar trekken uit de helse liefde, het eigen inzicht en uit de begeerten daarvan; en zij die in deze dingen zijn handelen niet slechts daarvanuit, maar spreken ook, ja zelfs denken en willen en dus ook redeneren en argumenteren daarvanuit; die dingen zijn de mens van hen, omdat zij het leven van hen zijn, maar een mens-duivel, en het leven van zo iemand is een hels leven.

Maar voorwaar weten zij die een zedelijk leven alleen ter wille van zich en van de wereld leven, dit niet; de oorzaak hiervan is deze: dat hun innerlijke dingen zodanig zijn, maar hun uiterlijke dingen eender aan de uiterlijke dingen van hen die een christelijk leven leiden; maar laten zij weten, dat eenieder, wanneer hij sterft, in zijn innerlijke dingen komt, omdat hij een

geest wordt en deze is de innerlijke mens; en dan passen de innerlijke dingen de uiterlijke dingen aan zich aan en zij worden eender; en daarom worden de zedelijke dingen van hun leven in de wereld dan zoals schubben van vissen, die worden afgeschraafd; maar heel anders is het geval met hen die de geboden van het zedelijk leven Goddelijk maken en dan eveneens de burgerlijke dingen, omdat zij van de liefde jegens de naaste zijn.

Dat het hemelsblauw het inzicht vanuit de aandoening van de geestelijke liefde aanduidt, is omdat die kleur trekt vanuit het rode van het vuur en vanuit het blinkend witte van het licht; en met het vuur wordt de liefde aangeduid en met het licht het inzicht; dit inzicht wordt aangeduid met het hemelsblauwe in de deksels en de voorhangen van de tabernakel, (Exodus 26:31,36; 27:16); in de efod van Aharon, (Exodus 28:6,15); met de lap van hemelsblauw, gelegd op de ark, de tafel, de kandelaar en het altaar, wanneer zij optrokken, (Numeri 46,7,9,11,12); met de draad van hemelsblauw op de slippen van de klederen, (Numeri 15:38,39); en met het hemelsblauwe, (Ezechiël 27:7,24).

Het inzicht echter vanuit de aandoening van de helse liefde wordt met het hemelsblauw aangeduid bij Ezechiël: *'Ohola of Samaria hoereerde en beminde de minnaars, de Assyriërs, die nabij waren, bekleed met hemelsblauw, ruiters rijdend op paarden'*, (Ezechiël 23:4-6); zo wordt de Kerk beschreven die door redeneringen vanuit het eigen inzicht de ware dingen van het Woord vervalste; en bij Jeremia: *'Zij zijn zot en dwaas, een onderwijs van de ijdelheden is het hout, uitgerekt zilver wordt vanuit Tarsis gebracht, het werk van de werkmeesters en van de handen van de gieters, hemelsblauw en purper is hun kleed, het werk van de wijzen gans en al'*, (Jeremia 10:8,9); het werk van de werkmeesters en van de handen van de gieters en het werk van de wijzen, gans en al, betekenen daar dat die dingen vanuit het eigen inzicht zijn.

451. En de hoofden van de paarden waren zoals de hoofden van leeuwen, betekent de fantasieën over het geloof-alleen, alsof zij in de nacht waren.

Met de hoofden worden aangeduid de denkbeeldige en verzonnen dingen ten aanzien van het geloof-alleen bij hen over wie hier wordt gehandeld en deze dingen worden met één woord fantasieën genoemd; met de paarden worden de redeneringen van de innerlijke dingen van hun gemoed aangeduid, die zodanig zijn, nr. 449; met de leeuwen wordt de macht aangeduid, nr. 241; dat het de macht is vanuit begoochelingen, is omdat zij zinlijk zijn en de zinlijke mensen redeneren vanuit begoochelingen, waarmee zij overreden en vangen, nr. 424.

Dat hun bewijsvoeringen voor het geloof-alleen denkbeeldig of gefantaseerd zijn, kan eenieder zien die zijn gemoed enigszins verheft; wat is het geloof in de daad en het geloof in de staat, volgens de voorstelling, anders dan gefantaseerd; wie van hen weet iets over het geloof in de daad en wat het geloof in de staat doet, waar niets van het goede uit de mens binnengaat in het geloof in de daad; wat is de vergeving van de zonden en vandaar de ogenblikkelijke zaliging anders dan iets van gefantaseerd denken; dat het de vliegende vurige slang in de Kerk is, zie het werk *'de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid'*, nr. 340; wat is de opvatting ten aanzien van de vrijstelling, de verdienste, de gerechtigheid, de heiligheid vanuit toerekening, anders dan gefantaseerd; zie ook het werk *'de Leer van het Heilige Jeruzalem aangaande de Heer'*, nr. 18.

Wat is de Goddelijke werking in de innerlijke dingen zonder de medewerking van de mens in de uiterlijke dingen, zoals uit hem; immers, het innerlijk van het uiterlijke scheiden, zodat er geen verbinding meer is, is louter gefantaseerd, zie hierna in nr. 606.

Een zodanige fantasie is het van de naastenliefde gescheiden geloof; de naastenliefde in de werken is immers het samenhoudende en het firmament van het geloof, zij is de grond en de aarde ervan en verder het wezen en het leven; in één woord, het geloof vanuit de naastenliefde is de mens; het geloof zonder de naastenliefde echter is een spook en het is een denkbeeldige redenering, eender aan een zeepbel die door de lucht vliegt.

Maar misschien zal iemand zeggen: indien men het verstand van het geloof verwijderd, zal je de gefantaseerde dingen niet zien; maar laat men weten, dat degene die het verstand van het

geloof kan verwijderen, ook aan elke godsdienstigheid duizend gefantaseerde dingen kan opdringen, zoals gedaan is sinds eeuwen her en door de rooms-katholieken.

452. En uit hun monden ging uit vuur en rook en zwavel, betekent dat in hun denken en gesprekken, innerlijk beschouwd, niet iets anders is en daarvanuit niets anders voortgaat dan de liefde van zich en van de wereld, te weten het eigene van de wil en de trots van het eigen inzicht, namelijk het eigene van het verstand en de begeerte van het boze en het valse, dus het gemeenschappelijk eigene, voortvloeiend vanuit die twee.

Vanuit hun monden is vanuit hun denken en gesprekken; met het vuur wordt de liefde van zich en van de wereld aangeduid; deze liefde is van het eigene van de wil van de mens, nrs. 450, 468, 494; met de rook wordt de trots van het eigen inzicht aangeduid, namelijk het eigene van het verstand van hem, uitgaande van de liefde van zich en van de wereld zoals de rook vanuit het vuur, nr. 422; en met zwavel wordt de begeerte van het boze en het valse aangeduid, namelijk het gemeenschappelijk eigene, dat voortvloeit vanuit die twee.

Maar deze dingen verschijnen niet vanuit hun spreken voor de mensen in de wereld, maar duidelijk voor de engelen in de hemel; en daarom wordt gezegd, dat zij innerlijk beschouwd zodanig zijn.

Het vuur betekent de helse liefde en de zwavel de begeerten die voorvloeien vanuit die liefde door de trots van het eigen inzicht, in de volgende plaatsen: *‘Vuur en zwavel zal Ik op hem doen regenen’*, (Ezechiël 38:22).

‘Jehovah zal op de goddelozen regenen vuur en zwavel’, (Psalm 11:6).

‘Dag van de wraak van Jehovah; de beken zullen in pek verkeerd worden en het stof ervan in zwavel; tot in het eeuwige zal de rook ervan opgaan’, (Jesaja 34:8-10).

‘Op de dag dat Lot van Sodom uitging, regende het vuur en zwavel vanuit de hemel; even alzo zal het zijn in de dag op welke de Zoon des Mensen onthuld zal worden’, (Lukas 17:29,30; Genesis 19:24).

‘Wie het beest en zijn beeld aanbidt, zal gepijnigd worden met vuur en zwavel’, (Openbaring 14:9,10).

‘Het beest, de pseudoprofeet en de duivel zijn geworpen in een poel van vuur en zwavel’, (Openbaring 19:20; 20:10; 21:8).

‘Het blazen van Jehovah zal de brandstapel aansteken zoals een rivier van zwavel’, (Jesaja 30:33).

‘Zwavel, zout en verbranding de ganse aarde; zij zal niet bezaaid worden, zij zal niet uitspruiten, naar de omkering van Sodom en Gomorra’, (Deuteronomium 29:23).

‘Over de woning van de goddeloze zal zwavel gestrooid worden’, (Job 18:15).

453. Vanwege deze drie werd gedood het derde deel van de mensen, vanwege het vuur en vanwege de rook en vanwege de zwavel, uitgaande uit hun monden, betekent dat de mensen van de Kerk ten gevolge van die drie dingen, waarover in nr. 452 is gehandeld, vergaan; met gedood worden immers wordt geestelijk gedood worden aangeduid en dit is: ten aanzien van de ziel vergaan; en met het derde deel worden allen aangeduid die in de valse dingen zijn, zoals eerder; wat met het vuur, de rook en de zwavel en wat met vanuit hun monden uitgaan, wordt aangeduid, zie nr. 452.

Ten gevolge van die valse dingen is het dat het in de hele christelijke wereld niet wordt geweten, dat het vuur waarvan hier sprake is, de liefde van zich en van de wereld is en dat die liefde de duivel is en verder, dat de rook vanuit dat vuur de trots van het eigen inzicht is en dat die trots de satan is; en ook dat die uit dat vuur door de trots aangestoken zwavel de begeerten van het boze en het valse zijn; en dat deze begeerten de bende van de duivel en de satan zijn, waaruit de hel bestaat; en wanneer men die dingen niet weet, kan men niet weten wat de zonde is; de zonde immers trekt al haar verkwikking en liefelijke daaruit.

454. En hun mogendheid was in hun mond, betekent dat zij alleen vermogen door hun betoog dat het geloof bevestigt.

Met de mogendheid in de mond wordt de macht aangeduid in het betoog dat de leer bevestigt; immers, de afgerondheid, de sierlijkheid van het betoog, de voorgewende ijver, de vernuftige bevestiging van het valse, vooral vanuit de schijnbaarheden van het ware in het Woord, het gezag, de toesluiting van het verstand en eendere dingen meer, doen alles en niet iets doen de waarheid, noch het Woord; de waarheid immers blinkt niet op voor anderen dan voor hen die in de naastenliefde en daaruit in het geloof zijn; en het Woord leert ook niet aan anderen dan aan hen.

455. Want hun staarten waren eender aan de slangen, hebbende hoofden en met deze beschadigen zij, betekent de oorzaak, dat zij zinlijk zijn en verdraaid, ware dingen sprekend met de mond, maar die vervalsend vanuit het beginsel dat het voornaamste van de leer van hun godsdienst uitmaakt en zo bedriegen zij.

Hier worden eendere dingen aangeduid als eerder over de sprinkhanen, nrs. 438, 439; maar daar wordt gezegd dat zij staarten hadden eender aan schorpioenen, hier echter eender aan slangen, omdat degenen die met sprinkhanen worden beschreven, vanuit het Woord, vanuit de wetenschappen en de geleerdheid spreken en overreden, dezen echter alleen vanuit bewijsvoeringen, die schijnbaarheden van het ware en begoochelingen zijn; en zij die vanuit die dingen wel afgerond en als het ware wijs spreken, bedriegen weliswaar, maar niet in die mate.

Met de slangen in het Woord worden de zinlijke dingen aangeduid, namelijk de laatsten van het leven van de mens, waarover nr. 424; de oorzaak hiervan is deze, dat alle dieren aandoeningen van de mens betekenen en daarom verschijnen ook de aandoeningen van engelen en geesten in de geestelijke wereld uit de verte zoals dieren en de louter zinlijke aandoeningen zoals slangen; de oorzaak hiervan is de volgende: dat slangen over de grond kruipen en het stof likken en de zinlijke dingen de laagste dingen van het verstand en de wil zijn; zij staan immers het dichtst naar de wereld toe uit en zij worden gevoed vanuit de objecten en de verkwikkingen ervan, die alleen de stoffelijke zinnen van het lichaam aandoen. De schadelijke slangen, die van verscheidene geslachten zijn, betekenen de zinlijke dingen die van de boze aandoeningen afhangen en die de innerlijke dingen van het gemoed maken bij hen die vanuit de valsheden van het boze waanzinnig zijn; en de onschadelijke slangen betekenen de zinlijke dingen die van de goede aandoeningen afhangen en die de innerlijke dingen van het gemoed maken bij hen die wijs zijn vanuit de waarheden vanuit het goede. De zinlijkheden die van de boze aandoeningen afhangen worden met slangen aangeduid in deze plaatsen: *'Zij zullen het stof likken zoals de slang'*, (Micha 7:17).

'Het stof het brood van de slang', (Jesaja 65:25).

'Tot de slang werd gezegd: Op uw buik zult gij wandelen en stof zult gij eten, al de dagen van uw leven', (Genesis 3:14); zo wordt het zinlijke beschreven, dat, omdat het gemeenschap heeft met de hel, waar allen zinlijk zijn, de hemelse wijsheid tot helse waanzin verkeert in geestelijke zaken.

'Verblijd u niet, Filistea, want vanuit de wortel van de slang zal een basilisk uitgaan, welke vrucht de vliegende vurige slang is', (Jesaja 14:29).

'Zij leggen eieren van de aspisslang; wie van haar eieren eet, sterft en wanneer iemand het in stukken drukt, berst er een adder uit', (Jesaja 59:5).

Omdat de zonen Israëls begeerden terug te keren tot Egypte, werden zij door slangen gebeten, (Numeri 21:1-10); terugkeren tot Egypte betekende van geestelijk zinlijk worden; en daarom wordt gezegd: *'De gehuurden van Egypte hebben zich afgewend; haar stem zal gaan zoals van een slang'*, (Jeremia 46:21).

Omdat Dan de laatste van de stammen was en vandaar het laatste van de Kerk betekende, namelijk het aan de innerlijke dingen onderworpen zinlijke, wordt daarom van hem het

volgende gezegd: *‘Dan zal een slang zijn op de weg, bijtende de verzenen van het paard en zijn ruiters zal achterover vallen’*, (Genesis 49:17); met van de verzenen van het paard worden de laatsten van het verstand aangeduid, namelijk de zinlijke dingen; met bijten wordt aangeduid: die aankleven; met de ruiters wordt de onkunde aangeduid vanwege die dingen waardoor het de ware dingen verdraait; en daarom wordt er gezegd dat zijn ruiters achterover zal vallen.

Aangezien zinlijke mensen bedreven en geslepen zijn zoals vossen, zegt de Heer daarom: *‘Zijt voorzichtig zoals de slangen’*, (Mattheüs 10:16); immers de zinlijke mens spreekt en redeneert vanuit schijnbaarheden en begoochelingen en indien hij over de gave van bewijsvoeren beschikt, dan weet hij behendig elk valse te bevestigen en eveneens het ketterse ten aanzien van het geloof-alleen, niettemin is hij stomp van blik in het zien van het ware, zodat nauwelijks iemand stompzinniger is.

456. En de overige mensen, die niet gedood zijn in deze plagen, betekent degenen in de Kerk van de hervormden, die niet dermate geestelijk dood zijn ten gevolge van de gefantaseerde redeneringen en vanuit de liefde van zich, de trots van het eigen inzicht en vanuit de begeerten daaruit, zoals de vorigen, en toch het geloof-alleen tot het hoofd van hun godsdienst hebben gemaakt.

Onder de overige mensen worden degenen verstaan die niet zodanig zijn, maar toch het geloof-alleen tot het hoofd van hun godsdienst maken; met ‘die niet gedood zijn’ worden degenen aangeduid, die niet dermate geestelijk dood zijn; onder de plagen waarin zij niet gedood zijn, wordt de liefde van zich, de trots van het eigen inzicht en de begeerten van het boze en het valse daaruit verstaan, welke drie worden aangeduid met: het vuur, de rook en de zwavel, nrs. 452, 453; dat de plagen zulke dingen betekenen, zal men verderop zien; maar eerst zal over dezen iets worden gezegd: het werd gegeven, dezen te zien en met hen te spreken; zij verblijven in de noordelijke streek naar het westen toe; er zijn daar enige barakken met daken en andere zonder daken; hun legersteden zijn van biezen; hun kleding van bokkenhaar; in het licht dat invloeit vanuit de hemel verschijnt in hun aangezichten een loodkleur en ook een verstarring; de oorzaak ervan is deze, dat zij niets anders vanuit de godsdienst weten, dan dat er een God is, dat er drie Personen zijn, dat Christus voor hen aan het kruis heeft geleden en dat het het geloof-alleen is waardoor zij worden gezaligd en bovendien door de eredienst in de tempels en door gebeden op gezette tijden; aan de overige dingen die van de godsdienst en van de leer ervan zijn, geven zij in het geheel geen aandacht; immers, de wereldlijke en de lichamelijke dingen, waarmee hun gemoederen zijn volgepropt en overladen zijn, sluiten hun oren voor die dingen toe.

Er zijn verscheidene ouderlingen onder hen aan wie ik vroeg wat zij gedacht hadden wanneer zij in het Woord lazen over: de werken, de liefde, de naastenliefde, de vruchten, de geboden van het leven, de boetedoening, in één woord, over de dingen die gedaan moeten worden. Zij antwoordden dat zij die dingen weliswaar gelezen en dus gezien hadden, maar toch niet gezien, omdat zij het gemoed hadden vastgehouden in het geloof-alleen en vandaar hadden gemeend dat al die dingen het geloof zijn en dat zij niet hadden gedacht, dat die de uitwerkingen van het geloof zijn.

Dat degenen die het geloof-alleen eenmaal hebben omhelsd en dit tot het al van hun godsdienst hebben gemaakt, een zodanige onkunde en stompzinnigheid hebben, kan nauwelijks worden geloofd, terwijl het toch door veel ondervinding te weten is gegeven. Dat met de plagen geestelijke plagen worden aangeduid, waardoor de mens naar de geest of de ziel sterft, blijkt uit deze plaatsen: *‘Het is wanhopig met uw breuk gesteld, uw plaag is smartelijk; Ik zal u de gezondheid doen opklimmen, van uw plagen genezen’*, (Jeremia 30:12,14,17).

‘Al wie over Babel voorbijgaat, zal over al haar plagen fluiten’, (Jeremia 50:13).

‘Op één dag zullen Babylon de plagen komen; dood en rouw’, (Openbaring 18:8).

‘Ik zag zeven engelen, hebbende de zeven laatste plagen, waarmee de toorn Gods voleindigd moet worden’, (Openbaring 15:1,6).

‘Wee de zondige natie, het volk van zware ongerechtigheid, van de voetzool af tot het hoofd toe is daarin geen ongereptheid; wond en litteken en verse plaag, niet uitgedrukt, niet verbonden, niet met olie verzacht’, (Jesaja 1:4,6).

‘Ten dage als Jehovah de breuk van Zijn volk zal verbinden en de wond van zijn plaag genezen’, (Jesaja 30:26).

Behalve elders, zoals in, (Deuteronomium 28:59; Jeremia 49:17; Zacharia 14:12,15; Lukas 7:21; Openbaring 11:6; 16:21).

457. Hebben ook niet boete gedaan van de werken van hun handen, betekent dat zij ook niet hun eigen dingen, te weten de boze dingen van elk geslacht, als zonden hebben geschuwd. Dat met de werken van de handen van de mens worden aangeduid de eigen dingen van de mens, namelijk de boze en de valse dingen daaruit, is omdat met de handen in één samenvatting die dingen worden aangeduid die uit de mens voortgaan; de krachten immers van zijn gemoed en daaruit van zijn lichaam, worden bepaald in de handen en vinden daar hun grens; en daarom wordt met de handen in het Woord de macht aangeduid; vandaar is het, dat met de werken van de handen van de mens worden aangeduid zijn eigen dingen, namelijk de boosheden en valsheden van elk geslacht; de eigen dingen van zijn wil zijn de boze dingen en de eigen dingen van zijn verstand zijn de valse dingen daaruit.

Dat van hen, over wie hier wordt gehandeld, gezegd wordt dat zij niet boete hebben gedaan, is omdat zij die het geloof-alleen tot het al van hun godsdienst maken, bij zichzelf zeggen:

‘Waarom is er boetedoening nodig, wanneer de zonden door het geloof-alleen worden vergeven en wij gezaligd worden? Wat dragen onze werken daartoe bij? Ik weet dat ik in zonden ben geboren en dat ik een zondaar ben; indien ik dit belijd en bid, dat mijn smetten mij niet aangerekend mogen worden, is er dan niet boete gedaan? Wat is er meer nodig?’

En zo denkt hij niet iets over de zonden, totdat hij niet meer weet dat het zonden zijn; en daarom wordt hij vanwege de verkwikking en het bekoorlijke daarvanuit, daarin en tot dat, zoals een schip volgens de wind en de stroming, gevoerd tot klippen, terwijl zowel kapitein als scheepsvolk slapen.

Onder de werken van de handen van de mens worden in het Woord in zijn natuurlijke zin verstaan de gesneden beelden, de gegoten beelden en de afgoden, maar in de geestelijke zin worden daarmee de boze en de valse dingen van elk geslacht aangeduid, namelijk de eigen dingen van de mens; zoals in deze plaatsen: *‘Terg Mij niet tot toorn uwer handen werk; indien gij Mij tot toorn zult getergd hebben door uwer handen werk, u ten kwade: Ik zal hun vergelden naar hun werk en naar het werk van hun handen’, (Jeremia 25:6,7,14).*

‘De zonen Israëls hebben Mij tot toorn getergd door het werk van hun handen’, (Jeremia 32:39; 44:8).

‘Ik zal gericht tegen hen spreken over al hun boosheid, dat zij zich ingekromd hebben voor de werken van hun handen’, (Jeremia 1:16).

‘Te dien dage zullen de ogen schouwen tot de Heilige Israëls en niet tot de altaren, het werk van hun handen en wat hun vingers gemaakt hebben’, (Jesaja 17:7,8; 31:7; 37:19; Jeremia 10:9).

Dat het werk van de handen van de mens het eigene van hem is en vandaar het boze en het valse, kan duidelijk vaststaan hieruit, dat het om die oorzaak verboden was het altaar en de tempel uit gehouwen stenen te bouwen en over die stenen het ijzer te bewegen; daarmee immers werd het werk van de handen van de mens aangeduid.

‘Indien gij Mij een altaar van stenen maakt, zo zult gij die niet gehouwen bouwen, omdat gij, indien gij uw houwijzer daarover beweegt, hetzelfde zult ontwijden’, (Exodus 20:25).

‘Jozua bouwde een altaar van stenen, waarover hij niet het ijzer bewoog’, (Jozua 8:30,31).

‘De tempel van Jeruzalem werd gebouwd uit volledige steen zodat geen hamer en bijl noch enige gereedschappen van ijzer werden gehoord als het gebouwd werd’, (1 Koningen 6:7). Alle dingen die uit de Heer zijn, worden ook de werken van Zijn handen genoemd, namelijk die van Hemzelf en in zich de goede en de ware dingen, zoals in deze plaatsen: ‘De werken van de handen van Jehovah zijn waarheid en gericht’, (Psalm 111:7).

‘Jehovah, Uw barmhartigheid is tot in het eeuwige; laat niet varen de werken van Uw handen’, (Psalm 138:8).

‘Zo zei Jehovah, de Heilige Israëls en zijn Formeerder: Vraag tekenen van Mij, over Mijn zonen, over het werk van Mijn handen gebied Mij’, (Jesaja 45:11).

‘Uw volk, allen gerechten, een spruit van Mijn planten, het werk van Mijn handen’, (Jesaja 60:21).

‘Jehovah, Gij zijt onze Vader, wij zijn leem en Gij zijt onze Pottenbakker en wij allen zijn het werk van Uw handen’, (Jesaja 64:8).

458. Dat zij niet zouden aanbidden de demonische dingen, betekent dat zij zo in de boze dingen van hun begeerten zijn en één maken met hun gelijken in de hel.

Met de demonische dingen worden de begeerten van het boze aangeduid, opkomend vanuit de liefde van de wereld; de oorzaak hiervan is deze, dat in de hel degenen demonen worden genoemd, die in deze begeerten zijn; en eveneens worden de mensen die in dezelfde begeerten zijn, demonen na de dood; er is ook een verbinding van zulke mensen met hen; ieder mens immers is met geesten verbonden ten aanzien van de aandoeningen en wel dermate dat zij één maken; waaruit blijkt, dat demonische dingen aanbidden is: aan die begeerten offeren vanuit de liefde ervoor.

Wie dus het geloof-alleen aanroept, zoals het hoofd van zijn godsdienst, of zoals zijn afgod, blijft - omdat hij niet enige boze, dat hij een zonde zou moeten noemen, bij zich uitvorst en het daarom niet door boetedoening wil verwijderen - in dat boze.

En omdat elk boze vanuit begeerten is samengesmeed en niets anders is dan een bundeltje begeerten, zo volgt, dat degene die niet enig boze bij zich uitvorst en dat als zonder tegen God schuwt, wat enig en alleen door boetedoening plaatsvindt, na de dood een demon wordt.

Niet iets anders dan zulke begeerten worden met demonen en demonische dingen aangeduid in de volgende plaatsen: *‘Zij offeren aan de demonen; niet aan God’, (Deuteronomium 32:17).*

‘De zonen Israëls zullen niet langer offeren aan de demonen, die zij nahoereerden’, (Leviticus 17:7; Psalm 106:37).

‘De ziim zullen met de ijim samentreffen en de wouddemon zal zijn genoot tegemoet gaan’, (Jesaja 34:14).

‘Daar zullen de ziim zingen en hun huizen zullen vervuld worden met ochim en daar zullen de dochters van de nachtuil wonen en de wouddemonen zullen daar springen’, (Jesaja 13:21); met de ziim, ijim, ochim, dochters van de nachtuil, worden de verschillende begeerten aangeduid; de wouddemonen zijn zulke begeerten als van de priapen en de satyrs.

‘Babylon is het habitakel van de demonen geworden en de bewaarplaats voor alle onreine geest’, (Openbaring 18:2).

De demonen die de Heer uitwierp waren zulke begeerten geweest, toen zij in de wereld leefden, waarover in, (Mattheüs 8:16,28; 9:32,33; 10:8; 12:22; 15:22; Markus 1:32-34; Lukas 4:33-37,41; 8:2,26-40; 9:37-42,49; 13:32).

459. En de gouden en zilveren en bronzen en stenen en houten afgoden, betekent dat zij zo dus in een eredienst zijn vanuit louter valse dingen.

Met de afgoden worden in het Woord de valse dingen van de eredienst aangeduid en vandaar wordt met die aanbidden de eredienst vanuit valse dingen aangeduid en met de gouden, zilveren, bronzen, stenen en houten afgoden aanbidden, wordt aangeduid de eredienst vanuit

valsheden van elk geslacht, en tezamen genomen, vanuit louter valse dingen; ook beeldden de materies, de vormen en de klederen van de afgoden bij de Ouden de valsheden van de godsdienst uit, waar vanuit hun eredienst was; de gouden afgoden betekenden de valsheden over de Goddelijke dingen, de zilveren afgoden, de valsheden over de geestelijke dingen, de bronzen afgoden de valsheden over de naastenliefde, de stenen afgoden de valsheden over het geloof en de houten afgoden de valsheden over de goede werken; al deze valsheden hebben degenen die geen boete doen, dat wil zeggen, de boze dingen schuwen als zonden tegen God. Dit wordt met de afgoden, die gesneden en gegoten beelden waren, in de geestelijk zin aangeduid in de volgende plaatsen: *‘Eenieder mens is dwaas geworden door de wetenschap, met schaamte aangedaan is ieder gieter door het gesneden beeld, omdat zijn gegoten beeld een leugen is en ook is er geen geest in hen; ijdelheid zijn zij, een werk van dwalingen, ten tijde van hun bezoeking zullen zij vergaan’*, (Jeremia 10:14,15; 51:17,18).

‘De gesneden beelden zijn een werk van de handen van de werkmeester; zij spreken niet, zij zijn tezamen zot en dwaas, een onderwijs van de ijdelheden is het hout, een werk van de wijzen gans en al’, (Jeremia 10:3-5;8-10).

‘Wat baat het gesneden beeld, omdat zijn vervaardiger het gesneden heeft en de leraar van de leugen, omdat de vervaardiger van de leugen daarop vertrouwd heeft; de geest is niet in het midden ervan’, (Habakuk 2:18-20).

‘Te dien dage zal de mens zijn zilveren afgoden en zijn gouden afgoden, die zij voor zich gemaakt hadden om zich ervoor in te krommen, wegwerpen voor de mollen en de vleermuizen’, (Jesaja 2:18,20).

‘Zij hebben zich een gegoten beeld gemaakt uit hun zilver, in hun inzicht afgoden, werk van kunstenaars geheel en al’, (Hosea 13:2).

‘Ik zal reine wateren op u sprengen, opdat gij gereinigd wordt van al uw onreinheden en van al uw afgoden’, (Ezechiël 36:25); de reine wateren zijn de ware dingen, de afgoden de valsheden van de eredienst.

‘Onrein zult gij oordelen het deksel van de gesneden beelden van uw zilver en het overtreksel van het gegoten beeld van uw goud; gij zult ze verstrooien zoals een maanstondig kleet; drek zult gij het noemen’, (Jesaja 30:22).

Ook wordt niet iets anders dan de valse dingen van godsdienst en van de eredienst daaruit aangeduid met de goden van goud, zilver, brons, ijzer, hout en steen, die *‘de koning van Babel, Belsazar loofde, toen hij met zijn rijksgroten, echtgenoten en bijwijven wijn dronk uit de vaten van goud en zilver van de tempel van Jeruzalem’*, met als oorzaak waarvan *‘de koning werd uitgedreven van de mens en werd zoals een beest’*, (Daniël 5:1-5; Jesaja 10:10,11; 21:9; 31:7; 40:19,20; 41:29; 42:17; 48:5; Jeremia 8:19; 50:38,39; Ezechiël 6:4,5; 14:3-6; Micha 1:7; 5:12; Psalm 95:4,5; Psalm 135:15,16; Leviticus 26:30).

Met de afgoden worden eigenlijk de valse dingen van de eredienst vanuit het eigen inzicht aangeduid; hoe de mens die verzint en ze daarna aanpast, zodat die als ware dingen verschijnen, wordt ten volle beschreven bij, (Jesaja 44:9-20).

460. Die noch kunnen zien, noch horen, noch wandelen, betekent waarin niets van het geestelijk en waarlijk redelijk leven is.

Dat deze dingen gezegd worden, is omdat de afgodendienaar gelooft, dat hun afgoden zien en horen; zij maken die immers tot goden; toch worden niet deze dingen onder die woorden verstaan, maar, dat in de valse dingen van de eredienst niets van het geestelijk, noch van het echte redelijk leven is; met zien en horen wordt immers aangeduid verstaan en doorvatten, nrs. 7, 25, 87; en met wandelen wordt aangeduid leven, nr. 167; vandaar wordt met die drie het geestelijk en waarlijk redelijk leven aangeduid; deze worden aangeduid, omdat met de afgoden de valsheden van de eredienst worden aangeduid en daarin niets van het geestelijk en redelijk leven is.

Dat de afgoden niet zien, horen en wandelen, is te vanzelfsprekend om hierover iets te zeggen, indien daarin niet iets was dat hierin wordt aangeduid.

Eendere dingen worden over de afgoden ook elders in het Woord gezegd, zoals in deze plaatsen: *‘Zij leren niet kennen, noch verstaan zij en hun ogen zien niet, hun harten leren niet kennen, zij hebben geen wetenschap en inzicht’*, (Jesaja 44:9,18,19).

‘Zij spreken niet, noch wandelen zij’, (Jeremia 10:3-10).

‘Zij hebben een mond, maar spreken niet; zij hebben ogen, maar zien niet’, (Psalm 115:5; 135:15,16); waarmee eendere dingen worden aangeduid, omdat met de afgoden de valse dingen van de eredienst worden aangeduid en in de valse dingen niets van leven is dat het echte leven is.

461. En zij hebben niet boete gedaan van hun doodslagen, noch van hun bezweringen, noch van hun hoererijen, noch van hun dieverijen, betekent dat het ketterse ten aanzien van het geloof-alleen over de harten brengt: stompzinnigheid, een verzinnen van uitvluchten en hardheid, zodat zij niet iets denken over de geboden van de Decaloog, zelfs niet over enige zonde, dat die geschuwd moet worden, omdat die met de duivel en tegen God is.

Wat doodslagen, hoererijen en dieverijen in elke zin betekenen, zie het werk *‘de Leer van het Leven voor het Nieuwe Jeruzalem vanuit de Geboden van de Decaloog’*, waar dit is getoond; en daarom is het niet nodig, het hier te ontvouwen; wat echter bezweringen betekenen, zal in het volgende artikel worden gezegd.

Dat het geloof-alleen stompzinnigheid, een verzinnen van uitvluchten en hardheid brengt over de harten van hen die in de Kerken van de hervormden zijn, is omdat het goede van het leven niet de godsdienst is daar waar het geloof-alleen is; en indien niet het goede van het leven de godsdienst is, dan is de tweede Tafel van de Decaloog, namelijk de Tafel van de boetedoening, zoals een lege Tafel, waarop niet enig schrift verschijnt; dat de tweede Tafel van de Decaloog de Tafel van de boetedoening is, is duidelijk, aangezien daarin niet wordt gezegd dat men de goede werken moet doen, maar dat men de boze dingen niet moet doen, zoals: gij zult niet doden, niet hoereren, niet stelen, niet vals getuigen, niet de dingen begeren die van de naaste zijn; en indien deze dingen niet van de godsdienst zijn, dan gelden deze woorden: en zij hebben niet boete gedaan van hun doodslagen, noch van hun bezweringen, noch van hun hoererijen, noch van hun dieverijen, (Openbaring 9:21).

Dat het goede van het leven niet de godsdienst is daar waar het geloof-alleen is, zal in wat volgt helder worden gezien.

462. Aangezien men heden ten dage niet weet wat onder bezweringen wordt verstaan, zal dit in het kort gezegd worden.

Van de vlak hiervoor vermelde bezweringen wordt gesproken in de plaats van het achtste gebod in de Decaloog: Gij zult niet vals getuigen; want de drie overige, te weten: doodslagen, hoererijen en dieverijen, zijn daar genoemd; met vals getuigen wordt in de natuurlijke zin aangeduid als een valse getuige optreden, liegen en lasteren; en in de geestelijke zin bevestigen en overreden dat het valse het ware en dat het boze het goede is; waaruit blijkt dat met bezweren wordt aangeduid: het valse overreden en zo het ware vernietigen.

Bezweringen waren bij de Ouden in gebruik en die vonden op drie wijzen plaats:

ten eerste, dat zij het gehoor en zo het gemoed van een ander onafgebroken in hun woorden en gezegden vasthielden, zonder daaraan enige ontspanning te geven en door dan tevens het denken verbonden met de aandoening aan te blazen en in te blazen door middel van een ademtocht in de klank van het spreken, ten gevolge waarvan de hoorder niet iets vanuit zich kon denken; zo goten dus de vervalsers hun valse dingen met geweld in.

Ten tweede, dat zij het overredende ingoten, wat gedaan werd door het gemoed af te houden van alles wat strijdig was en het gemoed strak te vestigen op de voorstelling alleen van de dingen die men zei; vandaar verdreef de geestelijke sfeer van het gemoed van hem de

geestelijke sfeer van het gemoed van de ander en verstikte dit; dit was een geestelijke betovering waarvan magiërs zich oudtijds bedienden en het werd genoemd het verstand boeien en vastbinden; dit geslacht van bezweringen was er een van de geest en van het denken alleen, het eerstgenoemde echter was er ook een van de mond of van het spreken.

Ten derde, dat de hoorder zijn gemoed zo strak in zijn eigen mening hield, dat hij bijna zijn oren toesloot om niet iets van de spreker te horen, dit werd gedaan door de adem van de mond in te houden en soms door een stil prevelen en zo door een aanhoudende ontkenning van de uitspraak van zijn tegenstander; dit geslacht van bezweringen was er een van hen die de anderen aanhoren; de twee eerstgenoemde echter van hen die tot de anderen spreken.

Deze drie geslachten van bezweringen waren bij de Ouden en zijn er nog bij de helse geesten; bij de mensen in de wereld echter is slechts het derde geslacht over bij degenen die de valse dingen van de godsdienst vanuit de trots van het eigen inzicht bij zich bevestigd hebben; dezen immers, wanneer zij tegengestelde dingen horen, laten zij die niet nader in hun denken toe dan tot de aanraking en dan zenden zij vanuit de innerlijke boezem van hun gemoed iets als een vuur uit, dat die zaken verteert, waarvan de ander niet wat ook weet, dan alleen door wat hij meent te mogen opmaken uit het aangezicht en de toon bij het antwoord, indien de bezweerder dat vuur, dat wil zeggen, de toorn van zijn trots, niet met veinzen bedwingt.

Deze bezwering bewerkt heden ten dage, dat de ware dingen niet worden aanvaard en bij velen, dat zij niet worden verstaan.

Dat er in oude tijden tal van magische kunsten zijn geweest en daaronder bezweringen, blijkt bij Mozes: *‘Wanneer hij gekomen zult zijn in het land, zo zult gij niet leren te doen naar de gruwelen van die natiën; onder u zal niet gevonden worden die zijn zoon of zijn dochter door het vuur doet doorgaan, een tovenaar door toverijen, een voorspeller en een guichelaar en een gifmenger en een bezweerder van bezweringen en een ondervrager van de python en een achtgever op vogelgeschrei en een uitvrager van de doden; want al die dingen zijn Jehovah een gruwel’*, (Deuteronomium 18:9-11).

De overreding van het valse en zo de vernietiging van het ware worden met bezweringen aangeduid in deze plaatsen: *‘Uw wijsheid en uw wetenschap heeft u verleid; deswege zal het boze over u komen; houdt stand in uw bezweringen en in de veelheid van uw toverijen’*, (Jesaja 47:10-12).

‘Vanwege de bezwering van Babylon zijn alle natiën verleid geweest’, (Openbaring 18:23). *‘Buiten zullen staan de honden, de bezweerders, de hoereerders, de doodslagers’*, (Openbaring 22:15).

‘Jehoram zei tot Jehu: Is het vrede? Hij zei: Tot aan de hoererijen van Isabel, de moeder en haar vele bezweringen’, (2 Koningen 9:22); met haar hoererijen worden de vervalsingen aangeduid, nr. 134; en met haar bezweringen de vernietigingen van het ware door de overredingen van het valse.

Dat omgekeerd de bezwering aanduidt de verwerping van het valse door de ware dingen, die ook plaatsvonden door stil te denken en te prevelen vanuit de ijver van het ware tegen het valse, blijkt uit deze plaatsen: *‘Jehovah zal vanuit Zion verwijderen de sterke, de krijgsman, de raadsman, de geleerde in preveling, de ervarene in bezwering’*, (Jesaja 3:1-3).

‘Hun venijn is als het venijn van de dove aspisslang; zij stopt haar oor toe, opdat zij niet zal horen de stem van de prevelaars, van de ervaren bezweerder van bezweringen’, (Psalm 58:5,6).

‘Ziet, Ik zend onder ulieden basilisken slangen waar tegen geen bezwering is’, (Jeremia 8:17). *‘In benauwdheid hebben zij u gezocht, zij hebben geroepen in preveling’*, (Jesaja 26:16).

* * * * *

463. Hieraan zal ik deze gedenkwaardigheid toevoegen.

Ik keek in de richting van de zeekust in de geestelijke wereld en ik zag daar een prachtige haven; ik ging dichterbij en wierp een blik daarop, en zie, daar lagen schepen, grote en kleine en daarin was allerlei koopwaar.

Op de roeibanken zaten jongens en meisjes, die dit uitdeelden aan hen die ze wilden; zij zeiden: ‘Wij zijn in afwachting om onze mooie schildpadden te zien, die weldra uit de zee tot ons zullen opduiken’; en zie, ik zag schildpadden, grote en kleine; op hun schalen en schubben zaten schildpadjongen die naar de eilanden rondom keken.

De vader-schildpadden hadden twee hoofden, het ene groot en was omgeven door een schaal; eender aan de schaal van hun lichaam, waardoor zij roodachtig glinsterden; het andere klein, precies zoals schildpadden hebben; dit trokken zij terug in de voorste delen van hun lichaam, en staken dit eveneens op onzichtbare wijze in het grotere hoofd.

Ik hield de ogen gevestigd op het grote, roodachtig glinsterende hoofd en ik zag dat dit het aangezicht had zoals een mens en het sprak met de jongens en meisjes op de roeibanken en likte hun handen; toen aaiden de jongens en de meisjes hen en gaven ze eten en lekkernijen en ook kostbaarheden, zoals stof van zijde voor klederen, citrushout voor tafels, purper voor versieringen en scharlaken om het gezicht op te maken.

Na dit te hebben gezien, verlangde ik te weten wat die uitbeelden, omdat het mij bekend was dat alle dingen die in de geestelijke wereld verschijnen, overeenstemmingen zijn en het een of ander geestelijke uitbeelden, dat vanuit de hemel neerdaalt.

Toen spraken zij met mij vanuit de hemel en zeiden: ‘Het is aan uzelf bekend wat een haven uitbeeldt, verder ook wat schepen; en wat de jongens en meisjes op de roeibanken; maar u weet niet wat de schildpadden uitbeelden’.

Daarop zeiden zij: ‘De schildpadden beelden uit diegenen vanuit de geestelijkheid daar, die het geloof geheel en al van de naastenliefde en haar goede werken scheiden en die bij zich hebben bevestigd dat er volstrekt geen verbinding is, maar dat de Heilige Geest door het geloof in God de Vader ter wille van de verdienste van de Zoon, bij de mens binnentreedt en diens innerlijke dingen zuivert tot aan zijn eigen wil toe.

Zij maken daaruit als het ware een ovaal vlak, dat de werking van de Heilige Geest, wanneer die tot dat vlak nadert, zich aan de linkerzijde ervan heenbuigt en dit in het geheel niet aanraakt; zo is het innerlijk of het hoger deel van het gemoed van de mens voor God en het uiterlijke of lagere deel voor de mens; zo verschijnt dan niet iets van hetgeen de mens doet, noch het goede, noch het boze; het goede niet omdat dit op verdienste is gericht en het boze niet omdat dit het boze is; aangezien de mens, indien zij voor God verschenen, vanwege het ene en het andere zou vergaan en dat het de mens, omdat het zo is, geoorloofd is, om al wat hem maar belieft, te willen, te denken, te spreken en te doen, als hij zich slechts in acht neemt ter wille van de wereld’.

Ik vroeg of zij ook beweren dat het geoorloofd is van God te denken dat Hij niet alomtegenwoordig en alwetend is; zij zeiden vanuit de hemel dat dit eveneens aan hen is geoorloofd, omdat God bij diegene die eenmaal gezuiverd is en zo rechtvaardig gemaakt is, niet ziet op iets van zijn denken en wil en dat de mens niettemin in de innerlijke boezem of in het hogere gebied van zijn gemoed of inborst het geloof vasthoudt dat hij in de daad ervan had ontvangen en dat die daad soms, indien nodig, kan terugkomen, zonder dat de mens dit weet; dit zijn de dingen die het kleine hoofd uitbeeldt, dat zij in de voorste delen van het lichaam, binnentrekken en verstoppen en eveneens in het grote hoofd naar binnen steken wanneer zij met leken spreken.

Want vanuit het kleine hoofd spreken zij niet met hen, maar vanuit het grote, dat van voren verschijnt zoals van een menselijk aangezicht voorzien; en zij spreken met hen vanuit het Woord, over de liefde, over de naastenliefde, over de goede werken, over de geboden van de Decaloog, over de boetedoening en zij nemen uit het Woord bijna alle dingen die daarover vermeld staan; maar tegelijk steken zij het kleine hoofd in het grote, van waaruit zij van

binnen bij zichzelf menen, dat al die dingen niet gedaan moeten worden ter wille van God, de hemel en het heil, maar slechts ter wille van het openbaar en het persoonlijk welzijn.

Omdat zij echter over die dingen vanuit het Woord, vooral over het Evangelie, de werking van de Heilige Geest en de zaliging, aantrekkelijk en sierlijk spreken, verschijnen zij daarom voor de toehoorders zoals mooie mensen en zoals wijzen, meer dan de overigen op het gehele wereldrond; daarom hebt u ook gezien dat aan hen door de jongens en de meisjes die op de roeibanken van de schepen zaten, lekkernijen en kostbaarheden werden gegeven.

Dezen zijn het dus, die u als schildpadden zag uitgebeeld; in uw wereld worden zij slechts weinig van de anderen onderkend, alleen daaraan, dat zij zich voor wijzer houden dan allen en om de anderen lachen, vooral om hun gelijken, van wie zij zeggen dat die niet zo wijs zijn als zij, en die zij verachten; zij dragen ook een bepaald zegel met zich in hun kleed, waardoor zij zich door de anderen laten onderscheiden’.

Degene die met mij sprak, zei: ‘Ik zal u niet zeggen wat hun mening is ten aanzien van de overige dingen van het geloof, zoals: over de uitverkiezing, over de vrije keuze, over de doop, over het gewijde Avondmaal, dingen waar zij geen ruchtbaarheid aan geven, maar wij in de hemel weten ze’.

Omdat zij echter zodanig zijn in de wereld en het na de dood niemand is geoorloofd om anders te spreken dan hij denkt, worden zij daarom, omdat zij dan niet anders kunnen dan vanuit de waanzinnige dingen van hun denken spreken, als waanzinnigen aangemerkt en uit de gezelschappen geworpen en tenslotte neergelaten in de put van de afgrond en worden zij lichamelijke geesten en verschijnen dan zoals mummies; er is immers eelt over de innerlijke dingen van hun gemoed gebracht, omdat zij er in de wereld ook een tussenschot voor hebben gezet; het helse gezelschap uit hen grenst aan het helse gezelschap uit de machiavellisten en zij komen soms van het ene gebied in het andere binnen en zij noemen elkaar metgezel, maar zij gaan er uit weg, omdat er een uiteenlopend verschil is uit hoofde hiervan dat er enig godsdienstige ten aanzien van het geloof met de daad bij hen is geweest, maar niet enig godsdienstige bij de machiavellisten.

Nadat ik hen uit de gezelschappen geworpen zag en verzameld om neergeworpen te worden, verscheen er een schip in de lucht met zeven zeilen en het vloog, en in dat schip waren scheepskapiteins en matrozen, gekleed in een purperen kleed en die op hun hoeden prachtige lauwerkransen droegen.

Zij riepen uit: ‘Zie hier ons in de hemel; wij zijn doctoren in purperen mantels, en boven allen gelauwerd, omdat wij de hoofden van de wijzen vanuit de gehele geestelijkheid in Europa zijn!’

Ik was verwonderd wat dit was; het werd mij gezegd dat dit beelden waren van de trots en het ingebeelde denken, welke fantasieën worden genoemd, vanuit hen die tevoren als schildpadden waren gezien en nu als waanzinnigen uit de gezelschappen waren geworpen, en tot één verzameld waren en tezamen stonden op één plaats.

Ik wilde toen graag met hen spreken en ging naar de plaats toe waar zij stonden; ik groette hen en zei: ‘Bent u het die de innerlijke dingen van de mensen hebt gescheiden van hun uiterlijke en de werking van de Heilige Geest in het geloof gescheiden van Zijn samenwerking met de mens, als buiten het geloof, en dus zo God hebt gescheiden van de mens?’

Hebt u zo niet slechts de naastenliefde zelf en haar werken van het geloof verwijderd, zoals vele andere geleerden uit de geestelijkheid, maar ook het geloof zelf ten aanzien van de openbaring ervan vóór God, verwijderd van de mens?’

Maar ik verzoek u, wilt u dat ik met u over deze zaak spreek vanuit de rede?’

Zij zeiden: ‘Spreek eerst vanuit de rede’; ik sprak toen: ‘Hoe kan het innerlijke en het uiterlijke bij de mens gescheiden worden, wie ziet niet vanuit de algemene doorvatting, of kan het zien, dat alle innerlijke dingen van de mens zich uitstrekken naar en zich voortzetten in de

uiterlijke dingen en tot in de uiterste dingen van hem toe, opdat zij hun uitwerkingen uitwerken en hun werken werken.

Zijn de innerlijke dingen er niet ter wille van de uiterlijke, om daarin stil te houden en te blijven staan en zo te bestaan, nauwelijks anders dan zoals een zuil op een voetstuk? u kunt zien dat de uiterste dingen, indien er geen voortzetting en zo verbinding was, zouden worden opgelost en zouden uiteenvloeien zoals zeepbellen in de lucht.

Wie kan ontkennen dat de innerlijke werkingen van God bij de mensen er myriaden van myriaden zijn, waarover de mens niets weet; en wat zou het baten ze te weten, als hij slechts de uiterste dingen weet, in welke hij met zijn denken en wil met God tezamen is, maar dit zal door een voorbeeld worden toegelicht: kent de mens de inwendige werkingen van zijn spraak, zoals hoe de long de lucht aantrekt en daarmee de blaasjes, de luchtpijptakken en de lobben vult en haar daar in klank verkeert; hoe die klank in de stemspleet met behulp van het strottenhoofd wordt gemodificeerd en hoe de tong daarna die klank articuleert en de lippen die articulatie volledig maken, opdat spraak ontstaat. Zijn al die inwendige werkingen, waarvan de mens niets weet, er niet ter wille van het uiterste, opdat de mens kan spreken? verwijder of scheid één van die inwendige dingen van zijn continue met de uiterste dingen, zou dan de mens kunnen spreken méér dan een stronk?’

‘Nog een ander voorbeeld: de twee handen zijn de laatsten van de mens; zijn er niet inwendige dingen die zich daarheen voortzetten, uit het hoofd door de nek, verder door de borst, de schouderbladen, de armen en de voorarmen; en zijn er niet talloze spierweefsels, talloze bundels van beweegvezels en van zenuwen en bloedvaten, en tal van bot- en scharniergewrichten met hun vliezen en banden; weet de mens iets daarover? Toch werken zijn handen vanuit al die dingen; stel dat die inwendige dingen zich ter hoogte van de pols naar links toe afbogen en de hand niet binnengingen, zou de hand dan niet van de voorarm afvallen en zoals een afgescheurd onbezield iets wegrotten? ja, zelfs zou het, indien u het wilt geloven, daarmee gesteld zijn zoals met het lichaam, indien de mens onthoofd was; geheel eender zou het gesteld zijn met de wil en het denken van de mens, indien de Goddelijke werking ervóór zou stilhouden en daar niet zou binnenvloeien; deze dingen zijn volgens de rede’.

‘Nu zijn, indien u het horen wilt, dezelfde dingen ook volgens de Gewijde Schrift; zegt de Heer niet: Blijft in Mij, en Ik in u; Ik ben de Wijnstok en gij de ranken; wie in mij blijft, en Ik in Hem, deze draagt veel vrucht; omdat gij zonder Mij niet wat ook kunt doen’, (Johannes 15:4,5).

Zijn niet de vruchten de goede werken, welke de Heer doet door de mens en welke de mens doet als uit zichzelf? zegt de Heer niet ook *‘dat Hij aan de deur staat en klopt, en dat Hij tot hem die opent, binnentreedt en met hem avondmaal heeft en deze met Hem’, (Apocalyps 3:20).*

Geeft de Heer niet *‘mina’s en talenten, opdat de mens daarmee handel zal drijven en winst zal maken en dat Hij hem naar gelang Hij winst maakt, het eeuwige leven geeft’, (Matthéus 25:14 tot 34; Lukas 19:13 tot 26).*

Voorts *‘dat Hij eenieder zijn loon geeft volgens de arbeid in Zijn wijngaard’, (Matthéus 20:1-17).*

‘Maar dit zijn slechts enkele dingen; er kunnen bladzijden gevuld worden met plaatsen die daarop betrekking hebben vanuit het Woord; dat de mens vruchten zal werken zoals een boom, de geboden zal houden, God en de naaste zal liefhebben en meerdere dingen; maar ik weet dat uw eigen inzicht met die dingen die vanuit het Woord zijn, niet iets zodanigs gemeen kan hebben, hoe dit werkelijk, in zichzelf is; hoewel u deze dingen spreekt, verdraaien niettemin uw ideeën ze; en u kunt niet anders, omdat u alle dingen van God verwijderd van de mens, ten aanzien van de vergemeenschapping en de verbinding daaruit, wat blijft er dan anders over dan ook alle dingen van de eredienst te verwijderen van hem?’

Daarna verschenen zij mij in het licht van de hemel, wat opendeekt en openbaart hoedanig eenieder is, en toen verschenen zij niet zoals eerder in een schip in de lucht, als het ware in de hemel en ook niet in dat schip in purper gekleed en met gelauwerd hoofd, maar op een zanderige plaats en hun kleding als lompen en gegord als het ware met vissersnetten om de lendenen, waar doorheen hun naaktheden verschenen; toen werden zij neergelaten in een gezelschap dat aan de machiavellisten grensde, waarover eerder is gehandeld.

Einde hoofdstuk 9

DE APOCALYPS ONTHULD

*waarin de verborgenheden die daar voorzien zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.*

TIENDE HOOFDSTUK

1. *En ik zag een andere sterke engel nederdalen vanuit de hemel, omgeven met een wolk en een regenboog boven het hoofd en het aangezicht van hem zoals de zon en de voeten van hem zoals kolommen van vuur.*
2. *En hij had in zijn hand een boekje geopend; en hij zette zijn rechtervoet op de zee en de linker op de aarde.*
3. *En hij riep met een grote stem, zoals een leeuw brult; en toen hij geroepen had, spraken de zeven donderslagen hun stemmen.*
4. *En toen de zeven donderslagen hun stemmen gesproken hadden, zou ik gaan schrijven en ik hoorde een stem vanuit de hemel, zeggende tot mij: Verzegel de dingen die de zeven donderslagen gesproken hebben en schijf die niet.*
5. *En de engel die ik zag staan op de zee en op de aarde, hief zijn hand op tot de hemel.*
6. *En hij zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, Die geschapen heeft de hemel en de dingen die daarin zijn en de aarde en de dingen die daarin zijn en de zee en de dingen die daarin zijn, dat er geen tijd meer zal zijn.*
7. *Maar in de dagen van de stem van de zevende engel, wanneer hij zal gaan bazuinen en het mysterie Gods zal voleindigd worden, zoals Hij geboodschapt heeft Zijn dienstknechten de profeten.*
8. *En de stem die ik gehoord had vanuit de hemel was wederom sprekende met mij en zeggende: Ga heen, neem het boekje geopend in de hand van de engel staande op de zee en op de aarde.*
9. *En ik ging heen tot de engel, zeggende tot hem: Geef mij het boekje. En hij zei tot mij: Neem en verslind het en het zal bitter maken uw buik, maar in uw mond zal het zijn zoet als honing.*
10. *En ik nam het boekje vanuit de hand van de engel en ik verslond het en het was in mijn mond als honing zo zoet; en als ik het verslonden had, werd mijn buik bitter gemaakt.*
11. *En hij zei tot mij: Gij moet wederom profeteren over volken en natiën en tongen en vele koningen.*

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

Er wordt nog verder gehandeld over het onderzoek en de openbaring van hen die in de Kerken van de hervormden zijn, hier wat zij geloven ten aanzien van de Heer, dat Hij is de God van hemel en aarde, zoals Hijzelf heeft geleerd, (Mattheüs 28:18) en dat Zijn Menselijke Goddelijk is; en dat dit daar niet is aanvaard en dat het bezwaarlijk aanvaard kan worden, zolang het dogma ten aanzien van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen in de harten zetelt.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

En ik zag een andere sterke engel nederdalen vanuit de hemel, betekent de Heer in de Goddelijke Majesteit en Macht; omgeven met een wolk en een regenboog boven het hoofd, betekent Zijn Goddelijk Natuurlijke en Goddelijk Geestelijke; en het aangezicht van hem zoals de zon, betekent de Goddelijke Liefde en tegelijk de Goddelijke Wijsheid; en de voeten van hem zoals kolommen van vuur, betekent het Goddelijk Natuurlijke van de Heer ten aanzien van de Goddelijke Liefde, welke alle dingen ondersteunt; en hij had in zijn hand een boekje geopend, betekent het Woord ten aanzien van datgene van de leer daar, dat de Heer is de God van hemel en aarde en dat Zijn Menselijke Goddelijk is; en hij zette de rechtervoet op de zee en de linker op de aarde, betekent dat de Heer de algehele Kerk onder Zijn toezicht en heerschappij heeft; en hij riep met een grote stem, zoals een leeuw brult, betekent de zware weeklacht dat Hem de Kerk is afgenomen; en toen hij geroepen had, spraken de zeven donderslagen hun stemmen, betekent dat de Heer door de algehele hemel onthulde wat in het boekje stond; en toen de zeven donderslagen hun stemmen gesproken hadden, zou ik gaan schrijven en ik hoorde een stem vanuit de hemel, zeggende tot mij: Verzegel de dingen die de zeven donderslagen gesproken hebben en schrijf die niet, betekent dat die dingen weliswaar geopenbaard worden, maar dat zij niet worden opgenomen dan nadat degenen die onder de draak, het beest en de pseudoprofeet worden verstaan, uit de wereld der geesten geworpen zijn, omdat er gevaar zou dreigen indien zij eerder werden opgenomen; en de engel die ik zag staan op de zee en op de aarde, hief zijn hand op tot de hemel en hij zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, betekent de verzekering en de betuiging van de Heer bij Zichzelf; en Die geschapen heeft de hemel en de dingen die daarin zijn en de aarde en de dingen die daarin zijn, en de zee en de dingen die daarin zijn, betekent Die levend maakt allen die in de hemel en die in de Kerk zijn en alle en de afzonderlijke dingen bij hen; dat er geen tijd meer zal zijn, betekent dat er niet enige staat van de Kerk of enige Kerk is, tenzij één God wordt erkend en dat de Heer die God is; maar in de dagen van de stem van de zevende engel, wanneer hij zal gaan bazuinen, betekent het eindonderzoek en de eindopenbaring van de staat van de Kerk, dat zij zal vergaan indien niet een Nieuwe uit de Heer wordt geïnstaureerd; en het mysterie Gods zal voleindigd worden, zoals Hij geboodschapt heeft Zijn dienstknechten, de profeten, betekent dat dan zal verschijnen wat in het Woord van het ene en het andere Testament is voorzeggd en tot nu toe verborgen gehouden is, dat na het Laatste Gericht over hen die de Kerk verwoest hebben, het koninkrijk van de Heer zal komen; en de stem die ik gehoord had vanuit de hemel was wederom sprekende met mij, zeggende: Neem het boekje geopend in de hand van de engel staande op de zee en op de aarde, betekent het bevel vanuit de hemel dat zij die leer zouden putten, maar dat het zou worden geopenbaard door Johannes hoe die in de Kerk zou worden opgenomen, voordat zij die onder de draak, het beest en de pseudoprofeet worden verstaan, verwijderd zijn; en ik ging heen tot de engel, zeggende tot hem: Geef mij het boekje, betekent de beweging van het gemoed bij verscheidenen om de leer op te nemen; en hij zei tot mij: Neem en verslind het en het zal bitter maken uw buik, maar in uw mond zal het zijn zoet als honing, betekent dat de opneming vanuit de erkenning dat de Heer de Heiland en Verlosser is, aangenaam en liefelijk is, maar dat de erkenning dat Hij alleen de God van hemel en aarde is en dat Zijn Menselijke Goddelijk is, onaangenaam en lastig is vanwege de vervalsingen; en ik nam het boekje vanuit de hand van de engel en ik verslond het en het was in mijn mond als honing zo zoet; en als ik het verslonden had, werd mijn buik bitter gemaakt, betekent dat het zo is gebeurd en het zo werd geopenbaard; en hij zei tot mij: Gij moet wederom profeteren over volken en natiën en tongen en vele koningen, betekent dat er, omdat het zo is, nog verder geleerd moet worden hoedanig degenen zijn die in het geloof-alleen zijn.

DE ONTVOUWING

464. In dit en in het volgende hoofdstuk wordt gehandeld over de Heer, dat Hij is de God van hemel en aarde en dat Hij God is ook ten aanzien van het Menselijke; dus dat Hij Jehovah Zelf is.

Dat hierover in deze beide hoofdstukken wordt gehandeld, kan men zien vanuit de afzonderlijke dingen in de geestelijke zin en vanuit het besluit ervan, (Openbaring 11:15-17).

465. En ik zag een andere sterke engel nederdalen vanuit de hemel, betekent de Heer in de Goddelijke Majesteit en Macht.

Dat de engel hier de Heer is, blijkt uit de beschrijving van Hem, dat Hij omgeven was met een wolk, een regenboog boven het hoofd, het aangezicht van Hem zoals de Zon, de voeten van Hem zoals kolommen van vuur en dat Hij Zijn voeten hield op de zee en op de aarde; en verder, dat Hij riep zoals een leeuw brult en sprak zoals de donder.

Dat Hij werd gezien zoals een engel, is omdat Hij, wanneer Hij Zich openbaart in de hemelen en beneden de hemelen, als engel verschijnt; Hij vervult immers de een of andere engel met Zijn Goddelijke, aangepast aan de opnemings van hen aan wie Hij Zich te zien geeft; de aanwezigheid Zelf van Hem zodanig als Hij in Zich of in Zijn Wezen is, houdt niet enige engel uit en te minder enig mens; en daarom verschijnt Hij boven de hemelen als Zon, die van de engelen afstaat zoals de zon van de wereld van de mensen; daar is Hij in Zijn Goddelijke uit het eeuwige en tevens in Zijn Goddelijk Menselijke, welke één zijn zoals ziel en lichaam. Hij wordt hier een sterke engel genoemd krachtens de Goddelijke macht; en er wordt gezegd 'een andere engel' uit hoofde hiervan, dat een ander Goddelijke van Hem hier wordt beschreven dan eerder.

466. Omgeven met een wolk en een regenboog boven het hoofd, betekent Zijn Goddelijk Natuurlijke en Goddelijk Geestelijke.

Met de wolk waarmee Hij omgeven was, wordt het Goddelijk Natuurlijke aangeduid en daarom wordt het Woord in de natuurlijke zin, dat ook uit Hem is, dus van Hem en Hijzelf, met een wolk aangeduid, nr. 24; met de regenboog wordt het Goddelijk Geestelijke aangeduid en omdat dit boven het natuurlijke is, werd daarom de regenboog boven het hoofd gezien; men moet weten, dat de Heer in Zijn Goddelijk Natuurlijke bij de mensen is, in het Goddelijk Geestelijke echter bij de engelen van het geestelijk rijk, maar toch is Hij niet verdeeld, maar Hij verschijnt aan eenieder volgens diens hoedanigheid.

Het Goddelijk Geestelijke van de Heer wordt ook met de regenboog aangeduid bij Ezechiël: *'Boven het uitspansel van de cherubim was de gelijkenis van een troon en op die de gedaante van een Mens; en vanuit het vuur van Zijn lenden zoals de gedaante van de regenboog, welke in de wolk is ten dage van de regen; deze was de gedaante van de heerlijkheid van Jehovah'*, (Ezechiël 1:26-28); met de troon wordt de hemel aangeduid, met de Mens daarop de Heer, met het vuur van de lenden de hemelse liefde en met de regenboog het geestelijk Goddelijk Ware, dat ook van Zijn Goddelijke Wijsheid is.

Onder de regenboog waarover het volgende bij Mozes staat: *'Mijn boog heb ik gegeven in de wolk; die zal zijn tot een teken des verbonds tussen Mij en tussen de aarde; en wanneer Ik die zal gezien hebben in de wolk, zo zal Ik gedenken aan het eeuwig verbond'*, (Genesis 9:12-17), hier wordt niet iets anders verstaan dan het geestelijk Goddelijk Ware in het natuurlijke bij de mens die wordt wederverwekt; de mens immers wordt, wanneer hij wordt wederverwekt, van natuurlijk geestelijk; en omdat er dan verbinding van de Heer met hem is, wordt er daarom gezegd dat de boog in de wolk was tot een teken van het verbond; het verbond betekent de verbinding; dat er niet enige verbinding van de Heer met de mens is door regenbogen in de wereld is duidelijk.

467. En het aangezicht van Hem zoals de Zon; dat dit de Goddelijke Liefde en tegelijk de Goddelijke Wijsheid betekent, blijkt uit wat eerder in nr. 53 is ontvouwd, waar eendere dingen worden gezegd over de Zoon des Mensen.

468. En de voeten van Hem zoals kolommen van vuur, betekent het Goddelijk Natuurlijke van de Heer ten aanzien van de Goddelijke Liefde, welke alle dingen ondersteunt. Dit blijkt ook uit wat eerder in nr. 49 is ontvouwd, waar van de Zoon des Mensen wordt gezegd, dat ‘Zijn voeten waren aan blinkend koper gelijk, evenals in een oven geblaakt’; de oorzaak dat Zijn voeten verschenen zoals kolommen van vuur, is deze dat het Goddelijk Natuurlijke van de Heer, dat in zich het Goddelijk Menselijke dat Hij in de wereld opnam, Zijn Goddelijke uit het eeuwige ondersteunt, zoals het lichaam de ziel en eender zoals de natuurlijke zin van het Woord de geestelijke en de hemelse zin ervan ondersteunt, zie daarover het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’, nrs. 27-49; dat de voeten het natuurlijke betekenen, zie nr. 49; en de kolom de ondersteuning, nr. 191; dat het vuur de liefde betekent, is omdat het geestelijk vuur niet iets anders is; en daarom wordt er in de plechtige eredienst gebeden, dat het hemelse vuur de harten zal ontsteken, dat wil zeggen, de hemelse liefde; dat er een overeenstemming is tussen het vuur en de liefde, wordt hieraan gekend, dat de mens warm wordt vanuit de liefde en koud wordt ten gevolge van de beroving ervan; niet iets anders is het wat de levenswarmte maakt, dan de liefde in de ene en de andere zin; de oorsprong van de overeenstemmingen is vanuit de twee zonnen, de ene in de hemelen, Die zuiver Liefde is en de andere in de wereld, die zuiver vuur is; daaruit is eveneens de overeenstemming van alle geestelijke en natuurlijke dingen.

Aangezien het vuur de Goddelijke Liefde betekent, werd daarom ‘*Jehovah gezien van Mozes op de berg Horeb in de braamstruik in vuur*’, (Exodus 3:1-3)

‘*En daalde Hij op de berg Sinaï neder in vuur*’, (Deuteronomium 4:36).

En daarom ‘*werden de zeven lampen van de kandelaar in de tabernakel elke avond aangestoken om te branden vóór Jehovah*’, (Leviticus 24:2-4).

En verder ‘*dat het vuur geduriglijk zou branden op het altaar en niet uitgeblust zou worden*’, (Leviticus 6:13).

En dat ‘*zij van het altaar vuur zouden nemen in de wierookvaten en roken*’, (Leviticus 16:12,13; Numeri 16:46,47).

Dat ‘*Jehovah vóór de zonen Israëls ging des nachts in een kolom des vuurs*’, (Exodus 13:21,22).

‘*Dat op het habitakel was vuur des nachts*’, (Exodus 40:38; Psalm 105:39; Jesaja 4:5,6).

Dat ‘*vuur vanuit de hemel de brandoffers op het altaar verteerde, ten teken van welbehagen*’, (Leviticus 9:24; 1 Koningen 18:38).

Dat de brandoffers genoemd werden ‘*vuuroffers voor Jehovah*’ en ‘*vuuroffers van de reuk der rust voor Jehovah*’, (Exodus 29:18; Leviticus 1:9,13,17; 2:2,9-11; 3:5,16; 4:31,35; 5:12; 7:30; 21:6; Numeri 28:2; Deuteronomium 18:1).

Dat ‘*de ogen van de Heer werden gezien zoals een vlam vuurs*’, (Openbaring 1:14; 2:18; 19:12; Daniël 10:5,6).

Dat er ‘*zeven lampen van vuur brandden vóór de troon*’, (Openbaring 4:5); daaruit blijkt wat er wordt aangeduid met ‘*de lampen met olie en zonder olie*’, (Mattheüs 25:1-11); onder de olie wordt het vuur verstaan, dus de liefde; behalve in vele andere plaatsen.

Dat het vuur in de tegengestelde zin de helse liefde betekent, blijkt uit zo vele plaatsen in het Woord, dat het vanwege de veelheid ervan geen zin heeft om die aan te voeren; zie iets daarover in het werk ‘Hemel en Hel’ te Londen uitgegeven, nrs. 566 tot 575.

469. En hij had in zijn hand een boekje geopend, betekent het Woord ten aanzien van datgene van de leer daar, dat de Heer is de God van hemel en aarde en dat Zijn Menselijke Goddelijk is.

Dat onder het Boek dat het Lam nam van Hem Die op de troon zat en waarvan Het de zeven zegels slaakte, (Openbaring 5:1,7; 6:1) het Woord wordt verstaan, zie eerder in de nrs. 256, 259, 295 e.v.; en daarom wordt onder het boekje in de hand van de engel, die ook de Heer is, nr. 465, hier niet iets anders verstaan dan het Woord ten aanzien van een of ander essentieels daar; dat dit datgene van de leer in het Woord is, namelijk dat de Heer is de God van hemel en aarde en dat Zijn Menselijke Goddelijk is, blijkt uit de afzonderlijke dingen in dit hoofdstuk en in het volgende in de geestelijke zin en eveneens vanuit de natuurlijke zin in het volgende hoofdstuk (Openbaring 11:15-17); er wordt gezegd ‘een boekje geopend’ omdat dit duidelijk uitkomt in het Woord en blijkt voor eenieder die leest, indien hij daarop let; over dit nu wordt gehandeld, omdat dit het wezenlijke zelf van de Nieuwe Kerk is; de oorzaak hiervan is deze, dat van de erkenning en de erkenning van God het heil van eenieder afhangt; het is immers, zoals in de voorrede wordt gezegd ‘dat op de juiste idee van God de algehele hemel is gegrondvest en op aarde de algehele Kerk en in het algemeen alle godsdienst, omdat er door die idee verbinding is en door de verbinding licht, wijsheid en eeuwige gelukzaligheid’. Omdat nu de Heer is de God Zelf van hemel en aarde, wordt daarom, indien Hijzelf niet wordt erkend, niet iemand in de hemel toegelaten; de hemel immers is Zijn Lichaam, maar degene in deze staat blijft beneden en wordt door de slangen gebeten, dat wil zeggen door helse geesten, waarvoor er geen genezing is, dan die welke er was voor de zonen Israëls, namelijk dat zij zouden opzien tot de bronzen slang, (Numeri 21:1-9); en dat daaronder de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke wordt verstaan, blijkt uit deze dingen bij Johannes: *‘Zoals Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, aldus moet de Zoon des Mensen verhoogd worden, opdat eenieder die in Hem gelooft, niet zal vergaan, maar het eeuwige leven zal hebben’*, (Johannes 3:14,15).

470. En hij zette de rechervoet op de zee en de linker op de aarde, betekent dat de Heer de algehele Kerk onder Zijn toezicht en heerschappij heeft, zowel degenen daar die in de uiterlijke dingen ervan zijn, als hen die in de innerlijke dingen ervan zijn.

Met de zee en de aarde wordt de algehele Kerk aangeduid: met de zee de uiterlijke Kerk, dat wil zeggen, zij die in de uiterlijke dingen ervan zijn en met de aarde de innerlijke Kerk, dat wil zeggen, zij die in de innerlijke dingen ervan zijn, nr. 398; met ‘de voeten op dezelve zetten’ wordt aangeduid: alle dingen aan Zich onderworpen hebben, en dus onder Zijn Goddelijk toezicht en Goddelijke heerschappij.

Aangezien de Kerk van de Heer op aarde onder de hemelen is, wordt zij daarom ‘de voetbank van Zijn voeten’ genoemd, zoals in deze plaatsen: *‘Hij heeft het sieraad Israëls vanuit de hemel op de aarde geworpen; Hij is niet gedachtig aan de voetbank van Zijn voeten’*, (Klaagliederen 2:1).

‘De aarde is de voetbank van Mijn voeten’, (Jesaja 66:1).

‘Wij zullen ingaan in Zijn habitakels; wij zullen ons inkrommen voor de voetbank van Zijn voeten’, (Psalm 132:7).

‘Gij zult niet zweren bij de hemel, omdat hij is de troon Gods, noch bij de aarde, omdat zij is de voetbank van Zijn voeten’, (Mattheüs 5:35).

‘Ik zal de plaats van Mijn voeten eerwaardig maken’, (Jesaja 60:13).

‘Gij deed Hem heersen over de werken van Uw handen; Gij hebt alle dingen onder Zijn voeten gezet’, (Psalm 8:7); deze dingen over de Heer.

Dat hij de rechervoet op de zee zette en de linker op de aarde, is omdat zij die in de uiterlijke dingen van de Kerk zijn, de valse dingen bij zich niet zodanig bevestigd hebben, als degenen die in de innerlijke dingen ervan zijn.

471. En hij riep met een grote stem, zoals een leeuw brult, betekent de zware weeklacht dat Hem de Kerk is afgenomen.

Dat met ‘roepen zoals een leeuw brult’ wordt aangeduid de zware weeklacht ten aanzien van de Kerk en dat zij Hem afgenomen is, blijkt uit wat is ontvouwd in het vorige hoofdstuk, waar werden onderzocht en geopenbaard de staten van het leven van hen die van de Kerk zijn, welke staten jammerlijk waren; en verder uit wat volgt in dit hoofdstuk ‘dat de engel zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, dat er geen tijd meer zal zijn’, waarmee wordt aangeduid dat er geen Kerk zal zijn; en ook in het volgende hoofdstuk, dat het vanuit de afgrond opklimmende beest zijn twee getuigen doodde; vooral, dat Hij niet wordt erkend en toegegaan, hoewel Hij de God van hemel en aarde is.

De weeklacht over deze dingen wordt daarmee aangeduid, ‘dat hij brulde als een leeuw’; de leeuw immers brult wanneer hij zijn vijanden en hun aanvallen ziet en wanneer hij ziet dat zijn jongen en zijn prooi worden weggenomen; dus ter vergelijking de Heer, wanneer Hij ziet dat Zijn Kerk door de duivels wordt weggenomen; dat dit met het brullen zoals een leeuw wordt aangeduid, kan vaststaan uit deze plaatsen: *‘Gelijkerwijs de leeuw brult en de jonge leeuw over zijn roof, wanneer tegen hem de menigte der herders toeloopt, zo daalt Jehovah neder om krijg te voeren op de berg Zion’*, (Jesaja 31:4).

‘De toorn van Jehovah is ontstoken tegen Zijn volk; zijn gebrul is zoals van een leeuw, Hij brult zoals de jonge leeuwen brullen en Hij gromt en grijpt de prooi; omdat, zie, duisternis, benauwdheid en het licht wordt verduisterd in zijn ruïnes’, (Jesaja 5:25-30).

‘Jehovah zal brullen vanuit het hoge en vanuit het habitakel van Zijn Heiligheid zal Hij de stem geven, door te brullen zal Hij brullen tegen Zijn habitakels’, (Jeremia 25:29-31).

‘Jehovah zal vanuit Zion brullen en vanuit Jeruzalem Zijn stem geven’, (Joël 3:16).

‘Ik zal Efraïm niet verderven; zij zullen achter Jehovah gaan; zoals een leeuw zal Hij brullen, omdat Hij brullen zal’, (Hosea 11:9,19).

‘De leeuw brult; wie vreest niet; de Heer Jehovah heeft gesproken, wie zou niet profeteren’, (Amos 3:7,8).

‘God brult met Zijn stem, Hij dondert met de stem van Zijn Majesteit’, (Job 37:4,5).

Dat het gebrul de zware weeklacht aanduidt, blijkt uit het volgende: *‘Mijn beenderen werden verouderd door mijn gebrul de gehele dag’*, (Psalm 32:3).

‘Ik ben verzwakt en verbrijzeld; ik heb gebruld van het gebrul van mijn hart’, (Psalm 38:9).

‘Vóór het brood mijn zuchting; en mijn brullingen worden uitgestort zoals de wateren’, (Job 3:24).

472. En toen hij geroepen had, spraken de zeven donderslagen hun stemmen, betekent dat de Heer door de algehele hemel onthulde wat in het boekje stond.

Dat dit wordt aangeduid, is omdat volgt dat hij de dingen wilde opschrijven die de zeven donderslagen spraken, maar hem werd vanuit de hemel gezegd dat hij die dingen zou verzegelen en niet schrijven; en daarna, dat hij het boekje zou verslinden en dat het in zijn mond zo zoet was als honing, maar dat zijn buik erdoor bitter werd gemaakt; waarmee wordt aangeduid dat er zulke dingen in stonden als nog niet zouden worden opgenomen; de oorzaak hiervan zie men in het volgende artikel.

Maar ik zal openen wat in dat boekje stond; in het boekje waren de dingen die in ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’, zijn bevat, te weten de volgende:

.....

Dat de algehele Gewijde Schrift handelt over de Heer en dat de Heer het Woord is, nrs 1 tot 7. Dat de Heer alle dingen van de Wet heeft vervuld, is dat Hij alle dingen van het Woord heeft vervuld, nrs. 8 tot 11.

Dat de Heer in de wereld is gekomen om de hellen te onderwerpen en het Menselijke te verheerlijken en dat het lijden aan het kruis de laatste strijd is geweest, waardoor Hij ten volle de hellen heeft overwonnen en ten volle Zijn Menselijke heeft verheerlijkt, nrs. 12 tot 14.

Dat de Heer door het lijden aan het kruis de zonden niet heeft weggenomen, maar dat Hij die heeft gedragen, nrs. 15 tot 17.

Dat de toerekening van de verdienste van de Heer niet iets anders is dan de vergeving van de zonden na de boetedoening, nr. 18.

Dat de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke wordt genoemd de Zoon Gods en ten aanzien van het Woord de Zoon des Mensen, nrs. 19 tot 28.

Dat de Heer Zijn Menselijke Goddelijk heeft gemaakt vanuit het Goddelijke in Hem en dat Hij zo één is geworden met de Vader, nrs. 29 tot 36.

Dat de Heer is God Zelf uit Wie en over Wie het Woord is, nrs. 37 tot 44.

Dat er één God is en dat de Heer Die God is, nr. 45.

Dat de Heilige Geest is het Goddelijke voortgaande uit de Heer en dat Dit de Heer Zelf is, nrs. 46 tot 54.

Dat de leer van het athanasiaanse geloof samenstemt met de waarheid, als men slechts onder de Drievuldigheid van personen verstaat de Drievuldigheid van de Persoon, die in de Heer is, nrs. 55 tot 61.

.....

Dat gezegd wordt dat de zeven donderslagen hun stemmen spraken is omdat de spraak van de Heer, door de hemelen heen neer gegleden in de lagere gebieden, wordt gehoord zoals een donderslag; en omdat Hij tegelijk door de gehele hemel heen spreekt, dus ten volle, worden het zeven donderslagen genoemd; met zeven immers worden allen, alle dingen en het geheel aangeduid, nrs. 10, 391; en daarom wordt met de donderslag, ook het onderricht en de doorvatting van het ware aangeduid, nr. 236; hier ook de onthulling en de openbaring.

Dat een stem vanuit de hemel zoals een donderslag wordt gehoord, wanneer die uit de Heer is, blijkt uit het volgende: *‘Jezus zei: Vader, verheerlijk Uw naam; en er ging een stem vanuit de hemel uit, en zei: En Ik heb verheerlijkt en Ik zal verheerlijken; de schare hoorde dit zoals een donderslag’*, (Johannes 12:28-30).

‘God brult met Zijn stem; Hij dondert met de stem der majesteit’, (Job 37:4,5).

‘Jehovah donderde vanuit de hemel en de Allerhoogste gaf Zijn stem’, (2 Samuël 22:14).

‘Ik hoorde een stem vanuit de hemel evenals de stem van een grote donderslag’, (Openbaring 14:2).

‘Gij riep Mij aan en Ik antwoordde u in het verborgene van de donderslag’, (Psalm 81:8).

473. En toen de zeven donderslagen hun stemmen gesproken hadden, zou ik gaan schrijven en ik hoorde een stem vanuit de hemel, zeggende tot mij: Verzegel de dingen die de zeven donderslagen gesproken hebben en schrijf niet, betekent dat die dingen weliswaar geopenbaard worden, maar dat zij niet opgenomen worden dan nadat zij die met de draak, het beest en de pseudoprofeet worden verstaan, uit de wereld der geesten geworpen zijn, omdat er gevaar zou dreigen, indien zij eerder werden opgenomen.

De stemmen die de zeven donderslagen gesproken hadden, zijn die dingen die eerder in nr.472 zijn vermeld; en omdat deze de wezenlijke zaken van de Nieuwe Kerk zijn, wordt het driemaal gezegd; met schrijven wordt in de natuurlijke zin aangeduid: op papier schrijven en zo aan het nageslacht ter nagedachtenis opdragen; maar in de geestelijke zin wordt met schrijven aangeduid, aan het hart opdragen ter opneming; vandaar wordt met verzegelen en niet schrijven, aangeduid dat zij niet aan het hart opgedragen en opgenomen worden, dan nadat de draak, het beest en de pseudoprofeet uit de wereld der geesten geworpen zijn, omdat er gevaar zou dreigen, indien zij eerder werden opgenomen; de oorzaak ervan is deze: dat met de draak, het beest en de pseudoprofeet diegenen worden aangeduid die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn en dezen bestendig en hardnekkig aan hun geloof hangen, dat men tot God de Vader moet gaan en niet rechtstreeks tot de Heer; verder dat de Heer niet is de God van hemel en aarde ten aanzien van Zijn Menselijke; en daarom zou, indien de leer waarover in nr. 472, die geopenbaard is en nog geopenbaard wordt, wat daarmee wordt aangeduid dat ‘het Boekje geopend was’, werd opgenomen door anderen dan

door hen die in de naastenliefde en het geloof ervan zijn, namelijk ook degenen die met Johannes worden aangeduid, nrs. 5,17, voordat de draak is uitgeworpen, dit verworpen werd, niet slechts door eerdergenoemden, maar ook door de overigen, door hun toedoen; en indien het niet verworpen werd, zou het toch vervalst, ja zelfs ontwijfd worden.

Dat dit zo is, blijkt duidelijk uit de volgende teksten in de Openbaring, wanneer die in een reeks worden gezien, namelijk *‘dat zij beide getuigen van de Heer doodden’*, (Openbaring 11); *‘dat de draak stond nabij de vrouw die zou baren, om haar vrucht te verslinden en na met Michaël gestreden te hebben, die vrouw achtervolgde’*, (Openbaring 12); en *‘dat de beide beesten, het ene vanuit de zee en het andere vanuit de aarde opklimmende, één maakten met hem’*, (Openbaring 13); en verder *‘dat zij tot de oorlog de hunnen bijeen vergaderden op een plaats, Armageddon geheten’*, (Openbaring 16) en tenslotte, *‘dat zij tot de oorlog samenriepen de natiën, Gog en Magog’*, (Openbaring 20:8,9).

‘Maar dat de draak, het beest en de pseudoprofeet in de poel des vuurs en der zwavel geworpen werden’, (Openbaring 20:10); *‘na afloop van deze dingen de Nieuwe Kerk, die zal zijn de Echtgenote van het Lam, nederdaalde uit de hemel’*, (Openbaring 21 en 22).

Dit is het wat hieronder wordt verstaan: *‘Verzegel de dingen die de zeven donderslagen gesproken hebben en schrijf die niet’* en verder hieronder in dit hoofdstuk *‘in de dagen der stem van de zevende engel zal het mysterie Gods voleindigd worden, zoals Hij gebodschapt heeft Zijn knechten, de profeten’*, (Openbaring 10:7); en ook onder deze in het volgende hoofdstuk: *‘En de zevende engel heeft gebazuind; en er geschieden grote stemmen in de hemel, zeggende: de koninkrijken van de wereld zijn geworden van onze Heer en van Zijn Christus’*, (Openbaring 11:15); en bovendien onder tal van andere dingen in de hoofdstukken die volgen.

Zie daarover ook in het werk *‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’*, nr. 61.

474. En de engel die ik zag staan op de zee en op de aarde, hief zijn hand op tot de hemel en hij zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, betekent de verzekering en de betuiging van de Heer bij Zichzelf.

Onder de engel staande op de zee en de aarde, wordt de Heer verstaan, nr. 470; met de hand tot de hemel opheffen, wordt de verzekering aangeduid, namelijk deze dat er geen tijd meer zal zijn, vers 6; met zweren wordt de betuiging aangeduid, namelijk deze, dat in de dagen van de stem van de zevende engel het mysterie Gods voleindigd zal worden, vers 7; onder Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, wordt de Heer Zelf verstaan, zoals eerder in, (Openbaring 1:18; 4:9,10; 5:14; Daniël 4:34); dat de Heer bij Zichzelf betuigt, zal men hierna zien; hieruit blijkt dat met deze woorden ‘en de engel die ik zag staan op de zee en op de aarde, hief zijn hand op tot de hemel en zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen’ de verzekering en de betuiging van de Heer bij Zichzelf wordt aangeduid.

Dat Jehovah zweert, dat wil zeggen, bij Zichzelf betuigt, staat vast uit deze plaatsen: ‘

‘Bij Mij heb Ik gezworen, een woord is vanuit Mijn mond uitgegaan, hetwelk niet herroepen zal worden’, (Jesaja 14:23).

‘Bij Mij heb Ik gezworen dat dit huis tot een verlaten worden zal’, (Jeremia 22:5).

‘Jehovah heeft gezworen bij Zijn Ziel’, (Jeremia 51:14; Amos 6:8).

‘Jehovah heeft gezworen bij Zijn heiligheid’, (Amos 4:2).

‘Jehovah heeft gezworen bij Zijn rechter en bij de arm van Zijn sterkte’, (Jesaja 62:8).

‘Zie, Ik heb gezworen bij Mijn grote Naam’, (Jeremia 44:26).

Dat Jehovah, dat wil zeggen, de Heer heeft gezworen bij Zichzelf, betekent dat het Goddelijk Ware getuigt; Hijzelf immers is het Goddelijk Ware en dit getuigt uit Zichzelf bij Zichzelf; behalve deze plaatsen, waar gezegd wordt dat Jehovah gezworen heeft, zie, (Jesaja 14:24; 54:9; Psalm 89:4,36; Psalm 95:11; Psalm 110:4; Psalm 132:11); dat er gezegd wordt dat Jehovah heeft gezworen, is omdat de bij de zonen Israëls ingestelde Kerk een uitbeeldende Kerk was en vandaar de verbinding van de Heer met de Kerk werd uitgebeeld door een

verbond, zodanig als gesloten wordt tussen twee die hun overeenkomst met een eed bezweren; en daarom werd er, omdat een eed tot het verbond behoorde, gezegd dat Jehovah heeft gezworen; waaronder evenwel niet wordt verstaan dat Hij gezworen heeft, maar dat het Goddelijk Ware betuigt.

Dat de eed tot het verbond behoorde, blijkt uit het volgende: *‘Ik heb u gezworen en ben een verbond ingegaan, opdat gij de Mijne zou zijn’*, (Ezechiël 16:8).

‘Om het verbond te gedenken, de eed die Hij gezworen heeft’, (Lukas 1:72,73; Psalm 105:9; Jeremia 11:5; 27:22; Deuteronomium 1:34; 10:11; 11:9,21; 26:3,15; 31:20; 34:4).

Omdat het verbond uitbeeldend was voor de verbinding van de Heer met de Kerk en de eed tot het verbond behoorde en gezworen moest worden vanuit het ware in zich, dus eveneens bij het ware, was het de zonen Israëls daarom toegestaan te zweren bij Jehovah en zo dus bij het Goddelijk Ware, (Exodus 20:7; Leviticus 19:12; Deuteronomium 6:13; 10:20; Jesaja 48:1; 65:16; Jeremia 4:2; Zacharia 5:4); maar nadat de uitbeeldingen van de Kerk werden afgeschaft, werden ook de *‘eden van het verbond’* door de Heer afgeschaft, (Mattheüs 5:33-37; 23:16-22).

475. Die geschapen heeft de hemel en de dingen die daarin zijn en de aarde en de dingen die daarin zijn en de zee en de dingen die daarin zijn, betekent Die levend maakt allen die in de hemel en die in de Kerk zijn en alle en de afzonderlijke dingen bij hen.

Met scheppen wordt in de natuurlijke zin aangeduid scheppen; in de geestelijke zin echter wordt met scheppen hervormen en wederverwekken aangeduid, nrs. 254, 290; wat ook is levend maken; onder de hemel wordt de hemel verstaan waar de engelen zijn; met de aarde en de zee wordt de Kerk aangeduid: met de aarde zij die in de innerlijke dingen ervan zijn en met de zee zij die in de uiterlijke dingen ervan zijn, nrs. 398, 470; met de dingen die daarin zijn, worden alle en de afzonderlijke dingen bij hen aangeduid.

476. Dat er geen tijd meer zal zijn, betekent dat er niet enige staat van de Kerk of enige Kerk is, tenzij één God wordt erkend en dat de Heer die God is.

Met de tijd wordt de staat aangeduid; en omdat hier over de Kerk wordt gehandeld, wordt de staat van de Kerk aangeduid; vandaar wordt daarmee dat er geen tijd meer zal zijn, aangeduid dat er niet enige staat van de Kerk zal zijn; dat ook verstaan wordt, dat er niet enige Kerk is tenzij één God wordt erkend en dat de Heer die God is, volgt; maar wat is heden ten dage het geval?

Dat God één is wordt niet ontkend, maar dat de Heer die God is, wordt ontkend; en toch is er niet één God en tegelijk de Drievuldigheid in Die, dan alleen de Heer; dat de Kerk is uit Hem Die de Heiland en Verlosser is, wordt niet ontkend, maar dat men Hemzelf als Heiland en Verlosser rechtstreeks moet toegaan, wordt ontkend; daaruit blijkt, dat de Kerk de geest zal geven, indien niet een nieuwe ontstaat, die alleen de Heer als de God van hemel en aarde erkent en daarom rechtstreeks Hemzelf toegaat, (Mattheüs 28:18); en daarom heeft dit *‘dat er geen tijd meer zal zijn’* dat wil zeggen, dat er geen Kerk zal zijn, betrekking op die dingen die in dit hoofdstuk in vers 7 volgen en deze op de dingen die volgen in hoofdstuk 11, vers 15, waar gezegd wordt dat er een Kerk zal zijn die van de Heer alleen zal zijn.

Dat met de tijd de staat wordt aangeduid, is omdat in de geestelijke wereld de tijden niet worden gemeten met dagen, weken, maanden en jaren, maar staten die voortschrijdingen van hun leven zijn, waar vanuit zij zich de voorbije dingen herinneren, zie het werk *‘Hemel en Hel’* te Londen uitgegeven in 1758, nr. 162 tot 169, waar over tijden in de hemel is gehandeld. Dat de staat van de Kerk hier onder de tijd wordt verstaan, is omdat de dag en de nacht, de morgen en de avond, de zomer en de winter, de tijd in de wereld maken en die dingen in de geestelijke zin verstaan de staten van de Kerk maken; en daarom is er, wanneer deze staten er niet meer zijn, niet enige Kerk; en zij is er niet meer, wanneer het goede en het ware er niet

meer is, dus wanneer het licht van het ware donkerheid is en de warmte van het goede koude is; het zijn deze dingen die daaronder worden verstaan, dat er geen tijd meer zal zijn. Eendere dingen worden hieronder verstaan: *'Het vierde beest zal denken de tijden te veranderen'*, (Daniël 7:25).

'Het zal één enige dag zijn, die de Heer bekend zal zijn, niet dag noch nacht', (Zacharia 14:7), dus niet de tijd.

'Ik zal de zon in de middag doen ondergaan en het land in de dag des lichts verduisteren', (Amos 8:9), dus ook geen tijd.

'Een enkel boze, zie, het komt, het einde komt; er komt het einde, de morgen komt over u, bewoner des lands, de tijd komt', (Ezechiël 7:5-7); de morgen is de aanvang van de Nieuwe Kerk, nr. 151; en daarom wordt gezegd: de tijd komt.

477. Maar in de dagen van de stem van de zevende engel, wanneer hij zal gaan bazuinen, betekent het eindonderzoek en de eindopenbaring van de staat van de Kerk, dat zij zal vergaan, indien niet een Nieuwe uit de Heer wordt geïnstalleerd.

Dat met de bazuin blazen wordt aangeduid: de staat van leven van degenen die van de Kerk zijn en dus ook de staat van de Kerk onderzoeken en openbaren, zie nr. 397; en omdat zeven engelen bazuinden, wordt met de stem van de zevende engel het eindonderzoek en de eindopenbaring aangeduid, namelijk dat de Kerk zal vergaan, indien niet een nieuwe uit de Heer wordt geïnstalleerd; dat zij zal vergaan, wordt daaronder verstaan dat er geen tijd meer zal zijn, nr. 476 en dat een nieuwe Kerk uit de Heer moet worden geïnstalleerd, wordt verstaan onder wat hierna volgt.

478. En het mysterie Gods zal voleindigd worden, zoals Hij geboodschapt heeft Zijn dienstknechten, de profeten, betekent dat dan zal verschijnen wat in het Woord van het ene en het andere Testament is voorgezegd en tot nu toe verborgen is gehouden, dat na het Laatste Gericht over hen die de Kerk verwoest hebben, het Koninkrijk van de Heer zal komen.

Met voleindigd worden wordt aangeduid: vervuld worden, een einde hebben en dan verschijnen; met het mysterie Gods, geboodschapt aan de profeten, wordt datgene aangeduid wat uit de Heer is voorgezegd in het Woord en tot nu toe verborgen was; met boodschappen wordt aangeduid: de Komst van de Heer en Zijn Rijk aankondigen; het Evangelie is immers de blijde boodschap; dat dit zal plaatsvinden nadat het Laatste Gericht is voltrokken over hen die de Kerk hebben verwoest, is ook in het Woord voorgezegd en daarom wordt dit eveneens aangeduid; hieruit kan vaststaan dat al deze dingen onder die woorden worden verstaan.

Hier zal eerst iets worden gezegd ten aanzien van de voorspelling van de Komst van de Heer en van Zijn Rijk in het Woord van het ene en het andere Testament: in het Woord van het Oude Testament, dat het profetische Woord wordt genoemd, wordt in de geestelijke zin ervan en eveneens waar die zin opblinkt, in de natuurlijke zin, gehandeld alleen over de Heer, te weten over Zijn Komst in de volheid der tijden en die is daar wanneer er niet meer het goede van de naastenliefde en het ware van het geloof in de Kerk zal zijn, welke staat van de Kerk de voleinding, de verwoesting, de verlating en de beslissing worden genoemd; verder wordt er gehandeld over Zijn gevechten met de hellen en over Zijn overwinningen daarop, deze zijn ook het door Hem gehouden Laatste Gericht; en hierna over de schepping van de Nieuwe Hemel en over de instauratie van de Nieuwe Kerk, welke het Rijk van de Heer zijn dat komen zal; over deze dingen wordt eveneens gehandeld in het Woord van het Nieuwe Testament, dat het apostolische wordt genoemd en in het bijzonder de Apocalyps of de Openbaring.

Dat het het rijk van de Heer is, dat in de dagen van de stem van de zevende engel geboodschapt zal worden, blijkt in het volgende hoofdstuk 11, hieruit: *'En de zevende engel heeft gebazuind en er geschiedden grote stemmen in de hemel, zeggende: De koninkrijken van de wereld zijn geworden van onze Heer en van Zijn Christus en Hij zal regeren tot in de eeuwen der eeuwen; en de vierentwintig Ouderen vielen op hun aangezichten en aanbaden*

God, zeggende: Wij danken U, Heer God, Die is en Die was en Die komen zal, dat Gij uw grote macht op Uzelf hebt genomen en het Koninkrijk bent ingegaan', (Openbaring verzen 15-17).

Dit mysterie wordt bijna eender zoals hier in de Openbaring, beschreven bij Daniël, waar staat: *'Ik hoorde de Man, bekleed met linnen dat Hij Zijn handen tot de hemel ophief en zwoer bij Hem Die tot in het eeuwige leeft, dat na een bestemde tijd van bestemde tijden en een helft, als al deze dingen voleindigd moeten worden; Hij zei echter: Ga heen Daniël, omdat de woorden zijn toegesloten en verzegeld tot aan de tijd van het einde', (Daniël 12:7,9); tot aan de tijd van het einde, is tot aan deze tijd; dat de Zoon des Mensen dan het Koninkrijk zal ontvangen, voorzegt hij met deze woorden: 'Ik was ziende in de gezichten des nachts en zie, er was Een komende met de wolken der hemelen, zoals de Zoon des Mensen; en aan Deze werd gegeven de heerschappij en de heerlijkheid en het koninkrijk en alle volken, natiën en tongen, zullen Hem eren; Zijn heerschappij is de heerschappij der eeuw, welke niet voorbij zal gaan en Zijn koninkrijk is het rijk dat niet vergaan zal', (Daniël 7:13,14).*

Dat 'de blijde boodschap boodschappen' de komst van de Heer betekent en dan Zijn koninkrijk, blijkt uit deze plaatsen: *'Klim voor u op een hoge berg, o Zion, gij verkondigster van goede boodschap; hef uw stem op met deugd, o Jeruzalem, gij verkondigster van goede boodschap; zeg: Zie, uw God, zie, de Heer Jehovih komt in de sterke en Zijn arm zal voor Hem heersen', (Jesaja 40:9-11).*

'Hoe verkwikkelijk zijn op de bergen de voeten van degene die de goede boodschap verkondigt, die de vrede doet horen, van degene die het goede boodschapt, die het heil doet horen; van degene die tot Zion zegt: Uw Koning zal regeren', (Jesaja 52:7,8; Nahum 1:15). 'Zingt Jehovah, zegent in Zijn Naam, boodschapt van dag tot dag Zijn heil, Jehovah, omdat Hij komt', (Psalm 96:2,13).

'De geest van de Heer Jehovih is op Mij, derhalve heeft Jehovah mij gezalft om een blijde boodschap te brengen de armen, om de gevangenen vrijheid te prediken, om uit te roepen het jaar van het welbehagen van Jehovah', (Jesaja 61:1,2).

'De engel tot Zacharias: 'Zie uw echtgenote zal een zoon baren, die vóór de Heer zal voorgaan in de geest en de deugd van Elias en om de Heer een volk te bereiden; ik ben Gabriël en ben gezonden om u dit te boodschappen', (Lukas 1:13,17,19).

'De engel zei tot de herders: Vreest niet, ik boodschap u een grote vreugde, omdat u heden geboren is de Heiland, Die is Christus, de Heer, in de stad Davids', (Lukas 2:10,11).

Dat 'de Heer het koninkrijk Gods boodschapte', (Mattheüs 4:23; 9:35; 1:15; 7:22; 8:1; 9:1,2). Dat Johannes de Doper dit ook deed, (Lukas 3:18).

'Jezus zei tot de discipelen: Heengaande in de algehele wereld, predikt het Evangelie aan alle schepsel', (Markus 16:15).

Dit is ook het eeuwige Evangelie *'dat de in het midden van de hemel vliegende engel had om te boodschappen degenen die op de aarde wonen', (Openbaring 14:6).*

Er wordt gezegd dat het mysterie Gods voleindigd zal worden, waaronder wordt verstaan, dat nu vervuld zal worden wat eerder niet is vervuld, namelijk dit, dat het koninkrijk zal zijn van de Heer; dit is immers niet vervuld door de Joden, omdat die de Heer niet hebben erkend en het is ook niet vervuld door de christenen, omdat dezen ook niet de Heer erkennen als de God van hemel en aarde ook ten aanzien van het Menselijke; zij maken dit Menselijke immers eender aan het menselijke van ieder ander mens en daarom gaan zij niet rechtstreeks tot Hem, terwijl Hijzelf toch Jehovah is Die in de wereld is gekomen.

479. En de stem die ik gehoord had vanuit de hemel, was wederom sprekende met mij, zeggende: Neem het boekje geopend in de hand van de engel staande op de zee en op de aarde, betekent het bevel vanuit de hemel dat zij die leer ten aanzien van de Heer zouden opnemen, maar dat het zou worden geopenbaard door Johannes, hoe zij in de Kerk zou

worden opgenomen, voordat zij die onder de draak, het beest en de pseudoprofeet worden verstaan, verwijderd zijn.

Onder de stem die hij vanuit de hemel gehoord had en die nu opnieuw met hem sprak, wordt de stem verstaan die tot hem zei, dat hij de dingen zou verzegelen die de zeven donderslagen hadden gesproken en ze niet zou opschrijven, vers 4, waarmee werd aangeduid, dat die leer over de Heer niet zou worden opgenomen, dan nadat zij die onder de draak, het beest en de pseudoprofeet worden verstaan, uit de wereld der geesten geworpen waren, omdat er gevaar zou dreigen, indien dit eerder zou plaatsvinden, zie nr. 473; dat dit zo is, wordt nu door Johannes daarmee geopenbaard, dat hij het boekje verslond, waarover hierna; dat onder het boekje de leer over de Heer wordt verstaan, zie de nrs. 469, 472; en dat onder de engel staande op de zee en de aarde de Heer wordt verstaan, nrs. 465, 470.

480. En ik ging heen tot de engel, zeggende tot hem: Geef mij het boekje, betekent de beweging van het hogere gemoed bij verscheidenen in de Kerk om de leer op te nemen. Dit wordt aangeduid omdat, door middel van Johannes hier wordt geopenbaard, hoe de Leer ten aanzien van de Heer in de Kerk door verscheidenen wordt opgenomen, zoals eerder is gezegd; door de beweging van het hogere gemoed bij deze mensen om haar op te nemen en te verstaan, omdat bij Johannes de neiging was; hij ging immers heen en vroeg. Aangezien deze dingen dit behelzen, wordt daarom eerst tot Johannes gezegd dat hij het boekje zou nemen; daarna ging hij heen en vroeg; verder zei de engel, dat hij het zou geven, maar dat het boekje de buik bitter zou maken; en tenslotte wordt gezegd dat het gegeven werd en dat het zo is gebeurd; al die dingen duiden aan.

481. En hij zei tot mij: Neem en verslind het en het zal bitter maken uw buik, maar in uw mond zal het zijn zoet als honing, betekent dat de opneming vanuit de erkenning dat de Heer de Heiland en Verlosser is, aangenaam en liefelijk is, maar dat de erkenning dat Hij alleen de God van hemel en aarde is en dat Zijn Menselijke Goddelijk is, onaangenaam en lastig is vanwege de vervalsingen.

Met het boekje nemen, wordt aangeduid: de leer ten aanzien van de Heer opnemen; met het verslinden wordt aangeduid: haar erkennen; met de buik bitter maken, wordt aangeduid, dat zij onaangenaam en lastig zal zijn vanwege de vervalsingen; met bitter immers wordt het vervalste ware aangeduid, nr. 411; met zijn in de mond zoet zoals honing wordt aangeduid dat het eerste van de opneming aangenaam en verkwikkelijk is.

Deze dingen die nu van toepassing zijn op die Leer, die wordt verstaan onder het boekje geopend in de hand van de engel, nrs. 469, 472, betekenen dat de opneming vanuit de erkenning dat de Heer de Heiland en de Verlosser is, aangenaam en verkwikkelijk is, maar dat de erkenning dat Hij alleen de God van hemel en aarde is en dat Zijn Menselijke Goddelijk is, onaangenaam en lastig is vanwege de vervalsingen.

De vervalsingen ten gevolge waarvan die Leer als onaangenaam en lastig doorvat zal worden, zijn hoofdzakelijk deze: dat zij de Heer niet hebben erkend als één met de Vader, zoals Hijzelf toch heeft geleerd; en dat zij ook niet het Menselijke van de Heer als Goddelijk erkend hebben, terwijl Dit toch de Zoon Gods is, (Lukas 1:35); en dat zij zo, om het op deze wijze te zeggen: uit God er drie en uit de Heer er twee hebben gemaakt; behalve nog de daaruit voortvloeiende valsheden: vanuit deze valsheden vloeit het geloof-alleen voort en het geloof-alleen bevestigt daarna die valse dingen.

Dat daarvanuit zo'n grote bitterheid en innerlijke tegenzin ontstaat, dat door hen na de dood zelfs niet eens het Goddelijk Menselijke vanuit de erkenning in hun denken met name genoemd kan worden, zie eerder in nr. 294.

482. En ik nam het boekje vanuit de hand van de engel en ik verslond het en het was in mijn mond als honing zo zoet; en als ik het verslonden had, werd mijn buik bitter gemaakt,

betekent dat het zo is gebeurd en het zo werd geopenbaard hoedanig de opneming van die leer zou zijn, voordat zij die onder de draak, het beest en de pseudoprofeet worden verstaan, verwijderd zijn.

Omdat dit het gevolg is vanuit wat eerder is gezegd, wordt het niet verder ontvouwd.

Men leest bij de profeet Ezechiël ook dat hij op bevel *'een rol des boeks opat en dat het in zijn mond zoet als honing was'*, (Ezechiël 2:8-10; 3:1-4).

483. En hij zei tot mij: Gij moet wederom profeteren over volken en natiën en tongen en vele koningen, betekent dat er, omdat dit zo is, nog verder geleerd moet worden hoedanig degenen zijn die in het geloof-alleen zijn.

Dat dit wordt aangeduid, blijkt uit wat volgt, namelijk dat er over hen die in het geloof-alleen zijn, wordt gehandeld tot aan hoofdstuk 17; en daarna over het rooms-katholieke godsdienstige en daarna over de uitwerping van de draak, het beest en de pseudoprofeet, in de hel en zo over de Nieuwe Kerk, waarin alleen de Heer zal worden vereerd.

Met profeteren wordt leren aangeduid, nrs. 8, 133, vandaar met wederom profeteren, nog verder eren; met de volken worden degenen aangeduid die in de ware of de valse dingen van de leer zijn en met de natiën degenen die in de goede of in de boze dingen van het leven zijn, waarover hierna; met de tongen worden degenen aangeduid die uiterlijk daarin zijn, n. 282; en met de koningen worden degenen aangeduid die innerlijk daarin zijn; dat met de koningen degenen worden aangeduid die in de ware dingen vanuit het goede zijn en in de tegengestelde zin zij die in de valse dingen vanuit het boze zijn en abstract genomen de ware dingen vanuit het goede of de valse dingen vanuit het boze, zie de nrs. 20, 664, 704, 720, 830, 921; en omdat er over hen die in de innerlijke valse dingen zijn, in wat volgt in het bijzonder wordt gehandeld, wordt er gezegd *'en vele koningen'*, met wie wordt aangeduid de valse dingen van het boze in overvloed.

Er wordt gezegd volken, natiën tongen en koningen, opdat allen die zodanig zijn in de Kerk, worden verstaan.

Dat tot Johannes werd gezegd dat hij opnieuw moet profeteren, betekent opdat het nog verder geleerd zal worden, hoedanig degenen zijn die in het geloof-alleen zijn, ter wille hiervan dat hun valse dingen onthuld en zo uitgedelgd mogen worden, aangezien niet enige valsheid kan worden uitgedelgd alvorens het is opengelegd.

Dat de volken degenen betekenen die in de ware of de valse dingen van de leer zijn en de natiën degenen die in de goede of de boze dingen van het leven zijn, kan vaststaan uit vele plaatsen in het Woord, waar volken en natiën worden genoemd; maar ter bevestiging hiervan zullen alleen die plaatsen worden aangevoerd waar volken en natiën samen worden genoemd, waaruit dit kan worden opgemaakt, aangezien in het Woord in alle en in de afzonderlijke dingen ervan het huwelijk is van de Heer en de Kerk en vandaar het huwelijk van het goede en het ware en de volken betrekking hebben op het ware en de natiën op het goede; dat er zo'n huwelijk is in alle en in de afzonderlijke dingen van het Woord, zie het werk *'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift'*, nrs. 80 tot 90.

De plaatsen in het Woord zijn de volgende: *'Wee de zondige natie, het volk van zware ongerechtigheid'*, (Jesaja 1:4).

'Tegen een huichelachtige natie zal Ik hem zenden, tegen het volk van Mijn ontsteking zal Ik hem bevelen', (Jesaja 10:5,6).

'Jehovah slaande de volken met een ongeneeslijke plaag, heersende met toorn over de natiën', (Jesaja 14:6).

'Te dien dage zal aan Jehovah ten geschenke gebracht worden een uiteen getrokken en onthaard volk en een afgelijnde en vertreden natie', (Jesaja 18:7).

'Zij zullen u eren, een geweldig volk, de stad der machtige natiën, zij zullen u vrezem', (Jesaja 25:3).

‘Jehovah zal het bewindsel over alle volken verzwelgen en het deksel over alle natiën’, (Jesaja 25:7).

‘Nadert, gij natiën en gij volken, luistert’, (Jesaja 34:1).

‘Ik heb u geroepen tot een verbond der volken en tot een licht der natiën’, (Jesaja 42:6).

‘Laten alle natiën tezamen vergaderd worden en laten de volken samenkomen’, (Jesaja 43:9).

‘Zie, Ik zal jegens de natiën Mijn hand opheffen en jegens de volken Mijn banier’, (Jesaja 49:22).

‘Ik heb Hem gegeven tot een Getuige de volken, tot een Vorst en Wetgever voor de natiën’, (Jesaja 55:4,5).

‘Zie, een volk komende vanuit het land van het noorden en een grote natie, uit de zijden der aarde’, (Jeremia 6:22,23).

‘Er zullen komen vele volken en talrijke natiën om Jehovah Zebaoth in Jeruzalem te zoeken’, (Zacharia 8:22).

‘Jehovah verijdelt de raad der natiën, Hij keert de denkingen der volken om’, (Psalm 33:10).

‘Jehovah zal de volken onder ons onderwerpen en de natiën onder onze voeten; Jehovah heeft over de natiën geregeerd, de vrijwilligen der volken zijn vergaderd’, (Psalm 47:4,9,10).

‘De volken zullen U belijden, de natiën zullen zich verblijden, daarover dat Gij de volken zult richten in rechtheid en de natiën op de aarde zult leiden’, (Psalm 67:3-5).

‘Gedenk mijner, Jehovah, in het welbehagen Uws volks, opdat ik mij verblijde in de vreugde van Uw natiën’, (Psalm 106:4,5).

‘Alle volken, natiën en tongen zullen de Zoon des Mensen eren’, (Daniël 7:14).

Behalve elders, zoals in, (Psalm 18:44; Jesaja 9:1,2; 11:10; Ezechiël 36:15; Joël 2:17; Zefanja 2:9; Openbaring 5:9; Lukas 2:30-32).

* * * * *

484. Hieraan zal ik drie gedenkwaardigheden toevoegen, die in de geestelijke wereld plaatsvonden.

De eerste gedenkwaardigheid was deze: eens hoorde ik in de geestelijke wereld een geluid zoals van een molen; het was in de noordelijke streek; eerst verwonderde ik mij daarover wat dit wel mocht zijn, maar ik herinnerde mij dat onder molen en malen in het Woord wordt verstaan: vanuit het Woord opzoeken wat de leer van dienst is.

Daarom ging ik naar de plaats toe waar dat geluid werd gehoord; toen ik dichterbij gekomen was, verdween het geluid en toen zag ik een gewelfde vorm boven de aarde, waarin een hol was dat de ingang was; toen ik dit zag, daalde ik af en ging naar binnen; en zie, er was een kamer, waarin ik een oude man tussen boeken zag zitten; hij hield het Woord vóór zich en hij zocht daarin op wat hem voor zijn leer van dienst was; blaadjes papier lagen in het rond waarop hij die dingen die hem van pas kwamen opschreef; in een aangrenzende kamer waren schrijvers die de blaadjes papier verzamelden en ze op een groot vel samenvoegden.

Ik vroeg eerst over de boeken rondom hem; hij zei dat die alle handelden over ‘het rechtvaardigmakende geloof’: diepgaande studies die uit Zweden en Denemarken zijn, dieper die uit Duitsland, nog dieper die uit Engeland, en het allerdiepst die uit Holland. Hij voegde daaraan toe, dat ze in verschillende dingen van elkaar afwijken, maar dat ze in het artikel over de rechtvaardigmaking en de zaliging door het geloof-alleen alle samenkomen; daarna zei hij mij dat hij nu vanuit het Woord dit belangrijkste van het rechtvaardigmakende geloof verzamelt, dat God de Vader de genade jegens het menselijk geslacht had laten vallen met als oorzaak de ongerechtigheden van dit geslacht, en dat het daarom, om de mensen te behouden, een Goddelijke noodzakelijkheid is geweest, dat er voldoening, verzoening, gunstverwerving en bemiddeling zou geschieden door iemand die de verdoemenis van de gerechtigheid op zich

zou nemen en dat dit geenszins had kunnen gebeuren dan door Zijn eigen Zoon; en dat, nadat dit heeft plaats gevonden, de toegang tot God de Vader ter wille van Hem is geopend.

Verder zei hij: 'Ik zie en ik heb gezien, dat dit volgens alle rede is; hoe had men anders tot God de Vader kunnen toegaan, tenzij door het geloof in die verdienste van Zijn Zoon; nu heb ik ook gevonden dat dit eveneens volgens de Schrift is'.

Ik hoorde deze dingen en ik stond versteld, dat hij had gezegd dat dit volgens de rede en volgens de Schrift was, terwijl het toch tegen de rede en tegen de Schrift is; ik zei dat dan ook openlijk tegen hem, maar hij ontstak in ijver en wierp tegen: 'Hoe kunt u zo spreken?' Daarom opende ik mijn gemoed en zei: 'Druist het niet tegen de rede in te denken dat God de Vader de genade jegens het menselijk geslacht had laten vallen en Hij het had verstoten? Is niet de Goddelijke genade een attribuut van het Goddelijk Wezen, en zou daarom de genade verliezen niet gelijk staan met Zijn Goddelijk Wezen verliezen, en Zijn Goddelijk Wezen verliezen zou dat dan niet gelijk staan met niet meer God zijn? Kan God Zich wel van Zichzelf vervreemden? Geloof mij, dat evenals de genade van de zijde van God oneindig is, zij evenzo ook eeuwig is. De genade van God kan van de zijde van de mens verloren worden, indien hij haar niet opneemt, maar nooit van de zijde van God. Indien de genade uit God zou terugtreden, dan zou het gedaan zijn met de gehele hemel en met het gehele menselijke geslacht, en wel dermate dat de mens niet ook naar het geringste van hem een mens zou zijn. Daarom blijft de genade van God van de zijde van God aan tot in het eeuwige, niet slechts jegens engelen en mensen, maar ook jegens de duivel zelf. Daar dit volgens de rede is, waarom zegt u dat de enige toegang tot God de Vader is, door het geloof in de verdienste van de Zoon, terwijl er toch een voortdurende toegang is door de genade? En waarom zegt u toegang tot God de Vader ter wille van de Zoon en waarom niet tot God de Vader door de Zoon? Is de Zoon niet de Middelaar en de Heiland? Waarom gaat u niet tot de Middelaar en de Heiland Zelf? Is Hij niet God en Mens? Wie gaat op aarde rechtstreeks tot een keizer, koning of vorst? Moet er niet een voorspraak en inleider zijn? Weet u niet dat de Heer in de wereld is gekomen om Zelf tot de Vader binnen te leiden en dat er geen toegang is dan door Hem? Zoek nu in de Schrift na en u zult zien dat dit juist is en dat úw weg tot de Vader tegen de Schrift is, evenzeer als tegen de rede. Ik zeg u ook dat het een onbeschaamdheid is tot God de Vader op te klimmen, en niet door Hem Die in de schoot van de Vader is, en Die alleen bij Hem is; heeft u niet bij Johannes gelezen?' [Ik ben de weg en de waarheid en het leven, als gij Mij hebt leren kennen, kunt ge ook weten wie Mijn Vader is, van nu af kent ge Hem en hebt ge Hem gezien], (Johannes 14:6,7).

Toen hij deze dingen had gehoord ontstak die grijsaard zo zeer dat hij van zijn zetel opsprong en zijn schrijvers toeschreeuwde mij eruit te gooien.

Toen ik meteen uit mijzelf wegliep, wierp hij mij buiten de deur een boek na dat zijn hand bij toeval te pakken kreeg; dat boek was het Woord.

Tweede gedenkwaardigheid: nadat ik weggegaan was, hoorde ik weer geknars, maar nu zoals van twee molenstenen die tegen elkaar stoten; ik liep op het geluid af en toen verdween het en ik zag een nauwe poort die schuin naar beneden voerde tot een onderkomen dat was verdeeld in kleine cellen; in elk ervan zaten twee personen die ook vanuit het Woord bevestigende plaatsen ten gunste van het geloof verzamelden; de een verzamelde ze en de ander schreef ze op en dit om de beurt.

Ik ging naar een van de cellen toe en aan de ingang vroeg ik: 'Wat verzamelt u en wat schrijft u?'

Zij zeiden: 'Over de daad van de rechtvaardigmaking, of over het geloof in de daad, wat het rechtvaardigmakende, het levendmakende en zaligende geloof zelf is en het hoofd van de leer van het Christendom.'

Toen zei ik tegen hem: 'Zeg mij enig teken van de daad, wanneer dat geloof in het hart en in de ziel van de mens wordt binnengebracht'.

Hij antwoordde: ‘Het teken van de daad is er op het ogenblik dat de mens, van smart bewogen daarover dat hij verdoemd is, denkt over Christus dat Hij de verdoemenis van de wet heeft weggenomen en deze verdienste van Hem met vertrouwen aangrijpt en met dit in de gedachte tot God de Vader gaat en bidt’.

Hierop zei ik: ‘Stel dat de daad geschiedt op deze wijze en dit het ogenblik is, en ik vroeg verder: ‘Hoe moet ik het begrijpen dat er van deze daad wordt gezegd, dat daaraan niet iets van de mens meehelpt, niet méér dan hij zou meehelpen indien hij een boomstronk of een steen was; en dat de mens ten aanzien van die daad niets kan aanvangen, willen, verstaan, denken, werken, meewerken, noch zich ernaar voegen of aanpassen; zeg mij hoe dit samenhangt met uw uitspraak dat de daad dan optreedt wanneer de mens over het recht van de wet denkt, over zijn verdoemenis die door Christus is weggenomen, over het vertrouwen waardoor hij die verdienste van Hem aangrijpt en in het denken daarover tot God de vader gaat, en bidt? Vinden al die dingen niet plaats uit de mens zoals uit hemzelf?’

Hij antwoordde: ‘Ze vinden niet actief plaats uit de mens, maar passief’.

Ik antwoordde daarop: ‘Hoe kan iemand passief denken, vertrouwen hebben en bidden? Neem de mens eens het actieve of reactieve af, neemt hij hem dan ook niet het ontvankelijke af, en zo dus alles, en met alles de daad zelf? Wat wordt uw daad dan anders dan iets als alleen een idee, wat een fantasie wordt genoemd. Ik weet dat u niet, met bepaalde anderen, gelooft dat zo’n daad alleen bestaat bij de voorbeschikten, die hoegenaamd niets over de ingieting van het geloof bij henzelf weten; dezen kunnen met dobbelstenen spelen en daarmee uitmaken of het er is: daarom, mijn vriend, geloof dat de mens in de dingen van het geloof werkt en meewerkt zoals uit zichzelf, en dat zonder die medewerking de daad van het geloof, die u het hoofd van de leer van de godsdienst noemt, niet anders is dan de tot pilaar geworden echtgenote van Loth, die van louter zout knarst wanneer de pen van de schrijver of zijn vingernagel er langs krast, [Lukas 17:32]; ik heb dit gezegd, omdat u uzelf ten aanzien van die daad aan pilaren gelijk maakt’.

Toen ik dit gezegd had, stond hij op en greep hardhandig een kandelaar om mij die in het gezicht te werpen, maar plotseling ging de lamp uit en werd het pikdonker; hij wierp de kandelaar tegen het voorhoofd van iemand van zijn eigen groepje; en ik ging lachend heen.

De derde gedenkwaardigheid was deze: ik hoorde in de noordelijke streek van de geestelijke wereld een geluid zoals van wateren en daarom liep ik er op af; toen ik dichtbij was hield het geluid op en ik hoorde een gegons zoals van een vergadering.

Toen verscheen een huis, omringd door een lemen muur vol gaten en spleten, waaruit dit gegons werd gehoord; ik ging dichterbij en er was daar een deurwachter, aan wie ik vroeg wie daar waren.

Hij zei dat het de wijzen der wijzen waren die met elkaar over bovennatuurlijke dingen conclusies trokken; hij sprak zo vanuit zijn simpel geloof.

Ik zei: ‘Is het toegestaan om naar binnen te gaan?’

Hij zei: ‘Dat is toegestaan, als u maar niet iets zegt; ik kan u toelaten, omdat ik de toestemming heb de heidenen toe te laten die met mij in de ingang staan’.

Daarop ging ik naar binnen, en zie, het was een cirkelvormige arena en in het midden ervan was een podium; een groep zogenaamde wijzen waren verborgenheden van het geloof aan het bespreken; en het onderwerp of de voorgelegde stelling om te behandelen, was deze: of het goede dat de mens doet in de ‘staat van de rechtvaardigmaking door het geloof’, of in de ‘voortgang ervan na de daad’, al dan niet het goede van de godsdienst is. Eensgezind zeiden zij dat onder het goede van de godsdienst wordt verstaan het goede dat bijdraagt tot het heil. De bespreking was heftig, maar de overhand hadden degenen die zeiden dat de goede dingen die de mens in de staat of in de voortgang van het geloof doet, slechts zedelijke, burgerlijke en politieke goede dingen zijn, die niets bijdragen tot het heil, maar waartoe alleen het geloof bijdraagt; zij bevestigden dit als volgt: ‘Hoe kan enig werk van de mens verbonden worden

met hetgeen om niet is gegeven; en is de zaliging niet om niet? Hoe kan enig goede van de mens verbonden worden met de verdienste van Christus; is er niet door die verdienste enig en alleen zaliging? En hoe kan de werking van de mens verbonden worden met de werking van de Heilige Geest, doet Die niet alle dingen zonder de hulp van de mens? Zijn niet die drie dingen enig en alleen zaligmakend in de daad van het geloof; en blijven die drie dingen niet ook aan als enig en alleen zaligmakend in de staat of in de voortgang van het geloof? Daarom kan het bijkomende goede uit de mens geenszins het goede van de godsdienst worden genoemd, dat, zoals werd gezegd, tot het heil zou kunnen bijdragen; maar indien iemand het om het heil doet, is het veeleer een boze van de godsdienst te noemen’.

Er stond een tweetal heidenen naast de deurwachter in het voorportaal en zij hoorden deze dingen en zeiden tegen elkaar: ‘Dezen hebben niet enige godsdienst; wie ziet niet dat de naaste het goede doen ter wille van God, en zo dus met God en uit God, datgene is wat godsdienst wordt genoemd’.

De ander zei: ‘Hun geloof heeft hen verdwaasd’.

Toen vroegen zij aan de deurwachter: ‘Wie zijn dat?’

De deurwachter antwoordde: ‘Het zijn christelijke wijzen’.

Waarop zij zeiden: ‘U bazelt en liegt; het zijn toneelspelers, zódanig spreken zij’.

Ik ging heen en toen ik na enige tijd naar die plaats keek waar dat huis stond, zie, het was een moeras.

Deze dingen die ik gezien en gehoord heb, heb ik in de waaktoestand van mijn lichaam en tegelijk van mijn geest gezien en gehoord; de Heer immers heeft mijn geest zó met mijn lichaam verenigd, dat ik tegelijkertijd in het ene en in het andere ben.

Dat ik tot die huizen kwam en dat zij toen beraadslaagden over die dingen, en dat het zo heeft plaatsgevonden als wordt beschreven, was vanuit het Goddelijk toezicht van de Heer.

Einde hoofdstuk 10

DE APOCALYPS ONTHULD

***waarin de verborgenheden die daar voorzeggd zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.***

TWAALFDE HOOFDSTUK

1. *En er werd een groot teken gezien in de hemel; een vrouw omgeven met de zon en de maan onder haar voeten en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren.*
2. *En, in de baarmoeder hebbende, riep zij, barensnood hebbende en zijnde in pijn om te baren.*
3. *En gezien werd een ander teken in de hemel; en zie, een grote rossige draak, hebbende zeven hoofden en tien hoornen en op zijn hoofden zeven diademen.*
4. *En zijn staart trok het derde deel der sterren des hemels en wierp die op de aarde; en de draak stond voor de vrouw die baren zou, opdat hij, nadat zij zou gebaard hebben, haar vrucht zou verslinden.*
5. *En zij baarde een manlijke zoon, die al de natiën zal weiden met een ijzeren roede; en haar vrucht werd weggerukt tot God en Zijn troon.*
6. *En de vrouw vluchtte in de woestijn, alwaar zij een plaats heeft, bereid van God, opdat zij haar aldaar voeden duizendtweehonderdenzestig dagen.*
7. *En er werd oorlog in de hemel, Michaël en zijn engelen streden met de draak en de draak streed en zijn engelen.*
8. *En zij hebben niet overmocht en hun plaats is niet meer gevonden in de hemel.*
9. *En geworpen is die grote draak, die oude slang, genaamd duivel en satan, verleidende het algehele wereldrond, geworpen is hij op de aarde en zijn engelen zijn met hem geworpen.*
10. *En ik hoorde een grote stem zeggende in de hemel: Nu is het heil en de macht en het koninkrijk geworden van onze God en de mogendheid van Zijn Christus, omdat nedergeworpen is de verklager van onze broeders, verklagende hen vóór onze God dagen en nachten.*
11. *En zij hebben hem overwonnen door het bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis; en zij hebben hun ziel niet bemind tot de dood toe.*
12. *Hierom verheugt u, gij hemelen en gij die daarin woont; wee degenen die de aarde en de zee bewonen, omdat de duivel tot u afgekomen is, hebbende grote toorn, wetende dat hij geringe tijd heeft.*
13. *En toen de draak zag, dat hij geworpen was op de aarde, zo heeft hij vervolgd de vrouw die de zoon gebaard had.*
14. *En gegeven zijn aan de vrouw twee vleugels van een grote arend, opdat zij zou vliegen tot de woestijn tot haar plaats, alwaar zij zou gevoed worden een tijd en tijden en de helft van een tijd, buiten het aangezicht van de slang.*
15. *En de slang wierp achter de vrouw uit haar mond water evenals een stroom, opdat zij haar door de stroom zou doen verzwelgen.*
16. *En de aarde kwam de vrouw te hulp en de aarde opende haar mond en slokte de stroom op die de draak had uitgeworpen uit zijn mond.*
17. *En de draak vergrimde tegen de vrouw en ging heen om oorlog te voeren tegen de overigen van haar zaad, die de bevelen van God bewaren en de getuigenis van Jezus Christus hebben.*
18. *En ik stond op het zand van de zee.*

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

Hier wordt gehandeld over de Nieuwe Kerk en haar leer; onder de vrouw wordt hier verstaan de Nieuwe Kerk en onder de vrucht die zij baarde, haar leer; en er wordt gehandeld over degenen in de huidige Kerk, die vanuit de leer in een Drievuldigheid van personen geloven en in een tweeheid van de Persoon van Christus en verder in de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen; dezen worden verstaan onder de draak; en daarna wordt gehandeld over de vervolging van de Nieuwe Kerk wegens haar leer door eerdergenoemden en over de bescherming van haar door de Heer, totdat zij van weinigen aangroeit tot velen.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

En er werd een groot teken gezien in de hemel, betekent de onthulling uit de Heer ten aanzien van Zijn Nieuwe Kerk in de hemelen en op aarde en over de moeilijke opneming van haar leer en de bestrijding; een vrouw omgeven met de zon en de maan onder haar voeten, betekent de Nieuwe Kerk van de Heer in de hemelen, te weten de Nieuwe Hemel en de toekomstige Nieuwe Kerk van de Heer op aarde, namelijk het Nieuwe Jeruzalem; en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren, betekent haar wijsheid en inzicht vanuit de erkentissen van het Goddelijk Goede en het Goddelijk ware vanuit het Woord; en, in de baarmoeder hebbende, riep zij, barensood hebbende en zijnde in pijn om te baren, betekent de leer van de Nieuwe Kerk in haar geboorte en de moeilijke opneming ervan vanwege de tegenstand van de zijde van hen die onder de draak worden verstaan; en gezien werd een ander teken in de hemel, betekent de onthulling door de Heer ten aanzien van hen die tegen de Nieuwe Kerk en haar leer zijn; en zie, een grote rossige draak, betekent degenen in de Kerk van de hervormden, die van God er drie en van de Heer er twee maken en die de naastenliefde scheiden van het geloof en het laatstgenoemde en niet tegelijk het eerstgenoemde zaligmakend maken; hebbende zeven hoofden, betekent de waanzin vanuit de vervalste en ontwijde waarheden van het Woord; en tien hoornen, betekent veel macht; en op zijn hoofden zeven diademen, betekent alle ware dingen van het Woord vervalst en ontwijd; en zijn staart trok het derde deel der sterren van de hemel en wierp die op de aarde, betekent dat zij door de vervalsingen van de waarheden van het Woord alle geestelijke erkentissen van het goede en het ware hebben vervreemd van de Kerk en door de toevoegingen aan de valse dingen volledig hebben vernietigd; en de draak stond voor de vrouw die baren zou, opdat hij, nadat zij gebaard zou hebben, haar vrucht zou verslinden, betekent dat zij die onder de draak worden verstaan, alle moeite doen om de leer van de Nieuwe Kerk in haar eerste opkomen uit te blussen; en zij baarde een manlijke zoon, betekent de leer van de Nieuwe Kerk; die al de natiën zal weiden met een ijzeren roede, betekent die allen die in de dode eredienst zijn vanwege het van de naastenliefde gescheiden geloof, door de waarheden vanuit de letterlijke zin van het Woord en tegelijk door de redelijke dingen vanuit het natuurlijk schijnsel, zal overtuigen, die overtuigd willen worden; en haar vrucht werd weggerukt tot God en Zijn troon, betekent de bescherming van de leer uit de Heer en de bewaking door de engelen van de hemel; en de vrouw vluchtte in de woestijn, betekent de Kerk eerst onder weinigen; alwaar zij een plaats heeft bereid van God, opdat zij haar aldaar voeden duizendtweehonderd zestig dagen, betekent de staat van die Kerk dan, opdat ondertussen daarin zal worden voorzien bij meerderen, totdat zij groeit tot aan haar vastgestelde bepaling; en er werd oorlog in de hemel, Michaël en zijn engelen streden met de draak en de draak streed en zijn engelen, betekent de valse dingen van de vorige Kerk, strijdend tegen de ware dingen van de Nieuwe; en zij hebben niet overmocht en hun plaats is niet meer gevonden in de hemel, betekent, dat zij overtuigd waren geworden dat zij in valsheden en boosheden waren en toch daarin aanbleven en dat zij daarom van de verbinding met de hemel werden losgescheurd en nedergeworpen; en geworpen is die grote draak, die oude slang, genaamd duivel en satan, betekent hen, afgeleerd van de Heer tot

zichzelf en van de hemel tot de wereld en vandaar in de boze dingen van de begeerten en in de valse dingen; verleidend het algehele wereldrond, betekent dat zij alle dingen van de Kerk verdraaien; geworpen is hij op de aarde en zijn engelen met hem, betekent in de wereld der geesten, die midden tussen de hemel en de hel is, waaruit er rechtstreekse verbinding is met de mensen op aarde; en ik hoorde een grote stem, zeggende in de hemel: nu is het heil en de macht en het koninkrijk geworden van onze God en de mogendheid van Zijn Christus, betekent de vreugde van de engelen van de hemel, dat nu de Heer alleen in de hemel en in de Kerk regeert en dat diegenen gezaligd worden die in Hem geloven; omdat nedergeworpen is de verklager van onze broeders, verklagende hen vóór onze God dagen en nachten, betekent dat door het Laatste Gericht zijn verwijderd degenen die zich verzet hebben tegen de leer van de Nieuwe Kerk; en zij hebben hem overwonnen door het bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis, betekent de overwinning van het Goddelijk Ware van het Woord en door de erkenning van de Heer; en zij hebben hun ziel niet bemind tot de dood toe, betekent dat zij zichzelf niet méér liefgehad hebben dan de Heer; hierom, verheugt u, gij hemelen en gij die daarin woont, betekent de nieuwe staat van de hemel, namelijk dat zij in de Heer zijn en de Heer in hen is; wee degenen die de aarde en de zee bewonen, omdat de duivel tot u afgekomen is, hebbende grote toorn, betekent de weeklacht over degenen in de Kerk, die in valsheden van het geloof zijn en daaruit in de boze dingen van het leven, omdat zij in verbinding zijn met de drakonisten; wetende dat hij een geringe tijd heeft, betekent omdat hij weet, dat de Nieuwe Hemel is gemaakt en dat zo de Nieuwe Kerk op aarde aanstaande is en dat hij dan met de zijnen in de hel wordt geworpen; toen de draak zag dat hij geworpen was op de aarde, zo heeft hij vervolgd de vrouw die de zoon geboort had, betekent dat de drakonisten in de wereld der geesten na de nederwerping terstond daartoe overgingen de Nieuwe Kerk vanwege haar leer te bestoken; gegeven zijn aan de vrouw twee vleugels van een grote arend, opdat zij zou vliegen tot de woestijn tot haar plaats, betekent de Goddelijke omzichtigheid ten behoeve van die Kerk en de bescherming zolang zij nog onder weinigen is; alwaar zij zou gevoed worden een tijd en tijden en de helft van een tijd, buiten het aangezicht van de slang, betekent opdat, vanwege de geslepenheid van de verleiders, omzichtig daarin wordt voorzien dat zij zal komen onder meerderen totdat zij groeit tot aan haar vastgestelde bepaling; en de slang wierp achter de vrouw uit haar mond water evenals een stroom, opdat zij haar door de stroom zou doen verzwelgen, betekent de redeneringen vanuit de valse dingen in overvloed, om de Kerk te vernietigen; en de aarde kwam de vrouw te hulp en de aarde opende haar mond en slokte de stroom op die de draak had uitgeworpen uit zijn mond, betekent dat die redeneringen in overvloed tot niets vervallen vanwege de geestelijke ware dingen, redelijk verstaan, die de Michaëls, vanuit wie de Nieuwe Kerk is, aanvoeren; en de draak vergrimde tegen de vrouw en ging heen om oorlog te voeren tegen de overigen van haar zaad, die de bevelen Gods bewaren en de getuigenis van Jezus Christus hebben, betekent de ontstoken haat bij hen die geloven dat zij wijzen zijn vanwege de bevestigingen ten gunste van het mystieke één-zijn van het Goddelijke en het Menselijke in de Heer en ten gunste van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen, tegen hen die alleen de Heer erkennen als de God van hemel en aarde en dat de Decaloog de Wet van het leven is, door de nieuwelingen aan te vallen, met het voornemen om hen te verleiden; en ik stond op het zand van de zee, betekent zijn natuurlijke staat nu.

DE ONTVOUWING

532. Er werd een groot teken gezien in de hemel, betekent de onthulling uit de heer ten aanzien van Zijn Nieuwe Kerk in de hemelen en op aarde en over de moeilijke opneming van haar Leer en de bestrijding.

Onder het teken vanuit de hemel wordt hier de onthulling ten aanzien van de toekomstige dingen verstaan en onder het grote teken, gezien in de hemel, wordt de onthulling ten aanzien van de Nieuwe Kerk verstaan, want de vrouw omgeven met de zon, over wie in dit hoofdstuk wordt gehandeld, betekent die Kerk; de manlijke die zij baarde, betekent haar leer; dat zij gepijnigd werd toen zij baarde, betekent de moeilijke opnemings ervan; dat de draak de manlijke wilde verslinden en dat hij daarna de vrouw vervolgde, betekent de bestrijding ervan; dit zijn de dingen die worden verstaan onder ‘het grote teken, gezien in de hemel’. Tekenen worden in het Woord gezegd van toekomstige dingen, dus de onthulling ervan, in de volgende plaatsen: *‘Laten zij ulieden de dingen verkondigen die gebeuren zullen, opdat wij het einde daarvan weten; of doet ons de toekomstige dingen horen; wijst aan de tekenen voor het toekomstige’*, (Jesaja 41:22,23).

‘De discipelen zeiden tot Jezus: Welk zal het teken zijn van Uw komst en van de voleinding der eeuw’, (Mattheüs 24:3; Markus 13:4; Lukas 21:7).

‘Er zullen tekenen vanuit de hemel zijn en tekenen in de zon, de maan en de sterren’, (Lukas 21:11,25).

‘En alsdan zal verschijnen het teken van de Zoon des Mensen’, (Mattheüs 24:30).

‘Gezegde tot koning Hizkia: Dit zal u een teken zijn, dat Jehovah dit woord doen zal:

De schaduw zal in de graden van Achaz teruggetrokken worden. Daarna zei Hizkia: Welk zal het teken zijn, dat ik tot het huis van Jehovah zal opklimmen’, (Jesaja 38:7,8,22) en elders.

Dat teken wordt gezegd ten aanzien van de waarheid en dat het dan de betuiging is en eveneens ten aanzien van de hoedanigheid van een staat en dat het dan de openbaring is, blijkt uit andere plaatsen in het Woord.

533. Een vrouw omgeven met de zon en de maan onder haar voeten, betekent de Nieuwe Kerk van de Heer in de hemelen, namelijk de Nieuwe Hemel en de toekomstige Nieuwe Kerk op aarde, namelijk het Nieuwe Jeruzalem.

Dat de Nieuwe Kerk van de Heer met deze vrouw wordt aangeduid, staat vast uit de afzonderlijke dingen in dit hoofdstuk, in de geestelijke zin verstaan; dat met de vrouw ook elders in het Woord de Kerk wordt aangeduid, zie nr. 434; en de Kerk wordt aangeduid, omdat de Kerk de Bruid en de Echtgenote van de Heer wordt genoemd; dat zij met de zon omgeven werd gezien, is omdat zij in de liefde tot de Heer is; zij erkent Hem immers en doet Zijn geboden en dit is Hem liefhebben, (Johannes 14:21-24); dat de zon de liefde betekent, zie nr. 53.

Dat de maan onder de voeten van de vrouw werd gezien, is omdat de Kerk op aarde, die nog niet met de Kerk in de hemelen is verbonden, wordt verstaan; met de maan wordt aangeduid het inzicht in de natuurlijke mens en het geloof, nr. 413; en met gezien worden onder de voeten wordt aangeduid dat zij op aarde zal zijn; anders wordt met de voeten die Kerk zelf aangeduid, als zij verbonden is.

Men moet weten, dat er in de hemelen evenzeer een Kerk is als op aarde; daar is immers het Woord, daar zijn tempels en predikingen daarin; daar zijn bedieningen en priesterschappen; alle engelen daar zijn immers mensen geweest; en daar is hun heengaan uit de wereld voor hen slechts de voortzetting van het leven geweest; en daarom worden zij ook in liefde en wijsheid vervolmaakt, eenieder volgens de graad van de aandoening van het ware en het goede, die zij uit de wereld met zich dragen.

De Kerk bij hen wordt hier verstaan onder de met de zon omgeven vrouw, bij wie op het hoofd een kroon van zeven sterren was; maar omdat de Kerk in de hemelen niet kan bestaan, tenzij er ook een Kerk op aarde is, die in een daarmee samenstemmende liefde en wijsheid is en deze komen zal, werd daarom onder de voeten van de vrouw de maan gezien, waarmee hier in het bijzonder het geloof wordt aangeduid, waardoor er zodanig als het heden is, geen verbinding is.

Dat de Kerk in de hemelen niet kan bestaan, tenzij de Kerk op aarde met haar is verbonden, is omdat de hemel, waar de engelen zijn en de Kerk, waar de mensen zijn, één handelen zoals het innerlijke en het uiterlijke bij de mens en het innerlijke bij de mens niet in zijn staat blijft bestaan, tenzij het uiterlijke daarmee wordt verbonden; het innerlijke immers zonder het uiterlijke is zoals een huis zonder fundament, of zoals zaad op de grond en niet in de grond, dus zoals iets zonder wortel; in één woord, zoals een oorzaak zonder de uitwerking waarin zij kan zijn; hieruit kan men zien, dat het een volstrekte noodzakelijkheid is, dat er ergens in de wereld een Kerk is, waar het Woord en waardoor de Heer bekend is.

534. En op haar hoofd een kroon van twaalf sterren, betekent haar wijsheid en inzicht vanuit de erkenningen van het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware vanuit het Woord. Met de kroon op het hoofd wordt de wijsheid en het inzicht aangeduid, nrs. 189, 235, 252; met de sterren worden de erkenningen van het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware vanuit het Woord aangeduid, nrs. 51, 420; en met twaalf worden aangeduid alle dingen van de Kerk, die betrekking hebben op het goede en het ware, nr. 348; vandaar nu wordt met de kroon van twaalf sterren op het hoofd van de vrouw, aangeduid de wijsheid en het inzicht van de Nieuwe Kerk vanuit de erkenningen van het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware vanuit het Woord.

535. En, in de baarmoeder hebbende, riep zij, barensood hebbende en zijnde in pijn om te baren, betekent de leer van de Nieuwe Kerk in haar geboorte en de moeilijke opneming ervan vanwege de tegenstand van de zijde van hen die onder de draak worden verstaan.

Dat in de baarmoeder hebben de leer in haar geboorte betekent, is omdat met de vrucht, die zij in de baarmoeder had, zie vers 5, wordt gehandeld, de leer van de Nieuwe Kerk wordt aangeduid; niet iets anders immers wordt met in de baarmoeder hebben, in barensood zijn en baren, in de geestelijke zin van het Woord aangeduid dan ontvangen en baren de dingen die van het geestelijk leven zijn, waarover hierna; met roepen, in barensood zijn en in pijn zijn om te baren, wordt aangeduid de moeilijke opneming van die leer vanwege de tegenstand van de zijde van hen die onder de draak worden verstaan; dit blijkt uit wat in dit hoofdstuk volgt, zoals dat de draak voor de vrouw stond die zou baren, om haar vrucht te verslinden en dat hij haar daarna vervolgde in de woestijn.

Dat met in de baarmoeder hebben, in barensood zijn en baren, in het Woord niet iets anders wordt aangeduid, blijkt uit de volgende plaatsen: *‘Jezus zei: Tenzij dat iemand opnieuw verwekt worde, hij kan het Koninkrijk Gods niet ingaan; hetgeen geboren is uit het vlees is uit het vlees, is vlees, hetgeen echter verwekt is uit de geest, is geest’*, (Johannes 3:3-6).

‘Zing, gij onvruchtbare, die niet gebaard hebt, jubel, gij die geen barensood gehad hebt, omdat de zonen der verlatene meer zijn dan de zonen der getrouwde’, (Jesaja 54:1).

‘Zij hebben opgehouden, totdat de onvruchtbare heeft gebaard zeven en die vele kinderen heeft gehad, gemis heeft’, (1 Samuël 2:5); met de onvruchtbare worden de natiën aangeduid, die geen echte ware dingen hadden, omdat zij het Woord niet hadden; met de getrouwde en degene die vele kinderen heeft, worden de Joden aangeduid, die het Woord hadden.

‘Zij zal verkwijnen, die zeven baarde, zij zal haar ziel uitblazen’, (Jeremia 15:9); deze dingen ten aanzien van de Joden, evenzo.

‘Wij hebben ontvangen, wij hebben barensood gehad, wij hebben als het ware wind gebaard; wij hebben geen heilen voor het land gemaakt’, (Jesaja 26:18).

‘Eer zij barensood had, heeft zij gebaard; eer haar smart overkwam, zo is zij van een manlijke verlost; heeft een land op één enige dag barensood gehad; zal een natie op één maal verwekt worden; zal Ik breken en niet verwekken; en zal Ik doende verwekken, toesluiten’, (Jesaja 66:7-10).

‘Heb barensood, gij aarde, van vóór de Heer, van vóór de God van Israël’, (Psalm 116:7).

‘Ach, deze dag, de zonen zijn gekomen tot aan de mond der baarmoeder en geen krachten om te baren’, (Jesaja 37:3).

‘Sin zal in barensnood zijn en No zal zijn om door te breken’, (Ezechiël 30:15,16).

‘Ik hoorde de stem van een kranke, als het ware van een die in de eerstekinds nood is, de stem van de dochter Zions; zij zucht, zij breidt de handen uit: Wee mij, mijn ziel is moede vanwege de doodslagers’, (Jeremia 4:31).

‘Krampen en weeën grijpen hen aan, zoals een barende zijn zij in barensnood’, (Jesaja 13:6-8).

‘Efraïms ongerechtigheid is samengebonden; de smarten van een in barensnood zijnde zullen hem aankomen; hij is een zoon die niet wijs is, omdat hij op de tijd niet staat in de baarmoeder der zonen’, (Hosea 13:12,13).

‘Efraïm, zoals een vogel zal uw heerlijkheid wegvliegen, van de geboorte en van de buik en van de ontvangenis af; geef hun Jehovah, een misdragende baarmoeder en uitdrogende borsten; ook wanneer zij verwekt zullen hebben, zal Ik de verlangens van hun buik doden’, (Hosea 9:11,12,14,16); in deze plaatsen wordt ook beschreven de moeilijkheid om de ware dingen van de leer vanuit het Woord op te nemen met tal van dingen die tot de pijn van het in barensnood verkeren behoren; evenzo elders meermalen.

Bovendien wordt Jehovah, dat wil zeggen, *‘de Heer, de Formeerder van de baarmoeder af’* genoemd, (Jesaja 44:2,24; 49:1,5); en onder de Formeerder vanuit de baarmoeder wordt de Hervormer verstaan.

536. En gezien werd een ander teken in de hemel, betekent de onthulling uit de Heer ten aanzien van hen die tegen de Nieuwe Kerk en haar leer zijn.

Met het teken wordt de onthulling uit de Heer aangeduid, zoals eerder in nr. 532; dat gezegd wordt een ander teken, is omdat het een onthulling is ten aanzien van hen die tegen de Nieuwe Kerk zullen zijn.

537. En zie, een grote rossige draak, betekent degenen in de Kerk van de hervormden, die van God er drie en van de Heer er twee maken en die de naastenliefde scheiden van het geloof en het laatstgenoemde en niet tegelijk het eerstgenoemde zaligmakend maken.

Dezen zijn het die hier en in wat volgt onder de draak worden verstaan; zij zijn immers tegen de twee wezenlijke dingen van de Nieuwe Kerk, namelijk dat God Één is in Wezen en Persoon, in Wie de Drievuldigheid is en dat die God de Heer is; en verder dat de naastenliefde en het geloof één zijn zoals het wezen en de vorm ervan en dat geen anderen naastenliefde en geloof hebben dan zij die leven volgens de geboden van de Decaloog, namelijk dat men de boze dingen niet moet doen en voor zoveel als iemand de boze dingen niet doet door ze te schuwen als zonden tegen God, voor evenzoveel doet hij de goede dingen die van de naastenliefde zijn en gelooft hij de ware dingen die van het geloof zijn.

Dat degenen die van God er drie en van de Heer er twee maken en die de naastenliefde scheiden van het geloof en het laatstgenoemde en niet tegelijkertijd het eerstgenoemde zaligmakend maken, tegen die twee wezenlijke dingen van de Nieuwe Kerk zijn, kan door eenieder die het overweegt, worden gezien.

Gezegd wordt: die van God er drie en van de Heer er twee maken en er wordt verstaan: zij die over drie personen als over drie goden denken en het Menselijke van de Heer scheiden van Zijn Goddelijke; en wie denkt anders en kan anders denken, die bidt naar de geloofsformule, dat ‘God de Vader ter wille van de Zoon de Heilige Geest zal zenden?’

Bidt hij niet tot God de Vader als tot één God en ter wille van de Zoon als over een tweede en over de Heilige Geest als over een derde; waaruit blijkt dat hoewel iemand in zijn denken van drie personen één God maakt, hij toch verdeelt, dat wil zeggen, zijn voorstelling in drie goden verdeelt, wanneer hij zo bidt; dezelfde geloofsformule maakt ook van de Heer er twee, aangezien dan alleen over het Menselijke van de Heer en niet tevens over het Goddelijke van

Hem gedacht wordt, want ‘ter wille van de Zoon’ is ter wille van Zijn Menselijke, dat heeft geleden aan het kruis.

Hieruit kan nu vaststaan wie het zijn die onder de draak worden verstaan, die de vrucht van de vrouw wilde verslinden en daarna de vrouw vervolgde om haar vrucht tot in de woestijn.

Dat de draak groot wordt genoemd, is omdat alle Kerken van de hervormden God onderscheiden in drie personen en het geloof enig en alleen zaligmakend maken, behalve enigen hier en daar, die over de Drievuldigheid en over het geloof niet op dezelfde wijze geloven; zij die God in drie personen onderscheiden en vastkleven aan deze woorden van de leer van Athanasius: Eén persoon is des Vaders, een andere des Zoons en een andere des Heilige Geestes; en ook aan deze: De Vader is God, de Zoon is God en de Heilige Geest is God; dezen, zeg ik, kunnen niet één God maken uit drie; zij kunnen weliswaar uitspreken dat zij één God zijn, maar zij kunnen het niet denken.

Daarom degenen die denken over het Goddelijke van de Heer uit het eeuwige, als over een tweede persoon van de Goddelijkheid en over Zijn Menselijke in de tijd als over het menselijke van een ander mens; dezen kunnen ook niet anders dan van de Heer er twee maken, hoezeer ook in de leer van Athanasius wordt gezegd, dat het Goddelijke en het Menselijke van Hem Één Persoon zijn, verenigd zoals de ziel en het lichaam.

Dat de draak rossig wordt genoemd, is omdat het rossige betekent het valse vanuit de boze dingen van de begeerten, namelijk het helse valse.

Omdat nu deze twee wezenlijke dingen van de leer in de Kerken van de hervormden valse dingen zijn en valse dingen de Kerk verwoesten – die nemen immers haar ware en goede dingen weg – werden zij daarom door de draak uitgebeeld; de oorzaak hiervan is de volgende: dat met de draak in het Woord de verwoesting van de Kerk wordt aangeduid, zoals kan vaststaan uit deze volgende plaatsen: *‘Ik zal Jeruzalem stellen tot hopen, een habitakel der draken; en de steden van Jehudah zal Ik terugbrengen tot een woestheid’*, (Jeremia 9:11).

‘Zie, er komt een groot tumult vanuit het land van het noorden, om de steden van Jehudah terug te brengen tot een woestheid, een habitakel der draken’, (Jeremia 10:22).

‘Chazor zal worden tot een habitakel der draken, een verlating tot in de eeuw’, (Jeremia 49:33).

‘Opdat het een habitakel der draken zij, een voorhof voor de dochters van de nachtuil’, (Jesaja 34:13).

‘In het habitakel der draken de legerplaats ervan’, (Jesaja 35:7).

‘Ik zal beroofd en naakt gaan, ik zal misbaar maken zoals de draken en rouw bedrijven zoals de dochters van de nachtuil’, (Micha 1:8).

‘Ik schreeuwde, ik ben de draken een broeder geworden en een genoot voor de dochters der oehoe’, (Job 30:28,29).

‘Antwoorden zullen de ijim in zijn paleizen en de draken in de tempels’, (Jesaja 13:22).

‘Babel zij een hoop, een habitakel der draken, tot aanfluiting en verbijstering’, (Jeremia 51:37).

‘Gij hebt ons verpletterd in een plaats der draken en Gij hebt over ons gedekt de schaduw des doods’, (Psalm 44:19,20).

‘Ik heb de bergen van Ezau gesteld tot een woestheid en zijn erfenis voor de draken der woestijn’, (Micha 1:3; Jesaja 43:20; Jeremia 14:6; Psalm 111:13,14; Deuteronomium 32:33).

Dat onder de draak hier degenen worden verstaan die in het geloof-alleen zijn en de werken der wet als niet heilbrengend verwerpen, is mij enige malen door levende ondervinding in de geestelijke wereld bewezen; ik zag verscheidene duizenden van hen in troepen verzameld en toen werden zij vanuit de verte gezien zoals een draak met een lange staart, die verscheen bezaaid met stekels zoals met doorns; deze stekels betekenen valse dingen.

Eenmaal werd ook gezien een nog grotere draak, die na de rug te hebben opgezet, de staart tot naar de hemel oprichtte met het streven om de sterren daaruit neer te trekken; zo werd dit voor mijn ogen gepenbaard, dat onder de draak geen anderen worden verstaan.

538. Hebbende zeven hoofden, betekent de waanzin vanuit de vervalste en ontwijde ware dingen van het Woord.

Met het hoofd wordt de wijsheid en het inzicht aangeduid en in de tegengestelde zin de waanzin; maar met de zeven hoofden hier wordt, omdat zij van de draak waren, eigenlijk de waanzin vanuit de vervalste en ontwijde ware dingen van het Woord aangeduid; van zeven wordt immers gesproken met betrekking tot de heilige dingen en in de tegengestelde zin van de profane dingen, nr. 10; en daarom volgt dat op zijn hoofden werden gezien zeven diademen en met de diademen worden de ware dingen van het Woord aangeduid en daar dus de vervalste en ontwijde.

Dat met het hoofd de wijsheid en het inzicht wordt aangeduid, blijkt uit het volgende: *'Ik zal u wijze en inzichtsvolle mannen geven en ze tot uw hoofden stellen'*, (Deuteronomium 1:13).

'Jehovah heeft uw ogen toegesloten, de profeten; en uw hoofden, de zienden, heeft Hij bedekt', (Jesaja 29:10).

Met *'het hoofd van het standbeeld van Nebukadnezar uit zuiver goud'*, (Daniël 2:32), wordt ook niet iets anders aangeduid dan de wijsheid van de eerste eeuw, die was bij de mensen van de Oudste Kerk.

Met het hoofd in de tegengestelde zin wordt de waanzin en de dwaasheid aangeduid, bij David: *'God zal het hoofd der vijanden stuk slaan, de kruin des haars van degene die in zijn schulden wandelt'*, (Psalm 68:22); ook wordt niet iets anders aangeduid met *'het hoofd van de slang dat zou worden vertreden'*, (Genesis 3:15) en met *'het hoofd slaan over veel land'*, (Psalm 110:6,7).

En verder met *'stof op het hoofd strooien en met kaalheid aanbrengen'* en met *'de hand op het hoofd leggen'*, wanneer zij beschaamd waren of smart voelden daarover dat zij waanzinnig of tegen de wijsheid hadden gehandeld, (Jesaja 7:20; 15:2; Ezechiël 7:18; 27:30; Jeremia 2:37; 14:3,4; Klaagliederen 2:10; 2 Samuël 13:19).

Met de zeven hoofden wordt echter de waanzin vanuit de vervalste en ontwijde ware dingen ook aangeduid in wat volgt in de (Apocalyps 13:1,3; 17:3,7,9).

539. En tien hoornen, betekent veel macht.

De hoorn betekent de macht, nr. 270; en tien betekent veel, nr. 101.

Dat gezegd wordt dat de draak veel macht heeft, is omdat de zaliging van de mens door het geloof-alleen zonder de werken van de wet, welk geloof onder de draak wordt verstaan, het gemoed pakt en dan de bevestigingen overreden; zij pakt ze immers, omdat de mens, wanneer hij hoort dat de verdoemenis van de wet is weggenomen en hem de verdienste van de Heer door het geloof-alleen daarin wordt toegerekend, zich kan overgeven aan de wellusten van zijn gemoed en lichaam en niet enige hel behoeft te vrezen; daarvandaan is de macht, die met de tien horens van de draak wordt aangeduid; dat hij zo'n macht heeft gehad, blijkt duidelijk uit de aanvaarding van dat geloof in de gehele hervormde christelijke wereld.

540. En op zijn hoofden zeven diademen, betekent alle ware dingen van het Woord vervalst en ontwijd.

Met de diademen of de kostbare stenen worden de ware dingen van het Woord aangeduid, in het bijzonder de ware dingen van de letterlijke zin van het Woord, hier echter die dingen vervalst en ontwijd, omdat zij gezien werden op de zeven hoofden van de draak, waarmee de waanzin vanuit de vervalste en ontwijde waarheden wordt aangeduid, nr. 538.

Dat met de diademen of de kostbare stenen de ware dingen van de letterlijke zin worden aangeduid, zie het werk *'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift'*, nrs. 43-45, waar is getoond dat de Goddelijke Ware dingen in laatsten, dus de ware dingen van de zin van de letter van het Woord, werden aangeduid met *'de twaalf kostbare stenen op de borstlap van Aharon, welke de urim en de tummim was'*, (Exodus 28:6,15-21,30);

en verder met *'de kostbare stenen in de tuin van Eden'*, waarvan men zegt dat de koning van Tyrus daar is geweest, (Ezechiël 28:12,13); eveneens met *'de twaalf kostbare stenen waarvan de fundamenten van de muur van het Nieuwe Jeruzalem waren'*, (Openbaring 21:17-20).

Dat de ware dingen van de letterlijke zin van het Woord met diademen of kostbare stenen worden aangeduid, is omdat alle dingen van de zin van de letter van het Woord voor de engelen doorschijnend zijn vanuit de geestelijke zin ervan, dus vanuit het licht van de hemel, waarin de geestelijke waarheden van het Woord zijn; de steen immers in het Woord betekent het ware in laatsten, vandaar de kostbare steen dat ware, doorschijnend.

Dat ook de vervalste en de ontwijde ware dingen van het Woord diademen worden genoemd, is omdat die vanuit zich licht geven bij wie ze ook maar mogen zijn, zoals de diademen op aarde blinken in de hand van wie ze ook maar zijn; het werd gegeven soms overspelige vrouwen te zien zodra zij in de wereld der geesten vanuit de aarde waren gekomen, getooid met diademen en eveneens Joden die diademen verkopen, die zij zich uit de hemel hadden verschaft, waaruit bleek, dat de boze en de valse dingen bij hen het licht en de glans van de waarheden van het Woord niet veranderen.

Eendere dingen worden daarom ook aangeduid met *'de tien diademen op de hoornen van het beest, opklimmende vanuit de zee'*, (Openbaring 13:1) en met *'de kostbare stenen op de vrouw, zittende op het scharlaken beest'*, (Openbaring 17:3-5).

Dat het de ware dingen van het Woord zijn, die met de diademen worden aangeduid, blijkt duidelijk in de Openbaring, dat *'gezien werden op het hoofd van Hem Die op het witte paard zat, vele diademen, Wiens naam was het Woord Gods'*, (Openbaring 19:12,13).

541. En zijn staart trok het derde deel der sterren van de hemel en wierp die op de aarde, betekent dat zij door de vervalsingen van de waarheden van het Woord alle geestelijke erkennenissen van het goede en het ware hebben vervreemd van de Kerk en door de toevoegsels aan de valse dingen volledig hebben vernietigd.

Met de staart worden daar waar over hen wordt gehandeld die ketterse dingen hebben bevestigd vanuit het Woord, de vervalste ware dingen van het Woord aangeduid, nr. 438; met sterren worden de geestelijke erkennenissen van het goede en het ware aangeduid, nrs. 51, 420; met het derde deel worden alle dingen aangeduid, nrs. 400, 505; en met van de hemel trekken en op de aarde werpen, wordt aangeduid van de Kerk vervreemden en volledig vernietigen; want wanneer zij van de hemel worden afgetrokken, worden zij ook van de Kerk afgetrokken, omdat al het ware van het Woord uit de Heer door de hemel aan de mens van de Kerk wordt ingeboezemd; ook worden de ware dingen niet door iets anders afgetrokken dan door vervalsingen ervan in het Woord, aangezien daar en daaruit de ware dingen van de hemel en van de Kerk zijn.

Dat alle ware dingen van het Woord door hen die onder de draak worden verstaan, over wie eerder in nr. 537 is gehandeld, vernietigd zijn, kan niet door iemand in de wereld geloofd worden; toch zijn zij zozeer vernietigd dat er niet één leerstellig ware over is; dit werd in de geestelijke wereld onderzocht bij de geleerden uit de geestelijkheid en het werd dus zo bevonden; ik weet de oorzaken, maar ik zal er hier slechts één zeggen; zij beweren dat alles wat vanuit de wil van de mens en vanuit het oordeel daarvan voortgaat, niet het goede is en dat daarom de goede dingen van de naastenliefde of de goede werken, omdat die door de mens worden gedaan, niets bijdragen tot het heil, maar dat het geloof-alleen dat doet; terwijl toch het enige waardoor de mens een mens is en waardoor hij met de Heer verbonden wordt, dit is, dat hij het goede kan doen en het ware kan geloven zoals vanuit zich, dat wil zeggen, zoals vanuit zijn wil volgens zijn oordeel; indien dit enige werd weggenomen, dan zou tegelijk ook al het verbindende van de mens met de Heer en van de Heer met de mens, worden weggenomen; het is immers dat wederkerige van de liefde, dat de Heer geeft aan eenieder die als mens geboren wordt en dat Hij ook bewaart bij hem tot aan het einde van diens leven en daarna tot in het eeuwige; indien dit de mens werd afgenomen, dan zou hem

ook al het ware en het goede van het Woord worden afgenomen en wel dermate dat het Woord niets anders zou zijn dan een dode letter en een leeg boekdeel; want het Woord leert niets anders dan de verbinding van de mens met de Heer door de naastenliefde en het geloof, het ene en het andere uit de mens zoals uit hemzelf.

Zij die onder de draak worden verstaan, over wie eerder in nr. 537 is gehandeld, hebben deze enige band van de verbinding verbroken door te beweren dat de goede dingen van de naastenliefde of de goede werken, die uit de mens en diens wil en oordeel voortgaan, niets anders dan zedelijke, burgerlijke en politieke werken zijn, waardoor de mens verbinding heeft met de wereld en in het geheel niet met God en met de hemel; en wanneer die band verbroken is, dan is er niet enig leerstellig ware van het Woord over; en indien de ware dingen van het Woord worden toegevoegd om te bevestigen dat het geloof-alleen zaligend is zonder de werken van de wet, dan worden alle dingen vervalst; en indien de vervalsing voortgaat tot aan de beaming toe dat de Heer in het Woord de goede werken niet heeft geboden om de verbinding van de mens met Zich, maar alleen om de verbinding met de wereld, dan worden de ware dingen van het Woord ontwijfd; dan immers is het Woord niet langer het Heilige Boek, maar wordt een profaan boek; maar zie hiervoor ‘de ondervinding’ aan het einde van dit hoofdstuk.

Eendere dingen worden met deze over de bok bij Daniël aangeduid: *‘De geitenbok wierp met zijn hoorn ter aarde van het heir des hemels en van de sterren en hij vertrad ze; en hij wierp de waarheid ter aarde’*, (Daniël 8:10,12).

542. En de draak stond voor de vrouw die baren zou, opdat hij, nadat zij zou gebaar hebben, haar vrucht zou verslinden, betekent dat zij die onder de draak worden verstaan, alle moeite doen om de leer van de Nieuwe Kerk in haar eerste opkomen uit te blussen.

Wie er onder de draak worden verstaan, zie nr. 537; dat met de vrouw de Nieuwe Kerk wordt aangeduid, nr. 533; dat met baren wordt aangeduid de goede en de ware dingen van de leer vanuit het Woord opnemen, nr. 535; dat met de vrucht die zij baren zou, de leer van de Nieuwe Kerk wordt aangeduid, zal men in het volgende artikel zien; dat met verslinden wordt aangeduid uitblussen, is omdat met de vrucht de leer wordt aangeduid en wanneer ten aanzien van de vrucht ‘verslinden’ wordt gezegd, wordt over de leer ‘uitblussen’ gezegd; dat dit in haar eerste opkomen het geval was, is omdat gezegd wordt dat de draak voor de vrouw stond, opdat hij, nadat zij gebaar zou hebben, haar vrucht zou verslinden.

543. En zij baarde een manlijke zoon, betekent de leer van de Nieuwe Kerk.

Met de zoon wordt in het Woord het ware van de leer aangeduid en verder het verstand en vandaar het denken van het ware en het goede; met de dochter echter wordt het goede van de leer aangeduid, en verder de wil en vandaar de aandoening van het ware en het goede; en met de manlijke zoon wordt aangeduid het ware dat ontvangen is in de geestelijke mens en geboren in de natuurlijke; de oorzaak hiervan is deze: dat met de verwekkingen en de geboorten in het Woord geestelijke verwekkingen en geboorten worden aangeduid, die alle in het algemeen betrekking hebben op het goede en het ware, nr. 535; er wordt immers niet iets anders verwekt en geboren uit de Heer als Echtgenoot en uit de Kerk als Echtgenote.

Omdat nu met de vrouw die gebaar had, de Nieuwe Kerk wordt aangeduid, nr. 533, zo is het duidelijk dat met de manlijke zoon de leer van die Kerk wordt aangeduid.

De leer die hier wordt verstaan, is ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem’, te Londen uitgegeven; en verder ook ‘de Leer aangaande de Heer; aangaande de Gewijde Schrift en aangaande het Leven volgens de Decaloog’, te Amsterdam uitgegeven; onder de Leer immers worden alle ware dingen van de Leer verstaan, omdat de Leer de samenvatting ervan is; toen die leren geschreven werden, stonden de drakonisten rondom mij en spanden met alle woede samen om ze te verslinden, dat wil zeggen, ze uit te blussen, dit nieuwe mag worden meegedeeld, omdat

het naar waarheid zo heeft plaatsgevonden: de drakonisten die rondom mij stonden, waren vanuit de hervormde christelijke wereld, overal vandaan.

Aangezien vanuit het geestelijk huwelijk geen ander kroost wordt geboren en het manlijk kroost het ware en het goede met het verstand en vandaar met het denken is en het vrouwelijk kroost het ware en het goede met de wil en vandaar met de aandoening is, wordt daarom met de zoon in het Woord het ware aangeduid; ter bevestiging zullen enige plaatsen worden aangevoerd, waaruit men dit enigermate kan opmaken: *'Zie, de zonen zijn de erfenis van Jehovah, loon des buiks vrucht; zoals de pijlen in de hand eens machtigen, aldus de zonen der jeugd'*, (Psalm 127:3-5).

'Maak u kaal en scheer u, om de zonen uwer verrukkingen, omdat zij van u zijn heenverhuisd', (Micha 1:16).

'Ik zag twee olijfbomen naast de kandelaar; en hij zei: Deze zijn de twee zonen van de olijfbom, staande naast de Heer van de ganse aarde', (Zacharia 4:11,14).

'Mijn tent is verwoest, mijn zonen zijn van mij uitgegaan en zij zijn er niet', (Jeremia 10:20).

'Mijn zonen zijn verwoest geworden, omdat de vijand de overhand had', (Klaagliederen 1:16).

'Uw zonen, Jeruzalem, zijn in bezwijming gevallen, zij liggen ter neder aan het hoofd van alle straten', (Jesaja 51:17,18,20).

'De vaders zullen de zonen eten in het midden van u en de zonen zullen hun vaders eten; Ik zal uw overblijfselen verstrooien in alle wind', (Ezechiël 5:10).

'De zoon zal verdeeld worden tegen de vader en de vader tegen de zoon', (Mattheüs 10:21; Markus 13:12; Lukas 12:53).

'Gij hebt de vaten van uw sieraad vanuit Mijn goud genomen en gij hebt u beelden van het manlijke gemaakt, met welke gij hebt gehoereerd', (Ezechiël 16:17).

'Jezus zei: Het zaad zijn de zonen des koninkrijks en het onkruid zijn de zonen des bozen', (Mattheüs 13:38).

Dat de Zoon des Mensen het Goddelijk Ware van het Woord, dus de Heer is, zie men in *'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer'*, nrs. 19-28.

In de aangehaalde plaatsen worden onder de zonen degenen verstaan, die in de ware dingen van de leer vanuit het Woord zijn en abstract genomen de ware dingen zelf, evenzo elders, zoals in, (Jesaja 13:17,18; 14:21-23; 43:5,6; 49:17,22; 51:17;18; 60:9; Jeremia 3:24,25; 5:17; Ezechiël 14:16-18,20; 16:20,36,45; 20:26,31; 23:37; Hosea 11:9-11; Zacharia 9:13; Psalm 144:11,12; Deuteronomium 32:8).

Dat met de dochter de aandoening van het ware van de Kerk wordt aangeduid, dus de Kerk ten aanzien van die aandoening, staat vast uit zo vele plaatsen in het Woord, dat het tal van bladzijden zou vullen, indien zij werden aangevoerd; niet iets anders wordt verstaan onder: de dochter Zions, de dochter van Jeruzalem, de dochter van Jehudah, de dochter van Israël; zie enige aangevoerde plaatsen ten aanzien van de dochter Zions, nr. 612; wie kan niet zien, dat niet enige dochter van Zion, Jeruzalem, Jehudah en Israël, die zo vaak in het Woord zijn genoemd, verstaan kan worden.

544. Die al de natiën zal weiden met een ijzeren roede, betekent dat die leer al degenen die in de dode eredienst zijn vanwege het van de naastenliefde gescheiden geloof, door de ware dingen vanuit de zin van de letter van het Woord en tegelijk door de redelijke dingen vanuit het natuurlijk schijnsel, zal overtuigen, die overtuigd willen worden.

Deze dingen betreffen de leer van de Nieuwe Kerk, omdat er sprake is van de manlijke zoon, met wie de leer wordt aangeduid, nr. 543; met weiden wordt leren en onderrichten aangeduid, nr. 383, hier degenen overtuigen die overtuigd willen worden; met de natiën worden aangeduid degenen die in de boze dingen van het leven zijn, nr. 483; hier zij die in de dode eredienst zijn vanwege het van de naastenliefde gescheiden geloof, omdat hier over hen wordt gehandeld en dezen in de boze dingen van het leven zijn; want wanneer de naastenliefde wordt afgescheiden, is er niet enig goede van het leven en waar het goede niet is, daar is het

boze; dat regeren met een ijzeren roede, betekent door de ware dingen van de zin van de letter van het Woord en tegelijk door de redelijke dingen vanuit het natuurlijk schijnsel, zie eerder nr. 148.

545. En haar vrucht werd weggerukt tot God en Zijn troon, betekent de bescherming van de leer, omdat zij voor de Nieuwe Kerk is, uit de Heer en de bewaking door de engelen van de hemel.

Met de vrouw wordt de Nieuwe Kerk aangeduid, nr. 533; en met de woestijn wordt aangeduid, waar niet langer de ware dingen zijn; dat er wordt aangeduid die Kerk, eerst onder weinigen, is omdat er volgt: waar zij een plaats heeft, van God bereid, opdat zij haar aldaar zouden voeden duizendtweehonderdzestig dagen, waarmee wordt aangeduid haar staat zoals die dan is, opdat intussen daarin zal worden voorzien dat zij onder meerderen zal zijn, totdat zij groeit tot haar vastgestelde bepaling, nr. 547.

Met de woestijn wordt in het Woord aangeduid:

- I. De verwoeste Kerk of de Kerk waarin alle ware dingen van het Woord vervalst zijn, zodanig als zij was bij de Joden ten tijde van de Komst van de Heer.
- II. De Kerk waarin niet de ware dingen zijn, omdat het Woord er niet is, zodanig als zij was bij de rechtschapen heidenen, ten tijde van de Heer.
- III. De staat van de verzoeking, waarin de mens als het ware zonder ware dingen is, omdat hij omsingeld is door boze geesten, die verzoeking teweegbrengen en hem dan als het ware de ware dingen wegnemen.

I. Dat met de woestijn de verwoeste Kerk wordt aangeduid of de Kerk waarin alle ware dingen van het Woord vervalst zijn, zodanig als zij was bij de Joden ten tijde van de Heer, blijkt uit deze plaatsen: ‘Is dit de man die de aarde beroerde, die de koninkrijken deed beven; hij heeft het wereldrond tot een woestijn gesteld’, (Jesaja 14:16,17); deze dingen over Babel.

‘Op het land van Mijn volk klimt de doorn en de distel op; het paleis zal een woestijn zijn’, (Jesaja 32:13,14).

‘Ik zag en zie, Karmel een woestijn; woestheid zal het ganse land zijn’, (Jeremia 4:26,27); het land [de aarde] is de Kerk, nr. 285.

‘De herders hebben Mijn wijngaard verdorven; zij hebben de akker van Mijn verlangen teruggebracht tot een woestijn der eenzaamheid; in de woestijn komen de verwoesters’, (Jeremia 12:10,12).

‘De wijnstok is geplant in een woestijn; in een land van dorheid en dorst’, (Ezechiël 19:13).

‘Een vuur heeft de habitakels der woestijn verteerd’, (Joël 1:19,20).

‘De dag van Jehovah komt; zoals de tuin van Eden is het land voor Hem, maar achter Hem is de woestijn der woestheid’, (Joël 2:3).

‘Gijlieden, ziet het Woord van Jehovah; ben Ik Israël een woestijn geweest, een land der duisternis’, (Jeremia 2:31).

‘Een stem des roependen in de woestijn; bereidt de weg voor Jehovah; effent in de eenzaamheid een pad voor onze God’, (Jesaja 40:3); en elders; zoals in (Jesaja 33:9; Jeremia 3:2; 23:10; Klaagliederen 5:9; Hosea 2:2,3; 13:15; Joël 3:19; Maleachi 1:3; Psalm 107:33,34; Mattheüs 24:26; Lukas 13:35).

Dat zodanig ook de Kerk heden ten dage is, zie nr. 566.

II. Dat met de woestijn wordt aangeduid de Kerk waarin niet de ware dingen zijn, omdat het Woord er niet is, zoals bij de rechtschapen heidenen ten tijde van de Heer, blijkt uit deze plaatsen: *‘Over u zal uitgegoten worden de Geest vanuit de hoogte; dan zal de woestijn zijn tot een bouwland en in de woestijn zal het gericht wonen’,* (Jesaja 32:15,16).

‘In het midden der valleien zal Ik fonteinen stellen, de woestijn tot een poel der wateren; Ik zal in de woestijn de cederboom de acacia zetten en de boom der olie’, (Jesaja 41:18,19).

‘Hij zal de woestijn stellen tot een poel der wateren en het dorre land tot watertochten’, (Psalm 107:35,36).

‘Ik zal in de woestijn een weg leggen, in de eenzaamheid rivieren, om Mijn volk, Mijn uitverkorene drinken te geven’, (Jesaja 43:19,20).

‘Jehovah zal haar woestijn stellen zoals Eden en haar eenzaamheid zoals de tuin van Jehovah; blijdschap en vreugde zal in haar gevonden worden’, (Jesaja 51:3).

‘De habitakels der woestijn druipen’, (Psalm 65:13,14).

‘Laat de woestijn de stem verheffen, laten de bewoners der rots zingen’, (Jesaja 42:11).

III. Dat met de woestijn de staat van de verzoeking wordt aangeduid, waarin de mens als het ware zonder waarheden is, omdat hij is omsingeld door boze geesten, die de verzoeking teweegbrengen en hem dan als het ware dingen wegnemen, blijkt uit, (Mattheüs 4:1-3; Markus 1:12,13; Lukas 4:1-3; Ezechiël 20:34-37; Jeremia 2:2,6,7; Hosea 2:13-16; Psalm 107:4-7; Deuteronomium 1:31,33; 8:2-4,15,16; 32:10).

547. Alwaar zij een plaats heeft bereid van God, opdat zij haar aldaar voeden duizendtweehonderdzig dagen, betekent de staat van die Kerk dan, opdat intussen zal worden voorzien bij meerderen, totdat zij groeit tot aan haar vastgestelde bepaling. Met de plaats wordt de staat aangeduid, nr. 947; en met voeden wordt aangeduid, daarin voorzien dat zij groeit, want zo wordt de Kerk gevoed; vandaar wordt met een plaats hebben bereid van God, opdat zij haar voeden, aangeduid de staat van de Kerk opdat intussen daarin wordt voorzien onder meerderen; met duizendtweehonderdzig dagen wordt aangeduid, tot het einde en de aanvang, nr. 491, dat wil zeggen, tot het einde van de vorige Kerk en tot de aanvang van de Nieuwe; het is hetzelfde als met een tijd en tijden en een halve tijd, vers 14, nr. 562; dus eveneens tot aan het vastgestelde bepaling, dat wil zeggen totdat zij bestaat zoals daarin is voorzien.

Dat het vanuit de Goddelijke Voorzienigheid van de Heer is, dat de Kerk eerst onder weinigen is en allengs groeit onder meerderen, is omdat eerst de valse dingen van de vorige Kerk verwijderd moeten worden; voordien kunnen immers de waarheden niet worden opgenomen, want de ware dingen die worden opgenomen en ingeplant vóórdat de valse dingen verwijderd zijn, blijven niet aan en zij worden ook door de drakonisten teniet gedaan; evenzo is met de christelijke Kerk gebeurd, namelijk, dat zij van weinigen tot meerderen allengs aangroeide; de tweede oorzaak is deze, dat eerst de Nieuwe Hemel gevormd moet worden, die één zal maken met de Kerk op aarde; en daarom leest men *‘dat hij zag een nieuwe hemel en het Heilige Jeruzalem, nederdalende uit God vanuit de hemel’*, (Openbaring 21:1,2).

Zeker is dat de Nieuwe Kerk, dus het Nieuwe Jeruzalem, zal ontstaan, omdat zij voorzegd is in, (Openbaring 21 en 22) en eveneens is het zeker, dat de valse dingen van de vorige Kerk voordien verwijderd moeten worden, omdat over die valse dingen is gehandeld in de Openbaring tot aan het 20ste hoofdstuk.

548. En er werd oorlog in de hemel, Michaël en zijn engelen streden met de draak en de draak streed en zijn engelen, betekent de valse dingen van de vorige Kerk, strijdend tegen de ware dingen van de Nieuwe Kerk.

Met de oorlog wordt de geestelijke oorlog aangeduid, namelijk die van het valse tegen het ware en die van het ware tegen het valse, nr. 500; er kan immers geen andere oorlog plaatsvinden in de hemel, waar deze, zoals gezegd wordt, ontstond; ook kan hij niet plaatsvinden in de hemel die eenmaal uit de engelen is geformeerd, maar hij heeft plaatsgevonden in de vorige hemel, die voorbij is gegaan, waarover wordt gehandeld in, Openbaring 21:1; over welke hemel men zie in de ontvouwing daar; die hemel immers is voorbijgegaan door het Laatste Gericht over de draak en diens engelen, wat ook daarmee wordt aangeduid, dat de draak werd neergeworpen en dat zijn plaats niet langer in de hemel werd gevonden, zoals volgt.

Welke valse dingen onder de draak worden verstaan, die tegen de ware dingen van de Nieuwe Kerk zullen gaan strijden, zie nr. 537.

Onder Michaël wordt niet enige aartsengel verstaan, noch onder Gabriël en Rafaël, maar verstaan worden de bedieningen in de hemel; de bediening die Michaël daar is, is bij hen die vanuit het Woord bevestigen, dat de Heer de God van hemel en aarde is en dat God de Vader en Hij één zijn zoals ziel en lichaam één zijn; en verder dat men volgens de geboden van de Decaloog moet leven en dat dan de mens naastenliefde en geloof heeft; Michaël wordt ook genoemd bij, (Daniël 10:13,21; 12:1); en onder hem wordt een eendere bediening verstaan, zoals blijkt uit de hoofdstukken 9, 10 en 11 en uit de laatste verzen van hoofdstuk 12 daar. Onder Gabriël echter wordt verstaan de bediening bij hen die vanuit het Woord leren, dat Jehovah in de wereld is gekomen en dat het Menselijke dat Hij daar heeft opgenomen, de Zoon Gods is en Goddelijk; en daarom wordt de engel die dat aan Maria verkondigde, Gabriël genoemd, (Lukas 1:19,26-35).

Degenen die in deze bedieningen zijn, worden in de hemel ook Michaëls en Gabriëls genoemd.

Dat onder de engel in de hoogste zin de Heer wordt verstaan en in de betrekkelijke zin de hemel vanuit de engelen en verder ook een gezelschap van engelen, zie eerder de nrs. 5, 65, 258, 342, 344, 415, 465; hier echter wordt een bediening verstaan, omdat zij met name worden genoemd en Michaël wordt bij Daniël ‘vorst’ genoemd en met de vorst wordt in het Woord het voornaamste aangeduid en met de koning het Ware zelf, nr. 20.

549. En zij hebben niet overmocht, en hun plaats is niet meer gevonden in de hemel, betekent dat zij overtuigd waren geworden dat zij in de valse en de boze dingen waren en toch daarin aanbleven en dat zij daardoor van de verbinding met de hemel werden losgescheurd en neergeworpen.

Opdat deze dingen worden verstaan, zal eerst iets worden gezegd over de staat van degenen die na de dood in het andere leven komen: allen worden daar eerst onderricht door de engelen en van het ene gezelschap naar het andere geleid en zij worden daarnaar onderzocht of zij de ware dingen van de hemel willen opnemen en volgens die willen leven; niettemin nemen al diegenen die de valse dingen bij zich in de wereld hebben bevestigd, ze niet op; en daarom worden zij tot gezelschappen gezonden waar degenen zijn, die in eendere valse dingen zijn; en die gezelschappen hebben niet enige verbinding met de hemel, maar met de hel; en daarom zakken zij na de volbrachte tijd in de wereld der geesten neer tot de hel en worden zij naar hun eigen plaatsen verwezen, eenieder volgens zijn boze en het valse daaruit; dit is het wat daaronder wordt verstaan dat zij overtuigd waren geworden dat zij in de valse en de boze dingen waren en toch daarin aanbleven en dat zij daarom van de verbinding met de hemel werden losgescheurd en neergeworpen; hoedanig lot hun daar wacht, zie eerder in de nrs. 153, 531.

550. En geworpen is die grote draak, die oude slang, genaamd duivel en satan, betekent hen die onder de draak worden verstaan en zijn afgekeerd van de Heer tot zichzelf en van de hemel tot de wereld en vandaar vanuit het lichamelijke zinlijk geworden zijn en die niet anders kunnen dan in de boze dingen van hun begeerten zijn en in de valse dingen daaruit en door de scheiding van de Heer en de hemel niet anders kunnen dan duivels en satans worden. Wie onder de draak worden verstaan, zie eerder nr. 537; en omdat dezen van God er drie en van de Heer er twee maken en omdat zij de geboden van de Decaloog onderbrengen bij de werken waardoor niet enige zaliging plaatsvindt, worden zij de oude slang, duivel en satan genoemd; en met de slang wordt aangeduid de mens die vanuit het lichamelijke zinlijk is, nr. 455, die van de Heer is afgekeerd tot zichzelf en van de hemel tot de wereld; en met de duivel worden aangeduid diegenen die in de boze dingen van de begeerten zijn; en met de satan zij die daaruit in de valse dingen zijn, nrs. 97, 153, 856, 857.

Zodanig was ook de slang die Eva en Adam verleidde, zoals blijkt uit de beschrijving en de vervloeking van haar, (Genesis 3:1-5, 14,15).

Hier wordt de draak duivel en satan genoemd, alsof het één enkele was, maar hij wordt zo genoemd, omdat allen in de hel duivels en satans zijn en vandaar de hel in één samenvatting zo wordt genoemd.

551. Verleidende het algehele wereldrond, betekent dat zij alle dingen van de Kerk verdraaien.

Met verleiden wordt verdraaien aangeduid en met wereldrond wordt de Kerk aangeduid, evenzo als met de aarde, nr. 285; met het wereldrond wordt niet het aardrijk aangeduid, maar de Kerk op aarde, in de volgende plaatsen: *‘Het land zal treuren en verward worden, het wereldrond zal verkwijnen en verward worden’*, (Jesaja 24:4).

‘De landen zullen Uw gerichten leren en de bewoners van het wereldrond Uw gerechtigheid’, (Jesaja 26:9).

‘De Maker der aarde door Uw deugd, bereidende het wereldrond door Uw wijsheid’, (Jeremia 10:12; 51:15).

‘De fundamenten van het wereldrond zijn onthuld door het geblaas van Uw geest’ (Psalm 18:16).

‘Van Jehovah is de aarde en haar volheid, het wereldrond en die daarop wonen; Hij heeft hetzelfde gegrond op de stromen’, (Psalm 24:1,2).

‘De hemelen zijn Uwe en de aarde is Uwe, het wereldrond en zijn volheid hebt Gij gegrond’, (Psalm 89:12).

‘De troon der heerlijkheid zal Hij hen doen beërven, want van Jehovah zijn de grondvesten der aarde en Hij heeft het wereldrond daarop gezet’, (1 Samuël 2:8).

‘Babel, gij hebt het wereldrond tot een woestijn gesteld, gij hebt uw land verdorven en uw volk gedood’, (Jesaja 14:17,20); en verder ook in, (Jesaja 18:3; 26:18; 27:6; 34:1; Nahum 1:5; Psalm 9:9; Psalm 77:19; 98:9; Klaagliederen 4:12; Job 18:18; Mattheüs 24:14; Lukas 21:26; Openbaring 16:14); maar men moet weten dat wanneer het wereldrond en de aarde tegelijk worden genoemd, met het wereldrond de Kerk wordt aangeduid ten aanzien van het goede en met de aarde [land] de Kerk ten aanzien van het ware.

552. Geworpen is hij op de aarde en zijn engelen zijn met hem geworpen, betekent in de wereld der geesten, die midden tussen de hemel en de hel is en waaruit er rechtstreekse verbinding is met de mensen van de aardbol.

Dat onder de aarde, waarvan gezegd wordt dat de draak daarop geworpen werd, de wereld der geesten wordt verstaan, is omdat deze wereld onmiddellijk onder de hemelen ligt en wanneer iemand uit de hemel wordt neergeworpen, valt hij niet gelijk in de hel, maar op het land van deze wereld het naast daaronder gelegen; die wereld immers is midden tussen de hemel en de hel, of beneden de hemelen en boven de hellen; over deze wereld zie het werk ‘Hemel en Hel’ uitgegeven te Londen in 1758, nrs. 421 tot 535.

Al degenen die in die wereld zijn, hebben rechtstreeks gemeenschap met de mensen op aarde en dus de draak en zijn engelen met degenen die in de valse dingen en daaruit in de boze dingen zijn vanuit de aangenomen ketterij over het geloof-alleen; en daarom wordt in wat volgt gezegd: *‘Hierom verheugt u, gij hemelen; wee degenen die de aarde en de zee bewonen, omdat de duivel tot u afgekomen is, hebbende grote toorn, wetende, dat hij een geringe tijd heeft’*, (Openbaring 12:12).

En verder, *‘dat hij de vrouw vervolgde in de woestijn en heenging om oorlog te voeren tegen de overigen van haar zaad’*, (Openbaring 12:13-17).

Men moet weten, dat ieder mens ten aanzien van zijn aandoeningen en het denken daaruit, in gezelschap is met degenen die in de wereld der geesten zijn en door middel van hen met

degenen die òf in de hemel, òf in de hel zijn; het leven van ieder mens hangt van die verbinding af.

553. En ik hoorde een grote stem zeggende in de hemel: Nu is het heil en de macht en het koninkrijk geworden van onze God en de mogendheid van Zijn Christus, betekent de vreugde van de engelen van de hemel, dat nu de Heer-alleen in de hemel en in de Kerk regeert en dat degenen gezaligd worden die in Hem geloven.

Met de grote stem in de hemel wordt de vreugde van de engelen aangeduid en daarom volgt er, ‘hierom verheugt u, gij hemelen en gij die daarin woont’, vers 12; de stem wordt ook groot, omdat zij verhoogd wordt ten gevolge van de vreugde van het hart; geworden is het heil en de macht, betekent dat zij nu worden gezaligd vanuit de Goddelijke macht van de Heer; en het koninkrijk van onze God en de mogendheid van Zijn Christus, betekent, omdat de Heer-alleen in de hemel en de Kerk regeert, dat onder God wordt verstaan het Goddelijke Zelf, dat Jehovah Vader wordt genoemd en onder Christus Zijn Goddelijk Menselijke, dat de Zoon Gods wordt genoemd, zie eerder in nr. 520; en omdat het Goddelijke Zelf en het Goddelijk Menselijke van de Heer één zijn, zoals de ziel en het lichaam, zo volgt dat alleen de Heer regeert.

Dit wordt verstaan onder ‘*het Evangelie des Koninkrijks*’ en onder ‘*het Koninkrijk Gods*’, in (Mattheüs 3:2; 4:17,23; 7:21,22; 9:35; 11:11; 12:28; Markus 1:14,15; 9:1; 15:43; Lukas 4:43; 8:1; 9:60; 10:8-11; 11:17,18,20; 16:16; 21:30,31; 22:18; 23:50,51).

Dat de Heer alle mogendheid heeft in de hemel en op aarde, blijkt duidelijk bij, (Mattheüs 28:18; Johannes 3:35; 17:2,10).

Dat degenen gezaligd worden die in de Heer zijn en in wie de Heer is en dat het het Goddelijk Menselijke is, in Wie zij zijn, zie, (Johannes 14, 15, 17); en dat geen anderen worden gezaligd dan zij die in Hem geloven, staat vast uit deze plaatsen: ‘*Zo velen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij mogendheid gegeven zonen Gods te zijn, die in Zijn naam geloven*’, (Johannes 1:12).

‘*Opdat eenieder die in de Zoon gelooft, niet verga, maar het eeuwige leven zal hebben*’, (Johannes 3:15).

‘*Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn Eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat eenieder die gelooft in Hem, het eeuwige leven zal hebben*’, (Johannes 3:16).

‘*Die gelooft in de Zoon wordt niet geoordeeld, die echter niet gelooft, is alreeds geoordeeld, omdat hij niet heeft geloofd in de Naam van de Eniggeboren Zoon van God*’, (Johannes 3:18).

‘*Die gelooft in de Zoon, die heeft het eeuwige leven; die echter de Zoon niet gelooft, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem*’, (Johannes 3:36).

‘Die tot Mij komt, zal niet hongeren en die gelooft in Mij, zal nimmermeer dorsten. Voorwaar zeg Ik u: Die gelooft in Mij heeft het eeuwige leven’, (Johannes 6:33,35,47).

‘*Indien gij niet geloofd zult hebben dat Ik ben, gij zult in uw zonden sterven*’, (Johannes 8:24).

‘*Jezus zei: Ik ben de Opstanding en het Leven; die gelooft in Mij, ook al sterft hij, zal leven; een elk die leeft en gelooft in Mij, zal niet sterven tot in het eeuwige*’, (Johannes 11:25,26; 6:38-40; 7:37,38; 8:12; 12:36,46).

Geloven in de Heer, is rechtstreeks tot Hem gaan en vertrouwen hebben dat Hijzelf zaligt; en omdat niemand vertrouwen kan hebben dan alleen degene die goed leeft, wordt daarom ook dit verstaan onder geloven in Hemzelf; zie eerder nr. 67.

554. Omdat nedergeworpen is de verklager van onze broeders, verklagende hen vóór onze God dagen en nachten, betekent dat door het Laatste Gericht zijn verwijderd degenen die zich hebben verzet tegen de Leer van het Nieuwe Jeruzalem.

Dat de draak werd neergeworpen, betekent dat verwijderd werden degenen die onder de draak worden verstaan; dat zij verwijderd werden door een neerwerpen uit de hemel tot de wereld der geesten en daarna tot de hel, wat het Laatste Gericht over hen is, is eerder gezegd; onder

de broeders worden verstaan degenen die in de leer van het Nieuwe Jeruzalem en in een leven daarnaar zijn; met verklagen wordt aangeduid zich verzetten tegen de leer en haar als vals voorstellen en afkeuren; en omdat zij dit aanhoudend doen als het ware vóór God, wordt de draak de verklager van de broeders genoemd, die hen verklagen vóór God dagen en nachten; dit eveneens doet de duivel wanneer hij verzoekt; hij trekt immers verschillende dingen vanuit de mens tevoorschijn, die hij vals noemt en verdoemt.

555. En zij hebben hem overwonnen door het Bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis, betekent de overwinning door het Goddelijk Ware van het Woord en vandaar door de erkenning dat de Heer de God van hemel en aarde is en dat de geboden van de Decaloog geboden van het leven zijn waarnaar men moet leven.

Dat het Bloed van het Lam het Goddelijk Ware is, voortgaande uit de Heer, namelijk het Goddelijk Ware van het Woord, zie nr. 379; dat de getuigenis de Goddelijke Waarheid is, zie eerder in de nrs. 6,16; en dat het in het bijzonder deze twee dingen zijn: dat de Heer de God van hemel en aarde is en dat de geboden van de Decaloog de geboden van het leven zijn, nrs. 490, 509; en daarom wordt de Decaloog ook de Getuigenis genoemd, (Exodus 25:22; 31:7,18; 32:15; Leviticus 16:13; Numeri 17:4; Psalm 78:5; Psalm 132:12).

Geloofd wordt door de huidige belijders van het geloof-alleen, dat onder het Bloed van het Lam hier het lijden aan het kruis van de Heer wordt verstaan, met vooral als oorzaak hiervan dat zij het lijden aan het kruis tot het voornaamste van hun dogma maken, door te zeggen, dat Hij zo op Zich heeft overdragen de verdoemenis van de wet, de Vader voldoening heeft gegeven en het menselijk geslacht met Hem heeft verzoend en meer dergelijke dingen; maar dat het niet zo is, maar, dat de Heer in de wereld is gekomen om de hellen te onderwerpen en om Zijn Menselijke te verheerlijken en dat het lijden aan het kruis de laatste strijd is geweest, waardoor Hij ten volle de hellen heeft overwonnen en ten volle Zijn Menselijke heeft verheerlijkt, zie het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer', nrs. 12 tot 14; daaruit kan men zien, dat onder het Bloed van het Lam hier niet het lijden aan het kruis wordt verstaan volgens het huidige dogma.

Dat onder het bloed van het Lam wordt verstaan het Goddelijk Ware dat voortgaat uit de Heer, dus het Goddelijk Ware van het Woord, kan men hieruit zien, dat de Heer het Woord is en dat, omdat Hij het Woord is, het Goddelijk Ware daar Zijn bloed is en het Goddelijk Goede daar Zijn lichaam; dit kan tot duidelijke aanschouwing toe als volgt geleerd worden: Is niet ieder mens zijn goede en zijn ware?

En omdat het goede is van de wil en het ware van het verstand, is ieder mens zijn wil en verstand.

Wat anders maakt de mens?

Is de mens niet naar zijn wezen die twee?

De Heer echter is het Goede Zelf en het Ware Zelf, dat wil zeggen, het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware, en deze twee zijn eveneens het Woord.

556. En zij hebben hun ziel niet bemind tot de dood toe, betekent dat zij zichzelf niet méér hebben liefgehad dan de Heer.

Met zijn ziel beminnen, wordt aangeduid, zichzelf en de wereld liefhebben; met de ziel wordt immers het eigen leven van de mens aangeduid, dat eenieder uit geboorte heeft, namelijk zichzelf en de wereld boven alle dingen liefhebben; en daarom wordt met niet zijn ziel liefhebben, aangeduid, niet zichzelf en de wereld méér liefhebben dan de Heer en de dingen die van de Heer zijn; tot de dood toe, betekent liever willen sterven; dus is het de Heer boven alles liefhebben en de naaste zoals zichzelf, (Mattheüs 22:35 tot 38) en liever willen sterven dan van die beide liefden terugreden.

Iets eenders wordt aangeduid met deze woorden van de Heer: *'Wie zijn ziel wil vinden, zal deze verliezen en wie de ziel verloren zal hebben ter wille van Jezus, zal die vinden'*, (Mattheüs 10:39; Lukas 17:33).

‘Die zijn ziel liefheeft, zal deze verliezen; maar die zijn ziel haat in deze wereld, zal haar bewaren tot in het eeuwige leven’, (Johannes 12:25).

‘Jezus zei: Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf; wie zijn ziel zal willen hebben behouden, die zal haar verliezen; wie echter zijn ziel zal verloren hebben om Mijnentwil, die zal haar vinden; wat baat het een mens, zo hij de gehele wereld gewint en lijdt schade aan zijn ziel; of wat zal een mens geven als genoegzame prijs tot lossing van zijn ziel’, (Mattheüs 16:24-26; Markus 8:35-37; Lukas 9:24,25).

Onder de Heer liefhebben wordt verstaan Zijn geboden doen, (Johannes 14:20-24); de oorzaak hiervan is de volgende, dat Hijzelf Zijn geboden is; immers, zij zijn uit Hem, en dus is Hijzelf daarin, dus in de mens aan wiens leven zij ingeschreven zijn en zij worden aan de mens ingeschreven door ze te willen en te doen.

557. Hierom verheugt u, gij hemelen en gij die daarin woont, betekent de nieuwe staat van de hemel, namelijk, dat zij in de Heer zijn en de Heer in hen is.

Onder de hemelen wordt de hemel vanuit de christenen verstaan, waarin alleen de Heer als de God van hemel en aarde wordt erkend; met verheugt u, wordt de nieuwe staat ervan aangeduid, die vol vreugde is; met hen die wonen, worden degenen aangeduid die in het goede zijn, nr. 380; en omdat al het goede is uit de Heer, wordt er aangeduid dat zij in de Heer zijn en de Heer in hen is.

558. Wee degenen die de aarde en de zee bewonen, omdat de duivel tot u afgekomen is, hebbende grote toorn, betekent de weeklacht over hen die in de innerlijke en in de uiterlijke dingen van de leer ten aanzien van het geloof-alleen zijn en vandaar in de boze dingen van het leven, aangezien hun gelijken, die uit de hemel zijn geworpen, in de wereld der geesten zijn en vandaar in verbinding met de mensen van de aarde, die zij vanuit de haat tegen de Nieuwe Kerk aansporen om in hun valse dingen en in de boze dingen daaruit te volharden.

Met wee degenen die de aarde en de zee bewonen, wordt de weeklacht aangeduid over degenen in de Kerk, die in de leer ten aanzien van het geloof-alleen zijn; met wee wordt de weeklacht aangeduid, nr. 416; met hen die wonen, worden degenen aangeduid die in de Kerk zijn, en van wie de leer het geloof-alleen is; onder de aarde worden degenen verstaan die in de innerlijke dingen ervan zijn en onder de zee degenen die in de uiterlijke dingen ervan zijn, nr. 470; met de grote toorn wordt de haat tegen de Nieuwe Kerk aangeduid, omdat deze tegen de vrouw is gericht, nr. 525; met tot hen afkomen, wordt aangeduid, tot hen die in de wereld der geesten zijn en omdat dezen in verbinding zijn met de mensen op aarde, wordt ook aangeduid tot zulke mensen op aarde; dat de draak werd neergeworpen vanuit de hemel in de wereld der geesten en dat zij die daar zijn, in verbinding staan met de mensen op de aarde, zie eerder nr. 552.

De draak wordt hier duivel genoemd, omdat degenen worden verstaan die vanuit die ketterij in de boze dingen van het leven zijn; en diegenen zijn vanuit die ketterij in de boze dingen van het leven, die volgens dit punt van hun geloof leven, dat er voor hen die in vertrouwen tot God de Vader bidden, geen zonden zijn en dat indien die er zijn, deze vergeven zijn; omdat deze mensen zichzelf niet onderzoeken, weten zij niet van enige zonde bij zich en tenslotte weten zij ook niet wat zonde is; zie eerder nr. 531; dat onder de draak als duivel degenen worden verstaan die in de boze dingen van hun begeerten zijn, zie nr. 550.

Dat elk mens in verbinding is met hen die in de wereld der geesten zijn, is omdat de mens ten aanzien van de aandoeningen van zijn gemoed en zijn denken daaruit, een geest is; en daarom is hij voortdurend ten aanzien daarvan in verbinding met die geesten die in een eendere aandoening en in een eender denken daaruit zijn; de verbinding is zodanig dat de mens, indien die band ook maar voor één enkel ogenblik werd verbroken, dood zou neervallen; hiervan heeft de Kerk tevoren niets geweten; ook niet, dat de mens na de dood zijn aandoening en zijn

denken daaruit is; dus zijn naastenliefde en het geloof daaruit en dat niemand kan zijn een geloof gescheiden van naastenliefde.

559. Wetende dat hij een geringe tijd heeft, betekent omdat hij weet dat de Nieuwe Hemel gemaakt is en dat zo de Nieuwe Kerk op aarde aanstaande is en dat hij dan met de zijnen in de hel wordt geworpen.

Dat dit wordt aangeduid, is omdat de draak weet dat de Nieuwe Hemel gemaakt is; hij is immers daaruit neergeworpen, vers 8, 9; en verder weet hij dat de Nieuwe Kerk op aarde aanstaande is, vanuit de voorzegging in (Openbaring 21); en eveneens weet hij, dat hij dan met de zijnen in de hel moet worden geworpen, ook vanuit de voorzegging, (Openbaring 20:1,2,10).

560. Toen de draak zag dat hij geworpen was op de aarde, zo heeft hij vervolgd de vrouw die de zoon gebaar had, betekent dat de drakonisten in de wereld der geesten na de nederwerping terstond daartoe overgingen de Nieuwe Kerk vanwege haar leer te bestoken. Toen de draak zag dat hij geworpen was op de aarde, betekent, toen de drakonisten zagen dat zij waren afgescheiden van de hemel en in verbinding met de mensen op aarde, nrs. 552, 558; zo heeft hij vervolgd de vrouw, betekent dat zij terstond daartoe overgingen de Kerk van de Heer te bestoken; dat de vrouw die hij vervolgde, die Kerk is, zie nr. 533; die de zoon gebaar had, betekent vanwege de leer; dat de vrucht of de manlijke zoon die de vrouw gebaar had, de leer van de Nieuwe Kerk is, zie de nrs. 535, 542, 543, 545.

561. En gegeven zijn aan de vrouw twee vleugels van een grote arend, opdat zij zou vliegen tot de woestijn tot haar plaats, betekent de Goddelijke omzichtigheid ten behoeve van die Kerk en de bescherming zolang zij nog onder weinigen is. Met de vrouw wordt de Nieuwe Kerk aangeduid, nr. 533; met de vleugels wordt de macht en de bescherming aangeduid, nr. 245; met de arend wordt het verstandelijk gezicht en het denken daaruit aangeduid, nr. 245; met vliegen wordt aangeduid doorzien en rondom zien, nr. 245; met de woestijn wordt de verlaten Kerk aangeduid en dus zo onder weinigen is, nr. 546; met de plaats wordt de staat daar aangeduid; hieruit volgt dat met ‘gegeven zijn aan de vrouw twee vleugels van een grote arend, opdat zij zou vliegen tot de woestijn tot haar plaats’, wordt aangeduid, de Goddelijke omzichtigheid ten behoeve van de Nieuwe Kerk en de bescherming zolang zij nog onder weinigen is.

562. Alwaar zij zou gevoed worden een tijd en tijden en de helft van een tijd, buiten het aangezicht van de slang, betekent opdat, vanwege de geslepenheid van de verleiders, omzichtig daarin wordt voorzien dat zij zal komen onder meerderen, totdat zij groeit tot aan haar vastgestelde bepaling. Met gevoed worden wordt, wanneer van de Nieuwe Kerk sprake is, aangeduid daarin voorzien dat zij komt onder meerderen, zoals in nr. 547; met een tijd en tijden en de helft van een tijd, wordt aangeduid tot het einde en de aanvang, dus totdat zij aangroeit van weinigen tot meerderen, tot aan haar vastgestelde bepaling, zoals in nr. 547; met het aangezicht van de slang wordt de geslepenheid van de verleiders aangeduid: met het aangezicht de geslepenheid en met de slang de verleiders; dat met de slang de verleiders worden aangeduid, blijkt uit het volgende in dit hoofdstuk: *‘Geworpen is de grote draak, de oude slang, die het ganse wereldrond verleidt’*, (Openbaring 12:9); en elders: *‘Hij greep de draak, de oude slang en wierp hem in de afgrond, opdat hij de natiën niet meer verleiden zou’*, (Openbaring 20:2,3); hier wordt iets eenders verstaan als onder de slang die Eva en Adam verleidde, waarvan wordt gezegd: *‘En de slang is geslepen geworden dan alle wilde dier van het veld; en de vrouw zei tot Jehovah: De slang heeft mij verleid’*, (Genesis 3:1,13).

Met het aangezicht wordt in het Woord datgene aangeduid wat innerlijk is bij de mens, omdat het aangezicht de afdruk van het gemoed is en geformeerd tot overeenstemming; vandaar wordt met het aangezicht van de slang de toorn, de haat en de geslepenheid aangeduid.

Met een tijd, en tijden en de helft van een tijd, wordt hier iets eenders aangeduid als met duizendtweehonderdzestig dagen, vers 6, waar deze woorden staan: *'En de vrouw vluchtte in de woestijn, alwaar zij een plaats had bereid van God, opdat zij haar aldaar zouden voeden duizendtweehonderdzestig dagen'*; deze dingen zie ook ontvouwd in nr. 547.

Iets eenders ook als met *'drie dagen en een halve'*, (Openbaring 11:9,11) en ook met *'de drie jaren en zes maanden toen er hongersnood werd'*, (Lukas 4:25); iets eenders ook als bij Daniël met *'een bestemde tijd van bestemde tijden en een helft, wanneer Hij zal voleindigd hebben de hand van het volk der heiligheid te verstrooien'*, (Daniël 12:7).

563. En de slang wierp achter de vrouw uit haar mond water evenals een stroom, opdat zij haar door de stroom zou doen verzwelgen, betekent de redeneringen vanuit de valse dingen in overvloed, om de Kerk te vernietigen.

Met de slang wordt, hier zoals eerder, de verleidende draak aangeduid; met de vrouw de Nieuwe Kerk, nr. 533; met het water worden de ware dingen aangeduid en in de tegengestelde zin de valse dingen, nrs. 50, 409; met de stroom worden de ware dingen in overvloed aangeduid en in de tegengestelde zin de valse dingen in overvloed, nr. 409; met uit de mond van de slang, worden de redeneringen aangeduid; vandaar nu wordt met water zoals een stroom uitwerpen, de redeneringen vanuit de valse dingen in overvloed aangeduid.

De redeneringen van hen die onder de draak worden verstaan, zijn alle vanuit begoochelingen en schijnbaarheden, die, indien zij bevestigd worden, aan de buitenkant zoals ware dingen verschijnen, maar van binnen valse dingen in overvloed verbergen; dit kan ik meedelen, dat degenen in de Kerk, die het geloof-alleen bij zich bevestigen, daarvan niet kunnen terugtreden dan alleen door een ernstige boetedoening, omdat zij zich verbinden met de drakonisten die nu in de wereld der geesten zijn en oproer maken en daar vanuit de haat tegen de Nieuwe Kerk allen bestoken op wie zij stuiten; en omdat zij, zoals eerder is gezegd, verbonden zijn met de mensen van de aarde, dulden zij niet dat degenen die eenmaal door hun redeneringen gevangen waren, van hen terugtreden; zij houden hen immers zoals met ketens gebonden en dan sluiten zij hun ogen toe, zodat zij niet enig ware meer in het licht kunnen zien.

564. En de aarde kwam de vrouw te hulp en de aarde opende haar mond en slokte de stroom op die de draak had uitgeworpen uit zijn mond, betekent dat de redeneringen vanuit de valsheden in overvloed, die de drakonisten voortbrengen, tot niets vervallen vanwege de geestelijke ware dingen, redelijk verstaan, die de Michaëls, vanuit wie de Nieuwe Kerk is, aanvoeren.

Met de aarde, die de vrouw te hulp kwam, wordt de Kerk aangeduid ten aanzien van de leer, nr. 285; en omdat er gehandeld wordt over de redeneringen vanuit valsheden, die de drakonisten voortbrengen, zo zijn het de ware dingen vanuit het Woord, waarmee de aarde, dat wil zeggen, de Kerk, de vrouw te hulp kwam; met de mond openen wordt aangeduid die ware dingen toevoeren; met de stroom die de draak uit zijn mond had uitgeworpen, worden de redeneringen vanuit de valse dingen in overvloed aangeduid, nr. 563; met opslokken wordt aangeduid, maken dat zij tot niets vervallen; onder Michaëls worden de mensen van de Nieuwe Kerk verstaan, onder Michaël de wijzen daar en onder zijn engelen de overigen. Aangezien in de Nieuwe Kerk dit dogma wordt verworpen dat het verstand gevangen gehouden moet worden onder de gehoorzaamheid aan het geloof en in plaats daarvan dit wordt aanvaard, dat het ware van de Kerk moet worden gezien om geloofd te worden, nr. 224 en omdat het ware niet anders dan redelijk kan worden gezien, wordt er daarom gezegd: vanwege de ware dingen, redelijk verstaan; hoe kan enig mens door de Heer geleid en met de hemel verbonden worden, die zijn verstand sluit in zulke zaken die van het heil en van het eeuwige leven zijn?

Is het niet het verstand dat verlicht en geleerd zal worden?

En wat is het door de godsdienst toegesloten verstand anders dan donkerheid en wel zo'n donkerheid die het licht dat verlicht van zich stoot?

Verder, wie kan enige waarheid erkennen en dit onthouden, indien hij het niet ziet?

Wat is een niet gezien ware anders dan een niet verstaan woord, dat bij de zinlijk lichamelijke mensen met het geheugen meestal wordt vastgehouden, maar dit kan niet bij de wijzen; ja zelfs werpen de wijzen de lege woorden uit hun geheugen, dat wil zeggen, de woorden die niet vanuit het verstand zijn binnengegaan; zoals dat de Ene God drie is ten aanzien van de personen; en verder dat de uit het eeuwige geboren Heer niet een en dezelfde is met de in de tijd geboren Heer, dat wil zeggen, dat die Ene Heer God is en niet de Andere; verder ook, dat het leven van de naastenliefde, dat bestaat in de goede werken en eveneens in de boetedoening van de boze werken, niets tot het heil bijdraagt; de wijze verstaat dit niet en daarom zegt hij vanuit zijn redelijkheid: Doet dan de godsdienst niets? Is niet de godsdienst het boze schuwen en het goede doen? Zal niet de leer van de Kerk dat leren en tevens wat de mens zal geloven, opdat hij de goede dingen van de godsdienst zal doen uit God?

565. En de draak vergrimde tegen de vrouw en ging heen om oorlog te voeren tegen de overigen van haar zaad, die de bevelen Gods bewaren en de getuigenis van Jezus Christus hebben, betekent de ontstoken haat - bij hen die geloven dat zij wijzen zijn vanwege de bevestigingen ten gunste van het mystieke Eén-zijn van het Goddelijke en het Menselijke van de Heer en ten gunste van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen - tegen hen die alleen de Heer erkennen als de God van hemel en aarde en dat de Decaloog de Wet van het Leven is, door de nieuwelingen aan te vallen met het voornemen om hen te verleiden.

Al deze dingen zijn bevat in die weinige woorden, omdat zij in een reeks volgen vanuit de voorafgaande woorden, waar gezegd wordt dat de aarde de vrouw te hulp kwam en haar mond opende en de stroom opslokte die de draak uit zijn mond had uitgeworpen, waarmee wordt aangeduid dat hun redeneringen vanuit de vlasheden tot niets vervielen, nr. 564; dus, dat zij tevergeefs hadden getracht de Nieuwe kerk te vernietigen; en daarom wordt daarmee, dat de draak tegen de vrouw vergrimde, die ontstoken haat en snuivende wraakzucht tegen de Kerk aangeduid; met de toorn van de draak wordt de haat aangeduid, nr. 558; met oorlog voeren wordt aangeduid door redeneringen vanuit valse dingen aanvallen en bestrijden, nr. 500; onder de overigen van haar zaad, die de bevelen Gods bewaren en de getuigenis van Jezus Christus hebben, worden verstaan de nieuwelingen die de leer over de Heer en over de Decaloog opnemen; wat de getuigenis van Jezus Christus is, zie de nrs. 6, 490.

Dat onder de draak hier degenen worden verstaan die geloven dat zij wijzen zijn vanwege de bevestigingen van het mystieke één-zijn van het Goddelijke en het Menselijke van de Heer en ten gunste van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen, is omdat dezen in de trots van de wijsheid zijn en weten te redeneren; en vanuit de trots gaat de haat voort en vanuit de haat de toorn en de wraakzucht tegen hen die niet eender geloven; onder het mystieke één-zijn, dat ook het hypostatische één-zijn wordt genoemd, worden verstaan hun verdichtfels ten aanzien van de invloeiing en de werking van de Goddelijkheid in het Menselijke van de Heer zoals in een ander mens, niet wetende dat God en Mens, of het Goddelijke en het Menselijke in de Heer, niet zijn twee maar één Persoon, verenigd zoals de ziel en het lichaam, volgens de in de gehele wereld aanvaarde leer die de naam van Athanasius heeft; maar het is onnodig om hun verdichtfels ten aanzien van het mystieke één-zijn aan te voeren, omdat zij ongerijmd zijn.

Dat onder het zaad van de vrouw hier degenen worden verstaan die van de Nieuwe Kerk en in de ware dingen van haar leer zijn, kan vaststaan uit de betekenis van het zaad in de volgende plaatsen: *'Hun zaad zal bekend worden onder de natiën en hun nakomelingen in het midden der volken; allen die hen zien, zullen hen erkennen dat zij zijn een zaad hetwelk Jehovah gezegend heeft'*, (Jesaja 61:9).

'Het zaad der gezegenden van Jehovah zijn zij', (Jesaja 65:23).

‘Gelijkerwijs de nieuwe hemelen en de nieuwe aarde, welke Ik maken zal, vóór Mij zullen staan, alzo zal ulieder zaad staan’, (Jesaja 66:22).

‘Het zaad dat Hem zal dienen, zal de Heer geteld worden ten geslachte’, (Psalm 22:31).

‘Ik zal vijandschap zetten tussen u en de vrouw en tussen uw zaad en tussen het zaad der vrouw’, (Genesis 3:15).

‘Zocht er één het zaad Gods’, (Maleachi 2:15).

‘Zie, de dagen zullen komen, waarop Ik zal bezaaien het huis van Israël en het huis van Jehudah, met zaad des mensen’, (Jeremia 31:27).

‘Indien Hij Zijn ziel tot schuld gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien’, (Jesaja 53:10).

‘Vrees niet, omdat Ik met u ben; uit het oosten zal Ik uw zaad aanbrengen’, (Jesaja 43:5,6).

‘Ter rechter en ter linker zult gij uitbreken en uw zaad zal de natiën erven’, (Jesaja 54:3).

‘Ik had u geplant, een edele wijnstok, zaad der waarheid; hoe zijt gij Mij verkeerd in ranken van een vreemde wijnstok’, (Jeremia 2:21).

‘Hun vrucht zal Ik van de aarde verdoen en hun zaad van de zonen des mensen’, (Psalm 21:11).

‘Het zaad zijn de zonen des koninkrijks’, (Mattheüs 13:38).

Iets eenders wordt aangeduid met *‘het zaad Israëls’*, omdat Israël de Kerk is, (Jesaja 41:8,9; 44:3; Jeremia 23:8; 31:35,36); iets eenders ook met *‘het zaad Davids’*, omdat David de Heer is, (Jeremia 30:10; 33:22,25,26; Psalm 89:4,5,30).

Iets eenders ook met *‘het zaad des velds’*, omdat het veld de Kerk aanduidt, op vele plaatsen. Het tegengestelde wordt echter aangeduid met *‘het zaad der bozen’*, (Jesaja 1:4; 14:20; 57:3,4) en door *‘het zaad der slang’*, (Genesis 3:15).

565 [a]. En ik stond op het zand der zee, betekent zijn geestelijk natuurlijke staat nu, zodanig als hij is voor hen die in de eerste of laatste hemel zijn.

Met het zand der zee wordt die staat aangeduid, omdat met de zee het uiterlijke van de Kerk wordt aangeduid; deze staat wordt geestelijk natuurlijk genoemd, zodanig als hij is voor hen die in de eerste of de laatste hemel zijn; daarvóór was hij boven in de hemel geweest, waar hij de draak zag en diens strijd met Michaël, dat hij werd neergeworpen en dat hij de vrouw vervolgde; maar nu, nu de draak is neergeworpen en er in wat volgt over hem wordt gehandeld, werd Johannes in de geest neergelaten, vanwege de oorzaak dat hij nog meer dingen zou zien ten aanzien van de draak beneden de hemelen en die beschrijven in welke staat hij het tweetal beesten zag: het ene vanuit de zee en het andere vanuit de aarde opklimmend, dit had hij niet vanuit de hemel kunnen zien, aangezien het niet enige engel wordt toegestaan vanuit de hemel in de lagere gebieden te schouwen; maar het is hem wel geoorloofd om, indien hij dat verlangt, neer te dalen.

Men moet weten, dat in de geestelijke wereld de plaats overeenstemt met de staat; niet immers kan wie ook ergens anders zijn dan waar de staat van zijn leven is; en omdat Johannes nu stond op het zand der zee, volgt dat zijn staat nu geestelijk natuurlijk was.

* * * * *

566. Hieraan zal ik deze gedenkwaardigheden toevoegen:

Er was tussen geesten een twist gaande of iemand enige leerstellige, theologische waarheid in het Woord kan zien, tenzij uit de Heer; hierin kwamen allen overeen, dat niemand dit kan tenzij uit God, omdat *‘de mens niet wat ook kan nemen, tenzij het hem vanuit de hemel gegeven is’*, (Johannes 3:27) daarom werd er over gedebatteerd of iemand het kan tenzij hij rechtstreeks tot de Heer gaat.

Van de ene kant zeiden zij dat men rechtstreeks tot de Heer moet gaan, omdat Hij het Woord is; van de andere kant zeiden zij dat het leerstellige ware ook gezien wordt wanneer men

rechtstreeks tot God de Vader gaat; en daarom richtte de twist zich eerst op dit punt: of het enig christen geoorloofd is, rechtstreeks tot God de Vader te gaan en zo boven de Heer uit te klimmen, en of dit niet een onbetamelijke en onbezonnen vermetelheid en overmoed is, omdat de Heer zegt, *‘dat niemand tot de Vader komt, dan door Hem’*, (Johannes 14:6).

Maar dit lieten zij voor wat het was en zeiden dat de mens het leerstellig ware in het Woord kan zien vanuit zijn eigen natuurlijk schijnsel, maar dit werd verworpen en daarom hielden zij staande dat het gezien kan worden door hen die tot God de Vader bidden; daarom werd voor hen iets uit het Woord gelezen, en toen baden zij op de knieën dat God de Vader hen mocht verlichten; en over de woorden die voor hen uit het Woord waren gelezen, zeiden zij dat in die dingen waarheid was, maar het was vals.

Dit gebeurde enige malen tot vervelens toe en tenslotte bekenden zij dat ze het niet konden; anderzijds echter zagen degenen die rechtstreeks tot de Heer gingen wel de ware dingen en lichtten die anderen in.

Nadat deze discussie zo beslecht was, klommen er enigen vanuit de afgrond op, die eerst zoals sprinkhanen verschenen, maar daarna zoals mensen; het waren degenen die in de wereld tot de Vader hadden gebeden en de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen bij zich hadden bevestigd.

Zij zeiden dat zij het zien in een helder licht en eveneens vanuit het Woord, dat de mens rechtvaardig gemaakt wordt door het geloof-alleen zonder de werken van de wet.

Er werd hun gevraagd: ‘Door welk geloof?’, en zij antwoordden: ‘In God de Vader’. Maar nadat zij waren onderzocht, werd hun vanuit de hemel gezegd, dat zij zelfs niet één leerstellig ware vanuit het Woord weten; zij wierpen echter tegen, dat zij het niettemin in het licht zien; daarop werd hun gezegd dat zij het in een dwaallicht zien, zij vroegen toen: ‘Wat is een dwaallicht?’

Zij werden daarover ingelicht, dat het dwaallicht het licht van de bevestiging van het valse is en dat dit licht overeenstemt met het licht waarin nachtuilen en vleermuizen zijn, voor welke dieren de duisternis licht is en het licht duisternis.

Dit werd daarmee bevestigd, dat zij, toen zij omhoog keken tot de hemel, waar het licht zelf is, duisternis zagen, en dat zij wanneer zij omlaag keken naar de afgrond, waar zij vandaan waren, licht zagen.

Verontwaardigd over deze bevestiging, zeiden zij dat zo het licht en de duisternis niet iets zijn, maar slechts een staat van het oog, van waaruit gezegd wordt dat licht licht is en duisternis duisternis; maar het werd getoond dat het licht dat zij hadden een dwaallicht was; en dat dit licht de bevestiging van het valse is en dat hun licht slechts de activiteit van hun gemoed was, die opkomt uit het vuur van hun begeerten, niet ongelijk aan het licht van katten, waarvan de ogen vanwege de brandende lust naar muizen ’s nachts in de kelders zoals kaarsen schijnen.

Na dit gehoord te hebben zeiden zij boos, dat zij geen katten zijn en ook niet zoals katten zijn, omdat zij kunnen zien als zij willen; maar omdat zij de vraag vreesden, waarom zij dat dan niet willen, trokken zij zich terug en lieten zich neer in hun afgrond en tot hun licht.

Zij die daar zijn en degenen die aan hen gelijk zijn, worden ook nachtuilen en vleermuizen genoemd.

Toen zij bij hun metgezellen in de afgrond waren gekomen en hadden verteld dat de engelen gezegd hadden, dat zij niet enig leerstellig ware weten, zelfs niet één, en dat zij hen daarom met vleermuizen en nachtuilen hadden betiteld, ontstond er opschudding, en zij zeiden: ‘Laten wij tot de Heer bidden dat het ons geoorloofd is op te klimmen, en dan zullen wij helder aantonen dat wij vele leerstellige ware dingen hebben, die de aartsengelen zelf zullen erkennen’.

En omdat zij tot de Heer baden, werd hun die toestemming gegeven en zij klommen met een aantal van ongeveer driehonderd op, en toen zij op de aarde verschenen waren, zeiden zij: ‘Wij zijn in de wereld beroemd en vermaard geweest, omdat wij de verborgenheden van de

rechtvaardigmaking door het geloof-alleen gekend en geleerd hebben; en vanwege de bevestigingen hebben wij niet slechts het licht gezien, maar het zelfs ook zoals een schitterende straling gezien en nu nog steeds in onze cellen; toch hebben wij van onze metgezellen, die bij u zijn geweest, gehoord dat dit licht geen licht maar duisternis zou zijn en dat de oorzaak hiervan is, dat wij, zoals u zei, niet enig leerstellig ware vanuit het Woord hebben; wij weten dat al het ware vanuit het Woord licht geeft en wij hebben geloofd dat daarvandaan onze lichtstraling is, wanneer wij in diepe overpeinzing over onze verborgenheden waren verzonken; en daarom zullen wij aantonen dat wij in grote overvloed ware dingen vanuit het Woord hebben; en zij zeiden verder: ‘Hebben wij niet dit ware, dat er een Drievuldigheid is: God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest, en dat men in de Drievuldigheid moet geloven? Hebben wij niet dit ware, dat Christus onze Verlosser en Heiland is? Hebben wij niet dit ware dat Christus alleen de Gerechtigheid is, en dat Hij alleen de verdienste heeft; en dat diegene ongerecht en goddeloos is, die voor zichzelf iets van Zijn verdienste en gerechtigheid wil opeisen? Hebben wij niet dit ware dat geen sterveling enig geestelijk goede uit zichzelf kan doen, maar dat al het goede dat in zich goed is, uit God is? Hebben wij niet dit ware, dat het ‘op verdienste gerichte goede’ en eveneens het huichelachtig goede bestaat, en dat die goeden boos zijn? Hebben wij niet dit ware, dat de mens vanuit eigen krachten niet het minste kan bijdragen tot zijn heil? Hebben wij niet dit ware, dat de werken van de naastenliefde niettemin gedaan moeten worden? Hebben wij niet dit ware dat er geloof is en dat geloofd moet worden en dat eenieder, al naar hij gelooft, het leven heeft?; behalve tal van andere dingen vanuit het Woord. Wie van u kan iets van die dingen ontkennen? En toch heeft u gezegd dat wij in onze scholen niet enig ware hebben, zelfs niet één. Heeft u ons niet ten onrechte zulke dingen voorgeworpen?’

Maar toen kregen zij als antwoord: ‘Al die dingen waarmee u bent komen aandragen, zijn in zich ware dingen, maar u hebt ze vervalst door ze aan te wenden om een vals beginsel te bevestigen, en vandaar zijn ze bij u en in u vervalste ware dingen, die het aan het valse beginsel ontlenden dat ze valse dingen zijn; dit feit zullen wij ook zichtbaar aantonen: niet ver hiervandaan is een plaats waarin het licht vanuit de hemel rechtstreeks invloeit, in het midden daar staat een tafel; wanneer daarop een papier wordt gelegd waarop een waarheid vanuit het Woord is geschreven, dan schittert dat papier vanwege de waarheid die daarop is geschreven zoals een ster; schrijf daarom uw waarheden op het papier en laat het op die tafel leggen en u zult het zien’.

Daarop deden zij dit en gaven het papier aan de wachter die het op de tafel legde en toen tegen hen zei: ‘Gaat achteruit en kijkt naar de tafel’.

Zij gingen achteruit en keken toe; en zie, het papier schitterde zoals een ster en toen zei de wachter: ‘U ziet dat het ware dingen zijn die u op het papier hebt geschreven; maar gaat dichterbij en vestigt uw blik op het papier’.

Dit deden zij en plotseling verdween toen het licht en het papier werd zwart alsof het met roet was bedekt.

De wachter zei verder: ‘Raakt het papier met uw handen aan, maar past op dat u niet het schrift aanraakt’.

Toen zij dit deden, sloeg een vlam naar buiten en verteerde het papier; toen zij deze dingen zagen namen zij de vlucht en er werd tot hen gezegd: ‘Indien u de schrifttekens had aangeraakt, dan zou u een explosie hebben gehoord en uw vingers verbrand hebben’.

Toen werd door hen die achter hen hadden gestaan, gezegd: ‘U heeft nu gezien dat de waarheden die u heeft misbruikt om de verborgenheden van uw rechtvaardigmaking te bevestigen, waarheden in zich zijn, maar dat het vervalste waarheden in u zijn’.

Men keek toen naar boven en de hemel verscheen aan hen zoals bloed en daarna als duisternis en voor de ogen van de engelgeesten werden er uit hun eigen groep sommigen gezien zoals vleermuizen, sommigen als nachtuilen, sommigen als mollen en anderen als oehoe’s, en zij vluchtten weg in hun duisternis, die voor hun ogen als een dwaallicht verlichtte.

De engelgeesten die aanwezig waren, verwonderden zich, omdat zij van die plaats en van de tafel daar tevoren niet iets geweten hadden; en toen kwam vanuit de zuidelijke streek een stem tot hen die zei: ‘Komt hierheen naderbij en u zult nog iets wonderbaarlijkers zien’.

Zij gingen dichterbij en kwamen een kamer binnen, waarvan de wanden zoals van goud schitterden, en zij zagen daar eveneens een tafel waarop het Woord lag, omringd door kostbare stenen in hemelse vormen.

De engelwachter zei: ‘Wanneer het Woord geopend wordt, dan straalt daaruit een licht van een onuitsprekelijke glans en dan verschijnt tegelijk uit de kostbare stenen een regenboog boven en rondom het Woord; wanneer er een engel vanuit de derde hemel hierheen komt en naar het geopende Woord kijkt, dan verschijnt boven en rondom het Woord een regenboog van verschillende kleuren op een rode achtergrond; als een engel van de tweede hemel hierheen komt en kijkt, dan verschijnt een regenboog op een hemelsblauwe achtergrond en als een engel van de laatste hemel hierheen komt en kijkt, dan verschijnt er een regenboog op een blinkend witte achtergrond, en als enig goede geest komt en kijkt, dan verschijnt er een schakering van licht zoals van marmer’.

Dat dit zo is werd hun dan ook aanschouwelijk voor de ogen getoond.

Verder zei de engelwachter: ‘Indien iemand nadert die het Woord had vervalst, dan verdwijnt eerst de glans en indien hij dichterbij komt en de blik op het Woord vestigt, dan verschijnt er rondom bloed en dan wordt hij vermaand om weg te gaan omdat er gevaar is’.

Maar iemand die in de wereld een toonaangevend schrijver was geweest over de leer van het geloof-alleen, stapte stoutmoedig naar voren en zei: ‘Ik heb, toen ik in de wereld was, het Woord niet vervalst; ik heb tezamen met het geloof ook de naastenliefde verhoogd en geleerd dat de mens in de staat van het geloof, waarin hij de naastenliefde en de werken ervan uitvoert, wordt vernieuwd, wederverwekt en geheiligd; en verder dat het geloof dan niet op zichzelf alleen bestaat, dat wil zeggen, zonder de goede werken, zoals een boom niet zonder vrucht, de zon niet zonder licht en het vuur niet zonder warmte bestaat; eveneens heb ik degenen berispt die zeiden dat de goede werken niet noodzakelijk waren en bovendien heb ik de geboden van de Decaloog en eveneens de boetedoening groot gemaakt; zo heb ik op wonderbaarlijke wijze alle dingen van het Woord gevoegd aan het artikel over het geloof, waarvan ik niettemin heb ontdekt en aangetoond als alleen-zaligmakend te zijn.’

Hij trad in het vertrouwen op zijn bewering dat hij het Woord niet had vervalst, op de tafel toe en raakte, tegen de waarschuwing van de wachter in, het Woord aan. Toen echter vloeide plotseling vuur met rook vanuit het Woord tevoorschijn en ontstond een ontploffing met een ontzaglijke knal, waardoor hij naar een hoek van de kamer werd geworpen en daar een klein uur voor dood bleef liggen.

Hierover waren de engelgeesten verwonderd, maar er werd hun gezegd, dat die voorganger meer dan de overigen de goede dingen van de naastenliefde had verhoogd als voortgaand vanuit het geloof, maar dat hij toch geen andere werken had verstaan dan de politieke, die ook de zedelijke en de burgerlijke worden genoemd, en die ter wille van de wereld en ter wille van de eigen voorspoed daar gedaan moeten worden, niet echter enige werken die gedaan moeten worden ter wille van God en het heil en verder dat hij ook de onzichtbare werken uit de Heilige Geest er in begrepen had, waarvan de mens niets weet, en die bij de daad van het geloof, tijdens de staat ervan, zijn ingegrift.

Verder spraken de engelgeesten met elkaar over de vervalsing van het Woord, en zij kwamen daarin overeen, dat het Woord vervalsen is: ware dingen daaruit nemen en die gebruiken om valse dingen te bevestigen en dat is de ware dingen vanuit het Woord naar buiten trekken en ze doden; zoals bijvoorbeeld, indien iemand daaruit de waarheid neemt, dat men de naaste moet liefhebben en dat men hem vanuit de liefde het goede moet doen ter wille van God en het eeuwige leven.

Indien hij dan dit punt bevestigt dat het gedaan moet worden, maar niet ter wille van het heil, omdat elk goede uit de mens niet goed is, dan trekt hij die waarheid vanuit het Woord buiten

het Woord en slacht het af, aangezien de Heer het in Zijn Woord aan ieder mens die gezaligd wil worden, oplegt om de naaste het goede te doen zoals uit zich en toch te geloven dat het is uit de Heer.

Einde hoofdstuk 12

DE APOCALYPS ONTHULD

*waarin de verborgenheden die daar voorzeggd zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.*

DERTIENDE HOOFDSTUK

1. *En ik zag vanuit de zee een beest ¹ opklimmen, hebbende zeven hoofden en tien hoornen en op zijn hoornen tien diademen en op zijn hoofden een naam van lastering.*
2. *En het beest dat ik zag was een luipaard gelijk en zijn voeten zoals van een beer en zijn mond zoals de mond van een leeuw; en de draak gaf hem kracht en zijn troon en grote mogendheid.*
3. *En ik zag een van zijn hoofden als gewond tot de dood en zijn plaag van de dood werd genezen; en de ganse aarde verwonderde zich achter het beest.*
4. *En zij aanbadten de draak, die het beest mogendheid had gegeven; en zij aanbadten het beest, zeggende: Wie is dit beest gelijk, wie kan er mee strijden.*
5. *En het werd een mond gegeven sprekende grote dingen en lasteringen en het werd mogendheid gegeven om het te doen tweeënveertig maanden.*
6. *En het opende zijn mond tot lastering gericht tegen God, om te lasteren Zijn Naam en Zijn Tabernakel en die in de hemel wonen.*
7. *En het werd gegeven om oorlog te voeren met de heiligen en om die te overwinnen en het werd mogendheid gegeven over alle stam en tong en natie.*
8. *En allen die op de aarde wonen, zullen het aanbidden, van wie de namen niet zijn geschreven in het Boek des Levens van het Lam, dat geslacht is van de grondlegging der wereld.*
9. *Indien iemand een oor heeft, die hore.*
10. *Indien iemand in gevangenschap zal geleid hebben, die zal in gevangenschap heengaan; indien iemand met het zwaard zal gedood hebben, die moet met het zwaard gedood worden; hier is de lijdzaamheid en het geloof van de heiligen.*
11. *En ik zag een ander beest vanuit de aarde opklimmen en het had twee hoornen, het Lam gelijk en het sprak zoals de draak.*
12. *En het oefent al de mogendheid van het eerste beest uit vóór dit en het maakt dat de aarde en die daarin wonen, het eerste beest aanbidden, waarvan de plaag van zijn dood genezen was.*
13. *En het doet grote tekenen, zodat het ook vuur doet nederdalen vanuit de hemel op de aarde vóór de mensen.*
14. *En verleidt degenen die op de aarde wonen, door de tekenen die er aan gegeven zijn te doen vóór de ogen van het beest, zeggende tot degenen die op de aarde wonen een beeld te maken voor het beest dat de plaag van het zwaard heeft en leefde.*
15. *En het werd gegeven om het beeld van het beest een geest te geven, opdat het beeld van het beest ook zou spreken en maken dat al wie het beeld van het beest niet aanbidden, gedood worden.*
16. *En het maakt dat het aan allen, kleinen en groten en rijken en armen en vrijen en knechten, een merkteken geve op hun rechterhand en op hun voorhoofden.*

¹ Met het beest wordt hier bedoeld een levend wezen, onderscheiden van een menselijk wezen; dat geen beest wordt bedoeld is duidelijk uit de beschrijving.

17. En dat niemand kan kopen of verkopen, indien hij niet heeft het merkteken of de naam van het beest of het getal van zijn naam.

18. Hier is de wijsheid; die inzicht heeft, rekene het getal van het beest, het getal immers eens mensen is het en zijn getal zeshonderdzesenzestig.

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van dit gehele hoofdstuk.

In dit hoofdstuk wordt verder gehandeld over de draak en beschreven wordt de leer en het geloof, welke onder hem worden verstaan; hoedanig die is bij de leken en daarna hoedanig bij de geestelijken; met het beest vanuit de zee opklimmend, wordt die leer en dat geloof bij de leken beschreven, vers 1 tot 10; en met het beest vanuit de aarde die leer en dat geloof bij de geestelijken, vers 11 tot 17; en verder ten aanzien van de vervalsing van het ware van het Woord door dezen, vers 18.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

En ik zag vanuit de zee een beest opklimmen, betekent de leken in de kerken van de hervormden, die in de leer en het geloof van de draak zijn over God en over de zaliging; hebbende zeven hoofden, betekent de waanzin vanuit louter valse dingen; en tien hoornen, betekent veel macht; en op zijn hoornen tien diademen, betekent de macht van vele ware dingen van het Woord te vervalsen; en op zijn hoofden een naam van lastering, betekent de ontkenning van het Goddelijk Menselijke van de Heer en de leer van de Kerk niet vanuit het Woord, maar vanuit het eigen inzicht uitgebreed; en het beest dat ik zag, was een luipaard gelijk, betekent de ketterij vernietigend voor de Kerk, omdat zij vanuit vervalste ware dingen van het Woord is; en zijn voeten zoals van een beer, betekent vol van begoochelingen vanuit de gelezen maar niet verstande zin van de letter van het Woord; en zijn mond zoals de mond van een leeuw, betekent de redeneringen vanuit de valse dingen alsof die vanuit de ware dingen waren; en de draak gaf hem zijn kracht en zijn troon en grote mogendheid, betekent dat dit ketterse door de aanvaarding door de leken zich laat gelden en regeert; en ik zag een van zijn hoofden als gewond tot de dood, betekent dat de leer ten aanzien van het geloof alleen niet samenstemt met het Woord, waar zo vaak de werken bevolen worden; en zijn plaag van de dood werd genezen, betekent de genezing ervan hierdoor en de ganse aarde verwonderde zich achter het beest, betekent dat die leer en dat geloof toen met vreugde werd aanvaard; en zij aanbaden de draak, die het beest mogendheid gegeven had, betekent de erkenning dat zij zodanig is als zij gegeven is door de voorgangers en leraren, die haar geldend maakten door de aanvaarding door de grote menigte; en zij aanbaden het beest, betekent de erkenning door de grote menigte dat het de heilige waarheid is; zeggende: Wie is dit beest gelijk, wie kan er mee strijden, betekent de voortreffelijkheid van die leer, omdat zij door niemand kan worden tegengesproken; en het werd een mond gegeven sprekende grote dingen en lasteringen, betekent dat zij boze en valse dingen leert; en het werd mogendheid gegeven om het te doen tweeënveertig maanden, betekent de gelegenheid om de boze en de valse dingen van die leer te leren en te doen tot aan het einde van die Kerk, als er de aanvang van de Nieuwe is; en het opende zijn mond tot lastering gericht tegen God om te lasteren Zijn Naam, betekent hun uitingen, die ergernissen zijn, tegen het Goddelijke Zelf en tegen het Goddelijk Menselijke van de Heer en tegelijk tegen het geheel van de Kerk vanuit het Woord waardoor de Heer vereerd wordt; en Zijn tabernakel en die in de hemel wonen, betekent de ergernissen tegen de hemelse Kerk van de Heer en tegen de hemel; en het werd gegeven om oorlog te voeren met de heiligen en om die te overwinnen, betekent dat zij de Goddelijke Ware dingen bestreden en die neervelden; en het werd mogendheid gegeven over alle stam, en tong en natie, betekent zo de heerschappij over alle dingen van de Kerk, zowel over die welke

van haar leer zijn, als over die welke van haar leven zijn; en allen die op de aarde wonen, zullen het aanbidden, van wie de namen niet zijn geschreven in het Boek van het Lam, betekent dat allen dat ketterse als het heilige van de Kerk hebben erkend, uitgezonderd zij die hebben geloofd in de Heer; dat gedood is van de grondlegging van de wereld, betekent het Goddelijk Menselijke van de Heer, dat niet erkend is vanaf de instauratie van de Kerk; indien iemand een oor heeft, die hore, betekent dat zij die wijs willen zijn, op deze dingen mogen letten; indien iemand in gevangenschap geleid zal hebben, die zal in gevangenschap heengaan, betekent dat degene die met dat ketterse anderen ervan afbrengt goed te geloven en goed te leven, door zijn eigen en valse en boze dingen naar de hel wordt heengevoerd; indien iemand met het zwaard zal gedood hebben, die moet met het zwaard gedood worden, betekent dat hij die met valse dingen de ziel van een ander vernietigt, door de valse dingen wordt vernietigd en vergaat; hier is de lijdzaamheid en het geloof van de heiligen, betekent dat de mens van de Nieuwe Kerk van de Heer door verzoeken van de zijde van hen daarnaar wordt onderzocht hoedanig hij is ten aanzien van het leven en ten aanzien van het geloof; en ik zag een ander beest vanuit de aarde opklimmen, betekent de geestelijken die in de leer en het geloof van de draak zijn ten aanzien van God en de zaliging; en het had twee hoornen, het Lam gelijk en het sprak zoals de draak, betekent dat zij spreken, leren en schrijven vanuit het Woord, alsof het het Goddelijk Ware van de Heer was, maar evenwel is het het ware maar vervalst; en het oefent al de mogendheid van het eerste beest uit vóór hetzelve, betekent dat zij de dogma's hebben bevestigd en dat die dogma's zich daardoor laten gelden; en het maakt dat de aarde en die daarin wonen, het eerste beest aanbidden, waarvan de plaag van zijn dood genezen was, betekent dat het krachtens de bevestigingen is vastgelegd dat het als het heilige van de Kerk zou worden erkend, wat door de grote menigte was aanvaard; en het doet grote tekenen, betekent de betuigingen dat het ware dingen zijn die zij leren, hoewel het valse dingen zijn; zodat het ook vuur doet nederdalen vanuit de hemel op de aarde vóór de mensen, betekent de verzekeringen dat hun valse dingen ware dingen zijn; en verleidt degenen die op de aarde wonen, met als oorzaak de tekenen die het kon doen in de tegenwoordigheid van het beest, betekent dat zij door de betuigingen en de verzekeringen de mensen van de Kerk in dwaling brengen; zeggende tot degenen die op de aarde wonen een beeld te maken voor het beest dat de plaag van het zwaard heeft en leefde, betekent dat zij de mensen van de Kerk ertoe brengen om als leer te aanvaarden dat het geloof het enige middel van het heil is, vanwege deze reden en het werd gegeven om het beeld van het beest een geest te geven, opdat het beeld van het beest ook zou spreken, betekent dat het hun werd toegestaan om die leer door het Woord te bevestigen, waar vanuit zij, als het ware levend gemaakt, wordt geleerd; en maken dat al wie het beeld van het beest niet aanbidden, gedood worden, betekent dat zij de verdoemenis uitspreken over hen die niet de leer van hun geloof als de heilige leer van de Kerk erkennen; en het maakt dat het aan allen, kleinen en groten, en rijken en armen en vrijen en knechten, betekent allen in die Kerk, van onverschillig welke stand, welke ontwikkeling en in welk inzicht zij zijn; een merkteken geve op hun rechterhand en op hun voorhoofden, betekent dat niemand als hervormd christen wordt erkend dan alleen hij die deze leer met geloof en liefde aanvaardt; en dat niemand kan kopen en verkopen, indien hij niet heeft het merkteken of de naam van het beest of het getal van zijn naam, betekent dat het niemand geoorloofd is om vanuit het Woord te leren, dan alleen hij die deze leer erkent en zweert bij het geloof daaraan en de liefde daarvoor, of bij iets zodanigs dat daaraan gelijkvormig is; hier is de wijsheid, betekent dat het van een wijze is om uit de dingen die in dit hoofdstuk zijn gezegd en ontvouwd, te zien en te verstaan hoedanig de leer en het geloof aan God en over de zaliging is bij de geestelijken; die inzicht heeft, rekene het getal van het beest, betekent dat hij die in de verlichting uit de Heer is, kan leren kennen het hoedanige van de bevestigingen van die leer en van dat geloof vanuit het Woord bij hen; het getal immers eens mensen is het, betekent het hoedanige van het Woord en van de Kerk daaruit; zijn getal is

zeshonderdzesenzestig, betekent dit hoedanige, namelijk dat door hen al het ware van het Woord is vervalst.

DE ONTVOUWING

567. En ik zag vanuit de zee een beest opklimmen, betekent de leken in de Kerken van de hervormden, die in de leer en het geloof van de draak zijn ten aanzien van God en ten aanzien van de zaliging.

Wat en hoedanig het geloof van de draak is, zie nr. 537; over dit geloof wordt in dit hoofdstuk verder gehandeld; en onder dit beest, dat gezien werd vanuit de zee op te klimmen, wordt dat geloof bij de leken verstaan, maar onder het beest vanuit de aarde, waarover in vers 11, wordt dat geloof bij de geestelijken verstaan.

Dat hier in voortzetting over de draak wordt gehandeld, blijkt hieruit in dit hoofdstuk, ‘dat de draak aan het beest opklimmende vanuit de zee zijn kracht gaf en de troon en grote mogendheid’, vers 2 ; en dat ‘zij de draak aanbaden, die het beest mogendheid gegeven had’, vers 4.

En ten aanzien van het beest vanuit de aarde, dat het sprak zoals de draak, vers 11; en dat het al de mogendheid van het eerste beest oefende in aanwezigheid van de draak, vers 12.

Dat het leken zijn die onder het beest vanuit de zee worden verstaan en de geestelijken die onder het beest vanuit de aarde worden verstaan, is omdat met de zee wordt aangeduid het uiterlijke van de Kerk en met de aarde het innerlijke ervan, nr. 398 en elders; en in de uiterlijke dingen van de leer van de Kerk zijn de leken en in de innerlijke dingen ervan zijn de geestelijken; en daarom ook wordt het beest vanuit de aarde in wat volgt de pseudoprofeet genoemd.

Dat het degenen zijn die in de Kerk van de hervormden zijn, is omdat over de hervormden wordt gehandeld tot en met hoofdstuk 16, en over de rooms-katholieken in de hoofdstukken 17 en 18; en daarna over het Laatste Gericht en tenslotte over de Nieuwe Kerk.

Dat zij zoals beesten verschenen, is omdat de draak een beest is en omdat het beest in het Woord de mens betekent ten aanzien van zijn aandoeningen: de onschadelijke en nuttige beesten ten aanzien van de goede aandoeningen en de schadelijke en onnuttige beesten ten aanzien van de boze aandoeningen; en daarom worden de mensen van de Kerk in het algemeen ‘schapen’ genoemd en een menigte van hen een kudde en wordt degene die leert de herder genoemd; vandaar is het ook dat het Woord ten aanzien van zijn macht, aandoening, verstand en wijsheid, eerder wordt beschreven met de vier beesten: die de leeuw, het kalf, de arend en de mens waren, hoofdstuk 4; en het verstand van het Woord met paarden, hoofdstuk 6; de oorzaak ervan is de volgende, dat de aandoeningen van de mens in de geestelijke wereld uit de verte zoals beesten verschijnen, zoals eerder meermalen is gezegd; en de beesten zijn, in zich beschouwd, niets anders dan de vormen van de natuurlijke aandoeningen; de mensen echter zijn niet alleen de vormen van de natuurlijke aandoeningen, maar tevens ook van de geestelijke aandoeningen.

Dat mensen ten aanzien van de aandoeningen worden verstaan onder beesten, kan vaststaan uit deze plaatsen: ‘Gij zult een regen der welwillendheden doen druipen, Gij zult Uw zwoegende erfenis bevestigen, het beest, Uw menigte, zij zullen daarin wonen’, (Psalm 68:10,11).

‘Al het wilde beest des wouds is Mijn, de beesten op de bergen der duizenden; Ik ken alle vogel der bergen, het beest van Mijn velden is met Mij’, (Psalm 50:10,11).

‘Asur was een ceder op de Libanon; hoog was zijn hoogte geworden; in zijn takken nestelden alle vogelen der hemelen en onder zijn takken baarden alle beesten des velds, en in zijn schaduw woonden alle grote natiën’, (Ezechiël 312-6,10,13; Daniël 4:7-13).

'Ik zal te dien dage een verbond voor hen maken met het beest des velds en met de vogel der hemelen en Ik zal u Mij ondertrouwen tot in het eeuwige', (Hosea 2:17,18).

'Verheugt u en verblijdt u, vreest niet, gij beesten van Mijn velden, omdat de habitakels der woestijn grazig zijn geworden', (Joël 2:21,22).

'Te dien dage zal er een grote opschudding zijn; Jehudah zal tegen Jeruzalem strijden en er zal de plaag zijn van het paard, het muilnier, de kameel en van alle beest; daarna zal eenieder die overig is, tot Jeruzalem opklimmen', (Zacharia 14:13-16).

'Verafschuwen zal hem de vogel en alle beest der aarde zal hem verachten', (Jesaja 18:6).

'Gij, zoon des mensen, zeg tot de vogel van alle vleugel en tot alle beest des velds: Vergadert u tot Mijn slachtoffer op de bergen Israëls; zo zal Ik Mijn heerlijkheid geven onder de natiën', (Ezechiël 39:17-21).

'Jehovah vergadert de verdrevenen van Israël, alle gij beest van Mijn velden, komt', (Jesaja 56:8,9).

'Jehovah zal Asur verdoen; in het midden van haar zal al het wilde dier van de natie rusten, zowel de roerdomp als de eend op haar granaatappelen', (Zefanja 2:13,14).

'De schapen zijn verstrooid, zonder herder en tot spijs voor al het wilde dier van het veld', (Ezechiël 34:5,8).

'Op de aangezichten des velds zal Ik u heenwerpen en Ik zal alle vogel der hemelen op u doen wonen en Ik zal het wilde dier van de gehele aarde verzadigen van u', (Ezechiël 32:4; 5:17; 29:5; 33:27; 39:4; Jeremia 15:3; 16:4; 19:7; 27:5,6).

'De vijand doet Jehovah smaadheid aan; geef aan het beest niet de ziel van de tortelduif', (Psalm 74:19,19).

'Ik zag in het gezicht vier beesten opklimmen vanuit de zee; het eerste was gelijk zoals een leeuw en het had arendsvleugels; het tweede was gelijk een beer, het derde zoals een pardel [panterachtig dier] en het vierde was schrikkelijk', (Daniël 7:2-7).

'De geest deed, Jezus heendrijvende, uitgaan in de woestijn en Hij was met de beesten en de engelen bedienden Hem', (Markus 1:12,13).

Hij was niet met de beesten, maar met duivels, die hier onder beesten worden verstaan; zo ook in andere plaatsen, waar beesten en wilde beesten worden genoemd, (zoals in: Jesaja 35:9; 43:20; Jeremia 12:4,8-10; Ezechiël 8:10; 34:23,25,28; 38:18-20; Hosea 4:2,3; 13:8; Joël 1:16,18,20; Habakuk 2:17; Daniël 2:37,38; Psalm 8:7-9; Psalm 80:14; Psalm 104:10,11,14,20,25; Psalm 148:7,10; Exodus 23:28-30; Leviticus 26:6; Deuteronomium 7:22; 32:24); in al deze plaatsen worden met de beesten de mensen ten aanzien van hun aandoeningen aangeduid.

Met de mens en het beest tegelijk wordt de mens aangeduid ten aanzien van de geestelijke aandoening en ten aanzien van de natuurlijke aandoening, (in de volgende plaatsen, Jeremia 7:20; 21:6; 27:5; 31:27; 32:43; 33:10-12; 36:29; 50:3; Ezechiël 14:13,17,19; Zefanja 1:2,3; Zacharia 2:4,5; 8:9,10, Jona 3:7,8; Psalm 36:7; Numeri 18:15).

Met alle beesten die geofferd werden, werden de goede aandoeningen aangeduid; evenzo met de beesten die gegeten werden; en het tegendeel met de beesten die niet gegeten mochten worden, (Leviticus 20:25,26).

568. Hebbende zeven hoofden, betekent de waanzin vanuit louter valsheden, evenzo als dit met de zeven hoofden van de draak werd aangeduid, nr. 538.

569. En tien hoornen, betekent veel macht; iets eenders als met de hoornen van de draak wordt aangeduid; dit waren er ook tien, nr. 539.

570. En op zijn hoornen tien diademen, betekent de macht van vele waarheden van het Woord te vervalsen.

Met de hoornen wordt de macht aangeduid, nr. 539; met tien wordt aangeduid veel, nr. 101; en met de diademen worden de vervalste ware dingen van het Woord aangeduid, nr. 540; vandaar wordt met op zijn hoornen tien diademen, aangeduid: het in zijn macht hebben om vele waarheden van het Woord te vervalsen; van de draak wordt gezegd dat hij op zijn hoofden zeven diademen had, van dit beest van de draak wordt echter gezegd dat het op zijn hoornen tien diademen had; de oorzaak hiervan is dat hier de macht wordt aangeduid van vele waarheden van het Woord te vervalsen, daar echter de vervalsing van alle ware dingen; de leken immers kunnen het, maar zij doen het niet; degenen immers die in de valsheden en in het geloof ervan zijn, zijn tegen de ware dingen; en daarom vervalsen zij de ware dingen wanneer zij die in het Woord zien.

571. En op zijn hoofden een naam van lastering, betekent de ontkenning van het Goddelijk Menselijke van de Heer en de leer van de Kerk niet vanuit het Woord, maar vanuit het eigen inzicht uitbroedt.

Met de zeven hoofden wordt de waanzin vanuit louter valsheden aangeduid, zoals eerder in nr. 568; en deze waanzin spreekt lastering wanneer hij het Goddelijke van de Heer in Zijn Menselijke ontkent; en eveneens wanneer hij de leer van de Kerk niet vanuit het Woord neemt, maar die vanuit het eigen inzicht uitbroedt.

Wat het eerste betreft, dat het een lastering is, het Goddelijke van de Heer in Zijn Menselijke te ontkennen; dit is omdat degene die dit ontkent, tegen het geloof is dat in de gehele christelijke wereld is aanvaard, dit wordt de Athanasiaanse geloofsbelijdenis genoemd, waar duidelijk wordt gezegd, dat in Jezus Christus God en Mens, dat wil zeggen, het Goddelijke en het Menselijke, niet twee zijn, maar één en dat zij één Persoon zijn, verenigd zoals de ziel en het lichaam; en daarom staan degenen die het Goddelijke in Zijn Menselijke ontkennen, niet ver af van de Socinianen en de Arianen, namelijk dan, wanneer zij alleen over het Menselijke van de Heer zo denken als over het menselijke van een ander mens en dan in het geheel niets over Zijn Goddelijke uit het eeuwige.

Wat het tweede betreft, dat het een lastering is de leer van de Kerk niet vanuit het Woord te nemen, maar die vanuit het eigene uit te broeden; dit is omdat de Kerk is vanuit het Woord en zij zodanig is, hoedanig zij het verstand van het Woord heeft; zie ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’, nrs. 76 tot 79; en de leer dat het geloof-alleen, dat wil zeggen, het geloof zonder de werken van de Wet, rechtvaardigt en zaligt, is niet vanuit het Woord, maar vanuit één enkel gezegde van Paulus (Romeinen 3:28), maar vals verstaan; zie nr. 417; en elk valse van de leer leidt nergens anders zijn oorsprong vandaan dan vanuit het eigen inzicht; wat immers wordt er universeler in het Woord geleerd dan het boze te schuwen en het goede te doen; en wat komt daar duidelijker uit dan dat men God en de naaste moet liefhebben; en wie ziet niet, dat niemand de naaste kan liefhebben, tenzij hij leeft volgens de werken van de Wet; en wie de naaste niet liefheeft, heeft ook God niet lief, want in de liefde van de naaste verbindt de Heer Zich met de mens en de mens zich met de Heer, dat wil zeggen, de Heer en de mens zijn in die liefde samen.

En wat is de naaste liefhebben anders dan hem niet het boze doen volgens de geboden van de Decaloog, (Romeinen 13:8-11); en voor zoveel als de mens de naaste niet het boze wil doen, voor evenzoveel wil hij hem het goede doen; hieruit blijkt, dat het een lastering is, de werken van deze Wet buiten te sluiten van de zaliging, zoals degenen doen die het geloof-alleen, namelijk het van de goede werken gescheiden geloof, tot het enig en alleen zaligmakende maken.

Onder de lastering, (Mattheüs 12:31,32; Openbaring 17:3; Jesaja 37:6,7,23,24), wordt verstaan het Goddelijke van de Heer ontkennen, zoals de Socinianen doen en het Woord ontkennen; want zij die zo het Goddelijke van de Heer ontkennen, kunnen de hemel niet binnengaan; het Goddelijke van de Heer immers is het al in alle dingen van de hemel; en wie het Woord ontkent, die ontkent alle dingen van de godsdienst.

572. En het beest dat ik zag, was een luipaard gelijk, betekent een ketterij vernietigend voor de Kerk, omdat zij vanuit vervalste ware dingen van het Woord is.

Met beesten in het algemeen worden mensen ten aanzien van hun aandoeningen aangeduid, nr. 567; en met luipaard wordt aangeduid de aandoening of de begeerte van de ware dingen van het Woord te vervalsen; en omdat het een grimmig dier is en schuldloze dieren verscheurt, wordt ook aangeduid een ketterij die vernietigend is voor de Kerk.

Dat de vervalste ware dingen van het Woord met het luipaard worden aangeduid, is vanwege zijn zwarte en lichte vlekken en met de zwarte vlekken worden de valse dingen aangeduid en met het lichte daartussen wordt het ware aangeduid; vandaar worden, omdat het een grimmig en verscheurend dier is, daarmee aangeduid de vervalste en zo vernietigde ware dingen van het Woord.

Eendere dingen worden met het luipaard aangeduid in de volgende plaatsen: *‘Zal de Ethiopiër zijn huid veranderen en het luipaard zijn vlekken; kunt ook gij het goede doen, die geleerd zijt het boze te doen’*, (Jeremia 13:23).

‘De leeuw vanuit het woud heeft de magnaten verslagen, de wolf der velden zal hen verwoesten, het luipaard wakende tegen hun steden, een elk die is uitgegaan, zal verscheurd worden, omdat de afkeringen machtig zijn geworden’, (Jeremia 5:6); het luipaard wakende tegen de steden, betekent de ware dingen van de leer; de stad is de leer, nr. 194.

‘Omdat zij Mij vergeten zijn, daarom werd Ik hun zoals een leeuw en zoals een luipaard op de weg zal Ik loeren’, (Hosea 13:5-7); de weg duidt ook het ware aan, nr. 176.

‘De wolf zal met het lam verkeren en het luipaard met het bokje’, (Jesaja 11:5,6); daar wordt gehandeld over het komende rijk van de Heer; het bokje is het echte ware van de Kerk en het luipaard is dat ware maar vervalst.

‘Het derde beest opklimmend uit de zee was zoals een luipaard en het had vier vleugels op de rug’, (Daniël 7:6); over de vier beesten die door Daniël zijn gezien, zie hierna, nr. 574.

573. En zijn voeten zoals van een beer, betekent vol van begoochelingen vanuit de gelezen, maar niet verstane zin van de letter van het Woord.

Met de voeten wordt het natuurlijke aangeduid, dat het laatste is waarop die ketterij, die onder het luipaard wordt verstaan, staat en als het ware wandelt; en dit is de letterlijke zin van het Woord; en met de beer worden degenen aangeduid die het Woord lezen en niet verstaan, ten gevolge waarvan zij begoochelingen hebben; dat dezen met beren worden aangeduid, bleek mij uit de beren die ik gezien heb in de geestelijke wereld en uit sommigen daar die in een berenvel gestoken waren en zij allen zijn het geweest die het Woord hebben gelezen en niet enig leerstellig ware daarin hebben gezien; en verder ook degenen die de schijnbaarheden van het ware daar hebben bevestigd, vanwaar de begoochelingen zijn; er verschijnen daar schadelijke beren en niet schadelijke en ook witte beren, maar zij worden onderscheiden door hun koppen; die welke de niet schadelijke hebben, lijken op koppen van kalveren of schapen. Zulke dingen worden met beren aangeduid in de volgende plaatsen: *‘Hij heeft mijn paden omgekeerd; Hij is mij een loerende beer, een leeuw in verborgen plaatsen; Hij heeft mijn wegen verdraaid, Hij heeft mij tot een verlatene gesteld’*, (Klaagliederen 3:8-11).

‘Ik zal hen tegemoet gaan zoals een van jongen beroofde beer en hen daar verslinden zoals een woeste leeuw; het wilde dier des velds zal hen verscheuren’, (Hosea 13:7,8).

‘Het kalf en de jonge leeuw zullen nederliggen en de jonge koe en de beer zullen weiden’, (Jesaja 11:5,6).

‘Het tweede beest opklimmend vanuit de zee was een beer gelijk en het had drie ribben tussen zijn tanden’, (Daniël 7:5).

Met *‘de leeuw en de beer, die David versloeg, ze vattende bij de baard’*, (1 Samuël 17:34-37), wordt iets eenders aangeduid; evenzo (2 Samuël 17:8).

Dat in die plaatsen leeuw en beer wordt gezegd, is omdat met de leeuw wordt aangeduid het valse dat de waarheden van het Woord vernietigt en met de beer wordt aangeduid de

begoochelingen die eveneens vernietigen, maar niet in die mate; en daarom wordt bij Amos gezegd: *'De dag van Jehovah, een dag van duisternis en niet van licht; het is zoals iemand die voor een leeuw vlucht en op een beer valt'*, (Amos 5:18,19).

Men leest in het tweede Boek der Koningen, dat *'Elisa door knapen werd bespot en kaalkop genoemd en dat daarom 42 knapen door twee berinnen uit het woud verscheurd werden'*, (2 Koningen 2:23,24); dit heeft plaatsgevonden, omdat Elisa de Heer uitbeelde ten aanzien van het Woord, nr. 298; en omdat kaalheid in het Woord betekent: zonder de zin van de letter, dus niet iets was, nr. 47 en het getal tweeënveertig de lastering, nr. 583; en de berinnen betekenden de letterlijke zin van het Woord, weliswaar gelezen, maar niet verstaan.

574. En zijn mond zoals de mond van een leeuw, betekent de redeneringen vanuit valsheden, alsof die de ware dingen waren.

Met de mond wordt de leer, de prediking en het gesprek aangeduid, nr. 452; hier de redenering vanuit de valse dingen van de leer, omdat met het hoofd, waarin de mond is, de waanzin vanuit louter valse dingen wordt aangeduid, nr. 568; met de leeuw wordt het Goddelijk Ware in de macht aangeduid, nrs. 241, 471, hier echter het valse in de macht, door de redeneringen die verschijnen alsof die het ware waren, nr. 573; vandaar worden met zijn mond zoals de mond van een leeuw aangeduid de redeneringen vanuit de valsheden alsof zij vanuit waarheden waren.

Dat het luipaard, de beer en de leeuw zulke dingen betekenen, kan vaststaan uit eendere beesten die gezien zijn door Daniël, waarover het volgende: *'Er klommen vier grote beesten op vanuit de zee; het eerste zoals een leeuw, maar het had arends vleugels; ik was ziende, totdat zijn vleugels uitgeplukt waren en het werd van de aarde opgeheven en op zijn voeten zoals een mens opgericht en aan hem werd een mensenhart gegeven.*

Het tweede beest was een beer gelijk en richtte zich aan de ene zijde op; drie ribben waren in zijn mond tussen zijn tanden; en er werd gezegd: Sta op, eet veel vlees.

Het derde beest was zoals een luipaard; het had vier vleugels, zodanige als de vogels hebben, op zijn rug en ook had het beest vier hoofden en aan hem werd de heerschappij gegeven.

Het vierde beest was schrikkelijk en gruwelijk en zeer sterk en het had grote ijzeren tanden; het at en verbrijzelde en vertrad het overige met zijn voeten', (Daniël 7:3-7); met deze vier beesten worden de opeenvolgende staten van de Kerk beschreven, vanaf haar eerste tot haar laatste staat, totdat zij ten aanzien van al het goede en het ware van het Woord geheel en al verwoest is; waarna dan de Komst van de Heer plaatsvindt; met de leeuw wordt het Goddelijk Ware van het Woord in de eerste staat aangeduid en daarmee ook de instauratie van de Kerk, die daaronder wordt verstaan dat het van de aarde werd opgeheven en op de voeten opgericht zoals een mens en er werd eveneens een hart zoals van een mens aan gegeven.

Met de beer wordt de tweede staat van de Kerk beschreven en in deze staat wordt het Woord weliswaar gelezen met niet verstaan; met de drie ribben tussen de tanden worden de schijnbaarheden en de begoochelingen aangeduid en met veel vlees wordt de zin van de letter van het Woord in hoofdzaak aangeduid.

De derde staat van de Kerk wordt beschreven met het luipaard, waarmee wordt aangeduid het Woord ten aanzien van de ware dingen vervalst; met de vier vleugels, zodanige als vogels hebben, op de rug, worden de bevestigingen van het valse aangeduid.

De vierde of laatste staat van de Kerk wordt beschreven met het beest dat schrikkelijk en gruwelijk was, waarmee de vernietiging van al het ware en het goede wordt aangeduid en daarom wordt gezegd dat het verbrijzelde en at en het overige met de voeten vertrad; tenslotte wordt de Komst van de Heer beschreven en dan de vernietiging van die Kerk en de instauratie van de Nieuwe, van vers 9 tot het einde.

Door Daniël werden die vier beesten gezien, achtereenvolgens opklimmend vanuit de zee, maar door Johannes werden de eerst drie beesten in één lichaam verenigd gezien, ook vanuit de zee; de oorzaak hiervan is dat bij Daniël met die beesten de opeenvolgende staten van de

Kerk worden beschreven, maar in de Openbaring hier wordt beschreven de laatste staat, waarin alle vorige staten tegelijk zijn; en omdat dit beest naar het lichaam werd gezien zoals een luipaard en naar de voeten zoals een beer en naar de mond zoals een leeuw, worden met het luipaard en de beer in de ene en de andere plaats dezelfde dingen aangeduid; maar met de mond zoals van een leeuw worden de redeneringen vanuit de valse dingen aangeduid, omdat er volgt ‘dat het beest vanuit zijn mond lasteringen sprak’, vers 5,6; en met zijn hoofden wordt de waanzin vanuit louter valse dingen aangeduid.

575. En de draak gaf hem zijn kracht en zijn troon en grote mogendheid, betekent dat dit ketterse door de aanvaarding door de leken zich laat gelden en regeert.

Met de draak wordt dit ketterse aangeduid, waarover nr. 537; met het beest worden de leken aangeduid, nr. 567, die niet spreken vanuit zich, maar vanuit de leraren; en omdat zij het volk zelf zijn, is het duidelijk dat dit ketterse zich krachtens de aanvaarding door hen, zich laat gelden en regeert; dit wordt dus aangeduid met de kracht, de troon en de grote mogendheid, die de draak aan het beest gaf en met deze volgende woorden in vers 4, ‘en zij aanbaden de draak, die het beest mogendheid gegeven had’.

De draak laat zich gelden en regeert door hen, vooral door dit dogma van hun godsdienst, ‘dat het verstand gevangen gehouden moet worden onder de gehoorzaamheid aan het geloof’ en dat datgene het geloof is wat men niet verstaat en dat het geloof van iets dat men verstaat in de geestelijke dingen, een verstandelijk geloof is, dat niet rechtvaardigmakend is’.

Wanneer deze dingen zich bij de leken laten gelden, dan hebben de geestelijken mogendheid, verering en een soort van aanbidding, met als oorzaak de Goddelijke dingen waarvan zij geloven dat zij degenen zijn die weten en dat die uit hun mond geput moeten worden.

Met de kracht wordt de geldigheid aangeduid, met de troon de regering en met de grote mogendheid de heerschappij.

576. En ik zag een van zijn hoofden als gewond tot de dood, betekent dat dit punt van lering, namelijk het hoofd van de overige dingen, dat de mens rechtvaardig gemaakt en gezaligd wordt door het geloof-alleen, zonder de werken van de wet, niet samenstemt met het Woord, waar zo vaak de werken bevolen worden.

Met het ene van de hoofden wordt het voornaamste en het fundamentele van de gehele Kerk van de hervormden aangeduid; het beest had immers zeven hoofden, waarmee de waanzin vanuit louter valse dingen wordt aangeduid, nr. 568; dus eveneens alle valse dingen in een samenvatting; met zeven immers worden in het Woord alle dingen aangeduid, nrs. 10, 391; en omdat alle valse dingen van hun leer ten aanzien van de zaliging van dit ene punt afhangen dat de mens gerechtvaardigd gemaakt en gezaligd wordt door het geloof-alleen zonder de werken der wet, daarom is dit het dat met het ene hoofd van het beest hier wordt aangeduid; daarmee, dat het als gewond tot de dood was, wordt aangeduid dat het niet met het Woord samenstemt, waar zo vaak de werken worden bevolen; alles immers van de leer van de Kerk, dat niet samenstemt met het Woord, is niet gezond, maar het is ongezond aan een ziekte des doods, want vanuit het Woord en niet ergens anders vandaan, zal de leer van de Kerk zijn.

577. En zijn plaag des doods werd genezen, betekent het geneesmiddel voor het hoofd van die leer door deze dingen: dat niemand een goed werk kan doen uit zich en de wet vervullen en dat er daarom in de plaats daarvan is voorzien in een ander middel van het heil, namelijk het geloof in de gerechtigheid en de verdienste van Christus, Die voor de mens heeft geleden en daardoor de verdoemenis van de wet heeft opgeheven.

Dat dit het geneesmiddel voor het gewonde hoofd is en het ook gegeven is, als onder het gewonde hoofd wordt verstaan wat voorafgaat, nr. 576, is bekend; en daarom is het niet nodig om het verder te ontvouwen.

578. En de ganse aarde verwonderde zich achter het beest, betekent dat dat geloof toen met vreugde werd aanvaard en de leer van de gehele Kerk is geworden, omdat zij zo niet knechten onder de wet zouden zijn, maar vrijen onder het geloof.

En de aarde verwonderde zich, betekent de verwondering dat de plaag van de dood was genezen en vandaar de aanvaarding met vreugde; met de gehele aarde wordt de gehele Kerk van de hervormden aangeduid; de aarde immers is de Kerk, nr. 285; en daarom wordt met de gehele aarde verwonderde zich achter het beest, aangeduid dat dat geloof met vreugde werd aanvaard en de leer van de gehele Kerk is geworden; de vreugde waarmee zij werd aanvaard, is omdat zij zo niet knechten onder de wet zouden zijn, maar vrijen onder het geloof; maar zij weten niet dat geheel het tegendeel het geval is, namelijk dat degenen die van zichzelf geloven dat zij vrij zijn onder het geloof of vanuit dat geloof of door dat geloof, slaven onder de zonden zijn, dat wil zeggen, onder de duivel; de zonde immers en de duivel zijn één en hetzelfde; want zo geloven zij dat de wet niet verdoemt en dus geloven zij dat zondigen zonder de verdoemenis van de wet het vrije is, als zij slechts geloof hebben; terwijl dit toch het slaafse zelf is; maar wanneer de mens de zonde, dat wil zeggen, de duivel schuwt, wordt hij van een knecht een vrije.

Hieraan zal ik deze gedenkwaardigheid toevoegen:

Ik sprak met bepaalde geleerden van de Kerk in de wereld der geesten daarover wat zij verstaan onder de werken van de Wet en wat onder de Wet, onder het juk daarvan zij zeggen niet te zijn in slavernij en verdoemenis.

Zij zeiden dat het de werken van de Wet van de Decaloog waren.

En toen ik zei: Wat gebiedt de Decaloog? Zijn het niet deze dingen: Gij zult niet doden, gij zult niet hoereren, gij zult niet stelen, gij zult niet vals getuigen? Zijn dit de werken van de Wet die u scheidt van het geloof, door te zeggen dat het geloof-alleen zonder de werken van de Wet rechtvaardig maakt en zaligt? En zijn het deze dingen waarvoor Christus voldoening heeft gegeven?

Zij antwoordden dat deze het zijn.

En toen werd een stem vanuit de hemel gehoord, zeggende: Wie kan zo waanzinnig zijn. Ineens werden hun aangezichten gekeerd tot duivelse geesten, onder wie Machiavelli was en verscheidenen uit de Jezuïeten-orde, die al die dingen hebben toegelaten, als men zich maar wachtte voor de wetten van de wereld; en met die zouden zij zich verbonden hebben als er niet een gezelschap daartussen was geweest dat hen scheidde.

Gezegd wordt dat de gehele aarde zich verwonderde achter het beest; dat achter het beest is, het volgen en daaraan gehoorzamen, is duidelijk uit deze plaatsen: *'David hield Mijn geboden en hij wandelde achter Mij met zijn ganse hart'*, (1 Koningen 14:8).

'De zonen van Isai gingen achter Saul in de oorlog', (1 Samuel 17:13).

'Gij zult niet achter velen zijn tot boze dingen; gij zult niet antwoorden over een twist achter velen, om te verdraaien', (Exodus 23:2).

'Gij zult niet gaan achter andere goden, die gij niet gekend hebt', (Jeremia 7:9).

'Zij gingen achter andere goden, om die te dienen', (Jeremia 11:10; Deuteronomium 8:19).

'De man die zal gegaan zijn achter Baäl-Peor, zal Jehovah verderven', (Deuteronomium 4:3).

579. En zij aanbaden de draak die het beest mogendheid gegeven had, betekent de erkenning van de leer ten aanzien van de rechtvaardigmaking door het geloof zonder de werken der wet, gegeven door de voorgangers en de leraren, die haar geldend maakten door de aanvaarding door de grote menigte.

Met aanbidden wordt aangeduid als het heilige van de Kerk erkennen; met de draak wordt aangeduid de leer ten aanzien van de rechtvaardigmaking en de zaliging door het geloof-alleen zonder de werken der wet, nr. 537; met dit beest wordt de grote menigte aangeduid,

.....
omdat het de leken zijn, nr. 567; met mogendheid geven wordt aangeduid geldend maken door de aanvaarding door hen, nr. 575.

580. En zij aanbaden het beest, betekent de erkenning door de grote menigte dat het de heilige waarheid is, dat niemand uit zich het goede werk kan doen, noch de wet vervullen. Met aanbidden wordt aangeduid, als het heilige van de Kerk erkennen, zoals eerder in nr. 579; hier, dat het de heilige waarheid is, dat niemand uit zich het goede werk kan doen en de wet vervullen; en omdat deze twee dingen heilige waarheden zijn, volgt dat de werken der wet verwijderd moeten worden van het geloof, als niet zaligmakend; maar dat deze waarheden, tezamen met tal van andere, vervalst zijn, zie nr. 566; met het beest wordt hier iets eenders aangeduid als met de draak; de oorzaak ervan is de aanvaarding en de erkenning; en daarom wordt er gezegd dat zij de draak aanbaden en het beest aanbaden.

581. Zeggende: Wie is dit beest gelijk; wie kan er tegen strijden, betekent de voortreffelijkheid van die leer boven elke andere, omdat zij door niemand kan worden tegengesproken.

Wie is het beest gelijk, betekent de mening ten aanzien van de voortreffelijkheid van die Kerk krachtens haar leer boven elke andere; met het beest wordt de grote menigte aangeduid, dus de Kerk en abstract genomen haar leer; wie kan er tegen strijden, betekent wie kan tegenspreken, dat de mens niet enig geestelijk goede uit zich kan doen, behalve meer dingen, zie nr. 566; en omdat dit niet kan worden tegengesproken, worden wij zo niet gezaligd door het geloof zonder de werken der wet; maar dat dit besluit ongerijmd is, ja zelfs in zich waanzinnig, kan door iedereen worden gezien die iets weet vanuit het Woord en vanuit het Woord wijs is.

Wie kan er tegen strijden, betekent ook dat die leer door de voorgangers en door de leraren na hen, zo vernuftig en spitsvondig met argumenten is bevestigd en op die wijze versterkt, dat zij niet bestreden kan worden.

582. En het werd een mond gegeven sprekende grote dingen en lasteringen, betekent dat zij boze en valse dingen leert.

Met de sprekende mond wordt de leer, de prediking en het gesprek aangeduid, nr. 452; met grote dingen en lasteringen spreken, wordt aangeduid boze en valse dingen leren; van het grote wordt immers gesproken met betrekking tot het goede en in de tegengestelde zin met betrekking tot het boze, nrs. 656, 663, 896, 898; en met de lasteringen worden aangeduid de ware dingen van het Woord vervalsen, dus de valsheden; wat hier met de lasteringen in het bijzonder wordt aangeduid, zie eerder in nr. 571; dat zij de boze dingen leert, is omdat zij de werken van de wet, dus de dingen die men moet doen, verwijderd van de zaliging; en wie dit doet, is in geestelijke boze dingen, te weten zonden.

583. En het werd mogendheid gegeven om het te doen tweeënveertig maanden, betekent de gelegenheid om de boze en de valse dingen van die leer te onderwijzen en te doen tot aan het einde van die Kerk, als er de aanvang van de Nieuwe is.

Met 'het werd mogendheid gegeven om te doen' wordt aangeduid de mogendheid om grote dingen en lasteringen te spreken, dat wil zeggen, om de boze en de valse dingen te leren en te doen, waarover nr. 582; met de tweeënveertig maanden wordt aangeduid tot het einde van de vorige Kerk, als de aanvang van de Nieuwe daar is, zoals eerder in nr. 489, iets eenders als met drie dagen en een halve, nr. 505 en als met een tijd, tijden en de helft van een tijd, nr. 505; en verder ook iets eenders als met duizendtweehonderdenzestig, nr. 491, omdat tweeënveertig maanden drieënhalve jaar maken.

584. En het opende zijn mond tot lasteringen gericht tegen God, om te lasteren Zijn Naam, betekent hun beweringen, die ergernissen zijn, tegen het Goddelijke Zelf en tegen het Goddelijk Menselijke van de Heer en tegelijk tegen het geheel van de Kerk vanuit het Woord, waardoor de Heer vereerd wordt.

Het opende zijn mond tot lasteringen, betekent de uitingen, die valse beweringen zijn; met de mond wordt de leer, de prediking en het gesprek aangeduid, nr. 452; vandaar wordt met de mond openen aangeduid die uiten; en de lasteringen betekenen de vervalsingen van het Woord en meer dingen zoals eerder in de nrs. 571, 582; hier ook de ergernissen, omdat volgt, gericht tegen God en Zijn Naam; met God wordt het Goddelijke van de Heer aangeduid, zoals meermalen elders in de Openbaring; en met Zijn Naam wordt aangeduid alles waardoor de Heer vereerd wordt en tevens het Woord, omdat volgens dit de eredienst is, nr. 81.

Dat met de naam van Jehovah of van God, het Goddelijk Menselijke van de Heer wordt aangeduid en tevens het Woord en verder alles waardoor Hij vereerd wordt, kan verder vaststaan uit deze plaatsen: *‘Jezus zei: Vader, verheerlijk Uw Naam; en er kwam een stem vanuit de hemel, zeggende: en Ik heb verheerlijkt en Ik zal wederom verheerlijken’*, (Johannes 12:28).

‘Jezus zei: Ik heb Uw Naam de mensen geopenbaard en Ik heb hun Uw Naam bekend gemaakt’, (Johannes 17:26).

‘Zo wat gij begeerd zult hebben in Mijn Naam, dat zal Ik doen, opdat de Vader in de Zoon verheerlijkt zal worden; zo gij iets begeerd zult hebben in Mijn Naam, Ik zal het doen’, (Johannes 14:13,14).

‘In de aanvang was het Woord en het Woord was bij God en God was het Woord; zo velen aangenomen hebben, die heeft Hij mogendheid gegeven zonen Gods te zijn, hun die in Zijn Naam geloven; en het Woord is Vlees geworden’, (Johannes 1:1,12,14).

‘Jezus zei: Die niet in Hem gelooft, is alreeds geoordeeld, omdat hij niet heeft geloofd in de Naam van de Eniggeboren Zoon van God’, (Johannes 3:18).

Onder de Naam van Jehovah God, die niet ontwijfd zal worden, in het tweede gebod van de Decaloog en onder de Naam van de Vader die geheiligd zal worden, in het gebed des Heren, wordt niet iets anders verstaan.

585. En Zijn tabernakel en die in de hemel wonen, betekent de ergernissen tegen de hemelse Kerk en tegen de hemel.

Met de tabernakel wordt vrijwel hetzelfde aangeduid als met de tempel, namelijk in de hoogste zin het Goddelijk Menselijke van de Heer en in de betrekkelijke zin de hemel en de Kerk, nrs. 191, 529.

Maar met de tabernakel wordt in deze zin de hemelse Kerk aangeduid, die in het goede van de liefde uit de Heer tot de Heer is en met de tempel de geestelijke Kerk, die in de ware dingen van de wijsheid uit de Heer is; met hen die in de hemel wonen, wordt de hemel aangeduid.

Dat met de tabernakel de hemelse Kerk wordt aangeduid, is omdat de Oudste Kerk, die hemels was, omdat zij in de liefde tot de Heer was, de heilige eredienst hield in tabernakels en de Oude Kerk, die een geestelijke Kerk was, de heilige eredienst hield in tempels.

De tabernakels waren uit hout en de tempels uit steen; hout duidt het goede aan en steen het ware.

Dat met de tabernakel wordt aangeduid het Goddelijk Menselijke van de Heer ten aanzien van de Goddelijke Liefde en ook de hemel en de Kerk die in de liefde tot de Heer is, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *‘Jehovah, wie zal verkeren in Uw tabernakel; wie zal wonen op de berg van Uw heiligheid; die ongerept wandelt, de gerechtigheid doet en de waarheid spreekt’*, (Psalm 15:1,2).

‘Jehovah zal mij versteken in Zijn tent, Hij zal mij verbergen in het verborgene van Zijn tabernakel; Hij zal mij verhogen’, (Psalm 27:4,5).

‘Ik zal in Uw tabernakel blijven tot in het eeuwige’, (Psalm 61:5).

‘Schouwt Zion, laat uw ogen Jeruzalem zien, een kalme habitakel, een tabernakel, dat niet verstrooid zal worden’, (Jesaja 33:20).

‘Jehovah, Die de hemelen uitbreidt zoals een tabernakel om te wonen’, (Jesaja 40:22).

‘Jehovah, de Allerhoogste, hebt gij gesteld tot uw habitakel, de plaag zal niet naderen tot uw tabernakel’, (Psalm 91:9,10).

‘Jehovah heeft de tabernakel gesteld in het midden van hen; Hij zal wandelen in het midden van hen’, (Leviticus 26:11,12).

‘Jehovah heeft opgegeven de tent van Silo, de tabernakel waarin Hij gewoond had onder de mensen’, (Psalm 78:60).

‘Ik hoorde een grote stem vanuit de hemel, zeggende: Zie, de tabernakel Gods met de mensen, Die met hen zal wonen’, (Openbaring 21:3).

‘Verwoest is mijn tabernakel’, (Jeremia 4:20; 10:20).

‘Hij zal u scheuren vanuit de tabernakel en Hij zal u ontwortelen aan het land der levenden’, (Psalm 52:7; Jesaja 16:5; 54:2; Jeremia 30:18; Klaagliederen 2:4; Hosea 9:6; 12:9; Zacharia 12:7).

Aangezien de Oudste Kerk, die een hemelse Kerk was, omdat zij in de liefde tot de Heer was en vandaar in de verbinding met Hem, de heilige eredienst in tabernakels hield, werd daarom op bevel van de Heer een tabernakel door Mozes opgericht, waarin alle dingen van de hemel en van de Kerk werden uitgebeeld; en deze was zó heilig, dat het niemand geoorloofd was die binnen te gaan, dan alleen Mozes, Aharon en diens zonen en indien iemand van het volk binnenging, dan zou hij sterven, (Numeri 17:12,13; 18:1,22,23; 19:14-19); het binnenste van die tabernakel was de Ark, waarin de beide tafelen waren, te weten de Decaloog, waarop de verzoendeksel en de cherubim waren; en buiten de voorhang daarin was de tafel waarop de broden der aangezichten lagen, het reukaltaar en de kandelaar met de zeven lampen; en al deze dingen waren uitbeeldend voor de hemel en de Kerk; dit wordt beschreven in, (Exodus 26:7-16; 36:8-37); en men leest dat de vorm ervan aan Mozes werd getoond op de berg Sinai, (Exodus 25:9; 26:30) en wat uit de hemel te zien wordt gegeven, is uitbeeldend voor de hemel en vandaar voor de Kerk.

Ter gedachtenis van de heilige eredienst in tabernakels door de Oudsten en van de verbinding met Hem door de liefde, werd het *‘feest der tabernakels’* bevolen, waarover in, (Leviticus 23:39-44; Deuteronomium 16:13,14; Zacharia 14:16,18,19).

586. En het werd gegeven om oorlog te voeren met de heiligen en om die te overwinnen, betekent dat zij de Goddelijke Ware dingen van het Woord bestreden en die neervelden. Met de oorlog wordt de geestelijke oorlog aangeduid, namelijk die van het valse tegen het ware en die van het ware tegen het valse, nr. 500; vandaar is oorlog voeren, bestrijden; onder de heiligen worden degenen verstaan die in de Goddelijke Waarheden uit de Heer door het Woord zijn en vandaar los van personen de Goddelijke Ware dingen, nr. 173; en daarom wordt met ‘die overwinnen’ aangeduid, maken dat de waarheden niets vermogen, dus neervellen.

Eendere dingen worden met de volgende woorden bij Daniël aangeduid: *‘Het vierde beest, opklimmend vanuit de zee, waarvan de mond grote dingen sprak, voerde oorlog met de heiligen en overmocht’*, (Openbaring 7:21) en ook hiermee: *‘De geitenbok liep tegen de ram aan, wierp hem ter aarde en vertrad hem; en hij verhief zich tegen de Vorst van de heirlegers en het habitakel van Zijn heiligdom werd heengeworpen; en hij wierp de waarheid ter aarde’*, (Openbaring 8:5-7,11,12); dat met de geitenbok het van de naastenliefde gescheiden geloof wordt aangeduid, zie ‘de Leer van het Heilige Jeruzalem aangaande het Geloof’, nrs. 61 tot 68.

Eendere dingen worden hieronder verstaan: *‘Een koning zal opstaan, hard van aangezichten, verstaande spitsvondige dingen; hij zal de sterken en het volk der heiligen verderven en hij zal*

tegen de Vorst der vorsten opstaan en het bedrog zal voorspoedig gedijen in zijn hand', (Daniël 8:23-25); dat die koning de geitenbok is, wordt daar gezegd in vers 21.

Iets eenders wordt daarmee aangeduid, 'dat het beest, opklimmend vanuit de afgrond, oorlog voerde met de twee getuigen en hen overwon en doodde', (Openbaring 11:7), nr. 500; dat zij overwonnen, is omdat de leken hun spitsvondigheden, die zij verborgenheden noemen, niet zien; zij oversluisen die immers met schijnbaarheden en begoochelingen; en daarom zeiden zij: 'Wie is het beest gelijk, wie kan ermee strijden', vers 4, nrs. 579-581.

Dat onder de heiligen degenen worden verstaan die in de waarheden uit de Heer door het Woord zijn, kan vaststaan uit de eerder aangehaalde plaatsen in nr. 173 en bovendien hieruit: 'Jezus zei: Vader heilig hen in Uw waarheid; Uw Woord is de Waarheid; Ik heilig Mijzelf, opdat zij geheiligd mogen zijn in de Waarheid; Ik in hen en Gij in Mij', (Johannes 17:17,19,23).

'Jehovah is vanuit Sināi gekomen, gekomen vanuit de tienduizenden der heiligheid; aan Zijn rechter het vuur der wet voor hen; in Uw hand al Zijn heiligen; Hij zal ontvangen van Uw Woorden', (Deuteronomium 33:2,3); waaruit blijkt, dat diegenen heilig worden genoemd, die in de Goddelijke Waarheden uit de Heer zijn door het Woord; en verder, dat degenen die volgens de geboden leven, dat wil zeggen, volgens de waarheden van het Woord, de heiligen van Jehovah zouden zijn, (Leviticus 19:2; Deuteronomium 26:18,19); en dat zij, die het verbond hielden, een heilige natie zouden zijn, (Exodus 19:5,6); de Decaloog is het verbond dat zij zouden houden, nr. 529; vandaar was het, dat de plaats in de tabernakel waar de ark was, waarin de Decaloog lag, het Heilige der Heiligen werd genoemd, (Exodus 26:33,34). Heilig worden degenen genoemd die volgens de ware dingen van het Woord leven; niet dat zij heilig zijn, maar de ware dingen in hen zijn heilig en die zijn heilig wanneer zij uit de Heer in hen zijn, (Johannes 15:7).

Krachtens de waarheden uit de Heer worden de engelen heilig genoemd, (Mattheüs 25:31; Lukas 9:26); evenzo de profeten (Lukas 1:70; Openbaring 18:20; 22:6) evenzo de apostelen, (Openbaring 18:20).

Vandaar is het, dat de tempel wordt genoemd 'de tempel der heiligheid', (Psalm 5:8; Psalm 65:5) en Zion de berg der heiligheid, (Jesaja 65:11; Jeremia 31:23; Ezechiël 20:40; Psalm 2:6; Psalm 3:5; Psalm 15:1); en Jeruzalem de heilige stad, (Jesaja 48:2; 64:10; Openbaring 21:2,10; Mattheüs 27:53); en de Kerk het volk der heiligen, (Jesaja 62:12; 63:18; Psalm 149:1); eveneens het koninkrijk der heiligen, (Daniël 7:18,22,27).

De oorzaak dat zij heilig werden genoemd, is de volgende, dat de engelen in de abstracte zin de Goddelijke Ware dingen uit de Heer betekenen; de profeten de ware dingen van de leer; de apostelen de ware dingen van de Kerk; de tempel de hemel en de Kerk ten aanzien van het Goddelijk Ware, evenzo Zion, Jeruzalem, het volk en het koninkrijk Gods; dat niet iemand heilig is uit zich, zelfs niet de engelen, zie (Job 15:14,15); maar uit de Heer, omdat alleen de Heer Heilig is, (Openbaring 15:4), nr. 173.

587. En het werd mogendheid gegeven over alle stam en tong en natie, betekent zo de heerschappij over alle dingen van de Kerk, zowel over die welke van haar leer zijn, als over die welke van haar leven zijn.

Met de mogendheid wordt de heerschappij aangeduid, zoals eerder in nr. 575; met de stam wordt de Kerk aangeduid ten aanzien van haar ware en goede dingen en in de tegengestelde zin ten aanzien van haar valse en boze dingen, nrs. 27, 349; met de tong wordt haar leer aangeduid, nrs. 282, 483; en met de natie wordt het leven volgens die leer aangeduid, nr. 483.

588. En allen die op de aarde wonen, zullen 'het' aanbidden, van wie de namen niet zijn geschreven in het Boek des levens van het Lam, betekent dat allen van de Kerk van de hervormden dat ketterse, dat onder de draak en het beest wordt verstaan, als het heilige van de Kerk hebben erkend, uitgezonderd zij die hebben geloofd in de Heer.

Met aanbidden wordt aangeduid als het heilige van de Kerk erkennen, zoals eerder in de nrs. 579, 580; met allen die op de aarde wonen, worden allen van de Kerk van de hervormden aangeduid, zoals in nr. 558; met, van wie de namen niet zijn geschreven in het Boek des levens van het Lam, wordt aangeduid, uitgezonderd zij die geloven in de Heer; met de namen worden zij ten aanzien van hun hoedanigheid aangeduid, nrs. 81, 122, 165; met het Boek des levens wordt het Woord van de Heer aangeduid en alle leer ten aanzien van Hem, nr. 256, 257, 259, 469; en omdat alle leer van de Kerk vanuit het Woord betrekking heeft op dit punt dat men in de Heer zal geloven, wordt daarom dit hier verstaan onder ‘de naam geschreven in het Boek des levens van het Lam’.

Ten aanzien van het geloof in de Heer zie eerder de nrs. 67, 553.

589. Dat gedood is van de grondlegging der wereld, betekent het Goddelijk Menselijke van de Heer, dat niet erkend is vanaf de instauratie van de Kerk.

Dat met het gedode Lam wordt aangeduid dat het Goddelijk Menselijke van de Heer niet is erkend, zie eerder in nr. 59, 269, waar deze woorden zijn ontvouwd: *‘Ik ben de Eerste en de Laatste en Die levend ben en Ik ben dood geweest, en zie, levend ben Ik tot in de eeuwen der eeuwen’*, (Openbaring 1:17,18); en verder dit: *‘En ik zag, en zie, in het midden van de troon een Lam, staande evenals gedood; en zij zongen een nieuw lied, zeggende: Waardig zijt Gij het Boek te nemen, omdat Gij gedood zijt en ons Gode losgekocht hebt’*, (Openbaring 5:6,9); van de grondlegging der wereld, betekent vanaf de instauratie van de Kerk, zowel van de Joodse als van de christelijke; dat de Joden het Goddelijk Menselijke van de Heer niet hebben erkend, is bekend; dat de rooms-katholieken het niet hebben erkend, is ook bekend; en dat de hervormden het ook niet hebben erkend, zie eerder in nr. 294.

Onder de grondlegging van de wereld wordt hier niet de schepping van de wereld verstaan, maar de instauratie van de Kerk; onder de wereld immers wordt in de breedste zin de gehele wereld verstaan en daar zowel de goeden als de bozen, maar in de niet breedste zin wordt onder de wereld iets eenders verstaan als onder het wereldrond en onder de aarde [of het land], dus de Kerk; dat met het wereldrond de Kerk wordt aangeduid, zie nr. 551; en met de aarde [of het land] in nr. 285; dat met het wereldrond en de aarde grondvesten, wordt aangeduid de Kerk instaureren en met de grondlegging en het fundament ervan de instauratie, kan vaststaan uit, (Jesaja 24:18; 40:21; 48:12,13; 51:12,13,16,17; 58:12; Jeremia 31:37; Micha 6:1,2; Zacharia 12:2; Psalm 89:12).

Dat de wereld ook de Kerk aanduidt, blijkt uit, (Mattheüs 13:37-39; Joël 1:9,10); en dat de Heer krachtens het geloof in Hem de Heiland van de wereld wordt genoemd, (Johannes 3:16-19; 14:42; 6:33,51; 8:12; 9:4,5; 12:46,47).

Dat de wereld ook het volk van de Kerk is, (Johannes 12:19; 18:20).

Hieruit kan men zien, wat er wordt aangeduid met de grondlegging van de wereld, ook in, (Mattheüs 25:34; Lukas 11:50; Johannes 17:24; Openbaring 17:8).

590. Indien iemand een oor heeft, die hore, betekent dat zij die wijs willen zijn, op deze dingen mogen letten.

Dat met een oor hebben om te horen, wordt aangeduid doorvatten en gehoorzamen en eveneens opletten, zie eerder in nr. 87; dat het ook is bij hen die wijs willen zijn, volgt daaruit. Hier wordt gezegd: indien iemand een oor heeft, die hore, opdat zij mogen letten op de dingen die voorafgingen en dat zij anders niet wijs zijn.

591. Indien iemand in gevangenschap zal geleid hebben, die zal in gevangenschap heengaan, betekent dat hij die met dat ketterse anderen ervan afbrengt goed te geloven en goed te leven, door zijn eigen valse en boze dingen naar de hel wordt heengevoerd.

Met in gevangenschap leiden wordt aangeduid overreden en naar zijn kant overhalen, opdat men instemt met en aanhanger wordt van die ketterij die onder de draak en het beest wordt

verstaan en zo ervan afbrengen goed te geloven en goed te leven; met in gevangenschap heengaan wordt aangeduid door zijn eigen valse en boze dingen naar de hel worden heengevoerd; onder de gevangenschap wordt hier de geestelijke gevangenschap verstaan, namelijk verleid worden en zo van de ware en de goede dingen afgeleid worden en in de valse en de boze dingen binnengeleid worden.

Dat onder de gevangenschap in het Woord die geestelijke gevangenschap wordt verstaan, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *‘Hoort, alle gij volken en ziet mijn smart; mijn maagden en mijn jongelingen zijn in gevangenschap gegaan’*, (Klaagliederen 1:18).

‘Jehovah heeft opgegeven Zijn habitakel en Zijn tent, waar Hij onder de mensen woonde en Hij gaf Zijn sterkte in de gevangenschap’, (Psalm 78:60,61).

‘De wind zal al uw herders weiden en uw liefhebbers zullen in de gevangenschap heengaan, dan zult gij beschaamd worden vanwege al uw boosheid’, (Jeremia 22:22).

‘Ik zal Mijn pijlen dronken maken van het bloed des doorboorden en der gevangenschap’, (Deuteronomium 32:42).

‘Zij zijn ingebogen en ingekromd en hun ziel zal in de gevangenschap heengaan’, (Jesaja 46:1,2).

‘Jehovah heeft Mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van hart, om de gevangenen vrijheid te prediken en aan de blinden het gezicht’, (Jesaja 61:1; Lukas 4:18,19).

‘Ik zal Hem opwekken in gerechtigheid; Hij zal Mijn gevangenschap loslaten, niet voor prijs, noch voor geschenk’, (Jesaja 45:14).

‘Gij zijt opgeklommen in de hoogte, gevangen hebt Gij de gevangenschap geleid’, (Psalm 68:19).

‘Zal de gevangenschap des gerechten afgerukt worden, zal ook de gevangenschap des sterken genomen worden en de vangst des geweldadigen afgerukt worden’, (Jesaja 49:24,25).

‘Schud u uit het stof, zit neder, o Jeruzalem, maak u los van de banden van uw hals, gij gevangene dochter van Zion’, (Jesaja 52:1,2); en ook elders, zoals in (Jeremia 48:46,47; 50:33,34; Ezechiël 6:1-10; 12:1-12; Obadja 1:11; Psalm 14:7; Psalm 53:7).

Met de gevangenschappen van de zonen Israëls door hun vijanden, waarover in het (Boek Richteren) en in (2 Koningen 25) en bij de profeten, werden de geestelijke gevangenschappen uitgebeeld en vandaar aangeduid, waarover elders.

Iets eenders als met de gevangenen wordt ook met de gebondenen aangeduid in de volgende plaatsen: *‘Door het bloed van uw verbond zal Ik de gebondenen uit de kuil uitlaten’*, (Zacharia 9:11).

‘Laat tot U komen het gezucht van de gebondene’, (Psalm 79:11).

‘Verzameld zal worden de gebondene in de kuil en zij zullen besloten worden in een kluister’, (Jesaja 24:22).

‘Hij stelde het wereldrond als een woestijn, hij opende het huis niet voor zijn gebondenen’, (Jesaja 14:17).

‘De Koning zei: Ik was in de kerker en gij zijt tot Mij niet gekomen’, (Mattheüs 25:36,43).

‘Jezus zei: Deze dochter Abrahams, die de satan gebonden had, moest die niet losgemaakt worden van deze band, op de dag van de sabbat’, (Lukas 13:16).

592. Indien iemand met het zwaard zal gedood hebben, die moet met het zwaard gedood worden, betekent dat hij die met valse dingen de ziel van een ander vernietigt, door de valse dingen wordt vernietigd en vergaat.

Met het korte zwaard, het zwaard, het slagzwaard, wordt het ware aangeduid en in de tegengestelde zin het valse; beide strijdend, nrs. 52, 836; vandaar wordt met doden en gedood worden aangeduid vernietigen en vernietigd worden of verderven en vergaan, wat plaatsvindt door de valsheden.

593. Hier is de lijdzaamheid en het geloof van de heiligen, betekent dat de mens van de Nieuwe Kerk van de Heer door verzoeken van de zijde van hen daarnaar wordt onderzocht hoedanig hij is ten aanzien van het leven en ten aanzien van het geloof.

Met de lijdzaamheid wordt hier de lijdzaamheid in de verzoeken aangeduid en dan het onderzoek daarnaar hoedanig de mens is ten aanzien van het leven volgens de geboden van de Heer en ten aanzien van het geloof in de Heer; daarom wordt er gezegd: hier is de lijdzaamheid en het geloof; met de heiligen worden degenen aangeduid die van de Nieuwe Kerk van de Heer zijn, in het bijzonder zij die daar in de Goddelijke Ware dingen zijn, nr. 586.

Van de lijdzaamheid wordt gesproken met betrekking tot de verzoeken, waardoor de mens wordt onderzocht hoedanig hij is, ook elders in de (Openbaring 1:9; 2:2,3,19; 3:10); dat het is ten aanzien van het leven volgens de geboden van de Heer en ten aanzien van het geloof in Hem, blijkt uit het volgende daar; *'zij hebben geen rust dag en nacht, die het beest aanbidden en zijn beeld, hier is de lijdzaamheid van de heiligen, hier zijn zij die de bevelen Gods bewaren en het geloof van Jezus'*, (Openbaring 14:11,12).

594. En ik zag een ander beest vanuit de aarde opklimmen, betekent de geestelijken in de Kerk van de hervormden, die in de leer en het geloof van de draak zijn ten aanzien van God en de zaliging.

Wat en hoedanig het geloof van de draak is, zie nr. 537; dat het de leken zijn die worden verstaan onder het beest opklimmend vanuit de zee en dat het de geestelijken zijn die worden verstaan onder het beest opklimmend vanuit de aarde, is omdat met de zee het uiterlijke van de Kerk wordt aangeduid en met de aarde [het land] haar innerlijke, nrs. 398, 567; en in de uiterlijke dingen van de leer van de Kerk zijn de leken en in de innerlijke dingen ervan zijn de geestelijken.

Dat de geestelijken nu worden beschreven, staat vast uit de afzonderlijke dingen die nu volgen, in de geestelijke zin verstaan; en klaarblijkend hieruit, dat dit beest ook de pseudoprofeet wordt genoemd, (Openbaring 16:13; 19:20; 20:10) vooral uit deze teksten daar: *'Het beest werd gegrepen en met dit de pseudoprofeet, die de tekenen in zijn aanwezigheid gedaan had, door welke het verleid had hen die het merkten van het beest ontvangen hadden en hen die het beest aanbaden'*, (Openbaring 19:20); dat dit beest tekenen heeft gedaan in aanwezigheid van het andere, waardoor het hen heeft verleid, wordt in dit hoofdstuk gezegd met deze woorden: *'En het doet grote tekenen, zodat het verleidt degenen die op de aarde wonen, ter oorzaak van de tekenen, die er aan te doen gegeven zijn in de aanwezigheid van het beest, zeggende tot hen dat zij voor het beest een beeld zouden maken en het aanbidden'*, vers 13,14,15.

595. En het had twee hoornen, het Lam gelijk en het sprak zoals de draak, betekent dat zij spreken, leren en schrijven vanuit het Woord, alsof het het Goddelijk Ware van de Heer was en evenwel is het het ware vervalst.

Met de hoornen wordt de macht aangeduid, nrs. 279, 443; hier de macht in het spreken, leren en schrijven, dus in het redeneren en bewijsvoeren; dat de hoornen gezien werden het Lam gelijk, betekent dat deze hun dingen aanprezen alsof die Goddelijke Ware dingen van de Heer waren, omdat die vanuit het Woord waren; onder het Lam immers wordt verstaan de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke en eveneens ten aanzien van het Woord, te weten het Goddelijk ware vanuit het Goddelijk Goede; vandaar is het, dat op dit beest, dat ook de pseudoprofeet is, nr. 594, twee hoornen verschenen, het Lam gelijk; dat het echter vervalste Goddelijke dingen waren, wordt daarmee aangeduid dat het sprak zoals de draak; dat door hen die in het geloof van de draak zijn ten aanzien van God en ten aanzien van de zaliging, alle ware dingen van het Woord vervalst zijn, zie eerder in nr. 566.

Dat dit daarmee wordt aangeduid, dat dit beest twee hoornen had, het Lam gelijk en sprak zoals de draak, blijkt duidelijk uit deze woorden van de Heer bij Mattheüs: *'Zo iemand tot*

ulieden zal gezegd hebben: *Zie, hier is de Christus, of daar, gelooft het niet; er zullen valse christussen en pseudoprofeten opstaan en zullen grote tekenen en wonderheden geven, opdat zij in dwaling mochten brengen, indien het mogelijk ware, de uitverkorenen; Zie, Ik heb het u voorzeggd*, (Openbaring 24:23-25); met Christus wordt iets eenders aangeduid als hier met het Lam, namelijk de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware van het Woord; en daarom dat zij zullen zeggen: *Zie, hier is de Christus*, betekent dat zij zullen zeggen dat dit het Goddelijk Ware van het Woord is; dat het echter het vervalste ware is, wordt met deze woorden aangeduid: *Zo iemand u zal gezegd hebben: Hier is de Christus, of daar, gelooft het niet, omdat valse christussen en pseudoprofeten zullen opstaan; dat dezen het zijn over wie de Heer voorspelling deed, blijkt hieruit, dat er gezegd wordt dat zij grote tekenen en wonderheden zullen geven en in dwaling zullen brengen, indien het mogelijk ware, de uitverkorenen; iets eenders als ten aanzien van dit beest, namelijk de pseudoprofeet in vers 13 en 14 van dit hoofdstuk, wordt gezegd: de dingen die de Heer in dat hoofdstuk bij Mattheüs heeft voorzeggd, golden de laatste tijd of staat van de Kerk, waaronder de voleinding van de eeuw wordt verstaan.*

596. En het oefent al de mogendheid van het eerste beest uit in aanwezigheid van hem, betekent dat zij de dogma's hebben bevestigd die met de draak worden aangeduid en door de leken zijn aanvaard en dat de dogma's daardoor zich laten gelden. Dat deze dingen worden aangeduid, kan men zien uit wat eerder is ontvouwd ten aanzien van de mogendheid die door de draak was gegeven aan het beest dat uit de zee opklom, nrs. 575, 579; en omdat dit beest, te weten de pseudoprofeet, die mogendheid uitoefent vóór de draak, wordt niet iets anders aangeduid dan dat zij die dogma's geldend maakten door bevestigingen.

597. En het maakt dat de aarde en die daarin wonen, het eerste beest aanbidden, waarvan de plaag van zijn dood genezen was, betekent dat het zo krachtens de bevestigingen is vastgelegd dat het als het heilige van de Kerk zou worden erkend, dat omdat niemand een goed werk uit zich kan doen en de wet vervullen, het enige middel tot heil, het geloof is in de gerechtigheid en de verdienste van Christus, Die voor de mens geleden heeft en daardoor de verdoemenis van de wet heeft opgeheven.

Er wordt van afgezien deze dingen te ontvouwen, omdat zij volgen uit wat eerder is ontvouwd in de nrs. 566, 577-582; met de aarde en die daarin wonen, worden de Kerken van de hervormden aangeduid, zoals eerder; met aanbidden wordt aangeduid als het heilige van de Kerk erkennen, zoals eveneens eerder; hier datgene wat onder het beest vanuit de zee, nadat de plaag van de dood ervan was genezen, wordt verstaan en dit is wat eerder is uiteengezet.

598. En het doet grote tekenen, betekent de betuigingen dat het waarheden zijn die zij leren, hoewel het valsheden zijn.

Met de tekenen worden de betuigingen aangeduid dat het waarheden zijn, omdat oudtijds tekenen werden verricht om de waarheid te betuigen; maar nadat de tekenen en de wonderen hadden opgehouden, is toch de aanduiding ervan gebleven, namelijk de betuiging van de waarheid; hier worden echter met de tekenen de betuigingen aangeduid door het beest of door de pseudoprofeet, dat zijn valse dingen ware dingen waren; de oorzaak hiervan is dat zij na de bevestigingen niet anders verschijnen.

Dat de betuigingen dat iets waar is, met tekenen worden aangeduid, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *'In de voleinding der eeuw zullen valse christussen en pseudoprofeten opstaan; zij zullen grote tekenen en wonderheden doen en in dwaling brengen, indien het mogelijk is, ook de uitverkorenen'*, (Mattheüs 24:24; Markus 13:22).

'Er zullen ook van de hemel schrikkelijke tekenen zijn; er zullen tekenen zijn in de zon, de maan en de sterren, terwijl de zee en de watergolven zullen dreunen', (Lukas 21:11,25).

*‘Jehovah doet de tekenen der leugenaars teniet, de waarzeggers maakt Hij waanzinnig, Hij werpt de wijzen achterwaarts terug en Hij maakt hun wetenschap dwaas’, (Jesaja 44:25).
‘Leert de weg der natiën niet en ontzet u niet voor de tekenen der hemelen’, (Jeremia 10:2,3).
‘Het zijn geesten der demonen die tekenen doen, om hen te vergaderen tot de oorlog van die grote dag’, (Openbaring 16:14).*

‘Het beest werd gegrepen en met dit de pseudoprofeet, die de tekenen voor dit gedaan had en verleid had’, (Openbaring 19:20).

Dat de tekenen betuigingen waren dat het de waarheid is, blijkt verder nog uit het volgende:

‘De discipelen zeiden tot Jezus: Wat teken doet Gij dan, opdat wij U mogen geloven; wat werkt Gij’, (Johannes 6:30-33).

‘De Joden, de schriftgeleerden en de farizeeën vroegen een teken van de Heer, om te weten dat Hij de Christus was’, (Mattheüs 12:38-40; 16:1-4; Markus 8:11,12; Lukas 11:16,29,30; Johannes 2:16,18,19).

‘De discipelen zeiden tot Jezus: Welk zal het teken zijn van Uw komst en van de voleinding der eeuw’, (Mattheüs 24:3; Markus 13:4).

‘Indien zij u niet zullen geloofd hebben, noch naar de stem van het eerste teken zullen gehoord hebben, zo zullen zij toch de stem van het latere teken geloven’, (Exodus 4:8,9); de stem van het teken is de betuiging.

‘Zij stelden onder hen de woorden van Zijn tekenen’, (Psalm 105:27).

‘Hij zei tot Achaz: Vraag voor u een teken van Jehovah’, (Jesaja 7:11,14).

‘Dit zal u een teken zijn van Jehovah: zie, Ik zal de schaduw der graden terugtrekken, welke is nedergedaald in de graden van Achaz voor de zon’, (Jesaja 38:7,8).

‘Hizkia zei: Welk zal het teken zijn, dat ik zal opklimmen tot het huis van Jehovah’, (Jesaja 38:22).

‘Dit zal ulieden een teken zijn, dat Ik in deze plaats over u bezoeking zal doen; opdat gij weet, dat Mijn woorden bestand hebben’, (Jeremia 44:29,30).

‘Jehovah, doe met mij een teken ten goede, opdat mijn haters het zien en beschaamd worden’, (Psalm 86:17).

‘Laat hen ons de dingen verkondigen die gebeuren zullen, opdat wij het ter hand nemen; wijst een teken aan voor hetgeen geschieden zal, opdat wij weten dat gij goden zijt’, (Jesaja 41:22,23).

‘Uw vijanden hebben in het midden van Uw feest gebruld, zij hebben hun tekenen tot tekenen gesteld’, (Psalm 74:3,4,9) en ook in (Jesaja 44:11,13; Jeremia 32:20,21; Ezechiël 4:3; Psalm 65:7-9; Psalm 78:42,43; Exodus 7:3; Numeri 14:11,22; Deuteronomium 4:34; 13:2-4; Richteren 6:17,21; 1 Samuël 2:34; 14:10; Markus 16:17,18,20; Lukas 2:11,12,16).

Eendere dingen worden aangeduid met *‘de tekenen des verbonds’*, (Genesis 9:13; 17:11; Ezechiël 20:12,20).

Uit deze dingen kan men helder zien, dat onder de grote tekenen die dit beest van de draak doet, niet tekenen worden verstaan, maar de betuigingen van de zijde van hen, dat de zaken die zij leren, ware dingen zijn; iedere ketter immers die zich in de valsheden heeft bevestigd, verzekert na de bevestiging dat zijn valsheden waarheden zijn; immers hij ziet dan niet langer de ware dingen, aangezien de bevestiging van het valse de ontkenning van het ware is en het ontkende ware zijn licht verliest; en voor zoveel als de valse dingen vanwege het licht van de bevestiging, dat een dwaallicht is, schitteren, voor even zoveel wordt het licht van het ware donkerheid; zie nr. 566.

599. Zodat het ook vuur doet neerdalen vanuit de hemel op de aarde vóór de mensen, betekent de verzekeringen dat hun valsheden de waarheden van de hemel zijn en dat degenen die ze opnemen, worden gezaligd en zij die ze niet opnemen, vergaan.

Dat deze dingen met die woorden worden aangeduid, is aangezien de grootste tekenen gedaan zijn door vuur vanuit de hemel; vandaar was het bij de Ouden een gewone spreekwijze ter

bevestiging, wanneer er van de betuiging van het ware sprake was, dat zij vuur konden doen neerdalen vanuit de hemel en dit betuigen; waarmee werd aangeduid, dat zij het tot daaraan toe konden betuigen.

Dat ook de waarheid door vuur vanuit de hemel werd betuigd, blijkt uit deze dingen, *'dat het brandoffer van Aharon gebracht, door vuur vanuit de hemel werd verteerd'*, (Leviticus 9:24); evenzo *'het brandoffer, door Elia gebracht'*, (1 Koningen 18:38).

Het vuur vanuit de hemel in de tegengestelde zin was het teken dat betuigde dat zij in de boze en daaruit in de valse dingen waren en dat zij zouden vergaan; maar dat vuur was een verterend vuur, zoals *'het vuur vanuit de hemel, dat de twee zonen van Aharon verteerde'*, (Leviticus 10:1-6); *'dat 250 mannen verteerde'*, (Numeri 26:10; *'dat de uiteinden van het legerkamp verteerde'*, (Numeri 11:1-4); *'dat tweemaal de vijftig mannen verteerde, die de koning tot Elia gezonden had'*, (2 Koningen 1:10,12).

'Het vuur en de zwavel vanuit de hemel op Sodom', (Genesis 19:24,25).

'Het vuur vanuit de hemel, dat hen verteerde die het legerkamp der heiligen en de beminde stad omgaven', (Openbaring 20:9).

'De discipelen, vertoornd over de onboetvaardigen, zeiden tot Jezus: Wilt Gij, dat wij zeggen dat vuur vanuit de hemel zal neerdalen en hen zal verteren', (Lukas 9:54).

Deze dingen zijn aangevoerd opdat men zal weten dat het vuur vanuit de hemel de betuiging aangeeft, ja zelfs de verzekering, dat het ware waar is en in de tegengestelde zin dat het valse waar is, zoals hier.

Bovendien betekent het vuur de hemelse liefde en de ijver daaruit voor het ware en in de tegengestelde zin de helse liefde en de ijver daaruit voor het valse, nrs. 468, 494.

600. En verleidt degenen die op de aarde wonen, door de tekenen die er aan gegeven zijn te doen in de aanwezigheid van het beest, betekent dat zij door de betuigingen en de verzekeringen de mensen van de Kerk in dwalingen brengen.

Met verleiden wordt aangeduid in dwaling brengen; met hen die op de aarde wonen, worden de mensen van de Kerk van de hervormden aangeduid, zoals eerder de nrs. 578, 588, 597; en verleidt degenen die op de aarde wonen, door de tekenen die er aan gegeven zijn te doen in aanwezigheid van het beest, wordt het geloof van de draak bij de leken aangeduid, nr. 567; en met het beest, opklimmend vanuit de aarde, dat de tekenen deed en elders de pseudoprofeet wordt genoemd, wordt het geloof van de draak bij de geestelijken aangeduid, nr. 594.

Iets eenders wordt door de Heer gezegd bij (Mattheüs 24:24-26).

601. Zeggende tot degenen die op de aarde wonen een beeld te maken voor het beest dat de plaag van het zwaard heeft en leefde, betekent dat zij de mensen van de Kerk ertoe brengen om als leer te aanvaarden dat het geloof het enige middel des heils is, omdat niemand het goede kan doen uit zich, dan alleen dat wat een op verdienste gericht goede is en omdat niemand de wet kan vervullen en zo gezaligd worden.

Onder hen die op de aarde wonen, worden de mensen van de Kerk van de hervormden verstaan, zoals eerder in nr. 600; met het beeld wordt de leer van die Kerk aangeduid, waarover hierna; en met het beeld van het beest, dat de plaag van het zwaard heeft en leefde, wordt dit punt van de leer aangeduid, dat het geloof het enige middel van het heil is, omdat niemand het goede uit zich kan doen of het is het op verdienste gerichte goede en omdat niemand de wet kan vervullen en zo gezaligd worden, nrs. 576, 577 e.v..

Elke Kerk verschijnt vóór de Heer zoals een mens; indien zij in de ware dingen vanuit het Woord is, verschijnt zij als een schoon mens; indien zij echter in de vervalste ware dingen is, verschijnt zij als een monsterlijk mens; de Kerk verschijnt zo dus krachtens haar leer en volgens het leven daarnaar; waaruit volgt dat de leer van de Kerk het beeld van haar is.

Dit kan men eveneens hieruit zien: elk mens is zijn goede en ware of zijn boze en valse; daarvandaan en niet ergens anders vandaan is de mens werkelijk mens; en dus is het de leer en

het leven daarnaar, die het beeld van de mens van de Kerk maakt, het beeld van een schoon mens, indien de leer en het leven daarnaar vanuit de echte ware dingen van het Woord is, maar het beeld van een monsterlijk mens, indien zij is vanuit de vervalste ware dingen van het Woord.

De mens verschijnt ook in de geestelijke wereld als een of ander dier, maar zo verschijnt zijn aandoening vanuit de verte; zij die in de ware en de goede dingen uit de Heer zijn, verschijnen als lammeren en duiven; maar zij die in vervalste ware dingen en in geschonden goede dingen zijn, verschijnen als nachtuilen en vleermuizen; zij die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn, zoals draken en bokken; zij die in de valse dingen vanuit het boze zijn, verschijnen als basilissen en krokodillen; en zij die zodanig zijn en toch de leerstellige dingen van de Kerk hebben bevestigd, zoals vliegende vurige slangen.

Hieruit kan men zien, dat de leer van de Kerk en het leven volgens die leer wordt verstaan onder het beeld van het beest, dat zij maakten voor hen die op de aarde wonen.

Maar wat er verder geschied is met hen die het beeld van het beest aanbaden, (zie, Openbaring 14:9-11; 19:20; 20:4).

Eendere dingen worden in de geestelijke zin aangeduid met de beelden in, Exodus 20:4,5; Leviticus 26:1; Deuteronomium 4:16-18; Jesaja 2:16; Ezechiël 7:20; 16:17; 23:14-16.

De afgoden en de gesneden beelden bij de Ouden waren beelden van hun godsdienstige en daarom worden daarmee de valse en de boze dingen van een leer aangeduid, nr. 459.

602. En het werd gegeven om het beeld van het beest een geest te geven, opdat het beeld van het beest ook zou spreken, betekent dat het hun werd toegestaan om die leer door het Woord te bevestigen, waar vanuit zij dan, als het ware levend gemaakt, wordt geleerd.

Met 'het werd gegeven' wordt aangeduid dat het werd toegelaten; alle valse dingen van de leer immers, evenals de boze dingen van het leven, vinden plaats vanuit toelating, zie het werk 'de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid', nrs. 234 tot 274, nrs 275 tot 285, nr. 296; met het beeld van het beest wordt die leer aangeduid, nr. 601; met een geest geven aan het beeld van het beest, wordt aangeduid, die leer bevestigen vanuit het Woord; want niet ergens anders vandaan heeft enige leer van de Kerk geest en leven; opdat het beeld van het beest zou spreken, betekent dat zij, dus zo als het ware levend gemaakt, wordt geleerd.

Dat deze dingen worden verstaan onder het beeld van het beest een geest geven, opdat het zou spreken, is omdat in alle dingen van het Woord de geest en het leven is; de Heer immers heeft het Woord gesproken; vandaar is Hijzelf daarin; en Hij heeft het Woord zo gesproken, dat de afzonderlijke dingen daar vergemeenschapping hebben met de hemel en door de hemel met Hemzelf; het is de geestelijke zin daar, waardoor de vergemeenschapping wordt gegeven; en daarom zegt de Heer: *'De woorden die Ik tot ulieden spreek, zijn geest en leven'*, (Johannes 6:63).

603. En maken dat al wie het beeld van het beest niet aanbidden, gedood worden, betekent dat zij de verdoemenis uitspreken over hen die niet de leer van hun geloof als de heilige leer van de Kerk erkennen.

Met het beeld van het beest aanbidden, wordt aangeduid de leer van hun geloof erkennen als de heilige leer van de Kerk, want met aanbidden wordt aangeduid: als het heilige van de Kerk erkennen, nrs. 579, 580, 588, 597; en met het beeld van het beest wordt die leer aangeduid, nr. 601; met gedood worden wordt aangeduid geestelijk gedood worden, namelijk verdoemd worden, nr. 325 en elders; en omdat met gedood worden wordt aangeduid verdoemd worden, wordt er ook aangeduid voor ketter verklaard worden en van de kerkgemeenschap buitengesloten worden; deze wordt immers in hun ogen als een verdoemde aangezien. Dit doen de geleerden vanuit de geestelijkheid, die zich in de scholen en opleidingsinstituten van de verborgenheden van de rechtvaardigmaking hebben doordrenkt; vooral zij die

vanwege die verborgenheden in de trots van de geleerdheid zijn; dezen verdoemen allen die niet zo denken als zij en voor zoveel als zij het durven, gaan zij fel tegen hen tekeer. Ik kan dit vermelden, dat zij die zich van deze verborgenheden hebben doordrenkt en vandaar in de trots van de geleerdheid zijn geweest, in de geestelijke wereld zo fel gebeten zijn op hen die alleen de Heer aanbidden en niet het geloof-alleen als enig middel van het heil erkennen, dat zij ontvlammen van toorn en woede, als zij hen zien en eveneens als zij van verre de Goddelijke sfeer van de Heer en de sfeer van de naastenliefde rondom dezen voelen; aangezien dezen zodanig zijn, wordt daarom de draak beschreven als de meest op hen gebeten vijand, zoals, ‘dat hij stond vóór de vrouw die baren zou, nadat zij gebaar zou hebben, haar vrucht te verslinden; en dat hij achter de vrouw vanuit zijn mond water zoals een stroom wierp, om haar door de stroom te laten verzwelgen; en dat hij, vertoornd zijnde tegen de vrouw, heenging om oorlog te voeren met de overigen van haar zaad’, (Openbaring 12:4,15,17).

‘Dat vanuit de mond van de draak en vanuit de mond van het beest en vanuit de mond van de pseudoprofeet, drie onreine geesten uitgingen, de vorsen gelijk, om de hunnen te vergaderen tot de oorlog van de grote dag van God Almachtig’, (Openbaring 16:13-16; 19:19,20; 20:8-10); en ook, *‘dat het beest, opklimmend vanuit de afgrond, de twee getuigen doodde en hun lichamen op de straat van de grote stad wierp, die geestelijk wordt genoemd Sodom en Egypte en zij niet toelieten dat zij in graven gelegd werden’,* (Openbaring 11:7-9); met niet toelaten om in graven te leggen, wordt aangeduid verwerpen als verdoemden, nr. 506.

604. En het maakt dat het aan allen, kleinen en groten en rijken en armen en vrijen en knechten, betekent allen in die Kerk, van onverschillig welke stand, ontwikkeling of inzicht zij zijn.

Onder de kleinen en de groten, worden hier degenen verstaan die in mindere en in meerdere graad van waardigheid zijn, dus onverschillig van welke stand; onder de rijken en de armen worden degenen verstaan die meer en minder in erkentnissen zijn, nr. 206, dus van onverschillig van welke ontwikkeling; onder de vrijen en de knechten worden degenen verstaan die wijs zijn vanuit zich en die wijs zijn vanuit anderen, nr. 337; dus van onverschillig welk inzicht; vandaar nu worden onder allen, kleinen en groten, rijken en armen, vrijen en knechten, allen in die Kerk verstaan van onverschillig welke stand, ontwikkeling en inzicht en wel in de geestelijke zin.

605. En merkteken zal geven op hun rechterhand en op hun voorhoofden, betekent dat niemand als hervormd christen wordt erkend dan alleen hij die deze leer met geloof en liefde aanvaardt.

Met een merkteken geven, wordt aangeduid als hervormd christen erkennen, of dat men is van die belijdenis, die de Heer leert; het merkteken is de erkenning dat men zodanig is en tevens de belijdenis dat men het is; met de rechterhand wordt alles van de mens ten aanzien van de verstandelijke macht aangeduid, dus ten aanzien van het geloof; de rechterhand immers betekent de macht van de mens, nr. 457; met het voorhoofd wordt alles van de mens ten aanzien van de macht van de wil aangeduid, dus ten aanzien van de liefde; het voorhoofd immers betekent de liefde, nr. 347.

606. En dat niemand kan kopen of verkopen, indien hij niet heeft het merkteken of de naam van het beest of het getal van zijn naam, betekent dat het niemand geoorloofd is om vanuit het Woord te leren en dus niemand om in het priesterschap ingewijd, tot magister gelauwerd, met de doctorshoed begiftigd en orthodox genoemd te worden, dan alleen degene die deze leer erkent en zweert bij het geloof daaraan en de liefde daarvoor, of bij iets zodanigs dat daaraan gelijkvormig is of bij iets zodanigs dat niet ermee in strijd is.

Met kopen en verkopen wordt aangeduid zich erkennenissen verschaffen, hier die welke van die leer zijn en die leren, waarover hierna; met het merkteken wordt de erkenning als hervormd christen aangeduid en de belijdenis dat men het is, nr. 605; met de naam van het beest wordt de hoedanigheid van die leer aangeduid; met de naam het hoedanige, nrs. 81, 122, 165, 584; en met het beest wordt de leer aangeduid die door de leken, dus door de grote menigte, is aanvaard, nr. 567; en omdat gezegd wordt òf de naam van het beest, wordt er aangeduid het hoedanige of iets zodanigs dat daaraan gelijkvormig is; met het getal wordt het hoedanige van een zaak aangeduid, nr. 481 en omdat gezegd wordt òf het getal van zijn naam, wordt er aangeduid het hoedanige of iets zodanigs dat er niet mee in strijd is; dit wordt zo gezegd, omdat de leer die met de draak en zijn beest wordt aangeduid, niet eensluitend is in de koninkrijken waar de hervormden zijn, maar zij is eensluitend ten aanzien van dit beginsel of dit kernpunt van de leer: dat het geloof zonder de werken van de wet rechtvaardig maakt en zaligt.

Dat kopen en verkopen betekent zich erkennenissen verwerven en die leren, evenzo handel drijven, zaken doen, winst maken, staat vast uit deze plaatsen: *'alle gij dorstigen, gaat tot de wateren en gij die geen zilver hebt, gaat, koopt en eet; gaat, zeg Ik, koopt zonder zilver wijn en melk'*, (Jesaja 55:1).

'Gijlieden zijt om niet verkocht, derhalve zult gij niet met zilver losgekocht worden', (Jesaja 52:3).

'In uw wijsheid en uw inzicht had gij u schatten gemaakt en door de veelheid der wijsheid in uw koophandel had gij uw schatten vermenigvuldigd', (Ezechiël 28:4,5).

Aangezien met Tyrus de Kerk wordt aangeduid ten aanzien van de erkennenissen van het goede en het ware, worden daarom van Tyrus de volgende dingen gezegd: *'Alle schepen der zee waren om uw koophandel te verhandelen; Tarsis, uw handelaarster in zilver; Javan, Tubal en Mesech, dezen uw kooplieden, met de zielen des mensen dreven zij uw koophandel; Syrië, uw handelaarster, met chrysopaas; uw schatten, uw koophandels, uw marktwaren, zij die uw koophandel verhandelen, zij zullen vallen in het hart der zeeën ten dage van uw val'*, (Ezechiël 27:1).

'Huult, gij schepen van Tarsis, omdat Tyrus verwoest is, welker kooplieden vorsten zijn en de handelaren der geëerden der aarde', (Jesaja 23:1-8).

Iets eenders wordt onder handel drijven verstaan in de gelijkenis van de Heer ten aanzien van *'de mens die, alvorens buitenlands te reizen, aan zijn knechten talenten gaf om daarmee te handelen en winst te maken'*, (Mattheüs 25:14-20).

En ten aanzien van de ander *'die aan zijn knechten tien mina's gaf, om daarmee te handelen'*, (Lukas 19:12-26).

En over *'de in een akker verborgen schat, die een mens vond en verborg en hij verkocht alle dingen en kocht de akker'*, (Mattheüs 13:44).

En over *'hem die schone paarlen zocht, die, toen hij er een kostbare had gevonden, alle dingen verkocht en die kocht'*, (Mattheüs 13:35,46).

'Zodanig zijn geworden uw handelaren van uw jeugd aan; zij zijn, eenieder uit zijn streek, afgedwaald, er is geen die u redt', (Jesaja 47:15); en meermalen elders.

607. Hier is de wijsheid, betekent dat het van een wijze is om uit de dingen die in dit hoofdstuk zijn gezegd en ontvouwd, te zien en te verstaan, hoedanig de leer en het geloof ten aanzien van God en ten aanzien van de zaliging is bij de geestelijken.

Gezegd wordt 'hier', omdat de dingen worden verstaan die in dit hoofdstuk zijn gezegd en ontvouwd, in het bijzonder over het beest vanuit de aarde, waarmee de leer en het geloof daaruit over God en over de zaliging bij de geestelijken wordt aangeduid, nr. 594; want over dit beest worden deze dingen gezegd die in dit vers staan; en omdat het van een wijze of van de wijsheid is, om te zien en te verstaan hoedanig die leer en het geloof daaruit is, wordt er gezegd: hier is de wijsheid.

608. Die inzicht heeft, rekene het getal van het beest, betekent dat hij die in verlichting is uit de Heer, kan leren kennen het hoedanige van de bevestigingen van die leer en van dat geloof vanuit het Woord bij hen.

Die inzicht heeft, betekent in verlichting uit de Heer zijn; het getal rekenen, betekent het hoedanige leren kennen; met het getal wordt de hoedanigheid aangeduid, nrs. 348, 364, 448; en met rekenen wordt leren kennen aangeduid; en omdat het hoedanige dat met het getal wordt aangeduid, het hoedanige ten aanzien van het ware is en al het ware van de leer en van het geloof van de Kerk is vanuit het Woord, wordt daarom het hoedanige van de bevestigingen vanuit het Woord verstaan; dit is ook het hoedanige dat wordt aangeduid met het getal zeshonderdzesenzestig, waarover hierna.

609. Het getal immers eens mensen is het, betekent het hoedanige van het Woord en van de Kerk daaruit.

Met de mens wordt de wijsheid en het inzicht aangeduid, nr. 243, hier de wijsheid en het inzicht vanuit het Woord; en dus eveneens het Woord ten aanzien van de wijsheid en het inzicht bij de mens van de Kerk; de Kerk zelf verschijnt ook voor de Heer als mens; vandaar verschijnt de mens van de Kerk ten aanzien van zijn geest in de hemel zoals een mens volgens het hoedanige van de Kerk vanuit het Woord bij hem; zo is dit dus, wat hier met het getal eens mensen wordt aangeduid, omdat het volgt na deze woorden: die inzicht heeft, rekene het getal van het beest, waarmee wordt aangeduid, dat degene die in verlichting uit de Heer is, kan leren kennen het hoedanige van de bevestigingen van de leer en van het geloof ten aanzien van God en de zaliging bij de geestelijken; het hoedanige van de Kerk vanuit het Woord wordt ook aangeduid met de mens in nr. 920 en eveneens elders.

610. Zijn getal is zeshonderdzesenzestig, betekent dit hoedanige, namelijk dat door hen al het ware van het Woord is vervalst.

Met het getal van het beest wordt aangeduid het hoedanige van de bevestigingen van de leer en van het geloof bij hen, nrs. 608, 609; met zeshonderdzesenzestig, wordt al het ware van het goede aangeduid en omdat dit van het Woord wordt gezegd, wordt al het ware van het goede aangeduid; hier dus vervalst, omdat het het getal van het beest is.

Dat dit wordt aangeduid, is omdat 6 iets eenders betekent als 3 met 2 vermenigvuldigd; en 3 betekent het volle en alles en daarvan wordt gesproken met betrekking tot de ware dingen, nr. 505; en twee betekent het huwelijk van het ware en het goede; en omdat 6 is samengesteld uit die twee getallen, met elkaar vermenigvuldigd, betekent het daarom al het ware van het goede in het Woord, maar hier dus vervalst.; dat het ook door hen is vervalst, zie nr. 566.

Dat er wordt gezegd het getal 666, is omdat in dat getal, 6 wordt verdrievoudigd en de verdrievoudiging maakt volledig; de vermenigvuldiging met 100, vanwaar 600 en met 10 vanwaar 60, verandert daar niets aan, zie eerder nr. 348.

Dat zes het volle en alles betekent en gezegd wordt waar over de ware dingen van het goede wordt gehandeld, kan vaststaan uit die plaatsen in het Woord waar dat getal wordt genoemd; maar die betekenis van dat getal verschijnt niet helder dan alleen aan hen die de dingen zien waarover wordt gehandeld in de geestelijke zin, zoals dat de Heer zei, *'dat de zaden die in de goede aarde vielen, vrucht gaven tot dertig, tot zestig en tot honderd'*, (Markus 4:8,20; Mattheüs 13:8,23).

'Dat de heer des huizes uitging en arbeiders tot zijn wijngaard huurde omtrent de derde ure en omtrent de zesde ure', (Mattheüs 20:3,5).

'Dat op de tafel in de tabernakel broden waren gerangschikt in twee rijen, zes in elke rij', (Leviticus 24:6).

'Dat er zes watervaten gesteld waren naar de reiniging van de Joden', (Johannes 2:6).

.....
 'Dat de steden der toevlucht of de vrijsteden er zes waren', (Numeri 35:6,7; Deuteronomium 19:1-9).

'Dat het meetriet, waarmee de engel alle dingen van de Nieuwe Tempel en van de Nieuwe Stad mat, zes ellen was', (Ezechiël 40:5).

'Dat de profeet water zou drinken naar de maat, het zesde van een hun', (Ezechiël 4:11).

'Dat zij hefoffer zouden nemen het zesde van een efa van een homer tarwe', (Ezechiël 45:13).

Aangezien zes het volle betekent, is daarom de uitdrukking zessendelen ontstaan, waarmee in de geestelijke zin datgene wordt aangeduid wat volledig en geheel en al is, zoals 'dat zij een efa van een homer gerst zouden zessendelen', (Ezechiël 45:13); en over Gog 'Ik zal u doen omwenden en Ik zal u zessendelen', (Ezechiël 39:2), waarmee wordt aangeduid, dat bij hem al het ware van het goede in het Woord geheel en al vernietigd zou worden; wie onder Gog worden verstaan, zie nr. 859.

* * * * *

611. Hieraan zal ik deze gedenkwaardigheid toevoegen:

Allen die voorbereid zijn tot de hemel, wat plaatsvindt in de geestenwereld die midden tussen de hemel en de hel is, verlangen, na een volbrachte tijd met enig zuchten, naar de hemel en dan worden weldra hun ogen geopend en dan zien zij een weg die tot een of ander gezelschap in de hemel leidt; deze weg slaan zij in en ze klimmen op en tijdens het opklimmen vertoont zich een poort en daar staat een wachter; deze opent de poort en dan gaan zij naar binnen. Dan komt een ondervrager hen tegemoet die hun namens de bestuurder zegt dat zij verder naar binnen mogen gaan en naspeuren of er ergens huizen zijn die zij als die van hun herkennen; want voor iedere nieuweling-engel is er een nieuw huis; en indien zij dit vinden dan laten zij dat weten en blijven daar; maar indien ze het niet vinden, komen zij terug en zeggen dat zij het niet hebben gezien en dan wordt er door een zekere wijze daar onderzocht, of het licht dat in hen is, samenstemt met het licht dat in het gezelschap is en vooral of de warmte samenstemt.

Het licht van de hemel immers is in zijn wezen het Goddelijk Ware en de warmte van de hemel is in haar wezen het Goddelijk Goede, beide voortgaand uit de Heer, als Zon daar. Indien een ander licht en een andere warmte dan het licht en de warmte van dat gezelschap in hen is, worden zij niet opgenomen, dat wil zeggen, indien een ander ware en een ander goede in hen is; daarom gaan zij daar weg en gaan dan langs wegen die geopend zijn tussen de gezelschappen in de hemel; en dit net zolang tot zij een gezelschap vinden dat geheel en al met hun aandoeningen overeenstemt en daar ontvangen zij een woning tot in het eeuwige. Zij zijn dan immers onder hun gelijken, zoals onder verwanten en vrienden, die zij, omdat ze in een eendere aandoening zijn, van harte liefhebben, en daar zijn ze in het geluk van hun leven en in de verrukking van hun gehele gemoed vanuit de vrede van de ziel; er is immers in de warmte en in het licht van de hemel een onuitsprekelijke verrukking die wordt vergemeenschap; dit gebeurt met hen die engelen worden.

Maar zij die in de boze en valse dingen zijn, mogen met toestemming tot de hemel opklimmen; maar wanneer zij daar binnengaan, beginnen zij te zieltogen en met moeite te ademen en kort daarna wordt hun gezicht verduisterd en hun verstand verdonkerd en het denken houdt op en de dood zweeft voor hun ogen en zo staan zij daar als boomstronken. Dan begint hun hart te bonzen en hun borst benauwd en hun gemoed door angst aangegrepen te worden en zij worden meer en meer gemarteld en in die staat kronkelen zij zich zoals een slang die bij het vuur wordt gehouden en daarom wentelen zij zich van daar weg en gaan

langs een afgrond, die dan vóór hen verschijnt en daar storten zij zich in, en komen ook niet tot rust dan in de hel bij hun gelijken, waar zij adem kunnen halen en hun hart vrij klopt. Daarna dragen zij de hemel haat toe en verwerpen zij het ware en lasteren zij hartgrondig de Heer, omdat ze geloven dat hun martelingen en kwellingen in de hemel uit Hem kwamen. Uit deze weinige dingen kan men zien, hoedanig het lot is van hen die in het geheel geen waarde hechten aan de waarheden, die toch het licht maken waarin de engelen van de hemel zijn, en die in het geheel geen waarde hechten aan de goede dingen, die toch de warmte maken waarin de engelen van de hemel zijn.

Verder kan men hieruit zien, hoezeer degenen dwalen die geloven dat eenieder de hemelse gezegendheid kan smaken, als hij maar tot de hemel wordt toegelaten; het huidige geloof immers is, dat in de hemel opgenomen worden, alleen vanuit barmhartigheid geschiedt en dat de opneming in de hemel zo is als iemand die in de wereld in een bruiloftswoning binnenkomt en dan tevens in de vreugde en de blijdschap daar; maar laten zij weten, dat er een verbinding van de aandoeningen is in de geestelijke wereld, aangezien de mens dan een geest is en het leven van de geest is de aandoening, en vanuit die en volgens die is het denken; en dat de aandoening van een gelijke soort verbindt en de ongelijksoortige aandoening ontbindt, en dat het ongelijksoortige martelt: de duivel in de hemel en de engel in de hel; daarom zijn zij nauwkeurig gescheiden volgens de diversiteiten, variëteiten en de verschillen van de aandoeningen die van hun liefde zijn.

Het werd gegeven meer dan driehonderd personen uit de geestelijkheid van de hervormde wereld te zien, allen geleerden, omdat zij het geloof-alleen hadden weten te bevestigen tot aan de rechtvaardigmaking toe, en sommigen nog verder; en omdat bij hen ook het geloof was, dat de hemel slechts een toelating uit genade is, werd hun ook toestemming gegeven om tot een hemels gezelschap op te klimmen, dit behoorde echter niet tot de hogere gezelschappen. Toen zij zo samen opklommen, werden zij vanuit de verte gezien zoals kalveren en toen zij de hemel binnengingen, werden zij door de engelen voorkomend ontvangen, maar toen zij een gesprek begonnen, maakte zich een beving van hen meester, daarna een huivering en tenslotte een marteling zoals die van de dood, en toen wierpen zij zich halsoverkop neer, en terwijl zij neerstortten werden zij gezien zoals dode paarden.

Dat zij bij het opklimmen zoals kalveren werden gezien, was omdat de opspringende natuurlijke aandoening van te zien en te weten vanwege de overeenstemming zoals een kalf verschijnt; en dat zij bij het neerstorten zoals dode paarden verschenen, was omdat het verstand van de waarheden in het Woord vanwege de overeenstemming zoals een paard verschijnt, en geen verstand van het Woord zoals een dood paard.

Er waren jongens beneden die hen zagen neerdalen en door hen bij het neerdalen werden gezien als dode paarden.

Toen keerden de jongens hun aangezichten af en zeiden tot hun meester die bij hen was: ‘Wat is dat voor een wonderteken; wij hebben mensen gezien en nu zien wij in hun plaats dode paarden, waarvan wij ons aangezicht hebben afgewend omdat we het niet konden aanzien; meester, laten wij niet op deze plaats blijven, maar weggaan’.

Zij gingen heen en onderweg onderrichtte de meester hen toen over wat een dood paard betekent, en hij zei: ‘Het paard betekent het verstand van het Woord; alle paarden die jullie gezien hebben, betekenden dit; wanneer immers een mens loopt te overdenken vanuit het Woord, dan verschijnt die overdenking vanuit de verte zoals een paard, edel en levend al naar hij het Woord geestelijk overdenkt; en omgekeerd, erbarmelijk en dood al naar hij het stoffelijk overdenkt’.

Toen vroegen de jongens: ‘Wat is geestelijk en stoffelijk overdenken vanuit het Woord?’ De meester antwoordde: ‘Ik zal dit met voorbeelden toelichten; wie overdenkt niet, als hij het Woord leest, over God, over de naaste en over de hemel; ieder die over God denkt alleen vanuit de persoon en niet vanuit het wezen, die denkt stoffelijk; en verder, wie over de naaste denkt alleen vanuit de vorm en niet vanuit de hoedanigheid, die denkt stoffelijk; en wie over

de hemel denkt alleen vanuit de plaats en niet vanuit de liefde en de wijsheid, waar vanuit de hemel is, die denkt eveneens stoffelijk’.

Maar de jongens zeiden: ‘Wij hebben over God gedacht vanuit de persoon, over de naaste vanuit de vorm, wat de mens is, en over de hemel vanuit de plaats; zijn wij daarom, toen wij het Woord lazen, aan iemand als dode paarden verschenen?’

De meester zei: ‘Nee, jullie zijn nog jongens en hebben niet anders kunnen denken; maar ik heb bij jullie de aandoening van weten en verstaan waargenomen en omdat deze geestelijk is, hebben jullie ook geestelijk gedacht.

Maar om terug te komen op wat ik hiervoor heb gezegd, namelijk dat iemand die stoffelijk denkt wanneer hij het Woord leest of vanuit het Woord iets overdenkt, vanuit de verte verschijnt zoals een dood paard, maar iemand die geestelijk denkt, zoals een levend paard, en dat diegene stoffelijk denkt over God en over de Drievuldigheid van God, die alleen vanuit de persoon denkt en niet vanuit het Wezen; er zijn immers tal van attributen van het Goddelijk Wezen, zoals: de almacht, de alwetendheid, de alomtegenwoordigheid, de barmhartigheid, de genade, de eeuwigheid en andere; en er zijn attributen die voortgaan vanuit het Goddelijk Wezen, als de schepping en de instandhouding, het behoud en de verlossing, de verlichting en het onderricht; ieder die over God alleen vanuit de persoon denkt, maakt drie goden, omdat hij zegt dat de ene God de Schepper en de Instandhouder is, de andere de Heiland en de Verlosser, en de derde de Verlichter en de Onderrichter; maar ieder die over God vanuit het Wezen denkt, maakt één God, en zegt: ‘God heeft ons geschapen en houdt ons in stand, Hij verlost en zaligt ons en Hij verlicht en onderricht ons.

Dit is de oorzaak dat zij die over de Drievuldigheid van God denken vanuit de persoon, en zo dus stoffelijk, niet anders kunnen dan vanuit de voorstellingen van hun denken, dat stoffelijk is, uit de éne God er drie maken, maar toch worden zij, tegen hun denken in, gehouden om te zeggen dat in elk van hen de gemeenschap van alle attributen is, en dit met enig en alleen als oorzaak dat zij zoals door een tralievenster ook over God vanuit het Wezen hebben gedacht; en daarom, mijn leerlingen, denkt over God vanuit het Wezen, en vanuit dit over de Persoon; immers, denken vanuit de persoon over het Wezen, is stoffelijk denken ook over het Wezen, maar denken vanuit het Wezen over de Persoon, is geestelijk denken ook over de Persoon. De oude heidenen hebben, omdat zij stoffelijk dachten over God en eveneens over de attributen van God, niet slechts drie goden verzonnen, maar zelfs meerdere, tot honderd aan toe.

Weet dat het stoffelijke niet in het geestelijke invloeit, maar het geestelijke in het stoffelijke; iets eenders is het geval met denken over de naaste vanuit de vorm en niet vanuit diens hoedanigheid, eveneens met het denken over de hemel vanuit de plaats en niet vanuit de liefde en de wijsheid, waaruit de hemel bestaat; iets eenders is eveneens het geval met alle en de afzonderlijke dingen die in het Woord zijn; en daarom kan degene die een stoffelijk idee over God koestert, en tevens over de naaste en over de hemel, niet wat ook verstaan; voor hem is het Woord een dode letter, en hijzelf verschijnt vanuit de verte, wanneer hij het leest of daarover nadenkt, zoals een dood paard.

Degenen, die jullie uit de hemel hebben zien neerdalen en die voor jullie ogen zoals dode paarden werden, waren degenen die het redelijk gezicht bij zichzelf en bij anderen hebben toegesloten door dit eigenaardige dogma, dat ‘het verstand onder de gehoorzaamheid aan hun geloof moet worden gehouden’, en er daarbij niet aan denken dat een door de godsdienst toegesloten verstand zo blind is als een mol en dat daarin louter donkerheid heerst, en wel zo’n donkerheid die al het geestelijk licht van zich afwerpt, de invloeiing ervan uit de Heer en vanuit de hemel verstopt en voor die invloeiing een grendel schuift in het zinlijk lichamelijke, dus ver beneden het redelijke in de dingen van het geloof, dat wil zeggen, die een grendel zet bij de neus en het vastzet in het kraakbeen ervan, ten gevolge waarvan hij daarna de geestelijke dingen zelfs niet kan ruiken; waarvandaan sommigen zodanig zijn geworden, dat

zij, wanneer zij de geur vanuit geestelijke dingen ruiken, flauwvallen; onder geur versta ik de doorvatting.

Dezen zijn het die van God drie goden maken; zij zeggen weliswaar vanuit het Wezen, dat God één is, maar toch maken zij, wanneer zij bidden vanuit hun geloof, hetgeen is dat God de Vader Zich erbarme ter wille van de Zoon en de Heilige Geest zende, klaarblijkend drie goden; zij kunnen niet anders, zij bidden immers tot de éne, dat Hij Zich erbarme ter wille van de ander en de derde zende’.

Toen onderwees hun meester hen over de Heer, dat Hij de ene God is, in Wie de Goddelijke Drievuldigheid is.

EINDE HOOFDSTUK 13

DE APOCALYPS ONTHULD

***waarin de verborgenheden die daar voorzien zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.***

VEERTIENDE HOOFDSTUK

1. *En ik zag, en zie, het Lam staande op de berg Zion en met Hem honderdvierenveertigduizend, hebbende de Naam van Zijn Vader geschreven op hun voorhoofden.*
2. *En ik hoorde een stem vanuit de hemel, evenals een stem van vele wateren en evenals een stem van een grote donderslag en ik hoorde een stem van citerspelers, spelende op hun citers.*
3. *En zij zongen evenals een nieuw lied vóór de troon en vóór de vier dieren en de ouderen; en niemand kon het lied leren, dan die honderdvierenveertigduizend, gekocht van de aarde.*
4. *Dezen zijn het die met vrouwen niet bezoedeld zijn, maagden immers zijn zij; dezen zijn het die het Lam volgen waar Het ook gaat; dezen zijn gekocht van de mensen, de eerstelingen van God en het Lam.*
5. *En in hun mond is geen bedrog gevonden, zij zijn immers onbevlekt vóór de troon van God.*
6. *En ik zag een andere engel vliegende in het midden van de hemel, hebbende het eeuwige Evangelie, om te evangeliseren degenen die op de aarde wonen en aan alle natie en stam en tong en volk.*
7. *Zeggende met een grote stem: Vreest God en geeft Hem heerlijkheid, omdat gekomen is het uur van Zijn gericht en aanbidt Hem Die gemaakt heeft de hemel en de aarde en de zee en de bronnen van de wateren.*
8. *En een andere engel is gevolgd, zeggende: Zij is gevallen, zij is gevallen, Babylon, die grote stad, omdat zij vanuit de wijn des toorns haar hoererij alle natiën heeft gedrenkt.*
9. *En een derde engel is hen gevolgd, zeggende met een grote stem: Indien iemand het beest zal aanbeden hebben en zijn beeld en zal ontvangen hebben het merkteken op zijn voorhoofd en op zijn hand.*
10. *En die zal drinken van de wijn des toorns van God, gemengd met loutere wijn in de drinkbeker van Zijn ontsteking en hij zal gepijnigd worden met vuur en zwavel vóór de heilige engelen en vóór het Lam.*
11. *En de rook van hun pijniging zal opklimmen tot in de eeuwen der eeuwen en zij zullen niet rust hebben dag en nacht die het beest aanbidden en zijn beeld en indien iemand het merkteken van zijn naam zal ontvangen hebben.*
12. *Hier is de lijdzaamheid der heiligen; hier zijn zij die de bevelen Gods bewaren en het geloof van Jezus Christus.*
13. *En ik hoorde een stem vanuit de hemel zeggende tot mij: Schrijf, gezegend zijn de doden in de Heer stervende van nu aan; ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeiden; hun werken immers volgen met hen.*
14. *En ik zag en zie, een witte wolk en op de wolk was Een gezeten, de Zoon des mensen gelijk, hebbende op Zijn hoofd een gouden kroon en in Zijn hand een scherpe sikkel.*

15. En een andere engel ging van de tempel uit, roepende met een grote stem tot Hem Die op de wolk zat: Zend Uw sikkel en maai, omdat gekomen is voor U de ure om te maaien, omdat verdord is de oogst der aarde.

16. En Die op de wolk zat, zond Zijn sikkel op de aarde en de aarde werd afgemaaid.

17. En een andere engel ging uit van het altaar, hebbende mogendheid over het vuur, en hij riep met een groot geroep tot Hem Die de scherpe sikkel had, zeggende: Zend uw scherpe sikkel en wijnoogst gij de trossen van de wijngaard der aarde, omdat zijn druiven rijp zijn.

19. En de engel zond zijn sikkel op de aarde en hij wijnoogste de wijngaard der aarde en hij wierp in de grote wijnpersbak des toorns van God.

20. En getreden werd de wijnpersbak buiten de stad en er ging bloed uit van de wijnpersbak tot aan de tomen der paarden, duizendzeshonderd stadiën ver.

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk:

Ten aanzien van de nieuwe christelijke hemel; deze wordt beschreven van vers 1 tot 5.

De evangelisatie ten aanzien van de Komst van de Heer en dan de Nieuwe Kerk, vers 6,7,13.

De vermaning dat zij mogen terugtreden van het geloof gescheiden van de naastenliefde, waarin de huidige Kerk is, vers 9 tot 12.

Het onderzoek van dezen en de openbaring dat hun werken boos zijn, vers 14 tot 20.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

En ik zag, en zie, het Lam staande op de berg Zion en met Hem honderdvierenveertigduizend, betekent de Heer, nu in de Nieuwe hemel uit de christenen, die Hem als de God van hemel en aarde hebben erkend; en in de ware dingen van de leer, uit Hem door het Woord, zijn geweest; hebbende de naam van Zijn Vader geschreven in hun voorhoofden, betekent de erkenning van het Goddelijke en van het Goddelijk Menselijke van de Heer bij hen; en ik hoorde een stem vanuit de hemel, evenals een stem van vele wateren, betekent de Heer, sprekend door de nieuwe hemel vanuit de Goddelijke Ware dingen; en evenals een stem van een grote donderslag, betekent, en vanuit de Goddelijke Liefde; en ik hoorde een stem van citerspelers, spelend op hun citers, betekent de belijdenis van de Heer vanuit de blijdschap des harten door de geestelijke engelen in de lagere hemelen; en zij zongen evenals een nieuw lied vóór de troon en vóór de vier dieren en vóór de ouderen, betekent de viering en de verheerlijking van de Heer vóór Hem en vóór de engelen van de hogere hemelen; en niemand kon het lied leren dan die honderdvierenveertigduizend, betekent dat geen anderen vanuit de christenen konden verstaan en zo vanuit de liefde en het geloof erkennen dat de Heer alleen de God van hemel en aarde is, dan zij die door de Heer in deze nieuwe hemel zijn opgenomen; gekocht van de aarde, betekent dat het degenen zijn die uit de Heer konden worden wederverwekt en zo verlost in de wereld; dezen zijn het die met vrouwen niet bezoedeld zijn, maagden immers zijn zij, betekent dat zij de ware dingen van de Kerk niet geschonden en die niet met valse dingen van het geloof bevuild hebben, maar dat zij de ware dingen hebben liefgehad om dat het waarheden zijn; dezen zijn het die het Lam volgen waar Het ook gaat, betekent dat zij met de Heer verbonden zijn door de liefde en het geloof in Hem, omdat zij hebben geleefd volgens Zijn geboden; dezen zijn gekocht van de mensen, betekent hier wat het eerder betekent; de eerstelingen van God en het Lam, betekent het begin van de christelijke hemel waarin één God wordt erkend, in Wie de Drievuldigheid is, en dat de Heer die God is; en in hun mond is geen bedrog gevonden, betekent dat zij niet vanuit sluwheid en opzet het valse en het boze spreken en daartoe overreden; zij zijn immers onbevlekt vóór de troon van God, betekent omdat zij in de ware dingen vanuit het goede zijn

uit de Heer; en ik zag een andere engel vliegend in het midden van de hemel, hebbende het eeuwige Evangelie, om te evangeliseren degenen die op de aarde wonen, betekent de aankondiging van de Komst van de Heer en van de Nieuwe Kerk, die vanuit de hemel uit Hem zal nederdalen; en aan alle natie en stam en tong en volk, betekent aan allen tezamen die vanuit godsdienst in de goede dingen zijn en vanuit de leer in waarheden; zeggende met een grote stem: Vreest niet, betekent de vermaning om de boze dingen niet te doen, omdat dit tegen de Heer is; en geeft Hem heerlijkheid, omdat gekomen is het uur van Zijn gericht, betekent de erkenning en de belijdenis, dat al het ware van het Woord uit de Heer is, en volgens dit zal elk mens worden gericht; en aanbidt Hem Die gemaakt heeft de hemel en de aarde en de zee en de bronnen der wateren, betekent dat de Heer alleen vereerd moet worden, omdat Hijzelf alleen is de Schepper, de Heiland en de Verlosser en uit Hem alleen de hemel der engelen en de Kerk en al hun dingen zijn; en een andere engel is gevolgd, zeggende: Zij is gevallen, zij is gevallen, Babylon, die grote stad, betekent dat nu het rooms-katholiek godsdienstige ten aanzien van haar dogma's en leerstellingen is verstrooid; omdat zij vanuit de wijn des toorns van haar hoererijs alle natiën heeft gedrenkt, betekent omdat het door de ontwijdingen van het Woord en door de echtbrekingen van het goede en het ware van de Kerk, al degenen heeft verleid die het aan zijn heerschappij heeft kunnen onderwerpen; en een derde engel is hen gevolgd, zeggende met een grote stem, betekent verder nog uit de Heer ten aanzien van hen die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn; indien iemand het beest zal aanbeden hebben en zijn beeld en zal ontvangen hebben het merkteken op zijn voorhoofd en op zijn hand, betekent wie erkent en de leer opneemt ten aanzien van de rechtvaardigmaking en de zaliging door het geloof-alleen, haar bevestigt en volgens die leeft; en die zal drinken van de wijn des toorns van God, gemengd met loutere wijn in de drinkbeker van Zijn ontsteking, betekent dat die de goede en de ware dingen van het Woord vervalsen en het leven doordrenken van die vervalste dingen; en hij zal gepijnigd worden met vuur en zwavel vóór de heilige engelen en vóór het Lam en de rook van hun pijniging zal opklimmen tot in de eeuwen der eeuwen, betekent de liefde van zich en van de wereld en de begeerten daaruit en vanuit deze de trots van het eigen inzicht; en dientengevolge de pijniging in de hel; en zij zullen niet rust hebben dag en nacht die het beest aanbidden en zijn beeld en indien iemand het merkteken van zijn naam zal ontvangen hebben, betekent de voortdurende staat in onverkwikkelijke dingen bij hen die dat geloof erkennen en aanvaarden, dat bevestigen en ernaar leven; hier is de lijdzaamheid van de heiligen, hier zijn zij die bewaren de bevelen van God en het geloof van Jezus, betekent dat de mens van de Kerk van de Heer door verzoeken van de zijde van hen daarnaar wordt onderzocht hoedanig hij is ten aanzien van het leven volgens de geboden van het Woord en ten aanzien van het geloof in de Heer; en ik hoorde een stem vanuit de hemel: Schrijf, gezegend zijn de doden in de Heer stervende van nu aan, betekent de voorzegging uit de Heer ten aanzien van de staat van degenen na de dood, die van Zijn Nieuwe Kerk zullen zijn, dat zij het eeuwige leven en de eeuwige gelukzaligheid zullen hebben; ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeiden, betekent dat het Goddelijk Ware van het Woord leert, dat zij die de ziel verdrücken en het vlees daarom kruisigen, de vrede zullen hebben in de Heer; hun werken immers volgen met hen, betekent zoals zij hebben liefgehad en geloofd en vandaar gehandeld en gesproken; en ik zag, en zie een witte wolk en op de wolk was Een gezeten, de Zoon des Mensen gelijk, betekent de Heer ten aanzien van het Woord; hebbende op Zijn hoofd een gouden kroon en in Zijn hand een scherpe sikkel, betekent de Goddelijke Wijsheid vanuit Zijn Goddelijke Liefde en het Goddelijk Ware van het Woord; en een andere engel ging van de tempel uit, betekent de hemel van de engelen; roepende met een grote stem tot Hem Die op de wolk zat: Zend Uw sikkel en maai, omdat gekomen is voor U de ure om te maaien, omdat verdord is de oogst der aarde, betekent de smeekbede van de hemelse engelen tot de Heer, dat Hij een einde zal stellen en gericht zal houden, omdat het nu de laatste tijd van de Kerk is; en Die op de wolk zat, zond Zijn sikkel en de aarde werd afgemaaid, betekent het einde van de Kerk, omdat daar

niet langer het Goddelijk Ware is; en een andere engel ging uit van de tempel die in de hemel is, hebbende ook hij een scherpe sikkel, betekent de hemelen van het geestelijk rijk van de Heer en het Goddelijk Ware van het Woord bij hen; en een andere engel ging uit van het altaar, hebbende mogendheid over het vuur, betekent de hemelen van het hemels rijk van de Heer, die in het goede van de liefde uit de Heer zijn; en hij riep met een groot geroep tot hem die de scherpe sikkel had, zeggende: Zend uw scherpe sikkel en wijnoogst gij de trossen van de wijngaard van de aarde, betekent de werking van de Heer vanuit het Goede van Zijn Liefde en door het Goddelijk Ware van Zijn Woord op de werken van de naastenliefde en van het geloof, welke bij de mensen van de Kerk zijn; omdat zijn druiven rijp zijn, betekent omdat het de laatste staat van de christelijke Kerk is; en de engel zond zijn sikkel op de aarde en hij wijnoogste de wijngaard van de aarde, betekent het einde van de huidige christelijke Kerk; en hij wierp in de grote wijnpersbak van de toorn van God, betekent het onderzoek daarnaar hoedanig hun werken waren, namelijk dat zij boos waren; en getreden werd de wijnpersbak buiten de stad, betekent dat het onderzoek heeft plaatsgevonden vanuit de Goddelijke Ware dingen van het Woord, daarnaar hoedanig de werken waren, voortvloeiend uit de leer van het geloof van de Kerk; en er ging bloed uit van de wijnpersbak tot aan de tomen van de paarden, betekent het geweld dat het Woord is aangedaan door de afgrijselijke vervalsingen van het ware en waardoor het verstand dermate is toegestopt, dat de mens nauwelijks meer geleerd en zo geleid kan worden door de Goddelijke ware dingen uit de Heer; duizendzeshonderd stadiën ver, betekent de louter valse dingen van het boze.

DE ONTVOUWING

612. En ik zag, en zie, het Lam staande op de berg Zion en met Hem honderdvierenveertigduizend, betekent de Heer nu in de Nieuwe Hemel, verzameld uit degenen in de christelijke Kerken, die de Heer alleen als de God van hemel en aarde hebben erkend en in de ware dingen van de leer vanuit het goede van de liefde uit Hem door het Woord zijn geweest.

Met 'ik zag' worden deze dingen aangeduid en die volgen in dit hoofdstuk; onder het Lam wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, nrs. 269, 271; met de berg Zion wordt de hemel aangeduid waar degenen zijn die in de liefde tot de Heer zijn, waarover aanstonds; met honderdvierenveertigduizend worden al degenen aangeduid die alleen de Heer als de God van hemel en aarde erkennen en in de ware dingen van de leer vanuit het goede van de liefde uit Hem door het Woord zijn, nr. 348 e.v..

Over dezen is gehandeld in het zevende hoofdstuk, maar daar werd gezegd dat zij gezegeld waren op de voorhoofden, dus zo onderscheiden en afgescheiden van de overigen; hier nu, dat zij zijn verzameld tot één en dat uit hen de hemel is.

De hemel waarover hier wordt gehandeld, is de hemel verzameld vanuit de christenen vanaf de tijd toen de Heer in de wereld was en uit degenen daarvandaan die alleen tot de Heer zijn gegaan en hebben geleefd volgens Zijn geboden in het Woord, door de boze dingen te schuwen als zonden tegen God; deze hemel is de Nieuwe Hemel, waar vanuit het Nieuwe Jeruzalem, dat wil zeggen, de Nieuwe Kerk, op aarde zal neerdalen, (Openbaring 21:1,2); de hemelen echter van vóór de Komst van de Heer zijn hier boven en zij worden de Oude Hemelen genoemd, in welke ook allen alleen de Heer als de God van hemel en aarde erkennen; deze hemelen hebben met deze Nieuwe Hemel gemeenschap door invloeiing. Het is bekend, dat met het land Kanaän de Kerk wordt aangeduid, omdat daar het Woord was en daardoor de Heer bekend; en verder dat in het midden ervan de stad Zion was en beneden deze de stad Jeruzalem, beide op een berg; vandaar werden met Zion en Jeruzalem de binnenste dingen van de Kerk aangeduid; en omdat de Kerk in de hemelen één maakt met de Kerk op aarde, wordt daarom onder Zion en Jeruzalem de Kerk zowel hier als daar verstaan,

maar onder Zion de Kerk ten aanzien van de liefde en onder Jeruzalem de Kerk ten aanzien van de leer daaruit.

Gezegd wordt de berg Zion, omdat met de berg de liefde wordt aangeduid, nr. 336.

Dat met de berg Zion de hemel en de Kerk wordt aangeduid, waar de Heer alleen wordt vereerd, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *'Ik heb gezalfd Mijn Koning over Zion; Ik zal van het besluit verhalen: Gij zijt Mijn Zoon; heden heb Ik U gegeneerd; Ik zal de natiën tot Uw erfenis geven; kust de Zoon, opdat Hij niet toorne en gij vergaat; gezegend zijn allen die op Hem betrouwen'*, (Psalm 2:6-8,12).

'Klimt op een hoge berg, gij verkondigster van goede boodschap, Zion; zeg: Zie, de Heer Jehovih komt in de sterke', (Jesaja 40:9,10).

'Spring grotelijks op, gij dochter Zions, zie uw Koning komt u, de Gerechte en de Heiland', (Zacharia 9:9; Mattheüs 21:2,4,5; Johannes 12:14,15).

'Roep luide uit, en jubel, gij inwoners van Zion, omdat de Heilige Israëls groot is in het midden van u', (Jesaja 12:6).

'De vrijgekochten van Jehovah zullen tot Zion wederkeren met gezang', (Jesaja 35:10).

'Jubel en verblijd u, gij dochter Zions; zie, Ik ben komende om in het midden van u te wonen', (Zacharia 2:10,11).

'Wie zal Israëls heil in Zion geven', (Psalm 14:7; Psalm 53:7).

'De Heer Jehovih zal in Zion een proefsteen grondvesten en dan zal ulieder verbond met de dood worden afgeschaft', (Jesaja 28:16-18).

'Mijn heil zal niet vertoeven; Ik zal in Zion heil geven', (Jesaja 46:13).

'Dan zal de Verlosser tot Zion komen', (Jesaja 59:20).

'Jehovah Zebaoth zal regeren op de berg Zions', (Jesaja 24:23).

'Jehovah heeft de poorten van Zion lief boven alle habitakels van Jakob, heerlijke dingen moeten in u gepredikt worden, o stad Gods; deze is daar geboren; al Mijn bronnen zullen in u zijn', (Psalm 87:1-7).

'Jehovah heeft Zion verkoren, Hij heeft het verlangd, Hem tot een zetel; dit is Mijn rust tot in het eeuwige, daar zal Ik wonen', (Psalm 132:13,14).

'Dat de zonen Zions opspringen in hun Koning', (Psalm 149:2,3).

'Jehovah, sta op en ontferm U over Zion; de bestemde tijd komt; in Zion zal de naam van Jehovah verkondigd worden, wanneer de volken tezamen zullen vergaderd worden en de koninkrijken om Jehovah te dienen', (Psalm 102:14-17,22,23).

'Vanuit Zion zal God opglinsteren, onze God komt en zal roepen tot de hemel omhoog en tot de aarde: Verzamelt Mij Mijn heiligen', (Psalm 50:1-5; Jesaja 1:27; 4:2,5; 31:4,9; 33:5,20; 37:22; 52:1; 64:10; Jeremia 6:2; Klaagliederen 4:2; Amos 1:2; Micha 3:10,12; 4:1-3,7,8; Zefanja 3:14,16; Joël 3:16,17,21; Zacharia 8:3; Psalm 20:3,6; Psalm 48:3,4,12-15; Psalm 76:3; Psalm 78:68; Psalm 110:1,2; Psalm 149:2,4; Psalm 99:2,4; Psalm 126:1; Psalm 128:5,6; Psalm 134:3; Psalm 135:21; Psalm 146:10).

In vele plaatsen wordt gezegd *'de maagd en de dochter Zions'*, waaronder niet een of andere maagd of dochter daar wordt verstaan, maar de Kerk ten aanzien van de aandoening van het goede en het ware, iets eenders als onder de Bruid des Lams, (Openbaring 21:2,9; 22:17).

De maagd en de dochter Zions betekent de Kerk van de Heer in deze plaatsen: (Jesaja 1:8; 3:16-26; 4:4; 10:32; 16:1; 37:22; 52:2; 62:11; Jeremia 4:31; 6:2,23; Klaagliederen 1:6; 2:1,4,8,10,13,18; 4:22; Micha 1:13; 4:8,10,13; Zefanja 3:14; Zacharia 2:10; 9:9; Psalm 9:15) en elders.

613. Hebbende de Naam des Vaders geschreven in hun voorhoofden, betekent de erkenning van het Goddelijke en van het Goddelijk Menselijke van de Heer vanuit de liefde en het geloof bij hen.

Onder de Naam des Vaders wordt verstaan de Heer ten aanzien van het Goddelijke, dat de Vader wordt genoemd en tegelijk ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, dat de Zoon

wordt genoemd, aangezien Zij één zijn en één Persoon, verenigd zoals de ziel en het lichaam; en daarom wordt in de hemel onder God de Vader niet een ander dan de Heer verstaan en eveneens wordt de Heer in de Nieuwe Hemel Vader genoemd; dat er hier wordt gezegd de Naam des Vaders in hun voorhoofden, is eveneens omdat onder de Vader wordt verstaan het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde van de Heer, dat in het Woord van de evangelisten overal wordt verstaan onder de Vader, wanneer Hij door de Heer wordt genoemd en het Goddelijk Ware van de Goddelijke Wijsheid onder de Zoon; en die twee zijn verenigd zoals de ziel en het lichaam en het lichaam met de ziel, toen de Heer Zijn Menselijke had verheerlijkt, nrs. 21, 170; en omdat Zij één zijn, wordt daarom elders gezegd: de Naam Gods en des Lams in hun voorhoofden, (Openbaring 22:4); over dezen waarover hier wordt gehandeld, wordt gezegd dat zij de Naam des Vaders geschreven hadden in hun voorhoofden, omdat onder de 144.000 gezegelden vanuit de 12 stammen Israëls de engelen van de hogere hemelen worden verstaan, die allen in het goede van de hemelse liefde zijn en omdat onder de Vader, zoals gezegd, dat goede wordt verstaan.

Dat de engelen over wie hier wordt gehandeld, de engelen van de hogere hemelen zijn, zie de ontvouwing van het zevende hoofdstuk, in het bijzonder nr. 369 daar.

Met geschreven in de voorhoofden, wordt de erkenning aangeduid vanuit de liefde en het geloof in hen; met geschreven of ingegrift, wordt de erkenning in hen aangeduid en met het voorhoofd wordt de liefde en daaruit het inzicht of het geloof aangeduid, nrs. 347, 605.

Dat het Goddelijke, dat de Vader wordt genoemd en het Goddelijk Menselijke, dat de Zoon wordt genoemd, één zijn zoals de ziel en het lichaam en dat men dus tot de Heer moet gaan ten aanzien van het Goddelijk Menselijke en dat men zo en niet anders gaat tot het Goddelijke dat de Vader wordt genoemd, kan uit zo vele plaatsen in het Woord vaststaan, dat het bladzijden zou vullen indien zij werden aangevoerd; vrij overvloedig zijn zij aangevoerd in het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’, nrs. 29-36, 38-45 e.v., waarvan er hier slechts enige ter bevestiging zullen worden aangehaald, namelijk deze: *‘De engel zei tot Maria: Zie, gij zult ontvangen in de baarmoeder en een Zoon baren en zult Zijn Naam heten Jezus. Deze zal groot zijn en de Zoon des Allerhoogste worden genoemd. Maar Maria zei: Hoe zal dit geschieden, dewijl ik geen man bekenne. De engel antwoordde: De Heilige Geest zal over u komen en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwten; daarom ook, het Heilige, hetwelk vanuit u geboren zal worden, zal Gods Zoon genoemd worden’*, (Lukas 1:30-35).

‘De Engel des Heren verscheen Jozef in de droom, zeggende: Wees niet bevreesd Maria, uw bruid, tot u te nemen, want hetgeen in haar geboren is, dat is vanuit de Heilige Geest; en Jozef bekende haar niet, totdat zij deze haar eerstgeboren Zoon gebaard had’, (Mattheüs 1:20,25).

‘In de aanvang was het Woord en het Woord was bij God en God was het Woord en het Woord is Vlees geworden en wij hebben Zijn heerlijkheid gezien, zoals de heerlijkheid van de Eniggeborene uit de Vader’, (Johannes 1:1,2,14).

‘De Joden zochten Jezus te doden, omdat Hij zei dat God Zijn eigen Vader was, Zichzelf daarmee gelijk makende: Jezus antwoordde: De dingen die de Vader doet, dezelve doet ook de Zoon eender; gelijkerwijs de Vader de doden opwekt en levend maakt, alzo maakt ook de Zoon levend, die Hij wil: Voorwaar Ik zeg u, dat de ure komt, wanneer de doden zullen horen de stem van de Zoon van God en die ze horen, zullen leven’, (Johannes 5:18-25).

‘Gelijkerwijs de Vader het Leven heeft in Zichzelf, alzo heeft Hij gegeven de Zoon, het Leven te hebben in Zichzelf’, (Johannes 5:26).

‘Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij: Indien gijlieden Mij gekend had, zo zou gij ook Mijn Vader gekend hebben. Filippus zei tot Hem: Toon ons de Vader. Jezus zei tot hem: Ben Ik zo lange tijd met ulieden en hebt gij Mij niet gekend, Filippus; die Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien; hoe zegt gij dan: Toon ons de Vader; gelooft gij niet, dat Ik in de Vader ben en de Vader in Mij is’, (Johannes 14:6-11).

‘Ik geef aan Mijn schapen het eeuwige leven; Ik en de Vader zijn één. En de Joden waren verontwaardigd dat Hij Zichzelf God maakte. En Hij zei: Ik doe de werken van de Vader; geloof de werken, omdat gij moogt bekennen en geloven, dat de Vader in Mij is en Ik in de Vader’, (Johannes 10:28-38).

‘Die Mij ziet, die ziet Hem Die Mij gezonden heeft’, (Johannes 12:45).

‘Alle dingen die de Vader heeft, zijn Mijne’, (Johannes 16:15).

‘Dat de Vader alle dingen in Zijn handen gegeven had’, ((Johannes 13:3).

‘Vader, Gij hebt Mij mogendheid gegeven over alle vlees; dit is het eeuwige leven, dat zij U leren kennen, de allene God en Die Gij gezonden hebt, Jezus Christus; al Mijn dingen zijn de Uwe en Uw dingen zijn Mijne’, (Johannes 17:2,3,10).

‘Mij is gegeven alle mogendheid in de hemelen en op aarde’, (Mattheüs 28:18).

‘Zo wat gij zult gevraagd hebben in Mijn naam, dit zal Ik doen, en Ik, Ik zal het doen’, (Johannes 14:13,14).

‘De Geest der Waarheid zal niet uit Zichzelf spreken, maar Hij zal vanuit het Mijne nemen en zal het u verkondigen’, (Johannes 16:13,14).

‘Die in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht, omdat gij zonder Mij niet wat ook kunt doen’, (Johannes 15:5) en elders.

Er zijn nog tal van plaatsen in het Oude Testament, waaruit er ook enige zullen worden aangevoerd: *‘Een Knaap is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, op Wiens schouder het oppergezag zal zijn; en Zijn Naam zal genoemd worden: Wonderlijk, Raad, God, Held, Vader der eeuwigheid, Vorst des vredes’, (Jesaja (9:5).*

‘Een maagd zal een Zoon baren en Zijn Naam zal genoemd worden, God met ons, (Jesaja 7:14).

‘Zie, de dagen komen, dat Ik aan David een gerechte Spruit zal opwekken, Die als Koning zal regeren; en dit zal Zijn Naam zijn, waarmee zij Hem zullen noemen: Jehovah, onze Gerechtigheid’, (Jeremia 23:5,6; 33:15,16).

‘Dan zal te dien dage gezegd worden: Zie, Deze is onze God, Die wij verwacht hebben, dat Hij ons bevrijdde, Jehovah, Die wij verwacht hebben; laten wij opspringen en ons verblijden in Zijn Heil’, (Jesaja 25:9).

‘Slechts alleen onder U is God en er is anders geen God; voorzeker, Gij zijt een verborgen God, de God Israëls, de Heiland’, (Jesaja 45:14,15).

‘Ben Ik niet Jehovah en er is geen God meer behalve Mij, een gerecht God en een Heiland is er niet behalve Mij’, (Jesaja 43:11).

‘Ik ben Jehovah, uw God en gij zult geen God erkennen dan Mij en er is geen Heiland dan Ik’, (Hosea 13:4).

‘Gij Jehovah, zijt onze Vader, onze Verlosser van de eeuw aan is Uw Naam’, (Jesaja 63:16).

‘Zo zei de Koning van Israël en Zijn Verlosser, Jehovah Zebaoth; Ik ben de Eerste en de Laatste en behalve Mij is er geen God’, (Jesaja 44:6).

‘Zo zei Jehovah, uw Verlosser, de Heilige Israëls: Ik, Jehovah, doende alle dingen en alleen uit Mijzelf’, (Jesaja 44:24).

‘Zo zei Jehovah, uw Verlosser, de Heilige Israëls: Ik ben Jehovah uw God’, (Jesaja 48:17).

‘O Jehovah, mijn Rots en mijn Verlosser’, (Psalm 19:15).

‘Hun Verlosser is sterk, Jehovah Zebaoth is Zijn Naam’, (Jeremia 50:34).

‘Jehovah Zebaoth is Zijn Naam en uw Verlosser, de Heilige Israëls; de God der ganse aarde zal Hij genoemd worden’, (Jesaja 54:5).

‘Opdat alle vlees wete, dat Ik, Jehovah, uw Heiland ben en uw Verlosser, de Sterke Jakobs’, (Jesaja 49:26; 60:16).

‘Wat onze Verlosser betreft, Jehovah Zebaoth is Zijn Naam’, (Jesaja 47:4).

‘Zo zei uw Verlosser Jehovah’, (Jesaja 43:14; 49:7) en elders, zoals in (Lukas 1:68; Jesaja 62:11,12; 63:1,4,9; Jeremia 15:20,21; Hosea 13:4,14; Psalm 31:6; Psalm 71:23; Psalm 103:4; Psalm 107:2; Psalm 130:7,8).

En bij Zacharia: *‘Te dien dage zal Jehovah tot Koning over de ganse aarde zijn; te dien dage zal Jehovah één zijn en Zijn Naam één’*, (Zacharia 14:9).

Maar dit zijn er slechts weinige.

614. En ik hoorde een stem vanuit de hemel evenals een stem van vele wateren, betekent de Heer, sprekend door de Nieuwe Hemel vanuit de Goddelijke Ware dingen.

Met de stem vanuit de hemel wordt de stem of het spreken uit de Heer door de hemel aangeduid; want wanneer er een stem vanuit de hemel wordt gehoord, dan is die uit de Heer; hier door de Nieuwe Hemel vanuit de christenen, die wordt verstaan onder de berg Zions waarop het Lam gezien werd te staan en met Hem honderdvierenveertigduizend, nrs. 612, 613; met de vele wateren worden de Goddelijke Ware dingen aangeduid, nr. 50; evenzo wordt gemeld van de Heer, sprekend door de hemel vanuit de Goddelijke Ware dingen, in de volgende plaatsen; *‘De stem van de Zoon des Mensen werd gehoord zoals een stem van vele wateren’*, (Openbaring 1:15).

‘En een stem vanuit de troon evenals een stem van vele wateren’, (Openbaring 19:6).

‘En de stem van de God Israëls evenals een stem van vele wateren’, (Ezechiël 43:2).

‘De stem van Jehovah op de wateren, Jehovah op vele wateren’, (Psalm 29:3).

‘Het geruis van de vleugelen van de cherubim zoals het geruis van grote wateren’, (Ezechiël 1:24).

Met de cherubim wordt het Woord aangeduid, nr. 239, dus het Goddelijk Ware waar vanuit de Heer spreekt.

615. En evenals een stem van een grote donderslag, betekent de Heer, sprekend door de Nieuwe Hemel vanuit de Goddelijke Liefde.

Dat de bliksemen, de donderslagen en de stemmen, de verlichting, de doorvatting en het onderricht betekenen, zie eerder in nr. 236; en dat de zeven donderslagen sprekende, de Heer betekenen, sprekend door de gehele hemel, nr. 472.

Wanneer de Heer door de hemel spreekt, dan spreekt Hij vanuit de derde hemel door de tweede hemel, dus vanuit de Liefde door de Goddelijke Wijsheid; de derde hemel immers is in Zijn Goddelijke Liefde en de tweede hemel in Zijn Goddelijke Wijsheid; de Heer spreekt nooit anders, wanneer Hij vanuit de hogere hemelen spreekt; en het zijn deze dingen die worden verstaan onder de stem evenals van vele wateren en met de stem evenals van een grote donderslag; de vele wateren zijn de Goddelijke Waarheden van de Goddelijke Wijsheid en de grote donderslag is het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde.

616. En ik hoorde een stem van citerspelers, spelend op hun citers, betekent de belijdenis van de Heer vanuit de blijdschap des harten door de geestelijke engelen in de lagere hemelen.

Dat op de citer spelen, betekent de Heer belijden vanuit de geestelijke waarheden, zie eerder in nr. 276; dat het uit de blijdschap van het hart is, volgt daaruit; vandaar worden met de citerspelers de geestelijke engelen aangeduid.

Dat dezen de engelen van de lagere hemelen zijn, is omdat de stem van de Heer door de hogere hemelen heen was gehoord evenals een stem van vele wateren en evenals een stem van een grote donderslag, nr. 614, 615.

Dat zij gehoord werd zoals een stem van citerspelers, spelend op de citers, is omdat het geluid of het spreken dat neervloeit vanuit de lagere hemelen soms wordt gehoord zoals de klank van citers; niet dat zij op citers spelen, maar omdat de stem van de belijdenis van de Heer vanuit de blijdschap van het hart, beneden zo wordt gehoord.

617. En zij zongen evenals een nieuw lied vóór de troon en vóór de vier dieren en de ouderen, betekent de viering en de verheerlijking van de Heer vóór Hemzelf en vóór de engelen van de hogere hemelen.

Dat met zij zongen een nieuw lied, de erkenning en de verheerlijking van de Heer wordt aangeduid, dat Hij alleen de Rechter, de Verlosser, de Heiland en dus de God van hemel en aarde is, zie nr. 279; dat vóór de troon is vóór de Heer, is omdat Hijzelf alleen op de troon zit; dat vóór de vier dieren en vóór de Ouderen is, vóór de engelen van de hogere hemelen, zie nr. 369; met als een nieuw lied wordt de viering en de verheerlijking van de Heer in de nieuwe christelijke hemel aangeduid, hier in het bijzonder dat Hij erkend is als de God van hemel en aarde, zoals Hij erkend wordt in de oude hemelen; deze dingen liggen opgesloten in het woordje ‘evenals’, want evenals een nieuw lied is evenals of het nieuw is, terwijl het niet nieuw is.

Dat de nieuwe hemel, waarvan wordt gesproken in (Openbaring 21:1), de nieuwe hemel vanuit de christenen is en dat de vorige hemelen zijn vanuit de Ouden en de Oudsten en verder dat de Heer in deze hemelen wordt erkend als de God van hemel en aarde, is eerder gezegd.

618. En niemand kon het lied leren, dan die honderdvierenveertigduizend, betekent dat geen anderen vanuit de christenen konden verstaan en zo vanuit de liefde en het geloof erkennen, dat de Heer alleen de God van hemel en aarde is, dan zij die door de Heer in deze nieuwe hemel zijn opgenomen.

Met dit lied wordt aangeduid de erkenning en de verheerlijking van de Heer, dat Hij de God van hemel en aarde is, nrs. 279, 617; met leren wordt aangeduid innerlijk in zich doorvatten dat het zo is, namelijk verstaan en zo opnemen en erkennen; wie anders leert, die leert en leert niet, omdat hij niet onthoudt; onder honderdvierenveertigduizend worden degenen verstaan die de Heer alleen als de God van hemel en aarde erkennen, nr. 612.

Dat geen anderen vanuit de christenen dit lied konden leren, dat wil zeggen, konden erkennen, dat de Heer alleen is de God van hemel en aarde, is omdat zij het van kindsheid aan hebben ingezogen dat er drie Personen van de Godheid zijn, onderling onderscheiden; want in de Leer van de Drieuldigheid wordt gezegd: Een ander is de Persoon van de Vader, een ander die van de Zoon en een ander die van de Heilige Geest; en verder: de Vader is God, de Zoon is God en de Heilige Geest is God; en hoewel daaraan wordt toegevoegd dat die drie Eén zijn, hebben zij toch in hun denken het Goddelijk Wezen in drie verdeeld; dit Wezen kan echter niet verdeeld worden; en daarom gingen zij tot de Vader, omdat Hij de eerste in de volgorde is; en bovendien hebben de voorgangers in de Kerk geleerd, dat zij tot de Vader zouden bidden ter wille van de Zoon, dat Hij de Heilige Geest zende, waarmee hun denkbeeld ten aanzien van drie is bevestigd; en dan kunnen zij niet over de Zoon als God denken, gelijkwaardig aan de Vader en één met de Vader, maar over de Zoon gelijkwaardig aan een ander mens, hoewel Hij, ten aanzien van het Menselijke, alleen de Gerechtigheid is en genoemd wordt *‘Jehovah onze Gerechtigheid’*, (Jeremia 23:5,6; 33:15,16); ten gevolge van die voorstelling van hun denken is het gebeurd, dat zij niet konden begrijpen dat de Heer als een in de wereld geborene, de God van hemel en aarde kan zijn en nog minder dat Hij de allene God kan zijn, hoezeer zij ook al die plaatsen die eerder in nr. 613 zijn aangevoerd, hebben gehoord en gelezen en eveneens deze daar: *‘Alle dingen die de Vader heeft, Zijn Mijne’*, (Johannes 16:15; 12:45).

‘De Vader heeft alle dingen in de hand van de Zoon gegeven’, (Johannes 13:3).

‘De Vader heeft Mij mogendheid gegeven over alle vlees; al Mijn dingen zijn de Uwe en al Uw dingen zijn Mijne’, (Johannes 17:2,3,10).

‘Mij is gegeven alle mogendheid in de hemel en op aarde’, (Mattheüs 28:18); en verder ook, dat *‘Hij ontvangen is uit Jehovah Vader en vandaar dat Zijn Ziel uit Hem is’*, (Lukas 1:34,35,38); vandaar dat Hij het Goddelijk Wezen heeft en nog vele andere plaatsen elders; dat die dingen zijn gezegd ten aanzien van de Heer, geboren in de wereld, kan eenieder zien; en ook dat *‘Hij en de Vader één zijn’* en dat *‘Hij in de Vader en de Vader in Hem is; en dat wie Hem ziet, de Vader ziet’*, (Johannes 10:28-38; 14:6-11).

Hoewel zij deze dingen gehoord en gelezen hebben, konden zij toch niet terugtreden van de voorstelling die zij in hun jeugd hadden opgevat en die daarna door de leraren was bevestigd en dit heeft hun redelijke zozeer toegesloten, dat zij deze woorden van de Heer niet konden zien, dat wil zeggen, verstaan: *'Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven, niemand komt tot de Vader dan door Mij'*, (Johannes 14:6).

'Wie niet binnengaat door de deur in de stal der schapen, maar van elders inklimt, die is een dief en een rover; Ik ben de Deur; indien iemand door Mij zal binnengegaan zijn, die zal behouden worden', (Johannes 10:1,9).

En verder dat de Heer Zijn Menselijke heeft verheerlijkt, dat wil zeggen, Dit heeft verenigd met het Goddelijke van de Vader, dat wil zeggen, met het Goddelijke dat in Hem was uit de ontvangenis, met als oorzaak, dat het menselijk geslacht met God de Vader in Hem en door Hem verenigd kon worden; dat dit de oorzaak is geweest van de Komst van de Heer in de wereld en van de verheerlijking van Zijn Menselijke, leert Hij ten volle bij Johannes; Hij zegt immers: *'In die dag zult gij bekennen dat Ik in Mijn Vader ben en gij in Mij en Ik in u'*, (Johannes 14:20).

'Die in Mij blijft en Ik in hem, deze draagt veel vrucht; omdat gij zonder Mij niet wat ook kunt doen; zo iemand in Mij niet zal gebleven zijn, die is buiten geworpen, zoals de verdorde rank in het vuur', (Johannes 15:3-6).

'Voor hen heilig Ik Mijzelf, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in de waarheid, opdat zij allen één zijn, zoals Gij, Vader, in Mij en Ik in U, Ik in hen en Gij in Mij', (Johannes 17:19,21,23,26; 6:56) en elders.

Hieruit blijkt helder dat de Komst van de Heer in de wereld en de verheerlijking van Zijn Menselijke, ten doel hadden de verbinding van de mens met God de Vader in Hem en door Hem, dus dat men tot Hem moet gaan; dit bevestigt eveneens de Heer daarmee, dat Hij zo vaak zei *'dat men in Hem moet geloven om het eeuwige leven te hebben'*, nr. 553.

Wie kan niet zien, dat al deze dingen door de Heer zijn gezegd over Hemzelf in Zijn Menselijke en dat Hij nooit gezegd zou hebben, noch zou hebben kunnen zeggen, dat Hij in de mensen en de mensen in Hem zouden zijn en dat zij moesten geloven in Hem om het eeuwige leven te hebben, indien niet Zijn Menselijke Goddelijk was geweest?

Onder de Vader vragen in Zijn Naam, wordt niet verstaan rechtstreeks tot de Vader gaan, evenmin vragen ter wille van Hem, maar tot de Heer gaan en tot de Vader door Hem, omdat de Vader in de Zoon is en omdat zij één zijn, zoals Hijzelf leert; in Zijn Naam, betekent dit; zoals ook kan vaststaan uit het volgende: *'Wie niet gelooft in de Zoon, is alreeds geoordeeld, omdat hij niet heeft geloofd in de Naam van de Eniggeboren Zoon van God'*, (Johannes 3:17,18).

'Deze dingen zijn geschreven, opdat gij gelooft dat Jezus Christus is de Zoon Gods en opdat gij, gelovende, het leven hebt in Zijn Naam', (Johannes 20:31).

'Jezus zei: 'Wie deze knaap opneemt in Mijn Naam, die neemt Mij op; en wie Mij opneemt, neemt Hem op, Die Mij gezonden heeft', (Lukas 9:48).

'Zo wat gij zult gevraagd hebben in Mijn Naam, dat zal Ik doen', (Johannes 14:13,14); en ook in andere plaatsen, waar gezegd wordt *'in de Naam des Heren'*, (Mattheüs 7:22; 18:5,20; 19:29; 23:39; Markus 9:37; 16:17; Lukas 13:35; 19:38; 24:47; Johannes 1:12; 2:23; 5:43; 12:13; 15:16; 16:23,24,26,27; 17:6).

Wat de Naam Gods is ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, zie eerder de nrs. 81, 165, 584.

619. Gekocht van de aarde, betekent dat het degenen zijn die uit de Heer konden worden wederverwekt en zo verlost in de wereld.

Met de van de aarde gekochten worden de verlost in de wereld aangeduid; dat de verlossing de bevrijding uit de hel is en de zaliging door de verbinding met de Heer, zie nr. 281; en omdat dit gebeurt door de wederverwekking, worden daarom met de gekochten degenen

aangeduid die wederverwekt en zo verlost zijn uit de Heer; en omdat allen wederverwekt en zo verlost kunnen worden, indien zij willen en weinigen het willen, wordt daarom met de ‘van de aarde gekochten’ aangeduid dat het degenen zijn die uit de Heer wederverwekt en zo verlost konden worden; hoedanig dezen zijn, wordt nu beschreven in de verzen 4 en 5.

620. Dezen zijn het die niet met vrouwen bezoedeld zijn, maagden immers zijn zij, betekent dat zij de ware dingen van de Kerk niet geschonden hebben en die niet met valsheden van het geloof hebben bevuild, maar dat zij de waarheden hebben liefgehad omdat het ware dingen zijn.

Dat de vrouw de Kerk vanuit de aandoening van het ware betekent en vandaar in de tegengestelde zin de Kerk vanuit de aandoening van het valse, zie de nrs. 434, 533; hier de Kerk vanuit de aandoening van het ware, omdat gezegd wordt ‘die met vrouwen niet bezoedeld zijn’; met vrouwen bezoedeld worden, betekent iets eenders als echtbreken en hoereren; dat echtbreken en hoereren betekent het Woord schenden en vervalsen, zie nr. 134; maagden immers zijn zij, betekent omdat zij de ware dingen hebben liefgehad omdat het ware dingen zijn; dus vanuit de geestelijke aandoening; de oorzaak dat dezen onder maagden worden verstaan, is deze, dat de maagd betekent de Kerk als bruid, die wil worden verbonden met de Heer en echtgenote worden, en de Kerk die wil worden verbonden met de Heer, heeft de ware dingen lief omdat het ware dingen zijn, want door de ware dingen, wanneer daarnaar wordt geleefd, ontstaat de verbinding.

Vandaar is het, dat Israël, Zion en Jeruzalem in het Woord maagden en dochters worden genoemd; met Israël immers en met Zion en Jeruzalem wordt de Kerk aangeduid.

Dat al degenen die van de Kerk van de Heer zodanig zijn, om het even of het maagden, jongelingen, vrouwen-echtgenoten of mannen-echtgenoten, knapen of grijsaards, meisjes of oude vrouwen zijn, onder maagden worden verstaan, kan vaststaan uit het Woord, waar maagden worden genoemd, zoals ‘*maagd Israël*’, (Jeremia 18:13; 31:4,21; Amos 5:2; Joël 1:8); ‘*maagd dochter van Jehudah*’, (Klaagliederen 1:15); ‘*maagd dochter van Zion*’, (2 Koningen 19:21; Jesaja 37:22; Klaagliederen 1:4; 2:13); ‘*maagden van Jeruzalem*’, (Klaagliederen 2:10); ‘*maagd Mijns volks*’, (Jeremia 14:17).

Daarom vergeleek de Heer de Kerk met tien maagden, (Mattheüs 25:1) e.v. en wordt er bij Jeremia gezegd: ‘*Ik zal u bouwen, opdat gij gebouwd zijt, o maagd Israël, opnieuw zult gij uitgaan in de rei der spelenden*’, (Jeremia 31:4,13) en bij David: ‘*Zij hebben Uw schreden gezien, o God, de schreden van mijn God, mijn Koning, in het heiligdom, in het midden der trommelende maagden*’, (Psalm 68:25,26) en elders: ‘*De dochters der koningen zijn onder Uw kostelijken; de Koningin stond aan Uw rechter in het beste goud van Ofir; hoor, o dochter, en zie; de Koning zal lust hebben aan uw schoonheid; ook zal de dochter van Tyrus een geschenk aanbrengen, de rijken des volks zullen Uw aangezichten aansmeken; gans kostbaar is des Konings dochter van binnen; van vlechtsels van goud is haar kleet; in borduursels zal zij tot de Koning worden geleid; de maagden achter haar, haar vriendinnen zullen komen in het paleis van de Koning*’, (Psalm 45:10-16); daar wordt onder de Koning de Heer verstaan, onder de Koningin de Kerk als echtgenote, onder de dochters en maagden de aandoeningen van het goede en het ware.

Eendere aandoeningen worden elders in het Woord met maagden aangeduid, waar jongelingen tegelijk worden genoemd, omdat de jongelingen de ware dingen betekenen en de maagden de aandoeningen ervan; zoals in de volgende plaatsen: ‘*Zie, de dagen zullen komen, waarop Ik een honger in het land zal zenden, niet een honger naar brood, noch dorst naar wateren, maar om te horen de woorden van Jehovah; te dien dage zullen de schone maagden en de jongelingen van dorst versmachten*’, (Amos 8:11,13).

‘*Bloos Zidon; de zee heeft gezegd: Ik heb geen barensnood gehad, ik heb ook niet gebaard en ik heb niet jongelingen opgevoed, niet maagden doen opgroeien*’, (Jesaja 23:4).

*‘Jehovah heeft getreden de wijnpers voor de maagd dochter van Zion; ziet mijn smart; de maagden en de jongelingen zijn in gevangenschap gegaan’, (Klaagliederen 1:4,15,18).
 ‘Hoe groot is Zijn goede en hoe groot Zijn schoonheid; het koren deed de jongelingen en de most de maagden opgroeien’, (Zacharia 9:17).
 ‘De straten der stad zullen vervuld worden met knapen en meisjes, spelende in haar straten’, (Zacharia 8:5).
 ‘Zij zullen op de aarde zitten, de maagden van Jeruzalem; met wie zal ik u gelijk stellen, gij maagd dochter Zions; mijn maagden en jongelingen lagen op de straten’, (Klaagliederen 2:10,13,21); en elders, zoals in (Jeremia 51:20-23; Klaagliederen 5:10-12; Ezechiël 9:4,6; Psalm 78:62-64; Deuteronomium 32:25).*

621. Dezen zijn het die het Lam volgen, waar Het ook gaat, betekent dat zij met de Heer verbonden zijn door de liefde en het geloof in Hem, omdat zij hebben geleefd volgens Zijn geboden.

Dat dezen worden aangeduid, blijkt uit deze woorden van de Heer: *‘Die Mijn geboden doet, die is het, die Mij liefheeft; en Ik zal hem liefhebben en Ik zal tot hem komen en bij hem woning maken’, (Johannes 14:20-23).*

En elders: *‘Wanneer de Herder der schapen Zijn eigen schapen heeft uitgeleid, zo gaat Hij vóór hen heen en de schapen volgen Hem, omdat zij zijn stem weten; Mijn schapen horen Mijn stem en Ik ken dezelve en zij volgen Mij’, (Johannes 10:4,5,27).*

622. Dezen zijn gekocht van de mensen, betekent dat zij het zijn die uit de Heer konden worden wederverwekt en zo verlost in de wereld, zoals eerder in nr. 619, waar eendere woorden staan.

623. De eerstelingen van God en het Lam, betekent de aanvang van de christelijke hemel, erkennend één God in Wie de Drievuldigheid is en dat de Heer die God is.

Onder de eerstelingen wordt datgene verstaan, wat het eerst wordt geboren; en ook wat het eerst wordt verzameld; dus de aanvang, hier van de Nieuwe Hemel uit de christenen; onder God en het Lam wordt hier, zoals eerder, verstaan de Heer ten aanzien van het Goddelijke Zelf en ten aanzien van het Goddelijk Menselijke en ook ten aanzien van het Goddelijk Voortgaande, dus de éne God in Wie de Drievuldigheid is.

Hier zal iets worden gezegd ten aanzien van de eerstelingen: in de Israëlitische Kerk was het bevolen, *‘dat de eerstelingen van de veldvoortbrengselen, van alle koren, olie en most, van de vruchten van de bomen, en verder van de vacht, aan Jehovah als heilig gegeven zouden worden; en zij werden door Jehovah aan Aharon gegeven en na hem aan de hogepriester’, (Exodus 22:28; 23:19; Numeri 13:20; 15:17-22; 18:8-20; Deuteronomium 18:4; 26:1) e.v.; verder ‘dat zij zouden vieren: het feest der eerstelingen des oogstes en des broods’, (Exodus 23:14-16,19,26; Leviticus 23:9-15,21-25; Numeri 28:26).*

De oorzaak hiervan was deze, dat de eerstelingen datgene betekenden wat het eerst wordt geboren en daarna opgroeit, zoals een klein kind tot mens en een spruit tot een boom en vandaar betekenden zij al wat volgt totdat het volledig wordt, want al het volgende is in het eerste, zoals de mens in het kleine kind en de boom in de spruit; en omdat dit eerste bestaat vóór de opeenvolgingen, evenzo in de hemel en in de Kerk, waren de eerstelingen daarom heilig voor de Heer en werd het *‘feest der eerstelingen’* gevierd.

Eendere dingen worden met de eerstelingen aangeduid in (Jeremia 24:1,2; 20:40; Micha 7:1; Deuteronomium 33:15,21).

624. En in hun mond is geen bedrog gevonden, betekent dat zij niet uit sluwheid en opzet het valse en het boze spreken en daartoe overreden.

Met de mond wordt de spraak, de prediking en de leer aangeduid, nr. 452; en met het bedrog wordt de overreding van het boze door het valse aangeduid, eigenlijk uit leugen en opzet; wie immers iets overreedt vanuit leugen of bedrog, die overreedt ook uit opzet, want de leugen of het bedrog stelt zich een doel, verbergt het en voert het uit, wanneer de gelegenheid zich voordoet.

Met de leugen wordt in het Woord het valse en de valse bewering aangeduid; met het bedrog beide uit opzet; hierover in de volgende plaatsen: *'Jezus zei van Nathanaël: Zie, waarlijk een Israëliet in wie geen bedrog is'*, (Johannes 1:48).

'De overblijfselen van Israël zullen niet leugen spreken, noch zal in hun mond de tong des bedrogs gevonden worden', (Zefanja 3:13).

'Hij heeft geen geweld gedaan, noch is bedrog in Zijn mond geweest', (Jesaja 53:9).

'De rijken zijn vervuld van geweld en de inwoners spreken leugen en wat de tong betreft, bedrog is in hun mond', (Micha 6:12).

'Gij zult hen verdoen die leugen spreken, de man der bloeden en des bedrogs zal Jehovah verafschuwen', (Psalm 5:7).

'Jehovah, bevrijd mijn ziel van de lip der leugen, van de tong des bedrogs', (Psalm 120:2,3).

'Zij leerden hun tong leugen spreken, uw wonen is in het midden van bedrog; om het bedrog weigeren zij Mij te leren kennen', (Jeremia 9:5,6).

'Zij hebben Mij omgeven met leugen, Efraïm en met bedrog het huis van Israël', (Hosea 12:1).

'Indien iemand het opzet zal gehad hebben, de gezel met bedrog te doden, van met Mijn altaar zult gij hem wegtrekken en hij zal sterven', (Exodus 21:14).

'Vervloekt zij hij die het werk van Jehovah met bedrog doet', (Jeremia 48:10); en ook bij (Jeremia 5:26,27; 8:5; 14:14; 23:26; Hosea 7:16; Zefanja 1:9; Psalm 17:1; 24:4; Psalm 35:20,21; Psalm 36:4; Psalm 50:19; Psalm 52:4,6; 72:14; Psalm 109:2; Psalm 119:118; Job 13:7; 27:4).

De sluwen worden in het Woord aangeduid met vergiftige slangen en ook met krokodillen en adders en het bedrog wordt aangeduid met hun vergif.

625. Zij zijn immers onbevlekt vóór de troon van God, betekent omdat zij in de ware dingen vanuit het goede zijn uit de Heer.

Met de onbevleekten worden degenen aangeduid die niet in de valse dingen zijn, dus degenen die in de ware dingen zijn; de vlekken duiden immers de valse dingen aan, eigenlijk de valsheden vanuit het boze; met de troon van God wordt de Heer en de hemel aangeduid, nrs. 14, 233; en omdat die in het goede zijn uit de Heer, en verschijnen alsof zij in de ware dingen zijn, wordt daarom daarmee dat zij onbevlekt zijn vóór de troon van God, aangeduid dat zij in de ware dingen vanuit het goede zijn uit de Heer; allen immers die door de Heer worden geleid, worden door Hem in het goede gehouden; en vanuit dat goede gaat niet dan alleen het ware voort; en indien het valse voortgaat, dan is het een schijnbaar valse en dit wordt door de Heer als eender aan het ware beschouwd alleen door een aanpassing van het licht van de hemel in een andere kleur; het goede immers, dat van binnen in dat valse is, kwalificeert het zo; immers er bestaat het valse vanuit het boze en eveneens het valse vanuit het goede en beide kunnen in de uiterlijke vorm eender verschijnen, niettemin zijn zij volslagen oneender, omdat datgene wat van binnen is, het wezen maakt en de hoedanigheid ervan voortbrengt. Aangezien met de vlekken de valse dingen worden aangeduid, was het daarom *'verboden dat iemand uit het zaad van Aharon, in wie een vlek was, tot het altaar zou naderen en binnen de voorhang zou binnengaan'*, (Leviticus 21:17-23); waarmee werd aangeduid, dat zij onbevlekt zouden zijn; en eveneens was het *'verboden om enig slachtoffer van ossen, kalveren, schapen, geiten en lammeren, waarin een vlek zou zijn, te offeren'*, (Leviticus 22:19-25); de vlekken worden daar ook opgesomd.

626. En ik zag een andere engel vliegend in het midden van de hemel, hebbende het eeuwige Evangelie, om te evangeliseren degenen die op aarde wonen, betekent de aankondiging van de Komst van de Heer en van de Nieuwe Kerk, die vanuit de hemel uit Hem zal nederdalen. Onder de engel wordt in de hoogste zin de Heer verstaan en vandaar eveneens de hemel, nrs. 5, 344, 465; met een andere engel wordt aangeduid dat er nu het nieuwe uit de Heer is; met vliegen in het midden van de hemel, wordt aangeduid, neerschouwen, doorschouwen en voorziening treffen, nr. 415; hier het nieuwe uit de Heer vanuit de hemel in de Kerk; met het eeuwige Evangelie wordt de aankondiging van de Komst van de Heer en van Zijn Rijk aangeduid, nrs. 478, 553; met hen die op de aarde wonen, worden aangeduid de mensen van de Kerk tot wie de aankondiging zal plaatsvinden; dat het ook is aankondigen dat de Nieuwe Kerk nu vanuit de hemel uit Hem zal nederdalen, is omdat de Komst van de Heer twee dingen insluit: het Laatste Gericht en daarna de Nieuwe Kerk; over het Laatste Gericht wordt gehandeld in de hoofdstukken 19 en 20; en over de Nieuwe Kerk, te weten het Nieuwe Jeruzalem, in de hoofdstukken 21 en 22. Dat met het Evangelie en met evangeliseren wordt aangeduid de aankondiging ten aanzien van de Komst van de Heer en van Zijn Rijk, staat klaarblijkend vast uit de in nr. 478 aangevoerde plaatsen.

627. En aan alle natie en stam en tong en volk, betekent aan allen tezamen die vanuit de godsdienst in de goede dingen zijn en vanuit de leer in de ware dingen. Met de natie worden degenen aangeduid die in de goede dingen zijn en abstract genomen de goede dingen, nr. 483; met de stam wordt aangeduid de Kerk ten aanzien van de godsdienst, nr. 349; met de tong wordt aangeduid de leer, nr. 282; en met het volk worden degenen aangeduid die in de ware dingen zijn en abstract genomen de ware dingen, nr. 483; en daarom wordt met evangeliseren aan alle natie en stam en tong en volk, aangeduid aankondigen aan allen tezamen die in de goede dingen vanuit de godsdienst en vanuit de leer in de ware dingen zijn; dezen immers nemen het Evangelie op en niet anderen; deze dingen worden aangeduid met die woorden in de geestelijke zin.

628. Zeggende met een grote stem: Vreest God, betekent de vermaning om de boze dingen niet te doen, omdat dit tegen de Heer is. Met de grote stem wordt de vermaning aangeduid; en met God vrezen wordt aangeduid, niet de boze dingen doen, omdat dit tegen de Heer is; dat God vrezen is Hem liefhebben, door te vrezen het boze te doen, omdat dit tegen Hem is en dat elke liefde die vrees in zich heeft, zie eerder nr. 527; deze dingen worden nu gezegd tot hen die uit de Nieuwe Kerk op aarde zullen zijn, omdat het eerste van de hervorming is, te leven volgens de geboden van de Decaloog, waar de boze dingen worden opgesomd die men niet moet doen; degene immers die deze dingen doet, vreest God niet; wie echter die dingen niet doet, door die te schuwen, omdat zij tegen de Heer zijn, die vreest de Heer en heeft Hem eveneens lief, zoals Hij zelf leert bij (Johannes 14:20-24).

629. En geeft Hem heerlijkheid omdat gekomen is het uur van Zijn Gericht, betekent de erkenning en de belijdenis, dat al het Ware van het Woord, waar vanuit de Kerk de Kerk is, uit de Heer is, volgens die zal elk mens worden gericht. Dat Hem heerlijkheid geven, betekent erkennen en belijden dat al het ware uit de Heer is, zie eerder in nr. 249; en omdat al het ware, waar vanuit de Kerk de Kerk is, vanuit het Woord is, wordt dus het Ware van het Woord verstaan; omdat gekomen is het uur van Zijn Gericht, betekent omdat elk mens gericht zal worden volgens het Ware van het Woord; dit wordt aangeduid, omdat met Hem heerlijkheid geven, wordt aangeduid erkennen en belijden dat al het Ware van het Woord uit de Heer is en nu gezegd wordt ‘omdat gekomen is het uur van Zijn gericht’ en het woord ‘omdat’ dit insluit als oorzaak.

Dat het Ware van het Woord eenieder zal richten, zie de nrs. 233, 273; en dat de Kerk is vanuit het Woord en dat zij zodanig is, hoedanig verstand van het Woord zij heeft, zie het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’, nrs. 76 tot 79. Hieruit blijkt, dat de geestelijke zin van die woorden zodanig is.

Dat die zodanig is, is omdat de engelen van de hemel bij de heerlijkheid niets anders doorvatten dan het Goddelijk ware; en omdat al het Goddelijk Ware uit de Heer is, doorvatten zij bij ‘Hem heerlijkheid geven’, erkennen en belijden, dat al het ware uit Hem is; alle heerlijkheid in de hemelen immers is ook nergens anders vandaan en voor zoveel als een gezelschap van de hemel in het Goddelijk Ware is, voor evenzoveel glansen daar alle dingen en voor evenzoveel zijn de engelen in de glans van de heerlijkheid.

Dat onder de heerlijkheid het Goddelijk Ware wordt verstaan, kan vaststaan uit deze plaatsen: *‘Een stem des roependen in de woestijn: Bereidt de weg voor Jehovah; de heerlijkheid van Jehovah zal onthuld worden en zij zullen zien, alle vlees’*, (Jesaja 40:3,5).

‘Wordt verlicht, omdat Uw licht komt en de heerlijkheid van Jehovah over u is opgegaan en Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden’, (Jesaja 60:1) e.v..

‘Ik zal u geven tot een verbond den volke, tot een Licht der natiën en Mijn heerlijkheid zal Ik aan geen ander geven’, (Jesaja 42:6,8).

‘Om mijnentwil zal Ik het doen en Ik zal Mijn heerlijkheid aan geen ander geven’, (Jesaja 48:11).

‘Van de opgang der zon zullen zij vrezen Zijn heerlijkheid; voor Zion zal de Verlosser komen’, (Jesaja 59:19,20).

‘Zoals de dageraad zal uw licht uitbreken, de heerlijkheid van Jehovah zal u verzamelen’, (Jesaja 58:8).

‘Hij zal komen om alle natiën en tongen te vergaderen, opdat zij Mijn heerlijkheid zien’, (Jesaja 66:18).

‘Jehovah zei: Levend Ik en de algehele aarde zal vervuld worden met de heerlijkheid van Jehovah’, (Numeri 14:21).

‘De volheid der gehele aarde Zijn heerlijkheid’, (Jesaja 6:1-3).

‘In de aanvang was het Woord en God was het Woord; in Hetzelve was het Leven en het Leven was het Licht der mensen; het was het Ware Licht; en het Woord is Vlees geworden en wij hebben gezien Zijn heerlijkheid, een heerlijkheid als van de Eniggeborene van de Vader’, (Johannes 1:1,4,9,14).

‘Deze dingen zei Jesaja, toen hij Zijn heerlijkheid zag’, (Johannes 12:41).

‘En zij zullen zien de Zoon des Mensen, komende in de wolken des hemels met heerlijkheid’, (Mattheüs 24:3,30).

‘De hemelen zullen vertellen de heerlijkheid Gods’, (Psalm 19:2).

‘En de natiën mogen de Naam van Jehovah vrezen en de koningen der aarde Uw heerlijkheid, dat Hij Zion gebouwd zal hebben en in Zijn heerlijkheid zal verschenen zijn’, (Psalm 102:16,17).

‘De heerlijkheid Gods zal het Heilige Jeruzalem verlichten en haar kaars het Lam en de natiën die gezaligd worden, zullen in Zijn licht wandelen’, (Openbaring 21:23-25).

‘De Zoon des Mensen zal komen in Zijn heerlijkheid, Hij zal zitten op de troon van Zijn heerlijkheid’, (Mattheüs 25:31; Markus 8:38).

Dat ‘de heerlijkheid van Jehovah de tabernakel vervulde en overdekte’, (Exodus 40:34,35; Leviticus 9:23,24; Numeri 14:10-12; 16:19; 17:7).

Dat ‘zij het huis van Jehovah vervulde’, (1 Koningen 8:10,11).

En elders, zoals bij (Jesaja 24:23; Ezechiël 1:28; 8:4; 9:3; 10:4,18,19; 11:22,23; Lukas 2:32; 9:26; Johannes 2:11; 7:18; 17:24).

630. En aanbidt Hem Die gemaakt heeft de hemel en de aarde en de zee en de bronnen der wateren, betekent dat de Heer alleen vereerd moet worden, omdat Hij alleen is de Schepper,

de Heiland en de Verlosser en uit Hem alleen de engelenhemel is en de Kerk en al hun dingen.

Dat met aanbidden wordt aangeduid als heilig erkennen, zie eerder de nrs. 579, 580, 588, 603; en daarom wordt met aanbidden, wanneer over de Heer wordt gehandeld, aangeduid erkennen als de God van hemel en aarde en vereren; met de hemel en de aarde en de zee en de bronnen der wateren maken, wordt in de natuurlijke zin aangeduid die scheppen, maar in de geestelijke zin wordt aangeduid de engelenhemel en de Kerk en al hun dingen maken; met de hemel immers wordt in de geestelijke zin de engelenhemel aangeduid, met de aarde en de zee wordt in die zin de innerlijke en de uiterlijke Kerk aangeduid, nrs. 403, 404, 420, 470; en met de bronnen der wateren worden alle ware dingen van het Woord aangeduid, die de Kerk van dienst zijn voor de leer en het leven, nr. 409.

Dat Jehovah de Schepper, is de Heer uit het eeuwige en dat de Heer de Heiland en Verlosser is geboren in de tijd, dus ten aanzien van Zijn Goddelijk Menselijke, kan vaststaan uit het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’, van begin tot einde.

Wie kan niet verstaan, dat er één God Schepper van het heelal is en niet drie scheppers; en verder, dat de schepping ten doel heeft gehad de hemel en de Kerk vanuit het menselijk geslacht, zie hierover het werk ‘de Wijsheid der Engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid’, nrs. 27 tot 45; vandaar is het, dat met de hemel en de aarde maken, in de geestelijke zin wordt aangeduid, de engelenhemel en de Kerk maken.

Dat deze dingen zijn gezegd, is om dezelfde oorzaak als waarover in nr. 613, waar wordt ontvouwd wat wordt aangeduid met, ‘de Naam des Vaders geschreven hebben op de voorhoofden’; en omdat dat gezegd was, wordt daarom hier gezegd: Aanbidt Hem Die de hemel, de aarde, de zee en de bronnen der wateren gemaakt heeft.

631. En een andere engel is gevolgd, zeggende: Zij is gevallen, zij is gevallen, Babylon, die grote stad, betekent dat nu het rooms-katholieke godsdienstige ten aanzien van zijn dogma’s en leerstellingen is verstrooid.

Met de andere engel wordt nu het Nieuwe uit de Heer aangeduid, zoals eerder in nr. 626; met Babylon, de grote stad, wordt aangeduid het rooms-katholieke godsdienstige ten aanzien van zijn dogma’s en leerstellingen; met vallen wordt aangeduid verstrooid worden, want vallen wordt gezegd van de stad, maar verstrooid worden van het godsdienstige en de leer ervan, welke met de stad Babylon wordt aangeduid; dat met de stad de leer wordt aangeduid, zie eerder in nr. 194.

Dat nu deze dingen over Babylon worden gezegd, is omdat nadat de nieuwe christelijke hemel door de Heer is gemaakt, tegelijk een nieuwe is gemaakt met hen die uit het rooms-katholiek godsdienstige waren geweest; de oorzaak hiervan is deze, dat de christelijke hemel die vanuit de hervormden is verzameld, het middelpunt maakt en de pauselijke rondom dit zijn; en daarom, wanneer het middelpunt nieuw is, dan tegelijk in de omtrekken ook het nieuwe plaatsvindt; het Goddelijk licht immers, dat het Goddelijk Ware is, plant zich vanuit het midden als uit het centrum overal in het rond voort in de omtrekken en brengt alles wat daar is, ook in de orde; om deze oorzaak wordt dit weinige nu over Babylon vermeld; in het bijzonder echter wordt daarover gehandeld in de hoofdstukken 17 en 18.

Dat de hervormde christenen het middelpunt uitmaken en dat de pauselijke daar rond omheen de grote omtrek maken en dat het geestelijk licht, te weten het Goddelijk Ware, voortgaande uit de Heer, zich als uit zijn centrum voortplant rondom in alle omtrekken tot aan de laatste, zie het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’, nrs. 104 tot 113; en in het kleine werk ‘over het Laatste Gericht’, nr. 48.

Hieruit kan men zien, dat deze dingen ten aanzien van Babylon in orde volgen, nadat er gehandeld is over de nieuwe christelijke hemel en over de evangelisatie; dit wordt ook aangeduid met ‘gevolgd’.

632. Omdat zij vanuit de wijn des toorns van haar hoerij alle natiën heeft doordrenkt, betekent omdat het door de ontwijdingen van het Woord en door de echtbrekingen van het goede en het ware van de Kerk, al degenen heeft verleid die het aan zijn heerschappij heeft kunnen onderwerpen.

Met Babylon wordt het rooms-katholiek godsdienstige aangeduid, zoals eerder; de wijn betekent het ware vanuit het goede en in de tegengestelde zin het valse vanuit het boze, nr. 316; en de hoerij betekent de vervalsing van het ware en de toorn der hoerij betekent de echtbreking en de ontwijding, nr. 134; alle natiën drenken, betekent al degenen verleiden die zij onder hun heerschappij hebben kunnen onderwerpen; met vanuit die wijn drenken, wordt verleiden aangeduid en met de natiën worden degenen aangeduid die onder hun overheersing zijn.

633. En een derde engel is hen gevolgd, zeggende met een grote stem, betekent verder nog uit de Heer aangaande hen die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn.

Met de derde engel die hen volgde, wordt aangeduid verder nog uit de Heer wat volgt in orde; want onder de engel wordt in de hoogste zin de Heer verstaan, nr. 626; de oorzaak ervan is deze, dat de engel, wanneer hij het Woord spreekt, zoals hier, niet uit zich, maar uit de Heer spreekt; met zeggen met een grote stem, wordt dat wat volgt aangeduid, namelijk ten aanzien van de verdoemenis van hen die zich met leven en leer bevestigen in het van de naastenliefde gescheiden geloof.

Van vers 1 tot 5 van dit hoofdstuk is gehandeld over de nieuwe christelijke hemel en in vers 6 en 7, over de predikingen van het Evangelie, dat wil zeggen, de Komst van de Heer ter instauratie van de Nieuwe Kerk; en omdat zij die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn, in de weg staan, volgt nu de bedreiging en de aankondiging van de verdoemenis, gericht tot hen die nog in dat geloof volharden.

634. Indien iemand het beest zal aanbeden hebben en zijn beeld en zal ontvangen hebben het merkteken op zijn voorhoofd en op zijn hand, betekent wie erkent en opneemt de leer ten aanzien de rechtvaardigmaking en de zaliging door het geloof-alleen, haar bevestigt en daarnaar leeft.

Met het beest aanbidden wordt aangeduid dat geloof erkennen, nr. 580; met het beeld ervan aanbidden, wordt aangeduid die leer erkennen en opnemen, nr. 603; met het merkteken ontvangen op het voorhoofd en op de hand, wordt aangeduid die leer met de liefde en het geloof opnemen en zich daarin bevestigen, nrs. 605, 606; en omdat degenen die zich daarin met de liefde en het geloof daarin bevestigen en ook daarnaar leven, wordt ook dit daaronder verstaan.

Er zijn drie graden van opneming van die leer, die met die woorden worden beschreven: de eerste graad is die leer erkennen; de tweede graad is die bij zichzelf bevestigen; en de derde graad is volgens die leven.

Die leer erkennen vindt plaats door het denken; die bij zichzelf bevestigen vindt plaats met het verstand; en leven volgens die leer vindt plaats met de wil; er zijn er die in de eerste graad zijn, maar niet in de tweede en de derde; en er zijn er die in de eerste en de tweede zijn, maar niet in de derde; maar degenen die in de derde graad zijn, dus leven volgens die leer, zijn degenen over wie de volgende dingen in vers 10 en 11 worden gezegd.

Volgens die leven, is het boze voor niets achten, door te denken dat het boze niet verdoemt, omdat niet de werken van de wet zaligen, maar het geloof-alleen; verder is dit het goede voor niets achten, door bij zichzelf te denken dat niemand het goede kan doen uit zich, omdat het op een verdienste gericht goede is; dus zijn het degenen die de boze dingen alleen vermijden om de burgerlijke en de zedelijke wetten en niet om de Goddelijke wetten; het zijn degenen die de goede dingen alleen doen om zichzelf en om de wereld, dus vanuit de eigenliefde en niet om de Heer en dus niet vanuit de naastenliefde.

De oorzaak waarom de dingen die nu volgen in vers 10 en 11 over dezen gezegd zijn, is de volgende, dat al wat alleen in het denken en in het verstand binnengaat, niet verdoemt, maar wat binnengaat in de wil, dat verdoemt; dit immers treedt het leven binnen en blijft aan, want niets kan de wil binnentreden, tenzij het ook van de liefde is, omdat de liefde het leven van de mens is.

Dezen zijn het ook die zich niet onderzoeken, hun zonden niet leren kennen en niet boete doen en daarom verdoemd worden; zij zeggen immers in hun hart: Waartoe is onderzoek, erkenning en erkenning van zonden en boetedoening nodig, als het geloof-alleen al die dingen insluit?

Ik heb tal van zulke geesten in de geestelijke wereld gezien, die de boze dingen hadden gemeden en de goede dingen hadden gedaan alleen vanwege de burgerlijke en zedelijke wetten en niet tegelijk vanwege de geestelijke wet; zij werden in de hel geworpen.

635. En die zal drinken vanuit de wijn des toorns Gods, gemengd met loutere wijn in de drinkbeker van Zijn ontsteking, betekent dat die de goede en de ware dingen vervalsen en het leven doordrenken van die vervalste dingen.

Dit wordt met die woorden aangeduid, omdat met de wijn des toorns Gods, gemengd met loutere wijn, het vervalste ware van het Woord wordt aangeduid; en met de drinkbeker van Zijn ontsteking wordt het ware aangeduid waardoor het goede is, dus evenzo vervalst; en met drinken wordt aangeduid, zich die dingen toe-eigenen of het leven ervan doordrenken; dat met de wijn het Ware van het Woord wordt aangeduid, zie nr. 316; met de wijn des toorns Gods, het geschonden en vervalste ware van het Woord, nr. 632; met gemengd met loutere wijn, wordt het volslagen vervalste aangeduid; iets eenders wordt ook met de drinkbeker aangeduid als met de wijn, omdat in de drinkbeker de inhoud is.

Dat drinken betekent het leven daarvan doordrenken, is omdat deze dingen gezegd zijn tot hen die leven volgens de leer van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen, zie nr. 634.

Met de wijn mengen en het gemengde wordt de vervalsing van het ware ook aangeduid bij David: *‘De beker is in de hand van Jehovah en Hij heeft met wijn gemengd, gevuld met mengsel en Hij heeft uitgegoten en alle goddelozen der aarde zullen drinken’*, (Psalm 75:9).

In het Woord wordt op vele plaatsen gezegd ‘toorn’ en tegelijk ‘ontsteking’ en daar wordt van toorn gesproken met betrekking tot het boze en van ontsteking met betrekking tot het valse, omdat zij die in het boze zijn, toornen en zij die in het valse zijn, ontsteken; zowel het ene als het andere wordt in het Woord toegekend aan Jehovah, dat wil zeggen, de Heer, maar daaronder wordt verstaan dat zij van de mens tegen de Heer zijn, zie eerder in nr. 525.

Dat in het Woord tegelijk toorn en ontsteking wordt gezegd, blijkt hieruit: *‘Jehovah komt in ontsteking en toorn; de aarde zal bewogen worden van haar plaats ten dage van de ontsteking van Zijn toorn’*, (Jesaja 13:5,9,13).

‘Aschur, de roede van Mijn toorn; Ik zal hem zenden tegen het volk van Mijn ontsteking’, (Jesaja 10:4-7).

‘Ik zal tegen u strijden met toorn en met ontsteking’, (Jeremia 21:5).

‘De toorn van Jehovah tegen alle natiën en de ontsteking tegen al hun heir’, (Jesaja 34:2).

‘Jehovah zal vergelden in Zijn ontsteking en in Zijn toorn’, (Jesaja 66:15).

‘Ik heb de volken vertreden in Mijn toorn en ik heb hen dronken gemaakt in Mijn ontsteking’, (Jesaja 63:6).

‘Mijn toorn en Mijn ontsteking is uitgestort over deze plaats’, (Jeremia 7:20).

Elders bij (Jeremia 33:5; Ezechiël 5:13; Deuteronomium 29:27); en de ontsteking van de toorn, in (Jesaja 13:13; Psalm 78:49,50; Deuteronomium 6:14,15).

Maar bij Jesaja: *‘Slechts alleen in Jehovah is gerechtigheid en sterkte en zij zullen beschaamd worden allen, die ontstaken tegen Hem’*, (Jesaja 45:24).

636. En hij zal gepijnigd worden met vuur en zwavel vóór de heilige engelen en vóór het Lam en de rook van hun pijniging zal opklimmen tot in de eeuwen der eeuwen, betekent de liefde van zich en van de wereld en de begeerten daaruit en vanuit deze de trots van het eigen inzicht en de pijniging in de hel als gevolg daarvan.

Met het vuur wordt de liefde van zich en van de wereld aangeduid, nr. 494; met zwavel worden de begeerten vanuit die beide liefden aangeduid, nr. 452; en omdat alle pijniging in de hel vanuit die drie is, wordt daarom gezegd, hij zal gepijnigd worden met vuur en zwavel en de rook van hun pijniging zal opklimmen tot in de eeuwen der eeuwen; gezegd wordt, vóór de engelen en het Lam, omdat die liefden zijn tegen de Goddelijke Ware dingen en tegen de Heer, Die het Woord is; met de engelen immers worden de Goddelijke Ware dingen aangeduid, omdat zij de ontvangers zijn, nr. 170; en met het Lam wordt aangeduid de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke en tegelijk ten aanzien van het Woord, nr. 595; dat de pijnigingen in de hel zijn vanuit eerdergenoemde liefden en dat degenen die daarin zijn die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn, zie eerder in de nrs. 421, 502, 591.

637. En zij zullen niet rust hebben dag en nacht die het beest aanbidden en zijn beeld en indien iemand het merkteken van zijn naam zal hebben ontvangen, betekent de voortdurende staat in onverkwikkelijke dingen bij hen, die dat geloof erkennen en de leer ervan opnemen, haar bevestigen en ernaar leven.

Met niet rust hebben dag en nacht, wordt aangeduid hun voortdurende staat in onverkwikkelijke dingen na de dood, omdat vlak tevoren gesproken werd van hun pijniging; met dag en nacht wordt aangeduid, te allen tijde en in de geestelijke zin in elke staat, dus voortdurend; want dag en nacht betekenen in die de staten van het leven, nrs. 101, 476.

Dat met het beest aanbidden en zijn beeld en het merkteken van zijn naam ontvangen, wordt aangeduid dat geloof erkennen, de leer ervan opnemen, haar bij zichzelf bevestigen en daarnaar leven, zie nr. 634, waar eendere dingen worden gezegd.

638. Hier is de lijdzaamheid van de heiligen, hier zijn zij die bewaren de bevelen Gods en het geloof van Jezus, betekent dat de mens van de Kerk van de Heer door verzoeken van de zijde van hen daarnaar wordt onderzocht hoedanig hij is ten aanzien van het leven volgens de geboden van het Woord en ten aanzien van het geloof in de Heer.

Dat deze dingen met die woorden worden aangeduid, zie nr. 593; met de bevelen bewaren, wordt aangeduid leven volgens de geboden, die in kort bestek zijn vervat in de Decaloog; en met het geloof van Jezus wordt het geloof in Hem aangeduid, want die hebben het geloof uit de Heer, en dit geloof is het geloof van Jezus.

639. En ik hoorde een stem vanuit de hemel, zeggende tot mij: Schrijf, gezegend zijn de doden in de Heer stervende van nu aan, betekent de voorzegging uit de Heer ten aanzien van de staat van degenen na de dood, die van Zijn Nieuwe Kerk zullen zijn, namelijk dat zij die verzoeken ondergaan met als oorzaak van het geloof in de Heer en van het leven volgens Zijn geboden, het eeuwige leven en de eeuwige gelukzaligheid zullen hebben.

Met een stem vanuit de hemel horen, zeggende, wordt de voorzegging uit de Heer aangeduid; dat die betreft de staat van degenen na de dood die van Zijn Nieuwe Kerk zullen zijn, is omdat over die staat in dit vers wordt gehandeld; met de stervenden van nu aan, wordt hun staat na de dood aangeduid; schrijf, betekent, opdat het ter nagedachtenis zal zijn voor het nageslacht, nrs. 39, 63; met de gezegenden worden degenen aangeduid die het eeuwige leven en de eeuwige gelukzaligheid hebben, aangezien dezen gezegend zijn; met de doden worden degenen aangeduid die hun ziel hebben verdrukt, hun vlees hebben gekruisigd en verzoeken hebben ondergaan; dat dezen hier onder de doden worden verstaan, zal men verderop zien; dat het eeuwige leven en de eeuwige gelukzaligheid is voor hen die verzoeken hebben ondergaan om het geloof in de Heer en om het leven volgens Zijn

geboden, blijkt uit het voorafgaande, waar gezegd wordt ‘Hier is de lijdzaamheid der heiligen, hier zijn zij die bewaren de bevelen Gods en het geloof van Jezus’, waarmee wordt aangeduid dat de mens van de Nieuwe Kerk door verzoeken daarnaar wordt onderzocht, hoedanig hij is ten aanzien van het leven volgens de geboden en ten aanzien van het geloof in de Heer, zie nr. 638; en uit de volgende woorden ‘en omdat zij rusten mogen van hun arbeiden’, waarmee wordt aangeduid, dat degenen die verzocht zijn geweest, de vrede in de Heer zullen hebben, nr. 640; onder de verzoeken worden hier de geestelijke verzoeken verstaan, die plaatsvinden bij hen die geloof in de Heer hebben en leven volgens Zijn geboden, wanneer zij de boze geesten bij zich, die samen handelen met hun begeerten, verjagen; die verzoeken worden met het kruis aangeduid in deze plaatsen: *‘Al wie zijn kruis niet opneemt en Mij navolgt, is Mijns niet waardig’*, (Mattheüs 10:38).

‘Jezus zei: Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme zijn kruis op en volge Mij’, (Mattheüs 16:24; Lukas 9:23-25; 14:26,27); en verder met de kruisiging van het vlees, bij Paulus: *‘Die van Christus zijn, kruisigen het vlees met de hartstochten en de begerigheden’*, (Galaten 5:24).

Dat met de doden degenen worden aangeduid die hun ziel hebben verdrukt, hun vlees hebben gekruisigd en verzoeken hebben ondergaan, is omdat zij daarmee het vorige leven hebben doen afsterven en vandaar als het ware dood zijn geworden voor de wereld; want de Heer heeft gezegd: *‘Indien de tarwekorrel in de aarde vallende, niet sterft, zo blijft dezelve alleen; indien hij echter sterft, zo draagt hij veel vrucht’*, (Johannes 12:24).

Ook wordt niets anders onder de doden verstaan bij Johannes: *‘Jezus zei: Zoals de Vader de doden opwekt en levend maakt, alzo maakt ook de Zoon levend die Hij wil’*, (Johannes 5:21); bij dezelfde: *‘Jezus zei dat de ure zal komen, wanneer de doden zullen horen de stem van de Zoon Gods en zullen leven’*, (Johannes 5:25); en eveneens onder *‘de wederopstanding der doden’*, (Lukas 14:14; Openbaring 20:5,12,13) en elders, zie ook nr. 106; en bij David: *‘Kostelijk is in de ogen van Jehovah de dood van Zijn heiligen’*, (Psalm 116:15).

Jezus zei ook: *‘Al wie zijn ziel zal verloren hebben om Mijnentwil, zal dezelve vinden’*, (Mattheüs 10:39; 16:25; Lukas 9:24,25; 17:33; Johannes 12:25).

640. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeiden, betekent dat het Goddelijk Ware van het Woord leert dat zij die de ziel verdrukken en het vlees kruisigen deswege, de vrede zullen hebben in de Heer.

Ja, zegt de Geest, betekent dat het Goddelijk Ware leert, nr. 87, 104; opdat zij rusten mogen, betekent dat zij de vrede zullen hebben in de Heer; onder de vrede wordt verstaan de rust van de ziel ten gevolge daarvan dat zij niet worden bestookt door de boze en de valse dingen, dus door de hel, zoals eerder; onder de arbeiden worden de arbeiden van de ziel verstaan, te weten het vlees verdrukken en kruisigen en verzocht worden; vandaar wordt met *‘zij mogen rusten van hun arbeiden’* aangeduid dat zij die in de wereld de ziel verdrukken en het vlees kruisigen ter wille van de Heer en van het eeuwige leven, de vrede zullen hebben in de Heer; de Heer immers zegt: *‘Opdat gij in Mij vrede hebt; in de wereld zult gij verdrukking hebben’*, (Johannes 16:33).

‘Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u; niet zoals de wereld geeft, geef Ik u’, (Johannes 14:27).

Een zodanige verdrukking wordt onder de arbeid verstaan in deze plaatsen: *‘Door de arbeid van Zijn ziel zal Hij zien en verzadigd worden en Hij zal velen rechtvaardig maken’*, (Jesaja 53:11).

‘Jehovah zag onze verdrukking en onze arbeid en onze onderdrukking’, (Deuteronomium 26:7).

‘Zij zullen niet tevergeefs arbeiden en niet verwekken tot schrik’, (Jesaja 65:23).

‘Ik ken uw arbeid en uw lijdzaamheid, maar gij hebt verdragen, gij hebt lijdzaamheid en gij hebt om Mijns Naams wil gearbeid’, (Openbaring 2:2,3).

641. Hun werken immers volgen met hen, betekent zoals zij hebben liefgehad en geloofd en vandaar gehandeld en gesproken.

Met de werken die met hen volgen, worden alle dingen aangeduid die bij de mens blijven na de dood.

Het is bekend dat de uiterlijke dingen, die voor de mensen verschijnen, hun wezen, ziel en leven trekken uit de innerlijke dingen, die niet verschijnen voor de mensen, maar die verschijnen voor de Heer en voor de engelen; beide, de innerlijke en de uiterlijke dingen, tezamen genomen, zijn de werken: goede werken, indien de innerlijke dingen in de liefde en het geloof zijn en de uiterlijke vanuit handelen en spreken daarvanuit; maar de boze werken, indien de innerlijke dingen niet in de liefde en het geloof zijn en de uiterlijke dingen daaruit handelen en spreken; indien de uiterlijke dingen handelen en spreken alsof die zijn vanuit de liefde en het geloof, dan zijn het òf huichelachtige òf op verdienste gerichte werken; tien personen kunnen dezelfde soort werken in de uiterlijke dingen doen, maar toch zijn zij oneender, omdat de innerlijke dingen waaruit de uiterlijke voortgaan, oneender zijn.

Wie ziet niet dat er een innerlijke en een uiterlijke is en dat die twee één maken; want wie ziet niet dat het verstand en de wil het innerlijke van de mens zijn en de spraak en de handeling het uiterlijke van hem; wie immers kan spreken en handelen zonder verstand en wil?

En omdat eenieder dit ziet, kan hij ook zien dat de werken het uiterlijke en het innerlijke tegelijk zijn; en omdat het uiterlijke zijn wezen, ziel en leven trekt uit zijn innerlijke, zoals eerder is gezegd, volgt dat het uiterlijke zodanig is als het innerlijke ervan is, dus dat de werken die met hen volgen, zo zijn als zij hebben liefgehad en geloofd en daaruit gehandeld en gesproken.

Dat de goede werken de naastenliefde en het geloof zijn, zie de nrs. 73, 76, 94, 141; en dat het innerlijke van de mens, of de innerlijke mens, niet is verstaan zonder willen, maar dat hij is willen en vandaar verstaan, dus dat hij niet is geloven zonder liefhebben, maar dat hij is liefhebben en vandaar geloven; en dat die dingen doen het uiterlijke van de mens of de uiterlijke mens is, zie eerder nr. 510.

Hieruit kan vaststaan, dat met de werken die met hen volgen, wordt aangeduid: zoals zij hebben liefgehad en geloofd en vandaar gehandeld en gesproken.

Eendere dingen worden met de werken aangeduid in de volgende plaatsen: *‘In de dag des Gerichts zal God eenieder vergelden naar zijn werken’*, (Romeinen 2:6).

‘Wij allen zullen geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus, opdat eenieder wegdrage de dingen die hij door het lichaam gedaan heeft; hetzij goed, hetzij boos’, (2 Korinthen 5:10).

‘De Zoon des Mensen zal komen in de heerlijkheid van Zijn Vader en dan zal Hij eenieder vergelden naar zijn werken’, (Mattheüs 16:27).

‘Zij zullen uitgaan, die de goede dingen gedaan hebben, tot de opstanding des levens, die echter de boze dingen gedaan hebben, tot de opstanding des Gerichts’, (Johannes 5:29).

‘Zij worden gericht naar de dingen die in het Boek geschreven waren, allen naar hun werken’, (Openbaring 20:12,13).

‘Zie, Ik kom snellijk en Mijn loon met Mij, om eenieder te geven naar zijn werk’, (Openbaring 22:12).

‘Ik zal aan eenieder van ulieden geven naar zijn werken’, (Openbaring 2:23).

‘Ik ken uw werken’, (Openbaring 2:1,2,4,9,13,19,26; 3:1-3,7,8,14,15,19).

‘Ik zal hun vergelden naar hun werk en naar de daad van hun handen’, (Jeremia 25:14).

‘Jehovah doet met ons naar onze wegen en naar onze werken’, (Zacharia 1:6); en verder nog op vele andere plaatsen.

642. En ik zag en zie een witte wolk en op de wolk was Een gezeten, de Zoon des Mensen gelijk, betekent de Heer ten aanzien van het Woord.

Met de wolk wordt aangeduid het Woord in de zin van de letter en met de witte wolk het Woord in de zin van de letter zodanig als het innerlijk is; en onder de Zoon des Mensen wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Woord; en daarom wordt gezegd: op de wolk was Een gezeten, de Zoon des Mensen gelijk.

Dat met de wolk het Woord wordt aangeduid ten aanzien van de letterlijke zin, zie de nrs. 24, 513; dat met de witte wolk wordt aangeduid de letterlijke zin van het Woord, hoedanig het is innerlijk, is omdat van het witte wordt gesproken met betrekking tot de ware dingen in het licht, nrs. 167, 379; en innerlijk in de zin van de letter zijn de geestelijke ware dingen, die in het licht van de hemel zijn; dat onder de Zoon des Mensen de Heer wordt verstaan ten aanzien van het Woord, zie nr. 44 en dit wordt met vele dingen in het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’, nrs. 19 tot 28, bevestigd.

De Heer heeft meermalen gezegd dat *‘zij de Zoon des Mensen zouden zien komen in de wolken des hemels’*, dit zei Hij bij (Mattheüs 16:27, 24:30; 26:64; Markus 14:61,62; Lukas 21:27; 20:69) en niemand weet dat daarmee iets anders wordt aangeduid dan dat Hij, wanneer Hij tot het Gericht zal komen, in de wolken des hemels zal verschijnen; dit wordt daar echter niet onder verstaan, maar er wordt verstaan, dat Hij, wanneer Hij tot het Gericht zal komen, zal verschijnen in de zin van de letter van het Woord; en omdat Hij nu gekomen is, is Hij dus verschenen in het Woord daardoor, dat Hij heeft onthuld dat er een geestelijke zin is in de afzonderlijke dingen van de letterlijke zin van het Woord en dat daarin over Hem alleen wordt gehandeld en dat Hij alleen de God van hemel en aarde is; het zijn deze dingen die onder Zijn Komst in de wolken des hemels worden verstaan; dat er een geestelijke zin is in de afzonderlijke dingen van de zin van de letter in het Woord en dat daarin wordt gehandeld alleen over de Heer en dat Hij alleen de God van hemel en aarde is, is getoond in beide ‘Leren van het Nieuwe Jeruzalem’: de ene ‘aangaande de Heer’ en de andere ‘aangaande de Gewijde Schrift’.

Omdat onder de Komst van de Heer in de wolken des hemels, de Komst van Hemzelf in Zijn Woord wordt verstaan en dan wanneer Hij het Gericht zal houden en ‘de Openbaring’ daarover handelt, wordt daarom daar gezegd: ‘Zie, Hij komt met de wolken’, (Openbaring 1:7); en hier *‘Ik zag en zie een witte wolk en op de wolk was Een gezeten, de Zoon des Mensen gelijk’*, (Openbaring 14:14).

En in de handelingen der apostelen: *‘Daar zij het zagen, werd Jezus opgenomen in de hemel en een wolk nam Hem weg van hun ogen; en twee mannen in witte kleding zeiden: Deze Jezus, Die opgenomen is in de hemel, zal also komen, gelijkewijs gij Hem naar de hemel hebt zien gaan’*, (Handelingen 1:9,11).

Met de wolk wordt de zin van de letter aangeduid, omdat die zin natuurlijk is en het Goddelijk Ware in het natuurlijk licht verschijnt als een wolk voor de ogen van de engelen, die in het geestelijk licht zijn; zoals een witte wolk bij hen die in de echte ware dingen vanuit de zin van de letter van het Woord zijn, zoals een duistere wolk bij hen die in de valse dingen zijn; en zoals een zwarte wolk met vuur vermengd bij hen die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn, omdat zij in de boze dingen van het leven zijn.

Ik heb het gezien.

643. Hebbende op Zijn hoofd een gouden kroon en in Zijn hand een scherpe sikkel, betekent de Goddelijke Wijsheid vanuit Zijn Goddelijk Liefde en het Goddelijk Ware van het Woord. Dat met de kroon op het hoofd de wijsheid wordt aangeduid, zie de nrs. 189, 252; en met de gouden kroon de wijsheid vanuit de liefde, nr. 235; en omdat de gouden kroon gezien werd op het hoofd van de Zoon des Mensen of van de Heer, wordt daarmee de Goddelijke Wijsheid vanuit Zijn Goddelijke Liefde aangeduid; dat met de sikkel het Goddelijk Ware van het Woord wordt aangeduid, is omdat met de oogst de staat van de Kerk ten aanzien van het Goddelijk Ware wordt aangeduid, hier haar laatste staat; en vandaar wordt met het oogsten, wat met de sikkel gebeurt, hier aangeduid, aan de staat van de Kerk een einde stellen en het

gericht houden; en omdat deze dingen plaatsvinden door het Goddelijk Ware van het Woord, wordt daarom dit met de sikkel aangeduid en met de scherpe sikkel dat dit stipt en nauwkeurig zal plaatsvinden.

Met de sikkel wordt iets eenders aangeduid als met het zwaard, de degen en het slagzwaard, maar sikkel wordt gezegd waar gehandeld wordt over de oogst, maar zwaard waar gehandeld wordt over oorlog; dat met het zwaard, de degen en het slagzwaard wordt aangeduid het Goddelijk Ware, strijdende tegen de valse dingen en andersom, zie eerder in de nrs. 52, 108, 117.

644. En een andere engel ging uit van de tempel uit, betekent de engelenhemel.

Wat met engel en met de engelen wordt aangeduid, zie eerder de nrs. 5, 65, 170, 258, 342-344, 415, 465; hier de engelenhemel, omdat gezegd wordt dat hij uitging van de tempel en met de tempel wordt de hemel ten aanzien van de Kerk aangeduid, nrs. 191, 529, 585; er is immers in de hemelen evenzeer een Kerk als op aarde.

645. Roepende met een grote stem tot Hem Die op de wolk zat: Zend Uw sikkel en maai, omdat gekomen is voor U de ure om te maaien, omdat verdord is de oogst der aarde, betekent de smeekbede van de hemelse engelen tot de Heer, dat Hij een einde zal stellen en gericht zal houden, omdat nu de laatste staat van de Kerk is.

Met roepen met een grote stem tot Hem Die op de wolk zat, wordt aangeduid de smeekbede van de hemelse engelen tot de Heer; de oorzaak ervan is dat er niet enige overeenstemming op de aarde is; de Kerk op aarde immers is er ten behoeve van de engelenhemel, zoals het fundament waarop het huis blijft staan of zoals de voeten waarop de mens staat en waarmee hij wandelt; en daarom wanneer de Kerk op aarde is vernietigd, klagen de engelen en smeken zij de Heer; zij smeken dat Hij een einde aan de Kerk zal maken en een Nieuwe zal opwekken; vandaar is het, dat met 'de engel riep met een grote stem tot Hem Die op de wolk zat', de smeekbede van de hemelse engelen tot de Heer wordt aangeduid; dat met Hem die op de wolk zat, de Heer ten aanzien van het Woord wordt aangeduid, zie hiervoor nr. 642; dat met de sikkel zenden en maaien, wordt aangeduid een einde stellen en het gericht houden, nrs. 642, 643; met omdat gekomen is de ure om te maaien, wordt aangeduid dat het einde van de Kerk daar is; met omdat dor geworden is de oogst, wordt aangeduid dat het de laatste staat van de Kerk is; met de oogst wordt de staat van de Kerk aangeduid ten aanzien van het Goddelijk Ware; de oorzaak hiervan is deze: dat van de oogst het koren is waarvandaan het brood is en met het koren en het brood wordt het goede van de Kerk aangeduid en dit wordt verworven door de ware dingen.

Dat dit hiermee wordt aangeduid, kan helderder worden gezien uit de plaatsen uit het Woord, waar van: oogst, maaien en sikkel wordt gesproken, zoals in de volgende teksten:

'Ik zal zitten om te richten alle natiën; zend de sikkel uit, omdat de oogst rijp is geworden, omdat hun boosheid groot is', (Joël 3:12,13).

'Houwt af hem die zaait en hem die de sikkel grijpt in de tijd des oogstes', (Jeremia 5:16).

'De dochter van Babel is zoals een dorsvloer; nog slechts een weinig, wanneer de tijd des oogstes zal komen', (Jeremia 51:33).

'Het zal geschieden, wanneer des oogstes staande gewas wordt verzameld en zijn arm de aren maait; in de morgen bloeit uw zaad op, een hoop des oogstes ten dage der bezitting en de wanhopige smart', (Jesaja 17:5,6,11).

'De akkerlieden zijn beschaamd, deswege dat de oogst des velds is vergaan', (Joël 1:11).

'Jezus zei: tot de discipelen, dat er nog vier maanden zijn, totdat de oogst komt; heft uw ogen op en aanschouwt de velden, dat zij reeds wit zijn tot de oogst; Ik heb u gezonden om te oogsten', (Johannes 4:35-38).

'Jezus zei tot de discipelen: De oogst is groot, de arbeiders echter zijn weinige; bidt de Heer des oogstes, dat Hij arbeiders tot Zijn oogst zal zenden', (Mattheüs 9:37,38; Lukas 10:2).

In deze plaatsen en eveneens in (Jesaja 16:9; Jeremia 5:17; 8:20) wordt met de oogst de Kerk aangeduid ten aanzien van het Goddelijk Ware.

Maar alle dingen die in deze verzen in dit hoofdstuk zijn vervat en eveneens in beide hoofdstukken die volgen, zijn door de Heer voorzeggd in de gelijkenis ten aanzien van de zaaier en ten aanzien van de inzameling van de oogst, die, omdat zij leert en toelicht wat zij aanduiden, zal worden aangevoerd: *‘Jezus zei: het Koninkrijk der Hemelen is gelijk aan een mens zaaierende goed zaad in zijn akker; maar de vijand kwam en zaaide onkruid; toen het kruid ontsproot, verscheen ook het onkruid; de knechten zeiden: Wilt gij, dat wij het verzamelen? Hij echter zei: Neen, opdat gij, het onkruid verzamelende, ook mogelijk tegelijk de tarwe niet uittrekt; laat ze tezamen opwassen tot de oogst en in de tijd van de oogst zal ik tot de maaiers zeggen: Verzamelt eerst het onkruid en bindt het in busselen om te verbranden; vergadert echter de tarwe in mijn schuur. En de discipelen traden op Jezus toe, zeggende: Leg ons de gelijkenis uit. Jezus zei: Die het goede zaait, is de Zoon des Mensen [de Heer]; de akker is de wereld [de Kerk]; het zaad zijn de zonen van het koninkrijk [de ware dingen van de Kerk]; het onkruid zijn de zonen van de boze [de valse dingen uit de hel]; de vijand die dit zaait is de duivel; de oogst is de voleinding der eeuw [het einde van de Kerk]; de maaiers zijn de engelen [de Goddelijke Waarheden], gelijkerwijs dan het onkruid verzameld en met het vuur verbrand wordt, alzo zal het zijn in de voleinding der eeuw [aan het einde van de Kerk]’*, (Mattheüs 13:24-30, 36-43).

646. En Die op de wolk zat, zond Zijn sikkel en de aarde werd afgemaaid, betekent het einde van de Kerk, omdat daar niet langer het Goddelijk Ware is.

Deze dingen worden aangeduid, omdat met Hem Die op de wolk zat, de Heer ten aanzien van het Woord wordt aangeduid, nr. 642; met de sikkel zenden en maaien, wordt aangeduid een einde stellen en gericht houden, nr. 643; met de oogst wordt de staat van de Kerk aangeduid, hier haar laatste staat, nrs. 643, 645; en met de aarde wordt de Kerk aangeduid, nr. 285; hieruit, tot één zin samengevat, blijkt dat met Die op de wolk zat, zond Zijn sikkel en de aarde is afgemaaid, het einde van de Kerk wordt aangeduid, omdat daar niet langer het Goddelijk Ware is.

647. En een andere engel ging uit van de tempel die in de hemel is, hebbende ook hij een scherpe sikkel, betekent de hemelen van het geestelijke rijk van de Heer en het Goddelijk Ware van het Woord bij hen.

Met de engel wordt in de hoogste zin de Heer aangeduid, en verder de engelenhemel en eveneens het Goddelijk Ware, voortgaande uit de Heer, zie de nrs. 5, 65, 170, 258, 342-344, 415, 465; hier echter worden met de engel, de hemelen van het geestelijk rijk aangeduid en vandaar de Goddelijke Ware dingen daar, omdat er volgt, dat een andere engel uitging van het altaar, waarmee de hemelen van het hemels rijk van de Heer worden aangeduid, dus de Goddelijke Goede dingen daar, waarover in wat volgt.

Er zijn twee rijken, waarin alle hemelen zijn onderscheiden: het geestelijk en het hemels rijk; het geestelijk rijk is het rijk van de wijsheid van de Heer, omdat de engelen daar in de wijsheid vanuit de Goddelijke Ware dingen uit de Heer zijn; en het hemels rijk is het rijk van de liefde van de Heer, omdat de engelen daar in de Liefde uit de Heer zijn en vandaar in elk goede.

Dat er twee rijken zijn, waarin alle hemelen zijn onderscheiden, zie het werk ‘Hemel en Hel’ te Londen uitgegeven in 1758, nrs. 20 tot 28; en in het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’ in het jaar 1763 uitgegeven te Amsterdam, nrs. 101, 381.

Met de tempel wordt de algehele hemel aangeduid, zoals eerder in nr. 644; maar omdat hier wordt gezegd de tempel die in de hemel is en daarna het altaar, wordt met de tempel de hemel

van het geestelijk rijk van de Heer aangeduid, zoals hiervoor is gezegd; en met de scherpe sikkel wordt het Goddelijk Ware van het Woord aangeduid, nrs. 643, 645.

Dat eerder werd gezegd, dat Hij Die op de wolk zat, Zijn sikkel zond en de aarde is afgemaaid en nu dat een engel uitging van de tempel vanuit de hemel, hebbende ook hij een sikkel en die op de aarde zond en de wijngaard van de aarde wijnoogste, is omdat met de aarde die afgemaaid werd door Hem Die op de wolk zat, dus de Heer, de Kerk in het algehele wereldrond wordt aangeduid, maar met de wijngaard van de aarde de Kerk in de christelijke wereld wordt aangeduid.

Deze dingen behelzen eendere dingen als die welke de Heer heeft voorzien in de gelijkenis ten aanzien van de zaaier en de inzameling van de oogst in (Mattheüs 13); deze gelijkenis is eerder in nr. 645 aan het einde aangehaald, daar wordt gezegd dat ‘de oogst de voleinding der eeuw is’ dat wil zeggen, het einde van de Kerk en dat de maaiers de engelen zijn, met wie de Goddelijke Ware dingen worden aangeduid; de engelen immers worden niet gezonden om te maaien, dat wil zeggen, om die dingen te doen, maar de Heer doet het door de Goddelijke Ware dingen van Zijn Woord; de Heer zegt immers: *‘Het Woord dat Ik gesproken heb, zal oordelen ten uitersten dage’*, (Johannes 12:48); zie ook de nrs. 233, 273.

648. En een andere engel ging uit van het altaar, hebbende mogendheid over het vuur, betekent de hemelen van het hemels rijk van de Heer, die in het goede van de liefde uit de Heer zijn.

Met de andere engel worden hier de hemelen van het hemels rijk van de Heer aangeduid, omdat er gezien werd dat hij uitging van het altaar; met het altaar immers wordt de eredienst van de Heer vanuit de liefde aangeduid, nr. 392; en met het vuur wordt de liefde aangeduid, nr. 468; en met het vuur op het altaar wordt de Goddelijke Liefde aangeduid, nr. 395; dat er gezegd wordt dat hij mogendheid had over het vuur, is omdat de engelen bij zich die liefde bewaken.

649. En hij riep met een groot geroep tot hem die de scherpe sikkel had, zeggende: Zend uw scherpe sikkel en wijnoogst gij de trossen van de wijngaard der aarde, betekent de werking van de Heer vanuit het goede van Zijn Liefde door het Goddelijk Ware van Zijn Woord in de werken van de naastenliefde en van het geloof, welke bij de mensen van de christelijke Kerk zijn.

Dit is de geestelijke zin van deze woorden, aangezien met die beide engelen de hemelen van het geestelijk en van het hemels rijk van de Heer worden aangeduid, nrs. 647, 648; en de hemelen doen niets vanuit zich, maar uit de Heer; de engelen in de hemelen immers zijn slechts ontvangers en daarom wordt niets anders in de geestelijke zin verstaan dan de werking van de Heer, hier op de Kerk in de christelijke wereld en op de werken van de naastenliefde en van het geloof bij de mensen daar; met de wijngaard immers wordt die Kerk aangeduid, zie het volgende artikel, nr. 651; en met de trossen en de druiven worden de werken van de naastenliefde aangeduid; dat deze met de trossen en de druiven worden aangeduid, is omdat zij de vruchten van de wijnstok in de wijngaard zijn en met de vruchten worden in het Woord de goede werken aangeduid.

Dat de engel uitgaande van het altaar zei tot de engel die uitging van de tempel, dat deze de sikkel zou zenden en zou wijnoogsten, is omdat met de van het altaar uitgaande engel de hemelen van het hemels rijk worden aangeduid, of de hemelen die in de goede dingen van de liefde zijn en met de van de tempel uitgaande engel de hemelen van het geestelijk rijk worden aangeduid, of de hemelen die in de ware dingen van de wijsheid zijn, zoals eerder is gezegd; en het goede van de liefde werkt niet iets vanuit zich, maar het werkt door het ware van de wijsheid; evenmin werkt het ware van de wijsheid iets vanuit zich, maar het werkt vanuit het goede van de liefde; dat dit zo is, is met vele dingen getoond in het werk ‘de Wijsheid van de engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’; dit is de oorzaak dat de

engel, uitgaande van het altaar, zei tot de engel die van de tempel uitging, dat hij de sikkel zou zenden en de trossen van de wijngaard van de aarde zou wijnoogsten; vandaar nu is het, dat met die woorden wordt aangeduid ‘de Werking van de Heer’ vanuit het Goede van Zijn Liefde door het Goddelijk Ware van Zijn Woord.

Dat de druiven en de trossen de goede dingen en de werken van de naastenliefde betekenen, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *‘Wee mij, ik ben geworden zoals de inzamelingen van de zomer, zoals de nalezingen van de wijnoogst; niet een tros om te eten; mijn ziel verlangt de eerstelingvrucht; de heilige is vergaan uit het land en de echte onder de mensen’*, (Micha 7:1,2).

‘Hun druiven, druiven van gal; zij hebben trossen der bitterheden’, (Deuteronomium 32:32). *‘Mijn Beminde had een wijngaard; Hij heeft verwacht, dat hij druiven zou maken, maar hij maakte wilde vruchten’*, (Jesaja 5:1,2,4).

‘Zij zien om naar vreemde goden, liefhebbende de flessen der druiven’, (Hosea 3:1).

‘Elke boom wordt aan zijn eigen vrucht gekend; er worden geen vijgen verzameld vanuit doornen en zij wijnoogsten ook geen druif van de braamstruik’, (Lukas 6:44).

‘Het zal in het midden des lands zijn gelijk de nalezingen, wanneer de wijnoogst geëindigd is’, (Jesaja 24:12,13).

‘Indien de wijnoogsters tot u komen, zo zullen zij geen nalezingen overlaten’, (Jeremia 49:9; Obadja vers 4 en 5).

‘Over uw wijnoogst is de verwoester gevallen’, (Jeremia 48:32,33).

‘Gij zult beroerd worden, gij die vol vertrouwen zijt, omdat de wijnoogst wordt voleindigd; de inzameling zal niet komen’, (Jesaja 32:9,10) en ook elders, waar gezegd wordt de vrucht des wijngaards en vanuit de wijnstok.

Er zijn goede dingen van de hemelse liefde en er zijn goede dingen van de geestelijke liefde; de goede dingen van de hemelse liefde zijn van: de liefde tot de Heer en de goede dingen van de geestelijke liefde zijn van: de liefde jegens de naaste; laatstgenoemde goede dingen worden de goede dingen van de naastenliefde genoemd en worden verstaan onder de vruchten van de wijngaard, te weten de druiven en de trossen; maar de goede dingen van de liefde tot de Heer worden in het Woord verstaan onder de vruchten van de bomen, vooral onder de olijven.

649 a. Omdat zijn druiven rijp zijn, betekent omdat het de laatste staat van de christelijke Kerk is.

Met de druiven van de wijngaard zijn rijp, wordt iets eenders aangeduid als eerder met ‘de oogst is verdord’; maar oogst wordt gezegd van de Kerk in het algemeen en wijngaard van de Kerk in het bijzonder; dat de oogst is verdord de laatste tijd van de Kerk betekent, zie nr. 645; eveneens daarom de druiven van de wijngaard zijn rijp.

De wijngaard betekent de Kerk waar het Goddelijk Ware van het Woord is en waardoor de Heer bekend is; aangezien de wijn het innerlijk Ware betekent, dat uit de Heer door het Woord is, betekent daarom de wijngaard hier de christelijke Kerk; dat de wijn betekent het ware vanuit het goede van de liefde, dus uit de Heer, zie eerder in nr. 316.

650. En de engel zond zijn sikkel op de aarde en hij wijnoogste de wijngaard van de aarde, betekent het einde van de huidige christelijke Kerk.

Met zijn sikkel zenden en wijnoogsten, wordt iets eenders aangeduid als met zijn sikkel zenden en maaien, maar het laatstgenoemd wordt gezegd van de oogst en het eerstgenoemde van de wijngaard; dat wijnoogsten is de wijngaard aflezen en de druiven inzamelen en dat oogsten is het te oogsten koren afmaaien en inzamelen, is duidelijk.

Dat de wijngaard de Kerk betekent waar het Woord is en daardoor de Heer bekend is, dus hier de christelijke Kerk, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *‘Jezus zei: Ik ben de Wijnstok, gij de ranken; die in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht; omdat gij zonder Mij niet wat*

ook kunt doen; zo iemand in Mij niet zal gebleven zijn, die zal buiten uitgeworpen worden en zoals de verdorde ranken in het vuur', (Johannes 15:5,6).

'Jezus vergeleek het Koninkrijk der hemelen met een heer des huizes, die arbeiders huurde voor zijn wijngaard', (Mattheüs 20:1-8).

'Aangaande de zonen die in de wijngaard zouden werken', (Mattheüs 21:28).

'Aangaande de vijgenboom, geplant in de wijngaard, die geen vrucht droeg', (Lukas 13:6-9).

'Jezus zei een gelijkenis: Een mens plantte een wijngaard en zette een tuin daarom en verhuurde die de landlieden, om zijn vruchten te ontvangen; maar zij doodden de tot hen gezonden knechten en tenslotte de Zoon', (Mattheüs 21:33-39; Markus 12:1-9; Lukas 20:9-16).

'Ik zal een lied van mijn Beminde zingen van zijn wijngaard; Mijn Beminde had een wijngaard, die Hij omtuinde en beplante met edele wijnstok', (Jesaja 5:1,2) e.v..

'Te dien dage een wijngaard van zuivere wijn; antwoordt hem: Ik, Jehovah, behoedende die; alle ogenblik zal Ik hem bevochtigen', (Jesaja 27:2,3).

'Vele herders hebben Mijn wijngaard verdorven; zij hebben hem gesteld tot een wildernis', (Jeremia 12:10,11).

'Jehovah komt ten gerichte met de ouderen; gijlieden hebt immers de wijngaard aangestoken', (Jesaja 3:14).

'In alle wijngaarden rouwklage', (Amos 5:17,18).

'In de wijngaarden wordt niet gezongen, noch gejubeld', (Jesaja 16:10).

651. En hij wierp in de grote wijnpersbak des toorns Gods, betekent het onderzoek daarnaar, hoedanig hun werken waren, namelijk dat zij boos waren.

Met de trossen van de wijngaard in de wijnpersbak werpen, wordt aangeduid de werken onderzoeken; deze worden immers met de trossen aangeduid, zie nr. 649; maar omdat gezegd wordt de grote wijnpersbak des toorns Gods, wordt er het onderzoek aangeduid dat de werken boos waren, want de toorn Gods wordt gezegd van het boze, nr. 635; dat met de wijnpersbak het onderzoek wordt aangeduid, is omdat in de persbakken de most uit de druiventrossen wordt geperst en de olie uit de olijven en men uit de uitgeperste most en de uitgeperste olie doorvat hoedanig de druiventrossen en de olijven zijn geweest; en omdat met de wijngaard de christelijke Kerk wordt aangeduid en met de druiventrossen ervan de werken worden aangeduid, wordt daarom met in de wijnpersbak werpen, het onderzoek van deze werken bij de mensen van de christelijke Kerk aangeduid; maar omdat zij het geloof van de naastenliefde hebben gescheiden en dat geloof zonder de werken van de wet zaligmakend hebben gemaakt en vanuit het van de naastenliefde gescheiden geloof niets dan boze werken voortgaan, wordt daarom gezegd de grote wijnpersbak des toorns Gods.

Het onderzoek van de werken wordt met de wijnpersbak aangeduid ook in de volgende plaatsen: 'Mijn Beminde had een wijngaard in de hoorn van de zoon der olie; Hij heeft hem beplant met een edele wijnstok; ook heeft Hij een wijnpersbak daarin uitgehouwen en Hij heeft verwacht dat hij druiven zou maken, maar hij heeft wilde druiven gemaakt', (Jesaja 5:1,2).

'Zendt de sikkel uit, omdat de oogst rijp is geworden; daalt neder, omdat de wijnpersbak vol is, de perskuipen overlopen, omdat hun boosheid groot is', (Joël 3:13).

'De dorsvloer en de wijnpersbak zullen hen niet weiden en de most zal hun liegen', (Hosea 9:1,2).

'Over uw wijnoogst is de verwoester gevallen; Ik heb de wijn doen ophouden vanuit de wijnpersbak; de jubel van de treder zal niet gehoord worden', (Jeremia 48:32,33).

'Een heer des huizes plantte een wijngaard en groef daarin een wijnpersbak en hij verhuurde die de landlieden, maar zij doodden de tot hen gezonden knechten en tenslotte de Zoon', (Mattheüs 21:33).

Van wijnpersbak wordt ook gesproken met betrekking tot de goede dingen van de naastenliefde, waar vanuit de ware dingen van het geloof zijn, bij Joël: *'Gij dochteren van Zion, verheugt u, de dorsvloeren zijn vol van koren en de persbakken lopen over van most en olie'*, (Joël 2:23,24).

652. En getreden werd de wijnpersbak buiten de stad, betekent dat het onderzoek heeft plaatsgevonden vanuit de Goddelijke Ware dingen van het Woord, daarnaar hoedanig de werken waren die voortvloeien vanuit de leer van het geloof van de Kerk. Met getreden werd de wijnpersbak buiten de stad, wordt aangeduid dat het onderzoek heeft plaatsgevonden daarnaar hoedanig de werken waren; met de wijnpersbak treden, wordt onderzoeken aangeduid en met de druiventrossen die getreden worden, worden de werken aangeduid, zoals eerder in nr. 649, hier de werken die voortvloeien vanuit de leer van het geloof van de Kerk, te weten de boze werken; onder de stad wordt hier de grote stad verstaan, zie hoofdstuk 11, vers 8, namelijk de grote stad die geestelijk genoemd wordt Sodom en Egypte; dat daaronder wordt verstaan de leer van het van de naastenliefde gescheiden geloof, namelijk de leer van de Kerk van de hervormden, zie de nrs. 501, 502 en omdat elk onderzoek van de leer van de Kerk plaatsvindt door het Goddelijk Ware van het Woord en dit niet is in de leer, maar buiten haar, wordt ook dit daarmee aangeduid dat 'het treden buiten de stad' heeft plaatsgevonden.

Hieruit kan vaststaan, dat met getreden werd de wijnpersbak buiten de stad, wordt aangeduid, dat het onderzoek heeft plaatsgevonden vanuit de Goddelijke Ware dingen van het Woord, daarnaar hoedanig waren de werken die voortvloeien vanuit de leer van het geloof van de Kerk.

Met de wijnpersbak treden wordt niet alleen aangeduid de boze werken onderzoeken, maar ook die bij anderen verdragen en ook ze verwijderen en in de hel werpen, in de volgende plaatsen: *'Ik spreek in gerechtigheid, groot om te zaligen; waarom zijt Gij rood naar Uw kleed en zijn Uw klederen zoals van een die de wijnpersbak treedt; Ik heb de wijnpersbak alleen getreden'*, (Jesaja 63:2,3).

'Jehovah heeft al mijn sterken nedergeveld; de Heer heeft getreden de wijnpersbak van de dochter van Jehudah', (Klaagliederen 1:15).

'Hij Die op het witte paard zit, weidt de natiën met een ijzeren roede en Deze treedt de wijnpersbak van de wijn der woede en des toorns Gods', (Openbaring 19:15).

653. En er ging bloed uit van de wijnpersbak tot aan de tomen van de paarden, betekent het geweld dat het Woord wordt aangedaan door de afgrijselijke vervalsingen van het ware en waardoor het verstand dermate is toegestopt, dat de mens nauwelijks meer geleerd en zo geleid kan worden door de Goddelijke Ware dingen uit de Heer.

Met het bloed wordt het geweld aangeduid, dat het Woord is aangedaan, nr. 327; en het vervalste en ontwijde Goddelijk Ware van het Woord, nr. 379; want onder het bloed uit de wijnpersbak wordt de most en de wijn vanuit de getreden druiventrossen verstaan en met de most en de wijn worden eendere dingen aangeduid, nr. 316.

Met de tomen van de paarden worden de ware dingen van het Woord aangeduid waardoor het verstand wordt geleid; het paard immers betekent het verstand van het Woord, nr. 298; vandaar wordt met de toom het ware aangeduid waardoor het verstand wordt geleid; tot aan de tomen van de paarden, is tot binnen de mond toe, waaraan de toom wordt aangelegd en het paard wordt door de mond gedrenkt en gevoerd; en daarom wordt ook aangeduid, dat het Woord zo'n geweld is aangedaan door de afgrijselijke vervalsingen, dat de mens nauwelijks meer geleerd en zo geleid kan worden door de Goddelijke Ware dingen uit de Heer.

Met de toom wordt ook datgene aangeduid waardoor het verstand wordt geleid, (Jesaja 30:27,28; 37:29); en met bloed der druiven wordt het Goddelijk Ware van het Woord aangeduid, (Genesis 49:11; Deuteronomium 32:14); hier echter in de tegengestelde zin.

654. Duizendzeshonderd stadiën ver, betekent de louter valse dingen van het boze.

Met de stadiën wordt iets eenders aangeduid als met de wegen, omdat de stadiën gemeten wegen zijn en met wegen worden de leidende ware dingen aangeduid, nr. 176; en in de tegengestelde zin de valse dingen; en met duizendzeshonderd worden de boze dingen in de gehele samenvatting aangeduid; met 1600 immers wordt iets eenders aangeduid als met 16 en met 16 iets eenders als 4, omdat uit vier met zichzelf vermenigvuldigd 16 ontstaat en van vier wordt gesproken met betrekking tot het goede en tot de verbinding van het goede en het ware, nr. 322, vandaar in de tegengestelde zin met betrekking tot het boze en tot de verbinding van het boze met het valse, zoals hier; en omdat een getal met 100 vermenigvuldigd de betekenis van dat getal niet wegneemt, maar die juist verhoogt, wordt vandaar met duizendzeshonderd stadiën ver, aangeduid louter het valse van het boze.

Dat alle getallen in het Woord dingen betekenen, zie nr. 348 en dat het getal de hoedanigheid van iets betekent, nrs. 448, 608-610.

* * * * *

655. Hieraan zal ik deze gedenkwaardigheid toevoegen.

Ik sprak met sommigen die in de Openbaring onder ‘de draak’ worden verstaan, en een van hen zei tot mij: ‘Kom met mij mee, en ik zal de verkwikkingen van onze ogen en harten tonen’; daarop leidde hij mij door een dicht woud en toen op een heuvel, van waar ik de verkwikkingen van de draken kon zien.

Ik zag een amfitheater dat was opgezet in de vorm van een cirkel, overal waren banken in het rond opgesteld in rijen die schuin omhoog liepen en waarop de toeschouwers zaten; zij die op de laagste banken zaten, verschenen aan mij zoals satyrs en wellustelingen, sommigen met een doek die de schaamdelen bedekte, sommigen naakt zonder doek; op de banken erboven, zaten hoereerders en hoeren; die zodanig aan mij verschenen door hun gebaren.

Toen zei de draak tegen mij: ‘Nu zult u ons spel zien’. Ik zag toen in de arena van het amfitheater als het ware stieren, rammen, schapen, bokken en lammeren die werden binnengelaten en nadat die waren binnengelaten, werd een poort geopend en stortten als het ware jonge leeuwen, panters, luipaarden en wolven binnen en vielen met woede de kudde aan en verscheurden en slachtten de andere dieren; maar na dat moorddadige bloedbad strooiden satyrs zand over de plaats van de slachting; toen zei de draak tegen mij: ‘Dit zijn onze spelen die ons gemoed verkwikken’.

Ik antwoordde: ‘Ga heen demon; na enige tijd zult u dit amfitheater veranderd zien in een poel van vuur en zwavel’.

Hij lachte en ging heen; daarna dacht ik bij mijzelf: ‘Waarom worden zulke dingen door de Heer toegelaten?’; ik kreeg als antwoord in mijn hart, dat die dingen worden toegelaten zolang zij in de geestenwereld zijn, maar dat, nadat hun tijd in die wereld voorbij is, die schouwspelen in afschuwelijke helse scènes worden veranderd; al die dingen die gezien waren, waren van de drakonisten, en door fantasieën teweeggebracht, en daarom waren het geen stieren, rammen, schapen, bokken en lammeren, maar zij hadden gemaakt dat de echte goede en ware dingen van de Kerk, die zij hadden gehaat, zo verschenen.

De jonge leeuwen, de panters, de luipaarden en wolven waren verschijningen van de begeerten bij degenen die gezien werden als satyrs en wellustelingen: zij die zonder doek om de schaamdelen verschenen, waren degenen die hadden geloofd dat de boze dingen niet voor God verschijnen, en zij die met een doek verschenen, waren degenen die hadden geloofd dat die wel verschijnen, maar niet verdoemen, als men slechts in het geloof is.

De hoereerders en de loonhoeren waren de vervalsers van het ware van het Woord; hoererij immers betekent vervalsing van de waarheid; in de geestelijke wereld verschijnen alle dingen volgens overeenstemmingen uit de verte, die, wanneer ze in vormen verschijnen,

uitbeeldingen worden genoemd van geestelijke dingen in objecten die eerder zijn aan de natuurlijke dingen.

Daarna zag ik hen het woud uitgaan; de draak in het midden van de satyrs en wellustelingen en de knechten en de marketentsters, die de hoereerders en de loonhoeren waren, achter hen; de menigte groeide onderweg aan, en toen werd het gegeven om te horen wat zij met elkaar bespraken.

Zij zeiden dat zij in een wei een kudde schapen met lammeren zagen en dat dit een teken was, dat het een van de steden was van het Nieuwe Jeruzalem, waar de naastenliefde het primaire is, en in de nabijheid was.

Zij zeiden: 'Laten we gaan en die stad innemen en de bewoners eruit werpen en hun goederen plunderen'; zij kwamen naderbij; maar er was een muur rondom de stad en er waren engelwachters op de muur; en toen zeiden ze: 'Laten wij de stad met list innemen; laten we iemand zenden die ervaren is in de kunst van het listig mompelen, iemand die zwart wit en wit zwart kan maken en aan elk onderwerp dat behandeld wordt een vernisje kan geven'. Er werd iemand gevonden die doorkneed was in de metafysische kunst en die ideeën van dingen kon verdraaien in ideeën van termen en de dingen zelf verbergen onder formules en zo wegvliegen zoals een havik met de prooi onder zijn vleugels; deze persoon werd onderricht hoe hij met de bewoners van de stad zou spreken, namelijk dat zij medegenoten in de godsdienst waren en dat zij daarom binnengelaten konden worden; hij ging op de poort af en klopte aan en nadat deze geopend was, zei hij dat hij met de allerwijste persoon van die stad wilde spreken.

Hij ging naar binnen en werd tot een zeker iemand gebracht en toen sprak hij: 'Mijn broeders zijn buiten de stad en vragen om opgenomen te worden; zij zijn medegenoten in de godsdienst; u en wij maken het geloof en de naastenliefde tot de twee wezenlijke dingen van de godsdienst; het onderscheid is alleen dit, dat u zegt dat de naastenliefde het belangrijkste is en daaruit het geloof is, en dat wij zeggen dat het geloof het belangrijkste is en daaruit de naastenliefde is; wat doet het ertoe of het ene dan wel het andere het belangrijkste wordt genoemd, wanneer het ene en het andere wordt geloofd'.

De wijze van de stad antwoordde: 'Laten wij over deze zaak niet alléén spreken, maar in tegenwoordigheid van meerderen, die scheidsrechters en rechters mogen zijn; anders komt het niet tot een beslissing'.

Die werden toen ontboden, en de drakonist sprak tot hen eendere woorden als tevoren; en toen antwoordde de wijze man van de stad: 'U hebt gezegd dat het hetzelfde is, of de naastenliefde dan wel het geloof voor het belangrijkste van de Kerk wordt genomen, mits daarover samenstemming bestaat dat het ene en het andere de Kerk en haar godsdienst maakt; toch is het onderscheid zodanig als tussen het vroegere en het latere, tussen de oorzaak en de uitwerking, tussen het principale en het instrumentale, tussen het essentiële en het formele; ik zeg deze dingen omdat ik heb bemerkt, dat u doorkneed bent in de metafysische kunst, welke kunst wij bepreveling noemen, en sommigen bezwering; maar laten wij die termen daarlaten; het is een onderscheid zoals tussen dat wat boven is en dat wat beneden is, ja zelfs is het, indien u het wilt geloven, een onderscheid zoals tussen de hemel en de hel; want dat wat het belangrijkste is, maakt het hoofd en de borst en dat wat daaruit is, maakt de voeten en de zolen ervan; maar laten wij eerst daarin overeenkomen wat de naastenliefde en wat het geloof is: dat de naastenliefde de aandoening is van de liefde van de naaste het goede te doen ter wille van God en het heil en het eeuwige leven, en dat het geloof is het denken vanuit vertrouwen, over God, het heil en het eeuwige leven'.

Maar de afgezant zei: 'Ik geef toe dat dit het geloof is en eveneens geef ik toe dat de naastenliefde die aandoening ter wille van God is, omdat het ter wille van Zijn bevel is, niet echter ter wille van het heil en van het eeuwige leven'.

De wijze van de stad zei: ‘Dit zij zo, als het slechts ter wille van God is’; na dit te zijn overeengekomen, zei de wijze van de stad: ‘Is niet de aandoening het primaire en het denken daaruit?’

Maar degene die door de draak was gezonden zei: ‘Dit ontken ik’; maar hij kreeg als antwoord: ‘U kunt dit niet ontkennen; denkt de mens niet vanuit de aandoening; neem de aandoening weg, kunt u dan wel iets denken?’

Het is geheel daarmee zo gesteld, dat indien u de klank zou wegnemen van de spraak: indien u de klank wegneemt, zou u dan wel iets kunnen spreken; de klank is ook van de aandoening en de spraak is van het denken, want de aandoening klinkt en het denken spreekt; het is eveneens zo met de vlam en het licht; als u de vlam wegneemt, vergaat het licht dan niet? Iets eenders is het met de naastenliefde, omdat deze de aandoening is, en met het geloof, omdat dit het denken is; kunt u het zo niet inzien, dat het primaire het al is in het secundaire, geheel zoals de klank in de spraak is?

Hieruit kunt u zien, dat u, indien u niet datgene het primaire maakt wat het primaire is, niet in het andere bent, en daarom zult u, indien u het geloof, dat in de tweede plaats is, in de eerste plaats stelt, niet anders in de hemel verschijnen dan zoals een omgekeerd mens, van wie de voeten omhoog staan en het hoofd omlaag, of zoals een potsenmaker, die met omgekeerd lichaam op zijn handen wandelt.

Wat zijn, aangezien u zodanig in de hemel verschijnt, uw goede werken, dus de naastenliefde, anders dan zulke werken zoals de potsenmaker met zijn voeten zou doen, omdat hij het niet met zijn handen kan; vandaar is het dat uw naastenliefde, zoals u ook gezien hebt, natuurlijk en niet geestelijk is, omdat ze omgekeerd is’.

De afgezant verstond dit, want elke duivel kan het ware verstaan wanneer hij het hoort, maar hij kan het niet onthouden, omdat de aandoening van het boze, wanneer die terugkeert, het denken van het ware uitwerpt.

Daarna beschreef de wijze van de stad met vele dingen hoe het geloof is wanneer het als het primaire wordt aanvaard, namelijk dat het louter natuurlijk is en dat het slechts een wetenschap is zonder enig geestelijk leven, en dus dat het niet geloof is.

‘Uw naastenliefde immers is niets anders dan natuurlijke aandoening en vanuit de natuurlijke aandoening gaat niets anders dan een natuurlijk denken voort, en dit is uw geloof; en ik kan bijna zeggen dat in het louter natuurlijk geloof nauwelijks iets anders geestelijks is dan in de wetenschap over het koninkrijk van de Mogol, over de diamantmijn daar en over de schat en het hof van de keizer ervan’.

Na deze dingen gehoord te hebben ging de drakonist boos heen en bracht aan zijn metgezellen buiten de stad verslag uit; toen dezen hoorden dat er gezegd was dat de naastenliefde is: de aandoening van de liefde van de naaste, het goede te doen ter wille van God, het heil en het eeuwige leven, riepen allen uit: ‘Dit is een leugen’, en de draak zelf: ‘O, wat een verdorvenheid!; zijn niet alle goede werken, die van de naastenliefde zijn, en die ter wille van het heil worden gedaan, op verdienste gericht?’

Toen zeiden zij tegen elkaar: ‘Laten we nog meer van de onzen samenroepen en deze stad belegeren; laten we ladders halen, de muur beklimmen en ’s nachts binnenvallen en die ‘naastenliefden’ eruit gooien; maar toen zij hiertoe aanstalten maakten, zie, verscheen er een vuur uit de hemel, dat hen verteerde; maar het vuur uit de hemel was de verschijning van de toorn vanuit de haat jegens de ‘naastenliefden’, omdat zij het geloof van de eerste plaats naar de tweede hadden geworpen; dat zij zoals door een vuur verteerd schenen, was omdat onder hun voeten de hel was geopend en zij verzwolgen werden.

Eendere dingen als deze gebeurden op verscheidene plaatsen op de dag van het Laatste Gericht; en dit is het wat onder deze woorden in de Openbaring wordt verstaan: ‘De draak zal uitgaan om de natiën te verleiden, welke in de vier hoeken van de aarde zijn, om ze te vergaderen tot de oorlog; en zij zijn opgeklommen op de vlakte van de aarde, en zij

omringden het kamp van de heiligen en de beminde stad, maar een vuur daalde neer uit God vanuit de hemel en verteerde hen', (Openbaring 20:8,9).

EINDE HOOFDSTUK 14

DE APOCALYPS ONTHULD

*waarin de verborgenheden die daar voorzien zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.*

VIJFTIENDE HOOFDSTUK

- 1. En ik zag een ander teken in de hemel, groot en wonderlijk; zeven engelen, hebbende de zeven laatste plagen, omdat in die de toorn Gods is voleindigd.*
- 2. En ik zag evenals een glazen zee, gemengd met vuur en die de overwinning hadden over het beest en over zijn beeld en over zijn merkteken en over het getal van zijn naam, staande aan de glazen zee, hebbende de citers Gods.*
- 3. En zij zongen het lied van Mozes, de knecht Gods en het lied des Lams, zeggende: Groot en wonderlijk zijn Uw werken, Heer God Almachtig, gerecht en waar zijn Uw wegen, o Koning der heiligen.*
- 4. Wie zou U niet vrezen, Heer en Uw Naam niet verheerlijken; omdat Gij alleen heilig zijt; en daarom zullen alle natiën komen en aanbidden vóór U, omdat Uw gerichten geopenbaard zijn.*
- 5. En na deze dingen zag ik, en zie, geopend werd de tempel des tabernakels van de getuigenis in de hemel.*
- 6. En de zeven engelen, hebbende de zeven plagen, gingen uit van de tempel, bekleed met linnen rein en blinkend en omkleed om de borsten met gouden gordels.*
- 7. En een van de vier dieren gaf de zeven engelen zeven gouden fiolen, vol van de toorn Gods, Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen.*
- 8. En vervuld werd de tempel met rook vanuit de heerlijkheid Gods en vanuit Zijn kracht en niemand kon in de tempel ingaan, totdat voleindigd waren de zeven plagen van de zeven engelen.*

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

De voorbereiding tot het onthullen van de laatste staat van de Kerk en tot het openen van de boze en de valse dingen waarin diegenen van die Kerk zijn, vers 1, 5-8; van wie degenen worden afgescheiden die de Heer hebben beleden en hebben geleefd volgens Zijn geboden, vers 2-4.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

En ik zag een ander teken in de hemel, groot en wonderlijk, betekent een onthulling uit de Heer ten aanzien van de staat van de Kerk op aarde, hoedanig die is ten aanzien van de liefde en het geloof; zeven engelen, hebbende de zeven laatste plagen, betekent de boze en de valse dingen in de Kerk, zodanig als zij in haar laatste staat zijn, door de Heer in zijn totaliteit onthuld; omdat in die de toorn Gods is voleindigd, betekent de verwoesting van de Kerk en dan haar einde; en ik zag evenals een glazen zee gemengd met vuur, betekent de laatste grens van de geestelijke wereld, waar degenen verzameld waren die godsdienst en vandaar een eredienst hadden en niet het goede van het leven; en die de overwinning hadden over het beest en over zijn beeld en over zijn merkteken en over het getal van zijn naam, betekent degenen die het geloof-alleen en de leer ervan hebben verworpen en zo de valse dingen ervan niet

hebben erkend en zich daarmee niet hebben doordrenkt, noch het Woord hebben vervalst; staande aan de glazen zee, hebbende de citers Gods, betekent de christelijke hemel in de grenzen en het geloof van de naastenliefde bij hen die daar zijn; en zij zongen het lied van Mozes, de knecht Gods en het lied des Lams, betekent de belijdenis vanuit de naastenliefde en dus vanuit het leven volgens de geboden van de Wet, te weten de Decaloog en vanuit het geloof ten aanzien van de Goddelijkheid van het Menselijke van de Heer; zeggende: groot en wonderlijk zijn Uw werken, Heer God Almachtig, betekent, dat alle dingen van de wereld, van de hemel en van de Kerk, geschapen en gemaakt zijn uit de Heer vanuit de Goddelijke Liefde door de Goddelijke Wijsheid; omdat gerecht en waar zijn Uw wegen, o Koning der heiligen, betekent dat alle dingen die uit Hem voortgaan, gerecht en waar zijn, omdat Hij is het Goddelijk Goede Zelf en het Goddelijk Ware Zelf in de hemel en in de Kerk; wie zou U niet vrezen, Heer, en Uw Naam niet verheerlijken, betekent dat Hij alleen geliefd en vereerd moet worden; omdat Gij alleen heilig zijt, betekent dat Hij is het Woord, de Waarheid en de Verlichting; en daarom zullen alle natiën komen en aanbidden vóór U, betekent dat allen die in het goede van de liefde en van de naastenliefde zijn, alleen de Heer als God zullen erkennen; omdat Uw gericht geopenbaard zijn, betekent dat de ware dingen van het Woord dit openlijk betuigen; na deze dingen zag ik, en zie geopend werd de tempel des tabernakels van de getuigenis in de hemel, betekent dat gezien werd het binnenste van de hemel, waar de Heer is in Zijn Heiligheid in het Woord en in de Wet, namelijk de Decaloog; en de zeven engelen, hebbende de zeven plagen, gingen uit van de tempel, betekent de voorbereiding uit de Heer tot de invloeiing vanuit het binnenste van de hemel in de Kerk, opdat haar boze en valse dingen zouden worden onthuld en zo de bozen gescheiden van de goeden; bekleed met linnen rein en blinkend en omgord om de borsten met gouden gordels, betekent vanuit de zuivere en echte ware en goede dingen van het Woord; en een van de vier dieren gaf de zeven engelen zeven gouden fiolen, betekent dat die ware en goede dingen, waardoor de boze en valse dingen van de Kerk worden onthuld, vanuit de zin van de letter van het Woord zijn genomen; vol van de toorn Gods, Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, betekent dat de boze en de valse dingen zullen verschijnen en blootgelegd moeten worden door de zuivere en echte ware en goede dingen van het Woord; en vervuld werd de tempel met rook vanuit de heerlijkheid Gods en vanuit Zijn kracht, betekent het binnenste van de hemel, vol van het geestelijk en hemels Goddelijk Ware van de Heer; en niemand kon in de tempel ingaan, totdat voleindigd waren de zeven plagen van de zeven engelen, betekent in die graad daar, dat het daaroverheen niet uitgehouden zou kunnen worden en wel totdat na de verwoesting het einde van die Kerk werd gezien.

ONTVOUWING

656. En ik zag een ander teken in de hemel, groot en wonderlijk, betekent een onthulling uit de Heer ten aanzien van de staat van de Kerk op aarde, hoedanig die is ten aanzien van de liefde en het geloof.

Het zijn deze dingen, waarover in dit en in het volgende hoofdstuk wordt gehandeld en daarom worden deze aangeduid met het teken in de hemel, groot en wonderlijk; dat met het teken in de hemel wordt aangeduid de onthulling uit de Heer ten aanzien van de hemel en de Kerk en ten aanzien van hun staat, zie de nrs. 532, 536; dat het is ten aanzien van de liefde en het geloof, is omdat er gezegd wordt ‘groot en wonderlijk’ en groot wordt in het Woord gezegd van zulke dingen die van de aandoening en van de liefde zijn en wonderlijk van zulke dingen die van het denken en van het geloof zijn.

657. Zeven engelen, hebbende de zeven laatste plagen, betekent de boze en de valse dingen in de Kerk, zodanig als die in haar laatste staat zijn, door de Heer in zijn totaliteit onthuld.

Met de zeven engelen wordt de algehele hemel aangeduid; maar omdat de hemel niet de hemel is vanuit het eigene van de engelen, maar vanuit de Heer, wordt daarom met de zeven engelen de Heer aangeduid; ook kan geen ander de boze en de valse dingen in de Kerk onthullen; dat met de engelen de hemel wordt aangeduid en in de hoogste zin de Heer, zie de nrs. 5, 158, 344, 465, 644, 647, 648; met de plagen worden aangeduid de boze en de valse dingen, de boze dingen van de liefde en de valse dingen van het geloof; die zijn het immers die in het volgende hoofdstuk worden beschreven en daar aangeduid met het boze en schadelijke gezweer, met het bloed evenals van een dode, ten gevolge waarvan alle levende ziel is gestorven en met het bloed waarin de wateren van de rivieren en de bronnen werden verkeerd, met de hitte van het vuur die de mensen kwelde, met de onreine geesten, de vorsen gelijk en die demonen waren en verder met de grote hagel; de boze en de valse dingen die door al deze dingen worden aangeduid, zijn hier de plagen; met de laatste plagen worden die boze en valse dingen in de laatste staat van de Kerk aangeduid; met zeven worden alle dingen aangeduid, nrs. 10, 390; maar omdat die boze dingen, die met de plagen worden aangeduid in het volgende hoofdstuk, niet alle in het bijzonder zijn, maar alle in het algemeen, zo worden hier met zeven alle universeel aangeduid; het universele immers omvat alle dingen in het bijzonder.

Hieruit blijkt, dat met ik zag zeven engelen, hebbende de zeven laatste plagen, wordt aangeduid dat de boze en de valse dingen in de Kerk, zodanig als die in haar laatste staat zijn, uit de Heer universeel zijn onthuld.

Dat de plagen geestelijke plagen betekenen, die de mensen ten aanzien van hun zielen aanvatten en die verderven, namelijk de boze en de valse dingen, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *‘Van de voetzool af tot het hoofd toe, geen ongereptheid, verse plage, niet uitgedrukt, niet verbonden, niet verzacht’*, (Jesaja 1:6).

‘Jehovah sloeg de volken in toorn met een ongeneeslijke plaag’, (Jesaja 14:6).

‘Jehovah, verwijder van over mij Uw plaag, van de slag van Uw hand word ik verteerd’, (Psalm 39:11).

‘Het is wanhopig gesteld met uw breuk; met de plaag van een vijand heb Ik u geslagen om de veelheid van uw ongerechtigheid; machtig veel zijn uw zonden geworden; maar van uw plagen zal Ik u genezen’, (Jeremia 30:12,14,17).

‘Indien gij niet waarneemt te doen al de woorden der wet, zo zal Jehovah uw plagen wonderlijk maken, grote en bestendige plagen en alle plaag die niet geschreven is in het Boek van deze Wet, totdat gij verdelgt wordt’, (Deuteronomium 28:58,59,61).

‘U zal het boze niet wedervaren en de plaag zal tot uw tent niet naderen’, (Psalm 111:10).

‘Edom zal tot verlating zijn; al wie voorbijgaat zal fluiten over al haar plagen’, (Jeremia 49:17).

‘Zij zal verwoesting zijn; al wie aan Babel voorbijgaat, zal zich ontzetten en fluiten over al haar plagen’, (Jeremia 50:13).

‘Op één dag zullen over Babylon de plagen komen’, (Openbaring 18:8).

‘De twee getuigen zullen de aarde slaan met elke plaag’, (Openbaring 11:6).

Met de plagen van Egypte, die voor een deel eender waren aan de plagen die in het volgende hoofdstuk beschreven zijn, wordt ook niet iets anders aangeduid dan de boze en valse dingen en die eerder in nr. 503 zijn opgesomd; zij worden ook plagen genoemd in (Exodus 9:14; 11:1).

Hieruit blijkt dat met de plagen niet iets anders wordt aangeduid dan geestelijke plagen, die de mensen aandoen ten aanzien van hun zielen en hen verderven, zoals eveneens in, (Jesaja 30:26; Zacharia 14:12,15; Psalm 38:6,12; Openbaring 9:20; 16:21; Exodus 12:13; 30:12; Numeri 8:19; Lukas 7:21) en elders.

658. Omdat in die de toorn Gods is voleindigd, betekent de verwoesting van de Kerk en dan haar einde.

Met de voleinding wordt de verwoesting van de Kerk aangeduid en dan haar einde, waarover hierna; met de toorn Gods wordt het boze bij de mensen aangeduid, dat, omdat het tegen God is, de toorn Gods wordt genoemd; niet dat God tegen de mens toorn, maar de mens toorn vanuit zijn boze tegen God en omdat het de mens toeschijnt, wanneer hij daarvoor wordt gestraft en gepijnigd, wat na de dood in de hel plaatsvindt, wordt daarom in het Woord aan God toorn en ontsteking toegekend, ja zelfs het boze; maar dit in de letterlijke zin, omdat die zin door middel van schijnbaarheden en overeenstemmingen is geschreven, echter niet in de geestelijke zin; in deze zin immers is geen schijn en overeenstemming, maar de waarheid in haar licht; over die toorn zie de nrs. 525, 635.

Gezegd wordt dat in die plagen de toorn Gods is voleindigd en dat daarmee de verwoesting van de Kerk en dan haar einde wordt aangeduid; de oorzaak hiervan zal gezegd worden: elke Kerk neemt in de loop van de tijd af door terug te treden van het goede van de liefde en van de ware dingen van het geloof, totdat er niets van over is; en dit vindt plaats door de opeenvolgende aanwassing van het boze en het valse; en wanneer er niet langer het goede van de liefde en van het geloof is, dan is er niets anders dan het boze en het valse en wanneer dit zo geworden is, is het einde van de Kerk daar; in dit einde weet de mens niet anders dan dat het boze het goede is en dat het valse het ware is; hij heeft immers het boze en het valse lief vanwege de verkwikkingen ervan en daarom bevestigt hij ze; dit is het einde, dat met de voleinding wordt aangeduid en de verwoesting wordt genoemd, in de volgende plaatsen:

'Voleinding en beslissing heb ik gehoord van met Jehovah over het algehele land', (Jesaja 28:22).

'De voleinding is bepaald, de gerechtigheid is overgevloeid; want voleinding en beslissing is de Heer Jehovah Zebaoth doende in het ganse land', (Jesaja 10:22,23).

'In het vuur des ijvers van Jehovah zal het ganse land verteerd worden, omdat Hij een bespoedigde voleinding zal maken met alle bewoners van het land', (Zefanja 1:18).

'Tenslotte over de vogel der gruwelen, de verlaten en tot aan de voleinding en de beslissing zal het druipen op de verwoesting', (Daniël 9:27).

'Woestheid zal het ganse land zijn; toch zal Ik geen voleinding maken', (Jeremia 4:27).

'Jehovah zei: Ik zal nederdalen en zien, of zij naar het geroep dat tot Mij gekomen is, de voleinding gedaan hebben', (Genesis 18:21) dit ten aanzien van Sodom.

'De ongerechtigheid der Emorieten is nog niet voleindigd', (Genesis 15:16).

Het einde van de Kerk wordt door de Heer ook verstaan onder de voleinding der eeuw in de volgende plaatsen: *'De discipelen vroegen Jezus: Welk zal het teken zijn van Uw komst en van de voleinding der eeuw', (Mattheüs 24:3).*

'Ten tijde des oogstes zal Ik tot de maaiers zeggen: Verzamelt eerst het onkruid om het te verbranden; verzamelt de tarwe in de schuren; zo zal het zijn in de voleinding der eeuw', (Mattheüs 13:30,40).

'In de voleinding der eeuw zullen de engelen uitgaan en de bozen scheiden uit het midden der gerechten', (Mattheüs 13:49).

'Jezus zei tot de discipelen: Zie, Ik ben met ulieden tot aan de voleinding der eeuw', (Mattheüs 28:20).

Tot aan de voleinding der eeuw is tot aan het einde van de Kerk, wanneer de Nieuwe Kerk komt, met welke dan de Heer zal zijn.

659. En ik zag evenals een glazen zee, gemengd met vuur, betekent de laatste grens van de geestelijke wereld, waar degenen verzameld waren, die godsdienst en vandaar een erediens hadden en niet het goede van het leven.

Met de glazen zee (Openbaring 4:5) werd de Nieuwe Hemel aangeduid vanuit de christenen, die in de algemene ware dingen vanuit de zin van de letter van het Woord waren, nr. 238; degenen die in de algemene ware dingen zijn, zijn ook in de grenzen van de hemel en daarom verschijnen zij ook uit de verte zoals in een zee, nrs. 398, 403, 405; hier echter wordt met de

glazen zee de laatste grens van de geestelijke wereld aangeduid, waar degenen verzameld waren die godsdienst en vandaar een eredienst hadden, maar niet het goede van het leven; omdat de verzameling vanuit hen wordt aangeduid, wordt er daarom gezegd: evenals een glazen zee en werd zij ook gezien gemengd met vuur en met het vuur wordt daar de liefde van het boze aangeduid en het boze van het leven daaruit, nrs. 452, 468, 494, 766, 767, 787; dus niet het goede van het leven, want waar niet het goede is, daar is het boze; dat de verzameling vanuit hen hier wordt verstaan onder ‘evenals een glazen zee gemengd met vuur’, blijkt ook uit wat volgt, ‘dat aan deze zee degenen stonden die de overwinning hadden over het beest en over zijn beeld’, met wie degenen worden aangeduid die vanwege de verwerping van het geloof gescheiden van de naastenliefde in het goede van het leven waren en vandaar in de hemel, nr. 660; deze zee is het ook, die in (Openbaring 21:1) wordt verstaan onder ‘*de zee die niet meer was*’, nr. 878.

Hoedanig deze zee was en hoedanig degenen waren die zich daar bevonden, is ook te zien gegeven; het zijn degenen geweest, die godsdienst hadden, geregeld de tempels hadden bezocht, de predikingen aangehoord, aan het gewijde Avondmaal hadden deelgenomen en voor het overige niet wat ook hadden gedacht over God, het heil en het eeuwige leven, niet wetende wat zonde is; en daarom waren zij mensen geweest ten aanzien van het aangezicht en de meesten ook ten aanzien van het burgerlijk en zedelijk leven, maar in het geheel niet ten aanzien van het geestelijk leven, waardoor de mens werkelijk mens is.

660. En die de overwinning hadden over het beest en over zijn beeld en over zijn merkteken en over het getal van zijn naam, betekent hen die het geloof-alleen en de leer ervan hebben verworpen en zo de valse dingen ervan niet hebben erkend en zich daarmee niet hebben doordrenkt, noch het Woord hebben vervalst.

Met het beest wordt het geloof van de draak bij de leken aangeduid, (Openbaring 13:1-10), omdat er een beeld van de draak werd gemaakt, vers 14, met het beeld van de draak wordt de leer aangeduid, nrs. 602, 634, 637; met het merkteken wordt de erkenning van dat geloof aangeduid, nrs. 605, 606, 634, 637, 679; met het getal van zijn naam wordt de vervalsing van het Woord aangeduid, nr. 610.

Hieruit blijkt, dat met die woorden degenen worden aangeduid die het geloof-alleen en de leer ervan hebben verworpen en zo de valse dingen ervan niet hebben erkend en zich daarmee niet hebben doordrenkt, noch het Woord hebben vervalst.

661. Staande aan de glazen zee, hebbende de citers Gods, betekent de christelijke hemel in de grenzen en het geloof van de naastenliefde bij hen die daar zijn.

Aangezien met de glazen zee de verzameling wordt aangeduid vanuit hen die weliswaar godsdienst en een eredienst hebben, maar niet het goede van het leven, nr. 659, wordt daarom met hen die men zag staan aan die zee, de christelijke hemel aangeduid in de grenzen, namelijk zij die godsdienst, eredienst en het goede van het leven hadden, omdat zij de overwinning hadden over het beest en over zijn beeld.

Over de hogere christelijke hemel is gehandeld in het voorgaande hoofdstuk; degenen uit wie die hemel is, worden verstaan onder de honderdvierenveertigduizend die men zag staan met het Lam op de berg Zion, nrs. 612-625; met de citers wordt de belijdenis van de Heer uit de geestelijke ware dingen aangeduid, nrs. 276, 616; de geestelijke ware dingen zijn van het geloof vanuit de naastenliefde.

Dat men zag dat zij citers hadden en dat men hoorde dat zij een lied zongen, zoals volgt, was het uitbeeldende van de belijdenis vanuit het geloof van de naastenliefde; de aandoeningen van het denken en vandaar de klanken van de gesprekken van de hemelse engelen worden beneden in de geestelijke wereld op verschillende wijze gehoord: òf zoals het geluid van wateren, òf zoals het geluid van donderslagen, zoals eerder in (Openbaring 14:2), òf zoals het geluid van bazuinen, (Openbaring 4:1); òf zoals hier, zoals het geluid van citers, (Openbaring

5:8; 14:2); maar het zijn niet wateren die ruisen, noch donderslagen die dreunen, noch bazuinen en citers die klinken, ja zelfs zijn het ook niet gezangen, maar de gesprekken van de engelen en hun belijdenissen volgens hun aandoeningen en het denken daaruit worden zo beneden gehoord, waaruit de hoedanigheid van hun liefde en wijsheid wordt doorvat; dat zulke dingen worden gehoord, is volgens de overeenstemming van de aandoening met de klank en van het denken met de spraak.

662. En zij zongen het Lied van Mozes, de knecht Gods en het Lied des Lams, betekent de belijdenis vanuit de naastenliefde, dus vanuit het leven volgens de geboden van de Wet, te weten de Decaloog en vanuit het geloof ten aanzien van de Goddelijkheid van het Menselijke van de Heer.

Dat een nieuw lied zingen, is belijden vanuit de vreugde van het hart en vanuit aandoening, dat de Heer alleen is de Heiland, de Verlosser en de God van hemel en aarde, zie de nrs. 279, 617; maar hier wordt niet gezegd een nieuw lied, maar het Lied van Mozes, de knecht Gods en het Lied des Lams; en met het Lied van Mozes wordt de belijdenis aangeduid vanuit het leven volgens de geboden van de Wet, te weten de Decaloog, dus vanuit de naastenliefde; en met het Lied des Lams de belijdenis vanuit het geloof ten aanzien van de Goddelijkheid van het Menselijke van de Heer; onder het Lam wordt immers verstaan de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, nrs. 269, 291, 595; en onder Mozes wordt verstaan in de brede zin de gehele Wet die staan beschreven in zijn vijf boeken en in de strikte zin de Wet die de Decaloog wordt genoemd en omdat deze de mens van dienst is voor het leven, wordt er gezegd het Lied van Mozes, de knecht Gods; onder de knecht immers wordt in het Woord degene verstaan die van dienst is en dat wat van dienst is, nr. 380, hier voor het leven.

Dat onder Mozes in de brede zin de Wet wordt verstaan, is omdat zijn vijf Boeken de Wet worden genoemd; dat alle geboden, gerichten en inzettingen door hem gegeven in zijn vijf Boeken, de Wet wordt genoemd, zie nr. 417; dat alles wat in die Boeken geschreven is, de Wet van Mozes en eveneens Mozes wordt genoemd, kan vaststaan uit deze plaatsen: *‘Tot Nathanaël zei Filippus: Wij hebben Diegene gevonden van welke Mozes in de Wet heeft geschreven en de profeten’*, (Johannes 1:46).

‘In de Wet heeft Mozes geboden, dezulken te stenigen’, (Johannes 8:5).

‘Vervuld waren de dagen van hun zuivering naar de Wet van Mozes’, (Lukas 2:22).

‘Alle dingen moesten vervuld worden welke van Mij geschreven zijn in de Wet van Mozes en in de profeten’, (Lukas 24:27,44).

‘Heeft Mozes u niet de Wet gegeven: Mozes heeft de besnijdenis gegeven, opdat de Wet van Mozes niet gebroken worde’, (Johannes 7:19,22,23).

‘Abraham zei tot de rijke in de hel: Zij hebben Mozes en de profeten; dat zij die horen; indien zij Mozes en de profeten niet horen, zo zullen zij, al ware het dat er iemand uit de doden zou wederopstaan, zich niet laten zeggen’, (Lukas 16:29,31).

‘Over ons is de vloek en de eed neergevloeid, welke geschreven is in de Wet van Mozes, de knecht Gods; zoals geschreven is in de Wet van Mozes, is al het boze over ons gekomen’, (Daniël 9:11,13).

‘Gedenk der Wet van Mozes, Mijn knecht, welke Ik hem geboden heb’, (Maleachi 4:4).

‘Jehovah zei tot Mozes: Zie, Ik zal komen tot u in de nevel der wolk, opdat het volk hore als Ik tot u gesproken zal hebben en dat ze ook in u geloven tot in het eeuwige’, (Exodus 19:9).

Hieruit kan vaststaan, dat onder Mozes in de brede zin het Woord wordt verstaan dat door hem geschreven is en dat de Wet wordt genoemd; dat onder Mozes de Wet, die de Decaloog is, wordt verstaan, volgt daaruit en des te meer omdat Mozes de Tafelen hieuw, nadat hij de vorige had gebroken, (Exodus 34:1,4) en toen hij ze naar beneden droeg *‘straalde zijn aangezicht’*, (Exodus 34:29) e.v.; en daarom wordt Mozes op schilderijen voorgesteld met de tafelen in zijn hand houdend; ook wordt bij Markus gezegd: *‘Mozes heeft gezegd: Eer uw*

vader en uw moeder’, (Exodus 7:10); en ‘Jozua schreef een dubbel van de Wet van Mozes op stenen van het altaar’, (Jozua 8:32); die Wet was de Decaloog.

Hieruit kan men zien, dat hier onder het Lied van Mozes, de knecht Gods niet iets anders wordt verstaan dan de belijdenis vanuit de naastenliefde, dus vanuit het leven volgens de geboden van de Wet, te weten de Decaloog.

663. Zeggende: groot en wonderlijk zijn Uw werken, Heer God Almachtig, betekent dat alle dingen van de wereld, van de hemel en van de Kerk geschapen en gemaakt zijn uit de Heer vanuit de Goddelijke Liefde door Zijn Goddelijke Wijsheid.

Met de werken van de Heer worden alle dingen aangeduid die door Hem geschapen en gemaakt zijn, namelijk in het algemeen alle dingen van de wereld, alle dingen van de hemel en alle dingen van de Kerk, die in het bijzonder geenszins opgesomd kunnen worden; zij worden groot en wonderlijk genoemd, omdat groot wordt gezegd van de liefde en wonderlijk van de wijsheid, nr. 656; en eveneens wordt de Heer in het Woord Heer genoemd krachtens het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde en God krachtens het Goddelijk Ware van de Goddelijke Wijsheid; dat de Heer almachtig wordt genoemd, omdat Hij is, leeft en alle dingen kan, vanuit Zichzelf en eveneens alle dingen regeert vanuit Zichzelf, nr. 31; vandaar is het, dat met groot en wonderlijk zijn Uw werken, Heer God Almachtig, in de universele zin wordt aangeduid dat alle dingen van de wereld, van de hemel en van de Kerk geschapen en gemaakt zijn uit de Heer vanuit Zijn Goddelijke Liefde door Zijn Goddelijke Wijsheid.

664. Omdat gerecht en waar zijn Uw wegen, o Koning der heiligen, betekent dat alle dingen die uit Hem voortgaan, gerecht en waar zijn, omdat Hij is het Goddelijk Goede Zelf en het Goddelijk Ware Zelf in de hemel en in de Kerk.

Met de wegen worden de ware dingen aangeduid die tot het goede leiden, nr. 176; en met de Koning, wanneer over de Heer wordt gehandeld, wordt het Goddelijk Ware aangeduid; en met de Koning der heiligen het Goddelijk Ware in de hemel en de Kerk uit Hem; met de heiligen immers worden degenen aangeduid die in de Goddelijke Waarheden zijn uit de Heer, nrs. 173, 586; vandaar wordt met ‘gerecht en waar zijn Uw wegen, o Koning der heiligen’, aangeduid, dat alle dingen die uit de Heer voortgaan, gerecht en waar zijn, omdat Hij het Goddelijk Ware Zelf in de hemel en in de Kerk is.

De Heer wordt Koning genoemd in Zijn Goddelijk Menselijke, omdat Dit is de Messias, de Gezalfde, de Christus, de Zoon Gods; dat Messias in de Hebreeuwse taal is Christus in de Griekse taal en dat Messias of Christus de Zoon Gods is, zie nr. 520; dat Messias zowel Koning als Gezalfde betekent in de Hebreeuwse taal is bekend.

Dat de Heer als Koning is het Goddelijk Ware, is omdat de Koning dat betekent, nrs. 20, 483; vandaar is het, dat met de koningen degenen worden aangeduid die in de Goddelijke Ware dingen zijn uit de Heer, (Openbaring 1:6; 5:10); daarom is het, dat de hemel en de Kerk Zijn Koninkrijk worden genoemd; en ook dat Zijn Komst in de wereld ‘het Evangelie des Koninkrijks’ wordt genoemd in, (Daniël 2:44; 7:13,14,17; Mattheüs 12:28; 16:28; Markus 1:14,15; 9:1; 15:43; Lukas 1:33; 4:43; 8:1,10; 9:2,11,27; 10:11; 16:16; 19:11; 21:31; 22:18; 23:51).

En Zijn Komst wordt het ‘*Evangelie des Koninkrijks*’ genoemd in, (Mattheüs 4:23; 9:35; 24:14); maar meer daarover zie het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’.

Dat de Heer Koning wordt genoemd, blijkt uit deze plaatsen: ‘*Zij zullen met het Lam strijden, maar het Lam zal hen overwinnen, omdat Het is de Heer der heren en de Koning der koningen*’, (Openbaring 17:14).

‘*Die op het witte paard zit, wordt genoemd het Woord en Zijn Naam is de Heer der heren en de Koning der koningen*’, (Openbaring 19:13,16; Daniël 2:47).

‘*Nathanaël zei: Gij zijt de Zoon Gods, Gij zijt de Koning Israëls*’, (Johannes 1:50).

‘Wanneer de Zoon des Mensen zal gekomen zijn in Zijn heerlijkheid, zal Hij zitten op de troon van Zijn heerlijkheid; en de Koning zal zeggen tot hen aan de rechterzijde en tot hen aan de linkerzijde’, (Mattheüs 25:31,34,41).

‘Zij riepen: Hosanna! Gezegend is Hij Die komt in de Naam van de Heer, de Koning Israëls’, (Johannes 12:13).

‘Pilatus vroeg aan Jezus of Hij een Koning was: Jezus antwoordde: Een Koning ben Ik; hiertoe ben Ik geboren en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen’, (Johannes 18:37).

‘Uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid; Jehovah onze Koning; Hij zal ons zaligen’, (Jesaja 33:17,22).

‘Ik, Jehovah, uw Heilige, de Schepper van Israël, ulieder Koning’, (Jesaja 43:15).

‘Zo zei Jehovah, de Koning van Israël en Zijn Verlosser, Jehovah Zebaoth: Ik ben de Eerste en de Laatste en behalve Mij geen God’, (Jesaja 44:6).

‘Jehovah zal tot Koning zijn over de ganse aarde’, (Zacharia 14:9; Psalm 47:3,7-9).

‘Heft, gij poorten, uw hoofden op, opdat de Koning der heerlijkheid inga; Jehovah Zebaoth, Deze is de Koning der heerlijkheid’, (Psalm 24:7-10).

‘Ik zal David een gerechte Spruit opwekken; Die zal als Koning regeren; en gericht en gerechtigheid doen op de aarde’, (Jeremia 23:5; 33:15).

En elders in (Jesaja 6:5; 52:7; Jeremia 10:7,10; 46:18; Ezechiël 37:22,24; Zefanja 3:15; Psalm 20:10; Psalm 45:12,14,15; Psalm 68:25; Psalm 74:12).

665. Wie zou U niet vrezen, Heer en Uw Naam niet verheerlijken, betekent dat Hij alleen geliefd en vereerd moet worden.

Met God vrezen wordt aangeduid Hem liefhebben; en met Zijn Naam verheerlijken wordt aangeduid Hem vereren; dat Hij alleen geliefd en vereerd moet worden, wordt verstaan onder ‘wie niet’, en onder ‘omdat Gij alleen heilig zijt’; dat God vrezen is Hem liefhebben door te vrezen tegen Hem te handelen en dat deze vrees in elke liefde ligt, zie de nrs. 527, 628.

Dat Zijn Naam verheerlijken, is Hem vereren, is omdat met de Naam van Jehovah alles wordt aangeduid waardoor Hij wordt vereerd, nr. 81; en met verheerlijken wordt erkennen en belijden aangeduid.

666. Omdat Gij alleen Heilig zijt, betekent dat Hij het Woord, de Waarheid en de Verlichting is.

Dat de Heer alleen Heilig is, zie nr. 173; en dat het het Goddelijk Ware is, dat Heilig wordt genoemd, nrs. 173, 586; en omdat het Woord het Goddelijk Ware is en de Heer Dit is en omdat het Goddelijk Ware geestelijk verlicht - het is immers het licht in de hemel, maar uit de Heer – wordt daarom met ‘omdat Hij alleen Heilig is’ aangeduid dat de Heer het Woord, de Waarheid en de Verlichting is.

Aangezien het Woord het Goddelijk Ware is en het Goddelijk Ware geestelijk verlicht, wordt daarom gezegd dat het Woord uit Jehovah is gedictieerd door de Heilige Geest en dat de Heilige Geest de mens verlicht en leert; maar wie weet niet, dat de Heer alomtegenwoordig is en dat het Heilige voortgaat uit Hem en dat het verlicht waar het wordt opgenomen?

Wie kan daaruit niet opmaken, dat de Heilige Geest niet een God op zichzelf is, onderscheiden van Jehovah of de Heer, zoals de ene persoon van een ander persoon, maar dat Hij Jehovah Zelf of de Heer Zelf is?

Wie de Goddelijke alomtegenwoordigheid erkent, zal ook dit erkennen.

Dat onder de Heilige Geest in het Woord het Goddelijk Leven van de Heer wordt verstaan, dus Hijzelf en in het bijzonder het Leven van Zijn Wijsheid, dat de Goddelijke Waarheid wordt genoemd, zie het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’, nrs. 50 tot 53, waar dit uit het Woord is aangetoond.

Dat ‘de Heer het Woord is’, zie (Johannes 1:1,14).

Dat ‘Hij de Waarheid is’, (Johannes 14:6).

Dat *‘Hij het Licht en vandaar de Verlichting is’*, (Johannes 12:34-36).

667. En daarom zullen alle natiën komen en aanbidden vóór U, betekent dat allen die in het goede van de liefde en van de naastenliefde zijn, alleen de Heer als God zullen erkennen. Met alle natiën worden degenen aangeduid die in het goede van de liefde en van de naastenliefde zijn; dat dezen onder de natiën worden verstaan, wanneer zij in de goede zin worden genoemd, zie nr. 483; met komen en aanbidden vóór Hem, wordt aangeduid de Heer als God erkennen; en omdat er slechts één God is, in Wie de Drievuldigheid is en de Heer die God is, wordt er aangeduid alleen Hem als God erkennen.

668. Omdat Uw gerichten geopenbaard zijn, betekent dat de ware dingen van het Woord dit openlijk betuigen.

Met de gerichten worden de Goddelijke waarheden aangeduid, waarnaar de mens dient te leven en waaruit hij wordt gekend hoedanig hij is en volgens welke hij gericht zal worden; en omdat deze Goddelijke ware dingen in het Woord zijn en het Woord nu geopend is en dit getuigt dat alleen de Heer de God van hemel en aarde is, wordt daarom met *‘omdat Uw gerichten geopenbaard zijn’* aangeduid, omdat de waarheden van het Woord dit betuigen. Dat het Woord nu geopend is en dat dit wordt betuigd, dat alleen de Heer de God van hemel en aarde is en dat men moet leven volgens Zijn geboden en dat men het huidige geloof moet verwijderen, kan vaststaan uit de nu uitgegeven leren, namelijk: aangaande de Heer, aangaande de Heilige Schrift, aangaande het Leven volgens de geboden van de Decaloog en aangaande het Geloof; deze zijn het die worden verstaan onder *‘omdat Uw gerichten zijn geopenbaard’*; aangezien de Heer het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware is en onder het gericht het Goddelijk Ware wordt verstaan en onder de gerechtigheid het Goddelijk Goede, wordt daarom in vele plaatsen, waar over de Heer wordt gehandeld, gezegd: gerechtigheid en gericht, zoals in de volgende plaatsen: *‘Zion zal in gerechtigheid verlost worden en haar wederkerenden in gericht’*, (Jesaja 1:27).

‘Hij zal zitten op de troon van David en op Zijn Koninkrijk, om dat te bevestigen, in gericht en gerechtigheid’, (Jesaja 9:6).

‘Jehovah zij verhoogd, omdat Hij in de hoogte woont en de aarde heeft vervuld met gericht en gerechtigheid’, (Jesaja 33:5).

‘Die zich beroemt, beroeme zich hierin, dat Jehovah gericht en gerechtigheid doet op de aarde’, (Jeremia 9:24).

‘Ik zal David een gerechte Spruit opwekken; Die zal als Koning regeren en gericht en gerechtigheid doen op de aarde’, ((Jeremia 23:5; 33:15).

‘Ik zal Mij u ondertrouwen in gerechtigheid en gericht’, (Hosea 2:19).

‘Zoals het water vloeie het gericht en de gerechtigheid zoals een sterkte bergstroom’, (Amos 5:24).

‘Jehovah, Uw gerechtigheid is zoals de bergen Gods, Uw gerichten zijn een grote afgrond’, (Psalm 36:7).

‘Jehovah zal Zijn gerechtigheid uitleiden zoals het licht en het gericht zoals de middag’, (Psalm 37:6).

‘Jehovah zal Zijn volk richten in gerechtigheid en Zijn ellendigen in gericht’, (Psalm 72:2).

‘Gerechtigheid en gericht zijn de schraag van Uw troon’, (Psalm 89:15).

‘Wanneer ik geleerd zal hebben de gerichten van Uw gerechtigheid, loof ik u zeven maal des daags over de gerichten van Uw gerechtigheid’, (Psalm 119:7,164).

Ook op andere plaatsen waar zij gerechtigheid en gericht moeten doen, zoals in (Jesaja 1:21; 5:16; 56:1; 58:2; Jeremia 4:2; 22:3,13,15; Ezechiël 18:5; 33:14,16,19; Amos 6:12; Micha 7:9; Deuteronomium 33:21; Johannes 16:8,10); daar wordt gerechtigheid gezegd van het goede van het ware en gericht van het ware van het goede.

Aangezien gericht wordt gezegd van het ware en gerechtigheid van het goede, wordt daarom in sommige plaatsen gezegd waarheid en gerechtigheid, zoals in (Jesaja 11:5; Psalm 85:12). Bij David: *‘De gerichten van Jehovah zijn waarheid, zij zijn gerecht tezamen, begeerlijker dan goud en zoeter dan honing’*, (Psalm 19:10,11).

Dat de regering van de Heer in het hemels rijk wordt genoemd ‘gerechtigheid’ en in het geestelijk rijk ‘gericht’, zie het werk ‘Hemel en Hel’, te Londen uitgegeven, nrs. 214 tot 216.

669. Na deze dingen zag ik, en zie geopend werd de tempel des tabernakels van de getuigenis in de hemel, betekent gezien werd het binnenste van de hemel, waar de Heer is in Zijn Heiligheid in het Woord en in de Wet, die de Decaloog is.

Met de tempel wordt in de hoogste zin aangeduid de Heer ten aanzien van Zijn Goddelijk Menselijke en vandaar de hemel en de Kerk, nrs. 191, 529, hier de christelijke hemel; met de tabernakel van de getuigenis wordt het binnenste van die hemel aangeduid, waar de Heer is in Zijn Heiligheid in het Woord en in de Wet die de Decaloog is, aangezien met de tabernakel eveneens de hemel wordt aangeduid, nr. 585; en het binnenste van de tabernakel was daar waar de Ark was, waarin de beide tafelen lagen, waarop met de vinger Gods de Tien Woorden waren geschreven, te weten de tien geboden van de Decaloog, die woorden verstaan onder de getuigenis en eveneens de getuigenis worden genoemd; waaruit blijkt, dat met ik zag en zie, geopend werd de tempel des tabernakels van de getuigenis in de hemel, wordt aangeduid dat gezien werd het binnenste van de hemel waar de Heer is in Zijn Heiligheid in de Wet, die de Decaloog is; dat met de tabernakel van de getuigenis ook wordt aangeduid waar het Woord is, is omdat getuigenis niet alleen wordt gezegd van de Wet, die de Decaloog is, maar ook van het Woord en van de Heer als het Woord, omdat het Woord van Hem getuigt, nrs. 490, 555. Dat in de hemel het Woord is en dat dit is neergelegd in het binnenste ervan, dat de Heilige Schrijn wordt genoemd en dat daar een vlamdend en schitterend wit licht is, dat uitgaat boven elke graad van licht dat buiten dit in de hemel is, zie ‘de Leer van het Heilige Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’, nrs. 70 tot 75; en over die Heilige Schrijn, zie nr. 73 daar.

Ten aanzien van de heiligheid van de Wet, die de Decaloog is, zie het werk ‘de Leer des Levens voor het Nieuwe Jeruzalem vanuit de Geboden van de Decaloog’, nrs. 53 tot 60.

Dat de Ark, waarin de beide tafelen van de Decaloog waren, het Heiligdom of het binnenste van de Tempel in Jeruzalem maakte en dat dus de tabernakel daar was, zie (1 Koningen 6:19-28; 8:3-9).

Dat de Wet, die de Decaloog is, de Getuigenis wordt genoemd, staat vast uit deze plaatsen: *‘Mozes krom af en de twee tafelen der getuigenis waren in zijn hand; de tafelen waren Gods werk, het geschrift was Gods geschrift, gegraveerd op de tafelen’*, (Exodus 32:15,16).

‘De twee tafelen der getuigenis, tafelen van steen, beschreven met de vinger Gods’, (Exodus 31:18).

‘Jehovah zei: In de Ark zult gij de getuigenis leggen, welke Ik u geven zal’, (Exodus 25:16,21,22).

‘En Mozes nam en leidde de getuigenis in de Ark’, (Exodus 40:20).

‘Opdat de wolk des reukwerks het verzoendeksel bedekte, dat is op de getuigenis’, (Leviticus 16:13).

‘Jehovah zei tot Mozes: Laat de stokken voor het aangezicht van de getuigenis en de stok van Aharon daarna vóór de getuigenis’, (Numeri 17:4,10).

‘En Mozes liet de stokken vóór Jehovah’, (Numeri 17:7).

De Ark wordt de Ark der Getuigenis genoemd in (Exodus 31:7); en de Tabernakel wordt het Habitakel der Getuigenis genoemd in (Exodus 38:21).

670. En de zeven engelen, hebbende de zeven plagen, gingen uit van de tempel, betekent de voorbereiding uit de Heer tot de invloeiing vanuit het binnenste van de hemel in de Kerk,

opdat haar boze en valse dingen universeel zouden worden onthuld en zo de bozen gescheiden van de goeden.

Dat onder de zeven engelen de Heer wordt verstaan, zie nr. 657; dat met de zeven plagen alle boze en valse dingen worden aangeduid, op universele wijze verstaan, zie ook nr. 657; onder de tempel wordt hier het binnenste van de hemel verstaan, waar het Woord en de Decaloog is, zoals in nr. 669; dat met ‘zij gingen uit van de tempel’, de voorbereiding tot de invloeiing wordt aangeduid, is omdat zij uitgingen om, na de fiolen te hebben ontvangen, de plagen in de fiolen op de aarde, in de zee, in de rivieren, op de zon, over de troon van het beest en in de lucht te werpen, waarmee de invloeiing in de Kerk wordt aangeduid, opdat haar boze en valse dingen worden onthuld; dat dit plaatsvond ter wille van hun afscheiding van de goeden, zal men in het volgende hoofdstuk zien.

671. Bekleed met linnen rein en blinkend en omgord om de borsten met gouden gordels, betekent dit vanuit de zuivere en echte ware en goede dingen van het Woord.

Met rein en blinkend linnen wordt het zuivere en echte ware aangeduid, waarover hierna; met de gouden gordel rondom de borsten, wordt het Goddelijke, voortgaande en tegelijk verbindende, aangeduid, te weten het Goddelijk Goede, zie nr. 46; met bekleed en omgord zijn, wordt aangeduid verschijnen en zich daarmee vertonen; klederen immers betekenen de ware dingen die het goede bekleden, nr. 166; en de ceituren of gordels betekenen de goede en de ware dingen die in de orde en het verband samenhouden, nr. 46; hieruit blijkt, dat met de engelen, bekleed met linnen rein en blinkend en omgord om de borsten met gouden gordels, de zuivere en echte ware en goede dingen worden aangeduid, die, omdat zij nergens anders vandaan zijn dan vanuit het Woord, de ware en de goede dingen van het Woord betekenen.

Dat het linnen het Goddelijk Ware betekent, kan uit het volgende vaststaan, zoals dat ‘*Aharon een linnen broek moest hebben wanneer hij de tent binnenging en tot het altaar naderde*’, (Exodus 28:42,43); en ook dat ‘*Aharon, wanneer hij in het Heilige binnenging, de linnen rok der heiligheid zou aandoen, linnen schoenen op zijn vlees zou hebben, zich gordten met een linnen bandelier en een linnen tulband zou opzetten; dit zijn de klederen der heiligheid; en dat hij dezelfde klederen zou aantrekken, wanneer hij het volk ontzondigde*’, (Leviticus 16:4,32). Evenzo, dat ‘*de priesters Leviëten, wanneer zij tot de poorten van de innerlijke voorhof ingingen, linnen klederen zouden aantrekken, linnen tulbanden op het hoofd en linnen broeken op hun lenden*’, (Ezechiël 44:17,18).

Dat ‘*de priesters linnen efods droegen*’, (1 Samuël 22:18).

Dat ‘*Samuël, toen hij als knaap vóór Jehovah bediende, bekleed was met een linnen efod*’, (1 Samuël 2:18).

Dat ‘*David, toen de Ark naar zijn stad werd overgebracht, omgord was met een linnen efod*’, (2 Samuël 6:14).

Hieruit kan vaststaan waarom ‘*de Heer, toen Hij de voeten van de discipelen waste, Zichzelf met een linnen doek omgordde en de voeten met de linnen doek afdroogde*’, (Johannes 13:4,5).

Verder ‘*dat engelen verschenen, met linnen bekleed*’, (Daniël 10:5; Ezechiël 9:2-4,11; 10:2-7).

‘*In het graf van de Heer verschenen de geziene engelen bekleed met blinkend en flietsend wit*’, (Mattheüs 28:3).

Dat ‘*de engel die de nieuwe tempel mat, een linnen snoer in de hand had*’, (Ezechiël 40:3).

Dat het ‘*Jeremia, om de staat van de Kerk ten aanzien van het ware uit te beelden, bevolen was een linnen gordel te kopen en die te versteken in een gat van de rots aan de Eufraat en dat hij die daarna verdorven terugvond*’, (Jeremia 13:1-7).

Ook wordt bij Jesaja gezegd: *‘Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken en het rokende vlas [linnen] zal Hij niet uitblussen en tot de waarheid zal Hij het gericht voortbrengen’*, (Jesaja 42:3).

Onder linnen wordt in die plaatsen niet iets anders verstaan dan het Ware.

672. En een van de vier dieren gaf de zeven engelen zeven gouden fiolen, betekent dat die ware en goede dingen, waardoor de boze en valse dingen van de Kerk zijn onthuld, vanuit de letterlijke zin van het Woord zijn genomen.

Dat de vier dieren, te weten de cherubim, het Woord in laatsten betekenen en de wachten, opdat niet de echte ware en goede dingen ervan geschonden worden, zie nr. 239; en omdat de innerlijke ware en goede dingen van het Woord door de letterlijke zin van het Woord worden bewaakt, wordt daarom die zin van het Woord door één vanuit de vier dieren aangeduid; met de zeven fiolen wordt iets eenders aangeduid als met de zeven plagen; zij zijn immers de inhoudende dingen en daarmee worden in het Woord eendere zaken aangeduid als met de inhoud, zoals met de beker iets eenders als met de wijn en met de schotel iets eenders als met de spijs; dat met bekens, kelken, fiolen, schotels en eendere dingen worden aangeduid als met de inhoud, zal men zien in wat volgt; wat met de zeven engelen wordt aangeduid is eerder gezegd; dat aan hen fiolen werden gegeven, is omdat er wordt gehandeld over de invloeiing van het ware en het goede in de Kerk, opdat de boosheden en valsheden worden onthuld en de naakte goede en ware dingen niet kunnen invloeien; deze immers worden niet opgenomen, maar de beklede ware dingen, zodanig als die zijn in de zin van de letter van het Woord, worden opgenomen; en bovendien werkt de Heer altijd vanuit binnensten door laatsten, of in het volle; dit is de oorzaak dat aan de engelen fiolen werden gegeven, waarmee de inhoudende of samenvattende ware en goede dingen worden aangeduid, zodanig als zij zijn in de letterlijke zin van het Woord en daardoor worden de boze en de valse dingen onthuld; dat de letterlijke zin van het Woord het inhoudende is, zie het werk *‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’*, nrs.27 tot 49.

Dat met fiolen, schotels, bekens en kelken en met zakken, de dingen worden aangeduid die daarin zijn, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *‘Jehovah zei: Neem de beker des toorns vanuit Mijn hand en geef die aan al de natiën te drinken; wanneer zij weigeren zullen de beker te nemen, zo zult gij zeggen: Door te drinken, drinkt’*, (Jeremia 25:15,16,28).

‘Een beker van goud was Babel in de hand van Jehovah, dronken makende de algehele aarde’, (Jeremia 51:7).

‘Ik zal de beker der zuster in uw hand geven; met dronkenschap en droefenis zult gij vervuld worden, met de beker der verwoesting, met de beker van uw zuster Samaria’, (Ezechiël 23:31-34).

‘De beker van Jehovah zal rondgaan tot u, opdat er uitbraaksel zij over uw heerlijkheid’, (Habakuk 2:16).

‘Ook tot u, dochter Edoms, zal de beker overgaan, gij zult dronken worden en onthuld worden’, (Klaagliederen 4:21).

‘Jehovah zal over de goddelozen regenen, stormwinden zal het deel van hun beker zijn’, (Psalm 11:6).

‘De beker is in de hand van Jehovah en met wijn mengde Hij, Hij vulde met het gemengde en Hij goot uit; alle goddelozen der aarde zullen drinken’, (Psalm 75:9).

‘Zij die het beest aanbidden, zullen drinken van de wijn des toorns, met loutere gemengd, in de drinkbeker van Zijn ontsteking’, (Openbaring 14:10).

‘Waak op, sta op, o Jeruzalem, gij die gedronken hebt uit de hand van Jehovah de beker van Zijn toorn; de droesem van de beker der zwijmeling hebt gij gedronken’, (Jesaja 51:17).

‘De vrouw hebbende een gouden beker in de hand, vol van gruwelen en van onreinheid der hoererij’, (Openbaring 17:4).

‘Verdubbelt haar dubbel, in de drinkbeker waarmee zij gemengd heeft, mengt haar dubbel’, (Openbaring 18:6).

‘Ik stel Jeruzalem tot een beker der zwijmeling alle volken’, (Zacharia 12:2).

‘Gij blinde Farizeeër, zuiver eerst het innerlijke van de drinkbeker, opdat ook het uiterlijke rein zij’, (Mattheüs 23:25,26; Lukas 11:39).

‘Jezus zei tot de zonen van Zebedeüs: Kunt gij de drinkbeker drinken, die Ik drinken zal’, (Mattheüs 20:22,23; Markus 10:38,39).

‘Jezus zei tot Petrus: De drinkbeker die Mij de Vader gegeven heeft, zal Ik die niet drinken’, (Johannes 18:11).

‘Jezus zei in Gethsemane: Indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbijgaan’, (Mattheüs 26:39,42,44).

‘Jezus, de drinkbeker nemende, zei: Drinkt allen daaruit; Dit is Mijn bloed, dat van het Nieuwe Testament’, (Mattheüs 26:27,28; Markus 14:23,24; Lukas 22:17).

‘Jehovah mijn beker; Gij ondersteunt mijn lot’, (Psalm 16:5).

‘Gij zult vóór mij de tafel toerichten; mijn drinkbeker zal overvloeien’, (Psalm 23:5).

‘Wat zal ik Jehovah vergelden; ik zal de beker der heilen aannemen’, (Psalm 116:12,13).

‘Drenken met de beker der vertroosting’, (Jeremia 16:7).

Iets eenders als met de beker en de drinkbeker wordt ook aangeduid met de fiool en met de zak, in (Mattheüs 9:17; Lukas 5:37,37; Jeremia 13:12; 48:12; Habakuk 2:15); met de fiolen, de wierookvaten en de wierookkistjes waarin de reukwerken waren, wordt iets eenders aangeduid als met de reukwerken; in het algemeen met vaten van elk geslacht iets eenders als met de dingen die daarin zijn.

673. Vol van de toorn Gods, Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, betekent dat de boze en de valse dingen zullen verschijnen en onthuld moeten worden door de zuivere en echte ware en goede dingen van het Woord.

Gezegd wordt dat de fiolen vol waren van de toorn Gods, omdat zij vol waren van plagen, waarmee de boze en de valse dingen van de Kerk worden aangeduid, nr. 657; toch waren zij niet van die plagen, maar zij waren vol van de zuivere en echte ware en goede dingen vanuit het Woord, waardoor de boze en de valse dingen van de Kerk zouden worden onthuld; maar het waren ook geen fiolen en daarin ware en goede dingen, maar daarmee wordt de invloeiing vanuit de hemel in de Kerk aangeduid; dat er gezegd wordt dat zij vol waren van de toorn Gods, Die leeft, is volgens de stijl van het Woord in de zin van de letter ervan, zoals kan vaststaan uit de eerder aangevoerde plaatsen, waarin Jehovah toorn en ontsteking wordt toegeschreven, toch heeft Jehovah geen toorn en ontsteking, maar de mens heeft die tegen Hem; de oorzaak waarom het in de letterlijke zin zo gezegd wordt, zie de nrs. 525, 635, 658. Hieruit blijkt, dat met de fiolen vol van de toorn Gods, Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, wordt aangeduid dat de afgrijpselijke boosheden en valsheden van de Kerk zullen verschijnen en moeten worden onthuld door de goede en de ware dingen van het Woord; de boze en de valse dingen worden ook niet anders onthuld dan door de ware en de goede dingen; deze immers zijn in het licht van de hemel, maar de valse en de boze dingen zijn in de duisternis van de hel; en in de duisternis wordt niets onthuld, omdat niet iets anders daar verschijnt dan het boze en het valse; maar vanuit het licht van de hemel worden alle dingen onthuld, omdat daarin alle dingen verschijnen; het licht van de hemel immers is het Goddelijk Ware van de Wijsheid van de Heer.

674. En vervuld werd de tempel met rook vanuit de heerlijkheid Gods en vanuit Zijn kracht, betekent het binnenste van de hemel, vol van het geestelijk en hemels Goddelijk Ware uit de Heer.

Met de tempel wordt het binnenste van de hemel aangeduid, waarover hierna; met de heerlijkheid wordt het geestelijk Goddelijk ware aangeduid, nrs. 249, 629; en met de kracht

wordt het hemels Goddelijk ware aangeduid, nr. 373; vandaar wordt met vervuld werd de tempel met rook vanuit de heerlijkheid Gods en vanuit Zijn kracht, de binnenste hemel aangeduid, vol van het geestelijk en het hemels Goddelijk Ware.

Dat de rook het Goddelijk Ware in laatste betekent, is omdat het vuur waaruit de rook is, de liefde betekent; het vuur van het altaar van het brandoffer de hemelse liefde, nrs. 395, 494; en het vuur van het altaar van het reukwerk de geestelijke liefde, nrs. 277, 392, 394; dat de rook die dingen betekent, kan uit het volgende vaststaan: *‘Jehovah zal over alle habitakel van de berg Zions scheppen een wolk des daags en rook en de glans van een vuur des nachts, want over alle heerlijkheid een overdekking’*, (Jesaja 4:5).

‘De posten der dorpels werden bewogen van de stem der roepende serafim en het huis werd vervuld met rook’, (Jesaja 6:4).

‘De rook des reukwerks klom op met de gebeden der heiligen, vanuit de hand des engels vóór God’, (Openbaring 8:4).

‘Hij zal het rokende vlas niet uitblussen; tot de waarheid zal Hij het gericht voortbrengen’, (Jesaja 42:3).

Dat de rook in de tegengestelde zin de valse dingen van de begeerten betekent, zie nr. 422; en de valse dingen die opkomen uit de trots van het eigen inzicht, nr. 452; bovendien betekent de rook iets eenders als de wolk op vele plaatsen.

674a. En niemand kon in de tempel ingaan, totdat voleindigd waren de zeven plagen van de zeven engelen, betekent in die graad daar, dat het daaroverheen niet uitgehouden zou kunnen worden en wel totdat na de verwoesting het einde van die Kerk werd gezien.

Daarmee dat niemand in de tempel kon ingaan, wordt aangeduid dat het binnenste van de hemel vol was van het geestelijk en het hemels Goddelijk Ware, in die graad dat het daaroverheen niet uitgehouden zou kunnen worden; met de tempel wordt, zoals eerder, het binnenste van de hemel aangeduid; met totdat de zeven plagen van de zeven engelen voleindigd waren, wordt aangeduid, dat tot na de verwoesting het einde van de Kerk daar is, nr. 658; en met de zeven plagen van de zeven engelen worden de boze en de valse dingen aangeduid, die de Kerk verwoesten en haar einde maken, nr. 657.

* * * * *

675. Hieraan zal ik deze gedenkwaardigheid toevoegen:

Een zeker papier werd gezien, dat uit de Heer door de hemel werd neergelaten in een gezelschap van Engelsen, maar dat gezelschap was er een van de kleinste van hen, waar ook twee bisschoppen waren.

Op dat papier stond een aanmaning om de Heer te erkennen als de God van hemel en aarde, zoals Hijzelf leert in (Mattheüs 28:18); en om terug te treden van ‘de leer over het rechtvaardigmakende geloof zonder de werken van de wet’, omdat het een dwaalleer is; dat papier werd gelezen en overgeschreven door velen en over de dingen die daarop stonden, dachten zij na en spraken zij gezond vanuit innerlijk oordeel en zij werden verlicht uit de Heer, en de verlichting werd opgenomen in het licht, dat aan de Engelsen, meer dan aan de overigen, is ingegeven.

Maar nadat zij die dingen hadden opgenomen, zeiden zij tegen elkaar: ‘Laten wij de bisschoppen horen’; dezen werden gehoord, maar zij spraken het tegen en keurden het af. Die bisschoppen nu, die daar waren, behoorden tot degenen die in de wereld hard van hart waren geworden ten aanzien van de geestelijke dingen van het geloof en van de naastenliefde, vanwege de liefde van de heerschappij over de heilige dingen van de Kerk en van de voorrang

daardoor ook in politieke dingen; daarom zonden zij het papier na een korte onderlinge beraadslaging weer terug naar de hemel waar het vandaan kwam.

Toen dit had plaatsgevonden, traden, na enig gemompel, de meeste leken van hun vorige instemming terug, en toen werd hun licht in geestelijke dingen, dat tevoren had geschenen, plotseling uitgeblust; en nadat zij opnieuw waren vermaand, maar tevergeefs, zag ik dat gezelschap neerzinken, maar hoe diep zag ik niet; zo was het onttrokken aan de aanblik van de engelen, die enig en alleen de Heer vereren en het geloof-alleen verafschuwen.

Maar na enige dagen zag ik er zo'n honderd opklimmen vanuit de lagere aarde, waarheen dat kleine gezelschap was neergezonken; dezen kwamen op mij toe, en een van hen, een wijze, sprak: 'Hoor iets wonderbaarlijks; toen wij neerzonken, verscheen ons eerst een plaats zoals een poel, maar kort daarop zoals droge aarde en daarna zoals een kleine stad, waarin eenieder een huis had, maar armelijk; na een dag beraadslaagden wij onderling wat ons te doen stond; velen zeiden dat wij naar de twee bisschoppen moesten gaan en hun een mild verwijt maken dat zij het papier hadden teruggezonden naar de hemel vanwaaruit het was neergelaten en dat ons daardoor dit was overkomen.

Zij kozen er enigen uit die naar de bisschoppen toegingen en degene die met mij sprak, zei dat hij een van hen was geweest.

Toen sprak iemand onder ons, die meer dan de anderen over wijsheid beschikte, als volgt tot de bisschoppen: 'Hoort, u vaders: wij hebben geloofd dat bij ons meer dan bij de overigen, de Kerk was die in de christelijke wereld de belangrijkste genoemd verdiende te worden, maar ons werd verlichting vanuit de hemel gegeven en in de verlichting het inzicht, dat er heden ten dage in de christelijke wereld niet langer een Kerk en ook niet langer godsdienst is'.

De bisschoppen zeiden: 'Wat zegt u nu; is de Kerk niet daar waar het Woord is, waar Christus de Heiland bekend is en waar de sacramenten zijn? Hierop antwoordde onze woordvoerder: 'Die dingen zijn de Kerk en zij maken de Kerk, maar zij maken haar niet buiten de mens, maar binnen de mens'; verder zei hij ten aanzien van de Kerk: 'Kan de Kerk daar zijn waar drie goden worden vereerd; kan het een Kerk zijn, als men niet tot de Heiland van de wereld gaat en waar Hijzelf in twee wordt verdeeld? Ten aanzien van de godsdienst zei hij: 'Wie kan ontkennen dat de godsdienst is het boze schuwen en het goede doen? Is het wel enige godsdienst daar waar geleerd wordt dat het geloof-alleen zaligt en niet de naastenliefde? Is er godsdienst daar waar geleerd wordt dat de naastenliefde die uit de mens voortgaat niets anders is dan zedelijke en burgerlijke naastenliefde? Wie ziet niet dat in de naastenliefde niet iets van godsdienst is? Is er in het geloof-alleen wel iets van een daad of een werk? en toch bestaat de godsdienst in het doen.

Bestaat er wel in de gehele wereld een natie waar godsdienst is, die al het zaligmakende buitensluit van de goede dingen van de naastenliefde, wat de goede werken zijn?

Terwijl toch het al van de godsdienst bestaat in het goede en het al van de Kerk in de leer die de ware dingen zal leren en door de waarheden het goede.

Kijk, vaders, welke heerlijkheid zouden wij hebben, indien de Kerk die er niet is en de godsdienst die er niet is, bij ons een aanvang nam en oprees'.

Toen antwoordden de bisschoppen: 'U spreekt al te hoog; is niet het geloof in de daad, wat toch is: het ten volle rechtvaardigende en zaligende geloof, de Kerk; en is niet het geloof in de staat, wat toch is: het voortgaande en vervolmakende, de godsdienst? Begrijp dit, mijn zonen'.

Maar toen zei de wijze Engelsman: 'Hoort vaders; ontvangt de mens niet het geloof in de handeling zoals een boomstronk; is in een stronk die volgens uw voorstelling dan levend is gemaakt, wel de Kerk? Is niet het geloof in de staat de voortzetting en voortgang van het geloof in de handeling, en daar, volgens uw voorstelling, al het zaligmakende in het geloof is gelegen en niet iets in het goede van de naastenliefde uit de mens, waar is dan de godsdienst?'

Toen zeiden de bisschoppen: 'Vriend, u spreekt zo, omdat u de verborgenheden van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen niet weet, en hij die ze niet weet, kent niet de weg van de zaliging uit het innerlijke; uw weg is een uitwendige weg en die van het gewone volk;

ga die weg indien u dat wilt, maar weet slechts dit, dat al het goede uit God is en niets uit de mens, en dat zo de mens in geestelijke dingen volstrekt niets kan uit zichzelf; hoe kan dan de mens het goede, wat het geestelijk goede is, doen uit zich?’ Verontwaardigd over deze woorden zei de Engelsman die met hen sprak: ‘Ik weet uw verborgenheden van de rechtvaardiging beter dan u, en ik zeg u openlijk, dat ik in uw innerlijke verborgenheden niets anders heb gezien dan spoken; is de godsdienst niet: God erkennen en liefhebben en de duivel schuwen en haten; is niet God het Goede Zelf en de duivel het boze zelf; wie in de gehele wereld, die godsdienst heeft, weet dit niet; is niet God erkennen en liefhebben het goede doen, omdat dit van God en uit God is; en niet de duivel schuwen en haten het boze niet doen, omdat dit van de duivel en uit de duivel is? ‘Uw geloof in de daad, wat u heeft genoemd ‘het ten volle rechtvaardigmakende en zaligende geloof’, of, wat hetzelfde is, ‘uw daad van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen’, leert dat wel enig goede doen dat van God en uit God is, en leert dat wel enig boze schuwen dat van de duivel en uit de duivel is? Volstrekt niet, omdat u heeft vastgesteld dat zowel in het ene als in het andere niets van heil is.

‘Wat is uw geloof in de staat, dat u het voortgaande en vervolmakende geloof heeft genoemd, anders dan een en hetzelfde met het geloof in de daad; hoe kan dit vervolmaakt worden, wanneer u al het goede uit de mens zoals uit hemzelf daarvan buitensluit door te zeggen: hoe kan de mens gezaligd worden door enig goede uit zich, wanneer de zaliging om niet is? en verder, wat is het goede uit de mens anders dan op verdienste gericht en toch is de verdienste van Christus alles, en daarom zou het goede doen ter wille van het heil, gelijk staan met datgene aan zich toekennen wat alleen van Christus is, en zo zou het ook gelijk staan met zichzelf te willen rechtvaardigmaken en zaligen; en verder, hoe kan iemand het goede doen, wanneer de Heilige Geest alle dingen bewerkt zonder enige hulp van de mens, waartoe is dan enig bijkomend goede uit de mens nodig wanneer al het goede uit de mens in zich niet het goede is, behalve meer dingen; zijn dit niet uw verborgenheden?’

‘In mijn ogen echter zijn het louter spitsvondigheden en gekunsteld bedrog, welke zijn uitgedacht met het doel dat u de goede werken, wat de goede dingen van de naastenliefde zijn, verwijderd, om uw geloof-alleen te verstevigen; en omdat u dit doet, beschouwt u de mens ten aanzien van die dingen en in het algemeen ten aanzien van alle dingen die van de Kerk en van de godsdienst, zoals een stronk, of zoals een onbezield standbeeld, en niet als een mens, geschapen tot het beeld van God, aan wie het gegeven is en aanhoudend gegeven wordt: het vermogen van verstaan en willen, van geloven en liefhebben en van spreken en doen, geheel en al zoals uit zich, vooral in de geestelijke dingen, omdat de mens mens is vanuit die dingen; indien de mens in de geestelijke dingen niet dacht en handelde zoals uit zichzelf, wat zou dan het geloof, wat zou dan de naastenliefde en wat zou dan de eredienst, ja zelfs, wat zou dan de Kerk en de godsdienst zijn?’

‘U weet, dat de naaste vanuit liefde het goede doen, de naastenliefde is; maar u weet niet wat de naastenliefde is, terwijl toch de naastenliefde de ziel, het leven en het wezen van het geloof is; en omdat de naastenliefde geheel en al dit is, wat is dan het geloof dat van de naastenliefde verwijderd is anders dan de dood; en een dood geloof is niets anders dan een spook; ik noem dat een spook, omdat de apostel Jacobus het geloof zonder de goede werken niet alleen dood noemt, maar ook duivels’.

Toen ontstak een van de bisschoppen in woede, toen hij zijn geloof dood, duivels en een spook hoorde noemen, en wel dermate dat hij zijn mijter van het hoofd rukte en op de tafel smet en toen zei: ‘Ik zal die niet terugnemen, voordat ik mij zal hebben gewroken op de vijanden van het geloof van onze Kerk’, en hij schudde zijn hoofd en al mompelend zei hij: ‘Die Jacobus, die Jacobus’; op de mijter was een metalen plaat waarop gegraveerd stond ‘het geloof-alleen’.

Toen verscheen plotseling een monster dat uit de aarde oprees, met zeven hoofden, van wie de voeten waren zoals van een beer en de mond zoals van een leeuw, geheel en al eender aan het

beest dat wordt beschreven in de (Openbaring 13:1,2), en dat gemaakt en aanbeden werd, (Openbaring 13:14,15).

Dit monster nam de mijter van de tafel weg en maakte die van onderen wijder en zette die op zijn zeven hoofden.

Nadat dit had plaatsgevonden, gaapte de aarde onder zijn voeten open en verzonk het in de hel; terwijl hij dit zag gebeuren, riep die bisschop uit: 'Geweld, geweld!'

Toen gingen wij van hen vandaan, en zie, voor onze ogen vertoonden zich treden, waarlangs wij opklommen en wij kwamen terug op de aarde en in de aanblik van de hemel, waar wij tevoren waren geweest; deze dingen vertelde mij de wijze Engelsman.

Einde hoofdstuk 15

DE APOCALYPS ONTHULD

***waarin de verborgenheden die daar voorzien zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.***

ZESTIENDE HOOFDSTUK

1. *En ik hoorde een grote stem vanuit de tempel, zeggende tot de zeven engelen: Gaat en giet uit de fioelen van de toorn Gods op aarde.*
2. *En de eerste ging heen en goot zijn fiool uit op de aarde; en er werd een boze en schadelijke zweer in de mensen die het merkteken van het beest hadden en zijn beeld aanbaden.*
3. *En de tweede engel goot zijn fiool uit in de zee en er werd bloed evenals van een dode en alle levende ziel is gestorven in de zee.*
4. *En de derde engel goot zijn fiool uit in de rivieren en in de bronnen der wateren en er werd bloed.*
5. *En ik hoorde de engel der wateren zeggen: Gerecht, o Heer, zijt Gij, Die is en Die was en de Heilige, omdat Gij deze dingen gericht hebt.*
6. *Omdat zij het bloed der heiligen en der profeten vergoten hebben, zo hebt Gij hun ook bloed te drinken gegeven, zij zijn het immers waard.*
7. *En ik hoorde een andere vanuit het altaar zeggen: Ja Heer God Almachtig, waar en gerecht Uw gericht.*
8. *En de vierde engel goot zijn fiool uit in de zon en hem is het gegeven met hitte te slaan de mensen door vuur.*
9. *En de mensen werden verhit met grote hitte en lasterden de Naam Gods, Die mogendheid heeft over deze plagen en zij kwamen niet tot inkeer om Hem heerlijkheid te geven.*
10. *En de vijfde engel goot zijn fiool uit op de troon van het beest en zijn rijk is duister geworden en zij kauwden hun tongen van pijn.*
11. *En zij lasterden de God des hemels vanwege hun pijnen en vanwege hun zweren en zij kwamen niet tot inkeer van hun werken.*
12. *En de zesde engel goot zijn fiool uit op de grote rivier de Eufraat en uitgedroogd is zijn water, opdat bereid zou worden de weg der koningen van de opgang der zon.*
13. *En ik zag vanuit de mond van de draak en vanuit de mond van het beest en vanuit de mond van de pseudoprofeet, drie onreine geesten, de vorsen gelijk.*
14. *Het zijn immers geesten der demonen doende tekenen om heen te gaan tot de koningen der aarde en van het ganse wereldrond, om die te vergaderen tot de oorlog van die grote dag van God Almachtig.*
15. *Zie, Ik kom zoals een dief, gezegend hij die waakt en zijn bekleedselen bewaart, opdat hij niet naakt wandele en zij zijn schaamte zien.*
16. *En hij heeft hen vergaderd op de plaats in het Hebreuws geheten Armageddon.*
17. *En de zevende engel goot zijn fiool uit in de lucht en er ging een grote stem uit van de tempel des hemels vanuit de troon, zeggende: Het is geschied.*
18. *En er geschiedden stemmen en bliksemen en donderslagen en een grote aardbeving geschiedde, hoedanige niet is geschied van dat de mensen geweest zijn op de aarde, een zodanige aardbeving, dermate groot.*

19. En geworden is de grote stad tot drie delen en de steden der natiën zijn gevallen; en het grote Babylon is gekomen in de gedachtenis vóór God, om haar te geven de beker van de wijn der ontsteking van Zijn toorn.
20. En alle eiland is gevluht en de bergen zijn niet gevonden.
21. En een grote hagel, als het ware van het gewicht van een talent, daalde neder van de hemel op de mensen en de mensen lasterden God vanwege de plaag van de hagel, omdat die plaag zeer groot was.

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

In dit hoofdstuk worden de boze en de valse dingen in de Kerk van de hervormden onthuld door de invloeiing vanuit de hemel, vers 1.

Bij de geestelijken, vers 2.

Bij de leken, vers 3.

In het verstand van het Woord bij hen, vers 4-7.

In de liefde bij hen, vers 8,9.

In het geloof bij hen, vers 10,11.

In de innerlijke redeneringen bij hen, vers 12-15.

In al hun dingen tegelijk, vers 17-21.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

En ik hoorde een grote stem vanuit de tempel, zeggende tot de zeven engelen: Gaat en giet uit de fiolen van de toorn Gods op de aarde, betekent de invloeiing uit de Heer vanuit het binnenste van de hemel in de Kerk van de hervormden, waar degenen zijn die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn ten aanzien van de leer en ten aanzien van het leven; en de eerste ging heen en goot zijn fiool uit op de aarde, betekent in hen die in de innerlijke dingen van de Kerk van de hervormden zijn en zich toeleggen op de leer van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen en geestelijken worden genoemd; en er werd een boze en schadelijke zweer, betekent de innerlijke boze en valse dingen, vernietigend voor al het goede en het ware in de Kerk; in de mensen die het merkteken van het beest hadden en zijn beeld aanbaden, betekent bij hen die het geloof-alleen leven en de leer ervan opnemen; en de tweede engel goot zijn fiool uit op de zee, betekent de invloeiing bij degenen daar die in de uiterlijke dingen ervan zijn en in dat geloof en leken worden genoemd; en er werd bloed evenals van een dode en alle levende ziel is gestorven in de zee, betekent bij hen het helse valse, waardoor al het ware van het Woord en vandaar van de Kerk en van het geloof is uitgeblust; en de derde engel goot de fiool uit in de rivieren en in de bronnen der wateren, betekent de invloeiing in het verstand van het Woord bij hen; en er werd bloed, betekent de ware dingen van het Woord vervalst; en ik hoorde de engel der wateren zeggen, betekent het Goddelijk Ware van het Woord; gerecht zijt Gij, o Heer, Die is en Die was en de Heilige, omdat Gij deze dingen hebt gericht, betekent dat dit plaatsvindt vanuit de Goddelijke Voorzienigheid van de Heer, Die is en Die was het Woord, dat anders zou worden ontwijd; omdat zij het bloed der heiligen en van de profeten vergoten hebben, betekent dat dit met als oorzaak dit enige punt, dat het geloof-alleen zaligt zonder de werken van de Wet, wanneer dit eenmaal is opgenomen, alle ware leerstellingen vanuit het Woord verdraait; zo hebt Gij hun ook bloed te drinken gegeven, omdat zij het waard zijn, betekent dat het hun die zich in het geloof-alleen zowel naar de leer als naar het leven hebben bevestigd, was toegelaten om de ware dingen van het Woord te vervalsen en het leven te doordrenken vanuit de vervalste dingen; en ik hoorde een andere vanuit het altaar zeggen: Ja Heer God Almachtig, waar en gerecht Uw gericht, betekent het Goddelijk Goede van het Woord, dat het Goddelijk Ware

bevestigt; en de vierde engel goot zijn fiool uit in de zon, betekent de invloeiing in hun liefde; en hem is het gegeven, met hitte te slaan de mensen door vuur, betekent dat de liefde tot de Heer hen martelde, omdat zij in de begeerten van de boze dingen vanuit de verkwikking van hun liefde waren; en de mensen werden verhit met grote hitte en lasterden de Naam Gods, Die mogendheid heeft over deze plagen, betekent dat zij vanwege de verkwikking van de liefde van zich, die opkomt vanuit de hevige begeerte van de boze dingen, de Goddelijkheid van het Menselijke van de Heer niet hebben erkend, waaruit toch al het goede van de liefde en al het ware van het geloof invloeit; en zij kwamen niet tot inkeer om Hem heerlijkheid te geven, betekent dat zij daarom niet met enig geloof kunnen opnemen dat de Heer de God van hemel en aarde is, ook ten aanzien van het Menselijke, hoewel het Woord dat leert; en de vijfde engel goot zijn fiool uit op de troon van het beest, betekent de invloeiing in hun geloof; en zijn rijk is duister geworden, betekent dat er niets dan valse dingen verschenen; en zij kauwden hun tongen van pijn, betekent dat zij de ware dingen niet uithielden; en zij lasterden de God des hemels vanwege hun pijnen en vanwege hun zweren, betekent dat zij niet konden erkennen dat de Heer alleen de God van hemel en aarde is, vanwege de walgingen vanuit de innerlijke valse en boze dingen; en zij kwamen niet tot inkeer van hun werken, betekent dat zij, hoewel zij onderricht waren vanuit het Woord, toch niet terugtraden van de valsheden van het geloof en van de boosheden van het leven daaruit; en de zesde engel goot zijn fiool uit op de grote rivier de Eufraat, betekent de invloeiing in hun innerlijke redeneringen, waarmee zij de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen bevestigen; en uitgedroogd is zijn water, opdat bereid zou worden de weg der koningen van de opgang der zon, betekent dat de valse dingen van die redeneringen verwijderd werden bij hen die uit de Heer in de ware dingen vanuit het goede zijn en in de Nieuwe Kerk moeten worden binnengeleid; en ik zag vanuit de mond van de draak en vanuit de mond van het beest en vanuit de mond van de pseudoprofeet, betekent dat wat werd doorvat vanuit de theologie gegrond op de leer ten aanzien van een drievuldigheid van personen van de Godheid en op de leer van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen zonder de werken der Wet; drie onreine geesten, de vorsen gelijk, betekent dat louter redeneringen en begeerten opkwamen om de ware dingen te vervalsen; het zijn immers geesten van de demonen, betekent dat het de begeerten waren van de ware dingen te vervalsen en van te redeneren vanuit de valse dingen; doende tekenen om heen te gaan tot de koningen der aarde en van het ganse wereldrond, om die te vergaderen tot de oorlog van die grote dag van God Almachtig, betekent de betuigingen dat hun valse dingen ware dingen zijn en de aansporingen van allen in die gehele Kerk, die in dezelfde valse dingen zijn, om de ware dingen van de Nieuwe Kerk te bestrijden; Zie, Ik kom als een dief, gezegend hij die waakt en zijn bekleedselen bewaart, betekent de Komst van de Heer en dan de hemel voor hen die tot Hem schouwen en aanblijven in een leven volgens Zijn geboden, te weten de ware dingen van het Woord; opdat hij niet naakt wandele en zij zijn schaamte zien, betekent opdat zij niet zijn met hen die in geen ware dingen zijn en hun helse liefden verschijnen; en hij heeft hen vergadert op de plaats in het Hebreeuws geheten Armageddon, betekent de staat van de strijd vanuit de valse dingen tegen de ware dingen en de bedoeling om de Nieuwe Kerk te vernietigen, opkomend vanuit de liefde van de heerschappij en de voorrang; en de zevende engel goot zijn fiool uit in de lucht, betekent de invloeiing in alle dingen tegelijk bij hen; en er ging een grote stem uit van de tempel van de hemel vanuit de troon, zeggende: Het is geschied, betekent zo geopenbaard uit de Heer, dat alle dingen van de Kerk zijn verwoest en dat nu het Laatste Gericht aanstaande is; en er geschieden stemmen en bliksemen en donderslagen, betekent de redeneringen, de vervalsingen van het ware en de bewijsvoeringen vanuit de valse dingen van het boze; en een grote aardbeving geschiedde, hoedanige niet is geschied van dat de mensen geweest zijn op de aarde, een zodanige aardbeving, dermate groot, betekent als het ware schuddingen, heftige opwindingen, omkeringen van alle dingen van de Kerk en hun weggetrokken worden van de hemel; en geworden is de grote stad tot drie delen en de steden der natiën zijn gevallen, betekent dat die Kerk ten aanzien van de leer door

hen geheel en al is vernietigd, evenzo alle ketterijen die van haar afkomstig zijn; en het grote Babylon is gekomen in de gedachtenis vóór God, om haar te geven de beker van de wijn der ontsteking van Zijn toorn, betekent dan ook de vernietiging van de dogma's van het rooms-katholieke godsdienstige; en alle eiland is gevlucht en de bergen zijn niet gevonden, betekent dat er niet langer enig ware van het geloof was, noch langer enig goede van de liefde; en een grote hagel, als het ware van het gewicht van een talent, daalde neder van de hemel op de mensen, betekent de afgrijselijke en wrede valse dingen, waardoor al het ware van het Woord en vandaar van de Kerk is vernietigd; en de mensen lasterden God vanwege de plaag van de hagel, omdat die plaag zeer groot was, betekent dat zij, omdat zij bij zich zulke valse dingen hadden bevestigd, de ware dingen dermate ontkenden, dat zij die niet kunnen leren kennen, vanwege de walgingen die opkomen vanuit hun innerlijke valse en boze dingen.

DE ONTVOUWING

676. En ik hoorde een grote stem vanuit de tempel, zeggende tot de zeven engelen: Gaat en giet de fiolen van de toorn Gods op de aarde, betekent de invloeiing uit de Heer vanuit het binnenste van de hemel, in de Kerk van de hervormden, waar degenen zijn die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn ten aanzien van de leer en ten aanzien van het leven, om van hen de ware en de goede dingen af te nemen en de valse en de boze dingen te openen waarin zij zijn en om hen zo te scheiden van degenen die in de Heer geloven en uit Hem in de naastenliefde en het geloof ervan zijn.

Deze dingen zijn het in één samenvatting, die in dit hoofdstuk zijn vervat; met de tempel wordt de tempel van de tabernakel der getuigenis aangeduid, waarover in het voorgaande hoofdstuk 15:5; waarmee het binnenste van de hemel wordt aangeduid, waar de Heer is in Zijn heiligheid in het Woord en in de Wet, te weten de Decaloog, nr. 669; met de grote stem daaruit, wordt het Goddelijk bevel aangeduid, dat zij zouden gaan en de fiolen uitgieten; onder de zeven engelen wordt de Heer verstaan, zoals eerder in nr. 657; met de fiolen, waarin de plagen waren, uitgieten op de aarde, wordt de invloeiing in de Kerk van de hervormden aangeduid; met de fiolen uitgieten wordt de invloeiing aangeduid en met de aarde wordt de Kerk aangeduid, nr. 285.

Er wordt nog verder gehandeld over de Kerk bij de hervormden, maar in het volgende hoofdstuk over de Kerk bij de rooms-katholieken en daarna over het Laatste Gericht en tenslotte over de Nieuwe Kerk, namelijk het Nieuwe Jeruzalem; zie de voorrede en nr. 2. Eerder in de hoofdstukken 8 en 9 wordt gehandeld over de zeven engelen, hebbende zeven bazuinen, waarop zij bliezen en omdat daar meer eendere dingen voorvallen, zal hier gezegd worden wat met die zeven engelen en wat met deze wordt aangeduid; met de zeven bazuinen, waarop de zeven engelen bliezen, wordt aangeduid het onderzoek en de openbaring van de valse en de boze dingen, waarin degenen zijn die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn; maar met de zeven fiolen, vol van de zeven laatste plagen, wordt de verwoesting en de voleinding van hen aangeduid, want niet eerder vindt het Laatste Gericht plaats over hen dan wanneer zij verwoest zijn.

De verwoesting en de voleinding in de geestelijke wereld vindt op de volgende wijze plaats: van degenen die in de valse dingen ten aanzien van de leer en daaruit in de boze dingen ten aanzien van het leven zijn, worden alle goede en ware dingen afgenomen, die zij alleen in de natuurlijke mens hebben bezeten en waar vanuit zij geveinsd hebben christelijke mensen te zijn; nadat die dingen weggenomen, zijn zij gescheiden van de hemel en met de hel verbonden; en dan worden zij in de wereld der geesten volgens de verscheidenheden van hun begeerten in gezelschappen gerangschikt, die daarna neerzinken.

De goede en de ware dingen worden van hen afgenomen door de invloeiing vanuit de hemel; de invloeiing vindt plaats vanuit de echte ware en goede dingen, waardoor zij gemarteld en

gepijngd worden, nauwelijks anders dan zoals een slang die tot het vuur of op een mierenhoop wordt geworpen; en daarom werpen zij de goede en de ware dingen van de hemel, die ook de goede en ware dingen van de Kerk zijn, van zich en verdoemen die tenslotte, vanwege de oorzaak dat zij daaruit als het ware een helse pijniging hebben gevoeld; nadat dit is gebeurd, treden zij in hun boze en valse dingen binnen en worden zij gescheiden van de goeden; deze dingen zijn het die in dit hoofdstuk worden beschreven en aangeduid met het uitgieten van de fiolen waarin de zeven laatste plagen waren; in de fiolen waren niet die boze en valse dingen, die met de plagen worden aangeduid, maar waren de echte ware en goede dingen, waarvan de uitwerking zodanig was als beschreven is; de engelen immers gingen uit van de tempel van de tabernakel der getuigenis, waaronder het binnenste van de hemel wordt verstaan, waar niets anders dan de ware en de goede dingen in de Goddelijke Heiligheid zijn, (Openbaring 15:6).

Het is deze verwoesting en voleinding, waarover de Heer spreekt met deze woorden: *‘Wie heeft, die zal gegeven worden, opdat hij overvloediger zal hebben; wie echter niet heeft, van die zal genomen worden, ook wat hij heeft’*, (Mattheüs 13:12; Markus 4:25).

‘Neemt van hem het talent weg en geeft het degene die de tien talenten heeft; want een elk die heeft, die zal gegeven worden dat hij overvloedig zal hebben; en van degene echter die niet heeft, van die zal genomen worden ook wat hij heeft’, (Mattheüs 25:29,29; Lukas 19:24-26).

677. En de eerste ging heen en goot zijn fiool uit op de aarde, betekent in hen die in de innerlijke dingen van de Kerk van de hervormden zijn en zich toeleggen op de leer van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen, die geestelijken worden genoemd. Met de fiool uitgieten wordt de invloeiing aangeduid, zoals eerder in nr. 676; met de aarde wordt de Kerk aangeduid, nr. 285; hier bij degenen daar die in de innerlijke dingen ervan zijn, namelijk degenen die zich toeleggen op de leer van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen; dezen zeggen ook van zichzelf dat zij de innerlijke dingen ervan weten; maar de innerlijke dingen zijn slechts de bevestigingen van die ene stelling dat het geloof-alleen rechtvaardig maakt zonder de werken van de wet; andere innerlijke dingen weten zij niet; en omdat daarin voornamelijk de priesters, de professoren in de theologie en de leraren van de opleidingsinstituten zijn, in één woord, de doctoren en de pastors, vond daarom deze eerste invloeiing plaats in degenen die geestelijken worden genoemd; dat zij het zijn, die daaronder worden verstaan, is omdat gezegd wordt, dat de eerste engel de fiool uitgoot op de aarde en de tweede engel in de zee en dan wordt onder de aarde de Kerk verstaan bij hen die in de innerlijke dingen ervan zijn en onder de zee wordt de Kerk verstaan bij hen die in de uiterlijke dingen ervan zijn, zoals eerder in de nrs. 398, 403, 404, 420, 470; dat dezen worden verstaan, blijkt ook hieruit, dat er wordt gezegd dat er in hen een zweer werd.

678. En er werd een boze en schadelijke zweer, betekent de innerlijke boze en valse dingen, vernietigend voor al het goede en ware in de Kerk.

Met de zweer wordt hier niet iets anders aangeduid dan het boze dat opkomt vanuit het leven volgens dit hoofdpunt van de leer, dat het geloof-alleen zonder de werken van de wet rechtvaardig maakt en zaligt, omdat er volgt: in de mensen die het merkteken van het beest hadden en zijn beeld aanbaden, waarmee dat geloof en het leven volgens dit wordt aangeduid; en daarom worden met de boze en schadelijke zweer aangeduid de innerlijke boze en valse dingen, vernietigend voor al het goede en ware in de Kerk; met schadelijk wordt het vernietigende aangeduid, het boze kan wel niet anders dan het goede vernietigen en het valse het ware.

Dat de zweer die dingen betekent, is omdat zweren van het lichaam komen opzetten uit het bederf van het bloed of uit een andere innerlijke kwaadaardigheid; eender zweren in de geestelijke zin verstaan; deze komen opzetten uit begeerten en de verkwikkingen ervan, die de innerlijke oorzaken zijn; het boze zelf, dat met de zweer wordt aangeduid en in de uiterlijke

dingen als een verkwikking verschijnt, verbergt van binnen in zich de begeerten, waaruit het opkomt en wordt samengesmolten; maar men moet terdege weten, dat de innerlijke dingen van het menselijk gemoed in een opeenvolgende orde en in een gelijktijdige orde zijn bij eenieder; in de opeenvolgende orde zijn zij van de hogere of de eerdere dingen tot de lagere of latere dingen ervan; in de gelijktijdige orde zijn zij in de laatste of de uiterste dingen, maar hier zijn zij van de innerlijke dingen tot de uiterlijke, zoals van het middelpunt tot de omtrekken; dat dit zo is, werd met vele dingen getoond in het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’, nrs. 173 tot 281, waar over ‘graden’ is gehandeld; waaruit blijkt, dat het laatste de samenvatting is van alle vorige dingen; daaruit volgt, dat alle begeerten van het boze in de gelijktijdige orde zijn van binnen in het boze zelf dat de mens bij zich doorvat; al het boze dat de mens bij zich doorvat, is in laatsten; en daarom verwerpt de mens, wanneer hij het boze van zich werpt, tegelijk ook de begeerten ervan, echter niet uit zich, maar uit de Heer; de mens kan weliswaar uit zich het boze verwerpen, maar niet de begeerten ervan; en daarom moet hij, wanneer hij het boze wil verwerpen door daartegen te strijden, tot de Heer opzien; de Heer immers werkt van binnensten tot laatsten; Hij treedt immers binnen door de ziel van de mens en Hij zuivert. Deze dingen zijn gezegd, opdat men zal weten, dat de zweer betekent het boze dat verschijnt in laatsten of uitersten, opkomend vanuit de innerlijke kwaadaardigheid; dit is het geval bij allen die zich overreden dat het geloof-alleen zaligt en daarom niet nadenken over enig boze bij zichzelf, noch tot de Heer opzien.

Zweren en wonden betekenen de boze dingen in uitersten, opkomend vanuit de innerlijke boze dingen, die de begeerten zijn: *‘Van de voetzool af tot het hoofd toe is er geen ongereptheid; wond en litteken en verse plaag, die niet uitgedrukt, niet verbonden zijn, niet met olie verzacht’*, (Jesaja 1:6,7).

‘Mijn ongerechtigheden zijn over mijn hoofd gegaan, mijn wonden stonken, zijn verzweerd vanwege mijn dwaasheid’, (Psalm 38:5,6).

‘Ten dage als Jehovah de breuk van Zijn volk zal verbinden en de wond van de plaag genezen’, (Jesaja 30:26).

‘Indien gij niet de stem van Jehovah zult gehoorzaamd hebben, door waar te nemen dat gij Zijn geboden doet, zo zal Jehovah u slaan met de zweer van Egypte, met spenen en met droge schurft en met jeuksel; en met boze zweer op de knieën en op de dijen, waarvan gij niet kunt genezen worden, van uw voetzool af tot aan uw schedel’, (Deuteronomium 28:15,27,35).

‘Met de zweer van blaren uitbottende in de mens en in het beest in Egypte’, (Exodus 9:8-11) is ook niet iets anders aangeduid, want de wonderen die daar hebben plaatsgevonden, betekenden de boze en de valse dingen, waarin zij waren.

En omdat de Joodse natie in de ontwijding van het Woord was en deze met melaatsheid wordt aangeduid, was daarom de melaatsheid niet alleen in hun vlees, maar ook in hun klederen, huizen en vaten; en de geslachten van de ontwijding worden aangeduid met de verschillende boze dingen van de melaatsheid, namelijk: gezwollen, zweren van de gezwollen, witte en roodachtige blaren, etterbuilen, vurige branden, vlechten, schurft e.d. (Leviticus 13:1).

De Kerk bij die natie immers was een uitbeeldende Kerk, waarin de innerlijke dingen werden uitgebeeld door de uiterlijke dingen die overeenstemden.

679. In de mensen die het merkteken van het beest hadden en zijn beeld aanbaden, betekent bij degenen die het geloof-alleen leven en de leer ervan opnemen.

Met het merkteken van het beest hebben, wordt aangeduid het geloof-alleen erkennen en dat bij zichzelf bevestigen en daarnaar leven; en met zijn beeld aanbidden, wordt aangeduid de leer ervan opnemen, nr. 602, 634, 637.

Onder het geloof-alleen leven en de leer ervan opnemen, wordt verstaan, het leven ter wille van het heil voor niets achten, noch aan enige waarheid waarde hechten, omdat men gelooft

dat men gezaligd wordt als men slechts tot God de Vader bidt, dat Hij Zich erbarme ter wille van de Zoon.

Dit doen vooral degenen die de innerlijke dingen van die leer weten en erkennen; over dezen immers wordt hier gehandeld, zie nr. 677.

680. En de tweede engel goot zijn fiool uit op de zee, betekent de invloeiing van het ware en het goede uit de Heer bij degenen in de Kerk van de hervormden, die in de uiterlijke dingen ervan zijn en in dat geloof en leken worden genoemd.

Met de fiool uitgieten, wordt de invloeiing van het ware en het goede uit de Heer aangeduid, nrs. 676, 677; met de zee wordt het uiterlijke van de Kerk aangeduid, dus degenen die in de uiterlijke dingen ervan zijn, terwijl met de aarde het innerlijke van de Kerk wordt aangeduid, dus degenen die in de innerlijke dingen ervan zijn, nrs. 398, 403, 404, 420, 470, 677; dezen zijn degenen die leken worden genoemd en in dat geloof zijn.

681. En er werd bloed evenals van een dode en alle levende ziel is gestorven in de zee, betekent bij hen het helse valse, waardoor al het Ware van het Woord en vandaar van de Kerk en van het geloof, is uitgeblust.

Met het bloed evenals van een dode, of met geronnen bloed en etter, wordt het helse valse aangeduid; met het bloed wordt immers het Goddelijk Ware aangeduid en in de tegengestelde zin dat Ware maar dan vervalst, nr. 379; maar met het bloed zoals van een dode wordt het helse valse aangeduid, want met de dood wordt de uitblussing van het geestelijk leven aangeduid en vandaar wordt met de dode het helse aangeduid, nrs. 321, 525; daarmee dat alle levende ziel is gestorven, wordt aangeduid dat al het ware van het Woord, van de Kerk en van het geloof, is uitgeblust; met de levende ziel immers wordt het Ware van het geloof aangeduid, vandaar wordt met de levende ziel gestorven, het ware van het geloof uitgeblust aangeduid; met de ziel wordt in het Woord, daar waar over de mens wordt gehandeld, zijn geestelijk leven aangeduid, dat ook het leven van het verstand is en omdat het verstand het verstand is vanuit de ware dingen en de ware dingen van het geloof zijn, wordt daarom met de ziel het ware van het geloof aangeduid; dat dit met de ziel wordt aangeduid, kan uit vele plaatsen in het Woord vaststaan en eveneens uit die plaatsen, waar ziel en hart wordt gezegd; dat onder de ziel en het hart het leven van de mens wordt verstaan, is duidelijk, maar zijn leven is vanuit de wil en vanuit het verstand, of geestelijk gesproken, vanuit de liefde en de wijsheid en verder vanuit de naastenliefde en het geloof; het leven van de wil vanuit het goede van de liefde of van de naastenliefde wordt verstaan onder het hart en het leven van het verstand vanuit de ware dingen van de wijsheid of van het geloof, wordt verstaan onder de ziel; deze levens worden onder de ziel en het hart verstaan in (Mattheüs 22:37; Markus 12:30,33; Lukas 10:27; Deuteronomium 6:5; 10:12; 11:13; 26:16; Jeremia 32:41) en elders; ook in die plaatsen waar hart op zichzelf en ziel op zichzelf wordt gezegd.

Dat de oorzaak van die benaming is vanuit de overeenstemming van het hart met de wil en de liefde en van het ademen van de long met het verstand en de wijsheid, kan men zien in het werk 'de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid' deel 5, waar over die overeenstemming is gehandeld.

683. En de derde engel goot de fiool uit in de rivieren en in de bronnen van de wateren, betekent de invloeiing in het verstand van het Woord bij hen.

Met de derde engel, uitgietende de fiool, wordt, net als met de vorige, de invloeiing uit de Heer aangeduid vanuit de ware en de goede dingen, hier in het verstand van het Woord bij hen; met de rivieren worden immers de ware dingen in overvloed aangeduid, die van dienst zijn aan de redelijke mens, dus aan het verstand, voor de leer en het leven, nr. 409; en met de bron der wateren wordt aangeduid de Heer ten aanzien van het Woord, dus het Woord van de Heer en vandaar worden met de bronnen der wateren de Goddelijke ware dingen daaruit aangeduid, nrs. 384, 409.

684. En er werd bloed, betekent de vervalste ware dingen van het Woord.

Dat met bloed in de goede zin het Goddelijk Ware wordt aangeduid en in de tegengestelde zin dat Ware maar dan vervalst, zie nr. 379; dat het vervalste en ontwijde Goddelijk Ware met bloed wordt aangeduid, is omdat de Joden het Bloed van de Heer hebben vergoten en Dit was het Goddelijk Ware Zelf ofwel het Woord en dit hebben zij gedaan, omdat zij alle ware dingen van het Woord hebben vervalst en ontwijd; dat de Heer heeft geleden als het Woord, of dat de Joodse natie de Heer geweld heeft aangedaan, zoals zij het Woord geweld heeft aangedaan, zie ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’, nrs. 15 tot 17. Dat degenen die in het geloof-alleen zijn, alle ware dingen van het Woord vervalsen, is omdat het gehele Woord handelt over het leven volgens de geboden daar en over de Heer, dat Hij Jehovah en Hij alleen God is en zij die in het geloof-alleen zijn, niet denken over het leven volgens de geboden in het Woord, noch tot de Heer gaan.

685. En ik hoorde de engel der wateren zeggen, betekent het Goddelijk Ware van het Woord. Met de engel der wateren wordt niet iets anders aangeduid dan het Goddelijk Ware van het Woord, omdat de wateren de ware dingen betekenen, nr. 50; en de engel betekent het Goddelijke uit de Heer, nrs. 415, 631, 633 en eveneens het Ware uit Hem, nr. 170.

686. Gerecht zijt Gij, o Heer, Die is en Die was en de Heilige, omdat Gij deze dingen hebt gericht, betekent dat dit plaatsvindt vanuit de Goddelijke Voorzienigheid van de Heer, Die is en Die was en Die was het Woord en het Goddelijk Ware Zelf, dat anders zou worden ontwijd.

Gerecht zijt Gij, o Heer, omdat Gij deze dingen hebt gericht, betekent dat dit vanuit de Goddelijke Voorzienigheid van de Heer is, waarover hierna; Die is en Die was, betekent de Heer ten aanzien van het Woord, namelijk dat Hij is en was het Woord, (Johannes 1:1,2,14); dat de Heer hier als het Woord wordt verstaan, is omdat er gehandeld wordt over het verstand van het Woord bij hen die van de Kerk zijn; nog meer dingen die worden aangeduid met Hij is en Hij was, de Aanvang en het Einde, de Eerste en de Laatste, de Alfa en de Omega, waar over de Heer wordt gehandeld, zie de nrs. 13,29-31,38,57; daarmee dat Hij Heilig wordt genoemd, wordt aangeduid dat Hij het Goddelijk Ware Zelf is, nrs. 173, 586, 666; hieruit blijkt, dat met gerecht zijt Gij, o Heer, Die is en Die was en de Heilige, omdat Gij deze dingen hebt gericht, wordt aangeduid dat dit is vanuit de Goddelijke Voorzienigheid van de Heer, dat zij die in het geloof-alleen zijn, de waarheden van het Woord vervalsen, is omdat zij, indien zij die dingen wisten tot zover dat zij ze innerlijk konden denken, die zouden ontwijden; zij zijn immers in de boze dingen, omdat zij de boze dingen niet als zonden schuwen, noch rechtstreeks tot de Heer gaan; en daarom zouden zij, indien zij de echte ware dingen opnamen, deze vermengen met de boze dingen van hun leven, waarvandaan de ontwijding van het heilige zou opkomen; daarom behoort het tot de wetten van de toelating, die ook de wetten van de Goddelijke Voorzienigheid zijn, dat zij vanuit zich de ware dingen vervalsen, en voor evenzoveel als zij in de boze dingen van het leven zijn.

Dat het de Goddelijke Voorzienigheid is, dat zij die in de boze dingen van het leven zijn, niet anders dan in de valse dingen van de leer zijn, ter wille hiervan dat de Goddelijke Ware dingen van het Woord niet worden ontwijd, zie ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid’, nrs. 221 tot 233, 257.

687. Omdat zij het bloed der heiligen en van de profeten vergoten hebben, betekent dat met als oorzaak dit enige punt, dat het geloof-alleen zaligt zonder de werken der wet, die eenmaal zijn opgenomen, alle ware leerstellige zaken vanuit het Woord verdraait.

Met bloed vergieten wordt hier, als eerder nr. 684, aangeduid, de ware dingen van het Woord vervalsen, dus die verdraaien; met de heiligen worden degenen aangeduid die in de ware dingen van de Kerk zijn, en dus eveneens, abstract genomen de ware dingen van de Kerk, nr.

586; met de profeten worden degenen aangeduid die in de leerstellingen vanuit het Woord zijn en dus eveneens abstract genomen, de leerstellige dingen vanuit het Woord, nr. 133.

688. Zo hebt Gij hun bloed te drinken gegeven, omdat zij het waard zijn, betekent dat het vanuit de Goddelijke Voorzienigheid van de Heer, degenen die zich in het geloof-alleen zowel naar de leer als naar het leven bevestigd hebben, was toegelaten om de ware dingen van het Woord te vervalsen en het leven te doordrenken vanuit de vervalste dingen.

Met bloed drinken wordt niet slechts het vervalsen van de ware dingen van het Woord aangeduid, maar ook het leven doordrenken vanuit de vervalste dingen, want wie drinkt, eigent zich toe, de oorzaak hiervan is, dat degenen die het geloof-alleen opnemen en ernaar leven, in de boze dingen ten aanzien van het leven zijn en het boze dat bij hen werkt; en van hen die in de boze dingen zijn, wordt hier gezegd dat zij het waard zijn, zoals het in de wereld wordt gezegd van hen die wegens misdaden worden gestraft.

Ten aanzien van de Goddelijke Voorzienigheid hieromtrent, zie nr. 686.

689. En ik hoorde een andere vanuit het altaar zeggen: Ja Heer God Almachtig, waar en gerecht Uw gericht, betekent het Goddelijk Goede van het Woord, bevestigend dat Goddelijk Ware.

Met een andere, namelijk een andere engel, wordt het Goddelijk Goede van het Woord aangeduid; met de engel wordt het Goddelijke uit de Heer aangeduid, nrs. 415, 631, 633; en met de engel vanuit het altaar, wordt het Goddelijk Goede van de Liefde aangeduid, nr. 648; hier het Goddelijk Goede van het Woord, omdat over het Woord nog verder wordt gehandeld en omdat met de engel der wateren het Goddelijk Ware van het Woord wordt aangeduid, nr. 685; omdat nu het Goddelijk Goede van het Woord en het Goddelijk Ware van het Woord één maken, worden daarom eendere dingen aangeduid met hetgeen de engel der wateren sprak en met hetgeen de engel vanuit het altaar sprak; de engel der wateren zei immers: Gerecht zijt Gij, Heer, Die is, Die was en de Heilige, omdat Gij deze dingen gericht hebt; echter deze engel vanuit het altaar zei: Ja Heer, God Almachtig, waar en gerecht zijn Uw gericht; deze beide woorden betekenen eendere dingen, alleen met dit verschil, dat de een sprak vanuit het Ware en de ander vanuit het Goede; en dat de een bevestigde wat de ander gesproken had, maar met andere woorden, de een met woorden die tot de klasse van het Ware behoren en de ander met woorden die tot de klasse van het Goede behoren; er is immers een huwelijk van het goede met het ware in de afzonderlijke dingen van het Woord, nr. 97; en er zijn woorden van het goede en woorden van het ware, die anders schijnen, maar toch eendere dingen behelzen.

690. En de vierde engel goot zijn fiool uit in de zon, betekent de invloeiing in hun liefde.

Met de fiool uitgieten wordt hier, evenals eerder, de invloeiing vanuit de goede en de ware dingen aangeduid, hier in hun liefde, want met de zon wordt de Goddelijk Liefde van de Heer aangeduid en in de tegengestelde zin de liefde van zich, nrs. 53, 382, 414; hier de liefde van zich, omdat volgt dat de mensen met hitte werden geslagen door vuur en zij verhit werden met grote hitte, waarmee begeerten van die liefde worden aangeduid.

691. En hem is het gegeven met hitte te slaan de mensen door vuur, betekent dat de liefde tot de Heer hen martelde, omdat zij in de begeerten van de boze dingen vanuit de verkwikking van hun liefde waren.

Aangezien met de fiool uitgieten de invloeiing uit de Heer vanuit de goede en ware dingen wordt aangeduid, wordt daarom met de fiool uitgieten in de zon, de invloeiing uit de Heer vanuit de Goddelijke Liefde aangeduid, om zo te onthullen hoedanig de liefde was bij de mensen van die Kerk; vandaar werd met het is de engel gegeven met hitte te slaan de mensen door vuur, aangeduid dat de Goddelijke Liefde van de Heer hen martelde; en omdat de

Goddelijke Liefde van de Heer geen anderen martelt dan degenen die in de begeerten zijn van de boze dingen vanuit de verkwikking van de liefde van zich, zo volgt daaruit, dat met het is hem gegeven, met hitte te slaan de mensen door vuur, wordt aangeduid dat de liefde tot de Heer hen martelde, omdat zij in de begeerten van de boze dingen vanuit het verkwikkelijke van de liefde van zich waren; dat de hitte de begeerten tot de boze dingen en daaruit tot de valse dingen aanduidt, zie nr. 382; en dat het vuur de Goddelijke Liefde betekent en in de tegengestelde zin de helse liefde, nr. 494.

Dat de liefde van zich de helse liefde is en dat het verkwikkelijke ervan het helse verkwikkelijke is en dat het verkwikkelijke van die liefde ontstaat en bestaat uit talloze begeerten van de boze dingen, is met vele dingen getoond in de werken ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid’ en verder in ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’; dat dit zo is, weet men niet in de christelijke wereld, omdat men niet weet wat de Liefde tot de Heer is en deze Liefde zal leren wat de liefde van zich is.

692. En de mensen werden verhit met grote hitte en lasterden de Naam van God, Die mogendheid heeft over deze plagen, betekent dat zij vanwege het verkwikkelijke van de liefde van zich, opkomend vanuit de hevige begeerten van de boze dingen, niet hebben erkend de Goddelijkheid van het Menselijke van de Heer, waaruit evenwel al het goede van de liefde en al het ware van het geloof invloeit.

Met de hitte worden de begeerten van de boze dingen aangeduid, bij degenen die in de liefde van zich en in het verkwikkelijke ervan zijn, nrs. 382, 691; vandaar wordt met verhit worden met grote hitte, aangeduid in hevige begeerten zijn en zo in de verkwikking van de liefde; met de Naam van God lasteren, wordt aangeduid de Goddelijkheid van het Menselijke van de Heer en ook de heiligheid van het Woord loochenen, nrs. 571, 582; lasteren is loochenen of niet erkennen en de Naam Gods is het Goddelijk Menselijke van de Heer en tegelijk het Woord, nr. 584; met mogendheid hebben over de plagen, wordt aangeduid dat uit Hem al het goede van de liefde en al het ware van het geloof invloeit, waardoor de boze en de valse dingen worden verwijderd, nrs. 673, 680, 690; en omdat de zeven engelen, hebbende de zeven plagen uitgingen van de tempel van het tabernakel der getuigenis, (Openbaring 15:5,6) en met de tempel van het tabernakel der getuigenis, het binnenste van de hemel wordt aangeduid, waar de Heer is in Zijn Heiligheid in het Woord en in de Wet, welke de Decaloog is, nr. 669 en daaruit de invloeiing plaatsgevonden heeft, wat met de plagen uitgieten wordt aangeduid, nr. 676, zo staat vast, dat onder God, Die mogendheid heeft over de plagen, wordt verstaan de Heer, van Wie alles uitgaat.

Het zal in het kort worden gezegd, hoedanig de liefde van zich is: het verkwikkelijke ervan gaat elke verkwikking in de wereld te boven; het is immers samengesmolten uit louter begeerten van de boze dingen en iedere begeerte ademt haar verkwikkelijke uit; elk mens wordt in dit verkwikkelijke geboren; en omdat dit het gemoed van de mens aandrijft om bij voortduur aan zichzelf te denken, trekt het dat gemoed ervan af, te denken over God of over de naaste, tenzij uit zich en over zich; en daarom wordt het, indien God de begeerten ervan niet begunstigt, vertoornd; dat verkwikkelijke maakt wanneer het groeit, dat de mens niet boven zichzelf kan denken, maar beneden zich denkt; het dompelt immers het gemoed onder in het eigene van zijn lichaam; vandaar wordt de mens geleidelijk aan zinlijk en de zinlijke mens spreekt op hoge en verheven toon over wereldse en burgerlijke zaken, maar hij kan over God en over Goddelijke dingen niet spreken dan alleen vanuit het geheugen; indien hij een burgerlijk persoon is, erkent hij de natuur als schepper en de eigen voorzichtigheid of het verstand als bestuurder en ontkent hij God; indien die mens een priester is, spreekt hij over God en over de Goddelijke dingen vanuit het geheugen, ook op een hoge en verheven toon, maar in zijn hart gelooft hij die dingen slechts weinig.

693. En zij kwamen niet tot inkeer om Hem heerlijkheid te geven, betekent dat zij niet met enig geloof kunnen opnemen dat de Heer de God van hemel en aarde is, ook ten aanzien van het Menselijke, hoewel het Woord dat leert.

Met niet tot inkeer komen, wordt aangeduid niet terugtreden van de boze dingen, maar daarin blijven; en met Hem niet heerlijkheid geven, wordt aangeduid niet met het geloof opnemen dat de Heer de God van hemel en aarde is; dit immers is Hem heerlijkheid geven.

Dat de Heer de God van hemel en aarde is, leert Hijzelf klaarblijkend in, (Mattheüs 28:18; Johannes 13:3; 17:2,3); en verder dat *'de Vader en Hij één zijn'*, (Johannes 10:30; 12:45; 14:6-11; 16:15) en elders; en bovendien leert de leer van de Kerk, dat het Goddelijke en het Menselijke Eén Persoon zijn, verenigd zoals de ziel en het lichaam.

694. En de vijfde engel goot zijn fiool uit op de troon van het beest, betekent de invloeiing uit de Heer in hun geloof.

Daarmee dat de engel zijn fiool uitgoot, wordt hier, als eerder, de invloeiing aangeduid; en met de troon van het beest wordt aangeduid, waar het geloof-alleen regeert; met de troon wordt het rijk aangeduid en met het beest, het geloof-alleen, nrs. 567, 576, 577, 594, 601, 660. Dat 'troon' ook wordt gezegd van de regering van het boze en het valse, blijkt uit de volgende plaatsen: *'De draak gaf aan het beest zijn kracht en zijn troon en grote mogendheid'*, (Openbaring 13:2).

'Ik ken uw werken en waar gij woont, waar de troon des satans is', (Openbaring 2:13).

'Ik was ziende, totdat de tronen heengeworpen werden en de Oude der dagen Zich zette', (Daniël 7:9).

'Ik zal de troon der koninkrijken omkeren en de sterkte van de koninkrijken der natiën', (Haggai 2:22).

'Lucifer zei: Ik zal mijn troon boven de sterren verhogen', (Jesaja 14:13) en elders.

695. En zijn rijk is duister geworden, betekent dat er niets dan valse dingen verschenen.

Met de duisternis worden de valse dingen aangeduid, omdat met het licht het ware wordt aangeduid; dat de duisternis betekent de valse dingen waardoor de boze dingen zijn en de donkerheid de valse dingen vanuit de boze dingen, zie nr. 413; vandaar wordt met het rijk van het beest is duister geworden aangeduid dat er niets dan valse dingen verschenen.

Dat degenen die het van de naastenliefde gescheiden geloof hebben bevestigd, het gehele Woord vervalsen, zie de nrs. 136, 610; dat zij niet enige ware dingen hebben, nrs. 489, 501, 653; maar louter valse dingen, nrs. 563, 597, 602.

Maar de valse dingen van hun geloof verschijnen weliswaar voor henzelf niet als duistere zaken, dat wil zeggen, als valse dingen, maar zij verschijnen als lichtend, dat wil zeggen, als ware dingen, nadat zij die bevestigd hebben; niettemin verschijnen zij als duister, wanneer zij worden beschouwd vanuit het licht van de hemel, dat alle dingen onthult en daarom wordt het, wanneer het licht van de hemel in de kamers bij hen in de hel invloeit, zó duister dat de een de ander niet ziet; en daarom is de gehele hel gesloten, zodat er zelfs niet één spleet open staat en dan zijn zij in hun eigen schijnsel; dat het hun niet toeschijnt in de duisternis te zijn, maar in een schijnsel, hoewel zij in de valse dingen zijn, is omdat hun valse dingen, nadat zij die bevestigd hebben, als ware dingen aan hen verschijnen; vandaar hun schijnsel, maar het is een dwaallicht, zoals het schijnsel van de bevestiging van het valse is; dit schijnsel stemt overeen met het schijnsel van het gezicht van nachtuilen en vleermuizen, voor welke duisternis schijnsel is en schijnsel duisternis, ja zelfs de zon louter donkerheid is; zulke ogen verkrijgen ook na de dood degenen die zich in de wereld in valsheden hebben bevestigd en wel dermate, dat zij het valse zoals het ware en het ware zoals het valse zien.

696. En zij kauwden hun tongen van pijn, betekent dat zij de ware dingen niet uithielden.

Onder de pijn wordt niet de pijn vanwege de valse dingen verstaan; deze doen hun geen pijn; maar daaronder wordt de pijn vanwege de ware dingen verstaan, dus dat zij die niet uithielden; met de tongen kauwen, wordt aangeduid de ware dingen niet willen horen; met de tong immers wordt de belijdenis van het ware aangeduid, omdat de tong het denken van dienst is voor de spraak en geestelijk voor de belijdenis; met de tong kauwen wordt aangeduid het denken ervan afhouden de ware dingen te horen; dat dit met de tong kauwen wordt aangeduid, kan niet uit het Woord bevestigd worden, omdat men er daarover niet verder van leest, maar het is te weten gegeven uit ondervinding in de geestelijke wereld; wanneer daar iemand de ware dingen van het geloof spreekt, houden de geesten die het niet verdragen de ware dingen te horen, hun tongen met de tanden terug en bijten ook op de lippen en zij brengen anderen er ook toe hun tongen en lippen met de tanden te drukken en wel tot aan pijn toe; hieruit blijkt nu dat met zij kauwden hun tongen van pijn, wordt aangeduid dat zij de ware dingen niet uithielden.

Dat de tong als spraakorgaan het denken en de belijdenis betekent en eveneens de leer van het ware, zie nr. 282.

697. En zij lasterden de God van de hemel vanwege hun pijnen en vanwege hun zweren, betekent dat zij niet konden erkennen dat de Heer alleen de God van hemel en aarde is, vanwege de walgingen vanuit de innerlijke valse en boze dingen, opkomend vanuit het erkende en opgenomen dogmatische ten aanzien van het geloof-alleen.

Met de God van de hemel lasteren, wordt aangeduid loochenen of niet erkennen dat de Heer alleen de God van hemel en aarde is, nrs. 571, 582; met de pijnen worden de pijnen om dat te erkennen aangeduid, zoals eerder in nr. 696; dus de walgingen vanuit de innerlijke valse dingen, want dat wat tegenzin inboezemt, is pijnlijk; van pijnen wordt gesproken met betrekking tot de valse dingen; met de zweren worden de innerlijke boze dingen aangeduid, nr. 678; en omdat de innerlijke boze en valse dingen opkomen vanuit het erkende en opgenomen dogmatische ten aanzien van het geloof-alleen, wordt daarom ook dit aangeduid.

698. En zij kwamen niet tot inkeer van hun werken, betekent dat zij, hoewel onderricht vanuit het Woord, toch niet terugtreden van de valse dingen van het geloof en van de boze dingen van het leven daaruit.

Met niet tot inkeer komen wordt aangeduid niet terugtreden, zoals eerder in nr. 693; en met de werken worden hier de valse dingen van het geloof en de boze dingen van het leven daaruit aangeduid, nr. 641.

Het is volgens de zin van de letter dat de pijnen en de zweren hen niet daartoe konden aandrijven om tot inkeer te komen van de valse en de boze dingen, maar het is volgens de geestelijke zin dat het onderricht vanuit het Woord hen niet kon wegdrijven van de boze en de valse dingen, omdat deze hels zijn.

Hieruit blijkt, dat met zij kwamen niet tot inkeer van hun werken, wordt aangeduid dat zij, hoewel vanuit het Woord onderricht, toch niet terugtreden van de valse dingen van het geloof en van de boze dingen van het leven daaruit.

Er wordt gezegd dat de werken hier zijn de valse dingen van het geloof en de boze dingen van het leven daaruit; dit wordt zo gezegd, omdat het valse van het geloof voorafgaat en het boze van het leven volgt; het valse van het geloof immers is dit, dat het boze hem niet verdoemt die in het geloof is; vandaar leeft de mens onbezorgd, zonder te denken over enig boze en zo komt hij nooit tot inkeer of doet boete; eender doet degene die, indien hij zich daarvan overreedt dat de werken niets tot het heil toedoen, maar dat het geloof-alleen zonder die werken het heil bewerkt.

699. En de zesde engel goot zijn fiool uit op de grote rivier de Eufraat, betekent de invloeiing uit de Heer in hun innerlijke redeneringen, waarmee zij de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen bevestigen.

Met de zesde engel die zijn fiool uitgoot, wordt hier als eerder de invloeiing aangeduid; met de grote rivier de Eufraat, worden de innerlijke redeneringen aangeduid, zie de nrs. 444, 445, hier de innerlijke redeneringen van die Kerk, waarmee zij de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen bevestigen, omdat daarover wordt gehandeld in wat nu volgt.

700. En uitgedroogd is zijn water, opdat bereid zou worden de weg der koningen van de opgang der zon, betekent dat de valse dingen van die redeneringen verwijderd werden bij hen die uit de Heer in de ware dingen vanuit het goede zijn en in de Nieuwe Kerk moeten worden binnengeleid.

Daarmee dat het water is uitgedroogd, wordt aangeduid dat de valse dingen van die innerlijke redeneringen zijn verwijderd; en met het water worden de ware dingen aangeduid en in de tegengestelde zin de valse dingen, nrs. 50, 614; hier dus de valse dingen van de innerlijke redeneringen, omdat het het water was van de rivier de Eufraat, waarmee de redeneringen worden aangeduid, nr. 699; met de koningen voor wie de weg bereid zou worden, worden degenen aangeduid die uit de Heer in de ware dingen vanuit het goede zijn, nrs. 20, 483; met de opgang van de zon wordt aangeduid de aanvang van de Nieuwe Kerk uit de Heer, iets eenders als met de morgen, nr. 151; met de weg bereiden, wordt aangeduid voorbereiden om binnen te leiden; hieruit blijkt, dat met uitgedroogd is het water, opdat bereid zou worden de weg der koningen van de opgang der zon, wordt aangeduid dat de valse dingen van de innerlijke redeneringen verwijderd werden bij hen die uit de Heer in de ware dingen vanuit het goede zijn en in de Nieuwe Kerk moeten worden binnengeleid.

Dit is de reeks der dingen; hier wordt gehandeld over de voleinding of het einde van de huidige Kerk en over de instauratie of de aanvang van de Nieuwe Kerk en over de twisten; degenen van de huidige Kerk die in het geloof-alleen zijn, worden verstaan onder de draak, het beest en de pseudoprofeet, waarover hierna; en de twisten ervan met hen die van de Nieuwe Kerk zullen zijn, worden verstaan onder de vergadering van de koningen der aarde tot de slag; degenen echter die uit de Nieuwe Kerk zullen zijn, met wie zij twisten, worden verstaan onder hen voor wie het water van de rivier de Eufraat is opgedroogd, opdat de weg bereid zou worden voor de koningen van de opgang der zon.

Dit sluit iets eenders in als het binnenleiden van de zonen Israëls in het land Kanaän, met dit onderscheid dat voor hen de rivier de Jordaan werd uitgedroogd, maar voor dezen de rivier de Eufraat; de oorzaak dat het voor dezen de rivier de Eufraat was, is deze, dat zij hier redetwisten met innerlijke redeneringen, die uitgedroogd, dat wil zeggen, verwijderd moeten worden, voordat het binnenleiden plaatsvindt; wat ook de oorzaak is, dat hun innerlijke redeneringen in dit werk worden onthuld; en indien deze niet werden onthuld, dan zou de mens die daarvan onkundig was, hoe inzichtsvol hij ook mocht zijn, gemakkelijk kunnen worden verleid.

701. En ik zag vanuit de mond van de draak en vanuit de mond van het beest en vanuit de mond van de pseudoprofeet, betekent dat het werd doorvat vanuit de theologie die gegrond is op de leer ten aanzien van de drievuldigheid van personen van de Godheid en op de leer van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen zonder de werken van de Wet.

Met de mond wordt de leer aangeduid en vandaar de prediking en het betoog, nrs. 453, 574; met de draak wordt de erkenning van drie goden aangeduid en van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen en vandaar de verwoesting van de Kerk, nr. 537; met het beest vanuit de zee, dat hier wordt verstaan, worden de mensen van de uiterlijke Kerk aangeduid, die in deze erkenning en dit geloof zijn, nrs. 567, 576, 577, 601; met de pseudoprofeet worden de mensen van de innerlijke Kerk aangeduid, die vanuit deze leringen de theologie leren; de

pseudoprofeet is eerder niet genoemd, maar het beest uit de aarde wordt nu zo genoemd, nr. 594.

Omdat nu al die dingen worden aangeduid met de draak, het beest vanuit de zee en de pseudoprofeet, die hier het beest vanuit de aarde is, zo volgt, dat met ik zag vanuit de mond van de draak en vanuit de mond van het beest en vanuit de mond van de pseudoprofeet, wordt aangeduid dat wat werd doorvat vanuit de theologie die is gegrond op de leer van een drievuldigheid van personen van de Godheid en op de leer van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen zonder de werken der Wet.

702. Drie onreine geesten, de vorsen gelijk, betekent dat louter redeneringen en begeerten opkwamen om de ware dingen te vervalsen.

Met de geesten worden hier eendere dingen aangeduid als met de demonen, aangezien terstond daarop wordt gezegd dat het geesten van demonen waren en met de demonen worden aangeduid de begeerten van de ware dingen te vervalsen, nr. 458; met drie wordt aangeduid alle dingen, nrs. 400, 405, hier dus louter redeneringen en begeerten; met de vorsen worden de redeneringen vanuit de begeerten aangeduid, omdat zij kwaken en geilheden zijn, hieruit blijkt dat met de drie onreine geesten, de vorsen gelijk, worden aangeduid louter redeneringen en begeerten van de ware dingen te vervalsen.

Met de vorsen wordt hier niet iets anders aangeduid dan met de vorsen van Egypte, omdat de verwoesting van de Kerk, die bij de Egyptenaren door wonderen plaatsvond, evenzo wordt beschreven, waarover bij Mozes: ‘Aharon strekte zijn hand uit over de wateren van Egypte en de vors klom op en bedekte het land; en daarna werden de vorsen verwijderd en bleven alleen in de stroom over’, (Exodus 8:1-10; Psalm 78:45; Psalm 105:30).

Dat de vorsen werden voortgebracht vanuit de wateren van Egypte en overbleven in de stroom, was omdat de wateren van Egypte en vooral de wateren van de stroom daar, betekenden de valse dingen van de leer, waar vanuit zij redeneerden.

703. Het zijn immers geesten van de demonen, betekent dat het de begeerten waren van de ware dingen te vervalsen en van te redeneren vanuit de valse dingen.

Dat met de demonen worden aangeduid de begeerten van de ware dingen te vervalsen, zie nr. 458; en omdat zij de vorsen gelijk waren, waren zij ook de begeerten van te redeneren vanuit de valse dingen, zoals in nr. 702.

704. Doende tekenen om heen te gaan tot de koningen der aarde en van het gehele wereldrond om die te vergaderen tot de oorlog van die grote dag van God Almachtig, betekent de betuigingen dat hun valsheden waarheden zijn en de aansporingen van allen in die gehele Kerk, die in dezelfde valse dingen zijn, om de ware dingen van de Nieuwe Kerk te bestrijden. Dat tekenen doen is getuigen en eveneens betuigen dat het waar is, zie de nrs. 598, 599; hier dat hun valse dingen waar zijn; met de koningen der aarde en van het gehele wereldrond, worden degenen aangeduid die voornamelijk in de valse dingen vanuit het boze zijn; hier al degenen die in dezelfde valse dingen zijn in de gehele Kerk; met de koningen immers worden degenen aangeduid die in de ware dingen vanuit het goede zijn en in de tegengestelde zin zij die in de valse dingen vanuit het boze zijn, nr. 483; met de aarde wordt de Kerk aangeduid, nr. 285; evenzo met het wereldrond, nr. 551; met heengaan om die tot de oorlog te vergaderen, wordt aangeduid hen aansporen tot de strijd, of om te bestrijden; met de oorlog immers wordt de geestelijke oorlog aangeduid, namelijk die van het valse tegen het ware en die van het ware tegen het valse, nrs. 500, 586; dat het is om de ware dingen van de Kerk te bestrijden, is omdat gezegd wordt: van de grote dag van God Almachtig; en met die dag wordt de Komst van de Heer aangeduid en dus de Nieuwe Kerk; dat dit met de grote dag daar wordt aangeduid, zal men verderop zien; er wordt gezegd dat de geesten van de demonen het zullen

doen, omdat met hen worden aangeduid de begeerten van de ware dingen te vervalsen en te redeneren vanuit valse dingen, nr. 703.

Hieruit blijkt, dat met de geesten van de demonen, tekenen doende om heen te gaan tot de koningen der aarde en van het gehele wereldrond, om die te vergaderen tot de oorlog van die grote dag van God Almachtig, worden aangeduid de betuigingen door degenen die worden verstaan onder de draak, het beest en de pseudoprofeet, nr. 701, 702, dat hun valsheden waarheden zijn en de aansporingen van allen in de gehele Kerk die in dezelfde valse dingen zijn, om de waarheden van de Nieuwe Kerk te bestrijden.

Dat met de grote dag van God Almachtig de Komst van de Heer wordt aangeduid en daarop de Nieuwe Kerk, staat vast uit vele plaatsen in het Woord, zoals: *'In die dag zal Jehovah alleen verhoogd worden'*, (Jesaja 2:11).

'In die dag zal Israël steunen op Jehovah, de Heilige Israëls in de waarheid', (Jesaja 10:20).

'In die dag zullen de natiën de wortel van Isai zoeken en Hem zal de rust heerlijkheid zijn', (Jesaja 11:10,11).

'In die dag zullen de ogen tot de Heilige Israëls schouwen', (Jesaja 17:7,9).

'In die dag zullen zij zeggen: Zie, Deze is onze God, Die wij verwacht hebben, opdat Hij ons bevrijde', (Jesaja 25:9).

'Mijn volk zal Mijn Naam leren kennen en in die dag ben Ik Hem Die spreekt, zie Mij', (Jesaja 52:6).

'Och, groot is de Dag van Jehovah en niet zal zijns gelijke zijn', (Jeremia 30:7).

'Zie, de dagen komende, waarop Ik een nieuw verbond zal maken en waarop voor Jehovah de stad zal gebouwd worden', (Jeremia 31:27,31,38).

'In die dagen zal Ik David een gerechte Spruit doen ontspruiten', (Jeremia 33:15).

'Zij zullen niet staan in de oorlog van de Dag van Jehovah', (Ezechiël 13:5).

'In die dag zal Michaël opstaan, de grote vorst, die voor de zonen van zijn volk staat. In die dag zal een elk weggerukt worden, die gevonden wordt geschreven te zijn in het Boek', (Daniël 12:1).

'In die dag zult gij roepen: Mijn echtgenoot. In die dag zal Ik een verbond met hen sluiten. In die dag zal Ik verhoren', (Hosea 2:15,17,20).

'Zie, Ik zal zenden Elia, eer dat de grote dag van Jehovah komt', (Maleachi 4:5).

'In die dag zal Jehovah zoals een kudde Zijn volk behouden', (Zacharia 9:16).

'In die dag zal Jehovah de bewoners van Jeruzalem beschermen', (Zacharia 13:1).

'Zie, de dag van Jehovah komt. Een enige dag, die Jehovah bekend zal zijn. In die dag zal Jehovah één zijn en Zijn Naam één. In die dag zal er een grote beroering zijn. In die dag zal op de bellen der paarden staan: De Heiligheid van Jehovah', (Zacharia 14:1,4,6-9,13,20,21).

Behalve deze plaatsen zijn er tal van andere, waarin onder de dag van Jehovah de Komst van de Heer wordt verstaan en dan de Nieuwe Kerk uit Hem, zoals in, (Jesaja 4:2; 19:16,18,21,24; 20:6; 22:20; 25:9; 28:5; 29:18; 30:25,26; 31:7; Jeremia 3:16-18; 23:5-7,12,20; 50:4,20,27; Ezechiël 24:26,27; 29:21; 34:11,12; 36:33; Hosea 3:5; 6:1,2; Joël 2:29; 3:1,14,18; Obadja 15; Amos 9:11,13; Micha 4:6; Habakuk 3:2; Zefanja 3:11,16,19,20; Zacharia 2:11; Psalm 72:7,8). En die dag wordt de Dag van Jehovah genoemd in, (Joël 1:15; 2:1,2,11; Amos 5:13,18,20; Zefanja 1:7,14; 2:2,3; Zacharia 14:1) en elders.

Aangezien de 'voleinding der eeuw', dat wil zeggen, het einde van de Oude Kerk daar is wanneer de Komst van de Heer en de aanvang van de Nieuwe Kerk is aangebroken, wordt daarom met de Dag van Jehovah op zeer veel plaatsen ook het einde van de vorige Kerk aangeduid en gezegd dat er dan gedruis, tumult en oorlogen zullen zijn, zie de verzameling van deze plaatsen in het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer', nrs. 4,5.

705. Zie, Ik kom zoals een dief, gezegend hij die waakt en zijn bekleedselen bewaart, betekent de Komst van de Heer en dan de hemel voor hen die tot Hem schouwen en aanblijven in een leven volgens Zijn geboden, te weten de ware dingen van het Woord.

Dat komen zoals een dief, wanneer over de Heer wordt gehandeld, Zijn Komst betekent en dat dan de hemel is voor hen die goed hebben geleefd en de hel voor hen die boos hebben geleefd, zie nr. 164; dat diegene gezegend wordt genoemd die het eeuwige leven ontvangt, nr. 639; dat waken betekent geestelijk leven, dat wil zeggen, in de ware dingen zijn en in een leven daarnaar en tot de Heer schouwen, nr. 158; en dat zijn bekleedselen bewaren betekent in die dingen aanblijven tot aan het einde van het leven, de bekleedselen betekenen immers de bekleedende ware dingen, nr. 166, 212, 328; dus de geboden van de Heer in het Woord, omdat deze de ware dingen zijn; dit nu volgt in orde vanuit datgene wat voorafgaat, want wat voorafgaat, betreft de Komst van de Heer en de Nieuwe Kerk en verder de bestrijding van haar door hen die uit de Oude Kerk zijn; en omdat die strijd aanstaande is, worden degenen vermaand die in de ware dingen vanuit het Woord zijn, om daarin te blijven, opdat zij niet bezwijken in het gevecht waarvan in het volgende vers sprake is.

. Opdat hij niet naakt zal wandelen en zij zijn schaamte zien, betekent opdat zij niet zijn met hen die in geen ware dingen zijn en hun helse liefden verschijnen.

Met naakt wandelen wordt aangeduid zonder waarheden leven; met de schaamte van de naaktheid of de schaamdelen worden de vuile liefden aangeduid, te weten de helse liefden; en omdat gezegd wordt, opdat zij de schaamte niet zien, zo wordt er aangeduid opdat die niet verschijnen; dat met de naaktheid de onwetendheid omtrent het ware wordt aangeduid en met de schaamte van de naaktheid de helse liefde, zie nr. 213.

Deze dingen zijn gezegd tot hen die van de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn, opdat zij de ware dingen aanleren en daarin blijven, aangezien zonder de ware dingen niet worden verwijderd de met hen meegeboren boosheden; deze boze dingen zijn de helse liefden; de mens kan weliswaar zonder de ware dingen zoals een christen leven, maar voor de mensen, maar niet voor de engelen; de ware dingen die zij zullen aanleren, zijn ten aanzien van de Heer en ten aanzien van de geboden, volgens welke zij zullen leven.

707. En hij heeft hen vergadert op de plaats, in het Hebreeuws geheten Armageddon, betekent de staat van de strijd vanuit de valse dingen tegen de ware dingen en de bedoeling om de Nieuwe Kerk te vernietigen, opkomend vanuit de liefde van de heerschappij en van de voorrang.

Met vergaderen op de plaats, hier tot het gevecht, wordt aangeduid, aansporen om te strijden vanuit de valse dingen tegen de ware dingen; dat het is de staat van de strijd, is omdat de plaats de staat van iets betekent; dat het is vanuit de bedoeling om de Nieuwe Kerk te vernietigen, is omdat de strijd tussen de oude en de nieuwe Kerk wordt verstaan en de bedoeling van de strijd is vernietigen; wat met Armageddon wordt aangeduid, zal hierna worden gezegd.

Eerst werd gezegd dat ‘de draak heenging om oorlog te voeren tegen de overigen van het zaad van de vrouw, die de geboden Gods bewaren en de getuigenis van Jezus Christus hebben’, (Openbaring 12:17); en verder dat ‘*het aan het beest vanuit de zee gegeven werd, oorlog te voeren tegen de heiligen*’, (Openbaring 13:7).

En in dit hoofdstuk dat ‘*de geesten van de demonen, uitgaand van de mond van de draak, van het beest en van de pseudoprofeet, heengingen tot de koningen der aarde, om hen te vergaderen tot de krijg van die grote dag van God Almachtig*’, vers 13 en 14.

Hier nu wordt gehandeld over dat gevecht zelf, waarvan de uitslag niet wordt beschreven, maar alleen de staat, die met Armageddon wordt aangeduid.

Met Armageddon wordt in de hemel de liefde van de eer, van de heerschappij en van de voorrang aangeduid en eveneens wordt in de Hebreeuwse taal met Aram of Arom de

verhevenheid aangeduid en de liefde vanuit de verhevenheid met Megiddon in de oude Hebreeuwse taal, zoals blijkt uit de betekenis ervan in de Arabische taal Hadad-Rimmon in het dal Megiddon aangeduid bij (Zacharia 12:11); in dat hoofdstuk wordt ook gehandeld over de Komst van de Heer en dan over het einde van de Joodse Kerk en over de aanvang van de door de Heer te instaureren Nieuwe Kerk en eveneens over de botsing tussen die Kerken en daarom wordt zo vaak in dat hoofdstuk gezegd ‘in die dag’ en met die dag wordt de Komst van de Heer aangeduid, zoals eerder in nr. 704; opdat men dit zal zien, zal ik de plaatsen aanvoeren: ‘In die dag zal Ik Jeruzalem stellen tot een steen van last voor alle volk. In die dag zal Ik alle paard met verbijstering slaan en de ruiter met zinneloosheid. In die dag zal Ik de leidlieden van Jehudah stellen zoals een oven des vuurs in het brandhout. In die dag zal Jehovah de bewoners van Jeruzalem beschermen, hoezeer er een struikelende onder hen zij. In die dag zal Ik zoeken te verderven alle natiën die tegen Jeruzalem komen’; en tenslotte: *‘In die dag zal er rouwklage zijn in Jeruzalem, zoals de rouwklage in Hadad-Rimmon in het dal Megiddon’*, (Zacharia 12:3,4,6,8,9,11); en in het volgende hoofdstuk: *‘In die dag zal er een bron geopend zijn voor het huis David en voor de bewoners van Jeruzalem. In die dag zullen de profeten beschaamd worden en een haren mantel aandoen om te liegen’*, (Zacharia 13:1,4).

Met die dag wordt de Komst van de Heer aangeduid en dan het einde van de Oude Kerk en de aanvang van de Nieuwe Kerk, zoals eerder is gezegd; wat echter daar met het dal van Megiddon wordt aangeduid, kan men niet zien, tenzij de reeks der dingen in dat hoofdstuk en in de beide volgende bij die profeet door de geestelijke zin wordt onthuld; deze reeks, omdat die aan mij is geopenbaard, zal worden gezegd, maar in een korte samenvatting.

In hoofdstuk 12 wordt bij Zacharia in de geestelijke zin beschreven, dat ‘de Heer de Nieuwe Kerk zal formeren’, vers 1.

Dat ‘er niet iets van leer dan zal zijn in de Oude Kerk en dat men haar daarom zal schuwen’, vers 2,3.

Dat ‘er geen verstand van het ware meer zal zijn, slechts bij hen die in het Woord zijn en die van de Nieuwe Kerk zijn’, vers 4.

Dat ‘dezen het goede van de leer uit de Heer zullen aanleren’, vers 5.

Dat ‘de Heer dan door de ware dingen van het Woord alle valse dingen zal vernietigen, opdat de leer van de Nieuwe Kerk niet iets anders dan het Ware zal leren’, vers 6,7.

Dat dan ‘de Kerk in de leer ten aanzien van de Heer zal zijn’, vers 8.

Dat ‘Hij zal vernietigen allen en alle dingen die tegen haar leer zijn’, vers 9.

Dat dan ‘de Nieuwe Kerk uit de Heer zal zijn’, vers 10.

En dat dan ‘alle en de afzonderlijke dingen van de Kerk in de rouw zullen zijn’, vers 10 tot 14.

Deze dingen zijn de inhoud van hoofdstuk 12 in de geestelijke zin.

De inhoud van het volgende hoofdstuk 13 is deze: dat ‘voor de Nieuwe Kerk het Woord zal zijn en dit voor hen geopend’, vers 1.

Dat ‘de valse dingen van leer en eredienst geheel en al zullen worden vernietigd’, vers 2,3.

Dat ‘het oude profetische of leerstellige zal ophouden en dat er niet langer de valsheden van leer zullen zijn’, vers 4,5.

Dat ‘de Heer door hen die in de Oude Kerk zijn, zal worden gedood, met de bedoeling om degenen te verstrooien die in Hem geloven’, vers 6,7.

Dat ‘zij die van de verwoeste Kerk zijn, zullen vergaan en dat zij die van de Nieuwe Kerk zijn, moeten worden gereinigd en geleerd uit de Heer’, vers 8,9.

Dit is de inhoud van hoofdstuk 13 in de geestelijke zin.

De inhoud van hoofdstuk 14 is de volgende: over ‘de worstelingen van de Heer tegen de bozen en over de verstrooiing van hen’, vers 1 tot 5.

Dat er ‘dan geen ware zal zijn, maar uit de Heer het Goddelijk Ware’, vers 6,7.

Dat ‘het Goddelijk Ware uit de Heer zal voortgaan’, vers 8,9.

Dat ‘het Ware in de Nieuwe Kerk zal worden vermenigvuldigd en daar ook niet het valse van het boze zal zijn’, vers 10,11.

Dat ‘hij die tegen die ware dingen strijdt, zich in valse dingen van elk geslacht zal begeven’, vers 12.

Dat ‘er dan vernietiging zal zijn van alle dingen van de Kerk’, vers 13 tot 15.

Dat ‘zij dan tot de eredienst van de Heer zullen toetreden, ook uit de natiën degenen die uiterlijk natuurlijk zijn’, vers 16 tot 19.

En dat ‘er dan het inzicht vanuit het goede van de naastenliefde zal zijn waar vanuit de eredienst is’, vers 20,21.

Dit is de inhoud van de drie hoofdstukken 12, 13 en 14 bij Zacharia in de geestelijke zin, die zijn onthuld, omdat daarin ook over de laatste staat van de Oude Kerk en over de eerste staat van de Nieuwe Kerk wordt gehandeld; en omdat er gezegd wordt dat zij moet worden vergaderd op de plaats, in het Hebreeuws genoemd Armageddon, staat vast, dat dezelfde dingen bij de profeet zijn gezegd over de laatste staat van de huidige Kerk en over de eerste staat van de Nieuwe Kerk.

Met Armageddon wordt aangeduid, zoals gezegd, de liefde van eer, heerschappij en voorrang; vanuit die liefde immers ontstaat de strijd en vanuit die en vanwege die ontstaat de rouwklage, die daar in de verzen 11 tot en met 14 van hoofdstuk 12 wordt beschreven.

Iets eenders wordt ook met Megiddon aangeduid in (2 Koningen 23:29,30; 2 Kronieken 35:20-24) maar in de geestelijke zin.

708. En de zevende engel goot zijn fiool in de lucht, betekent de invloeiing uit de Heer in alle dingen tegelijk bij de mensen van de Kerk van de hervormden.

Met de zevende engel die zijn fiool uitgoot, wordt, hier evenals met de vorige, de invloeiing aangeduid; met de lucht worden alle dingen van het doorvatten en het denken, dus van hun geloof, aangeduid, en dus ook hoedanig in het algemeen degenen zijn die in het van de naastenliefde gescheiden geloof daar zijn; want met de lucht wordt hun ademhaling aangeduid en de ademhaling stemt overeen met het verstand, dus met het doorvatten en het denken en eveneens met het geloof, omdat het geloof is van het denken volgens het doorvatten van het verstand; dat er deze overeenstemming is en dat in de geestelijke wereld eenieder ademhaalt volgens zijn geloof, is ten volle getoond in het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’, in het vijfde deel.

709. En er ging een grote stem uit van de tempel des hemels vanuit de troon, zeggende: Het is geschied, betekent zo geopenbaard door de Heer, dat alle dingen van de Kerk zijn verwoest en dat nu het Laatste Gericht aanstaande is.

Met de grote stem, uitgaande van de tempel des hemels, wordt de openbaring uit de Heer vanuit het binnenste van de hemel aangeduid; met de grote stem de openbaring en met de tempel des hemels wordt het binnenste van de hemel aangeduid, waar vanuit de invloeiing is, nr. 669.

Dat er gezegd wordt vanuit de troon, is omdat met de troon de hemel wordt aangeduid en eveneens het gericht; dat de hemel zo wordt aangeduid, zie de nrs. 221, 222; en het gericht, nr. 229; en wel, omdat nu is geopenbaard, dat alle dingen van de Kerk zijn verwoest, dus dat haar einde daar is en aan het einde van de Kerk wordt het gericht gehouden; en daarom wordt dit gezegd, toen de laatste engel zijn fiool uitgoot uit de tempel des hemels vanuit de troon; met het is geschied, wordt aangeduid dat het voleindigd is, dat wil zeggen, dat alle dingen van de Kerk zijn verwoest; zie nr. 676.

710. En er geschieden stemmen en bliksemen en donderslagen, betekent de redeneringen, de vervalsingen van het ware en de bewijsvoeringen vanuit de valse dingen van het boze in de Kerk bij hen die in het geloof-alleen zijn en het van zich afschuiven over de boze dingen bij zichzelf na te denken, aangezien zij daarvan niet willen wijken indien zij die wisten.

Dat met de stemmen, de bliksemen en de donderslagen, de redeneringen, de vervalsingen van het ware en de bewijsvoeringen vanuit de valse dingen worden aangeduid, kan vaststaan uit wat eerder in de nrs. 396, 530 is gezegd en uit eendere dingen daar.

Dat degenen die in het van de werken van de Wet gescheiden geloof en vandaar in de boze dingen van het leven zijn, het van zich afschuiven over de boze dingen bij zichzelf na te denken, omdat zij daarvan niet willen wijken indien zij die wisten, is zonder ontvouwing duidelijk; de ondervinding leert dit; de boze dingen immers zijn verkwikkelijk, omdat zij liefden zijn en van die verkwikkingen wil niemand wijken, tenzij men het oog richt op het leven na de dood en eerst op de hel hoedanig die is en daarna op de hemel hoedanig die is en daarover denkt buiten de daad van het boze; indien men dan ook tot de Heer schouwt en bedenkt wat het tijdelijke ten opzichte van het eeuwige is, of het niet zoals niets is, dan kan men nadenken over zijn boosheden en die willen weten en daarvan terugtreden.

Maar indien men zich heeft bevestigd in het geloof-alleen, dan zal men in zijn hart zeggen: ons theologisch geloof dat God de Vader Zich erbarmt ter wille van de Zoon, Die voor onze zonden heeft geleden, doet alle dingen, indien ik dit vanuit een zeker vertrouwen smee; dan denkt men niet over enig boze bij zich na; men zegt ook vanuit dit geloof bij zichzelf dat het boze niet verdoemt en dat de zaliging zuivere barmhartigheid is, en nog andere dergelijke dingen; zo blijft men aan in zijn boze dingen en verlustigt zich daarin tot aan het einde van het leven.

Zodanig zijn de redeneringen, de vervalsingen van het boze, die hier met de stemmen, de bliksemen en de donderslagen worden aangeduid.

711. En een grote aardbeving geschiedde, hoedanige niet is geschied van dat de mensen geweest zijn op de aarde, een zodanige aardbeving, dermate groot, betekent als het ware schuddingen, heftige opwindingen, omkeringen van alle dingen van de Kerk en hun weggetrokken worden van de hemel.

Dat met de aardbevingen de veranderingen van staat van de Kerk worden aangeduid, zie nr. 331; en omdat er lichtere en zwaardere aardbevingen zijn, hier de allerzwaarste, omdat er gezegd wordt, dat een zodanige aardbeving niet is geschied van dat de mensen op de aarde zijn geweest, is het duidelijk dat met de aardbevingen hier de schuddingen, de heftige opwindingen, de omkeringen van alle dingen van de Kerk worden aangeduid en hun weggetrokken worden van de hemel.

Er wordt ook van de draak, die de oude slang, duivel en satan wordt genoemd, gezegd *‘dat zijn staart het derde deel der sterren vanuit de tempel neertrok en op de aarde wierp’*, (Openbaring 12:4).

Eender ten aanzien van de geitenbok, (Daniël 8:10-12).

De Heer zegt ook ten aanzien van het einde van deze Kerk: *‘Alsdan zal grote verdrukking wezen, hoedanig niet is geweest van het begin van de wereld tot nu toe en ook niet zijn zal,* (Mattheüs 24:21).

Het einde van de Kerk wordt ook bij de profeten beschreven met de schuddingen, omkeringen, omwerpingen van de aarde en met meer dingen die tot de aardbevingen behoren.

712. En geworden is de grote stad tot drie delen en de steden der natiën zijn gevallen, betekent dat die Kerk ten aanzien van de leer door hen geheel en al vernietigd is, evenzo alle ketterijen die van haar afkomstig zijn.

Dat met de stad de leer van de Kerk wordt aangeduid, of wat hetzelfde is, de Kerk ten aanzien van de leer, zie de nrs. 194, 501, 502; vandaar worden aangeduid met de steden der natiën de ketterse leren of de ketterijen, die van haar afkomstig zijn en deze zijn er verscheidene; met tot drie delen worden, wordt aangeduid geheel en al vernietigd worden, want met verdeeld worden wordt in het Woord verstrooid worden aangeduid; de oorzaak ervan is dat die dingen zo niet samenhangen; en met drie wordt alles en het geheel aangeduid, nrs. 400, 505; vandaar

wordt met tot drie delen worden, geheel en al vernietigd worden aangeduid; met vallen, wat van de steden der natiën wordt gezegd, wordt ook vernietigd worden aangeduid; er wordt gezegd dat de stad tot drie delen werd en dat de steden der natiën zijn gevallen, omdat vlak daarvoor over een aardbeving was gesproken, waarbij zulke dingen gebeuren.

Onder de grote stad wordt de grote stad verstaan waarover eerder in hoofdstuk 11, vers 8 is gehandeld, die daar Sodom en Egypte wordt genoemd, nrs. 501-504.

Dat de stad de leer betekent en vandaar de steden de leerstellingen, is omdat met de aarde, in het bijzonder met het land Kanaän, de Kerk wordt aangeduid; en omdat de kerk Kerk is krachtens deze leer en volgens die leer, worden daarom met de steden de leerstellige dingen aangeduid; zij werden ook geleerd in de steden, omdat daar de synagogen waren en in Jeruzalem ook de tempel; vandaar is het, dat met Jeruzalem de Kerk wordt aangeduid ten aanzien van de leer in de universele zin.

713. En het grote Babylon is gekomen in de gedachtenis vóór God, om haar te geven de beker van de wijn der ontsteking van Zijn toorn, betekent dan ook de vernietiging van de dogma's van het rooms-katholieke godsdienstige.

Met Babylon als stad, zoals hier, wordt dat godsdienstige aangeduid ten aanzien van de dogma's en leerstellingen ervan nr. 631; met haar de beker van de wijn der ontsteking van de toorn Gods geven, wordt aangeduid verwoesten totdat er niets dan het boze en het valse is; dat dit met de beker van de wijn der ontsteking Gods wordt aangeduid, zie de nrs. 631, 632.

713. [a] En alle eiland is gevlucht en de bergen zijn niet gevonden, betekent dat er niet langer enig ware van het geloof was, noch langer enig goede van de liefde.

714. En een grote hagel, als het ware van het gewicht van een talent, daalde neer van de hemel op de mensen, betekent de afgrijselijke en wrede valse dingen, waardoor al het ware van het Woord en vandaar van de Kerk is vernietigd.

Dat met de hagel wordt aangeduid het valse dat het ware en het goede vernietigt, zie nr. 399; en omdat er gezegd wordt een grote hagel, als het ware van het gewicht van een talent, worden de afgrijselijke en wrede valse dingen aangeduid, waardoor al het ware en goede van het Woord en vandaar van de Kerk is vernietigd; dat er gezegd wordt van het gewicht van een talent, is omdat het talent het grootste gewicht van het zilver en eveneens van het goud was en met het zilver wordt het ware aangeduid en met het goud het goede en in de tegengestelde zin het valse en het boze, nr. 211.

Dat er gezegd wordt dat de hagel neerdaalde van de hemel op de mensen, is volgens de schijnbaarheden en daar vanuit en vanuit de overeenstemmingen is de zin van de letter van het Woord; het is hiermee iets eenders zoals met wat eerder is gezegd over de plagen, namelijk dat zij vanuit de hemel door de engelen op de mensen werden uitgegoten, terwijl het toch ware en goede dingen zijn, die uit de Heer worden neergelaten en die bij degenen die beneden staan, worden verkeerd in valse en boze dingen, nr. 673; ook in de geestelijke wereld bij hen, wanneer zij in redeneringen vanuit de valse dingen tegen de ware dingen van het Woord zijn, schijnt soms hagel neer te dalen en bij sommigen zwavel en vuur; en omdat deze dingen verschijnen in de atmosfeer boven hen en zoals vanuit de hemel, wordt er daarom vanuit die schijn gezegd, dat een hagel vanuit de hemel neerdaalde.

715. En de mensen lasterden God vanwege de plaag van de hagel, omdat die plaag zeer groot was, betekent dat zij, omdat zij bij zich zulke valse dingen hadden bevestigd, de ware dingen dermate ontkenden, dat zij die niet kunnen erkennen, vanwege de walgingen opkomend vanuit hun innerlijke valse en boze dingen.

Met God lasteren, wordt aangeduid ontkennen en niet erkennen dat de Heer alleen de God is van hemel en aarde, nrs. 571, 582, 697; evenzo het Ware van het Woord; omdat die plaag zeer

groot was, betekent vanwege die afgrijselijke en wrede valse dingen vanuit het bevestigde dogma ten aanzien van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen, nr. 714; en dat zij daarom niet kunnen erkennen, is omdat de bevestiging van het valse de ontkenning van het ware is.

Het schijnt alsof er wordt verstaan dat de plaag van de hagel zo groot was, dat zij vanwege de kwelling of de pijn waarmee de hagel hen sloeg, God lasterden; maar dit wordt daaronder niet verstaan, maar dat zij de ware dingen vanwege de valse dingen niet hebben kunnen erkennen; evenzo als eerder in dit hoofdstuk, waar gezegd wordt dat zij de Naam Gods lasterden vanwege de hitte, vers 9 en dat zij de God des hemels lasterden vanwege de pijnen en vanwege de zweren, vers 11; zie deze dingen ontvouwd in de nrs. 692 tot 697.

* * * * *

716. Hieraan zal ik deze gedenkwaardigheid toevoegen: in de geestelijke wereld sprak ik met bepaalde Engelse bisschoppen daar, over de werkjes die in Londen waren uitgegeven in het jaar 1758, namelijk over ‘Hemel en de Hel, over ‘het Nieuwe Jeruzalem en haar Hemelse Leer’, over ‘het Laatste Gericht’, over ‘het Witte Paard’ en over ‘de Aardbollen in het Heelal’.

Deze werkjes waren aan alle bisschoppen en aan verscheidene edelen of lords als geschenk gezonden; zij zeiden, dat zij ze hadden ontvangen en ze hadden ingezien, maar dat zij ze van geen waarde hadden geacht, hoewel ze kundig waren geschreven; en eveneens dat zij, wie zij maar konden, hadden afgeraden ze te lezen. Ik vroeg waarom zij dat hadden gedaan, terwijl daar toch verborgenheden over de hemel en de hel in stonden en over het leven na de dood en tal van andere dingen van de allergrootste waarde, die uit de Heer zijn onthuld voor hen die van Zijn Nieuwe Kerk, het Nieuwe Jeruzalem, zullen zijn.

Maar zij zeiden: ‘Wat gaan ons deze dingen aan?’; toen stortten zij hun afkeuringen uit tegen de werkjes, zoals zij eerder in de wereld hadden gedaan; ik hoorde hen aan en toen las ik hen het volgende voor uit de Apocalyps: ‘En de zesde engel goot zijn fiool uit op de grote rivier, de Eufraat; en uitgedroogd is zijn water, opdat bereid zou worden de weg der koningen van de opgang van de zon; en ik zag vanuit de mond van de draak, en vanuit de mond van het beest, en vanuit de mond van de pseudo-profeet, drie onreine geesten, de vorsen gelijk; het zijn immers geesten van demonen, die tekenen doen om heen te gaan tot de koningen van de aarde en van het gehele wereldrond, om die te vergaderen tot de oorlog van die grote dag van God Almachtig; en hij heeft hen vergaderd op de plaats in het Hebreeuws geheten Armageddon’, (Openbaring 16:12 tot 16); deze dingen werden voor hen ontvouwd en er werd gezegd, dat zij het waren en ook elders anderen die op hen lijken, die onder deze dingen werden verstaan.

Deze dingen die tot de bisschoppen werden gezegd, hoorde de koning, de grootvader van de koning die heden regeert, vanuit de hemel; en enigszins verontwaardigd zei hij: ‘Wat is dit?’ Toen keerde een zeker iemand onder hen, die niet met hen in de wereld een lijn had getrokken, zich tot de koning en zei: ‘Zij die u nu met de ogen ziet, hebben in de wereld gedacht en vandaar denken zij ook nu over het Goddelijk Menselijke van de Heer, zoals over het menselijke van een gewoon mens, en zij kennen alle zaliging en verlossing aan God de Vader toe en niet aan de Heer, dan alleen zoals aan de oorzaak ten behoeve van de uitvoering; zij geloven immers in God de Vader en niet in Zijn Zoon, hoewel zij weten vanuit de Heer, ‘dat het de wil van de Vader is, dat zij in de Zoon geloven, en dat zij die in de Zoon geloven, het eeuwige leven hebben, en dat zij die niet in de Zoon geloven, het leven niet zullen zien’; en nog dit, dat zij de naastenliefde, die geschiedt uit de Heer door de mens zoals uit hem, van het artikel van de zaliging verwerpen.

Terwijl hij verder sprak met de koning toonde hij de hiërarchie, die verscheidenen van hen aanhoudend najagen en ook uitoefenen, en die zij verstevigen door verbinding en

samenvoeging, die door de gezanten, boodschappers, brieven en gesprekken, gesteund door het kerkelijk gezag, zowel als door het staatsgezag, wordt onderhouden met allen van hun orde, waardoor zij bijna allen zoals één bundel samenhangen.

Het is door de hiërarchie ook bewerkt dat de bovengenoemde werken voor het Nieuwe Jeruzalem, hoewel die te Londen zijn uitgegeven, en aan hen als geschenk toegezonden, zo schandelijk waren verworpen, dat ze zelfs niet waardig waren gekeurd om opgenomen te worden in de boekenlijst.

Toen de koning dit hoorde, stond hij versteld, vooral daarover dat zij zo over de Heer hadden gedacht, Die toch de God van hemel en aarde is, en over de naastenliefde, die toch de godsdienst zelf is.

Toen werden, door het licht dat vanuit de hemel werd binnengelaten, de innerlijke dingen van hun gemoed en van hun geloof geopend, en de koning zag dit en zei toen: ‘Gaat heen! Och, wie kan zich zozeer daartegen verharden om iets te horen over de hemel en over het eeuwige leven’.

Daarna werd door de koning nagegaan, vanwaar zij zo’n universele gehoorzaamheid van de zijde van de geestelijkheid hebben, en het werd gezegd, dat die voortkomt uit de bevoegdheid die aan iedere bisschop in zijn diocese is verleend, om bij de benoeming in de kerken aan de koning slechts één persoon voor te dragen, en niet zoals in andere koninkrijken, drie kandidaten; en dat zij krachtens deze bevoegdheid eigenmachtig hun beschermelingen tot hogere ereposten en tot ruimere inkomsten kunnen bevorderen, eenieder volgens de gehoorzaamheid die hij betoont; het werd ook onthuld, tot hoever de hiërarchie kan voortschrijden, en dat zij tot zóver voortschrijdt, dat de heerschappij het wezenlijke is en de godsdienst het formele; ook werd de gloed om te heersen van deze personen geopend en door de engelen beschouwd, en het werd gezien dat die de gloed om te heersen degenen overtreft die in wereldlijke macht staan.

Einde hoofdstuk 16.

DE APOCALYPS ONTHULD

*waarin de verborgenheden die daar voorzeggd zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.*

ZEVENTIENDE HOOFDSTUK

1. *En er kwam een van de zeven engelen hebbende de zeven fiolen en hij sprak met mij, zeggende tot mij: Kom, ik zal u tonen het gericht van de grote loonhoer zittende op vele wateren.*
2. *Met wie hebben gehoereerd de koningen der aarde en die de aarde bewonen zijn dronken geworden van de wijn van haar hoererij.*
3. *En hij bracht mij heen in een woestijn in de geest en ik zag een vrouw zittende op een scharlaken beest, vol van namen der lastering, hebbende zeven hoofden en tien hoornen.*
4. *En de vrouw was omkleed met purper en scharlaken en verguld met goud en kostelijk gesteente en paarden, hebbende een gouden beker in haar hand, vol van gruwelen en van de onreinheid van haar hoererij.*
5. *En op haar voorhoofd een naam geschreven: mysterie, Babylon de grote, de moeder van de hoererijen en van de gruwelen der aarde.*
6. *En ik zag de vrouw dronken van het bloed van de heiligen en van het bloed der getuigen van Jezus en ik verwonderde mij haar ziende met grote verwondering.*
7. *En de engel zei tot mij: Waarom verwondert gij u? Ik zal u zeggen het mysterie van de vrouw en van het beest dat haar draagt, hebbende de zeven hoofden en de tien hoornen.*
8. *Het beest dat gij gezien hebt, was en is niet, en het zal gaan opklimmen vanuit de afgrond en ten verderve heengaan; en verwonderd zullen zijn die op de aarde wonen, wier namen niet geschreven zijn in het Boek des levens, van de grondlegging der wereld af, ziende het beest dat was en niet is, hoewel het is.*
9. *Dit is het gemoed hebbende wijsheid; de zeven hoofden zijn zeven bergen, waar de vrouw zit op dezelve.*
10. *En zeven koningen zijn het, de vijf zijn gevallen en de een is en de ander is nog niet gekomen en wanneer hij zal gekomen zijn, moet hij korte tijd blijven.*
11. *En het beest, dat was en niet is, is zelf de achtste.*
12. *En de tien hoornen die gij gezien hebt, tien koningen zijn het, die nog niet het koninkrijk hebben ontvangen, maar mogendheid evenals koningen één uur ontvangen met het beest.*
13. *Dezen hebben één mening en hun macht en mogendheid zullen zij aan het beest overgeven.*
14. *Dezen zullen strijden met het Lam, maar het Lam zal hen overwinnen, omdat Het Heer der heren is en Koning der koningen en die met Hetzelve zijn, geroepenen, uitverkorenen en getrouwen.*
15. *En hij zei tot mij: De wateren die gij gezien hebt, waar de loonhoer zit, volken en scharen zijn het en natiën en tongen.*
16. *En de tien hoornen die gij gezien hebt op het beest, dezen zullen de loonhoer haten en verlaten zullen zij haar maken en naakt en haar vlezen zullen zij eten en haar verbranden met vuur.*

17. Aangezien God heeft gegeven in hun harten Zijn mening te doen en één mening te doen en hun koninkrijk te geven aan het beest, totdat voleindigd zullen worden de woorden van God.

18. En de vrouw die gij gezien hebt, is de grote stad, hebbende het koninkrijk over de koningen der aarde.

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

Ten aanzien van het rooms-katholieke godsdienstige: beschreven wordt op hoedanige wijze dit het Woord had vervalst en vandaar alle ware dingen van de Kerk had verdraaid, vers 1 tot 7; hoe het die dingen had vervalst en verdraaid bij hen die aan de heerschappij ervan zijn onderworpen, vers 8 tot 11; dat het minder was bij hen die zich niet zo aan de heerschappij ervan hadden onderworpen, vers 12 tot 15; ten aanzien van de hervormden, dat zij zich aan het juk van de heerschappij ervan hebben onttrokken, vers 16,17; desondanks over de voortdurende heerschappij ervan, vers 18.

De inhoud van de afzonderlijk verzen.

En er kwam een van de zeven engelen hebbende de zeven fiolen en hij sprak met mij, betekent nu de invloeiing en de onthulling uit de Heer vanuit het binnenste van de hemel ten aanzien van de rooms-katholieke vorm van godsdienst; zeggende tot mij: Kom, ik zal u tonen het gericht van de grote loonhoer zittende op vele wateren, betekent de onthulling ten aanzien van dat godsdienstige ten aanzien van de ontwijdingen en schendingen ervan van de waarheden van het Woord; met wie gehoereerd hebben de koningen der aarde, betekent dat het heeft geschonden de ware en de goede dingen van de Kerk, die vanuit het Woord zijn; en die de aarde bewonen zijn dronken geworden van de wijn van haar hoererie, betekent de waanzin in de geestelijke dingen vanwege de echtbreking van het Woord bij hen die in dat godsdienstige zijn; en hij bracht mij heen in een woestijn in de geest, betekent in de geestelijke staat heengebracht tot hen bij wie alle dingen van de Kerk verwoest zijn; en ik zag een vrouw zittende op een scharlaken beest, vol van namen der lastering, betekent dat godsdienstige gebaseerd op het Woord, door hen ontwijd; hebbende zeven hoofden en tien hoornen, betekent het inzicht vanuit het Woord, in de aanvang heilig, daarna geen inzicht en tenslotte waanzin en de macht vanuit het Woord die aanhoudend veel is; en de vrouw was omkleed met purper en scharlaken, betekent het hemels Goddelijk Goede en Goddelijk Ware, te weten het Woord, bij hen; en verguld met goud en kostelijk gesteente, betekent het geestelijk Goddelijk Goede en Goddelijk Ware, dus het Woord, bij hen; en paarden, betekent de erkenningen van het goede en het ware, dus het Woord bij hen; hebbende een gouden beker in haar hand vol van gruwelen en van de onreinheid van haar hoererie, betekent dat godsdienstige vanuit de ontwijde heilige dingen van het Woord en vanuit de goede en ware dingen ervan, door afgrijselijke valse dingen bevuild; en op haar voorhoofd was een naam geschreven: mysterie, Babylon de grote, de moeder der hoerereien en der gruwelen der aarde, betekent het rooms-katholieke godsdienstige, zodanig als het innerlijk is, echter verborgen, namelijk dat het krachtens zijn opkomst uit de liefde van heersen vanuit de liefde van zich over de heilige dingen van de Kerk en over de hemel, dus over alle dingen van de Heer en van Zijn Woord, de dingen die van het Woord en vandaar van de Kerk zijn, heeft bevuild en ontwijd; en ik zag de vrouw dronken van bloed van de heiligen en van het bloed der getuigen van Jezus, betekent dat godsdienstige, dat waanzinnig is vanwege de geschonden en ontwijde Goddelijke Ware en Goede dingen van de Heer, van het Woord en vandaar de Kerk; en ik verwonderde mij, haar ziende, met grote verwondering, betekent de verbijstering dat dit

godsdienstige innerlijk zodanig is, terwijl het uiterlijk toch anders verschijnt; en de engel zei tot mij: Waarom verwondert gij u?

Ik zal u zeggen het mysterie van de vrouw en van het beest dat haar draagt, hebbende de zeven hoofden en de tien hoornen, betekent de onthulling, wat de dingen die voorafgaan en gezien zijn, betekenen: het beest dat gij gezien hebt, was en is niet, betekent het Woord bij hen als heilig erkend en toch in werkelijkheid niet erkend en het zal gaan opklimmen vanuit de afgrond en ten verderve heengaan, betekent dat in de pauselijke vergadering enige malen is beraadslaagd over het opnemen en het lezen van het Woord door de leken en het gewone volk, maar dat het verworpen werd; en verwonderd zullen zijn die op de aarde wonen, van wie de namen niet geschreven zijn in het Boek des levens van het Lam, van de grondlegging der wereld af, ziende het beest dat was en niet is, hoewel het is, betekent de verbazing van hen die van dat godsdienstige zijn, allen die van de instauratie ervan hebben gestreefd naar de heerschappij over de hemel en de aarde, dat het Woord, hoewel het dus is verworpen, er niettemin is; dit is het gemoed, hebbende wijsheid, betekent dat dit de uitlegging is in de natuurlijke zin, maar voor hen die in de geestelijke zin uit de Heer zijn; de zeven hoofden zijn zeven bergen, waar de vrouw op zit en zeven koningen zijn het, betekent de Goddelijke Goede en de Goddelijke Ware dingen van het Woord, waarop dat godsdienstige is gegrondvest, mettertijd vernietigd en tenslotte ontwijd; de vijf zijn gevallen en de een is en de ander is nog niet gekomen en wanneer hij zal gekomen zijn, moet hij korte tijd blijven, betekent dat alle Goddelijke Ware dingen van het Woord zijn vernietigd, behalve dit ene, dat aan de Heer gegeven is alle mogendheid in de hemel en op aarde; en behalve het andere, dat nog niet in overweging is genomen en wanneer het daartoe komt, niet zal aanblijven, namelijk dit, dat het Menselijke van de Heer Goddelijk is; en het beest, dat was en niet is, is zelf de achtste en van de zeven is het en ten verderve gaat het heen, betekent dat het Woord, waarover eerder, het Goddelijk Goede Zelf is en dat het is het Goddelijk Ware en dat het van de leken en van het gewone volk wordt afgenomen, opdat niet de ontwijdingen en de echtbrekingen daar door de voorgangers bedreven, verschijnen en die daarom terugtreden; en de tien hoornen die gij gezien hebt, tien koningen zijn het, die nog niet het koninkrijk hebben ontvangen, betekent het Woord ten aanzien van de macht vanuit de Goddelijke Ware dingen, bij hen die in het koninkrijk van Frankrijk zijn en niet zozeer onder het juk van de pauselijke heerschappij, bij wie evenwel nog niet de Kerk zo gescheiden is geworden van het rooms-katholieke godsdienstige; maar mogendheid evenals koningen één uur ontvangen met het beest, betekent dat het Woord bij hen kracht heeft en zij door het Woord kracht hebben, alsof zij in de Goddelijke Ware dingen ervan waren; dezen hebben één mening en hun macht en mogendheid zullen zij aan het beest overgeven, betekent dat zij eensgezind erkennen, dat de regering en de heerschappij over de Kerk enig en alleen is door het Woord; dezen zullen met het Lam strijden, maar het Lam zal hen overwinnen, omdat Het Heer der heren is en Koning der koningen, betekent de strijd van de Heer met hen ten aanzien van de erkenning van Zijn Goddelijk Menselijke, omdat de Heer in Dit is de God van hemel en aarde en eveneens het Woord; en die met het Lam zijn, geroepen, uitverkorenen en getrouwen, betekent dat zij die tot de Heer alleen gaan en Hem vereren, degenen zijn die in de hemel komen, zowel zij die in de uiterlijke dingen van de Kerk zijn als zij die in de innerlijke en in de binnenste dingen ervan zijn; en hij zei tot mij: De wateren die gij gezien hebt, waar de loonhoer zit, volken en scharen zijn het en natiën en tongen, betekent dat zij onder de pauselijke heerschappij zijn, maar in de ware dingen van het Woord door dat godsdienstige op verschillende wijze geschonden en ontwijd, die van verschillende leer en scholing en van verschillende godsdienst en verschillende belijdenis ervan zijn; en de tien hoornen die gij gezien hebt op het beest, dezen zullen de loonhoer haten, betekent het Woord ten aanzien van de macht vanuit de Goddelijke Ware dingen bij de protestanten, die het juk van de pauselijke heerschappij geheel en al van zich hebben geworpen; en verlaten zullen zij haar maken en naakt, betekent dat zij zich zullen ontdoen van de valse en de boze dingen ervan; en haar vlezen zullen zij eten en

haar verbranden met vuur, betekent dat zij de boze en de valse dingen die aan dat godsdienstige eigen zijn, uit haar zullen verdoemen en bij zich vernietigen en het godsdienstige zullen verwensen en bij zich verdelgen; aangezien God heeft gegeven in hun harten Zijn mening te doen en één mening te doen en hun koninkrijk te geven aan het beest, betekent de beslissing bij hen uit de Heer, dat zij het rooms-katholieke godsdienstige geheel en al zouden verstoten en verwensen en bij zich verdelgen en uitroeien en de eensgezinde beslissing dat zij het Woord zouden erkennen en op het Woord de Kerk grondvesten; totdat voleindigd zullen worden de woorden van God, betekent totdat vervuld zijn alle dingen die over hen zijn voorgezegd; en de vrouw die gij gezien hebt, is de grote stad, hebbende het koninkrijk over de koningen der aarde, betekent dat het rooms-katholieke godsdienstige ten aanzien van de leer in de christelijke wereld regeert en voor een zeker deel ook bij de hervormden, hoewel zij niet onder de pauselijke heerschappij zijn.

DE ONTVOUWING

717. In wat voorafging van hoofdstuk 7 tot en met hoofdstuk 16, is gehandeld over de hervormden; nu wordt in dit hoofdstuk en in het volgende gehandeld over de pauselijken, onder wie degenen die voor zich hebben opgeëist de macht van de hemel te openen en te sluiten, worden verstaan onder Babylonië; hier dus zal eerst worden gezegd, wat in het bijzonder onder Babylonië wordt verstaan.

Onder Babylon of Babel wordt verstaan de liefde van heersen over de heilige dingen van de Kerk vanuit de liefde van zich en omdat die liefde klimt tot zover als haar de teugel maar wordt gevierd en de heilige dingen van de Kerk ook de heilige dingen van de hemel zijn, wordt daarom met Babylonië of Babel ook de heerschappij over de hemel aangeduid; en omdat die liefde zo optreedt als duivel, die eendere dingen najaagt, kan zij niet anders dan de heilige dingen ontwijden, door de goede en de ware dingen van het Woord te schenden; daarom wordt met Babylonië of Babel ook de ontwijding van het heilige en de echtbreuk van het goede en het ware van het Woord aangeduid.

Dit zijn de dingen die met Babylonië hier en de Openbaring worden aangeduid en met Babel in het profetische en het historische Woord, in deze plaatsen, ten aanzien van Babel:

‘Zie, de dag van Jehovah komt, de gruwelijke; de sterren der hemelen en hun gesternten zullen niet lichten met haar licht; de zon is verduisterd in haar opgang en de maan laat haar schijnsel niet glanzen.

Ik zal de verheffing der hoogmoedigen doen ophouden en de trots der gewelddadigen zal Ik vernederen.

Babel, het sieraad der koninkrijken, zal zijn zoals de omkering Gods, Sodom en Gomorra; daar zullen de ijim nederliggen, hun huizen zullen vervuld worden met ochim en daar zullen de dochters van de nachtuil wonen en daar zullen satyrs springen en de ijim zullen antwoorden in haar paleizen en de draken in de paleizen van haar verrukkingen’, (Jesaja 13:1,9-11,19,21,22) en in verscheidene andere plaatsen in dat hele hoofdstuk.

‘Gij zult deze gelijkenis uiten ten aanzien van de koning van Babel; uw grootsheid is in de hel neergelaten; gij zijt van de hemel gevallen, Lucifer; gij zei in uw hart: ik zal de hemelen beklimmen, ik zal mijn troon boven de sterren Gods verhogen, ik zal boven de hoogten der wolk klimmen, ik zal de Allerhoogste gelijk worden; doch gij zijt neergelaten tot de hel; Ik zal opstaan tegen u en Ik zal van Babel uitroeien de naam en het overschot’, (Jesaja 14:4,11-15,22) en ook elders in gehele hoofdstuk.

‘Jehovah sprak tegen Babel: Uw moeder is zeer beschaamd gemaakt; die u gebaar heeft, is met schaamte overgoten; zie het achterst gelegene; woestijn, droogte en eenzaamheid. Rust u tegen Babel rondom, schiet tegen haar en spaart de pijlen niet; hoe is Babel geworden tot een verlating onder de natiën; tegen Jehovah heeft zij onbeschaamd gehandeld, tegen de

Heilige Israëls; droogte zal zijn over haar wateren, dat zij uitdrogen, omdat het een land van gesneden beelden is en zich beroemt op huiveringwekkende dingen; daarom zullen daar wonen de zijim met de ijim en in haar zullen de nachtuilen wonen, naar de omkering Gods, Sodom en Gomorra’, (Jeremia 50:1,12,14,23,29,31,38-40) en verder nog op verscheidene andere plaatsen in dat hele hoofdstuk.

‘Een drinkbeker van goud was Babel in de hand van Jehovah, dronken makende de algehele aarde; van haar wijn hebben de natiën gedronken; daarom razen zij; verlaat haar, omdat haar gericht tot aan de hemelen reikt en zich verheft tot aan de wolken; zie, Ik ben tegen u, gij, verdervende berg, verdervende de algehele aarde; Ik zal u van de rotsen afwentelen en zal u stellen tot een berg der verbranding.

Ik zal bezoeking doen over Bel en Babel, Ik zal uit zijn mond uittrekken wat hem ten deel is gevallen, opdat de natiën niet meer tot hem toevloeiën; ook Babels muur zal vallen.

Zie de dagen komende, waarop Ik bezoeking zal doen over de gesneden beelden van Babel, opdat haar ganse land beschaamd worde.

Al klom Babel in de hemelen en al maakte zij vast de hoogte van haar sterkte, zo zullen van met Mij de verwoesters komen.

Ja zelfs zal Ik dronken maken haar vorsten en haar wijzen en haar leiders en haar voorgangers, opdat zij de slaap der eeuw slapen en niet opwaken’, (Jeremia 51:1,7,9,25,44,47,53,57) en ook op andere plaatsen in dit hele hoofdstuk over Babel.

‘Daal af en zit op het stof, gij maagd dochter van Babel, zit op de aarde, geen troon; neem de molen en maal meel; onthul de dij, ga door de stromen; uw naaktheid zal onthuld worden, uw schande zal gezien worden; gij zei: Tot in het eeuwige zal ik heerseres zijn, gij zijt het einde niet indachtig geweest; gij hebt op uw boosheid vertrouwd; gij hebt gezegd: Niemand ziet mij; uw wijsheid en uw wetenschap heeft u verleid, terwijl gij zei in uw hart: Ik en daarbuiten niemand zoals ik; de verwoesting zal plotseling komen, zonder dat gij het weet; volhard in uw bezweringen, in de veelheid van uw toverijen, waarin gij gearbeid hebt van uw jeugd af; wellicht zullen zij van voordeel kunnen zijn; wellicht zult gij verschrikkelijk worden’, (Jesaja 47:1-3,7,10-12) en ook op andere plaatsen in dit hoofdstuk over Babel.

Eendere dingen worden aangeduid met ‘de stad en de toren, welks hoofd in de hemel zou zijn, welks bouw zij die vanuit het oosten gekomen waren, in het dal Sinear ondernamen, wier lippen Jehovah, toen Hij vanuit de hemel neerdaalde, verwarde, vanwaar de naam van de plaats Babel [verwarring], (Genesis 11:1-9).

Eendere dingen worden met dit volgende bij Daniël aangeduid: ‘Met het beeld, verschenen aan Nebukadnezar, de koning van Babel, welks voeten eensdeels van ijzer en eensdeels van leem waren en hetwelk een steen, afgehouden niet door een hand, sloeg en vermaalde; en alle dingen van het beeld werden zoals kaf op de dorsvloeren; en de steen werd tot een grote rots’, (Daniël 2:31-47).

‘Met het grote beeld dat Nebukadnezar, de koning van Babel maakte en hij beval dat zij daarvoor zouden neervallen en het aanbidden en dat wie het niet deden, in de oven des vuurs zouden worden geworpen’, (Daniël 3:1-7).

‘Met de boom groeiend totdat zijn hoogte de hemel bereikte en hij gezien werd tot aan het einde der aarde, welke boom op bevel van de Wachter en Heilige, neerdalend vanuit de hemel, afgehouden, afgestroopt en verstrooid zou worden; en omdat de koning van Babel met die boom werd uitgebeeld, zo geschiedde het dat hij van de mens werd uitgedreven, met de beesten woonde, het kruid gelijk de os at’, (Daniël 4:1).

Daarmee ‘dat Belsazar, de koning van Babel, met zijn rijksgroten, echtgenoten en bijwijken wijn dronk uit de vaten van goud en zilver van de tempel van Jeruzalem en de goden van goud, zilver, brons, ijzer en steen prees, werd daarom aan de wand geschreven en de koning zelf in diezelfde nacht werd gedood’, (Daniël 5:1).

‘Met de verordening van Darius de Meed, koning van Babel, dat niemand binnen dertig dagen iets van God of van de mens zou vragen, maar alleen van de koning; en dat men, indien het toch gebeurde, in de kuil der leeuwen zou worden geworpen’, (Daniël 6:8).

‘En met de vier beesten, opklimmend vanuit de zee, die Daniël zag, waarvan het vierde verschrikkelijk, robuust, hebbende grote tanden van ijzer, at en verbrijzelde en het overige met de voeten vertrad; en dat toen het gericht zich zette en de boeken werden geopend en het beest werd gedood en tot de verbranding van het vuur gegeven; en dat toen werd gezien met de wolken der hemelen Eén komende zoals de Zoon des mensen, aan Wie werd gegeven de heerschappij en de heerlijkheid en het koninkrijk en alle volken en natiën en tongen zullen Hem vereren en Zijn koninkrijk dat niet zal vergaan’, (Daniël 7:1-14).

718. En er kwam een van de zeven engelen hebbende de zeven fiolen en sprak met mij, betekent nu de invloeiing en de onthulling uit de Heer vanuit het binnenste van de hemel ten aanzien van het rooms-katholieke godsdienstige.

Tot hiertoe is gehandeld over de staat van de Kerk van de hervormden aan haar einde; nu wordt gehandeld over de staat van het rooms-katholieke godsdienstige aan het einde ervan; dit volgt ook in de orde, waarover in de voorrede.

Er wordt niet gezegd de rooms-katholieke Kerk, maar het rooms-katholieke godsdienstige, omdat zij niet tot de Heer gaan, noch het Woord lezen en omdat zij de doden aanroepen en de Kerk is de Kerk vanuit de Heer en vanuit het Woord en haar vervolmaking is volgens de erkenning van de Heer en volgens het verstand van het Woord.

Dat een van de zeven engelen hebbende de zeven fiolen, kwam en met Johannes sprak, is omdat met de zeven engelen hebbende de zeven fiolen, wordt aangeduid de invloeiing uit de Heer vanuit het binnenste van de christelijke hemel in de Kerk om de boze en de valse dingen daar te onthullen; zie de nrs. 672, 676, 677, 683, 690, 691, 699, 700; hier dus wordt met die zeven engelen de Heer aangeduid, vanuit het binnenste van de hemel sprekend en onthullend in welke staat het rooms-katholieke godsdienstige ervan is; vandaar ook is het dat een van die zeven engelen Johannes op een hoge berg nam en hem toonde de Echtgenote van het Lam, te weten het Nieuwe Jeruzalem, (Openbaring 21:9,10).

719. Zeggende tot mij: Kom, ik zal u tonen het gericht van de grote loonhoer zittend op vele wateren, betekent de onthulling ten aanzien van dat godsdienstige ervan ten aanzien van de ontwijdingen en schendingen van de waarheden van het Woord.

Met zeggen en met tonen wordt de onthulling aangeduid; met het gericht wordt de staat ervan aangeduid aan het einde; met de grote loonhoer wordt aangeduid de ontwijding van de heilige dingen van het Woord en van de Kerk en de echtbreuk van het goede en het ware; met de vele wateren worden de geschonden waarheden van het Woord aangeduid; met zitten daarop wordt aangeduid daarin zijn en leven; dat met hoereren, boeleren, ontucht plegen en echtbreken wordt aangeduid het Woord vervalsen en schenden, zie de nrs. 134, 620, 632; en dat met de wateren de ware dingen van het Woord worden aangeduid, nrs. 50, 563, 614, 685, hier die ware dingen geschonden en ontwijd, omdat gezegd wordt dat de loonhoer daarop zit; hieruit blijkt, dat met zeggende tot mij: Kom, ik zal u tonen het gericht van de grote loonhoer zittend op vele wateren, wordt aangeduid de onthulling ten aanzien van het godsdienstige ten aanzien van de ontwijdingen en schendingen ervan van de waarheden van het Woord.

Iets eenders wordt van Babel gezegd bij Jeremia: *‘Jehovah zal doen wat Hij gesproken heeft tegen de bewoners van Babel: Gij, die woont op vele wateren, groot aan schatten; uw einde is gekomen, de maat van uw gewin’, (Jeremia 51:12,13).*

Dat er wordt gezegd dat door hen de ware dingen van het Woord zijn geschonden en ontwijd, is omdat zij de ware dingen van het Woord hebben aangewend om heerschappij te verkrijgen over de heilige dingen van de Kerk en over de hemel en om voor zich de Goddelijke mogendheid van de Heer op te eisen; en de ware dingen van het Woord aanwenden om

heerschappij te verkrijgen over de heilige dingen van de Kerk en van de hemel, is die ware dingen schenden; en die aanwenden om voor zich de Goddelijke mogendheid van de Heer op te eisen is ontwijden.

Dat zij hun dogma's hebben bevestigd vanuit het Woord is bekend; maar lees die en let daarop en gij zult zien dat zij al die dingen die zij vanuit het Woord hebben genomen, hebben aangewend tot de heerschappij over de zielen van de mensen en om de Goddelijke macht, het Goddelijk gezag en de Goddelijke Majesteit te verkrijgen.

Vandaar is het, dat Babylon wordt genoemd 'de moeder der hoerereien en der gruwelen der aarde', vers 5.

720. Met wie hebben gehoereerd de koningen der aarde, betekent dat het de ware en de goede dingen van de Kerk, die vanuit het Woord zijn, heeft geschonden.

Met hoereren wordt aangeduid de ware dingen vervalsen en schenden, nr. 719; met de koningen der aarde worden de ware dingen van de Kerk aangeduid, die vanuit het Woord zijn; met de koningen de ware dingen vanuit het goede en met de aarde de Kerk; dat met de koningen degenen worden aangeduid die in de ware dingen vanuit het goede zijn vanuit de Heer en vandaar abstract genomen de ware dingen vanuit het goede, zie de nrs. 20, 664; hier dus die ware dingen geschonden en ontwijd.

Gezegd wordt dat de koningen der aarde met de grote loonhoer gehoereerd hebben, dus alsof de ware dingen van de Kerk, die vanuit het Woord zijn en die met de koningen der aarde worden aangeduid, het gedaan hadden; maar dit is volgens de stijl van het Woord in de zin van de letter, waarin aan God en aan de Goddelijke dingen die uit Hem zijn, namelijk de ware dingen van het Woord, de dingen die worden toegekend, die evenwel door de mens en zijn boze dingen plaatsvinden, zoals eerder meermalen; en daarom is de echte zin, namelijk de geestelijke zin, deze, dat dit godsdienstige de ware dingen van de Kerk, die vanuit het Woord zijn, heeft geschonden, ja zelfs ontwijd.

Wie de geestelijke zin van het Woord niet kent kan gemakkelijk in de waan komen, door te geloven dat onder de koningen der aarde de koningen der aarde worden verstaan, terwijl toch niet koningen worden verstaan, maar de ware dingen vanuit het goede en in de tegengestelde zin de valse dingen vanuit het boze.

Opdat men nog verder zal zien, dat onder de koningen der aarde niet iets anders dan de ware of de valse dingen van de Kerk worden verstaan en met hun hoereren de ware dingen van de Kerk, die vanuit het Woord zijn, vervalst, geschonden en ontwijd, zullen enige plaatsen worden aangevoerd vanuit de Openbaring en vanuit Daniël, waaruit eenieder die kan nadenken, kan zien, dat niet koningen daaronder worden verstaan; deze zijn de volgende: 'Jezus Christus heeft ons gemaakt koningen en priesters', (Openbaring 1:6).

'Gij hebt ons onze God gemaakt koningen en priesters, opdat wij over de aarde regeren', (Openbaring 5:10).

'Opdat gij eet de vlezten der koningen, de vlezten der oversten over duizend, de vlezten der paarden en van hen die daarop zitten', (Openbaring 19:18).

'De zeven hoofden van het scharlaken beest zijn zeven bergen en zeven koningen zijn het, de vijf zijn gevallen en de een is; en het beest is de achtste koning en van de zeven is het', (Openbaring 17:9-11).

'De tien hoornen zijn tien koningen, die het koninkrijk nog niet hebben ontvangen', (Openbaring 17:12); ook wordt, zoals hier, gezegd 'dat de koningen der aarde met de loonhoer gehoereerd en zich verlustigd hebben', (Openbaring 18:3.9).

Wie kan nadenken, ziet niet, dat onder de koningen hier geen koningen worden verstaan? Evenzo bij Daniël: 'dat onder de harige bok de koning wordt verstaan en onder zijn grote hoorn tussen de ogen de eerste koning; en dat wanneer de overtredingen op het hoogste zullen zijn gekomen, een koning zal oprijzen, hard van aangezichten en subtiele dingen verstaande', (Daniël 8:21,23).

‘Dat de vier beesten, opklimmend vanuit de zee, vier koningen waren, die van de aarde zullen opstaan en dat de tien hoornen van het vierde beest tien koningen waren en dat een ander zal opstaan na deze, die drie koningen zal vernederen’, (Daniël 7:17,24).

Evenzo ‘dat de koning van het zuiden en de koning van het noorden met elkaar zullen strijden; en dat de koning van het zuiden zijn dochter zal zenden tot de koning van het noorden; en dat deze koning zich tegen God zal verheffen en dat hij een vreemde god zal erkennen en dat hij hen die die god zullen erkennen, eren zal met goud, zilver, kostelijk gesteente en verlangenswaardige dingen en ze doen heersen over velen en het land uitdelen om prijs; en dat hij de tenten van zijn tabernakel zal planten tussen de zeeën, rondom de berg des sieraads der heiligheid; maar dat hij tot zijn einde zal komen’, (Daniël 11:1).

Met de koning van het zuiden wordt aangeduid het koninkrijk of de Kerk uit hen die in de ware dingen zijn; en met de koning van het noorden wordt aangeduid het koninkrijk en de Kerk uit hen die in de valse dingen zijn; het is immers een profetische uitspraak ten aanzien van de Kerken die komen zullen, hoedanig zij zullen zijn in de aanvang en hoedanig daarna. De oorzaak dat zij die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer zijn, koningen worden genoemd, is deze, dat zij zonen van de Heer worden genoemd en omdat zij zijn wederverwekt uit Hem, uit Hem geboren worden genoemd en eveneens erfgenamen en dat de Heer de Koning Zelf is en de hemel en de Kerk Zijn Rijk zijn.

721. En die de aarde bewonen zijn dronken geworden van de wijn van haar hoererij, betekent de waanzinnigheid in de geestelijke dingen vanwege de echtbreuk van het Woord bij hen die in dat godsdienstige zijn.

Met dronken worden van de wijn der hoererij, wordt aangeduid waanzinnig zijn in de geestelijke dingen vanwege de vervalsing van de waarheden van het Woord, hier vanwege de echtbreking ervan; met de wijn wordt het Goddelijk Ware van het Woord aangeduid, nr. 316; en met de hoererij wordt de vervalsing en de echtbreuk ervan aangeduid, nrs. 134, 620, 632, 635; vandaar wordt met dronken worden van die wijn, aangeduid waanzinnig zijn in de geestelijke dingen; met hen die de aarde bewonen, worden degenen aangeduid die in de Kerk zijn, zoals eerder in (Openbaring 11:10; 12:12; 13:13,14; 14:6); hier echter zij die in dat godsdienstige zijn, aangezien daar niet de Kerk is; de oorzaak ervan is dat zij niet tot de Heer gaan, noch het Woord lezen en dat zij de doden aanroepen, nr. 718.

Dat van die wijn dronken worden, betekent waanzinnig zijn in de geestelijke dingen, kan men weliswaar zien zonder bevestiging vanuit andere plaatsen in het Woord, maar omdat verscheidenen dat niet zien, vanwege dat zij niet geestelijk maar zinlijk zijn, dat wil zeggen stoffelijk denken over de afzonderlijke dingen van het Woord, wanneer zij het lezen, zo zou ik enige plaatsen uit het Woord willen aanvoeren, die bevestigen, dat dronken worden, daar betekent waanzinnig zijn in de geestelijke, dat wil zeggen, in de theologische dingen; onder andere: *‘Zij zijn dronken zonder wijn, zij waggelen zonder sterke drank’, (Jesaja 29:9).*

‘Hoort, gij bedrukte, gij dronkene, maar zonder wijn’, (Jesaja 51:21).

‘Een drinkbeker van goud was Babel in de hand van Jehovah, dronken makende de algehele aarde; van haar wijn hebben de natiën gedronken; derhalve zijn de natiën waanzinnig geworden’, (Jeremia 51:7).

‘Babel zij tot een aanfluiting; wanneer zij verhit zijn, zal Ik hun drinkgelagen geven en zal hen dronken maken, opdat zij opspringen en de slaap der eeuw slapen en niet opwaken’, (Jeremia 51:37,39).

‘Zij is gevallen, zij is gevallen, Babylon, omdat zij vanuit de wijn van haar hoererij alle natiën heeft gedrenkt’, (Openbaring 14:8; 18:3).

‘Alle zak zal met wijn gevuld worden; zie, Ik zal alle bewoners van dit land, de koningen, de priesters, de profeten, vervullen met dronkenschap’, (Jeremia 13:12,13).

‘Van dronkenschap en droefenis zult gij worden vervuld, van de drinkbeker der verwoesting en der verlating’, (Ezechiël 23:32,33).

‘Dochter Edoms, ook tot u zal de drinkbeker overgaan; gij zult dronken worden en onthuld worden’, (Klaagliederen 4:21).

‘Ook gij zult dronken worden’, (Nahum 3:11).

‘Drinkt en wordt dronken en braakt en valt, dat gij niet wederopstaat’, (Jeremia 25:27).

‘Wee degenen die in hun ogen wijs en voor hun aangezichten inzichtsvollen zijn, wee degenen die helden zijn om wijn te drinken en die mannen der sterkte zijn om sterke drank te mengen’, (Jesaja 5:21,22); en verder ook bij Jesaja 19:11,12,14; 24:20; 28:1,3,7-9; 56:12; Jeremia 23:9,10; Klaagliederen 3:15; Hosea 4:11,12,17,18; Joël 1:5-7; Habakuk 2:15; Psalm 75:9; Psalm 107:27.

722. En hij bracht mij heen in een woestijn in de geest, betekent in de geestelijke staat heengebracht tot hen bij wie alle dingen van de Kerk verwoest zijn. Met de woestijn wordt aangeduid de Kerk waarin niet langer enig ware is, dus waar alle dingen van haar verwoest zijn, nr. 546; en met in de geest zijn, wordt aangeduid in de geestelijke staat zijn vanuit de Goddelijke invloeiing, nr. 36; vandaar wordt met ‘hij bracht mij heen in een woestijn in de geest’, aangeduid in de geestelijke staat zijn heengebracht tot degenen bij wie alle dingen van de Kerk zijn verwoest.

723. En ik zag een vrouw, zittend op een scharlaken beest, vol van namen der lastering, betekent dat godsdienstige gebaseerd op het Woord door hen ontwijfd. Met de vrouw wordt het rooms-katholieke of Babylonische godsdienstige aangeduid, want er volgt: op haar voorhoofd een naam geschreven: mysterie, Babylon de grote, de moeder der hoererijen en der gruwelen der aarde; dat de vrouw de Kerk vanuit de aandoening van het ware betekent, zie nr. 434; hier het rooms-katholieke godsdienstige, dat in de tegengestelde aandoening is; met het scharlaken beest wordt het Woord aangeduid, waarover hierna; en met vol van namen der lastering wordt aangeduid geheel en al ontwijfd; met de lastering immers wordt de ontkenning van het Goddelijke van de Heer in Zijn Menselijke en de echtbreking van het Woord aangeduid, nrs. 571, 582, 692, 714, dus de ontwijding; want wie het Goddelijke van de Heer in Zijn Menselijke niet erkent en het Woord vervalst, maar niet uit opzet, ontwijft weliswaar, maar licht; maar degenen die aan zich alle macht van het Goddelijk Menselijke van de Heer toekennen en dit daarom ontkennen en die alle dingen van het Woord aanwenden om voor zich de heerschappij te verkrijgen over de heilige dingen van de Kerk en van de hemel en daardoor het Woord echtbreken, dezen ontwijden zwaar. Hieruit kan vaststaan, dat met ik zag de vrouw zittend op een scharlaken beest, vol van namen der lastering, dat godsdienstige op het door hen ontwijde Woord wordt aangeduid; met het scharlaken wordt het Ware van het Woord vanuit hemelse oorsprong aangeduid. Dat met het scharlaken beest het Woord wordt aangeduid ten aanzien van het hemels Goddelijk Ware, schijnt op het eerste gezicht vergezocht en vreemd, ja zelfs ongerijmd, omdat het een beest wordt genoemd; maar dat met het beest in de geestelijke zin de natuurlijke aandoening wordt aangeduid en dat het wordt gezegd van het Woord, van de Kerk en van de mens, zie de nrs. 239, 405, 567; dat de vier dieren, waarvan het ene een leeuw was, het tweede een kalf en het vierde een arend, het Woord betekenen en eveneens bij Ezechiël beesten worden genoemd, zie de nrs. 239, 275, 286, 672; dat het paard, dat ook een beest is, het verstand van het Woord betekent, nr. 298. Dat het Lam de Heer betekent, het schaap de mens van de Kerk en de kudde zelf de Kerk, is bekend; deze dingen zijn aangevoerd, opdat niemand zich zal verwonderen dat met het scharlaken beest het Woord wordt aangeduid; en omdat het rooms-katholieke godsdienstige op het Woord zijn sterkte en zijn waardigheid grondvest, werd daarom die vrouw gezien op het scharlaken beest, zoals eerder op vele wateren, vers 1, waarmee de geschonden en ontwijde waarheden van het Woord worden aangeduid, nr. 719.

Dat met dat beest het Woord wordt aangeduid komt duidelijk uit in wat in het volgende hoofdstuk daarover wordt gezegd, zoals in vers 8: ‘Het beest dat gij gezien hebt, was en is niet; en verwonderd zullen zijn die op de aarde wonen, ziende het beest, dat was en niet is, hoewel het is’.

In vers 11: ‘Het beest, dat was en niet is, is zelf de achtste koning en van de zeven is het en ten verderve gaat het heen’, vers 12,13.

‘Dat de tien hoornen tien koningen zijn, die hun macht en mogendheid aan het beest zullen overgeven’.

In vers 17: ‘God heeft gegeven in hun harten om te geven hun koninkrijk aan het beest’.

Zulke dingen kunnen niet worden gezegd tenzij ten aanzien van het Woord.

724. Hebbende zeven hoofden en tien hoornen, betekent het inzicht vanuit het Woord, in de aanvang heilig, daarna geen en tenslotte waanzin en de macht vanuit het Woord die aanhoudend veel is.

Dat het hoofd het inzicht en de wijsheid betekent, wanneer over de Heer en over het Woord wordt gehandeld en in de tegengestelde zin de waanzin en de dwaasheid, zie de nrs. 538, 568; dat zeven niet zeven betekent, maar geheel dit en van een heilige zaak wordt gezegd, nrs. 10, 391; dat de hoorn de macht betekent, nr. 270; en dat tien hoornen veel macht betekent, nr. 539; dat met zeven hoofden wordt aangeduid het inzicht, in de aanvang heilig, daarna geen en tenslotte waanzin, blijkt uit de verzen 9 en 10 van dit hoofdstuk, waar door de engel wordt gezegd wat met de zeven hoofden wordt aangeduid, waarover hierna.

Hieruit blijkt, dat met het beest hebbende zeven hoofden en tien hoornen, wordt aangeduid het inzicht vanuit het Woord in de aanvang heilig, daarna geen en tenslotte waanzin en dat de macht vanuit het Woord aanhoudend veel is.

725. En de vrouw was omkleed met purper en scharlaken, betekent het hemels Goddelijk Goede en Goddelijk Ware, namelijk het Woord, bij hen.

Met het purper wordt het hemels Goddelijk Goede aangeduid en met het scharlaken het hemels Goddelijk Ware, waarover hierna; daarmee omkleed zijn, betekent rondom hen zijn, dus bij hen; dat die dingen vanuit het Woord bij hen zijn, is omdat met het scharlaken beest waarop de vrouw zat, het Woord wordt aangeduid, nr. 723; dat het Goddelijk Goede en Ware van het Woord rondom hen is zoals een bekleding, zoals bij hen, is bekend; zij aanbidden immers het Woord van buiten en niet van binnen; zij erkennen het, omdat het over de Heer handelt en over Zijn mogendheid over de hemel en over de Kerk, welke zij op zich hebben overgedragen; en het handelt over de sleutels die aan Petrus zijn gegeven, waarvan zij zeggen de opvolgers te zijn; en omdat op deze twee punten hun majesteit, waardigheid en mogendheid wordt gegrondvest, erkennen zij noodzakelijkerwijs de heiligheid van het Woord; toch is het Woord voor hen slechts zoals een kleed van purper en scharlaken en van goud en kostelijk gesteente en paarlen, over de loonhoer die de gouden beker in haar hand houdt, vol van gruwelen en de onreinheid van de hoererij.

Aangezien er wordt gezegd purper en scharlaken en daarna goud en kostelijk gesteente en paarlen, en met purper en scharlaken het hemels Goddelijk Goede en Ware wordt aangeduid en met goud en kostelijk gesteente het geestelijk Goddelijke Goede en ware, het ene en het andere vanuit het Woord, zal daarom iets worden gezegd ten aanzien van het hemels en het geestelijk Goddelijke.

Er zijn twee rijken waarin de gehele hemel van de Heer is onderscheiden: het hemels en het geestelijk rijk; het hemels rijk bestaat uit engelen die in de liefde uit de Heer zijn en het geestelijk rijk uit engelen die in de wijsheid uit de Heer zijn; in ieder rijk is het Goede en het Ware; het Goede en Ware bij de engelen van het hemelse rijk wordt aangeduid met purper en scharlaken en het Goede en Ware bij de engelen van het geestelijk rijk wordt aangeduid met goud en kostelijk gesteente; deze Goeden en Waren hebben de engelen uit de Heer door het

Woord; daarom is er een tweetal innerlijke zinnen in het Woord; het hemelse en het geestelijke; vandaar nu is het dat de vrouw, zittend op het scharlaken beest, werd gezien omkleed met purper en scharlaken en verder verguld met goud, kostelijk gesteente en paarlen. Iets eenders als met deze vrouw wordt aangeduid met *'de rijke mens die bekleed was met purper en fijn lijnwaad en zich dagelijks rijkelijk te goed deed aan weelderigheden, aan wiens voorhof Lazarus ter neder lag, verlangend verzadigd te worden van de kruimels die van zijn tafel vielen'*, (Lukas 16:19-21); onder de met purper en fijn lijnwaad beklede rijkaard worden de Joden verstaan, die het Woord hadden en onder Lazarus worden de natiën verstaan die het niet hadden.

Eendere dingen worden in deze volgende plaatsen aangeduid: *'Die lekkernijen aten, zijn verwoest op de straten, die op scharlaken waren opgevoed, omhelsden de drek'*, (Klaagliederen 4:5).

'Gij dan, verwoeste, wat zult gij doen? Al zoudt gij u met scharlaken kleden, al versierdet gij u met sieraad van goud, zo zoudt gij u tevergeefs schoon maken', (Jeremia 4:30).

'Gij dochters van Israël, weent over Saul, die u in scharlaken kleedde met heerlijkheden en die sieraad van goud legde op uw kleeed', (2 Samuël 1:24).

'Fijn linnen uit stiksels was uw uitbreidseel, hemelsblauw en purper was uw deksel', (Ezechiël 27:7); daar over Tyrus, waarmee de erkentissen van het ware en het goede vanuit het Woord worden aangeduid.

Aangezien met purper en scharlaken het hemels Goede en Ware wordt aangeduid, waren daarom de klederen van Aharon en ook de voorhangen en gordijnen van de tabernakel samengeweven uit hemelsblauw, purper, scharlaken en fijn lijnwaad, (Exodus 26:4,31,36; 27:16; 28:6,15); het gordijn, (Exodus 26:1); de voorhang vóór de ark, (Exodus 26:31); het deksel vóór de ingang van de tent, (Exodus 26:36); het deksel van de deur van de voorhof, (Exodus 27:16); de efod, (Exodus 28:6); de bandelier, (Exodus 28:8); de borstlap des gerichts, (Exodus 28:15); de franjes van de mantel van de efod, (Exodus 28:33); het laken van scharlaken op de broden der aangezichten, (Numeri 4:8).

Hieruit blijkt, wat wordt aangeduid met het purper en scharlaken, waarmee de vrouw zittend op het scharlaken beest, omkleed verscheen; evenzo in wat volgt, waar gezegd wordt: *'Wee, gij grote stad, die bekleed waart met fijn lijnwaad en purper en scharlaken, verguld met goud en kostelijk gesteente en paarlen; omdat in één uur zo grote rijkdommen zijn verwoest'*, (Openbaring 18:16,17) en dat purper en scharlaken, goud, kostelijk gesteente en paarlen onder de koopwaren van Babylon waren, (Openbaring 18:12).

726. En verguld met goud en kostelijk gesteente, betekent het geestelijk Goddelijk Goede en Goddelijk Ware, dus het Woord, bij hen.

Met het goud wordt het Goede aangeduid, nr. 211; met het kostelijk gesteente wordt het Ware aangeduid, nrs. 231, 540, 570, het ene en het andere van het Woord; dat het geestelijk goede en Ware wordt aangeduid, is omdat met het purper en het scharlaken het hemels Goede en Ware wordt aangeduid en het ene en het andere wordt in het Woord verbonden ter wille van het huwelijk van het goede en het ware daar, nr. 373; en het hemels goede en ware zijn, omdat zij van de liefde zijn, in hun wezen het goede en het geestelijk goede en ware, omdat zij van de wijsheid zijn, in hun wezen het ware; dat het hemels goede en ware van de liefde zijn en het geestelijk goede en ware van de wijsheid zijn, zie nr. 725.

Wat bovendien daaronder wordt verstaan dat deze vrouw zo bekleed en verguld verscheen, zie het voorgaande artikel.

727. En paarlen, betekent de erkentissen van het goede en het ware, dus van het Woord, bij hen.

Met de paarlen worden in de geestelijke zin de erkentissen zowel van het hemels als van het geestelijk goede en ware, die vanuit het Woord zijn, aangeduid, in het bijzonder vanuit de zin

van de letter ervan; en omdat de paarden die erkerenissen betekenen, worden zij daarom genoemd na het purper en het scharlaken en na het goud en het kostelijk gesteente. Dezelfde erkerenissen worden met paarden aangeduid in deze plaatsen: *'Het koninkrijk der hemelen is gelijk aan een koopman zoekende schone paarden; die, hebbende een kostbare parel gevonden, heengaande verkocht al wat hij had en deze kocht'*, (Mattheüs 13:45,46); hier wordt de erkerenis ten aanzien van de Heer aangeduid.

'De twaalf poorten van de muur van het Nieuwe Jeruzalem twaalf paarden, eenieder der poorten was een parel', (Openbaring 21:21); de poorten van het Nieuwe Jeruzalem betekenen de ingang in de Nieuwe Kerk en het ingaan vindt plaats door de erkerenissen van het goede en het ware vanuit het Woord.

'Werpt uw paarden niet voor de zwijnen, opdat zij ze niet misschien met hun voeten vertreden en u verscheuren', (Mattheüs 7:6); met de zwijnen worden degenen aangeduid die de wereldse schatten liefhebben en niet de geestelijke schatten, dus de erkerenissen van het goede en het ware vanuit het Woord.

Omdat met Babylon het godsdienstige wordt aangeduid waardoor alle erkerenissen van het goede en het ware vanuit het Woord zijn weggegooid, wordt er van haar gezegd:

'De kooplieden der aarde zullen wenen en rouw maken over Babylon, omdat niemand hun waren koopt, waren van goud en zilver, van kostelijk gesteente en van paarden', (Openbaring 18:11,12).

728. Hebbende een gouden beker in haar hand, vol van gruwelen en van de onreinheid van haar hoererij, betekent dat godsdienstige vanuit de ontwijde heilige dingen van het Woord en vanuit de goede en ware dingen ervan, door afgrijselijke dingen bevuild.

Dat met de beker of de kelk iets eenders wordt aangeduid als met de wijn, omdat deze het bevattende is, zie nr. 672; en met de wijn van Babylon wordt dat godsdienstige aangeduid ten aanzien van de afgrijselijke valse zaken ervan, nrs. 632, 635; met de gruwelen worden de ontwijdingen van het Heilige aangeduid en met de onreinheid van de hoererij worden de bevuilingen van het goede en het ware van het Woord aangeduid; vandaar wordt met hebbende een gouden beker in haar hand vol van gruwelen en van de onreinheid van haar hoererij, dat godsdienstige aangeduid, dat bestaat vanuit de ontwijde heilige dingen van de Kerk en vanuit de goede en ware dingen van het Woord, door afgrijselijke valse dingen bevuild.

Deze dingen zijn eender aan wat de Heer zei tot de schriftgeleerden en de Farizeeën:

'Wee u, gij geveinsden, omdat gij u de witgepleisterde graven gelijk maakt, welke van buiten wel schoon schijnen, maar van binnen zijn zij vol doodsbeenderen en alle onreinheid', (Mattheüs 23:27).

729. Op haar voorhoofd was een naam geschreven: mysterie, Babylon de grote, de moeder der hoererijen en der gruwelen der aarde, betekent het rooms-katholieke godsdienstige, zodanig als het innerlijk is, wat verborgen is, namelijk dat het krachtens de opkomst ervan uit de liefde van heersen vanuit de liefde van zich over de heilige dingen van de Kerk en over de hemel, dus over alle dingen van de Heer en van Zijn Woord, die dingen die van het Woord en vandaar van de Kerk zijn, heeft bevuild en ontwijd.

Met op het voorhoofd geschreven, wordt aangeduid aan de liefde ingeënt; het voorhoofd immers betekent de liefde, nrs. 347, 605; met mysterie wordt aangeduid dat het innerlijk is verborgen; met Babylon de grote wordt het rooms-katholieke godsdienstige aangeduid en al het hoedanige ervan, nr. 717; met de hoererijen worden de echtbrekingen van het goede en ware van het Woord aangeduid, nrs. 719-721, en eveneens de bevuilingen ervan, nr. 728; met de gruwelen worden de ontwijdingen van de heilige dingen van de Kerk aangeduid, nr. 728; met de aarde wordt de Kerk aangeduid, nr. 285; vandaar wordt met de moeder der hoererijen en der gruwelen der aarde de opkomst ervan aangeduid; omdat nu die woorden op haar

voorhoofd waren geschreven en met dat wat op het voorhoofd is geschreven datgene wordt aangeduid wat aan de liefde is ingeënt en hun liefde de liefde van heersen is vanuit de liefde van zich over alle dingen van de Kerk en over de hemel, dus over alle dingen van de Heer en Zijn Woord, wordt daarom dit aangeduid.

Hieruit kan men zien, dat met op haar voorhoofd was geschreven: mysterie, Babylon de grote, de moeder der hoererijen en der gruwelen der aarde, het rooms-katholieke godsdienstige wordt aangeduid, zodanig als het innerlijk is, namelijk dat het krachtens de opkomst ervan uit de liefde van heersen vanuit de liefde van zich over de heilige dingen van de Kerk en over de hemel, dus over alle dingen van de Heer en van Zijn Woord, die dingen die van het Woord en vandaar van de Kerk zijn, heeft bevuild en ontwijd.

Dat het de liefde van heersen over alle dingen van de Kerk is, is bekend vanuit het recht dat het voor zich heeft opgeëist over de zielen der mensen en over alle dingen van hun eredienst; dat het de liefde van heersen over de hemel is, is bekend vanuit de macht die het heeft aangenomen om los te maken en te binden en zo om te openen en te sluiten; dat het de liefde van heersen is over alle dingen van de Heer, is bekend uit het stedehouderschap, waardoor zij al Zijn dingen aan zich toekennen; dat het de liefde van heersen is over alle dingen van het Woord, is ook bekend uit hoofde hiervan dat zij alleen aan zichzelf de uitleg ervan hebben voorbehouden.

Er wordt gezegd de liefde van heersen vanuit de liefde van zich, omdat er ook een liefde is van heersen vanuit de liefde der nutten; die beide liefden zijn lijnrecht aan elkaar tegenovergesteld; de liefde van heersen vanuit de liefde van zich immers is duivels, want zij beoogt alleen zichzelf en de wereld ter wille van zichzelf; maar de liefde van heersen vanuit de liefde van de nutten is hemels, zij beoogt immers de Heer en alle dingen die uit Hem voortgaan zijn nutten en de nutten zijn voor die liefde het goede van de Kerk doen ter wille van het heil der zielen; en daarom verafschuwt deze liefde de liefde van heersen vanuit de liefde van zich.

730. En ik zag de vrouw dronken van het bloed der heiligen en van het bloed van de getuigen van Jezus, betekent dat godsdienstige dat waanzinnig is vanwege de geschonden en ontwijde Goddelijke Ware en Goede dingen van de Heer van het Woord en vandaar van de Kerk. Met de vrouw wordt dat godsdienstige aangeduid, nrs. 723, 725; met dronken zijn wordt aangeduid waanzinnig zijn in geestelijke dingen, nr. 721; met het bloed wordt de vervalsing, de echtbreking en de ontwijding van het Woord aangeduid, nrs. 327, 379, 681, 684; met de heiligen worden degenen aangeduid die uit de Heer door het Woord in de Goddelijke Ware dingen zijn en abstract genomen de Goddelijke ware dingen van de Heer en vandaar de Kerk, nrs. 173, 586, 666; met de getuigen van Jezus worden abstract genomen de ware en goede dingen uit de Heer door het Woord in de Kerk aangeduid, nrs. 6, 16, 490, 506, 668, hier dus ontwijd, omdat gezegd wordt het bloed van de martelaren of van de getuigen van Jezus en er gehandeld wordt over Babylon, waarmee ook de ontwijding van het goede en het ware van het Woord en van de Kerk wordt aangeduid, nrs. 717, 718.

Hieruit staat vast, dat met ik zag de vrouw dronken van het bloed der heiligen en van het bloed van de getuigen van Jezus, wordt aangeduid dit godsdienstige dat waanzinnig is vanwege de geschonden en ontwijde Goddelijke ware en goede dingen van de Heer, van het Woord en vandaar van de Kerk.

731. En ik verwonderde mij haar ziende met grote verwondering, betekent de verbijstering dat dit godsdienstige innerlijk zodanig is, terwijl het toch uiterlijk anders verschijnt. Zich met grote verwondering verwonderen, is zeer versteld staan; haar ziende, betekent dat de vrouw, dat wil zeggen, het godsdienstige, innerlijk zodanig is, terwijl het uiterlijk toch anders verschijnt; hij stond immers versteld, dat hij de vrouw zag zitten op het scharlaken beest, bekleed met purper en scharlaken, verguld met goud, kostelijk gesteente en paarden, hebbende

een gouden beker in haar hand; deze dingen waren van haar verschijning in de uiterlijke dingen, evenwel was de beker vol van de gruwel en de onreinheid van de hoererij; en op het voorhoofd zag hij geschreven ‘de moeder der hoererijen en der gruwelen der aarde’; deze zijn haar innerlijke dingen.

Deze dingen werden door Johannes gezegd, omdat eenieder ook heden niet anders dan versted kan staan, wanneer hij dat godsdienstige ziet, zo heilig en glanzend in de uiterlijke dingen en niet weet dat het zo profaan en afschuwelijk is in de innerlijke dingen.

732. En de engel zei tot mij: Waarom verwondert gij u? Ik zal u zeggen het mysterie van de vrouw en van het beest dat haar draagt, hebbende de zeven hoofden en de tien hoornen, betekent, onthuld wat de dingen die voorafgaan en gezien zijn, betekenen. Dit behoeft geen verdere ontvouwing.

733. Het beest dat gij gezien hebt, was en is niet, betekent het Woord bij hen als heilig erkend en toch in werkelijkheid niet erkend.

Dat met het beest het Woord wordt aangeduid, zie nr. 723, met het was en is niet, wordt aangeduid dat het als heilig is erkend en toch in werkelijkheid niet is erkend.

Dat het Woord bij hen is geweest en ook is en dat het er toch niet is, is bekend; het wordt weliswaar als heilig erkend, omdat het handelt over de Heer en over Zijn mogendheid over de hemel en over de Kerk en over Petrus en diens sleutels, niettemin wordt het niet erkend; het wordt immers niet door het volk gelezen, omdat het daarvan wordt afgehouden het te lezen en met verschillende bedenksels door monniken daarvan wordt afgebracht, ja zelfs aan het volk wordt verboden en het Woord slechts alleen wordt bewaard in bibliotheken en kloosters, waar ook weinigen het lezen, te minder aan enig ware daarin aandacht schenken; maar zij letten slechts op de uitspraken van de Paus, waarvan zij zeggen dat zij in een eendere heiligheid zijn; ja zelfs, wanneer zij vanuit het hart spreken, smaden en lasteren zij het Woord.

Hieruit kan vaststaan, dat met het beest dat was en is niet, wordt aangeduid het Woord bij hen als heilig erkend en toch in werkelijkheid niet erkend.

734. En het zal gaan opklimmen vanuit de afgrond en ten verderve heengaan, betekent dat in de vergadering van paus en kardinalen enige malen is beraadslaagd over het opnemen en het lezen van het Woord door de leken en het gewone volk, maar dat het verworpen werd. Met het beest dat zal gaan opklimmen, wordt het Woord aangeduid, zoals eerder in de nrs. 723, 733; met de afgrond waaruit het zal gaan opklimmen, kan niet iets anders worden aangeduid, dan dat godsdienstige en voornamelijk waar de troon ervan is, dus de vergadering van paus en kardinalen; de oorzaak waarom het een afgrond is, is deze, dat wat daar wordt besloten, de heerschappij beoogt over de heilige dingen van de Kerk en over de hemel, dus over alle dingen van de Heer en van Zijn Woord, nr. 729; dit hebben zij als de wezenlijke dingen tot doel, maar het goede van de Kerk en het heil van de zielen als de formele dingen voor middelen tot het doel; met heengaan ten verderve wordt aangeduid verworpen worden. Dat daar enige malen is beraadslaagd over het opnemen en het lezen van het Woord door de leken en het gewone volk, maar dat het verworpen werd, is uit de kerkgeschiedenis bekend; het is ook voorgesteld door een paus, die nu onder de hervormden en de gezegenden is, waarover in ‘het vervolg aangaande de geestelijke wereld’, nr. 59, maar het werd niet aanvaard; en vooral is dit bekend uit de ‘Bul Unigenitus’ en bovendien uit de concilies.

735. En verwonderd zullen zijn die op de aarde wonen, wier namen niet zijn geschreven in het Boek des Levens, van de grondlegging der wereld af, ziende het beest dat was en is niet, hoewel het is, betekent de verbazing van hen die van dat godsdienstige zijn, allen die vanaf de instauratie ervan hebben gestreefd naar de heerschappij over de hemel en de aarde, dat het Woord, hoewel het dus is verworpen er nochtans is.

Met verwonderd zijn, wordt zich verbazen aangeduid; met hen die op de aarde wonen, worden degenen aangeduid die van de Kerk zijn, hier zij die van dat godsdienstige zijn, zoals eerder in nr. 721; van wie de namen niet zijn geschreven in het Boek des Levens, van de grondlegging der wereld af, betekent degenen die niet in de Heer geloven en niet in de leer zijn vanuit het Woord, allen van de instauratie van de Kerk af, hier van de instauratie van dit godsdienstige af, nrs. 588, 589; en dezen zijn geen anderen dan zij die streven naar de heerschappij over de hemel en over de aarde; met het beest dat was en niet is, hoewel het is, wordt aangeduid dat het Woord, dat dus is verworpen, er nochtans is.

Hieruit blijkt dat met verwonderd zullen zijn die op de aarde wonen en van wie de namen niet zijn geschreven in het Boek des Levens, van de grondlegging der wereld af, ziende het beest dat was en niet is, hoewel het is, wordt aangeduid de verbazing van hen die uit dat godsdienstige zijn, allen die van die instauratie af hebben gestreefd naar de heerschappij over de hemel en de aarde, dat het Woord, hoewel het dus is verworpen er nochtans is; allen immers die naar de heerschappij over de heilige dingen van de Kerk en over de hemel streven, haten het Woord, omdat zij de Heer haten, zo al niet met de mond, dan toch met het hart; dat dit zo is, weten weinigen in de wereld, omdat zij dan in het lichaam zijn; maar het wordt geopenbaard na de dood, wanneer eenieder in zijn geest is; vandaar is het, dat zij verwonderd zijn dat het Woord er nochtans is, hoewel het dus is verworpen, zoals eerder in nr. 734 is gezegd.

Dat het Woord er nochtans is, is omdat het Goddelijk is, en de Heer in Dit is.

736. Dit is het gemoed, hebbende wijsheid, betekent dat dit de uitlegging is in de natuurlijke zin, maar voor hen die in de geestelijke zin uit de Heer zijn.

Dit is het gemoed, betekent dat dit het verstand en de uitlegging is van de dingen die gezien zijn; hebbende wijsheid, betekent voor hen die innerlijk wijs zijn; dat het de uitlegging in de natuurlijke zin is voor hen die in de geestelijke zin zijn, is omdat de uitlegging door de engel is gedaan in de natuurlijke zin en niet in de geestelijke zin; hij zei immers dat de zeven hoofden van het beest zeven bergen waren en eveneens dat het zeven koningen zijn en dat een van hen is en de ander nog niet gekomen is; en verder, dat het beest de achtste is en van de zeven, en nog meer dingen, die volgen tot aan het einde van het hoofdstuk; en deze dingen kunnen niet worden verstaan dan alleen door hen die in de geestelijke zin uit de Heer zijn; daarom wordt het aangeduid met hebbende wijsheid.

Dat de uitlegging door de engel in de natuurlijke en niet in de geestelijke zin werd gedaan, is omdat de natuurlijke zin de basis, de samenhouder en het firmament is van de geestelijke en hemelse zin ervan; zie het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift', nrs. 27 tot 49; en daarom zijn ook de uitleggingen elders in het Woord gegeven in de natuurlijke zin, die weliswaar niet innerlijk kunnen worden verstaan dan alleen door de geestelijke zin, zoals men kan zien bij de profeten en eveneens bij de evangelisten in vele plaatsen.

737. De zeven hoofden zijn zeven bergen, waarop de vrouw zit en zeven koningen zijn het, betekent de Goddelijke Goede en Goddelijke Ware dingen van het Woord, waarop het rooms-katholieke godsdienstige is gegrondvest, mettertijd vernietigd en tenslotte ontwijfd.

Aangezien met het scharlaken beest het Woord wordt aangeduid en daarom met de hoofden ervan worden aangeduid de goede dingen van de liefde en de ware dingen van de wijsheid daar, wordt daarom het Woord, zodanig als het is ten aanzien van die twee bij hen die onder Babylon worden verstaan, hier beschreven; het Goddelijk Goede van de liefde daar met de bergen en het Goddelijk Ware daar met de koningen; dat met de bergen de goede dingen van de liefde worden aangeduid, zie de nrs. 336, 339; en dat met de koningen de ware dingen van de wijsheid worden aangeduid, nrs. 20, 664, 704; en dat met het hoofd, wanneer over de Heer wordt gehandeld, de Goddelijke Liefde van de Goddelijke Wijsheid en de Goddelijke

Wijsheid van de Goddelijke Liefde van Hem wordt aangeduid, nrs. 47, 538, 568; en dat met zeven alles en het volledige wordt aangeduid en dat het wordt gezegd van de heilige dingen, nrs. 10, 391, 657; en dat met de vrouw het rooms-katholieke godsdienstige wordt aangeduid, nr. 723; vandaar nu worden met de zeven hoofden zijn zeven bergen, waarop de vrouw zit de Goddelijke Goede en de Goddelijke Ware dingen van het Woord aangeduid, waarop het rooms-katholieke godsdienstige is gegrondvest; de oorzaak hiervan is de volgende: dat door dit godsdienstige het gehele Woord is ontwijd en geschonden, waarover eerder in de nrs. 717, 719-721, 723, 728-730.

Er wordt gezegd, mettertijd ontwijd, aangezien het Woord in de aanvang voor hen heilig was, maar naarmate zij zagen dat zij door de heilige dingen van de Kerk konden heersen, traden zij van het Woord terug en erkenden zij als even heilig, maar in werkelijkheid als hoger hun eigen uitspraken, geboden en statuten; en tenslotte droegen zij alle mogendheid van de Heer op zich over, zonder iets over te laten; vanwege hun eerste staat, toen zij het Woord heilig beschouwden, is het dat Lucifer, onder wie Babel wordt verstaan, nr. 717, de zoon des dageraads wordt genoemd, maar het is vanwege de latere staat, dat hij in de hel werd neergelaten, (Jesaja 14); maar meer hierover zie het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid’, nr. 257.

Het kan de schijn hebben alsof onder de zeven bergen waarop de vrouw zat, Rome wordt verstaan, omdat het op zeven bergen is gebouwd, waarnaar het ook de naam heeft; maar al zij het zo, dat men Rome daaronder verstaat, aangezien daar de troon en de rechterstoel van dat godsdienstige is, toch worden hier met de zeven bergen de Goddelijke Goede dingen van het Woord en vandaar van de Kerk aangeduid, echter ontwijd, want het getal zeven voegt niet iets anders dan het heilige toe, hier, dat het ontwijd is, zoals hetzelfde getal het elders doet; zoals dat gesproken wordt van ‘*de zeven geesten voor de troon Gods*’, (Openbaring 1:4); ‘*zeven kandelaren, waar in het midden de Zoon des Mensen was*’, (Openbaring 1:13; 2:1); ‘*de zeven sterren*’, (Openbaring 2:1; 3:1); ‘*de zeven lampen van vuur voor de troon*’, (Openbaring 4:5); ‘*de zeven zegels waarmee het Boek verzegeld was*’, (Openbaring 5:1); ‘*de zeven hoornen en de zeven ogen van het Lam*’, (Openbaring 5:6); ‘*de zeven engelen met de zeven bazuinen*’, (Openbaring 8:2); ‘*de zeven donderslagen*’, (Openbaring 10:3,4); ‘*de zeven engelen hebbende de zeven plagen in de fiolen*’, (Openbaring 15:1,6,7).

Evenzo hier, dat ‘*het scharlaken beest zeven hoofden had*’ en dat ‘*de zeven hoofden zeven bergen*’ waren en eveneens ‘*zeven koningen waren*’.

738. De vijf zijn gevallen en de een is, en de ander is nog niet gekomen en wanneer hij zal gekomen zijn, moet hij korte tijd blijven, betekent dat alle Goddelijke Ware dingen van het Woord zijn vernietigd, behalve dit ene dat aan de Heer gegeven is alle mogendheid in de hemel en op aarde; en behalve het andere dat nog niet in overweging is gekomen en wanneer het daartoe komt, niet zal aanblijven, namelijk dit, dat het Menselijke van de Heer Goddelijk is.

Met vijf wordt niet vijf aangeduid, maar alle overige dingen, hier alle overige Goddelijke Ware dingen van het Woord, die met de koningen worden aangeduid; want getallen in de Openbaring en in het algemeen in het Woord, betekenen de hoedanigheid van de zaken waarmee zij verkoppeld zijn, het zijn als het ware adjectieven die met substantieven verkoppeld zijn of ook zoals predicaten die aan de subjecten zijn toegevoegd, zoals men kan zien uit de getallen: twee, drie, vier, zes, zeven, tien, twaalf, honderdvierenveertig, waarover eerder; hier dus betekent vijf alle overige dingen, omdat zeven alle heilige dingen van het Woord betekent en er volgt dat de een is en dat de ander zal komen, dus dat er twee zijn vanuit alle die zijn overgebleven; daaruit blijkt, dat met de vijf zijn gevallen, wordt aangeduid dat alle overige dingen zijn vernietigd; gezegd wordt vallen, omdat er gehandeld wordt over koningen die door het zwaard vallen; met de Een is, wordt niet iets anders aangeduid dan dit Goddelijk Ware, dat aan de Heer gegeven is alle mogendheid in de hemel en op aarde,

volgens de woorden van de Heer Zelf, (Mattheüs 28:18; Johannes 13:3; 17:2,3,10), zie ook nr. 618; dat dit Ene niet is vernietigd, is omdat zij anders niet aan zich de heerschappij over alle dingen van de Kerk en van het Woord en over de hemel zouden kunnen toekennen.

Met de ander die nog niet gekomen is en wanneer hij gekomen zal zijn, moet hij korte tijd blijven, wordt aangeduid het Goddelijk Ware dat nog niet in overweging is gekomen en wanneer het daartoe komt, bij hen niet zal aanblijven, namelijk dit: dat het Menselijke van de Heer Goddelijk is; gezegd wordt dat hij korte tijd moet blijven, omdat het volgens de Goddelijke Voorzienigheid is, nr. 686.

Dat het een Goddelijk Ware is dat het Menselijke van de Heer Goddelijk is, zie het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’, van de aanvang tot het einde.

Maar dat het nog niet in overweging is genomen, is omdat zij, nadat zij alle mogendheid van de Heer op zich hadden overgedragen, het Menselijke van de Heer niet als Goddelijk konden erkennen, omdat het dan door de leken en het gewone volk zou gezegd worden dat zij de Goddelijke Mogendheid op zich hadden overgedragen en dat zo de paus zelf God was en zijn dienaren goden; maar dat dit niettemin toch in overweging zal komen, kan hieruit vaststaan dat dit in de Openbaring is voorzegd.

Dat zij dit Andere, namelijk dat het Menselijke van de Heer Goddelijk is, hebben gezien, hoewel zoals met gesloten ogen, blijkt uit deze dingen bij hen, dat zij zeggen dat in de Eucharistie niet alleen het Lichaam en het Bloed van de Heer is, maar ook de Ziel en de Goddelijkheid van Hemzelf, dus dat er is de alomtegenwoordigheid zowel van Zijn Menselijke als van Zijn Goddelijke en het Menselijke kan niet alomtegenwoordig zijn, tenzij het Goddelijk is; en verder hieruit dat zij zeggen, dat Christus ten aanzien van het Lichaam en het Bloed en tegelijk ten aanzien van de Ziel en de Goddelijkheid door de Eucharistie in hen is en zij in Hem zijn en dit wordt gezegd van Zijn Menselijke; en dit kan niet gezegd worden, omdat het onbestaanbaar is, tenzij zijn Menselijke Goddelijk is; behalve deze dingen zeggen zij ook, dat de heiligen met Christus regeren en dat Christus moet worden aanbeden en dat de heiligen moeten worden aangeroepen en vereerd en verder dat Christus het ware Licht is en dat zij in Hem leven en verdienste hebben en andere dergelijke dingen, die de Goddelijkheid van Zijn Menselijke in zich sluiten; deze dingen zijn uit het concilie van Trente en uit de bul; dus, dat zij, zoals eerder gezegd, dat ware zien, maar evenals met gesloten ogen.

739. En het beest dat was en niet is, is zelf de achtste en van de zeven is het en ten verderve gaat het heen, betekent dat het Woord, waarover eerder, het Goddelijk Goede Zelf is en dat het is het Goddelijk Ware en dat het van de leken en het gewone volk wordt afgenomen, opdat niet de ontwijdingen en de echtbrekingen daar door de voorgangers bedreven, verschijnen en eerstgenoemden vanwege dit terugtreden.

Met het beest dat was en niet is, wordt het Woord aangeduid, zoals eerder in vers 8; daarmee dat het zelf de achtste is, hier de achtste berg, wordt aangeduid dat het het Goddelijk Goede Zelf is; met de zeven bergen immers worden de Goddelijke Goede dingen van het Woord aangeduid, nr. 737; vandaar wordt daarmee dat het beest zelf de achtste berg is, aangeduid dat het het Goddelijk Goede Zelf is; met het achtste wordt ook het goede aangeduid; en omdat alle goede dingen van het Woord bij hen zijn ontwijd, wordt niet gezegd dat het zelf van de zeven bergen is, zoals eerder van de zeven koningen, met wie de Goddelijke Ware dingen van het Woord worden aangeduid, waarvan niet alle geschonden zijn, nrs. 737, 738; uit deze weinige dingen kan men de verborgenheid zien die in deze woorden ligt verscholen; daarmee dat het ten verderve heengaat, wordt aangeduid dat het wordt verworpen, zoals in nr. 734; maar omdat het Woord niet zó wordt verworpen, of het wordt toch als heilig erkend, maar van de leken en het gewone volk wordt afgenomen, opdat niet de ontwijdingen van het goede en de echtbrekingen van het ware daar door de voorgangers bedreven, verschijnen en de leken vanwege dit terugtreden, daarom wordt dit, omdat het de oorzaak zelf is, met heengaan ten verderve aangeduid.

Dat het Woord is het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware Zelf, is omdat in alle en de afzonderlijke dingen ervan het huwelijk van de Heer en de Kerk is en vandaar het huwelijk van het goede en het ware; en verder, omdat in de afzonderlijke dingen ervan een hemelse zin en een geestelijk zin is en in de hemelse zin het Goddelijk Goede is en in de geestelijke zin het Goddelijk Ware is; en deze zijn in het Woord, omdat de Heer het Woord is; welke dingen alle zijn aangetoond in het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’, te Amsterdam uitgegeven.

740. En de tien hoornen die gij gezien hebt, tien koningen zijn het, die het koninkrijk nog niet hebben ontvangen, betekent het Woord ten aanzien van de macht vanuit de Goddelijke Ware dingen, bij hen die in het koninkrijk Frankrijk zijn en niet zozeer onder het juk van de pauselijke heerschappij zijn, bij wie evenwel de Kerk dus nog niet gescheiden is van het rooms-katholieke godsdienstige.

Dat deze dingen zijn gezegd ten aanzien van hen die in het koninkrijk Frankrijk zijn, kan vaststaan uit de reeks van de dingen in de geestelijke zin; nu wordt immers gehandeld over de opname van het Woord door hen die in de christelijke wereld zijn; over de opname van het Woord en vandaar over de staat van de Kerk bij de rooms-katholieken, vers 9,10,11; over de opname van het Woord en vandaar over de staat van de Kerk bij hen die dat godsdienstige niet dan alleen naar de uiterlijke dingen zijn toegedaan en dezen zijn voornamelijk in het koninkrijk Frankrijk, vers 12,13,14.

Over de overigen, die weliswaar dat godsdienstige belijden, maar toch in verschillende dingen van mening verschillen, vers 15; en over de protestanten of de hervormden, die van dat godsdienstige volledig zijn teruggetreden, vers 16,17.

Maar dat hier over deze godsdiensten wordt gehandeld, kan men in het geheel niet weten, tenzij men weet dat onder het scharlaken beest het Woord wordt verstaan en dat de Kerk is volgens de opneming van het Woord; dat onder het scharlaken beest het Woord wordt verstaan, zie nr. 723; en dat de Kerk de Kerk is vanuit het Woord en volgens het verstand ervan, zie het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’, nrs. 76 tot 79.

Met de hoornen, hier de hoornen van het beest, wordt de macht van het Woord aangeduid en met de tien hoornen veel macht, hier de Goddelijke macht, zie de nrs. 270, 539, 724; dat met de koningen degenen worden aangeduid die in de Goddelijke Ware dingen vanuit het Woord zijn en abstract genomen de Goddelijke Ware dingen daar, nrs. 20, 664, 704; en dat onder tien niet wordt verstaan tien, maar velen en vele dingen, nr. 101; met het koninkrijk wordt de Kerk vanuit het Woord aangeduid, omdat met de koningen degenen worden aangeduid die in de Goddelijke Ware dingen vanuit het Woord zijn en abstract genomen de Goddelijke Ware dingen daar; vandaar worden met ‘*die het koninkrijk nog niet hebben ontvangen*’, degenen aangeduid bij wie de Kerk dus nog niet gescheiden is van het rooms-katholieke godsdienstige. Hieruit kan men zien, dat met ‘de tien hoornen zijn tien koningen, die het koninkrijk nog niet hebben ontvangen’, het Woord wordt aangeduid ten aanzien van de macht vanuit de Goddelijke Ware dingen, bij hen die in het koninkrijk Frankrijk zijn en ook elders, ook bij degenen die jansenisten worden genoemd en niet zozeer onder het juk van de pauselijke heerschappij zijn, bij wie evenwel nog niet de Kerk zozeer gescheiden is van het rooms-katholieke godsdienstige.

Gezegd wordt de Kerk bij hen die in het koninkrijk Frankrijk zijn, nog niet gescheiden van het rooms-katholieke godsdienstige, omdat zij daarmee voor wat betreft de uiterlijke dingen samenhangt, maar dus niet zo in de innerlijke dingen; de uiterlijke dingen zijn de formele en de innerlijke zijn de wezenlijke dingen; dat zij nog daar samenhangen, is omdat daar zoveel kloosters zijn en omdat de priesterambten daar onder de rechtsbevoegdheid van de pauselijken zijn en dezen zijn in elk formele volgens de pauselijke uitspraken en statuten en vandaar zijn er zeer velen nog in de wezenlijke dingen van dat godsdienstige en daarom is de

Kerk daar nog niet gescheiden; dit is het, wat daarmee wordt aangeduid, dat zij het koninkrijk nog niet hebben ontvangen.

741. Maar mogendheid evenals koningen één uur ontvangen met het beest, betekent dat het Woord bij hen kracht heeft en zij door het Woord kracht hebben, alsof zij in de Goddelijke Ware dingen ervan waren.

Met mogendheid ontvangen met het beest wordt aangeduid tezamen met het Woord kracht hebben, dus dat het Woord bij hen kracht heeft en zij door het Woord kracht hebben; met mogendheid ontvangen wordt aangeduid kracht hebben en met het beest wordt het Woord aangeduid, nr. 723.

Met evenals koningen, wordt aangeduid alsof zij in de Goddelijke Ware dingen vanuit het Woord waren; dat met de koningen degenen worden aangeduid die in de Goddelijke Ware dingen vanuit het Woord zijn en abstract genomen de Goddelijke Waarheden daar, zie de nrs. 20, 664, 704, 740; met één uur wordt aangeduid een tijd lang en ook enigermate; hieruit blijkt, dat met mogendheid evenals koningen één uur ontvangen met het beest, wordt aangeduid dat het Woord bij hen kracht heeft en zij door het Woord, alsof zij in de Goddelijke Waarheden ervan waren..

Dit is gezegd, omdat zij erkennen dat het Woord Goddelijk is geïnspireerd en vandaar dat de kerk de Kerk is krachtens het Woord; toch putten zij de Goddelijke Ware dingen nog niet daaruit, maar slechts deze algemene dingen: dat alleen God moet worden vereerd en dat niet enig mens zoals God is; en dat de aan Petrus gegeven mogendheid niet in zich Goddelijk is en dat het toch Goddelijk is de hemel te openen en te sluiten, omdat dit niet in de eigen mogendheid van de mens ligt; dit bevestigen zij bij zich vanuit het Woord, maar voor de anderen die het Woord horen, vanuit de redelijkheid, die bij eenieder die in de ware dingen wil zijn, krachtens de aanhoudende invloeiing vanuit de hemel wordt gegeven; dat zij niet verder voortgaan en vanuit het Woord leerstellingen van het geloof en van het leven putten, is vanuit de Goddelijke Voorzienigheid van de Heer, omdat zij in de uiterlijke of de formele dingen nog samenhangen met het rooms-katholieke godsdienstige, opdat zij het ware en het valse niet vermengen en daaruit een innerlijke worsteling opkomt, die is zoals een gisting, die verstoort.

742. Dezen hebben één mening en hun macht en mogendheid zullen zij aan het beest overgeven, betekent dat zij eensgezind erkennen, dat de regering en de heerschappij over de Kerk er enig en alleen is door het Woord.

Met één mening hebben, wordt aangeduid eensgezind erkennen; met macht en mogendheid aan het beest overgeven, wordt aangeduid de regering en de heerschappij over de Kerk aan het Woord toekennen; dat het is de regering en de heerschappij over de Kerk, is omdat er over die dingen wordt gehandeld, omdat er over het Woord wordt gehandeld; hieruit blijkt dat met ‘dezen hebben één mening en hun macht en mogendheid zullen zij aan het beest overgeven’, wordt aangeduid dat zij eensgezind erkennen, dat de regering en de heerschappij over de Kerk er enig en alleen is door het Woord.

Zij erkennen weliswaar de paus als het hoofd van de Kerk, maar de regering en de heerschappij van hem over de Kerk niet zoals die van het hoofd over het lichaam, maar zoals het hoogste is boven het lichaam, dat niet regeert en heerst vanuit zich, maar vanuit God door het Woord en dat dan gehoorzaamd moet worden; dus dat de uitlegging van het Woord niet staat aan hem alleen naar willekeur, zoals dit gebeurt, omdat zo het Goddelijk gezag van het Woord wordt verdraaid en vergaet.

743. Dezen zullen strijden met het Lam, maar het Lam zal hen overwinnen, omdat Het Heer der heren is en Koning der koningen, betekent de strijd van de Heer met hen over de

erkenning van Zijn Goddelijk Menselijke, omdat de Heer in Dit is de God van hemel en aarde en eveneens in het Woord.

Onder de strijd van hen met de Heer en van de Heer met hen, wordt niet verstaan de strijd zodanig als die is van de zijde van de bozen en met de bozen, maar zodanig als die is van de zijde van degenen en met degenen die nog niet in de ware dingen zijn ten aanzien van de Heer; onder het Lam wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Menselijke en eveneens ten aanzien van het Woord, nrs. 269, 291, 595; en met hen overwinnen wordt aangeduid overwinnen door het Woord; omdat Hij is de Heer der heren en de Koning der koningen, betekent omdat Hij de God van hemel en aarde is; krachtens Zijn heerschappij over alle goede dingen van de hemel en van de Kerk wordt Hijzelf Heer der heren genoemd en krachtens Zijn Koningschap over alle ware dingen van de hemel en van de Kerk wordt Hij Koning der koningen genoemd, nr. 664; hieruit blijkt, dat met dezen zullen strijden met het Lam en het Lam zal hen overwinnen, omdat Het is de Heer der heren en de Koning der koningen, wordt aangeduid de strijd van de Heer met hen ten aanzien van de erkenning van het Goddelijk Menselijke van de Heer, omdat de Heer in Zijn Goddelijk Menselijke de God van hemel en aarde is.

Dat de Heer de God van hemel en aarde is, leert Hijzelf met deze klaarblijkende woorden:

‘Alle dingen die de Vader heeft, zijn de Mijne’, (Johannes 16:15).

‘De Vader heeft alle dingen in de hand van de Zoon gegeven’, (Johannes 3:35,36; 13:3).

‘Vader, Gij hebt Mij mogendheid gegeven over alle vlees; al Mijn dingen zijn de Uwe en Uw dingen zijn de Mijne’, (Johannes 17:2,3,10).

‘Mij is gegeven alle mogendheid in de hemel en op aarde’, (Mattheüs 28:18).

‘Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij; wie Mij kent en ziet, kent en ziet de Vader, omdat Ik in de Vader ben en de Vader in Mij is’, (Johannes 14:6-11).

‘De Vader en Ik zijn één’, (Johannes 10:30).

‘Dat een elk die in de Heer gelooft, het eeuwige leven heeft en dat wie niet gelooft in Hem, het eeuwige leven niet ziet’, (Johannes 3:15,17,18,36; 6:47; 11:26) en elders.

Wie weet niet, dat *‘de Heer is ontvangen uit God Vader’*, (Lukas 1:34,35); en wie kan vandaar niet weten dat God Vader, dus Jehovah, het Menselijke heeft aangenomen in de wereld en vandaar dat het Menselijke het Menselijke van God Vader is en dus dat God Vader en Hijzelf één zijn, zoals de ziel en het lichaam één zijn?

Kan dus iemand tot de ziel van een mens gaan en daaruit neerdalen tot diens lichaam?

Moet men niet tot diens menselijke gaan en gaat men niet dan tot diens ziel?

Met deze en tal van andere dingen, die in het Woord zijn, zal het Lam hen overwinnen; en laten zij daarom, wanneer zij hebben opgehouden de paus te vereren, Hemzelf vereren, van wie de paus zegt alle mogendheid over de Kerk en de hemel te hebben; de paus is een mens en de Heer is God en God alleen moet worden toegegaan, aangeropen en aanbeden worden, dat wil zeggen vereerd worden.

‘Heer alleen is de heilige Die moet worden aangeropen’, (Openbaring 15:4).

Ik weet dat zij zullen denken: hoe kan Jehovah Vader, die de Schepper van het heelal is, neerdalen en het menselijke aannemen?

Maar laten zij ook bedenken: hoe kan de Zoon uit het eeuwige, Die evenwaardig is aan de Vader en eveneens Schepper van het heelal, dat doen? Is het niet dezelfde zaak?

Er wordt gezegd de Vader en de Zoon uit het eeuwige, maar er is niet enige Zoon uit het eeuwige; het is het Goddelijk Menselijke, Dat wordt genoemd de Zoon, gezonden in de wereld, (Lukas 1:34,35).

Maar over deze dingen zie verderop in nr. 962.

744. En die met Hem zijn, geroepenen, uitverkorenen en getrouwen, betekent dat degenen die alleen tot de Heer gaan en Hem vereren, degenen zijn die in de hemel komen, zowel zij die in

de uiterlijke dingen van de Kerk zijn, als zij die in de innerlijke en in de binnenste dingen ervan zijn.

Die met Hem zijn, betekent die tot de Heer gaan; die immers zijn met Hem; met de geroepenen, de uitverkorenen en de getrouwen, worden degenen aangeduid die in de uiterlijke, in de innerlijke en in de binnenste dingen van de Kerk zijn, die, omdat zij in de Heer zijn, in de hemel komen.

Onder de geroepenen worden weliswaar allen verstaan, omdat allen geroepen zijn, maar onder de geroepenen die met de Heer zijn, worden degenen verstaan die in de hemel met de Heer zijn, zoals genoemd worden allen die op de bruiloft met de Bruidegom zijn; onder de uitverkorenen wordt niet verstaan dat enigen zijn uitverkoren krachtens voorbeschikking, maar zij die met de Heer zijn worden zo genoemd; onder de getrouwen worden degenen verstaan die het geloof in de Heer hebben.

Dat het degenen zijn die in de uiterlijke, in de innerlijke en in de binnenste dingen van de Kerk zijn, is omdat de Kerk van de Heer evenals de hemel wordt onderscheiden in drie graden: in de laatste graad zijn zij die in de uiterlijke dingen ervan zijn; in de tweede graad zijn zij die in de innerlijke dingen ervan zijn en in de derde graad zijn zij die in de binnenste dingen ervan zijn.

Zij die in de uiterlijke dingen van de Kerk met de Heer zijn, worden geroepenen genoemd, zij die in de innerlijke dingen ervan zijn, worden uitverkorenen genoemd en zij die in de binnenste dingen ervan zijn, worden getrouwen genoemd; zo immers worden zij in het Woord genoemd, waar Jakob de geroepene wordt genoemd en Israël de uitverkorene, aangezien daar onder Jakob degenen worden verstaan die in de uiterlijke dingen van de Kerk zijn en onder Israël zij die in de innerlijke dingen ervan zijn.

Dat hier wordt gezegd ‘die met Hem geroepenen, uitverkorenen en getrouwen’, is omdat voorafgaat, dat zij zullen strijden met het Lam en het Lam hen zal overwinnen, opdat zij weten dat zij die de Heer overwint, dat wil zeggen, door het Woord overtuigt, met Hem in de hemel zijn, sommigen in de laatste hemel, anderen in de tweede en weer anderen in de derde, eenieder volgens zijn opneming.

745. En hij zei tot mij: De wateren die gij gezien hebt, waar de loonhoer zit, volken en scharen zijn het en natiën en tongen, betekent dat zij onder de pauselijke heerschappij zijn, maar in de ware dingen van het Woord door dat godsdienstige op verschillende wijze geschonden en ontwijd, die van verschillende leer en scholing en van verschillende godsdienst en verschillende belijdenis ervan zijn.

De wateren die hij zag, waar de loonhoer zit, zijn de wateren die in vers 1 van dit hoofdstuk worden vermeld, waar gezegd wordt: Ik zal u tonen het gericht van de loonhoer, zittende op vele wateren; dat met de wateren daar de geschonden en ontwijde ware dingen van het Woord worden aangeduid, zie nr. 719.

Dat er gezegd wordt dat die wateren volken en scharen, natiën en tongen zijn, is omdat daarmee al degenen worden aangeduid die onder de pauselijke heerschappij zijn uit verschillende leer, scholing, godsdienst en belijdenis; met de volken immers worden degenen aangeduid die in de leer zijn, nr. 483; met de scharen zij die in een scholing zijn, met de natiën zij die in een godsdienst zijn, nr. 483 en met de tongen zij die in een belijdenis zijn, nrs. 282, 483.

Dat deze dingen nu worden gezegd, is omdat in hetgeen voorafgaat wordt gehandeld over de opneming en het verstand van het Woord door hen die in dat katholiek godsdienstige zijn, vers 8 tot 11; en daarna over de opneming en het verstand van het Woord door de edele Franse natie, van vers 12 tot 14; hier dus over de opneming en het verstand van het Woord bij de overigen onder de pauselijke heerschappij; daarna wordt in wat volgt in vers 16 en 17 gehandeld over de protestanten; zo zijn dus al die dingen in de juiste volgorde voorzegd.

Dat er onder de pauselijke heerschappij zijn, die in verschillende leer, scholing, godsdienst en belijdenis zijn, is bekend; dat godsdienstige wordt immers niet op eendere wijze in de verschillende koninkrijken beoefend.

746. En de tien hoornen die gij gezien hebt op het beest, dezen zullen de loonhoer haten, betekent het Woord ten aanzien van de macht vanuit de Goddelijke Ware dingen bij de protestanten, die het juk van de pauselijke heerschappij geheel en al van zich hebben afgeworpen.

Er wordt, zowel hier als eerder in vers 12, gezegd ‘de tien hoornen die gij gezien hebt’, daar, ‘tien koningen zijn het’, hier echter ‘dezen’, omdat daar evenals hier, gehandeld wordt over hen die van het rooms-katholieke zijn teruggetreden, maar eerdergenoemden voor een deel, dezen echter geheel en al; dat hier wordt gehandeld over de protestanten of hervormden, blijkt uit deze volgende dingen, namelijk dat zij de loonhoer verlaten en naakt zullen maken, haar vlezen zullen eten en haar met vuur verbranden en hun koninkrijk aan het beest geven; dat met de tien hoornen die gij gezien hebt op het beest, wordt aangeduid het Woord ten aanzien van de macht vanuit het Goddelijke Ware dingen, zie nr. 740; de loonhoer haten, is het rooms-katholieke godsdienstige niet verdragen en daarom het juk van de pauselijke heerschappij van zich afwerpen.

747. En verlaten zullen zij haar maken en naakt, betekent dat zij zich zullen ontdoen van de valse en de boze dingen ervan.

Met haar verlaten maken, wordt aangeduid zich ontdoen van de valse dingen ervan en met haar naakt maken, wordt aangeduid zich ontdoen van de boze dingen ervan, want zij maken haar verlaten en naakt bij zich; van verlating wordt in het Woord gesproken met betrekking tot de ware en de valse dingen en van naaktheid met betrekking tot de goede en de boze dingen, zoals kan vaststaan uit wat over de naaktheid eerder in de nrs. 213, 706 is aangevoerd. Hieruit kan vaststaan, dat met zij zullen haar verlaten maken en naakt, wordt aangeduid dat zij zich zullen ontdoen van alle valse en boze dingen van dat godsdienstige.

Dat de protestanten of de hervormden dat zo hebben gedaan, is bekend.

748. En haar vlezen zullen zij eten en haar verbranden met vuur, betekent dat zij de boze en de valse dingen die aan dat godsdienstige eigen zijn, uit haat zullen verdoemen en bij zich vernietigen en het godsdienstige zelf zullen verwensen en bij zich verdelgen.

Deze dingen worden gezegd ten aanzien van de protestanten, die dus zo zullen doen met de loonhoer, dat wil zeggen, met het rooms-katholieke godsdienstige; met haar vlezen eten, wordt aangeduid de dingen die aan dat godsdienstige eigen zijn, namelijk de boze en de valse dingen, uit haat bij zich verdoemen en vernietigen, waarover hierna; en met haar met vuur verbranden, wordt aangeduid het godsdienstige zelf als profaan verwensen en bij zich verdelgen; dat met vuur verbranden dit is, is omdat de straf voor de ontwijding van het heilige de verbranding was; en daarom was het krachtens de Goddelijke Wet, dat *‘zij die de Naam van Jehovah ontwijdden door andere goden te vereren, met vuur verbrand zouden worden, zij en al hun dingen’*, (Deuteronomium 13:12-18); *daarom ‘verbrandde Mozes het gouden kalf dat de zonen Israëls profaan vereerden, met vuur’*, (Exodus 32:20; Deuteronomium 9:21) en *‘werden de beide zonen van Aharon, omdat zij de heilige dingen hadden ontwijdd, door vuur vanuit de hemel verteerd’*, (Leviticus 10:1-6); ook wordt niet iets anders aangeduid met *‘het vuur en de brandstapel in Tofet, dan het vuur van de hel, bestemd voor hen die de heilige dingen ontwijdden’*, (Jesaja 30:33; Jeremia 7:31,32; 19:5,6; 2 Koningen 23:10); zij vereerden daar immers Moloch met een schandelijk offer.

Aangezien met het vierde beest, bij Daniël, een godsdienstige wordt aangeduid dat het Woord en vandaar de heilige dingen van de Kerk ontwijdd, nr. 717, wordt daarom gezegd *‘dat het met vuur werd verbrand’*, (Daniël 7:11).

Omdat het nu een profane eredienst is, de mens te vereren in plaats van de Heer, wordt daarom hier gezegd, dat zij de loonhoer zelf met vuur hebben verbrand, waarmee wordt aangeduid dat zij het godsdienstige zelf met vuur hebben verbrand, waarmee wordt aangeduid dat zij het godsdienstige zelf hebben verwenst en bij zich verdelgd.

Dat met haar vlezen eten, wordt aangeduid de boze en de valse dingen die aan dat godsdienstige eigen zijn, uit haar verdoemen en bij zich vernietigen, is omdat dit met haar vlezen eten wordt aangeduid; met de vlezen immers worden iemands eigen dingen aangeduid, die betrekking hebben op de goede en ware dingen en in de tegengestelde zin op de boze en de valse dingen; en met eten wordt verteren aangeduid, dus verdelgen; dat met het vlees het eigene van iemand wordt aangeduid, dat in zich boos is, staat vast uit deze plaatsen: *'Het is de geest die levend maakt, het vlees is tot niet wat ook nut'*, (Johannes 6:63).

'Hetgeen uit het vlees geboren is, dit is vlees; hetgeen uit de geest verwekt is, is geest', (Johannes 3:6).

'Zo velen opgenomen hebben, die heeft Hij mogendheid gegeven zonen Gods te zijn, die niet vanuit de bloeden, noch vanuit de wil des vlezes geboren zijn', (Johannes 1:12,13).

'God gedacht dat zij vlees waren, een geest die heengaat en niet wederkeert', (Psalm 78:39).

'Egypte is een mens en niet God en zijn paard vlees en niet geest', (Jesaja 31:3).

'Jeruzalem heeft gehoereerd met de zonen van Egypte, groot van vlees', (Ezechiël 16:26).

'Jezus zei tot Petrus: Vlees en bloed heeft u deze dingen niet onthuld', (Mattheüs 16:17).

'Vervloekt is hij die op een mens vertrouwt en vlees tot zijn arm stelt', (Jeremia 17:5).

Omdat het vlees het eigene van de mens betekent en zij die de ander haten, diens eigen dingen aanvallen met het plan om die te vernietigen, wordt dit daarom met de vlezen eten aangeduid, zoals eveneens in deze plaatsen: *'De stervende sterve en wie afgesneden moet worden, worde afgesneden; de overblijfselen mogen eenieder van de ander vlees eten'*, (Zacharia 11:9).

'Zij zullen Israël eten met volle mond, zij zullen, ieder het vlees van hun arm eten, Menasse Efraïm en Efraïm Menasse', (Jesaja 9:11,19,20).

'Uw verdrukkers zal Ik spijzen met hun vlees', (Jesaja 49:26).

'Zij zullen, eenieder, het vlees van hun genoten eten', (Jeremia 19:9).

Met *'het vlees der zonen en der dochteren eten'*, (Jeremia 19:9, Leviticus 26:29) wordt aangeduid, de ware en de goede dingen bij zich vernietigen; met de zonen worden immers de ware dingen aangeduid en met de dochteren de goede dingen, zie de nrs. 139, 543, 546, 612. Bovendien wordt in het Woord gezegd alle vlees en daarmee wordt de gehele mens aangeduid, (Genesis 6:12,13,17,19; Jesaja 40:5,6; 49:26; 66:16,23,24; Jeremia 25:31; 32:27; 45:5; Ezechiël 20:48; 21:4,5).

749. Aangezien God heeft gegeven in hun harten Zijn mening te doen en één mening te doen en hun koninkrijk te geven aan het beest, betekent de beslissing bij hen uit de Heer, dat zij het rooms-katholieke godsdienstige geheel en al zouden verstoten en verwensen en bij zich verdelgen en uitroeien en de eensgezinde beslissing, dat zij het Woord zouden erkennen en daarop de Kerk grondvesten.

Aangezien met de loonhoer het rooms-katholieke godsdienstige wordt aangeduid en met de tien hoornen die de loonhoer zullen haten, de protestanten worden aangeduid, zoals eerder in de nrs. 746-748, zo blijkt dat met Zijn mening doen, wordt aangeduid dat zij geoordeeld en besloten hebben dat godsdienstige geheel en al te verstoten en te verwensen en bij zich te verdelgen en uit te roeien, zoals eerder in nr. 748; en eveneens blijkt, dat met één mening doen en het koninkrijk aan het beest geven, wordt aangeduid eensgezind oordelen en besluiten, dat zij het Woord zouden erkennen en daarop de Kerk grondvesten; met het beest wordt het Woord aangeduid, zoals eerder overal, nr. 723; en met het koninkrijk wordt de Kerk aangeduid en de regering daarover, waarover hierna; daarmee dat God heeft gegeven in hun harten, wordt aangeduid dat die dingen uit de Heer zijn; dat het koninkrijk de Kerk betekent,

kan vaststaan uit deze plaatsen: *‘De zonen des koninkrijks zullen worden uitgeworpen in de uiterlijke duisternis’*, (Mattheüs 8:12)

‘Het zaad zijn de zonen des koninkrijks’, (Mattheüs 13:38).

‘Die het Woord des koninkrijks hoort en niet daarop let’, (Mattheüs 13:19).

‘Het koninkrijk Gods zal van u weggenomen worden en gegeven aan een natie makende vruchten’, (Mattheüs 21:43).

‘Niemand, die zijn hand aan de ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het koninkrijk Gods’, (Lukas 9:62).

‘Uw koninkrijk kome en Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, alzo ook op de aarde’, (Mattheüs 6:10).

Jezus, Johannes en de discipelen hebben gepredikt, *‘dat het koninkrijk Gods nabij was’*, (Mattheüs 3:2; 4:17; 10:7; Lukas 10:11; 16:16; en verder *‘het Evangelie des Koninkrijks’*, (Mattheüs 4:23; 9:35; 24:14; Lukas 8:1).

‘Indien Ik door de vinger Gods de demonen uitwerp, zo is dan het koninkrijk Gods tot u gekomen’, (Lukas 11:20), behalve in vele andere plaatsen waar het Koninkrijk Gods wordt genoemd.

Evenzo in deze plaatsen: *‘Indien gij Mijn stem zult gehoord hebben en Mijn verbond gehouden zult hebben, zo zult gij Mij een koninkrijk van priesters zijn’*, (Exodus 19:5,6).

‘Gij toren der kudde, gij helling der dochter Zions, tot u zal het vorige koninkrijk terugkeren, het koninkrijk der dochter van Jeruzalem’, (Micha 4:8).

‘Daarna zullen de heiligen het koninkrijk ontvangen en het koninkrijk bevestigen tot in de eeuwen der eeuwen’, (Daniël 7:18,22).

‘Het koninkrijk en de heerschappij en de majesteit der koninkrijken onder alle hemelen zal gegeven worden de volke der heiligen, welks koninkrijk een eeuwig koninkrijk zijn zal en alle heerschappijen zullen Hem vereren en gehoorzamen’, (Daniël 7:27).

‘De Zoon des Mensen werd gegeven het koninkrijk, dat niet vergaan zal en alle volken, natiën en tongen zullen Hem vereren’, (Daniël 7:14) en elders.

Dat met het Koninkrijk de Kerk wordt aangeduid, is omdat het koninkrijk van de Heer is in de hemel en op aarde en Zijn koninkrijk op aarde is de Kerk; vandaar ook wordt de Heer de Koning der koningen genoemd.

750. Totdat voleindigd zullen worden de woorden Gods, betekent totdat vervuld zijn alle dingen die over hen voorzegt zijn.

Met voleindigd worden wordt aangeduid vervuld worden; en met de woorden Gods worden aangeduid de dingen die in het Woord zijn voorzegt; en omdat voleindigd worden wordt gezegd, wordt aangeduid als alle dingen vervuld zullen zijn; dit wordt gezegd ten aanzien van de protestanten en daarover dat zij het koninkrijk aan het beest zullen geven, dat wil zeggen, dat zij het Woord zullen erkennen en de Kerk daarop zullen grondvesten, zoals eerder in nr. 749; maar zij erkennen weliswaar het Woord en zeggen dat de Kerk daarop is gegrondvest, maar toch grondvesten zij de leer van hun Kerk op het enige gezegde van Paulus dat *‘de mens wordt gerechtvaardigd door het geloof-alleen zonder de werken der wet’*, (Romeinen 3:28) maar dit is geheel en al vals verstaan, nr. 417.

Omdat hier wordt gezegd: totdat de woorden Gods voleindigd zullen worden, zal ook worden gezegd, wat er wordt aangeduid met de laatste woorden van de Heer tot de discipelen, namelijk deze: *‘Gaat, maakt alle natiën tot discipelen, lerende hen onderhouden alle dingen die Ik u bevolen heb; en zie, Ik ben met ulieden al de dagen, tot aan de voleinding der eeuw, amen’*, (Mattheüs 28:19,20); tot aan de voleinding der eeuw is tot aan het einde van de Kerk, nr. 658; en indien zij dan niet tot de Heer Zelf gaan en leven volgens Zijn geboden, dan worden zij door de Heer verlaten en wanneer zij door de Heer verlaten zijn, worden zij zoals de heidenen, die geen godsdienst hebben; en dan is de Heer alleen bij hen die uit Zijn Nieuwe

Kerk zullen zijn; dit wordt aangeduid met: totdat de woorden Gods voleindigd zullen worden en met de voleinding er eeuw.

751. En de vrouw die gij gezien hebt, is de grote stad, hebbende het koninkrijk over de koningen der aarde, betekent dat het rooms-katholieke godsdienstige ten aanzien van de leer in de christelijke wereld regeert en voor een zeker deel ook nog bij de hervormden, hoewel zij niet onder de pauselijke heerschappij zijn.

Dat al deze dingen met die woorden wordt aangeduid, is omdat zij het besluit nemen en vandaar niet slechts de zaken behelzen die over de rooms-katholieken zijn gezegd, maar ook die welke gezegd zijn over de Franse natie en over de protestanten, dus dat de vrouw, die de grote stad is, ook over dezen het koninklijk bewind heeft; maar hoe dit het geval is, zal worden gezegd: zij heeft niet het koninklijk bewind over de protestanten zoals zij dit heeft over hen die haar godsdienstige zijn toegedaan, maar voor zover zij haar leerstellige dingen voor een zeker deel hebben opgenomen; de leerstellingen die zij hebben opgenomen, zijn deze: Dat zij tot God de Vader en niet tot de Heer gaan; dat zij het Menselijke van de Heer niet als Goddelijk erkennen; dat Zijn lijden aan het kruis is de ontzondiging, de verzoening en de voldoening bij God de Vader; ten aanzien van de toerekening van de verdienste van de Heer; enige zaken ten aanzien van de doop, ten aanzien van de erfzonde, ten aanzien van de vrije keuze; en bij de Lutheranen, dat zij dicht naderen tot de transsubstantiatie.

Het zijn deze leerstellingen, overgebleven van het pauselijk katholicisme en daarmee voor een deel samenstemmend, waarom er gezegd wordt, dat de vrouw, die de grote stad is, het koninkrijk heeft over de koningen der aarde.

Met de vrouw wordt het rooms-katholieke godsdienstige aangeduid, zoals eerder; met de stad wordt de leer aangeduid, nrs. 194, 501, 502, 712; met het koninkrijk wordt de Kerk aangeduid, nr. 749; vandaar wordt met het koninkrijk hebben, de regering aangeduid; met de koningen der aarde worden de ware of de valse dingen van de Kerk aangeduid, nrs. 20, 483, 664, 704, 720, 737, 740; vandaar eveneens de leerstellige dingen; met de aarde de Kerk, nr. 285; hieruit blijkt, dat met deze dingen ‘de vrouw die gij gezien hebt, is de grote stad, hebbende het koninkrijk over de koningen der aarde’ wordt aangeduid dat het rooms-katholieke godsdienstige ten aanzien van de leer in de christelijke wereld regeert en voor een zeker deel ook bij de hervormden, hoewel zij niet onder de pauselijke heerschappij zijn.

* * * * *

752. Hieraan zal ik deze gedenkwaardigheid toevoegen:

Het werd gegeven om met paus Sixtus Quintus te spreken; hij ging uit van een zeker gezelschap in het westen aan de linkerzijde en zei tegen mij, dat hij was aangesteld als opperste bestuurder van een gezelschap, verzameld uit katholieken, die meer dan de overigen beschikken over oordeel en ijver; en de oorzaak dat hij hun opperste bestuurder was geworden, was, dat hij een half jaar voor zijn overlijden had geloofd dat het stedehouderschap een verzinsel was ter wille van de heerschappij, en dat de Heer de Heiland is, omdat Hij God is, Die alleen aanbeden en vereerd moet worden; verder nog dat de Gewijde Schrift Goddelijk is en dus heiliger dan de uitspraken van de pausen.

Hij zei dat hij in het geloof van die twee hoofdpunten van de godsdienst had volhard tot aan het einde van zijn leven; hij zei ook, dat hun heiligen niet wat ook zijn; hij was verwonderd, toen ik vertelde dat dit in een synode was vastgesteld en door een bul bevestigd, dat zij moesten worden aangeropen.

Hij zei verder, dat hij in een zodanig leven van werkzaamheid was als hij in de wereld was geweest en dat hij zich elke morgen negen of tien zaken voornam, die hij vóór de avond volbracht wilde hebben.

Ik vroeg vanwaar hij binnen zo'n gering aantal jaren, zo'n grote schat had verworven, die hij had weggelegd in het Castello del Angelo; hij antwoordde dat hij eigenhandig aan de oversten van de rijke kloosters had geschreven om naar goeddunken, van hun schatten zoveel te zenden als zij wilden, omdat het voor een heilig nut was; en dat zij, omdat ze hem vreesden, overvloedig hadden gezonden.

Toen ik zei dat die schat nog steeds bestond, zei hij: 'Tot welk nut nu?'

Onder het spreken met hem, vertelde ik dat de schat in Loretto, van zijn tijd aan, onmetelijk was vermeerderd en verrijkt; en dat de schatten in bepaalde kloosters, vooral in Spanje, het eveneens waren; maar heden ten dage niet in die mate als in de vorige eeuwen.

Ik voegde er aan toe, dat zij die schatten behoeden zonder enig tot nut strekkend doel, dan alleen om zich aan het bezit ervan te verlustigen.

Toen ik dit had meegedeeld, zei ik ook dat zij zo dus zijn zoals helse goden, die de ouden Pluto's noemden; toen ik de naam Pluto uitsprak, antwoordde hij: 'Zwijg, ik weet het!' Hij zei verder dat in het gezelschap waarover hij is aangesteld, geen anderen worden toegelaten dan zij die over oordeel beschikken en kunnen opnemen dat de Heer alleen de God van hemel en aarde is, en dat het Woord het Heilig Goddelijke is; en dat hij dagelijks, onder toezicht van de Heer, dat gezelschap vervolmaakt.

Hij zei dat hij met de zogenaamde heiligen had gesproken, maar dat zij verdwaasd worden wanneer zij horen en geloven dat zij heilig zijn; ook noemde hij de pausen en kardinalen stompzinnig, die zoals Christus aanbeden willen worden, hoewel niet in persoon en die het Woord niet erkennen als het Heilig Goddelijke Zelf, volgens welke alleen geleefd moet worden.

Hij wil dat ik zeg aan hen die heden ten dage leven, dat Christus de God van hemel en aarde is, en dat het Woord het Heilig Goddelijke is; en dat de Heilige Geest niet spreekt door de mond van iemand, maar wel de satan, die zoals God wil worden aanbeden; en dat zij die hieraan geen aandacht schenken, als stompzinnigen tot de hunnen heengaan, en na een tijd worden neergeworpen in de hel tot degenen die aan de fantasie lijden dat zij goden zijn en die geen ander leven hebben dan het leven van een wild beest.

Hierop zei ik: 'Deze dingen zijn wellicht te hard om ze neer te schrijven'.

Maar hij antwoordde: 'Schrijf en ik onderteken het, omdat het ware dingen zijn'.

Toen ging hij van mij heen tot zijn gezelschap en hij ondertekende een exemplaar, en zond het als bul door tot andere gezelschappen die dezelfde godsdienst waren toegedaan.

Einde hoofdstuk 17

DE APOCALYPS ONTHULD

***waarin de verborgenheden die daar voorzien zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.***

ACHTTIENDE HOOFDSTUK

1. *En na deze dingen zag ik een engel neerdalen vanuit de hemel, hebbende grote mogendheid en de aarde werd verlicht van zijn heerlijkheid.*
2. *En hij riep uit in kracht met een grote stem, zeggende: Zij is gevallen, Babylon de grote en is geworden het habitakel der demonen en een bewaarplaats van alle onreine geest en een bewaarplaats van alle onreine en hatelijke vogel.*
3. *Omdat vanuit de wijn des toorns van haar hoererij alle natiën gedronken hebben en de koningen der aarde met haar gehoereerd hebben en de kooplieden der aarde vanwege de vermogens van haar verrukkingen rijk zijn geworden.*
4. *En ik hoorde een andere stem vanuit de hemel, zeggende: Gaat uit van haar, Mijn volkeren, opdat gij haar zonden niet deelachtig wordt en opdat gij niet van haar plagen ontvangt.*
5. *Aangezien haar zonden tot aan de hemel hebben gereikt en God haar ongerechtigheden gedachtig is geworden.*
6. *Vergeldt haar gelijk als zij ulieden vergolden heeft, verdubbelt haar dubbel naar haar werken; in de beker waarin zij gemengd heeft, mengt haar dubbel.*
7. *Zoveel als zij zichzelf verheerlijkt en verlustigd heeft, zoveel pijniging en rouw geeft haar, omdat zij in haar hart zegt: Ik zit als koningin en een weduwe ben ik niet en rouw zal ik niet zien.*
8. *Hierom zullen haar plagen op één dag komen, dood en rouw en honger en zij zal in het vuur verbrand worden, omdat sterk is de Heer God, Die haar richt.*
9. *En de koningen der aarde die met haar gehoereerd en zich verlustigd hebben, zullen haar bewenen en jammeren over haar, wanneer zij de rook van haar verbranding zullen zien.*
10. *Van verre staande om de vrees van haar pijniging, zeggende: Wee, wee, die grote stad Babylon, die sterke stad, omdat uw gericht in één uur gekomen is.*
11. *En de kooplieden der aarde zullen wenen en rouwen over haar, omdat niemand hun waren meer koopt.*
12. *Waren van goud en van zilver en van kostelijk gesteente en van parels en van fijn lijnwaad en van purper en van zijde en van scharlaken en alle welriekend hout en alle ivoren vat en alle vat van kostelijk hout en van brons en van ijzer en van marmer.*
13. *En kaneel en reukwerk en zalf en wierook en wijn en olie en meelbloem en tarwe en lastdieren en schapen en van paarden en van koetswagens en van lichamen en zielen van de mensen.*
14. *En de vruchten van de verlangens van uw ziel zijn van u heengegaan en alle vette en glanzende dingen zijn van u heengegaan en gij zult die niet meer vinden.*
15. *De kooplieden van deze dingen, die rijk geworden waren van haar, zullen van verre staan om de vrees van haar pijniging, wenend en rouwend.*
16. *En zeggende: Wee, wee, die grote stad, omkleed met fijn lijnwaad en purper en scharlaken en verguld met goud en met kostelijk gesteente en met parels, omdat in één uur zo grote rijkdommen zijn verwoest.*
17. *En alle stuurman en een elk op schepen verkerend en de bootsgezellen en zovelen als ter zee werken, stonden van verre.*

18. En riepen, ziende de rook van haar verbranding, zeggende: Welke was die grote stad gelijk.
19. En zij wierpen stof op hun hoofden en riepen wenend en rouwend, zeggende: Wee, wee, die grote stad, waarin rijk zijn geworden allen hebbende schepen in de zee, vanwege haar kostelijkheid, omdat zij in één uur verwoest zijn geworden.
20. Springt op over haar, gij hemel en gij heilige apostelen en profeten, omdat God gericht heeft uw gericht aangaande haar.
21. En een sterke engel hief een steen op als het ware een grote molensteen en wierp die in zee, zeggende: Alzo zal met geweld neergeworpen worden Babylon, die grote stad en zal niet meer worden gevonden.
22. En de stem van de citerspelers en van de muzikanten en van de fluitspelers en van de bazuinblazers, zal in u niet meer gehoord worden en alle werkmeester van alle kunst zal in u niet meer gevonden worden en de stem van de molen zal in u niet meer gehoord worden.
23. En het licht van de lamp zal in u niet meer lichten en de stem van de bruidegom en van de bruid zal in u niet meer gehoord worden; omdat uw kooplieden de groten der aarde waren, omdat door uw toverij alle natiën verleid zijn geweest.
24. En in deze stad is gevonden het bloed van de profeten en van de heiligen en van al de gedoden op de aarde.

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk:

Er wordt in voortzetting gehandeld over het rooms-katholieke godsdienstige; dat het vanwege de echtbreuken en de ontwijdingen van de waarheden van het Woord en vandaar van de Kerk, zal vergaan, vers 1 tot 8.

Ten aanzien van de hoogsten in de kerkelijke orde daar, hoedanig zij zijn en ten aanzien van hun rouw, vers 9 en 10; ten aanzien van de lageren in die orde, vers 14 tot 16.

Ten aanzien van de leken en het gewone volk, die onder hun gehoorzaamheid zijn, vers 17 tot 19.

De vreugde van de engelen vanwege hun verwijdering, vers 20.

Ten aanzien van hun ondergang in de geestelijke wereld, vanwege geen erkenning van het ware, geen zoeken daarnaar, geen verlichting, geen opneming en vandaar geen verbinding van het ware en het goede, welke de Kerk maakt, vers 21 tot 24.

De inhoud van de afzonderlijke verzen:

Na deze dingen zag ik, betekent de voortzetting ten aanzien van het rooms-katholieke godsdienstige; zag ik een engel neerdalen vanuit de hemel, hebbende grote mogendheid en de aarde werd verlicht van zijn heerlijkheid, betekent een sterke invloeiing van de Heer vanuit de hemel door het Goddelijk Ware, van waaruit Zijn Kerk in het hemels licht was; en hij riep uit in kracht met een grote stem, zeggende: Zij is gevallen, zij is gevallen, Babylon de grote, betekent dat hij heeft bekendgemaakt, dat door de Goddelijke macht van de Heer allen die in dat godsdienstige en tegelijk in de liefde van heersen vanuit dit waren, in de geestelijke wereld zijn vernietigd en in verscheidene hellen geworpen; en is geworden het habitakel van de demonen, betekent dat hun hellen de hellen zijn van de begeerten van te heersen vanuit de razernij van de liefde van zich en van de begeerten van de ware dingen van de hemel te ontwijden vanuit de onechte ijver van die liefde; en een bewaarplaats van alle onreine geest en een bewaarplaats van alle onreine en hatelijke vogel, betekent, dat de boze dingen van de wil en vandaar van de daad en de valse dingen van het denken en vandaar van het overleg van hen die in de hellen zijn, duivels zijn, omdat zij van de Heer af tot zichzelf zijn gekeerd; omdat

vanuit de wijn van de toorn van haar hoererij alle natiën gedronken hebben en de koningen der aarde met haar gehoereerd hebben, betekent dat zij schandelijke dogma's, die echtbrekingen en ontwijdingen van het goede en het ware van het Woord zijn, hebben uitgebracht en daarvan al degenen hebben doordrenkt die in de koninkrijken onder hun heerschappij zijn geboren en opgevoed; en de kooplieden van de aarde vanwege de vermogens van haar verrukkingen rijk zijn geworden, betekent de groteren en de kleineren van de orde in die hiërarchie, die door de heerschappij over de heilige dingen de Goddelijke Majesteit en de meer dan koninklijke heerlijkheid najagen en aanhoudend daarnaar streven om die te verstevigen door het vermenigvuldigen van de kloosters en van de daaronder berustende bezittingen en door de schatten die zij zonder doel vanuit de wereld vergaren en ophopen en zich zo lichamelijke en natuurlijke verkwikkingen verschaffen vanuit de aan zich toegekende hemelse en geestelijke heerschappij; en ik hoorde een andere stem vanuit de hemel, zeggende: Gaat uit van haar, Mijn volkeren, opdat gij haar zonden niet deelachtig wordt en opdat gij niet van haar plagen ontvangt, betekent uit de Heer een vermaning tot allen, zowel tot degenen die in dat godsdienstige zijn, als tot hen die daar niet in zijn, om zich te wachten voor de verbinding ermee door erkenning en aandoening, opdat zij niet ten aanzien van de zielen met de gruwelen ervan worden verbonden en vergaan; aangezien haar zonden tot aan de hemel hebben gereikt en God haar ongerechtigheden gedachtig is geworden, betekent dat de boze en valse dingen ervan de hemelen bestoken en dat de Heer deze hemelen zal beschermen tegen het geweld daarvandaan; vergeldt haar gelijk als zij ulieden vergolden heeft, verdubbelt haar dubbel naar haar werken; in de beker waarin zij gemengd heeft, mengt haar dubbel, betekent de juiste vergelding en straf na de dood, dat dan de boze en de valse dingen waarmee zij de anderen hebben verleid en verdorven, op henzelf volgens de hoeveelheid en de hoedanigheid ervan, zullen terugvallen; zoveel als zij zichzelf verheerlijkt en verlustigd heeft, zoveel pijniging en rouw geeft haar, betekent dat er voor hen in de graad volgens de verheffing van het hart vanwege de heerschappij en volgens de uitbundige vreugde van gemoed en lichaam vanwege de rijkdommen, na de dood innerlijke smart is vanwege de neerwerping en de bespottung en vanwege de behoefte en de ellende; omdat zij in haar hart zegt: Ik zit als koningin en een weduwe ben ik niet en rouw zal ik niet zien; betekent dat deze dingen er voor hen zijn, omdat zij vanwege de verheffing van het hart over de heerschappij en vanwege de uitbundige vreugde van het gemoed over de rijkdommen, in het vertrouwen en de gerustheid zijn, dat zij voortdurend zullen heersen en zichzelf zullen beschermen en nooit van die zaken kunnen worden beroofd; hierom zullen haar plagen op één dag komen, dood en rouw en honger, betekent dat daarom op de tijd van het Laatste Gericht de straffen van de boze dingen die zij gedaan hebben, op hen zullen terugvallen, namelijk de dood, te weten het helse leven en de meest innerlijke smart vanwege de neerwerping uit de heerschappij, de rouw, te weten de innerlijke smart vanwege de behoefte en de ellende in plaats van de rijkdom en de honger, namelijk de beroving van het verstand van elk ware; en zij zal in het vuur verbrand worden, omdat sterk is de Heer God, Die haar richt, betekent dat zij haatgevoelens zullen hebben tegen de Heer en tegen Zijn hemel en de Kerk, omdat zij dan zien dat alleen de Heer over alle dingen in de hemelen en op aarde heerst en regeert en niet in het minst enig mens vanuit zich; en de koningen der aarde die met haar gehoereerd en zich verlustigd hebben, zullen haar bewenen en jammeren over haar, wanneer zij de rook van haar verbranding zullen zien, betekent de innerlijke smarten van hen die in de hogere heerschappij en in de verkwikkingen ervan zijn geweest, door de vervalste en geschonden ware dingen van het Woord, die zij tot de heilige dingen van de Kerk hadden gemaakt, wanneer zij die in de profane dingen zien verkeerd; en van verre staande om de vrees van haar pijniging, zeggende: Wee, wee, die grote stad Babylon, die sterke stad, omdat uw gericht in één uur gekomen is, betekent hun vrees voor de straffen en dan de zware weeklacht dat dit dusdanig versterkte godsdienstige zo plotseling en volledig kan worden omgekeerd en zichzelf kunnen vergaan; en de kooplieden van de aarde zullen wenen en rouwen over haar, omdat niemand hun waren

meer koopt, betekent de minderen in de orde, die bedienen en met de heilige dingen winst maken, hier hun smarten daarover, dat zij na de vernietiging van Babylon niet zoals vroeger met die zaken voordelen kunnen behalen; waren van goud en van zilver en van kostelijk gesteente en van parels, betekent dat zij deze dingen niet langer hebben, omdat zij niet de geestelijke goede en ware dingen hebben waarmee zulke dingen overeenstemmen; en alle welriekend hout en alle ivoren vat, betekent dat zij niet langer deze dingen hebben, omdat zij niet de natuurlijke goede en ware dingen hebben waarmee zulke dingen overeenstemmen; en alle vat van kostelijk hout en van brons en van ijzer en van marmer, betekent dat zij deze dingen niet langer hebben, omdat zij niet de wetenschappelijke goede en ware dingen in de aangelegenheden van de Kerk hebben, waarmee zulke dingen overeenstemmen; en kaneel en reukwerk en zalf en wierook, betekent dat zij niet langer de eredienst hebben vanuit de geestelijke goede en ware dingen, omdat zij niet iets van binnen in de eredienst hebben, dat met de bovengenoemde dingen overeenstemt; en wijn en olie en meelbloem en tarwe, betekent dat zij niet langer de eredienst hebben vanuit de hemelse ware en goede dingen, omdat zij niet van binnen in de eredienst de dingen hebben die met bovengenoemde overeenstemmen; en lastdieren en schapen, betekent dat zij niet langer de eredienst hebben vanuit de uiterlijke of natuurlijke goede en ware dingen, omdat zij niet iets van binnen in de eredienst hebben, dat met de bovengenoemde dingen overeenstemt; en van paarden en van koetswagens en zielen van de mensen, betekent al die dingen volgens het verstand van het Woord en de leer daaruit en volgens de goede en de ware dingen van de letter ervan, die zij niet hebben, omdat zij die hebben vervalst en geschonden; de vruchten van de verlangens van uw ziel zijn van u heengegaan en alle vette en glanzende dingen zijn van u heengegaan en gij zult die niet meer vinden, betekent dat alle zegeningen en gelukzaligheden van de hemel, ook de uiterlijke, zodanig als die door hen worden begeerd, geheel en al zullen vluchten en niet langer zullen verschijnen, omdat er niet enig hemelse en geestelijke aandoeningen van het goede en het ware bij hen zijn; en de kooplieden van deze dingen, die rijk geworden waren van haar, zullen van verre staan om de vrees van haar pijniging, wenend en rouwend, betekent de staat vóór de verdoemenis en dan de vrees en de weeklacht van hen, die met allerlei dispensaties en beloften van hemelse vreugden winst hebben behaald; en zeggende: Wee, wee, die grote stad, omkleed met fijn lijnwaad en purper en scharlaken en verguld met goud en met kostelijk gesteente en met parels, omdat in één uur zo grote rijkdommen zijn verwoest, betekent de zware weeklacht dat hun prachtige dingen en winsten zo plotseling en volslagen zijn vernietigd; en alle stuurman en een elk op schepen verkerende en de bootsgezellen en zovelen als ter zee werken, betekent hen die leken worden genoemd, zowel degenen die in grotere waardigheid als zij die in kleinere zijn aangesteld, tot aan het lagere volk toe, die dat godsdienstige zijn toegedaan en dit liefhebben en kussen of van harte erkennen en vereren; stonden van verre en riepen ziende de rook van haar verbranding, zeggende: Welke was die grote stad gelijk, betekent in een verwijderde staat hun rouw over de verdoemenis van dat godsdienstige, waarvan zij hadden geloofd dat het ver boven elke godsdienst in de wereld uitmuntte; en zij wierpen stof op hun hoofden en riepen, wenend en rouwend, zeggende: Wee, wee, die grote stad, betekent hun smart innerlijk en uiterlijk, namelijk de weeklacht dat een zo uitmuntend godsdienstige geheel en al vernietigd en verdoemd is; waarin rijk zijn geworden allen hebbende schepen in de zee, vanwege haar kostelijkheid, omdat zij in één uur verwoest zijn geworden, betekent dat door de heilige dingen van dat godsdienstige allen, zovelen als daarvan kopen wilden, verzoend werden en voor wereldse en tijdelijke rijkdommen hemelse en eeuwige rijkdommen zouden ontvangen; springt op over haar, gij hemel en gij heilige apostelen en profeten, omdat God gericht heeft uw gericht aangaande haar, betekent dat zich nu de engelen van de hemel en de mensen van de Kerk die in de goede en de ware dingen vanuit het Woord zijn, van harte daarover mogen verheugen, dat degenen verwijderd en verworpen zijn die in de boze en de valse dingen van dat godsdienstige zijn; en een sterke engel hief een steen op als het ware een grote molensteen en wierp die in de zee, zeggende:

Alzo zal met geweld worden neergeworpen Babylon die grote stad en zal niet meer gevonden worden, betekent dat door de sterke invloeiing van de Heer vanuit de hemel dat godsdienstige met al de geschonden ware dingen van het Woord ervan, voorover in de hel zal worden geworpen en dat het nooit meer voor de engelen zal verschijnen; en de stem van de citerspellers en van de muzikanten en van de fluitspelers en van de bazuinblazers, zal in u niet meer gehoord worden, betekent dat er bij hen niet enige aandoening van het geestelijk ware en goede zal zijn, noch enige aandoening van het hemels goede en ware; en alle werkmeester van alle kunst zal in u niet meer gevonden worden, betekent dat zij die in dat godsdienstige zijn vanuit de leer en vanuit het leven daarnaar, niet enig verstand van het geestelijk ware en vandaar ook niet iets van denken van het geestelijk ware hebben, voor zoveel als het uit henzelf is; en de stem van de molen zal in u niet meer gehoord worden, betekent dat er voor hen die in dat godsdienstige zijn vanuit de leer ervan en vanuit het leven volgens die leer, niet enige opsporing, navorsing en bevestiging van het geestelijk ware is, omdat het opgenomen en bevestigde en zo ingeplante valse in de weg staat; en het licht van de lamp zal in u niet meer lichten, betekent dat zij die in dat godsdienstige zijn vanuit de leer en vanuit het leven daarnaar, niet enige verlichting uit de Heer hebben en vandaar niet enige doorvatting van het geestelijk ware; en de stem van de bruidegom en van de bruid zal in u niet meer gehoord worden, betekent dat zij die in dat godsdienstige zijn vanuit de leer en vanuit het leven daarnaar, geen verbinding van het goede en het ware hebben, welke de Kerk maakt; omdat uw groten de kooplieden van de aarde waren, betekent dat de hogeren in hun kerkelijke hiërarchie zodanig zijn, omdat zij door verschillende rechten, zelfs willekeurige, aan hen in de statuten van de orde overgelaten, handel drijven en voordelen trekken; omdat door uw toverij alle natiën verleid zijn geweest, betekent hun schandelijke kunstgrepen en geslepenheden, waardoor zij de gemoederen van allen hebben afgeleid van de heilige eredienst van de Heer tot de profane eredienst van levende en dode mensen en van afgoden; en daarin is gevonden het bloed van de profeten en van de heiligen en van al de gedoden op de aarde, betekent dat vanuit het godsdienstige dat onder de stad Babylon wordt verstaan, de echtbreking en ontwijding is van al het ware van het Woord en vandaar van de Kerk en dat daaruit het valse over de gehele christelijke wereld is uitgestroomd.

DE ONTVOUWING

753. En na deze dingen zag ik, betekent de openbaring ten aanzien van de ondergang en de verdoemenis van hen die in het rooms-katholieke godsdienstige waren en macht hadden uitgeoefend over de heilige dingen van de Kerk en de hemel, met de bedoeling om over allen te heersen en om alle dingen van anderen te bezitten.

Dit wordt hier aangeduid met ‘na deze dingen zag ik’, omdat hierover in dit hoofdstuk wordt gehandeld.

Aan dit werk zijn dogma’s van dat godsdienstige vooraf vermeld, opdat degenen die in verlichting uit de Heer zijn, kunnen zien, dat zij niet iets anders beogen dan de heerschappij over de zielen van de mensen, teneinde zoals goden te worden vereerd en de goederen van de gehele wereld alleen te bezitten; en omdat dit het einddoel was en niet in het minst het heil van de zielen, konden zij hun dogma’s niet ergens anders vandaan nemen dan vanuit de hel; zij konden die immers niet nemen vanuit de hemel, dat wil zeggen, uit de Heer, maar uit henzelf, omdat zij alle dingen van de Heer op zich hebben overgedragen.

Wat is verfoeilijker dan het Lichaam en het Bloed van de Heer of het Brood en de Wijn in het Gewijde Avondmaal te verdelen, klaarlijk tegen de instelling in en wel door verdichtsels en enig en alleen vanwege de misoffers bij dag en bij nacht, waarmee zij de wereld gewinnen? Wat is verfoeilijker, dan dode mensen te vereren met Goddelijke aanroeping en op de knieën voorover te vallen voor hun afbeeldingen en ze heilig te kussen, ja zelfs de beenderen en de

overblijfselen van hun lijk en zo de volken af te leiden van de Goddelijke eredienst en binnen te leiden in een profane eredienst en wel eveneens uit winstbejag?

Wat is verfoeilijker dan de Goddelijke eredienst op zon- en feestdagen te stellen in onverstane missen, dus in de uiterlijke dingen, die van het lichaam en van de gevoelens ervan zijn, zonder de innerlijke dingen, die van de ziel en van de aandoeningen ervan zijn en aan die missen alle heiligheid toe te kennen en zo allen te houden in onwetendheid en blind geloof, om te heersen en uit winstbejag?

Wat is verfoeilijker dan op zich alle dingen van de Goddelijke mogendheid van de Heer over te dragen, wat niet iets anders is dan de Heer van de troon aftrekken en zichzelf daarop te zetten?

Wat is verfoeilijker, dan het Woord, dat het Goddelijk Ware zelf is, te onthouden van de leken en van het gewone volk weg te nemen en daarvoor in de plaats uitspraken en dogma's te geven, waarin nauwelijks één echt Ware van het Woord is?

Het zijn deze dingen, waarover in dit hoofdstuk van de Openbaring wordt gehandeld.

754. Zag ik een engel neerdalen vanuit de hemel, hebbende grote mogendheid en de aarde werd verlicht van zijn heerlijkheid, betekent een sterkte invloeiing van de Heer vanuit de hemel door het Goddelijk ware, waar vanuit Zijn Kerk in het hemels licht was.

Met de engel wordt de Heer aangeduid; met de engel neerdalend vanuit de hemel, wordt de invloeiing van de Heer vanuit de hemel aangeduid; met hebbende grote mogendheid, wordt de sterkte invloeiing aangeduid; met de aarde verlicht van zijn heerlijkheid, wordt aangeduid de Kerk uit de Heer door het Goddelijk Ware in het hemels licht; dat onder een engel en onder engelen in het Woord de Heer wordt verstaan, zie de nrs. 258, 344, 465, 649, 657, 718; met neerdalen wordt aangeduid invloeiën, omdat het van de Heer wordt gezegd; dat met de aarde de Kerk wordt aangeduid, zie de nrs. 285, 721; dat de heerlijkheid wordt gezegd van het Goddelijk Ware en dit ook betekent, nrs. 249, 629.

Er wordt gezegd het Goddelijk Ware in het hemels licht, omdat het uit de Heer voortgaande Goddelijk Ware het Licht van de hemel is, dat de engelen verlicht en de wijsheid van hen maakt.

Dat nu gesproken wordt over de invloeiing van de Heer door het Goddelijk Ware en over de verlichting van de Kerk daardoor, is omdat degenen die in de valse dingen zijn, door die invloeiing worden gescheiden van hen die in de ware dingen zijn, en ook de valse dingen ten gevolge van het licht van het ware zodanig verschijnen als zij zijn.

755. En hij riep uit in kracht met een grote stem, zeggende: Zij is gevallen, zij is gevallen, Babylon de grote, betekent dat hij heeft bekend gemaakt dat door de Goddelijke macht van de Heer allen die in dat godsdienstige en tegelijk in de liefde van heersen vanuit dit waren, in de geestelijke wereld zijn vernietigd en in verschillende hellen geworpen.

Dat dit met die woorden wordt aangeduid, kan vaststaan uit het werkje 'over het Laatste Gericht en over het Vernietigde Babylon', in 1758 te Londen uitgegeven, waar de vernietiging ervan wordt beschreven van blz. 53 tot 64; waaruit men kan zien, dat degenen uit dat godsdienstige vernietigd en in de hel geworpen zijn, die vanuit de razernij van de liefde van zich hebben geheerst over de Heilige Goddelijke dingen van de Heer, die van de hemel en van de Kerk zijn en die louter afgodendienaren zijn geweest; dat echter degenen vanuit hetzelfde godsdienstige, die hebben geleefd volgens de geboden van de Decaloog, door de boze dingen als zonden te schuwen en tevens tot de Heer hebben geschouwd, gezaligd zijn, zie het werk 'het Vervolg aangaande het Laatste Gericht en aangaande de Geestelijke Wereld', nr. 58, waaraan het niet nodig is meer dingen toe te voegen.

Iets eenders wordt van Babel gezegd bij Jesaja: 'Hij riep: de Leeuw op de wachttoren en zei: Zij is gevallen, zij is gevallen, Babel en al de gesneden beelden van haar goden heeft Hij verbroken tegen de aarde', (Jesaja 21:8,9).

Dergelijke mensen uit dat godsdienstige worden na het Laatste Oordeel verzameld en van tijd tot tijd tot de hun gelijken gezonden.

756. En is geworden het habitakel van demonen, betekent dat hun hellen zijn de hellen der begeerten van te heersen, vanuit de razernij van de liefde van zich en van de begeerten van de ware dingen van de hemel te ontwijden vanuit de onechte ijver van die liefde.

Met demonen worden de begeerten van het boze aangeduid, nr. 458; en eveneens de begeerten van de ware dingen te vervalsen; maar de demonen evenals de begeerten, van verscheidene geslachten, maar de ergste zijn die welke zijn de begeerte van heersen vanuit de razernij van de liefde van zich over de heilige dingen van de Kerk en over de hemel; en omdat dit heersen in hun harten zetelt, zijn het ook de begeerten van de ware dingen van de hemel vanuit de onechte ijver van die liefde te ontwijden; en omdat deze mensen wanneer zij demonen worden, wat na de dood plaatsvindt, weten, dat alleen de Heer heerst over de hemel en de aarde, krijgen zij haatgevoelens tegen Hem, totdat zij het tenslotte na verloop van een eeuw niet verdragen Zijn Naam te horen noemen.

Hieruit blijkt dat met Babylon is geworden het habitakel van de demonen, wordt aangeduid dat hun hellen zijn de hellen der begeerten van te heersen vanuit de razernij van de liefde van zich en van de begeerten van de ware dingen van de hemel te ontwijden vanuit de onechte ijver van die liefde.

In de wereld weet men niet, dat allen na de dood de aandoeningen van de bij hen regerende liefde worden, goede aandoeningen zij die tot de Heer en tot de hemel hebben geschouwd en tegelijk de boze dingen als zonden hebben geschouwd, maar de boze aandoeningen, namelijk begeerten, zij die alleen tot zichzelf en tot de wereld hebben geschouwd en de boze dingen niet als zonden hebben geschouwd, maar slechts schadelijk voor de goede naam en de eer, die aandoeningen verschijnen tot aan levend toe en worden in de geestelijke wereld doorvat, maar alleen het denken vanuit de aandoeningen vanuit de natuurlijke wereld; vandaar is het dat de mens niet weet dat de hel aan de aandoeningen van de liefde van het boze is en de hemel aan de aandoeningen van de liefde van het goede; dat de mens dit niet weet, is daarvandaan; en dat hij het niet doorvat, is omdat de begeerten van de liefde van het boze vanuit erfelijkheid trekken dat zij in de wil verkwikkelijk zijn en vandaar in het verstand bekoorlijk en over datgene wat verkwikkelijk en bekoorlijk is, denkt de mens niet na, omdat dit zijn gemoed meesleept, zoals de stroom van een onstuimige rivier het schip; en daarom kunnen degenen die zich in die verkwikkelijke en bekoorlijke dingen hebben ondergedompeld, niet anders tot de verkwikkelijke en bekoorlijke dingen van de aandoeningen van de liefde tot het goede en ware komen, dan zoals zij die met geweldige armkracht roeien tegen de stroom in van een onstuimige rivier; anders is het gesteld met hen die zich niet diep hebben ondergedompeld.

757. En een bewaarplaats van alle onreine geest en een bewaarplaats van alle onreine en hatelijke vogel, betekent dat de boze dingen van de wil en vandaar van de daad en de valse dingen van het denken en vandaar van het overleg van hen die in de hellen zijn, duivels zijn, omdat zij van de Heer af tot zichzelf zijn gekeerd.

Met de bewaarplaats wordt de hel aangeduid, omdat zij daarin gekerkerd zijn; met de geest wordt aangeduid alles wat van de aandoening of van de wil en vandaar van de daad is; en met de vogel wordt aangeduid alles wat van het denken of van het verstand en vandaar van het overleg is; en daarom worden met de onreine geest en de onreine vogel aangeduid alle boze dingen die van de wil en vandaar van de daad zijn en alle valse dingen die van het denken en vandaar van het overleg zijn; en omdat dezen zijn in de hellen bij hen, wordt dus aangeduid dat die duivels zijn; en omdat zij van de Heer af tot zichzelf zijn gekeerd, wordt ook hatelijke vogel gezegd.

Met eendere dingen wordt Babel bij de profeten beschreven, zoals bij Jesaja: *'Babel zal zijn zoals de omkering Gods, Sodom en Gomorra; zij zal niet bewoond worden tot in het eeuwige,*

zodat de Arabier daar niet verwijlt; daar zullen de zijim nederliggen en hun huizen zullen vervuld worden met de ochim en daar zullen de dochters van de nachtuil wonen en de satyrs zullen daar springen; ook zullen de zijim antwoorden in haar paleizen en de draken in de paleizen van haar verrukkingen', (Jesaja 13:19-22).

Bij dezelfde: 'Ik zal van Babel uitroeien de naam en het overschot; Ik zal haar stellen tot een erfenis van de eend', (Jesaja 14:22,23).

En bij Jeremia: 'In Babel zullen wonen de zijim en de ijim en de dochters van de nachtuil, naar de omkering Gods, Sodom en Gomorra en haar naburen; niet zal daar de Zoon des Mensen wonen', (Jeremia 50:39,40).

Hieruit blijkt, dat met een bewaarplaats van alle onreine geest en een bewaarplaats van alle onreine en hatelijke vogel, wordt aangeduid dat de boze dingen van de wil en vandaar van de daad en de valse dingen van het denken en vandaar van het overleg van hen die in de hellen zijn, duivels zijn, omdat zij van de Heer af tot zichzelf gekeerd zijn.

Dat vogels zulke dingen betekenen als van het verstand en van het denken en vandaar van het overleg zijn, in de ene en de andere zin, zowel de slechte als de goede, blijkt vanuit het Woord: 'In het midden van de week zal hij het slachtoffer doen ophouden; tenslotte over de vogel van de gruwelen de verlating; tot aan de voleinding zal het druipen over de verwoesting', (Daniël 9:27).

'Zij zullen het land bezitten, de pelikaan en de eend, de oehoe en de raaf zullen daarin wonen', (Jesaja 34:11).

Niet iets anders dan de valse helse dingen worden aangeduid met de ochim, de zijim, de dochters van de nachtuil, de draken, in de hierboven vermelde teksten en verder met 'de vogels die neerdaalden op de lijken, die Abram wegjoeg', (Genesis 15:11).

Met 'de vogels waaraan hun lijken tot spijs zouden worden gegeven', (Jeremia 7:33; 15:3; 16:4; 19:7; 34:20; Ezechiël 29:5; Psalm 79:1,2) en verder met 'de vogels die datgene eten wat gezaaid is', (Mattheüs 13:3,4).

In de goede zin in deze plaatsen: 'Laten zij de Naam van Jehovah loven, het kruipend dier en de vogel', (Psalm 148:19).

'Ik zal te dien dage een verbond voor hen maken met de vogel der hemelen en het kruipend dier der aarde', (Hosea 2:17).

'Vraag de beesten en zij zullen het u leren, en de vogels van de hemel en zij zullen het u verkondigen; wie weet niet vanuit alle deze, dat de hand van Jehovah dat doet', (Job 7:7-9).

'Ik zag en zie, geen mens, alle vogel der hemelen, zij zijn weggevlogen', (Jeremia 4:24-26).

'Van de vogel der hemelen aan tot het beest toe zijn zij weggevlogen, omdat Ik Jeruzalem zal stellen tot hopen, tot een habitakel der draken', (Jeremia 9:10,11; 12:4,9).

'Niet waarheid, niet barmhartigheid, niet erkentenis Gods; deswege zal het land rouwen ten aanzien van het beest des velds en ten aanzien van de vogel der hemelen', (Hosea 4:1,3).

'Ik ben God, roepende van de opgang de vogel, uit verre lande een man van overleg', (Jesaja 46:11).

'Assur, een ceder op de Libanon; op zijn takken nestelden alle vogels der hemelen en in zijn schaduw woonden alle grote natiën', (Ezechiël 31:3,6).

Eendere dingen als hier ten aanzien van Assur als ceder, worden ook elders gezegd, zoals in, (Ezechiël 17:23; Daniël 4:7-11,17,18; Mattheüs 13:31,32; Markus 4:32; Lukas 13:19).

'Zeg tot de vogel van alle vleugel en tot alle beest des velds: Komt tot het grote slachtoffer op de bergen Israëls; zo zal Ik Mijn heerlijkheid geven onder de natiën', (Ezechiël 39:17,21; Openbaring 19:17; Jesaja 19:1,6; Ezechiël 38:20; Hosea 9:11; 11:9; Zefanja 1:3; Psalm 8:7-9; Psalm 50:11; 104:10-12).

Dat vogels de dingen aanduiden die van het verstand en vandaar van het denken en van het overleg zijn, blijkt duidelijk uit de vogels in de geestelijke wereld, waar ook vogels van elk geslacht en van elke soort verschijnen; in de hemel de allerschoonste: paradijvogels, tortelduiven, duiven; in de hel: draken, uilen, oehoes en andere van dezelfde aard; en al deze

zijn levende uitbeeldingen van het denken vanuit de goede aandoeningen in de hemel en van het denken vanuit boze aandoeningen in de hel .

758. Omdat vanuit de wijn des toorns van haar hoererij alle natiën gedronken hebben en de koningen der aarde met haar gehoereerd hebben, betekent dat zij schandelijke dogma's, die echtbrekingen en ontwijdingen van het goede en ware van het Woord zijn, hebben uitgebracht en daarvan al degenen hebben doordrenkt die in de koninkrijken onder hun heerschappij zijn geboren en opgevoed.

Dat dit met die woorden wordt aangeduid, kan vaststaan uit wat eerder is ontvouwd in de nrs. 631, 632, 720, 721, waar eendere woorden staan, waaraan het niet nodig is meer dingen toe te voegen; alleen dat eendere dingen ten aanzien van Babel worden gezegd bij Jeremia: *'Een drinkbeker van goud was Babel in de hand van Jehovah, dronken makende de algehele aarde; van haar wijn hebben de natiën gedronken; derhalve zijn zij waanzinnig'*, (Jeremia 51:7). En verder, *'Babel zij tot een aanfluiting; wanneer zij verhit zijn, zal Ik hun gastmalen opzetten en zal hen dronken maken, zodat zij opspringen en de slaap der eeuw slapen en ook niet opwaken'*, (Jeremia 51:38,39).

Met de wijn die zij drinken en waarvan zij dronken worden, worden hun dogma's aangeduid en hoe schandelijk deze zijn, zie nr. 753; daaronder is ook dit schandelijke, dat zij de werken die volgens hun leerstellingen geschieden, tot verdienste maken, door de verdienste en de gerechtigheid van de Heer, daarop en dus zo op henzelf over te schrijven, terwijl toch alles van de naastenliefde en alles van het geloof of al het goede en ware, is uit de Heer en wat uit de Heer is, is Goddelijk en dat kan nooit het eigene van de mens worden; het Goddelijke kan bij de mens zijn, maar niet in diens eigene, want het eigene van de mens is alleen het boze en daarom, wie het Goddelijke aan zich toekent als eigen, bevuilt het niet alleen, maar ontwijdt het ook; het Goddelijke wordt door de Heer nauwkeurig gescheiden van het eigene van de mens en boven dat verheven en nooit daarin ondergedompeld.

Maar omdat zij al het Goddelijke van de Heer op zichzelf hebben overgedragen en het zich dus zo hebben toegeëigend, vloeit het zoals waterige pek, wanneer het regent, vanuit een aardpekbron.

Iets eenders is het geval met dat dogma, dat de rechtvaardigmaking een werkelijke heiliging is en dat hun heiligen in zich heilig zijn, terwijl toch alleen de Heer Heilig is, (Openbaring 15:4). Meer over de verdienste zie het werk 'aangaande het Nieuwe Jeruzalem en aangaande haar Hemelse Leer', te Londen uitgegeven in het jaar 1758, nrs. 150 tot 158.

759. En de kooplieden der aarde vanwege de vermogens van haar verrukkingen tijk zijn geworden, betekent de grotere en de kleinere van de orde om die hiërarchie, die door de heerschappij over de heilige dingen de Goddelijke Majesteit en de meer dan Vorstelijke Heerlijkheid najagen en aanhoudend daarnaar streven om die te verstevigen door het vermenigvuldigen van de kloosters en van de daarin bevindende bezittingen en door de schatten die zij zonder doel vanuit de wereld vergaren en ophopen en zich zo lichamelijke en natuurlijke verkwikkingen en bekoorlijkheden verschaffen vanuit de aan zichzelf toegekende hemelse en geestelijke heerschappij.

Onder de kooplieden van Babylon kunnen geen anderen worden verstaan dan de grotere en de kleinere in rang in hun kerkelijke hiërarchie, omdat in vers 23 van dit hoofdstuk wordt gezegd dat zij de groten der aarde zijn; en onder de vermogens van de verrukkingen waarmee zij verrijkt zijn, kunnen geen andere dingen worden verstaan dan de dogma's waardoor zij zich als middelen de heerschappij over de zielen van de mensen verwerven en zo ook over hun bezittingen en schatten; dat zij die zonder doel vergaren en daarmee hun schatkisten volproppen, is bekend; en verder ook dat zij handel drijven met de heilige dingen van de Kerk, zoals dat zij door offers en geschenken die aan de kloosters worden gegeven en aan hun

heiligen en beelden en door missen en aflaten en verschillende dispensaties, het heil verkopen, dat wil zeggen de hemel.

Wie kan niet zien, dat zij, indien niet de pauselijke heerschappij was gebroken ten tijde van de hervorming, de bezittingen en de schatten van alle koninkrijken in geheel Europa, bijeengeschaapt zouden hebben en dat dan zij alleen heren zouden zijn geworden en alle overigen knechten; hebben zij niet uit de voorafgaande eeuwen, toen zij de mogendheid hadden over keizers en koningen, die zij, indien zij niet gehoorzaamden, in de ban konden slaan en afzetten, voornamelijk de rijkdom en nog hun jaarlijkse inkomsten, die onmetelijk zijn en schatkamers vol goud, zilver en kostbare stenen; een eendere barbaarse heerschappij zetelt nog in het gemoed van verscheidenen van hen en wordt enig en alleen in bedwang gehouden door de vrees voor het verlies ervan indien zij buiten haar grenzen zou worden uitgestrekt.

Maar tot wat zijn zulke grote inkomsten, schatten en bezittingen van nut, als het niet is om zich daaraan te verlustigen en zich daarop te beroemen en om hun heerschappij tot in het eeuwige te vestigen?

Hieruit kan vaststaan, wat hier wordt aangeduid met de kooplieden van de aarde, die vanuit de vermogens van de verrukkingen van Babylon rijk zijn geworden.

Zij worden ook kooplieden genoemd bij Jesaja: *‘De bewoners van Babel zijn geworden zoals stoppels; het vuur heeft ze verbrand; zij ontrukken hun ziel niet aan de hand van de vlam; zodanig zijn uw kooplieden van de jeugd aan’*, (Jesaja 47:14,15).

Met handel drijven en zaken doen wordt in het Woord aangeduid zich geestelijke schatten verwerven, te weten de erkentissen van het ware en het goede en in de tegengestelde zin de erkentissen van het valse en het boze en met deze wereld gewinnen en met eerstgenoemde zin de hemel gewinnen; en daarom vergeleek de Heer *‘het Koninkrijk der hemelen met een koopman zoekende schone parels’*, (Mattheüs 13:45,46); en de mensen der Kerk *‘met knechten, aan wie talenten waren gegeven om daarmee handel te drijven en winst te maken’*, (Mattheüs 25:14-20); en *‘aan wie tien mina’s waren gegeven om daarmee evenzo handel te drijven en winst te maken’*, (Lukas 19:12-26).

En omdat met Tyrus de Kerk wordt aangeduid ten aanzien van de erkentissen van het ware en het goede, wordt er daarom over handeldrijven en winst maken in het gehele zevenentwintigste hoofdstuk bij Ezechiël gehandeld en wordt er van gezegd: *‘In uw wijsheid en in uw inzicht hebt gij u gemaakt goud en zilver in uw schatten en door de veelheid van uw wijsheid in uw koophandel hebt gij uw schatten vermenigvuldigd’*, (Ezechiël 28:4,5); en elders: *‘Tyrus is verwoest, welks kooplieden vorsten zijn, welks handelaren de geëerden der aarde zijn’*, (Jesaja 23:1,8).

En de verdraaide Kerk bij de Joden in het land Kanaän wordt genoemd *‘land des handels’*, (Ezechiël 16:3,29; 21:30; 29:14).

760. En ik hoorde een andere stem vanuit de hemel: zeggende: Gaat uit van haar, Mijn volkeren, opdat gij haar zonden niet deelachtig wordt en opdat gij niet van haar plagen ontvangt, betekent uit de Heer een vermaning tot allen, zowel tot degenen die in dat godsdienstige zijn, als tot hen die daarin niet zijn, om zich te wachten voor de verbinding ermee door erkenning en aandoening, opdat zij niet ten aanzien van de zielen met de gruwelen ervan worden verbonden en vergaan.

Met een andere stem vanuit de hemel, zeggende, wordt aangeduid uit de Heer de vermaning tot allen, zowel tot degenen die in dat godsdienstige zijn, als tot hen die daarin niet zijn, omdat volgt: Gaat uit van haar, Mijn volkeren, dat wil zeggen, al degenen die tot de Heer gaan; dat die vermaning uit de Heer is, is omdat die stem vanuit de hemel was; met opdat gij haar zonden niet deelachtig wordt, wordt aangeduid om zich daarvoor te wachten dat zij niet ten aanzien van de zielen met de gruwelen ervan worden verbonden en omdat de verbinding plaatsvindt door erkenning en aandoening, wordt ook dit aangeduid; dat hun zonden gruwelen

zijn, is omdat zij zo worden genoemd in het voorgaande hoofdstuk, vers 4; met opdat gij niet van haar plagen ontvangt, wordt aangeduid, opdat zij niet vergaan; met de plagen immers worden de boze en de valse dingen aangeduid en tegelijk de ondergang daardoor; deze dingen zijn eerder door de plagen aangeduid, nrs. 657, 673, 676 en elders.

Eendere dingen worden over Babel in het Woord gezegd in deze plaatsen: ‘Gaaf uit van het midden van Babel, Mijn volk; redt eenieder zijn ziel, vanwege de ontsteking van de toorn van Jehovah, opdat ulieder hart niet week zal worden en gij vreest voor het gerucht’, (Jeremia 51:45,46).

‘Vliedt uit het midden van Babel en redt eenieder zijn ziel, opdat gij niet wordt uitgeroeid om haar ongerechtigheid’, (Jeremia 51:5).

‘Verlaat Babel en laat ons eenieder in zijn land gaan, omdat haar gericht reikte tot aan de hemelen en zich verhief tot aan de wolken’, (Jeremia 51:9).

‘Gaaf uit van Babel, vlucht van de Chaldeeën, met de stem des gezangs; verkondigt en doet dit horen; brengt dit uit tot aan het uiteinde der aarde; zegt: Jehovah heeft verlost’, (Jesaja 48:20,21; Jeremia 50:8).

761. Aangezien haar zonden tot aan de hemel hebben gereikt en God haar ongerechtigheden gedachtig is geworden, betekent dat hun boze en valse dingen de hemelen bestoken en dat de Heer deze hemelen zal beschermen tegen het geweld daarvandaan.

Daarmee, dat haar zonden tot aan de hemel hebben gereikt, wordt aangeduid, dat hun boze en valse dingen de engelen van de hemel bestoken; daarmee dat God haar ongerechtigheden gedachtig is geworden, wordt aangeduid, dat de Heer de hemelen zal beschermen tegen het geweld daarvandaan.

Dat dit met die woorden wordt aangeduid, is omdat alle dingen in de hemelen goede en ware dingen zijn en alle dingen in de hellen boze en valse dingen zijn en vandaar de hemelen en de hellen geheel en al gescheiden zijn en in een omgekeerde ligging ten opzichte van elkaar, zoals tegenvoeters; en daarom kunnen de boze en de valse dingen niet tot de hemelen reiken; maar toch worden de hemelen bestookt wanneer de boze en de valse dingen boven de graden van de tegenstelling en vandaar boven de juiste maat uit, worden vermenigvuldigd en indien dan de Heer de hemelen niet beschermt, wat plaatsvindt door een sterkere invloeiing uit Hemzelf, dan worden de hemelen geweld aangedaan; en wanneer dit het toppunt heeft bereikt, dan houdt Hij het Laatste Gericht en zo worden zij bevrijd; vandaar is het, dat in dit hoofdstuk volgt: ‘Springt op over haar, gij hemel, omdat God heeft gericht uw gericht over haar’, vers 20 en in het volgende: *‘Dan zullen over Babel zingen de hemelen en de aarde en al wat daarin is, wanneer over haar de verwoesters zullen komen’, (Jeremia 51:48; Openbaring 19:1-8).*

762. Vergeldt haar gelijk als zij ulieden vergolden heeft, verdubbelt haar dubbel naar haar werken; in de beker waarin zij gemengd heeft, mengt haar dubbel, betekent de juiste vergelding en straf na de dood, dat dan de boze en de valse dingen, waarmee zij anderen hebben verleid en verdorven, op hen volgens de hoeveelheid en de hoedanigheid ervan, zullen terugvallen; dit wordt de ‘wet van de wedervergelding’ genoemd.

Vergeldt haar gelijk als zij ulieden vergolden heeft, betekent hun juiste vergelding en straf na de dood; verdubbelt haar dubbel naar haar werken, betekent dat de boze dingen, waarmee zij anderen hebben verleid en verdorven, op hen zullen terugvallen, volgens de hoeveelheid en de hoedanigheid ervan; in de beker waarin zij gemengd heeft, mengt haar dubbel, betekent dat de valse dingen evenzo zullen doen; want met de beker of de wijn worden de valse dingen aangeduid, nrs. 316, 635, 649, 672.

Bijna eendere dingen worden aangeduid ten aanzien van Babel gezegd bij de profeten:

‘Vergeldt Babel naar haar werk doet haar naar alles wat zij heeft gedaan, omdat zij onbeschaamd heeft gehandeld tegen Jehovah, tegen de Heilige Israëls’, (Jeremia 50:29).

‘Dit is de wraak van Jehovah; neemt wraak aan Babel; doet haar gelijk als zij heeft gedaan’, (Jeremia 50:15).

‘De dochter van Babel is verwoest; gezegend is hij die u uw vergelding vergelden zal, welke gij ons vergolden hebt’, (Psalm 137:8).

Het is volgens de letterlijke zin, dat degenen die door hen zijn verleid en verdorven, het hun zullen vergelden; maar het is volgens de geestelijke zin, dat niet zij hen zullen vergelden, maar dat de verleiders zichzelf zullen vergelden, omdat elk boze zijn straf met zich meebrengt; het is eender daarmee gesteld als met wat hier en daar in het Woord wordt gezegd, namelijk dat God de Hem aangedane ongerechtigheden en beledigingen zal vergelden en wreken en hen uit toorn en ontsteking zal verderven, terwijl toch de boze dingen zelf die zij tegen God bedreven hebben, dus die zij zichzelf hebben aangedaan, dat bewerken; dit is immers het recht van de wederverging, dat zijn oorsprong zelf afleidt van deze Goddelijke Wet: *‘Alle dingen die gij zult gewild hebben dat u de mensen zouden doen, doet gij hun ook alzo; dit is de Wet en de profeten’, (Mattheüs 7:12; Lukas 6:31);* deze Wet is in de hemel de Wet van de wederzijdse Liefde of van de naastenliefde, vanuit deze Wet vindt het tegengestelde plaats in de hel, namelijk dit, dat aan eenieder geschiedt zoals hij aan de ander gedaan had; niet dat zij die in de hemel zijn dat doen, maar zij doen het zichzelf aan; de vergelding met het gelijke is immers vanuit de tegenstelling tot die Wet van het Leven in de hemel, als het ware aan hun boosheden ingegrift.

Met het dubbele wordt aangeduid, veel volgens de hoeveelheid en de hoedanigheid, ook in deze plaatsen: *‘Mijn vervolgers zullen beschaamd worden; breng over hen de dag van het boze aan en verbreek hen met een verdubbelde verbreking’, (Jeremia 17:18);* en ook veel volgens de hoeveelheid en hoedanigheid van hun afkering van de boze dingen, in deze plaatsen: *‘Troost Mijn volk, dat zijn krijgsdienst vervuld is en zijn ongerechtigheid verzoend is, want het heeft uit de hand van Jehovah het dubbele ontvangen’, (Jesaja 40:1,2).*

‘Keert weder tot de vesting, gij gebondenen der hoop; op deze dag verkondig Ik het dubbele, hetwelk Ik u zal vergelden’, (Zacharia 9:12).

‘Voor uw schaamte zal het dubbele zijn; en in hun land zullen zij het dubbele bezitten; de vreugde der eeuwigheid zullen zij hebben’, (Jesaja 61:7).

763. Zoveel als zij zichzelf verheerlijkt en verlustigd heeft, zoveel pijniging en rouw geeft haar, betekent dat er voor hen in de graad volgens de verheffing des harten vanwege de heerschappij en volgens de uitbundige vreugde van gemoed en lichaam vanwege de rijkdommen, na de dood innerlijke smart is vanwege de neerwerping en de bespottung en vanwege de behoefte en de ellende.

Met, zoveel als zij zichzelf verheerlijkt heeft, wordt aangeduid in de graad volgens de verheffing des harten vanwege de heerschappij; daarom immers verheerlijken zij zich; met zoveel als zij zich verlustigd heeft, wordt aangeduid in de graad volgens de uitbundige vreugde van gemoed en lichaam vanwege de rijkdommen en de verkwikkingen en bekoorlijkheden daaruit, zoals eerder in nr. 759; met haar pijniging geven, wordt aangeduid de innerlijke smart vanwege de neerwerping uit de heerschappij en dan de bespottung; hun pijniging na de dood is nergens anders vandaan; en met haar rouw geven, wordt aangeduid de innerlijke smart vanwege de behoefte en de ellende; hun rouw na de dood is daarvandaan; het verkwikkelijke van de liefde van heersen vanuit de liefde van zich over alle dingen van de Heer, namelijk alle dingen van de hemel en van de Kerk, wordt na de dood in zo’n pijniging verkeerd en het bekoorlijke van de liefde om het gemoed en het lichaam te vullen met de verrukkingen die uit de rijkdom zijn opgevat, wordt bij hen die in de genoemde liefde van heersen zijn, verkeerd in zo’n rouw; want de verkwikkelijke en bekoorlijke dingen die vanuit die liefden voortgaan, maken het leven van eenieder en daarom ontstaat er, wanneer zij in het tegengestelde worden verkeerd, pijniging en rouw; dit zijn de vergeldingen en de straffen, die in het Woord worden verstaan onder de pijnigingen in de hel; en vandaar

wordt de haat tegen de Heer en tegen alle dingen van de hemel en de Kerk, verstaan onder het vuur daar.

Eendere dingen worden ten aanzien van Babel gezegd bij de profeten: *'Ik zal Babel en alle inwoners van Chaldea al het boze vergelden dat zij gedaan hebben in Zion vóór ulieder ogen'*, (Jeremia 51:24).

'Over Babel zal de verwoester komen, want de God der vergeldingen, Jehovah, zal door te vergelden vergelden', (Jeremia 51:55,56).

'Uw grootsheid is in de hel neergelaten, onder u is de worm uitgespreid [de pijniging die de innerlijke smart is]; gij zei in uw hart: Ik zal de hemelen beklimmen, over de sterren Gods zal ik mijn troon verhogen; ik zal de Allerhoogste gelijk zijn; doch gij zijt tot de hel neergelaten; die u zien, zullen zeggen: Is dit de man die de aarde beroerde, die de koninkrijken deed beven', enzovoort, (Jesaja 14:11,13-16); deze dingen ten aanzien van Lucifer, die daar Babel is, zoals blijkt uit de verzen 4 en 22 daar.

764. Omdat zij in haar hart zegt: Ik zit als koningin en een weduwe ben ik niet en rouw zal ik niet zien, betekent dat deze dingen er voor hen zijn, omdat zij vanwege de verheffing des harten over de heerschappij en vanwege de uitbundige vreugde van het gemoed over de rijkdommen in het vertrouwen en de gerustheid zijn, dat zij voortdurend zullen heersen en zichzelf zullen beschermen en dat zij nooit van die dingen kunnen worden beroofd.

In haar hart zeggen, betekent vanuit de verheffing van het hart over de heerschappij in het vertrouwen zijn, en verder vanuit de uitbundige vreugde van het gemoed over de rijkdommen in de gerustheid zijn; als koningin zitten, betekent dat zij zullen heersen, hier voortdurend, omdat volgt: rouw zal ik niet zien; een weduwe ben ik niet, betekent dat zij zichzelf zullen beschermen; met de weduwe wordt degene aangeduid die zonder bescherming is, omdat de weduwe zonder man is; gezegd wordt koningin en weduwe en niet koning en man, omdat verstaan wordt Babylon als Kerk; en rouw zal ik niet zien, betekent dat zij niet van die twee beroofd kunnen worden; vandaar dat er voor hen rouw is na de dood, nr. 763.

Bijna eender dingen worden ten aanzien van Babel gezegd bij Jesaja: *'Zij zullen u niet meer de heerseres der koninkrijken noemen; gij hebt in uw hart gezegd: Tot in het eeuwige zal ik heerseres zijn, zeggende in uw hart: Ik, en niemand verder zoals ik; ik zal niet als weduwe zitten, noch de kinderloosheid kennen; doch die twee dingen zullen u op één dag overkomen: kinderloosheid en weduwschap; zij zullen u overkomen vanwege de veelheid van uw toverijen en de aanzienlijke grootte van uw bezwingingen.*

Gij hebt op uw boosheid vertrouwd; gij hebt gezegd: Niemand ziet mij; uw wijsheid heeft u verleid, toen gij in uw hart zei: Ik, en niemand verder zoals ik; derhalve zal plotseling over u de verwoesting komen', (Jesaja 47:5,8,-11).

Onder de weduwe wordt in het Woord degene verstaan die zonder bescherming is, want in de geestelijke zin wordt met de weduwe degene aangeduid die in het goede is en niet in het ware; met de man immers wordt het ware aangeduid en met de echtgenote het goede ervan; vandaar wordt met de weduwe het goede zonder het ware aangeduid, en het goede zonder het ware is zonder bescherming; het ware immers beschermt het goede; dit wordt aangeduid met de weduwe in het Woord, zoals in (Jesaja 9:13,14,16; 10:1,2; Jeremia 22:3; 49:10,11; Klaagliederen 5:2,3; Ezechiël 22:6,7; Maleachi 3:5; Psalm 68:6; Psalm 146:7-9; Exodus 22:20-23; Deuteronomium 10:18; 27:19; Mattheüs 23:14; Lukas 4:25; 18:3-7; 20:47).

765. Hierom zullen haar plagen op één dag komen, dood en rouw en honger, betekent dat deswege op de tijd van het Laatste Gericht de straffen van de boze dingen die zij gedaan hebben, op hen zullen terugvallen, welke zijn de dood, namelijk het helse leven en de diepe innerlijke smart vanwege de neerwerping uit de heerschappij, de rouw, te weten de innerlijke smart vanwege de behoefte en de ellende in plaats van de rijkdom en de honger, dat wil zeggen de beroving van het verstand van elk ware.

Onder ‘hierom’ wordt verstaan, omdat zij in haar hart heeft gezegd: Ik zit als koningin en een weduwe ben ik niet en rouw zal ik niet zien, nr. 764; met ‘op één dag’ wordt aangeduid op de tijd van het Laatste Gericht, die ook de ‘dag des oordeels’ wordt genoemd; met de plagen worden aangeduid de straffen van de boze dingen die zij in de wereld hebben gedaan, die dan op hen zullen terugvallen; met de dood wordt het helse leven aangeduid en de diepste innerlijke smart vanwege de neerwerping uit de heerschappij, wat eerder in nr. 763 pijniging wordt genoemd, over die dood het volgende: met de rouw wordt aangeduid de innerlijke smart vanwege de behoefte en de ellende in plaats van de rijkdom, zie nr. 764; met de honger wordt de beroving van het verstand van elk ware aangeduid; in deze drie plagen of straffen, komen degenen uit dat godsdienstige, die vanuit de liefde van zich en vanuit geen liefde van nutten dan alleen ter wille van zich, hebben geheerst; dezen zijn eveneens in hun hart godloochenaars; aangezien zij alles aan hun eigen voorzichtigheid of verstand en aan de natuur toekennen; de overigen uit die natie die zodanig zijn, maar niet innerlijk in zich denken, zijn afgodendienaren; dat onder de plaag of de straf die de honger wordt genoemd, de beroving van het verstand van elk ware wordt verstaan, zie eerder in nr. 323; weliswaar heeft ieder mens, zolang hij in de wereld leeft, de redelijkheid, dat wil zeggen, het vermogen van het ware te verstaan; dit vermogen blijft bij elk mens na de dood, niettemin willen degenen die zich vanuit de liefde van zich en de trots van het eigen inzicht hebben doordrenkt van de valse dingen van de godsdienst in de wereld, na de dood het ware niet verstaan en niet willen is zoals niet kunnen; dit niet kunnen vanuit niet willen is bij allen die zodanig zijn en het neemt toe daardoor dat zij vanwege het verkwikkelijke van de begeerte van het valse ter wille van de heerschappij zich aanhoudend van nieuwe bevestigende valse dingen doordrenken en zo worden zij ten aanzien van het verstand louter valsheden en zo blijven zij dus tot in het eeuwige.

Eendere dingen worden onder het volgende ten aanzien van Babel verstaan bij Jeremia:

‘Uw moeder is zeer beschaamd geworden; met schaamte overgoten is zij die ulieden gebaard heeft; zie, het uiterste einde een woestijn, dorheid en eenzaamheid; vanwege de toorn van Jehovah zal zij niet bewoond worden, maar zij zal geheel een verwoesting zijn; al wie aan Babel voorbijgaat, zal zich ontzetten en fluiten over al haar plagen’, (Jeremia 50:12,13).

766. En zij zal in het vuur verbrand worden, omdat sterk is de Heer God, Die haar richt, betekent dat er haatgevoelens zullen zijn tegen de Heer en tegen Zijn hemel en Kerk, omdat zij dan zien dat alleen de Heer over alle dingen in de hemelen en op aarde heerst en regeert en niet in het minst enig mens vanuit zich.

Met het vuur waarmee zij verbrand worden, wordt de haat tegen de Heer en tegen Zijn hemel en Kerk aangeduid, waarover hierna; met omdat sterk is de Heer God, Die haar richt, wordt aangeduid, omdat zij dan, dat wil zeggen, in de geestelijke wereld, waarin zij na de dood komen, zien dat alleen de Heer over alle dingen in de hemelen en op aarde heerst en regeert en niet in het minst enig mens vanuit zich; dat dit wordt aangeduid met ‘omdat sterk is de Heer God, Die haar richt’, is omdat de Heer niemand tot de hel veroordeelt, maar zij doen dit zichzelf aan; wanneer zij immers de sfeer van de engelen, die van de Heer vanuit de hemel neervloeit, gewaarworden, vluchten zij weg en storten zich in de hel, zoals kan vaststaan uit wat eerder is getoond in de nrs. 233, 325, 340, 387, 502.

Dat met het vuur de liefde in de ene en de andere zin wordt aangeduid: de hemelse liefde, te weten de liefde van de Heer en de helse liefde, te weten de liefde van zich, zie de nrs. 468, 494; dat het helse vuur de haat is, is omdat de liefde van zich haat; allen immers die in die liefde zijn, ontbranden van toorn volgens de graad ervan en blaken van haat en wraak tegen hen die ze bestrijden en zij die uit Babylon zijn, tegen hen die ontkennen dat zij als heiligheden moeten worden vereerd en aanbeden; wanneer zij daarom horen dat in de hemel alleen de Heer wordt vereerd en aanbeden en dat een of ander mens in plaats van de Heer aanbidden profaan is, wordt de aanbidding van de Heer bij hen haat tegen Hem en de echtbreking van het Woord te dien einde dat zij mogen worden vereerd, wordt het profane; dit

dus is het, wat daarmee wordt aangeduid, dat Babylon met vuur verbrand zal worden; dat met vuur verbrand worden de straf van de ontwijding van het heilige is, zie nr. 748.

Iets eenders wordt verstaan onder het volgende bij Jeremia: *‘Ik ben tegen u, Babel, gij verdervende berg, verdervende de algehele aarde; Ik zal u van de rotsen afwentelen en u stellen tot een berg der verbranding. De muren van Babel zullen in omkering worden omgekeerd en haar hoge poorten zullen met vuur worden verbrand’*, (Jeremia 51:25,58).

767. En de koningen der aarde die met haar gehoereerd en zich verlustigd hebben, zullen haar bewenen en jammeren over haar, wanneer zij de rook van haar verbranding zullen zien, betekent de innerlijke smarten van degenen die in de hogere heerschappij en in de verkwikkingen ervan zijn geweest door de vervalste en geschonden ware dingen van het Woord, die zij tot heilige dingen van de Kerk hadden gemaakt, wanneer zij die in dingen die profaan zijn zien verkeerd.

In dit en in het volgende vers wordt gehandeld over de rouw van de koningen der aarde, onder wie de hoogsten in rang worden verstaan, die magnaten en primaten worden genoemd; vanaf vers 11 tot vers 16 wordt gehandeld over de rouw van de kooplieden der aarde, onder wie de lageren in de orde worden verstaan, die monniken worden genoemd; en van vers 17 tot 19 wordt gehandeld over de rouw van de stuurlieden en de bootsgezellen, onder wie degenen worden verstaan die bijdragen en dezen worden leken genoemd.

Hier nu over de koningen der aarde, met wie de hoogsten in rang worden aangeduid; dat onder de koningen niet koningen worden verstaan, maar zij die in de ware dingen vanuit het goede zijn en in de tegengestelde zin in de valse dingen vanuit het boze, zie de nrs. 483, 704, 720, 737, 740; hier wordt dus met de koningen der aarde die met de loonhoer gehoereerd en zich verlustigd hebben, degenen aangeduid die in de heerschappij zijn en in de verkwikkingen ervan door de vervalste en de geschonden ware dingen van het Woord, vooral door het Ware, dat door hen vervalst en geschonden is, hetgeen de Heer tot Petrus zei, waarover iets hierna; dat hoereren betekent de ware dingen van het Woord vervalsen en schenden, zie de nrs. 134, 632, 635; en dat zich verlustigen betekent de verkwikkingen van de heerschappij en tegelijk van de rijkdom genieten, nr. 759; daarmee dat zij zullen bewenen en jammeren, worden hun innerlijke smarten aangeduid; er wordt gezegd bewenen en jammeren, omdat bewenen de smart betreft over de neerwerping uit de heerschappij en jammeren de smart betreft over de beroving van de rijkdom; en omdat de smarten van deze innerlijker zijn dan die van de kooplieden der aarde, wordt daarom van de koningen der aarde, onder wie de hogeren in de rangorde worden verstaan, wordt gezegd dat zij zouden wenen en rouwen; met de rook van de verbranding zien, wordt aangeduid, wanneer zij de valse dingen van hun godsdienstige, namelijk de vervalste en geschonden waarheden van het Woord, zien verkeerd in profane dingen; met de rook worden die valse dingen aangeduid, nr. 766.

Hieruit en wat eerder in nr. 766 is ontvouwd, is het duidelijk, dat met de koningen der aarde die met haar gehoereerd en zich verlustigd hebben, zullen haar bewenen en jammeren over haar, wanneer zij de rook van haar verbranding zullen zien, de innerlijke smarten worden aangeduid van hen die in de hogere heerschappij en in de verkwikkingen ervan zijn geweest door de vervalste en geschonden ware dingen van het Woord, wanneer zij die in profane dingen zien verkeerd.

768. Hier zal iets worden gezegd over dat Ware dat de Heer tot Petrus zei ten aanzien van de sleutels van het Koninkrijk der hemelen en over de mogendheid van binden en ontbinden, (Mattheüs 16:15-20); zij zeggen dat die mogendheid aan Petrus is gegeven en dat die op hen als diens opvolgers is overgedragen en dat zo de Heer aan Petrus en aan hen na hem al Zijn mogendheid heeft overgelaten en dat hij als de stedehouder van Hemzelf op aarde zou optreden; niettemin blijkt uit de woorden van de Heer overduidelijk, dat Hij niet het minste van mogendheid aan Petrus heeft gegeven; de Heer zegt immers: *‘Op deze Rots zal Ik Mijn*

Kerk bouwen; met de Rots wordt de Heer aangeduid ten aanzien van Zijn Goddelijk Ware en het Goddelijk ware, te weten de Rots, is daar datgene wat Petrus beleed, voordat de Heer die dingen zei, namelijk het volgende: *‘Jezus zei tot de discipelen: Maar gij, wie zegt gij dat Ik ben? Simon Petrus, antwoordende, zei: Gij zijt de Christus, de Zoon van de Levende God’*, vers 15,16.

Het is dit Ware waarop de Heer Zijn Kerk bouwt en Petrus beeldde toen dat Ware uit; waaruit blijkt, dat het de belijdenis van de Heer is, dat Hij de Zoon van de Levende God is, Die de mogendheid heeft over de hemel en de aarde, (Mattheüs 28:18), waarop de Heer Zijn Kerk bouwt, dus op Zich en niet op Petrus.

Dat de Heer onder de Rots wordt verstaan, is in de Kerk bekend.

Eens sprak ik met de Babylonische natie in de geestelijke wereld over de aan Petrus gegeven sleutels, of zij wel geloven dat op hem de mogendheid uit de Heer over hemel en hel is overgedragen; en omdat dit het voornaamste van hun godsdienst was, stonden zij met heftigheid daarop en zeiden dat hieromtrent niet de minste twijfel bestaat, omdat het klaarblijkend wordt gezegd; maar op de vraag of zij wel wisten, dat in de afzonderlijke dingen van het Woord een geestelijke zin is gelegen, die de zin van het Woord in de hemel is, zeiden zij eerst dat zij dat niet wisten; maar daarna zeiden dat zij het zouden navorsen en toen zij het navorsten, werden zij onderricht dat er een geestelijke zin is in de afzonderlijke dingen van het Woord, die van de zin van de letter verschilt zoals het geestelijke van het natuurlijke en bovendien werden zij daarover onderricht dat niet enig in het Woord genoemd persoon in de hemel wordt genoemd, maar dat daar in de plaats van hem een of ander geestelijk iets wordt verstaan; tenslotte werden zij daarover ingelicht, dat voor Petrus in het Woord het Ware van de Kerk vanuit het Goede wordt verstaan, evenzo onder de Rots, die dan tezamen met Petrus wordt genoemd; en dat men daardoor kan weten, dat niet aan Petrus een of andere mogendheid is gegeven, maar aan het Ware vanuit het Goede; want het Ware vanuit het Goede heeft alle mogendheid in de hemelen of alle mogendheid in de hemelen is van het Goede door het Ware; en dat omdat al het Goede en al het Ware uit de Heer zijn en niets vanuit de mens, de Heer alle mogendheid heeft.

Nadat zij deze dingen hadden gehoord, zeiden zij verontwaardigd dat zij wilden weten of deze geestelijke zin wel in die woorden ligt; daarom werd aan hen het Woord gegeven dat in de hemel is, in welk Woord niet de natuurlijke, maar de geestelijke zin ligt, omdat die is voor de engelen, die geestelijk zijn; en toen zij het lazen, zagen zij duidelijk dat daar niet Petrus wordt genoemd, maar in plaats van hem ‘het Ware vanuit het Goede dat uit de Heer is’.

Toen zij dit zagen, verwierpen zij het uit toorn; bijna zouden ze het met de tanden hebben verscheurd, als het hun niet op hetzelfde ogenblik was afgenomen.

Daardoor werden zij overtuigd, hoewel zij niet overtuigd wilden worden, dat alleen de Heer die mogendheid heeft en des te minder enig mens, omdat het een Goddelijke mogendheid is.

769. En van verre staande om de vrees van haar pijniging, zeggende: Wee, wee, die grote stad Babylon, die sterke stad, omdat uw gericht in één uur gekomen is, betekent hun vrees voor de straffen en dan de zware weeklacht dat dit dusdanig versterkte godsdienstige zo plotseling en volledig kan worden omgekeerd en zichzelf kunnen vergaan.

Van verre staan om de vrees van de pijniging, betekent een staat die nog verwijderd is van de staat van degenen die in de verdoemenis zijn, omdat zij in de vrees voor de pijniging zijn, waarover hierna.

Wee, wee, betekent de zware weeklacht; dat wee de weeklacht betekent over rampspoed, rampzaligheid en verdoemenis, zie nr. 416; vandaar betekent wee, wee een zware weeklacht; met de grote stad Babylon wordt dat godsdienstige aangeduid, hier zoals eerder in nr. 751, Babylon als vrouw of loonhoer, omdat gezegd wordt: haar pijniging; met de sterke stad wordt het zo zeer versterkte godsdienstige aangeduid; met in één uur is uw gericht gekomen, wordt aangeduid dat dit zo plotseling kan worden omgekeerd en zichzelf kunnen vergaan; in één uur,

betekent zo plotseling en met het gericht of het oordeel wordt aangeduid de omkering ervan en de ondergang van hen die met de loonhoer hebben gehoereerd en zich verlustigd hebben, over wie hier wordt gehandeld; dat die door het Laatste Gericht zijn vergaan, kan men zien in het werkje ‘over het Laatste Gericht en over het vernietigde Babylon’, te Londen in 1758 uitgegeven; over die ondergang zijn de volgende dingen gezegd: dat zij stonden van verre om de vrees van haar pijniging, een staat betekent die nog verwijderd is van de staat van degenen die in de verdoemenis zijn, omdat zij in de vrees van de pijniging zijn, is omdat onder de verte niet een verte van ruimte wordt verstaan, maar een verte van staat, wanneer iemand in de vrees is, ziet hij, overweegt hij en weeklaagt hij; de verte van staat, namelijk een verte in de geestelijke zin, wordt ook met de verte elders in het Woord aangeduid, zoals in deze plaatsen: *‘Hoort gijlieden, die verre zijt, wat Ik gedaan heb en gijlieden die nabij zijt, bekent Mijn kracht’*, (Jesaja 33:13).

‘Ben Ik een God van nabij en niet een God van verre’, (Jeremia 23:23).

‘Hij heeft genade gevonden in de woestijn; Israëel zei: Van verre is mij Jehovah verschenen’, (Jeremia 31:2,3).

‘Breng aan Mijn zonen van verre’, (Jesaja 43:6).

‘Hoort, gij volken van verre’, (Jesaja 49:1,2).

‘Volken en natiën, komende vanuit het land der verte’, (Jesaja 13:5)

En ook elders, zoals in (Jesaja 5:26; Jeremia 4:16; 5:15; Zacharia 6:15) waar onder de natiën en de volken van verre degenen worden verstaan die verder verwijderd zijn van de ware en de goede dingen van de Kerk; in de gewone spreektaal worden ook de verwanten nabestaanden genoemd en zij die verder in verwantschap verwijderd zijn, verre verwanten genoemd.

770. Dat godsdienstige wordt een sterke stad genoemd, omdat het zich zeer had versterkt; het had zich immers niet alleen versterkt door een veelheid van natiën en volken die dit erkennen, maar ook door vele andere dingen, zoals door een veelheid van kloosters en daar door legers van monniken – dit wordt zo gezegd, omdat zij hun bediening een krijgsmacht noemen – door bezit van schatten zonder enige maat en verzadiging en verder door de rechtbank van de inquisitie en bovendien door bedreigingen en het aanjagen van schrik, vooral voor het vagevuur, waarin zij zeggen dat eenieder komt; door het uitblussen van het Evangelische Licht en door de blindheid vandaar in geestelijke zaken; dit vindt plaats door het lezen van het Woord te verbieden en te verhinderen; door missen, uitgesproken in een voor het gewone volk onbekende taal; door verschillende uiterlijke heiligheden, door een eredienst van doden en beelden, die is ingeënt aan het lagere volk, dat ten aanzien van God in onwetendheid wordt gehouden; en door allerlei vertoon van praal in uiterlijke dingen, zodat zij hierdoor in een lichamenlijk geloof zijn ten aanzien van de heiligheid van alle dingen van dat godsdienstige; vandaar is het, dat men in het geheel niet weet, wat van binnen in dat godsdienstige schuilt, terwijl toch dat godsdienstige geheel en al zo is als het hiervoor wordt beschreven met deze woorden, *‘De vrouw was omkleed met purper en scharlaken en verguld met goud en kostelijk gesteente en parels, hebbende een gouden beker in haar hand, vol van gruwelen en van de onreinheid van haar hoererij’*, (Openbaring 17:4).

Maar hoewel Babylon zich dus zo had versterkt, ook evenzo in de geestelijke wereld, waarover hierna in nr. 772, is het toch op de dag van het Laatste Gericht geheel en al vernietigd; ten aanzien van de vernietiging profeteert Jeremia het volgende: *‘Al zou Babel opgeklommen zijn in de hemelen en al zou zijn versterkt hebben de hoogte van haar sterkte, van met Mij zullen de verwoesters komen’*, (Jeremia 51:53).

‘De sterken van Babel zitten in de vestingen; aan de vergetelheid is overgegeven haar macht; zij hebben haar woningen aangestoken, haar grendels zijn gebroken; de stad is genomen van het uiteinde; ook Babels muur is gevallen’, (Jeremia 51:30,31,44).

‘Plotseling is Babel gevallen en verbroken; huilt over haar, neemt balsem voor de pijn; misschien zal zij genezen worden’, (Jeremia 51:8).

771. En de kooplieden der aarde zullen wenen en rouwen over haar, omdat niemand hun waren meer koopt, betekent de minderen in de orde, die bedienen en met de heilige dingen winst maken, hier hun smarten daarover dat na de vernietiging van Babylon hun godsdienstige dingen niet als heilig worden erkend, maar als geschonden en ontwijde goede en ware dingen van het Woord en vandaar van de Kerk en dat zij zo niet langer zoals vroeger met die zaken voordeel kunnen behalen.

Onder de kooplieden worden de minderen in de orde van hun kerkelijke hiërarchie verstaan, omdat onder de koningen der aarde, over wie tot dusver, de hogeren in die orde worden verstaan, nr. 767; dus worden onder de kooplieden der aarde degenen verstaan die bedienen en met de heilige dingen winst maken; met zij zullen wenen en rouwen, worden hun smarten aangeduid, nr. 767; met hun koopwaren worden de heilige of de godsdienstige dingen aangeduid waarmee zij winst of voordeel behalen; met die dingen niet langer kopen, wordt aangeduid die dingen niet willen hebben, omdat zij niet heilig zijn, maar geschonden en ontwijde goede en ware dingen van het Woord en vandaar van de Kerk; dat kopen is zich verwerven, zie nr. 606.

Daarover het volgende bij Jeremia: *'Babel, gij die aan vele wateren woont, groot aan schatten, uw einde is gekomen, de maat van uw gewin'*, (51:13).

772. Waren van goud en van zilver en van kostelijk gesteente en van parels, betekent dat zij niet langer deze dingen hebben, omdat zij niet de geestelijke goede en ware dingen hebben, waarmee zulke zaken overeenstemmen.

Met hun waren worden geen andere dingen aangeduid dan die welke daar worden genoemd, want dat zij goud, zilver en kostelijk gesteente en parels in overvloed hebben en dat zij die door hun godsdienstige dingen, die zij tot heilige Goddelijke dingen hebben gemaakt, winst hebben behaald, is bekend; zulke dingen hadden zij die vanuit Babylonië waren, vóór het Laatste Gericht; want toen was het hun toegestaan om zich als het ware hemelen te vormen en zich door verschillende kunstgrepen zulke dingen vanuit de hemel te verwerven, ja zelfs daarmee evenals in de wereld schatkamers te vullen; maar na het Laatste Gericht, toen hun kunstmatige hemelen waren vernietigd, werden al die dingen tot stof en as teruggebracht en door een oostenwind weggevaagd en als een profaan stof over hun hellen uitgestrooid; maar daarover kan men lezen in het werkje, 'over het Laatste Gericht en het vernietigde Babylonië', te Londen uitgegeven in 1758, beschreven is naar de dingen die zijn gezien. Na die omkering en neerwerping van hen in de hel, zijn zij in zo'n jammerlijke staat, dat zij niet weten wat goud, zilver, kostelijk gesteente en parels zijn; de oorzaak hiervan is deze, dat goud, zilver en kostelijke gesteente, overeenstemmen met de geestelijke goede en ware dingen en parels met de erkentissen ervan; en omdat zij niet enig ware en goede dingen hebben, noch de erkentissen ervan, maar in plaats daarvan boze en valse dingen en de erkentissen daarvan, kunnen zij eerstgenoemde dingen niet hebben, maar zulke dingen die overeenstemmen, namelijk minderwaardige stoffen en lelijk van kleur, en ook enige schelpen, waarop zij hun hart zetten, zoals tevoren op bovengenoemde dingen.

Men moet weten, dat in de geestelijke wereld alle dingen zijn die in de natuurlijke wereld zijn, met alleen dit verschil dat alle dingen in de geestelijke wereld overeenstemmingen zijn, zij stemmen immers overeen met de innerlijke dingen ervan, blinkend en prachtig voor hen die in de wijsheid vanuit de Goddelijke Ware en Goede dingen uit de Heer door het Woord zijn en het tegendeel voor hen die in de waanzin vanuit de valse en de boze dingen zijn; een zodanige overeenstemming is er van scheppingswege, wanneer het geestelijke van het gemoed in het zinlijke van het lichaam wordt neergelaten; daarom weet daar eenieder hoedanig de ander is, wanneer hij in diens eigen woonruimte komt.

Hieruit kan vaststaan, dat met de koopwaren van goud en zilver en van kostelijk gesteente en van parels, wordt aangeduid dat zij deze dingen niet langer hebben, omdat zij niet de

geestelijke goede en ware dingen hebben, noch de erkenningen van het goede en het ware, waarmee zulke dingen overeenstemmen.

Dat het goud vanwege de overeenstemming het goede en het zilver het ware betekent, zie de nrs. 211, 726.

Dat kostelijk gesteente het geestelijk ware betekent, nrs. 231, 540, 726.

Dat parels de erkenningen van het goede en het ware betekenen, nr. 727.

773. En van fijn lijnwaad en van purper en van zijde en van scharlaken, betekent dat zij niet langer deze zaken hebben, omdat zij niet de hemelse goede en ware dingen hebben waarmee zulke dingen overeenstemmen.

Met het bovengenoemde: goud, zilver, kostelijk gesteente en parels, worden in het algemeen de geestelijke goede en ware dingen aangeduid, nr. 772, met deze echter, te weten: fijn lijnwaad, purper, zijde en scharlaken, worden in het algemeen de hemelse goede en ware dingen aangeduid; bij hen die in de hemel en in de Kerk zijn, zijn immers de geestelijke goede en ware dingen en zijn de hemelse goede en ware dingen; de geestelijke goede en ware dingen zijn van de wijsheid en de hemelse goede en ware dingen zijn van de liefde; en omdat zij deze beide liefden niet hebben, maar de daaraan tegenovergestelde liefden, te weten de boze en de valse, worden dit hier zo genoemd; zij volgen immers in de orde.

Omdat het nu evenzo met deze is gesteld als met de vorige, is het niet nodig dit verder te ontvouwen dan in het vorige artikel is gedaan.

Wat fijn lijnwaad in het bijzonder betekent, zal in het volgende hoofdstuk aan de orde komen, waar deze woorden staan, ‘het fijn lijnwaad zijn de gerechtigheden van de heiligen’, vers 8 en de nrs. 814, 815; dat purper het hemels goede betekent en scharlaken het hemels ware, zie nr. 725; met zijde wordt het bemiddelend hemels goede en ware aangeduid: het goede vanwege de zachtheid en het ware vanwege de glans; het wordt alleen genoemd in (Ezechiël 16:10,13).

774. En alle welriekend hout en alle ivoren vat, betekent dat zij niet langer deze dingen hebben, omdat zij niet de natuurlijke goede en ware dingen hebben, waarmee zulke dingen overeenstemmen.

Deze dingen zijn eender als de dingen die eerder in de nrs. 772 en 773 zijn ontvouwd, alleen met dit verschil, dat onder de eerstgenoemde de geestelijke goede en ware dingen worden verstaan, nr. 772; en dat onder de in de tweede plaats genoemd de hemelse goede en ware dingen worden verstaan, nr. 773; en dat onder deze nu genoemd, te weten het welriekend hout en het ivoren vat, de natuurlijke goede en ware dingen worden verstaan; er zijn immers drie graden van wijsheid en liefde en vandaar drie graden van het ware en het goede: de eerste graad wordt de hemelse genoemd, de tweede de geestelijke en de derde de natuurlijke; deze drie graden zijn krachtens geboorte bij ieder mens en eveneens zijn zij in het algemeen in de hemel en in de Kerk; dit is de oorzaak dat er drie hemelen zijn: de hoogste, de middelste en de laagste, onderling geheel en al onderscheiden volgens die graden; evenzo de Kerk van de Heer op aarde; maar het is hier de plaats niet om uiteen te zetten hoedanig die is bij hen die in de hemelse graad zijn en bij hen die in de geestelijke en in de natuurlijke graad zijn; zie daarover het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’ in het derde deel, waar over graden wordt gehandeld; hier alleen dit: dat bij degenen die uit Babylon zijn, niet de geestelijke goede en ware dingen zijn, noch de hemelse en zelfs niet de natuurlijke; dat de geestelijke dingen in de eerste plaats worden genoemd, is omdat velen van hen geestelijk kunnen zijn, mits zij het Woord heilig houden met het hart, zoals zij met de mond zeggen; maar zij kunnen niet hemels worden, omdat zij niet tot de Heer gaan, maar tot levende en dode mensen gaan en die vereren; dit is de oorzaak, waarom de hemelse dingen in de tweede plaats worden genoemd.

Dat met het welriekend hout het natuurlijk goede wordt aangeduid, is omdat het hout in het Woord het natuurlijk goede betekent en steen het ware en het welriekend hout zijn benaming afleidt uit twee, en twee betekent ook het goede; dat het het natuurlijk goede is, is omdat hout

niet een kostbare stof is zoals goud, zilver en kostelijk gesteente, de parel, fijn lijnwaad, purper, zijde en scharlaken; evenzo steen; iets eenders is het geval met ivoor, waarmee het natuurlijk ware wordt aangeduid; dat ivoor het natuurlijk ware betekent, is omdat het wit is en gepolijst kan worden en omdat het uit de mond van de olifant naar voren steekt en ook zijn sterkte uitmaakt; opdat het ivoor het natuurlijk ware van dat goede zal zijn, dat door het welriekend hout wordt aangeduid, wordt er ivooren vat gezegd; met het vat immers wordt het bevattende aangeduid, hier het ware dat het goede bevat.

Dat hout het goede betekent, kan enigermate vaststaan uit het volgende: ‘Dat de bittere wateren in Mara zoet werden door het ingeworpen hout’, (Exodus 15:25).

‘Dat de stenen tafelen waarop de Wet was geschreven, werden neergelegd in een ark gemaakt van sittimhout’, (Exodus 25:10-16).

‘Dat de tempel van Jeruzalem met hout was bedekt en van binnen beschoten’, (1 Koningen 6:10,15).

‘Dat het altaar in de woestijn uit hout was gemaakt’, (Exodus 27:1,6).

En ook uit deze plaatsen: *‘De steen roept uit de wand en de balk antwoordt uit het hout’,* (Habakuk 2:11).

‘Zij zullen uw schatten roven en uw koopmanswaren plunderen en uw stenen en uw houten zullen zij in het midden der zee stellen’, (Ezechiël 26:12).

Tot de profeet werd gezegd *‘dat hij één hout zou nemen om daarop te schrijven de naam van Juda en van de zonen Israëls; en eveneens de naam van Jozef en van Efraïm; en Ik zal ze maken tot één hout’,* (Ezechiël 37:16,19).

‘Onze wateren drinken wij voor zilver en onze houten komen op prijs te staan’, (Klaagliederen 5:4).

‘Indien iemand met een genoot in een woud komt en de bijl valt van het hout op de genoot, zodat hij sterft, die zal in een vrijstad vluchten’, (Deuteronomium 19:5); en wel daarom, omdat het hout het goede betekent en dat hij zo de genoot niet de dood heeft berokkend vanuit het boze of uit boze bedoeling, maar uit vergissing, omdat hij in het goede was; en ook elders. Met het hout wordt echter in de tegengestelde zin het boze en het vervloekte aangeduid, zoals dat zij gesneden beelden van hout maakten en die aanbaden, (Deuteronomium 4:23-28; Jesaja 37:19; 40:20; Jeremia 10:3,8; Ezechiël 20:32) en ook dat het ophangen aan het hout een vervloeking was, (Deuteronomium 21:22,23).

Dat het ivoor het natuurlijk ware betekent, kan ook vaststaan uit die plaatsen waar ivoor wordt vermeld, zoals in, (Ezechiël 27:6,15; Amos 3:15; 6:4; Psalm 45:9).

775. En alle vat van kostelijk hout en van brons en van ijzer en van marmer, betekent dat zij niet langer deze dingen hebben, omdat zij niet de wetenschappelijke ware en goede dingen in de aangelegenheden van de Kerk hebben, waarmee zulke zaken overeenstemmen.

Deze zijn de zaken die eerder in de nrs. 772 tot 774 zijn ontvouwd, met dit verschil, dat daar de wetenschappelijke dingen worden aangeduid, namelijk de laatsten van het natuurlijk gemoed van de mens, die, omdat zij in hoedanigheid verschillen vanwege het wezen dat daarin is, vaten van kostelijk hout, van brons, van ijzer en van marmer worden genoemd; met de vaten immers worden de wetenschappelijke dingen aangeduid, hier in de aangelegenheden van de Kerk, omdat de wetenschappelijke dingen de houders van het goede en ware zijn, zoals de vaten de houders zijn van olie en wijn; de wetenschappelijke dingen zijn ook in een veelheid van verscheidenheid en de ontvanger en bewaarder ervan is het geheugen; dat zij van een grote verscheidenheid zijn, is omdat de innerlijke dingen van de mens daarin zijn; zij worden ook in het geheugen gebracht of vanuit het verstandelijke denken, of vanuit aanhoren, of vanuit lezen en dan volgens de verschillende doorvatting vanuit het redelijke; al deze dingen zijn binnenin de wetenschappelijke dingen; dit komt uit wanneer zij opnieuw tevoorschijn worden gebracht, wat plaatsvindt wanneer de mens spreekt of denkt.

Wat echter met de vaten van kostelijk hout, van brons, van ijzer en van marmer wordt aangeduid, zal in het kort worden gezegd: met het vat van kostelijk hout wordt het wetenschappelijke vanuit het natuurlijk goede en ware aangeduid; met het vat van brons wordt het wetenschappelijke vanuit het natuurlijk goede aangeduid; met het vat van ijzer wordt het wetenschappelijke vanuit het natuurlijk ware aangeduid en met het vat van marmer wordt het wetenschappelijke vanuit de aanschijn van het goede en het ware aangeduid. Dat het hout het goede aanduidt, zie nr. 774; dat hier met het kostelijk hout het redelijk goede en tegelijk het redelijk ware wordt aangeduid, is omdat hout het goede betekent en van het kostelijke wordt gesproken met betrekking tot het ware; want een ander goede wordt aangeduid met het hout van de olijfboom en weer een ander met dat van de ceder, de vijgenboom, de dennenboom, de populier en de eik.

Dat het vat van brons en ijzer het wetenschappelijke vanuit het natuurlijk goede en ware betekent, is omdat alle metalen, zoals: goud, zilver, brons, ijzer, tin en lood, in het Woord goede en ware dingen betekenen; zij duiden aan omdat zij overeenstemmen; en omdat zij overeenstemmen, zijn zij ook in de hemel; alle dingen immers zijn daar overeenstemmingen. Het is echter hier niet de plaats om uit het Woord te bevestigen wat de afzonderlijke metalen vanwege de overeenstemming betekenen; alleen zal met enige teksten worden getoond dat brons het natuurlijk goede betekent en vandaar ijzer het natuurlijk ware: *'Dat de voeten van de Zoon des Mensen aan brons gelijk verschenen, evenals in een oven geblaakt'*, (Openbaring 1:15).

'Dat aan Daniël een Man verscheen wiens voeten waren zoals de glans van gepolijst brons', (Ezechiël 1:7).

Dat de voeten het natuurlijke betekenen, zie de nrs. 49, 468, 470, 510.

'Dat een engel verscheen zoals de gedaante van brons', (Ezechiël 40:3).

'Dat het beeld dat aan Nebukadnezar verscheen, ten aanzien van het hoofd goud was, ten aanzien van borst en armen zilver, ten aanzien van de buik en de zijden brons, ten aanzien van de benen ijzer', (Daniël 2:32,33).

Met dat beeld zijn de achtereenvolgende staten van de Kerk uitgebeeld, die door de Ouden: de gouden, de zilveren, de bronzen en de ijzeren werden genoemd.

Aangezien het brons het natuurlijke betekende en het Israëlitische volk louter natuurlijk was, werd daarom het Natuurlijke van de Heer uitgebeeld door *'de bronzen slang, waarnaar degenen die door slangen gebeten waren, zouden opzien, waardoor zij genezen zouden worden'*, (Numeri 21:6,8,9; Johannes 3:14,15).

Dat brons het natuurlijk goede betekent, kan men ook zien bij, (Jesaja 60:17; Jeremia 15:20,21; Ezechiël 27:13; Deuteronomium 8:7,9; 33:24,25).

776. Wie niet weet wat er wordt aangeduid met: goud, zilver, kostelijk gesteente, parel, fijn lijnwaad, purper, zijde, scharlaken, welriekend hout, ivoren vat, kostelijk hout, brons, ijzer, marmer en vat, kan zich daarover verwonderen, dat zulke dingen werden genoemd en hij kan van mening zijn, dat het slechts opeengestapelde woorden zijn om het onderwerp op te schroeven; maar uit wat is ontvouwd, kan vaststaan dat geen enkel woord zinledig is en dat daarmee te volle wordt beschreven, dat degenen die zich in de dogma's van dat godsdienstige hebben bevestigd, niet enig ware hebben; en als zij niet enig ware hebben, hebben zij ook niet enig goede, wat het goede van de Kerk is.

Ik heb gesproken met hen die zich in dat godsdienstige hebben bevestigd, ook met enigen die in de concilies van Nicea, van Lateranen en van Trente Legaten zijn geweest, die in de aanvang hadden geloofd dat de zaken die zij hadden uitgevaardigd, zuivere en heilige waarheden waren; maar na onderricht en een toen vanuit de hemel gegeven verlichting, bekenden zij, dat zij niet één enkel ware zagen; maar omdat zij zich toen meer dan de anderen in die dogma's hadden bevestigd, keerden zij na die verlichting, die zij zelf uitblusten, weer tot hun vorig geloof terug; vooral geloofden zij dat de dingen die zij over de doop en de

rechtvaardigmaking hadden bekrachtigd, waarheden waren; niettemin, zolang zij in die verlichting waren, zagen zij en vanuit dit verlichte gezicht bekenden zij dat niemand de erfzonde heeft vanwege Adam, maar uit de eigen ouders in opeenvolging en dat die daarom niet in de doop door de toerekening en de aanhechting van de verdienste van de Heer wordt weggenomen; en verder dat de toerekening en de aanhechting van de verdienste van de Heer, een menselijk verzinsel is, omdat het onmogelijk is; en dat nooit aan een zuigeling het geloof wordt ingegoten, omdat het geloof het deel is van een denker.

Wel zagen zij dat de doop heilig en een sacrament is, omdat deze tot een teken en tot een gedachtenis is dat de mens kan worden wederverwekt uit de Heer door de ware dingen vanuit het Woord, tot een teken voor de hemel en tot een gedachtenis voor de mens en dat de mens door de doop wordt binnengeleid in de Kerk, zoals de zonen Israëls door de overgang van de Jordaan in het land Kanaän en zoals de bewoners van Jeruzalem tot de opneming van de Heer door de doop van Johannes, want zonder dat teken in de hemel vóór de engelen hadden de Joden niet kunnen blijven bestaan en leven bij het komen van Jehovah, dat wil zeggen, van de Heer in het vlees.

Eender aan deze dingen waren die welke zij hadden bekrachtigd ten aanzien van de rechtvaardigmaking.

Dat er geen toerekening van de verdienste van de Heer is, noch dat die kan bestaan, zie het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’, nr. 18.

En dat het erfboze, dat de erfzonde - hoewel het letterlijk niet erfzonde is maar oerzonde - wordt genoemd, niet uit Adam is, maar uit de eigen ouders in opeenvolging, zie het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid’, nr. 277.

Wat Adam in het Woord betekent, zie nr. 241.

777. En kaneel en reukwerk en zalf en wierook, betekent dat zij niet langer de eredienst hebben vanuit de geestelijke goede en ware dingen, omdat zij niet iets vanbinnen in de eredienst hebben dat met het eerdergenoemde overeenstemt.

In het voorgaande vers is gehandeld over alle dingen die van de leer van de Kerk zijn; maar in dit vers wordt gehandeld over alle dingen die van de eredienst van de Kerk zijn; eerst worden de dingen van de leer behandeld en daarna volgen die welke van de eredienst zijn, aangezien vanuit de goede en de ware dingen van de leer de hoedanigheid van de eredienst is; de eredienst immers is niets anders dan een uiterlijke daad, waarin de innerlijke dingen zijn die van de leer zijn; zonder deze is de eredienst zonder het wezen ervan en zonder leven en ziel. Omdat nu alle dingen die van de leer zijn, betrekking hebben op de goede dingen die van de liefde en van de naastenliefde zijn en op de ware dingen die van de wijsheid en van het geloof zijn, en die goede en ware dingen, volgens de graden van de orde ervan: hemels, geestelijk en natuurlijk zijn, is het dus eveneens zo gesteld met alle dingen van de eredienst; en omdat in het voorgaande vers in de eerste plaats de geestelijke dingen van de leer worden genoemd, worden hier dus eveneens de geestelijke dingen van de eredienst genoemd, te weten: kaneel, reukwerk, zalf en wierook en worden in de tweede plaats de hemelse dingen van de eredienst genoemd, namelijk: wijn, olie, meelbloem en tarwe en worden in de derde plaats de natuurlijke dingen van de eredienst genoemd, te weten: de lastdieren en de schapen; dat al die goede en ware dingen van de eredienst zullen zijn vanuit het Woord, wordt daarmee aangeduid dat zij zijn van: paarden, koetswagens, lichamen en zielen van de mensen; dit is de reeks van de dingen in de geestelijke zin in dit vers.

Maar onder al die zaken die in dit vers worden opgesomd, wordt iets eenders verstaan als onder de dingen die in het voorgaande vers zijn genoemd, namelijk dat die goede en ware dingen bij hen niet zijn, omdat zij die dingen niet bij zich hebben als daarmee overeenstemmen; dit blijkt uit hetgeen voorafgaat, waar dit staat, dat de stad Babylon met vuur verbrand zal worden en niemand haar koopwaren meer zal kopen, verzen 8 tot 11; en uit

datgene, waar dit staat, dat alle vette en glanzende dingen van haar zijn heengegaan en niet meer gevonden zullen worden, vers 14; en dat zij verwoest zijn, vers 16,19.

Maar nu zal iets worden gezegd over die opsommingen, namelijk: kaneel, reukwerken, zalf en wierook; deze zaken worden genoemd, omdat daarmee rokingen plaatsvonden; dat met het roken wordt aangeduid de eredienst van de Heer vanuit de geestelijke goede en ware dingen, zie de nrs. 277, 392; en dat de rokingen behaagden omdat die van welriekende substanties waren die overeenstemden, nr. 394; alle welriekende substanties waarmee het werd bereid, worden verstaan onder: kaneel, reukwerken en zalf en het wezenlijke ervan onder wierook; dit blijkt uit de opsomming van de aromatische stoffen waaruit het vervaardigd werd, bij Mozes: *'Jehovah zei tot Mozes: Neem tot u aromaten, stacte, oniche en galban en zuivere wierook; en maak ze tot een reukwerk, een zalf, het werk des apothekers, gezouten, zuiver, heilig'*, (Exodus 30:34-37); hiermee vonden de rokingen plaats, waarmee de eredienst vanuit de geestelijke goede en ware dingen werd aangeduid, zoals is gezegd; hier wordt kaneel genoemd in de plaats van al de daar genoemde aromatische stoffen.

Wat echter die aromatische stoffen elk afzonderlijk in de geestelijke zin betekenen, kan men zien in het werk 'Hemelse Verborgenheden' over Exodus, waar die zaken afzonderlijk zijn ontvouwd.

778. En wijn en olie en meelbloem en tarwe, betekent dat zij niet langer een eredienst hebben vanuit de hemelse ware en goede dingen, omdat zij niet binnenin de eredienst de dingen hebben die met de eerdergenoemde overeenstemmen.

Dit is eender aan de dingen die eerder zijn gezegd, met dit verschil alleen, dat met deze de hemelse goede en ware dingen worden aangeduid, die hemels worden genoemd en geestelijk zijn, nr. 773; en dat deze dingen, omdat zij die niet hebben, ook niet in de eredienst van hen zijn; want, zoals eerder is gezegd, de goede en ware dingen van de leer zijn in de eredienst zoals de ziel in het lichaam en daarom is een eredienst zonder die een onbezielde eredienst die in de uiterlijke dingen heilig is, maar waarin niet enig heilig innerlijke is.

Dat de wijn het ware vanuit het goede van de liefde betekent, nr. 316; dat de olie het goede van de liefde betekent, zal men in het volgende artikel zien; met de meelbloem wordt het hemels ware aangeduid en met de tarwe wordt het hemels goede aangeduid.

Dat met de wijn, de olie, de meelbloem en de tarwe, de ware en de goede dingen van de eredienst worden aangeduid, is omdat daaruit de drankoffers en de spijsoffers bestonden, die tezamen met de slachtoffers op het altaar werden geofferd en met de slachtoffers en met de gaven die op het altaar werden geofferd, wordt de eredienst aangeduid; de eredienst immers bestond voornamelijk daarin, dat de drankoffers die wijn waren, op het altaar tezamen met de slachtoffers geofferd werden; dit kan men zien in, (Exodus 29:40; Leviticus 23:12,13,18,19; Numeri 15:2-15; 28:11-15,18; 29:1-7; Jesaja 57:6; 65:11; Jeremia 7:18; 44:17-19; Ezechiël 20:28; Joël 1:9; Psalm 16:4; Deuteronomium 32:38).

Dat ook de olie op het altaar tezamen met de slachtoffers werd geofferd, (Exodus 29:40; Numeri 15:2-15; 28:1).

Dat de spijsoffers, die uit tarwebloem waren, tezamen met de slachtoffers op het altaar werden geofferd, (Exodus 29:40; Leviticus 2:1-13; 5:11-13; 6:7-14; 7:9-13; 23:12,13,17; Numeri 6:14-21; 15:2-15; 18:8-20; 28:1-15; 29:1-7; Jeremia 33:18; Ezechiël 16:13,19; Joël 1:9; Maleachi 1:10,11; Psalm 141:2).

De broden der aangezichten of de toonbroden op de tafel in de tabernakel waren ook bereid uit tarwebloem, (Leviticus 23:17; 24:5-9).

Hieruit kan men zien, dat deze vier: wijn, olie, bloem en tarwe, heilige en hemelse dingen van de eredienst waren.

779. Aangezien olie hier onder de heilige dingen van de eredienst wordt genoemd en het hemels goede betekent, zal hier iets worden gezegd over ‘de olie der zalving’, die bij de Ouden in gebruik was en daarna aan de zonen Israëls werd bevolen.

Dat zij in de Oude tijden de tot zuilen opgerichte stenen zalfden, blijkt uit, (Genesis 28:18,18,22).

Dat zij ook de oorlogswapens, de lange en de ronde schilden zalfden, (2 Samuël 1:21; Jesaja 21:5).

Dat het bevolen was dat zij de olie der heiligheid zouden bereiden, waarmee zij alle heilige dingen van de Kerk zouden zalven, dat zij het altaar en alle vaten ervan zalfden en verder de tabernakel en alle dingen ervan, (Exodus 30:22-33; 40:9-11; Leviticus 8:10-12; Numeri 7:1). Dat zij daarmee ook degenen zalfden die het priesterschap zouden bekleden en hun klederen, (Exodus 29:7,29; 30:30; 40:13-15; Leviticus 8:12; Psalm 133:1-3).

Dat zij daarmee de profeten zalfden, (1 Koningen 19:15,16).

Dat zij daarmee de koningen zalfden en dat daarom de koningen de gezalfden van Jehovah werden genoemd, (1 Samuël 10:1; 15:1; 16:3,6,12,13; 24:7,11; 26:9,11,16,23) 2 Samuël 1:16; 2:4,7; 5:3,17; 19:21; 1 Koningen 1:34,35; 19:15,16; 2 Koningen 9:3; 11:12; 23:30; Klaagliederen 4:20; Habakuk 3:13; Psalm 2:2,6; Psalm 20:6; Psalm 28:8; Psalm 45:8; 84:9; Psalm 89:21,39,52; Psalm 132:17).

Dat de zalving door de olie der heiligheid werd bevolen, is omdat olie het goede van de liefde betekende en de Heer uitbeeldde, Die ten aanzien van Zijn Menselijke Zelf en Alleen de Gezalfde van Jehovah is, niet gezalfd met olie maar met het Goddelijk Goede Zelf van de Goddelijke Liefde; en daarom wordt Hij Messias genoemd in het Oude Testament en Christus in het Nieuwe, (Johannes 1:41; 4:25); en Messias en Christus betekenen de Gezalfde; vandaar is het, dat de priesters, de koningen en alle dingen van de Kerk werden gezalfd en dat zij wanneer zij gezalfd waren, heilig werden genoemd; niet dat zij in zich heilig waren, maar omdat zij daardoor de Heer uitbeeldden ten aanzien van het Goddelijk Menselijke; vandaar was het heiligschennis de koning te kwetsen, omdat hij de gezalfde van Jehovah was, (1 Samuël 24:7,11; 26:9; 2 Samuël 1:6; 19:22).

Bovendien was het als gebruik aanvaard zichzelf en anderen te zalven om de blijdschap van het gemoed en de welwillendheid te betuigen, maar met gewone olie of een andere edele olie, maar niet met de olie der heiligheid, (Mattheüs 6:17; Markus 6:13; Lukas 7:46; Jesaja 61:3; Amos 6:6; Micha 6:15; Psalm 92:11; Psalm 104:15; Daniël 10:37; Deuteronomium 28:40); dat het niet was geoorloofd zichzelf of anderen met de olie der heiligheid te zalven, (Exodus 30:32,33).

780. En lastdieren en schapen, betekent dat zij niet langer de eredienst hebben vanuit de uiterlijke of natuurlijke goede en ware dingen van de Kerk, omdat zij niet iets binnenin de eredienst hebben dat met eerdergenoemde dingen overeenstemt.

Deze dingen zijn eender als die welke eerder in de nrs. 777 en 778 zijn ontvouwd, met dit verschil dat het daar de geestelijke goede en ware en de hemelse goede en ware dingen zijn, maar hier de natuurlijke goede en ware dingen, zie over het onderscheid ervan nr. 773.

Met de lastdieren en de schapen worden de slachtoffers aangeduid, het offeren vond plaats met: ossen, stieren, bokken, schapen, jonge geitenbokken, rammen, geiten, lammeren; de ossen en de stieren worden verstaan onder de lastdieren en de jonge geitenbokken, de rammen, de geiten, de lammeren onder de schapen; en de slachtoffers waren de uiterlijkheden van de eredienst, die ook de natuurlijke dingen van de eredienst worden genoemd.

781. En van paarden en van koetswagens en van lichamen en van zielen van de mensen, betekent al die dingen volgens het verstand van het Woord en de leer daaruit en volgens de goede en de ware dingen van de zin van de letter ervan, die zij niet hebben, omdat zij het

Woord vervalsen en echtbreken door de dingen die daar zijn, tegen de echte zin in ervan aan te wenden tot de heerschappij over de hemel en de wereld.

Deze tekst wordt in de tweede naamval gezegd, omdat zij van die dingen zijn die voorafgaan; dat met paarden het verstand van het Woord wordt aangeduid, zie nr. 298; dat met de wagens de leer vanuit het Woord wordt aangeduid, nr. 437; vandaar iets eenders met koetswagens; dat met de lichamen en de zielen van de mensen de goede en de ware dingen van de letterlijke zin van het Woord worden aangeduid, is omdat daarmee eendere dingen worden aangeduid als met het lichaam en het bloed in het Gewijde Avondmaal; met het Lichaam daar wordt het Goddelijk Goede aangeduid en met het Bloed het Goddelijk Ware van de Heer; en omdat dit de betekenis is, betekenen zij ook het Goddelijk Goede en het Goddelijk ware van het Woord, omdat de Heer het Woord is; maar voor bloed wordt hier in de plaats ervan ziel gezegd; de oorzaak ervan is de volgende: dat met de ziel eveneens het ware wordt aangeduid, zie nr. 681; en omdat het bloed in het Woord de ziel wordt genoemd, (Genesis 9:4,5; Leviticus 17:12-14; Deuteronomium 27:25, iets eenders wordt aangeduid met ‘de ziel des mensen’, (Ezechiël 27:13); en verder ook met ‘het zaad des mensen’, (Daniël 2:43).

Eendere dingen worden met de paarden en de koetswagens aangeduid bij Jesaja: *‘Dan zullen zij al uw broeders brengen op paarden en op de wagen en op koetswagens en op muil dieren en op snelle lopers tot de berg van Mijn Heiligheid, Jeruzalem’*, (Jesaja 66:20); dit wordt gezegd ten aanzien van de Nieuwe Kerk van de Heer, namelijk Jeruzalem, ten aanzien van degenen daar die in het verstand van het Woord zijn en in de leer daaruit, te weten de paarden, de wagens en de koetswagens.

Omdat nu degenen die van het rooms-katholieke godsdienstige zijn, het Woord vervalsen en echtbreken door het aan te wenden tot de heerschappij over de hemel en de wereld, zo wordt er aangeduid, dat zij niet enige goede en ware dingen vanuit het Woord hebben en dus ook niet in hun leer; hierover bij Jeremia: *‘Hij heeft mij opgegeten, hij heeft mij verward, de koning van Babel; hij heeft mij gesteld tot een ledig vat; hij heeft mij opgeslokt zoals een walvis, hij heeft zijn buik gevuld met mijn lekkernijen’*, (Jeremia 51:34,35).

‘Het zwaard tegen de paarden van Babel en tegen haar wagens en tegen haar schatten, opdat zij geplunderd worden; droogte over haar wateren, opdat zij uitdrogen; omdat het een land is van gesneden beelden en zij zich beroemen op huiveringwekkende dingen’, (Jeremia 50:37,38).

782. En de vruchten des verlangens van uw ziel zijn van u heengegaan en alle vette en glanzende dingen zijn van u heengegaan en gij zult die niet meer vinden, betekent dat alle zegeningen en gelukzaligheden van de hemel, ook de uiterlijke, zodanig als zij door hen worden begeerd, geheel en al zullen vluchten en niet langer zullen verschijnen, omdat er niet enig hemelse en geestelijke aandoeningen van het goede en het ware bij hen zijn.

Met de vruchten des verlangens van de ziel, wordt niet iets anders aangeduid dan de zegeningen en de gelukzaligheden van de hemel, omdat deze zijn de vruchten van alle dingen van de leer en van de eredienst, waarover is gehandeld en omdat zij de verlangens van de mensen zijn wanneer zij sterven en eveneens de verlangens wanneer zij pas in de geestelijke wereld zijn aangekomen; met de vette en de glanzende dingen worden de hemelse en geestelijke aandoeningen van het goede en het ware aangeduid, met de vette dingen de aandoeningen van het goede, waarover hierna; en met de glanzende de aandoeningen van het ware, die glanzend worden genoemd, omdat die hun bestaan hebben vanuit het licht van de hemel en de glans ervan in het gemoed, waarvandaan het inzicht van het goede en het ware en de wijsheid is; met heengaan en die niet meer vinden, wordt aangeduid dat zij zullen vluchten en niet langer zullen verschijnen; omdat zij niet in enig hemels en geestelijk goede en ware zijn; dat er wordt gezegd dat het ook het geval zal zijn met de uiterlijke, zodanig als die door hen worden begeerd, is omdat geen andere zegeningen en gelukzaligheden en aandoeningen

door hen worden begeerd dan lichamelijke en wereldse en zij vandaar niet kunnen weten wat en hoedanig die zijn welke de hemelse en de geestelijke worden genoemd.

Maar laat dit worden toegelicht door de ontdekking van hun lot na de dood; al degenen van dat godsdienstige, die in de liefde van de heerschappij vanuit de liefde van zich en daaruit in de liefde van de wereld zijn geweest, snakken, als zij in de geestelijke wereld komen – wat terstond na de dood plaatsvindt – naar niets anders dan naar de heerschappij en de wellusten van het gemoed vanuit die liefden en naar de wellusten van het lichaam vanuit de rijkdom; de regerende liefde immers met de aandoeningen ervan of begeerten en verlangens, blijven elk mens na de dood bij; maar omdat de liefde van heersen vanuit de liefde van zich over de heilige dingen van de Kerk en van de hemel, welke dingen alle Goddelijke dingen van de Heer zijn, duivels is, worden zij daarom na volbrachte tijd van hun genoten gescheiden en in de hel geworpen; niettemin worden degenen die vanuit hun godsdienstige in een uiterlijke Goddelijke eredienst zijn geweest, eerst onderricht wat en hoedanig de hemel is en wat en hoedanig de gelukzaligheden van het eeuwige leven, namelijk dat het louter zegeningen zijn die invloeden bij eenieder in de hemel uit de Heer, volgens de hoedanigheid van de hemelse aandoening van het goede en ware bij hen; maar omdat zij niet tot de Heer zijn gegaan en vandaar niet verbonden zijn met Hem en eveneens niet in een zodanige aandoening van het goede en ware zijn geweest, hebben zij van die dingen een afkeer en wenden zij zich af en dan begeren zij de wellusten van de liefde van zich en van de wereld en dit zijn louter natuurlijke en lichamelijke wellusten; maar omdat het aan die wellusten is ingeënt om boos te doen, vooral aan hen die de Heer vereren en dus aan de engelen van de hemel, worden zij daarom ook van die wellusten beroofd en dan geworpen onder hun lotgenoten die in de helse werkhuisen in verachting en ellende zijn; maar deze dingen overkomen hun volgens de graad van de liefde van de heerschappij over de Goddelijke dingen van de Heer, volgens welke graad er bij hen de verwerping van de Heer is.

Hieruit kan nu vaststaan dat met de vruchten des verlangens van uw ziel zijn heengegaan en alle vette en glanzende dingen zijn van u heengegaan en gij zult die niet meer vinden, wordt aangeduid, dat alle zegeningen en gelukzaligheden van de hemel, ook de uiterlijke, zodanig als die door hen worden begeerd, geheel en al zullen vluchten en niet langer zullen verschijnen, omdat er niet enige aandoeningen van het goede en het ware bij hen zijn.

Dat de vette dingen de hemelse goede dingen en de aandoeningen ervan en de verkwikkingen van de aandoeningen betekenen, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *‘Let op Mij, eet het goede, opdat uw ziel zich verlustige in vettigheid’*, (Jesaja 55:2).

‘Ik zal de ziel van de priesters vullen met vettigheid en Mijn volk zal met het goede verzadigd worden’, (Jeremia 31:14).

‘Mijn ziel zal verzadigd worden met smeer en vettigheid en met lippen der liederen zal mijn mond loven’, (Psalm 63:6).

‘Zij worden vervuld met vettigheid van Uw huis en met de stroom van Uw verrukkingen drinkt Gij hen’, (Psalm 36:9).

‘Jehovah zal alle volken op deze berg een gastmaal maken van vettigheden, van vettigheden vol van merg’, (Jesaja 25:6).

‘Zij zullen nog inkomst hebben in de ouderdom, vet en groen zullen zij zijn, om te verkondigen dat Jehovah waarachtig is’, (Psalm 92:15,16).

‘Dat zij op het gastmaal dat Jehovah maken zal, vettigheid tot verzadiging toe zullen eten en bloed tot dronkenschap toe zullen drinken’, (Ezechiël 39:19).

‘Jehovah zal uw brandoffer vet maken’, (Psalm 20:4).

Omdat vettigheid het hemels goede betekent, was het daarom ingesteld dat alle vettigheid vanuit de slachtoffers op het altaar verbrand zouden worden, (Exodus 29:13,22; Leviticus 1:8; 3:3-16; 4:8-35; 7:3,4,30,31; 17:6; Numeri 18:17,18).

In de tegengestelde zin worden met vetten degenen aangeduid die van het goede walgen en het, omdat het al te veel is, verachten en verwerpen, (Deuteronomium 32:15; Jeremia 5:28; 50:11; Psalm 17:10; Psalm 20:3; Psalm 78:31; Psalm 119:70) en elders.

De kooplieden van deze dingen, die rijk geworden waren van haar, zullen van verre staan om de vrees van haar pijniging, wenend en rouwend, betekent de staat vóór de verdoemenis en dan de vrees en de weeklacht van hen die met allerlei dispensaties en beloften van hemelse vreugden, winst hebben behaald.

Met de kooplieden van deze dingen, namelijk, van de vruchten des verlangens van de ziel en van de vette en de glanzende dingen, waarover in het voorgaande vers, worden degenen aangeduid die met allerlei dispensaties en beloften van hemelse vreugden rijk zijn geworden, dat wil zeggen, winst hebben behaald; onder deze kooplieden worden allen, zowel de hogeren als de lageren in hun kerkelijke rangschikking verstaan, die met zulke dingen winst hebben behaald; dat het ook de hogeren zijn, blijkt uit vers 23 van dit hoofdstuk, waar gezegd wordt, ‘omdat uw kooplieden, de groten der aarde waren’; dat het lageren zijn, blijkt uit vers 11; zie eerder in nr. 771.

Met van verre staan om de vrees van de pijniging, wenend en rouwend, wordt aangeduid zolang zij nog in een van de verdoemenis verwijderde staat zijn en toch in de vrees dan voor de straffen en vanwege die weeklagen, zoals eerder in nr. 769, waar eendere dingen worden gezegd.

784. Wat betreft de dispensaties of ontheffingen waarmee zij winst behalen, deze zijn er verschillende: er zijn er met betrekking tot het aangaan van echtverbintenissen tussen, bij wet, verboden graden; met betrekking tot echtscheidingen; omtrent boze dingen, zelfs hele afschuwelijke en dan vrijstelling van tijdelijke straffen; en verder aflaten, dispensaties omtrent bedieningen, buiten alle mogendheid of gezag van de wereldlijke overheden om; waaronder ook de bevestigingen van hertogdommen en vorstendommen zijn; bovendien met beloften van hemelse vreugden, die aan degenen zijn gedaan die de kloosters verrijken en de schatten ervan vermeerderen, door hun gaven goede werken te noemen, in zich heilig en ook de verdiensten; tot welke dingen zij worden gebracht door het ingeprente geloof ten aanzien van de mogendheid en de hulp van hun heiligen en ten aanzien van de door hen gedane wonderen; vooral belagen zij de rijken wanneer zij ziek zijn en dan jagen zij hen ook schrik aan voor de hel en zo persen zij met geweld af; door misoffers voor hun zielen te beloven naar gelang van de waarde van het legaat en door die misoffers een geleidelijke verlossing uit de plaats van de marteling, die zij vagevuur noemen en daarop het binnenlaten in de hemel.

Wat het vagevuur aangaat, zo kan ik verzekeren dat het een zuiver Babylonisch verzinsel is uit winstbejag en dat het niet bestaat, noch kan bestaan; elk mens komt na de dood eerst in de wereld der geesten, die midden tussen de hemel en de hel is, en daar wordt hij voorbereid òf tot de hemel òf tot de hel, eenieder volgens zijn leven in de wereld; en in die wereld is er voor niemand pijniging, maar de boze mens komt dan pas in pijniging, wanneer hij na de voorbereiding in de hel is; er zijn in die wereld talloze gezelschappen, waarin eendere vreugden zijn als op aarde; de oorzaak hiervan is dat zij die daar zijn, verbonden zijn met de mensen op aarde, die ook in het midden tussen hemel en hel zijn; de uiterlijke dingen van hen worden daar achtereenvolgens afgelegd en zo worden de innerlijke dingen geopend en wel zodanig dat de regerende liefde, die, omdat zij de liefde van het leven is en de binnenste en heersende liefde over de uiterlijke dingen, wordt onthuld; na deze onthulling blijkt hoedanig de mens is; en volgens de hoedanigheid van die liefde wordt hij vanuit de wereld der geesten tot zijn plaats gezonden; indien hij goed is in de hemel en indien hij boos is in de hel.

Dat dit zo is, is als zeker te weten gegeven, omdat het mij uit de Heer is gegeven, tezamen te zijn met degenen die in die wereld zijn en alle dingen te zien en zo uit ondervinding zelf mee te delen en dit nu al twintig jaren achtereen; en daarom kan ik verzekeren, dat het vagevuur

een verzinsel is, dat duivels genoemd kan worden, omdat het verzonnen is om het winstbejag en om de macht over de zielen, ook van de gestorvenen, na de dood.

785. En zeggende: Wee, wee, die grote stad, omkleed met fijn lijnwaad en purper en scharlaken en verguld met goud en met kostelijk gesteente en met parels, omdat in één uur zo grote rijkdommen zijn verwoest, betekent de zware weeklacht dat hun prachtige dingen en winsten zo plotseling en volslagen vernietigd zijn.

Met wee, wee, wordt de zware weeklacht aangeduid, nr. 769, met die grote stad, wordt het rooms-katholieke godsdienstige aangeduid, omdat er wordt gezegd omkleed met fijn lijnwaad en purper en verguld met goud, wat niet gezegd kan worden van een stad, maar van het godsdienstige; met omkleed met fijn lijnwaad, purper en scharlaken en verguld met goud, met kostelijk gesteente en met parels, worden eerdere dingen aangeduid als eerder in de nrs. 725 tot 727, waar dezelfde woorden staan; in het algemeen de prachtige dingen in de uiterlijke vorm; met omdat in één uur zo grote rijkdommen zijn verwoest, wordt aangeduid dat hun winsten zo plotseling en volslagen zijn vernietigd; met één uur wordt aangeduid plotseling en volslagen, nr. 769; omdat met de tijd en met alle dingen van de tijd, staten worden aangeduid, nr. 476.

Hieruit blijkt, dat met deze woorden die dingen worden aangeduid die eerder zijn aangevoerd. Over de verwoesting van Babel worden eerdere dingen gezegd bij Jeremia:

‘Het land van Babel is vol van schuld tegenover de Heilige Israëls; de gedachten van Jehovah staan tegen haar, om haar te stellen tot verlating; zij zullen van u geen steen nemen voor de hoek of een steen der fundamenten, omdat gij de woestheid der eeuw zult zijn.

Babel zal zijn tot steenhopen, een habitakel der draken, tot een ontzetting en een aanfluiting. Babel is teruggebracht tot verlating; de zee klimt over haar op, door de veelheid van haar golven is zij bedekt; haar steden zijn teruggebracht tot verlating, tot een land der droogte en der verlatenheid’, (Jeremia 51:5,26,29,37,41-43).

786. En alle stuurman en een elk op schepen verkerend en de bootsgezellen en zovelen als ter zee werken, betekent zij die leken worden genoemd, zowel zij die in grotere waardigheid als zij die in kleinere waardigheid zijn aangesteld, tot aan het lagere volk toe, die dat godsdienstige zijn toegedaan en het liefhebben en kussen, of van harte erkennen en vereren. Van vers 9 tot 16 is gehandeld over de geestelijken, die krachtens dat godsdienstige in de heerschappij zijn geweest en de Goddelijke Mogendheid van de Heer hebben uitgeoefend en daarmee de wereld hebben gewonnen; nu wordt gehandeld over hen die niet in enige rangorde van bediening zijn, maar toch dat godsdienstige liefhebben en kussen of van harte erkennen en vereren, die leken worden genoemd; onder alle stuurman worden de hoogsten van hen verstaan, namelijk de keizers, koningen, hertogen en vorsten; onder een elk op schepen verkerend, worden degenen verstaan die in verschillende functies zijn in grotere en kleinere graad; onder de bootsgezellen, worden de laagsten verstaan, die het lagere volk worden genoemd; onder zovelen als ter zee werken, worden verstaan allen in het algemeen die dat godsdienstige zijn toegedaan en dit liefhebben en kussen of van harte erkennen en vereren; dat al dezen hier worden verstaan, blijkt uit de reeks van de dingen in de geestelijke zin; en uit de betekenis van op schepen en van de op schepen verkerenden en van de bootsgezellen en uit de betekenis van de ter zee werkenden; onder de stuurlieden van de schepen en de daarop verkerenden en de bootsgezellen, kunnen geen anderen worden verstaan dan zij die de dingen aanbrengen die eerder koopwaren worden genoemd, namelijk de zaken die zij in hun schatkamers verzamelen en ook de bezittingen en in ruil waarvoor zij zegeningen en zaligsprekingen aannemen, als verdiensten en andere dergelijke dingen die zij voor hun zielen verlangen; en wanneer dezen daaronder worden verstaan, is het duidelijk dat onder alle stuurman hun hoogsten worden verstaan, onder een elk op schepen verkerende, allen die in een aan hen ondergeschikt ambt zijn en onder de bootsgezellen de laagsten; dat met de

schepen worden aangeduid de geestelijke koopwaren, namelijk de erkenningen van het ware en goede, zie nr. 406; hier de natuurlijke koopwaren en waarvoor in ruil zij, zoals zij menen, geestelijke koopwaren meenemen; dat onder zovelen ter zee werken, allen, wie dan ook, worden verstaan die dat godsdienstige liefhebben en kussen of van harte erkennen en vereren, is omdat met de zee dat godsdienstige wordt aangeduid; met de zee immers wordt het uiterlijke van de Kerk aangeduid, nrs. 238, 290, 403-405, 470, 565[a], 659, 661; en dit godsdienstige is louter uiterlijk.

Eendere dingen worden aangeduid met het volgende bij Jesaja: *‘Zo zei Jehovah, uw Verlosser, de Heilige Israëls: Om ulieder wil heb Ik naar Babel gezonden en Ik zal alle grendels neerwerpen, en [de Chaldeeën] van wie in de schepen het geroep is; aldus zei Jehovah, Die in de zee een weg en in de sterke wateren een pad maakte’*, (Jesaja 43:14,16); er wordt gezegd het geroep in de schepen, zoals eveneens hier dat zij van verre stonden en vanuit de schepen riepen en eveneens bij Ezechiël: *‘Van de stem des geroeps uwer schippers zullen de voorsteden beven en alle die de riem houden, alle bootsgezellen en schippers der zee zullen vanuit hun schepen nederklimmen en over u bitterlijk roepen’*, (Ezechiël 27:28-30); deze dingen gelden de verwoesting van Tyrus, waarmee wordt aangeduid de Kerk ten aanzien van de erkenningen van het ware en goede.

Maar men moet weten dat hier geen anderen worden verstaan, dan degenen die dat godsdienstige liefhebben en kussen of van harte erkennen en vereren.

Diegenen uit hetzelfde godsdienstige daarentegen, die het weliswaar erkennen omdat zij daarin geboren en opgevoed zijn en niet iets weten ten aanzien van de sluwheden en de strikken van hen die voor zich de goddelijke eredienst opeisen en om alle dingen van allen in de wereld te bezitten en die toch de goede dingen doen vanuit een oprecht hart en ook hun ogen tot de Heer hebben gekeerd, dezen komen na de dood onder de gezegenden, want, wanneer zij onderricht zijn, nemen zij de waarheden op en verwerpen zij de aanbidding van de paus en de aanroeping van de heiligen en erkennen zij de Heer als de God van hemel en aarde, worden tot de hemel verheven en worden engelen; en daarom zijn er uit hen ook verscheidene hemelse gezelschappen in de geestelijke wereld, waarover hooggeëerden, die op eendere wijze hebben geleefd, zijn aangesteld; er werd te zien gegeven, dat ook sommigen die: keizers, koningen, hertogen en vorsten waren geweest, die weliswaar de paus hadden erkend als de hoogste van de Kerk, maar niet als de stedehouder van de Heer en eveneens enige dingen uit de pauselijke bullen hadden erkend, maar toch het Woord heilig hadden gehouden en gerecht hadden gehandeld in hun beheer, over die gezelschappen waren aangesteld, zie het werk, *‘vervolg over het Laatste Gericht en aangaande de geestelijke wereld’*, nrs. 58 tot 60, enige dingen uit ondervinding meegedeeld.

787. Stonden van verre en riepen, ziende de rook van haar verbranding, zeggende: Welke was die grote stad gelijk, betekent in een verwijderde staat hun rouw over de verdoemenis van dat godsdienstige, waarvan zij hadden geloofd dat het ver boven elke andere godsdienst in de wereld uitmuntte.

Met zij stonden van verre wordt aangeduid, terwijl zij nog in een van de verdoemenis verwijderde staat zijn, niettemin in de vrees voor straffen, nr. 769, 783; met zij riepen, wordt hun rouw aangeduid; met de rook van haar verbranding, wordt de verdoemenis vanwege de echtbreking en de ontwijding van het Woord aangeduid, nr. 766, 767; met zeggende: Welke was die grote stad gelijk, wordt aangeduid dat zij hadden geloofd dat dit godsdienstige ver boven elke andere godsdienst in de wereld uitmuntte; met die grote stad wordt dat godsdienstige aangeduid, zoals eerder meermalen.

Dat zij geloven dat dit godsdienstige ver boven elke andere godsdienst uitmunt en dat het de Kerk Moeder, Koningin en de Heerseres is, is bekend en verder is het ook bekend aan hen die daarop letten, dat opdat zij zo geloven, dit geloof aanhoudend door kanunniken en monniken wordt ingegoten en dat zij dit doen vanuit het vuur van te heersen en winst te maken; toch

kunnen de leken vanwege de macht van de overheersing van hen niet terugtreden van alle uiterlijke dingen van dat godsdienstige, maar zij kunnen wel van de innerlijke dingen ervan terugtreden, aangezien alle vrijheid is overgelaten en wordt overgelaten aan de wil en het verstand van de mens en vandaar aan diens aandoening en denken.

788. En zij wierpen stof op hun hoofden en riepen wenend en rouwend, zeggende: Wee, wee, die grote stad, betekent hun smart en rouw innerlijk en uiterlijk, namelijk de weeklacht, dat een zo uitmuntend godsdienstige geheel en al vernietigd en verdoemd is.

Met stof op de hoofden werpen, wordt de innerlijke smart en rouw aangeduid om de vernietiging en de verdoemenis, waarover hierna; met roepen, wenend en rouwend, wordt de uiterlijke smart en rouw aangeduid; met wenen wordt de rouw van de ziel aangeduid en met rouwen de rouw van het hart; met wee, wee, die stad, wordt de zware weeklacht over de vernietiging en de verdoemenis aangeduid; dat wee de weeklacht over de rampspoed, de rampzaligheid en de verdoemenis betekent en vandaar wee, wee, de zware weeklacht, zie de nrs. 416, 769, 785; en dat de stad dit godsdienstige betekent, nr. 785 en elders.

Dat met stof op het hoofd werpen de innerlijke smart en rouw om de vernietiging en de verdoemenis wordt aangeduid, staat uit het volgende vast: *‘Zij zullen bitterlijk roepen en zij zullen stof op hun hoofd doen opkomen en zich wentelen in as’*, (Ezechiël 27:30).

‘Zij zitten op de aarde, de ouderen der dochter Zions en zij doen stof op hun hoofd opkomen’, (Klaagliederen 2:10).

‘De vrienden van Job scheurden hun rokken en strooiden stof op hun hoofden’, (Job 2:12).

‘Daal af en zit op het stof, gij dochter van Babel, zit op de aarde, geen troon voor u’, (Jesaja 47:1) en elders.

Dat zij stof op de hoofden wierpen, wanneer zij innerlijke smart voelden, had als oorzaak, dat het stof het verdoemde betekende, zoals blijkt uit, (Genesis 3:14, Mattheüs 10:14; Markus 6:11; Lukas 10:10-12); en het stof op het hoofd beeldde de erkenning uit dat zij vanuit zich verdoemd waren en zo de boetedoening, zoals in, (Mattheüs 11:21; Lukas 10:13); dat het stof het verdoemde betekent, is omdat de aarde boven de hellen in de geestelijke wereld uit louter stof zonder gras en kruid bestaat.

789. Waarin rijk zijn geworden allen hebbende schepen in de zee, vanwege haar kostelijkheid, omdat zij in één uur verwoest zijn geworden, betekent daarom dat door de heilige dingen van dat godsdienstige allen, zovelen als daarvan kopen wilden, verzoend werden en voor wereldse en tijdelijke rijkdommen geestelijke en eeuwige rijkdommen zouden ontvangen en dat nu niemand die ontvangt.

Met rijk worden vanwege haar kostelijkheid, wordt aangeduid door de heilige dingen van dat godsdienstige God verzoenen of geloven dat men voor tijdelijke en vergankelijke koopwaren of rijkdommen, geestelijke en eeuwige koopwaren of rijkdommen ontvangt, dat wil zeggen, dat men voor goud, zilver, kostelijk gesteente, parels, purper en de overige dingen die in vers 12 en 13 worden opgesomd, zegeningen en gelukzaligheden na de dood zal ontvangen; deze dingen worden verstaan onder de kostelijkheid waarmee zij, naar eigen zeggen, vanwege die stad waren verrijkt; dat zij ook zo spreken, is bekend; daarmee dat zij in één uur verwoest zijn geworden, wordt aangeduid dat vanwege de vernietiging van dat godsdienstige dan niemand de heilige dingen van degenen van dat godsdienstige kan kopen; hieruit blijkt dat met deze woorden de zaken worden aangeduid die eerder zijn aangevoerd.

Dat de heilige dingen van de Kerk met kostelijke dingen worden aangeduid, blijkt uit deze plaatsen: *‘Gezegend van Jehovah zij het land van Jozef, van de kostelijke dingen des hemels, van de kostelijke dingen der inkomsten van de zon, van de kostelijke dingen van het voortbrengsel der maanden, van de kostelijke dingen van de heuvelen der eeuwigheid en van de kostelijke dingen van de aarde’*, (Deuteronomium 33:13-15).

‘Een kostelijke zoon is Mij Efraïm, een boreling der verrukkingen’, (Jeremia 31:20); onder Efraïm wordt het verstand van het Woord verstaan.

‘De kostelijke zonen van Zion zijn meer dan zuiver goud geschat’, (Klaagliederen 4:2); de zonen van Zion zijn de ware dingen van de Kerk; en elders in, (Jesaja 13:12; 43:4; Psalm 36:8; Psalm 45:10; Psalm 49:9; Psalm 116:15).

Vandaar nu is het dat er gezegd wordt dat vanwege die stad allen hebbende schepen in de zee, vanwege haar kostelijkheid rijk zijn geworden.

790. Springt op over haar, gij hemel en gij heilige apostelen en profeten, omdat God gericht heeft uw gericht aangaande haar, betekent dat zich nu de engelen van de hemel en de mensen van de Kerk die in de goede en de ware dingen vanuit het Woord zijn, van harte daarover mogen verheugen, dat degenen verwijderd en verworpen zijn die in de boze en de valse dingen van dat godsdienstige zijn.

Springt op over haar, gij hemel, betekent dat de hemelse engelen zich nu van harte mogen verheugen; het opspringen is immers de vreugde van het hart; en gij heilige apostelen en profeten, betekent, en tezamen met hen de mensen van de Kerk die in de goede en de ware dingen vanuit het Woord zijn; met de apostelen worden degenen aangeduid die in de goede en daaruit in de ware dingen van de Kerk zijn vanuit het Woord en abstract genomen de goede dingen en daaruit de ware dingen van de Kerk vanuit het Woord, nr. 79; en met de profeten worden de ware dingen vanuit het goede vanuit het Woord aangeduid, nrs. 8, 133, en deze worden heilig genoemd, omdat de apostelen en de profeten, zoals gezegd, abstract genomen de goede en de ware dingen van het Woord betekenen, die in zich heilig zijn, omdat zij van de Heer zijn, nrs. 586, 666; omdat God heeft gericht uw gericht aangaande haar, betekent omdat degenen verwijderd en verworpen zijn, die in de boze en de valse dingen van dat godsdienstige zijn; dat het geen anderen zijn, zie nr. 786.

Ten aanzien van de vreugde van de hemelse engelen over de verwijdering en verwerping van hen die in de boze en de valse dingen van dat godsdienstige zijn, wordt in het volgende hoofdstuk van vers 1 tot 9 gehandeld; hier wordt alleen gezegd, dat zij zich zouden verheugen; maar de vreugde van de engelen is niet vanwege de verdoemenis van hen, maar vanwege de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Kerk en de zaliging van de gelovigen, welke niet gegeven kunnen worden voordat degenen van dat godsdienstige verwijderd zijn, wat plaatsvindt en plaats heeft gevonden door het Laatste Gericht, over welke zaak men zal zien in de ontvouwing van de verzen 7 tot 9 van het volgende hoofdstuk.

Hieruit kan vaststaan dat met springt op over haar, gij hemel en gij heilige apostelen en profeten, omdat God heeft gericht uw gericht aangaande haar, wordt aangeduid dat de hemelse engelen en de mensen van de Kerk die in de goede en de ware dingen vanuit het Woord zijn, zich van harte daarover mogen verheugen dat diegenen verwijderd en verworpen zijn, die in de boze en de valse dingen van dat godsdienstige zijn.

Wie kan niet zien, dat niet de apostelen en de profeten van wie in het Woord sprake is, hier worden verstaan; dezen waren er weinigen en niet voortreffelijker dan de anderen; maar onder hen worden verstaan allen die in de Kerk van de Heer in de goede en ware dingen vanuit het Woord zijn, zoals ook onder de twaalf stammen van Israël, waarover eerder in nr. 349; onder de apostel Petrus wordt de Waarheid of het geloof van de Kerk verstaan, onder de apostel Jakobus de naastenliefde van de Kerk en onder de apostel Johannes de werken van de naastenliefde van de mensen van de Kerk.

791. En een sterke engel hief een steen op, als het ware een grote molensteen en wierp die in de zee, zeggende: Aldus zal met geweld worden neergeworpen Babylon, die grote stad en zal niet meer gevonden worden, betekent dat door een sterke invloeiing van de Heer vanuit de hemel dat godsdienstige met alle door haar geschonden ware dingen van het Woord voorover in de hel zal worden geworpen en dat het nooit meer voor de engelen zal verschijnen.

Met een sterke engel hief op, wordt een sterke invloeiing van de Heer vanuit de hemel aangeduid; met een engel immers wordt aangeduid de Heer en de werking van Hem, die door de hemel plaatsvindt, nrs. 258, 415, 465, 649; omdat hier de engel sterk wordt genoemd en gezegd wordt dat hij een grote molensteen ophief, wordt een krachtige werking aangeduid, dus een sterke invloeiing; met een steen als het ware een grote molensteen, worden de geschonden en ontwijde ware dingen van het Woord aangeduid; met de steen immers wordt het ware aangeduid en met de molen de opsporing, de navorsing en de bevestiging van het Ware vanuit het Woord, nr. 794; hier echter de echtbreuk en de ontwijding van het ware van het Woord, omdat over Babylon wordt gehandeld; met in de zee werpen, wordt aangeduid in de hel werpen; met ‘aldus zal met geweld worden neergeworpen Babylon, die grote stad’, wordt aangeduid dat zo dat godsdienstige voorover in de hel zal worden geworpen; met zij zal niet meer gevonden worden, wordt aangeduid dat het nooit meer voor de engelen zal verschijnen; dat dit wordt aangeduid, is omdat allen vanuit dat godsdienstige die in de boze en valse dingen ervan zijn, weliswaar na de dood in de wereld der geesten komen; die wereld immers is zoals een marktplein, waarin eerst allen worden verzameld en zij is zoals de maag waarin eerst alle spijzen worden verzameld; de maag stemt ook overeen met die wereld; maar het wordt hun heden, omdat het na het Laatste Gericht is, dat in het jaar n1757 is voltrokken, niet zoals vroeger toegestaan om in die wereld te vertoeven en voor zich als het ware hemelen te vormen; maar zij worden, zodra zij daar aanspoelen, tot de gezelschappen daar verwezen die in verbinding staan met de hellen, waarin zij ook van tijd tot tijd worden geworpen; en zo is door de Heer de voorzorg genomen, dat zij nooit meer voor de engelen zullen verschijnen; dit is het dus, wat daarmee wordt aangeduid, dat die stad, dat wil zeggen, dat godsdienstige, niet meer gevonden zal worden.

Aangezien met de molensteen het geschonden Ware van het Woord wordt aangeduid en met de zee de hel, zegt de Heer daarom: *‘Zo wie een van de kleinen die in Mij geloven, zal geërgerd hebben, het ware hem nutter dat een ‘ezelsmolen’ aan zijn hals gehangen en hij verzonken ware in de diepte der zee’*, (Mattheüs 18:6); en wordt gezegd ‘molensteen’ in (Markus 9:42; Lukas 17:2).

Van Babel wordt bijna iets eenders gezegd bij Jeremia: *‘Wanneer gij geëindigd zult hebben dit boek te lezen, zult gij daarop een steen binden en werpen in het midden van de Eufraat en zult zeggen: Zo zal Babel ondergedompeld worden en ook niet opnieuw verrijzen’*, (Jeremia 51:63,64); onder het midden van de Eufraat wordt iets eenders verstaan als onder de zee, omdat de rivier de Eufraat Assyrië, waar Babel lag, begrensd en van het land Kanaän scheidde.

792. En de stem van de citerspelers en van de muzikanten en van de fluitspelers en van de bazuinblazers, zal in u niet meer gehoord worden, betekent dat er bij hen niet enige aandoening van het geestelijk ware en goede zal zijn, noch enige aandoening van het hemels ware en goede.

Onder de stem wordt de klank verstaan en elke klank stemt overeen met een aandoening, die van de liefde is, aangezien de klank daaruit opkomt; vandaar is het, dat de klanken van de citer, van de muzikanten, van de fluit, vanwege de overeenstemming aandoeningen betekenen; maar de aandoeningen zijn tweevoudig van geslacht: geestelijk en hemels; de geestelijke aandoeningen zijn de aandoeningen van de wijsheid en de hemelse aandoeningen zijn de aandoeningen van de liefde; zij verschillen onderling zoals de hemelen en dat deze in twee rijken zijn onderscheiden: een hemels en een geestelijk rijk, is eerder enige malen gezegd; er zijn dus muziekinstrumenten, waarvan de klanken betrekking hebben op geestelijke aandoeningen en er zijn er waarvan de klanken betrekking hebben op hemelse aandoeningen; de stem of de klank van citerspelers en van muzikanten heeft betrekking op geestelijke aandoeningen en de stem of de klank van fluitspelers en van bazuinblazers op hemelse aandoeningen; de instrumenten immers waarvan de klanken onderling gescheiden

zijn, zoals van snaarinstrumenten, behoren tot de klasse van geestelijke aandoeningen en de instrumenten waarvan de klanken doorlopend zijn, zoals blaasinstrumenten, behoren tot de klasse van hemelse aandoeningen; vandaar is het, dat de stem of de klank van de citerspelers en van de muzikanten de aandoening van het geestelijk ware en goede betekent en de stem of de klank van de fluitspelers en van de bazuinblazers de aandoening van het hemels ware en goede betekent; dat de klank van de citer vanwege de overeenstemming de belijdenis vanuit de aandoening van het geestelijk ware betekent, zie de nrs. 276, 661.

Dat degenen die in de boze en de valse dingen van het rooms-katholieke godsdienstige zijn, geen aandoeningen van het geestelijk ware en goede, noch aandoeningen van het hemels ware en goede hebben, wordt hier verstaan, omdat er wordt gezegd dat de stem van de citerspelers en van de muzikanten en van de fluitspelers en van de bazuinblazers, in u niet meer gehoord zal worden; dat zij ze niet hebben, is omdat zij bij hen niet kunnen bestaan; zij hebben immers niet enig ware vanuit het Woord en omdat zij het ware niet hebben, hebben zij ook niet enig goede; dit is er alleen bij hen die de ware dingen verlangen; maar geen anderen verlangen de ware dingen vanuit geestelijke aandoening dan zij die tot de Heer gaan; dezen worden volgens hun verlangen ernaar, na de dood door de engelen onderricht en nemen dan die ware dingen op.

De uiterlijke aandoeningen, waarin de degenen zijn, wanneer zij de missen horen en wanneer zij in andere godsdienstoefeningen zijn, die zonder de ware dingen uit de Heer door het Woord zijn, zijn niets anders dan louter natuurlijke, zinlijke en lichamelijke aandoeningen; en omdat zij zodanig zijn en zonder innerlijke dingen vanuit de Heer, is het niet te verwonderen, dat zij in die donkerheid en blindheid gevoerd worden tot een eredienst van levende en dode mensen en tot offers aan demonen, die pluto's worden genoemd, ter verzoening voor hun zielen.

793. En alle werkmeester van alle kunst zal in u niet meer gevonden worden, betekent dat degenen die in dat godsdienstige zijn vanuit de leer en vanuit het leven volgens die leer, niet enig verstand van het geestelijk ware en vandaar ook niet enig denken van het geestelijk ware hebben, voor zoveel als het uit henzelf is.

Met de werkmeester wordt in de geestelijke zin van het Woord aangeduid, de inzichtsvolle en hij die vanuit het verstand denkt: in de goede zin hij die vanuit het verstand de ware dingen denkt, die hemels zijn en in de slechte zin hij die vanuit het verstand de valse dingen denkt, die hels zijn; en omdat deze beide zaken van verscheidene geslachten zijn en elk geslacht van verscheidene soorten en elke soort opnieuw van verscheidene geslachten en soorten, maar die de bijzondere en de afzonderlijke dingen worden genoemd, wordt er daarom gezegd: werkmeester van alle kunst; ook worden met de werkmeesters naar hun handwerken en kunsten vanwege de overeenstemmingen zulke dingen aangeduid als van de wijsheid, van het inzicht en van de wetenschap zijn; gezegd wordt vanwege de overeenstemming, omdat elk werk van de mens en ook elke werking, als die slechts van enig nut is, overeenstemt met zulke dingen als van het inzicht van de engelen zijn, maar met andere zaken of onderwerpen van het inzicht van de engelen de dingen die van de werkmeesters in goud, zilver en kostbare stenen zijn; met andere die welke van de werkmeesters in brons, ijzer, hout en stenen zijn; en met andere die welke van de werkmeesters in andere nuttige en verlangenswaardige voorwerpen zijn, zoals: stoffen, weefsels van linnen, klederen en gewaden van allerlei soort; al deze dingen stemmen overeen, zoals gezegd, omdat het werken zijn; hieruit kan vaststaan dat onder de werkmeester van alle kunst, die niet zal gevonden worden in Babylon, niet wordt verstaan dat niet enig werkmeester daar zal zijn, maar dat daar niet enig verstand van het geestelijk ware daar zal zijn en vandaar ook niet enig denken van het geestelijk ware; maar dus alleen voor hen die in dat godsdienstige zijn vanuit de leer ervan en vanuit het leven daarnaar en eveneens voor zoveel als het vanuit henzelf is.

Dat de werkmeester degenen betekent die in het verstand van het ware zijn en vandaar in het denken van het ware, kan vaststaan uit het volgende: *‘Bezaleël en Aholiab, de werkmeesters, zullen de tabernakel maken, omdat zij vervuld zijn met wijsheid, inzicht en wetenschap’*, (Exodus 31:3; 36:1,2).

‘Zij maakten, alle wijze van harte onder degenen die het werk maakten, het habitakel, van het werk eens werkmeesters’, (Exodus 36:8).

‘Gij zult het habitakel maken van getweerde boomwol en hemelsblauw en purper en dubbelgedoopt scharlaken en cherubim, van het werk eens werkmeesters zult gij ze maken’, (Exodus 26:1).

‘Gij zult een voorhang maken, evenzo van het werk eens werkmeesters’, (Exodus 26:31; 35:35).

Evenzo *‘de efod, van het werk eens werkmeesters, alsmede de borstlap’*, (Exodus 28:6; 39:8). Werkmeester wordt daar genoemd met een woord dat ook ‘uitdenker’ betekent.

‘Gij zult twee stenen graveren, die gij zult zetten op de schouders van de efod, van het werk eens werkmeesters in edelstenen’, (Exodus 28:11,12).

In de tegengestelde zin wordt met het werk van de werkmeester dat werk aangeduid dat vanuit het eigen inzicht is, waar vanuit niet iets anders kan worden voortgebracht dan het valse; dit wordt onder het werk van de werkmeester verstaan in deze plaatsen: *‘Zij zullen een gegoten beeld maken van hun zilver in hun eigen inzicht, een werk der werkmeesters gans en al’*, (Hosea 13:2).

‘De werkmeester giet een beeld en de goudsmid overdekt het met goud en smeedt er ketenen van zilver aan; hij zoekt een wijze werkmeester’, (Jesaja 40:19,20).

‘Men heeft hout gehouwen van het woud, een werk van des ambachtsmans handen; zilver uit Tarsis wordt gebracht en goud uit Ufaz, een werk des werkmeesters; hemelsblauw en purper is hun kled, een werk der wijzen gans en al’, (Jeremia 10:3,9; Deuteronomium 27:15).

Dat de afgoden de valse dingen van de eredienst betekenen en de godsdienst vanuit het eigen inzicht, zie de nrs. 459, 460.

794. En de stem des molens zal in u niet meer gehoord worden, betekent dat er voor hen die in dat godsdienstige zijn vanuit de leer ervan en vanuit het leven daarnaar, niet enige opsporing, navorsing en bevestiging van het geestelijk ware is, omdat het opgenomen en bevestigde en zo ingeplante valse in de weg staat.

Met de stem des molens wordt niet iets anders aangeduid dan de opsporing, de navorsing en de bevestiging van het geestelijk ware, vooral vanuit het Woord; dat deze dingen met de stem des molens of met malen worden aangeduid, is omdat met de tarwe en de gerst die gemalen worden, het hemels en geestelijk goede wordt aangeduid en vandaar met de bloem en het meel het ware vanuit dat goede wordt aangeduid; al het ware immers is vanuit het goede en elk ware dat niet vanuit het geestelijk goede is, is niet geestelijk.

Er wordt gezegd de stem des molens, omdat hier en daar in het Woord de geestelijke dingen worden aangeduid met instrumentale dingen, die de laatsten van de natuur zijn, zoals de geestelijke ware en goede dingen met: bekers, fiolen, zakken, schotels en tal van andere vaten, zie nr. 672.

Dat met tarwe het goede van de Kerk vanuit het Woord wordt aangeduid, nr. 315; en dat met bloem vanuit de tarwe het ware vanuit dat goede wordt aangeduid, nr. 778.

Dat de molen de opsporing, de navorsing en de bevestiging van het geestelijk ware betekent, kan men zien op deze plaatsen: *‘Jezus zei: In de voleinding der eeuw zullen er twee op de akker zijn, de een zal aangenomen en de ander zal verlaten worden; er zullen twee malen, de ene zal aangenomen en de andere zal verlaten worden’*, (Mattheüs 24:40,41); onder de voleinding der eeuw wordt het einde van de Kerk verstaan, wanneer het Laatste Gericht wordt gehouden; met de akker wordt de Kerk aangeduid, omdat daar de oogst is; met zij die malen worden degenen aangeduid die in de Kerk de ware dingen opsporen; met de aangenomen

worden degenen aangeduid die ze vinden en opnemen en met de verlatenen degenen die ze niet opsporen, noch opnemen, omdat zij in valse dingen zijn.

‘Ik zal aan hen onttrekken de stem der vreugde en de stem der blijdschap, de stem des bruidegoms en de stem der bruid, de stem der molens en het licht der lamp’, (Jeremia 25:10); met de stem der molens wordt daar iets eenders aangeduid als hier in de Openbaring.

‘Gij zult niet te pand nemen de molen of de molensteen, omdat hij de ziel te pand neemt’, (Deuteronomium 24:6); de molen wordt hier de ziel genoemd, omdat met de ziel het ware van de wijsheid en van het geloof wordt aangeduid, nr. 681.

In de tegengestelde zin wordt met de molen de opsporing en de bevestiging van het valse aangeduid, zoals blijkt uit deze plaatsen: *‘Zij hebben de jongelingen weggevoerd om te malen en de knapen struikelen in het hout’*, (Klaagliederen 5:13).

‘Zit op het stof, gij dochter van Babel, neem de molen en maal meel, onthul uw lokken, onthul de dij, ga door de stromen; laat uw naaktheid onthuld worden en uw schande gezien worden’, (Jesaja 47:1-3).

795. Maar laat dit met een voorbeeld worden toegelicht: wie kan niet zien, dat zij die in Babylon zijn, hebben gezocht en nagevorst, hoe zij dit buitensporige valse konden bevestigen, dat het Brood en de Wijn in de eucharistie verdeeld zou worden, opdat aan de leken het Brood en aan de geestelijken de Wijn gegeven zou worden; dit kan men zien uit de lezing alleen al van de bevestiging die tijdens het Concilie van Trente is gemaakt en door de Bul vastgesteld en die als volgt luidt: *‘Dat terstond na de wijding het ware Lichaam van Jezus Christus en het ware Bloed onder de gedaante van het Brood en de Wijn, tezamen met Zijn Ziel en Goddelijkheid, waarlijk, werkelijk en substantieel zijn vervat, het Lichaam onder de gedaante van het Brood en het Bloed onder de gedaante van de Wijn, vanuit de kracht der woorden; doch het Lichaam zelf onder de gedaante van de Wijn en het Bloed onder de gedaante van het Brood, en de Ziel onder het ene en het andere door de kracht van de natuurlijke samenschakeling en het natuurlijke samengaan, waardoor de delen van de Heer Christus onderling worden verkoppeld en de Goddelijkheid vanwege dit wonderbaarlijk hypostatische één-zijn met het lichaam en de ziel; en dat evenveel onder een van beide gedaanten en onder elk van beide is vervat; en dat de ganse en de volledige Christus bestaat onder de gedaante van het Brood en onder elk deel van die gedaante en gans ook onder de gedaante van de Wijn en onder de delen ervan.*

Voorts dat water met de Wijn vermengd moet worden.’

Dit zijn hun woorden zelf en dat deze tegen de kracht van de Heer indruisen, bekennen zij zelf.

Wie, die in een gezond oordeel is, ziet daar niet de waarheden zelf omgedraaid en door redeneringen in valsheden verkeerd, welke zij die recht van hart zijn, wel niet anders kunnen dan verafschuwen?

Maar waarom dit?

Is het niet alleen ter wille van de missen, die zij noemen zoenoffers, allerheiligst, zuiver, waarin niets dan het heilige is, waardoor zij in de lichamelijke zinnen van de mensen een heiligheid zouden kunnen ingieten en tegelijk een nacht in alle dingen van het geloof en van het geestelijk leven en wel met als oorzaak dat zij in de donkerheid zouden kunnen heersen en winst behalen; en verder opdat er ten aanzien van de bedienaren de voorstelling zal zijn, dat zij vol zijn van de Heer en de Heer in hen is; en ook dat er, opdat zij niet vermoeid worden, de wijn voor hen zal zijn en dat er opdat zij niet dronken worden, water in de wijn zal zijn.

796. En het licht van de lamp zal in u niet meer lichten, betekent dat zij die in dat godsdienstige zijn vanuit de leer en vanuit leven daarnaar, niet enige verlichting uit de Heer hebben en vandaar niet enige doorvatting van het geestelijk ware.

Met het licht van de lamp wordt aangeduid de verlichting uit de Heer en vandaar de doorvatting van het geestelijk ware; onder het licht immers wordt het licht van de hemel verstaan, waarin de engelen zijn en eveneens de mensen ten aanzien van het verstand; dit Licht is in zijn wezen de Goddelijke Wijsheid, want het gaat voort uit de Heer als de Zon van de geestelijke wereld, die in haar substantie de Goddelijke Liefde van de Goddelijke Wijsheid is en daar kan geen ander licht uit voortgaan dan dat wat van de Goddelijke Wijsheid is, noch een andere warmte dan die van de Goddelijke Liefde is; dat dit zo is, werd in ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’, nrs. 83 tot 172, aangetoond.

Aangezien dat licht is uit de Heer en de Heer daardoor en daarin alomtegenwoordig is, vindt daardoor dus alle verlichting plaats en vandaar alle doorvatting van het geestelijk ware, die degenen hebben die de Goddelijke Ware dingen geestelijk liefhebben, dat wil zeggen, die de ware dingen liefhebben omdat zij waar zijn, dus omdat zij Goddelijk zijn; dat dit is de Heer liefhebben is duidelijk; de Heer immers is in dat licht alomtegenwoordig, omdat de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid niet zijn in een plaats, maar daar zijn, waar zij worden opgenomen en volgens die opneming.

Dat zij die in dat rooms-katholieke godsdienstige zijn, niet enige verlichting en vandaar niet enige doorvatting van het geestelijk ware hebben, kan hieruit vaststaan, dat zij niet enig geestelijk licht liefhebben; de oorsprong immers van het geestelijk licht is uit de Heer, zoals gezegd en geen anderen kunnen dat licht ontvangen, noch opnemen, dan zij die met de Heer verbonden zijn en de verbinding met de Heer vindt enig en alleen plaats door de erkenning en de eredienst van Hem en tegelijk door het leven volgens zijn geboden vanuit het Woord; de erkenning en de eredienst van de Heer en het lezen van het Woord maken de tegenwoordigheid van de Heer, maar die twee tegelijk met het leven volgens Zijn geboden, maken de verbinding met Hem.

In Babylon is het tegendeel het geval; daar wordt de Heer erkend, maar zonder de heerschappij en wordt het Woord erkend, maar zonder het lezen ervan; in plaats van de Heer wordt de paus vereerd en in plaats van het Woord erkennen zij de pauselijke bullen, waarnaar men leeft en niet volgens de geboden van het Woord; die bullen hebben ten doel de heerschappij van de paus en zijn dienaren over de hemel en de wereld en de geboden van het Woord hebben ten doel de heerschappij van de Heer over de hemel en de wereld; zo staan deze doelen lijnrecht tegenover elkaar, zoals de hemel en de hel,

Deze dingen zijn gezegd, opdat men zal weten dat zij die in het Babylonische godsdienstige zijn vanuit de leer en vanuit het leven daarnaar, in het geheel geen licht van de lamp, dat wil zeggen, geen verlichting en vandaar geen doorvatting van het geestelijk ware hebben.

Dat de Heer het Licht is, van Wie alle verlichting en doorvatting van het geestelijk ware is, blijkt uit het volgende: *‘Het was het Ware Licht, dat verlicht elk mens komend in de wereld’*, (Johannes (1:4-12); dit ten aanzien van de Heer.

‘Dit is het oordeel, dat het Licht in de wereld gekomen is; wie de waarheid doet, komt tot het Licht’, (Johannes 3:19,21).

‘Jezus zei: Nog een korte tijd is het Licht met ulieden; wandelt zolang gij het Licht hebt, opdat de duisternis u niet grijpe; zolang gij het Licht hebt, geloof in het Licht, opdat gij zonen des Lichts moogt zijn’, (Johannes 12:35,36).

‘Jezus zei: Ik het Licht ben in de wereld gekomen, opdat een elk die in Mij gelooft, in de duisternis niet blijve’, (Johannes 12:46).

‘Jezus zei: Ik ben het Licht der wereld’, (Johannes 9:5).

‘Simeon zei: Mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien, het Licht tot onthulling der natiën’, (Lukas 2:3-32).

‘Het volk dat in duisternis zat, heeft een groot schijnsel gezien; degenen die zaten in de streek en de schaduw des doods, hun is een Licht opgegaan’, (Mattheüs 4:16; Jesaja 9:1).

‘Ik heb U gegeven tot een Licht der natiën, opdat Gij Mijn heil zijt tot aan het uiteinde der aarde’, (Jesaja 49:6).

‘De stad het Nieuwe Jeruzalem behoeft de zon en de maan niet, dat zij daar zouden schijnen; de heerlijkheid Gods immers verlicht haar en haar Lamp is het Lam’, (Openbaring 21:23; 22:5).

Hieruit blijkt dat de Heer het Licht is van waaruit alle verlichting en vandaar alle doorvatting van het ware is; en omdat de Heer het Licht is, is de duivel de donkerheid en de duivel is de liefde van heersen over alle Heilige Goddelijke dingen van de Heer en dus zo over Hemzelf en voor zoveel als hem de heerschappij wordt gegeven, voor zoveel verdonkert hij de Heilige Goddelijke dingen van de Heer, blust ze uit, steekt ze in brand en verzenegt ze.

797. En de stem van de bruidegom en van de bruid zal in u niet meer gehoord worden, betekent dat zij die in dat godsdienstige zijn vanuit de leer en vanuit het leven daarnaar, geen verbinding van het goede en het ware hebben, hetgeen de Kerk maakt.

Met de stem wordt hier de vreugde aangeduid, omdat het de stem van de bruidegom is en van de bruid; onder de bruidegom wordt in de hoogste zin de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Goede en onder de Bruid wordt de Kerk verstaan ten aanzien van het Goddelijk Ware uit de Heer; de Kerk immers is Kerk krachtens de opneming van het Goddelijk Goede van de Heer in de Goddelijke Ware dingen die uit Hem zijn.

Dat de Heer de Bruidegom en eveneens de Echtgenoot wordt genoemd en dat de Kerk de Bruid en eveneens de Echtgenote wordt genoemd, blijkt uit het Woord; dat daaruit het hemels huwelijk is, namelijk de verbinding van het ware met het goede, zal men in het werkje over ‘het Huwelijk’ zien.

Omdat nu dit hemels huwelijk plaatsvindt door de opneming van het Goddelijk Goede uit de Heer in de Goddelijke Ware dingen vanuit het Woord door de mensen van de Kerk, is het duidelijk, dat er niet enige verbinding van het goede en het ware is bij hen die in dat godsdienstige zijn vanuit de leer en het leven daaruit, omdat zij geen verbinding met de Heer hebben, maar een verbinding met levende en dode mensen; en deze verbinding bij hen die zijn in de liefde van heersen vanuit de liefde van zich over de Heilige Goddelijke dingen van de Heer en over de Heer, is een verbinding zoals met de duivel, die, zoals in het voorgaande artikel is gezegd, die liefde is, en tot de duivel gaan om door hem tot God te komen, is afschuwelijk.

Dat de Heer de Bruidegom en de Kerk de Bruid wordt genoemd, blijkt uit deze plaatsen: *‘Die de Bruid heeft, is de Bruidegom; maar de vriend van de Bruidegom, die staat en Hem hoort, verheugt zich met vreugde om de stem van de Bruidegom’, (Johannes 3:29);* deze dingen zegt Johannes de Doper ten aanzien van de Heer.

‘Jezus zei: Zolang met hen de Bruidegom is, kunnen de zonen der bruiloft niet vasten; de dag zal komen wanneer de Bruidegom van hen zal weggenomen worden; dan zullen zij vasten’, (Mattheüs 9:15; Markus 2:19,20; Lukas 5:34,35).

‘Ik zag de heilige stad het Nieuwe Jeruzalem bereid zoals een bruid versierd voor de echtgenoot’, (Openbaring 21:2).

‘De engel zei: Kom en ik zal u tonen de bruid, de echtgenote van het Lam’, (Openbaring 21:9,10).

‘De tijd der bruiloft van het Lam is gekomen en de echtgenote van Hem heeft zich bereid. Gezegend zij die geroepen zijn tot het avondmaal van de bruiloft van het Lam’, (Openbaring 19:7,9).

Onder *‘de de tien maagden die de Bruidegom tegemoet gingen’,* wordt ook de Heer verstaan, (Mattheüs 25:1,2) e.v.; hieruit blijkt wat wordt aangeduid met de stem en de vreugde van de Bruidegom en van de Bruid in deze plaatsen: *‘Zoals de vreugde is van de Bruidegom over de Bruid, zal uw God Zich over u verheugen’, (Jesaja 62:5).*

‘Mijn ziel zal opspringen over mijn God, zoals de Bruidegom de tulband opzet en zoals de Bruid zich versiert met haar sieraden’, ((Jesaja 61:10).

‘Nog zal in deze plaats gehoord worden de stem der vreugde en de stem der blijdschap en de stem des Bruidegoms en de stem der Bruid, van degenen die zeggen: Belijdt Jehovah Zebaoth’, (Jeremia 33:10,11).

‘De Bruidegom ga uit vanuit zijn slaapvertrek en de Bruid vanuit haar kamer’, (Joël 2:16).

‘Ik zal uit de straten van Jeruzalem doen ophouden de stem der vreugde en de stem der blijdschap, de stem des Bruidegoms en de stem der Bruid’, (Jeremia 7:34; 16:9).

‘Ik zal aan hen onttrekken de stem der vreugde en de stem der blijdschap en de stem des Bruidegoms en de stem der Bruid, de stem der molens en het licht der lamp en het ganse land zal tot verlatting zijn door de koning van Babel’, (Jeremia 25:10,11).

Hieruit nu kan men de reeks van de dingen in deze beide verzen zien, namelijk deze, dat zij die in dat godsdienstige zijn, niet enige aandoening van het geestelijk ware en goede hebben, nr. 792; dat zij niet enig verstand van het geestelijk ware en vandaar ook niet enig denken ervan hebben, nr. 793; het denken immers is vanuit de aandoening en volgens die.

Dat zij ook niet enige opsporing, navorsing en bevestiging van het geestelijk ware hebben, nr. 794.

Dat zij ook niet enige verlichting uit de Heer en vandaar geen doorvatting van het geestelijk ware hebben, nr. 796.

Tenslotte, dat zij niet enige verbinding van het goede en ware hebben, die de Kerk maakt, nr. 797; deze dingen volgen dus eveneens in orde op elkaar.

798. Aangezien gezegd wordt, dat zij niet enige verbinding van het goede en het ware hebben, omdat bij hen niet het huwelijk van de Heer en de Kerk is, zo zal hier iets worden gezegd over de mogendheid om de hemel te openen en te sluiten, die één maakt met de mogendheid om de zonden te vergeven en te behouden; deze mogendheid eisen zij voor zichzelf op als opvolgers van Petrus en de apostelen.

De Heer heeft tot Petrus gezegd: *‘Op deze zelfde rots zal Ik Mijn Kerk bouwen en de poorten van de hel zullen haar niet overmogen; Ik zal u geven de sleutels van het Koninkrijk der hemelen en al wat gij gebonden zult hebben op de aarde, zal in de hemelen gebonden zijn en al wat gij ontbonden zult hebben op de aarde, zal in de hemelen ontbonden zijn’, (Mattheüs 16:18,19).*

Het Goddelijk Ware, dat onder de rots wordt verstaan waarop de Heer Zijn Kerk zou bouwen, is dat wat Petrus toen beleed, dat was *‘Gij zijt Christus, de Zoon van de levende God’,* vers 16; onder de sleutels van het Koninkrijk der hemelen, namelijk dat al wat die Rots, die de Heer is, gebonden zal hebben op aarde, gebonden zal zijn in de hemelen en al wat zij ontbonden zal hebben op de aarde, ontbonden zal zijn in de hemelen, wordt verstaan dat de Heer de mogendheid heeft over de hemel en de aarde, zoals Hij ook zegt in, (Mattheüs 28:18); dus de mogendheid om de mensen te zaligen, die in die belijdenis van Petrus zijn vanuit het geloof van het hart; de Goddelijke werking van de Heer om de mensen te zaligen is uit eersten door laatsten, en dit is het wat wordt verstaan, onder al wat hij gebonden of ontbonden zal hebben op de aarde, zal gebonden of ontbonden zijn in de hemel; de laatsten waardoor de Heer werkt, zijn op aarde en wel bij de mensen; ter wille hiervan dat de Heer Zelf in de laatsten zou zijn zoals Hij in de eersten is, kwam Hij in de wereld en trok Hij het Menselijke aan.

Dat alle Goddelijke werking van de Heer is uit eersten door laatsten, dus uit Zich in eersten en uit Zich in laatsten, zie het werk *‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’,* nrs. 217-219, 221; en dat het daarvandaan is, dat de Heer wordt genoemd de Eerste en de Laatste, de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, de Almachtige, zie de nrs. 29-31,38,57.

Wie kan niet zien, indien hij wil, dat de zaliging van de mens de aanhoudende werking van de Heer is bij de mens vanaf het eerste van zijn kindertijd tot aan het laatste van zijn leven; en dat dit zuiver Goddelijk is en kan nooit bestaan voor enig mens; dit is zodanig Goddelijk, dat het tegelijk van de alomtegenwoordigheid, alwetendheid en van de almacht is; en dat de hervorming en de wederverwekking van de mens, dus de zaliging van hem, het al is van de Goddelijke Voorzienigheid van de Heer, kan men zien in het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid’ van de aanvang tot het einde.

De komst zelf van de Heer in de wereld was enig en alleen ter wille van de zaliging van de mens; ter wille daarvan heeft Hij het Menselijke aangenomen, de hellen verwijderd en Zich verheerlijkt en de almacht aangetrokken, ook in laatsten en dit wordt verstaan onder ‘*zitten aan de rechterzijden Gods*’.

Wat is dus afschuwelijker, dan een godsdienstige te grondvesten waarmee wordt bekrachtigd dat een mens die Goddelijke mogendheid en macht heeft en niet langer de Heer; en dat de hemel wordt geopend en gesloten al naar een kanunnik zegt: Ik absolveer of ik excommuniceer; en dat een zonde, zelfs een buitensporige, wordt vergeven, als hij slechts zegt: Ik vergeef; er zijn vele duivels in de wereld, die om de tijdelijke straffen te ontgaan, absolutie van een duivelse misdaad vragen en verkrijgen door kunstgrepen en giften; wie kan zo waanzinnig zijn te geloven dat er macht is gegeven om duivels in de hemel binnen te laten? Eerder, aan het einde van nr. 790, is gezegd, dat Petrus het ware van het geloof van de Kerk heeft uitgebeeld, Jakobus het goede van de naastenliefde van de Kerk en Johannes de goede werken van de mensen van de Kerk en dat de twaalf apostelen tezamen de Kerk hebben uitgebeeld, blijkt helder uit de woorden van de Heer tot hen bij Mattheüs: ‘*Wanneer de Zoon des Mensen zal gezeten zijn op de troon van Zijn heerlijkheid, zult ook gij zitten op twaalf tronen, oordelende de twaalf stammen Israëls*’, (Mattheüs 19:28; Lukas 22:30); met welke worden niet iets anders kan worden aangeduid, dan dat de Heer alleen zal richten volgens de goede en de ware dingen van de Kerk; indien deze dingen niet werden verstaan onder die woorden, maar de apostelen zelf, zo hadden allen in de grote stad Babylon, die zich de opvolgers van de apostelen noemen, het ook voor zich kunnen opeisen op evenzovele tronen te zullen zitten als hun aantal is, van de paus af tot de monnik toe en allen in het gehele aardrijk te zullen richten.

799. Omdat uw groten de kooplieden der aarde waren, betekent dat de hogeren in hun kerkelijke hiërarchie zodanig zijn, omdat zij door verschillende rechten, zelfs willekeurige, aan hen in de statuten van de orde overgelaten, handeldrijven en voordeel trekken. Onder de groten worden de hogeren in hun kerkelijke hiërarchie verstaan, die: kardinalen, bisschoppen en primaten worden genoemd en dezen worden kooplieden genoemd, omdat zij met de heilige dingen van de Kerk, als met koopwaren, winst behalen, nrs. 771, 783, hier die door verschillende rechten, zelfs willekeurige, aan hen in de statuten van de orde overgelaten, handel drijven en voordeel trekken; waarom dit wordt gezegd blijkt uit het voorafgaande; dit immers is het gevolg ervan; in het voorafgaande is gezegd, dat in Babylon niet meer zal gehoord worden de stem van de citerspelers, van de muzikanten, van de fluitspelers en van de bazuinblazers; daar zal niet zijn een werkmeester van enige kunst, noch zal daar worden gehoord de stem van de molen, niet zal daar zijn het licht van de lamp en niet de stem van de bruidegom en de stem van de bruid; waarmee wordt aangeduid, dat in Babylon niet enige aandoening van het geestelijk ware is, niet het verstand ervan en het denken daaruit, noch de opsporing en de navorsing ervan, noch de verlichting en de doorvatting ervan en vandaar geen verbinding van het goede en het ware, die de Kerk maakt, zie de nrs. 792-794, 796, 797; dat zij die dingen niet hebben, is omdat de hogeren in de orde ook handeldrijven en winst behalen en zo aan de lageren het voorbeeld geven; dit dus is het, waarom er gezegd wordt: omdat uw groten de kooplieden der aarde waren.

Maar misschien zal iemand zeggen: welke zijn die rechten, zelfs de willekeurige rechten, die met de naam van koopwaren bestempeld kunnen worden?

Het zijn niet hun jaarlijkse inkomsten en stipendia, maar het zijn de dispensaties vanwege de mogendheid van de sleutels, namelijk deze, dat zij de zonden vergeven, ook de buitensporige en daardoor aan de tijdelijke straffen onttrekken; dat zij door tussenkomst bij de paus de macht hebben om echtverbintenissen te sluiten tussen verboden graden en om echtverbintenissen tussen niet verboden graden te verbreken en wel eigenmachtig door toleranties zonder tussenkomst; door het verlenen van voorrechten die tot hun rechtsbevoegdheid behoren; door het ordineren van de bedienaren en de bevestigingen; door de algemene en de bijzondere vrijwillige giften uit kloosters; door het zich toekennen van inkomsten ergens anders vandaan, welke rechten een ander toekomen en door tal van andere zaken.

Bovenstaande dingen en niet de jaarlijkse inkomsten, indien zij daarmee tevreden waren, maken dat zij niet enige aandoening, denken, navorsing, doorvatting van het geestelijk ware hebben en geen verbinding van het ware en het goede, omdat het winstdervingen van de onrechtvaardige Mammon zijn en de onrechtvaardige voortdurend naar de natuurlijke schatten begerig is en walgt van de geestelijke schatten, te weten de Goddelijke Waarheden vanuit het Woord.

Hieruit nu kan vaststaan dat met ‘omdat uw groten de kooplieden der aarde waren’, wordt aangeduid dat de hogeren in hun kerkelijke hiërarchie zodanig zijn, omdat zij door verschillende rechten, zelfs willekeurige, aan hen in de statuten van de orde overgelaten, handeldrijven en voordeel trekken.

Hier zal nog iets worden gezegd ten aanzien van de dispensatie, vanwege de mogendheid van de sleutels over misdaden, ook de buitensporige, waardoor zij de schuldigen niet slechts bevrijden van de eeuwige straffen, maar ook van de tijdelijke straffen en indien zij hen niet bevrijden, dan toch door toevluchtsoorden beschermen; wie ziet niet, dat dit niet tot het kerkelijk recht, maar tot het burgerlijk recht behoort; en dat dit is de heerschappij uitstrekken over al het wereldse en dat het is de openbare veiligheid vernietigen; en verder dat zij door deze bevoegdheid die zich nog hebben voorbehouden, in de macht zijn om weer in te voeren de vroegere despotische heerschappij over alle, door de koningen vastgestelde rechtsuitspraken, dus over de rechters, zelfs over de hoogste, wat zij ook zouden doen, indien zij geen teruggang vreesden; dit wordt bij Daniël daaronder verstaan dat *‘het vierde beest, opklimmend vanuit de zee, zal denken de tijden en het recht te veranderen’*, (Daniël 7:25).

800. Omdat door uw toverij alle natiën verleid zijn geweest, betekent hun schandelijke kunstgrepen en geslepenheden, waardoor zij de gemoederen van allen hebben afgeleid van de heilige eredienst van de Heer tot de profane eredienst van levende en dode mensen en van afgoden.

Met de toverij, waarmee alle natiën verleid zijn geweest, worden de schandelijke kunstgrepen en geslepenheden aangeduid, waarmee zij misleid en overreed hebben, om vereerd en aanbeden te worden in plaats van de Heer, dus zoals de Heer; en omdat de Heer is de God van hemel en aarde, zoals Hijzelf leert in, (Mattheüs 28:18) dus zoals goden; dat zij de Goddelijke mogendheid op zich hebben overgedragen, zie nr. 798; en omdat deze dingen door die woorden worden aangeduid, wordt er ook aangeduid, dat zij door schandelijke kunstgrepen en geslepenheden de gemoederen van allen hebben afgeleid van de heilige eredienst van de Heer, tot de profane eredienst van levende en dode mensen en van afgoden.

Dat deze zaken niettemin een einde zullen nemen en een einde in de geestelijke wereld hebben genomen, is eerder gezegd en aangetoond; dit wordt als volgt bij Jesaja beschreven: *‘Volhard in uw bezweringen, Babel en in de veelheid van uw toverkunsten, waarin gij hebt gearbeid van uw jeugd af; misschien zouden zij kunnen bevoordelen, misschien wordt gij verschrikkelijk; vermoeid zijt gij door de veelheid van uw raad; laten zij nu staan en u*

behouden, de waarnemers der hemelen, die de sterren beschouwen, die naar de maanden voorzeggan.

Zie, zij zijn geworden zoals stoppels, het vuur verzengt ze, zij zullen de ziel niet ontrukken aan de hand der vlam; zodanig zijn geworden uw handelaars van de jeugd aan, eenieder dwaalde uit zijn streek af, er is niemand om u te redden', (Jesaja 47:12-15).

801. En in deze stad is gevonden het bloed der profeten en van de heiligen en van al de gedoden op de aarde, betekent dat vanuit het godsdienstige, dat onder de stad Babylon wordt verstaan, is de echtbreking en de ontwijding van al het ware van het Woord en vandaar van de Kerk en dat daaruit het valse over de gehele christelijke wereld is uitgestroomd.

Met het bloed wordt de vervalsing, de echtbreking en de ontwijding van het Woord aangeduid, nrs. 327, 379, 684; met de profeten worden al degenen aangeduid die in de Goddelijke Ware dingen vanuit het Woord zijn en abstract genomen de waarheden van de leer vanuit het Woord, nr. 8,133; dat met de heiligen degenen worden aangeduid die van de Kerk van de Heer zijn en abstract genomen de heilige ware dingen van de Kerk, nrs. 173, 586, 666; dat met de gedoden degenen worden aangeduid die geestelijk gedood zijn en dat diegenen geestelijk gedoden worden genoemd die door de valse dingen vergaan, nr. 325 en meermalen elders; en omdat met de aarde de Kerk wordt aangeduid, worden met alle gedoden van de aarde aangeduid allen in de christelijke Kerk die door de valse dingen zijn vergaan, omdat het valse bij hen vanuit dat godsdienstige is uitgestroomd; van Babel wordt ook bij Jeremia gezegd *'dat daar de doorboorden van de gehele aarde zijn'*, (Jeremia 51:49,52); en bij Jesaja *'dat Lucifer, die daar Babel is, zijn land verdorven en zijn volk gedood heeft'*, (Jesaja 14:20) Dat vanuit het Babylonisch godsdienstige tal van valse dingen in de Kerk van de hervormden zijn uitgestroomd, zie nr. 751, waar is ontvouwd *'dat de vrouw die gij gezien hebt, de grote stad is, hebbende het koninkrijk over de koningen der aarde'*, (Openbaring 17:18).

* * * * *

802. Er wordt gezegd dat vanuit de godsdienstige overtuiging dat onder de stad Babylon wordt verstaan: de echtbreuk en de ontwijding, is van alle waarheid van het Woord en vandaar van al het heilige van de Kerk; en in het voorgaande is meermalen gezegd, dat dit godsdienstige niet slechts de goede en de ware dingen van het Woord heeft geschonden, maar die ook heeft ontwijd, en dat daarom Babel in het Woord betekent, de ontwijding van het heilige.

Nu zal worden gezegd hoe die ontwijding heeft plaatsgevonden en plaatsvindt; eerder is gezegd: de liefde van heersen, vanuit de eigenliefde over de heilige dingen van de Kerk en over de hemel en zo dus over alle Goddelijke dingen van de Heer, is de duivel; omdat nu die heerschappij als einddoel, is gezeteld in de gemoederen van hen die dat godsdienstige hebben gevestigd, zo hebben zij niet anders kunnen doen dan de heilige dingen van het Woord en van de Kerk ontwijden.

Neem aan dat die liefde, de duivel dus, innerlijk in iemands gemoed zetelt, zoals elke regerende liefde doet, en stel een of ander Goddelijk Ware uitwendig voor diens ogen, zal hij dit dan niet verscheuren, ter aarde werpen en het vertrappen, en in de plaats ervan een valsheid erbij halen dat met hem samenstemt?

De liefde van alle dingen van de wereld te bezitten, is de satan, en de duivel en de satan treden als één op, zoals door een verdrag verbonden, bij die personen die door de ene liefde in de andere zijn.

Hieruit kan men opmaken, vanwaar het is, dat met Babylon in het Woord de ontwijding wordt aangeduid; als voorbeeld: men legt aan die liefde, die de duivel is, deze Goddelijke Waarheid voor, dat God alleen vereerd en aanbeden moet worden, en niet enig mens, en dat zo het stedehouderschap een verzinsel en een verdichtsel is dat moet worden verworpen; evenzo

deze waarheid: dat dode mensen aanroepen, voor hun beelden neerknielen, deze beelden en hun beenderen kussen, iets louter schandelijk afgodisch is, dat ook moet worden verworpen. Zal die liefde, die de duivel is, deze twee waarheden niet heftig in zijn toorn verwerpen, ertegen tekeergaan en ze uit elkaar scheuren?

Indien echter iemand tot die liefde, die de duivel is, zou zeggen, dat de hemel openen en sluiten of ontbinden en binden en dus zo de zonden vergeven, wat hetzelfde is als hervormen en wederverwekken en zo de mens verlossen en zaligen, zuiver Goddelijk is, en dat de mens zonder ontwijding niet voor zich enig Goddelijke kan opeisen, en dat Petrus het ook niet voor zichzelf heeft opgeëist, en daarom ook niet iets dergelijks heeft uitgeoefend en bovendien, dat die opvolging een verzinsel uit die eigenliefde is; en eveneens de overdracht van de Heilige Geest van de ene mens op de andere; zou dan niet die liefde die de duivel is en deze dingen heeft gehoord, de spreker met banvloeken treffen en in het vuur van zijn woede bevel geven hem aan de inquisiteur over te leveren en hem in de kerker van de verdoemden te werpen?

Indien iemand nog verder zou zeggen: hoe kan het Goddelijk gezag van de Heer op u worden overgedragen en hoe kan de Goddelijkheid van de Heer worden gescheiden van Zijn Ziel en Lichaam?

Is het niet volgens uw geloof dat dit niet kan; hoe kan God de Vader Zijn Goddelijke Mogendheid overdragen op de Zoon, tenzij op de Goddelijkheid van Hem, hetgeen de ontvanger ervan is; hoe kan dit worden overgedragen aan de mens zodat het van hem wordt, behalve eendere dingen meer.

Zou die liefde die de duivel is en deze dingen gehoord heeft, niet zwijgen, innerlijk in woede ontsteken, met de tanden knarsen en uitroepen: ‘Weg met hem, kruisig hem, kruisig hem, gaat heen, gaat heen, u allen om de grote ketter te zien, en om zich aan hem te verlustigen’.

Einde hoofdstuk 18

DE APOCALYPS ONTHULD

***waarin de verborgenheden die daar voorzegd zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.***

NEGENTIENDE HOOFDSTUK

1. *Na deze dingen hoorde ik evenals een stem van een grote schare in de hemel, zeggende: Halleluja, het heil en de heerlijkheid en de eer en de macht zij de Heer, onze God.*
2. *Omdat Zijn gerichten waar en gerecht zijn, omdat Hij heeft gericht de grote loonhoer, die de aarde heeft verdorven met haar hoererie en Hij het bloed van Zijn dienstknechten van haar hand gewroken heeft.*
3. *En zij zeiden voor de tweede maal: Halleluja; en haar rook gaat op tot in de eeuwen der eeuwen.*
4. *En de vierentwintig ouderen en de vier dieren vielen neder en aanbaden God zittende op de troon, zeggende: Amen, halleluja.*
5. *En een stem ging uit van de troon, zeggende: Looft onze God, gij al Zijn dienstknechten en gij die Hem vreest, zowel de kleinen als de groten.*
6. *En ik hoorde evenals een stem van een grote schare en evenals een stem van vele wateren en evenals een stem van hevige donderslagen, zeggende: Halleluja, omdat regeert de Heer God de Almachtige.*
7. *Laten wij ons verheugen en opspringen en Hem de heerlijkheid geven, omdat de bruiloft van het Lam is gekomen en Zijn Echtgenote zich bereid heeft.*
8. *En haar is gegeven bekleed te worden met rein en glanzend fijn lijnwaad, want het fijn lijnwaad zijn de gerechtigheden van de heiligen.*
9. *En hij zei tot mij: Schrijf, gezegend zij die tot het avondmaal van de bruiloft van het Lam geroepen zijn; en hij zei: Deze zijn de ware woorden Gods.*
10. *En ik viel neer voor zijn voeten om hem te aanbidden en hij zei tot mij: Zie, geenszins, uw mededienstknecht ben ik en van uw broeders, hebbende de getuigenis van Jezus; aanbid God, want de getuigenis van Jezus is de geest der profetie.*
11. *En ik zag de hemel geopend en zie, een wit paard en Die erop zat, wordt genoemd: Getrouw en Waar en Hij richt en strijdt in gerechtigheid.*
12. *En Zijn ogen evenals een vlam van vuur en op Zijn hoofd vele diademen, hebbende een Naam geschreven die niemand kende dan Hijzelf.*
13. *En omkleed met een bekleedsel geverfd met bloed en Zijn Naam wordt genoemd het Woord Gods.*
14. *En de heirlegers die in de hemel zijn, volgden Hem op witte paarden, bekleed met wit en rein fijn lijnwaad.*
15. *En vanuit Zijn mond ging een scherp slagzwaard voort, opdat Hij daarmee de natiën zou slaan en Hij zal ze weiden met een ijzeren roede en Hij treedt de persbak van de wijn der woede en van de toorn van God Almachtig.*
16. *En Hij heeft op Zijn bekleedsel en op Zijn dij de Naam geschreven: Koning der koningen en Heer der heren.*
17. *En ik zag een engel staande in de Zon en hij riep met een grote stem, zeggende tot al de vogelen vliegend in het midden van de hemel: Komt en vergadert u tot het avondmaal van de grote God.*

18. *Opdat gij eet de vlezten der koningen en de vlezten van de oversten over duizend en de vlezten der sterken en de vlezten der paarden en van degenen die daarop zitten en de vlezten van alle vrijen en knechten en kleinen en groten.*

19. *En ik zag het beest en de koningen der aarde en hun heirlegers vergaderd om oorlog te voeren met Hem Die op het paard zat en met Zijn heirleger.*

20. *En het beest werd gegrepen en tevens de pseudoprofeet die de tekenen vóór het beest gedaan had, waardoor hij verleid had die het merkteken van het beest ontvangen hadden en die het beeld ervan aanbaden; deze twee zijn levend gezonden in de poel des vuurs brandende met zwavel.*

21. *En de overigen werden gedood met het slagzwaard, door Degene Die op het paard zat, dat uit Zijn mond voortging; en al de vogels werden verzadigd van hun vlezten.*

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

De verheerlijking van de Heer door de engelen van de hemel, dat het rooms-katholieke godsdienstige in de geestelijke wereld verwijderd is, ten gevolge waarvan zij in hun licht en in hun gezegendheid zijn gekomen, vers 1 tot 5.

De aankondiging van de Komst van de Heer en van de Nieuwe Kerk uit Hem, vers 6 tot 10.

De opening van het Woord ten aanzien van de geestelijke zin van die Kerk, vers 11 tot 16; het roepen van allen tot haar, vers 17, 18.

De weerstand van de zijde van hen die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn, vers 19; de verwijdering en de verdoemenis van dezen, vers 20, 21.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

Na deze dingen hoorde ik evenals een stem van een grote schare in de hemel, zeggende: Halleluja, betekent de dankzegging, de belijdenis en de viering van de Heer door de engelen van de lagere hemelen, vanwege de verwijdering van de Babyloniërs; het heil en de heerlijkheid en de eer en de macht zij de Heer, onze God, betekent dat nu uit de Heer de zaliging is, omdat er nu opneming is van het Goddelijk Ware en het Goddelijk Goede vanuit Zijn Goddelijke mogendheid; omdat Zijn gerichten waar en gerecht zijn, omdat Hij heeft gericht de grote loonhoer, die de aarde heeft verdorven met haar hoererij, betekent omdat vanuit de gerechtigheid het profane Babylonische godsdienstige is veroordeeld, dat door schandelijke echtbrekingen van het Woord de Kerk van de Heer heeft vernietigd; en Hij het bloed van Zijn dienstknechten van haar hand gewroken heeft, betekent de vergelding voor de schaden en de gewelddaden, de zielen van de vereerders van de Heer aangedaan; en zij zeiden voor de tweede maal: Halleluja; haar rook gaat op tot in de eeuwen der eeuwen, betekent vanuit de vreugde de dankzegging en de viering van de Heer, dat dit profane godsdienstige verdoemd is tot in het eeuwige; en de vierentwintig ouderen en de vier dieren, vielen neer en aanbaden God, zittende op de troon, zeggende: Amen, Halleluja, betekent de aanbidding van de Heer als de God van hemel en aarde en als de Rechter van het heelal, door de engelen van de hogere hemelen en de bevestiging van de dankzegging, van de belijdenis en van de viering van de Heer door de engelen van de lagere hemelen; en een stem ging uit van de troon, zeggende: Looft onze God, gij al Zijn dienstknechten; en gij die Hem vreest, betekent de invloeiing uit de Heer in de hemel en zo de eensgezindheid van de engelen daarover dat allen die in de ware dingen van het geloof en in de goede dingen van de liefde zijn, en alleen de Heer vereren als de God van de hemel; zowel de kleinen als de groten, betekent hen die in mindere en meerdere graad de Heer vereren vanuit de ware dingen van het geloof en vanuit de goede dingen van de liefde; en ik hoorde evenals een stem van een grote schare en evenals

.....

een stem van vele wateren en evenals een stem van hevige donderslagen, zeggende: Halleluja, omdat regeert de Heer God de Almachtige, betekent de vreugde van de engelen van de laagste hemel, van de engelen van de middelste hemelen en van de engelen van de hoogste hemel, dat alleen de Heer regeert in de Kerk die nu komen zal; laten wij ons verheugen en opspringen en Hem de heerlijkheid geven, omdat de bruiloft van het Lam is gekomen, betekent de vreugde van de ziel en van het hart en vandaar de verheerlijking van de Heer; en Zijn Echtgenote zich bereid heeft, betekent dat zij die van deze Kerk, het Nieuwe Jeruzalem, zullen zijn, verzameld, ingewijd en onderricht worden; en haar is gegeven bekleed te worden met rein en glanzend fijn lijnwaad, betekent dat zij worden onderricht in de echte en zuivere waarheden, dor het Woord uit de Heer; en het fijn lijnwaad zijn de gerechtigheden van de heiligen, betekent dat zij die van de Kerk van de Heer zijn, door de ware dingen vanuit het Woord de goede dingen van het leven hebben; en hij zei tot mij: Schrijf, gezegend zij die tot het avondmaal van de bruiloft van het Lam geroepen zijn, betekent één enkele engel vanuit de hemel gezonden tot Johannes en met hem sprekend over de Nieuwe Kerk van de Heer en zeggende dat het op aarde te weten gegeven zou worden, dat diegenen het eeuwige leven hebben, die de dingen opnemen die van die Kerk zijn; en hij zei: Deze zijn de ware woorden Gods, betekent dat dit geloofd moet worden omdat het uit de Heer is; en ik viel neer voor zijn voeten om hem te aanbidden; en hij zei: Zie, geenszins, uw mededienstknecht ben ik en van uw broeders, hebbende de getuigenis van Jezus; aanbid God, betekent dat de engelen van de hemel niet aanbeden en aangeroepen moeten worden, omdat zij in het geheel geen Goddelijke hebben, maar dat zij vergezelschap zijn aan de mensen, zoals broeders aan broeders, aan hen die de Heer vereren en dat zo alleen de Heer in vergezelschapping met hen aanbeden moet worden; want de getuigenis van Jezus is de geest der profetie, betekent dat de erkenning dat de Heer de God van hemel en aarde is en tegelijk het leven volgens Zijn geboden, in de universele zin het al van het Woord en van de leer daaruit is; en ik zag de hemel geopend, en zie, een wit paard, betekent de geestelijke zin van het Woord uit de Heer onthuld, en daardoor het innerlijk verstand van het Woord geopenbaard; dit is de Komst van de Heer; en Die erop zat, wordt genoemd getrouw en waar, en Hij richt en strijdt in gerechtigheid, betekent de Heer ten aanzien van het Woord, dat Hij het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware Zelf is, waar vanuit Hij het gericht houdt; en Zijn ogen evenals een vlam vuurs, betekent de Goddelijke Wijsheid van de Goddelijke Liefde van de Heer; en op Zijn hoofd vele diademen, betekent de Goddelijke Ware dingen van het Woord uit Hem; hebbende een Naam geschreven die niemand kende dan Hijzelf, betekent dat niemand ziet hoedanig het Woord in zijn geestelijke en hemelse zin is, dan de Heer en aan wie Hij het onthult; en omkleed met een bekleedsel geverfd met bloed en Zijn Naam wordt genoemd het Woord Gods, betekent het Goddelijk Ware in de laatste zin of het Woord in de letter, dat geweld is aangedaan; en de heirlegers die in de hemelen zijn, volgden Hem op witte paarden, bekleed met wit en rein fijn lijnwaad, betekent de engelen in de Nieuwe christelijke hemel, die, omdat zij verbonden zijn met de Heer, in het innerlijk verstand van het Woord en zo in de zuivere en echte ware dingen waren; en vanuit Zijn mond ging een scherp slagzwaard voort, betekent de verstrooiing van de valse dingen door de leer daaruit, uit de Heer; opdat Hij daarmee de natiën zou slaan en Hij zal ze weiden met een ijzeren roede, betekent dat Hij allen die in het dode geloof zijn, door de ware dingen van de letterlijke zin van het Woord en door de redelijke dingen, zal overtuigen; en Hij treedt de persbak van de wijn der woede en van de toorn van God Almachtig, betekent dat de Heer alleen heeft verdragen alle boze dingen van de Kerk en alle geweld dat het Woord, dus Hemzelf, is aangedaan; en Hij heeft op Zijn bekleedsel en op Zijn dij de Naam geschreven: Koning der koningen en Heer der heren, betekent dat de Heer leert in het Woord hoedanig Hij is, namelijk dat Hij is het Goddelijk Ware van de Goddelijke Wijsheid en het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde, dus dat Hij de God van het heelal is; en ik zag een engel staande in de Zon en hij riep met een grote stem, zeggende tot al de vogelen vliegende in het midden van de hemel: Komt, en vergadert u tot het Avondmaal van de grote God, betekent de

Heer vanuit de Goddelijke Liefde en vandaar vanuit de Goddelijke IJver, roepend en samenroepend allen die in de geestelijke aandoening van het ware zijn en over de hemel denken, tot de Nieuwe Kerk en tot de verbinding met Zich en dus tot het eeuwige leven; opdat gij eet de vlezen der koningen en de vlezen der oversten over duizend en de vlezen der sterken en de vlezen der paarden en van degenen die daarop zitten en de vlezen van alle vrijen en knechten en kleinen en groten, betekent de toe-eigening van de goede dingen uit de Heer door de ware dingen van het Woord en van de leer daaruit, in elke zin, elke graad en elk geslacht; en ik zag het beest en de koningen der aarde en hun heirlegers vergaderd om oorlog te voeren met Hem Die op het paard zat en met Zijn heirleger, betekent dat alle innerlijk bozen die het geloof-alleen hebben beleden, met de voorgangers en hun aanhangers, de Goddelijke Ware dingen van de Heer in Zijn Woord zullen bestrijden en degenen zullen bestoken die vanuit de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn; en het beest werd gegrepen en tevens de pseudoprofeet die de tekenen vóór het beest gedaan had, waardoor hij verleid had, die het merkteken van het beest ontvangen hadden en die het beeld ervan aanbaden, betekent al degenen die het geloof-alleen hebben beleden en innerlijk boos waren, zowel de leken en het gewone volk als de geestelijken en de geleerden, die door redeneringen en betuigingen, dat het geloof-alleen het enige middel van het heil is, anderen ertoe hebben gebracht om dat geloof op te nemen en om volgens dat te leven; deze twee zijn levend gezonden in de poel des vuurs brandend met zwavel, betekent dat zij allen, zoals zij waren, in de hel werden geworpen, waar de liefden van het valse zijn en tegelijk de begeerten van het boze; en de overigen werden gedood met het slagzwaard van Degene die op het paard zat, dat vanuit Zijn mond voortging, betekent dat al degenen uit allerlei ketterij onder de hervormden, die niet geleefd hebben volgens de geboden van de Heer in het Woord, welke zij kenden, vanuit het Woord gericht zijn en vergaan; en al de vogels werden verzadigd van hun vlezen, betekent dat de helse genieën vanuit hun begeerten van het boze, die hun eigen dingen zijn, als het ware worden gevoed.

ONTVOUWING

803. Na deze dingen hoorde ik evenals een stem van een grote schare in de hemel, zeggende: Halleluja, betekent de dankzegging, de belijdenis en de viering van de Heer door de engelen van de lagere hemelen vanwege de verwijdering van de Babyloniërs.

Met de grote schare in de hemel worden de engelen van de lagere hemelen aangeduid; met de stem ervan, zeggende: Halleluja, wordt aangeduid de dankzegging, de belijdenis en de viering van de Heer door hen; met Halleluja wordt in de Hebreeuwse taal aangeduid ‘looft God’, zo was het een woord van dankzegging, belijdenis en viering van de Heer vanuit de vreugde van het hart, zoals blijkt uit het volgende: *‘Zegen, o, mijn ziel, Jehovah, halleluja’*, (Psalm 104:35).

‘Gezegend zij Jehovah, de God Israëls, van het eeuwige tot in het eeuwige en al het volk zegge: Amen, halleluja’, (Psalm 106:48).

‘Laten wij Jah zegenen van nu aan tot in het eeuwige’, (Psalm 115:18).

‘Alle ziel love Jah, halleluja’, (Psalm 150:6; Psalm 105:45; Psalm 106:1; Psalm 112:1; Psalm 113:1,9; Psalm 116:19; Psalm 117:2; Psalm 135:3; Psalm 148:1,14; Psalm 149:1,9; 150:1).

Dat het is vanwege de verwijdering van de Babyloniërs, blijkt uit het voorgaande hoofdstuk, waarin over de Babyloniërs is gehandeld en daarom wordt er gezegd ‘na deze dingen’; en het blijkt uit wat volgt in vers 2 en 3 van dit hoofdstuk.

Dat het de engelen van de lagere hemelen zijn, die onder de grote schare in de hemel worden verstaan, staat vast uit vers 4 van dit hoofdstuk, waar gezegd wordt, dat de vierentwintig ouderen en de vier dieren aanbaden Degene Die op de troon zat, zeggende: Amen, halleluja, waaronder de engelen van de hogere hemelen worden verstaan.

804. Het heil en de heerlijkheid en de eer en de macht zij de Heer onze God, betekent dat nu uit de Heer de zaliging is, omdat er nu opneming is van het Goddelijk Ware en het Goddelijk Goede vanuit Zijn Goddelijke mogendheid.

Met het heil zij de Heer onze God, wordt aangeduid de erkenning en de belijdenis dat uit de Heer de zaliging is; met de heerlijkheid en de eer zij de Heer onze God, wordt aangeduid de erkenning en de belijdenis dat uit de Heer het Goddelijk Ware en het Goddelijk Goede is, dus de opneming ervan, nrs. 249, 629, 693; met de macht zij de Heer onze God, wordt aangeduid de erkenning en de belijdenis dat de Heer de mogendheid heeft; zeggen dat de Heer zij het heil, de heerlijkheid, de eer en de mogendheid, is volgens de zin van de letter; zoals ook elders, dat de Heer de zegen zij; maar dit wordt in de geestelijke zin dat die dingen, omdat zij in de Heer zijn, ook uit de Heer zijn, dat zij nu voor de engelen en de mensen, met als oorzaak hiervan, dat de Babyloniërs zijn verwijderd en verworpen, die de invloeiing van die dingen uit de Heer onderschepten, verzwakten en verhinderden; evenzo als in de wereld zwarte wolken tussen de zon en de mensen staan, want evenals het licht van de zon van de wereld door de zwarte wolken die er tussen geplaatst zijn, wordt onderschept, verzwakt en verhinderd, evenzo werd het licht van de Zon van de hemel dit, namelijk de Heer, en wel door de tussengeplaatste donkerzwarte valsheden van de zijde van de Babyloniërs; de zaak is geheel en al eender, slechts dat het ene natuurlijk is en het andere geestelijk; ook verschijnen de valsheden in de geestelijke wereld zoals wolken, duister en donkerzwart volgens de hoedanigheid ervan; dit is eveneens de oorzaak, dat niet eerder dan na het Laatste Gericht de geestelijke zin van het Woord is onthuld en dat alleen de Heer de God van hemel en aarde is; door het Laatste Gericht immers zijn de Babyloniërs verwijderd en eveneens de hervormden die het geloof-alleen beleden en van wie de valsheden waren zoals grauwwitte wolken, geplaatst tussen de Heer en de mensen op aarde; en eveneens waren zij zoals kouden, die de geestelijke warmte, namelijk de liefde van het goede en het ware, wegnamen.

805. Omdat Zijn gerichten waar en gerecht zijn, omdat Hij heeft gericht de grote loonhoer, die de aarde heeft verdorven met haar hoererij, betekent omdat vanuit de gerechtigheid het profane Babylonische godsdienstige is veroordeeld, dat door schandelijke echtbrekingen van het Woord van de Kerk van de Heer heeft vernietigd.

Met Uw gerichten zijn waar en gerecht, worden de Goddelijke Ware en Goede dingen van het Woord aangeduid; volgens die vindt het gericht van de Heer plaats, nrs. 668, 689, die tezamen de gerechtigheid worden genoemd; met de gerechtigheid immers wordt, waar over de Heer wordt gehandeld, niet iets anders aangeduid, zoals eerder in vers 11 en verder bij (Jesaja 63:1; Jeremia 23:5,6; 33:15,16); met omdat Hij gericht heeft de grote loonhoer, wordt aangeduid omdat het profane Babylonische godsdienstige, waarover in het vorige hoofdstuk is gehandeld, veroordeeld is; dit wordt de grote loonhoer genoemd vanwege de echtbreking en de ontwijding van het Woord; die de aarde verdorven heeft met haar hoererij, betekent die door de schandelijke echtbrekingen van het Woord de Kerk van de Heer heeft vernietigd; met haar hoererij wordt de echtbreking van het Woord aangeduid, nr. 134; en met de aarde de Kerk, nrs. 285, 721.

806. En Hij het bloed van Zijn dienstknechten van haar hand gewroken heeft, betekent de vergelding voor de schaden en de gewelddaden, die de zielen van de vereerders van de Heer is aangedaan.

Dat met Hij heeft het bloed van Zijn dienstknechten van haar hand gewroken, wordt aangeduid de vergelding voor de schaden en de gewelddaden, de zielen van de vereerders van de Heer aangedaan, is omdat Hij heeft gewroken, de vergelding wordt aangeduid; met bloed vergieten wordt aangeduid het Goddelijke van de Heer en het Woord geweld aandoen, nrs. 327, 684, hier de vereerders van de Heer, die onder Zijn dienstknechten worden verstaan; de zielen van dezen deden zij schaden en gewelddaden aan doordat zij de Goddelijke eredienst van de Heer op zich overdroegen en het lezen van het Woord verboden.

Gezegd wordt dat de Heer het bloed van Zijn dienstknechten heeft gewroken of zich daarover gewroken heeft, alsof Hij dat uit wraak of wraakneming had gedaan, toch is het niet uit wraakneming, net zomin als uit toorn en ontsteking, die evenwel hier en daar in het Woord aan de Heer wordt toegeschreven, zie de nrs. 525, 635, 658, 673.

Gezegd wordt toorn en wraak ten aanzien van de Heer, wanneer de bozen die van de goede gescheiden zijn, in de hel worden geworpen, wat plaatsvindt op de dag van het Laatste Gericht en daarom wordt die dag de dag des toorns en ook de toorn genoemd en ook de dag der wrake; niet dat de Heer toorn en wreekt, maar zij toornen tegen de Heer en hijgen naar wraak tegen Hem; het is alsof een boosdoener na het gevelde vonnis op de wet toorn en naar wraak hijgt tegen de rechter; de wet immers toorn niet en de rechter wreekt niet.

In die zin wordt de wraak verstaan in de volgende plaatsen: *'De dag der wraak in Mijn hart, het jaar van Mijn verlossen is gekomen'*, (Jesaja 63:4), waar sprake is van de Heer en van het Laatste Gericht.

'De dag der wraak voor Jehovah, het jaar der vergeldingen voor de twist van Zion', (Jesaja 34:8).

'Zie, ulieder God zal ter wrake komen, ter vergelding Gods zal Hij komen en ulieden verlossen', (Jesaja 35:4).

'Deze zijn dagen der wraak, opdat alle dingen vervuld worden die geschreven zijn', (Lukas 21:22); daar ten aanzien van de voleinding der eeuw, wanneer het Laatste Gericht wordt gehouden.

'De Geest van de Heer Jehovah op Mij om uit te roepen de dag van het welbehagen van Jehovah en de dag der wraak voor onze God, om alle rouwenden te troosten', (Jesaja 51:1,2).

'Zal Mijn ziel niet deswege Zich wreken', (Jeremia 5:9,29).

'Ik zal wraak nemen op Babel en Ik zal de mens niet doen tussenbeide komen', (Jesaja 47:3).

'Tegen Babel is de gedachte om haar te verderven, omdat dit de wraak van Jehovah is, de wraak van Zijn tempel', (Jeremia 51:11,36).

'Zingt, natiën, Zijn volk, omdat Hij het bloed van Zijn dienstknechten gewroken heeft en de wraak op Zijn vijanden zal doen wederkeren en Zijn land zal verzoenen, Zijn volk', (Deuteronomium 32:43).

807. En zij zeiden ten tweede male: Halleluja; haar rook gaat op tot in de eeuwen der eeuwen, betekent vanuit de vreugde de dankzegging en de viering van de Heer, dat dit profane godsdienstige verdoemd is tot in het eeuwige.

Dat zij ten tweede male zeiden, is vanwege de verscheidenheid van de aandoening van de vreugde dat zij bevrijd zijn van de bestoking van de zijde van hen die in dat godsdienstige waren en verder vanwege de vrees daarover, dat zij zouden kunnen wederopstaan en opnieuw bestoken; dat met halleluja de dankzegging en de viering van de Heer wordt aangeduid, zie nr. 803; met haar rook wordt dat godsdienstige ten aanzien van de schandelijke valsheden ervan aangeduid, aangezien de valse dingen vanuit het boze verschijnen zoals de rook vanuit het vuur, nr. 422; het vuur daar, is de liefde van zich, nrs. 468, 494, 766; dat met de rook van de brand, waar van Babylon sprake is, de ontwijding wordt aangeduid, zie nr. 766, 767, 787; met opgaan tot in de eeuwen der eeuwen, wordt de verdoemenis ervan tot in het eeuwige aangeduid.

808. En de vierentwintig ouderen en de vier dieren, vielen neder en aanbaden God zittende op de troon, zeggende: Amen, halleluja, betekent de aanbidding van de Heer als de God van hemel en aarde en als de Rechter van het heelal, door de engelen van de hogere hemelen en de bevestiging van de dankzegging, van de belijdenis en van de viering van Hem door de engelen van de lagere hemelen gedaan.

Met nedervallen en aanbidden wordt de vernedering aangeduid en vanuit de vernedering de aanbidding, zoals eerder in nr. 370; met de vierentwintig ouderen en de vier dieren worden de

hogere hemelen aangeduid, nr. 369; onder de Zittende op de troon wordt de Heer verstaan als de God van de hemel en de Rechter van het heelal, aangezien met de troon en het koninkrijk daar wordt aangeduid, nr. 14, 221, 222 en eveneens het gericht, omdat er sprake is van het gericht over Babel, waarover in het voorgaande is gehandeld; dat de Zittende op de troon de Heer is, zal men verderop zien; met Amen, halleluja, wordt aangeduid de bevestiging van de dankzegging, de belijdenis en de viering, gedaan door de engelen van de lagere hemelen; met Amen wordt de bevestiging en de samenstemming vanuit de waarheid aangeduid, nrs. 23, 28, 61, 371, 375; en met halleluja wordt de dankzegging, de belijdenis en de viering van de Heer aangeduid, nr. 803; dat het die zijn, welke gedaan waren door de engelen van de lagere hemelen, is omdat die het eerst spraken en de Heer vierden als de God van de hemel, de Rechter en de Wreker en halleluja zeiden, zoals blijkt uit vers 1 en 2 en uit de ontvouwing eerder in de nrs. 803, 804; de bevestiging ervan door de engelen van de hogere hemelen wordt aangeduid met: Amen, halleluja.

Dat de Zittende op de troon de Heer is, blijkt uit (Openbaring 1:4; 2:8; 3:21; 6:2-6, 9; 5:13; 6:16; 7:9-11; 22:1,3).

In deze plaatsen wordt gezegd ‘God en het Lam op de troon’, onder God wordt daar het Goddelijke Zelf van de Heer verstaan, dat de Vader wordt genoemd en onder het Lam het Goddelijk Menselijke van de Heer, dat de Zoon wordt genoemd, nrs. 269, 291, dus de Heer; dit blijkt ook uit hoofdstuk 7, waar gezegd wordt: *‘Het Lam dat in het midden van de troon is, zal hen weiden’*, vers 17; en bij Mattheüs: *‘Wanneer de Zoon des Mensen zal zitten op de troon van Zijn heerlijkheid, zal Hij richten’*, (Openbaring 19:28).

‘Wanneer de Zoon des Mensen komen zal in Zijn heerlijkheid; en al de engelen met Hem, dan zal Hij zitten op de troon van Zijn heerlijkheid’, (Openbaring 25:31).

809. En een stem ging uit van de troon, zeggende: Looft onze God, gij al Zijn dienstknechten en gij die Hem vreest, betekent de invloeiing uit de Heer in de hemel en zo de eensgezindheid van de engelen daarover dat allen die in de ware dingen van het geloof en in de goede dingen van de liefde zijn, de Heer alleen vereren als de God van de hemel.

Met de stem die van de troon uitging, wordt de invloeiing uit de Heer in de hemel aangeduid; dat het is uit de Heer, is omdat de Zittende op de troon, de Heer was, zoals eerder in nr. 808 is getoond; daarom wordt onder de daarvan uitgaande stem de invloeiing verstaan, want omdat de Heer boven de hemelen is en voor de engelen als Zon schijnt, spreekt Hij niet tot de engelen van daar, maar vloeit in en dat wat invloeit, wordt in de hemel opgenomen en voortgezegd; en daarom werd die stem, hoewel die van de troon uitging, toch door Johannes gehoord vanuit de hemel, dus uit de engelen daar en al wat de engelen vanuit de hemel spreken, is uit de Heer; met looft onze God, wordt aangeduid dat zij alleen de Heer vereren als de God van de hemel; dat God loven is Hem vereren, zal men verderop zien; met al Zijn dienstknechten worden al diegenen aangeduid die in de ware dingen van het geloof zijn, nrs. 3,380; met allen die Hem vrezen, worden degenen aangeduid die in de goede dingen van de liefde zijn, nrs. 527, 628.

Dat God loven, betekent Hem vereren en dat vandaar de lof van Hem de eredienst van Hem is, staat vast uit vele plaatsen in het Woord, waarvan er slechts enkele zullen worden aangevoerd: *‘Plotseling was er met de engel een menigte die God loofden’*, (Lukas 2:13,20).

‘Zij vingen aan, geheel de schare der discipelen, God te loven met grote stem’, (Lukas 19:37).

‘Zij waren in de tempel, lovende en zegenende God’, ((Lukas 24:53).

‘Doet horen, looft en zegt: Behoud, o Jehovah, Uw volk’, (Jeremia 31:7).

‘Looft Jehovah in de hemelen, looft Hem in de hoogten, looft Hem, al Zijn engelen, looft Hem, Zijn heirscharen, looft Hem, zon en maan, looft Hem, alle gij sterren des lichts, looft Hem, gij hemelen der hemelen; dat zij de Naam van Jehovah loven, looft Jehovah vanuit de landen.

Hij verhoogde de lof voor alle volken’, (Psalm 148:1-5,7,13,14).

‘Vanuit de mond der kleine kinderen en der zuigelingen hebt gij de lof bereid’, (Mattheüs 21:16).

‘Alle volk gaf Gode lof’, (Lukas 18:43); en elders nog in (Jesaja 42:8; 60:18; Joël 2:26; Psalm 113:1,3; Psalm 117:1).

Deze dingen die in dit vers worden gezegd, hebben geen betrekking op de voorafgaande dingen ten aanzien van Babylonië, maar op de volgende, over de Nieuwe Kerk, die door de Heer moet worden geïnstaaureerd, waarover in wat volgt.

810. Zowel de kleinen als de groten, betekent hen die in mindere of meerdere graad de Heer vereren vanuit de ware dingen van het geloof en vanuit de goede dingen van de liefde. Onder de kleinen en de groten worden in de natuurlijke zin degenen verstaan die in mindere of meerdere graad van waardigheid zijn; in de geestelijke zin echter zij die in een mindere of meerdere graad zijn van de eredienst van de Heer, dus die de Heer minder of meer heilig en in volheid vereren vanuit de ware dingen van het geloof en vanuit de goede dingen van de liefde; dit wordt aangeduid, omdat het volgt na ‘looft God, gij al Zijn dienstknechten en gij die Hem vreest’, waarmee zulke dingen worden aangeduid, nr. 809 en ook de nrs. 527, 604.

811. En ik hoorde evenals een stem van een grote schare en evenals een stem van vele wateren en evenals een stem van hevige donderslagen, zeggende: Halleluja, omdat regeert de Heer God de Almachtige, betekent de vreugde van de engelen en van de laagste hemel, van de engelen van de middelste hemel en van de engelen van de hoogste hemel, dat alleen de Heer regeert in de Kerk die nu komen zal.

Met de stem wordt de vreugde van de eredienst, van de belijdenis en van de viering van de Heer aangeduid, omdat er volgt dat zij zeiden: Halleluja en daarna: Laten wij ons verheugen en opspringen en Hem de heerlijkheid geven; met de stem van een grote schare wordt de vreugde van de engelen van de laagste hemel aangeduid, nr. 803; met de stem van vele wateren, wordt de vreugde van de engelen van de middelste hemel aangeduid, nr. 614; dat de vreugde van dezen zo werd gehoord, is omdat vele wateren de ware dingen in overvloed betekenen, nrs. 50, 614, 685; en de engelen van de middelste hemel zijn in de ware dingen, omdat zij in het inzicht zijn; met de stem van hevige donderslagen wordt de vreugde van de engelen van de hoogste hemel aangeduid; dat de stem of de rede van die, zoals een donderslag wordt gehoord, zie nr. 615; met Halleluja zeggen wordt aangeduid de vreugde van de eredienst, van de belijdenis en van de viering van de Heer, zoals eerder in nr. 803; met omdat de Heer God de Almachtige regeert, wordt aangeduid dat alleen de Heer regeert; de Heer immers wordt de Almachtige genoemd, (Openbaring 1:8; 4:8; 11:17; 15:3; 16:7,14; 19:15; 21:22) waar men de ontvouwingen kan zien.

Dat deze dingen worden gezegd ten aanzien van de Nieuwe Kerk die uit de Heer geïnstaaureerd moet worden, staat vast uit de drie volgende verzen, waarin wordt gezegd: ‘Omdat de bruiloft van het Lam is gekomen en Zijn Echtgenote zich heeft bereid’; en verder ‘Gezegend zij die geroepen zijn tot het avondmaal van de bruiloft van het Lam’; vandaar is de vreugde van alle hemelen, die in dit en in het volgende vers wordt beschreven.

812. Laten wij ons verheugen en opspringen en Hem de heerlijkheid geven, omdat de bruiloft van het Lam is gekomen, betekent de vreugde van de ziel en van het hart en vandaar de verheerlijking van de Heer, dat van nu aan geschiedt het volle huwelijk van Hem met de Kerk.

Met zich verheugen en opspringen, wordt de vreugde van de ziel en van het hart aangeduid; de vreugde van de ziel is de vreugde van het verstand of die vanuit de ware dingen van het geloof; en de vreugde van het hart is de vreugde van de wil of die vanuit de goede dingen van de liefde; die twee dingen worden gezegd ter wille van het huwelijk van het ware en het goede in de afzonderlijke dingen van het Woord, nrs. 373, 689; met Hem de heerlijkheid geven,

wordt aangeduid erkennen en belijden dat al het ware uit de Heer is, nr. 629; verder erkennen dat de Heer, de God van hemel en aarde is, nr. 693; hier dus wordt verheerlijken aangeduid, omdat dit zowel het ene als het andere insluit; met omdat de bruiloft van het Lam is gekomen, wordt aangeduid, omdat van nu aan geschiedt het huwelijk van de Heer en de Kerk in volheid; opdat dit wordt aangeduid, wordt daarom het Lam gezegd en onder het Lam wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, nrs. 269, 291.

Dat het volle huwelijk van de Heer en de Kerk geschiedt wanneer het Menselijke van de Heer als Goddelijk wordt erkend, kan bijna zonder ontvouwing vaststaan; want het is in de hervormde christelijke wereld bekend, dat de Kerk de Kerk is krachtens het huwelijk van de Heer met haar, de Heer immers wordt de Heer van de wijngaard genoemd en de Kerk is de wijngaard; en eveneens wordt de Heer de Bruidegom en de Echtgenoot genoemd en de Kerk wordt de Bruid en de Echtgenote genoemd; dat de Heer de Bruidegom en de Kerk de Bruid wordt genoemd, zie nr. 797; dat dan het volle huwelijk van de Heer en de Kerk geschiedt, wanneer Zijn Menselijke als Goddelijk wordt erkend, is duidelijk; want dan wordt God Vader en Hij als Eén erkend, zoals ziel en lichaam; en wanneer dit wordt erkend, dan gaat men niet tot de Vader ter wille van de Zoon, maar dan gaat men tot de Heer Zelf en door Hem tot God Vader, omdat de Vader in Hem is zoals de ziel in het lichaam, zoals gezegd; voordat het Menselijke van de Heer als Goddelijk wordt erkend, is er weliswaar een huwelijk van de Heer met de Kerk, maar alleen bij hen die tot de Heer gaan en over het Goddelijke van Hem denken en in het geheel niet of het Menselijke van Hem Goddelijk is dan wel niet; zo doen de eenvoudigen van geloof en van hart en zelden de geleerden en de ontwikkelden; en bovendien kunnen er niet drie echtgenoten van één echtgenote zijn, noch drie zielen van één lichaam; en daarom is er geen huwelijk, indien niet één God wordt erkend in Wie de Drievoudigheid is en dat die God de Heer is.

Dat van nu aan dat huwelijk geschiedt, is omdat het niet eerder ten volle heeft kunnen plaatsvinden, dan nadat in de geestelijke wereld door het Laatste Gericht de Babylonischen afgescheiden waren en tevens de Filistijnen, namelijk degenen die het geloof-alleen belijden; en omdat in wat voorafgaat is gehandeld over de afscheiding van hen wordt er gezegd ‘van nu aan’.

Dat er een bruiloft is van de Heer met de Kerk, kan uit deze teksten vaststaan: *‘Jezus zei: De zonen der bruiloft kunnen niet rouwen, zolang de bruidegom met hen is’*, (Mattheüs 9:15; Markus 2:19).

‘Het koninkrijk der hemelen is gelijk aan een mens koning, die zijn zoon een bruiloft bereid had en zijn knechten uitzond en tot de bruiloft uitnodigde’, (Mattheüs 22:1-14).

‘Het koninkrijk der hemelen is gelijk aan tien maagden, die uitgingen de bruidegom tegemoet, van wie er vijf, bereid zijnde, ingingen met de bruidegom tot de bruiloft’, (Mattheüs 25:1-12);

dat de Heer hier Zichzelf daaronder verstaat, blijkt uit het volgende vers 13; waar Hij zei:

‘Waakt, omdat gij de dag en het uur niet kent waarop de Zoon des Mensen komen zal’, en

elders: *‘Laat uw lenden omgord zijn en uw kaarsen lichtend en gij degenen gelijk die op hun heer wachten wanneer hij terugkeren zal van de bruiloft’*, (Lukas 12:35,36).

813. En Zijn Echtgenote zich bereid heeft, betekent dat zij die van deze Kerk, namelijk het Nieuwe Jeruzalem, zullen zijn, verzameld, ingewijd en onderricht worden.

Met de echtgenote wordt de Nieuwe Kerk van de Heer aangeduid, te weten het Nieuwe Jeruzalem, wat helder blijkt uit het volgende eenentwintigste hoofdstuk, waar deze woorden staan: *‘Ik zag de Heilige Stad het Nieuwe Jeruzalem, nederdalende uit God vanuit de hemel, toebereid zoals een bruid versierd voor haar echtgenoot’*, vers 2; en in hetzelfde hoofdstuk: *‘Een engel kwam tot mij, zeggende: Kom, ik zal u tonen de bruid, de Echtgenote van het Lam; en hij toonde mij de grote stad, het Heilige Nieuwe Jeruzalem, nederdalend vanuit de hemel uit God’*, vers 9,10.

Daarmee dat de echtgenote zich heeft bereid, wordt aangeduid dat zij die vanuit die Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn, worden verzameld, ingewijd en onderricht; en omdat deze dingen worden aangeduid met ‘zij heeft zich bereid’, volgt daarom ‘dat die echtgenote bekleed was met rein en glanzend fijn lijnwaad’, waarmee de inwijding door het onderricht wordt aangeduid; en daarom wordt er in wat volgt ook gehandeld over het Witte Paard, waarmee wordt aangeduid het verstand van het Woord uit de Heer voor hen.

814. En haar is gegeven bekleed te worden met rein en glanzend fijn lijnwaad, betekent dat zij die vanuit de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn, worden onderricht in de echte en zuivere ware dingen door het Woord uit de Heer.

Onder haar is gegeven, wordt verstaan aan de Echtgenote, met wie de Nieuwe Kerk van de Heer wordt aangeduid, te weten het Nieuwe Jeruzalem, zoals eerder in nr. 812; met bekleed worden wordt aangeduid onderricht worden in de ware dingen, omdat met de klederen de ware dingen worden aangeduid, nr. 166; en met witte klederen de echte ware dingen, nr. 212; met rein en glanzend fijn lijnwaad wordt aangeduid blinkend vanuit het goede en zuiver vanuit de ware dingen; en omdat er nergens anders vandaan een zuiver ware is dan door het Woord vanuit de Heer, wordt daarom ook dit aangeduid.

Rein en glanzend wordt gezegd, omdat het reine datgene aanduidt wat gevrijwaard is van het boze, dus wat blinkt vanuit het goede; en het glanzende betekent datgene wat gevrijwaard is van het valse, dus zuiver vanuit het ware.

Met fijn lijnwaad of fijn linnen wordt het echte Ware aangeduid, ook in de volgende plaatsen: *‘Jeruzalem, Ik bekleedde u met gestikt werk, gordde u met fijn linnen en bedekte u met zijde; zo waart gij versierd met goud en zilver en uw kleed was fijn linnen en zijde’*, (Ezechiël 16:10,13).

‘Fijn linnen in stiksel vanuit Egypte was uw uitbreidsel’, (Ezechiël 27:7); dit ten aanzien van Tyrus, waarmee de Kerk wordt aangeduid ten aanzien van de erkentnissen van het ware en het goede.

‘De heirlegers in de hemel volgden Hem op witte paarden, gekleed met wit en rein fijn lijnwaad’, (Openbaring 19:13,14).

Dat *‘Jozef bekleed werd door farao met klederen van fijn lijnwaad’*, (Genesis 41:2), betekent iets eenders.

Het ware vanuit het Woord bij hen, hoewel niet in hen, wordt aangeduid met fijn lijnwaad *‘bij Babylon’*, (Openbaring 18:12,16); en *‘bij de rijke’*, (Lukas 16:19).

Het fijn lijnwaad wordt ook boomwol genoemd en daarom wordt daarmee ook het echte ware aangeduid in deze dingen, bij Mozes: *‘Voor Aharon zult gij een geblokte rok maken van boomwol en een tulband van boomwol’*, (Exodus 28:2,39).

‘Zij maakten rokken van boomwol voor Aharon en zijn zonen’, (Exodus 39:27).

‘Het habitakel zult gij maken van getweerde boomwol en hemelsblauw en purper en dubbelgedoopt scharlaken’, (Exodus 26:1; 36:8).

‘Gij zult de behangselen voor de voorhof maken uit getweerde boomwol’, (Exodus 27:9,18); *‘ook de voorhang van de voorhof met getweerde boomwol’*, (Exodus 38:18).

815. Want het fijn lijnwaad zijn de gerechtigheden der heiligen, betekent dat zij die van de Kerk van de Heer zijn, door de ware dingen vanuit het Woord de goede dingen van het leven hebben.

Met fijn lijnwaad worden de echte ware dingen aangeduid, die de ware dingen door het Woord uit de Heer zijn, nr. 814; met de gerechtigheden worden de goede dingen van het leven aangeduid bij hen die in de ware dingen zijn, nr. 668; met de heiligen worden degenen aangeduid die van de Kerk van de Heer zijn, nrs. 173, 586.

Dat de gerechtigheden de goede dingen van het leven zijn bij hen die in de ware dingen zijn, is omdat niemand gerecht kan worden genoemd tenzij hij volgens de ware dingen leeft;

gerecht immers wordt in de natuurlijke zin iedereen genoemd die goed leeft volgens de burgerlijke en de zedelijke wetten; maar gerecht wordt in het geestelijke degene genoemd die goed leeft volgens de Goddelijke wetten en de Goddelijke wetten zijn de waarheden vanuit het Woord; wie gelooft dat hij gerecht is, dus in het goede van het leven, zonder de ware dingen volgens welke hij moet leven, bedriegt zich zeer; want de mens kan niet hervormd en wederverwekt worden, en dus goed worden, tenzij door de ware dingen en door het leven daarnaar; daaruit blijkt, dat met, het fijn lijnwaad zijn de gerechtigheden van de heiligen, wordt aangeduid dat zij die van de Kerk van de Heer zijn, door de ware dingen vanuit het Woord de goede dingen van het leven hebben.

Dit blijkt duidelijk uit de engelen van de hemel; hoe meer zij in de ware dingen zijn en in het leven ernaar, met des te blanker klederen verschijnen zij bekleed; de oorzaak hiervan is dat zij in een blanker licht zijn.

816. En hij zei tot mij: Schrijf, gezegend zij die tot het Avondmaal van de bruiloft van het Lam geroepen zijn, betekent één enkele engel vanuit de hemel gezonden tot Johannes en die met hem spreekt over de Nieuwe Kerk van de Heer en zegt: dat het op aarde te weten gegeven zou worden, dat degenen het eeuwige leven hebben, die de dingen opnemen die van die Kerk zijn.

Dat één enkele engel vanuit de hemel tot Johannes was gezonden, die deze dingen tot hem sprak, kan vaststaan uit het volgende vers, namelijk dat Johannes aan zijn voeten neerviel om hem te aanbidden en dat de engel antwoordde, dat hij zijn mededienstknecht was, en dat daarom niet hij, maar God moest worden aanbeden; dat de vorige dingen die Johannes hoorde, vanuit de hemel zelf waren en door vele engelen tegelijk sprekend uit de Heer, blijkt duidelijk uit de voorafgaande verzen, 5, 6 en 7, waar gezegd wordt, dat de stem uitging vanuit de troon en dat de stem werd gehoord evenals van een grote schare en evenals van vele wateren en evenals van hevige donderslagen en van zeggenden: Laten wij ons verheugen en opspringen; deze dingen in het meervoud, nu echter in het enkelvoud, dus uit één enkele engel, tot hem gezonden; maar ik zal zeggen hoe dit plaatsvindt, wanneer engelen met de mens spreken, spreken zij nooit met hem vanuit de hemel, maar de stem die van daar wordt gehoord, is uit de Heer door de hemel; maar wanneer het de engelen wordt gegeven om met de mens te spreken, dan zenden zij vanuit hun gezelschap er één, die de mens nabij is en door hem spreken zij met de mens; degene die wordt gezonden, is het subject van verscheidenen, en deze is het, die nu met Johannes sprak; dit vond plaats opdat op aarde zou worden verkondigd, dat de algehele hemel alleen de Heer erkent als de God van de hemel en dat Hij alleen moet worden aanbeden; en verder dat de Nieuwe Kerk op aarde uit de Heer moet worden geïnstalleerd, zoals zij is geïnstalleerd in de hemelen; want de Kerk wordt eerst geïnstalleerd in de hemelen uit de Heer en daarna door de hemelen op aarde; deze verborgenheid is in deze woorden gelegen.

Nu tot de ontvouwing: schrijf, betekent dat hij dit aan het nageslacht ter gedachtenis zou overgeven, nrs. 39, 63, 639, hier dat hij die dingen te weten zou geven; dit wordt verstaan onder 'schrijf'; gezegend zij die tot het Avondmaal van de bruiloft van het Lam geroepen zijn, betekent dat degenen het eeuwige leven hebben die de dingen opnemen die van de Nieuwe Kerk zijn; gezegend worden degenen genoemd die het eeuwige leven hebben, nr. 639; met de bruiloft van het Lam wordt de Nieuwe Kerk aangeduid, die in verbinding is met de Heer, zoals eerder in nr. 812; onder de geroepen worden allen verstaan die opnemen; weliswaar zijn alle geroepen, maar zij die niet opnemen, verwerpen dit roepen.

Dat er gezegd wordt het Avondmaal van de bruiloft van het Lam, is omdat dit plaatsvindt in de laatste staat van de Kerk en dit wordt de avond genoemd en in de avonden worden de avondmalen gehouden; de eerste staat echter van de Nieuwe Kerk wordt de morgen genoemd; in de avond wordt de mens tot de Kerk geroepen en wanneer de geroepen aanwezig zijn, wordt het morgen; dat de laatste staat van de Kerk avond en nacht wordt genoemd en haar

eerste staat ochtendschemering en morgen, zie nr. 151; en omdat het de laatste tijd van de Joodse Kerk was, dus avond, toen de Heer heenging naar Jeruzalem om te lijden, had de Heer toen daarom avondmaal met de discipelen en stelde Hij de Eucharistie in, vanwaar het is dat dit het Gewijde Avondmaal wordt genoemd, waardoor ook de verbinding van de Heer met de mens van de Kerk plaatsvindt, of de bruiloft, indien de mens, nadat hij boete heeft gedaan, rechtstreeks tot Hem gaat; indien anders, dan vindt er tegenwoordigheid plaats maar niet verbinding.

Hieruit kan vaststaan wat met avondmaal en met avondmalen elders in het Woord wordt aangeduid.

817. En hij zei: Deze zijn de ware woorden Gods, betekent dat dit geloofd moet worden, omdat het uit de Heer is, namelijk dat degenen gezegend zijn die tot het avondmaal van de bruiloft van het Lam zijn geroepen, dat wil zeggen, dat degenen op aarde die de dingen opnemen die van de Nieuwe Kerk van de Heer zijn, het eeuwige leven hebben.

818. En ik viel neer voor zijn voeten om hem te aanbidden en hij zei tot mij: Zie, geenszins, uw mededienstknecht ben ik en van uw broeders hebbende de getuigenis van Jezus; aanbid God, betekent dat de engelen van de hemel niet aanbeden en aangeroepen moeten worden, omdat zij in het geheel geen Goddelijke hebben, maar dat zij zijn vergezelschap aan de mensen, zoals broeders aan broeders, aan hen die de Heer vereren en dat dus alleen de Heer in vergezelschapping met hen aanbeden moet worden.

Met ik viel neer voor zijn voeten om hem te aanbidden; en hij zei tot mij: Zie, geenszins, aanbid God, wordt aangeduid dat niet enig engel van de hemel moet worden aanbeden en aangeroepen, maar de Heer alleen; met uw mededienstknecht ben ik en van uw broeders, wordt aangeduid dat een engel het Goddelijke niet heeft, maar dat hij aan de mens zoals een broeder aan een broeder is vergezelschap; met de getuigenis van Jezus hebben, wordt aangeduid dat hij evenzo in verbinding met de Heer is door de erkenning van het Goddelijke in Zijn Menselijke en door het leven volgens Zijn geboden; dat deze dingen worden aangeduid met de getuigenis van Jezus hebben, zal in het volgende artikel worden gezien. Dat de engelen van de hemel niet hoger dan de mensen zijn, maar dat zij aan hen gelijk zijn en dat zij daarom evenzeer dienstknechten van de Heer zijn, net zoals de mensen het zijn, is omdat alle engelen mensen zijn geweest, in de wereld geboren en niet een van hen rechtstreeks geschapen, zoals kan vaststaan uit de dingen die in het werk 'Hemel en Hel' te Londen uitgegeven in 1758, zijn geschreven en getoond; zij munten weliswaar in wijsheid boven de mensen uit, maar vanwege het feit dat zij in de geestelijke staat zijn en vandaar in het licht van de hemel en niet in de natuurlijke staat en zo in het licht van de wereld, zoals de mensen op aarde; maar voor zoveel enig engel in wijsheid uitmunt, voor zoveel erkent hij dat hij niet hoger dan de mensen is, maar eender aan hen; en daarom is er ook niet enige verbinding van de mensen met de engelen, maar is er een vergezelschapping met hen; alleen met de Heer is er verbinding.

Hoe echter de verbinding met de Heer en de vergezelschapping met de engelen door het Woord plaatsvindt, zie het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift', nrs. 62 tot 69.

819. Want de getuigenis van Jezus is de Geest der profetie, betekent dat de erkenning dat de Heer de God van hemel en aarde is, en tegelijk het leven volgens Zijn geboden, in de universele zin het al van het Woord en van de Leer daaruit is.

Met de getuigenis van Jezus wordt de betuiging van de Heer in de hemel aangeduid, dat men van Hem is en dat men zo in de hemel en onder de engelen daar is; en omdat die betuiging er niet kan zijn voor anderen dan voor hen die in verbinding met de Heer staan en diegenen in verbinding met de Heer zijn die Hem erkennen als de God van hemel en aarde, zoals Hijzelf

leert in, (Mattheüs 28:18) en tegelijk leven volgens zijn geboden, met name volgens de geboden van de Decaloog, worden daarom deze twee voorwaarden met de Getuigenis van Jezus aangeduid, nrs. 6, 490; daarmee, dat die getuigenis de geest der profetie is, wordt aangeduid dat die het al van het Woord is en van de leer daaruit; het Woord immers handelt in de universele zin alleen over de Heer en over het leven volgens Zijn geboden; vandaar is het, dat de Heer het Woord is; Hij is immers het Woord, omdat het Woord vanuit Hem is en over Hem alleen handelt en enig en alleen leert hoe Hij moet worden erkend en vereerd; en dit zijn de geboden van het Woord, die de Goddelijke Ware dingen worden genoemd, volgens welke men moet leven om in verbinding met de Heer te kunnen komen.

Dat het Woord alleen over de Heer handelt en dat daarom de Heer het Woord wordt genoemd, zie het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer', nrs. 1-7; 8-11; 19-28; 37-44; en in het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift', nrs. 80-90; 98-100.

Dit is het eveneens wat de Heer zegt, 'dat de Geest der Waarheid, namelijk de Heilige Geest, van de Heer zal getuigen en dat hij niet zal spreken vanuit zichzelf, maar dat hij vanuit de dingen die van de Heer zijn, zal nemen en ze verkondigen', (Johannes 15:26; 16:13,15).

820. En ik zag de hemel geopend en zie, een wit paard, betekent de geestelijke zin van het Woord uit de Heer onthuld en daardoor het innerlijk verstand van het Woord geopenbaard, wat de Komst van de Heer is.

Met de hemel geopend zien wordt de onthulling uit de Heer en daarop de openbaring aangeduid, waarover hierna; met het paard wordt het verstand van het Woord aangeduid en met het witte paard het innerlijk verstand van het Woord, nr. 298; en omdat dit met het witte paard wordt aangeduid en de geestelijke zin het innerlijk verstand van het Woord is, wordt daarom die zin met het witte paard hier aangeduid.

Dat dit de Komst van de Heer is, is omdat door die zin klaarblijkend verschijnt, dat de Heer het Woord is en dat het Woord alleen over Hem handelt en dat Hij is de God van hemel en aarde en dat uit Hem alleen de Nieuwe Kerk haar bestaan heeft.

De Heer zei: dat zij de Zoon des Mensen zullen zien, komende in de wolken des hemels met heerlijkheid en kracht, (Mattheüs 17:5; 24:30; 26:64; Markus 14:61,62; Lukas 9:34,35; 21:27; Openbaring 1:7; Handelingen der apostelen 1:9,11) en ook zei de Heer dit, waar Hij met de discipelen sprak over de voleinding der eeuw, te weten de laatste tijd van de Kerk, wanneer het gericht wordt gehouden; ieder die niet verder dan de letterlijke zin denkt, gelooft dat de Heer wanneer het Laatste Gericht zal komen, verschijnen zal in de wolken des hemels met de engelen en bazuïngeschal, maar dit wordt niet zo verstaan, maar dat Hij in het Woord zal verschijnen, kan vaststaan uit de ontvouwing eerder in de nrs. 24, 642; en de Heer verschijnt klaarblijkend in de geestelijke zin van het Woord; er verschijnt niet alleen dat Hij het Woord is, dat wil zeggen, het Goddelijk Ware Zelf, en verder dat Hijzelf het binnenste van het Woord en vandaar het al ervan is, maar ook dat Hijzelf de Ene God is, in Wie de Drievuldigheid is, dus de God van hemel en aarde alleen en bovendien dat Hij in de wereld is gekomen om Zijn Menselijke te verheerlijken, dat wil zeggen, Goddelijk te maken; het Menselijke dat Hij heeft verheerlijkt, dat wil zeggen, Goddelijk gemaakt, was het Natuurlijk Menselijke, dat Hij niet heeft kunnen verheerlijken of Goddelijk maken dan door de opneming van het Menselijke in een maagd in de natuurlijke wereld, waarmee Hij toen Zijn Goddelijke heeft verenigd, dat Hij uit het eeuwige had; dat één-zijn heeft plaatsgevonden door de in Zijn opgenomen Menselijke toegelaten verzoeking, waarvan de laatste het lijden aan het kruis was en tegelijk door de vervulling van alle dingen van het Woord in de natuurlijke zin ervan, maar ook door de vervulling van alle dingen van het Woord in de geestelijke en in de hemelse zin ervan, waarin, zoals eerder is gezegd, over Hem alleen wordt gehandeld; maar over deze dingen, zie wat is geopenbaard in de werken 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer' en 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift'.

Omdat nu de Heer het Woord is en het Woord Vlees is geworden, (Johannes 1:1,2,14) en het Woord Vlees is geworden om het Woord te vervullen, zo blijkt dat de Komst van de Heer in het Woord wordt verstaan onder Zijn verschijning in de wolken des hemels; dat de wolken des hemels het Woord aanduiden in de zin van de letter, nrs 24, 642.

Dat de verschijning van de Heer in het Woord wordt verstaan, is duidelijk, omdat met het witte paard het innerlijk verstand van het Woord wordt aangeduid en gezegd wordt dat de Naam van Hem Die op het paard zat, is het Woord Gods en dat Zijn Naam is Koning der koningen en Heer der heren, vers 13 en 16.

Hieruit nu blijkt dat met 'ik zag de hemel geopend en zie, een wit paard' wordt aangeduid de geestelijke zin van het Woord uit de Heer onthuld en daardoor het innerlijk verstand ervan geopend, wat ook de Komst van de Heer is.

Dat de geestelijke zin van het Woord heden is onthuld, waarover niemand in de christelijke wereld tevoren iets heeft geweten, kan men zien in het werk 'Hemelse Verborgenheden', waar twee boeken van Mozes, Genesis en Exodus, volgens die zin zijn ontvouwd; en verder ook in het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift', nrs. 5-26; in het werkje 'over het Witte Paard', van begin tot einde, en in de daar verzamelde plaatsen uit de 'Hemelse Verborgenheden aangaande de Gewijde Schrift', en bovendien in deze ontvouwingen over de Openbaring, waar zelfs niet het kleinste vers zonder de geestelijke zin kan worden verstaan.

821. En Die erop zat, wordt genoemd Getrouw en Waar en Hij richt en strijdt in gerechtigheid, betekent de Heer ten aanzien van het Woord, dat Hij het Goddelijk Goede en Goddelijk Ware Zelf is, vanuit welke beide Hij het gericht houdt en de goeden van de bozen afscheidt.

Onder Hem die daarop zat, namelijk op het witte paard, wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Woord; dat het de Heer is ten aanzien van het Woord, blijkt uit het volgende 13de vers, waar gezegd wordt, 'omkleed met een bekleedsel geverfd met bloed; en Zijn Naam wordt genoemd het Woord Gods'; met getrouw en waar wordt het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware aangeduid: met getrouw het Goddelijk Goede omdat dit getrouw is; dat de getrouwe, waar over mensen wordt gehandeld, diegene is die in de binnenste of derde hemel is, dus die in het hemels goede is, zie nr. 744; dat met de Ware, wanneer over de Heer wordt gehandeld, het Goddelijk Ware wordt aangeduid, is duidelijk; dat met de gerechtigheid zowel het ene als het andere wordt aangeduid, dus zowel het goede als het ware en waar over de Heer wordt gehandeld, het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware, zie nr. 805; daaruit volgt, dat met vanuit gerechtigheid richten, wordt aangeduid vanuit het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware gericht houden; dat alle gericht plaatsvindt uit de Heer door het Woord, dus dat het Woord zelf eenieder richt, zie nr. 233; dat vanuit gerechtigheid strijden betekent de goeden van de bozen scheiden, is omdat de Heer tegen niemand strijdt, maar de goede van de bozen afscheidt en wanneer de goeden van de bozen zijn gescheiden, dan werpen de bozen zichzelf in de hel.

822. En Zijn ogen evenals een vlam vuurs; dat dit de Goddelijke Wijsheid van de Goddelijke Liefde van de Heer betekent, zie nr. 48, waar eendere dingen staan en gezegd worden ten aanzien van de Zoon des Mensen, onder Wie de Heer wordt verstaan ten aanzien van het Woord, nr. 44.

823. En op Zijn hoofd vele diademen, betekent de Goddelijke Ware dingen van het Woord uit Hem.

Op het hoofd betekent uit de Heer; met het hoofd immers wordt de wijsheid vanuit de liefde aangeduid en vanuit het hoofd wordt de mens geregeerd door de wijsheid vanuit de liefde; gezien werden de diademen op het hoofd, omdat de Goddelijke Ware dingen van het Woord,

die worden aangeduid met de diademen, uit Hem zijn; dat de diademen de Goddelijke Ware dingen van het Woord aanduiden, zie de nrs. 231, 540; dat het hoofd, waar over de Heer wordt gehandeld, de Goddelijke Wijsheid van de Goddelijke Liefde betekent, nr. 47; wat verder het hoofd betekent, nrs. 538, 568.

De Goddelijke Ware dingen van het Woord stemmen in de geestelijke wereld overeen met diademen en vanwege de overeenstemming verschijnen zij daar en in de hemel op het hoofd van hen die het Woord heilig houden; vandaar is het, dat de diademen de Goddelijke Ware dingen van het Woord in de zin van zijn letter betekenen; de oorzaak ervan is deze, dat de zin van de letter doorschijnend is uit de geestelijke en de hemelse zin ervan, zoals een diadeem uit het licht.

824. Hebbende een Naam geschreven, die niemand kent dan Hijzelf, betekent dat niemand ziet hoedanig het Woord in zijn geestelijke en hemelse zin is, dan de Heer en aan wie Hij het onthult.

Met de naam wordt iemands hoedanigheid aangeduid, nr. 165 en elders, hier het hoedanige van het Woord of hoedanig het Woord innerlijk is, dat wil zeggen, in zijn geestelijke en hemelse zin; er wordt gezegd een Naam geschreven, omdat het Woord zowel bij de mensen op aarde, als bij de engelen in de hemel is; zie ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’, nrs. 70 tot 75; daarmee dat niemand die kent dan Hijzelf, wordt aangeduid dat niemand het ziet dan de Heer Zelf en aan wie Hij het onthult, dat wil zeggen, hoedanig het Woord in de geestelijke zin is.

Dat niemand de geestelijke zin van het Woord ziet dan alleen de Heer en dat vandaar niemand die zin ziet dan alleen uit de Heer en dat niemand hem uit de Heer ziet dan alleen hij die in de Goddelijke Ware dingen uit Hem is, zie het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’, nr. 26.

825. En omkleed met een bekleedsel geverfd met bloed en Zijn Naam wordt genoemd het Woord Gods, betekent het Goddelijk Ware in de laatste zin of het Woord in de letter, dat geweld is aangedaan.

Met het bekleedsel wordt aangeduid het ware dat het goede bekleedt, nrs. 166, 212, 328; en wanneer over het Woord wordt gehandeld, wordt het Woord in de zin van de letter aangeduid; deze zin is immers zoals een kleed waarmee zijn geestelijke en hemelse zin omkleed is; met het bloed wordt het geweld aangeduid dat het Goddelijke van de Heer en het Woord is aangedaan, nrs. 327, 684; de oorzaak dat dit wordt aangeduid, is deze, dat met het bloed het Goddelijke Ware van de Heer in het Woord wordt aangeduid, nrs. 379, 653 en daarom wordt met bloed vergieten het Goddelijke van de Heer en het Woord geweld aandoen aangeduid; met het Woord Gods wordt hier het Woord in de zin van de letter aangeduid; daaraan immers is geweld aangedaan, maar niet aan het Woord in de geestelijke zin, omdat deze zin niet bekend was; en indien hij bekend was geweest, zou ook die geweld zijn aangedaan; en daarom is die zin niet eerder onthuld, dan nadat het Laatste Gericht is voltrokken en de Nieuwe Kerk uit de Heer moet worden ingesteld, ook wordt hij heden aan niemand onthuld, dan alleen aan degene die in de Goddelijke Ware dingen uit de Heer is; zie ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’, nr. 26.

Dat het Goddelijke van de Heer en het Woord geweld is aangedaan, blijkt duidelijk uit het rooms-katholieke godsdienstige en uit het godsdienstige van de hervormden ten aanzien van het geloof-alleen; het rooms-katholiek godsdienstige leert dat het Menselijke van de Heer niet Goddelijk is en daarom hebben zij alle dingen van de Heer op zichzelf overgedragen en verder dat het Woord slechts alleen door hen moet worden uitgelegd en de uitlegging door hen is overal tegen het Goddelijk Ware van het Woord, zoals in de ontvouwing van het voorgaande 18de hoofdstuk is getoond; daaruit blijkt dat door dat godsdienstige het Woord geweld is aangedaan; evenzo door het godsdienstige bij de hervormden ten aanzien van het

geloof-alleen; dit maakt ook niet het menselijke van de Heer Goddelijk en het fundeert de theologie op een enkele uitspraak van Paulus die vals verstaan is en maakt daarom alle dingen als het ware van geen waarde die de Heer heeft geleerd ten aanzien van de liefde en de naastenliefde en ten aanzien van de goede werken; en deze dingen komen evenwel zo duidelijk uit, dat eenieder, als hij maar ogen heeft, die kan zien.

Evenzo is het gebeurd met het Woord door de Joden; hun godsdienstige bestond hierin, dat het Woord voor geen anderen was geschreven dan voor hen en dat dus daar geen anderen worden verstaan en dat de Messias die komen zal, hen boven allen op aarde zou verheffen, met deze dingen en met tal van andere hebben zij alle dingen van het Woord vervalst en geschonden; dit wordt bij Jesaja onder de tekst verstaan: *‘Wie is Deze, Die komt vanuit Edom, met besprenkelde klederen vanuit Bozra; waarom zijt gij roodachtig aan Uw kleet en Uw klederen zoals van een die in de wijnpers treedt; vanwaar hun overwinning is gesprengd op Mijn klederen en al Mijn bekleedsel heb Ik bezoedeld’*, (Jesaja 63:1-3); met klederen worden hier ook de Goddelijke Ware dingen van het Woord aangeduid, met Edom wordt het roodachtige aangeduid, hier het roodachtige door bloed; daaruit blijkt, dat met omkleed met een bekleedsel geverfd met bloed en Zijn Naam wordt genoemd het Woord Gods, het Goddelijk Ware in de laatste zin of het Woord in de letter wordt aangeduid en dit is geweld aangedaan.

826. En de heirlegers in de hemel volgden Hem op witte paarden, bekleed met wit en rein fijn lijnwaad, betekent de engelen in de nieuwe christelijke hemel, die omdat zij verbonden zijn met de Heer, in het innerlijk verstand van het Woord en zo in de zuivere en echte ware dingen waren.

Onder de heirlegers in de hemel worden de engelen verstaan die in de Goddelijke ware en goede dingen zijn, nr. 447; onder de hemel wordt hier de Nieuwe christelijke hemel verstaan, nrs. 612, 613, 626, 659, 661; dat die hemel wordt verstaan, is omdat deze de Nieuwe Hemel is waarover in de Openbaring wordt gehandeld; met de Heer volgen, wordt aangeduid met Hem verbonden zijn, nr. 621; met de witte paarden waarop zij verschenen, wordt het innerlijk verstand van het Woord aangeduid, nr. 820; met het wit en rein fijn lijnwaad wordt aangeduid het zuiver en echt ware door het Woord uit de Heer, nr. 814; er wordt ook van de Nieuwe Kerk gezegd, dat zij bekleed was met rein en glanzend lijnwaad, in vers 8 van dit hoofdstuk; dus hier over de nieuwe christelijke hemel, waardoor, uit de Heer, die Kerk zal zijn.

827. En vanuit Zijn mond ging een scherp slagzwaard voort; dat dit de verstrooiing van de valse dingen betekent door de leer daaruit, uit de Heer, blijkt uit wat eerder in nr. 52 is ontvouwd, waar eendere dingen staan over de Heer, Die daar de Zoon des Mensen wordt genoemd; en onder de Zoon des Mensen wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Woord, nr. 44, hier onder Hem die op het witte paard zat, evenzo de verstrooiing immers van de valse dingen door het Woord uit de Heer.

828. Opdat Hij daarmee de natiën zou slaan en Hij zal ze weiden met een ijzeren roede, betekent dat Hij allen die in het dode geloof zijn, door de ware dingen van de zin van de letter van het Woord en door redelijke dingen zal overtuigen.

Dat deze dingen worden aangeduid, staat vast uit eendere zaken eerder in nr. 544; dat met de ijzeren roede, waarmee de natiën zullen worden geslagen, de waarheden worden aangeduid vanuit de letterlijke zin van het Woord, door de redelijke dingen vanuit de natuurlijke mens bevestigd, zie daar en eveneens in de nrs. 148, 485.

Dat het geloof-alleen zonder de werken dood is, blijkt duidelijk bij, (Jakobus 2:17,20); en ook hier: *‘Zijt daders van het Woord, niet alleen hoorders, hoe bedriegt gij uzelf’*, (Brief 1:22) e.v.; evenzo zegt Paulus: *‘Niet de hoorders van de wet zullen rechtvaardig gemaakt worden van God, maar de daders van de wet zullen rechtvaardig gemaakt worden’*, (Romeinen 2:13).

829. En Hij treedt de persbak van de wijn der woede en van de toorn van God Almachtig, betekent dat de Heer alleen heeft verdragen alle boze dingen van de Kerk en alle geweld dat het Woord, dus Hemzelf, is aangedaan.

Met de wijn der woede en van de toorn van God worden aangeduid de goede en de ware dingen van de Kerk, die vanuit het Woord zijn, ontwijfd en geschonden, dus de boosheden en valsheden van de Kerk, nrs. 316, 632, 635, 758; met de persbak van die wijn treden, wordt aangeduid die dingen verdragen en ertegen strijden en ze verdoemen en zo de engelen in de hemelen en de mensen op aarde bevrijden van de bestoking vanuit die; de Heer immers is in de wereld gekomen om de hellen te onderjukkan, die toen zo waren aangegroeid dat zij de engelen begonnen te bestoken; en Hij heeft ze onderjukt door worstelingen tegen haar, dus door verzoeking; want geestelijke verzoeking is niet iets anders dan worstelingen tegen de hellen; en omdat elk mens in gezelschap is met geesten ten aanzien van zijn aandoeningen en het denken daaruit, de boze mens met geesten vanuit de hel en de goede mens met engelen vanuit de hemel, daarom heeft de Heer, toen Hij de hellen heeft onderjukt, niet alleen de engelen van de hemel bevrijd van de bestoking, maar ook de mensen van de aarde; dit dus is het, wat wordt aangeduid met deze woorden van Jesaja: *'Hij heeft onze ziekten op Zich genomen en onze smarten heeft Hij gedragen; en Hij werd doorstoken om onze overtredingen, verbrijzeld om onze ongerechtigheden; door zijn striemen werd ons gezondheid gegeven; Jehovah heeft de ongerechtigheid van ons allen op Hem doen neerkomen; Hij heeft de verdrukking verdragen, Hij is afgesneden vanuit het land der levenden; om de overtreding van Mijn volk, een plaag voor Hem en Hij heeft Zijn ziel tot schuldoffer gesteld'*, (Jesaja 53:4-10).

Deze dingen betreffen de Heer en Zijn verzoeking van de zijde van de hellen en tenslotte van de zijde van de Joden, door wie Hij gekruisigd werd.

De worstelingen van de Heer worden ook beschreven bij, (Jesaja 63:1-10), waaronder ook het volgende, *'Uw klederen zoals van een die in de wijnpers treedt; Ik heb de pers alleen getreden'*, waarmee wordt aangeduid, dat Hij alleen de boze en de valse dingen van de Kerk en alle geweld dat het Woord en dus Hemzelf, werd aangedaan, omdat de Heer het Woord is en het Woord en de Heer Zelf geweld is aangedaan door het rooms-katholieke godsdienstige en ook door het godsdienstige bij de hervormden ten aanzien van het geloof-alleen; de boze en de valse dingen van het godsdienstige van beide heeft de Heer verdragen, toen Hij het Laatste Gericht hield, waardoor Hij opnieuw de hellen heeft onderjukt; en indien zij niet opnieuw waren onderjukt, zo zou niet enig vlees gezaligd hebben kunnen worden, zoals Hijzelf bij, (Mattheüs 24:21,22) zegt.

830. En Hij heeft op Zijn bekleedsel en op Zijn dij de Naam geschreven: Koning der koningen en Heer der heren, betekent dat de Heer leert in het Woord, hoedanig Hij is, namelijk dat Hij is het Goddelijk Ware van de Goddelijke Wijsheid en het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde, dus dat Hij de God van het heelal is.

Met het bekleedsel van de Heer wordt het Woord aangeduid ten aanzien van het Goddelijk Ware, nr. 825; met de dij van de Heer wordt het Woord aangeduid ten aanzien van het Goddelijk Goede; dat de dijen en de lenden het goede van de liefde betekenen en dat dit is vanwege de overeenstemming, zie nr. 213; daarom wordt, wanneer dij wordt gezegd van de Heer, Hijzelf ten aanzien van het Goede van de Liefde aangeduid, hier ook het Woord ten aanzien daarvan; met de Naam geschreven, wordt het hoedanige van de Heer aangeduid, nr. 824; onder Koning der koningen wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Ware van de Goddelijke Wijsheid en onder de Heer der heren wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde; iets eenders wordt aangeduid met het koningschap en met de heerschappij van de Heer, waar beide worden gezegd, nr. 664.

Omdat gezegd wordt Koning der koningen en Heer der heren en daaronder de Heer wordt verstaan ten aanzien van het Goddelijk Ware en ten aanzien van het Goddelijk Goede, wordt daarom ook gezegd ‘de Naam geschreven op het bekleedsel en op de dij’ en met de naam geschreven op het bekleedsel wordt aangeduid het Woord ten aanzien van het Goddelijk Ware en met de Naam geschreven op de dij wordt aangeduid het Woord ten aanzien van het Goddelijk Goede; het ene en het andere is in het Woord het Goddelijk Ware van het Woord in de geestelijke zin ervan; en deze zin is voor de engelen in de middelste of tweede hemel, die in het inzicht zijn vanuit de Goddelijke Ware dingen; en het Goddelijk Goede van het Woord is in de hemelse zin, en die is voor de engelen van de hoogste of derde hemel, die in de wijsheid zijn vanuit de Goddelijke Goede dingen; maar deze zin is ten zeerste verborgen en alleen te doorvatten voor degenen die in de liefde tot de Heer uit de Heer zijn.

Dat het de Heer is, wordt openlijk eerder in de Openbaring gezegd: *‘Die zullen met het Lam strijden; het Lam zal hen overwinnen, omdat Het is de Heer der heren en de Koning der koningen’*, (Openbaring 17:14).

Dat de dij het goede van de liefde betekent en wanneer over de Heer wordt gehandeld, het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde, staat uit het Woord hieruit vast: *‘Gerechtigheid zal de gordel van Zijn lenden zijn en de waarheid de gordel van Zijn dijen’*, (Jesaja 11:5). *‘Op het hoofd van de cherubim was de gedaante van een Mens op de troon, van de gedaante van Zijn lenden en opwaarts en van de gedaante van Zijn lenden en neerwaarts, was de gedaante van vuur en glans rondom’*, (Ezechiël 1:26-28); onder de Mens op de troon wordt de Heer verstaan, met de gedaante van vuur van de lenden opwaarts en neerwaarts wordt Zijn Goddelijke Liefde aangeduid en met de glans rondom wordt de Goddelijke Wijsheid daaruit aangeduid.

‘De man – die door Daniël werd gezien - wiens lenden waren gegord met het goud van Ufaz’, (Daniël 10:5) was een engel in wie de Heer was; met het goud van Ufaz wordt het goede van de liefde aangeduid.

Iets eenders wordt met de dij aangeduid in, (Jesaja 5:27; Psalm 45:4) en elders.

Over de overeenstemming van de dijen of de lenden met de echtelijke liefde, die de fundamentele liefde van alle liefden is, zie ‘Hemelse Verborgenheden’, nrs. 5050 tot 5062.

831. En ik zag een engel staande in de Zon en hij riep met een grote stem, zeggende tot al de vogelen vliegende in het midden van de hemel: Komt, en vergadert u tot het Avondmaal van de grote God, betekent de Heer vanuit de Goddelijke Liefde en vandaar vanuit de Goddelijke IJver, roepend en samenroepend allen die in de geestelijke aandoening van het ware zijn en over de hemel denken, tot de Nieuwe Kerk en tot de verbinding met Zich en dus tot het eeuwige leven.

Onder de engel staande in de Zon, wordt de Heer in de Goddelijke Liefde verstaan; onder de engel wordt de Heer verstaan en onder de Zon Zijn Goddelijke Liefde; met roepen met een grote stem, wordt aangeduid vanuit de Goddelijke IJver, want de stem of de invloeiing uit de Heer vanuit de Goddelijke Liefde is vanuit de Goddelijke IJver, want de ijver is van de liefde; met de vogelen vliëgend in het midden van de hemel, worden aangeduid allen die in de geestelijke aandoening van het ware zijn en vandaar denken over de hemel; met komen en vergaderd worden tot het Avondmaal van de grote God, wordt aangeduid het roepen en het samenroepen tot de Nieuwe Kerk en tot de verbinding met de Heer; en omdat vanuit de verbinding met de Heer het eeuwige leven is, wordt daarom ook dit aangeduid; met roepen: Komt, wordt het roepen aangeduid en met vergadert u, wordt het samenroepen aangeduid.

Dat onder de engel in het Woord de Heer wordt verstaan, zie de nrs. 5, 170, 258, 344, 465, 649, 657, 718; hier des te meer, omdat hij gezien werd staande in de Zon en geen engel verschijnt in de Zon; de Heer immers is de Zon van de geestelijke wereld en daarom is alleen de Heer daar; dat met de Zon, waar over de Heer wordt gehandeld, de Goddelijke Liefde wordt aangeduid, zie de nrs. 53, 414; dat met roepen met een grote stem, wanneer over de

Heer in de Goddelijke Liefde wordt gehandeld, wordt aangeduid spreken of invloeiën vanuit de Goddelijke IJver, is duidelijk, omdat de Goddelijke IJver van de Goddelijke Liefde is, hier voor de zaliging van de mensen; dat met de vogelen zulke dingen worden aangeduid als van het verstand en het denken daaruit zijn, zie nr. 757; hier degenen die in de geestelijke aandoening van het ware zijn en over de hemel denken, aangezien het gezegd wordt van vogelen vliegend in het midden van de hemel en met vliegen in het midden van de hemel, wordt aangeduid: doorschouwen, opletten en denken, nrs. 245, 415; dat met het Avondmaal van de grote God de Nieuwe Kerk wordt aangeduid en zo de verbinding met de Heer, zie nr. 816, waar hun Avondmaal wordt genoemd ‘het Avondmaal van de bruiloft van het Lam’.

832. Opdat gij eet de vlezē der koningen en de vlezē der oversten over duizend en de vlezē der sterken en de vlezē der paarden en van degenen die daarop zitten en de vlezē van alle vrijen en knechten en kleinen en groten, betekent de toe-eigening van de goede dingen uit de Heer door de ware dingen van het Woord en van de leer daaruit, in elke zin, elke graad en elk geslacht.

Eerder in nr. 831, is gehandeld over de verbinding met de Heer door het Woord, hier wordt gehandeld over de toe-eigening van de goede dingen uit Hem door de ware dingen van het Woord; met eten wordt het toe-eigenen aangeduid, nr. 89; met de vlezē die zij zouden eten, worden de goede dingen van het Woord en vandaar van de Kerk aangeduid; en met de koningen, de oversten over duizend, de sterken, de paarden, degenen die daarop zitten, de vrijen en de knechten, de kleinen en de groten, worden de ware dingen aangeduid in elke zin, elke graad en elk geslacht; met de koningen worden degenen aangeduid die in de ware dingen van de Kerk vanuit het Woord zijn en abstract genomen de ware dingen van de Kerk vanuit het Woord, nrs. 20, 483; met de oversten over duizend worden aangeduid degenen die in de erkenningen van het goede en het ware zijn en abstract genomen die erkenningen, nr. 337; met de sterken worden aangeduid degenen die in de geleerdheid zijn omtrent de leer vanuit het Woord en abstract genomen de geleerd daaruit, nr. 337; met de paarden wordt het verstand van het Woord aangeduid en met hen die op de paarden zitten, worden aangeduid degenen die in de wijsheid vanuit het verstand van het Woord zijn en abstract genomen de wijsheid daaruit, nrs. 298, 820; met de vrijen en de knechten worden aangeduid degenen die vanuit zich weten en zij die vanuit anderen weten, nrs. 337, 604; met de kleinen en de groten worden aangeduid degenen die in een kleinere of grotere graad zijn, nrs. 527, 810; hieruit blijkt dat daarmee ‘dat zij hun vlezē zouden eten’, wordt aangeduid de toe-eigening van de goede dingen uit de Heer door de ware dingen van het Woord en van de leer daaruit in elke zin, elke graad en elk geslacht.

Men moet weten, dat geen enkel mens enig geestelijk goede uit de Heer heeft, dan door de ware dingen vanuit het Woord; de ware dingen van het Woord immers zijn in het licht van de hemel en de goede dingen zijn in de warmte van dat licht; en daarom indien het verstand niet is in het licht van de hemel door het Woord, kan de wil niet komen in de warmte van de hemel; de liefde en de naastenliefde kunnen niet worden geformeerd dan door de ware dingen vanuit het Woord; de mens kan niet hervormd worden dan door de ware dingen daaruit; de Kerk zelf wordt bij de mens geformeerd door die dingen, maar niet door die ware dingen in het verstand alleen, maar door het leven daarnaar; zo treden de ware dingen in de wil binnen en worden dan goede dingen; zo wordt het aangezicht van het ware verkeerd in het aangezicht van het goede; wat immers van de wil is en dus zo van de liefde is, dit wordt het goede genoemd en al wat van de wil of de liefde is, dat is ook van het leven van de mens.

Hieruit kan men zien dat de toe-eigening van het goede door de ware dingen in elke zin, elke graad en elk geslacht, door het Woord uit de Heer, hier onder het eten van de vlezē van hen die worden vermeld, wordt verstaan.

Wie kan niet zien, dat onder de vlezē hier niet vlezē worden verstaan; wie kan zo waanzinnig zijn om te geloven dat de Heer allen roept en samenroept tot een groot

Avondmaal om hun de vlezen van koningen, van oversten over duizend, sterken, paarden, van hen die daarop zitten, van vrijen en knechten, van kleinen en groten te eten te geven? Wie kan niet zien dat in deze dingen een geestelijke zin is en dat zonder die zin niemand weet wat deze dingen betekenen?

Wie kan het volhouden te loochenen dat het Woord in zijn schoot geestelijk is; zou het niet meer dan stoffelijk zijn, indien die dingen volgens de zin van de letter en niet volgens de geestelijke zin werden verstaan?

Eendere teksten zijn de volgende bij Ezechiël: *‘Zo zei de Heer Jehovah: Zeg tot de vogel van alle vleugel en tot alle beest des velds: Vergadert u en komt; vergadert u van de omtrek op Mijn groot slachtoffer, op de bergen Israëls, opdat gij vlees eet en bloed drinkt, het vlees der sterken zult gij eten en het bloed van de vorsten der aarde zult gij drinken; gij zult het vette eten tot verzadigdheid en bloed drinken tot aan dronkenschap toe, van Mijn slachtoffer dat Ik voor u slachtoffer; gij zult verzadigd worden op Mijn tafel met paard en wagen en alle man des krijgs; zo zal Ik Mijn heerlijkheid geven onder de natiën’*, (Ezechiël 39:17-21); met het vlees wordt hier eender het goede van de Kerk uit de Heer door het Woord aangeduid en met het bloed het ware van de Kerk; wie ziet niet, dat er niet bloed gegeven zou worden om te drinken tot aan dronkenschap toe en dat zij niet op tafel van de Heer Jehovih verzadigd zouden worden met paard, wagen, de sterke en alle man des krijgs?

Waar dus met het vlees het goede van de Kerk wordt aangeduid en met het bloed het ware van de Kerk, zo blijkt het duidelijk dat met het Vlees en het Bloed van de Heer in het Gewijde Avondmaal, het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware uit de Heer wordt aangeduid, iets eenders als wat met het Brood en de Wijn wordt aangeduid, waarover (Johannes 6:51-58). Het vlees betekent het goede ook in vele andere plaatsen in het Woord, zoals hier: *‘Ik zal het hart van steen uit hun vlees wegnemen en zal hem een hart van vlees geven’*, (Ezechiël 11:10; 36:26).

‘Mijn vlees verlangt naar U in een land der droogte’, (Psalm 63:2).

‘Mijn hart en mijn vlees jubelen jegens de levende God’, (Psalm 84:3).

‘Mijn vlees zal in vertrouwen wonen’, (Psalm 6:9).

‘Wanneer gij een naakte gezien en hem gedekt zult hebben en gij u van uw vlees niet verborgen zult hebben’, (Jesaja 58:7).

833. En ik zag het beest en de koningen der aarde en hun heirlegers vergaderd om oorlog te voeren met Hem Die op het paard zat en met Zijn heirleger, betekent dat alle innerlijk bozen die het geloof-alleen hebben beleden, met de voorgangers en hun aanhangers, de Goddelijke Waarheden van de Heer in Zijn Woord zullen bestrijden en degenen zullen bestoken die uit de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn.

Dat met het beest degenen worden aangeduid die in dat godsdienstige ten aanzien van het geloof-alleen zijn, zie de nrs. 567, 576, 577, 594, 598, 601; dat het slechts diegenen zijn die innerlijk boos zijn en dat godsdienstige hebben beleden, zal men hierna zien; met de koningen der aarde worden degenen aangeduid die meer dan de overigen in de valsheden van dat godsdienstige zijn, dus de voorgangers; met de koningen der aarde immers worden degenen aangeduid die in de ware dingen van de Kerk vanuit het Woord zijn en in de tegengestelde zin zij die in valsheden zijn, nrs. 20, 483, 704, 720, 737, 740, hier zij die in de valse dingen zijn; met hun heirlegers worden aangeduid allen onder hen, die eveneens in de valse dingen zijn, nr. 447; met oorlog voeren wordt bestrijden aangeduid, aangezien met de oorlog in het Woord een geestelijke oorlog wordt aangeduid, namelijk die van het valse tegen het ware en die van het ware tegen het valse, nrs. 500, 586, 707; onder Hem Die op het paard zat, wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Woord, nrs 820, 821; en omdat zij niet kunnen strijden tegen de Heer Zelf, maar wel tegen de Goddelijke ware dingen van Hemzelf, die in het Woord zijn en dus zo eveneens tegen de Heer strijden, omdat de Heer het Woord is, wordt daarom dit onder oorlog voeren met Hem Die op het paard zat, verstaan; dat met het heirleger degenen worden

aangeduid die in de Goddelijke ware dingen zijn, dus zij die uit de Nieuwe Hemel en uit de Nieuwe Kerk van de Heer zijn, omdat bij hen de Goddelijke Ware dingen zijn, zie nr. 826.

834. En het beest werd gegrepen en tevens de pseudoprofeet die de tekenen ervoor gedaan had, waardoor hij verleid had die het merkteken van het beest ontvangen hadden en die het beeld ervan aanbaden, betekent al degenen die het geloof-alleen hebben beleden en innerlijk boos waren, zowel de leken en het gewone volk als de geestelijken en de geleerden, die door redeneringen en betuigingen dat het geloof-alleen het enige middel van het heil is, de anderen ertoe hebben gebracht om dat geloof op te nemen en om daarnaar te leven.

Onder het beest wordt hier het beest vanuit de zee verstaan, waarover in de (Openbaring 13:1-10); en onder de pseudoprofeet wordt het beest vanuit de aarde verstaan, waarover in hetzelfde hoofdstuk, (Openbaring 13:11-18); dat onder het beest vanuit de zee worden verstaan de leken en het gewone volk, die in het godsdienstige van het geloof-alleen zijn en dat onder het beest vanuit de aarde worden verstaan de geestelijken en de geleerden, die in dat godsdienstige zijn, kan men zien uit de ontvouwingen van dat hoofdstuk; en dat de pseudoprofeet hier het beest vanuit de aarde is, (Openbaring 13:11-18) wordt gehandeld, blijkt duidelijk, omdat hier van de pseudoprofeet wordt gezegd, dat hij het is die de tekenen vóór het andere beest deed, waardoor hij verleid had degenen die het merkteken van het beest ontvangen hadden en die het beeld ervan aanbaden; want eendere dingen worden gezegd van het beest vanuit de aarde, in de Openbaring, namelijk: *‘Dat het grote tekenen deed voor het beest vanuit de zee en degenen verleidde die op de aarde wonen, opdat zij zijn beeld aanbaden en zijn merkteken ontvingen op de rechterhand en op het voorhoofd’*, (Openbaring 13:12-17); waaruit blijkt, dat met de pseudoprofeet hier de geestelijken en de geleerden worden aangeduid die zich in het godsdienstige ten aanzien van het geloof-alleen hebben bevestigd en de leken en het gewone volk hebben verleid; zij worden de pseudoprofeet genoemd, omdat met die profeet degenen worden aangeduid die de valse dingen leren en prediken, door de ware dingen van het Woord te verdraaien, nrs. 8, 701; dat met zijn tekenen voor het beest worden aangeduid de redeneringen en de betuigingen dat het geloof-alleen het enige middel van het heil is, zie de nrs. 598, 599, 704; met het merkteken van het beest ontvangen en zijn beeld aanbidden, wordt aangeduid dat geloof erkennen en opnemen, nrs. 634, 637, 679.

835. Deze twee zijn levend gezonden in de poel des vuurs brandend met zwavel, betekent dat zij allen, zoals zij waren, in de hel werden geworpen, waar de liefden van het valse zijn en eveneens de begeerten van het boze.

Met levend wordt aangeduid zoals zij waren; met deze twee, namelijk het beest en de pseudoprofeet, worden al degenen aangeduid die het geloof-alleen hebben beleden en innerlijk boos zijn, zowel de leken als de geestelijken, evenals eerder in nr. 834; met de poel des vuurs brandend met zwavel, wordt de hel aangeduid, waar degenen zijn die in de liefde van dat valse zijn en tegelijk in de begeerten van het boze; met de poel worden aangeduid de valse dingen in overvloed, waarover hierna; met het vuur wordt de liefde aangeduid, hier de liefde van hun valse; dat het vuur de liefde in de ene en de andere zin, de goede en de slechte, betekent, nrs. 468, 494, 599; hier de liefde van het valse, omdat gezegd wordt poel des vuurs; met de zwavel wordt de begeerte van het boze en van het valse daaruit aangeduid, nr. 452. Iets eenders wordt van de draak en van die twee gezegd in het volgende hoofdstuk, met deze woorden: *‘De duivel [de draak], die hen verleidde, werd geworpen in de poel des vuurs en der zwavel, alwaar het beest en de pseudoprofeet zijn; en zij zullen gepijnigd worden dagen en nachten tot in de eeuwen der eeuwen’*, (Openbaring 20:10).

Men moet weten, dat de hel waar zulke geesten zijn, uit de verte verschijnt zoals een vurige poel met een groene vlam zoals van zwavel; maar zij die daarin zijn, zien dit niet; zij zijn daar in hun tuchthuizen opgesloten, waar zij met elkaar heftig twisten; soms verschijnen er messen

in hun handen waarmee zij dreigen als men niet wijkt; het is hun liefde van het valse, tezamen met de begeerten van het boze, die de schijn van zo'n poel maakt; die schijn is vanwege de overeenstemming.

Dat met de poel wordt aangeduid waar het ware is in overvloed en vandaar in de tegengestelde zin waar het valse is in overvloed, kan uit het Woord vaststaan; waar het ware is in overvloed, uit deze plaatsen: *'Vanuit de woestijn zullen wateren uitbarsten en rivieren in de vlakke van de woestijn; en de dorre plaats zal tot een poel zijn'*, (Jesaja 35:5,7).

'Ik zal de woestijn stellen tot een poel der wateren en het droge land tot springbronnen der wateren', (Jesaja 41:18; Psalm 107:33,35).

'Ik zal de rivieren tot eilanden stellen en de poelen uitdrogen', (Jesaja 42:15).

'De God Jakobs, Die de rots verkeerde in een poel der wateren en de keisteen in een bron der wateren', (Psalm 114:7,8).

'Allen die loon maken vanuit de poelen der ziel', (Jesaja 19:10).

In de tegenovergestelde zin uit deze plaatsen: *'Ik zal de naam en het overschot van Babel uitroeien en Ik zal haar stellen tot een erve der eenden en tot poelen der wateren'*, (Jesaja 14:22,23).

'De dood en de hel werden uitgeworpen in de poel des vuurs', (Openbaring 20:14).

'Zo iemand niet gevonden werd geschreven in het Boek des Levens, die werd uitgeworpen in de poel des vuurs', (Openbaring 20:15).

'Hun deel is in de poel des vuurs, die brandt van zwavel; wat is de tweede dood', (Openbaring 21:8).

836. En de overigen werden gedood met het slagzwaard van Degene Die op het paard zat, dat uit Zijn mond voortging, betekent dat al degenen uit allerlei ketterij onder de hervormden, die niet hebben geleefd volgens de geboden van de Heer in het Woord, die zij kenden, en die vanuit het Woord gericht zijn, vergaan.

Onder de overigen worden al degenen verstaan uit allerlei ketterij onder de hervormden, die niet hebben geleefd volgens de geboden van de Heer in het Woord, die zij kenden, namelijk de geboden van de Decaloog, dus zij die de boze dingen niet als zonden schuwen; want degenen die deze dingen niet als zonden schuwen, zijn in boze dingen van elk geslacht; zij zetelen immers in hen vanaf hun geboorte en vandaar vanaf de kindertijd tot aan het einde van het leven en zij groeien dan dus ook aan, indien zij niet door daadwerkelijke boetedoening worden verwijderd; van dezen wordt gezegd dat zij gedood werden door het slagzwaard van Hem die op het paard zat; met gedood worden wordt hier, zoals vaak eerder, geestelijk gedood worden aangeduid, namelijk vergaan ten aanzien van de ziel; met het slagzwaard van Hem die op het paard zat, dat voortging vanuit Zijn mond, worden aangeduid de ware dingen van het Woord strijdend tegen de valse dingen van het boze; met het zwaard immers, de degen en het slagzwaard wordt aangeduid het ware strijdend tegen het valse en het valse strijdend tegen het ware, nr. 52; maar het zwaard is op de dij, vandaar is het de strijd vanuit de liefde; de degen is in de hand, vandaar is het de strijd vanuit de macht; en het slagzwaard is van de mond, vandaar is het de strijd vanuit de leer; en vandaar is het slagzwaard, voortgaand uit de mond van de Heer, de strijd tegen de valse dingen vanuit het Woord, nrs. 108, 117, 827; het Woord immers gaat voort vanuit de mond van de Heer.

Dat hier gehandeld wordt over de strijd met de hervormden en niet met de Babyloniërs, is omdat de hervormden het Woord lezen en de ware dingen daar als Goddelijke Ware dingen erkennen; anders dan de Babyloniërs, dezen erkennen weliswaar het Woord, maar lezen het echter niet en eenieder beschouwt de uitspraken van de paus op de eerste plaats en verreweg als gelijkwaardig; en daarom kan er met hen niet enige strijd vanuit het Woord zijn; zij stellen zich er ook boven en er niet onder; niettemin worden ook dezen gericht vanuit het Woord en vanuit de uitspraken van de paus voor zoveel als deze met het Woord samenstemmen.

837. En al de vogels werden verzadigd van hun vlezen, betekent dat de helse genieën vanuit hun begeerten van het boze, die hun eigen dingen zijn, als het ware gevoed worden. Met de vogels worden de valse dingen aangeduid die vanuit de hel zijn en omdat in die valse dingen de helse genieën zijn, die samen met de mensen zijn in die valse dingen van hen die van hun liefde zijn, worden daarom dezen met vogels hier aangeduid; ook wordt de mens die in die valse dingen is na de dood zo'n genius; dat met onnuttige en schadelijke vogels, vooral de onreine en roofzuchtige, die zich met lijken voeden, worden aangeduid de valsheden die van de liefde zijn, zie nr. 757; met de vlezen worden hier de boze dingen van de begeerten aangeduid, die de eigen dingen van de mens zijn, nr. 748; met daarmee verzadigd worden, wordt aangeduid als het ware daarmee gevoed worden en die met verlustiging naar zich toehalen, want de helse genieën die in eendere begeerten van het boze zijn, halen ze gretig naar zich toe en vullen de neusgaten en vandaar het leven met de begeerten, uitgewasemd van de gedachten en de ademhalingen van hen; en daarom brengen zij het leven samen door en wonen zij samen.

838. Eenieder wachtte zich dus voor dat ketterse dat de mens wordt gerechtvaardigd door het geloof zonder de werken der wet, want wie daarin is en niet ten volle daarvan terugtreedt voordat het einde van het leven nabij is, wordt na de dood vergezelschap met de helse genieën; zij immers zijn de 'bokken', van wie de Heer zegt: *'Gaat weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur dat de duivel en zijn engelen is bereid'*, (Mattheüs 25:41,42); van de bokken immers zegt de Heer niet dat zij boze dingen hebben gedaan, maar dat zij niet de goede dingen hebben gedaan en dat zij niet de goede dingen hebben gedaan, is omdat zij bij zichzelf zeggen: ik kan het goede niet doen uit mijzelf; de wet verdoemt mij niet; het bloed van Christus reinigt mij en bevrijdt mij; het lijden aan het kruis heeft de schuld van de zonde weggenomen; de verdienste van Christus wordt mij toegerekend door het geloof; ik ben verzoend met de Vader, in de genade, ik word zoals een zoon aangemerkt en Hij rekent onze zonden zoals zwakheden aan, die Hij terstond ter wille van Zijn Zoon vergeeft; zo rechtvaardigt Hij door het geloof-alleen en als dit niet het enige middel van het heil was, zou geen sterveling gezaligd kunnen worden; ter wille van welk ander doel zou de Zoon Gods aan het kruis geleden en de wet vervuld hebben, dan om de verdoemenis van onze overtredingen weg te nemen?

Deze en eendere dingen meer zeggen zij bij zichzelf en zo doen zij de goede dingen, die de goede dingen niet zijn, niet, want vanuit hun geloof-alleen, dat niets anders is dan een geloof van erkennenissen, in zich een historisch geloof, dus alleen wetenschap, gaat niet enig goede voort; het is immers een dood geloof, waarin niet het leven of de ziel komt, tenzij de mens rechtstreeks tot de Heer gaat en de boze dingen als zonden schuwt zoals uit zich; dan zijn de goede dingen die de mens zoals uit zich doet, uit de Heer, dus in zich goed; over welke zaak het volgende bij Jesaja: *'Wee de zondige natie, zwaar van ongerechtigheid, het zaad der bozen, de verdorven zonen; wanneer gijlieden uw handen uitbreidt, verberg Ik Mijn ogen van u; ook indien gij het gebed zult vermenigvuldigd hebben, hoor Ik niet; wast u, reinigt u, doet de boosheid van uw werken van vóór Mijn ogen weg; houdt op het boze te doen, leert het goede te doen; dan, al waren uw zonden zoals scharlaken, zij zullen wit worden zoals de sneeuw; al waren zij rood zoals purper, zij zullen zijn zoals wol'*, (Jesaja 1:4,15-18).

En bij Jeremia: *'Sta in de poort van het huis van Jehovah en roep aldaar dit woord uit: Vertrouwt niet op woorden der leugen, door te zeggen: De tempel van Jehovah, de tempel van Jehovah, de tempel van Jehovah, zijn die; zult gij door te stelen, te doden, te echtbreken en door te zweren door leugen, daarna komen en staan voor Mij in dit huis, op hetwelk Mijn Naam genoemd wordt en zeggen: Wij zijn verlost, terwijl gij die gruwelen doet? Is dit huis een spelonk der rovers geworden; ook Ik, zie, Ik heb gezien, gezegde van Jehovah'*, (Jeremia 7:2-4,9-11).

* * * * *

839. Ik zag voor mij uit in de wereld der geesten en ik zag een leger op rossige en zwarte paarden; zij die daarop zaten, verschenen zoals apen, met het aangezicht en de borst gekeerd naar de lenden en de staarten van de paarden en met het achterhoofd en de rug gekeerd naar hun nekken en hoofden en de teugels hingen om de halzen van de ruiters; en zij riepen: Laten wij strijden tegen de ruiters op de witte paarden; en zij bewogen met hun beide handen de teugels; zo trokken zij de paarden uit de strijd terug en wel aanhoudend.

Toen lieten zich vanuit de hemel twee engelen neer en zij naderden mij en zeiden: Wat ziet gij?

En ik vertelde dat ik zo'n zotte ruitery zag en ik vroeg wat dit was en wie zij waren.

De engelen antwoordden: Zij zijn vanuit de plaats die wordt genoemd Armageddon (Openbaring 16:16), waarin zij tot ettelijke duizenden vergaderd waren om tegen degenen te strijden die zijn vanuit de Nieuwe Kerk van de Heer, die het Nieuwe Jeruzalem wordt genoemd; in die plaats spraken zij over de Kerk en de godsdienst, evenwel was bij hen niet iets van een Kerk, omdat er niet enig geestelijk ware was, noch iets van godsdienst, omdat er niet enig geestelijk goede was; zij spraken daar met mond en lippen over de godsdienst en over de Kerk, maar de oorzaak hiervan was, dat zij door die zouden kunnen heersen; zij hebben in hun jeugd geleerd om het geloof-alleen, de Drievuldigheid van God en de tweevuldigheid van Christus te bevestigen; maar wanneer zij tot de hogere ambten in de Kerk waren opgeklommen, onthielden zij die dingen enige tijd lang; maar omdat zij dan aanvingen niet meer over God en over de hemel te denken, maar over zich en over de wereld, dus niet over de eeuwige gezegendheid en gelukzaligheid, maar over de tijdelijke voorrang en de tijdelijke welvaart, wierpen zij de in hun jeugd tot zich getrokken leerstellingen uit de innerlijke dingen van het redelijk gemoed - welke dingen gemeenschap hebben met de hemel en vandaar in het licht van de hemel zijn - in de uiterlijke dingen van het redelijk gemoed, welke dingen gemeenschap hebben met de wereld en vandaar alleen in het licht van de wereld zijn en tenslotte stootten zij ze neer in het zinlijk natuurlijke; daarom zijn de leerstellingen van de Kerk bij hen alleen van de mond geworden en niet langer van het denken vanuit de rede en nog minder van de aandoening vanuit de liefde en omdat zij zich zodanig hebben gemaakt, laten zij niet enig echt ware toe dat van de Kerk is, noch enig echt goede dat van de godsdienst is; vergelijkenderwijs zijn de innerlijke dingen van hun gemoed geworden zoals kolven die zijn opgevuld met een mengsel van ijzervijlsel en zwavelpoeder, waarin, indien er water bij wordt gedaan, eerst een aangloeien ontstaat en daarna een vlam, met als gevolg dat die kolven barsten; evenzo gaat het met hen, wanneer zij iets horen van het levende water dat het echte ware van het Woord is en dit door de oren binnenkomt, dan ontsteken zij heftig en ontvlammen en zij verwerpen het als een zodanig iets dat hun hoofden zou doen barsten.

Dezen zijn het die u als apen verschenen, met hun lichamen achterstevoren rijdend op rossige en zwarte paarden, met de teugels rondom de halzen, aangezien zij die het ware en het goede van de Kerk vanuit het Woord niet liefhebben, niet de voorste delen van enig paard willen beschouwen, maar de achterdelen ervan; het paard immers betekent het verstand van het Woord, het rossige paard het verstand van het Woord te gronde gericht ten aanzien van het goede en het zwarte paard het verstand van het Woord te gronde gericht ten aanzien van het ware; dat zij 'ten strijde' riepen tegen hen die op de witte paarden zaten, is omdat het witte paard betekent het verstand van het Woord ten aanzien van het ware en het goede; dat men hen zag de paarden met de hals terugtrekken, was omdat zij de gevechten vreesden en dat zo het ware van het Woord tot velen zou komen en zo tot het licht; dit is de uitleg.

De engelen zeiden verder: Wij zijn uit het gezelschap van de hemel dat Michael wordt genoemd en het werd ons uit de Heer bevolen om neer te dalen tot de plaats die heet Armageddon, waarvandaan de ruitery uitbrak die door u werd gezien.

Met Armageddon wordt bij ons in de hemel aangeduid: de staat en de bedoeling van te strijden vanuit vervalste ware dingen, opkomend vanuit de liefde van de oppermacht en de

voorrang; en omdat wij bij u het verlangen hebben doorvat om ten aanzien van de strijd daar kennis van te nemen, zullen wij het een en ander vertellen.

Na te zijn neergedaald vanuit de hemel zijn wij tot die plaats genaderd die Armageddon heet en daar zagen wij er tot ettelijke duizenden vergaderd; wij traden echter die groep niet binnen, maar er waren aan de zuidelijke zijde van die plaats twee huizen, waar knapen met hun meesters waren; daar gingen wij binnen en dezen ontvingen ons welwillend; wij schiepen genoeg in hun gezelschap te zijn; zij waren allen bekoorlijk van aangezicht vanwege het leven in hun ogen en vanwege de ijver in hun spreken; het leven in de ogen hadden zij vanuit de doorvatting van het ware en de ijver in het spreken vanuit de aandoening van het ware; en daarom ook waren aan hen vanuit de hemel hoeden gegeven, waarvan de randen waren versierd met tressen van gouddraad waar doorheen parels waren geweven en eveneens waren aan hen klederen gegeven in een kleurschakering van wit en hemelsblauw; wij vroegen hun of zij naar de plaats die nabij lag hadden geschouwd, die Armageddon wordt genoemd; zij zeiden dat zij het hadden gedaan door een venster dat onder het dak van het huis was; en dat zij daar een vergadering hadden gezien, maar onder verschillende gedaanten, nu eens als hoog opgeschoten mensen en dan weer niet als mensen, maar als standbeelden en gebeeldhouwde afgoden en rondom hen een menigte op gebogen knieën; dezen verschenen ons ook onder verschillende vormen, nu eens zoals mensen, dan weer zoals luipaarden en dan weer zoals bokken met neerwaarts vooruitgestoken horens waarmee zij de grond omwoelden; wij verklaarden die gedaanteverwisselingen, wie zij uitbeeldden en wat zij aanduidden. Maar ter zake: toen die vergaderden hoorden dat wij in die huizen waren binnengegaan, zeiden zij tot elkaar: Wat moet zij bij die knapen? Laten wij enigen uit onze groep zenden om hen uit te werpen.

Zij zonden er ook enigen en toen zij gekomen waren, zeiden zij tot ons: Waarom bent u die huizen binnengegaan; vanwaar bent u; wij bevelen u krachtens onze oppermacht om heen te gaan.

Maar wij antwoordden: U kunt dat niet krachtens oppermacht bevelen; u bent weliswaar in uw eigen ogen zoals Enakim en zij die hier zijn in uw ogen zoals dwergen, maar toch heeft u hier niets van macht en recht, tenzij misschien door sluwe streken uit uw drie herbergen hier, die echter niets zullen vermogen; en boodschapt het daarom aan de uwen, dat wij vanuit de hemel hierheen gezonden zijn om onderzoek te doen of bij u al dan niet godsdienst is; en indien niet, dan zult u van deze plaats uitgeworpen worden; en legt hun daarom dit punt voor, waarin het wezenlijke zelf van de Kerk en vandaar van de godsdienst gelegen is: Hoe verstaan zij deze woorden in het gebed van de Heer, Onze Vader Die in de hemelen zijt, Uw Naam worde geheiligd, Uw Koninkrijk kome, Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, alzo ook op de aarde.

Nadat zij dit hadden gehoord, zeiden zij eerst: Wat is dit? En daarna zeiden zij dat zij het zouden voorleggen. En zij gingen heen en zeiden het tot de hunnen en deze antwoordden: Wat en hoedanige opgave is dit?

Maar zij verstonden de verborgenheid, namelijk dat zij wilden weten of die dingen de weg van ons geloof tot God de Vader bevestigden; en daarom zeiden zij: De woorden zijn duidelijk, dat men tot God de Vader moet bidden en omdat Christus onze Heiland is, dat men moet bidden tot God de Vader ter wille van de Zoon.

En terstond daarop besloten zij in hun verontwaardiging om naar ons toe te gaan en ons mondeling de verklaring af te leggen en erbij te zeggen, dat zij ons aan de oren zouden trekken.

Zij gingen ook die plaats uit en gingen een bos binnen nabij die beide huizen waarin de knapen met hun meesters waren; in dat bos lag een opgehoogd terrein zoals van een strijdperk.

Zij hielden elkaar bij de hand en traden dat perk binnen waar wij waren en op hen wachtten. Er waren daar hoopjes aarde zoals heuveltjes, waarop zij gingen zitten, want zij zeiden tegen elkaar: Laten wij voor hen niet gaan staan, maar zitten.

Toen zei een van hen die zich als een engel des lichts kon voordoen en wie het door de overigen was opgelegd om met ons te spreken: U heeft ons voorgesteld om ons gemoed te openen ten aanzien van de eerste woorden in het gebed van de Heer, hoe wij die verstaan. Zo zeg ik u dan, dat wij die als volgt verstaan, dat men tot God de Vader moet bidden en dat men, omdat Christus onze Heiland is, en wij door Zijn verdienste gezaligd worden, tot God de Vader moeten bidden vanuit het geloof in de verdienste van Hem.

Maar toen zeiden wij tot hen: Wij zijn uit het gezelschap van de hemel dat Michaël wordt genoemd en wij zijn gezonden om onderzoek te doen en na te gaan of u, nu u in die plaats vergaderd bent, al of niet enige godsdienst hebt en dit kunnen wij niet anders leren kennen dan door te ondervragen over God; de idee van God immers treedt het al van de godsdienst binnen en daardoor vindt de verbinding plaats en door de verbinding de zaliging; wij in de hemel lezen dagelijks het gebed, zoals de mensen op aarde en dan denken wij niet over God de Vader, omdat Hij onzichtbaar is, maar over Hemzelf in Zijn Goddelijk Menselijke, omdat Hij in Dit zichtbaar is; en Hij wordt in Dit door u Christus genoemd, maar door ons de Heer; en zo is voor ons de Heer de Vader in de hemel; de Heer heeft het ook geleerd, dat Hij en de Vader één zijn; dat de Vader in Hem en Hij in de Vader is; en dat wie Hem ziet de Vader ziet; en verder, dat niemand tot de Vader komt dan door Hem; en eveneens dat het de wil van de Vader is, dat men in de Zoon gelooft en dat wie niet in de Zoon gelooft, het leven niet ziet, ja zelfs dat de toorn Gods op hem blijft; waaruit blijkt dat men tot de Vader gaat door Hem en in Hem; en omdat dit zo is, heeft Hij ook geleerd, dat Hem alle mogendheid is gegeven in de hemel en ook op aarde; in dat gebed wordt gezegd: Uw Naam worde geheiligd en Uw Koninkrijk kome, en wij hebben uit het Woord aangetoond dat Zijn Goddelijk Menselijke de Naam van de Vader is en dat het Koninkrijk van de Vader dan daar is, wanneer men rechtstreeks tot de Heer gaat en in het geheel niet wanneer men rechtstreeks tot God de Vader gaat; en daarom heeft de Heer tot de discipelen gezegd, dat zij het Koninkrijk Gods zouden prediken en Dit is het Koninkrijk Gods.

Bovendien hebben wij hen vanuit het Woord onderricht, dat de Heer in de wereld is gekomen om Zijn Menselijke te verheerlijken te dien einde dat de engelen van de hemel en de mensen van de Kerk met God de Vader zouden worden verenigd door Hem en in Hem, want Hij heeft geleerd dat zij die in Hem geloven, in Hem zijn en Hij in hen, wat, zoals de Kerk leert, is dat zij in het Lichaam van Christus zijn.

Tenslotte hebben wij hen daarover ingelicht dat heden de Nieuwe Kerk uit de Heer wordt geïnstalleerd en deze Kerk wordt verstaan in de Openbaring onder het Nieuwe Jeruzalem, waarin de eredienst van de Heer alleen zal zijn, zoals die in de hemel is; en dat zo alles zal worden vervuld wat in het gebed van de Heer van aanvang tot einde is vervat.

Wij hebben alle dingen die wij eerder zeiden, bevestigd vanuit het Woord bij de evangelisten en vanuit het Woord bij de profeten, in zo'n grote overvloed, dat zij moe werden het aan te horen.

Ten eerste: bevestigden wij dat 'Onze Vader Die in de hemelen' de Heer Jezus Christus is, vanuit de volgende plaatsen: *'Een Knaap is ons geboren, een Zoon is ons gegeven en Zijn Naam zal worden genoemd: Wonderlijk, Raad, God, Vader der eeuwigheid, Vorst des vredes'*, (Jesaja 9:5).

'Gij Jehovah, onze Vader, Verlosser van de eeuw aan Uw Naam', (Jesaja 63:16).

'Jezus zei: Die Mij ziet, ziet Hem Die Mij heeft gezonden', (Johannes 12:45).

'Indien gijlieden Mij hebt gekend, zo hebt gij ook de Vader gekend en van nu hebt gij Hem gekend en hebt Hem gezien', (Johannes 14:7).

'Filippus zei: Heer, toon ons de Vader. Jezus zei tot hem: Die Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien; hoe zegt gij dan: Toon ons de Vader', ((Johannes 14:8,9).

‘Jezus zei: *De Vader en Ik zijn één*’, (Johannes 10:30).

‘*Alle dingen die de Vader heeft, zijn Mijne*’, (Johannes 16:15; 17:10).

‘*Dat niemand de Vader heeft gezien dan de Zoon alleen, Die in de schoot des Vaders is*’, (Johannes 1:18; 5:37; 6:46).

En daarom zegt Hij ook, dat ‘*niemand tot de Vader komt dan door Hem*’, (Johannes 14:6); en dat tot de Vader komen is door Hem, vanuit Hem en in Hem, (Johannes 6:56; 14:20; 15:4-6; 17:10,23).

Maar over de eenheid van God Vader, Zoon en Heilige Geest zie meer daarover in gedenkwaardigheid nr. 962.

Ten tweede: ‘*Dat Uw Naam worde geheiligd*’, is tot de Heer gaan en Hem vereren, bevestigden wij met deze dingen: ‘*Wie zou Uw Naam niet vereren, omdat Gij alleen heilig zijt*’, (Openbaring 15:4); deze dingen ten aanzien van de Heer.

‘*Jezus zei: Vader, verheerlijk Uw Naam; en een stem ging uit van de hemel; en Ik heb verheerlijkt en Ik zal verheerlijken*’, (Johannes 12:28).

De Naam des Vaders die verheerlijkt is, is het Goddelijk Menselijke.

‘*Jezus zei: Ik kom in de Naam Mijns Vaders*’, (Johannes 5:43).

‘*Jezus zei: Wie deze knaap opneemt in Mijn Naam, neemt Mij op en die Mij opneemt, neemt Hem op Die Mij gezonden heeft*’, (Lukas 9:48).

‘*Deze dingen zijn geschreven opdat gij gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zoon Gods en opdat gij gelovende het leven hebt in Zijn Naam*’, (Johannes 20:31).

‘*Zovelen Hem hebben opgenomen, die heeft Hij mogendheid gegeven zonen Gods te zijn, hun die geloven in Zijn Naam*’, (Johannes 1:12).

‘*Al wat gij zult gevraagd hebben in Mijn Naam, dat zal Ik doen, opdat de Vader in de Zoon verheerlijkt worde*’, (Johannes 14:13,14).

‘*Die niet gelooft, is reeds geoordeeld, omdat hij niet heeft geloofd in de Naam van de Eniggeboren Zoon van God*’, (Johannes 3:15,16,18).

‘*Waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn Naam, daar ben Ik in het midden van hen*’, Mattheüs 18:19,20).

‘*Jezus zei tot de discipelen dat zij zouden prediken in Zijn Naam*’, (Lukas 24:47); en elders waar gezegd wordt de Naam van de Heer, waaronder wordt verstaan Hijzelf ten aanzien van Zijn Menselijke, zoals in, (Mattheüs 7:22; 10:22; 18:5; 19:29; 24:9,10; Markus 11:10; 13:13; 16:17; Lukas 10:17; 19:38; 21:12,17; Johannes 2:23); waaruit blijkt dat de Vader wordt geheiligd in de Zoon en uit de engelen en de mensen door de Zoon en dat dit is: Uw Naam worde geheiligd; zoals nog verder vaststaat bij (Johannes 17:19,21-23,26).

Ten derde: ‘*Dat Uw Koninkrijk kome*’, is dat de Heer regeert, bevestigen wij hiermee: ‘*De wet en de profeten tot aan Johannes; vanaf daar wordt het ‘Koninkrijk Gods’ geëvangéliseerd*’, (Lukas 16:16).

Johannes, predikende het evangelie des koninkrijks, zei: ‘*De tijd is vervuld. Het Koninkrijk Gods is nabijgekomen*’, (Markus 1:14,15; Mattheüs 3:2).

Jezus zelf predikte het Evangelie des Koninkrijks en dat het Koninkrijk Gods nabijgekomen was, (Mattheüs 4:17,23; 9:35).

‘*Jezus gebod de discipelen dat zij het Koninkrijk Gods zouden prediken en evangeliseren*’, (Markus 16:15; Lukas 8:1; 9:60).

Evenzo aan ‘*de zeventig die Hij uitzond*’, (Lukas 10:9,11) en elders zoals in (Mattheüs 11:5; 16:27,28; Markus 8:35; 9:1, 47; 10:29,30; 11:10; Lukas 1:19; 2:10,11; 4:43; 7:22; 17:20,21; 21:30,31; 22:18).

Het Koninkrijk Gods dat geëvangéliseerd werd, was het Koninkrijk van de Heer en dus het Koninkrijk van de Vader; dat dit zo is blijkt uit het volgende: ‘*De Vader heeft alle dingen in de hand van de Zoon gegeven*’, (Johannes 3:35).

‘*De Vader heeft aan de Zoon de mogendheid over alle vlees gegeven*’, (Johannes 17:2).

‘*Alle dingen zijn Mij overgegeven van de Vader*’, (Mattheüs 11:27).

‘Mij is gegeven alle mogendheid in de hemel en op aarde’, (Mattheüs 28:18).

En verder uit de volgende: *‘Jehovah Zebaoth is Zijn Naam en Verlosser, de Heilige Israëls, de God der ganse aarde zal Hij genoemd worden’, (Jesaja 54:5).*

‘Ik zag en zie, Een zoals de Zoon des Mensen aan Wie gegeven werd de heerschappij en de heerlijkheid en het Koninkrijk en alle volken en natiën zullen Hem eren; Zijn heerschappij de heerschappij der eeuw, die niet zal voorbijgaan en Zijn Koninkrijk, dat niet zal vergaan’, (Daniël 7:13,14).

‘Toen de zevende engel heeft gebazuind, geschiedden er grote stemmen in de hemel, zeggende: De koninkrijken van de wereld zijn geworden van onze Heer en van Zijn Christus en Hij zal regeren tot in de eeuwen der eeuwen’, (Openbaring 11:15; 12:10); over dit Koninkrijk wordt gehandeld in de Openbaring van de aanvang tot het einde, waarin allen zullen komen die van de Nieuwe Kerk van de Heer, te weten het Nieuwe Jeruzalem, zullen zijn.

Ten vierde: *‘Uw wil geschiedde gelijk in de hemel, alzo ook op de aarde’, bevestigen wij met deze plaatsen: ‘Jezus zei: Dit is de wil van de Vader, dat een elk die de Zoon ziet en in Hem gelooft, het eeuwige leven hebbe’, (Johannes 6:40).*

‘Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een elk die in Hem gelooft, niet verga, maar het eeuwige leven hebbe’, (Johannes 3:15,16).

‘Wie in de zoon gelooft, heeft het eeuwige leven; wie echter de Zoon niet gelooft, zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem’, ((Johannes 3:36) en ook elders; geloven in Hem is tot Hem gaan en vertrouwen hebben dat Hij zaligt, omdat Hij de Heiland van de wereld is. Bovendien is het in de Kerk bekend, dat de Heer Jezus Christus regeert in de hemel; Hij zegt ook Zelf dat Zijn Koninkrijk daar is; wanneer dus de Heer evenzo regeert in de Kerk, dan geschiedt de wil van de Vader gelijk als in de hemel ook op aarde.

Aan deze zaken hebben wij tenslotte het volgende toegevoegd: in de gehele christelijke wereld wordt gezegd dat zij die van de Kerk zijn, het Lichaam van Christus maken en in het Lichaam van Hem zijn; hoe kan dan de mens van de Kerk tot God de Vader gaan, tenzij door Hem, in Wiens Lichaam hij is; indien anders, dan zal hij zeker van het Lichaam uitgaan en naderen.

Toen de Armageddonieten deze en nog tal van andere dingen meer vanuit het Woord hadden gehoord, wilden zij ons gesprek af en toe onderbreken en zulke dingen te berde brengen als de Heer heeft gesproken met Zijn Vader in de staat der ontleding, maar toen kleefden hun tongen aan hun verhemelten, aangezien het hun niet was geoorloofd om het Woord tegen te spreken.

Maar tenslotte, nadat de teugels van hun tongen gevierd waren, riepen zij uit: U heeft gesproken tegen de leer van onze Kerk, namelijk dat men rechtstreeks tot God de Vader moet gaan en in Hem moet geloven, zo heeft u zich schuldig gemaakt aan verkrachting van ons geloof; en daarom, gaat heen van hier en indien niet, dan zult u uitgeworpen worden; en hun gemoederen die ontvlamd waren, gingen van bedreigingen tot de poging over; maar toen sloegen wij krachtens de ons gegeven macht hen met blindheid, waardoor zij omdat ze ons niet zagen, zich stortten naar een vlakte die een woestijn was; en onder hen die door de knapen vanuit het venster waren gezien zoals standbeelden en afgoden, voor wie de overigen de knieën bogen, zijn zij die aan u waren verschenen evenals apen op paarden.

EINDE HOOFDSTUK 19.

DE APOCALYPS ONTHULD

**waarin de verborgenheden die daar voorzegd zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.**

TWINTIGSTE HOOFDSTUK

1. *En ik zag een engel neerdalen van de hemel, hebbende de sleutel van de afgrond en een grote keten in zijn hand.*
2. *En hij greep de draak, de oude slang, dat is de duivel en de satan en hij bond hem duizend jaren.*
3. *En hij wierp hem in de afgrond en sloot hem op en verzegelde over hem, opdat hij de natiën niet langer verleiden zou, totdat de duizend jaren voleindigd zijn; en na deze dingen moet hij een kleine tijd worden ontbonden.*
4. *En ik zag tronen en zij zaten daarop en het gericht werd hun gegeven en de zielen van degenen die met de bijl geslagen waren om de getuigenis van Jezus en om het Woord Gods en die het beest niet hadden aanbeden, noch het beeld ervan, noch het merkteken ontvangen hadden op hun voorhoofd en op hun hand en zij leefden en regeerden met Christus duizend jaren.*
5. *En de overigen van de doden herleefden niet, totdat de duizend jaren voleindigd waren: dit is die eerste opstanding.*
6. *Gezegend en heilig hij die deelheeft aan de eerste opstanding; over dezen heeft de tweede dood geen mogendheid; maar zij zullen zijn priesters van God en van de Christus en zij zullen regeren met Hem duizend jaren.*
7. *En wanneer voleindigd zijn de duizend jaren, zal de satan uit zijn kerker worden ontbonden.*
8. *En hij zal uitgaan om de natiën te verleiden die in de vier hoeken van de aarde zijn, Gog en Magog, om die te vergaderen tot de oorlog, en hun getal is zoals het zand van de zee.*
9. *En zij zijn opgeklimmen op de breedte van de aarde en zij omgaven het kamp van de heiligen en de beminde stad; en er daalde vuur neer uit God van de hemel en heeft hen verteerd.*
10. *En de duivel die hen verleidde, werd geworpen in de poel van vuur en zwavel, waar ook het beest en de pseudoprofeet zijn en zij zullen worden gepijnigd dagen en nachten tot in de eeuwen der eeuwen.*
11. *En ik zag een grote witte troon en Degene Die daarop zat, voor Wiens aangezicht de aarde en de hemel wegvluchtte; en geen plaats is voor die gevonden.*
12. *En ik zag de doden, klein en groot, staande vóór God; en de boeken werden geopend; en een ander boek werd geopend, namelijk het Boek des Levens; en de doden werden gericht vanuit de dingen die geschreven waren in de boeken volgens hun werken.*
13. *En de zee gaf hen die in haar gestorven waren; en de dood en de hel gaven degenen die in hen gestorven waren en zij werden gericht eenieder volgens hun werken.*
14. *En de dood en de hel werden geworpen in de poel van vuur; dit is de tweede dood.*
15. *En indien iemand niet gevonden werd in het Boek des Levens, werd hij geworpen in de poel des vuurs.*

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

Over de verwijdering van hen die onder de draak worden verstaan, vers 1 tot 3; en dan over de opklimming van degenen vanuit de lagere aarde, die de Heer hebben vereerd en de boze dingen als zonden hebben geschuwd, vers 4 tot 6.

Het gericht over hen die niets van godsdienst in de eredienst hebben gehad, vers 7 tot 9.

De verdoemenis van de draak, vers 10; het universele gericht over de overigen, vers 11 tot 15.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

En ik zag een engel neerdalen van de hemel, hebbende de sleutel van de afgrond en een grote keten in zijn hand, betekent de Goddelijke werking van de Heer op de lagere dingen, vanuit de Goddelijke Mogendheid van te sluiten en te openen en verder van te binden en te ontbinden; en hij greep de draak, de oude slang, dat is de duivel en de satan, betekent dat zij die onder de draak worden verstaan, werden vastgehouden, die, omdat zij zinlijk en niet geestelijk over de dingen van het geloof denken, de oude slang worden genoemd en omdat zij in de boze dingen ten aanzien van het leven zijn, duivel worden genoemd en omdat zij in de valse dingen ten aanzien van de leer zijn, satan worden genoemd; en hij bond hem duizend jaren, betekent dat zij die hier onder de draak worden verstaan, van de overigen van de wereld der geesten werden weggetrokken en afgescheurd, opdat er met hen geen vergemeenschapping zou zijn voor korte of enige tijd; en hij wierp hem in de afgrond en sloot hem op en verzegelde hem, opdat hij de natiën niet langer verleiden zou, betekent dat de Heer hen die in het geloof-alleen waren, geheel en al verwijderde en al hun vergemeenschapping met de overigen wegnam, opdat zij niet vanuit hun ketterij iets aan diegenen zouden inblazen die tot de hemel zouden worden verheven; totdat de duizend jaren zouden zijn voleindigd; en na deze dingen moet hij een kleine tijd worden ontbonden, betekent deze dingen een korte of voor enige tijd, totdat degenen van de Heer in de hemel waren geheven die in de ware dingen vanuit het goede waren, waarna zij die onder de draak worden verstaan, voor een korte tijd ontbonden moeten worden en aan hen de vergemeenschapping met de overigen moet worden geopend; en ik zag tronen en zij zaten daarop en het gericht werd hun gegeven, betekent dat de ware dingen van het Woord, volgens welke allen worden gericht, werden geopend en dat toen vanuit de lagere aarde degenen werden opgeheven, die van de Heer waren verborgen opdat zij niet door de draak en zijn beesten werden verleid; en de zielen van de met de bijl geslagenen om de getuigenis van Jezus en om het Woord Gods, betekent verworpen door hen die in de valsheden vanuit het eigen inzicht zijn, omdat zij de Heer hadden vereerd en geleefd volgens de ware dingen van Zijn Woord; en die het beest niet hadden aanbeden, noch het beeld ervan, noch het merkteken hadden ontvangen op hun voorhoofd en op hun hand, betekent die de leer van het geloof-alleen niet hadden erkend en opgenomen; en zij leefden en regeerden met Christus duizend jaar, betekent die al een tijd lang in verbinding waren geweest met de Heer en in Zijn Rijk.

En de overigen van de doden herleefden niet, totdat de duizend jaren voleindigd waren, betekent dat er behalve hen over wie is gesproken, geen anderen tot de hemel werden verheven, dan nadat de draak was ontbonden en toen zij beproefd en onderzocht werden hoedanig zij waren; dit is die eerste opstanding, betekent dat de zaliging en het eeuwige leven in de eerste plaats is de Heer vereren en leven volgens Zijn geboden in het Woord, omdat daardoor de verbinding met de Heer plaatsvindt en de vergezelschapping met de engelen van de hemel; gezegend en heilig hij die deel heeft in de eerste opstanding, betekent dat de gelukzaligheid van het eeuwige leven en de verlichting door de verbinding met de Heer zijn voor hen die in de hemel komen; over dezen heeft de tweede dood geen mogendheid, betekent dat er voor hen geen verdoemenis is, maar zij zullen zijn priesters van God en de Christus, betekent omdat zij van de Heer worden gehouden in het goede van de liefde en vandaar in de

ware dingen van de wijsheid; en zij zullen regeren met Hem duizend jaren, betekent dat zij reeds in de hemel waren, terwijl de overigen, die nog niet waren herleefd, dat wil zeggen, het hemelse leven nog niet hadden ontvangen, in de wereld der geesten waren; en wanneer voleindigd zijn de duizend jaren, zal de satan uit zijn kerker worden ontbonden, betekent nadat door van de Heer degenen tot de hemel zijn verheven die tot dusver in de lagere aarde verborgen en bewaakt waren geweest en door hen de nieuwe christelijke hemel was toegenomen, al diegenen die de valse dingen van het geloof bij zich hadden bevestigd, werden losgelaten; en hij zal uitgaan om de natiën te verleiden die in de vier hoeken van de aarde zijn, Gog en Magog, om die te vergaderen tot de oorlog, betekent dat zij die hier onder de draak worden verstaan, allen die vanuit de aarde in de algehele wereld der geesten waren en daar in een alleen natuurlijke uiterlijke eredienst en in geen geestelijke innerlijke eredienst hadden geleefd, naar hun zijde zouden overhalen en ze zouden opzetten tegen hen die de Heer hadden vereerd en volgens zijn geboden in het Woord hadden geleefd; en hun getal is zoals het zand van de zee, betekent de menigte van hen; en zij zijn opgeklommen op de breedte van de aarde en omgaven het kamp van de heiligen en de beminde stad, betekent dat zij, opgestoot door de drakonisten, al het ware van de Kerk verachtten en daarnaar streefden om alle dingen van de Nieuwe Kerk en haar leer zelf ten aanzien van de Heer en ten aanzien van het leven te vernietigen; en er daalde vuur neer uit God vanuit de hemel en heeft hem verteerd, betekent dat zij vergingen door de begeerten van de helse liefde; en de duivel die hen verleidde, werd geworpen in de poel van vuur en zwavel, waar het beest en de pseudoprofeet zijn en zij zullen worden gepijnigd dagen en nachten tot in de eeuwen der eeuwen, betekent degenen die in de boze dingen waren ten aanzien van het leven en in de valse dingen ten aanzien van de leer, werden geworpen in de hel; en ik zag een grote witte troon en Degene Die daarop zat, voor Wiens aangezicht de hemel en de aarde wegvluchtte en geen plaats is voor die gevonden, betekent het universele gericht uit de Heer gehouden over alle vorige hemelen, waarop degenen waren geweest die in het burgerlijk en zedelijk goede en in geen geestelijk goede waren, dus zij die zich in de uiterlijke dingen als christenen voordeden, maar in de innerlijke dingen duivels waren, welke hemelen met hun aarde geheel en al werden verstrooid en wel dermate dat niets ervan meer verscheen; en ik zag de doden, klein en groot, staande vóór God, betekent allen die vanuit de aarde gestorven waren en nu onder hen die in de wereld der geesten waren, uit onverschillig welke stand en welke hoedanigheid, door de Heer vergaderd tot het gericht; en de boeken werden geopend en een ander Boek werd geopend, dat van het leven is, betekent dat de innerlijke dingen van het gemoed van al dezen werd ontsloten en dat zij door de invloeiing van het licht en van de warmte vanuit de hemel werden gezien en doorvat hoedanig zij waren ten aanzien van de aandoeningen die van de liefde of van de wil zijn en vandaar ten aanzien van het denken dat van het geloof of van het verstand is, zowel de bozen als de goeden; en de doden werden gericht vanuit de zaken die waren geschreven in de boeken volgens hun werken, betekent dat allen werden gericht volgens hun innerlijk leven in de uiterlijke zaken; en de zee gaf hen die in haar gestorven waren, betekent de uiterlijke en natuurlijke mensen van de Kerk, samengeroepen tot het gericht; en de dood en de hel gaven degenen die in hen gestorven waren, betekent de mensen van de Kerk, goddeloos van hart, die in zich duivels en satans waren, samengeroepen tot het gericht; en zij werden gericht ieder volgens zijn werken, betekent hier wat het eerder betekent; en de dood en de hel werden geworpen in de poel des vuurs, betekent dat de goddelozen van hart, die in zich duivels en satans waren en toch in de uiterlijke dingen zoals mensen van de Kerk, in de hel geworpen werden onder hen die waren in de liefde van het boze en vandaar in de liefde van het valse dat samenstemt met het boze; dit is de tweede dood, betekent dat voor dezen de verdoemenis zelf is; en indien iemand niet gevonden werd in het Boek des Levens geschreven, zo werd hij geworpen in de poel des vuurs, betekent dat zij die niet hadden geleefd volgens de geboden van de Heer in het Woord en niet hadden geloofd in de Heer, werden veroordeeld.

DE ONTVOUWING

840. En ik zag een engel neerdalen van de hemel, hebbende de sleutel van de afgrond en een grote keten in zijn hand, betekent de werking van de Heer op de lagere dingen, vanuit de Goddelijke mogendheid van te sluiten en te openen en verder van te binden en te ontbinden. Onder de van de hemel neerdalende engel wordt de Heer verstaan; men zie de nrs. 5, 170, 344, 465, 657, 718; en verder de werking van de Heer, de nrs. 415, 631, 633, 649, hier op de lagere dingen, omdat gezegd wordt neerdalen; met de sleutel van de afgrond hebben, wordt aangeduid de Goddelijke mogendheid van de hel te openen en te sluiten, nrs. 62, 174; en met een grote keten in de hand hebben, wordt het streven en vandaar de daad aangeduid van te binden en te ontbinden; daaruit volgt dat er niet enige sleutel noch keten in de hand van de Heer was, maar dat het feit dat het zo door Johannes werd gezien, uitbeeldend was voor de Goddelijke Mogendheid van de Heer; in dit hoofdstuk wordt ook enige malen gehandeld over het openen van de hel en over het toesluiten ervan.

841. En hij greep de draak, de oude slang, dat is de duivel en de satan, betekent dat degenen die onder de draak worden verstaan, werden vastgehouden, die, omdat zij zinlijk en niet geestelijk over de dingen van het geloof denken, de oude slang worden genoemd en omdat zij in de boze dingen ten aanzien van het leven zijn, duivel worden genoemd en omdat zij in de valse dingen ten aanzien van de leer zijn, satan worden genoemd.

Wie het zijn die onder de draak worden verstaan, zie nr. 537; dat hij hier en daar met oude slang, duivel en satan wordt betiteld, is omdat de slang degenen betekent die zinlijk en niet geestelijk denken, nrs. 455, 550; duivel degenen die in de boze dingen ten aanzien van het leven zijn en satan degenen die in de valse dingen ten aanzien van de leer zijn, nrs. 97, 550. Al degenen immers die niet rechtstreeks tot de Heer gaan, denken zinlijk over de dingen van de Kerk en kunnen niet geestelijk denken; de Heer immers is het Licht Zelf, nrs. 796, 797; en daarom kunnen zij die niet rechtstreeks tot de Heer gaan, niet vanuit het geestelijk licht, dus het licht van de hemel, denken, maar vanuit het natuurlijk licht, gescheiden van het geestelijk licht, wat zinlijk denken is; vandaar is het, dat zij de oude slang worden genoemd; zij die niet rechtstreeks tot de Heer gaan, noch de boze dingen als zonden schuwen, blijven in hun zonden; vandaar is het, dat de draak wordt genoemd duivel; en aangezien deze zinlijken in de valse dingen zijn ten aanzien van de leer, is het dat de draak wordt genoemd satan.

842. En hij bond hem duizend jaren, betekent dat zij die hier onder de draak worden verstaan, van de overigen in de wereld der geesten werden weggetrokken en afgescheurd, opdat er met hen geen vergemeenschatting zou zijn voor korte of voor enige tijd.

Dat met binden hier wegtrekken en afscheuren van de overigen in de wereld der geesten wordt aangeduid, opdat er geen vergemeenschatting met hen zou zijn, zal men in het volgende artikel zien.

Dat onder duizend jaren niet duizend jaren wordt verstaan, maar een korte of enige tijd, is omdat duizend zonder andere daaraan toegevoegde getallen in de geestelijke wereld dat betekent; wie gelooft dat duizend jaren, duizend jaren betekent, weet niet dat alle getallen in het Woord dingen betekenen en kan zo in een waan komen, vooral in de Openbaring, ten aanzien van de zin van de dingen, waar men getallen leest, zoals waar men leest 5, 7, 10, 12, 144, 666, 1200, 1600, 12000, 144000 en tal van andere; in welke laatstgenoemde getallen duizend niets anders betekent dan een zeker toevoegsel en wanneer duizend wordt aangewend om tijden aan te duiden, dan betekent het enigermate meer; maar wanneer het alleen op zichzelf wordt gezegd, zoals hier, dan betekent het een korte tijd of enige tijd; dat dit zo is, is mij gezegd vanuit de hemel, waar in het Woord dat daar is, niet enig getal wordt gelezen, maar een ding in plaats van een getal en in plaats van duizend een tijd; zij verwonderen zich daar, dat de mensen van de Kerk, wanneer zij in de Openbaring zoveel getallen zagen, die niet

andere kunnen betekenen dan dingen, toch zijn blijven hangen aan de gissingen van de chiliasten of millenaristen [aanhangers van de leer van het duizendjarig rijk] en zich daardoor zinloze dingen ten aanzien van de laatste tijd van de Kerk hebben ingeprent.

843. En hij wierp hem in de afgrond en sloot hem op en verzegelde over hem, opdat hij de natiën niet langer verleiden zou, betekent dat de Heer hen die in het geloof-alleen waren, geheel en al verwijderde en al hun vergemeenschaping met de overigen wegnam, opdat zij niet vanuit hun ketterij iets aan degenen zouden inblazen die tot de hemel zouden worden verheven.

Onder de draak worden hier degenen verstaan die in de valse dingen van het geloof zijn, nr. 842; van de draak wordt gezegd dat hij werd gegrepen, gebonden, in de afgrond geworpen, opgesloten en dat er over hem werd verzegeld en daarmee wordt aangeduid dat hij geheel en al is verwijderd en dat al zijn vergemeenschaping met de overigen is weggenomen; daarmee dat hij gegrepen werd, wordt aangeduid dat zij die onder hem worden verstaan, werden verzameld en vastgehouden; daarmee dat hij gebonden werd, wordt aangeduid dat zij weggetrokken en afgescheurd werden; daarmee dat hij in de afgrond werd geworpen, wordt aangeduid dat zij naar de hel werden neergelaten; daarmee dat hij opgesloten werd, wordt aangeduid dat zij geheel en al werden verwijderd; daarmee dat er over hem verzegeld werd, wordt aangeduid dat de vergemeenschaping met de overigen geheel en al werd afgenomen. De oorzaak dat de draak geheel en al werd verwijderd voor een tijd, is deze, dat uit de lagere aarde opgeheven zouden worden, zij die van de Heer verborgen waren geweest, waarover in vers 4 tot 6 wordt gehandeld, opdat zij niet, wanneer zij werden opgeheven, door de drakonisten zouden worden verleid; en daarom ook wordt er gezegd, opdat hij de natiën niet langer zou verleiden, waarmee wordt aangeduid dat hij hun niet vanuit zijn ketterij iets zou inblazen.

Dat dit plaatsvond in de wereld der geesten, die het midden houdt tussen de hemel en de hel, is omdat daar de bozen met de goeden gemeenschap hebben en in die wereld de goeden worden voorbereid tot de hemel en de bozen tot de hel; en de goeden daar worden beproefd door enig deelgenootschap met de bozen en daarnaar onderzocht hoedanig zij zijn en hoe standvastig.

Onder de natiën die hij niet verleiden zou, worden de goeden verstaan; dat onder de natiën degenen worden verstaan die goed zijn ten aanzien van het leven en in de tegengestelde zin de bozen, zie nr. 483.

Hieruit kan vaststaan, dat met hij wierp hem in de afgrond en sloot hem op en verzegelde over hem, wordt aangeduid dat de Heer hen die in het valse van het geloof waren, geheel en al verwijderde en al hun vergemeenschaping met de overigen wegnam, opdat zij niet vanuit hun ketterij iets zouden inblazen aan hen die tot de hemel zouden worden verheven.

844. Totdat de duizend jaren zouden voleindigd zijn; na deze dingen moest hij een kleine tijd worden ontbonden, betekent deze dingen een korte of enige tijd, totdat degenen die van de Heer in de hemel waren geheven, die in de ware dingen vanuit het goede waren, waarna zij die onder de draak worden verstaan, voor een korte tijd moeten worden ontbonden en hun vergemeenschaping met de overigen moet worden geopend.

Dat met 'totdat de duizend jaren zouden voleindigd zijn', wordt aangeduid een korte of enige tijd, is omdat met duizend jaren niet duizend jaren worden aangeduid, maar een korte of voor enige tijd, nr. 842; met moet hij een kleine tijd worden ontbonden, wordt aangeduid dat daarna zij die hier onder de draak worden verstaan, waarover eerder, uit hun bewaring moeten worden losgemaakt en dat dan hun de vergemeenschaping met de overigen geopend moet worden; dat dit wordt aangeduid, blijkt uit wat eerder is gezegd, dus uit de reeks der dingen en uit de aaneenschakeling met de volgende dingen in de geestelijke zin; in wat nu van vers 4 tot

6 volgt, wordt gehandeld over hen die van de Heer tot de hemel werden verheven, ter wille van wie de draak werd verwijderd en opgesloten.

845. En ik zag tronen en zij zaten daarop; en het gericht werd hun gegeven, betekent dat de ware dingen van het Woord, volgens welke allen worden gericht, werden geopend en dat toen vanuit de lagere aarde degenen werden opgeheven, die van de Heer waren verborgen opdat zij niet door de draak en zijn beesten zouden worden verleid.

Dat dit met deze woorden wordt aangeduid, is omdat met de tronen waarop zij zaten, niet tronen worden aangeduid, maar het gericht volgens de ware dingen van het Woord; dat door de tronen die gezien werden in de hemel het gericht wordt uitgebeeld, zie nr. 229; dat niet iets anders wordt aangeduid met de tronen waarop de vierentwintig ouderen zaten en waarop de twaalf apostelen zullen zitten en dat allen worden gericht volgens de ware dingen van het Woord, zie ook nr. 233; vandaar blijkt, dat met het gericht werd hun gegeven, wordt aangeduid dat het gericht werd gegeven aan de ware dingen van het Woord.

Dat het degenen zijn die van de Heer uit de lagere aarde tot de hemel zijn geheven, die intussen daar werden verborgen, opdat zij niet door de draak en zijn beesten zouden worden verleid, is omdat het wordt gezegd van de zielen van degenen die met de bijl geslagen waren en van de doden, zoals volgt; niet dat zij dood waren voor zichzelf, maar voor de anderen. De plaats waar zij verborgen waren, wordt de lagere aarde genoemd, die vlak boven de hellen is, onder de wereld der geesten en daar zijn zij door vergemeenschapping met de hemel en door verbinding met de Heer in veiligheid; zulke plaatsen zijn er verscheidene; en daar leven zij onderling met blij gemoed en vereren de Heer en ook weten zij niet iets over de hel; zij die daar zijn, worden na het Laatste Gericht bij beurten door de Heer tot de hemel verheven en wanneer zij worden verheven, worden degenen verwijderd die onder de draak worden verstaan; dit is meermalen te zien gegeven dat zij werden opgeheven en vergezelschaft met de engelen in de hemel; dit wordt in het Woord daaronder verstaan dat de graven werden geopend en dat de doden wederopstonden.

846. En de zielen van degenen die met de bijl geslagen waren om de getuigenis van Jezus en om het Woord Gods, betekent verworpen door hen die in de valse dingen vanuit het eigen inzicht zijn, omdat zij de Heer hadden vereerd en hadden geleefd volgens de ware dingen van Zijn Woord.

Onder de zielen van degenen die met de bijl geslagen waren om de getuigenis van Jezus en om het Woord Gods, worden verstaan de mensen na de dood, die dan geesten worden genoemd of mensen met een geestelijk lichaam bekleed, die van de Heer in de lagere aarde zijn verborgen, totdat door het Laatste Gericht de bozen verwijderd zijn; zij worden met de bijl geslagen genoemd, omdat zij verworpen zijn door hen die in de valse dingen vanuit het eigen inzicht zijn, dus al degenen die in de boze dingen en in de valse dingen daaruit zijn of in de valse dingen en daardoor in de boze dingen en toch in de uiterlijke dingen in een Goddelijke eredienst; dat met een bijl dat valse wordt aangeduid, zal men in het volgende artikel; met de getuigenis van Jezus en het Woord Gods, wordt de erkenning van het Goddelijke van de Heer in Zijn Menselijke aangeduid, iets eenders als met deze dingen eerder: *‘Johannes heeft betuigd het Woord Gods en de getuigenis van Jezus Christus’*, (Openbaring 1:2).

‘Michaël en de engelen hebben de draak overwonnen door het bloed van het Lam en het Woord van hun getuigenis’, (Openbaring 12:11).

‘De draak ging heen om oorlog te voeren met de overigen van haar zaad, die de bevelen Gods hielden en de getuigenis van Jezus Christus hebben’, (Openbaring 12:17).

‘Ik ben de mededienstknecht van uw broeders, die de getuigenis van Jezus Christus hebben; de getuigenis van Jezus is de Geest der profetie’, (Openbaring 19:10); dat daarmee wordt aangeduid de erkenning van het Goddelijke van de Heer in Zijn Menselijke en het leven

volgens de ware dingen van Zijn Woord, in het bijzonder volgens de geboden van de Decaloog, zie men in de ontvouwingen over die plaatsen; deze zielen zijn dezelfde waarover eerder het volgende wordt gezegd: *‘Ik zag onder het altaar de zielen der gedoden om het Woord Gods en om de getuigenis die zij hadden; en zij riepen met grote stem, zeggende: Hoelang Heer, Die heilig en waar zijt, richt en wreekt Gij ons bloed niet van degenen die op de aarde wonen; en aan eenieder werden lange witte klederen gegeven en hun werd gezegd, dat zij nog een kleine tijd zouden rusten, totdat en hun mededienstknachten en hun broeders voltallig zouden zijn, die gedood zouden worden zoals zij’*, (Openbaring 6:9-11) en de nrs. 325 tot 329.

847. In het Woord wordt hier en daar gezegd, dat zij gedood zijn, dat zij doorboord zijn, ja, dat zij dood zijn en toch wordt daaronder niet verstaan dat zij gedood, doorboord en dood zijn, maar dat zij zijn verworpen door hen die in de boze en de valse dingen zijn; zie nrs. 59, 325, 589; iets eenders wordt met de doden aangeduid in het volgende vers, waar gezegd wordt, *‘dat de overigen der doden niet herleefden, totdat de duizend jaren waren voleindigd’*, waaruit blijkt, dat met hen die met de bijl geslagen worden genoemd, wordt aangeduid dat zij verworpen zijn door hen die in de valse dingen vanuit het eigen inzicht zijn. Dat met de bijl het valse vanuit het eigen inzicht wordt aangeduid, blijkt uit het volgende: *‘De inzettingen van de natiën zijn ijdelheid, want hout uit het woud heeft men gehouwen, een werk van des werkmeesters handen door de bijl’*, (Jeremia 10:3). *‘De stem van Egypte zal gaan zoals van een slang; met bijlen zijn zij gekomen, zoals de houthouwers’*, (Jeremia 47:22).

‘Hij wordt gekend zoals een die de bijlen omhoog heft in de dichtheid van het hout en reeds verbrijzelen zij zijn graveerselen met de bijl en hamers; tot de aarde hebben zij het habitakel van Uw Naam ontwijd’, (Psalm 74:5-7).

‘Wanneer gij een stad zult belegeren, zo zult gij haar boom niet verderven door daarin de bijl te drijven’, (Deuteronomium 20:19); met de bijl wordt in die plaatsen het valse vanuit het eigen inzicht aangeduid; de oorzaak hiervan is deze, dat met ijzer het ware in laatsten wordt aangeduid, wat het zinlijk ware wordt genoemd, dat wanneer het van het redelijk en het geestelijk ware wordt gescheiden, in het valse wordt verkeerd; dat het is het valse vanuit het eigen inzicht, is omdat het zinlijke is in het eigene; zie nr. 424.

Vanwege die betekenis van het ijzer en van de bijl, was het bevolen dat *‘indien een stenen altaar gebouwd zou worden, dit zou gebouwd worden uit gehele stenen en dat het ijzer niet bewogen zou worden over de stenen, opdat het niet ontwijd zou worden’*, (Exodus 20:25; Deuteronomium 27:5); en daarom wordt van de tempel van Jeruzalem het volgende gezegd: *‘Het huis zelf werd gebouwd met gehele steen en hamer en bijl en enig gereedschap van ijzer werd niet gehoord in het huis toen het gebouwd werd’*, (1 Koningen 6:7); en omgekeerd wordt er, waar gehandeld wordt over het gesneden beeld, waarmee het valse vanuit het eigen inzicht wordt aangeduid, gezegd: *‘Dat het gewerkt wordt met het ijzer, de tang of de bijl en met hamers’*, (Jesaja 44:12); dat het valse vanuit het eigen inzicht wordt aangeduid met het gesneden beeld en het afgodsbeeld, zie nr. 459.

848. En die het beest niet hadden aanbeden, noch het beeld ervan, noch het merkteken ontvangen hadden op hun voorhoofd en op hun hand; dat dit betekent hen die de leer ten aanzien van het geloof-alleen niet hadden erkend en opgenomen, blijkt uit wat eerder in nr. 634 is ontvouwd, waar eendere woorden staan.

849. En zij leefden en regeerden met Christus duizend jaren, betekent die reeds een tijd lang in verbinding met de Heer en in Zijn Rijk waren geweest. Die leefden met Christus, betekent die in verbinding met de Heer waren geweest, omdat dezen leven; die regeerden met Christus, betekent die in Zijn Rijk waren geweest, waarover

hierna; dat met duizend jaren een korte tijd wordt aangeduid, zie eerder in nr. 842; deze dingen zijn gezegd ten aanzien van hen die in hun leven in de wereld de Heer hebben vereerd en volgens Zijn geboden in het Woord hebben geleefd en na de dood ervoor werden behoed, dat zij door de drakonisten verleid zouden worden, dus die reeds een tijd lang ten aanzien van de innerlijke dingen met de Heer verbonden en met de engelen van de hemel vergezelschaft waren geweest.

Dat regeren met de Heer niet is regeren met Hem, maar in Zijn Rijk zijn door de verbinding met Hem, zie nr. 284; alleen de Heer immers regeert en eenieder in de hemel, die in een functie is, betracht in zijn gezelschap zijn ambt, net als in de wereld, maar onder het toezicht van de Heer; zij handelen weliswaar zoals uit zich, maar omdat zij in de eerste plaats nutten beogen, handelen zij uit de Heer uit Wie alle nut is.

850. En de overigen van de doden herleefden niet, totdat de duizend jaren voleindigd waren, betekent dat er behalve hen over wie is gesproken, geen anderen tot de hemel werden verheven, dan nadat de draak was ontbonden en zij toen beproefd en onderzocht werden hoedanig zij waren.

Met de overigen van de doden worden degenen aangeduid die ook verworpen zijn door hen die in het geloof-alleen zijn, omdat zij de Heer hadden vereerd en geleefd volgens Zijn geboden, maar nog niet waren beproefd en onderzocht hoedanig zij waren; dat met de doden hier dezen worden aangeduid, zie nr. 847; allen immers komen na hun verscheiden uit de wereld eerst in de wereld der geesten, die het midden houdt tussen de hemel en de hel en daar worden zij beproefd en onderzocht en zo voorbereid, de bozen tot de hel en de goeden tot de hemel; van laatstgenoemden wordt gezegd dat zij nog niet herleefden, dat wil zeggen, dat zij nog niet zo met de Heer verbonden en met de engelen van de hemel vergezelschaft waren, als de vorigen.

Dat daarna ook velen werden gezaligd, blijkt uit vers 12 tot 15 van dit hoofdstuk, waar gezegd wordt, dat ook het Boek des Levens geopend werd en dat zo iemand niet werd gevonden in het Boek des Levens geschreven, hij geworpen werd in de poel des vuurs.

851. Deze is die eerste opstanding, betekent dat de zaliging en het eeuwige leven in de eerste plaats is de Heer vereren en leven volgens Zijn geboden in het Woord, omdat daardoor de verbinding plaatsvindt met de Heer en de vergezelschapping met de engelen van de hemel. Dat al deze dingen worden aangeduid met ‘deze is die eerste opstanding’, is omdat het volgt als een besluit uit de voorafgaande dingen en die vandaar behelst; de voorafgaande dingen die deze woorden behelzen, zijn bevat in vers 4 en deels ook in vers 5; in vers 4 staat het volgende ‘Ik zag de zielen van degenen die met de bijl geslagen waren om de getuigenis van Jezus en om het Woord Gods en die het beest niet hadden aanbeden, noch het beeld ervan, noch het merkteken hadden ontvangen op hun voorhoofd en op hun hand en zij leefden en regeerden met Christus’; dat met de zielen van degenen die met de bijl geslagen waren om de getuigenis van Jezus en om het Woord Gods, degenen worden aangeduid die verworpen zijn door hen die in de valse dingen vanuit het eigen inzicht zijn, omdat zij de Heer hadden vereerd en geleefd volgens Zijn geboden in het Woord, zie de nrs. 846, 847; dat met zij hadden niet het beest aanbeden, noch het beeld ervan, noch het merkteken ontvangen op hun voorhoofd en op hun hand, wordt aangeduid dat zij het ketterse ten aanzien van het geloof-alleen hadden verworpen, zie nr. 848; en dat met zij leefden en regeerden met Christus duizend jaren, wordt aangeduid dat zij verbinding hebben met de Heer en vergezelschapping met de engelen van de hemel is, zie nr. 849; dit dus is het wat ‘deze is die eerste opstanding’ behelst; met de opstanding wordt de zaliging en het eeuwige leven aangeduid en onder de eerste wordt niet de eerste opstanding verstaan, maar de opstanding zelf en het primaire van de opstanding en dus de zaliging en het eeuwige leven; er is immers niet dan één enkele opstanding ten leven; een tweede bestaat er niet en daarom wordt ook nergens van een tweede

opstanding melding gemaakt; degenen immers die met de Heer verbonden zijn, zijn tot in het eeuwige met Hem verbonden en in de hemel, want de Heer zegt: *'Ik ben de Opstanding en het Leven; die in Mij gelooft, ook al sterft hij, zal leven; een elk die leeft en gelooft in Mij, zal niet sterven tot in het eeuwige'*, (Johannes 11:25,26).

Dat die dingen onder de eerste opstanding worden verstaan, staat ook vast uit het vers dat hierna volgt.

852. Gezegend en heilig hij die deelheeft in de eerste opstanding, betekent dat de gelukzaligheid van het eeuwige leven en de verlichting door de verbinding met de Heer zijn voor hen die in de hemel komen.

Gezegend wordt degene genoemd voor wie de gelukzaligheid van het eeuwige leven is, nr. 693; en heilig wordt degene genoemd voor wie de verlichting in de Goddelijke Ware dingen door de verbinding met de Heer is; alleen de Heer immers is heilig; en het is het Goddelijke voortgaande uit Hem, waaruit de verlichting is en dat de Heilige Geest wordt genoemd, nrs. 173, 586, 666; met de eerste opstanding wordt de verheffing tot de hemel uit de Heer en zo de zaliging aangeduid, zoals in nr. 851; daaruit blijkt, dat met gezegend en heilig hij die deelheeft in de eerste opstanding, wordt aangeduid dat de gelukzaligheid van het eeuwige leven en de verlichting door de verbinding met de Heer zijn voor hen die in de hemel komen.

853. Over dezen heeft de tweede dood geen mogendheid, betekent dat er voor hen geen verdoemenis is.

Met de tweede dood wordt niet iets anders verstaan dan de geestelijke dood, namelijk de verdoemenis; de eerste dood immers is de natuurlijke dood, namelijk de dood van het lichaam; de tweede dood echter is de geestelijke dood, namelijk de dood van de ziel en dat deze de verdoemenis is, is bekend; en omdat de tweede dood de verdoemenis is en de eerste dood het overlijden en deze dood niet geestelijk is, wordt daarom nergens in de Openbaring de eerste dood genoemd, maar de tweede dood in dit hoofdstuk, ook in vers 14 en verder in het volgende 21ste hoofdstuk, vers 8 en eveneens eerder in hoofdstuk 2:11.

Wie hierop geen acht slaat, kan gemakkelijk geloven dat er twee geestelijke doden zijn, omdat er gezegd wordt de tweede dood, terwijl het toch niet dan één geestelijke dood is die hier onder de tweede dood wordt verstaan; evenzo dat er twee opstandingen bestaan, omdat er gezegd wordt de eerste opstanding, terwijl er toch niet dan één opstanding bestaat en daarom wordt er ook nergens de tweede opstanding gezegd, zie nr. 851.

Hieruit blijkt, dat met over dezen heeft de tweede dood geen mogendheid, wordt aangeduid dat er voor hen geen verdoemenis is.

854. Maar zij zullen zijn priesters van God en van de Christus, betekent omdat zij van de Heer worden gehouden in het goede van de liefde en vandaar in de ware dingen van de wijsheid. Onder priesters worden in het Woord degenen verstaan die in het goede van de liefde zijn en onder koningen zij die in de ware dingen van de wijsheid zijn; en daarom wordt er eerder gezegd: *'Jezus Christus heeft ons gemaakt koningen en priesters'*, (Openbaring 1:6) en eveneens: *'Het Lam heeft ons gemaakt koningen en priesters, opdat wij regeren op de aarde'*, (Openbaring 5:10) en er kan klaarblijkend worden gezien, dat de Heer de mensen niet koningen en priesters zal maken, maar dat Hij diegenen engelen zal maken, die in de ware dingen van de wijsheid en in het goede van de liefde uit Hem zullen zijn; dat onder koningen degenen worden verstaan die in de ware dingen van de wijsheid uit de Heer zijn en dat de Heer wordt genoemd Koning, krachtens het Goddelijk Ware, zie eerder de nrs. 20, 483, 664, 830; dat echter onder priesters degenen worden verstaan die in het goede van de liefde uit de Heer zijn, is omdat de Heer is de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid, of wat hetzelfde is: het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware en de Heer wordt krachtens de Goddelijke Liefde of het Goddelijk Goede, Priester genoemd en krachtens de Goddelijke

Wijsheid of het Goddelijk Ware wordt Hij Koning genoemd; vandaar is het, dat er een tweetal rijken is, waarin de hemelen zijn onderscheiden: het hemelse en het geestelijke; het hemelse rijk wordt het priesterlijke rijk van de Heer genoemd; de engelen immers daar zijn ontvangers van de Goddelijke Liefde of van het Goddelijk Goede uit de Heer; en het geestelijk rijk wordt het koninklijk rijk van de Heer genoemd; de engelen immers daar zijn de ontvangers van de Goddelijke Wijsheid of van het Goddelijk Ware uit de Heer; maar meer dingen ten aanzien van deze beide rijken zie eerder de nrs. 647, 725.

Gezegd wordt dat zij ontvangers zijn van het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware uit de Heer, maar men moet weten, dat zij voortdurend ontvangers zijn, want het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware kunnen niet aan enig engel en mens worden toegeëigend zodat zij van hem zijn, alleen zodat zij schijnen alsof zij van hem waren, omdat zij Goddelijk zijn en daarom kan niet enige engel of mens uit zich enig goede of ware voortbrengen, dat in zich goed en waar is; waaruit blijkt, dat zij in het goede en ware worden gehouden van de Heer; en dat zij aanhoudend daarin worden gehouden; en daarom wordt iemand, indien hij in de hemel komt en denkt dat het goede en ware hem zijn toegeëigend als van hemzelf, terstond uit de hemel neergelaten en onderricht.

Hieruit kan nu vaststaan, dat met zij zullen zijn priesters van God en van de Christus, wordt aangeduid omdat zij door de Heer worden gehouden in het goede van de liefde en vandaar in de ware dingen van de wijsheid.

Dat onder priesters in het Woord degenen worden verstaan die in het goede van de liefde uit de Heer zijn, kan vaststaan uit vele plaatsen daar en omdat deze zijn aangevoerd in het werk ‘Hemelse Verborgenheden’ te Londen uitgegeven, zo wil ik daaruit alleen de volgende aanvoeren: dat de priesters de Heer hebben uitgebeeld ten aanzien van het Goddelijk Goede, nrs. 2015, 6148.

Dat het priesterschap uitbeeldend was voor de Heer ten aanzien van het werk van de zaliging, omdat dit was vanuit het Goddelijk Goede van Zijn Goddelijke Liefde, nr. 9809.

Dat het priesterschap van Aharon, van diens zonen en van de Levieten uitbeeldend is geweest voor het werk van de zaliging van de Heer in de opeenvolgende orde, nr. 10017.

Dat vandaar met de priesters en het priesterschap het goede van de liefde uit de Heer wordt aangeduid, nrs. 9806, 9809.

Dat met de twee Namen, Jezus Christus, zowel het priesterlijke als het koninklijke van de Heer wordt aangeduid, nrs. 3004, 3005, 3009.

Dat de priesters de kerkelijke dingen zullen bedienen en de koningen de burgerlijke, nr. 10793.

Dat de priesters de ware dingen zullen leren en door die leiden tot het goede en zo tot de Heer, nr. 10794.

Dat zij niet voor zich het recht zullen opeisen over de zielen van de mensen, nr. 10795.

Dat priesters waardigheid zullen hebben ter wille van de heilige dingen, maar dat zij de waardigheid niet aan zich zullen toekennen, maar aan de Heer, uit Wie alleen de heilige dingen zijn, omdat het priesterschap niet is in de persoon, maar aangebonden aan de persoon, nrs. 10796, 10797.

Dat de priesters die de Heer niet erkennen, in het Woord het tegendeel betekenen, nr. 3670.

855. En zij zullen regeren met Hem duizend jaren, betekent dat zij reeds in de hemel waren, terwijl de overigen, die nog niet waren herleefd, dat wil zeggen, het hemels leven nog niet hadden ontvangen, in de wereld der geesten waren.

Met regeren met Christus wordt niet aangeduid met Hem regeren, maar in Zijn Rijk of in de hemel zijn, zie de nrs. 284, 849; onder duizend jaren worden niet duizend jaren verstaan, maar daarmee wordt aangeduid een tijd, zoals eerder in nr. 842; dat duizend jaren niet iets anders betekenen dan die ruimte van tijd die lag tussen de insluiting van de draak in de afgrond en diens korte losmaking, is duidelijk, omdat er gezegd wordt ‘dat hij geworpen werd in de

afgrond, opgesloten en dat er over hem verzegeld werd duizend jaren en dat hij daarna zou worden losgemaakt', vers 3 en 7; deze zelfde ruimte van tijd wordt ook hier aangeduid; en daarom wordt met 'zij zullen regeren met Christus duizend jaren', aangeduid dat die al in de hemel waren, terwijl de overigen van de doden, die nog niet waren herleefd, vers 5, in de wereld der geesten waren.

Maar dit vatten degenen niet die niet weten dat onder getallen in de Openbaring niet getallen, maar dingen worden verstaan; ik kan verzekeren, dat de engelen niet enig getal natuurlijk verstaan, zoals de mensen, maar dat zij het geestelijk verstaan; ja, dat zij zelfs niet weten wat duizend jaren is, alleen dat het de een of andere tussenruimte van tijd is, klein of groot, wat niet anders kan worden uitgedrukt dan met een tijd of tijdsspanne.

856. En als voleindigd zijn de duizend jaren, zal de satan uit zijn kerker worden ontbonden, betekent dat nadat door de Heer degenen tot de hemel zijn verheven die tot dusver in de lagere aarde verborgen en bewaard waren geweest en door hen de nieuwe christelijke hemel was toegenomen, al diegenen die de valse dingen van het geloof bij zich hadden bevestigd, werden losgelaten.

Wanneer de duizend jaren voleindigd zijn, betekent nadat door de Heer degenen in de hemel zijn verheven die tot dusver in de lagere aarde verborgen en bewaard waren geweest; dat dit met 'wanneer de duizend jaren voleindigd zijn' wordt aangeduid, is omdat in de verzen 4,5 en 6, die voorafgaan, alleen wordt gehandeld over de zaliging van hen die de Heer hebben vereerd en die hebben geleefd volgens Zijn geboden; en deze tijdsruimte wordt verstaan onder duizend jaren.

Dat zij het zijn die zijn opgeheven uit de lagere aarde, wordt wel niet gezegd, maar toch blijkt het uit de tekst in (Openbaring 6:9-11), waar zij werden gezien onder het altaar en onder het altaar is in de lagere aarde; en daarom worden zij ook hier priesters van God en van Christus genoemd, vers 6, zie ook nr. 854.

Dat door hen de nieuwe christelijke hemel is toegenomen, wordt hier ook niet gezegd, maar dat blijkt niettemin uit (Openbaring 14), waar over de nieuwe christelijke hemel wordt gehandeld, zoals men kan zien uit wat daar is ontvouwd in de nrs. 612, 613, 626, 631, 647, 659, 661.

857. Dat met de satan zal uit zijn kerker ontbonden worden, wordt aangeduid dat degenen zouden worden losgelaten die zich in het geloof-alleen ten aanzien van de leer hebben bevestigd, is omdat de draak hier satan wordt genoemd en niet tegelijk duivel, zoals eerder in vers 2; en onder de draak als duivel worden degenen verstaan die in de boze dingen van het leven zijn geweest en onder de draak als satan worden degenen verstaan die in de valse dingen van het geloof zijn geweest, zie nr. 841; maar hoedanig de een en hoedanig de ander is, zal men in het volgende artikel zien.

858. En hij zal uitgaan om de natiën te verleiden die in de vier hoeken van de aarde zijn, Gog en Magog, om die te vergaderen tot de oorlog, betekent dat zij die hier onder de draak worden verstaan, allen die vanuit de aarde in de algehele wereld der geesten waren en daar in een alleen natuurlijke uiterlijke eredienst en niet in een geestelijke innerlijke eredienst hadden geleefd, naar hun zijde zouden overhalen en hen zouden opzetten tegen degenen die de Heer hadden vereerd en volgens Zijn geboden in het Woord hadden geleefd.

Met hij zal uitgaan om de natiën te verleiden die in de vier hoeken van de aarde zijn, wordt aangeduid, dat zij die onder de draak worden verstaan, nrs. 856, 857, allen die in de gehele wereld der geesten waren, naar hun zijde zouden overhalen; met de natiën worden zowel de goeden als de bozen aangeduid, nr. 483; met de vier hoeken van de aarde wordt de gehele geestelijke wereld aangeduid, nr. 342, hier degenen die in de gehele wereld der geesten waren, die het midden houdt tussen de hemel en de hel en waar allen na het overlijden vanuit de aarde eerst samenkomen, nrs. 784, 791; want zij die in de hel waren, konden niet in het

gezichtsveld van de draak komen, evenmin zij die in de hemelen waren; met Gog en Magog worden degenen aangeduid die in een natuurlijke uiterlijke eredienst zijn, afgescheiden van de geestelijke innerlijke eredienst, waarover in het volgende artikel; met hen vergaderen tot de oorlog, wordt aangeduid hen die onder de natiën worden verstaan, opzetten tegen hen die de Heer vereren en leven volgens Zijn geboden in het Woord, aangezien allen die niet de Heer vereren en niet leven volgens Zijn geboden, boos zijn en de bozen één lijn trekken met de draak of met de drakonisten; dat onder de oorlog een geestelijke oorlog wordt verstaan, namelijk die van het valse tegen het ware en die van het ware tegen het valse, zie de nrs. 500, 586.

859. Dat met Gog en Magog degenen worden aangeduid die in een uiterlijke eredienst zijn en niet in enige innerlijke eredienst, kan vaststaan bij (Ezechiël 38), waar over Gog wordt gehandeld van aanvang tot einde; en vanuit (Ezechiël 39:1-6), maar dat die met Gog en Magog worden aangeduid, blijkt daar niet helder dan door de geestelijke zin, die, omdat deze aan mij is onthuld, zal worden geopend.

Eerst wat de dingen betekenen die in die beide hoofdstukken zijn vervat: in hoofdstuk 38 bij Ezechiël het volgende: er wordt gehandeld over hen die alleen in de zin van de letter van het Woord zijn en vandaar in een eredienst die uiterlijk is zonder innerlijke, te weten Gog, vers 1,2; dat alle en de afzonderlijke dingen van de eredienst zullen vergaan, vers 3 tot 7; dat die eredienst de Kerk in beslag zal nemen, haar verwoesten en zij zo in de uiterlijke dingen zonder de innerlijke zal zijn, vers 8 tot 16; dat de staat van de Kerk vandaar zal worden veranderd, vers 17 tot 19; dat vandaar de ware en de goede dingen van de godsdienst zullen vergaan en valse dingen erop zullen volgen, vers 20 tot 23.

In hoofdstuk 39 bij Ezechiël zijn het deze dingen: over hen die alleen in de zin van de letter van het Woord zijn en in de uiterlijke eredienst; dat zij in de Kerk zullen komen, te weten Gog, maar dat zij zullen vergaan, vers 1 tot 6; dat dit plaatsvindt wanneer de Heer komt en de Kerk instaurert, vers 7,8; dat deze Kerk dan al hun boze en valse dingen zal verstrooien, vers 9,10; dat zij ze geheel en al zal vernietigen, vers 11 tot 16; dat de door de Heer te instaureren Nieuwe Kerk zal worden ingelicht in ware en goede dingen van elk geslacht en zal worden doordrenkt met goede dingen van elk geslacht, vers 17 tot 21; en dat de vorige Kerk vanwege de boze en de valse dingen zal worden vernietigd, vers 23,24; dat dan door de Heer de Kerk zal worden verzameld uit alle natiën, vers 25 tot 29.

Maar er zal iets worden gezegd over hen die in de uiterlijke eredienst zonder de geestelijke innerlijke eredienst zijn; het zijn degenen die de tempels geregeld op zon- en feestdagen bezoeken, dan psalmzingen en bidden, naar de predikingen luisteren en dan op de voordracht letten en slechts weinig, zoal iets op de zaak en enigermate worden bewogen door de met aandoening uitgesproken gebeden, zoals dat zij zondaars zijn en in het geheel niet bespiegelen over zichzelf en over hun leven; en tevens jaarlijks aan het sacrament van het Avondmaal deelnemen, 's morgens en 's avonds gebeden uitstorten en eveneens bij middag- en avondmalen bidden en verder soms ook over God, over de hemel en over het eeuwige leven oren en dan ook enige plaatsen uit het Woord weten tevoorschijn te halen en zich als christenen voor te doen, hoewel zij het niet zijn; want na al deze dingen gedaan te hebben, achten zij echtbreuk en ontucht, wraakneming en gevoelens van haat, heimelijke diefstal en beroving, leugen en lastering en begeerten en beramingen van boze dingen van elk geslacht voor niets; zij die zodanig zijn, geloven niet in enige God, te minder in de Heer; indien men hun vraagt wat het goede en het ware van de godsdienst is, weten zij niets en denken dat het ook niet van zoveel belang is om het te weten; in één woord, zij leven voor zich en voor de wereld, dus voor hun eigen zin en lichaam en niet voor God en de naaste, dus niet voor de geest en de ziel; waaruit blijkt, dat hun eredienst uiterlijk is zonder innerlijke eredienst; dezen nemen ook gewillig het ketterse ten aanzien van het geloof-alleen op, vooral als zij horen dat

de mens niet het goede uit zich kan doen en dat zij niet onder het juk van de wet zijn; vandaar is het, dat er wordt gezegd, dat de draak zal uitgaan om de natiën te verleiden, Gog en Magog. Met Gog en Magog wordt ook in de Hebreeuwse taal dak en vloer aangeduid, dus het uitwendige.

860. En hun getal is zoals het zand van de zee, betekent de menigte van hen.

Hun veelheid wordt met het zand van de zee vergeleken, omdat met de zee het uiterlijke van de Kerk wordt aangeduid, nrs, 402-403, 470; en met het zand wordt datgenen aangeduid wat in de zee tot geen ander nut van dienst is dan om de bodem te maken.

Omdat het getal van hen zo ontzaglijk groot is, wordt daarom het dal van hun begrafenis de ‘menigte van Gog’ genoemd en de naam van de stad waar zij zijn, ‘menigte’, (Ezechiël 39:15,16).

861. En zij zijn opgeklommen op de breedte der aarde en omgaven het kamp der heiligen en de beminde stad, betekent dat zij, opgestoot door de drakonisten, al het ware van de Kerk verachtten en daarnaar streefden om alle dingen van de Nieuwe Kerk en haar leer zelf ten aanzien van de Heer en ten aanzien van het leven, te vernietigen.

Met opklimmen op de breedte der aarde, wordt aangeduid al het ware van de Kerk verachten, want met opklimmen op wordt aangeduid er overheen klimmen en eraan voorbijgaan, en dus verachten; en met de breedte der aarde wordt het ware van de Kerk aangeduid, waarover hierna; met het kamp der heiligen omsingelen, wordt aangeduid alle dingen van de Nieuwe Kerk belegeren en willen vernietigen, waarover in het volgende artikel; en met de beminde stad wordt de leer van de Nieuwe Kerk aangeduid; dat met de stad de leer van de Kerk wordt aangeduid, zie de nrs. 194, 501, 502, 712; die bemind wordt genoemd, omdat zij handelt over de Heer en over het Leven; het is immers de Leer van het Nieuwe Jeruzalem die hier wordt verstaan.

Dat deze dingen met die woorden worden aangeduid, kan niemand zien tenzij door de geestelijke zin van het Woord; het kan immers niet in iemands denken opkomen dat met de breedte van de aarde het ware van de Kerk wordt aangeduid en dat met het kamp der heiligen alle dingen van de Nieuwe Kerk worden aangeduid, zowel de ware als de goede dingen ervan en dat met de stad de leer ervan wordt aangeduid; en daarom is het, opdat het gemoed niet in twijfel zal blijven hangen, noodzakelijk dat het wordt aangetoond wat de breedte en wat het kamp der heiligen in de geestelijke zin betekenen, waaruit men daarna kan zien, dat de zin van die woorden zodanig is.

Dat de breedte van de aarde het ware van de Kerk betekent, is omdat er in de geestelijke wereld vier streken zijn: het oosten, het westen, het zuiden en het noorden; en het oosten en westen maken de lengte en het zuiden en noorden de breedte ervan; en omdat in het oosten en in het westen degenen wonen die in het goede van de liefde zijn en daarom met het oosten en het westen het goede wordt aangeduid, wordt het vandaar evenzo met de lengte aangeduid en omdat in het zuiden en het noorden degenen wonen die in de ware dingen van de wijsheid zijn en daarom met het zuiden en het noorden het ware wordt aangeduid, wordt het vandaar evenzo met de breedte aangeduid, maar meer hierover zie het werk ‘Hemel en Hel’ uitgegeven te Londen in 1758, nrs. 141 tot 153.

Dat met de breedte het ware wordt aangeduid, kan vaststaan uit deze plaatsen in het Woord: *‘Jehovah, Gij hebt mij niet besloten in de hand van de vijand; Gij hebt mijn voeten doen staan in de breedte’*, (Psalm 31:9).

‘Uit de benauwdheid heb ik Jah aangeroepen; Hij heeft mij geantwoord in de breedte’, (Psalm 118:5).

‘Jehovah voerde mij uit in de breedte, Hij rukte mij uit’, (Psalm 18:20).

‘Ik opwekkende de Chaldeeën, een bittere en snelle natie, wandelende in de breedte der aarde’, (Habakuk 1:6).

‘Aschur zal gaan door Jehudah, hij zal overstromen en er doorgaan en de uitstrekkings van zijn vleugels zullen de volheid der breedte zijn’, (Jesaja 8:8).

‘Jehovah zal hen weiden zoals een schaap in de breedte’, (Hosea 4:16); en elders in, (Psalm 4:2; Psalm 66:12; Deuteronomium 33:20).

Ook wordt niet iets anders verstaan onder de breedte van de stad van het Nieuwe Jeruzalem, (Openbaring 21:16); wanneer immers onder het Nieuwe Jeruzalem de Nieuwe Kerk wordt verstaan, kan met haar breedte en lengte niet de breedte en de lengte worden aangeduid, maar haar ware en goede, deze immers zijn van de Kerk; zoals ook bij Zacharia: *‘Ik zei tot de engel: Waar gaat gij heen? Hij zei: Om Jeruzalem te meten, om te zien hoe groot haar breedte en hoe groot haar lengte is’, (Zacharia 2:2).*

Evenzo met de breedten en de lengten van de Nieuwe Tempel en de Nieuwe Aarde bij (Ezechiël 40 tot 47).

Verder ook met de lengten en de breedten van het altaar van het brandoffer, van de tabernakel, van de tafel waarop de broden lagen, van het rookaltaar en van de ark daarin; en eveneens met de lengten en de breedten van de tempel van Jeruzalem en met die van tal van andere dingen, die met maten werden aangeduid.

862. Gezegd werd dat ‘met zij omsingelden het kamp der heiligen en de beminde stad’, wordt aangeduid dat zij daarnaar streefden om alle dingen van de Nieuwe Kerk te vernietigen, zowel de ware als de goede dingen ervan en haar leer zelf ten aanzien van de Heer en ten aanzien van het Leven, zoals in het voorgaande artikel is gezegd; dat die dingen worden aangeduid, is omdat met het kamp der heiligen alle ware en goede dingen van de Kerk, namelijk het Nieuwe Jeruzalem worden aangeduid.

Dat het kamp in de geestelijke zin alle dingen van de Kerk betekent, die betrekking hebben op haar ware en goede dingen, kan uit deze plaatsen blijken: *‘De zon en de maan zijn zwart geworden en de sterren hebben haar glans ingetrokken, Jehovah heeft de stem gegeven vóór Zijn leger, omdat Zijn kamp zeer groot is, omdat talloos is degene die Zijn Woord doet’, (Joël 2:10,11).*

‘Ik zal aan Mijn huis doen legeren van het heirleger’, (Zacharia 9:8).

‘God heeft de beenderen verstrooid van degenen die legeren tegen u, omdat God hen heeft verworpen’, (Psalm 53:6).

‘De engel van Jehovah legt zich rondom hen die Hem vrezen en bevrijdt hen’, (Psalm 34:8).

‘De engelen Gods ontmoetten Jakob en Jakob zei: Dit het kamp Gods, daarom noemde hij de naam van die plaats Machanaïm’ [twee kampen] (Genesis 32:1,2) en ook elders (Jesaja 29:3; Ezechiël 1:24; Psalm 27:3); dat met het heirleger in het Woord de ware en de goede dingen van de Kerk worden aangeduid en verder ook de valse en boze dingen ervan, zie de nrs. 447, 826, 833; vandaar ook met het kamp.

Aangezien met de zonen Israëls en hun twaalf stammen de Kerk wordt aangeduid ten aanzien van alle ware en goede dingen ervan, nrs. 349, 350, werden zij het heirleger van Jehovah genoemd, (Exodus 7:4; 12:41,51); en wanneer zij vergaderd nederzaten, werden zij kamp of legerplaats genoemd, zoals in, (Leviticus 4:12 8:17; 13:46; 14:8; 16:26,28; 24:14,23; Numeri 1; 2; 3; 4:5 e.v.; 5:2-4; 9:17; 10:2-28; 11:31,32; 12:14,15; 21:10-25; 33:1-49; Deuteronomium 23:10-15; Amos 4:10).

Hieruit nu blijkt dat met het kamp der heiligen en de beminde stad omsingelen, wordt aangeduid dat zij ernaar streefden alle ware en goede dingen van de Nieuwe Kerk, te weten het Nieuwe Jeruzalem, te vernietigen en eveneens haar leer ten aanzien van de Heer en ten aanzien van het Leven.

Iets eenders wordt met het volgende aangeduid bij Lukas: *‘Wanneer gij zult gezien hebben dat Jeruzalem van heirlegers is omgeven, zo weet dan dat de verwoesting nabij is; tenslotte zal Jeruzalem van de natiën vertreden worden, totdat de tijden der natiën vervuld zullen worden’,*

(Lukas 21:20,24); dit ten aanzien van de voleinding der eeuw, namelijk de laatste tijd van de Kerk; met Jeruzalem wordt ook hier de Kerk aangeduid.

Dat Gog en Magog, dat wil zeggen, zij die in de uiterlijke eredienst zijn, dan de Kerk zullen binnenvallen en zullen trachten haar te vernietigen, wordt ook gezegd bij (Ezechiël 38:8,9,11,12,16; 39:2); en dat er dan de Nieuwe Kerk uit de Heer zal zijn, vers 17 tot het einde.

863. En er daalde vuur neer uit God van de hemel en heeft hen verteerd, betekent dat zij vergingen door de begeerten van de helse liefde.

Met het vuur neerdalend vanuit de hemel dat hen verteerde, worden de begeerten van de boze dingen of van de helse liefde aangeduid, zoals in de nrs. 494, 748, aangezien zij die in de uiterlijke eredienst gescheiden van de innerlijke zijn, in boze dingen en in begeerten van elk geslacht zijn, omdat de boze dingen bij hen niet door enige daadwerkelijke boetedoening zijn verwijderd, nr. 859.

Gezegd wordt dat een vuur uit God vanuit de hemel neerdaalde; zo vond het plaats in oude tijden, toen alle dingen van de Kerk vóór hun ogen werden uitgebeeld en dus toen de Kerken uitbeeldend waren; heden ten dage daarentegen wordt, daar de uitbeeldende dingen ophielden, het evenzo gezegd en daarmee hetzelfde aangeduid als oudtijds toen het nog werd uitgebeeld; dat vuur vanuit de hemel neerdaalde op hen die de heilige dingen hadden ontwijfd, zie de nrs. 494, 748.

Iets eenders wordt van Gog en Magog gezegd bij Ezechiël: *'Ik zal vuur en zwavel doen regenen op Gog en op zijn vleugels en op de vele volken die met hem zijn'*, (Ezechiël 38:22). *'Ik zal een vuur zenden in Magog'*, (Ezechiël 39:6).

864. En de duivel die hen verleidde, werd geworpen in de poel van vuur en zwavel, alwaar het beest en de pseudoprofeet zijn en zij zullen worden gepijnigd dagen en nachten tot in de eeuwen der eeuwen, betekent hen die in de boze dingen waren ten aanzien van het leven en in de valse dingen ten aanzien van de leer, geworpen in de hel, waar zij door de liefde van hun valse en door de begeerten van hun boze innerlijk zullen worden bestookt bij voortduur tot in het eeuwige.

Onder de duivel die hen verleidde, wordt de draak verstaan, zoals blijkt uit wat voorafgaat en onder de draak worden in het algemeen degenen verstaan die in de boze dingen zijn ten aanzien van het leven en in de valse dingen ten aanzien van de leer, nr. 841; er wordt gezegd de duivel die hen verleidde, opdat men zal weten dat het de draak was, omdat die hen verleidde, zoals blijkt uit de verzen 2, 3, 7, 8 van dit hoofdstuk; met de poel van vuur, waarin hij werd geworpen, wordt de hel aangeduid, waar de liefden van het valse en de begeerten van het boze zijn, nr. 835; met het beest en de pseudoprofeet worden degenen aangeduid die in het geloof-alleen zijn zowel met het leven als met de leer, zowel de geleerden als de ongeletterden, met het beest de ongeletterden en met de pseudoprofeet de geleerden, nr. 834; met gepijnigd worden dagen en nachten, wordt aangeduid innerlijk bestookt worden bij voortduur; en met tot in de eeuwen der eeuwen, tot in het eeuwige; en omdat gezegd wordt dat zij werden geworpen in de poel van vuur en zwavel en daarmee wordt aangeduid daar waar de liefden van het valse en de begeerten van het boze zijn, nr. 835, zo zijn het deze waarmee zij innerlijk worden bestookt; eenieder immers wordt in de hel gepijnigd vanuit zijn liefde en de begeerten ervan; deze maken immers het leven van eenieder daar en het leven wordt gepijnigd; en daarom zijn daar graden van pijniging volgens de graden van de liefde van het boze en het valse daaruit.

865. En ik zag een witte en grote troon en Degene Die daarop zat, voor Wiens aangezicht de hemel en de aarde wegvluchtten en geen plaats is voor die gevonden, betekent het universele gericht uit de Heer, gehouden over alle vorige hemelen, waarop degenen waren geweest die in

het burgerlijk en zedelijk goede en in geen geestelijk goede waren, dus zij die in de uiterlijke dingen zich als christenen voordeden, maar in de innerlijke dingen duivels waren; deze hemelen werden geheel en al met hun aarden verstrooid en wel dermate dat niets ervan meer verscheen.

Voordat die dingen in de orde volgens de letter worden ontvouwd, moet iets vooraf worden gezegd ten aanzien van het universele gericht, waarover hier wordt gehandeld: van de tijd aan waarop de Heer in de wereld was, toen Hijzelf in Persoon het Laatste Gericht hield, werd het toegelaten dat zij die in het burgerlijk en het zedelijk goede waren, hoewel in geen geestelijk goede, zodat zij in de uiterlijke dingen als christenen verschenen, maar in de innerlijke dingen duivels waren, langer dan de overigen in de wereld der geesten vertoefden, die het midden houdt tussen de hemel en de hel; en tenslotte werd het hun toegestaan om voor zich daar bestendige woningen te maken en voor zich eveneens, door misbruik van de overeenstemmingen en door fantasieën, als het ware hemelen te formeren, wat zij ook in grote menigten deden; maar toen zij tot die menigte waren vermenigvuldigd dat zij het geestelijk licht en de geestelijke warmte tussen de hogere hemelen en tussen de mensen op aarde onderschepten, toen hield de Heer het Laatste Gericht en verstrooide Hij die denkbeeldige hemelen; dit heeft op de volgende wijze plaatsgevonden: de uiterlijke dingen waardoor zij zich als christenen voordeden, werden afgenomen en de innerlijke dingen waarin zij duivels waren, werden geopend en toen werden zij gezien zodanig als zij in zich waren en degenen die als duivels werden gezien werden in de hel geworpen, eenieder volgens de boze dingen van zijn leven; dit vond plaats in het jaar 1757; maar meer over dit universele gericht zie het werkje ‘het Laatste Gericht’ te Londen uitgegeven in 1758, en in ‘de Voortzetting over het Laatste Gericht’ te Amsterdam uitgegeven in 1763.

Nu de ontplooiing: met de witte en grote troon en met Hem Die daarop zat, wordt het door de Heer gehouden universele gericht aangeduid; met de troon wordt de hemel en eveneens het gericht aangeduid, nr. 299; onder Degene Die op de troon zat, wordt de Heer verstaan, nr. 808; dat de troon wit verscheen, is omdat het gericht plaatsvond vanuit de Goddelijke Ware dingen; van wit immers wordt gesproken met betrekking tot de ware dingen, nrs. 167, 379; dat de troon groot verscheen, is omdat het gericht ook plaatsvond vanuit het Goddelijk Goede, nrs. 656, 663; voor Wiens aangezicht de aarde en de hemel wegluchtten, betekent dat die hemelen die zij voor zich hadden gemaakt, waarover hiervoor, met hun aarden werden verstrooid; er zijn immers in de geestelijke wereld evenzeer aarden [landen] als in de natuurlijke wereld, zie de nrs. 260, 331; maar zoals alle dingen daar, zijn ook de aarden vanuit geestelijke oorsprong; en geen plaats is voor die gevonden, betekent dat de hemelen met hun aarden zo dus geheel en al werden verstrooid, zodat niets meer ervan verscheen.

Hieruit kan vaststaan, dat met, ik zag een witte en grote troon en Degene Die daarop zat, voor Wiens aangezicht de aarde en de hemel wegluchtten en geen plaats is voor die gevonden, wordt aangeduid het universele gericht, gehouden door de Heer over alle vorige hemelen, waarop degenen waren geweest die in het burgerlijk en het zedelijk goede en in geen geestelijk goede waren; dus degenen die in de uiterlijke dingen zich als christenen voordeden, maar in de innerlijke dingen duivels waren en deze hemelen werden met hun aarden geheel en al verstrooid en wel dermate dat niets ervan meer verscheen.

866. En ik zag de doden, klein en groot, staande vóór God, betekent allen die vanuit de aarde gestorven waren en nu onder hen die in de wereld der geesten waren, uit onverschillig welke stand en welke hoedanigheid, door de Heer vergaderd tot het gericht.

Met de doden worden allen aangeduid die uit de aarde zijn heengegaan of die ten aanzien van het lichaam gestorven zijn; waarover hierna; met klein en groot wordt aangeduid vanuit onverschillig welke stand of hoedanigheid, nr. 604; met staan vóór God, dat wil zeggen, vóór Hem Die op de troon zat, wordt aangeduid tot het gericht gedaagd en vergaderd worden.

Met de gestorvenen in het Woord wordt hetzelfde aangeduid als met de doden en met de doden worden verschillende dingen aangeduid; met de dood immers wordt niet slechts de uitblussing van het natuurlijk leven aangeduid, namelijk het overlijden, maar ook de uitblussing van het geestelijk leven, dus de verdoemenis; met de dood wordt ook de uitblussing van de liefden van het lichaam of van de vleselijke begeerten aangeduid, waarna er vernieuwing van het leven is; evenzo wordt met de dood de wederopstanding aangeduid, omdat de mens na de dood terstond wederopstaat; en verder wordt met de dood aangeduid het veronachtzamen, het niet erkennen en het verwerpen van die dingen door de wereld; in de meest algemene zin echter wordt met de dood hetzelfde aangeduid als met de duivel en daarom wordt de duivel ook de dood genoemd en onder de duivel wordt de hel verstaan, waar degenen zijn die duivels worden genoemd; vandaar ook wordt onder de dood het boze van de wil verstaan, dat maakt dat de mens een duivel is; in deze laatste zin wordt de dood verstaan in het volgende vers, waar gezegd wordt dat de dood en de hel hun doden gaven en dat zij werden geworpen in de poel des vuurs; hieruit kan vaststaan, wie met de doden of gestorvenen in verschillende zin worden aangeduid; hier worden al degenen aangeduid die vanuit de wereld waren heengegaan of vanuit de aarde gestorven waren en nu in de wereld der geesten zijn.

Gezegd wordt in de wereld der geesten, omdat allen na het overlijden eerst daar komen en zij daar worden voorbereid, de goeden tot de hemel en de bozen tot de hel en daar verblijven, sommigen slechts een maand lang of een jaar en sommigen tien jaar lang tot dertig jaren toe; en degenen aan wie het was toegestaan voor zich zoals het ware hemelen te maken, tot ettelijke eeuwen toe, heden echter niet meer dan de twintig jaren; er is daar een ontzaglijke menigte en daar zijn gezelschappen zoals in de hemelen en in de hellen; over deze wereld zie eerder de nrs. 784, 791.

Over dezen die in de wereld waren, is het Laatste Gericht gehouden en het is niet gehouden over hen die in de hemel waren, noch over hen die in de hel waren; zij immers die in de hemel waren, werden eerder al gezaligd en zij die in de hel waren, waren al eerder verdoemd. Hieruit kan men zien, hoezeer degenen in een waan komen, die geloven dat het Laatste Gericht op aarde zal plaatsvinden en dat dan de mensen ten aanzien van hun lichamen zullen wederopstaan; allen immers die vanaf de eerste schepping van de wereld hebben geleefd, zijn in de geestelijke wereld tezamen en allen zijn bekleed met een geestelijk lichaam en dezen verschijnen voor de ogen van hen die geestelijk zijn, in een eendere vorm als mensen, gelijk zij die in de natuurlijke wereld zijn, voor de ogen van hen die natuurlijk zijn.

867. En de boeken werden geopend en een ander Boek werd geopend, dat van het Leven is, betekent dat de innerlijke dingen van het gemoed van al dezen werden ontsloten en dat zij door de invloeiing van het licht en van de warmte vanuit de hemel werden gezien en doorvat hoedanig zij waren ten aanzien van de aandoeningen die van de liefde of van de wil zijn en vandaar ten aanzien van het denken dat van het geloof of van het verstand is, zowel de bozen als de goeden.

Onder de boeken worden niet boeken verstaan, maar de innerlijke dingen van het gemoed van hen die gericht worden; onder de boeken de innerlijke dingen van het gemoed van hen die boos zijn en gericht worden ten dode en onder het Boek des Levens de innerlijke dingen van het gemoed van hen die goed zijn en gericht worden ten leven; zij worden boeken genoemd, omdat aan de innerlijke dingen van het gemoed van eenieder alle dingen zijn ingeschreven die elk mens vanuit de wil of de liefde en vandaar vanuit het verstand of het geloof, in de wereld heeft gedacht, bedoeld, gesproken en gedaan; al deze dingen zijn aan het leven van elk mens ingeschreven en wel zo nauwkeurig dat hoegenaamd niets ontbreekt; deze dingen verschijnen ten leven toe zodanig als zij zijn, wanneer het geestelijk licht, te weten de wijsheid uit de Heer, en de geestelijke warmte, te weten de liefde uit de Heer, door de hemel invloeien; het geestelijk licht onthult het denken dat van het verstand en van het geloof is en de geestelijke

warmte onthult de aandoeningen die van de wil en van de liefde zijn; en het geestelijk licht en tegelijk de geestelijke warmte onthullen de bedoelingen en de strevingen; daarmee dat dit zo is, wil ik nog niet zeggen dat de redelijke mens vanuit het licht van zijn verstand dit kan zien, maar hij kan het indien hij het wil, als hij slechts wil verstaan dat er een geestelijk licht is, dat het verstand in het licht zet en een geestelijke warmte die de wil aansteekt.

868. En de doden werden gericht vanuit de dingen die waren geschreven in de boeken volgens hun werken, betekent dat allen werden gericht volgens hun innerlijk leven in de uiterlijke dingen.

Met de doden worden allen aangeduid die vanuit de aarde gestorven zijn en dan in de wereld der geesten zijn, nr. 866; uit de dingen die geschreven waren in de boeken, betekent vanuit de toen ontsloten innerlijke dingen van ieders gemoed, nr. 867; volgens hun werken, betekent volgens het innerlijk leven van eenieder in de uiterlijke dingen; dat dit met de werken in het Woord wordt aangeduid zie de nrs. 72, 76, 94, 141, 641; waaraan ik dit zal toevoegen: dat er werken van het gemoed en werken van het lichaam zijn, beide innerlijk en tegelijk uiterlijk; de werken van het gemoed zijn de bedoelingen en het streven en de werken van het lichaam zijn het spreken en de daden; beide gaan vanuit het innerlijk van de mens voort, dat van zijn wil of van zijn liefde is; al wat niet uitloopt in de werken, hetzij de innerlijke die van het gemoed zijn, hetzij de uiterlijke die van het lichaam zijn, is niet in het leven van de mens; zij vloeien immers in vanuit de wereld der geesten, maar worden niet opgenomen en daarom zijn zij zoals beelden die de ogen treffen of zoals geuren die de neusvleugels prikkelen, waarvan de mens het aangezicht afkeert; maar meer daarover zie de eerder aangehaalde plaatsen, waar ook enige plaatsen vanuit het Woord zijn aangevoerd die bevestigen dat de mens volgens de werken wordt gericht; behalve die zijn er ook deze bij Paulus: *'In de dag des toorns en van de onthulling van het gerechte gericht van God, Die eenieder vergelden zal naar zijn werken'*, (Romeinen 2:5,6).

'Wij allen moeten worden geopenbaard voor de rechterstoel van Christus, opdat eenieder de dingen zal wegdragen die hij met het lichaam heeft gedaan, naar dat hij ze gedaan heeft, hetzij goed, hetzij boos', (2 Korinthen 5:10).

869. En de zee gaf hen die in haar gestorven waren, betekent de uiterlijke en natuurlijke mensen van de Kerk, samengeroepen tot het gericht.

Met de zee wordt het uiterlijke van de Kerk aangeduid, namelijk het natuurlijke; vandaar worden met hen die de zee gaf, de uiterlijke en natuurlijke mensen van de Kerk aangeduid; dat de zee het uiterlijke van de Kerk betekent, dus het natuurlijke, zie de nrs. 238, 239, 402-405, 470, 565a, 567, 659, 661; onder de doden worden hier degenen verstaan die vanuit de aarden gestorven waren, zoals eerder in de nrs. 866, 868.

Dat onder de doden die de zee gaf, de uiterlijke mensen van de Kerk worden verstaan, is omdat geen anderen werden gericht dan zij die in een of andere eredienst waren geweest; al degenen immers die de heilige dingen van de Kerk verachten en God, het Woord en het leven na de dood ontkend hadden, werden terstond na de dood gericht en verbonden met hen die in de hel waren, waarin zij daarna werden geworpen; maar zij die uiterlijke en natuurlijke mensen waren geweest en het in de mond voerden dat God is, dat de hemel en de hel zijn en op een bepaalde wijze het Woord hadden erkend, die zijn degenen die waren samengeroepen tot het gericht.

Van hen die uit de zee waren, werden er verscheidenen gezaligd, want men leest niet dat zij allen in de poel des vuurs werden geworpen, zoals de dood en de hel, maar dat indien iemand van hen niet gevonden werd in het Boek des Levens geschreven, dan werd hij daarin geworpen, vers 15; zij, uit dezen, die werden gezaligd, worden ook verstaan onder de overigen van de doden die niet herleefden totdat de duizend jaren waren voleindigd, vers 5.

Hieruit kan nu vaststaan, dat met de zee gaf hen die in haar gestorven waren, worden aangeduid de uiterlijke en natuurlijke mensen van de Kerk, samengeroepen tot het gericht.

870. En de dood en de hel gaven degenen die in hen gestorven waren, betekent de mensen van de Kerk, goddeloos van hart, die in zich duivels en satans waren, samengeroepen tot het gericht.

Onder de dood en de hel worden geen anderen verstaan dan zij die innerlijk in zich duivels en satans waren; onder de dood zij die innerlijk in zich duivels waren en onder de hel zij die innerlijk in zich satans waren, dus alle goddelozen van hart en die toch in de uiterlijke dingen zoals mensen van de Kerk verschenen; geen anderen immers werden tot dit universele gericht samengeroepen; want zij die in de uiterlijke dingen zijn, zoals mensen van de Kerk, hetzij zij uit de leken, hetzij zij uit de geestelijken zijn en in de innerlijke dingen duivels en satans, worden gericht, omdat bij hen de uiterlijke dingen moeten worden gescheiden van de innerlijke dingen en zij kunnen ook worden gericht, omdat zij hebben geweten en beleden de dingen die van de Kerk zijn.

Dat onder de dood worden verstaan de goddelozen van hart, die in zich duivels waren en onder de hel zij die in zich satans waren, blijkt hieruit, dat er gezegd wordt dat de dood en de hel in de poel des vuurs werden geworpen, het volgende vers 14, en de dood noch de hel kan in de hel worden geworpen, maar diegenen kunnen het, die ten aanzien van hun innerlijke dingen de dood en de hel zijn, dat wil zeggen, in zich duivels en satans.

Wie onder de duivel en de satan worden verstaan, zie de nrs. 97, 841, 857; en dat diegenen de dood zijn, die in zich duivels zijn, hiervoor in nr. 866.

Ook elders wordt de dood en de hel gezegd, zoals: *'De Zoon des Mensen zei: Ik heb de sleutels van de dood en van de hel'*, (Openbaring 1:18).

'Die op het valse paard zat, had de naam de dood en de hel volgde hem', (Openbaring 6:8) evenzo (Hosea 13:14; Psalm 18:5,6; Psalm 49:15,16; Psalm 116:3).

871. En zij werden gericht eenieder volgens hun werken; dat dit betekent dat allen werden gericht volgens hun innerlijk leven in de uiterlijke dingen, blijkt uit wat eerder in nr. 868 is ontvouwd, waar eendere woorden staan; waaraan ik dit zal toevoegen, dat eenieder wordt gericht volgens het hoedanige van zijn ziel en de ziel van de mens is zijn leven; zij is immers de liefde van zijn wil en de liefde van de wil van eenieder is geheel en al volgens de opneming van het Goddelijk Ware voortgaande uit de Heer en deze opneming wordt geleerd door de leer van de Kerk die vanuit het Woord is.

872. En de dood en de hel werden geworpen in de poel des vuurs, betekent dat de goddelozen van hart, die in zich duivels en satans waren en toch in de uiterlijke dingen zoals mensen van de Kerk, in de hel werden geworpen onder degenen die waren in de liefde van het boze en vandaar in de liefde van het valse dat samenstemt met het boze.

Met de dood en de hel worden de goddelozen van hart aangeduid, die innerlijk in zich duivels en satans waren en toch in de uiterlijke dingen zoals mensen van de Kerk, zoals eerder in nr. 870; met de poel des vuurs wordt de hel aangeduid, waar degenen zijn die in de liefde van het boze zijn en vandaar in de liefde van het valse die samenstemt met het boze; dus zij die het boze liefhebben en dit bevestigen met redeneringen vanuit de natuurlijke mens en meer nog zij die dit bevestigen door de letterlijke zin van het Woord; dezen kunnen niet anders dan innerlijk in zich God ontkennen, want dit ligt verborgen in het boze van het leven door de valse dingen bevestigd; de poel betekent waar het valse is in overvloed en het vuur betekent de liefde van het boze, zoals in de nrs. 835, 864.

Dat er gezegd wordt dat de dood en de hel werden geworpen in de poel des vuurs, is volgens de taal van de engelen, waarin niet de persoon wordt genoemd, maar dat wat in de persoon is

en hem maakt, hier datgene in de persoon wat diens dood en hel maakt; dat het zo is, kan men hieruit zien, dat de hel niet in de hel kan worden geworpen.

873. Dit is de tweede dood, betekent dat voor dezen de verdoemenis zelf is.

Dat met de tweede dood de geestelijke dood wordt aangeduid, namelijk de verdoemenis, zie nr. 853; dit wordt gezegd, omdat zij die goddeloos van hart zijn en in zich duivels en satans en toch zoals mensen van de Kerk, meer dan de overigen verdoemd zijn.

874. En indien iemand niet gevonden werd in het Boek des Levens geschreven, zo werd hij geworpen in de poel des vuurs, betekent dat zij die niet hadden geleefd volgens de geboden van de Heer in het Woord en niet hadden geloofd in de Heer, werden veroordeeld.

Dat met het Boek des Levens het Woord wordt aangeduid en met gericht worden vanuit dat Boek, wordt aangeduid volgens de ware dingen van het Woord gericht worden, zie de nrs. 256, 259, 303, 309, 317, 324, 330; en geen ander wordt in het Boek des Levens geschreven dan hij die heeft geleefd volgens de geboden van de Heer in het Woord en heeft geloofd in de Heer; daarom wordt dit verstaan: dat hij die niet leeft volgens de geboden van de Heer in het Woord, wordt veroordeeld, leert de Heer bij Johannes: *‘Indien iemand Mijn woorden gehoord en toch niet geloofd zal hebben, Ik oordeel hem niet; hij heeft wat hem oordeelt, het woord dat Ik gesproken heb, dat zal hem oordelen ten uitersten dage’*, (Johannes 12:47,48).

En dat wie niet in de Heer gelooft, wordt veroordeeld, ook bij Johannes: *‘Wie in de Zoon gelooft, heeft het eeuwige leven; wie echter de Zoon niet gelooft, zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem’*, (Johannes 3:36).

* * * * *

875. Hieraan zal ik deze gedenkwaardigheden toevoegen.

Eens op een morgen toen ik uit de slaap ontwaakt was, zag ik twee engelen neerdalen vanuit de hemel, de een vanuit het zuiden van de hemel en de ander vanuit het oosten van de hemel. Beiden in wagens waar witte paarden voor waren gespannen.

De wagen waarin de engel vanuit het zuiden van de hemel reed, blonk zoals van zilver en de wagen waarin de engelen vanuit het oosten van de hemel reed, blonk zoals van goud; en de teugels die zij in de handen hielden, gloeiden als het vlammeende licht van de dageraad.

Zo verschenen de beide engelen aan mij vanuit de verte, maar toen zij dichterbij kwamen, verschenen zij niet in een wagen, maar in hun engelvorm, die de menselijke is; hij die uit het oosten van de hemel kwam, droeg een glanzend purperen kleed en hij die uit het zuiden van de hemel kwam, in een blinkend hyacintblauw kleed.

Toen deze engelen onder de hemelen in de lagere gebieden waren, snelde de een op de ander toe, alsof zij wedijverden wie de eerste zou zijn en zij omhelsden en kusten elkaar over en weer.

Ik hoorde dat die beide engelen, toen zij in de wereld leefden, door innerlijke vriendschap verbonden waren geweest, maar dat nu de een in de oostelijke hemel en de ander in de zuidelijke hemel was; in de oostelijke hemel zijn zij die uit de Heer in de liefde zijn, in de zuidelijke hemel echter zij die uit de Heer in de wijsheid zijn.

Nadat zij enige tijd hadden gesproken over de grootse dingen in hun hemelen, kwam tijdens hun gesprek dit ter sprake, of de hemel in zijn wezen liefde dan wel wijsheid is; zij kwamen direct hierin overeen, dat het ene van het andere is, maar zij discussieerden verder wat de oorsprong was, dit was voor hen een punt van overweging.

De engel die vanuit de hemel der wijsheid was, vroeg aan de ander wat de liefde is; en deze antwoordde dat de liefde die opkomt uit de Heer als Zon, de warmte van het leven van de engelen en van de mensen is en dus het leven van hen, en dat de afleidingen van de liefde, aandoeningen worden genoemd en dat daardoor worden voortgebracht het inzicht en zo het

denken, waaruit volgt dat de wijsheid vanuit haar oorsprong de liefde is; en dus dat het denken in oorsprong de aandoening van die liefde is; en dat men vanuit de afleidingen, in hun orde beschouwd, kan zien dat het denken niet iets anders is dan de vorm van de aandoening en dat men dit niet weet, omdat het denken in het licht is, maar de aandoeningen in de warmte, en dat men daarom over het denken bespiegelt, niet echter over de aandoeningen, evenzo is het geval met de klank en de spraak.

Dat het denken niet iets anders is dan de vorm van de aandoening, kan ook worden toegelicht met de spraak, namelijk dat deze niet iets anders is dan de vorm van de klank; het is ook iets eenders, omdat de klank overeenstemt met de aandoening en de spraak met het denken, en daarom klinkt de aandoening en spreekt het denken; dit kan ook duidelijk worden gezien wanneer men zegt: Neem de klank weg uit de spraak, is er dan wel iets van spraak?

Evenzo: Neem de aandoening weg uit het denken, is er dan wel iets van denken?

Daaruit blijkt nu, dat de liefde het al van de wijsheid is, en daarom het wezen van de hemelen de liefde is en het bestaan ervan de wijsheid is; of wat hetzelfde is, dat de hemelen ‘zijn’ vanuit de Goddelijke Liefde, en dat zij ‘bestaan’ vanuit de Goddelijke Liefde door de Goddelijke Wijsheid; en daarom is, zoals eerder werd gezegd, het ene van het andere.

Toen was er bij mij een nieuwelinggeest, die, toen hij deze dingen hoorde, vroeg of het iets eenders is met de naastenliefde en het geloof, omdat de naastenliefde van de aandoening is en het geloof van het denken.

De engel antwoordde: Het is geheel en al eender; het geloof is niet iets anders dan de vorm van de naastenliefde, volledig zoals de spraak de vorm van de klank is; het geloof wordt ook geformeerd uit de naastenliefde, zoals de spraak wordt geformeerd uit de klank; wij kennen ook een wijze van formering in de hemel, maar laten wij het daarlaten om deze formering hier uiteen te zetten.

Hij voegde daaraan toe: onder het geloof versta ik het geestelijk geloof, waarin de geest en het leven enig en alleen is vanuit de naastenliefde, want deze is geestelijk en daardoor is het geloof het; en daarom is het geloof zonder de naastenliefde een louter natuurlijk geloof en dit geloof is een dood geloof; het verbindt zich ook met de louter natuurlijke aandoening, hetgeen niet iets anders is dan begeerte.

De engelen spraken hierover geestelijk en de geestelijke spraak omvat duizenden dingen, die de natuurlijke spraak niet kan uitdrukken, en wat wonderlijk is, die zelfs niet in de voorstellingen van het natuurlijke denken kunnen vallen; onthoud dit, verzoek ik u, en wanneer u vanuit het natuurlijk licht in het geestelijk licht komt, wat na de dood plaatsvindt, ga dan na wat het geloof en wat de naastenliefde is, en u zult helder zien, dat het geloof de naastenliefde in vorm is, en vandaar dat de naastenliefde het al van het geloof is, dus dat zij de ziel, het leven en het wezen van het geloof is, geheel en al zoals de aandoening van het denken is, en zoals de klank van de spraak is; en indien u het verlangd zult hebben, zult u zien dat de formering van het geloof uit de naastenliefde eender is aan de formering van de spraak vanuit de klank, omdat ze overeenstemmen.

Nadat de engelen al deze dingen hadden gezegd, gingen zij heen en toen zij zich terugtrokken, eenieder tot zijn hemel, verschenen er sterren rondom hun hoofden; en toen zij op een afstand van mij waren verwijderd, verschenen zij weer in wagens zoals tevoren.

Nadat die beide engelen buiten mijn gezichtsveld waren, zag ik een tuin aan de rechterzijde, waar olijfbomen, wijnstokken, vijgenbomen, laurierbomen en palmen waren, in een orde volgens de overeenstemming opgesteld; ik keek daarheen en zag tussen de bomen engelen en geesten gaan en samen spreken; en toen vestigde een engelgeest zijn blik op mij – engelgeesten worden diegenen genoemd, die in de geestenwereld tot de hemel worden voorbereid en daar engelen worden – die geest kwam uit die tuin naar mij toe en zei: Wilt u met mij mee gaan in ons paradijs en u zult wonderbaarlijke dingen zien en horen; ik ging met hem mee en toen zei hij tegen mij: Deze personen die u ziet – want er waren daar velen – zijn allen in de aandoening van de waarheid en vandaar in het licht van de wijsheid; er is hier ook

een gebouw dat wij de tempel van de wijsheid noemen; maar niemand die denkt dat hij veel wijsheid bezit, ziet dit gebouw, te minder hij die gelooft dat hij wijs genoeg is, en nog minder hij die gelooft dat hij uit zich wijs is; de oorzaak hiervan is deze: dat zulke personen niet in het licht van de hemel vanuit de aandoening van de echte wijsheid zijn; de echte wijsheid is, dat de mens vanuit het licht van de hemel ziet dat de dingen die hij weet, verstaat en waarin hij wijs is, zo gering zijn ten opzichte van dat wat hij niet weet, niet verstaat en waarin hij niet wijs is, als een druppel ten opzichte van de oceaan, dus nauwelijks iets; ieder die in deze paradijselijke tuin is en vanuit begrip en inzicht in zichzelf erkent, dat hij zo weinig wijs is in verhouding, ziet de tempel van de wijsheid, want het innerlijk licht geeft die te zien, niet echter het uiterlijk licht zonder dat licht; en omdat ik dit meermalen had gedacht en ik vanuit de wetenschap, en daarna vanuit het inzicht en tenslotte door het gezicht vanuit het innerlijk licht, had erkend dat de mens zo weinig wijsheid heeft, zie, zo werd het mij gegeven die tempel te zien.

Deze was wonderbaarlijk van vorm; hoog verheven boven de grond, vierhoekig en de wanden waren van kristal, het dak was van doorzichtig jaspis en sierlijk gewelfd, de onderbouw was van verschillend edelgesteente; de treden waarlangs men kon opklimmen waren van gepolijst albast; aan de zijden van de treden verschenen als het ware leeuwen met hun welpen.

Ik vroeg toen of het was toegestaan binnen te gaan en er werd gezegd dat dit geoorloofd was. Daarom klom ik omhoog en toen ik naar binnen ging, zag ik als het ware cherubijnen vliegen onder het dak, maar spoedig daarop verdwijnen; de vloer waarover men wandelde was van cederhout en de gehele tempel was ten gevolge van de doorschijnendheid van dak en wanden als het ware tot een vorm van het licht gebouwd.

De engelgeest ging met mij naar binnen en ik deelde hem mee wat ik van de beide engelen had gehoord over de liefde en de wijsheid, en eveneens over de naastenliefde en het geloof; toen zei hij: Hebben zij niet ook over het derde gesproken?

Ik zei: Welk derde?

Hij antwoordde: Dat is het nut; de liefde en de wijsheid zonder het nut zijn niet iets; het zijn slechts denkbeelden, het worden ook geen werkelijke dingen voordat ze in het nut zijn; immers de liefde, de wijsheid en het nut zijn drie dingen die niet kunnen worden gescheiden en indien zij worden gescheiden, is geen ervan iets; de liefde is niet iets zonder de wijsheid, maar in de wijsheid wordt ze tot iets geformeerd; dit iets waartoe zij wordt geformeerd, is het nut; en daarom is de liefde, wanneer zij door de wijsheid in het nut is, dan pas iets, ja zelfs bestaat zij dan voor het eerst; zij zijn geheel en al zoals doel, oorzaak en werking; het doel is niet iets, tenzij het door de oorzaak is in de uitwerking; indien een van die drie wordt losgemaakt, dan wordt het geheel losgemaakt en het wordt zoals niets.

Iets eenders is het met de naastenliefde, het geloof en de werken; de naastenliefde zonder het geloof is niet iets, noch het geloof zonder de naastenliefde; evenmin de naastenliefde en het geloof zonder de werken, maar in de werken worden zij iets en een zodanig iets, naar de kwaliteit van de werken.

Iets eenders is het met de aandoening, het denken en de werking; en iets eenders is het met de wil, het verstand en de handeling; dat dit zo is, kan men duidelijk zien in deze tempel, omdat het licht waarin wij hier zijn, een licht is dat de innerlijke dingen van het gemoed verlicht.

Dat iets niet volledig en volmaakt is, tenzij het een drieheid is, leert ook de geometrie: een lijn immers is niet iets tenzij het een vlak wordt en een vlak is ook niet iets tenzij het een lichaam wordt en daarom moet het ene tot het andere worden geleid, opdat zij bestaan en samen bestaan in het derde; zoals het hierin is, is het ook in alle en de afzonderlijke geschapen dingen die beëindigd worden in hun derde; vandaar nu is het dat drie in het Woord, geestelijk verstaan, het volledige en algehele betekent.

Aangezien dit zo is, kon ik niet anders dan mij verwonderen, dat sommigen het geloof-alleen belijden, sommigen de naastenliefde-alleen en sommigen de werken-alleen, terwijl toch het ene zonder het andere, en het ene tegelijk met het andere zonder het derde, niet iets is, maar

toen vroeg ik: Kan niet een mens naastenliefde en geloof hebben en toch niet de werken; kan een mens niet in de aandoening en het denken over de een of andere zaak zijn, en toch niet in de werking ervan?

De engelgeest zei: Dat kan hij niet, tenzij slechts in de idee ervan, maar niet reëel; hij moet toch in het streven of de wil zijn om te handelen, en de wil of het streven is de daad in zich, omdat het de aanhoudende drang is om te handelen, en dit wordt tot uiterlijke daad wanneer de bepaling erbij komt; en daarom wordt het streven en de wil zoals een innerlijk daad aanvaard door elk wijs mens, omdat hij door God wordt aanvaard, geheel en al zoals de uiterlijke daad, als die slechts niet achterwege blijft wanneer de gelegenheid gegeven wordt. Daarna daalde ik langs de treden uit de tempel van de wijsheid neer en wandelde ik in de tuin. Ik zag daar enigen onder een laurierboom zitten terwijl zij vijgen aten; ik ging op hen toe en vroeg vijgen van hen en zij gaven die; en zie, de vijgen werden in mijn hand druiven. Daar ik mij hierover verwonderde, zei de engelgeest die nog bij mij was, tegen mij: De vijgen zijn in uw hand druiven geworden, omdat vijgen vanwege de overeenstemming de goede dingen van de naastenliefde en vandaar in het geloof in de natuurlijke of uiterlijke mens betekenen, maar de druiven betekenen de goede dingen van de naastenliefde en van het geloof in de geestelijke of innerlijke mens; en omdat u de geestelijke dingen liefheeft, gebeurde dit zo bij u; in onze wereld immers worden en bestaan alle dingen en worden eveneens veranderd volgens de overeenstemmingen.

Toen kwam het verlangen over mij om te weten hoe de mens het goede kan doen uit God en toch zoals uit zich; daarom vroeg ik aan hen die de vijgen aten hoe zij dat begrepen; zij zeiden dat zij het niet anders kunnen begrijpen, dan dat God dit van binnen in de mens bewerkt en door de mens wanneer deze het niet weet; aangezien de mens, indien hij zich daarvan bewust was en het zo deed zoals uit zich, wat ook doen uit zich is, niet het goede zou doen maar het boze; al wat immers uit de mens, als uit hemzelf, voortgaat, gaat voort uit zijn eigene, en het eigene van de mens is van geboorte aan boos; hoe kan dan het goede uit God en het boze uit de mens worden verbonden en zo verbonden voortgaan in de daad?

Het eigene van de mens hijgt in de dingen van het heil aanhoudend naar verdienste en voor zoveel als het dit doet, ontnemt het aan de Heer Zijn verdienste, wat het toppunt van ongerechtigheid en goddeloosheid is: in één woord, indien het goede, dat God door de Heilige Geest in de mens werkt, invloede in het willen van de mens en vandaar in zijn doen, dan zou dat goede in elk opzicht bevuild en eveneens ontwijfd worden, wat God immers nooit toelaat. De mens kan weliswaar van het goede dat hij doet denken dat het uit God is en dit noemen het goede dat uit God is door hem en zoals uit hem, maar toch begrijpen wij dit niet.

Maar toen opende ik mijn gemoed en zei: U begrijpt het niet omdat u vanuit de schijn denkt en het denken dat vanuit de schijn wordt bevestigd, is een begoocheling; er is schijn en vandaar begoocheling voor u, omdat u gelooft dat alle dingen die de mens wil en denkt en vandaar doet en spreekt, in hem zijn, en dus vanuit hemzelf, terwijl toch niets ervan in hem is, behalve de staat van opnemen dat wat invloeit; de mens is niet het leven in zich, maar hij is het opnemende orgaan van het leven; de Heer alleen is het Leven in Zich, zoals Hij ook Zelf zegt bij Johannes: *‘Gelijk de Vader heeft het Leven in Zichzelf, alzo heeft Hij ook de Zoon gegeven het Leven te hebben in Zichzelf’*, (Johannes 5:26) en elders, zoals in: (Johannes 11:25; 14:6,19).

Het zijn twee dingen die het leven maken: de liefde en de wijsheid, of wat hetzelfde is, het goede van de liefde en het ware van de wijsheid; deze vloeien in uit God en zij worden opgenomen door de mens en gevoeld in de mens zoals in hem; en omdat zij worden gevoeld door hem zoals in hem, gaan zij ook voort zoals uit hem; dat dit zo wordt gevoeld door de mens, is gegeven uit de Heer, opdat datgene wat invloeit, hem zal aandoen en zo zal worden opgenomen en zal aanblijven.

Maar omdat al het boze ook invloeit, niet uit God maar uit de hel, en dit met verkwikking wordt opgenomen, omdat de mens als zo'n orgaan is geboren, wordt daarom niet méér van het

goede opgenomen uit God, dan voor zoveel als er van het boze door de mens wordt verwijderd zoals uit hemzelf, wat geschiedt door boetedoening en tegelijk door het geloof in de Heer; dat de liefde en de wijsheid, de naastenliefde en het geloof, of, om meer in het algemeen te spreken, het goede van de liefde en de naastenliefde en het ware van de wijsheid en het geloof, invloeien, en dat de dingen die invloeien, in de mens verschijnen zoals in hem en vandaar zoals uit hem, kan men duidelijk zien uit het gezicht, het gehoor, de reuk, de smaak en de tastzin; alle dingen die in de organen van die zinnen worden waargenomen, vloeien van buiten af in en worden erdoor waargenomen; evenzo in de organen van de innerlijke zinnen, met dit verschil alleen, dat hierin de geestelijke dingen invloeien, die niet verschijnen en in eerdergenoemde echter de natuurlijke dingen die wel verschijnen; in één woord, de mens is het opnemende orgaan van het leven uit God, bijgevolg is hij de ontvanger van het goede, voor zoveel als hij van het boze afluist.

Van het boze te kunnen aflaten geeft de Heer aan ieder mens, omdat Hij willen en verstaan zoals uit de mens zelf geeft; en al wat de mens verricht vanuit de wil als de zijne volgens het verstand als het zijne, of wat hetzelfde is, al wat hij verricht vanuit het vrije dat van de wil is, volgens de rede die van het verstand is, dat blijft; hierdoor brengt de Heer in de mens de staat van verbinding met Zich, en in deze staat hervormt Hij, wederverwekt Hij hem en zaligt hem. Het Leven dat invloeit is het uit de Heer voortgaande leven, dat ook genoemd wordt de Geest Gods, in het Woord de Heilige Geest, waarvan ook wordt gezegd, dat Hij verlicht en levend maakt, ja zelfs dat Hij werkt in de mens; maar dit leven wordt gevarieerd en gemodificeerd volgens de organisatie die over de mens gebracht wordt door diens liefde en wijsheid.

U kunt ook weten dat al het goede van de liefde en van de naastenliefde en al het ware van de wijsheid en van het geloof invloeien, en niet ín de mens zijn, en wel daaruit, dat hij die denkt dat iets zodanigs in de mens is vanuit de schepping, niet anders kan denken dan dat God Zich aan de mens heeft ingegoten en dat zo de mensen voor een deel goden zouden zijn, evenwel worden zij die dit vanuit geloof zo denken, duivels en stinken zoals lijken; bovendien, wat is de handeling van de mens anders dan het gemoed dat handelt; wat immers het gemoed wil en denkt, dat handelt het door zijn orgaan in het lichaam; en daarom wordt, wanneer het gemoed door de Heer wordt geleid, ook de handeling geleid, en vandaar wordt de handeling door de Heer geleid, wanneer men in Hem gelooft; indien het niet zo was, zegt mij dan, indien u dat kunt, waarom de Heer in het Woord op duizend en nog eens duizend plaatsen heeft bevolen, dat de mens de naaste zal liefhebben, de goede dingen van de naastenliefde zal werken en vruchten zal maken zoals een boom en de geboden zal doen en dit alles om gezaligd te worden; voorts waarom Hij heeft gezegd, dat de mens volgens de daden of de werken zal worden gericht; wie de goede dingen heeft gedaan tot de hemel en het leven en wie de boze dingen heeft gedaan tot de hel en de dood; hoe zou de Heer zulke dingen hebben kunnen spreken, indien al wat voortgaat uit de mens, op verdienste gericht en vandaar boos is?

Weet dus, indien het gemoed naastenliefde is, ook de handeling naastenliefde is; indien echter het gemoed geloof-alleen is, hetgeen ook een geloof is dat gescheiden is van de geestelijke naastenliefde, ook de handeling dat geloof is; en dat geloof is op verdienste gericht, omdat de naastenliefde ervan natuurlijk en niet geestelijk is; anders het geloof van de naastenliefde, omdat de naastenliefde niet wil verdienen en vandaar ook niet haar geloof.

Nadat zij deze dingen hadden gehoord, zeiden degenen die onder de laurierbomen zaten: Wij begrijpen dat u juist gesproken heeft, maar toch begrijpen wij het niet; ik antwoordde: U begrijpt dat ik juist heb gesproken, vanuit een algemeen begrip, dat de mens heeft vanuit de invloeiing van het licht vanuit de hemel, wanneer hij een of andere waarheid hoort; maar u begrijpt het niet vanuit uw eigen inzicht, dat de mens heeft vanuit de invloeiing van het licht vanuit de wereld; die beide inzichten, namelijk de innerlijke en de uiterlijke, of de geestelijke en de natuurlijke, maken één bij de wijze mens; u kunt ze eveneens één maken, indien u tot de Heer ziet en de boze dingen verwijdert.

Omdat zij deze dingen ook verstonden, nam ik twijgen van de laurierboom waaronder zij zaten en ik gaf ze aan hen en zei: Geloof u dat dit uit mij is of uit de Heer; zij zeiden dat zij geloofden dat het was door mij zoals uit mij; en zie, die twijgen begonnen in hun handen te bloesemen; maar toen ik mij verwijderde, zag ik een cederhouten tafel, waarop een boek lag, onder een groenende olijfboom, waarvan de stam was omwonden door een wijnstok; ik richtte mijn blik daarop, en zie, het was een boek door mij geschreven, genaamd ‘Engelenwijsheid over de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’, en eveneens ‘Over de Goddelijke Voorzienigheid’ [Providentia].

Ik zei dat in dat boek ten volle is getoond dat de mens een ontvangend orgaan is van het leven en niet het leven zelf.

Na deze dingen ging ik verheugd uit die tuin naar huis en de engelgeest die bij mij was zei onderweg tegen mij: Wilt u helder zien wat het geloof en de naastenliefde is, en dus het geloof gescheiden van de naastenliefde en wat het geloof verbonden met de naastenliefde, en ik zal het u aanschouwelijk tonen?

Ik antwoordde: Toon het, en hij zei: Denk voor het geloof en de naastenliefde het licht en de warmte en u zult het duidelijk zien; het geloof immers is in zijn wezen de waarheid, wat de wijsheid is, en de naastenliefde is in haar wezen de aandoening die van de liefde is; en de waarheid van de wijsheid in de hemel is het licht en de aandoening van de liefde in de hemel is de warmte; het licht en de warmte waarin de engelen zijn, zijn niet iets anders; daaruit kunt u helder zien, wat het geloof gescheiden van de naastenliefde is en wat het geloof verbonden met de naastenliefde; het geloof gescheiden van de naastenliefde is zoals het winterlicht, en het geloof verbonden met de naastenliefde is zoals het lentelicht; het winterlicht dat van de warmte is gescheiden, ontdoet, omdat het met de koude is verbonden, de bomen ook geheel en al van hun bladeren, verhardt de aarde en doodt het gras en doet ook de wateren bevriezen; het lentelicht daarentegen, dat met de warmte is verbonden, doet de bomen eerst uitspruiten in bladeren, dan in bloesems en tenslotte in vruchten, opent de aarde en maakt haar zacht, opdat zij grassen, kruiden, bloemen en struiken voortbrengt en het smelt ook het ijs, zodat de wateren uit de bronnen vloeien.

Geheel en al eender is het met het geloof en de naastenliefde; het geloof gescheiden van de naastenliefde maakt alle dingen dood, en het geloof verbonden met de naastenliefde maakt alle dingen levend; dit levend maken en dood maken kan men in onze geestelijke wereld in werkelijkheid zien, omdat hier het geloof licht is, en de naastenliefde warmte; waar immers het geloof verbonden met de naastenliefde is, daar zijn paradijselijke tuinen, bloembedden en grasperken in hun liefelijkheid volgens de verbinding, maar waar het geloof gescheiden van de naastenliefde is, daar is zelfs niet eens gras, en waar iets groens is, daar zijn doornen, distels en netel; dit bewerken de warmte en het licht, die voortgaan uit de Heer als Zon, in de engelen en de geesten en vandaar buiten hen.

Er waren toen niet ver van ons vandaan enigen uit de geestelijkheid, die de engelgeest noemde: rechtvaardigmakers en heiligmakers van de mensen door het geloof-alleen, en ook arcanisten; wij zeiden tegen hen dezelfde dingen en toonden ze aan totdat zij zagen dat het zo is; toen wij vroegen: Is het niet zo?, draaiden zij zich om en zeiden: Wij hebben het niet gehoord; maar wij riepen hen toe: Hoort dan nog verder dit; toen hielden zij beide handen tegen hun oren en schreeuwden: Wij willen dit niet horen.

EINDE HOOFDSTUK 20.

DE APOCALYPS ONTHULD

**waarin de verborgenheden die daar voorzegd zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.**

EENENTWINTIGSTE HOOFDSTUK

1. *En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, omdat de vorige hemel en de vorige aarde waren voorbijgegaan; en de zee was niet meer.*
2. *En ik, Johannes, zag de heilige stad het Nieuwe Jeruzalem, neerdalend uit God vanuit de hemel, bereid zoals een bruid versierd voor haar echtgenoot.*
3. *En ik hoorde een grote stem vanuit de hemel, zeggende: Zie, de tabernakel Gods met de mensen en Hij zal wonen met hen en zij zullen Zijn volken zijn en Hij zal zijn met hen hun God.*
4. *En God zal alle traan uit hun ogen afwissen en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch geroep, noch arbeid, het zal niet meer zijn, omdat de vorige dingen zijn voorbijgegaan.*
5. *En Die op de troon zat, zei: Zie, Ik maak alle dingen nieuw en Hij zei tot mij: Schrijf, omdat deze woorden waar en getrouw zijn.*
6. *En Hij zei tot mij: Het is geschied; Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde; Ik zal de dorstende geven vanuit de bron van het water des levens om niet.*
7. *Die overwint, zal alle dingen erfelijk bezitten en Ik zal hem God zijn en hij zal Mij een zoon zijn.*
8. *De vreesachtigen echter en trouwelozen en gruwelijken en doodslagers en hoereerders en bezweerders en afgodendienaars en al de leugenaars, hun deel is in de poel brandend van vuur en zwavel; wat de tweede dood is.*
9. *En tot mij kwam een van de zeven engelen hebbende de zeven fiolen vol van de zeven laatste plagen en hij sprak met mij, zeggende: Kom, ik zal u tonen de Bruid, de Echtgenote van het Lam.*
10. *En hij voerde mij heen in de geest op een grote en hoge berg en hij toonde mij de grote stad, het heilige Jeruzalem, neerdalend vanuit de hemel uit God.*
11. *Hebbende de heerlijkheid Gods; en haar schijnsel was de meest kostbaarste steen gelijk evenals de steen jaspis, gelijk als kristal glanzend.*
12. *Hebbende een grote en hoge muur, hebbende twaalf poorten en op de poorten twaalf engelen en namen daarop geschreven, die zijn van de twaalf stammen van de zonen Israëls.*
13. *Van het oosten drie poorten, van het noorden drie poorten, van het zuiden drie poorten, van het westen drie poorten.*
14. *En de muur van de stad hebbende twaalf fundamenten en daarin de namen van de twaalf apostelen van het Lam.*
15. *En hij die met mij sprak, had een gouden riet, opdat hij zou meten de stad en haar poorten en haar muur.*
16. *En de stad lag vierhoekig en haar lengte is zo groot als de breedte; en hij mat de stad met het riet op twaalfduizend stadiën; de lengte en de breedte en de hoogte van haar waren evengelijk.*
17. *En hij mat haar muur, honderdvierenveertig ellen, de maat van een mens en ook van een engel.*
18. *En de bouw van haar muur was jaspis en de stad was zuiver goud, zuiver glas gelijk.*

19. *En de fundamenten van de muur van de stad waren met alle kostbare steen versierd; het eerste fundament jaspis, het tweede saffier, het derde chalcedon, het vierde smaragd.*
20. *Het vijfde sardonyx, het zesde sardius, het zevende chrysoliet, het achtste beril, het negende topaas, het tiende chrysopraas, het elfde hyacint, het twaalfde amethyst.*
21. *En de twaalf poorten twaalf parels; elk van de poorten was uit één parel; en de straat van de stad zuiver goud evenals doorzichtig glas.*
22. *En een tempel zag ik niet in haar, omdat de Heer God almachtig haar tempel is en het Lam.*
23. *En de stad heeft de zon en de maan niet nodig om in haar te lichten, omdat de heerlijkheid Gods haar heeft verlicht en haar lamp het Lam.*
24. *En de natiën die gezaligd worden, zullen in haar licht wandelen; en de koningen van de aarde zullen hun heerlijkheid en eer in haar brengen.*
25. *En haar poorten zullen niet worden gesloten overdag, nacht immers zal daar niet zijn; en zij zullen de heerlijkheid en de eer van de natiën in haar brengen.*
26. *En in haar zal niet binnengaan enige onreine en doende gruwel en leugen, dan alleen zij die zijn geschreven in het Boek des Levens van het Lam.*

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

In dit hoofdstuk wordt gehandeld over de staat van de hemel en de Kerk na het Laatste Gericht; dat na dit - door de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Kerk op aarde, die alleen de Heer zal vereren - zal ontstaan, vers 1 tot 8.

Haar verbinding met de Heer, vers 9,10.

De beschrijving van haar ten aanzien van het inzicht vanuit het Woord, vers 11.

Ten aanzien van de leer daaruit, vers 12 tot 21.

En ten aanzien van al het hoedanige ervan, vers 22 tot 26.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, betekent dat uit de Heer een nieuwe hemel vanuit de christenen was gevormd, die heden de christelijke hemel wordt genoemd, waar degenen zijn die de Heer hadden vereerd en volgens Zijn geboden in het Woord hadden geleefd en die vandaar de naastenliefde en het geloof hebben; in die hemel zijn ook alle kleine kinderen van de christenen; omdat de vorige hemel en de vorige aarde waren voorbijgegaan, betekent de hemelen die niet door de Heer waren gemaakt, maar door diegenen zelf die uit de christelijke wereld in de geestelijke wereld waren gekomen en die allen op de dag van het Laatste Gericht werden verstrooid; en de zee was niet meer, betekent dat het uiterlijke van de hemel, vanaf de eerste instauratie van de Kerk, samengebracht uit de christenen, evenzo was verstrooid, nadat daaruit diegenen waren weggenomen en gezaligd, die in het Boek des Levens van de Heer waren geschreven; en ik, Johannes, zag de heilige stad, het Nieuwe Jeruzalem, neerdalend uit God vanuit de hemel, betekent de Nieuwe Kerk, die door de Heer moet worden geïnstalleerd aan het einde van de vorige en die zal vergezelschap zijn met de Nieuwe Hemel in de Goddelijke Ware dingen ten aanzien van de leer en ten aanzien van het leven; bereid zoals een bruid versierd voor haar echtgenoot, betekent die Kerk door het Woord verbonden met de Heer; en ik hoorde een grote stem vanuit de hemel, zeggende: Zie, de tabernakel Gods met de mensen, betekent de Heer vanuit de liefde sprekend en evangeliserend, dat Hijzelf nu in Zijn Goddelijk Menselijke bij de mensen tegenwoordig zal zijn; en Hij zal wonen met hen, betekent de verbinding van de Heer, die zodanig is dat zij in Hem zijn en Hij in hen; en God zal alle traan uit hun ogen afwissen en de dood zal niet meer

zijn, noch rouw, noch geroep, noch arbeid, het zal niet meer zijn, omdat de vorige dingen zijn voorbijgegaan, betekent dat de Heer hun alle smart van het gemoed zal afnemen, de vrees voor de verdoemenis, voor de boze en de valse dingen vanuit de hel en voor de verzoeken vanuit die dingen en zij zullen die niet gedenken, omdat de draak die ze had teweeggebracht, is uitgeworpen; en Die op de troon zat, zei: Zie, Ik maak alle dingen nieuw en Hij zei tot mij: Schrijf, omdat deze woorden waar en getrouw zijn, betekent de Heer alles bevestigende ten aanzien van de Nieuwe Hemel en ten aanzien van de Nieuwe Kerk na het voltrokken Laatste Gericht; en Hij zei tot mij: Het is geschied, betekent dat het de Goddelijke Waarheid is; Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, betekent dat de Heer is de God van hemel en aarde en dat uit Hem alle dingen in de hemelen en op de aarde zijn gemaakt en door Zijn Goddelijke Voorzienigheid worden geregeerd en volgens die gebeuren; Ik zal de dorstende geven vanuit de bron van het water des levens om niet, betekent dat de Heer aan hen die de ware dingen verlangen vanuit enig geestelijk nut, vanuit Zich door het Woord alle dingen zal geven die voor dat nut bevorderlijk zijn; die overwint, zal alle dingen erfelijk bezitten en Ik zal hem God zijn en hij zal Mij een zoon zijn, betekent dat zij die de boze dingen overwinnen bij zich, dat wil zeggen, de duivel en niet bezwijken wanneer zij door de Babyloniërs en de drakonisten worden verzocht, in de hemel zullen komen en daar zullen leven in de Heer en de Heer in hen; de vreesachtigen echter en trouwelozen en gruwelijken, betekent hen die in geen geloof zijn en in geen naastenliefde en vandaar in de boze dingen van elk geslacht; en doodslagers en hoereerders en bezweerders en afgodendienaars en leugenaars, betekent al degenen die de geboden van de Decaloog voor niets achten en niet enig boze dat daar wordt genoemd als zonden schuwen en daarom daarin leven; hun deel is in de poel, brandend van vuur en zwavel, betekent voor hen de hel waar de liefden van het valse en de begeerten van het boze zijn; wat de tweede dood is, betekent de verdoemenis; en tot mij kwam een van de zeven engelen hebbende de zeven fiolen vol van de zeven laatste plagen en hij sprak met mij, zeggende: Kom, ik zal u tonen de Bruid, de Echtgenote van het Lam, betekent de invloeiing en de openbaring uit de Heer vanuit het binnenste van de hemel ten aanzien van de Nieuwe Kerk, die door het Woord verbonden zal zijn met de Heer; en hij voerde mij heen in de geest op een grote en hoge berg en hij toonde mij de grote stad, het heilige Jeruzalem, neerdalend vanuit de hemel uit God, betekent Johannes overgebracht in de derde hemel en zijn innerlijk gezicht daar geopend en waar toen voor hem werd geopenbaard de Nieuwe Kerk van de Heer ten aanzien van de Leer in de vorm van een stad; hebbende de heerlijkheid Gods; en haar schijnsel was de allerkostbaarste steen gelijk, evenals de steen jaspis, gelijk als kristalglanzend, betekent dat in die Kerk zal zijn het Woord dat wordt begrepen, omdat het doorschijnend is vanuit zijn geestelijke zin; hebbende een grote en hoge muur, betekent het Woord in de zin van de letter, waar vanuit de leer van de Nieuwe Kerk is; hebbende twaalf poorten, betekent daar alle erkentissen van het ware en het goede, waardoor de mens in de Kerk wordt binnengeleid; en op de poorten twaalf engelen en namen daarop geschreven, die zijn van de twaalf stammen van de zonen Israëls, betekent de Goddelijke goede en ware dingen van de hemel, die ook de Goddelijke ware en goede dingen van de Kerk zijn, in die erkentissen en de bewakingen, opdat niet iemand zal binnengaan tenzij hij in die ware en goede dingen is vanuit de Heer; van het oosten drie poorten, van het noorden drie poorten, van het zuiden drie poorten en van het westen drie poorten, betekent dat de erkentissen van het ware en het goede waarin het geestelijk leven is vanuit de hemel uit de Heer, waardoor binnenleiding in de Nieuwe Kerk plaatsvindt, zijn voor hen die in de liefde of de aandoening van het goede zijn in meer of mindere mate; en de muur van de stad hebbende twaalf fundamenten, betekent dat het Woord in de zin van de letter alle dingen van de leer van de Nieuwe Kerk bevat; en daarin de namen van de twaalf apostelen van het Lam, betekent alle dingen van de leer vanuit het Woord ten aanzien van de Heer en ten aanzien van het leven volgens Zijn geboden; en hij die met mij sprak, had een gouden riet opdat hij zou meten de stad en haar poorten en haar muur, betekent dat gegeven wordt uit de Heer aan hen die in het

goede van de liefde zijn, het vermogen van te verstaan en te weten hoedanig de Nieuwe Kerk van de Heer is ten aanzien van de leer en haar binnenleidende dingen en ten aanzien van het Woord, waaruit zij zijn; en de stad lag vierhoekig, betekent de gerechtigheid in haar; haar lengte is zo groot als de breedte, betekent dat het goede en het ware in die Kerk één maken, zoals het wezen en de vorm; en hij mat de stad met het riet op twaalfduizend stadiën, de lengte en de breedte en de hoogte ervan waren evengelijk, betekent het hoedanige van die Kerk vanuit de leer dat werd getoond, dat al haar dingen vanuit het goede van de liefde waren; en hij mat haar muur, honderdvierenveertig ellen, betekent dat getoond werd, hoedanig het Woord is in die Kerk, dat vanuit het Woord al haar ware en goede dingen zijn; de maat van een mens en ook van een engel, betekent het hoedanige van die Kerk, dat zij één maakt met de hemel; en de bouw van haar muur was jaspis, betekent dat al het Goddelijk Ware in de zin van de letter bij de mensen van die Kerk doorschijnend is vanuit het Goddelijk Ware in de geestelijke zin; en de stad was zuiver goud, zuiver glas gelijk, betekent dat vandaar het al van die Kerk is het goede van de liefde dat tezamen met het licht invloeit vanuit de hemel uit de Heer; en de fundamenten van de muur van de stad waren met alle kostbare steen versierd, betekent dat alle dingen van de leer van het Nieuwe Jeruzalem, vanuit de zin van de letter uit het Woord zijn genomen, bij hen die daar zijn en zullen verschijnen in het licht volgens de opneming; het eerste fundament was jaspis, het tweede saffier, het derde chalcedon, het vierde smaragd, het vijfde sardonyx, het zesde sardius, het zevende chrysoliet, het achtste beril, het negende topaas, het tiende chrysopraas, het elfde hyacint, het twaalfde amethyst, betekent alle dingen van die leer vanuit de letterlijke zin van het Woord in hun orde bij hen die rechtstreeks tot de Heer gaan en leven volgens de geboden van de Decaloog, door de boze dingen als zonden te schuwen; dezen immers en geen anderen zijn in de leer van de liefde tot God en van de liefde jegens de naaste, welke twee de fundamenten van de godsdienst zijn; en de twaalf poorten twaalf parels; en elk van de poorten was uit één parel, betekent dat de erkenning en de erkentenis van de Heer alle erkentnissen van het ware en het goede, die vanuit het Woord zijn, verbindt tot één en binnenleidt in de Kerk; en de straat van de stad zuiver goud evenals doorzichtig glas, betekent dat al het ware van die Kerk en van haar leer is, in vorm het goede van de liefde dat tezamen met het licht invloeit vanuit de hemel uit de Heer; en een tempel zag ik niet in haar, omdat de Heer God almachtig haar tempel is en het Lam, betekent dat in deze Kerk niet enig uiterlijke gescheiden van het innerlijke zal zijn, omdat alleen tot de Heer Zelf in Zijn Goddelijk Menselijke, uit Wie het al van de Kerk is, wordt toegegaan, vereerd en aanbeden; en de stad heeft de zon en de maan niet nodig om in haar te lichten, omdat de heerlijkheid van God haar heeft verlicht en haar lamp het Lam, betekent dat de mensen van die Kerk niet zullen zijn in de liefde van zich en in het eigen inzicht en vandaar alleen in een natuurlijk schijnsel, maar vanuit het Goddelijk Ware van het Woord uit de Heer alleen in het geestelijk licht; en de natiën die gezaligd worden, zullen in haar licht wandelen, betekent dat allen die in het goede van het leven zijn en geloven in de Heer, daar zullen leven volgens de Goddelijke Ware dingen en die van binnen in zich zullen zien, zoals het oog voorwerpen ziet; en de koningen van de aarde zullen hun heerlijkheid en eer in haar brengen, betekent dat allen die in de ware dingen van de wijsheid zijn vanuit het geestelijk goede, daar de Heer zullen belijden en aan Hem zullen toekennen al het ware en al het goede, welke bij hen zijn; en haar poorten zullen niet worden gesloten overdag, nacht immers zal daar niet zijn, betekent dat in het Nieuwe Jeruzalem bij voortduur degenen worden opgenomen die in de ware dingen vanuit het goede van de liefde uit de Heer zijn, omdat daar niet enige valsheid van het geloof is; en zij zullen de heerlijkheid en de eer van de natiën in haar brengen, betekent dat zij die binnengaan, met zich brengen: de belijdenis, de erkenning en het geloof, dat de Heer is de God van hemel en aarde en dat al het ware van de Kerk en al het goede van de godsdienst is uit Hem; en in haar zal niet binnengaan enige onreine en doende gruwel en leugen, betekent dat niemand in de Nieuwe Kerk van de Heer wordt opgenomen, die goede dingen echt breekt en de ware dingen van het Woord vervalst en die de boze dingen doet vanuit bevestiging en

zo eveneens de valse dingen; dan alleen zij die zijn geschreven in het Boek des Levens van het Lam, betekent dat geen anderen in de Nieuwe Kerk, dus het Nieuwe Jeruzalem, worden opgenomen dan zij die geloven in de Heer en leven volgens Zijn geboden in het Woord.

DE ONTVOUWING

876. En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, betekent dat uit de Heer een nieuwe hemel vanuit de christenen was gevormd, die heden de christelijke hemel wordt genoemd, waar degenen zijn die de Heer hadden vereerd en volgens Zijn geboden in het Woord hadden geleefd en die vandaar de naastenliefde en het geloof hebben; in welke hemel ook alle kleine kinderen van de christenen zijn.

Onder de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, wordt niet verstaan een natuurlijke hemel, zichtbaar voor de ogen, noch een natuurlijke aarde door mensen bewoond, maar er wordt verstaan een geestelijke hemel en de aarde van die hemel waar de engelen zijn; dat deze hemel en de aarde van die hemel wordt verstaan, ziet en erkent eenieder, indien hij slechts enigermate kan worden afgeleid van de zuivere en stoffelijke voorstelling ervan, wanneer hij het Woord leest.

Dat de hemel van de engelen wordt verstaan, is duidelijk, omdat in het volgende vers wordt gezegd: dat hij zag de heilige stad Jeruzalem neerdalend uit God vanuit de hemel, toebereid zoals een bruid versierd voor haar echtgenoot, waaronder niet een of ander neerdalend Jeruzalem wordt verstaan, maar de Kerk, en de Kerk op aarde daalt neer uit de Heer vanuit de hemel van de engelen, omdat de engelen van de hemel en de mensen van de aarde in alle dingen van de Kerk één maken, nr. 626.

Uit deze dingen kan men zien, hoe natuurlijk en stoffelijk diegenen hebben gedacht en denken, die uit deze woorden en uit de volgende in dit vers voor zich iets dogmatisch hebben verzonnen over de ondergang van de wereld en over een nieuwe schepping van alle dingen. Over deze nieuwe hemel is ettelijke malen eerder in de Openbaring gehandeld, vooral in de hoofdstukken 14 en 15; deze wordt de christelijke hemel genoemd, omdat hij onderscheiden is van de oude hemelen, die uit de mensen van de Kerk vóór de Komst van de Heer bestonden; deze oude hemelen zijn boven de christelijke hemel; de hemelen zijn immers zoals uitspansels, het ene boven het andere; evenzo iedere hemel; iedere hemel op zichzelf wordt onderscheiden in drie hemelen: een binnenste of derde, een middelste of tweede en een laagste of eerste; evenzo deze nieuwe hemel; ik heb hen gezien en met hen gesproken. In deze nieuwe christelijke hemel zijn allen die vanaf de eerste instauratie van de christelijke Kerk de Heer hebben vereerd en hebben geleefd volgens Zijn geboden in het Woord en die vandaar uit de Heer door het Woord in de naastenliefde en tegelijk in het geloof zijn geweest, dus die niet in een dood geloof, maar in het levende geloof zijn geweest.

Over deze hemel zie verschillende dingen in de nrs. 612, 613, 626, 631, 659, 661, 845, 846, 856; evenzo zijn in die hemel alle kleine kinderen van de christenen, omdat zij door de engelen zijn opgevoed in die twee wezenlijke dingen van de Kerk, die zijn: de erkenning van de Heer als de God van hemel en aarde en het leven volgens de geboden van de Decaloog.

877. Omdat de vorige hemel en de vorige aarde was voorbijgegaan, betekent de hemelen niet door de Heer gemaakt, maar door diegenen zelf die uit de christelijke wereld in de geestelijke wereld waren gekomen, die allen op de dag van het Laatste Oordeel werden verstrooid. Dat deze hemelen en geen andere onder de vorige hemel en de vorige aarde, die waren voorbijgegaan, worden verstaan, zie nr. 865; waar deze woorden zijn ontvouwd: *‘Ik zag een witte en grote troon en Degene Die daarop zat, voor Wiens aangezicht de hemel en de aarde wegvluchtten’*, (Openbaring 20:11), waar is getoond, dat met die woorden wordt aangeduid het universele gericht door de Heer gehouden over alle vorige hemelen, waarin degenen

waren geweest die in het burgerlijk en het zedelijk goede maar in geen geestelijk goede waren, dus die in de uiterlijke dingen voorgaven christenen te zijn, maar in de innerlijke dingen duivels waren; die hemelen werden met hun aarde geheel en al verstrooid. De overige dingen ten aanzien hiervan zie het werk ‘het Laatste Gericht’, te Londen uitgegeven in 1758; en in ‘de Voortzetting over het Laatste Gericht’, te Amsterdam uitgegeven; het is overbodig daaraan hier nu meer toe te voegen.

878. En de zee was niet meer, betekent dat het uiterlijke van de hemel vanaf de eerste instauratie van de Kerk samengebracht vanuit de christenen, evenzo was verstrooid, nadat daaruit diegenen waren weggenomen en gezaligd, die in het Boek des Levens van de Heer waren geschreven.

Met de zee wordt het uiterlijke van de hemel en van de Kerk aangeduid, waarin de eenvoudigen zijn die over de dingen van de Kerk natuurlijk en zeer weinig geestelijk hebben gedacht; de hemel waarin dezen zijn, wordt de uiterlijke genoemd, zie de nrs. 238, 239, 403, 404, 420, 470, 567, 659, 661; hier wordt onder de zee verstaan het uiterlijke van de hemel die vanaf de eerste instauratie van de Kerk is samengebracht vanuit de christenen; het innerlijke echter vanuit de christenen is niet eerder door de Heer ten volle geformeerd dan enige tijd vóór het Laatste Gericht en eveneens erna, zie de hoofdstukken 14 en 15, waar daarover wordt gehandeld en uit (Openbaring 20:4,5); zie de ontvouwingen; de oorzaak dat het niet eerder plaatsvond, was deze, dat de draak en zijn beide beesten heersten in de wereld der geesten en blaakten van begeerte om te verleiden wie ze maar konden en daarom was het gevaarlijk dezen eerder in een of andere hemel te verzamelen; over de afscheiding van de goeden van de drakonisten en over de verdoemenis van dezen en tenslotte over hun neerwerping in de hel, wordt in vele plaatsen gehandeld en tenslotte in de hoofdstukken, (Openbaring 19:20; 20:10); en na dit wordt gezegd ‘dat de zee hen gaf die in haar gestorven waren’, vers 13, waaronder worden verstaan de uiterlijke en natuurlijke mensen van de Kerk, samengeroepen tot het gericht, zie nr. 869 en dat toen diegenen werden weggenomen en gezaligd, die in het Boek des Levens van de Heer waren geschreven, zie ook daar; het is deze zee die hier wordt verstaan. Elders wordt ook, waar over de nieuwe christelijke hemel wordt gehandeld, gezegd dat die zich uitstreckte tot de glazen zee, gemengd met vuur, (Openbaring 15:2), met welke zee ook het uiterlijke van de hemel vanuit de christenen wordt aangeduid; zie de ontvouwing in de nrs. 659-661.

Hieruit kan vaststaan, dat met de zee was niet meer, wordt aangeduid, dat het uiterlijke van de hemel samengebracht vanaf de eerste instauratie van de Kerk vanuit de christenen, evenzo was verstrooid, nadat daaruit degenen waren weggenomen en gezaligd die in het Boek des Levens van de Heer waren geschreven.

Ten aanzien van het uiterlijke van de hemel vanuit de christenen, vanaf de eerste instauratie van de Kerk samengebracht, is veel te weten gegeven, maar het zij daargelaten die dingen hieraan te voeren; alleen dit, dat de vorige hemelen, die op de dag van het gericht voorbijgingen, waren toegelaten ter wille van hen die in de uiterlijke hemel of in de zee waren, omdat zij door uiterlijke dingen verbonden waren, niet echter door innerlijke, zie over deze zaak nr. 398.

Dat de hemel waar de uiterlijke mensen van de Kerk zijn, zee wordt genoemd, is omdat hun woonplaats in de geestelijke wereld uit de verte zoals in de zee verschijnt; de hemelse engelen immers, dus de engelen van de hoogste hemel, wonen als het ware in een etheratmosfeer; de geestelijke engelen, dus de engelen van de middelste hemel, wonen als het ware in een luchtatmosfeer; en de geestelijk-natuurlijke engelen, dus de engelen van de laatste hemel, wonen als het ware in een wateratmosfeer, die uit de verte zoals een zee verschijnt, zoals is gezegd; vandaar is het, dat het uiterlijke van de hemel onder de zee wordt verstaan, ook op vele andere plaatsen in het Woord.

879. vers 2. En ik, Johannes, zag de Heilige stad het Nieuwe Jeruzalem, neerdalend uit God vanuit de hemel, betekent de nieuwe Kerk, die door de Heer moet worden geïnstalleerd aan het einde van de vorige Kerk en die vergezelschap zal zijn met de nieuwe hemel in de Goddelijke Ware dingen ten aanzien van de leer en ten aanzien van het leven.

Dat Johannes zich hier noemt, en zegt, ‘ik, Johannes’, is omdat met hem als apostel wordt aangeduid het goede van de liefde tot de Heer en vandaar het goede van het leven; en daarom was hij boven de overige apostelen geliefd en lag hij bij het Avondmaal aan de borst van de Heer, (Johannes 13:23; 21:20); en deze Kerk, waarover nu wordt gehandeld evenzo.

Dat met Jeruzalem de Kerk wordt aangeduid, zal men in het volgende artikel zien; en deze wordt genoemd stad en wordt beschreven als stad vanwege de leer en vanwege het leven daarnaar; de stad immers duidt in de geestelijke zin de leer aan, nrs. 194, 712; zij wordt heilig genoemd krachtens de Heer, Die alleen heilig is, en krachtens de Goddelijke Ware dingen die vanuit het Woord zijn uit de Heer in haar, die heilig worden genoemd, nrs. 173, 586, 666, 852; en zij wordt nieuw genoemd, omdat Hij Die op de troon zat, zei: Zie, Ik maak alle dingen nieuw, vers 5; en er wordt gezegd ‘neerdalend uit God vanuit de hemel’, omdat zij neerdaalt uit de Heer door de Nieuwe christelijke Hemel, waarover in het eerste vers van dit hoofdstuk, nr. 876, want de Kerk op aarde wordt geformeerd door de hemel uit de Heer, opdat zij één handelen en vergezelschap worden.

880. Dat onder Jeruzalem in het Woord de Kerk wordt verstaan, is omdat daar, in het land Kanaän en niet elders, de tempel was, het altaar was en het slachtofferen plaatsvond, dus de Goddelijke eredienst zelf; en daarom werden ook de drie feesten jaarlijks gevierd en was het aan al het manlijke van het gehele land bevolen tot die feesten te komen; daarvandaan is het, dat met Jeruzalem de Kerk wordt aangeduid ten aanzien van de eredienst en vandaar eveneens de Kerk ten aanzien van de Leer, want de eredienst wordt voorgeschreven in de leer en vindt volgens haar plaats; verder omdat de Heer in Jeruzalem was geweest en in die tempel heeft geleerd en daarna Zijn Menselijke daar heeft verheerlijkt.

Dat onder Jeruzalem de Kerk ten aanzien van de leer en van de eredienst daaruit wordt verstaan, blijkt uit tal van plaatsen in het Woord; zoals uit deze bij Jesaja: *‘Om Zions wil zal ik niet zwijgen en om Jeruzalems wil zal ik niet stil zijn, totdat haar gerechtigheid uitga zoals een glans en haar heil zoals een fakkel brandt; dan zullen de natiën uw gerechtigheid zien en alle koningen uw heerlijkheid; en gij zult met een nieuwe naam genoemd worden, welke de mond van Jehovah zal uitspreken; en gij zult een kroon des sieraads zijn in de hand van uw God; Jehovah zal Zijn welbehagen in u hebben en uw land zal getrouwd worden.*

Zie uw heil zal komen, zie, Zijn loon met Hem; en zij zullen hen noemen ‘volk der heiligheid’, de verlost van Jehovah en gij zult genoemd worden de gezochte stad, niet verlaten’, (Jesaja 62:1-4,11,12).

In dat gehele hoofdstuk wordt over de Komst van de Heer gehandeld en over de Nieuwe Kerk die door Hem moet worden geïnstalleerd; het is deze Nieuwe Kerk die wordt verstaan onder Jeruzalem, welke genoemd zal worden met een nieuwe naam, die de mond van Jehovah zal uitspreken en die zal zijn de kroon des sieraads in de hand van Jehovah en de tulband des koninkrijks in de hand Gods, waarin Jehovah welbehagen zal hebben en die genoemd zal worden de gezochte en niet verlaten stad; onder deze dingen kan niet Jeruzalem worden verstaan, waarin, toen de Heer op aarde kwam, de Joden waren, want het was volkomen het tegendeel en moest veeleer Sodom worden genoemd, zoals het ook wordt genoemd in, (Openbaring 11:8; Jesaja 3:9; Jeremia 23:14; Ezechiël 16:46,48).

Elders bij Jesaja: *‘Zie, Ik scheppende een Nieuwe Hemel en een Nieuwe Aarde; de vorige dingen zullen niet gedacht worden; verblijdt u en springt op tot in de eeuwigheden over de dingen die Ik scheppende ben.*

Zie, Ik zal Jeruzalem een opspringing scheppen en haar volk een blijdschap, opdat Ik opspringe over Jeruzalem en Mij verblijde over Mijn volk.

Dan zullen de wolf en het lam tezamen weiden; niet zullen zij het boze doen op de ganse berg van Mijn heiligheid, (Jesaja 65:17-19,25); ook in dit hoofdstuk wordt gehandeld over de Komst van de Heer en over de Kerk door Hem te instaureren, maar die niet is geïnstaureerd bij hen die in Jeruzalem waren, maar bij hen die daarbuiten waren en daarom wordt deze Kerk onder Jeruzalem verstaan, die voor de Heer een opspringing zal zijn en het volk ervan een blijdschap zal zijn; en verder waar de wolf en het lam tezamen zullen weiden en waar zij niet het boze zullen doen; hier wordt eveneens, zoals in de Openbaring, gezegd dat de Heer een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zal scheppen, waarmee eerdere dingen worden aangeduid. Elders bij Jesaja: *‘Waak op, waak op, trek uw sterkte aan, o Zion, trek aan de klederen van uw sieraad, o Jeruzalem, stad der heiligheid; omdat in u voortaan niet zal komen de met de voorhuid behepte en de onreine; schud het stof van u af, sta op, zit neder, o Jeruzalem. Het volk zal Mijn Naam leren kennen in die dag, want Ik ben Hij Die spreekt; Zie Mij; Jehovah heeft Zijn volk vertroost, Hij heeft Jeruzalem verlost’*, (Jesaja 52:1,2,6,9); ook in dat hoofdstuk wordt over de Komst van de Heer gehandeld en over de Kerk door Hem te instaureren en daarom wordt onder Jeruzalem, waarin niet meer ‘de met de voorhuid behepte en de onreine zal komen en die de Heer zal verlossen’, de Kerk verstaan en onder Jeruzalem, de stad der heiligheid, de Kerk ten aanzien van de leer uit de Heer en over de Heer.

Bij Zefanja: *‘Jubel, dochter van Zion, verblijd u vanuit het ganse hart, gij dochter van Jeruzalem; de Koning Israëls is in het midden van u, vrees geen boze meer; Hij zal Zich met vreugde over u verblijden, Hij zal rusten in uw liefde, Hij zal over u opspringen met gejubel; Hij zal ulieden zetten tot een naam en tot een lof voor alle volken van de aarde’*, (Zefanja 3:14-17,20); hier eveneens over de Heer en over de Kerk uit Hem, over welke Koning, namelijk de Heer, zal worden verblijd met vreugde, zal opspringen met gejubel en in welke liefde Hij zal rusten en Die hen zal zetten tot een naam en een lof voor alle volken van de aarde.

Bij Jesaja: *‘Zo zei Jehovah, uw Verlosser en uw Formeerder, zeggende tot Jeruzalem: Gij zult bewoond worden; en tot de steden van Jehudah: Gij zult gebouwd worden’*, (Jesaja 44:24,26). En bij Daniël: *‘Weet en doorvat: van de uitgang van het Woord tot om Jeruzalem te herstellen en te bouwen, tot op Messias, de Vorst, zeven weken’*, (Daniël 9:25); dat hier onder Jeruzalem ook de Kerk wordt verstaan, is duidelijk, aangezien deze door de Heer werd hersteld en gebouwd, niet echter Jeruzalem, de zetel van de Joden.

Onder Jeruzalem wordt ook de Kerk uit de Heer verstaan in de volgende plaatsen, bij Zacharia: *‘Zo zei Jehovah, Ik zal wederkeren tot Zion en Ik zal wonen in het midden van Jeruzalem; vandaar zal Jeruzalem worden genoemd ‘de stad der waarheid’ en de berg van Jehovah Zebaoth ‘de berg der heiligheid’*, (Zacharia 8:3,20-23).

Bij Joël: *‘Dan zult gij leren kennen dat Ik, Jehovah, uw God, wonende in Zion, de berg der heiligheid; en Jeruzalem zal een heiligheid zijn; en het zal in die dag geschieden, de bergen zullen van most druipen en de heuvelen zullen van melk vloeien en Jeruzalem zal zitten tot in geslacht en geslacht’*, (Joël 3:17-21).

Bij Jesaja: *‘In die dag zal de Spruit van Jehovah zijn tot sieraad en tot heerlijkheid; en het zal geschieden, de overgeblevene in Zion en de overgelatene in Jeruzalem, zal heilig worden geheten een elk die geschreven is ten leven in Jeruzalem’*, (Jesaja 4:2,3).

Bij Micha: *‘In het uiterste der dagen zal de berg van het huis van Jehovah zijn vastgesteld tot het hoofd van de bergen; want vanuit Zion zal uitgaan de leer en het Woord van Jehovah vanuit Jeruzalem; tot u zal komen het vorige koninkrijk, het koninkrijk van de dochter van Jeruzalem’*, (Micha 4:1,2,8).

Bij Jeremia: *‘In die tijd zullen zij Jeruzalem noemen de troon van Jehovah en alle natiën zullen worden vergaderd om de Naam van Jehovah tot Jeruzalem en zullen niet meer gaan achter de bevestiging van hun boos hart’*, (Jeremia 3:17).

Bij Jesaja: *‘Schouwt Zion aan, de stad van ons vastgesteld feest; mogen uw ogen Jeruzalem zien, het kalme habitakel, de tabernakel welke niet verstrooid zal worden; niet zullen haar*

pinnen worden verwijderd tot in het eeuwigdurende en al haar touwen niet verscheurd, (Jesaja 33:20; 24:23; 37:32; 66:10-14; Zacharia 12:3,6,8-10; 14:8,11,12,21; Maleachi 3:2,4; Psalm 122:1-7; Psalm 137:4-7).

Dat onder Jeruzalem op die plaatsen de Kerk wordt verstaan die door de Heer moest worden geïnstalleerd en niet het Jeruzalem in het land Kanaän, door de Joden bewoond, kan ook vaststaan uit de plaatsen in het Woord, waar daarover het volgende wordt gezegd, dat het geheel en al te gronde is gericht en dat het moet vernietigd worden, zoals in (Jeremia 5:1; 6:6,7; 7:17,18; 8:6-8; 9:10,11,13; 13:9,10,14; 14:16; Klaagliederen 1:8,9,17; Ezechiël 4:1; 5:9; 12:18,19; 15:6-8; 16:1-63; 23:1-49; Mattheüs 23:37,38; Lukas 19:41-44; 21:20-22; 23:28-30) en in vele andere plaatsen

881. Bereid zoals een bruid versierd voor haar echtgenoot, betekent die Kerk door het Woord verbonden met de Heer.

Er wordt gezegd dat Johannes de heilige stad het Nieuwe Jeruzalem, neerdalend uit God vanuit de hemel; hier, dat hij die stad zag bereid zoals een bruid versierd voor haar echtgenoot; waaruit ook blijkt, dat onder Jeruzalem de Kerk wordt verstaan en dat hij haar eerst zag als stad en daarna als maagd bruid, haar als stad uitbeeldend en haar als maagd bruid geestelijk, dus in een tweevoudige idee: de ene binnen of boven de andere, geheel en al zoals de engelen, die wanneer zij zien, horen of lezen in het Woord 'stad', in de idee van het lagere denken een stad doorvatten, maar in de idee van het hogere denken de Kerk doorvatten ten aanzien van de leer en deze zien zij, indien zij het verlangen en tot de Heer bidden, als maagd in een schoonheid en een bekleding volgens het hoedanige van de Kerk; mij is het eveneens gegeven de Kerk op die wijze te zien.

Met bereid wordt aangeduid, bekleed voor de verloving en de Kerk wordt niet anders aangegord tot de verloving en daarna tot de verbinding of het huwelijk, dan door het Woord; dit immers is het enige middel van de verbinding of van het huwelijk, omdat het Woord is uit de Heer en gaat over de Heer en dus zo de Heer en daarom wordt het ook het verbond genoemd en het verbond betekent de geestelijke verbinding; het Woord is ook gegeven ter wille van dat doel.

Dat onder de Echtgenoot de Heer wordt verstaan, blijkt uit vers 9 en 10 van dit hoofdstuk, waar Jeruzalem wordt genoemd de Bruid, de Echtgenote van het Lam'; dat de Heer de Bruidegom en de Echtgenoot wordt genoemd en de Kerk de Bruid en de Echtgenote en dat dit huwelijk is zoals het huwelijk van het goede en het ware en plaatsvindt door het Woord, zie nr. 797.

Hieruit kan vaststaan, dat met Jeruzalem bereid zoals een bruid voor haar echtgenoot, wordt aangeduid die Kerk door het Woord verbonden met de Heer.

882. En ik hoorde een grote stem vanuit de hemel, zeggende: Zie, de tabernakel Gods met de mensen, betekent de Heer vanuit de liefde sprekend en evangeliserend, dat Hijzelf nu in Zijn Goddelijk Menselijke bij de mensen tegenwoordig zal zijn.

Dit is de hemelse zin van die woorden; de hemelse engelen, namelijk de engelen van de derde hemel, verstaan ze niet anders, want onder 'een grote stem vanuit de hemel horen, zeggende', wordt door hen verstaan de Heer sprekend vanuit de Liefde en evangeliserend, omdat vanuit de hemel geen ander spreekt dan de Heer, aangezien de hemel niet de hemel is vanuit het eigene van de engelen, maar uit het Goddelijke van de Heer en de engelen zijn de ontvangende vaten ervan; onder de grote stem wordt verstaan het spreken vanuit de liefde; van groot immers wordt gesproken met betrekking tot de liefde, nrs. 656, 663; onder zie, de tabernakel Gods met de mensen wordt de hemelse Kerk verstaan en in de universele zin het hemels rijk van de Heer en in de hoogste zin het Goddelijk Menselijke van Hem, zie nr. 585. Dat onder de tabernakel in de hoogste zin wordt verstaan het Goddelijk Menselijke van de Heer, is omdat met de tempel hetzelfde wordt aangeduid, zoals kan vaststaan uit, (Johannes

2:19,21; Maleachi 3:1; Openbaring 21:22) en elders; evenzo met de tabernakel, met dit verschil, dat onder de tempel wordt verstaan het Goddelijk Menselijke van de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware of van de Goddelijke Wijsheid en onder de tabernakel wordt verstaan het Goddelijk Menselijke van de Heer ten aanzien van het Goddelijk Goede, of van de Goddelijke Liefde; daaruit volgt, dat onder ‘zie, de tabernakel Gods met de mensen’, wordt verstaan dat de Heer nu in Zijn Goddelijk Menselijke bij de mensen zal tegenwoordig zijn.

883. En Hij zal wonen met hen en zij zullen Zijn volken zijn en Hij zal zijn met hen hun God, betekent de verbinding van de Heer, die zodanig is, dat zij in Hem zijn en Hij in hen.

Met Hij zal wonen met hen, wordt de verbinding van de Heer met hen aangeduid, waarover hierna; daarmee dat zij Zijn volken zullen zijn en Hij zal zijn hen hun God, wordt aangeduid, dat zij van de Heer zijn en de Heer van hen en omdat met wonen met hen wordt aangeduid de verbinding, wordt er aangeduid dat zij in de Heer zullen zijn en de Heer in hen; anders vindt er geen verbinding plaats; en dat deze zodanig is, blijkt helder uit de woorden van de Heer bij Johannes: *‘Blijft in Mij en Ik in u; Ik ben de wijnstok, gij de ranken; wie in Mij blijft en Ik in hem, deze draagt veel vrucht, omdat gij zonder Mij niet wat ook kunt doen’*, (Johannes 15:4,5).

En elders: *‘In die dag zult gij bekennen dat Ik in Mijn Vader en gij in Mij en Ik in u’*, (Johannes 14:20).

‘Wie Mijn vlees nuttigt en Mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem’, (Johannes 6:56).

Dat de aanneming van het Menselijke en de vereniging van Dit met het Goddelijke, dat uit geboorte in hem was en de Vader wordt genoemd, tot einddoel heeft gehad de verbinding met de mensen, blijkt ook bij Johannes: *‘Voor hen heilig Ik Mijzelf, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in de waarheid, opdat zij één zijn zoals Wij één zijn, Ik in hen en Gij in Mij’*, (Johannes 17:19,21,22,26), waaruit vaststaat, dat de verbinding is met het Goddelijk Menselijke van de Heer en dat zij wederkerig is en dat zo en niet anders de verbinding is met het Goddelijke dat de Vader wordt genoemd.

De Heer leert ook dat de verbinding plaatsvindt door de ware dingen van het Woord en door het leven daarnaar, (Johannes 14:20-24; 15:7); dit dus is het, wat wordt verstaan ‘en Hij zal zijn met hen hun God’; evenzo elders, waar dezelfde woorden staan, (Jeremia 7:23; 11:4; Ezechiël 14:11; Jeremia 24:7; 30:22; 11:20; 36:28; 37:23,27; Zacharia 8:8; Exodus 29:45). Dat met ‘wonen met hen’ wordt aangeduid de verbinding met hen, is omdat wonen de verbinding vanuit de liefde betekent, zoals uit vele plaatsen in het Woord kan vaststaan; ook uit de woningen van de engelen in de hemel; de hemel is onderscheiden in talloze gezelschappen, alle onderling volgens de verschillen van de aandoeningen die van de liefde zijn, in het algemeen en in het bijzonder; ieder gezelschap is één soort van aandoening en daar wonen zij onderscheiden volgens de verwantschappen en aanverwantschappen van die soort aandoening en in één huis wonen zij die elkaar het meest verwant zijn; vandaar betekent het samenwonen, wanneer van echtelieden sprake is, in geestelijke zin de verbinding door de liefde.

Men moet weten dat iets anders is de verbinding met de Heer en iets anders Zijn tegenwoordigheid; de verbinding met de Heer wordt aan geen anderen gegeven dan aan hen die rechtstreeks tot Hem gaan; de tegenwoordigheid aan de overigen.

884. En God zal alle traan uit hun ogen afwissen en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch geroep, noch arbeid, het zal niet meer zijn, omdat de vorige dingen zijn voorbijgegaan, betekent dat de Heer hun alle smart van het gemoed zal afnemen, de vrees voor de verdoemenis, voor de boze en de valse dingen vanuit de hel en voor de verzoeken vanuit die dingen en zij zullen deze niet gedenken, omdat de draak, die ze had teweeggebracht, is uitgeworpen.

Met God zal alle traan uit hun ogen afwissen, wordt aangeduid, dat de Heer hun alle smart van het gemoed zal afnemen; wenen immers is vanuit smart van het gemoed; met de dood die niet meer zijn zal, wordt de verdoemenis aangeduid, zoals in de nrs. 325, 765, 853, 873, hier de vrees ervoor; met de rouw, die ook niet meer zal zijn, wordt aangeduid de vrees voor de boze dingen uit de hel; rouw immers betekent verschillende dingen, overal vanwege de een of andere oorzaak waarover wordt gehandeld, hier de vrees voor de boze dingen uit de hel, omdat de vrees voor de verdoemenis voorafgaat en de vrees voor de valse dingen uit de hel en ten aanzien van de verzoeken vanuit die dingen volgt; met het geroep wordt de vrees voor de valse dingen vanuit de hel aangeduid, waarover in het volgende artikel; onder de arbeid, die ook niet zal zijn, worden de verzoeken aangeduid, nr. 640; met het zal niet meer zijn, omdat de vorige dingen zijn voorbijgegaan, wordt aangeduid dat zij die niet meer zullen gedenken, omdat de draak die ze teweeg had gebracht, is uitgeworpen; dit zijn immers de vorige dingen die zijn voorbijgegaan.

Maar deze dingen moeten worden toegelicht: elk mens komt na de dood eerst in de wereld der geesten, die midden tussen de hemel en de hel is en daar wordt hij voorbereid, de goede mens tot de hemel en de boze tot de hel; over deze wereld, zie de nrs. 784, 791, 843, 850, 866, 869; en omdat zij daar met elkaar omgang hebben zoals in de natuurlijke wereld, kon het niet anders vóór het Laatste Gericht, dan dat zij die in de uiterlijke dingen burgerlijk en zedelijk waren, maar in de innerlijke dingen boos, tezamen waren en samenspraken met hen die eender in de uiterlijke dingen burgerlijk en zedelijk waren, maar in de innerlijke dingen goed; en omdat aan de bozen de aanhoudende begeerte in hen is om te verleiden, werden daarom de goeden, die met hen omgang hebben, op verschillende wijze bestookt; maar zij die door de bestokingen vanuit hen smart voelden en in vrees geraakten voor de verdoemenis en voor de boze en valse dingen uit de hel en voor zware verzoeking, werden door de Heer uit de omgang van eerdergenoemden weggenomen en naar een bepaalde aarde onder de genoemde wereld gezonden, waar ook gezelschappen zijn en daar behoed en wel zolang tot alle bozen waren gescheiden van de goeden; wat door het Laatste Gericht heeft plaatsgevonden; en toen werden degenen die in de lagere aarde waren behoed, door de Heer tot de hemel verheven. Die bestokingen werden vooral verricht door hen die onder de draak en zijn beesten worden verstaan en daarom wordt, omdat toen de draak en die beide beesten in de poel van vuur en zwavel waren geworpen, alle bestoking en vandaar de smart en de vrees voor de verdoemenis en voor de hel ophielden, gezegd tot hen die bestookt waren, dat God alle traan uit hun ogen zal afwissen en de dood niet meer zal zijn, noch rouw, noch geroep, noch arbeid; het zal niet meer zijn, omdat de vorige dingen zijn voorbijgegaan, waarmee wordt aangeduid dat de Heer hun alle smart van het gemoed afnam, de vrees voor de verdoemenis en voor de boze en de valse dingen vanuit de hel en voor de zware verzoeking vanuit die dingen en zij die niet meer zullen gedenken, omdat de draak die ze had teweeggebracht, is uitgeworpen.

Dat de draak met de beide beesten is uitgeworpen in de poel van vuur en zwavel, zie (Openbaring 19:20; 20:10); en dat de draak ze heeft bestookt, blijkt uit vele plaatsen; hij streed immers met Michaël en wilde de lichaamsvrucht verslinden die de vrouw baarde en hij vervolgde de vrouw, ging heen om oorlog te voeren met de overigen van haar zaad, (Openbaring 12:4,5,7-9,13-18) en verder (Openbaring 16:13-16) en elders.

Dat verscheidenen die innerlijk goed waren, werden behoed door de Heer om niet bestookt te worden door de draak en zijn beesten, blijkt uit, (Openbaring 6:9-11); en dat zij bestookt waren, (Openbaring 7:13-17); en dat zij daarna werden verheven tot de hemel, (Openbaring 20:4,5) en elders.

Dezen worden ook verstaan onder de gevangenen en de gebondenen in de kuil en door de Heer bevrijd, (Jesaja 24:22; 61:1; Lukas 4:18,19; Zacharia :11; Psalm 79:11).

Dit wordt eveneens in het Woord aangeduid, waar gezegd wordt dat de graven werden geopend; en ook waar gezegd wordt, dat de zielen verwachten het Laatste Gericht en dan de wederopstanding.

885. Dat geroep in het Woord wordt gezegd van de smart en de vrees vanuit de hel en vandaar voor de verwoesting daardoor, is duidelijk uit het volgende: *‘De vorige benauwdheden zullen aan de vergetelheid worden overgegeven en zij zullen voor Mijn ogen worden verborgen; dan zal in haar niet gehoord worden de stem van de wening of de stem van het geroep’*, (Jesaja 65:16,19); dit eveneens over Jeruzalem, zoals hier in de Openbaring.

‘Zij zijn zwart gekleed ter aarde toe en het geroep van Jeruzalem klimt op’, (Jeremia 14:2); waar gehandeld wordt over de rouw over de valse dingen die de Kerk verwoesten.

‘Jehovah verwachtte gericht, maar zie, schurftigheid; gerechtigheid, maar zie, geroep’, (Jesaja 5:7).

‘Een stem des geroeps van de vispoort af, omdat hun schatten ten roof worden en hun huizen tot verlating’, (Zefanja 1:10,13); en elders, zoals in, (Jesaja 14:31; 15:4-6,8; 24:11; 30:19; Jeremia 46:12,14).

Maar men moet weten, dat geroep in het Woord wordt gezegd van elke uitbarstende aandoening van het hart en daarom is het een woord van weeklagen, van aanroepen, van afsmecken uit diepe smart, van betuiging, van verontwaardiging, van belijdenis, ja zelfs van opspringing.

886. En Die op de troon zat, zei: Zie, Ik maak alle dingen nieuw en Hij zei tot mij: Schrijf, omdat deze woorden waar en getrouw zijn, betekent de Heer, sprekend over het Laatste Gericht tot hen die in de wereld der geesten zouden komen of die zouden overlijden vanaf de tijd waarop Hijzelf in de wereld was tot nu toe, namelijk deze dingen, dat de vorige hemel met de vorige aarde en de vorige Kerk, met alle en de afzonderlijke dingen daarin, zullen vergaan en dat een Nieuwe Hemel en een Nieuwe Aarde en een Nieuwe Kerk, die het Nieuwe Jeruzalem moet worden genoemd, geschapen zal worden en dat zij deze dingen voor zeker mogen weten en deze indachtig mogen zijn, omdat de Heer Zelf, dit heeft betuigd en heeft gezegd.

De dingen die in dit vers en in de volgende tot en met het achtste vers staan, zijn gezegd tot degenen die vanuit de christelijke wereld zouden komen in de wereld der geesten, wat terstond na het overlijden plaatsvindt, te dien einde dat zij zich niet zouden laten verleiden door de Babyloniërs en de drakonisten, want, zoals eerder is gezegd, allen worden na de dood vergaderd in de wereld der geesten en gaan met elkaar om zoals in de natuurlijke wereld; zij zijn daar tezamen met de Babyloniërs en de drakonisten, die aanhoudend blaken van begeerte om te verleiden en aan wie het ook was toegestaan om voor zich als het ware hemelen te grondvesten door fantastische en bedrieglijke kunstgrepen, waarmee zij ook hadden kunnen verleiden; opdat dit niet zou gebeuren, zijn deze dingen door de Heer gezegd, opdat zij voor zeker zouden weten, dat die hemelen met hun aarden zouden vergaan en dat de Heer een Nieuwe Hemel en een Nieuwe Aarde zou scheppen, wanneer diegenen gezaligd moeten worden, die zich niet hebben laten verleiden; maar men moet weten, dat deze dingen zijn gezegd tot hen die vanaf de tijd van de Heer tot aan het Laatste Gericht, dat plaatsvond in het jaar 1757, hebben geleefd, omdat die verleid hebben kunnen worden; nadien kunnen zij het daar echter niet, omdat de Babyloniërs en de drakonisten afgescheiden zijn en uitgeworpen. Maar nu tot de ontvouwing; onder Hem Die op de troon zat, wordt de Heer verstaan, nr. 808; dat de Heer het hier zei op de troon, is omdat Hij zei: Zie, Ik maak alle dingen nieuw, waarmee wordt aangeduid, dat Hij het Laatste Gericht zal houden en dan een Nieuwe Hemel en een Nieuwe Aarde zal scheppen en een Nieuwe Kerk met alle en de afzonderlijke dingen die daarin zijn; dat de troon het gericht is in de uitbeeldende vorm, zie de nrs. 229, 845, 865; dat de vorige hemel en de vorige Kerk ten dage van het Laatste Gericht vergingen, nrs. 865, 877; met Hij zei tot mij: Schrijf, omdat deze dingen waar en getrouw zijn, wordt aangeduid dat zij deze dingen voor zeker mogen weten en die indachtig mogen zijn, omdat de Heer Zelf, het heeft betuigd en heeft gezegd; daarmee dat de Heer voor de tweede maal gebruik maakte van de uitdrukking Hij zei, wordt aangeduid, dat zij het voor zeker mogen weten; met schrijf

wordt aangeduid ter herinnering of dat zij dit indachtig mogen zijn, nr. 639; en met deze woorden zijn waar en getrouw, wordt aangeduid dat zij moeten worden geloofd, omdat de Heer Zelf, het heeft betuigd en heeft gezegd.

887. En Hij zei tot mij: Het is geschied, betekent dat het de Goddelijke Waarheid is. Dat met Hij zei tot mij, wordt aangeduid dat het de Goddelijke Waarheid is, is omdat de Heer voor de derde maal zei ‘Hij zei’ tot mij; en verder omdat Hij zei, het is geschied in de tegenwoordige tijd; en wat de Heer voor de derde maal zegt, is omdat men het geloven moet omdat het de Goddelijke Waarheid is en verder wat Hij zegt in de tegenwoordige tijd; driemaal immers betekent het volledige tot het einde, nr. 505; evenzo wanneer er, als Hij iets zal doen, wordt gezegd: Het is geschied.

888. Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, betekent opdat zij weten, dat de Heer is God van hemel en aarde en dat uit Hem alle dingen in de hemelen en op aarde zijn gemaakt en door Zijn Goddelijke Voorzienigheid worden geregeerd en volgens die geschieden.

Dat de Heer de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde is, en dat daaronder wordt verstaan dat uit Hem alle dingen zijn gemaakt, worden geregeerd en geschieden en meer dingen, zie de nrs. 13,29-31, 38,57, 92.

Dat de Heer de God van hemel en aarde is, blijkt uit Zijn woorden bij Johannes: ‘*Mij is gegeven de mogendheid over alle vlees*’, (Johannes 17:2); en bij Mattheüs: ‘*Mij is gegeven alle mogendheid in de hemel en op aarde*’, (Mattheüs 28:18); en dat ‘*uit Hem alle dingen zijn gemaakt die gemaakt zijn*’, (Johannes 1:3,14).

Dat alle dingen die uit Hem gemaakt of geschapen zijn, door Zijn Goddelijke Voorzienigheid worden geregeerd, is duidelijk.

889. Ik zal de dorstende geven vanuit de bron van het water des levens om niet, betekent dat de Heer aan hen die de ware dingen verlangen vanuit enig geestelijk nut, vanuit Zich door het Woord alle dingen zal geven die voor dat nut bevorderlijk zijn.

Met de dorstende wordt degene aangeduid die het ware verlangt vanuit enig geestelijk nut, waarover hierna; met de bron van het water des levens, wordt de Heer en het Woord aangeduid, nr. 384; met geven om niet, wordt aangeduid vanuit de Heer en niet vanuit enig inzicht van de mens.

Dat met dorsten wordt aangeduid verlangen vanuit enig geestelijk nut, is omdat er een dorst of een verlangen is naar erkentissen van het ware vanuit het Woord vanwege een natuurlijk nut en eveneens vanwege een geestelijk nut; vanwege een natuurlijk nut bij hen die ten doel hebben geleerdheid en door die geleerdheid, faam, eer en gewin, dus zichzelf en de wereld; maar vanwege een geestelijk nut bij hen die ten doel hebben de naaste te dienen vanuit de liefde tot hem, zorg te dragen voor de zielen van hen, ook voor hun eigen ziel, dus ter wille van de Heer, de naaste en het heil; aan dezen wordt vanuit de bron van het water des levens, dat wil zeggen, vanuit de Heer door het Woord, het ware gegeven voor zoveel als het voor dat nut bevorderlijk is; aan de overigen wordt daaruit het ware niet gegeven; zij lezen het Woord en al het leerstellig ware daar òf zien zij niet, òf indien zij het wel zien, verkeren zij het in het valse, niet zozeer in het spreken wanneer het vanuit het Woord wordt geuit, maar in hun denken daarover.

Dat hongeren betekent het goede verlangen en dorsten het ware verlangen, zie de nrs. 323, 381.

890. Die overwint zal alle dingen erfelijk bezitten en Ik zal hem God zijn en hij zal Mij een zoon zijn, betekent dat zij die de boze dingen overwinnen bij zich, dat wil zeggen, de duivel en niet bezwijken wanneer zij door de Babyloniërs en de drakonisten worden verzocht, in de hemel zullen komen en daar zullen leven in de Heer en de Heer in hen.

Onder overwinnen wordt hier verstaan, de boze dingen bij zichzelf overwinnen, dus de duivel en niet bezwijken wanneer zij worden verzocht door de Babyloniërs en de drakonisten; dat de boze dingen bij zich overwinnen is ook de duivel overwinnen, is omdat onder de duivel elk boze wordt verstaan; met erfelijk alle dingen bezitten, wordt aangeduid in de hemel komen en dan in het bezit van alle goede dingen die daar zijn uit de Heer, dus in de goede dingen uit de Heer en van de Heer zijn, als zoon erfgenaam; vandaar wordt de hemel een erfenis genoemd, (Mattheüs 19:29; 25:34); met Ik zal hem God zijn en hij zal Mij een zoon zijn, wordt aangeduid dat zij in de hemel zullen zijn in de Heer en de Heer zal zijn in hen, zoals in de nrs. 882, 883; waar eendere woorden staan, alleen dat daar wordt gezegd dat zij Zijn volken zullen zijn en Hij met hen hun God zal zijn.

Dat zij die rechtstreeks tot de Heer gaan, Zijn zonen zijn, is omdat zij opnieuw zijn geboren uit Hem, dat wil zeggen, wederverwekt en daarom noemde Hij Zijn discipelen zonen, (Johannes 12:36; 13:33; 21:5).

891. De vreesachtigen echter en trouwelozen en gruwelijken, betekent hen die in geen geloof zijn en in geen naastenliefde en vandaar in de boze dingen van elk geslacht.

Met de vreesachtigen worden degenen aangeduid die in geen geloof zijn, waarover hierna; met de trouwelozen worden degenen aangeduid die in geen naastenliefde jegens de naaste zijn; die zijn immers onoprecht en bedrieglijk, dus trouweloos; met de gruwelijken worden degenen aangeduid die in de boze dingen van elk geslacht zijn; de gruwelen immers in het Woord betekenen in het algemeen de boze dingen die in de zes laatste geboden van de Decaloog worden genoemd, zoals kan vaststaan bij Jeremia: *‘Verlaat u niet op woorden der leugen, door te zeggen: De tempel van Jehovah, de tempel van Jehovah, de tempel van Jehovah zijn die; zult gij door te stelen, te doden, te echtbreken en te zweren door leugen, daarna komen en staan vóór Mij in dit huis, terwijl gij deze gruwelen doet’*, (Jeremia 7:2-4,9-11); en dus overal elders.

Dat met de vreesachtigen degenen worden aangeduid die in geen geloof zijn, blijkt uit het volgende: *‘Jezus zei tot de discipelen: Waarom zijt gij vreesachtig, gij mensen van klein geloof’*, (Mattheüs 8:26; Markus 4:39,40; Lukas 8:25).

‘Jezus zei tot de overste van de synagoge: Vrees niet, geloof slechts, dan zal uw dochter behouden worden’, (Lukas 8:49,50; Markus 5:36).

‘Vrees niet, gij kleine kudde; omdat het uw Vader behaagd heeft ulieden het Koninkrijk te geven’, (Lukas 12:32).

Evenzo met *‘zijt niet bevreesd’*, (Mattheüs 17:6,7; 28:3-5,10; Lukas 1:12,13,30; 2:9,10; 5:8-10) en elders.

Uit al deze dingen kan vaststaan dat met de vreesachtigen en de trouwelozen en de gruwelijken degenen worden aangeduid die in geen geloof zijn en in geen naastenliefde en vandaar in boze dingen van elk geslacht.

892. En doodslagers en hoereerders en bezweerdere en afgodendienaars en leugenaars, betekent al degenen die de geboden van de Decaloog voor niets achten en niet enig boze dingen die daar genoemd worden als zonden schuwen en daarom daarin leven.

Wat met de vier geboden van de Decaloog, namelijk gij zult niet doden, niet echtbreken, niet stelen en niet vals getuigen, in de drievoudige zin: de natuurlijke, de geestelijke en de hemelse zin, wordt aangeduid, zie het werk *‘de Leer des Levens voor het Nieuwe Jeruzalem’*, nrs. 62 tot 91; en daarom is het niet nodig die hier opnieuw te ontvouwen; maar in plaats van het zevende gebod, namelijk gij zult niet stelen, worden hier genoemd de bezweerdere en de afgodendienaars en met de bezweerdere worden degenen aangeduid die de ware dingen navorsen, die zij vervalsen om daarmee valse en boze dingen te bevestigen, zoals degenen doen die dit ware aanvatten dat *‘niemand het goede kan doen uit zich’* en daarmee het geloof alleen bevestigen; dit is immers een soort van geestelijke diefstal; wat verder de bezwering is,

zie nr. 462; met de afgodendienaars worden degenen aangeduid die niet vanuit het Woord, dus niet vanuit de Heer, maar vanuit het eigen inzicht de eredienst instellen of in de eredienst zijn, nr. 459; zoals ook degenen gedaan hebben die vanuit een enkele uitspraak van Paulus, vals verstaan en niet vanuit enig Woord van de Heer, de universele leer van de Kerk hebben gefabriceerd, wat eveneens een soort van geestelijke diefstal is; met de leugenaars worden degenen aangeduid die in de valse dingen vanuit het boze zijn.

893. Hun deel is in de poel brandend van vuur en zwavel; dat dit betekent voor hen de hel, waar de liefden van het valse en de begeerten van het boze zijn, blijkt uit wat is ontvouwd in de nrs. 835, 872, waar eendere woorden staan.

894. Hetwelk is de tweede dood; dat dit de verdoemenis betekent, blijkt ook uit wat eerder is ontvouwd in de nrs. 853, 873.

895. En tot mij kwam een van de zeven engelen hebbende de zeven fiolen vol van de zeven laatste plagen en hij sprak met mij, zeggende: Kom ik zal u tonen de bruid, de echtgenote van het Lam, betekent de invloeiing en de openbaring uit de Heer vanuit het binnenste van de hemel ten aanzien van de Nieuwe Kerk, die door het Woord verbonden zal zijn met de Heer. Onder een van de zeven engelen hebbende de zeven fiolen vol van de zeven laatste plagen en die met mij sprak, wordt de Heer verstaan, invloeiend vanuit het binnenste van de hemel en door de binnenste hemel sprekend en hier openbarend de dingen die volgen; dat onder deze engel de Heer wordt verstaan, blijkt uit de ontvouwing van hoofdstuk 15, vers 5 en 6, waar deze woorden staan: Na deze dingen zag ik, toen zie, de tempel van de tabernakel in de hemel werd geopend en de zeven engelen hebbende de zeven plagen gingen uit; dat daarmee wordt aangeduid dat het binnenste van de hemel werd gezien, waar de Heer in Zijn Heiligheid en in de Wet, namelijk de Decaloog, is, zie de nrs. 669, 670; en verder ook uit de ontvouwing van hoofdstuk 17 vers 1, waar deze woorden staan: *‘En een uit de zeven engelen hebbende de zeven fiolen, kwam en sprak met mij, zeggende: Kom, ik zal u tonen het gericht van de grote loonhoer’*, (Openbaring 17:1); dat daarmee wordt aangeduid de invloeiing en de onthulling uit de Heer vanuit het binnenste van de hemel ten aanzien van het rooms-katholieke godsdienstige, zie de nrs. 718, 719; daaruit blijkt, dat onder ‘tot mij kwam een van de zeven engelen hebbende de zeven fiolen vol van de zeven laatste plagen en sprak met mij, zeggende’, wordt verstaan de Heer, invloeiend vanuit het binnenste van de hemel; en dat met ‘kom, ik zal u tonen’, de openbaring wordt aangeduid; en dat met de Bruid, de Echtgenote van het Lam, wordt aangeduid de Nieuwe Kerk, die door het Woord verbonden zal zijn met de Heer, zoals in nr. 881; die Kerk wordt Bruid genoemd wanneer zij wordt geïnstalleerd en Echtgenote wanneer zij geïnstalleerd is, hier de Bruid Echtgenote, omdat zij voorzeker geïnstalleerd moet worden.

896. En hij voerde mij heen in de geest op een grote en hoge berg en hij toonde mij de grote stad, het heilige Jeruzalem, neerdalend vanuit de hemel uit God, betekent Johannes overgebracht in de derde hemel en zijn gezicht daar geopend en waar toen werd geopenbaard de Nieuwe Kerk van de Heer ten aanzien van de leer in de vorm van een stad. Met hij voerde mij heen in de geest op een grote en hoge berg, wordt aangeduid dat Johannes werd overgebracht in de derde hemel, waar degenen zijn die in de liefde uit de Heer zijn en in de leer van het echte ware uit Hem; van groot wordt ook gesproken met betrekking tot het goede van de liefde en van hoog met betrekking tot de ware dingen; dat met heengevoerd tot de berg wordt aangeduid tot de derde hemel, is omdat er wordt gezegd in de geest en wie in de geest is, die is ten aanzien van het gemoed en het gezicht ervan in de geestelijke wereld en daar wonen de engelen van de derde hemel op bergen, de engelen van de tweede hemel op heuvels en de engelen van de laatste hemel in de dalen tussen de heuvels en de bergen; en

daarom wordt, wanneer iemand in de geest op een berg wordt gevoerd, aangeduid dat hij is gevoerd in de derde hemel; dit heenvoeren vindt ogenblikkelijk plaats, omdat het plaatsvindt door een verandering van staat van het gemoed; met hij toonde mij, wordt aangetoond het toen geopende gezicht en de openbaring; met de grote stad, het heilige Jeruzalem, neerdalend vanuit de hemel uit God, wordt aangeduid de Nieuwe Kerk van de Heer, zoals eerder in de nrs. 879, 880, waar ook is ontvouwd, vanwaar het is dat gezegd wordt ‘heilig’ en dat gezegd wordt ‘neerdalend vanuit de hemel uit God’; dat zij gezien werd in de vorm van een stad, is omdat de stad de leer betekent, nrs. 194, 712 en de Kerk is de Kerk krachtens de leer en krachtens het leven daarnaar; gezien is zij ook als stad, opdat zij beschreven zou worden ten aanzien van al haar hoedanigheden en dit wordt beschreven met: haar muur, poorten, fundamenten en met verschillende maten.

Eender wordt de Kerk beschreven bij Ezechiël, waar ook wordt gezegd dat de profeet *‘in de gezichten Gods werd heengeleid op een zeer hoge berg en een stad aan de zijde van het zuiden zag, welke de engel ook mat ten aanzien van de muur en de poorten en ten aanzien van de breedten en hoogten’*, (Ezechiël 40:2).

Iets eenders wordt ook verstaan onder deze dingen bij Zacharia: *‘Ik zei tot de engel: Waar gaat gij heen; hij zei: Om te meten Jeruzalem, om te zien hoe groot haar breedte is en hoe groot haar lengte’*, (Zacharia 2:2).

897. Hebbende de heerlijkheid Gods; en haar schijnsel was de allerkostbaarste steen gelijk, evenals de steen jaspis, gelijk als kristal glanzend, betekent dat in die Kerk zal zijn het Woord, dat wordt verstaan, omdat het doorschijnend is vanuit zijn geestelijke zin.

Met de heerlijkheid Gods wordt het Woord in Zijn Goddelijk licht aangeduid, waarover hierna; met haar licht wordt aangeduid het Goddelijk Ware daar; dit immers wordt onder het licht verstaan in het Woord, nrs. 796, 799; met de allerkostbaarste steen gelijk, evenals de steen jaspis, gelijk als kristal glanzend, wordt aangeduid dit lichtend en doorschijnend vanuit zijn geestelijke zin, waarover ook hierna.

Met die woorden wordt beschreven het verstand van het Woord bij hen die in de leer van het Nieuwe Jeruzalem zijn en in het leven volgens die leer; bij dezen licht het Woord als het ware wanneer het gelezen wordt; het licht uit de Heer door middel van de geestelijke zin, omdat de Heer het Woord is en de geestelijke zin is in het licht van de hemel, dat uit de Heer als Zon voortgaat en het Licht dat uit de Heer als Zon voortgaat, is in zijn wezen het Goddelijk Ware van Zijn Goddelijke Wijsheid.

Dat in de afzonderlijke dingen van het Woord een geestelijke zin is en dat het Woord doorschijnend is vanuit het licht van die zin, bij hen die uit de Heer in de echte ware dingen zijn, is getoond in het werk *‘de Leer van het Heilige Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’*.

Dat onder de heerlijkheid van God het Woord in dat Goddelijk licht wordt verstaan, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *‘Het Woord is Vlees geworden en wij hebben Zijn heerlijkheid gezien zoals de heerlijkheid van de Eniggeborene uit de Vader’*, (Johannes 1:14); dat onder de heerlijkheid wordt verstaan de heerlijkheid van het Woord of het Goddelijk Ware daarin, is duidelijk, aangezien gezegd wordt *‘het Woord is Vlees geworden’*; iets eenders wordt onder de heerlijkheid verstaan in wat volgt, waar gezegd wordt: de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht en haar lamp is het Lam, vers 23.

Iets eenders wordt verstaan onder de heerlijkheid waarin *‘zij de Zoon des Mensen zullen zien, wanneer Hij zal komen in de wolken des hemels’*, (Mattheüs 24:30; Markus 13:26) zie ook de nrs. 22, 642, 820; ook niet iets anders wordt verstaan onder *‘de troon der heerlijkheid waarop de Heer zal zitten wanneer Hij zal komen tot het Laatste Gericht’*, (Mattheüs 25:31), omdat Hij eenieder zal richten volgens de ware dingen van het Woord; en daarom wordt er ook gezegd, dat Hij zal komen in Zijn heerlijkheid.

Toen de Heer van gedaante veranderd werd, wordt er ook gezegd dat ‘Mozes en Elia werden gezien in de heerlijkheid’, (Lukas 9:30,31); met Mozes en Elia wordt daar het Woord aangeduid; ook de Heer Zelf gaf Zich toen voor de discipelen te zien als het Woord in Zijn heerlijkheid; dat de heerlijkheid het Goddelijk Ware betekent, daarover zie men meer uit het Woord eerder in nr. 629.

Dat het Woord wordt vergeleken met de allerkostbaarste steen, evenals de steen jaspis, gelijk als kristal glanzend, is omdat de kostbare steen het Goddelijk Ware van het Woord betekent, nrs. 231, 540, 726, 823 en de steen jaspis betekent het Goddelijk Ware van het Woord in de letterlijke zin, doorschijnend vanuit het Goddelijk Ware in de geestelijke zin; dit wordt met de steen jaspis aangeduid in, (Exodus 28:20; Ezechiël 28:13) en in wat in dit hoofdstuk volgt, waar gezegd wordt ‘dat de bouw van de muur van het heilige Jeruzalem was jaspis’, vers 18; en omdat het Woord in de zin van de letter doorschijnend is vanuit de geestelijke zin, wordt er gezegd jaspis, gelijk als kristal glanzend; alle verlichting die degenen hebben die in de Goddelijke Ware dingen uit de Heer zijn, is daarvandaan.

898. Hebbende een grote en hoge muur, betekent het Woord in de letterlijke zin, waar vanuit de leer van de Nieuwe Kerk is.

Aangezien onder de stad het Heilige Jeruzalem de Nieuwe Kerk van de Heer ten aanzien van de leer wordt verstaan, wordt onder haar muur niet iets anders verstaan dan het Woord in de zin van de letter, waar vanuit de leer is; die zin immers beschermt de geestelijke zin, die van binnen schuilt, zoals een muur de stad en haar bewoners; dat de zin van de letter de basis, de samenhouder en het firmament van die geestelijke zin is, zie het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’, nrs. 27 tot 36; en dat die zin de bewaking is opdat de innerlijke Goddelijke Ware dingen, die van de geestelijke zin ervan zijn, niet worden gekwetst, nr. 97; en verder dat de leer van de Kerk moet worden geput vanuit de zin van de letter van het Woord en door die moet worden bevestigd, nrs. 50 tot 61.

Gezegd wordt een grote en hoge muur, omdat het Woord wordt verstaan ten aanzien van het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware; van groot immers wordt gesproken met betrekking tot het goede en van hoog met betrekking tot het ware, zoals eerder in nr. 896.

Met de muur wordt dat aangeduid wat beschermt en waar over de Kerk wordt gehandeld wordt het Woord in de zin van de letter aangeduid ook in de volgende plaatsen: ‘*Op uw muren, o Jeruzalem, heb Ik wachters aangesteld, dag en nacht zullen zij niet zwijgen, gedenkende Jehovah*’, (Jesaja 62:6).

‘*Zij zullen u noemen de stad van Jehovah, het Zion van de Heilige Israëls en gij zult uw muren heil noemen en uw poorten lof*’, (Jesaja 60:14,18).

‘*Jehovah zal zijn tot een muur van vuur rondom en tot heerlijkheid in het midden van haar*’, (Zacharia 2:5).

‘*De zonen van Arvad op uw muren en de Gammadieten hingen hun schilden op de muren rondom en vervolmaakten uw schoonheid*’, (Ezechiël 27:11); deze dingen ten aanzien van Tyrus, waarmee de Kerk ten aanzien van de erkenningen van het ware vanuit het Woord wordt aangeduid.

‘*Loopt om door de straten van Jeruzalem en ziet of er iemand is zoekende de waarheid; klimt op haar muren en werpt neder*’, (Jeremia 5:1,10).

‘*Jehovah heeft gedacht te verderven de muur der dochter Zions; Hij deed de voormuur en de muur rouwen, tezamen verkwijnen zij; geen wet en profeten*’, (Klaagliederen 2:8,9).

‘*Zij zullen omlopen in de stad, zij zullen op de muur lopen, zij zullen klimmen in de huizen, door de vensters zullen zij binnenkomen*’, (Joël 2:9); dit ten aanzien van de vervalsingen van het ware.

‘*Overdag en 's nachts gaan de goddelozen rond in de stad, op haar muren; verdervingen in het midden van haar*’, (Psalm 55:11,12; Jesaja 22:5; 56:5; Jeremia 1:15; Ezechiël 27:11; Klaagliederen 2:7).

Dat het Woord in de zin van de letter met een muur wordt aangeduid, blijkt helder uit de volgende verzen van dit hoofdstuk, namelijk dat er veel wordt gehandeld over de muur, haar poorten, fundamenten en maten; de oorzaak hiervan is deze, dat de leer van de Nieuwe Kerk, die met de stad wordt aangeduid, enig en alleen is vanuit de zin van de letter van het Woord.

899. Hebbende twaalf poorten, betekent daar alle erkentissen van het ware en het goede, waardoor de mens in de Kerk wordt binnengeleid.

Met de poorten worden de erkentissen van het ware en het goede vanuit het Woord aangeduid, omdat daardoor de mens wordt binnengeleid in de Kerk; de muur immers, waarin de poorten waren, betekent het Woord, nr. 898; en in wat volgt wordt gezegd ‘dat de twaalf poorten, twaalf parels waren, ieder van de poorten een parel’, vers 21; en met parels worden de erkentissen van het ware en het goede aangeduid, nr. 727; dat de mens door die in de Kerk wordt binnengeleid, zoals door de poorten in de stad, is duidelijk; dat twaalf allen betekent, zie nr. 348.

Met de poorten worden de erkentissen van het ware en het goede ook aangeduid in deze plaatsen: *‘Ik zal uw fundamenten stellen tot saffieren, en Ik zal tot pyroop stellen uw zonnen en uw poorten tot karbonkelstenen’*, (Jesaja 54:11,12).

‘Jehovah heeft lief de poorten van Zion boven alle habitakels van Jakob; heerlijk dingen moeten worden gezegd in u, o stad Gods’, (Psalm 87:2,3).

‘Gaaf in door zijn poorten in belijdenis, belijdt Hem, zegent Zijn Naam’, (Psalm 100:4).

‘Staande waren onze voeten in uw poorten, o Jeruzalem; Jeruzalem is ingebouwd zoals een stad die als één samenhangt’, (Psalm 122:2,3).

‘Loof, o Jeruzalem, Jehovah, want Hij bevestigt de grendelen van uw poorten, Hij zegent uw zonen in uw midden’, (Psalm 147:12,13).

‘Opdat ik al Uw lof kan opsommen in de poorten van de dochters van Zion’, (Psalm 9:15).

‘Opent de poorten, opdat de gerechte natie binnenga, bewarende de getrouwigheden’, (Jesaja 26:2).

‘Verheft de stem, opdat de poorten der vorsten komen’, (Jesaja 13:2).

‘Gezegend zij die Zijn bevelen doen en door de poorten mogen ingaan in de stad’, (Openbaring 22:14).

‘Heft uw hoofden op, gij poorten, opdat de Koning der heerlijkheid inga’, (Psalm 24:7,9).

‘De wegen van Zion rouwen, al haar poorten zijn verwoest, haar priesters zuchten’, (Klaagliederen 1:4).

‘Jehudah rouwde en haar poorten zijn slap geworden’, (Jeremia 14:2).

‘Jehovah heeft gedacht te verderven de muur der dochter van Zion; haar poorten zijn in de aarde verzonken’, (Klaagliederen 2:9).

‘Die een mens doen zondigen in het Woord en hem die bestraft, strikken leggen in de poort’, (Jesaja 29:21).

‘Hij verkoos nieuwe goden; toen begon hij de poorten aan te vallen’, (Richteren 5:8) en ook elders in (Jesaja 3:25,26; 14:31; 22:7; 24:12; 28:6; 62:10; Jeremia 1:15; 15:7; 31:38,40; Micha 2:13; Nahum 3:13; Richteren 5:11).

Aangezien de poorten de binnenleidende ware dingen betekenden, namelijk de erkentissen van het Woord, zaten daarom de Ouderen van de stad in de poorten en richtten, zoals in (Deuteronomium 21:18-22; 22:15; Klaagliederen 5:14; Amos 5:12,15; Zacharia 8:16).

900. En op de poorten twaalf engelen en namen daarop geschreven, die zijn van de twaalf stammen van de zonen Israëls, betekent de Goddelijke Ware en Goede dingen van de hemel, en tevens de Goddelijke Ware en Goede dingen van de Kerk, in die erkentissen en eveneens bewakingen, opdat niemand zal binnentreden tenzij hij in deze is vanuit de Heer.

Met de twaalf engelen worden hier alle ware en goede dingen van de hemel aangeduid, aangezien met de engelen in de hoogste zin de Heer wordt aangeduid en in de algemene zin

de hemelen vanuit de engelen en in de bijzondere zin de ware en de goede dingen van de hemel uit de Heer, zie de nrs. 5, 170, 258, 344, 415, 465, 647, 648, 657, 718; hier de ware en goede dingen van de hemel, omdat er volgt ‘en namen daarop geschreven, die zijn van de twaalf stammen van de zonen Israëls’, waarmee alle ware en goede dingen van de Kerk worden aangeduid, nr. 349.

Met op de poorten, wordt aangeduid in die erkenningen, omdat ‘op’ in het Woord betekent ‘binnen’; de oorzaak hiervan is dat wat het hoogste is in de opeenvolgende orde, het binnenste is in de gelijktijdige orde en daarom wordt de derde hemel zowel de hoogste als de binnenste genoemd; vandaar is het, dat op de poorten betekent in de erkenningen van het ware; met namen daarop geschreven, wordt aangeduid alle hoedanigheid ervan, dus eveneens daarin, want al het hoedanige is vanuit de innerlijke dingen in de uiterlijke dingen.

Dat met dezelfde woorden worden aangeduid de bewakingen opdat niet iemand in de Kerk zal binnengaan, tenzij hij in die erkenningen is vanuit de Heer, is duidelijk, omdat de engelen werden gezien staande op de poorten en eveneens de namen van de stammen Israëls daarop waren geschreven.

Gezegd wordt dat de ware en de goede dingen van de hemel en van de Kerk zijn in de erkenningen die vanuit het Woord zijn, waardoor het binnenleiden in de Kerk plaatsvindt, omdat de erkenningen van het ware en het goede vanuit het Woord, wanneer daarin het geestelijke vanuit de hemel uit de Heer is, niet erkenningen worden genoemd, maar waarheden; maar indien daarin niet het geestelijke vanuit de hemel uit de Heer is, zijn zij niets dan wetenschappelijke dingen.

901. Van het oosten drie poorten, van het noorden drie poorten, van het zuiden drie poorten en van het westen drie poorten, betekent dat de erkenningen van het ware en het goede waarin het geestelijk leven is vanuit de hemel uit de Heer, waardoor het binnenleiden in de Nieuwe Kerk plaatsvindt, zijn voor degenen die in de liefde of de aandoening van het goede zijn meer of minder en voor hen die in de wijsheid of de aandoening van het ware zijn meer of minder. Met de poorten worden nu de erkenningen van het ware en het goede aangeduid, waarin het geestelijk leven is vanuit de hemel uit de Heer, omdat boven de poorten de twaalf engelen waren en de namen van de twaalf stammen van de zonen Israëls geschreven, waarmee dat leven in die erkenningen wordt aangeduid, zoals blijkt uit wat eerder in nr. 900 is ontvouwd; dat de poorten de erkenningen van het ware en het goede aanduiden, waardoor het binnenleiden in de Nieuwe Kerk plaatsvindt, zie nr. 899; dat het drie poorten aan het oosten, drie aan het noorden, drie aan het zuiden en drie aan het westen waren, is omdat met het oosten de liefde en de aandoeningen van het goede in een hogere graad wordt aangeduid, dus meer en met het westen de liefde en de aandoening van het goede in een lagere graad wordt aangeduid, dus minder; door het zuiden wordt de wijsheid en de aandoening van het ware aangeduid in een hogere graad, dus meer, en door het noorden wordt de wijsheid en de aandoening van het ware aangeduid in een lagere graad, dus minder; dat die dingen worden aangeduid met het oosten, westen, zuiden en noorden, is omdat de Heer de Zon van de geestelijke wereld is en van Zijn aangezicht uit zijn het oosten en het westen en aan de zijden zijn het zuiden en het noorden: aan de rechterzijde het zuiden en aan de linkerzijde het noorden; en daarom wonen degenen die meer in de liefde tot de Heer en vandaar in de aandoening ervan zijn, in het oosten en zij die het minder zijn, in het westen; en zij die meer in de wijsheid vanuit de aandoening van het ware zijn, in het zuiden en zij die het minder zijn, in het noorden.

Dat de woningen van de engelen in een zodanige orde zijn, zie het werk ‘Hemel en Hel’, te Londen uitgegeven, nrs. 141 tot 153.

Dat er drie poorten waren aan iedere streek, is omdat drie betekent allen, nrs. 400, 505.

902. En met de muur van de stad hebbende twaalf fundamenten, betekent dat het Woord in de zin van de letter alle dingen van de leer van de Nieuwe Kerk bevat.

Met de muur van de stad wordt het Woord in de zin van de letter aangeduid, nr. 898; en met de twaalf fundamenten worden alle dingen van de leer van de Kerk aangeduid; met de fundamenten worden de leerstellingen aangeduid en met twaalf alle; ook wordt de Kerk op de leer gegrondvest, zij leert immers hoe men moet geloven en hoe men moet leven; en de leer moet nergens anders dan vanuit het Woord worden geput; dat het is vanuit de letterlijke zin van het Woord zie het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift', nrs. 50 tot 61.

Aangezien alle dingen van de leer met de twaalf fundamenten van de muur van de stad van het Nieuwe Jeruzalem worden aangeduid en de Kerk de Kerk is vanuit de leer, wordt daarom over haar fundamenten in het bijzonder gehandeld in de verzen 19 en 20.

In het Woord worden ettelijke malen de fundamenten van de aarde genoemd en daaronder worden niet de fundamenten van de aarde verstaan, maar de fundamenten van de Kerk; de aarde immers betekent de Kerk, nr. 285; en de fundamenten van de Kerk zijn geen andere dan die welke vanuit het Woord zijn en de leerstellingen worden genoemd; het is immers het Woord zelf dat de Kerk grondvest.

De leerstellingen vanuit het Woord worden ook met de fundamenten aangeduid in deze plaatsen: *'Hebt gij de fundamenten van de aarde niet verstaan'*, (Jesaja 40:21).

'Ik leg Mijn woorden in uw mond om de hemelen te planten en om de aarde te gronden', (Jesaja 51:16).

'Zij erkennen niet, zij verstaan niet, zij wandelen in de duisternis, alle fundamenten van de aarde wankelen', (Psalm 82:5).

'Het woord van Jehovah, Die de hemelen uitspant en de aarde grondvest en de geest van de mens in het midden van hem formeert', (Zacharia 12:1).

'Jehovah heeft te Zion een vuur aangestoken, dat haar fundamenten heeft verteerd', (Klaagliederen 4:11).

'De goddelozen schieten in de duisternis naar de rechten van harte, omdat de fundamenten ineensstorten', (Psalm 11:2,3).

'Hoort, gij bergen, de twist van Jehovah, gij sterke fundamenten van de aarde, omdat de twist van Jehovah met Zijn volk is', (Micha 6:2).

'De sluizen uit de hoogte zijn geopend, en de fundamenten van de aarde zijn geschud, de aarde is verbroken, de aarde is vaneengescheurd, de aarde is geschud', (Jesaja 24:18-29; 14:32; 48:13; 51:13; Psalm 24:2; Psalm 102:26; 104:5,6; 2 Samuël 22:8,16).

Wie niet denkt dat de aarde de Kerk betekent, kan niet naders dan hier, waar hij de fundamenten van de aarde leest, louter natuurlijk, ja zelfs stoffelijk denken; evenzo als het zou zijn, indien hij niet dacht dat de stad Jeruzalem hier de Kerk betekent, als hij leest van haar muur, fundamenten, straten, maten en meer dingen, die in dit hoofdstuk worden beschreven als van de stad, terwijl die toch van de Kerk zijn, dus niet stoffelijk, maar geestelijk verstaan.

903. En daarin de namen van de twaalf apostelen van het Lam, betekent alle dingen van de leer vanuit het Woord ten aanzien van de Heer en ten aanzien van het leven volgens Zijn geboden.

Dat de namen van de twaalf apostelen van het Lam in de fundamenten waren geschreven, is omdat met de twaalf apostelen de Kerk van de Heer wordt aangeduid ten aanzien van al haar dingen, nrs. 79, 233, 790; hier ten aanzien van alle dingen van haar leer, omdat hun namen geschreven waren op de twaalf fundamenten, waarmee alle dingen van de leer van het Nieuwe Jeruzalem worden aangeduid, nr. 902; met de twaalf namen wordt al het hoedanige van haar aangeduid en al het hoedanige van haar heeft betrekking op twee dingen in de leer en vandaar

in die Kerk; op de Heer en op het leven volgens Zijn geboden; daarom worden deze aangeduid.

Dat alle dingen van de leer van het Nieuwe Jeruzalem betrekking hebben op die twee zaken, is omdat zij de universele dingen ervan zijn, waarvan alle afzonderlijke afhangen en zij de wezenlijke dingen zijn vanuit welke alle formele dingen voortgaan; zij zijn vandaar zoals de ziel en het leven van alles van de leer van haar; het zijn er weliswaar twee, maar het ene kan niet van het andere worden gescheiden, want die scheiden zou gelijk staan met de Heer van de mens en de mens van de Heer scheiden en dan is de Kerk er niet; deze twee zijn verbonden zoals de twee Tafelen van de Wet, waarvan de ene dingen bevat die van de Heer zijn en de andere de dingen die van de mensen zijn; en daarom worden zij het verbond genoemd en het verbond betekent de verbinding; bedenk eens hoe het met die tafelen van de Wet gesteld zou zijn, indien alleen de eerste voorhanden was en de andere werd afgescheurd of indien de andere voorhanden was en de eerste werd afgescheurd; zou het niet zijn alsof God de mens niet zag, dan wel alsof de mens God niet zag en alsof de een van de ander terugtrad.

Deze dingen zijn gezegd, opdat men zal weten dat alle dingen van de leer van het Nieuwe Jeruzalem betrekking hebben op de liefde tot de Heer en op de liefde jegens de naaste; de liefde tot de Heer is geloof in Hem hebben en Zijn geboden doen; en Zijn geboden doen is de liefde jegens de naaste, aangezien Zijn geboden doen is de naaste nutten doen; dat degenen de Heer liefhebben die Zijn geboden doen, leert de Heer Zelf bij (Johannes 14:21-24); en dat de liefde tot God en de liefde jegens de naaste de twee geboden zijn waarvan de Wet en de profeten afhangen, (Mattheüs 22:35-38); onder de Wet en de profeten wordt het Woord in de gehele samenvatting verstaan.

904. En hij die met mij sprak, had een gouden riet, opdat hij meten zou de stad en haar poorten en haar muur, betekent dat gegeven wordt uit de Heer aan hen die in het goede van de liefde zijn, het vermogen van te verstaan en te weten hoedanig de Nieuwe Kerk van de Heer is ten aanzien van de leer en haar binnenleidende ware dingen en ten aanzien van het Woord, vanuit welke zij zijn.

En hij die met mij sprak, betekent de Heer vanuit de hemel, omdat hij een engel was van de zeven engelen hebbende de zeven fiolen, waarover eerder in vers 9; onder wie wordt verstaan de Heer, vanuit de hemel sprekend, nr. 895; met een gouden riet wordt de macht of het vermogen vanuit het goede van de liefde aangeduid, met een riet de macht of het vermogen, nr. 485 en met het goud het goede van de liefde, nrs. 211, 726; met meten wordt aangeduid het hoedanige van de zaak leren kennen, dus verstaan en weten, nr. 486; met de stad, die het Heilige Jeruzalem was, wordt aangeduid de Kerk ten aanzien van de leer, nrs. 879, 880; met de poorten worden de erkenningen van het ware en het goede vanuit de letterlijke zin van het Woord aangeduid, die vanuit het geestelijke leven daarin, ware en goede dingen zijn, nr. 899; en met de muur wordt het Woord aangeduid in de zin van de letter, waaruit zij zijn, nr. 898; hieruit blijkt, dat met hij die met mij sprak, had een gouden riet, opdat hij zou meten de stad en haar poorten en haar muur, wordt aangeduid, dat gegeven wordt uit de Heer aan hen die in het goede van de liefde zijn, het vermogen van te verstaan en te weten hoedanig de Nieuwe Kerk van de Heer is ten aanzien van de leer en de binnenleidende ware dingen en ten aanzien van het Woord, waaruit zij zijn.

Dat deze dingen worden aangeduid, kan men in het geheel niet zien in de zin van de letter; daarin immers ziet men alleen dit, dat een engel die met Johannes sprak een gouden riet had om de stad te meten, de poorten en de muur, maar dat er toch een andere zin, die geestelijk is, in die woorden is, blijkt duidelijk hieruit, dat onder de stad Jeruzalem, niet de een of andere stad wordt verstaan, maar de Kerk en daarom duiden alle dingen die van Jeruzalem als stad worden gezegd, zulke dingen aan als die van de Kerk zijn en alle dingen van de Kerk zijn in zich geestelijk.

Een zodanige geestelijke zin is ook in de dingen die eerder in hoofdstuk 11 worden gezegd, waar deze woorden staan: *‘Mij werd een riet gegeven, een stok gelijk en de engel stond daarbij, zeggende: Sta op en meet de tempel Gods en het altaar en degenen die daarin aanbidden’*, (Openbaring 11:1).

Een eendere geestelijke zin is ook gelegen in al die dingen die *‘de engel met een riet mat’*, (Ezechiël 40 tot 48).

Ook in deze woorden bij Zacharia: *‘Ik hief mijn ogen op en ik zag, en zie, een man, in wiens hand een meetsnoer was; en ik zei: Waar gaat gij heen? Hij zei tot mij: Om Jeruzalem te meten, om te zien hoe groot haar breedte en hoe groot haar lengte’*, (Zacharia 2:1,2).

Ja zelfs is een zodanige geestelijke zin gelegen in alle dingen van de tabernakel en in alle dingen van de tempel in Jeruzalem, waarvan men leest dat zij gemeten werden en eveneens in hun maten zelf; en toch kan men niets ervan zien in de zin van de letter.

905. En de stad lag vierhoekig, betekent de gerechtigheid in haar.

Dat de stad vierhoekig werd gezien, is omdat het vierhoekige of het vierkant het gerechte betekent, want het driehoekige betekent het rechte, al die dingen in de laatste graad, namelijk het natuurlijke; het vierhoekige of het vierkant betekent het gerechte, omdat het vier zijden heeft en de vier zijden schouwen de vier streken en even gelijk de vier streken schouwen is vanuit het gerechte alle dingen schouwen; en daarom waren er drie poorten aan iedere zijde open tot de stad en wordt er gezegd bij Jesaja: *‘Opent de poorten opdat inga de gerechte natie bewarende de getrouwheid’*, (Jesaja 26:2).

De stad lag vierhoekig, opdat de lengte en de breedte ervan even gelijk zouden zijn en met de lengte wordt het goede van die Kerk aangeduid en met de breedte het ware ervan en wanneer het goede en het ware even gelijk zijn, dan is er het gerechte.

Vanuit deze betekenis van het vierkante is het, dat in de gewone spreektaal wordt gezegd een vierkant man, namelijk iemand die niet tot deze of gene partij overhelt vanuit het ongerechte. Omdat het vierkante het gerechte betekent, was daarom het brandofferaltaar, waarmee de eredienst vanuit het hemels goede en het hemels ware daaruit werd aangeduid, vierkant, (Exodus 27:1); en verder was ook het reukaltaar, waarmee de eredienst vanuit het geestelijk goede en het geestelijk ware daaruit werd uitgebeeld, vierkant, (Exodus 30:1,2); en eveneens was de borstlap des gericht, waarin urim en thummim was, een verdubbeld vierkant, (Exodus 28:15,16; 39:9); behalve andere dingen.

906. Haar lengte is zo groot als de breedte, betekent dat het goede en het ware in die Kerk één maken zoals het wezen en de vorm.

Met de lengte van de stad Jeruzalem wordt het goede van de Kerk aangeduid en met de breedte ervan wordt het ware van de Kerk aangeduid; dat met de breedte het ware wordt aangeduid, is eerder in nr. 861 vanuit het Woord getoond.

Dat met de lengte het goede wordt aangeduid, hier het goede van de Kerk, is vanuit dezelfde oorzaak als waaruit de breedte het ware betekent; die oorzaak is dat de uitbreiding van de hemel van het oosten tot het westen wordt verstaan onder de lengte en de uitbreiding van de hemel van het zuiden tot het noorden wordt verstaan onder de breedte; en de engelen die in het oosten en het westen van de hemel wonen, zijn in het goede van de liefde; en de engelen die in het zuiden en het noorden van de hemel wonen, zijn in de ware dingen van de wijsheid; zie nr. 901.

Iets eenders is het geval met de Kerk op aarde, want elk mens die in de goede en de ware dingen van de Kerk vanuit het Woord is, is vergezelschap met de engelen van de hemel en woont met hen samen ten aanzien van de innerlijke dingen van het gemoed; zij die in het goede van de liefde zijn, in het oosten en westen van de hemel en zij die in de ware dingen van de wijsheid zijn, in het zuiden en het noorden van de hemel; dit weet de mens weliswaar niet, maar toch komt eenieder na de dood in zijn plaats; vandaar nu is het, dat met de lengte,

wanneer over de Kerk wordt gehandeld, het goede van haar wordt aangeduid en met de breedte het ware van haar; dat met betrekking tot de Kerk niet kan worden gesproken van lang en breed, maar dat het wel kan met betrekking tot de stad, waarmee de Kerk wordt aangeduid, is duidelijk.

Dat er wordt aangeduid, dat het goede en het ware in die Kerk één maken zoals het wezen en de vorm, is omdat gezegd wordt, dat haar lengte zo groot is als haar breedte; en met de lengte, wordt het goede van de Kerk aangeduid en met de breedte het ware van haar, zoals eerder gezegd; dat zij één maken zoals het wezen en de vorm, is omdat het ware de vorm is van het goede en het goede het wezen is van het ware en het wezen en de vorm maken één.

907. En hij mat de stad met het riet op twaalfduizend stadiën; de lengte en de breedte en de hoogte ervan waren even gelijk, betekent, getoond het hoedanige van die Kerk vanuit de leer, dat al haar dingen vanuit het goede van de liefde waren.

Met meten met het riet wordt aangeduid het hoedanige van een zaak leren kennen, nr. 904; en omdat de engel vóór Johannes mat, wordt aangeduid dit tonen opdat hij het zou leren kennen; met de stad, hier Jeruzalem, wordt de Nieuwe Kerk van de Heer ten aanzien van de leer aangeduid, nrs. 879, 880; met twaalfduizend stadiën worden alle goede en ware dingen van die Kerk aangeduid; dat twaalfduizend eendere dingen betekent als twaalf en dat twaalf alle ware en goede dingen betekent en gezegd wordt van de Kerk, zie nr. 348; met de stadiën worden eendere dingen aangeduid als met de maten en met de maten wordt het hoedanige aangeduid, nrs. 313, 486.

Dat de lengte, de breedte en de hoogte even gelijk worden genoemd, is opdat wordt aangeduid, dat alle dingen van die Kerk vanuit het goede van de liefde waren; met de lengte immers wordt het goede van de liefde aangeduid en met de breedte het ware vanuit dat goede, nr. 906 en met de hoogte wordt het goede en het ware tegelijk in elke graad aangeduid, want de hoogste is van het hoogste tot het laagste en het hoogste daalt tot het laagste neer bij graden; deze graden worden ook de graden van hoogte genoemd, waarin de hemelen zijn van de hoogste of derde tot de laagste of eerste; over deze graden zie het werk 'de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid' in het derde deel. Dat de lengte en de breedte en de hoogte even gelijk zijn, betekent dat alle dingen zijn vanuit het goede van de liefde, is omdat de lengte, die het goede van de liefde betekent, voorafgaat en de breedte daaraan even gelijk is, dus zoals de lengte en verder ook de hoogte; wat zou het anders zijn, dat de hoogte van de stad twaalfduizend stadiën was; dan zou zij onmetelijk boven de wolken uitrijzen, ja zelfs boven de lucht atmosfeer, waarvan de hoogte niet boven de dertig stadiën uitgaat; ja zelfs zou zij onmetelijk in de ether opklimmen naar het zenit.

Dat met drie even gelijk wordt aangeduid dat alle dingen van die Kerk vanuit het goede van de liefde zijn, blijkt ook uit wat volgt, want er wordt gezegd dat 'de stad was zuiver goud, zuiver glas gelijk', vers 18; en eveneens dat 'de straat van de stad was zuiver goud evenals doorluchtig glas', vers 21; en met het goud wordt het goede van de liefde aangeduid.

Dat alle dingen van de hemel en van de Kerk vanuit het goede van de liefde zijn en het goede van de liefde vanuit de Heer is, zal men in het volgende artikel zien.

908. Dat alle dingen van de hemel en van de Kerk zijn vanuit het goede van de liefde en het goede van de liefde is vanuit de Heer, kan men niet zien en vandaar ook niet weten, tenzij het wordt aangetoond; dat het niet wordt geweten, omdat men het niet ziet, is omdat het goede niet in het denken van de mens binnengaat zoals het ware; het ware immers wordt in het denken gezien, omdat het is vanuit het licht van de hemel, maar het goede wordt slechts gevoeld, omdat het is vanuit de warmte van de hemel en zelden let iemand, als hij bespiegelt over de dingen die hij denkt, op de dingen die hij voelt, maar hij let op de dingen die hij ziet; dit is de oorzaak dat de geleerden alle dingen hebben toegekend aan het denken en niet aan de aandoening; en dat de Kerk alle dingen heeft toegekend aan het geloof en niet aan de liefde, terwijl toch het ware, dat heden in de Kerk van het geloof of het geloof wordt genoemd,

slechts de vorm is van het goede, dat van de liefde is zie nr. 875; omdat nu de mens niet het goede in zijn denken ziet, het goede immers, wordt zoals gezegd, slechts gevoeld en gevoeld onder verschillende gedaante van het verkwikkelijke en omdat de mens niet let op de dingen die hij in zijn denken voelt, maar op die welke hij daar ziet, noemt hij daarom al datgene goed wat hij vanuit het verkwikkelijke voelt en vanuit het verkwikkelijke voelt hij het boze, omdat dit in de mens is vanaf de verwekking dus vanaf de geboorte en voortgaat vanuit de liefde van zich en van de wereld; dit is de oorzaak dat men niet weet dat het goede van de liefde het al is van de hemel en van de Kerk en dat dit in de mens niet is, dan alleen uit de Heer en dat het niet invloeit uit de Heer bij een ander dan bij hem die de boze dingen met de verkwikkelingen ervan als zonden schuwt.

Deze dingen zijn het die worden verstaan onder de woorden van de Heer, *‘dat de wet en de profeten afhangen van deze twee bevelen: Gij zult God liefhebben boven alle dingen en de naaste zoals uzelf’*, (Mattheüs 22:35-40); en ik kan verzekeren, dat er niet een grein van het ware, dat in zich het ware is, bij de mens is, tenzij voor zoveel als het is vanuit het goede van de liefde uit de Heer en vandaar ook niet een grein van geloof, dat in zich het geloof is, dat wil zeggen, levend, heilbrengend en geestelijk, tenzij voor zoveel als het is vanuit de naastenliefde, die uit de Heer is.

Aangezien het goede van de liefde het al is van de hemel en van de Kerk, zijn daarom de algehele hemel en de algehele Kerk door de Heer geordend volgens de aandoeningen van de liefde en niet volgens iets van denken, daarvan gescheiden; het denken immers is de aandoening in de vorm, zoals de spraak de klank is in de vorm.

909. En hij mat haar muur, honderdvierenveertig ellen, betekent dat getoond werd hoedanig het Woord is in die Kerk, dat vanuit het Woord al haar ware en goede dingen zijn.

Met hij mat, wordt aangeduid dat het hoedanige werd getoond, nr. 907; met de muur wordt het Woord aangeduid in de letterlijke zin, nr. 898; met honderdvierenveertig worden alle ware en goede dingen van de Kerk vanuit het Woord aangeduid, nr. 348; met de ellen wordt het hoedanige, eender als met de maat aangeduid; met 144 immers wordt iets eenders aangeduid als met 12, omdat uit 12 vermenigvuldigd met 12 het getal 144 verrijst en de vermenigvuldiging neemt de betekenis niet weg.

910. De maat van een mens en ook van een engel, betekent de hoedanigheid van die Kerk, dat zij één maakt met de hemel.

Met de maat wordt het hoedanige van de zaak aangeduid, nrs. 313, 486; met de mens wordt hier de Kerk vanuit de mensen aangeduid en met de engel wordt de hemel vanuit de engelen aangeduid; vandaar wordt met de maat van een mens en ook van een engel, het hoedanige van de Kerk aangeduid, dat zij één maakt met de hemel.

Met de mens wordt in het Woord het inzicht en de wijsheid vanuit het Woord aangeduid, nr. 243; en het inzicht en de wijsheid vanuit het Woord bij de mens, is de Kerk bij hem; vandaar wordt onder de mens in het concrete of in het algemeen, dat wil zeggen, wanneer een gezelschap of een menigte, mens wordt genoemd, in de geestelijke zin de Kerk verstaan; vandaar is het, dat de profeten ‘zonen des mensen’ werden genoemd en dat de Heer Zelf Zich ‘Zoon des Mensen’ heeft genoemd en de Zoon des Mensen is het ware van de Kerk vanuit het Woord en wanneer over de Heer wordt gehandeld, is Hij het Woord Zelf, waar vanuit de Kerk is.

Met de engel worden drie dingen aangeduid: in de hoogste zin de Heer, in de algemene zin de hemel of een hemels gezelschap en in de bijzondere zin het Goddelijk Ware; dat deze drie met de engel worden aangeduid, zie de nrs. 5,65,170,258,342,344,415,465,644,647,648,657,718; hier wordt aangeduid de hemel, waarmee de Nieuwe Kerk van de Heer één zal maken.

Dat de Kerk die vanuit het Woord, dus uit de Heer, de Kerk is, in vergezelschapping is met de hemel en in verbinding met de Heer, zie nr. 818; anders de Kerk die niet vanuit het Woord van de Heer is.

911. En de bouw van haar muur was jaspis, betekent dat al het Goddelijk Ware van het Woord in de zin van de letter bij de mensen van die Kerk doorschijnend is vanuit het Goddelijk Ware in de geestelijke zin.

Met de muur wordt het Woord in de letterlijke zin aangeduid, nr. 898; met zijn bouw wordt het al ervan aangeduid, omdat het al ervan in de bouw is; met de jaspis wordt iets eenders aangeduid als met de kostbare steen over het algemeen en met de kostbare steen wordt, wanneer over het Woord wordt gehandeld, aangeduid het Goddelijk Ware van het Woord in de zin van de letter, doorschijnend vanuit het Goddelijk Ware in de geestelijke zin, nrs. 231, 540, 726, 823; dat iets eenders met de jaspis wordt aangeduid, zie nr. 897.

Dat het dóórschijnt, is omdat het Goddelijk Ware in de zin van de letter in het natuurlijk licht is en het Goddelijk Ware in de geestelijke zin in het geestelijk licht is; en daarom wordt, wanneer bij de mens die het Woord leest, het geestelijk licht in het natuurlijk licht invloeit, deze mens verlicht en ziet hij de ware dingen daar, want de voorwerpen van het geestelijk licht zijn de ware dingen; het Woord is ook in de zin van de letter zodanig dat hoe meer de mens wordt verlicht door de invloeiing van het licht van de hemel, des te meer ware dingen hij vanuit het verband en vandaar vanuit de vorm ervan ziet en hoe meer hij die dingen zo ziet, des te innerlijker wordt zijn redelijke geopend, want het redelijke is het ontvangende van het licht van de hemel.

912. En de stad was zuiver goud, zuiver glas gelijk, betekent dat vandaar het al van die Kerk is het goede van de liefde invloeiend tezamen met het licht vanuit de hemel uit de Heer.

Onder de stad of Jeruzalem, wordt verstaan de Nieuwe Kerk van de Heer, ten aanzien van het al van haar, innerlijk of binnen de muur beschouwd; met goede wordt het goede van de liefde uit de Heer aangeduid, waarover hierna; met zuiver glas gelijk, wordt aangeduid doorschijnend vanuit de Goddelijke Wijsheid en omdat die in de hemel als licht verschijnt en invloeit uit de Heer als Zon, wordt met zuiver glas gelijk, aangeduid invloeiend tezamen met het licht vanuit de hemel uit de Heer.

Bovendien is in nr. 908 getoond, dat alle dingen van de hemel en van de Kerk vanuit het goede van de liefde zijn en het goede van de liefde vanuit de Heer is; hier nu wordt gezegd dat de stad werd gezien zoals zuiver goud, waarmee wordt aangeduid, dat het al van de Nieuwe Kerk, namelijk het Nieuwe Jeruzalem, het goede van de liefde uit de Heer is; maar omdat het goede van de liefde alleen op zichzelf of los van de ware dingen van de wijsheid, niet bestaat, maar om het goede van de liefde te zijn, geformeerd moet zijn en het wordt geformeerd door de ware dingen van de wijsheid, zo wordt hier daarom gezegd: zuiver goud, zuiver glas gelijk; het goede van de liefde immers heeft zonder de ware dingen van de wijsheid niet enige hoedanigheid, omdat het niet enige vorm heeft en de vorm ervan is volgens de ware dingen ervan in hun orde en verband invloeiend tezamen met het goede van de liefde uit de Heer, dus in de mens volgens de opneming; gezegd wordt in de mens, maar verstaan wordt niet als van de mens, maar als van de Heer in hem.

Hieruit nu blijkt dat met de stad zuiver goud, zuiver glas gelijk, wordt aangeduid dat vandaar het al van die Kerk is het goede van de liefde invloeiend tezamen met het licht vanuit de hemel uit de Heer.

913. Dat het goud het goede van de liefde betekent, is omdat de metalen evenzeer als alle en de afzonderlijke dingen die in de natuurlijke wereld verschijnen, overeenstemmen: het goud met het goede van de liefde, het zilver met de ware dingen van de wijsheid, het koper of het brons met het goede van de naastenliefde en het ijzer met de ware dingen van het geloof;

vandaar is het, dat deze metalen ook in de geestelijke wereld zijn, aangezien alle dingen die daar verschijnen, overeenstemmingen zijn; zij stemmen immers overeen met de aandoeningen en vandaar met het denken van de engelen, dat in zich geestelijk is.

Dat het goud vanwege de overeenstemming het goede van de liefde betekent, kan vaststaan uit deze plaatsen: *'Ik raad u, van Mij te kopen goud beproefd met vuur, opdat gij verrijkt moogt zijn'*, (Openbaring 3:18).

'Hoe is het goud verdonkerd, het beste keurgoud verkeerd; uitgestort zijn de stenen der heiligheid aan het hoofd van alle straten; de zonen Zions zijn gelijk geacht aan zuiver goud', (Klaagliederen 4:1,2).

'Hij zal de zielen van de armen redden en Hij zal hun geven van het goud van Scheba', (Psalm 72:14,15).

'Voor brons zal Ik goud brengen en voor ijzer zilver en voor hout brons en voor stenen ijzer en Ik zal uw schatting vrede stellen en uw drijvers gerechtigheid', (Jesaja 60:17).

'Zie, gij zijt wijs; niet enig verborgene was voor u verscholen; in uw wijsheid en in uw inzicht hebt gij u goud en zilver gemaakt in uw schatten; gij waart in de tuin Eden, alle kostbare steen was uw deksel en goud', (Ezechiël 28:3,4,13).

'Een hoop kamelen, zij zullen u bedekken, zij allen zullen vanuit Scheba komen, goud en wierook zullen zij brengen en de loven van Jehovah aankondigen', (Jesaja 60:6,9; Mattheüs 2:11).

'Ik zal dit huis met heerlijkheid vervullen, Mijn is het zilver en Mijn is het goud; de heerlijkheid van dit latere huis zal groter zijn dan van het eerdere', (Haggai 2:8-10).

'Dochters van koningen zijn onder uw kostbaren; de koningin stond aan uw rechterhand, in het beste goud van Ofir, van vlechtsels van goud is haar kleed', (Psalm 45:10,14; Ezechiël 16:13).

'Gij hebt genomen de vaten van uw sieraad vanuit Mijn goud en vanuit Mijn zilver, welke Ik u gegeven had en gij hebt u beelden van het manlijke gemaakt', (Ezechiël 16:17).

'Mijn zilver en Mijn goud hebt gij genomen en Mijn verlangenswaardige goede dingen hebt gij in uw tempels gebracht', (Joël 3:5).

Aangezien het goud het goede van de liefde betekende, werd daarom, *'toen Balthazar met zijn rijksgraven wijn dronk uit de vaten van goud die waren gehaald uit de tempel van Jeruzalem en tevens loofde de goden van goud, zilver, brons en ijzer, op de wand geschreven en werd hij in die nacht gedood'*, (Daniël 5:2) e.v.; behalve op vele andere plaatsen.

Aangezien het goud het goede van de liefde betekende, was daarom *'de ark, waarin de Wet was, overtrokken met goud van binnen en van buiten'*, (Exodus 25:11).

En waren daarom *'het verzoendeksel en de cherubim op de ark uit zuiver goud'*, (Exodus 25:17,18).

Het reukaltaar was uit zuiver goud, (Exodus 30:3).

Evenzo de kandelaar met de lampen, ((Exodus 25:31,38)

En de tafel waarop de broden der aangezichten lagen was overtrokken met goud, (Exodus 25:23,24).

Aangezien het goud het goede van de liefde betekende, het zilver het ware van de wijsheid, het brons het goede van de natuurlijke liefde, welke liefde de naastenliefde wordt genoemd en het ijzer het ware van het geloof, noemden daarom de Ouden de opeenvolgingen van de tijden vanaf de oudste tot aan de laatste toe: de gouden, de zilveren, de bronzen en de ijzeren eeuw; eerdere dingen worden aangeduid met het beeld dat aan Nebukadnezar in de droom verscheen, waarvan *'het hoofd was goed goud, borst en armen zilver, buik en dijen brons, benen ijzer, voeten deels ijzer, deels leem'*, (Daniël 2:32,33); met deze dingen worden de opeenvolgende staten van de Kerk in deze wereld vanaf de oudste tijden tot aan de huidige toe aangeduid.

De huidige Kerk wordt als volgt beschreven: *'Dat gij gezien hebt ijzer vermengd met leem van modder; zij zullen zich door zaad van de mensen vermengen, maar zij zullen het een met*

het ander niet samenkleven, gelijk als ijzer niet vermengd wordt met leem, vers 43; met het ijzer wordt, zoals gezegd, het ware van het geloof aangeduid, maar wanneer het niet het ware van het geloof is, maar geloof zonder het ware, dan is het ijzer vermengd met leem van modder en die kleven niet samen; met het zaad van de mensen, waarmee zich die zullen vermengen, wordt het Ware van het Woord aangeduid; dit is de staat van de Kerk heden ten dage; wat daarna zal gebeuren, wordt daar met weinig dingen beschreven in vers 45, maar met meer in (Openbaring 7:13-18,27).

914. En de fundamenten van de muur van de stad waren alle met kostbare steen versierd, betekent dat alle dingen van de leer van het Nieuwe Jeruzalem, genomen vanuit de letterlijke zin van het Woord, bij hen die daar zijn zullen verschijnen in het licht volgens de opneming. Met de twaalf fundamenten worden alle dingen van de leer aangeduid, nr. 902; met de muur wordt het Woord in de zin van de letter aangeduid, nr. 898; met de heilige stad Jeruzalem, wordt de Nieuwe Kerk van de Heer aangeduid, nrs. 879, 880; met de kostbare steen wordt het Woord in de zin van de letter aangeduid, doorschijnend vanwege de geestelijke zin ervan, nrs. 231, 540, 726, 911; en omdat dit plaatsvindt volgens de opneming, wordt daarom aangeduid dat alle dingen van de leer vanuit het Woord bij hen zullen verschijnen in het licht volgens de opneming.

Ieder die niet gezond denkt, kan niet geloven dat alle dingen van de Nieuwe Kerk in het licht kunnen verschijnen, maar laten zij weten dat het kan, want ieder mens heeft een uiterlijk en een innerlijk denken: het innerlijke denken is in het licht van de hemel en wordt doorvatten genoemd en het uiterlijk denken is in het licht van de wereld; en het verstand van ieder mens is zodanig, dat het verheven kan worden tot het licht van de hemel en het wordt ook verheven indien hij uit enige verkwikking het ware wil zien, dat dit zo is, werd met veel ondervinding te weten gegeven, waarover men wonderbaarlijke dingen kan zien in het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid’ en nog meer in het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’; want het verkwikkelijke van de liefde en van de wijsheid verheft het denken, zodat men zoals in het licht ziet dat het zo is, hoewel men tevoren die zaken niet had gehoord; dit licht dat het gemoed verlicht, vloeit nergens anders vandaan in dan vanuit de hemel uit de Heer; en omdat zij die uit het Nieuwe Jeruzalem zullen zijn, rechtstreeks tot de Heer zullen gaan, vloeit dat licht in langs de weg van de orde, namelijk door de liefde van de wil in de doorvatting van het verstand.

Maar zij die dat dogma bij zich hebben bevestigd dat het verstand in de theologische zaken niets heeft te zien, maar dat men blind moet geloven wat de Kerk leert, kunnen niet enig ware in het licht zien; zij hebben immers de weg van het licht bij zich versperd; dit dogma heeft de Kerk van de hervormden vastgehouden, uit het rooms-katholieke godsdienstige, dat leert dat niemand behalve de Kerk zelf, waaronder zij de paus en het pauselijk consistorie verstaan, het Woord heeft uit te leggen en dat hij die niet met het geloof alle dingen van de door de Kerk geleerde leer omhelst, als een ketter moet worden beschouwd en dat hij vervloekt is; dat dit zo is, staat vast uit de slotwoorden van het Concilie van Trente, waarin alle dogma’s van dat godsdienstige zijn vastgesteld en waar aan het einde dit wordt gezegd: Toen zei de voorzitter Moron: Gaat in vrede. Toejuichingen volgden, onder andere deze van de kardinaal van Lotharingen en de vaders: Allen geloven wij aldus, allen zijn wij van hetzelfde gevoelen, allen onderschrijven wij het, met hetzelfde instemmende en het omhelzende; dit is het geloof van de gezegenden Petrus en de apostelen, dit is het geloof van de vaders, dit is het geloof van de rechtgelovigen; het zij zo; Amen, amen, de banvloek over de kettters al tezamen, de banvloek, de banvloek.

Het zijn de besluiten van dat concilie die bovenaan de aanvang van dit werk in hoofdtrekken zijn aangevoerd, waarin evenwel nauwelijks één Ware is.

Deze dingen zijn aangevoerd, opdat men zal weten dat de hervormden, dit blinde geloof, dat wil zeggen het van het verstand gescheiden geloof, uit dat godsdienstige hebben vastgehouden en zij die na dit dat geloof vasthouden, kunnen niet worden verlicht in de Goddelijke Ware dingen uit de Heer; zolang het verstand gevangen wordt gehouden onder de gehoorzaamheid van het geloof of zolang het verstand daarvan wordt verwijderd de ware dingen van de Kerk te zien, wordt de theologie niets dan een zaak van het geheugen en een zaak alleen van het geheugen wordt verstrooid zoals elke zaak die van haar oordeel is losgeslagen en zij gaat aan haar eigen duisternis te gronde; vandaar is *het 'dat zij de blinde leidlieden van de blinden zijn en wanneer de blinde de blinde leidt, zo vallen beiden in de kuil'*, (Mattheüs 15:14); en zij zijn blind, omdat zij niet binnengaan door de deur, maar van ergens anders: Jezus zei immers: *'Ik ben de Deur; indien iemand door Mij zal zijn ingegaan, die zal behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan en weide vinden'*, (Johannes 10:9); weide vinden is geleerd worden, verlicht worden en gevoed worden in de Goddelijke ware dingen; allen die niet door de deur, dat wil zeggen, door de Heer, binnengaan, worden dieven en rovers genoemd; maar zij die door de deur, dat wil zeggen, de Heer binnengaan, worden herders der schapen genoemd, (Johannes 10:1,2); ga daarom, vriend, tot de Heer en schuw de boze dingen als zonden en verwerp het geloof-alleen; dan zal uw verstand geopend worden en gij zult wonderbaarlijke dingen zien en erdoor worden aangedaan.

915. Het eerste fundament was jaspis, het tweede saffier, het derde chalcedon, het vierde smaragd, het vijfde sardonyx, het zesde sardius, het zevende chrysoliet, het achtste beril, het negende topaas, het tiende chrysopraas, het elfde hyacint, het twaalfde amethyst, betekent alle dingen van die leer vanuit de zin van de letter van het Woord in hun orde bij hen die rechtstreeks tot de Heer gaan en leven volgens de geboden van de Decaloog door de boze dingen als zonden te schuwen; dezen immers en geen anderen zijn in de leer van de liefde tot God en van de liefde jegens de naaste, welke de twee fundamenten zijn van de godsdienst. Dat met de twaalf fundamenten van de muur alle dingen van de leer van het Nieuwe Jeruzalem vanuit de zin van de letter van het Woord worden aangeduid, zie de nrs. 902, 914; dat met de kostbare stenen in het algemeen worden aangeduid alle ware dingen van de leer vanuit het Woord, doorschijnend door de geestelijke zin, zie de nrs. 231, 540, 726, 911, 914; hier wordt met iedere steen een of ander dóórschijnend ware in het bijzonder aangeduid; dat het Woord in de zin van de letter ten aanzien van de leerstellingen ervan overeenstemt met de kostbare stenen van elk geslacht, zie het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift', nrs. 43 tot 45.

Er zijn twee kleuren in het algemeen die in de kostbare stenen dóórschijnen: de rode en de blanke kleur; de overige kleuren, zoals groen, geel, blauw en andere, zijn hieruit samengesteld met bemiddeling van zwart; en met de rode kleur wordt het goede van de liefde aangeduid en met de blanke kleur wordt het ware van de wijsheid aangeduid; dat de rode kleur het goede van de liefde betekent, is omdat het de oorsprong ontleent aan het vuur van de zon en het vuur van de Zon van de geestelijke wereld is in zijn wezen de Goddelijke Liefde van de Heer en dus het goede van de liefde; en dat de blanke kleur het ware van de wijsheid betekent, is omdat zij de oorsprong ontleent aan het licht dat uit het vuur van die Zon voortgaat en dat voortgaande licht is in zijn wezen de Goddelijke Wijsheid, dus het ware van de wijsheid en het zwarte ontleent de oorsprong aan de schaduw van het blanke, namelijk de onwetendheid. Maar afzonderlijk te ontvouwen wat van het goede en wat van het ware met iedere steen wordt aangeduid, zou al te ver voeren; niettemin, om te weten wat van het goede en wat van het ware iedere steen betekent, zie (Openbaring 7:5-8) en de artikelen nrs. 349 tot 361, waar over de twaalf stammen van Israël wordt gehandeld; hetzelfde immers wordt hier met elke steen aangeduid, als met iedere daar genoemde stam, aangezien met de daar beschreven twaalf stammen evenzo alle goede en ware dingen van de Kerk en van de Leer van haar in hun orde worden aangeduid; en daarom wordt ook in dit hoofdstuk, vers 14 gezegd, 'dat in

deze twaalf fundamente de namen geschreven waren van de twaalf apostelen van het Lam' en met de twaalf apostelen worden alle dingen van de leer ten aanzien van de Heer en ten aanzien van het leven volgens Zijn geboden aangeduid, nr. 903.

Met de twaalf stenen worden ook eendere dingen aangeduid als met de twaalf kostbare stenen in de borstlap van Aharon, die de Urim en de Thummim werd genoemd, (Exodus 28:15-21); deze verzen zijn ook in het werk 'Hemelse Verborgenheden' in de nrs. 9856 tot 9882 afzonderlijk ontvouwd, met dit verschil dat in deze de namen van de twaalf stammen Israëls waren en in de eerdergenoemde de namen van de twaalf apostelen van het Lam.

Dat de fundamente vanuit kostbare stenen zijn, wordt ook gezegd bij Jesaja: *'O gij verdrukte, zie, Ik zal met spiesglans schikken uw stenen, Ik zal uw fundamente stellen in saffieren en uw poorten tot karbonkelstenen; al uw zonen zullen van Jehovah geleerd zijn'*, (Jesaja 54:11-13); onder de verdrukte wordt de Kerk verstaan die uit de Heer bij de natiën moet worden geïnstalleerd; bij dezelfde: *'Zo zei de Heer Jehovih: Ik zal in Zion een steen grondvesten, een steen der beproeving, een hoek van waarde, van gegronde grondvesting; Ik zal het gericht stellen tot rechtsnoer en de gerechtigheid tot schietlood'*, (Jesaja 28:16,17).

Aangezien al het ware van de leer vanuit het Woord moet zijn gegrondvest op de erkenning van de Heer, wordt daarom de Heer genoemd de Steen Israëls, (Genesis 49:24; en verder ook de Hoeksteen, die de bouwlieden verworpen hebben, (Mattheüs 21:42; Markus 12:10,11; Lukas 20:17,18); dat de hoeksteen een steen van de fundamente is, staat vast uit (Jeremia 51:26).

De Heer wordt ook in het Woord op vele plaatsen de Rots genoemd en daarom verstond Hij Zichzelf onder de Rots, toen Hij zei: *'Op deze Rots zal Ik Mijn Kerk bouwen'*, (Mattheüs 16:18,19); en eveneens toen Hij zei: *'Wie Mijn woorden hoort en dezelve doet, is te vergelijken met een voorzichtig man, die een huis bouwt en legt het fundament op de rots, (Lukas 6:47,48; Mattheüs 7:24,25); met de Rots wordt de Heer aangeduid ten aanzien van het Goddelijk Ware van het Woord.*

Dat alle dingen van de Kerk en van de leer ervan betrekking hebben op deze twee punten: dat men rechtstreeks tot de Heer moet gaan en dat men moet leven volgens de geboden van de Decaloog door de boze dingen als zonden te schuwen en dat zo alle dingen van de leer betrekking hebben op de liefde tot God en op de liefde jegens de naaste, zie het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Naastenliefde', waar deze dingen in hun orde zullen worden uiteengezet.

916. En de twaalf poorten twaalf parels; en elk der poorten was uit één parel, betekent dat de erkenning en de erkenning van de Heer alle erkenningen van het ware en het goede, die vanuit het Woord zijn, verbindt tot één en binnenleidt in de Kerk.

Met de twaalf poorten worden de erkenningen van het ware en het goede in hoofdtrekken aangeduid, waardoor de mens in de Kerk wordt binnengeleid, nrs. 899, 900; met de twaalf parels worden ook de erkenningen van het ware en het goede in hoofdtrekken aangeduid, nr. 727; vandaar was het dat de poorten parels waren; dat elk van de poorten uit één parel was, is omdat alle erkenningen van het ware en het goede, die met de poorten en met de parels worden aangeduid, betrekking hebben op één erkenning, die het samenvattende ervan is, die ene erkenning is de erkenning van de Heer; er wordt gezegd één erkenning, hoewel het er meerdere zijn die één erkenning maken; de erkenning immers van de Heer is de universele erkenning van alle dingen van de leer en vandaar van alle dingen van de Kerk; vanuit haar trekken alle dingen van de eredienst hun ziel en leven, want de Heer is het al in alle dingen van de hemel en de Kerk en vandaar in alle dingen van de eredienst.

Dat de erkenning en de erkenning van de Heer alle erkenningen van het ware en het goede vanuit het Woord tot één verbindt, is omdat er een verband is van alle geestelijke waarheden, en indien men het zou willen geloven, haar verband is zoals het verband van alle leden, ingewanden en organen van het lichaam; en daarom, zoals de ziel al die dingen in de orde en

het verband samenhoudt, zodat zij niet anders dan als een één wordt gevoeld, evenzo houdt de Heer bij de mens alle geestelijke waarheden samen.

Dat de Heer de Poort Zelf is, door welke men moet binnengaan in de Kerk en vandaar in de hemel, leert Hijzelf bij Johannes: *'Ik ben de Deur, indien iemand door Mij zal zijn binnengegaan, die zal behouden worden'*, (Johannes 10:9); en dat de erkenning en de erkentenis van Hem de parel zelf is, wordt verstaan onder deze woorden van de Heer bij Mattheüs: *'Het koninkrijk der hemelen is gelijk aan een mens handelaar zoekende schone parels, die, hebbende een kostbare parel gevonden, ging heen en verkocht alle dingen die hij had en kocht deze'*, (Mattheüs 13:45,46); de éne kostbare parel is de erkenning en de erkentenis van de Heer.

917. En de straat was zuiver goud evenals doorluchtig glas, betekent dat al het ware van die Kerk en van haar leer is in vorm het goede van de liefde invloeiend tezamen met het licht vanuit de hemel uit de Heer.

Deze dingen zijn eender aan de dingen die eerder in vers 18 over de stad zelf worden gezegd, namelijk dat zij was zuiver goud, zuiver glas gelijk; en dat daarmee wordt aangeduid, dat het al van die Kerk is het goede van de liefde invloeiend tezamen met het licht vanuit de hemel uit de Heer, zie de nrs. 912, 913, met dit verschil dat hier wordt gezegd, dat de straat van de stad zodanig is en met de straat van de stad wordt het ware van de leer van de Kerk aangeduid, nr. 501; dat al het ware van de leer van de Kerk vanuit het Woord in vorm is het goede van de liefde, zie eerder de nrs. 906, 908.

918. En een tempel zag ik niet in haar, omdat de Heer God almachtig, haar Tempel is en het Lam, betekent dat in deze Kerk niet enig uiterlijke gescheiden van het innerlijke zal zijn, omdat de Heer Zelf in Zijn Goddelijk Menselijke, uit Wie het al van de Kerk is, alleen wordt toegegaan, vereerd en aanbeden.

Onder 'een tempel zag ik niet in haar', wordt niet verstaan dat er in de Nieuwe Kerk, dus het Nieuwe Jeruzalem, niet tempels zullen zijn, maar dat in haar niet een uiterlijke gescheiden van het innerlijke zal zijn; de oorzaak hiervan is deze, dat met de tempel de Kerk ten aanzien van de eredienst wordt aangeduid en in de opperste zin de Heer Zelf ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, Die vereerd moet worden; zie de nrs. 191, 529, 585; en omdat het al van de Kerk is uit de Heer, wordt daarom gezegd omdat de Heer God almachtig haar Tempel is en het Lam, waarmee de Heer wordt aangeduid in Zijn Goddelijk Menselijke; onder de Heer God almachtig wordt verstaan de Heer uit het eeuwige, Die Jehovah is en met het Lam wordt aangeduid het Goddelijk Menselijke van Hem, zoals meermalen eerder.

919. En de stad heeft niet van node de zon en de maan om in haar te lichten, omdat de heerlijkheid Gods haar heeft verlicht en haar Lamp het Lam, betekent dat de mensen van die Kerk niet zullen zijn in de liefde van zich en in het eigen inzicht en vandaar in een alleen natuurlijk schijnsel, maar vanuit het Goddelijk Ware van het Woord alleen uit de Heer, in het geestelijk licht.

Met de zon wordt hier aangeduid de natuurlijke liefde gescheiden van de geestelijke liefde, namelijk de liefde van zich; en met de maan wordt aangeduid het natuurlijk inzicht en verder het natuurlijk geloof, gescheiden van het geestelijk inzicht en geloof, namelijk het eigen inzicht en het geloof uit zich; deze liefde en dit inzicht en geloof worden hier aangeduid met zon en maan, die zij niet nodig zullen hebben om te lichten vóór hen die in de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn; met de heerlijkheid van God, die haar verlicht, wordt het Goddelijk Ware van het Woord aangeduid, nr. 629; en omdat uit de Heer die verlichting is, wordt gezegd, en haar Lamp het Lam.

Eendere dingen als hier worden met de volgende woorden bij Jesaja aangeduid: *'Gij zult uw muren heil noemen en uw poorten lof; de zon zal u niet meer zijn tot een licht overdag en tot*

een glans zal u de maan niet lichten, maar Jehovah zal u zijn tot een licht der eeuwigheid en uw God tot uw sieraad; uw Zon zal niet meer ondergaan en uw Maan zal niet worden ingetrokken, omdat Jehovah u tot een licht der eeuwigheid zal zijn; uw volk zijn allen gerechten, (Jesaja 60:18-21); onder de zon en de maan die niet meer zullen lichten, worden de liefde van zich en het eigen inzicht verstaan; en onder de Zon en de Maan die niet meer zullen ondergaan, worden verstaan de liefde uit de Heer tot de Heer en het inzicht en verder het geloof uit Hem; en daarmee dat Jehovah tot een licht der eeuwigheid zal zijn, wordt iets eenders aangeduid als hier daarmee dat de heerlijkheid van God haar zal verlichten en haar Lamp het Lam.

Dat de Zon de liefde tot de Heer betekent en in de tegengestelde zin de liefde van zich, zie de nrs. 53, 414; en dat de Maan het inzicht uit de Heer en het geloof uit Hem betekent, nrs. 332, 413, 414; vandaar betekent de maan in de tegengestelde zin het eigen inzicht en het geloof uit zich.

Aangezien met de zon in de tegengestelde zin de liefde van zich wordt aangeduid en met de maan het eigen inzicht en het geloof uit zich, was het daarom een gruwel om de zon, de maan en de sterren te aanbidden, zoals kan vaststaan bij, (Jeremia 8:1,2; Ezechiël 8:15,16; Zefanja 1:5) en dat die gestenigd werden, (Deuteronomium 117:2,3,5).

920. En de natiën die gezaligd worden, zullen in haar licht wandelen, betekent dat allen die in het goede van het leven zijn en geloven in de Heer, daar zullen leven volgens de Goddelijke ware dingen en ze van binnen in zich zullen zien, zoals het oog de voorwerpen ziet.

Met de natiën worden degenen aangeduid die in het goede van het leven zijn en eveneens zij die in het boze van het leven zijn, nr. 483; hier degenen die in het goede van het leven zijn en geloven in de Heer, omdat er wordt gezegd: de natiën die gezaligd worden; in het licht wandelen, betekent leven volgens de Goddelijke ware dingen en die van binnen in zich zien, zoals het oog de voorwerpen; de voorwerpen immers van het geestelijk gezicht, dat van het innerlijk verstand is, zijn de geestelijke ware dingen, die door hen die in dat verstand zijn, evenzo worden gezien als de natuurlijke voorwerpen door de ogen; met het licht wordt hier aangeduid het doorvatten van het Goddelijk Ware vanuit de innerlijke verlichting uit de Heer bij hen, nr. 796; en met wandelen wordt leven aangeduid, nr. 167; daaruit blijkt, dat met in het licht van het Nieuwe Jeruzalem wandelen, wordt aangeduid vanuit de innerlijke verlichting de Goddelijk ware dingen doorvatten en zien en ernaar leven.

Maar dit moet worden toegelicht, omdat men niet weet wie er hier onder de natiën worden verstaan en wie onder de koningen, over wie in dit vers volgt; met de natiën worden degenen aangeduid die in het goede van de liefde uit de Heer zijn; dit goede wordt het hemels goede genoemd; en met de koningen worden degenen aangeduid die in de ware dingen van de wijsheid vanuit het geestelijk goede uit de Heer zijn, over wie in het volgende artikel; zij die in het hemels goede uit de Heer zijn, hebben allen de Goddelijke ware dingen aan hun leven ingeschreven en daarom wandelen, dat wil zeggen, leven, zij gerecht volgens die en eveneens zien zij die van binnen in zich, zoals het oog de voorwerpen; over hen zie de nrs. 120 tot 123. Alle hemelen zijn onderscheiden in twee rijken: het hemelse en het geestelijke; het goede van het hemelse rijk wordt het hemels goede genoemd, namelijk het goede van de liefde tot de Heer; en het goede van het geestelijk rijk wordt het geestelijk goede genoemd en het is het goede van de wijsheid, dat in zijn wezen het ware is; over deze beide rijken zie de nrs. 647, 725, 854; iets eenders is het geval met de Kerk; en daar zijn de mensen hemels, die gerecht volgens de geboden leven omdat het de Goddelijke Wetten zijn, zoals de burgerlijke mens leeft volgens de geboden van het gerechte, omdat het de burgerlijke wetten zijn, maar het verschil ertussen is, dat de eerstgenoemde vanwege zijn leven volgens de geboden of de wetten een burger van de hemel is, voor zoveel als hij bij zich de burgerlijke wetten, die van de gerechtigheid zijn, ook tot Goddelijke Wetten maakt.

Zij die hier met de natiën worden aangeduid, bij wie, zoals gezegd de Goddelijke ware dingen zijn ingeschreven, zijn degenen die worden verstaan bij Jeremia: *'Ik zal Mijn Wet in het midden van hen geven en zal die op hun hart schrijven; en zij zullen niet meer eenieder zijn genoot of eenieder zijn broeder, leren door te zeggen: Leert Jehovah kennen; allen immers zullen Mij leren kennen, van hun kleinste af tot hun grootste toe'*, (Jeremia 31:33,34).

921. En de koningen der aarde zullen hun heerlijkheid en eer in haar brengen, betekent dat allen die in de ware dingen van de wijsheid zijn vanuit het geestelijk goede, daar de Heer zullen belijden en aan Hem zullen toekennen al het ware en al het goede, dat bij hen is. Met de koningen der aarde worden degenen aangeduid die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer zijn, nrs. 20, 854; hier dus zij die in de ware dingen van de wijsheid zijn vanuit het goede van de geestelijke liefde, omdat tevoren de natiën worden genoemd, waarmee degenen worden aangeduid die in het goede van de hemelse liefde zijn; over wie in het voorgaande artikel; met de heerlijkheid en de eer brengen in haar, of in het Nieuwe Jeruzalem, wordt aangeduid de Heer belijden en aan Hem toekennen al het ware en goede, dat bij de mens is, dat deze dingen worden aangeduid, met de heerlijkheid en de eer brengen en geven, zie de nrs. 249, 629, 693; van de heerlijkheid immers wordt gesproken met betrekking tot het Goddelijk Ware en van de eer met betrekking tot het Goddelijk Goede van de Heer, nr. 249. Met de natiën en de koningen worden eendere dingen aangeduid als met de natiën en de volken, nr. 483; met de natiën zij die in het goede van de liefde zijn en met de volken zij die in de ware dingen van de wijsheid zijn, ook in de tegengestelde zin; en daarom wordt in het Woord hier en daar gezegd natiën en koningen, zoals er gezegd wordt natiën en volken, zoals in deze plaatsen: *'Alle koningen zullen zich voor Hem nederbuigen en alle natiën zullen Hem dienen'*, (Psalm 72:11).

'Gij zult de melk der natiën zuigen en gij zult de borsten der koningen zuigen', (Jesaja 60:16).

'Veel natiën en grote koningen zullen hen doen dienen', (Jeremia 25:14).

'De Heer aan uw rechter sloeg ten dage des toorns de koningen; Hij heeft gericht onder de natiën', (Psalm 110:5,6) en ook elders.

922. En haar poorten zullen niet worden gesloten overdag, nacht immers zal daar niet zijn, betekent dat in het Nieuwe Jeruzalem bij voortduur degenen worden opgenomen die in de ware dingen vanuit het goede van de liefde uit de Heer zijn, omdat daar het valse van het geloof niet is.

Daarmee dat de poorten overdag niet zullen worden gesloten, wordt aangeduid dat bij voortduur degenen worden toegelaten die willen binnengaan; met overdag wordt aangeduid bij voortduur, omdat daar altijd licht is, zie de verzen 11 en 23 en niet enige nacht, zoals volgt; dat bij voortduur degenen worden opgenomen die in de ware dingen vanuit het goede van de liefde uit de Heer zijn, is omdat het licht van het Nieuwe Jeruzalem het ware vanuit het goede van de liefde is en het goede van de liefde uit de Heer is, zoals meermalen eerder is aangetoond; en in dat licht kunnen geen anderen binnengaan dan zij die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer zijn; indien vreemden binnengaan, dan worden zij niet opgenomen, omdat zij niet samenstemmen en dan of zij gaan uit eigen beweging weg, omdat zij dat licht niet uithouden, of zij worden heengezonden; daarmee dat daar niet nacht zal zijn, wordt aangeduid dat daar het valse van het geloof niet is; met de nacht immers wordt het tegengestelde van het licht aangeduid en met het licht wordt aangeduid het ware vanuit het goede van de liefde uit de Heer, zoals gezegd is, vandaar wordt met de nacht datgene aangeduid wat niet vanuit het goede van de liefde uit de Heer is en dit is het valse van het geloof; het valse van het geloof wordt ook verstaan onder de nacht bij Johannes: *'Jezus zei: Ik moet werken de werken Gods, zolang het dag is; de nacht komt, wanneer niemand zal kunnen werken'*, (Johannes 9:4) en bij Lukas: *'In die nacht zullen twee op één bed zijn, de een zal worden aangenomen, de ander zal worden verlaten'*, (Lukas 17:34); daar wordt gehandeld

over de laatste tijd van de Kerk, wanneer er niets anders dan het valse van het geloof zal zijn; met het bed wordt de leer aangeduid.

923. En zij zullen de heerlijkheid en de eer der natiën in haar brengen, betekent dat zij die daar binnengaan, met zich brengen de belijdenis, de erkenning en het geloof, dat de Heer is de God van hemel en aarde en dat al het ware van de Kerk en al het goede van de godsdienst is uit Hem.

Dat met de heerlijkheid en de eer in haar brengen wordt aangeduid, de Heer belijden en aan Hem toekennen al het ware en al het goede dat bij de mens is, zie nr. 921; hier worden eendere dingen aangeduid, met dit verschil, dat zij die daar onder de koningen van de aarde worden verstaan, dat met zich zullen meebrengen; hier dat zij die onder de natiën worden verstaan, het zullen doen, want er wordt gezegd, zij zullen de heerlijkheid en de eer van de natiën in haar brengen en met de natiën worden degenen aangeduid die in het goede van het leven zijn en geloven in de Heer, nr. 920; en er wordt eveneens gehandeld over de opneming van hen die in de ware dingen vanuit het goede van de liefde uit de Heer zijn, nr. 922; daaruit volgt, dat met zij zullen de heerlijkheid en de eer van de natiën in haar brengen, wordt aangeduid dat zij die binnengaan, met zich brengen de belijdenis, de erkenning en het geloof, dat de Heer is de God van hemel en aarde en dat al het ware van de Kerk en dat al het goede van de godsdienst is uit Hem; bijna eendere dingen worden aangeduid met het volgende bij Jesaja: *'Ik zal de vrede over Jeruzalem uitbreiden, zoals een stortvloed de heerlijkheid der natiën'*, (Jesaja 66:12).

Gezegd wordt het ware van de Kerk en al het goede van de godsdienst, omdat iets anders is de Kerk en iets anders de godsdienst; de Kerk wordt de Kerk genoemd krachtens de Leer en de godsdienst wordt godsdienst genoemd krachtens het Leven volgens de Leer; het al van de leer wordt het ware genoemd en eveneens is haar goede het ware, omdat zij dit leert; maar het al van het leven volgens die dingen die de leer leert, wordt het goede genoemd, ook de ware dingen van de leer doen is het goede; zo wordt dus de Kerk en de godsdienst onderscheiden; toch kan daar waar de leer is en niet het leven ernaar, niet van Kerk noch van godsdienst worden gesproken, omdat de leer het leven als één met zich beschouwt, geheel en al zoals het ware en het goede, zoals het geloof en de naastenliefde, de wijsheid en de liefde en zoals het verstand en de wil; en daarom is daar waar de leer is en niet het leven ernaar, de Kerk niet.

924. En in haar zal niet binnengaan enige onreine en doende gruwel en leugen, betekent dat niemand in de Nieuwe Kerk van de Heer, dus het Nieuwe Jeruzalem, wordt opgenomen, die de goede dingen van het Woord echtbreekt en de ware dingen van het Woord vervalst en die de boze dingen doet vanuit bevestiging en zo eveneens de valse dingen.

Met niet binnengaan wordt aangeduid niet worden opgenomen, zoals eerder; met het onreine wordt geestelijke hoerij aangeduid, namelijk het echtbreken van het goede en het vervalsen van het ware van het Woord, nrs. 702, 728; dit is immers het onreine en het onzuivere zelf, omdat het Woord het reine en het zuivere zelf is en dit wordt bezoedeld door boosheden en valsheden, wanneer het verdraaid wordt; dat echtbreuk en hoerij overeenstemt met het echtbreken van het goede en het vervalsen van het ware van het Woord, zie de nrs. 134, 632; met gruwel en leugen doen, wordt aangeduid de boze dingen doen en zo eveneens de valse dingen; met de gruwelen worden de boze dingen van elk geslacht aangeduid, vooral die welke in de Decaloog worden genoemd, nr. 891; en met de leugen worden de valse dingen van elk geslacht aangeduid, hier de valse dingen van het boze, die in zich de boze dingen zijn, dus de valse dingen die het boze bevestigen en deze zijn dezelfde als de bevestigde boze dingen. Dat de leugen het valse van de leer betekent, is omdat de geestelijke leugen niet iets anders is; vandaar wordt met de leugen doen, aangeduid leven volgens de valse dingen van de leer. Dat de leugen in het Woord het valse van de leer aanduidt, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *'Wij hebben een verbond uitgehouden met de dood en met de hel hebben wij een*

gezicht gemaakt; wij hebben de leugen tot vertrouwen gesteld en in de valsheid hebben wij ons verscholen', (Jesaja 28:15).

'Zij misleiden, de man zijn genoot en spreken de waarheid niet en zij leerden hun tong leugen spreken', (Jeremia 9:5).

'Een volk der wederspanning is het, leugenachtige zonen; zij willen de Wet van Jehovah niet horen', (Jesaja 30:9).

'Zie, Ik ben tegen hen die dromen der leugen profeteren, die ze vertellen om Mijn volk te verleiden met hun leugens', (Jeremia 23:32).

'De waarzeggers zien leugen en zij spreken dromen der ijdelheid', (Zacharia 10:2).

'Zij zagen ijdelheid en voorzegging van leugen; daarom dat gijlieden ijdelheid spreekt en leugen ziet, daarom, zie, ben Ik tegen u, opdat Mijn hand zij tegen de profeten die leugen spreken', (Ezechiël 13:6-9; 21:29).

'Wee de stad der bloeden, gans vol van leugen en van roof', (Nahum 3:1).

'In de profeten van Jeruzalem zag Ik huiveringwekkende verstoktheid, door te echtbreken en te gaan in leugen', (Jeremia 23:14).

'Van de profeet aan tot de priester toe doet eenieder leugen', (Jeremia 8:10).

'In Israël deden zij leugen', (Hosea 7:1).

'Gij zijt vanuit de vader de duivel; die was een mensenmoorder van den beginne, omdat de waarheid niet in hem is; wanneer hij de leugen spreekt, zo spreekt hij vanuit zijn eigen dingen, omdat hij een leugenspreker is en de vader ervan', (Johannes 8:44); hier wordt ook onder de leugen het valse verstaan.

925. Dan alleen zij die geschreven zijn in het Boek des Levens van het Lam, betekent dat geen anderen in de Nieuwe Kerk, te weten het Nieuwe Jeruzalem worden opgenomen, dan zij die geloven in de Heer en leven volgens Zijn geboden in het Woord. Dat deze dingen worden aangeduid met 'geschreven zijn in het Boek des Levens', zie nr. 874, waaraan het niet nodig is hier meer dingen aan toe te voegen.

* * * * *

926. Toen ik bezig was met de ontvouwing van het twintigste hoofdstuk en nadacht over de draak, het beest en de pseudoprofeet, verscheen mij een zeker iemand die vroeg: Wat overdenkt u?

Ik zei dat het was over de pseudoprofeet; toen zei hij: Ik zal u meenemen naar de plaats waar degenen zijn die onder de pseudoprofeet worden verstaan.

Hij zei dat het dezelfde zijn die in hoofdstuk 13 worden beschreven onder 'het beest vanuit de aarde, dat twee hoorns had, het Lam gelijk, en sprak zoals de draak'.

Ik volgde hem, en zie, ik zag een menigte en in het midden ervan waren voorgangers, die hadden onderwezen dat niets anders de mens zaligt dan het geloof en dat de werken goede dingen zijn, maar niet tot het heil, en dat zij niettemin vanuit het Woord geleerd moeten worden, opdat de leken, vooral de eenvoudigen, nauwer in de banden van de gehoorzaamheid jegens de overheden worden gehouden, en zoals vanuit godsdienst, dus innerlijk, aangedreven worden om de zedelijke naastenliefde uit te oefenen.

Een van hen zei, toen hij mij zag: Wilt u onze kapel zien, waarin het representatieve beeld van ons geloof is?

Ik ging er naartoe en ik zag, en zie, het was prachtig; en in het midden ervan was het beeld van een vrouw, bekleed met een scharlaken kleed en die in de rechterhand een gouden munt hield en in de linker een keten van parels.

Maar zowel de kapel als het beeld waren door fantasieën teweeggebracht; helse geesten immers kunnen door fantasieën prachtige dingen uitbeelden, door de innerlijke dingen van het gemoed toe te sluiten en alleen de uiterlijke dingen ervan te openen, toen ik echter bemerkte dat het tovenarij was, bad ik tot de Heer, en plotseling werden de innerlijke dingen van mijn gemoed geopend en toen zag ik in plaats van die prachtige kapel, een huis vol spleten, van het dak tot aan de grond toe, waarin niets van samenhang was, en ik zag in plaats van de vrouw in dat huis een verschijning hangen, waarvan het hoofd eender was aan een draak, het lichaam zoals een pardel [luipaard], en de voeten zoals van een beer, en dus zoals het beest uit de zee wordt beschreven, (Apocalyps hoofdstuk 13); en in plaats van een vloer was er een moeras waarin een menigte van kikvorsen was; en er werd mij gezegd, dat onder het moeras een grote gehouwen steen lag, waaronder het Woord goed verborgen lag. Na deze dingen te hebben gezien, zei ik tegen de tovenaar: Is dit uw kapel?

Hij zei dat dit zo was; maar plotseling werd ook hem het innerlijk gezicht geopend en zag hij eendere dingen als ik; op het zien hiervan riep hij met een grote schreeuw uit: Wat is dit en waar komt dit vandaan?

Ik zei dat het was vanuit het licht van de hemel, dat de hoedanigheid van iedere vorm openlegt en hier de hoedanigheid van uw geloof dat is gescheiden van de geestelijke naastenliefde.

Terstond kwam er een oostelijke wind en nam alles wat daar was weg en droogde eveneens het moeras uit, en ontblootte zo de steen waaronder het Woord lag; hierna waaide als het ware een lentewarmte vanuit de hemel, en zie, toen werd in dezelfde plaats een tabernakel gezien, eenvoudig ten aanzien van de uitwendige vorm.

De engelen die bij mij waren zeiden: Zie, de tabernakel van Abraham, zodanig als die geweest is toen de drie engelen tot hem kwamen en aankondiging deden betreffende de aanstaande geboorte van Izaäk; deze tabernakel verscheen voor de ogen eenvoudig, maar werd niettemin naar gelang van de invloeiing van het licht vanuit de hemel steeds prachtiger en prachtiger; en het werd hun gegeven de hemel te openen waarin de geestelijke engelen waren, die in de wijsheid zijn.

Toen verscheen vanwege het toen daaruit invloeiende licht die tabernakel zoals een tempel, eender aan die van Jeruzalem; toen ik een blik naar binnen wierp, zag ik de grondsteen, waaronder het Woord was neergelegd, rondom bezaaid met edelstenen van waaruit als het ware een bliksem flitste naar de wanden toe, waarop vormen van cherubijnen waren en deze mooi met kleuren schakeerde.

Ik bewonderde deze dingen en de engelen zeiden: U zult nog wonderbaarlijker dingen zien, en het werd hun gegeven de derde hemel te openen, waarin de hemelse engelen waren die in de liefde zijn; en toen verdween tengevolge van het daaruit invloeiende licht die gehele tempel en in de plaats ervan werd de Heer alleen gezien, staande op de grondsteen, die het Woord was, in een eendere beeltenis als waarin Hij gezien werd door Johannes in hoofdstuk 1 van de Apocalyps.

Maar omdat toen een heiligheid de innerlijke dingen van het gemoed van de engelen vervulde, tengevolge waarvan de aandrang over hen kwam om voorover op het aangezicht te vallen, werd plotseling door de Heer de weg van het licht vanuit de derde hemel gesloten en werd de weg van het licht vanuit de tweede hemel geopend, tengevolge waarvan de aanblik van de vorige tempel terugkeerde en eveneens van de tabernakel, maar in de tempel.

Vanuit deze dingen werd het toegelicht wat er wordt verstaan onder deze woorden in dit hoofdstuk: Zie, de tabernakel Gods met de mensen, en Hij zal wonen met hen, (Apocalyps 21:3 n. 882), en onder deze: Een tempel zag ik niet in Nova Hierosolyma, omdat de Heer God almachtig is haar Tempel en het Lam, (Apocalyps 21:22 no. 918).

EINDE HOOFDSTUK 21.

DE APOCALYPS ONTHULD

**waarin de verborgenheden die daar voorzegd zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.**

TWEEËNTWINTIGSTE HOOFDSTUK

1. *En hij toonde mij een zuivere rivier van het water des levens, glanzend evenals kristal, uitgaande van de troon van God en van het Lam.*
2. *In het midden van haar straat en van de rivier, ginds en herwaarts, de boom des levens, makende twaalf vruchten, van maand tot maand gevende zijn vrucht en de bladeren van de boom tot medicijn van de natiën.*
3. *En niet enig verwenste zal daar zijn; en de troon van God en van het Lam zal in haar zijn en Zijn dienstknechten zullen Hem dienen.*
4. *En zij zullen Zijn aangezicht zien en Zijn Naam in hun voorhoofden.*
5. *En nacht zal daar niet zijn en zij zullen geen lamp, noch licht van de zon van node hebben, omdat de Heer God hen verlicht; en zij zullen regeren tot in de eeuwen der eeuwen.*
6. *En hij zei tot mij: Deze woorden getrouw en waar. En de Heer God van de heilige profeten heeft Zijn engel gezonden om Zijn dienstknechten te tonen de dingen die snellijk moeten geschieden.*
7. *Zie, Ik kom snellijk; gezegend hij die de woorden van de profetie van dit Boek houdt.*
8. *En ik Johannes ziende deze dingen en horende en toen ik ze gehoord en gezien had, viel ik neer om te aanbidden voor de voeten van de engel, die mij deze dingen toonde.*
9. *En hij zegt tot mij: Zie, geenszins; uw mededienstknecht immers ben ik en van uw broeders en van de profeten en van degenen die de woorden van dit Boek houden; aanbid God.*
10. *En hij zegt tot mij: Verzegel de woorden van de profetie van dit Boek niet, omdat de tijd nabij is.*
11. *De ongerechte worde nog ongerecht en de vuile worde nog vuil; en de gerechte worde nog gerechtvaardigd en de heilige worde nog geheiligd:*
12. *En zie, Ik kom snellijk en Mijn loon met Mij, gevende eenieder zoals zijn werk zal zijn.*
13. *Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, de Eerste en de Laatste.*
14. *Gezegend zij die Zijn bevelen doen, opdat hun mogendheid zij in de Boom des Levens en zij door de poorten mogen ingaan in de stad.*
15. *Buiten echter de honden en de bezweerders en de hoereerders en de doodslagers en de afgodendienaren en een elk liefhebbende en doende de leugen.*
16. *Ik, Jezus, heb Mijn engel gezonden om ulieden deze dingen te getuigen in de Kerken; Ik ben de Wortel en het geslacht van David, de blinkende Morgenster*
17. *En de geest en de bruid zeggen: Kom; en die hoort, zegge: Kom; en die dorst heeft: Hij kome; en die wil, neme het water des levens om niet.*
18. *Ik betuig immers aan een elk die hoort de woorden van de profetie van dit Boek: indien iemand toegedaan zal hebben tot deze dingen, God zal over hem toedoen de plagen die geschreven zijn in dit Boek.*

19. *En indien iemand weggenomen zal hebben uit de woorden van dit Boek van deze profetie, God zal zijn deel wegnemen uit het Boek des Levens en uit de Heilige Stad en de dingen die geschreven zijn in dit Boek.*
20. *Die deze dingen getuigt, zegt: Ja, ik kom snellijk, amen; ja kom, Heer Jezus.*
21. *De genade van onze Heer Jezus Christus met u allen, amen.*

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

Nog verder wordt die Kerk beschreven ten aanzien van het inzicht vanuit de Goddelijke Ware dingen uit de Heer, vers 1 tot 5.

Dat de Apocalyps is geopenbaard uit de Heer en dat zij te zijner tijd onthuld moet worden, vers 6 tot 10; ten aanzien van de Komst van de Heer en de verbinding van Hem met hen die geloven in Hem en volgens Zijn geboden leven, vers 11 tot 17.

Dat de dingen die zijn onthuld, zeker en volledig bewaard moeten worden, vers 18,19.

De verloving, vers 17,20,21.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

En toonde mij een zuivere rivier van het water des levens, glanzend evenals kristal, uitgaande van de troon van God en van het Lam, betekent de Openbaring, nu ten aanzien van de geestelijke zin geopend en ontvouwd, waar de Goddelijke Ware dingen in overvloed uit de Heer zijn onthuld, voor hen die in Zijn Nieuwe Kerk, namelijk het Nieuwe Jeruzalem, zullen zijn; in het midden van haar straat en van de rivier, ginds en herwaarts, de Boom des Levens, makende twaalf vruchten, betekent dat in de binnenste dingen van de waarheden van de leer en vandaar van het leven in de Nieuwe Kerk de Heer is in Zijn Goddelijke Liefde, uit Wie alle goede dingen, die de mens daar schijnbaar doet zoals vanuit zich, voortvloeien; van maand tot maand gevende zijn vrucht, betekent dat de Heer de goede dingen voortbrengt bij de mens volgens elke staat van het ware bij hem; en de bladeren van de boom waren tot medicijn van de natiën, betekent de redelijke ware dingen daaruit, waardoor zij die in de boze dingen en daaruit in de valse dingen zijn, daartoe worden gebracht om gezond te denken en fatsoenlijk te leven; en niet enig verwenste zal daar zijn en de troon van God en van het Lam zal in haar zijn en Zijn dienstknechten zullen Hem bedienen, betekent dat in de Kerk, dus het Nieuwe Jeruzalem, er niet enigen gescheiden van de Heer zullen zijn, omdat de Heer Zelf daar zal regeren en zij die in de ware dingen door het Woord uit Hem zijn en Zijn bevelen doen, met Hem zullen zijn, omdat zij verbonden zijn; en zij zullen Zijn aangezicht zien en Zijn Naam in hun voorhoofden, betekent dat zij zich tot de Heer zullen keren en de Heer Zich tot hen, omdat zij verbonden zijn door de liefde; en nacht zal daar niet zijn en zij zullen geen lamp noch licht van de zon van node hebben, omdat de Heer hen verlicht, betekent dat in het Nieuwe Jeruzalem niet enig valse van het geloof zal zijn en dat de mensen daar in de erkenissen ten aanzien van God niet zullen zijn vanuit het natuurlijk schijnsel, dus vanuit het eigen inzicht en vanuit de glorie die opkomt vanuit de trots, maar zullen zijn in het geestelijk licht vanuit het Woord uit de Heer alleen; en zij zullen regeren in de eeuwen der eeuwen, betekent dat zij zullen zijn in het rijk van de Heer en in de verbinding met Hem tot in het eeuwige; en hij zei tot mij: Deze woorden getrouw en waar, betekent dat zij deze dingen voor zeker mogen weten, omdat de Heer Zelf het onloochenbaar heeft gezegd; en de Heer God van de heilige profeten heeft Zijn engel gezonden om Zijn dienstknechten te tonen de dingen die snellijk moeten geschieden, betekent dat de Heer, vanuit Wie het Woord van het ene en het andere verbond is, door de hemel aan hen die in de ware dingen vanuit Hem zijn, de dingen heeft onthuld die zeker zullen gaan plaatsvinden; zie, Ik kom snellijk; gezegend hij die de woorden van de profetie van dit Boek houdt, betekent dat de Heer zeker zal komen en

het eeuwige leven zal geven aan hen die in acht nemen en doen de ware dingen of de geboden van de leer van dit nu door de Heer geopende Boek; en ik, Johannes, ziende deze dingen en horende en toen ik ze gehoord en gezien had, viel ik neer om te aanbidden voor de voeten van de engel, die mij deze dingen toonde, betekent dat Johannes meende dat de engel die door de Heer tot Hem was gezonden, opdat hij in de staat van de geest zou worden gehouden, God was Die deze dingen had onthuld, terwijl het toch niet zo was, de engel immers toonde alleen wat de Heer had geopenbaard; en hij zei tot mij: Zie, geenszins, uw mededienstknecht immers ben ik en van uw broeders, van de profeten en van degenen die de woorden van dit Boek houden; aanbid God, betekent dat de engelen van de hemel niet moeten worden aanbeden en aangeropen, omdat zij niets van het Goddelijke hebben, maar dat zij aan de mensen zijn vergezelschap zoals broeders aan broeders, namelijk aan degenen die in de leer van het Nieuwe Jeruzalem zijn en de geboden ervan doen, en dat alleen de Heer in vergezelschapping met hen moet worden aanbeden; en hij zegt tot mij: Verzegel de woorden van deze profetie van dit Boek niet, omdat de tijd nabij is, betekent dat de Openbaring niet toegesloten zal zijn, maar moet worden geopend en dat dit nodig is aan het einde van de Kerk, opdat enigen gezaligd worden; de ongerechte worde nog ongerecht en de vuile worde nog vuil en de gerechte worde nog gerechtvaardigd en de heilige worde nog geheiligd, betekent de staat van allen in het bijzonder na de dood en vóór het gericht ervan en in het algemeen vóór het laatste gericht, namelijk dat van hen die in de boze dingen zijn, de goede dingen zullen worden weggenomen en van hen die in de valse dingen zijn, de ware dingen zullen worden weggenomen; en omgekeerd dat van hen die in de goede dingen zijn, de boze dingen zullen worden weggenomen en van hen die in de ware dingen zijn, de valse dingen zullen worden weggenomen; en zie, Ik kom snel en Mijn loon is met Mij, gevende eenieder zoals zijn werk zal zijn, betekent dat de Heer zeker zal komen; en dat Hijzelf de hemel en de gelukzaligheid van het eeuwige leven is, voor eenieder volgens het geloof in Hem en het leven volgens Zijn geboden; Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, de Eerste en de Laatste, betekent omdat de Heer is de God van hemel en aarde en door Hem alle dingen in de hemelen en op aarde zijn gemaakt en door Zijn Goddelijke Voorzienigheid worden geregeerd en volgens haar gebeuren; gezegend zij die Zijn bevelen doen, opdat hun mogendheid zal zijn in de Boom des Levens en zij door de poorten mogen ingaan in de stad, betekent dat de eeuwige gelukzaligheid is voor hen die leven volgens de geboden van de Heer, te dien einde dat zij in de Heer zijn en de Heer in hen door de liefde en in Zijn Nieuwe Kerk door de erkentissen ten aanzien van Hem; buiten echter de honden en de bezweerders en de hoereerders en de doodslagers en de afgodendienaren en een elk liefhebbende en doende de leugen, betekent dat niet iemand in het Nieuwe Jeruzalem wordt opgenomen die de geboden van de Decaloog voor niets acht en niet enige boze dingen, daar met name als zonden genoemd, schuwt en dus daarin leeft; Ik, Jezus, heb Mijn engel gezonden om ulieden deze dingen te getuigen in de Kerken, betekent de betuiging uit de Heer vóór de gehele christelijke wereld, dat het waar is dat de Heer alleen de dingen heeft geopenbaard die in dit Boek geschreven zijn en tevens die welke nu zijn geopend; Ik ben de Wortel en het geslacht Davids, de blinkende Morgenster, betekent dat Hijzelf is de Heer Die geboren is in de wereld en toen het Licht was en Die komen zal met het nieuwe Licht, dat vóór Zijn Nieuwe Kerk, het Heilige Jeruzalem, zal verrijzen; en de geest en de bruid zeggen: Kom, betekent dat de hemel en de Kerk de Komst van de Heer verlangen; en die hoort, zegge: Kom; en die dorst heeft: Hij kome; en die wil, ontvang het water des levens om niet, betekent dat hij die iets weet ten aanzien van de Komst van de Heer en ten aanzien van de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Kerk, moge bidden dat het kome en dat hij die de ware dingen verlangt, moge bidden dat de Heer met het licht kome, en dat hij die de ware dingen liefheeft, dan die uit de Heer zal ontvangen zonder eigen inspanning; Ik betuig immers aan eenieder die hoort de woorden van de profetie van dit Boek: indien iemand toegedaan zal hebben tot deze dingen, God zal over hem toedoen de plagen die geschreven zijn in dit Boek, betekent dat zij die de ware dingen van de leer van

dit nu door de Heer geopende Boek lezen en weten en toch een andere God dan de Heer erkennen en een ander geloof dan in Hem, door iets toe te voegen waardoor zij die twee punten vernietigen, niet anders kunnen dan vergaan vanwege de valsheden en de boosheden, die met de in dit Boek beschreven plagen worden aangeduid; en indien iemand weggenomen zal hebben uit de woorden van dit Boek van deze profetie, God zal zijn deel wegnemen uit het Boek des Levens en uit de Heilige Stad en de dingen die geschreven zijn in dit Boek, betekent dat zij die de ware dingen van de leer van dit nu door de Heer geopende Boek lezen en weten en toch een andere God dan de Heer erkennen en een ander geloof dan dat in Hem, door iets weg te nemen, waardoor zij die twee punten vernietigen, niet in iets kunnen wijs zijn en zich niet iets kunnen toe-eigenen vanuit het Woord, noch opgenomen kunnen worden in het Nieuwe Jeruzalem, noch het lot delen met hen die in het Rijk van de Heer zijn; Die deze dingen betuigt, zegt: Ja, Ik kom snellijk, amen; ja, kom, Heer Jezus, betekent de Heer, Die de Apocalyps heeft onthuld en die nu heeft geopend, dit Evangelie betuigend, dat Hij in Zijn Goddelijk Menselijke, Dat Hij heeft opgenomen in de wereld en verheerlijkt heeft, komt als Bruidegom en Echtgenoot en dat de Kerk Hem als Bruid en Echtgenote verlangt.

DE ONTVOUWING

932. En hij toonde mij een zuivere rivier van het water des levens, glanzend evenals kristal, uitgaande van de troon Gods en van het Lam, betekent de Openbaring nu ten aanzien van de geestelijke zin geopend en ontvouwd, waar de Goddelijke Ware dingen in overvloed uit de Heer zijn onthuld voor hen die in Zijn Nieuwe Kerk, het Nieuwe Jeruzalem, zullen zijn. Met de zuivere rivier van het water des levens, glanzend evenals kristal, wordt aangeduid het Goddelijk Ware van het Woord in overvloed, dóórschijnend vanuit de geestelijke zin ervan, die in het licht van de hemel is; dat met de rivier het Goddelijk Ware in overvloed wordt aangeduid, zie nr. 409; de oorzaak hiervan is de volgende, dat met de wateren, waaruit een rivier bestaat, de ware dingen worden aangeduid, nrs. 50, 685, 719; en met de wateren des levens die ware dingen vanuit de Heer door het Woord, waarover hierna; en met glanzend zoals kristal, worden aangeduid deze ware dingen dóórschijnend vanuit de geestelijke zin, die in het licht van de hemel is, nr. 897; daarmee dat die rivier werd gezien uit te gaan van de troon van God en van het Lam, wordt aangeduid dat het is vanuit de hemel uit de Heer; met de troon immers wordt de Heer aangeduid ten aanzien van het Gericht en ten aanzien van de regering en ten aanzien van de hemel; ten aanzien van het gericht, nrs. 229, 845, 865; ten aanzien van de regering, nrs. 694, 808; en ten aanzien van de hemel, nrs. 14, 221, 222; hier dus vanuit de hemel uit de Heer; met God en het Lam wordt hier aangeduid, zoals meermalen eerder, de Heer ten aanzien van het Goddelijke Zelf en ten aanzien van het Goddelijk Menselijke.

Dat onder deze rivier des levens in het bijzonder worden verstaan de Goddelijke Ware dingen in overvloed, hier nu in de Openbaring door de Heer onthuld, blijkt uit de verzen 6,7,9,10,14,16,17-19 van dit hoofdstuk, waar over het Boek van deze profetie wordt gehandeld en dat de dingen die daar geschreven zijn, moeten worden bewaard, die niet konden worden bewaard, voordat door de geestelijke zin de dingen die daarin zijn bevat, waren onthuld, omdat die tevoren niet waren verstaan; en ook is de Openbaring het Woord, eender aan het profetische Woord van het Oude Testament; en in de Openbaring zijn nu onthuld de boze en de valse dingen van de Kerk die men moet schuwen en verafschuwen en de goede en de ware dingen van de Kerk die men moet doen, vooral ten aanzien van de Heer en ten aanzien van het eeuwige leven uit Hem; die dingen worden weliswaar geleerd bij de profeten, maar niet zo klaarblijkend als bij de evangelisten en in de Openbaring; en de Goddelijke Ware dingen ten aanzien van de Heer, namelijk dat Hij de God van hemel en aarde is, die dan voortgaan uit Hem en opgenomen worden door hen die in het Nieuwe

Jeruzalem zullen zijn, over welke ware dingen in de Openbaring gehandeld, zijn het die in het bijzonder worden verstaan onder de zuivere rivier van het water des levens, glanzend evenals kristal, uitgaande vanuit de troon van God en van het Lam, zoals eveneens kan vaststaan uit deze dingen: *‘Jezus zei: Eenieder die in Mij gelooft zoals de Schrift heeft gezegd, stromen van levend water zullen uit zijn buik vloeien’*, (Johannes 7:38).

‘Jezus zei: Wie gedronken zal hebben van het water dat Ik hem geven zal, die zal niet dorsten tot in het eeuwige, maar het water dat Ik hem zal geven, zal in hem worden een bron van water, springende tot in het eeuwige leven’, (Johannes 4:14).

‘Ik zal de dorstige geven uit het water des levens om niet’, (Openbaring 21:6; 22:17).

‘En het Lam Dat in het midden van de troon is, zal hen weiden en hen leiden tot de levende bronnen der wateren’, (Openbaring 7:17).

‘Te dien dage zullen levende wateren van Jeruzalem uitgaan; Jehovah zal tot één Koning zijn over de gehele aarde; te dien dage zal Jehovah één zijn en Zijn Naam één’, (Zacharia 14:8,9); met de levende wateren of de wateren des levens worden daar de Goddelijke Ware dingen uit de Heer aangeduid.

933. In het midden van haar straat en van de rivier, ginds en herwaarts, de Boom des Levens makende twaalf vruchten, betekent dat in de binnenste dingen van de waarheden van de leer en vandaar van het leven in de Kerk de Heer is in Zijn Goddelijke Liefde uit Wie alle goede dingen, die de mens doet schijnbaar zoals vanuit zich, voortvloeien.

Met in het midden wordt in het binnenste aangeduid en daaruit in alle dingen rondom, nrs. 44, 383; met de straat wordt het ware van de leer van de Kerk aangeduid, nrs. 501, 917; met de rivier wordt het Goddelijk Ware in overvloed aangeduid, nrs. 409, 932; ginds en herwaarts betekent aan de linker- en de rechterzijde; en het ware aan de rechterzijde is dat wat in het heldere is en aan de linkerzijde dat wat in het duistere is; het zuiden immers in de hemel, waarmee het ware in het heldere wordt aangeduid is aan de rechterzijde en het noorden, waarmee het ware in het duistere wordt aangeduid, is aan de linkerzijde, nr. 901; met de Boom des Levens wordt aangeduid de Heer ten aanzien van de Goddelijke Liefde, nr. 89; met de vruchten worden aangeduid de goede dingen van de liefde en van de naastenliefde, die de goede werken worden genoemd, waarover in het volgende artikel; met twaalf worden alle dingen aangeduid en het wordt gezegd van de goede en ware dingen van de Kerk, nr. 348; hieruit, tot één zin samengebracht, volgt, dat met in het midden van de straat en van de rivier, wordt aangeduid dat in de binnenste dingen van de waarheden van de leer en van het leven in de Nieuwe Kerk de Heer is in Zijn Goddelijke Liefde, uit Wie alle goede dingen, die de mens schijnbaar doet zoals vanuit zich, voortvloeien.

Dit vindt plaats bij hen die rechtstreeks tot de Heer gaan en de boze dingen schuwen omdat die zonden zijn, dus die in de Nieuwe Kerk van de Heer, het Nieuwe Jeruzalem, zullen zijn; want zij die niet rechtstreeks tot de Heer gaan, kunnen niet met Hem worden verbonden, dus ook niet met de Vader en vandaar kunnen zij niet zijn in de liefde die uit het Goddelijke is; het aanzien immers verbindt, niet alleen het verstandelijk aanzien vanuit de aandoening van de wil, want de aandoening van de wil bestaat niet, tenzij de mens Zijn geboden doet; en daarom zegt de Heer: *‘Wie Mijn geboden doet, die heeft Mij lief en tot hem zal Ik komen en verblijf bij hem maken’*, (Johannes 14:21-24).

Gezegd wordt in de binnenste dingen van de waarheden van de leer en vandaar van het leven in de Nieuwe Kerk, omdat in de geestelijke dingen uit het binnenste alle dingen zijn en alle dingen voortgaan, zoals uit het vuur en het licht in het middelpunt tot de omtrekken, of zoals uit de zon, die ook in het middelpunt is, de warmte en het licht in het heelal; zo gebeurt het dus in kleinsten zoals in grootsten; omdat het binnenste van elk ware wordt aangeduid, wordt daarom gezegd in het midden van de straat en van de rivier en niet aan de ene of de andere zijde van de rivier, hoewel dit wordt verstaan.

Dat uit de Heer, als Hij in het binnenste is, alle goede dingen van de liefde en van de naastenliefde zijn en voortgaan, blijkt uit de woorden van de Heer Zelf bij Johannes: *‘Jezus zei: ‘Gelijkerwijs de rank geen vrucht kan dragen van zichzelf, zo zij niet in de wijnstok zal gebleven zijn, alsoo ook gij niet, zo gij in Mij niet zult gebleven zijn: Ik ben de Wijnstok, gij de ranken; die in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht, omdat gij zonder Mij niet wat ook kunt doen’*, (Johannes 15:4-6).

934. Dat de vruchten betekenen de goede dingen die de mens vanuit de liefde of de naastenliefde doet, weet men weliswaar zonder bevestiging vanuit het Woord, want de lezer verstaat onder de vruchten in het Woord niet iets anders; de oorzaak waarom onder vruchten de goede dingen van de liefde of van de naastenliefde worden verstaan, is deze: dat de mens met een boom wordt vergeleken en ook boom wordt genoemd, nrs. 89, 400.

Dat de vruchten de goede dingen van de naastenliefde betekenen, die met een algemeen woord de goede werken worden genoemd, kan vaststaan uit deze plaatsen: *‘De bijl ligt aan de wortel van de boom; alle boom die geen goede vrucht maakt, zal uitgehouwen en in het vuur geworpen worden’*, (Mattheüs 3:10; 7:16-20).

‘Of maakt de boom goed en de vrucht goed of maakt de boom rot en de vrucht rot; vanuit de vrucht wordt de boom gekend’, (Mattheüs 12:33; Lukas 6:43,44).

‘Alle rank die geen vrucht draagt, zal weggenomen worden, al die echter vrucht draagt, zal besneden worden opdat zij meer vrucht zal dragen; die in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht’, (Johannes 15:2-8).

‘Maakt vruchten, der boetedoening waardig’, (Mattheüs 3:8).

‘Die in de goede aarde gezaaid is, deze is degene die het Woord hoort en daarop let en vrucht draagt’, (Mattheüs 13:23).

‘Jezus zei tot de discipelen: Ik heb u uitverkoren opdat gij vrucht draagt en dat uw vrucht zal blijven’, (Johannes 15:16).

‘Iemand had een vijgenboom, geplant in zijn wijngaard; hij kwam, vrucht daarop zoekende, maar vond niet; hij zegt tot de wijngaardenier: Houw hem uit; wat zal hij het land onvruchtbaar maken’, (Lukas 13:6-9).

‘Een mens heer des huizes verhuurde zijn wijngaard aan landlieden om zijn vruchten te ontvangen; maar zij doodden de tot hen gezonden knechten en tenslotte de Zoon; en daarom zal Hij de wijngaard aan anderen verhuren, die Hem vruchten op haar tijden zullen geven; zo zal het koninkrijk Gods van u weggenomen worden en gegeven worden aan een natie, makende zijn vruchten’, (Mattheüs 21:34,40,41,43) en op vele andere plaatsen.

935. Van maand tot maand gevende zijn vrucht, betekent dat de Heer de goede dingen voortbrengt bij de mens volgens elke staat van het ware bij hem.

Met de maand wordt aangeduid de staat van het leven van de mens ten aanzien van het ware, waarover hierna; met vrucht geven wordt aangeduid de goede dingen voortbrengen; dat de vruchten de goede dingen van de liefde en van de naastenliefde zijn, is eerder in nr. 934 getoond; en omdat de Heer ze wezenlijk bij de mens voortbrengt, hoewel de mens ze als uit zichzelf doet, dus schijnbaar, zoals in nr. 934 is gezegd, staat het vandaar vast dat er wordt aangeduid dat de Heer vanuit het binnenste, als Hij daar is, die dingen voortbrengt.

Maar het zal gezegd worden hoe het moet worden verstaan, dat de Heer de goede dingen van de naastenliefde voortbrengt bij de mens volgens de staat van het ware bij hem; wie gelooft dat de mens het goede doet dat de Heer aangenaam is, welk goede het geestelijk goede wordt genoemd, indien bij hem niet de ware dingen vanuit het Woord zijn, die bedriegt zich zeer; goede dingen zonder ware dingen zijn niet goede dingen en ware dingen zonder goede dingen zijn niet de ware dingen bij de mens, hoewel zij in zich ware dingen zijn; het goede immers zonder het ware is zoals de wil van de mens zonder verstand, zo'n wil is niet menselijk, maar zoals van een dier of zoals van een gesneden beeld dat een werkmeester in beweging zet;

maar het wilsdeel tezamen met het verstandsdeel wordt menselijk volgens de staat van het verstand waardoor het tot bestaan komt; want de staat van het leven van de mens is zodanig dat zijn wil niets kan doen tenzij door het verstand, noch het verstand iets kan denken tenzij vanuit de wil; het is iets eenders met het goede en het ware, aangezien het goede van de wil is en het ware van het verstand is.

Hieruit blijkt dat het goede dat de Heer bij de mens voortbrengt, is volgens de staat van het ware, waar vanuit het verstand is, bij hem.

Dat dit daarmee wordt aangeduid, dat de Boom des Levens zijn vrucht geeft van maand tot maand, is omdat met de maand de staat van het ware bij de mens wordt aangeduid; dat met alle tijden: uren, dagen, weken, maanden, jaren en eeuwen, staten van het leven worden aangeduid, zie de nrs. 476, 562; dat met maanden worden aangeduid de staten van het leven ten aanzien van de ware dingen, is omdat onder de maanden de tijden worden aangeduid die door de maan zijn aangegeven en met de maan wordt het ware van het verstand en van het geloof aangeduid, nrs. 332, 413, 414, 919; eendere dingen worden onder maanden verstaan in deze plaatsen: *'Gezegend door Jehovah het land van Jozef, van de kostbare dingen van de inkomsten van de zon en van de kostbare dingen van het voortbrengsel van de maanden'*, (Deuteronomium 33:13,14).

'Het zal geschieden van maand tot maand en van sabbat tot sabbat, dat alle vlees zal komen om zich in te krommen vóór Jehovah', (Jesaja 66:23).

Vanwege de betekenis van de maand, dus die van de maan, vonden de slachtoffers plaats aan de aanvangen van elke maand of met nieuwe maan, (Numeri 29:6; Jesaja 1:14).

En dan *'bliezen zij ook op de bazuinen'*, (Numeri 10:10; Psalm 81:4).

En het was bevolen dat 'zij de maand Abib zouden houden, waarop zij het Pascha vierden', (Exodus 12:2; Deuteronomium 16:1).

Met maanden worden de staten van het ware aangeduid en in de tegengestelde zin de staten van het valse bij de mens, zie ook (Openbaring 9:5,10,15; 11:2; 13:5) iets eenders als hier, wordt met de maand aangeduid bij (Ezechiël 47:12).

936. En de bladeren van de boom tot medicijn van de natiën, betekent de redelijke ware dingen daaruit, waardoor zij die in de boze dingen en daaruit in de valse dingen zijn, daartoe worden gebracht om gezond te denken en fatsoenlijk te leven.

Met de bladeren van de boom worden de redelijke ware dingen aangeduid, waarover hierna; met de natiën worden degenen aangeduid die in de goede dingen en daaruit in de ware dingen zijn en in de tegengestelde zin degenen die in de boze dingen en daaruit in de valse dingen zijn, nr. 483; hier zij die in de boze dingen en daaruit in de valse dingen zijn, omdat er wordt gezegd tot hun medicijn; en degenen die in de boze en daaruit in de valse dingen zijn, kunnen niet door het Woord genezen worden, omdat zij dit niet lezen, maar zij kunnen wel, indien zij over oordeel beschikken, worden genezen door redelijke ware dingen.

Eendere dingen als in dit vers woorden door de woorden bij Ezechiël aangeduid: *'Zie, wateren uitgaande van onder de dorpel van het huis, vanuit welke een rivier, waar aan de oever zeer veel bomen der spijs ginds en herwaarts, waarvan het blad niet afvalt, noch verteerd worden; van maand tot maand wordt het herboren, de vrucht ervan is tot spijs en zijn blad tot medicijn'*, (Ezechiël 47:1,7,12); ook daar over de Nieuwe Kerk.

Dat met de bladeren de redelijke ware dingen worden aangeduid, is omdat met de boom de mens wordt aangeduid, nrs. 89, 400; en dan worden door alle dingen van de boom de daarmee samenstemmende dingen bij de mens aangeduid, zoals met: de takken, de bladeren, de bloesems, de vruchten en de zaden; met de takken worden de zinlijke en natuurlijke ware dingen van de mens aangeduid; met de bladeren zijn redelijke ware dingen, met de bloesems de primitieve geestelijke ware dingen in het redelijke, met de vruchten de goede dingen van de liefde en de naastenliefde en met de zaden worden de laatsten en de eersten van de mens aangeduid.

Dat met de bladeren de redelijke ware dingen worden aangeduid, blijkt helder uit de dingen die in de geestelijke wereld gezien zijn; daar verschijnen immers ook bomen met bladeren en vruchten; daarvandaan zijn tuinen en paradijzen; bij hen die in de goede dingen van de liefde en tevens in de ware dingen van de wijsheid zijn, verschijnen vruchtbomen met een weelde van fraaie bladeren; maar bij hen die in ware dingen van enige wijsheid zijn en vanuit de rede spreken en niet in de goede dingen van de liefde zijn, verschijnen bomen vol bladeren, maar zonder vruchten; maar bij hen die noch in de goede dingen noch in de ware dingen van de wijsheid zijn, verschijnen geen bomen, tenzij ontdaan van bladeren zodanig kaal als in de wintertijd in de wereld; de niet-redelijke mens is ook niet iets anders dan zo'n boom.

De redelijke ware dingen zijn die welke de geestelijke ware dingen het meest van nabij opnemen; het redelijke van de mens immers is de eerste ontvanger van de geestelijke waarheden, want in het redelijke van de mens is de doorvatting van het ware in de een of andere vorm, die de mens zelf niet ziet in zijn denken, zoals de dingen die onder het redelijke zijn in het lagere denken, dat zich verbindt met het uitwendig gezicht.

Met de bladeren worden ook de redelijke ware dingen aangeduid in, (Genesis 3:7; 8:11; Jesaja 34:4; Jeremia 8:13; 17:8; Ezechiël 47:12; Daniël 4:9,11; Psalm 1:3; Leviticus 26:36; Mattheüs 21:19; 24:32; Markus 13:28); maar zij duiden aan volgens de soorten van de bomen; de bladeren van de olijfboom en de wijnstok betekenen de redelijke ware dingen vanuit het hemels en het geestelijk licht; de bladeren van de vijgenboom de redelijke ware dingen vanuit het natuurlijk licht en de bladeren van de dennenboom, de populier, de eik, de pijnboom, de redelijke dingen vanuit het zinlijk licht; de bladeren van deze bomen veroorzaken schrik in de geestelijke wereld, als zij door een sterke wind worden geschud; dit is het wat wordt verstaan in, (Leviticus 26:36; Job 13:25); de bladeren van die bomen echter niet zozeer.

937. En niet enig verwenste zal daar zijn en de troon van God en van het Lam zal in haar zijn en Zijn dienstknechten zullen Hem bedienen, betekent dat in de Kerk, dus het Nieuwe Jeruzalem, er niet enigen gescheiden van de Heer zullen zijn, omdat de Heer Zelf daar regeren zal en zij die in de ware dingen door het Woord uit Hem zijn en Zijn bevelen doen, met Hem zullen zijn, omdat zij verbonden zijn.

Met niet enig verwenste zal daar zijn, wordt aangeduid dat niet enig boze of valse vanuit het boze, dat van de Heer afscheidt, in het Nieuwe Jeruzalem zal zijn; en omdat het boze en het valse niet bestaat tenzij in een ontvanger, dus de mens, zo wordt aangeduid dat daar niet enigen gescheiden van de Heer zullen zijn; onder het verwenste wordt in het Woord al dat boze en valse verstaan dat de mens van de Heer afscheidt en afkeert; dan immers wordt die mens een duivel en een satan; daarmee dat de troon van God en van het Lam in haar zal zijn, wordt aangeduid dat de Heer Zelf in die Kerk zal regeren; met de troon immers wordt hier het Koninkrijk aangeduid en het Koninkrijk van de Heer is daar waar Hij alleen wordt vereerd; daarmee dat Zijn dienstknechten Hem zullen bedienen, wordt aangeduid dat zij die in de ware dingen door het Woord uit de Heer zijn, met Hem zullen zijn en Zijn bevelen zullen doen, omdat zij verbonden zijn; dat met de dienstknechten van de Heer degenen worden aangeduid die in de ware dingen uit Hem zijn, zie de nrs. 3, 380; en met de bedienaren zij die in het goede uit Hem zijn, nr. 128; vandaar worden met de dienstknechten die Hem zullen bedienen, degenen aangeduid die in de ware dingen vanuit het goede door het Woord uit de Heer zijn en Zijn bevelen doen.

Omdat de Kerk heden niet weet, dat de verbinding met de Heer de hemel maakt en dat de verbinding plaatsvindt door de erkenning dat Hij de God van hemel en aarde is en tegelijk door het leven volgens Zijn geboden, zal daarom daarover iets worden gezegd; wie daarover niet iets weet, kan zeggen: Wat is verbinding; hoe kan erkenning en leven verbinding maken; waartoe zijn die dingen nodig; kan niet elk mens gezaligd worden alleen vanuit barmhartigheid; wat is er ander middel nodig voor de zaliging dan alleen het geloof; is God niet barmhartig en almachtig?

Maar laat hij weten, dat in de geestelijke wereld de erkenning en de erkenning alle tegenwoordigheid maken en dat de aandoening, die van de liefde is, alle verbinding maakt; de ruimten immers daar zijn niet iets anders dan schijnbaarheden volgens de gelijkheid van het gemoed, dat wil zeggen, van de aandoeningen en van het denken daaruit; en daarom als iemand een ander kent òf door diens beroemdheid òf door de omgang met hem, òf door gesprek òf door verwantschap, dan vertoont zich, als hij vanuit de idee van die kennis over hem denkt, deze tegenwoordig, ook al zou hij tot duizend stadiën ver weg zijn naar de schijn; en indien iemand een ander die hij kent ook liefheeft, dan woont hij met hem in één gezelschap en indien hij hem op een binnenste wijze liefheeft, in één huis; dit is de staat van allen in de geestelijke wereld en die staat van allen ontleent de oorsprong daaraan, dat de Heer voor eenieder tegenwoordig is volgens het geloof en met hem verbonden volgens de liefde; het geloof en de tegenwoordigheid van de Heer wordt vandaar gegeven door de erkenningen van de waarheden vanuit het Woord, vooral ten aanzien van de Heer Zelf daar; de liefde echter en de verbinding wordt vandaar gegeven door het leven volgens Zijn geboden, want de Heer zegt: *'Die Mijn geboden heeft en die doet, die is het die Mij liefheeft en Ik zal hem liefhebben en verblijf bij hem maken'*, (Johannes 14:21-24).

Maar hoe dit gebeurt zal ook worden gezegd; de Heer heeft elk mens lief en wil met hem verbonden worden; maar Hij kan niet worden verbonden zolang de mens in het verkwikkelijke van het boze is, zoals in de verkwikking van echtbreken en hoereren, in de verkwikking van beroven of stelen onder het een of ander voorwendsel, in de verkwikking van lasteren en liegen en in de begeerten van de eigenliefde en de liefde van de wereld; eenieder immers die in die dingen is, is in deelgenootschap met de duivels in de hel; de Heer heeft degenen die daar zijn weliswaar ook lief, maar Hij kan niet met hen verbonden worden, tenzij de verkwikkingen van die boosheden worden verwijderd en die kunnen niet verwijderd worden door de Heer, tenzij de mens zich uitvorst, opdat hij zijn boze dingen zal zien en die erkennen en belijden voor de Heer en daarvan wil aflaten en dus zo boete doen; dit zal de mens doen zoals uit zich, omdat hij niet voelt dat hij iets doet uit de Heer; en dit wordt de mens gegeven, omdat de verbinding, om verbinding te zijn, een wederkerige verbinding zal zijn van de mens met de Heer en van de Heer met de mens; voor zoveel als dus de boze dingen met de verkwikkingen ervan worden verwijderd, voor zoveel treedt de liefde van de Heer binnen, die, zoals gezegd, een universele liefde jegens allen is; en dan wordt de mens uit de hel weggeleid en in de hemel binnengeleid.

Dit moet de mens in de wereld doen, want hoedanig de mens is in de wereld ten aanzien van zijn geest, zodanig blijft hij tot in het eeuwige, met alleen dit verschil, dat zijn staat volmaakter wordt, indien hij goed heeft geleefd, omdat hij dan niet is omhuld met een stoffelijk lichaam, maar geestelijk leeft in een geestelijk lichaam.

938. En zij zullen Zijn aangezicht zien en Zijn Naam in hun voorhoofden, betekent dat zij zich tot de Heer zullen keren en de Heer Zich tot hen, omdat zij verbonden zijn door de liefde. Onder zien het aangezicht van God en van het Lam, of van de Heer, wordt niet verstaan Zijn Aangezicht zien, omdat niemand Zijn aangezicht, zodanig als het is in Zijn Goddelijke Liefde en in Zijn Goddelijke Wijsheid, kan zien en leven, Hij is immers de Zon van de hemel en van de gehele geestelijke wereld, want Zijn Aangezicht zien zodanig als het in Zich is, zou zijn alsof iemand in de zon zou binnengaan en hij zou in het vuur daarvan in één ogenblik worden verteerd; maar de Heer vertoont Zich soms zichtbaar buiten Zijn Zon, maar dan oversluiert Hij Zich en vertoont Hij Zich aan het gezicht van hen, wat gebeurt door een engel, zoals Hij ook heeft gedaan in de wereld voor Abraham, Hagar, Lot, Gideon, Jozua en anderen en daarom werden die engelen genoemd en ook Jehovah, de tegenwoordigheid immers van Jehovah was van verre in hen.

Maar onder zij zullen Zijn Aangezicht zien, wordt hier dus ook niet verstaan, Zijn Aangezicht zien, maar de ware dingen zien die in het Woord zijn uit Hem en daardoor Hem leren kennen

en erkennen; de Goddelijke Ware dingen immers van het Woord maken het licht dat voortgaat uit de Heer als Zon en in dit licht zijn de engelen; en omdat zij het licht maken, zijn zij zoals spiegels, waarin het Aangezicht van de Heer wordt gezien; dat met het Aangezicht van de Heer zien, wordt aangeduid zich tot Hem keren, zal verderop worden gezegd; met de Naam van de Heer in hun voorhoofden, wordt aangeduid dat de Heer hen liefheeft en hen tot Zich toekeert; met de Naam van de Heer wordt de Heer Zelf aangeduid, omdat wordt aangeduid al het hoedanige van Hem, waardoor Hij gekend wordt en vereerd, nrs 81, 584; en met het voorhoofd wordt de liefde aangeduid, nrs. 347, 605; en met geschreven in het voorhoofd, wordt de liefde van de Heer in hen aangeduid, nr. 729; hieruit kan vaststaan, wat eigenlijk met die woorden wordt aangeduid.

Dat er echter wordt aangeduid, dat zij zich tot de Heer wenden en de Heer Zich tot hen, is omdat de Heer allen die met Hem verbonden zijn door de liefde, aanziet in het voorhoofd en zo hen tot Zich keert en daarom keren de engelen in de hemel het aangezicht nergens anders heen, dan naar de Heer als Zon en dit vindt plaats in elke wending van hun lichaam, wat wonderbaarlijk is; vandaar is het in het algemeen spraakgebruik om te zeggen, dat zij God voortdurend voor ogen hebben; iets eenders is het geval met de geest van de mens die in de wereld leeft en door de liefde met de Heer verbonden is; maar over dit toekeren van de aangezichten tot de Heer, zie men meer wonderlijke dingen in de volgende werken ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’, nrs. 129 tot 144; en in het werk ‘Hemel en Hel’, te Londen uitgegeven, nrs. 17, 123, 143, 144, 151, 153, 255, 272.

Dat onder de Aangezichten van de Heer zien, niet wordt verstaan Zijn Aangezichten zien, maar Hem leren kennen en erkennen zodanig als Hij is ten aanzien van Zijn Goddelijke attributen, die er verscheidene zijn en dat zij die met Hem door de liefde verbonden zijn, Hem leren kennen en zo Zijn Aangezicht zien, kan uit de volgende plaatsen vaststaan: ‘*Waartoe zijn Mij de veelheid van de slachtoffers; wanneer gij zult gekomen zijn om te zien de Aangezichten van Jehovah*’, (Jesaja 1:11,12).

‘*Mijn hart zei: Zoek Mijn Aangezichten; Uw Aangezichten, Jehovah, zoek ik*’, (Psalm 27:8).

‘*Wij zullen juichen de Rots van ons heil; wij zullen komen vóór Zijn Aangezichten met belijdenis*’, (Psalm 95:1,2).

‘*Mijn ziel dorst naar de levende God; wanneer zal ik komen om gezien te worden van de Aangezichten van God; nog zal ik Hem belijden; heilen zijn Zijn Aangezichten*’, (Psalm 42:3,6).

‘*Mijn Aangezichten zullen niet ledig gezien worden*’, (Exodus 23:15).

‘*Komen om de Aangezichten van Jehovah te smeken*’, (Zacharia 8:21,22; Maleachi 1:9).

‘*Laat Uw Aangezichten over Uw knecht schijnen*’, (Psalm 31:17).

‘*Wie toont ons het goede; verheft Gij over ons het Licht van Uw Aangezichten. Jehovah*’, (Psalm 4:7).

‘*Jehovah, in het Licht van Uw Aangezichten zullen zij wandelen*’, (Psalm 84:16).

‘*God, doe Uw Aangezichten lichten opdat wij behouden worden*’, (Psalm 80:4,8,20).

‘*God erbarme Zich onzer en zegene ons, Hij doe ons Zijn Aangezichten lichten*’, (Psalm 67:2).

‘*Jehovah zegene u, en behoede u, Jehovah doe Zijn Aangezichten over u schijnen en erbarme Zich uwer, Jehovah verheffe Zijn Aangezichten over u en geve u vrede*’, ((Numeri 6:24-26).

‘*Gij verbergt hen in het verborgene van Uw Aangezichten*’, (Psalm 31:21).

‘*Gij hebt ons verborgene gesteld in het Licht van Uw Aangezichten*’, (Psalm 90:8).

‘*Jehovah sprak tot Mozes: Mijn Aangezichten zullen gaan; Mozes zei: Indien Uw Aangezichten niet gaan, doe ons van hier niet opklimmen*’, (Exodus 33:14,15).

‘*De broden op de tafel in de tabernakel werden de broden der Aangezichten genoemd*’, (Exodus 25:30; Numeri 4:7).

Meermalen wordt ook gezegd, dat Jehovah de Aangezichten heeft verborgen en ook dat Hij ze heeft afgewend; zoals in deze plaatsen: *‘Om hun boosheid heb Ik Mijn Aangezichten van hen verborgen’*, (Jeremia 33:5; Ezechiël 7:22).

‘Uw zonden verborgen de Aangezichten van God van ulieden’, (Jesaja 59:2).

‘Het Aangezicht van Jehovah zal hen voortaan niet aanzien’, (Klaagliederen 4:16).

‘Jehovah zal Zijn Aangezichten van hen verbergen, gelijk als zij hun werken hebben boos gemaakt’, (Micha 3:4).

‘Gij hebt Uw Aangezichten verborgen’, (Psalm 30:8; Psalm 44:25; Psalm 104:29).

‘Ik zal hen verlaten en Mijn Aangezichten van hen verbergen; door te verbergen zal Ik verbergen Mijn Aangezichten, om al het boze dat zij gedaan hebben’, (Deuteronomium 31:17,18; Jesaja 8:17; Ezechiël 39:23,28,29; Psalm 13:2; Psalm 22:25; Psalm 27:8,9; Psalm 69:18; Psalm 88:15; Psalm 102:3; Psalm 143:7; Deuteronomium 32:20).

In de tegengestelde zin wordt met de aangezichten van Jehovah de toorn en de afkering aangeduid; de oorzaak hiervan is dat de boze mens zich van de Heer afkeert en wanneer hij zich afkeert, dan schijnt het hem toe alsof de Heer Zich afkeert en toorn, zoals vaststaat uit deze plaatsen: *‘Ik heb Mijn Aangezichten gesteld tegen deze stad ten kwade’*, (Jeremia 21:10; 44:11’).

‘Ik zal Mijn Aangezichten zetten tegen die man en hem verwoesten’, (Ezechiël 14:7,8).

‘Ik zal Mijn Aangezicht zetten tegen hen en het vuur zal hen verteren, wanneer Ik Mijn Aangezichten tegen hen gesteld zal hebben’, (Ezechiël 15:7).

‘Wie enig bloed zal gegeten hebben, Ik zal Mijn Aangezichten tegen die ziel zetten’, (Leviticus 17:10).

‘Van het schelden van Uw Aangezichten vergingen zij’, (Psalm 80:17).

‘De Aangezichten van Jehovah tegen de boosdoeners’, (Psalm 34:17).

‘Ik zende een engel voor u; hoedt u voor Zijn Aangezichten, omdat Hij uw overtreding niet verdragen zal’, (Exodus 23:20,21).

‘Laat Uw vijanden verstrooid worden en Uw haters vluchten van voor Uw Aangezichten’, (Numeri 10:35).

‘Ik zag Degene Die op de troon zat, voor Wiens Aangezicht de hemel en de aarde wegluchtte’, (Openbaring 20:11).

Dat niemand de Heer kan zien zodanig als Hij in Zich is, zoals eerder is gezegd, blijkt uit het volgende: *‘Jehovah zei tot Mozes: Gij kunt Mijn Aangezichten niet zien, omdat geen mens Mij zal zien en leven’*, (Exodus 33:18-23).

Dat Hij toch gezien werd en zij leefden, omdat het door een engel plaatsvond, blijkt uit (Genesis 32:31; Richteren 13:22,23) en elders.

940. En nacht zal daar niet zijn en zij zullen geen lamp noch licht van de zon nodig hebben, omdat de Heer hen verlicht, betekent dat in het Nieuwe Jeruzalem niet enig valse van het geloof zal zijn en dat de mensen daar in de erkenningen ten aanzien van God niet zullen zijn vanuit het natuurlijk schijnsel, dus vanuit het eigen inzicht en vanuit de glorie die opkomt uit de trots, maar zullen zijn in het geestelijk licht vanuit het Woord uit de Heer alleen. Met ‘nacht zal daar niet zijn’, wordt iets eenders aangeduid als eerder in hoofdstuk 21, waar het volgende staat: *‘Haar poorten zullen niet gesloten worden overdag, nacht immers zal daar niet zijn’*, (Openbaring 21:25), waarmee wordt aangeduid dat in het Nieuwe Jeruzalem bij voortduur degenen worden opgenomen die in de ware dingen vanuit het goede van de liefde uit de Heer zijn, omdat daar het valse van het geloof niet is, nr. 922; met *‘zij hebben geen lamp, noch het licht van de zon van node, omdat de Heer God hen verlicht’*, wordt iets eenders aangeduid als in hoofdstuk 21, waar het volgende staat: *‘De stad heeft de zon en de maan niet van node om in haar te lichten, omdat de heerlijkheid van God haar heeft verlicht en haar Lamp het Lam’*, (Openbaring 21:23), waarmee wordt aangeduid, dat de mensen van die Kerk niet zullen zijn in de liefde van zich en in het eigen inzicht en daaruit alleen in het

natuurlijk schijnsel, maar vanuit het Goddelijk Ware van het Woord uit de Heer alleen in het geestelijk licht, nr. 919; maar in plaats van de maan daar, wordt hier lamp gezegd en in plaats van de zon daar wordt hier het licht van de zon gezegd en met de maan wordt evenals met de lamp het natuurlijk schijnsel vanuit het eigen inzicht aangeduid en met het licht van de zon wordt aangeduid het natuurlijk schijnsel vanuit de glorie die opkomt uit de trots.

Maar het zal in het kort worden ontvouwd, wat het natuurlijk schijnsel vanuit de glorie die uit de trots opkomt en eveneens niet uit de trots; het schijnsel vanuit de glorie opkomend uit de trots hebben degenen die in de liefde van zich zijn en vandaar in de boze dingen van elk geslacht, die zij, indien zij die niet doen uit vrees voor het verlies van de goede naam en eveneens indien zij die veroordelen omdat zij tegen de zedelijkheid en tegen het algemeen welzijn zijn en toch niet voor zonden houden; dezen zijn in het natuurlijk schijnsel vanuit de glorie opkomend uit de trots, want de liefde van zich in de wil is de trots in het verstand en deze trots vanuit de liefde kan het verstand verheffen tot in het licht van de hemel; dit is de mens gegeven, opdat hij een mens zal zijn en opdat hij hervormd kan worden; ik heb verscheidene aartsduivels gezien en gehoord, die de verborgenheden van de wijsheid van de engelen, toen zij die hoorden en lazen, op de zelfde wijze verstonden als de engelen zelf, maar terstond toen zij terugkeerden tot hun liefde en vandaar tot hun trots, verstonden zij niets daarover, maar zij zagen ook de tegengestelde dingen vanuit het licht van de bevestiging van het valse bij zich; maar het natuurlijk schijnsel vanuit de glorie niet uit de trots, is bij hen die in het verkwikkelijke van de nutten zijn vanuit de echte liefde jegens de naaste; hun natuurlijk schijnsel is eveneens een redelijk schijnsel, waarin van binnen het geestelijk licht uit de Heer is; de glorie bij hen is vanuit de glans van het licht dat invloeit vanuit de hemel, waar alle dingen glanzend en harmonisch zijn; alle nutten immers in de hemel glanzen; vanuit deze nutten wordt de liefelijkheid in de ideeën van het denken bij hen doorvat als glorie; zij treden binnen door de wil en de goede dingen ervan in het verstand en de ware dingen daarvan, en zij vertoont zich daarin.

941. En zij zullen regeren tot in de eeuwen der eeuwen; dat dit betekent dat zij zullen zijn in het rijk van de Heer en in de verbinding met Hem tot in het eeuwige, staat vast uit wat eerder in de nrs. 284, 849, 855 is ontvouwd, waar eendere dingen staan.

942. En hij zei tot mij: Deze woorden getrouw en waar, betekent dat zij deze dingen voor zeker mogen weten, omdat de Heer Zelf het onloochenbaar heeft gezegd; dit staat ook vast uit wat eerder in nr. 886 is ontvouwd, waar eendere dingen staan.

943. En de Heer God van de heilige profeten heeft Zijn engel gezonden om Zijn dienstknechten te tonen de dingen die snellijk moeten geschieden, betekent dat de Heer, vanuit Wie het Woord van het ene en het andere verbond is, door de hemel aan hen die in de ware dingen vanuit Hem zijn, de dingen heeft onthuld die zeker zullen gaan gebeuren. De Heer van de heilige profeten, betekent de Heer vanuit Wie het Woord van het ene en het andere verbond is; met de profeten immers worden degenen aangeduid die de ware dingen vanuit het Woord leren en in de abstracte zin de leer van het ware van de Kerk, nrs. 8, 173 en in de brede zin van het Woord zelf; en omdat het Woord met de heilige profeten wordt aangeduid, wordt daarom met hen het Woord van het ene en het andere verbond aangeduid; Hij heeft de engel gezonden om Zijn dienstknechten te tonen de dingen die snellijk moeten geschieden, betekent dat de Heer aan hen die in de ware dingen vanuit Hem zijn, de dingen heeft onthuld die zeker zullen gaan plaatsvinden; met de engel wordt hier de hemel aangeduid, zoals eerder in de nrs. 5, 65, 644, 647, 648, 910; met de dienstknechten worden degenen aangeduid die in de ware dingen uit de Heer zijn, nrs. 3, 380, 937; met snellijk wordt zeker aangeduid, nr. 4; vandaar wordt met ‘die snellijk moeten geschieden’ aangeduid, die zeker zullen plaatsvinden.

Dat met de engel hier de hemel wordt aangeduid, is omdat de Heer door de hemel sprak met Johannes en eveneens door de hemel sprak met de profeten en door de hemel spreekt met eenieder met wie Hij spreekt; de oorzaak hiervan is de volgende: dat de engelenhemel in het algemeen zoals één Mens is, van wie de ziel en leven de Heer is en daarom spreekt de Heer al wat Hij spreekt, door de hemel, zoals de ziel en het gemoed van de mens door hun lichaam; dat de gehele engelenhemel in een samenvatting één Mens weergeeft en dat dit is vanuit de Heer, zie nr. 5 en in het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid’, nrs. 64 tot 69, 162 tot 164, 201 tot 204, en in het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’, nrs. 11,19,133,288. Maar ik zal dit mysterie verklaren: De Heer spreekt door de hemel, toch spreken niet de engelen daar, die zelfs niet eens weten wat de Heer spreekt, tenzij er enigen van hen bij de mens zijn, door wie de Heer vanuit de hemel openlijk spreekt, zoals met Johannes en met enige profeten; er is immers een invloeiing van de Heer door de hemel, zoals er een invloeiing is van de ziel in het lichaam; weliswaar spreekt en handelt het lichaam en wordt eveneens iets vanuit die invloeiing gewaar, toch bedrijft het lichaam niet wat ook vanuit zich als vanuit zich, maar het wordt gedreven; dat zodanig het spreken, ja zelfs alle invloeiing van de Heer door de hemel bij de mensen is, is door veel ondervinding te weten gegeven.

De engelen van de hemel en eveneens de geesten beneden de hemelen, weten niets over de mens, zomin als de mens over hen, omdat de staat van geesten en engelen geestelijk is en die van de mensen natuurlijk en die beide staten worden alleen vergezelschaft door overeenstemmingen; en de vergezelschappingen door overeenstemmingen maakt weliswaar dat zij tezamen zijn in de aandoeningen, maar niet in het denken en daarom weet de een niets over de ander, dat wil zeggen, niet de mens iets over geesten met wie hij is ten aanzien van de aandoeningen, noch de geesten iets over de mens, want wat niet in het denken is, maar alleen in de aandoening, wordt niet geweten, omdat het niet verschijnt of gezien wordt.

Alleen de Heer kent de gedachten van de mensen.

944. Zie, Ik kom snellijk; gezegend hij die de woorden van de profetie van dit boek houdt, betekent dat de Heer zeker zal komen en het eeuwige leven zal geven aan hen die in acht nemen en doen de ware dingen of de geboden van de leer van dit, nu door de Heer geopende Boek.

Zie, Ik kom snellijk, betekent dat de Heer zeker zal komen; met snellijk wordt zeker aangeduid, nrs. 4, 943; en met komen wordt aangeduid dat Hij zal komen, niet in Persoon, maar in het Woord; daarin zal Hij verschijnen aan allen die vanuit Zijn Nieuwe Kerk zullen zijn; dat dit Zijn Komst in de wolken van de hemel is, zie de nrs. 24, 642, 820; gezegend hij die houdt de woorden van de profetie van dit Boek, betekent dat Hij het eeuwige leven zal geven aan hen die in acht nemen en doen de ware dingen of de geboden van de leer van dit nu door de Heer geopende Boek; met gezegend wordt degene aangeduid die het eeuwige leven ontvangt, nrs. 639, 852; met houden wordt aangeduid in acht nemen en doen de ware dingen of de geboden; de woorden zijn de ware dingen en de geboden; met de profetie van dit Boek wordt de leer van dit nu door de Heer geopende Boek aangeduid, de profetie is de leer, nrs. 8, 133, 943.

Wie dit overweegt, kan zien, dat er niet wordt verstaan de woorden van de profetie van dit Boek houden, maar dat wordt aangeduid ‘houden’, dat wil zeggen, in acht nemen en doen, de ware dingen of de geboden van de leer die in dit nu ontvouwde Boek zijn geopend; want in de niet ontvouwde Openbaring zijn weinig dingen die kunnen worden gehouden; het zijn immers tot dusver niet verstante profetische dingen; tot voorbeeld kan het volgende dienen: niet kunnen worden gehouden de dingen die worden vermeld in hoofdstuk 6 over de paarden die van het Boek uitgaan; die in hoofdstuk 7 over de twaalf stammen; die in hoofdstuk 8 en 9 over de zeven engelen met bazuinen; die in hoofdstuk 11 over de twee getuigen die dood waren en herleefden; die in hoofdstuk 12 over de vrouw en de draak; die in hoofdstuk 13 en

14 over de beide beesten; die in hoofdstuk 15 en 16 over de zeven engelen die de zeven plagen hadden; die in hoofdstuk 17 en 18 over de vrouw zittend op het scharlaken beest en over Babylon; die in hoofdstuk 19 over het witte paard en over het grote Avondmaal; die in hoofdstuk 20 over het laatste gericht; en die in hoofdstuk 21 over het Nieuwe Jeruzalem als stad; waaruit blijkt dat er niet wordt verstaan dat degenen gezegend zijn die deze woorden van de profetie houden, zij zijn immers toegesloten, maar dat degenen gezegend zijn die ‘houden’, dat wil zeggen, in acht nemen en doen, de ware dingen of de geboden van de leer, die erin zijn bevat en nu zijn geopend; en dat deze dingen vanuit de Heer zijn, zie de voorrede.

945. En ik, Johannes ziende deze dingen en horende en toen ik ze gehoord en gezien had, viel ik neder om te aanbidden voor de voeten van de engel, die mij deze dingen toonde, betekent dat Johannes meende, dat de engel, die door de Heer tot hem was gezonden, opdat hij in de staat van de geest zou worden gehouden, God was Die deze dingen had onthuld, terwijl het toch niet zo was, de engel immers toonde alleen wat de Heer had geopenbaard.

Dat Johannes meende, dat de engel die tot hem gezonden was, God Zelf was, is duidelijk, want er wordt gezegd dat hij aan diens voeten neerviel om te aanbidden; dat het echter niet zo was, blijkt uit het volgende vers, waar de engel zegt dat hij zijn mededienstknecht was, aanbid God; dat die engel door de Heer tot hem was gezonden, blijkt uit vers 16, waar deze woorden staan: ‘Ik, Jezus, heb Mijn engel gezonden om ulieden deze dingen te getuigen in de Kerken’. Maar de verborgenheid die in deze dingen schuilt, is de volgende: de engel werd door de Heer tot Johannes gezonden, opdat hij in de staat van de geest gehouden zou worden en opdat hij hem in die staat de dingen zou tonen die hij zag; want al wat Johannes zag, zag hij niet met de ogen van het lichaam, maar met de ogen van de geest, zoals kan vaststaan uit de plaatsen, waar hij zegt dat hij in de geest en in het gezicht was, (Openbaring 1:10; 9:17; 17:3; 21:10), dus overal waar hij zegt gezien te hebben; en in die staat kan niemand komen en daarin worden gehouden, tenzij door engelen die dicht aan de mens worden toegevoegd, die hun geestelijke staat brengen over de innerlijke dingen van diens gemoed; zo immers wordt de mens verheven tot het licht van de hemel en in dat licht ziet hij de dingen die in de hemel zijn en niet die dingen die in de wereld zijn; in een eendere staat waren soms: Ezechiël, Zacharia, Daniël en de andere profeten; niet echter wanneer zij het Woord spraken; dan waren zij niet in de geest, maar in het lichaam en hoorden zij uit Jehovah Zelf, dat wil zeggen, uit de Heer, de woorden die zij schreven; die beide staten van de profeten dienen terdege onderscheiden te worden; de profeten zelf onderscheidde ze ook terdege, want zij zeggen overal wanneer zij uit Jehovah het Woord schreven, dat Jehovah met hen en tot hen sprak en zeer vaak ‘zei Jehovah’, ‘gezegde van Jehovah’; maar wanneer zij in die andere staat waren, dan zeggen zij dat zij in de geest of in het gezicht waren, zoals kan vaststaan uit deze plaatsen: *‘Ezechiël zei: De Geest hief mij op en bracht mij terug naar Chaldea tot de gevangenschap in het gezicht Gods; aldus klom over mij het gezicht, dat ik had gezien’*, (Ezechiël 11:1,24).

Hij zegt, ‘dat de Geest hem ophief en dat hij achter zich een aardbeving hoorde’, (Ezechiël 3:12,14).

En verder *‘dat de Geest hem ophief tussen de aarde en de hemel en hem heenleidde tot Jeruzalem in de gezichten Gods, en hij gruwelen zag’*, ((Ezechiël 8:3).

En daarom zag hij evenzo in het gezicht Gods of in de geest *‘de vier dieren, die cherubim waren’*, (Ezechiël hoofdstukken 1 en 10); en verder *‘de nieuwe tempel en de nieuwe aarde en de engel die ze mat’*, (Ezechiël hoofdstukken 40 tot 48); dat hij toen was *‘in de gezichten Gods’*, (Ezechiël 40:2); en dat *‘de Geest hem had opgeheven’*, (Ezechiël 43:5).

Iets eenders is gebeurd met Zacharia, *‘in wie toenmaals een engel was toen hij de Man zag rijdend tussen de mirten’*, (Zacharia 1:8); toen *‘hij de vier hoornen zag en daarna de man in wiens hand het meetsnoer was’*, (Zacharia 1:18; 2:1); toen *‘hij zag Jozua, de hogepriester’*, (Zacharia 3:1); toen *‘hij zag de kandelaar en de twee olijfbomen’*, (Zacharia 4:1); toen *‘hij zag*

de vliegende boekrol en de efa, (Zacharia 5:1,6); en toen *'hij zag de vier wagens uitgaande tussen de twee bergen en de paarden'*, (Zacharia 6:1).

In een eendere staat was Daniël, toen *'hij zag de vier beesten opklimmend vanuit de zee'*, (Daniël 7:1); en toen *'hij zag de gevechten van de ram en de bok'*, (Daniël 8:1); dat hij die dingen zag in gezichten, leest men in (Daniël 7:1,2,7,13; 8:2; 10:1,7,8); en dat *'de engel Gabriël aan hem verscheen in een gezicht en met hem sprak'*, (Daniël 9:21).

Iets eenders vond plaats met Johannes, toen hij de dingen zag die hij heeft beschreven, zoals toen hij zag de Zoon des Mensen in het midden van de zeven kandelaars; de tabernakel, de tempel, de ark, het altaar in de hemel, de draak en diens strijd met Michaël, de beesten, de vrouw zittend op het scharlaken beest; de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Aarde en het heilige Jeruzalem met haar muur, poorten en fundamenten en meer; deze dingen zijn uit de Heer onthuld, maar door een engel getoond.

946. En hij zegt tot mij: Zie, geenszins; uw mededienstknecht immers ben ik en van uw broeders, van de profeten en van degenen die de woorden van dit Boek houden; aanbid God, betekent dat de engelen van de hemel niet moeten worden aanbeden en aangeroepen, omdat zij niets van het Goddelijke hebben, maar dat zij aan de mensen zijn vergezelschap zoals broeders aan broeders, namelijk aan degenen die in de leer van het Nieuwe Jeruzalem zijn en de geboden ervan doen en dat alleen de Heer in vergezelschapping met hen moet worden aanbeden.

Met deze dingen die de engel hier met Johannes spreekt, worden bijna eendere dingen aangeduid als met die welke hij eerder in (Openbaring 19) met hem sprak, waar het volgende staat: *'En ik viel neer voor de voeten van de engel om hem te aanbidden; en hij zei tot mij: Zie, geenszins, uw mededienstknecht ben ik en van uw broeders, die de getuigenis van Jezus hebben; aanbid God'*, (Openbaring 10) en dat daarmee zulke dingen worden aangeduid, zie nr. 818; met dit verschil, dat er nu wordt gezegd de mededienstknecht van uw broeders, van de profeten en van degenen die de woorden van dit Boek houden; en met de broeders profeten, worden aangeduid zij die in de leer van de Nieuwe Kerk zijn en met degenen die de woorden van dit Boek houden, worden degenen aangeduid die in acht nemen en doen de geboden van deze leer, die nu uit de Heer zijn geopenbaard; zie nr. 944.

947. En hij zegt tot mij: Verzegel de woorden van de profetie van dit Boek niet, omdat de tijd nabij is, betekent dat de Openbaring niet toegesloten zal zijn, maar moet worden geopend en dat dit nodig is aan het einde van de Kerk, opdat enigen gezaligd worden.

Met verzegeld de woorden van de profetie van dit Boek niet, wordt aangeduid dat de Openbaring niet toegesloten zal zijn, maar moet worden geopend, waarover hierna; met omdat de tijd nabij is, wordt aangeduid dat dit nodig is opdat enigen gezaligd worden; met de tijd wordt de staat aangeduid, nrs. 476, 562; hier de staat van de Kerk, namelijk dat deze zodanig is, dat het nodig is; met nabij wordt aangeduid nodig, omdat onder nabij niet wordt verstaan nabij of het nabije van tijd, maar het nabije van staat en het nabije van staat is noodzakelijkerwijs; dat niet het nabije van tijd wordt verstaan is duidelijk omdat de Openbaring is geschreven in de aanvang van de eerste eeuw en de Komst van de Heer, wanneer er het Laatste Gericht is en de Nieuwe Kerk; deze dingen worden hier verstaan onder *'de tijd is nabij'* en eveneens onder *'welke dingen snellijk moeten geschieden'*, vers 6 en met *'Ik kom snellijk'*, vers 7, 20, nu na zeventien eeuwen is verschenen en tot stand gekomen; deze zelfde dingen worden ook gezegd in het eerste hoofdstuk, dat *'die dingen snellijk moeten geschieden'*, vers 1 en dat *'de tijd nabij is'*, vers 3; zie hierover eerder de nrs. 4, 9, waaronder eendere dingen worden verstaan.

Dat niet wordt verstaan nabij of het nabije van tijd, maar het nabije van staat, zal worden toegelicht; het Woord in de zuivere geestelijke zin ontleent niets aan de voorstelling van tijd noch aan de voorstelling van ruimte, omdat tijden en ruimten in de hemel weliswaar

verschijnen zoals de tijden en ruimten in de wereld, maar daar toch niet zijn; en daarom kunnen de engelen de tijden en de ruimten die daar schijnbaarheden zijn, niet anders meten dan door staten, zoals deze voortschrijden en veranderen; waaruit kan vaststaan, dat in de zuiver geestelijke zin onder snel en nabij niet wordt verstaan snel en nabij van tijd, maar snel en nabij van staat; dit kan weliswaar schijnen dat het niet zo is; de oorzaak hiervan is deze, dat bij de mensen in elk idee van hun lagere denken, dat louter natuurlijk is, iets is vanuit tijd en ruimte; anders is het gesteld in de idee van het hogere denken, waarin de mensen zijn wanneer zij natuurlijke, burgerlijke, zedelijke en geestelijke zaken overwegen in het innerlijk redelijk licht; dan immers vloeit het geestelijk licht, dat onttrokken is aan tijd en ruimte, in en verlicht; u kunt dit ondervinden en zo worden bevestigd, indien u dat wilt, als u slechts let op uw gedachten; en u zult dan eveneens bevestigd worden, dat er een hoger en een lager denken is, aangezien het eenvoudige denken niet zichzelf kan bezien, tenzij vanuit een zekere hoger standpunt; en indien de mens niet een hoger en een lager denken had, zou hij geen mens maar een bruto dier zijn.

948. De ongerechte worde nog ongerecht en de vuile worde nog vuil; en de gerechte worde nog gerechtvaardigd, betekent de staat van allen in het bijzonder na de dood en vóór het gericht ervan en in het algemeen vóór het Laatste Gericht, namelijk dat van hen die in de boze dingen zijn, de goede dingen zullen worden weggenomen en van hen die in de valse dingen zijn, de ware dingen zullen worden weggenomen; en omgekeerd dat van hen die in de goede dingen zijn, de boze dingen zullen worden weggenomen en van hen die in de ware dingen zijn, de valse dingen zullen worden weggenomen.

Met de ongerechte wordt degene aangeduid die in de boze dingen is en met de gerechte hij die in de goede dingen is, nr. 668; met de vuile of de onreine wordt degene aangeduid die in de valse dingen is, nrs. 702, 708, 924 en met de heilige wordt degene aangeduid die in de ware dingen is, nrs. 173, 586, 666, 852; daaruit volgt, dat met de ongerechte worde nog ongerecht, wordt aangeduid dat hij die in de boze dingen is, nog meer in de boze dingen zal zijn en met de vuile worde nog vuil, wordt aangeduid dat hij die in de valse dingen is, nog meer in de valse dingen zal zijn; en omgekeerd, dat met de gerechte worde nog gerechtvaardigd, wordt aangeduid dat hij die in de goede dingen is, nog meer in de goede dingen zal zijn en met de heilige worde nog geheiligd, wordt aangeduid dat hij die in de ware dingen is, nog meer in de ware dingen zal zijn; dat echter wordt aangeduid dat van hen die in de boze dingen zijn, de goede dingen zullen worden weggenomen en van hen die in de valse dingen zijn, de ware dingen zullen worden weggenomen, en dat omgekeerd van hen die in de goede dingen zijn, de boze dingen zullen worden weggenomen en van hen die in de ware dingen zijn, de valse dingen zullen worden weggenomen, is omdat voor zoveel als van iemand die in de boze dingen is de goede dingen worden weggenomen, hij voor zoveel meer in de boze dingen is; en voor zoveel als van iemand die in de valse dingen, de ware dingen worden weggenomen, hij voor zoveel meer in de valse dingen is; en omgekeerd, voor zoveel als van iemand die in de goede dingen is, de boze dingen worden weggenomen, hij voor zoveel meer in de goede dingen is; en voor zoveel als van iemand die in de ware dingen is de valse dingen worden weggenomen, hij voor zoveel meer in de ware dingen is; het ene of het andere gebeurt met allen na de dood; zo immers worden de bozen voorbereid tot de hel en de goeden tot de hemel; de boze immers kan niet goede en ware dingen met zich meevoeren naar de hel, noch kan de goede boze en valse dingen met zich meenemen naar de hemel; zo immers zouden èn de hemel èn de hel in verwarring raken.

Maar men moet terdege weten, dat de innerlijk bozen en de innerlijk goeden worden verstaan; de innerlijk bozen immers kunnen toch uiterlijk goed zijn, zij kunnen immers zoals de goeden handelen en spreken, zoals huichelaars doen; en de innerlijk goeden kunnen soms uiterlijk boos zijn, zij kunnen immers uiterlijk boze dingen doen en valse dingen spreken; maar daarna doen zij dan boete en willen over de ware dingen worden ingelicht; dit is het wat de Heer

zegt: *‘Eenieder die heeft, die zal gegeven worden opdat hij overvloedig zal hebben; wie echter niet heeft, van die zal genomen worden ook wat hij heeft’*, (Mattheüs 13:12; 25:29; Markus 4:25; Lukas 8:18; 19:26).

Dit vindt plaats met allen na de dood vóór het gericht over hen; ook heeft het in het algemeen plaatsgevonden met hen die op de dag van het Laatste Oordeel of vergingen of gezaligd werden, want voordat dit had plaatsgevonden, kon het Laatste Gericht niet gehouden worden; de oorzaak hiervan was, dat de bozen zolang zij de goede en de ware dingen behielden, met de engelen van de laatste hemel verbonden waren ten aanzien van de uiterlijke dingen en toch moesten zij worden gescheiden; en dit is wat uit de Heer is voorzeggd in (Mattheüs 13:24-30; 38-49); deze dingen kan men ontvouwd zien in de nrs. 324, 329, 343, 346, 398.

Hieruit kan men zien, wat in de geestelijke zin wordt aangeduid met de ongerechte worde nog ongerecht en de vuile worde nog vuil en de gerechte worde nog gerechtvaardigd en de heilige worde nog geheiligd; eendere dingen worden aangeduid met de volgende woorden bij Daniël: *‘Ga heen, Daniël, omdat de woorden zijn toegesloten en verzegeld tot aan de tijd van het einde; velen zullen gelouterd en gereinigd worden, goddeloos handelen en ook niet verstaan zullen alle goddelozen; de inzichtsvollen evenwel zullen verstaan’*, (Daniël 12:9,10).

949. En zie, Ik kom snellijk en Mijn loon is met Mij, gevende eenieder zoals zijn werk zal zijn, betekent dat de Heer zeker zal komen en Zelf de hemel en de gelukzaligheid van het eeuwige leven is, voor eenieder volgens het geloof in Hem en het leven volgens Zijn geboden. Zie, Ik kom snellijk, betekent dat Hij zeker zal komen, dat wil zeggen, om het gericht te houden en om de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Kerk te stichten; dat snellijk zeker is, zie de nrs. 4, 943, 944, 947; Mijn loon is met Mij, betekent dat de Heer Zelf de hemel en de gelukzaligheid van het eeuwige leven is; dat het loon de hemel en de eeuwige gelukzaligheid is, zie nr. 526; dat het de Heer Zelf is, zal men hierna zien; gevende eenieder volgens zijn werk, betekent volgens de verbinding met de Heer door het geloof in Hem en door het leven volgens Zijn geboden; dat deze dingen worden aangeduid, is omdat met de goede werken worden aangeduid de naastenliefde en het geloof in de innerlijke dingen en tegelijk de uitwerkingen ervan in de uiterlijke dingen; en omdat de naastenliefde en het geloof uit de Heer zijn en volgens de verbinding met Hem, zo is het duidelijk, dat die dingen worden aangeduid; dus hangen die ook samen met de vorige; dat de goede werken zijn de naastenliefde en het geloof in de innerlijke dingen en tegelijk de uitwerkingen in de uiterlijke, zie de nrs. 641, 868, 871.

Dat de naastenliefde en het geloof niet zijn uit de mens, maar uit de Heer, is bekend; en omdat zij uit de Heer zijn, zijn zij volgens de verbinding met Hem en de verbinding met Hem vindt plaats door het geloof in Hem en door het leven volgens Zijn geboden; onder het geloof in Hem wordt het vertrouwen verstaan dat Hij zaligt en dit vertrouwen hebben degenen die rechtstreeks tot Hem gaan en de boze dingen als zonden schuwen; bij anderen is het niet bestaanbaar.

Gezegd is, dat Mijn loon is met Mij, betekent dat Hijzelf de hemel en de gelukzaligheid van het eeuwige leven is; het loon immers is een gezegendheid van binnen, die de vrede wordt genoemd en daaruit is de uiterlijke vreugde; deze zijn enig en alleen uit de Heer en de dingen die uit de Heer zijn, zijn niet slechts uit Hem, maar zij zijn ook Hijzelf; want de Heer kan niet iets uit Zich uitzenden dan hetgeen Hijzelf is; Hij is immers alomtegenwoordig bij ieder mens volgens de verbinding en de verbinding is volgens de opneming en de opneming is volgens de liefde en de wijsheid of, anders gezegd volgens de naastenliefde en het geloof; en de naastenliefde en het geloof is volgens het leven en het leven is volgens de verafschuwing van het boze en het valse; en de verafschuwing van het boze en het valse is volgens de erkenning wat het boze en het valse is en dan vervolgens de boetedoening en tegelijk het opzien tot de Heer.

Dat het loon niet slechts út de Heer, maar ook de Heer Zelf is, blijkt uit de plaatsen in het Woord, waar gezegd wordt dat zij die met Hem verbonden zijn, in Hem zijn en Hij in hen, zoals kan vaststaan bij (Johannes 14:20-24; 15:4,5; 17:19,21,22,26) en elders; zie nr. 883; en eveneens waar gezegd wordt dat de Heilige Geest in hen is en de Heilige Geest is de Heer; deze immers is Zijn Goddelijke Tegenwoordigheid; en eveneens wanneer gebeden wordt dat God in hen wone, hen lere, hen leide, de tong om te prediken en het lichaam om te doen wat goed is, en nog meer andere dingen; de Heer is immers de Liefde Zelf en de Wijsheid Zelf, deze twee zijn niet in een plaats, maar zij zijn daar waar zij worden opgenomen en zij zijn volgens het hoedanige van de opneming; maar deze verborgenheid kan niet worden verstaan, dan alleen door hen die in de wijsheid zijn vanwege de opneming van het licht vanuit de hemel uit de Heer; voor hen zijn de dingen die geschreven zijn in het tweetal werken, het ene over ‘de Goddelijke Voorzienigheid’, het andere over ‘de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’, waarin is aangetoond, dat de Heer Zelf in de mensen is volgens de opneming en niet enig Goddelijke gescheiden van Hem; de engelen denken zodanig, wanneer zij in de idee zijn ten aanzien van de Goddelijke Alomtegenwoordigheid en ik twijfel niet of ook enige christenen kunnen in een eendere idee zijn.

950. Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, de Eerste en de Laatste, betekent omdat de Heer is de God van hemel en aarde en door Hem alle dingen in de hemel en op aarde zijn gemaakt en door Zijn Goddelijke Voorzienigheid worden geregeerd en volgens haar geschieden.

Dat deze en meer dingen door die woorden worden aangeduid, zie eerder in nr. 888.

951. Gezegend zij die Zijn bevelen doen, opdat hun mogendheid zij in de Boom des Levens en zij door de poorten mogen ingaan in de stad, betekent dat de eeuwige gelukzaligheid is voor hen die leven volgens de geboden van de Heer, te dien einde dat zij in de Heer zijn en de Heer in hen door de liefde en in Zijn Nieuwe Kerk door de erkenningen ten aanzien van Hem.

Met de gezegenden worden degenen aangeduid voor wie de gelukzaligheid van het eeuwige leven is, nrs. 639, 852, 944; met Zijn bevelen doen, wordt aangeduid leven volgens de geboden van de Heer; opdat hun mogendheid is in de Boom des Levens, betekent te dien einde dat zij zijn in de Heer en de Heer in hen door de liefde, dat wil zeggen, ter wille van de Heer, waarover hierna; met door de poorten ingaan in de stad, wordt aangeduid, opdat zij zijn in de Nieuwe Kerk van de Heer door de erkenningen ten aanzien van Hem; door de poorten van de muur van het Nieuwe Jeruzalem worden de erkenningen van het goede en het ware vanuit het Woord aangeduid, nrs. 899, 900, 922; en omdat iedere poort één parel was, worden met de poorten voornamelijk de erkenningen ten aanzien van de Heer aangeduid, nr. 916; en met de stad of Jeruzalem, wordt de Nieuwe Kerk aangeduid, met de leer ervan, nrs. 879, 880. Dat met ‘opdat hun mogendheid zij in de Boom des Levens’ wordt aangeduid, te dien einde opdat zij zijn in de Heer en de Heer in hen of ter wille van de Heer, is omdat met de Boom des Levens de Heer wordt aangeduid ten aanzien van de Goddelijke Liefde, nrs. 89, 933; en met de mogendheid in die Boom wordt aangeduid de mogendheid uit de Heer, omdat zij in de Heer zijn en de Heer in hen; met deze woorden wordt iets eenders aangeduid als daarmee dat zij met de Heer zullen regeren, nrs. 284, 849; dat zij die in de Heer zijn en de Heer in hen, in alle mogendheid zijn en wel dermate dat zij al wat zij willen, kunnen, zegt de Heer Zelf bij Johannes: *‘Die in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht, omdat gij zonder Mij niet wat ook kunt doen; indien gij in Mij zult gebleven zijn, en Mijn woorden in u, zo wat gij zult gewild hebben, vraagt het en het zal u geschieden’*, (Johannes 15:5,7); evenzo ten aanzien van de mogendheid, (Mattheüs 7:7; Markus 11:24; Lukas 11:9,10); ja zelfs bij Mattheüs: *‘Jezus zei: Indien gij geloof gehad zult hebben, indien gij tot deze berg zult gezegd hebben: Verhef u, werp u in de zee, het zal geschieden; ja zelfs al wat gij gelovende zult gevraagd hebben, zult*

gij ontvangen’, (Mattheüs 21:21,22); met deze woorden wordt de mogendheid beschreven van hen die in de Heer zijn; dezen willen niet iets en dus vragen zij niet iets, tenzij uit de Heer; en al wat zij willen en vragen uit de Heer, dat gebeurt, want de Heer zegt: *‘Zonder Mij kunt gij niet wat ook doen; blijft in Mij en Ik in u’*; een zodanige mogendheid hebben de engelen in de hemel, zodat zij als zij slechts willen, het ontvangen; maar toch willen zij niet wat ook, dan hetgeen van nut is en dit willen zij zoals uit zich, maar toch uit de Heer.

952. Buiten echter de honden en de bezweerders en de hoereerders en de doodslagers en de afgodendienaren en een elk liefhebbende en doende de leugen, betekent dat niet iemand in het Nieuwe Jeruzalem wordt opgenomen, die de geboden van de Decaloog voor niets acht en niet enige boze dingen daar met name als zonden genoemd, schuwt en dus liefheeft.

Deze dingen worden in het algemeen aangeduid met al die dingen, omdat het de geboden van de Decaloog zijn, die daar worden verstaan, zoals men kan zien uit de ontvouwing eerder in nr. 892, waar eendere dingen staan, uitgezonderd dat hier ook de honden worden genoemd, waarmee degenen worden aangeduid die in de begeerten zijn, waarover in het negende en tiende gebod van de Decaloog wordt gehandeld.

Met honden worden in het algemeen degenen aangeduid die in de begeerten van elk geslacht zijn en daaraan toegeven, in het bijzonder degenen die in louter lichamelijke wellusten zijn, vooral zij die in de wellust van schranspartijen en praatzucht zijn, waarin zij zich enig en alleen verlustigen; en daarom verschijnen honden in de geestelijke wereld vanuit hen die aan keel en tong hebben geofferd en zij worden daar lichamelijke appetijten genoemd; zulke mensen achten, omdat zij vet van gemoed zijn, de dingen die van de Kerk zijn, voor niets; daarom wordt gezegd, dat zij buiten zullen staan, dat wil zeggen, niet in de Nieuwe Kerk van de Heer zullen worden opgenomen.

Eendere dingen worden met honden aangeduid in deze plaatsen in het Woord: *‘Zijn uitkijzers zijn blind; zij zijn allen stomme honden, kijkende, nederliggende, het sluimeren liefhebbende; honden verstokt van ziel, zij weten van geen verzadiging’*, (Jesaja 56:10,11).

‘Zij tieren zoals een hond en zij gaan rondom in de stad, zij zwerven om te eten; indien zij niet worden verzadigd, vernachten zij aldus’, (Psalm 59:7,15,16); onder honden worden de minderwaardigste mensen verstaan, (Job 30:1; 1 Samuël 24:15; 2 Samuël 9:8; 2 Koningen 8:13); en eveneens de onreinen; en daarom wordt bij Mozes gezegd: *‘Gij zult geen hoerenloon noch hondenprijs in het Huis van Jehovah brengen ten aanzien van enige gelofte, omdat zij beide een gruwel zijn voor Jehovah uw God’*, (Deuteronomium 23:18).

953. Ik, Jezus, heb Mijn engel gezonden om ulieden deze dingen te getuigen in de Kerken, betekent de betuiging uit de Heer vóór de gehele christelijke wereld, dat het waar is dat de Heer alleen, de dingen heeft geopenbaard die in dit Boek geschreven zijn, alsmede die nu zijn geopend.

Dat de Heer Zich hier met de Naam Jezus noemt, is opdat allen in de christelijke wereld mogen weten, dat de Heer Zelf, die in de wereld is geweest, de dingen die in dit Boek zijn geschreven en ook die nu zijn geopend, heeft geopenbaard; met een engel zenden om te getuigen, wordt aangeduid de betuiging uit de Heer dat het waar is; weliswaar getuigde de engel dit, echter niet uit zichzelf, maar uit de Heer; dit blijkt helder in het volgende twintigste vers, hieruit: *‘Die deze dingen getuigt, zegt: Ja, Ik kom snellijk’*; dat het de betuiging is dat het waar is, is omdat getuigen wordt gezegd van de waarheid, aangezien de waarheid vanuit zich getuigt en de Heer is de Waarheid, nrs. 6, 16, 490; getuigen betekent niet slechts betuigen dat het waar is, dat de Heer aan Johannes de dingen heeft geopenbaard wat alle en de afzonderlijke dingen daar betekenen; dit wordt eigenlijk onder getuigen verstaan, want er wordt gezegd, dat Hij deze dingen getuigt in de Kerken, dat wil zeggen, dat het ware dingen zijn, die in de door Johannes geziene en beschreven dingen zijn vervat; getuigen immers wordt gezegd van de waarheid, zoals gezegd; met aan ulieden deze dingen in de Kerken,

wordt aangeduid vóór de gehele christelijke wereld, omdat daar de Kerken zijn, die hier worden verstaan.

954. Ik ben de Wortel en het Geslacht Davids, de blinkende Morgenster, betekent dat Hijzelf is de Heer Die geboren is in de wereld en toen het Licht was en Die komen zal met het nieuwe Licht, dat vóór Zijn Nieuwe Kerk, namelijk het Nieuwe Jeruzalem, zal verrijzen.

Ik ben de Wortel en het Geslacht Davids, betekent dat Hijzelf de Heer is, Die in de wereld is geboren, dus de Heer in Zijn Goddelijk Menselijke; vanwege dit wordt Hij de Wortel en het Geslacht Davids genoemd en eveneens de Spruit Davids, (Jeremia 23:5; 33:15); verder ook de Roede vanuit de tronk van Isai en de Scheut vanuit zijn wortelen, (Jesaja 11:1,2); de blinkende Morgenster betekent dat Hij toen het Licht was en dat Hij zal komen met het nieuwe licht, dat zal verrijzen vóór Zijn Nieuwe Kerk, namelijk het Heilige Jeruzalem; Hij wordt de blinkende Ster genoemd vanwege het licht waarmee Hij in de wereld kwam; en daarom wordt Hij ook Ster en eveneens Licht genoemd, Ster in (Numeri 24:17); Licht in (Johannes 1:4-12; 3:19,21; 9:5; 12:35,36,46; Mattheüs 4:16; Lukas 2:30-32; Jesaja 9:1; 49:6); en Hij wordt de Morgenster genoemd vanwege het Licht, dat uit Hem zal verrijzen vóór Zijn Nieuwe Kerk, het Nieuwe Jeruzalem; met de Ster immers wordt aangeduid het Licht uit Hem, dat in zijn wezen de Wijsheid en het Inzicht is en met de morgen, wordt aangeduid Zijn Komst en dan de Nieuwe Kerk; zie nr. 151.

955. En de geest en de bruid zeggen: Kom, betekent dat de hemel en de Kerk de Komst van de Heer verlangen.

Met de geest wordt de hemel aangeduid, met de bruid de Kerk en met zeggen: Kom, wordt aangeduid de Komst van de Heer verlangen; dat de Nieuwe Kerk, dus het Heilige Jeruzalem, onder de Bruid wordt verstaan, staat vast uit (Openbaring 21:2,9,10) zie ook de nrs. 881, 895; en dat onder de geest de hemel wordt verstaan, is omdat de engelgeesten worden verstaan, uit wie de Nieuwe Hemel is, over wie in (Openbaring 14:1-7; 19:1-9; 20:4,5).

Onder de Kerk die hier Bruid wordt genoemd, wordt niet de Kerk verstaan uit hen die in de valse dingen van het geloof zijn, maar de Kerk uit hen die in de ware dingen van het geloof zijn; dezen immers verlangen het licht en dus de Komst van de Heer, nr. 954.

956. En die hoort, zegge: Kom; en die dorst heeft; Hij kome; en die wil, ontvange het water des levens om niet, betekent dat hij die iets weet ten aanzien van de Komst van de Heer en ten aanzien van de Nieuwe Hemel en ten aanzien van de Nieuwe Kerk, dus ten aanzien van het Rijk van de Heer, moge bidden dat het kome en dat hij die de ware dingen verlangt, moge bidden dat de Heer met het licht kome en dat hij die de ware dingen liefheeft, dat dan uit de Heer zal ontvangen zonder eigen inspanning.

Met die hoort, zegge: Kom, wordt aangeduid, wie iets hoort en vandaar weet ten aanzien van de Komst van de Heer en ten aanzien van de Nieuwe Hemel en ten aanzien van de Nieuwe Kerk, dus ten aanzien van het Rijk van de Heer, moge bidden dat het kome; met die dorst heeft, zegge: Hij kome, wordt aangeduid, wie het Rijk van de Heer verlangt en dan de ware dingen, moge bidden dat de Heer met het licht kome; met die wil, ontvange het water des levens om niet, wordt aangeduid, dat wie vanuit de liefde de ware dingen wil leren en ze zich toe-eigenen, die zal ontvangen uit de Heer zonder eigen inspanning; met willen wordt liefhebben aangeduid, omdat de mens datgene liefheeft, wat hij van harte wil en datgene van harte wil wat hij liefheeft; met het water des levens worden aangeduid de Goddelijke Ware dingen door het Woord vanuit de Heer, nr. 932; en met om niet, wordt aangeduid zonder eigen inspanning.

Eendere dingen als in dit vers worden in het Gebed des Heren aangeduid: Uw Koninkrijk kome, Uw wil geschiede, gelijk in de hemel alzo ook op aarde, nr. 839; het koninkrijk des

Heren is de Kerk die één maakt met de hemel; en daarom wordt nu gezegd: die hoort, zegge: Kom; en die dorst heeft, kome.

Dat dorsten betekent de ware dingen verlangen, staat vast uit het volgende: *‘Ik zal wateren uitgieten op de dorstige, Ik zal Mijn geest uitgieten op uw zaad’*, (Jesaja 44:3).

‘Een elk die dorst heeft, ga tot de wateren, koopt zonder zilver wijn en melk’, (Jesaja 55:1).

‘Jezus riep, zeggende: Zo iemand gedorst zal hebben, die kome tot Mij en drinke; eenieder die in Mij gelooft, stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien’, (Johannes 7:37,38).

‘Mijn ziel dorst naar de levende God’, (Psalm 62:3).

‘God, mijn God; mijn ziel dorst naar U, afgemat zijnde zonder wateren’, (Psalm 63:2).

‘Gezegend die naar de gerechtigheid dorsten’, (Mattheüs 5:6).

‘Ik zal de dorstige geven uit de bron van het water des levens om niet’, (Openbaring 21:6).

Hiermee wordt aangeduid, dat de Heer aan hen die de ware dingen verlangen vanuit enig geestelijk nut, zal geven vanuit Zich door het Woord alle dingen die aan dat nut bevorderlijk zijn.

Dat met de dorst en met dorsten ook wordt aangeduid vergaan ten gevolge van gebrek aan het ware, staat vast uit deze plaatsen: *‘Mijn volk zal verbannen worden vanwege niet-erkenning; zijn menigte is droog van dorst’*, (Jesaja 5:13).

‘De dwaze spreekt dwaasheid en zijn hart doet ongerechtigheid; en de ziel van de dorstige doet hij drank ontbreken’, (Jesaja 32:6).

‘De armen en de nooddriftigen zoeken water, maar er is geen; hun tong versmacht van dorst; Ik, Jehovah zal hen verhoren’, (Jesaja 41:17).

‘Twist met uw moeder, opdat Ik haar niet naakt uitstrobe en haar dode door dorst’, (Hosea 2:2,3); de moeder daar is de Kerk.

‘Zie, de dagen zullen komen, waarop Ik een honger in het land zal zenden, niet een honger naar brood, noch dorst naar wateren, maar om te horen de woorden van Jehovah; te dien dage zullen de schone maagden en de jongelingen van dorst versmachten’, (Amos 8:11,13).

Maar geen gebrek aan het ware hebben, wordt aangeduid met niet dorsten, in deze plaatsen:

‘Jezus zei: Wie van het water drinkt, dat Ik hem geven zal, die zal niet dorsten tot in het eeuwige’, (Johannes 4:13-15).

‘Jezus zei: Die in Mij gelooft, zal nimmermeer dorsten’, (Johannes 6:35).

‘Jehovah heeft Jakob verlost; dan zullen zij niet dorsten, Hij zal wateren uit de Rots voor hen doen uitvloeien’, (Jesaja 48:20,21).

957. Ik betuig immers aan een elk die hoort de woorden van de profetie van dit Boek: Indien iemand toegedaan zal hebben tot deze dingen, God zal over hem toedoen de plagen die geschreven zijn in dit Boek, betekent dat zij die de ware dingen van de leer van dit nu door de Heer geopende Boek lezen en weten en toch een andere God dan de Heer erkennen en een ander geloof dan dat in Hem, door iets toe te voegen waardoor zij die twee punten vernietigen, niet anders kunnen dan vergaan vanwege de valse en de boze dingen, die met de in dit Boek beschreven plagen worden aan geduid.

Met de woorden van de profetie van dit Boek horen, wordt aangeduid de ware dingen van de leer van dit nu door de Heer geopende Boek lezen en weten, zie nr. 944; met aan deze dingen toevoegen, wordt aangeduid door iets toe te voegen waardoor zij die ware dingen vernietigen, waarover hierna; met de plagen die in dit Boek beschreven zijn, worden de valse en de boze dingen aangeduid, die met de in dit Boek beschreven plagen worden aangeduid, waarover in de hoofdstukken 15 en 16; dat de plagen betekenen de valse en de boze dingen, die degenen hebben die het beest van de draak en de pseudoprofeet aanbidden, zie de nrs. 456, 657, 673, 676, 677, 683, 690, 691, 699, 708, 718; het beest van de draak en de pseudoprofeet zijn degenen die het geloof-alleen zonder de goede werken zaligmakend maken.

Het zijn twee dingen in dit profetische Boek, waarop alle dingen ervan betrekking hebben; het eerste is dit: dat men geen andere God moet erkennen dan de Heer; en het tweede is, dat men

geen ander geloof moet erkennen dan dat in de Heer; wie deze dingen weet en toch met bedoeling iets daaraan toevoegt wat ze vernietigt, kan niet anders dan in valse en boze dingen zijn en vanwege die vergaan, aangezien niet vanuit een andere God dan vanuit de Heer, noch door een ander geloof dan dat in de Heer, het goede wordt gegeven dat van de liefde is en het ware dat van het geloof is en vandaar de gelukzaligheid van het eeuwige leven, zoals de Heer Zelf bij de evangelisten in vele plaatsen leert, zie nr. 553.

Dat dit wordt aangeduid en niet dat God de in hoofdstukken 15 en 16 beschreven plagen zal toevoegen op hem die iets toevoegt aan de woorden van de profetie van dit Boek, kan eenieder vanuit zijn eigen oordeel zien; dit kan immers een onschuldige doen en eveneens kunnen velen het doen vanuit een goed doel en ook vanuit onwetendheid daaromtrent wat er wordt aangeduid; de Openbaring was immers tot dusver als het ware een toegesloten of mystiek Boek en daarom kan eenieder zien, dat er wordt verstaan dat niet iets moet worden toegevoegd of weggenomen, wat de ware dingen van de leer in dit nu door de Heer geopende Boek vernietigt, welke ware dingen op die twee punten betrekking hebben; en daarom ook volgen deze woorden in een reeks in de Kerken: *‘Jezus zond Zijn engel om ulieden deze dingen te getuigen in de Kerken: Ik ben de Wortel en het Geslacht Davids, de blinkende Morgenster; en de geest en de bruid zeggen: Kom; en die hoort, zegge: Kom; en die dorst heeft, kome; en die wil, ontvang het water des levens om niet’*, (Openbaring 16 en 17); waarmee wordt aangeduid, dat de Heer in Zijn Goddelijk Menselijke zal komen en het eeuwige leven zal geven aan hen, die Hem erkennen; en daarom ook volgen in de reeks deze woorden: *‘Die deze dingen getuigt, zegt: Ja, Ik kom snellijk, amen; ja kom, Heer Jezus’*, (Openbaring 20); waaruit blijkt, dat geen andere dingen worden verstaan. Ook is ‘toedoen’ een profetisch woord, wat vernietigen betekent, zoals in (Psalm 120:3) en elders; hieruit nu kan men zien, wat er met de teksten die in dit vers en in die in het volgende zijn, wordt aangeduid.

958. En indien iemand weggenomen zal hebben uit de woorden van het Boek van deze profetie, God zal zijn deel wegnemen uit het Boek des Levens en uit de Heilige Stad en de dingen die geschreven zijn in dit Boek, betekent dat zij die de ware dingen van de leer van dit nu door de Heer geopende Boek lezen en weten en toch een andere God dan de Heer erkennen en een ander geloof dan dat in Hem, door iets weg te nemen waardoor zij die twee punten vernietigen, niet in iets wijs kunnen zijn en zich niet iets kunnen toe-eigenen vanuit het Woord, noch opgenomen kunnen worden in het Nieuwe Jeruzalem, noch het lot delen met hen die in het Rijk van de Heer zijn.

Hiermee worden eendere dingen aangeduid als met die welke eerder zijn genoemd, alleen dat het hier wordt gezegd van hen die wegnemen en eerder van hen die toedoen, dus van hen die door òf toe te doen òf weg te nemen, die twee ware dingen vernietigen; met het deel wegnemen uit het Boek des Levens, wordt aangeduid dat zij niet in iets wijs kunnen zijn of zich niet iets kunnen toe-eigenen vanuit het Woord; het Boek des Levens is het Woord en eveneens de Heer ten aanzien van het Woord, nrs. 256, 469, 874, 925; de oorzaak hiervan is deze: dat de Heer het Woord is; het Woord immers handelt over Hem alleen, zoals in de twee Leren van het Nieuwe Jeruzalem: de ene ten aanzien van de Heer en de andere ten aanzien van de Gewijde Schrift ten volle is getoond; en daarom kunnen zij die niet rechtstreeks tot de Heer gaan, niet enig echt ware vanuit het Woord zien; met het deel wegnemen vanuit de Heilige Stad, wordt aangeduid vanuit de Nieuwe Kerk, namelijk het Heilige Jeruzalem; in haar immers wordt niemand opgenomen die niet alleen tot de Heer gaan; met het deel wegnemen uit de dingen die in dit Boek geschreven zijn, wordt aangeduid geen deel hebben met hen die in het Rijk van de Heer zijn, want alle dingen die in dit Boek geschreven zijn, betreffen de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Kerk, die het Rijk van de Heer maken, als einddoel; en het is het einddoel, waarop alle dingen die in het Boek geschreven zijn, betrekking hebben.

959. Opdat men zal weten, dat onder deze woorden niet wordt verstaan hij die wegneemt vanuit de woorden van dit Boek zoals het geschreven is in de zin van de letter, maar hij die wegneemt vanuit de ware dingen van de leer, die in de geestelijke zin ervan zijn, zal ik zeggen vanwaar dit is: het Woord, dat uit de Heer is gedictieerd, is heengegaan door de hemelen van Zijn hemels rijk en door de hemelen van Zijn geestelijk rijk en zo gekomen tot de mens, door wie het geschreven is; en daarom is het Woord in zijn eerste oorsprong zuiver Goddelijk; terwijl dit door de hemelen heenging vanuit het hemels rijk van de Heer, was het Goddelijk hemels en terwijl het heenging door het geestelijk rijk van de Heer, was het Goddelijk geestelijk en toen het tot de mens kwam, werd het Goddelijk natuurlijk; vandaar is het, dat de natuurlijke zin van het Woord in zich de geestelijke zin bevat en deze de hemelse zin en de ene en de andere de zuiver Goddelijke zin, die niet voor enig mens en zelfs niet voor enig engel openligt.

Deze dingen zijn aangevoerd, opdat men kan zien, dat onder niet zal iets worden toegedaan of weggenomen uit de dingen die in de Openbaring geschreven zijn, in de hemel wordt verstaan, dat niet iets uit de ware dingen van de Leer ten aanzien van de Heer en ten aanzien van het geloof in Hem zal worden toegedaan of weggenomen; dit immers is de zin en ten aanzien van het leven volgens Zijn geboden, waaruit de zin van de letter is, zoals gezegd.

960. Die deze dingen getuigt, zegt: Ja, Ik kom snellijk, amen; ja, kom, Heer Jezus, betekent de Heer, Die de Apocalyps heeft onthuld en deze nu heeft geopend, dit Evangelie betuigende dat Hij in Zijn Goddelijk Menselijke, Dat Hij heeft opgenomen in de wereld en verheerlijkt heeft, komt als Bruidegom en Echtgenoot en dat de Kerk Hem verlangt als Bruid en Echtgenote. Eerder zegt de Heer: Ik, Jezus, heb Mijn engel gezonden om ulieden deze dingen te getuigen in de Kerken, vers 16 van dit hoofdstuk en dat daarmee wordt aangeduid de betuiging door de Heer vóór de gehele christelijke wereld, dat het waar is dat de Heer alleen, de dingen heeft geopenbaard die in dit Boek geschreven zijn en die nu geopend zijn, zie nr. 953; daaruit blijkt, dat onder, ‘Die deze dingen betuigt, zegt’, wordt verstaan, de Heer, die de Apocalyps heeft onthuld en haar nu, betuigende, heeft geopend; dat het is betuigende dit Evangelie, is omdat Hij hier verklaart: Zijn Komst, Zijn Rijk en Zijn Geestelijk Huwelijk met de Kerk; Hij zegt immers: ‘Ja, Ik kom snellijk, amen; ja, kom, Heer Jezus, en met het Evangelie wordt de Komst van de Heer tot Zijn Rijk aangeduid, zie de nrs. 478, 553, 626, 664; dat het hier is tot het Geestelijk Huwelijk met de Kerk, is omdat deze Nieuwe Kerk wordt genoemd, Bruid en Echtgenote en de Heer Bruidegom en de Echtgenoot van haar, (Openbaring 19:7-9; 21:2,9,10; 22:17) en hier, aan het einde van het Boek spreekt de Heer en spreekt de Kerk, zoals een Bruidegom en een Bruid; de Heer spreekt deze dingen: ‘Ja, Ik kom snellijk, amen’; en de Kerk spreekt deze dingen: ‘Ja, kom, Heer Jezus’, en dit zijn de woorden van de Verloving tot het Geestelijk Huwelijk.

Dat de Heer zal komen in het Goddelijk Menselijke, Dat Hij heeft opgenomen in de wereld en heeft verheerlijkt, staat hieruit vast, dat Hij Zich met de Naam Jezus noemt, en zegt dat Hij is de Wortel en het Geslacht Davids, vers 16 en dat de Kerk hier zegt: Kom, Heer Jezus; zie de nrs. 953, 954.

* * * * *

961. Hieraan zal ik twee gedenkwaardigheden toevoegen.

Eens viel ik, toen ik uit de slaap was ontwaakt, in een diepe overpeinzing over God; en toen ik omhoog schouwde, zag ik boven mij in de hemel een allerschitterendst wit licht in een ovale vorm; toen ik mijn blik op dat licht vestigde, trok dit zich aan de zijden terug en ging het in de omtrekken binnen, en toen, zie, lag de hemel voor mij open en ik zag prachtige dingen en

engelen die in de vorm van een cirkel stonden aan de zuidelijke zijde van de opening en met elkaar in gesprek waren.

Omdat het verlangen bij mij ontbrandde om te horen wat zij bespraken, werd het mij daarom gegeven eerst de klank te horen, die vol was van hemelse liefde en daarna de spraak die vol was van de wijsheid vanuit die liefde.

Zij spraken onder elkaar over de ene God, over de verbinding met Hem en over de zaliging daarvandaan; zij spraken onuitsprekelijke dingen, waarvan de meeste niet kunnen vallen in de woorden van de een of andere natuurlijke taal, maar omdat ik ettelijke malen in het samenzijn met engelen zelf in de hemel ben geweest en toen in eenzelfde spraak met hen, omdat ik in een eendere staat was, kon ik hen daarom nu verstaan en van hun gesprek enige dingen opnemen, die redelijk kunnen worden uitgedrukt met de woorden van een natuurlijke taal. Zij zeiden dat het Goddelijk Zijn Eén is, Hetzelfde, het Zelf en Ondeelbaar, en zo dus het Goddelijk Wezen, omdat het Goddelijk Zijn is het Goddelijk Wezen en zo dus eveneens God, omdat het Goddelijk Wezen, dat ook het Goddelijk Zijn is, God is.

Deze dingen lichtten zij toe met geestelijke ideeën, door te zeggen dat het Goddelijk Zijn niet kan uiteenvallen in verscheidenen, waarvan eenieder het Goddelijk Zijn heeft en dan toch kan zijn Eén, Hetzelfde, het Zelf en Ondeelbaar; elk zou immers denken vanuit zijn Zijn vanuit zich en door zich; indien hij dan ook tegelijk vanuit de anderen en door de anderen eensgezind dacht, dan zouden het meerdere eensgezinde goden zijn, en niet één God; de eensgezindheid immers stemt, omdat die de instemming van verscheidenen is, en tegelijk van eenieder vanuit zich en door zich, niet samen met de eenheid van God, maar met een meervoudigheid – zij zeiden niet van goden, omdat ze het niet konden – het licht immers van de hemel, van waaruit hun denken was en waarin hun gesprek voortging, verzette zich daartegen.

Zij zeiden ook, dat wanneer zij goden zouden willen uitspreken en ieder als een persoon op zichzelf, de poging om het uit te spreken terstond vanzelf valt in één, ja zelfs in één enige God; aan deze dingen voegden zij toe, dat het Goddelijke Zijn is het Goddelijke Zijn in Zich, niet uit Zich, omdat uit Zich stelt een Zijn in Zich als oorsprong, en zo dus een God uit God stelt, en dit bestaat niet; wat uit God is, wordt niet God genoemd maar het Goddelijke, wat immers is God uit God, dus wat God uit God geboren uit het eeuwige, en wat God uit God door God geboren uit het eeuwig voortgaande, anders dan woorden waarin hoegenaamd niets van het licht vanuit de hemel is?

Anders is het gesteld in de Heer Jezus Christus; in Hem is het Goddelijke Zijn Zelf, de Oorsprong zelf en waaruit alles is, waarmee in de mens de ziel overeenstemt; en is het Goddelijk Menselijke, waarmee in de mens het lichaam overeenstemt en is het Goddelijk voortgaande, waarmee in de mens de werkzaamheid overeenstemt; dit Drievuldige is één, omdat vanuit het Goddelijke, de Oorsprong, door middel van het Goddelijk Menselijke, het Goddelijke voortgaande is.

Daarom is ook in iedere engel en in ieder mens, omdat zij beelden zijn: een ziel, een lichaam en een werkzaamheid, die één maken, aangezien vanuit de ziel het lichaam is en vanuit de ziel door het lichaam de werkzaamheid is.

Verder zeiden zij dat het Goddelijke Zijn, dat in Zich God is, Hetzelfde is, niet Hetzelfde enkelvoudig, maar oneindig, dat wil zeggen, Hetzelfde uit het eeuwige tot in het eeuwige, het is Hetzelfde overal en Hetzelfde bij eenieder en ín eenieder, maar dat al het verschillende en het veranderlijke is in de opnemende; de staat van de opnemende maakt dit.

Dat Goddelijke Zijn, dat God in Zich is, is het Zelf en dit lichtten zij als volgt toe: God is het Zelf, omdat Hij is de Liefde Zelf, de Wijsheid Zelf, het Goede Zelf, het Ware Zelf en het Leven Zelf; en indien deze niet waren het Zelf in God, zouden zij niet iets zijn in de hemel en op aarde, omdat er niet iets ervan zou zijn dat betrekking heeft op het Zelf; elk aspect van de eigenheid krijgt zijn hoedanigheid daarvandaan dat er een Zelf is waar vanuit het is, en waarop het om zodanig te zijn, betrekking heeft.

Dit Zelf, het Goddelijke Zijn, is niet een plaats, maar bij hen en in hen die in een plaats zijn, volgens hun opneming, aangezien met betrekking tot de liefde en de wijsheid en tot het goede en het ware, welke zijn het Zelf in God, ja zelfs God Zelf, niet kan worden gesproken van plaats, of van een voortgang van plaats tot plaats, maar omdat dit is zonder plaats, vanwaar de Alomtegenwoordigheid.

Daarom zegt de Heer dat Hij in het midden van hen is; verder ook dat Hij in hen is en zij in Hem zijn; maar omdat Hij niet door iemand kan worden opgenomen zodanig als Hij in Zich is, verschijnt Hij zodanig als Hij is in Zich, als Zon boven de hemelen van de engelen; het daaruit voortgaande, als Licht is Hijzelf ten aanzien van de Wijsheid, en als Warmte is Hijzelf ten aanzien van de Liefde; Hijzelf is niet de Zon, maar de het naast van Hem uitgaande Goddelijke Liefde en Goddelijke Wijsheid rondom Hem, verschijnen voor de engelen als Zon; Hijzelf in de Zon is de Mens; Hij is onze Heer Jezus Christus zowel ten aanzien van het Goddelijke in oorsprong, als ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, aangezien het Zelf, dus de Liefde Zelf en de Wijsheid Zelf, de ziel voor Hem was uit de Vader, en zo dus het Goddelijk Leven, wat het Leven in zich is.

Anders in ieder mens; in hem is de ziel niet het leven; de Heer leert dit ook door te zeggen: 'Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven', en elders: 'Gelijkerwijs de Vader het Leven heeft in Zichzelf, aldus heeft Hij ook de Zoon gegeven het Leven te hebben in Zichzelf'; het Leven in Zichzelf is God.

Hieraan voegden zij toe, dat hij die in enig geestelijk licht is, hieruit kan inzien, dat het Goddelijk Zijn, Dat ook het Goddelijk Wezen is, omdat het is Eén, Hetzelfde, het Zelf, en vandaar ondeelbaar, niet bestaanbaar is in verscheidenen; en dat dit, indien men zei dat het wel bestaanbaar was, klaarblijkende tegenstrijdigheden in elke toevoeging zouden zijn. Nadat ik deze dingen had gehoord, werden de engelen in mijn denken de algemene ideeën van de christelijke Kerk gewaar ten aanzien van een Drievuldigheid van Personen in een Eenheid, en hun Eenheid in een Drievuldigheid ten aanzien van God, verder ook over de geboorte van een Zoon van God uit het eeuwige.

Toen zeiden zij: Wat denkt u? Denkt u die dingen niet vanuit het natuurlijk licht, waarmee ons geestelijk licht niet overeenkomt; en daarom, indien u de ideeën van uw denken niet verwijderd, dan sluiten wij voor u de hemel en gaan wij heen.

Maar toen zei ik: Ik verzoek u dieper in mijn denken binnen te gaan, en misschien zult u daar een overeenkomst zien; dit deden zij en zagen dat ik onder de drie personen versta de drie Goddelijke voortgaande attributen, te weten: de schepping, de zaliging en de hervorming en dat die attributen zijn van één God; en dat ik onder de geboorte van een Zoon van God uit het eeuwige, versta de geboorte van Hemzelf uit het eeuwige voorzien en waarin is voorzien in de tijd.

Toen vertelde ik dat ik mijn natuurlijk denken over de Drievuldigheid en de Eenheid van Personen en ten aanzien van de geboorte van een Zoon van God uit het eeuwige, had vanuit de leer van het geloof van de Kerk, die de naam heeft van Athanasius, en dat die leer juist en recht is, als men slechts voor de Drievuldigheid van personen in de plaats daar de Drievuldigheid van de Persoon verstaat, Die er enig en alleen is in de Heer Jezus Christus, en men voor de geboorte van een Zoon van God uit het eeuwige, verstaat de geboorte van Hemzelf, uit het eeuwige voorzien en waarin is voorzien in de tijd, omdat Hij ten aanzien van het Menselijke, dat Hij in de tijd opnam, openlijk de Zoon Gods wordt genoemd.

Toen zeiden de engelen: Goed; en zij verzochten om vanuit hun mond te zeggen, dat indien iemand niet tot de God Zelf van de hemel en de aarde gaat, hij niet in de hemel kan komen, omdat de hemel de hemel is vanuit die Enige God, en dat die God is Jezus Christus, Jehovah de Heer, uit het eeuwige de Schepper, in de tijd de Heiland en tot in het eeuwige de Hervormer, en zo dus tegelijk Vader, Zoon en Heilige Geest.

Na deze dingen keerde het hemelse licht dat tevoren werd gezien terug over de opening en liet zich daaruit geleidelijk neer en vervulde de innerlijke dingen van mijn gemoed en verlichtte

mijn natuurlijke ideeën over de Eenheid en de Drievuldigheid van God, en ik zag toen de ideeën die daarover in het begin waren opgevat, die louter natuurlijk waren geweest, afgescheiden zoals het kaf van het koren wordt afgescheiden bij het schudden van de wan en weggevoerd als door een wind naar het noorden van de hemel en verstrooid.

962. Tweede gedenkwaardigheid.

Aangezien het mij uit de Heer is gegeven, om de wonderbaarlijke dingen te zien die in de hemelen en onder de hemelen zijn, zo moet ik op bevel medelen wat werd gezien.

Een prachtig paleis werd gezien en in het binnenste ervan een tempel en in het midden van deze tempel stond een tafel van goud, waarop het Woord lag; daarnaast stond een tweetal engelen en rondom de tafel stonden zetels in een driedubbele rij.

De zetels van de eerste rij waren bedekt met een zijden doek van een purperen kleur; de zetels van de tweede rij met een zijden doek van een hemelsblauwe kleur; en de zetels van de derde rij met een witte doek; onder het dak, hoog boven de tafel, verscheen een uitgespreide luifel, glanzend van de edelstenen, en waarvan die glans een straling uitzond zoals van een regenboog wanneer de hemel na een regen opklaart.

Opeens verschenen toen op de zetels evenzovele personen uit de geestelijkheid, allen bekleed met het kleed van het priesterlijk ambt.

Aan de ene zijde was een schatkamer waar een engel op wacht stond, en daarin lagen schitterende gewaden, prachtig geordend; het was een concilie, samengeroepen uit de Heer, en ik hoorde een stem vanuit de hemel zeggen: Beraadslaagt; maar zij zeiden: Over welke onderwerpen? er werd gezegd: Over de Heer, en over de Heilige Geest; maar toen zij hierover nadachten, waren zij niet in verlichting en daarom smeekten zij erom.

Toen daalde licht neer vanuit de hemel, dat eerst hun achterhoofd bescheen en daarna hun slapen en tenslotte hun aangezichten en toen maakten zij een begin; en, zoals het bevolen was, eerst over de Heer.

Het eerste punt dat werd voorgelegd en waarover van gedachten werd gewisseld was: Wie nam het Menselijke aan in de maagd Maria?

De engel die bij de tafel stond waarop het Woord lag, las aan hen deze dingen bij Lukas voor: *‘De engel zei tot Maria: Zie, gij zult ontvangen in de baarmoeder en een Zoon baren; en gij zult Zijn Naam noemen Jezus. Deze zal groot zijn, en Hij zal de Zoon van de Allerhoogste genoemd worden. En Maria zei tot de engel: Hoe zal dit geschieden aangezien ik geen man bekenne; en de engel antwoordde en zei: De Heilige Geest zal over u komen en de Kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwten; weswege het Heilige dat uit u geboren wordt, zal Gods Zoon genoemd worden’*, (Lukas 1:31,32,34,35; verder ook bij Mattheüs 1:20 tot 25); en toen las hij vers 25 met luide stem.

Behalve deze plaatsen las hij er meerdere uit de evangelisten, waar de Heer ten aanzien van Zijn Menselijke de Zoon Gods wordt genoemd, en waar Hijzelf vanuit Zijn Menselijke, Jehovah Zijn Vader noemt; alsmede uit de profeten, waar voorzegd wordt dat Jehovah Zelf in de wereld zou komen, waaronder ook deze twee; bij Jesaja: *‘Te dien dage zal gezegd worden: Zie, Deze is onze God, Die wij hebben verwacht opdat Hij ons bevrijde; Deze is Jehovah, Die wij hebben verwacht; laten wij opspringen en ons verblijden in Zijn heil’*, (Jesaja 25:9).

‘Een stem van de roepende in de woestijn: Bereidt de weg voor Jehovah, effent in de wildernis een pad voor onze God; de heerlijkheid van Jehovah zal immers onthuld worden, en zij zullen zien, alle vlees tegelijk; zie de Heer Jehovih komt in de sterkte, zoals een herder zal Hij Zijn kudde weiden’, (Jesaja 40:3,5,10,11).

En de engel zei: Aangezien Jehovah Zelf in de wereld is gekomen en het Menselijke heeft aangenomen, en daardoor de mensen heeft behouden en verlost, wordt Hij daarom bij de profeten de Heiland en de Verlosser genoemd; en toen las hij hen deze volgende dingen voor: *‘Zeker, alleen in u, is God en anders geen God meer; voorwaar, Gij zijt een verborgen God, de God Israëls, de Heiland’*, (Jesaja 45:14,15).

‘Ben Ik niet Jehovah, en er is geen God meer behalve Mij; geen gerechte God en Heiland behalve Mij’, (Jesaja 45:21,22).

‘Ik Jehovah, en behalve Mij is er geen Heiland’, (Jesaja 43:11).

‘Ik Jehovah uw God, en een God behalve Mij zult gij niet erkennen en geen Heiland behalve Mij’, (Hosea 13:4).

‘Opdat alle vlees wete dat Ik Jehovah, uw Heiland en uw Verlosser ben’, (Jesaja 49:26; 60:16). ‘Wat onze Verlosser betreft, Jehovah Zebaoth Zijn Naam, (Jesaja 47:4).

‘Hun Verlosser is sterk; Jehovah Zebaoth Zijn Naam’, (Jeremia 50:34).

‘Jehovah, mijn Rots en mijn Verlosser’, (Psalm 19:15).

‘Zo zei Jehovah, uw Verlosser, de Heilige Israëls: Ik ben Jehovah uw God’, (Jesaja 48:17, 43:14, 49:7, 54:8).

‘Gij Jehovah onze Vader, onze Verlosser van de eeuw aan Uw Naam’, (Jesaja 63:16).

‘Zo zei Jehovah, uw Verlosser: Ik ben Jehovah die alle dingen doe, en alleen uit Mijzelf’, (Jesaja 44:24).

‘Zo zei Jehovah, de Koning van Israël, en Zijn Verlosser, Jehovah Zebaoth, Ik de Eerste en de Laatste, en behalve Mij geen God’, (Jesaja 44:6).

‘Jehovah Zebaoth Zijn Naam, en uw Verlosser, de Heilige Israëls, de God van de ganse aarde zal Hij genoemd worden’, (Jesaja 54:5).

‘Zie, de dagen komen, wanneer Ik aan David een gerechte Spruit zal opwekken, Die als Koning zal regeren en dit is Zijn Naam: Jehovah, onze Gerechtigheid’, (Jeremia 23:5,6; 33:15,16).

‘Te dien dage zal Jehovah zijn tot Koning over de ganse aarde, te dien dage zal Jehovah één zijn en Zijn Naam één’, (Zacharias 14:9).

Toen zij door al deze dingen bevestigd waren, zeiden degenen die op de zetels zaten eensgezind, dat Jehovah Zelf het Menselijke heeft aangenomen om de mensen te behouden en te verlossen.

Maar toen werd er een stem gehoord vanuit de rooms-katholieken die zich verborgen hadden in een hoek van de tempel die zei: Hoe kan Jehovah de Vader Mens worden; is Hij niet de Schepper van het heelal?

Een van degenen die op de zetels van de tweede rij zaten, keerde zich om en zei: Wie dán? en degene uit de hoek zei: De Zoon uit het eeuwige.

Maar hij kreeg als antwoord: Is niet de Zoon uit het eeuwige volgens uw belijdenis ook de Schepper van het heelal? En wat is een Zoon of een God geboren uit het eeuwige, en hoe kan het Goddelijk Wezen, dat één en ondeelbaar is, gescheiden worden, en iets ervan neerdalen en het Menselijke aannemen en niet tegelijk het gehele Wezen?

De tweede gedachtegang ten aanzien van de Heer was: Zijn zo niet God Vader en Hijzelf één, zoals de ziel en het lichaam één zijn?

Zij zeiden dat dit de gevolgtrekking is, omdat uit de Vader de Ziel is; en toen las een van degenen die op de zetels in de derde rij zaten, het volgende voor uit de geloofsbelijdenis die de Athanasiaanse wordt genoemd: Hoewel onze Heer Jezus Christus, de Zoon Gods, God en Mens is, zijn het nochtans niet twee, maar is Hij één Christus, ja zelfs is Hij geheel en al Eén. Hij is één Persoon; aangezien zoals ziel en lichaam één mens maken, aldus is God en Mens één Christus.

De voorlezer zei dat dit geloof is aanvaard in de algehele christelijke wereld, ook door de rooms-katholieken; en zij zeiden toen: Wat is er meer nodig? God de Vader en Hij zijn Eén zoals ziel en lichaam één zijn, en omdat dit zo is zien wij dat het Menselijke van de Heer Goddelijk is, omdat dit het Menselijke van Jehovah is; voorts dat men tot de Heer moet gaan ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, en dat men zo en niet anders tot het Goddelijke kan gaan dat Vader wordt genoemd.

Hun besluit bevestigde de engel met nog meer dingen vanuit het Woord, waaronder de volgende, bij Jesaja: *‘Een Knaap is ons geboren en een Zoon is ons gegeven, Wiens Naam is Wonderlijk, Raad, God, Held, Vader der eeuwigheid, Vorst des Vredes’*, (Jesaja 9:5).

Bij dezelfde: *‘Gij zijt onze Vader, Abraham kende ons niet, en Israël erkent ons niet; Gij Jehovah, onze Vader, onze Verlosser van de eeuw aan Uw Naam’*, (Jesaja 63:16), en bij Johannes: *‘Jezus zei: Die in Mij gelooft, gelooft in Hem die Mij gezonden heeft; en die Mij ziet, ziet Hem die Mij gezonden heeft’*, (Johannes 12:44,45).

‘Filippus zei tot Jezus: Toon ons de Vader’, Jezus zei tot hem: *‘Die Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien; hoe zegt gij dan: Toon ons de Vader, gelooft gij niet dat ik in de Vader ben en de Vader in Mij is; gelooft Mij dat Ik in de Vader ben en de Vader in Mij is’*, (Johannes 14:8 tot 11); en tenslotte dit: *‘Jezus zei: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij’*, (Johannes 14:6).

Na deze dingen gehoord te hebben, zeiden allen met één mond en hart, dat het Menselijke van de Heer Goddelijk is en dat men tot Hem moet gaan om tot de Vader te gaan, aangezien Jehovah God, Die de Heer uit het eeuwige is, Zich door dit Menselijke in de wereld heeft gezonden en Zich zichtbaar heeft gemaakt voor de ogen van de mensen, en zo toegankelijk; zo heeft Hij zich ook zichtbaar en toegankelijk gemaakt in de Menselijke vorm voor de Ouden, maar toen door een engel.

Daarna volgde de beraadslaging over de Heilige Geest; en eerst werd de voorstelling van velen onthuld ten aanzien van God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, welke voorstelling was alsof God de Vader in de hoogte zat, en de Zoon aan Zijn rechterhand en zij uit Zich de Heilige Geest uitzonden om de mensen te verlichten en te leren.

Maar toen werd een stem vanuit de hemel gehoord die zei: Wij houden die denkvoorstelling niet uit, wie weet niet dat Jehovah God alomtegenwoordig is; wie dit weet en erkent, zal ook erkennen dat Hijzelf verlicht en leert en dat er niet een bemiddelende God is, die van Hemzelf, en te minder van de twee, is onderscheiden zoals de ene persoon van de andere. Laat daarom de vorige voorstelling worden verwijderd, deze is ijdel, en laat deze worden opgenomen, die de juiste is, en u zult dit duidelijk zien.

Maar toen werd opnieuw een stem gehoord vanuit de rooms-katholieken, die zich in een hoek van de tempel hadden verborgen; zij zeiden: Wat is dan de Heilige Geest, die in het Woord genoemd wordt bij de evangelisten en bij Paulus, door welke zovele geleerden uit de geestelijkheid, vooral uit de onze, zeggen geleid te worden; wie ontkent heden ten dage in de christelijke wereld de Heilige Geest en Zijn werking?

Hierop keerde een van hen die op de zetels van de tweede rij zaten, zich om en zei: De Heilige Geest is het Goddelijke, voortgaande uit Jehovah de Heer; u zegt dat de Heilige Geest een persoon op zichzelf is en een God op zichzelf, maar wat is een persoon uitgaande en voortgaande uit een persoon anders dan een uitgaande en voortgaande werking; niet kan een persoon vanuit een andere, door een andere uitgaan en voortgaan, maar de werking kan dit; of, wat is God uitgaande en voortgaande uit God anders dan het Goddelijke, uitgaande en voortgaande; niet kan één God uit een andere door een andere uitgaan en voortgaan, maar het Goddelijke kan dit.

Is niet het Goddelijk Wezen één en ondeelbaar, en omdat het Goddelijk Wezen of Goddelijk Zijn God is, is niet God één en ondeelbaar?

Na deze dingen gehoord te hebben kwamen zij die op de zetels zaten eensgezind tot het besluit, dat de Heilige Geest niet is een Persoon op zichzelf, noch een God op zichzelf, maar dat de Heilige Geest is: het Goddelijk Heilige, uitgaande en voortgaande vanuit de enige, alomtegenwoordige God, Die de Heer is.

Op deze dingen zeiden de engelen, die aan de gouden tafel stonden, waarop het Woord lag: Goed; men leest nergens in het Oude Verbond dat de profeten het Woord hebben gesproken vanuit de Heilige Geest, maar vanuit Jehovah de Heer, en waar in het Nieuwe Verbond de

Heilige Geest wordt gezegd, wordt het Goddelijke, voortgaande, verstaan, en dit is het Goddelijke dat verlicht, leert, levend maakt, hervormt en wederverwekt.

Daarna volgde de tweede discussie over de Heilige Geest, die deze was: Uit wie gaat het Goddelijke, Dat de Heilige Geest wordt genoemd, voort; vanuit het Goddelijke dat de Vader wordt genoemd, dan wel vanuit het Goddelijk Menselijke dat de Zoon wordt genoemd? Toen zij dit overwogen, scheen een licht vanuit de hemel op hen, waar vanuit zij zagen, dat het Heilig Goddelijke, dat onder de Heilige Geest wordt verstaan, voortgaat vanuit het Goddelijke in de Heer, door Zijn verheerlijkt Menselijke, en dit is dus het Goddelijk Menselijke; vergelijkenderwijs zoals al het actieve voortgaat vanuit de ziel door het lichaam bij de mens.

Dit bevestigde de engel die bij de tafel stond vanuit het Woord met de volgende dingen:

'Die de Vader gezonden heeft, Die spreekt de woorden van God; niet met mate gaf Hij Hem de Geest; de Vader heeft de Zoon lief en heeft alle dingen in Zijn hand gegeven', (Johannes 3:34,35).

'Een roede zal uitgaan van de tronk van Isai; op Hem zal rusten de Geest van Jehovah, de Geest van de Wijsheid en van het Inzicht, de Geest van de Raad en van de Kracht', (Jesaja 11:1,2).

Dat *'de Geest van Jehovah op Hem gegeven was, en dat Die in Hem was'*, (Jesaja 42:1; 59:19,20; 61:1; Lukas 4:18).

'Wanneer de Heilige Geest zal gekomen zijn, Die Ik u zenden zal uit de Vader', (Johannes 15:26).

'Die zal Mij verheerlijken, omdat Hij vanuit het Mijne zal ontvangen en het ulieden zal verkondigen; alle dingen die de Vader heeft, zijn de Mijne, daarom heb Ik dit gezegd, dat Hij vanuit het Mijne zal ontvangen en het ulieden verkondigen', (Johannes 16:14,15).

'Indien Ik heengegaan zal zijn, zo zal Ik de Parakleet tot ulieden zenden', (Johannes 16:7); *'de Parakleet is de Heilige Geest'*, (Johannes 14:26).

'De Heilige Geest was nog niet, omdat Jezus nog niet verheerlijkt was', (Johannes 7:39).

'Na de verheerlijking blies Jezus op de discipelen en zei tot hen: Ontvangt de Heilige Geest', (Johannes 20:22).

Aangezien de Goddelijke Werking van de Heer vanuit Zijn Goddelijke alomtegenwoordigheid onder de Heilige Geest wordt verstaan, zei daarom de Heer ook toen Hij tot de discipelen sprak over de Heilige Geest, die Hij uit de Vader zal zenden: *'Ik zal ulieden niet wezen laten; Ik ga heen en Ik kom tot ulieden, en in die dag zult gij bekennen, dat Ik in Mijn Vader ben, en gijlieden in Mij en Ik in ulieden'*, (Johannes 14:18,20,28); en vlak voordat Hij uit de wereld heenging, zei Hij: *'Zie, Ik ben met ulieden al de dagen tot aan de voleinding der eeuw'*, (Mattheüs 28:20).

Na deze dingen voor hen gelezen te hebben, zei de engel: Uit deze en tal van andere plaatsen vanuit het Woord blijkt dat het Goddelijke dat de Heilige Geest wordt genoemd, voortgaat vanuit het Goddelijke in de Heer door Zijn Goddelijk Menselijke.

Op deze woorden zeiden zij die op de zetels zaten: Dit is de Goddelijke Waarheid.

Tenslotte werd het volgende besluit opgesteld: Vanuit hetgeen in dit concilie is beraadslaagd, hebben wij helder gezien en erkennen wij vandaar als de Heilige Waarheid: dat in onze Heer Jezus Christus de Goddelijke Drievuldigheid is, hetwelk de Goddelijke Oorsprong is en Vader wordt genoemd; het Goddelijk Menselijke, hetwelk de Zoon is en het Goddelijke, Voortgaande, hetwelk de Heilige Geest is: en dus is er één God in de Kerk.

Nadat deze dingen in dat grootse concilie waren besloten, stonden zij op en de engelwachter kwam uit de schatkamer en bracht voor eenieder van hen die op de zetels hadden gezeten, prachtige klederen, hier en daar met gouden draden doorweven, en hij zei: Ontvangt de bruiloftsklederen; en zij werden in heerlijkheid heengeleid tot de nieuwe christelijke hemel, waarmee de Kerk van de Heer op aarde, het Nieuwe Jeruzalem, verbonden zal zijn, (Openbaring 22:21).

De genade van onze Heer Jezus Christus met u allen.
Amen.

Einde van hoofdstuk 22.
Einde van het boek Apocalyps Onthuld.